

◉ ဝဋ္ဌဗေတီတော် ◉

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပိဋကတ်

(ဝဋ္ဌဗေတီ)

ကွယ်လွန်သူ မိသားစုဝင်များ ဖြစ်သော
ဦးအေးအောင်၊ ဝန်းစန်းလွင် - နှင့်

ကွယ်လွန်သူ ညီအစ်ကိုဖြစ်သူ
မောင်မင်းချမ်းမြေ့၊ အေး-အေးရည်စူး၌

သားကြီး-ကိုဝင်းထွန်းလင်း +
မိအေးမြတ်တာ (ခေတ္တ-ဂျပန်)

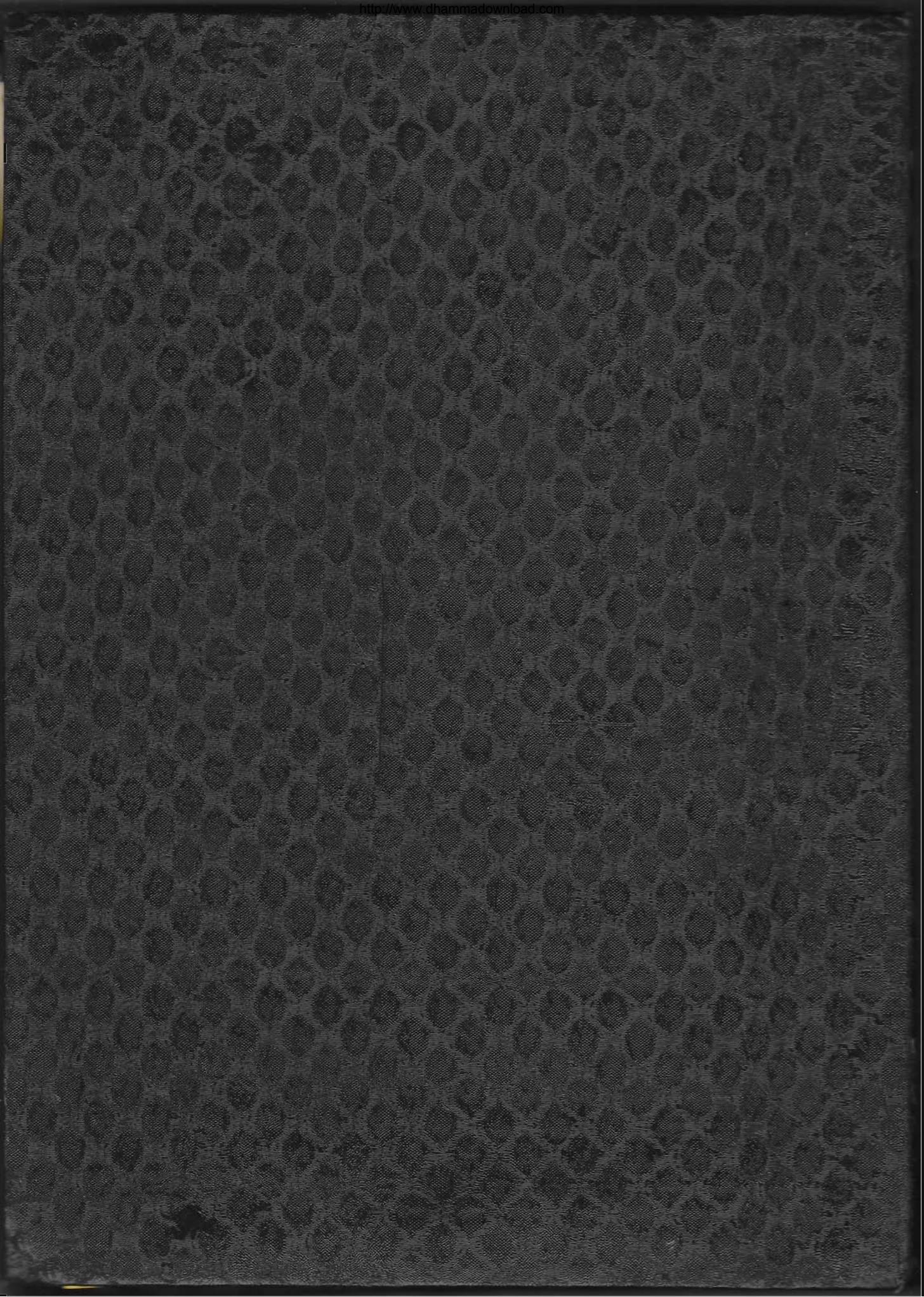
သားငယ် ကိုအောင်ပြည့်စုံအေး (ခေတ္တ-စင်္ကာပူ)

မိသားစု၊ လောင်းမွှာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပိဋကတ်

(ဝဋ္ဌဗေတီ)

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ ပိရုကံ

သုတ္တန္တပိရုကေ အင်္ဂုတ္တရနိကာယေ

ကေက ဒုက တိက
စတုတ္ထနိပါတပါဠိ

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိယံ စေတု၊ သင်္ဂီတိကာရကာ ယထာ။
သင်္ဂီယံ သု တထေဝိယံ၊ စုတိယဗ္ဗိ သုမုတ္တိတာ။

မရမ္မရဋ္ဌေ သာသနိကပ္ပမုဗ္ဗောနု
ဂမ္ဘာအေးမုဒ္ဒကယန္တရာလယေ မုဒ္ဒါပိတ

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန
သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ကမ္ဘာအေး စာပုံနှိပ်တိုက်တွင်
ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးညွန့်မောင်
(မှတ်ပုံတင်အမှတ်-၀၃၈၄၇/၀၂၄၀၅) က
ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

နိဓါနကဿာ

သိရိမတာ အမှာကံ ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သကလ-
လောကပတ္ထဂ္ဂမဟာကရုဏာသိနေဟသိနိဒ္ဒဟဒယေန သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပဋိဟတ-
သဗ္ဗညုတာနာဝရဏာဒိဉ္ဇဏောဘာသသမုဇ္ဇလိတေန သနရာမရလောကဂုရုနာ
သဒေဝကဿ လောကဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဓမ္မော စ ဝိနယော စ
ဒေသိတော ပညတ္တော၊ သော ပရိယတ္တိပဋိပတ္တိပဋိဝေဝေသေန ဝိဘတ္တေသု
ဘီသု သဒ္ဓမ္မေသု ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မော နာမ၊ တဒေဝ စ သာသနဋ္ဌိတိယာ
ပမာဏံ။ သတိယေဝ ဟိ တသ္မိံ ဣတရေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နာသတိ၊ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ
အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယံ—(အံ-ဋ္ဌ ၁-၇၂-ပိဋေ)

“သုတ္တန္တေသု အသန္တေသု၊ ပမုဇ္ဇေ ဝိနယမိ စ။
တမော ဘဝိဿတိ လောကေ၊ သူရိယေ အတ္တင်္ဂတေ ယထာ။
သုတ္တန္တေ ရက္ခိတေ သန္တေ၊ ပဋိပတ္တိ ဟောတိ ရက္ခိတာ။
ပဋိပတ္တိယံ ဌိတော မိရော၊ ယောဂက္ခေမာ န ဓံသတိ”တိ။

တေနော စ သဒ္ဓမ္မစိရဋ္ဌိတိကာမိနော ထေရဝရာ မဟာကဿပါဒယော
ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မသင်္ခိတံ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သင်္ဂီတိမာရောပေတွာ ဗုဒ္ဓသာသနံ
သံရက္ခိံသု၊ တံကာလိကာ စ ရာဇာနော သဒ္ဓမ္မာဘိဝုဒ္ဓိကာမာ တေသံ သင်္ဂီတိ-
ကာရာနမနုဗလပ္ပဒါနေန သဟာယတ္တမုပါဂမုံ။

တထာ ဟိ စတူဟာမိကတိမာသပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ မဟာကဿ-
ပတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ ပဉ္စဟိ အရဟန္တသတေဟိ ရာဇဂဟေ ပဌမာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ
ကတာ ရညော မာဂဿေ အဇာတသတ္တုနော ဝိသေသာနုဂ္ဂဟမာဒါယ။

ဝဿသတပရိနိဗ္ဗုတေ စ ဘဂဝတိ မဟာယသတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ သတ္တဟိ
အရဟန္တသတေဟိ ဝေသာလိယံ ဒုတိယာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ ကတာ၊ တဒါ စ
ကာလာသောကော မဟိပတိ တေသံ သဟာယတ္တမုပါဂတော။

တထာဂတပရိနိဗ္ဗာနတော ပန ဒွိန္ဒံ ဝဿသတာနမုပရိ ပဉ္စတ္ထိံသတိမေ
ဝဿေ မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ အရဟန္တသဟဿေဟိ ပါဠိလိ-
ပုတ္တေ တတိယာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ ကတာ သကလလောကပတ္ထဂ္ဂယဿဿ ဓမ္မာ-
သောကဿ ဘူပတိနော နိရတိသယာနုဂ္ဂဟံ လဒ္ဓါန။

[၁]

နိဒါန်းကထာ

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်တော်တော် ပန စတုနံ ဝဿသတာနမုပရိ ပဏ္ဏာသေ ဝဿေ လင်္ကာဒီပေ ဝဋ္ဋဂါမဏိရာဇိနော ကာလေ မာတုလဇနပဒေ အာလောက- လေဏေ စတုတ္ထိ ဓမ္မသင်္ဂီတိ ကတာ ပဉ္စဟိ အရဟန္တသတေဟိ မဟာဓမ္မ- ရက္ခိတတ္ထေရပုဗ္ဗမေဟိ၊ ယာ လောကေ “ပေါတ္ထကာရောပနသင်္ဂီတိ” တိ ပါကဇ္ဇာ။

ဗုဒ္ဓဝဿေ ပန စတုဿတာမိကဒွိသဟဿာနမုပရိ ပန္နရသမသင်္ချံ သမ္ဗုတ္ထေ ဣမသ္မိမ္မိ မရမ္မရဋ္ဌေ မင်းတုန်းနာမဿ မဟာဓမ္မရာဇိနော ကာလေ မန္တလေး- ဣတိပါကဇ္ဇေ ရတနာပုဉ္စနဂရေ ပဉ္စမိ ဓမ္မသင်္ဂီတိ ကတာ စတုဿတာမိက- ဒွိသဟဿတ္ထေရေဟိ ဒက္ခိကာရာမဝါသီတိပိဋကဓရဘဒ္ဒဇာဂရတ္ထေရပုဗ္ဗမေဟိ တဿေဝ ရညော အနဝဿေသာနုဂ္ဂဟမာဒါယ၊ ယာ လောကေ “သေလက္ခ- ရာရောပနသင်္ဂီတိ” တိ ဝုစ္စတိ။

ဣတ္ထံ သုဒံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သာသနံ ဣဒ္ဓဉ္စေ ဟောတိ ဇီတဉ္စ ဝိတ္တာရိကံ ဗာဟုဇညံ ပုထုဘူတံ ယာဝဇ္ဇတနာ။

စိရကာလတော ပနေတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ လေခပရမ္မရာယ စေဝ မုဒ္ဓဏပရမ္မရာယ စ အနေကက္ခတ္တံ ပရိဝတ္တိယာဘတံ န သက္ကာ ဒါနိ ဝတ္တံ “ပဌမဒုတိယ- တတိယာဒိသင်္ဂီတိမာရောပိတာကာရေနေဝ သဗ္ဗသော ပရိသုဒ္ဓ” ဟိ။ အညဒတ္တံ ပနာဓုနိကပေါတ္ထကေသု သံဝိဇ္ဇမာနေဟိ ကေဟိစိ ပမာဒလေခါဒိသဉ္စာတ- ခလိတာမိကပရိဘာဠပါဠေဟိ မလိနမေဝေတံ၊ ကထာ ဟိ နာနာဒေသိယ- ပေါတ္ထကေသု အညမညံ သံသန္ဓိယမာနေသု အနေကာ ဝိသဒိသပါဌာ ဒိဿန္တိ။

တတောယေဝ စ ဗုဒ္ဓဝစနဿ သုပရိသုဒ္ဓဘာဝကာမိနော မဟာထေရာ သသတ္တန္တရပိဋကတ္တယကောဝိဒါ ဓမ္မဝိနယံ ဝါစေန္ဒာယေဝ တေ ခလိတာမိက- ပရိဘာဠပါဠေ ဒိသျှာ ဧဝံ သမစိန္တေသုံ ကထေသုံ စ—

“အဒ္ဓယဝါဒိနော သုပရိသုဒ္ဓဝစနဿ တဿ ဘဂဝတော ပါဝစနံ အဒ္ဓယံ သုပရိသုဒ္ဓံ နိဗ္ဗလမေဝဿ၊ ဣမေသု ပန ပါဝစနပေါတ္ထကေသု အညမညံ ဝိသဒိသာ စေဝ အပရိသုဒ္ဓါ စ ပါဌာ ဒိဿန္တိ၊ နိဿံသယံ ခေါ အယမေဝ မူလပါဠေ၊ ယော နေသံ ယုတ္တိသမ္ပန္နော။ တဒညော ပန ပမာဒလေခပါဠေ- ယေဝ၊ တာဒိသာ စ ဒိဿန္တိ အာဓုနိကပါဝစနပေါတ္ထကေသု ကိသ္မိဉ္စ ကိသ္မိဉ္စ ဌာနေ။

ကာမဉ္စေတေဒါနိ န တာဝ ဗဟုတရာ၊ ယာဝ ယထာဘူတံ ပါဠိယာ အတ္ထံ ပဋိသေဓေယျံ၊ တေရဟိ ပန အသောမိယမာနာ တေ ပစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ

နိဒါနကထာ

ကာလေ ဗဟုတရာ ဗဟုတရာ ဇာယေယျံ၊ တံကာလိကာ စ ပစ္ဆိမာ ဇနာ
တေ သောဓေတုံ အသမတ္တာ ယထာဓိပ္ပေတံ ပါဠိယာ အတ္ထံ န သမ္မာ ဇာနေယျံ၊
ဝေမေတေ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ဂုတ္တံ ဟေတံ အင်္ဂုတ္တရနိကာယေ—(အံ ၁-၆၀-၁၆၅)

‘ခွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ၊
ကတမေ ခွေ? ဒုန္နိက္ခိတ္တံ စ ပဒဗျဉ္ဇနံ, အတ္ထော စ ဒုန္နိတော၊ ဒုန္နိက္ခိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ
ပဒဗျဉ္ဇနဿ အတ္ထောပိ ဒုန္နယော ဟောတိ၊ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခွေ ဓမ္မာ
သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ’တိ။

ယံနန မယံ တေ သောဓေတွာ နိမ္မလံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သမ္ပတိဋ္ဌာပေယျာမ၊
တဒဿ သဒ္ဓမ္မစိရဋ္ဌိတိယာ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ စ၊ တံ ပန
န သုကရံ သမ္မာဒေတုံ အညတြ ဓမ္မိကဇ္ဇနမနဂ္ဂဟေနာ’တိ။

သာ ပနာယံ ကထာ ပတ္ထဇ္ဇာ သာဓုဇနပရမ္ပရာယ၊ သုဟာ စ ဦးနု နာမ-
ဓေယျဂ္ဂမဟာမစ္စပုမုခေဟိ မရမ္ပရဋ္ဌိဿရေဟိ၊ သုတွာန တေ ဝေ သမစိန္တေသုံ
သမ္ပန္တယိံသု စ “န ခေါ ပနေတံ အမှာကံ ပတိရူပံ၊ ယေ မယံ ပုဗ္ဗကေဟိ
ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မရာဇူဟိ သမနဂ္ဂဟိတဿ ဗုဒ္ဓသာသနဿ ပရိဟာနိကာရဿ
ပဿမာနာယေဝ အဇ္ဈုပေက္ခိတွာ အပ္ပေါဿုက္ကာ ဝိဟရေယျာမ၊ ယံနန မယ
သာသနောပကာရူပါယေ သမ္မာဒေတွာ ဝိသေသတော စ အာဓုနိကပါဝစန-
ပေါတ္ထကေသု ဒိဿမာနေ သံသယဋ္ဌာနိယေ ပမာဒလေခပါဋ္ဌေ သံသောဓေတု-
ကာမာနံ မဟာထေရာနံ အဇ္ဈာသယံ ပရိပူရေတွာ ဗုဒ္ဓသာသနံ အနုဂ္ဂဏှေယျာ-
မာ’တိ၊ အထ တေ သဗ္ဗေပိ သာသနာနုဂ္ဂဟာယ ကတသဋ္ဌိဋ္ဌာနာ အဟေသုံ။

အနုဂ္ဂဟိတုကာမေဟိပိ စ တေဟိ န သက္ကာ အာဇာယ ကာတုံ ဝိနာ
မဟာဇနစ္ဆန္ဒသဉ္စာတောပဒေသေန။ မဟာဇနပုတိနိဓိဘူတာ ဟိ ဧတရဟိ
မရမ္မိကာ ရာဇာနော၊ ဥပဒေသော စ သန္တာဂါရသမိတိယံ မဟာဇနပုတိ-
နိဓိဘူတာနံ မတိသဇီဝါနံ ဆန္ဒေနဝ သမုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂ္ဂဟာယ
သန္တာဂါရသမိတိယံ ဧကံ ဓမ္မုပဒေသံ ပညာပေတွာ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိ
နာမ မဟာသမိတိ သမုဋ္ဌာပိတာ။ တဿာ ခေါ ပန သမိတိယာ သဘာပတိ
ဟောတိ သတိုးသိရိသုဓမ္မောပါမိဓာရိ ဆာဦးသွင်္ဂယော မဟာသေဋ္ဌိ၊ ဥပ-
သဘာပတိ ပန သတိုးသိရိသုဓမ္မောပါမိဓာရိယေဝ ဦးသိမ်းမောင်ဂယော
ပဓာနဒ္ဓဝိနိစ္ဆယမန္တိရမ္မိ မဟာက္ခဒဿာဓိပတိ၊ သဗ္ဗကမ္မဝိဓာယကော ပန

[၁၁]

နိဒါန်းကဏ္ဍ

ဟိတဓရာ သတိုးမဟာသရေစည်သူပါမိကော ဦးချန်ထွန်းဝှယော ဥပဒေ-
သိကာမိပတိပဓာနနိတိဝေဒိမဟာမန္တိ။ ဘဏ္ဍုပ္ပါဒကော ပန ရဋ္ဌိဿရာနံ
ပတိနိမိဘူတော ဦးဝင်း နာမဓေယျော သာသနဋ္ဌာနိကမဟာမတ္ထော။

အထ တေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိကံ “ယာယေဝ ခေါ ပနတ္ထာယ သမုဋ္ဌာ-
ပိတာယံ သမိတိ၊ တဒတ္ထမိဒါနိ ဝိသေသတော ကာဟာမာ”တိ မရမ္မရဋ္ဌေ-
ဘိပါကဋ္ဌဂုဏသမုဒယသမုဒိတေ တတ္ထ တတ္ထ ပဓာနနာယကဘူတေ ပရော-
ပဏ္ဍာသမဟာထေရေ ဒီသဒဿိနော နိမန္တိယ ဝေမာရောစေသံ “အယံ ဘန္တေ
အမှာကံ ဗုဒ္ဓသာသနမဟာသမိတိ ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂ္ဂဟတ္ထာယေဝ ရဋ္ဌိဿရာနံ
ဓမ္မုပဒေသေန သမုဋ္ဌာပိတာ၊ သစေဒါနိ ဘန္တေ ပုဗ္ဗေ ဝိသ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ ကတွာ
သာသနံ ပဂ္ဂဏိတုံ ယုဇ္ဇေယျ၊ မဟာထေရာ စ တထာ ကာတုမိစ္ဆေယျ၊
ဝိသတ္ထာဝ ဘန္တေ ကရောန္တ၊ မယံ တတ္ထ ကာယဉာဏပစ္စယဗလေဟိ နိရဝသေသံ
ဗျာဝဋ္ဌာ ဘဝိဿာမာ” ဟိ။

အထ ခေါ တေ မဟာထေရာ “ဓမ္မသင်္ဂီတိံ ကရိဿံမာ”တိ ကတသန္ဓိဋ္ဌာနာ
ဧဝံ ပတိဝေဒေသံ “ကတ္တဗ္ဗာယေဝေသာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ၊ နေသာ န ကတ္တဗ္ဗာ၊
တသ္မာ မယံ ဒါနိ ပိဋကပေါတ္ထကာနိ ပဉ္စမသင်္ဂီတိသိလာလေခါယ သမာ-
နေတွာ တာနိယေဝ သရိရံ ကတွာ ပါဠိသံသောနေပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ ကဿာမ၊
ယာယ အာဓုနိကပေါတ္ထကေသု ပရမ္မရာပရိဝတ္တနဝသေန သဉ္စာတာ ပမာဒ-
လေခပါဋ္ဌာ စ နိရာကရိယိဿန္တိ၊ ဝိသောမိတဉ္စ သုပရိသုဒ္ဓံ ပါဝစနမူလံ
လဘိတွာ တံ မုဋ္ဌါပေတွာ သကလလောကေ နာနာရဋ္ဌေသု နာနာဒေသေသု
ဗျာပနဝသေန ဗုဒ္ဓသာသနဿ စိရဋ္ဌိတိ စ သာမိယိဿတိ၊ သဗ္ဗေ စ ထေရဝါဒိကာ
ရဋ္ဌာ မရမ္မရဋ္ဌသဟိတာ ဧကတော ဟုတွာ ဗုဒ္ဓသာသနံ အဘူတပုဗ္ဗပဂ္ဂဟေ-
ပဂ္ဂဏိတုံ လဘိဿန္တိ၊ သာ စ ပုရိမိကာ ပဉ္စ သင်္ဂီတိယော ဥပနိဓာယ ဆဋ္ဌသင်္ဂီ ဝ-
နာမ ဘဝိဿတိ၊ တဉ္စ သဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ
အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဗဟူနိ ပနေတ္ထ အာဝဿကကိစ္စာနိ
ပဋိကစ္စေဝ သမာဒပေတဗ္ဗာနိ တုမှာကမာယတ္တာနိ၊ တသ္မာ သင်္ဂီတိကာလ-
ဝဝတ္ထာနာဒိကိစ္စံ တုမှာကံယေဝ ဘာရော ဟောတူ” ဟိ။

အထ တေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိကံ သာသနပါလကာနံ မဟာထေရာနံ
ဆန္ဒဉ္စ ရုစိဉ္စ သမာဒါယ ဩဝါဒဉ္စ သိရသာ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတွာ ထေရာနံ စေဝ
အတ္တနော စ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စာနံ ပရိနိဋ္ဌာနသမယံ သလ္လက္ခေတွာ “အယံ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာနတော စတုဿတာမိကာနံ ဦးဝိန္ဒ ဝဿသဟဿာနမုပရိ

နိဒါန်းကဏ္ဍ

[c]

အဋ္ဌနဂုတိမေ ဝသေ ဝေသာခပုဏ္ဏမိတော ပဋ္ဌာယ အာရဘိတဗ္ဗာ၊ ဒွေ စ ဝဿာနိ ကတ္တဗ္ဗာ၊ ပဉ္စန္ဒံ စ သာသနဝဿသဟဿာနမုပခုဝသေ ဝေသာခပုဏ္ဏမိယံယေဇ ပရိနိဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ”တိ သင်္ဂီထိကာလံ ဝဝတ္ထပေသုံ။

တတော ပဋ္ဌာယ စ တေ ပုနပ္ပုနံ သန္ဓိပတိတွာ သမ္ပန္တယိတွာ သင်္ဂီတိယာ ပုဗ္ဗကိစ္စေသု နိရန္တရံ ဗျာဝဇ္ဇာ ဟောန္တိ။ “မဟန္တံ ခေါ ဇိနသာသနံ မဟတိယာယေဝေတံ ပူဇာယ ပူဇနိယ”န္တိ မန္တာ တေဟိ ကာရာပိတာနိ မဟန္တမဟန္တာနိ သာသနမန္တိရာနိ၊ တတ္ထ သင်္ဂီတိံ ကုရုမာနဿ ဘိက္ခုသံဃဿ သုခသန္ဓိသဇ္ဇတ္ထံ သန္ဓိပတိဋ္ဌာနဘူတံ မဟန္တံ သင်္ဂီတိမန္တိရံ ရန်ကုန် နာမ ရာဇဓာနိယံဓိရီမင်္ဂလတ္ထလေ ကမ္ဘာဓအး (လောကသာမ) နာမကဿ စေတိယဿ အာသန္ဓေ သေလပဗ္ဗတဂုဟာဝေသေန ကာရာပိတံ တိဘူမကံ ပါယသော သိလာဗ္ဗကောယောမယံ၊ ဧဝံ မဟန္တဗ္ဗေတံ ဧကသံဝစ္စရေနေဝ ပရိနိဋ္ဌာပိတံ ဣဒ္ဓိယာ မညေ နိဗ္ဗိတံ၊ တဉ္စ ဗဟိ ဌတွာ အပေက္ခတံ သယံဇာတသေလပဗ္ဗတော ဝိယ ဒိဿတိ၊ အန္တော ပဝိသိတွာ ဩလောကယတံ ပန ဩလောကိတောလောကိတဋ္ဌာနတော ဒဿနိယံ ပါသာဒိကံ ရမဏိယံ အတိတ္ထိကရမေဝ ဟုတွာ ဒေဝဝိမာနမိဝ ခါယတိ။ တဿ ပနာဝိဒူရေ အခုတေယျာနံ သင်္ဂီတိကာရဘိက္ခုသဟဿာနံ နိဝါသပ္ပဟောနကာ စတ္တာရော ဣဋ္ဌကမယာ မဟာပါသာဒါစေဝ ဣဋ္ဌကမယာယေဝ ဘောဇနမဟာသာလာ စ မဟာသီမာပါသာဒါဒယော ဇ မုဒ္ဒဏယန္တသာလာ စ တထေဝ ကာရာပိတာ။

မဟာထေရာပိ စ “သင်္ဂီတိကိစ္စံ နာမ ထေရာဓေယျံ၊ ထေရာနံ ဩဝါဒေနေဝ ကတ္တဗ္ဗံ၊ န ဝိနာ တေန၊ တဿ ဘိက္ခုသံဃဿ စေဝ ဥပါသကာနဉ္စ သဗ္ဗမ္ဘိ သင်္ဂီတိပဋိဗဒ္ဓမောဝါဒံ ဒါတုံ ဘဝိတဗ္ဗမေတ္တ ဩဝါဒဒါယကသံဃသဘာယပီ”တိ မရမ္ပရဋ္ဌဓဇူပမေ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတောပါမိဓာရိနော စ ရဋ္ဌောဝါဒါစရိယသမ္ပတေ စ ရဋ္ဌဝိနယဓရသမ္ပတေ စ အညေ စဘိပါကဋ္ဌဂရုဘာဝနိယာဒိဂုဏဂဏသမင်္ဂိနောတိ ပရောသတံ နာယကမဟာထေရေ ဥစ္စိနိတွာ “ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ-ဩဝါဒါစရိယသံဃနာယကသဘိ” နာမေကံ ပဓာနမဟာသံဃသဘိ ပတိဋ္ဌာပေသုံ၊ တေ စ နာယကမဟာယေရာ သမ္ပုဒ္ဓဝစနရတနာကရပါရဂေ ဝိဝိဓသတ္တန္တရဂဟနာသင်္ဂီစာရိနေ ထေရာနုထေရေ ပဉ္စဝိသတိမတ္ထေ သမုစ္စိနိတွာ “ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိရုန္တရသဘာ”တိ စ သမ္ပန္နိတွာ ဟဿာ သဘာယ ဘာရုံ နိယျာတေသုံ သဗ္ဗာနိ သင်္ဂီတိပဋိဗဒ္ဓကိစ္စာနိ သံဝိဒဟိတုံ။ တေ စ သင်္ဂီတိရုန္တရသဘိကာ ထေရာ သကလမရမ္ပရဋ္ဌေ ဧညာင်ရမ်းဆရာဇော်တိ အဘိပါကဋ္ဌ “အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတော” ပါမိနာ စေဝ “အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရူ” ပါမိနာ စာတိ

[၈]

နိဒါနကထာ

ဒွိဟိ မရမ္မရဋ္ဌိဿရသမပ္ပိတောပါဒိဟိ ဝိရာဇိတံ ဇာတိယာ အာသိတိဝဿိကံ ဥပသမ္ပဒါယ သဋ္ဌိဝဿံ “ဘဒန္တရေဝတံ” နာမ မဟာထေရဝရံ သဘာပတိံ ကတွာ တေပိဋကေ ဗုဒ္ဓဝစနေ စေဝ နာနာသထွေသု စ ကောဝိဒေ ဓမ္မာစရိယ- ကဝိပဒပ္ပတ္တေ ဘိက္ခု။ ဥစ္စိနိတွာ အဋ္ဌဒသာဒိဝဂ္ဂဝသေန ပရောသတံ ပါဠိ- ဝိသောဓကဝဂ္ဂေ စေဝ သမ္ပဟုလေ စ ပဋိဝိသောဓကဝဂ္ဂေ ဗန္ဓာပေတွာ ဝိသောဓနပ္ပဋိဝိသောဓနေဟိ ဗုဒ္ဓဝစနံ သုပရိသုဒ္ဓတ္တံ ပဋိပါပေတွာ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ ကာတုမာရဘိဝံသု၊ ယထာ တံ ပေါရာဏကသင်္ဂီတိကာရာ။

ဝေဉ္စ ပန အာရဘိယမာနေသု သင်္ဂီတိပုဗ္ဗကိစ္စေသု တေဟိ သင်္ဂီတိဓုရန္တရ- သဘိကမဟာထေရေဟိ တိပိဋကပရိယတ္တိသံသောဓနကိစ္စံ သမ္မာဒေတံ ပိဋက- ပေါတ္တကာနိ အနေကဘာဂေ ကတွာ မရမ္မိကာနံ ယထာဝုတ္တပါဠိဝိသောဓက- ဝဂ္ဂါနံ ဝိသု ဝိသု နိယျာတိတာနိ၊ န ကေဝလဉ္စ မရမ္မိကာနမေဝ၊ အပိ စ ခေါ သီဟဋ္ဌသျှာမကမ္မောဇလာဝေါသဒ္ဓါတေသု ရဋ္ဌန္တရေသုပိပမာနပါမောက္ခဘာဝ- မာပန္နာနံ ဝိဘာဝိပ္ပဝရပဒပ္ပတ္တာနံ သံဃရာဇသံဃနာယကမဟာထေရာနံ စ သန္တိကံ ပဟိတာနိ ဝိသောဓနာယ၊ ဝေမေတာနိ ပမာဒခလိတာဓိကပရိဘဋ္ဌ- ပါဌာနံ နိရာကရဏဝသေန ဝိသောဓိတာနိ စေဝ ပဋိဝိသောဓိတာနိ စ၊ အထ တာနိ အနေကဝါရဝိသောဓနေန သုဝိသောဓိတာနိ သုပရိသုဒ္ဓါနိ ဗုဒ္ဓသာသနမုဒ္ဒဏယန္တာလယေ သမပ္ပိတာနိ သုဋ္ဌ၊ မုဒ္ဒါပနာယ။

ဧဝံ သမပ္ပေတွာပိ စ တေဟိ သင်္ဂီတိဓုရန္တရသဘိကမဟာထေရဝရေဟိ “အပ္ပေဝ နာမေတ္ထ ဧဝံ သုဝိသောဓိတေပိ သိယာ အဝသိဋ္ဌော ကောစိပိ ဒေါသော၊ မုဒ္ဒဏကမ္မကရာနံ ဝါ ဒုဋ္ဌပိတံ၊ တဿပိ သမ္ပဿ ဝိသောဓနာယ ဘဝိတဗ္ဗမေဝ ဩသာနသောဓေယျပတ္တပါဋ္ဌကေဟိပိ” တိ သမ္ပဿမာနေဟိ သနိကာယမ္မရပုဏ္ဏိန္ဒြသင်္ကာသာနံ လဒ္ဓဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတာဒိပဏ္ဍိစူပဒါနံ ပါဝစ- နေတရသတ္တပါရဂါနံ “စတုန္ဒဉ္စ မရမ္မိကာနံ ကေဿ စ လင်္ကာဒိပိကဿာ” တိ ပဉ္စန္ဒံ မဟာထေရာနံ ဩသာနသောဓေယျပတ္တပါဋ္ဌကသမ္ပုတိ ဒိန္နာ၊ “ယထာတြ န ကောစိပိ ဒေါသော ပညာယေထ၊ ယထာ စ တံ ဩလောကယတံ ပရိဗုတ္တံ သုဝိညေယျမဿ၊ ဝေမောသာနသောဓေယျပတ္တံ ဝိစိနိတွာ သောဓန္တေ” တိ စ နေသံ ဘာရော ကတော။

လဒ္ဓသမ္ပုတိကာ စ တေ ပဉ္စ မဟာထေရာ မူလသောဓေယျပတ္တပါဋ္ဌကေဟိ ဂဟဋ္ဌပဏ္ဍိတေဟိ စေဝ ဓမ္မာစရိယဘိက္ခုပဏ္ဍိတေဟိ စ အနေကဝါရံ ပရိသောဓိတံ ဩသာနသောဓေယျပတ္တံ ပဋိဝိသောဓိတမူလပေါတ္တကေန စေဝ

နိဒါနကထာ

အညွှတ် သဒေသဒေသန္တရိကပါဝစနပေါတ္တကေဟိ စ ဝိဝိဗျောကရဏာ-
ဒိသတ္ထေဟိ စ ပုနပ္ပုနံ သံသန္တေတွာ သုဝိသဒပရိဗျတ္တကဏ္ဍဝါရဝါကျန္တေဒ-
သင်္ကေတတဉ္စ သမ္မာပေတွာ မဟတာ ပရိဿမေန ဩသာနသောနေမကံသု။
ဝေမိဒံ ပိဋကဝရံ ထေရဝါဒီနေကာယိကဝိဗုဓပုဓါနံ သတ္တာဂမရတနာ-
လုယသာရဂါဟီနံ ဝေယျာကရဏကေသရိနံ အစ္စန္တနိမ္မလဉာဏဝါရိနာ ပရိ-
ဇောဝိတံ၊ တံ ဝိဗုဓပုဝရေကဝေါစရံ ဝိမုတ္တိရသဿာဒဘာဂိ ဟုတွာ စိရံ
ဝိလသတံ၊ သကလောပိမိနာ လောကော သဒ္ဓမ္မနိရတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပရာ-
ယဏော ဘဝတန္တိ။

တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

- ၁။ မူလကံ ပရိယတ္တိဝ၊ သာသနဿ မဟေသိနော။
ပရိယတ္တိပ္ပမာဏာ ဟိ၊ စိရံ သဒ္ဓမ္မသတ္တိတိ။
- ၂။ တသ္မာ တံ ရက္ခိတုံ ထေရာ၊ ဓမ္မသင်္ဂါဟကာ ပုရာ။
ရာဇာနော ဥပနိဿာယ၊ အကံသု ဓမ္မသင်္ဂဟေ။
- ၃။ ပဌမံ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ၊ အဇာတသတ္တုရာဇိနော။
အနုဂ္ဂဟေန ကတွာန၊ ပါလယံ ဇိနသာသနံ။
- ၄။ ဒုတိယံ တု တထာ ကတွာ၊ ကာလာသောကဿ ရာဇိနော။
ကာလေ တမုပနိဿာယ၊ ပါလယံ ဇိနသာသနံ။
- ၅။ တတိယံပိစ ကတွာန၊ ဓမ္မာသောကဿ ရာဇိနော။
အနုဂ္ဂဟေန ဗုဒ္ဓဿ၊ သာသနံ အဘိပါလယံ။
- ၆။ စတုတ္ထိံ ပန လင်္ကာယံ၊ ဝနုဂါမဏိရာဇိနော။
ကာလမ္ပိ ပေါတ္တကာရုဋ္ဌံ၊ ကတွာန ပါလယံ တထာ။
- ၇။ ဣမသ္မိံ မရမ္မရဋ္ဌေပိ၊ မင်းတုန်းနာမ နရာမိပံ။
ရဋ္ဌံ သမနုသာသန္တံ၊ ရတနတ္ထယမာမကံ။
- ၈။ သန္နိဿာယ မဟာထေရာ၊ ထိရသီလာ ဂုဏာကရာ။
ပဉ္စမိံ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ၊ ကရောန္တာ သာသနဋ္ဌိတိံ။
- ၉။ ပတ္တယန္တာ လိခါပေတွာ၊ သိလာပဇ္ဇေသု ပေဋကံ။
ဗျာယာမေန မဟန္တေန၊ ပါလယံ ဇိနသာသနံ။

- ၁၀။ ဣတ္ထံ ပုရာ မဟာထေရာ၊ ရာဇာနော စာပိ ဓမ္မိကာ။
သာသနံ ပရိပါလေသံ၊ ဇီဝိတံ ဝိယ အတ္တနော။
- ၁၁။ တထာပိ ခလိတာဒါနိ၊ ဒိဿန္တိ ပိဋကတ္တယေ။
ပရမ္ပရာယ လေခါယ၊ သဗ္ဗာတာ မုဒ္ဒဏေန စ။
- ၁၂။ ဒိသ္မာန တေ မဟာထေရာ၊ ဝါစေန္ဒာဝ တိပေဋကံ။
ဝုစ္စမာနနယေနောံ၊ စိန္တေသံ မန္တယိံ သူ စ။
- ၁၃။ “ကတွာန သာဓုကံ ဂန္ထ- သုဒ္ဓိကံ သာသနာယုကံ။
ယံနုန ဓမ္မသင်္ဂီတိံ၊ ကရေယျာမ မယံ” ဣတိ။
- ၁၄။ တေမတ္ထံ သုဏိတွာန၊ ဦးနု နာမ မဟာသယော။
မရမ္ပဝိသယေ အဂ္ဂ- မဟာမစ္စရရန္တရော။
- ၁၅။ “သာသနာယတ္တကိစ္စာနိ၊ သမ္ပာဒေန္တော ပိသေသတော။
သင်္ဂီတိယဉ္စ ထေရာနံ၊ သမ္ပုရေန္တော မနောရထံ။
- ၁၆။ ယထာ ရက္ခိံသု ပေါရာဏာ၊ သုရာဇာနော တထာ မယံ။
သံရက္ခေယျာမ- သမ္ပုဒ္ဓ- သာသနံ” ဣတိ စိန္တိယ။
- ၁၇။ မဟာမစ္စေဟိ အညေဟိ၊ သင်္ဂမေဟိ စ မန္တိယ။
သုပ္ပတိဋ္ဌာပယိတွာန၊ ဗုဒ္ဓသာသနသင်္ဂမံ။
- ၁၈။ မဟာထေရာနမာဒါယ၊ ဆန္တံ ဣမ နိဝါသိနံ။
အညေသု သိဟဋ္ဌာဒိသု၊ ဝိဒေသေသု စ ဝါသိနံ။
- ၁၉။ ကာရေတွာ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ၊ သောဓေတွာ သတ္တုသာသနံ။
ပဂ္ဂဟတ္ထာယ သဒ္ဓမ္မံ၊ ကရံ ဒဠပရက္ကမံ။
- ၂၀။ သိရီမင်္ဂလဝိချာတေ၊ ထလသ္မိံ ပဝရေ သုဘေ။
စေတိယဿာဝိဒ္ဓရမ္ပိ၊ ကန္တာအေး ဣတိသညိနော။
- ၂၁။ ဂဟာဝေသေန ကာရေတွာ၊ မဟာသင်္ဂီတိမဗ္ဗိရံ။
အာဝါသာဒိဉ္စ ဘိက္ခုနံ၊ ကာရေသိ မုဒ္ဒဏာလယံ။
- ၂၂။ ဂန္ထသံသောနေံ ဓမ္မ- သင်္ဂီတိယာ တု ပဏ္ဍိတာ။
မဟာထေရဝရာကံသု၊ သတိမန္တော ပုနပ္ပုနံ။

နိဒါနကထာ

[၇]

၂၃။ မုဒ္ဒါပေန္တေ စ ပဿိတွာ၊ မဟာထေရေဟိ ပဉ္စဟိ။
သောဓေယျပတ္တမောသာနံ၊ နိမ္မလတ္တံ သုပါပိတံ။

၂၄။ သုနိမ္မလံ ပါဝစနံ၊ ဝိမုတ္တိသုခဒံ ဣဒံ။
သုဋ္ဌ၊ မုဒ္ဒါပိတံ ဟောတိ၊ သဗ္ဗလောကတ္ထသိဒ္ဓိယာ။

၂၅။ ယထာ သင်္ဂီတိယော ပုဗ္ဗေ၊ သဒ္ဓမ္မဿ စိရဋ္ဌိတိ။
ပတ္တယန္တာ ပဝတ္တေသုံ၊ မဟာထေရာ မဟိဒ္ဓိကာ။

၂၆။ တထေဝ ဆဋ္ဌမိံ ဓမ္မ-သင်္ဂီတိံ မရမ္မမဏ္ဍလေ။
မဟာထေရာ ပဝတ္တေန္တိ၊ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကာမိနော။

၂၇။ စိရံ တိဋ္ဌတု သဒ္ဓမ္မော၊ အသဒ္ဓမ္မော ဝိနဿတု။
သဒ္ဓမ္မဂရုနော နိစ္စံ၊ ဟောန္တု သဗ္ဗေပိ ပါဏိနောတိ။

၂၄၉၀ - ၄၅၀သေ

သင်္ကေတဝိညာပနံ

- သိ = သီဟဋ္ဌပေါတ္ထကေ ဒိဿမာနပါဋ္ဌော။
- က-သိ = ကတ္တစိ သီဟဋ္ဌပေါတ္ထကေ...။
- သျှာ = သျှာမပေါတ္ထကေ...။
- ကံ = ကမ္မောဇပေါတ္ထကေ...။
- ဣ = ဣရံလိသပေါတ္ထကေ...။
- ကု = ကတ္တစိ မရမ္မပေါတ္ထကေ...။
- ဗ္ဗ = အဋ္ဌကထာ။
- ? = “သိယာ နုခေါ ပေါရာဏပါဋ္ဌော”တိ ဟတ္တိတပါဋ္ဌော။

ကောကနိပါတ်ပါဠိ

မာတိကာ			ပိုဒ်
၁-ရူပါဒိဝဂ္ဂ	....	....	၁
၂-နိဝရဏပ္ပဟာနဝဂ္ဂ	....	....	၂
၃-အကမ္မနိယဝဂ္ဂ	....	....	၄
၄-အဒန္တဝဂ္ဂ	....	....	၆
၅-ပဏိဟိတအစ္ဆဝဂ္ဂ	....	....	၇
၆-အစ္ဆရာသင်္ဘာတဝဂ္ဂ	....	....	၉
၇-ဝီရိယာရက္ခာဒိဝဂ္ဂ	....	....	၁၁
၈-ကလျာဏမိတ္တာဒိဝဂ္ဂ	....	....	၁၂
၉-ပမာဒါဒိဝဂ္ဂ	....	....	၁၄
၁၀-ဒုတိယပမာဒါဒိဝဂ္ဂ	....	....	၁၆
၁၁-အဓမ္မဝဂ္ဂ	....	....	၁၉
၁၂-အနာပတ္တိဝဂ္ဂ	....	....	၂၀
၁၃-ကေပုဂ္ဂလဝဂ္ဂ	....	....	၂၁
၁၄-တေဒဂ္ဂဝဂ္ဂ (၁-၇)	....	....	၂၃-၂၇
၁၅-အဋ္ဌာနပါဠိ (၁-၃)	....	....	၂၈-၃၀
၁၆-ကေမ္မပါဠိ (၁-၄)	....	....	၃၂-၃၇
၁၇-ပသာဒကရဓမ္မဝဂ္ဂ	....	....	၄၀
၁၈-အပရအစ္ဆရာသင်္ဘာတဝဂ္ဂ	....	....	၄၁
၁၉-ကာယဂတာသတိဝဂ္ဂ	....	....	၄၄
၂၀-အမတဝဂ္ဂ	....	....	၄၇

ကောကနိပါတ်ပါဠိမာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ခုကနိပါတ်ပါဠိ

မာတိကာ

ပိဋက

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက

၁-ကမ္မကရဏဝဂ္ဂ

၁-ဝဇ္ဇသုတ္တ	....	....	၄၉
၂-ပဓာနသုတ္တ	....	....	၅၁
၃-တပနိယသုတ္တ	....	....	၅၁
၄-အတပနိယသုတ္တ	....	....	၅၁
၅-ဥပညာတသုတ္တ	....	....	၅၂
၆-သညောဇနသုတ္တ	....	....	၅၂
၇-၁၀-ကဏ္ဍသုတ္တဒီဇီ	....	....	၅၃
၂-အဓိကရဏဝဂ္ဂ	....	....	၅၄
၃-ဗာလဝဂ္ဂ	....	....	၆၀
၄-လမစိတ္တဝဂ္ဂ	....	....	၆၂
၅-ပရိသဝဂ္ဂ	....	....	၇၀

၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသက

(၆) ၁-ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂ	....	....	၇၆
(၇) ၂-သုခဝဂ္ဂ	....	....	၇၉
(၈) ၃-သနိမိတ္တဝဂ္ဂ	....	....	၈၀
(၉) ၄-ဓမ္မဝဂ္ဂ	....	....	၈၁
(၁၀) ၅-ဗာလဝဂ္ဂ	....	....	၈၂

၃-တတိယပဏ္ဏာသက

(၁၁) ၁-အာသာဒုပ္ပဇဟဝဂ္ဂ	....	....	၈၆
(၁၂) ၂-အာယာစနဝဂ္ဂ	....	....	၈၇
(၁၃) ၃-ဒါနဝဂ္ဂ	....	....	၉၀

ဒုကနိပါတ်ပါဠိ

[၃]

မာတိကာ			ပိဋက
(၁၄) ၄-သန္တာရဝဂ္ဂ	.....	.....	၉၁
(၁၅) ၅-သမာပတ္တိဝဂ္ဂ	.....	.....	၉၃
၁-ကောဓပေယျာလ	.....	.....	၉၅
၂-အကုသလပေယျာလ	.....	.....	၉၆
၃-ဝိနယပေယျာလ	.....	.....	၉၇
၄-ရာဂပေယျာလ	.....	.....	၉၈

ဒုကနိပါတ်ပါဠိမာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

တိကနိပါတ်ပါဠိ

မာတိကာ

ပိုဒ်

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက

၁-ဗာလဝဂ္ဂ

၁-ဘယသုတ္တ	.....	.....	၉၉
၂-လက္ခဏသုတ္တ	.....	.....	၁၀၀
၃-စိန္တိသုတ္တ	.....	.....	၁၀၀
၄-အစွယ်သုတ္တ	.....	.....	၁၀၁
၅-အယောနိသောသုတ္တ	.....	.....	၁၀၁
၁၀-အကုသလသုတ္တာဒိနိ	.....	.....	၁၀၂-၃

၂-ရထကာရဝဂ္ဂ

၁-ဣတသုတ္တ	.....	.....	၁၀၄
၂-သာရဏီယသုတ္တ	.....	.....	၁၀၅
၃-အာသံသသုတ္တ	.....	.....	၁၀၆
၄-စက္ကဝတ္တိသုတ္တ	.....	.....	၁၀၇
၅-သစေတနသုတ္တ	.....	.....	၁၀၉
၆-အပဏ္ဏကသုတ္တ	.....	.....	၁၁၁
၇-အတ္တဗျာဓာဓေသုတ္တ	.....	.....	၁၁၂
၈-ဒေဝလောကသုတ္တ	.....	.....	၁၁၃
၉-၁၀-ပါပဏိကသုတ္တာဒိနိ	.....	.....	၁၁၃-၄

၃-ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂ

၁-သမိဒ္ဓသုတ္တ	.....	.....	၁၁၆
၂-ဂိလာနသုတ္တ	.....	.....	၁၁၈
၃-သင်္ခါရသုတ္တ	.....	.....	၁၂၀
၄-ဗဟုကာရသုတ္တ	.....	.....	၁၂၁
၅-ဝဇိရူပမသုတ္တ	.....	.....	၁၂၁

တိကနိပါတ်ပါဠိ

[၈]

မာတိကာ			ပိုဒ်
၆-သေဝိတဗ္ဗသုတ္တ	....	....	၁၂၂
၇-ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗသုတ္တ	....	....	၁၂၄
၈-ဂူထဘာဏီသုတ္တ	....	....	၁၂၅
၉-အဇ္ဇသုတ္တ	....	....	၁၂၆
၁၀-အဝကုဇ္ဇသုတ္တ	....	....	၁၂၈

၄-ဒေဝဒူတဝဂ္ဂ

၁-သဗြဟ္မကသုတ္တ	....	....	၁၃၀
၂-အာနန္ဒသုတ္တ	....	....	၁၃၁
၃-သာရိပုတ္တသုတ္တ	....	....	၁၃၂
၄-နိဒါနသုတ္တ	....	....	၁၃၃
၅-ဟတ္ထကသုတ္တ	....	....	၁၃၅
၆-ဒေဝဒူတသုတ္တ	....	....	၁၃၇
၇-စတုမဟာရာဇသုတ္တ	....	....	၁၄၁
၈-ဒုတိယစတုမဟာရာဇသုတ္တ	....	....	၁၄၃
၉-သုခုမာလသုတ္တ	....	....	၁၄၃
၁၀-အာဓိပတေယျသုတ္တ	....	....	၁၄၆

၅-ဂုဇ္ဇဝဂ္ဂ

၁-သမ္ဗုဒ္ဓိဘာဝသုတ္တ	....	....	၁၄၈
၂-တိဋ္ဌာနသုတ္တ	....	....	၁၄၉
၃-အတ္ထဝသသုတ္တ	....	....	၁၄၉
၄-ကထာပဝတ္တိသုတ္တ	....	....	၁၄၉
၅-ပဏ္ဍိတသုတ္တ	....	....	၁၄၉
၆-သီလဝန္တသုတ္တ	....	....	၁၅၀
၇-သင်္ခတလက္ခဏသုတ္တ	....	....	၁၅၀
၈-အသင်္ခတလက္ခဏသုတ္တ	....	....	၁၅၀
၉-ပဗ္ဗတရာဇသုတ္တ	....	....	၁၅၀
၁၀-အာတပ္ပကရဏီယသုတ္တ	....	....	၁၅၁
၁၁-မဟာစောရသုတ္တ	....	....	၁၅၂

[၈]

တိကနိပါတ်ပါဠိ

မာတိကာ

ပိဋက

၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသက

(၆) ၁-မြာဟ္မဏဝဂ္ဂ

၁-၂-ရွှေမြာဟ္မဏသုတ္တာနိ	....	....	၁၅၄-၅
၂-အညတရမြာဟ္မဏသုတ္တ	....	....	၁၅၅
၄-ပရိဗ္ဗာဇကသုတ္တ	....	....	၁၅၇
၅-နိဗ္ဗုတသုတ္တ	....	....	၁၅၈
၆-ဝလောကသုတ္တ	....	....	၁၅၉
၇-ဝစ္ဆဂေါတ္တသုတ္တ	....	....	၁၆၁
၈-တိကဏ္ဍသုတ္တ	....	....	၁၆၃
၉-ဇာဏုဿောဏီသုတ္တ	....	....	၁၆၆
၁၀-သင်္ဂါရဝသုတ္တ	....	....	၁၆၈

(၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ

၁-တိတ္ထာယတနသုတ္တ	....	....	၁၇၄
၂-ဘယသုတ္တ	....	....	၁၇၈
၃-ဝေနာဂပုရသုတ္တ	....	....	၁၈၁
၄-သရဘသုတ္တ	....	....	၁၈၅
၅-ကေသမုတ္တိသုတ္တ	....	....	၁၈၉
၆-သာဠသုတ္တ	....	....	၁၉၄
၇-ကထာဝတ္ထုသုတ္တ	....	....	၁၉၇
၈-အညတိတ္ထိယသုတ္တ	....	....	၁၉၉
၉-အကုသလမူလသုတ္တ	....	....	၂၀၂
၁၀-ဥပေါသထသုတ္တ	....	....	၂၀၆

(၈) ၃-အာနန္ဒဝဂ္ဂ

၁-ဆန္ဒသုတ္တ	....	....	၂၁၆
၂-အာဇီဝကသုတ္တ	....	....	၂၁၈
၃-မဟာနာမသက္ကသုတ္တ	....	....	၂၂၀

တိကနိပါတ်ပါဠိ

[၈]

မာတိကာ			ပိဋက
၄-နိဂဏ္ဌသုတ္တ	....	....	၂၂၁
၅-နိဝေသကသုတ္တ	....	....	၂၂၃
၆-၇-ဘဝသုတ္တာနိ	....	....	၂၂၄-၅
၈-သီလဗ္ဗတသုတ္တ	....	....	၂၂၅
၉-ဂန္ဓဇာတသုတ္တ	....	....	၂၂၆
၁၀-စူဠနိကာသုတ္တ	....	....	၂၂၇

(၉) ၄-သမဏဝဂ္ဂ

၁-သမဏသုတ္တ	....	....	၂၃၀
၂-ဂဒ္ဒိဘသုတ္တ	....	....	၂၃၀
၃-ခေတ္တသုတ္တ	....	....	၂၃၁
၄-ဝဇ္ဇိပုတ္တသုတ္တ	....	....	၂၃၁
၅-သေက္ခသုတ္တ	....	....	၂၃၂
၆-ဂ-သိက္ခာသုတ္တာနိ	....	....	၂၃၃-၅
၉-၁၀-သိက္ခတ္တယသုတ္တာနိ	....	....	၂၃၇
၁၁-သင်္ဂဝါသုတ္တ	....	....	၂၃၈

(၁၀) ၅-လောဏကပလ္လဝဂ္ဂ

၁-အဇ္ဈာယိကသုတ္တ	....	....	၂၄၁
၂-ပဝိဝေကသုတ္တ	....	....	၂၄၂
၃-သရဒသုတ္တ	....	....	၂၄၄
၄-ပရိသာသုတ္တ	....	....	၂၄၅
၅-၇-အာဇာနိယသုတ္တာနိ	....	....	၂၄၆-၈
၈-ပေါက္ခကသုတ္တ	....	....	၂၄၉
၉-လောဏကပလ္လသုတ္တ	....	....	၂၅၀
၁၀-ပံသုဓောဝကသုတ္တ	....	....	၂၅၅
၁၁-နိမိတ္တသုတ္တ	....	....	၂၅၈

[၅]

တိကနိပါတ်ပါဠိ

၃-တတိယပဏ္ဏာသက

(၁၁) ၁-သမ္မောဓဝဂ္ဂ

ဘေတိကာ			ပိဋက
၁-ပုဗ္ဗေဝသမ္မောဓသုတ္တ	....	....	၂၆၁
၂-၃-အဿာဒသုတ္တ	....	....	၂၆၁-၂
၄-သမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တ	....	....	၂၆၃
၅-ရုဏ္ဏသုတ္တ	....	....	၂၆၃
၆-အတိတ္ထိသုတ္တ	....	....	၂၆၃
၇-အရက္ခိတသုတ္တ	....	....	၂၆၄
၈-ဗျာပန္နသုတ္တ	....	....	၂၆၅
၉-၁၀-နိဒါနသုတ္တာနိ	....	....	၂၆၆-၇

(၁၂) ၂-အာပေါယိကဝဂ္ဂ

၁-အာပေါယိကသုတ္တ	....	....	၂၆၉
၂-ဒုလ္လဘသုတ္တ	....	....	၂၆၉
၃-အပ္ပမေယျသုတ္တ	....	....	၂၆၉
၄-အာနေဇ္ဇသုတ္တ	....	....	၂၇၀
၅-ဝိပတ္တိသမ္ပဒါသုတ္တ	....	....	၂၇၁
၆-အပဏ္ဏကသုတ္တ	....	....	၂၇၃
၇-ကမ္မန္တသုတ္တ	....	....	၂၇၄
၈-၉-သောစေယျသုတ္တာနိ	....	....	၂၇၅
၁၀-မောနေယျသုတ္တ	....	....	၂၇၆

(၁၃) ၃-ကုသိနာရဝဂ္ဂ

၁-ကုသိနာရသုတ္တ	....	....	၂၇၇
၂-ဘဏ္ဍနသုတ္တ	....	....	၂၇၉
၃-ဂေါတမကစေတိယသုတ္တ	....	....	၂၈၀
၄-ဘရဏ္ဍကလာမသုတ္တ	....	....	၂၈၀
၅-ဟတ္ထကသုတ္တ	....	....	၂၈၂

တိကနိပါတ်ပါဠိ

မာတိကာ		ပိုက်
၆-ကဠုပိယသုတ္တ	....	၂၀၃
၇-ဂ-အနုရုဒ္ဓသုတ္တာနိ	....	၂၀၄-၅
၉-ပဋိစ္စသုတ္တ	....	၂၀၆
၁၀-လောသသုတ္တ	....	၂၀၆
(၁၄) ၄-ယောဓာဇီဝဝဂ္ဂ		
၁-ယောဓာဇီဝသုတ္တ	....	၂၀၇
၂-ပရိသာသုတ္တ	....	၂၀၉
၃-မိတ္တသုတ္တ	....	၂၀၉
၄-ဥပ္ပါဒါသုတ္တ	....	၂၀၉
၅-၇-ကေသကမ္မလသုတ္တာဒီနိ	....	၂၉၀-၁
၈-အဿခဠုက်သုတ္တ	....	၂၉၁
၉-အဿပရဿသုတ္တ	....	၂၉၂
၁၀-အဿာဇာနိယသုတ္တ	....	၂၉၄
၁၁-၁၃-မောရနိဝါပသုတ္တာနိ	....	၂၉၅
(၁၅) ၅-မင်္ဂလဝဂ္ဂ		
၁-၄-အကုသလသုတ္တာဒီနိ	....	၂၉၆-၇
၅-ဂ-ခတသုတ္တာနိ	....	၂၉၇-၁
၉-ဝန္တနာသုတ္တ	....	၂၉၈
၁၀-ပုဗ္ဗဏှသုတ္တ	....	၂၉၈
(၁၆) ၆-အစေလကဝဂ္ဂ		
ဥဒ္ဓါနဂါထာ	....	၃၀၂
(၁၇) ၇-ကမ္မပထပေယျာလ		
ဥဒ္ဓါနဂါထာ	....	၃၀၄
(၁၈) ၈-ရာဂပေယျာလ		
ဥဒ္ဓါနဂါထာ	....	၃၀၅

တိကနိပါတ်ပါဠိမာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုတ္ထနိပါတ်ပါဠိ

မာတိကာ

ပိုဒ်

၁-ပဌမပဏ္ဍာသက

၁-ဘဏ္ဍဂါမဝဂ္ဂ

၁-အနုဗုဒ္ဓသုတ္တ	....	၃၀၇
၂-ပပတိတသုတ္တ	....	၃၀၈
၃-၄-ခတသုတ္တာနိ	....	၃၀၉-၁၀
၅-အနုသောတသုတ္တ	....	၃၁၁
၆-အပ္ပဿုတသုတ္တ	....	၃၁၂
၇-သောဘနသုတ္တ	....	၃၁၄
၈-ဝေသာရဇ္ဇသုတ္တ	....	၃၁၅
၉-တဏှုပ္ပါဒသုတ္တ	....	၃၁၆
၁၀-ယောဂသုတ္တ	....	၃၁၆

၂-စရဝဂ္ဂ

၁-စရသုတ္တ	....	၃၁၉
၂-သီလသုတ္တ	....	၃၂၁
၃-ပဓာနသုတ္တ	....	၃၂၂
၄-သံဝရသုတ္တ	....	၃၂၃
၅-ပညတ္တိသုတ္တ	....	၃၂၄
၆-သောဓမ္မသုတ္တ	....	၃၂၄
၇-၉-အဂတိသုတ္တာနိ	....	၃၂၅-၆
၁၀-ဘတ္တုဒ္ဓေသကသုတ္တ	....	၃၂၆

၃-ဥရုဝေလဝဂ္ဂ

၁-၂-ဥရုဝေလသုတ္တာနိ	....	၃၂၇-၃၀
၃-လောကသုတ္တ	....	၃၃၁
၄-ကာဠကာရာမသုတ္တ	....	၃၃၃

စတုက္ကနိပါတ်ပါဠိ

[၁]

မာတိကာ			ပိုဒ်
၅-မြဟ္မစရိယသုတ္တ	....	....	၃၃၄
၆-ကုဟသုတ္တ	....	....	၃၃၅
၇-သန္တုဒ္ဓိသုတ္တ	....	....	၃၃၅
၈-အရိယဝံသသုတ္တ	....	....	၃၃၆
၉-ဓမ္မပဒသုတ္တ	....	....	၃၃၇
၁၀-ပရိပ္ပာဇကသုတ္တ	....	....	၃၃၈

၄-စက္ကဝဂ္ဂ

၁-စက္ကသုတ္တ	....	....	၃၄၁
၂-သင်္ဂဟသုတ္တ	....	....	၃၄၁
၃-သီဟသုတ္တ	....	....	၃၄၂
၄-ပသာဒသုတ္တ	....	....	၃၄၃
၅-ဝဿကာရသုတ္တ	....	....	၃၄၄
၆-ဒေါဏသုတ္တ	....	....	၃၄၆
၇-အပရိဟာနိယသုတ္တ	....	....	၃၄၈
၈-ပတိလိနသုတ္တ	....	....	၃၄၉
၉-ဥဇ္ဇယသုတ္တ	....	....	၃၅၁
၁၀-ဥဒါယိသုတ္တ	....	....	၃၅၂

၅-ရောဟိတဿဝဂ္ဂ

၁-သမာဓိဘာဝနာသုတ္တ	....	....	၃၅၃
၂-ပဥဗျာကရဏသုတ္တ	....	....	၃၅၅
၃-၄-ကောဓဂရုသုတ္တာနိ	....	....	၃၅၅-၆
၅-၆-ရောဟိတဿသုတ္တာနိ	....	....	၃၅၆-၈
၇-သုဝိဒူရသုတ္တ	....	....	၃၅၉
၈-ဝိသာခသုတ္တ	....	....	၃၆၀
၉-ဝိပလ္လာသသုတ္တ	....	....	၃၆၁
၁၀-ဥပတ္တိလေသသုတ္တ	....	....	၃၆၂

မာတိကာ

ပိုဒ်

၂-ခုတိယပဏ္ဏာသက

(၆) ၁-ပုညဘိသန္ဓဝဂ္ဂ

၁-၂-ပုညဘိသန္ဓသုတ္တာနိ	....	....	၃၆၅-၆
၃-၄-သံဝါသသုတ္တာနိ	....	....	၃၆၈-၇၀
၅-၆-သမဇီဝီသုတ္တာနိ	....	....	၃၇၂-၃
၇-သုပ္ပဝါသာသုတ္တ	....	....	၃၇၃
၈-သုဒတ္တသုတ္တ	....	....	၃၇၄
၉-ဘောဇနသုတ္တ	....	....	၃၇၅
၁၀-ဂိဟိသာမီစိသုတ္တ	....	....	၃၇၆

(၇) ၂-ပတ္တကမ္မဝဂ္ဂ

၁-ပတ္တကမ္မသုတ္တ	....	....	၃၇၆
၂-အာနဏျသုတ္တ	....	....	၃၈၀
၃-မြဟ္မသုတ္တ	....	....	၃၈၁
၄-နိရယသုတ္တ	....	....	၃၈၂
၅-ရူပသုတ္တ (စတုပ္ပမာဏသုတ္တ)	....	....	၃၈၂
၆-သရာဂသုတ္တ	....	....	၃၈၃
၇-အဟိရာဇသုတ္တ	....	....	၃၈၃
၈-ဒေဝဒတ္တသုတ္တ	....	....	၃၈၅
၉-ပဓာနသုတ္တ	....	....	၃၈၅
၁၀-အဓမ္မိကသုတ္တ	....	....	၃၈၆

(၈) ၃-အပဏ္ဏကဝဂ္ဂ

၁-ပဓာနသုတ္တ	....	....	၃၈၈
၂-သမ္ဘာဒိဋ္ဌိသုတ္တ	....	....	၃၈၈
၃-သပ္ပုရိသသုတ္တ	....	....	၃၈၉
၄-အဂ္ဂသုတ္တ	....	....	၃၉၀-၁

စတုတ္ထနိပါတ်ပါဠိ

[၁၂]

မာတိကာ		ပိုဒ်
၆-ကုသိနာရသုတ္တ	....	၃၉၁
၇-အစိန္တေယျသုတ္တ	....	၃၉၂
၈-ဒက္ခိဏသုတ္တ	....	၃၉၂
၉-ဝဏီဇူသုတ္တ	....	၃၉၃
၁၀-ကမ္မောဇသုတ္တ	....	၃၉၄

(၉) ၄-မလေဝဂ္ဂ

၁-၂-ပါဏာတိပါတသုတ္တာဒိ	....	၃၉၅
၃-၄-အဝဏ္ဏာရဟသုတ္တာဒိ	....	၃၉၆
၅-တမောတမသုတ္တ	....	၃၉၇
၆-ဩဏတောဏတသုတ္တ	....	၃၉၈
၇-ပုတ္တသုတ္တ	....	၃၉၉
၈-သံယောဇနသုတ္တ	....	၄၀၁
၉-သမ္ဘာဒိဋ္ဌိသုတ္တ	....	၄၀၁
၁၀-ခန္ဓသုတ္တ	....	၄၀၂

(၁၀) ၅-အသုရဝဂ္ဂ

၁-အသုရသုတ္တ	....	၄၀၃
၂-၄-သမာဓိသုတ္တာနိ	....	၄၀၄-၆
၅-ဆဝါလာတသုတ္တ	....	၄၀၇
၆-ရာဂဝိနယသုတ္တ	....	၄၀၈
၇-ဒိပ္ပနိသန္တိသုတ္တ	....	၄၀၉
၈-၉-အတ္တဟိတသုတ္တဒွယံ	....	၄၁၁
၁၀-ပေါတလိယသုတ္တ	....	၄၁၃

၃-တတိယပဏ္ဏာသက

(၁၁) ၁-ဝလာဟကဝဂ္ဂ

၁-၂-ဝလာဟကသုတ္တာနိ	....	၄၁၆-၇
၃-ကုက္ကသုတ္တ	....	၄၁၁
၄-ဥဒကရဟဒသုတ္တ	....	၄၁၉

[ဘ]

စတုက္ကနိပါတ်ပါဠိ

မာတိကာ			ပိုဒ်
၅-အဗ္ဗသုတ္တ	....	....	၄၂၁
၇-မုသိကသုတ္တ	....	....	၄၂၂
၈-ဗလိဗဒ္ဓသုတ္တ	....	....	၄၂၃
၉-ရုက္ခသုတ္တ	....	....	၄၂၄
၁၀-အာသီဝိသသုတ္တ	....	....	၄၂၅

(၁၂) ၂-ကေသီဝဂ္ဂ

၁-ကေသီသုတ္တ	....	....	၄၂၇
၂-ဇေဝသုတ္တ	....	....	၄၂၈
၃-ပတောဒသုတ္တ	....	....	၄၂၉
၄-နာဂသုတ္တ	....	....	၄၃၁
၅-ဌာနသုတ္တ	....	....	၄၃၃
၆-အပ္ပမာဒသုတ္တ	....	....	၄၃၄
၇-အာရက္ခသုတ္တ	....	....	၄၃၅
၈-သံဝေဇနီယသုတ္တ	....	....	၄၃၅
၉-၁၀-ဘယသုတ္တဒ္ဓယံ	....	....	၄၃၆

(၁၃) ၃-အယဝဂ္ဂ

၁-အတ္တနုဝါဒသုတ္တ	....	....	၄၃၆
၂-ဦးမိဘယသုတ္တ	....	....	၄၃၈
၃-၄-နာနာကရဏသုတ္တဒ္ဓယံ	....	....	၄၄၁-၃
၅-၆-မေတ္တာသုတ္တဒ္ဓယံ	....	....	၄၄၃-၅
၇-၈-တထာဂတအစ္ဆရိယသုတ္တဒ္ဓယံ	....	....	၄၄၆-၇
၉-၁၀-အာနန္ဒအစ္ဆရိယသုတ္တာဒိ	....	....	၄၄၈-၉

(၁၄) ၄-ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂ

၁-သံယောဇနသုတ္တ	....	....	၄၅၀
၂-ပဋိဘာနသုတ္တ	....	....	၄၅၂
၃-ဥဒ္ဓင်္ဂိတညသုတ္တ	....	....	၄၅၂
၄-ဥဋ္ဌာနဗလသုတ္တ	....	....	၄၅၂

စတုတ္ထနိပါတ်ပါဠိ

မာတိကာ			ပိုဒ်
၅-သာဝဇ္ဇသုတ္တ	....	....	၄၅၂
၆-၇-သီလသုတ္တဒ္ဒယံ	....	....	၄၅၃
၈-နိကဋ္ဌသုတ္တ	....	....	၄၅၄
၉-၁၀-ဓမ္မကထိကသုတ္တာဒိ	....	....	၄၅၅

(၁၅) ၅-အာဘာဝဂ္ဂ

၁-၅-အာဘာသုတ္တာဒိနိ	....	....	၄၅၆-၇
၆-၇-ကာလသုတ္တဒ္ဒယံ	....	..	၄၅၇
၈-၁၀-ဒုဇ္ဈရိတသုတ္တာဒိနိ	....	....	၄၅၈

၄-စတုတ္ထပဏ္ဏာသက

(၁၆) ၁-ဣန္ဒြိယဝဂ္ဂ

၁-ဣန္ဒြိယသုတ္တ	....	....	၄၅၉
၂-၅-သဒ္ဓါဗလသုတ္တာဒိနိ	....	....	၄၅၉
၆-ကပ္ပသုတ္တ	....	....	၄၆၀
၇-ရောဂသုတ္တ	....	....	၄၆၀
၈-ပရိဟာနိသုတ္တ	....	....	၄၆၁
၉-ဘိက္ခုနီသုတ္တ	....	....	၄၆၂
၁၀-သုဂတဝိနယသုတ္တ	....	....	၄၆၄

(၁၇) ၂-ပဋိပဒါဝဂ္ဂ

၁-၃-သံခိတ္တသုတ္တာဒိနိ	....	....	၄၆၇-၈
၄-၅-ခမသုတ္တဒ္ဒယံ	....	....	၄၇၀
၆-ဥဘယသုတ္တ	....	....	၄၇၁
၇-မဟာမောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တ	....	....	၄၇၂
၈-သာရိပုတ္တသုတ္တ	....	....	၄၇၃
၉-သသင်္ခါရသုတ္တ	....	....	၄၇၄
၁၀-ယုဂနဒ္ဒသုတ္တ	....	....	၄၇၅

[ယ]

စတုတ္ထနိပါတ်ပါဠိ

မာတိကာ

ပိုဒ်

(၁၀) ၃-ဆဇ္ဇေတနိယဝဂ္ဂ

၁-စေတနာသုတ္တ	....	....	၄၇၆
၂-ဝိဘတ္တိသုတ္တ	....	....	၄၇၉
၃-မဟာကောဠိကသုတ္တ	....	....	၄၇၉
၄-အာနန္ဒသုတ္တ	....	....	၄၈၀
၅-ဥပဝါဏသုတ္တ	....	....	၄၈၂
၆-အာယာစနသုတ္တ	....	....	၄၈၂
၇-ရာဟုလသုတ္တ	....	....	၄၈၃
၈-ဇမ္ဗာလီသုတ္တ	....	....	၄၈၄
၉-နိဗ္ဗာနသုတ္တ	....	....	၄၈၆
၁၀-မဟာပဒေသသုတ္တ	....	....	၄၈၆

(၁၉) ၄-မြာဟုဏဝဂ္ဂ

၁-ယောဓာဇီဝသုတ္တ	....	....	၄၉၀
၂-ပါဠိဘောဂသုတ္တ	....	....	၄၉၁
၃-သုတသုတ္တ	....	....	၄၉၁
၄-အဘယသုတ္တ	....	....	၄၉၄
၅-မြာဟုဏသစ္စသုတ္တ	....	....	၄၉၆
၆-ဥမ္မဂ္ဂသုတ္တ	....	....	၄၉၇
၇-ဝဿကာရသုတ္တ	....	....	၄၉၉
၈-ဥပကသုတ္တ	....	....	၅၀၁
၉-သန္တိကရဏီယသုတ္တ	....	....	၅၀၂
၁၀-ဥပေါသထသုတ္တ	....	....	၅၀၃

(၂၀) ၅-မဟာဝဂ္ဂ

၁-သောတာနုဂတသုတ္တ	....	....	၅၀၄
၂-ဌာနသုတ္တ	....	....	၅၀၇
၃-ဘဒ္ဒိယသုတ္တ	....	....	၅၁၁
၄-သာမုဂိယသုတ္တ	....	....	၅၁၅

စတုက္ကနိပါတ်ပါဠိ

[၅]

မာတိကာ			ပိုဒ်
၅-ဝပုသုတ္တ	....	....	၅၁၇
၆-သာဠသုတ္တ	....	....	၅၂၀
၇-မဏိကာဒေဝီသုတ္တ	....	....	၅၂၃
၈-အတ္တန္တပသုတ္တ	....	....	၅၂၆
၉-တဏှာသုတ္တ	....	....	၅၃၂
၁၀-ပေမသုတ္တ	....	....	၅၃၄

၅-ဝဉ္စမပဏ္ဏာသက

(၂၁) ၁-သပ္ပုရိသဝဂ္ဂ

၁-သိက္ခာပဒသုတ္တ	....	....	၅၃၉
၂-အဿဒ္ဓသုတ္တ	....	....	၅၄၀
၃-သတ္တကမ္မသုတ္တ	....	....	၅၄၁
၄-ဒသကမ္မသုတ္တ	....	....	၅၄၂
၅-အဋ္ဌဂီကသုတ္တ	....	....	၅၄၃
၆-ဒသမဂ္ဂသုတ္တ	....	....	၅၄၄
၇-၁၀-ပါပဓမ္မသုတ္တာဒီနိ	....	....	၅၄၅-၆

(၂၂) ၂-ပရိသာဝဂ္ဂ

၁-ပရိသာသုတ္တ	....	....	၅၄၇
၂-ဒိဋ္ဌိသုတ္တ	....	....	၅၄၈
၃-၁၀-အကတညတသုတ္တာဒီနိ	....	....	၅၄၈-၅၀

(၂၃) ၃-ဒုစရိတဝဂ္ဂ

၁-ဒုစရိတသုတ္တ	....	....	၅၅၀
၂-ဒိဋ္ဌိသုတ္တ	....	....	၅၅၀
၃-၁၀-အကတညတသုတ္တာဒီနိ	....	....	၅၅၁-၂
၁၁-ကဝိသုတ္တ	....	....	၅၅၃

[လ]

စတုက္ကနိပါတ်ပါဠိ

မာတိကာ

ပိဋက

(၂၄) ၄-ကမ္မဝဂ္ဂ

၁-သံခိတ္တသုတ္တ	....	....	၅၅၃
၂-ဝိတ္တဝရသုတ္တ	....	....	၅၅၃
၃-သောဏကာယနသုတ္တ	....	....	၅၅၅
၄-ဇ-ပဌမသိက္ခာပဒသုတ္တာဒီနိ	....	....	၅၅၆-၆၀
၁၀-သမဏသုတ္တ	....	....	၅၆၀
၁၁-သပ္ပုရိသာနိသံသသုတ္တ	....	....	၅၆၁

(၂၅) ၅-အာပတ္တိဘယဝဂ္ဂ

၁-သံဆဘောဒကသုတ္တ	....	....	၅၆၂
၂-အာပတ္တိဘယသုတ္တ	....	....	၅၆၃
၃-သိက္ခာနိသံသသုတ္တ	....	....	၅၆၅
၄-သေယျာသုတ္တ	....	....	၅၆၆
၅-ထူပါရဟသုတ္တ	....	....	၅၆၇
၆-ပညာဝုဋ္ဌိသုတ္တ	....	....	၅၆၇
၇-ဗဟုကာရသုတ္တ	....	....	၅၆၈
၈-၁၁-ဝေါဟာရသုတ္တာဒီနိ	....	....	၅၆၈

(၂၆) ၆-အဘိညာဝဂ္ဂ

၁-အဘိညာသုတ္တ	....	....	၅၇၀
၂-ပရိယေသနာသုတ္တ	....	....	၅၇၀
၃-သင်္ဂဟဝတ္ထုသုတ္တ	....	....	၅၇၁
၄-မာလုကျုပုတ္တသုတ္တ	....	....	၅၇၁
၅-ကုလသုတ္တ	....	....	၅၇၂
၆-၇-အာဇာနိယသုတ္တဒွယံ	....	....	၅၇၂-၃
၈-ဗလသုတ္တ	....	....	၅၇၄

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ

ကေတနိပါတ်ပါဠိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-ရူပါဒိဝဂ္ဂ

၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ ဘေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကရူပမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိရူပံ။ ဣတ္ထိရူပံ ဘိက္ခဝေ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိတိ။ ။ပဌမံ။

၂။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကသဒ္ဓမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိသဒ္ဓေါ။ ဣတ္ထိသဒ္ဓေါ ဘိက္ခဝေ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဂန္ဓမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိဂန္ဓော။ ဣတ္ထိဂန္ဓော ဘိက္ခဝေ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိတိ။ ။တတိယံ။

၄။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကရသမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိရသော။ ဣတ္ထိရသော ဘိက္ခဝေ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၂

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ ဧကကနိပါတ်ပါဠိ

၅။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဗောဠုပ္ပဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိဗောဠုပ္ပဗ္ဗော။ ဣတ္ထိဗောဠုပ္ပဗ္ဗော ဘိက္ခဝေ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကရူပမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဣတ္ထိယာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပုရိသရူပံ။ ပုရိသရူပံ ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိယာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကသဒ္ဓမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဣတ္ထိယာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပုရိသသဒ္ဓေါ။ ပုရိသသဒ္ဓေါ ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိယာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိတိ။ ။သတ္တမံ။

၈။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဂန္ဓမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဣတ္ထိယာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပုရိသဂန္ဓော။ ပုရိသဂန္ဓော ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိယာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။ -

၉။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကရသမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဣတ္ထိယာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပုရိသရသော။ ပုရိသရသော ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိယာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိတိ။ ။နဝမံ။

၁၀။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဗောဠုပ္ပဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဣတ္ထိယာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပုရိသဗောဠုပ္ပဗ္ဗော။ ပုရိသဗောဠုပ္ပဗ္ဗော ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိယာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိတိ။ ။ဒသမံ။

ရူပါဒိဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-နိဝရဏပ္ပဟာနဝဂ္ဂ

၁၁။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ ကာမတ္တန္တော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ကာမတ္တန္တော ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ သုဘနိမိတ္တံ။ သုဘနိမိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အယောနိသော မနသိ ဘရောတော အနုပ္ပန္နော စေဝ ကာမတ္တန္တော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ကာမတ္တန္တော ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ပဌမံ။

၂-နိဝရဏပုဟာနဝဂ္ဂ

၁၂။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ ဗျာပါဒေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ဗျာပါဒေါ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပဋိသနိမိတ္တံ။ ပဋိသနိမိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အယောနိသော မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နော စေဝ ဗျာပါဒေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ဗျာပါဒေါ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၁၃။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နံ ဝါ ထိနမိဒ္ဓံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နံ ဝါ ထိနမိဒ္ဓံ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အရတိ တန္တိ ဝိဇ္ဇန္တိတာ ဘတ္တသမ္ပဒေါ စေတသော စ လိနတ္တံ။ လိနစိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နဉ္စေဝ ထိနမိဒ္ဓံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နဉ္စ ထိနမိဒ္ဓံ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။တတိယံ။

၁၄။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နံ ဝါ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နံ ဝါ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စေတသော အဂ္ဂပသမော။ အဂ္ဂပသန္တစိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နဉ္စေဝ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နဉ္စ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၁၅။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ဝိစိကိစ္ဆာ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အယောနိသောမနသိကာရော။ အယောနိသော ဘိက္ခဝေ မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နော စေဝ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ဝိစိကိစ္ဆာ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၁၆။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ ကာမတ္တန္တော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ကာမတ္တန္တော ပဟိယတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အသုဘနိမိတ္တံ။ အသုဘနိမိတ္တံ ဘိက္ခဝေ ယောနိသော မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နော စေဝ ကာမတ္တန္တော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ကာမတ္တန္တော ပဟိယတိတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၁၇။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ ဗျာပါဒေါ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ဗျာပါဒေါ ပဟိယတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ

၁-ထိနမိဒ္ဓံ (သီ၊ သု၊ ကံ၊ ဣ) ၂-ဘန္တိ (က) ၃-ဝိဇ္ဇန္တိကာ (သီ၊ သု၊ ကံ၊ ဣ)

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ ကေကနိပါတ်မဂ္ဂိ

မေတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိ။ မေတ္တံ ဘိက္ခဝေ စေတောဝိမုတ္တိံ ယောနိသော မနသိ
ကရောတော အနုပ္ပန္နော စေ ဗျာပါဒေါ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ဗျာပါဒေါ
ပဟိယတိတိ။ ။သတ္တမံ။

၁၈။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နံ ဝါ
ထိနမိဒ္ဓံ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နံ ဝါ ထိနမိဒ္ဓံ ပဟိယတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အာရမ္မ-
ဓာတု နိက္ကမဓာတု ပရက္ကမဓာတု။ အာရဒ္ဓဝိရိယဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နဉ္စေ
ထိနမိဒ္ဓံ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နဉ္စ ထိနမိဒ္ဓံ ပဟိယတိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၁၉။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နံ ဝါ
ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နံ ဝါ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟိယတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ
စေတသော ဝုပသမော။ ဝုပသန္တစိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နဉ္စေ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ
နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နဉ္စ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟိယတိတိ။ ။နဝမံ။

၂၀။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ
ဝိစိကိစ္ဆာ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟိယတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ
ယောနိသောမနသိကာရော။ ယောနိသော ဘိက္ခဝေ မနသိ ကရောတော
အနုပ္ပန္နော စေ ဝိစိကိစ္ဆာ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟိယတိတိ။ ။
ဒသမံ။

နိဝရဏပ္ပဟာနဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-အကမ္မနိယဝဂ္ဂ

၂၁။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ အဘာဝိတံ
အကမ္မနိယံ ဟောတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အဘာဝိတံ
အကမ္မနိယံ ဟောတိတိ။ ။ပဌမံ။

၂၂။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဘာဝိတံ
ကမ္မနိယံ ဟောတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတံ ကမ္မနိယံ
ဟောတိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၁-ယထယိဒံ စိတ္တံ (သီ၊ ဣ) ဧဝမုပရိပိ။

၃-အကမ္မနိယဝဂ္ဂ

၂၃။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဋ္ဌိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ အဘာဝိတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အဘာဝိတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။တတိယံ။

၂၄။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဋ္ဌိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဘာဝိတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၂၅။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဋ္ဌိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ အဘာဝိတံ အပါတုဘူတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အဘာဝိတံ အပါတုဘူတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ ပဉ္စမံ။

၂၆။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဋ္ဌိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဘာဝိတံ ပါတုဘူတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတံ ပါတုဘူတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၂၇။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဋ္ဌိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ အဘာဝိတံ အဗဟုလိကတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အဘာဝိတံ အဗဟုလိကတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။သတ္တမံ။

၂၈။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဋ္ဌိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဘာဝိတံ ဗဟုလိကတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတံ ဗဟုလိကတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၂၉။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဋ္ဌိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ အဘာဝိတံ အဗဟုလိကတံ ဒုက္ခာဓိဝဟံ ဟောတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အဘာဝိတံ အဗဟုလိကတံ ဒုက္ခာဓိဝဟံ ဟောဘိတိ။ ။နဝမံ။

၃၀။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဋ္ဌိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဘာဝိတံ ဗဟုလိကတံ သုခါဓိဝဟံ ဟောတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတံ ဗဟုလိကတံ သုခါဓိဝဟံ ဟောတိတိ။ ။ဒသမံ။

အကမ္မနိယဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄-အဒန္တဝဂ္ဂ

၃၁။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ အဒန္တံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အဒန္တံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ပဋ္ဌမံ။

၃၂။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဒန္တံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ ဒန္တံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃၃။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ အဂုတ္တံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အဂုတ္တံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။တတိယံ။

၃၄။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဂုတ္တံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ ဂုတ္တံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၃၅။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ အရက္ခိတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အရက္ခိတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၃၆။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ရက္ခိတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ ရက္ခိတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၃၇။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ အသံဝုတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အသံဝုတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။သတ္တမံ။

၃၈။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ သံဝုတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ သံဝုတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၅-ပဏိဟိတအစ္ဆဝဂ္ဂ

၃၉။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ အဒန္တံ အဂုတ္တံ အရက္ခိတံ အသံဝုတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အဒန္တံ အဂုတ္တံ အရက္ခိတံ အသံဝုတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ ။နဝမံ။

၄၀။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဒန္တံ ဂုတ္တံ ရက္ခိတံ သံဝုတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ ဒန္တံ ဂုတ္တံ ရက္ခိတံ သံဝုတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ ။ဒသမံ။

အဒန္တဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၅-ပဏိဟိတအစ္ဆဝဂ္ဂ

၄၁။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ သာလိသုကံ ဝါ ယဝသုကံ ဝါ မိစ္ဆာပဏိဟိတံ ဟတ္ထေန ဝါ ပါဒေန ဝါ အက္ကန္တံ ဟတ္ထံ ဝါ ပါဒံ ဝါ ဘောစ္ဆတိ၊ လောဟိတံ ဝါ ဥပ္ပါဒေဿတိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? မိစ္ဆာပဏိဟိတတ္တာ ဘိက္ခဝေ သူကဿ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သော ဝတ ဘိက္ခု၊ မိစ္ဆာပဏိဟိတေန စိတ္တေန အဝိဇ္ဇံ ဘောစ္ဆတိ၊ ဝိဇ္ဇံ ဥပ္ပါဒေဿတိ၊ နိဗ္ဗာနံ သန္တိကရိဿတိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? မိစ္ဆာပဏိဟိတတ္တာ ဘိက္ခဝေ စိတ္တဿာတိ။ ။ပဌမံ။

၄၂။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ သာလိသုကံ ဝါ ယဝသုကံ ဝါ သမ္မာပဏိဟိတံ ဟတ္ထေန ဝါ ပါဒေန ဝါ အက္ကန္တံ ဟတ္ထံ ဝါ ပါဒံ ဝါ ဘောစ္ဆတိ၊ လောဟိတံ ဝါ ဥပ္ပါဒေဿတိတိ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? သမ္မာပဏိဟိတတ္တာ ဘိက္ခဝေ သူကဿ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သော ဝတ ဘိက္ခု၊ သမ္မာပဏိဟိတေန စိတ္တေန အဝိဇ္ဇံ ဘောစ္ဆတိ၊ ဝိဇ္ဇံ ဥပ္ပါဒေဿတိ၊ နိဗ္ဗာနံ သန္တိကရိဿတိတိ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? သမ္မာပဏိဟိတတ္တာ ဘိက္ခဝေ စိတ္တဿာတိ။ ။ဒုတိယံ။

၁-ဘိဇ္ဇိဿတိ (သျှာ၊ ကံ၊ က)၊ ဘောဇ္ဇတိ (ဘိ) မောဂ္ဂုလ္လာနဗျာကရဏံ ပဿိတဗ္ဗံ။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ ကောကနိပါတ်ပါဠိ

၄၃။ ဣဓာဟံ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စံ ပုဂ္ဂလံ ပဒုဋ္ဌစိတ္တံ ဧဝံ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ပဇာနာမိ၊ ဣမမ္ပိ စေ အယံ သမယေ ပုဂ္ဂလော ကာလံ ကရေယျ၊ ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ နိရယေ။ တံ ကိဿ ဟေတု? စိတ္တံ ဟိဿ ဘိက္ခဝေ ပဒုဋ္ဌံ။ စေတောပဒေါသဟေတု ပန ဘိက္ခဝေ ဝေမိဓေကစ္စေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိတိ။ ။တတိယံ။

၄၄။ ဣဓာဟံ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စံ ပုဂ္ဂလံ ပသန္တစိတ္တံ ဧဝံ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ပဇာနာမိ၊ ဣမမ္ပိ စေ အယံ သမယေ ပုဂ္ဂလော ကာလံ ကရေယျ၊ ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ သဂ္ဂေ။ တံ ကိဿ ဟေတု? စိတ္တံ ဟိဿ ဘိက္ခဝေ ပသန္တံ။ စေတောပသာဒဟေတု ပန ဘိက္ခဝေ ဝေမိဓေကစ္စေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၄၅။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဥဒကရဟဒေါ အာဝိလော လုဋ္ဌိတော ကလလိဘူတော၊ တတ္ထ စက္ခမာ ပုရိသော တီရေ ဌိတော န ပဿေယျ သိပ္ပိသမ္ပုကမ္ပိ၊ သက္ခရကဋ္ဌလမ္ပိ မစ္ဆဂုမ္ပမ္ပိ စရန္တမ္ပိ တိဋ္ဌန္တမ္ပိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အာဝိလတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဥဒကဿ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သော ဝတ ဘိက္ခု၊ အာဝိလေန စိတ္တေန အတ္တတ္ထံ ဝါ ဥဿတိ၊ ပရတ္ထံ ဝါ ဥဿတိ၊ ဥဘယတ္ထံ ဝါ ဥဿတိ၊ ဥတ္တရိံ ဝါ မနုဿဓမ္မာ အလမရိယဉာဏဒဿနဝိသေသံ သန္တိကရိဿတိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အာဝိလတ္တာ ဘိက္ခဝေ စိတ္တဿာတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၄၆။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဥဒကရဟဒေါ အစ္ဆော ဝိပ္ပသန္ဓော အနာဝိလော၊ တတ္ထ စက္ခမာ ပုရိသော တီရေ ဌိတော ပဿေယျ သိပ္ပိသမ္ပုကမ္ပိ သက္ခရကဋ္ဌလမ္ပိ မစ္ဆဂုမ္ပမ္ပိ စရန္တမ္ပိ တိဋ္ဌန္တမ္ပိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အနာဝိလတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဥဒကဿ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သော ဝတ ဘိက္ခု၊ အနာဝိလေန စိတ္တေန အတ္တတ္ထံ ဝါ ဥဿတိ၊ ပရတ္ထံ ဝါ ဥဿတိ၊ ဥဘယတ္ထံ ဝါ ဥဿတိ၊ ဥတ္တရိံ ဝါ မနုဿဓမ္မာ အလမရိယဉာဏဒဿနဝိသေသံ သန္တိကရိဿတိတိ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အနာဝိလတ္တာ ဘိက္ခဝေ စိတ္တဿာတိ။ ။ ဆဋ္ဌံ။

၄၇။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ယာနိ ကာနိစိ ရုက္ခဇာတာနံ၊ ဖန္တနော တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ ယဒိဒံ မုဒုတာယံ စေဝ ကမ္မညတာယ စ။ ဧဝမေဝံ ခေါ အဟံ

၆-အစ္စရာသင်္ဘာတဝဂ္ဂ

ဘိက္ခဝေ နာညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဘာဝိတံ ဗဟုလိကတံ မုဒု စ ဟောတိ ကမ္မညဉ္စ၊ ယထယိဒံ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတံ ဗဟုလိကတံ မုဒု စ ဟောတိ ကမ္မညဉ္စ ဟောတိတိ။ ။သတ္တမံ။

၄၈။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ လဟုပရိဝတ္တံ၊ ယထယိဒံ စိတ္တံ။ ယာဝဉ္စိဒံ ဘိက္ခဝေ ဥပမာပိ န သုကရာ ယာဝလဟုပရိဝတ္တံ စိတ္တန္တိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၄၉။ ပဘဿရမိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ၊ တဉ္စ ခေါ အာဂန္တုကေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌန္တိ။ ။နဝမံ။

၅၀။ ပဘဿရမိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ၊ တဉ္စ ခေါ အာဂန္တုကေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဝိပ္ပမုတ္တန္တိ။ ။ဒသမံ။

ပဏိဟိတအစ္စဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

၆-အစ္စရာသင်္ဘာတဝဂ္ဂ

၅၁။ ပဘဿရမိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ၊ တဉ္စ ခေါ အာဂန္တုကေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌံ၊ တံ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ တဿွာ “အဿုတဝတော ပုထုဇ္ဇနဿ စိတ္တဘာဝနာ နတ္ထိ”တိ ဝဒါမိတိ။ ။ပဋ္ဌမံ။

၅၂။ ပဘဿရမိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ၊ တဉ္စ ခေါ အာဂန္တုကေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဝိပ္ပမုတ္တံ၊ တံ သုတဝါ အရိယသာဝကော ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ တဿွာ “သုတဝတော အရိယသာဝကဿ စိတ္တဘာဝနာ အတ္ထိ”တိ ဝဒါမိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၅၃။ အစ္စရာသင်္ဘာတမတ္တဗ္ဗိစေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မေတ္တာစိတ္တံ^၁ အာသေဝတိ၊ အယံ ပုစ္ဆတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရိတ္တဇ္ဈာနော ဝိဟရတိ သတ္တုသာသနကရော ဩဝါဒပတိကရော အမောသံ ရဋ္ဌပိဏ္ဍံ ဘုဉ္ဇတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ ယေ နံ ဗဟုလိကရောန္တိတိ။ ။တတိယံ။

၁-မေတ္တံ စိတ္တံ (သီ)၊ မေတ္တစိတ္တံ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)

၅၄။ အစ္ဆရာသင်္ဘာတမတ္တဗ္ဗိ စေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ မေတ္တာစိတ္တံ ဘာဝေတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ အရိတ္တဇ္ဈာနော ဝိဟရတိ သတ္တု-
သာသနကရော ဩဝါဒပတိကရော အမောသံ ရဋ္ဌပိဏ္ဍိ ဘုဇ္ဇတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ ယေ နံ
ဗဟုလိကရောန္တိတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅၅။ အစ္ဆရာသင်္ဘာတမတ္တဗ္ဗိ စေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ မေတ္တာစိတ္တံ မနသိ
ကရေတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ အရိတ္တဇ္ဈာနော ဝိဟရတိ သတ္တု-
သာသနကရော ဩဝါဒပတိကရော အမောသံ ရဋ္ဌပိဏ္ဍိ ဘုဇ္ဇတိ၊ ကော ပန
ဝါဒေါ ယေ နံ ဗဟုလိကရောန္တိတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၅၆။ ယေ ကေစိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အကုသလာ အကုသလာဘာဂိယာ
အကုသလပက္ခိကာ၊ သဗ္ဗေ တေ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ မနော တေသံ ဓမ္မာနံ ပဌမ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အန္တဒေဝ အကုသလာ ဓမ္မာတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၅၇။ ယေ ကေစိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ ကုသလာ ကုသလာဘာဂိယာ ကုသလ-
ပက္ခိကာ၊ သဗ္ဗေ တေ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ မနော တေသံ ဓမ္မာနံ ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
အန္တဒေဝ ကုသလာ ဓမ္မာတိ။ ။သတ္တမံ။

၅၈။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ
အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ
ဘိက္ခဝေ ပမာဒေါ။ ပမတ္တဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၅၉။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ
ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ
ဘိက္ခဝေ အပ္ပမာဒေါ။ အပ္ပမတ္တဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။နဝမံ။

၆၀။ နာဟ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ
အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ
ဘိက္ခဝေ ကောသဋ္ဌံ။ ကုသိတဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။ဒသမံ။

အစ္ဆရာသင်္ဘာတဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

၇-ဝိရိယာရက္ခာဒိဝဂ္ဂ

၆၁။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဝိရိယာရက္ခော ။ အာရဒ္ဓဝိရိယဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။ပဌမံ။

၆၂။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ပါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ မဟိစ္ဆတာ။ မဟိစ္ဆဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၆၃။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အပ္ပိစ္ဆတာ။ အပ္ပိစ္ဆဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။တတိယံ။

၆၄။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အသန္တုဋ္ဌိတာ။ အသန္တုဋ္ဌဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၆၅။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ သန္တုဋ္ဌိတာ။ သန္တုဋ္ဌဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆၆။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အယောနိသောမနသိကာရော။ အယောနိသော ဘိက္ခဝေ မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၆၇။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ယောနိသောမနသိကာရော။ ယောနိသော ဘိက္ခဝေ မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။သတ္တမံ။

၆၈။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အသမ္ပဇဉံ။ အသမ္ပဇာနဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၆၉။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ သမ္ပဇဉံ။ သမ္ပဇာနဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။နဝမံ။

၇၀။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပါပမိတ္တတာ။ ပါပမိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။ဒသမံ။

ဝီရိယာရက္ခာဒိဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

၈-ကလျာဏမိတ္တာဒိဝဂ္ဂ

၇၁။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏမိတ္တတာ။ ကလျာဏမိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။ပဌမံ။

၇၂။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အနုယောဂေါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ အနုယောဂေါ

ဂ-ကလျာဏမိတ္တာဒိဂ္ဂ

ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ။ အနုယောဂါ ဘိက္ခဝေ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ အနနုယောဂါ
ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပုန္ဓာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္ဓာ စ
ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၇၃။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပုန္ဓာ ဝါ
ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္ဓာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ
ဘိက္ခဝေ အနုယောဂေါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ အနနုယောဂေါ အကုသလာနံ
ဓမ္မာနံ။ အနုယောဂါ ဘိက္ခဝေ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ အနနုယောဂါ အကုသလာနံ
ဓမ္မာနံ အနုပုန္ဓာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္ဓာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ
ပရိဟာယန္တိတိ။ ။တတိယံ။

၇၄။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပုန္ဓာ
ဝါ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္ဓာ ဝါ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ န ဘာဝနာပါရိပုရိံ ဂစ္ဆန္တိ၊
ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အယောနိသောမနသိကာရော။ အယောနိသော ဘိက္ခဝေ
မနသိ ကရောတော အနုပုန္ဓာ စေဝ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္ဓာ စ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ
န ဘာဝနာပါရိပုရိံ ဂစ္ဆန္တိတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၇၅။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပုန္ဓာ
ဝါ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္ဓာ ဝါ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝနာပါရိပုရိံ ဂစ္ဆန္တိ၊
ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ယောနိသောမနသိကာရော။ ယောနိသော ဘိက္ခဝေ
မနသိ ကရောတော အနုပုန္ဓာ စေဝ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္ဓာ စ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ
ဘာဝနာပါရိပုရိံ ဂစ္ဆန္တိတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၇၆။ အပ္ပမတ္တိကာ သော ဘိက္ခဝေ ပရိဟာနိ ယဒိဒံ ဉှတိပရိဟာနိ။
ဧတံ ပတိကိဋ္ဌံ ဘိက္ခဝေ ပရိဟာနိနံ ယဒိဒံ ပညာပရိဟာနိတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇၇။ အပ္ပမတ္တိကာ သော ဘိက္ခဝေ ဝုဒ္ဓိ ယဒိဒံ ဉှတိဝုဒ္ဓိ။ ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ
ဝုဒ္ဓိနံ ယဒိဒံ ပညာဝုဒ္ဓိ။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “ပညာဝုဒ္ဓိယာ
ဝုဒ္ဓိဿာမာ”တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။သတ္တမံ။

၇၈။ အပ္ပမတ္တိကာ သော ဘိက္ခဝေ ပရိဟာနိ ယဒိဒံ ဘောဂပရိဟာနိ။
ဧတံ ပတိကိဋ္ဌံ ဘိက္ခဝေ ပရိဟာနိနံ ယဒိဒံ ပညာပရိဟာနိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၇၉။ အပ္ပမတ္တိကာ သော ဘိက္ခဝေ ဝုဒ္ဓိ ယဒိဗံ ဘောဂဝုဒ္ဓိ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဝုဒ္ဓိနံ ယဒိဗံ ပညာဝုဒ္ဓိ။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “ပညာဝုဒ္ဓိယာ ဝုဒ္ဓိဿာမာ”တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။နဝမံ။

၈၀။ အပ္ပမတ္တိကာ သော ဘိက္ခဝေ ပရိဟာနိ ယဒိဗံ ယသောပရိဟာနိ။ ဧတံ ပတိကိဋ္ဌံ ဘိက္ခဝေ ပရိဟာနိနံ ယဒိဗံ ပညာပရိဟာနိတိ။ ။ဒသမံ။

ကလျာဏမိတ္တာဒိဝဂ္ဂေါ အဋ္ဌမော။

၉-ပမာဒါဒိဝဂ္ဂ

၈၁။ အပ္ပမတ္တိကာ သော ဘိက္ခဝေ ဝုဒ္ဓိ ယဒိဗံ ယသောဝုဒ္ဓိ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဝုဒ္ဓိနံ ယဒိဗံ ပညာဝုဒ္ဓိ။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “ပညာဝုဒ္ဓိယာ ဝုဒ္ဓိဿာမာ”တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။ပဌမံ။

၈၂။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဗံ ဘိက္ခဝေ ပမာဒေါ။ ပမာဒေါ ဘိက္ခဝေ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၈၃။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဗံ ဘိက္ခဝေ အပ္ပမာဒေါ။ အပ္ပမာဒေါ ဘိက္ခဝေ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။တတိယံ။

၈၄။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဗံ ဘိက္ခဝေ ကောသဇ္ဇံ။ ကောသဇ္ဇံ ဘိက္ခဝေ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၈၅။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဗံ ဘိက္ခဝေ ဝိရိယာရဗ္ဘော။ ဝိရိယာရဗ္ဘော ဘိက္ခဝေ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၈၆။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဗံ ဘိက္ခဝေ မဟိစ္ဆတာ။ မဟိစ္ဆတာ ဘိက္ခဝေ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

ဇနပမာဒါဒိဝဂ္ဂ

၈၇။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အပ္ပိစ္ဆတာ။ အပ္ပိစ္ဆတာ ဘိက္ခဝေ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။သတ္တမံ။

၈၈။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အသန္တုဋ္ဌိတာ။ အသန္တုဋ္ဌိတာ ဘိက္ခဝေ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၈၉။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ သန္တုဋ္ဌိတာ။ သန္တုဋ္ဌိတာ ဘိက္ခဝေ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။နဝမံ။

၉၀။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အယောနိသောမနသိကာရော။ အယောနိသောမနသိကာရော ဘိက္ခဝေ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ ဒသမံ။

၉၁။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ယောနိသောမနသိကာရော။ ယောနိသောမနသိကာရော ဘိက္ခဝေ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ ကောဒသမံ။

၉၂။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အသမ္ပဇညံ။ အသမ္ပဇညံ ဘိက္ခဝေ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ဒ္ဓါဒသမံ။

၉၃။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ သမ္ပဇညံ။ သမ္ပဇညံ ဘိက္ခဝေ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။တေရသမံ။

၉၄။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပါပမိတ္တတာ။ ပါပမိတ္တတာ ဘိက္ခဝေ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ရဒ္ဒသမံ။

၉၅။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏမိတ္တတာ။ ကလျာဏမိတ္တတာ ဘိက္ခဝေ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ပန္နရသမံ။

၉၆။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အနုယောဂေါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ အနုယောဂေါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ။ အနုယောဂေါ ဘိက္ခဝေ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ အနုယောဂေါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။သောဠသမံ။

၉၇။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အနုယောဂေါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ အနုယောဂေါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ။ အနုယောဂေါ ဘိက္ခဝေ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုယောဂေါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။သတ္တရသမံ။

ပမာဒါဒိဝဂ္ဂေါ နဝမော။

၁၀-ဒုတိယပမာဒါဒိဝဂ္ဂ

၉၈။ အဇ္ဈတ္တိကံ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂန္တိ ကရိတွာ နာညံ ဧကင်္ဂမ္ဘိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပမာဒေါ။ ပမာဒေါ ဘိက္ခဝေ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ပဋ္ဌမံ။

၉၉။ အဇ္ဈတ္တိကံ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂန္တိ ကရိတွာ နာညံ ဧကင်္ဂမ္ဘိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အပ္ပမာဒေါ။ အပ္ပမာဒေါ ဘိက္ခဝေ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၁၀၀။ အဇ္ဈတ္တိကံ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂန္တိ ကရိတွာ နာညံ ဧကင်္ဂမ္ဘိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ကောသဇ္ဇံ။ ကောသဇ္ဇံ ဘိက္ခဝေ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။တတိယံ။

၁၀၁။ အဇ္ဈတ္တိကံ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂန္တိ ကရိတွာ နာညံ ဧကင်္ဂမ္ဘိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဝီရိယာရမ္ဘော။ ဝီရိယာရမ္ဘော ဘိက္ခဝေ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၁၀၂-၁၀၉။ အဇ္ဈတ္တိကံ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂန္တိ ကရိတွာ နာညံ ကေင်္ဂမ္ပိ သမ-
နုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ
မဟိစ္ဆတာ။ ပ။ အပ္ပိစ္ဆတာ။ အသန္တုဋ္ဌိတာ။ သန္တုဋ္ဌိတာ။ အယောနိသော-
မနသိကာရော။ ယောနိသောမနသိကာရော။ အသမ္ပဇည်း။ သမ္ပဇည်း။ ။ဒွါဒသမံ။

၁၁၀။ ဗာဟိရံ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂန္တိ ကရိတွာ နာညံ ကေင်္ဂမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊
ယံ ဧဝံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပါပမိတ္တတာ။
ပါပမိတ္တတာ ဘိက္ခဝေ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။တေရသမံ။

၁၁၁။ ဗာဟိရံ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂန္တိ ကရိတွာ နာညံ ကေင်္ဂမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊
ယံ ဧဝံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏမိတ္တတာ။
ကလျာဏမိတ္တတာ ဘိက္ခဝေ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။စုဒ္ဒသမံ။

၁၁၂။ အဇ္ဈတ္တိကံ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂန္တိ ကရိတွာ နာညံ ကေင်္ဂမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊
ယံ ဧဝံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အနုယောဂေါ
အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ အနနုယောဂေါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ။ အနုယောဂေါ
ဘိက္ခဝေ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ အနနုယောဂေါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ မဟတော
အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ပန္နရသမံ။

၁၁၃။ အဇ္ဈတ္တိကံ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂန္တိ ကရိတွာ နာညံ ကေင်္ဂမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊
ယံ ဧဝံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အနုယောဂေါ
ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ အနနုယောဂေါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ။ အနုယောဂေါ
ဘိက္ခဝေ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ အနနုယောဂေါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ မဟတော
အတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။သောဠသမံ။

၁၁၄။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ သဒ္ဓမ္မဿ
သမ္ပောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပမာဒေါ။
ပမာဒေါ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္ပောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။
သတ္တရသမံ။

၁၁၅။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ သဒ္ဓမ္မဿ
ဋ္ဌိတိယာ အသမ္ပောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ
အပ္ပမာဒေါ။ အပ္ပမာဒေါ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓမ္မဿ ဋ္ဌိတိယာ အသမ္ပောသာယ
အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။အဠာရသမံ။

၁၁၆။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ကောသဇ္ဇံ၊ ကောသဇ္ဇံ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ဧကုနုပီသတိမံ။

၁၁၇။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ သဒ္ဓမ္မဿ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဝီရိယာရမ္ဘော၊ ဝီရိယာရမ္ဘော ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓမ္မဿ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ဝီသတိမံ။

၁၁၈-၁၂၀။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ မဟိစ္ဆတာ။ပ။ အပ္ပိစ္ဆတာ။ အသန္တုဋ္ဌိတာ။ သန္တုဋ္ဌိတာ။ အယောနိသောမနသိကာရော။ ယောနိသောမနသိကာရော။ အသမ္ပဇညံ။ သမ္ပဇညံ။ ပါပမိတ္တတာ။ ကလျာဏမိတ္တတာ။ အနုယောဂေါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ အနုယောဂေါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ။ အနုယောဂေါ ဘိက္ခဝေ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ အနုယောဂေါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ဧကတ္ထိံသတိမံ။

၁၂၉။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ သဒ္ဓမ္မဿ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အနုယောဂေါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ အနုယောဂေါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ။ အနုယောဂေါ ဘိက္ခဝေ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ အနုယောဂေါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သဒ္ဓမ္မဿ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ ဗာတ္ထိံသတိမံ။ ။စဟုက္ခောဋီကံ နိဋ္ဌိတံ။

၁၃၀။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ အဓမ္မံ “ဓမ္မော”တိ ဒီပေန္တိ၊ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ ဗဟုဇနအဟိတာယ ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနအသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အနတ္တာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဇ္ဇ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ အပုညံ ပသဝန္တိ၊ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ အန္တရဓာပေန္တိတိ။ ။တေတ္ထိံသတိမံ။

၁၃၁။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ ဓမ္မံ “အဓမ္မော”တိ ဒီပေန္တိ၊ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ ဗဟုဇနအဟိတာယ ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနအသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ

အနတ္တာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဉ္စ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။
အပုညံ ပဿဝန္တိ၊ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ အန္တရဓာပေန္တိတိ။ ။စတုတ္ထိသတိမံ။

၁၃၂-၁၃၉။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ အဝိနယံ “ဝိနယော”တိ ဒီပေန္တိ။ ပ။
ဝိနယံ “အဝိနယော”တိ ဒီပေန္တိ။ ပ။ အဘာသိတံ အလပိတံ တထာဂတေန
“ဘာသိတံ လပိတံ တထာဂတေနာ”တိ ဒီပေန္တိ။ ပ။ ဘာသိတံ လဂိတံ
တထာဂတေန “အဘာသိတံ အလပိတံ တထာဂတေနာ”တိ ဒီပေန္တိ။ ပ။
အနာစိဏ္ဏံ တထာဂတေန “အာစိဏ္ဏံ တထာဂတေနာ”တိ ဒီပေန္တိ။ ပ။
အာစိဏ္ဏံ တထာဂတေန “အနာစိဏ္ဏံ တထာဂတေနာ”တိ ဒီပေန္တိ။ ပ။ အပညတ္တံ
တထာဂတေန “ပညတ္တံ တထာဂတေနာ”တိ ဒီပေန္တိ။ ပ။ ပညတ္တံ တထာဂတေန
“အပညတ္တံ တထာဂတေနာ”တိ ဒီပေန္တိ။ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဗဟုဇန-
အဟိတာယ ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနအသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အနတ္တာယ
အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဉ္စ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ အပုညံ
ပဿဝန္တိ၊ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ အန္တရဓာပေန္တိတိ။ ။ဒွါစတ္ထာသီသတိမံ။

ဒုတိယပမာဒါဒိဝဂ္ဂေါ ဒဿမော။

၁၁-အဓမ္မဝဂ္ဂ

၁၄၀။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ အဓမ္မံ “အဓမ္မော”တိ ဒီပေန္တိ၊ တေ
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ
အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဉ္စ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ
ပုညံ ပဿဝန္တိ၊ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ ဌပေန္တိတိ။ ။ပဌမံ။

၁၄၁။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဓမ္မံ “ဓမ္မော”တိ ဒီပေန္တိ၊ တေ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခူ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အတ္တာယ
ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဉ္စ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ပုညံ ပဿဝန္တိ၊
တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ ဌပေန္တိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၁၄၂-၁၄၉။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ အဝိနယံ “အဝိနယော”တိ
ဒီပေန္တိ။ ပ။ ဝိနယံ “ဝိနယော”တိ ဒီပေန္တိ။ ပ။ အဘာသိတံ အလပိတံ
တထာဂတေန “အဘာသိတံ အလပိတံ တထာဂတေနာ”တိ ဒီပေန္တိ။ ပ။

ဘာသိတံ လပိတံ တထာဂတေန “ဘာသိတံ လပိတံ တထာဂတေနာ”တိ
 ဒီပေန္တိ။ပ။ အနာစိဏ္ဍံ တထာဂတေန “အနာစိဏ္ဍံ တထာဂတေနာ”တိ
 ဒီပေန္တိ။ပ။ အာစိဏ္ဍံ တထာဂတေန “အာစိဏ္ဍံ တထာဂတေနာ”တိ
 ဒီပေန္တိ။ပ။ အပညတ္တံ တထာဂတေန “အပညတ္တံ တထာဂတေနာ”တိ
 ဒီပေန္တိ။ပ။ ပညတ္တံ တထာဂတေန “ပညတ္တံ တထာဂတေနာ”တိ ဒီပေန္တိ။
 တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနော
 ဇနဿ အနတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဇူ တေ ဘိက္ခဝေ
 ဘိက္ခူ။ ပုညံ ပဿဝန္တိ။ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ ဌပေန္တိတိ။ ။ဒသမံ။

အဓမ္မဝဂ္ဂေါ ဧကောဒသမော။

၁၂-အနာပတ္တိဝဂ္ဂ

၁၅၀။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ အနာပတ္တိံ “အာပတ္တိ”တိ ဒီပေန္တိ။ တေ
 ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ ဗဟုဇနအဟိတာယ ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနအသုခါယ ဗဟုနော
 ဇနဿ အနတ္တာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဇူ တေ ဘိက္ခဝေ
 ဘိက္ခူ။ အပုညံ ပဿဝန္တိ။ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ အန္တရဓာပေန္တိတိ။ ။ပဌမံ။

၁၅၁။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ အာပတ္တိံ “အနာပတ္တိ”တိ ဒီပေန္တိ။ တေ
 ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ ဗဟုဇနအဟိတာယ ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနအသုခါယ ဗဟုနော
 ဇနဿ အနတ္တာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဇူ တေ
 ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ အပုညံ ပဿဝန္တိ။ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ အန္တရဓာပေန္တိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၁၅၂-၁၅၉။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ လဟုကံ အာပတ္တိံ “ဂရုကာ
 အာပတ္တိ”တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ ဂရုကံ အာပတ္တိံ “လဟုကာ အာပတ္တိ”တိ
 ဒီပေန္တိ။ပ။ ဒုဋ္ဌုလ္လံ အာပတ္တိံ “အဒုဋ္ဌုလ္လာ အာပတ္တိ”တိ ဒီပေန္တိ။ပ။
 အဒုဋ္ဌုလ္လံ အာပတ္တိံ “ဒုဋ္ဌုလ္လာ အာပတ္တိ”တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ သာဝသေသံ
 အာပတ္တိံ “အနဝသေသာ အာပတ္တိ”တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ အနဝသေသံ အာပတ္တိံ
 “သာဝသေသာ အာပတ္တိ”တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ သပ္ပဋိကမ္မံ အာပတ္တိံ “အပ္ပဋိကမ္မာ
 အာပတ္တိ”တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ အပ္ပဋိကမ္မံ အာပတ္တိံ “သပ္ပဋိကမ္မာ အာပတ္တိ”တိ
 ဒီပေန္တိ။ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ ဗဟုဇနအဟိတာယ ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနအသုခါယ
 ဗဟုနော ဇနဿ အနတ္တာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။

ဗဟုဉ္ဇ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ အပုညံ ပဿဝန္တိ၊ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ အန္တရ-
ဇာပေန္တိတိ။ ။ဒသမံ။

၁၆၀။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ အနာပတ္တိံ “အနာပတ္တိ”တိ ဒီပေန္တိ၊
တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနော
ဇနဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဉ္ဇ တေ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခူ ပုညံ ပဿဝန္တိ၊ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ ဌပေန္တိတိ။ ။ဧကဒသမံ။

၁၆၁။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ အာပတ္တိံ “အာပတ္တိ”တိ ဒီပေန္တိ၊ တေ
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ
အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဉ္ဇ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ပုညံ
ပဿဝန္တိ၊ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ ဌပေန္တိတိ။ ။ဒွါဒသမံ။

၁၆၂-၁၆၉။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ လဟုကံ အာပတ္တိံ “လဟုကာ
အာပတ္တိ”တိ ဒီပေန္တိ။ ဂရုကံ အာပတ္တိံ “ဂရုကာ အာပတ္တိ”တိ ဒီပေန္တိ။ ဒုဠုလံ
အာပတ္တိံ “ဒုဠုလ္လာ အာပတ္တိ”တိ ဒီပေန္တိ။ အဒုဠုလံ အာပတ္တိံ “အဒုဠုလ္လာ
အာပတ္တိ”တိ ဒီပေန္တိ။ သာဝသေသံ အာပတ္တိံ “သာဝသေသာ အာပတ္တိ”တိ
ဒီပေန္တိ။ အနဝသေသံ အာပတ္တိံ “အနဝသေသာ အာပတ္တိ”တိ ဒီပေန္တိ။ သပ္ပဋိ-
ကမ္မံ အာပတ္တိံ “သပ္ပဋိကမ္မာ အာပတ္တိ”တိ ဒီပေန္တိ။ အပ္ပဋိကမ္မံ အာပတ္တိံ
“အပ္ပဋိကမ္မာ အာပတ္တိ”တိ ဒီပေန္တိ။ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဗဟုဇနဟိတာယ
ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ
ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဉ္ဇ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ပုညံ ပဿဝန္တိ၊ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ
ဌပေန္တိတိ။ ။ဝိသတိမံ။

အနာပတ္တိဝဂ္ဂေါ ဒွါဒသမော။

၁၃-ကေပုဂ္ဂလဝဂ္ဂ

၁၇၀။ ကေပုဂ္ဂလော ဘိက္ခဝေ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဗဟုဇန-
ဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ
ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမော ကေပုဂ္ဂလော? တထာဂတော အရဟံ သမ္မာ-
သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေပုဂ္ဂလော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ

ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကကနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။ (၁)

၁၇၁။ ဧကပုဂ္ဂလဿ ဘိက္ခဝေ ပါတုဘာဝေါ ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။ ကတမဿ ဧကပုဂ္ဂလဿ? တထာဂတဿ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ဣမဿ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧကပုဂ္ဂလဿ ပါတုဘာဝေါ ဒုလ္လဘော လောကသ္မိန္တိ။ (၂)

၁၇၂။ ဧကပုဂ္ဂလော ဘိက္ခဝေ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အစ္ဆရိယမနုဿော။ ကတမော ဧကပုဂ္ဂလော? တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧကပုဂ္ဂလော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အစ္ဆရိယမနုဿောတိ။ (၃)

၁၇၃။ ဧကပုဂ္ဂလဿ ဘိက္ခဝေ ကာလကိရိယာ ဗဟုနေော ဇနဿ အနုတပ္ပါ ဟောတိ။ ကတမဿ ဧကပုဂ္ဂလဿ? တထာဂတဿ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ဣမဿ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧကပုဂ္ဂလဿ ကာလကိရိယာ ဗဟုနေော ဇနဿ အနုတပ္ပါ ဟောတိတိ။ (၄)

၁၇၄။ ဧကပုဂ္ဂလော ဘိက္ခဝေ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဒုတိယော အသဟာယော အပ္ပဋိမော အပ္ပဋိသမော အပ္ပဋိဘာဂေါ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော အသမော အသမသမော ဒွိပဒါနံ အဂ္ဂေါ။ ကတမော ဧကပုဂ္ဂလော? တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧကပုဂ္ဂလော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဒုတိယော အသဟာယော အပ္ပဋိမော အပ္ပဋိသမော အပ္ပဋိဘာဂေါ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော အသမော အသမသမော ဒွိပဒါနံ အဂ္ဂေါတိ။ (၅)

၁၇၅-၁၀၆။ ဧကပုဂ္ဂလဿ ဘိက္ခဝေ ပါတုဘာဝေါ မဟတော စက္ခုဿ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ၊ မဟတော အာလောကဿ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ၊ မဟတော ဩဘာသဿ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ၊ ဆန္တံ အနုတ္တရိယာနံ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ၊ စတုန္တံ ပဋိသန္တိဒါနံ သန္တိကိရိယာ ဟောတိ၊ အနေကဓာတုပဋိဝေဓော ဟောတိ၊ နာနာဓာတုပဋိဝေဓော ဟောတိ၊ ဝိဇ္ဇာ-ဝိမုတ္တိဖလသန္တိကိရိယာ ဟောတိ၊ သောတာပတ္တိဖလသန္တိကိရိယာ ဟောတိ၊ သကဒါဂါမိဖလသန္တိကိရိယာ ဟောတိ၊ အနာဂါမိဖလသန္တိကိရိယာ ဟောတိ။

အရဟတ္တဖလသန္တိကိရိယာ ဟောတိ။ ကတမဿ ဧကပုဂ္ဂလဿ? တထာဂတဿ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ဣမဿ ခေါဘိက္ခဝေ ဧကပုဂ္ဂလဿ ပါတုဘာဝါ မဟတော စက္ခုဿ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ၊ မဟတော အာလောကဿ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ၊ မဟတော ဩဘာသဿ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ၊ ဆန္တံ အနုတ္တရိယာနံ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ၊ စတုန္တံ ပဋိသမ္ဘိဒါနံ သန္တိကိရိယာ ဟောတိ၊ အနေကဓာတုပဋိဝေဓော ဟောတိ၊ နာနာဓာတုပဋိဝေဓော ဟောတိ၊ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဖလသန္တိကိရိယာ ဟောတိ၊ သောတာပတ္တိဖလသန္တိကိရိယာ ဟောတိ၊ သကဒါဂါမိဖလသန္တိကိရိယာ ဟောတိ၊ အနာဂါမိဖလသန္တိကိရိယာ ဟောတိ၊ အရဟတ္တဖလသန္တိကိရိယာ ဟောတိတိ။ (၆-၁၇)

၁၈၇။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကပုဂ္ဂလဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ တထာဂတေန အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ သမ္ပဒေဝ အနုပ္ပဝတ္တေတိ၊ ယထာပိဒံ ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော။ သာရိပုတ္တော ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ သမ္ပဒေဝ အနုပ္ပဝတ္တေတိတိ။ (၁၈)

ဧကပုဂ္ဂလဝဂ္ဂေါ တေရသမော။

၁၄-တေဒဂ္ဂဝဂ္ဂ ၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁၈၈။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ရတ္တဉာနံ ယဒိဒံ အညာသီကောဏ္ဍညော^၁။ (၁)

၁၈၉။ မဟာပညာနံ ယဒိဒံ သာရိပုတ္တော။ (၂)

၁၉၀။ ဣဒ္ဓိမန္တာနံ ယဒိဒံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော။ (၃)

၁၉၁။ ဓုတဝါဒါနံ^၂ ယဒိဒံ မဟာကဿပေါ။ (၄)

၁၉၂။ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာနံ ယဒိဒံ အနုရုဗ္ဗေ။ (၅)

၁၉၃။ ဥစ္စာကုလိကာနံ ယဒိဒံ ဘဒ္ဒိယော ကာဠိဂေါဓာယပုတ္တော။ (၆)

၁၉၄။ မဇ္ဈသဓရာနံ ယဒိဒံ လကုဏ္ဍက^၃ ဘဒ္ဒိယော။ (၇)

၁-အညာသီကောဏ္ဍညောတိ (က)၊ အညာကောဏ္ဍညော (သီ၊ သုခ၊ ကံ၊ ဣ)
၂-ဓုတင်္ဂဓရာနံ (ကတ္တမိ) ၃-လကုဏ္ဍက (သုခ၊ ကံ)

၁၉၅။ သီဟနာဒိကာနံ ယဒိဗံ ပိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဒါဇော။ (၈)

၁၉၆။ ဓမ္မကထိကာနံ ယဒိဗံ ပုဏ္ဏော မန္တာဏိပုတ္တော။ (၉)

၁၉၇။ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ ဝိဘဇန္တာနံ ယဒိဗံ မဟာကစ္စာနောတိ။ (၁၀)

ဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၁၄-တေဒဂ္ဂဝဂ္ဂ ၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁၉၈။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ မနောမယံ ကာယံ အဘိနိဗ္ဗိနန္တာနံ ယဒိဗံ စူဠပန္နကော။ (၁)

၁၉၉။ စေတောဝိဝဋ္ဋကုသလာနံ ယဒိဗံ စူဠပန္နကော။ (၂)

၂၀၀။ သညာဝိဝဋ္ဋကုသလာနံ ယဒိဗံ မဟာပန္နကော။ (၃)

၂၀၁။ အရဏဝိဟာရီနံ ယဒိဗံ သုဘူတိ။ (၄)

၂၀၂။ ဒက္ခိဏေယျာနံ ယဒိဗံ သုဘူတိ။ (၅)

၂၀၃။ အာရညကာနံ ယဒိဗံ ရေဝတော ခဒိရဝနိယော။ (၆)

၂၀၄။ ဈာယီနံ ယဒိဗံ ကင်္ခါရေဝတော။ (၇)

၂၀၅။ အာရဒ္ဒဝိရိယာနံ ယဒိဗံ သောဏော ကောဠိဝိသော။ (၈)

၂၀၆။ ကလျာဏဝါက္ကရဏာနံ ယဒိဗံ သောဏော ကုဋိကဏ္ဍော။ (၉)

၂၀၇။ လာဘီနံ ယဒိဗံ သီဝလိ။ (၁၀)

၂၀၈။ သဒ္ဓါမိမုတ္တာနံ ယဒိဗံ ဝက္ကလီတိ။ (၁၁)

ဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၁၄-တေဒဂ္ဂဝဂ္ဂ ၃-တတိယဝဂ္ဂ

၂၀၉။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ သိက္ခာကာမာနံ ယဒိဗံ ရာဟုလော။ (၁)

၁၄-တေဒဂ္ဂဝဂ္ဂ ၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ

- ၂၁၀။ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတာနံ ယဒိဗံ ရဋ္ဌပါလော။ (၂)
  - ၂၁၁။ ပဌမံ သလာကံ ဂဏှန္တာနံ ယဒိဗံ ကုဏှဓာနော။ (၃)
  - ၂၁၂။ ပဋိဘာနဝန္တာနံ ယဒိဗံ ဝင်္ဂီသော။ (၄)
  - ၂၁၃။ သမန္တပါသာဒိကာနံ ယဒိဗံ ဥပသေနော ဝင်္ဂန္တပုတ္တော။ (၅)
  - ၂၁၄။ သေနာသနပညာပကာနံ ယဒိဗံ ဒဗ္ဗော မဇ္ဈပုတ္တော။ (၆)
  - ၂၁၅။ ဒေဝတာနံ ပိယမနာပါနံ ယဒိဗံ ပိလိန္ဒဝစ္ဆော။ (၇)
  - ၂၁၆။ ဒိပ္ပါဘိညာနံ ယဒိဗံ ဗာဟိယော ဒါရုစိရိယော။ (၈)
  - ၂၁၇။ စိတ္တကထိကာနံ ယဒိဗံ ကုမာရကဿပေါ။ (၉)
  - ၂၁၈။ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တာနံ ယဒိဗံ မဟာကောဠိတောတိ။ (၁၀)
- ဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၁၄-တေဒဂ္ဂဝဂ္ဂ ၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ

- ၂၁၉။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဗဟုဿုတာနံ ယဒိဗံ အာနန္ဒော။ (၁)
- ၂၂၀။ သတိမန္တာနံ ယဒိဗံ အာနန္ဒော။ (၂)
- ၂၂၁။ ဂတိမန္တာနံ ယဒိဗံ အာနန္ဒော။ (၃)
- ၂၂၂။ မိတိမန္တာနံ ယဒိဗံ အာနန္ဒော။ (၄)
- ၂၂၃။ ဥပဋ္ဌာကာနံ ယဒိဗံ အာနန္ဒော။ (၅)
- ၂၂၄။ မဟာပရိသာနံ ယဒိဗံ ဥရုဝေလကဿပေါ။ (၆)
- ၂၂၅။ ကုလပ္ပသာဒကာနံ ယဒိဗံ ကာဠုဒါယီ။ (၇)
- ၂၂၆။ အပ္ပါဗာဓာနံ ယဒိဗံ ဗာကုလော။ (၈)
- ၂၂၇။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရန္တာနံ ယဒိဗံ သောဘိတော။ (၉)
- ၂၂၈။ ဝိနယဓရာနံ ယဒိဗံ ဥပါလိ။ (၁၀)

၁-မဟာကောဠိကောတိ (အညေသု သုတ္တေသု မရမ္မပေါတ္တကေ) ၂-ဗက္ကုလော (သီသျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

- ၂၂၉။ ဘိက္ခုနောဝါဒကာနံ ယဒိဗံ နန္ဒကော။ (၁၁)
  - ၂၃၀။ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရာနံ ယဒိဗံ နန္ဒော။ (၁၂)
  - ၂၃၁။ ဘိက္ခုသြဝါဒကာနံ ယဒိဗံ မဟာကပ္ပိနော။ (၁၃)
  - ၂၃၂။ တေဇောဓာတုကုသလာနံ ယဒိဗံ သာဂတော။ (၁၄)
  - ၂၃၃။ ပဋိဘာနေယျကာနံ ယဒိဗံ ရာဓော။ (၁၅)
  - ၂၃၄။ လူခဒီဝရမရာနံ ယဒိဗံ မောသရာဇာတိ။ (၁၆)
- ဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၁၄-တေဒဂ္ဂဝဂ္ဂ ၅-ပဉ္စမဝဂ္ဂ

- ၂၃၅။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ ရတ္တညူနံ ယဒိဗံ မဟာပဇာပတိဂေါတမီ။ (၁)
  - ၂၃၆။ မဟာပညာနံ ယဒိဗံ ဓူခမာ။ (၂)
  - ၂၃၇။ ဣဒ္ဓိမန္တိနံ ယဒိဗံ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ။ (၃)
  - ၂၃၈။ ဝိနယဓရာနံ ယဒိဗံ ပဋ္ဌာစာရာ။ (၄)
  - ၂၃၉။ ဓမ္မကထိကာနံ ယဒိဗံ ဓမ္မဒိန္နာ။ (၅)
  - ၂၄၀။ ဈာယီနံ ယဒိဗံ နန္ဒာ။ (၆)
  - ၂၄၁။ အာရဒ္ဓဝိရိယာနံ ယဒိဗံ သောဏာ။ (၇)
  - ၂၄၂။ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာနံ ယဒိဗံ ဗကုလာ။ (၈)
  - ၂၄၃။ ဒိပ္ပါဘိညာနံ ယဒိဗံ ဘဒ္ဒါကုဏ္ဍလကေသာ။ (၉)
  - ၂၄၄။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရန္တိနံ ယဒိဗံ ဘဒ္ဒါ ကာပိလာနီ။ (၁၀)
  - ၂၄၅။ မဟာဘိညာပတ္တာနံ ယဒိဗံ ဘဒ္ဒါ ကစ္စာနာ။ (၁၁)
  - ၂၄၆။ လူခဒီဝရမရာနံ ယဒိဗံ ကိသာဂေါတမီ။ (၁၂)
  - ၂၄၇။ သဒ္ဓါဓိမုတ္တာနံ ယဒိဗံ သိင်္ဂါလကမာတာတိ။ (၁၃)
- ဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

၁၄-တေဒဂ္ဂဝဂ္ဂ ၆-ဆဋ္ဌဝဂ္ဂ

- ၂၄၈။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဥပါသကာနံ ပဌမံ သရဏံ ဂစ္ဆန္တာနံ ယဒိဗံ တပုဿဘလ္လိကာ^၁ ဝါဏိဇော။ (၁)
- ၂၄၉။ ဒါယကာနံ ယဒိဗံ သုဒတ္ထော ဂဟပတိ အနာထပိဏ္ဍိကော။ (၂)
- ၂၅၀။ ဓမ္မကထိကာနံ ယဒိဗံ စိတ္တော ဂဟပတိ မစ္ဆိကာသဏ္ဍိကော။ (၃)
- ၂၅၁။ စတူဟိ သင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ ပရိသံ သင်္ဂဏှန္တာနံ ယဒိဗံ ဟတ္ထကော အာဠဝကော။ (၄)
- ၂၅၂။ ပဏီတဒါယကာနံ ယဒိဗံ မဟာနာမော သက္ကော။ (၅)
- ၂၅၃။ မနာပဒါယကာနံ ယဒိဗံ ဥဂ္ဂေါ ဂဟပတိ ဝေသာလိကော။ (၆)
- ၂၅၄။ သံဃုပဋ္ဌာကာနံ ယဒိဗံ ဟတ္ထိဂါမကော ဥဂ္ဂတော ဂဟပတိ။ (၇)
- ၂၅၅။ အဝေစ္စပ္ပသန္ဓာနံ ယဒိဗံ သူရဗ္ဗဋ္ဌော^၂။ (၈)
- ၂၅၆။ ပုဂ္ဂလပ္ပသန္ဓာနံ ယဒိဗံ ဇီဝကော ကောမာရဘဇ္ဈော။ (၉)
- ၂၅၇။ ဝိဿာသကာနံ ယဒိဗံ နကုလပိတာ ဂဟပတိတိ။ (၁၀)
ဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

၁၄-တေဒဂ္ဂဝဂ္ဂ ၇-သတ္တမဝဂ္ဂ

- ၂၅၈။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝိကာနံ ဥပါသိကာနံ ပဌမံ သရဏံ ဂစ္ဆန္တိနံ ယဒိဗံ သုဇာတာ သေနိယဓိတာ^၁။ (၁)
- ၂၅၉။ ဒါယိကာနံ ယဒိဗံ ဝိသာခါ မိဂါရမာတာ။ (၂)
- ၂၆၀။ ဗဟုဿုတာနံ ယဒိဗံ ဒုဇ္ဈတ္တရာ။ (၃)
- ၂၆၁။ မေတ္တာဝိဟာရိနံ ယဒိဗံ သာမာဝတိ။ (၄)
- ၂၆၂။ ဈာယိနံ ယဒိဗံ ဥတ္တရာ နန္ဒမာတာ။ (၅)
- ၂၆၃။ ပဏီတဒါယိကာနံ ယဒိဗံ သုပ္ပဝါသာ ကောလိယဓိတာ။ (၆)

၁-တပဿဘလ္လိကာ (သီ၊ဇု)   ၂-သူရော အဗ္ဗဋ္ဌော (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ဇု) သုရဗ္ဗဋ္ဌော (က)
 ၃-သေနာနိ ဓိတာ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ဇု)

၂၀

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ ဧကကနိပါတ်ပါဠိ

၂၆၄။ ဂိလာနုပဋ္ဌာကီနံ ယဒိဒံ သုပ္ပိယာ ဥပါသိကာ။ (၇)

၂၆၅။ အဝေစ္စပ္ပသန္တာနံ ယဒိဒံ ကာတိယာနီ။ (၈)

၂၆၆။ ဝိဿာသိကာနံ ယဒိဒံ နကုလမာတာ ဂဟပတာနီ။ (၉)

၂၆၇။ အနုဿဝပ္ပသန္တာနံ ယဒိဒံ ကာဠိ ဥပါသိကာ ကုရုဗာရိကာ^၁တိ။
(၁၀)

ဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။ (တေဒဂ္ဂဝဂ္ဂေါ နိဠိတော။)

၁၅-အဋ္ဌာနပါဠိ ၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၂၆၈။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော
ကဋ္ဌိ သင်္ခါရံ နိစ္စတော ဥပဂစ္ဆေယျ။ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ
ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော ကဋ္ဌိ သင်္ခါရံ နိစ္စတော ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ဌာနမေတံ
ဝိဇ္ဇတိတိ။ (၁)

၂၆၉။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော
ကဋ္ဌိ သင်္ခါရံ သုခတော ဥပဂစ္ဆေယျ။ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ
ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော ကဋ္ဌိ သင်္ခါရံ သုခတော ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ဌာနမေတံ
ဝိဇ္ဇတိတိ။ (၂)

၂၇၀။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော
ကဋ္ဌိ ဓမ္မံ အတ္တတော ဥပဂစ္ဆေယျ။ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ
ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော ကဋ္ဌိ ဓမ္မံ အတ္တတော ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ဌာနမေတံ
ဝိဇ္ဇတိတိ။ (၃)

၂၇၁။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော
မာတရံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ။ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော မာတရံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊ ဌာနမေတံ
ဝိဇ္ဇတိတိ။ (၄)

၁၅-အဋ္ဌာနပါဠိ ၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၂၇၂။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော ပိတရံ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနန္တ ခေါ ဇေတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော ပိတရံ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိတိ။ (၅)

၂၇၃။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော အရဟန္တံ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနန္တ ခေါ ဇေတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော အရဟန္တံ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိတိ။ ။ (၆)

၂၇၄။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော တထာဂတဿ ပဒုဋ္ဌမိတ္ထော လောဟိတံ ဥပ္ပါဒေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနန္တ ခေါ ဇေတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော တထာဂတဿ ပဒုဋ္ဌမိတ္ထော လောဟိတံ ဥပ္ပါဒေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိတိ။ (၇)

၂၇၅။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော သံသံ ဘိန္ဒေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနန္တ ခေါ ဇေတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော သံသံ ဘိန္ဒေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိတိ။ (၈)

၂၇၆။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော အညံ သတ္တာရံ ဥဒ္ဓိသေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနန္တ ခေါ ဇေတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော အညံ သတ္တာရံ ဥဒ္ဓိသေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိတိ။ (၉)

၂၇၇။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဧကိဿာ လောက- ဓာတုယာ ခွေ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနန္တ ခေါ ဇေတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဧကိဿာ လောကဓာတုယာ ဧကောဝ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိတိ။ (၁၀)

ဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၁၅-အဋ္ဌာနပါဠိ ၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၂၇၈။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဧကိဿာ လောက- ဓာတုယာ ခွေ ရာဇာနော စက္ကဝတ္တိ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ နေတံ ဌာနံ

ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဇေတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဧကိဿာ လောကဓာတုယာ
ဧကော ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိတိ။ (၁)

၂၇၉။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဣတ္ထိ အရဟံ အဿ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဇေတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ
ပုရိသော အရဟံ အဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိတိ။ (၂)

၂၈၀။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဣတ္ထိ ရာဇာ အဿ
စက္ကဝတ္တိ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဇေတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုရိသော
ရာဇာ အဿ စက္ကဝတ္တိ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိတိ။ (၃)

၂၈၁-၂၈၃။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဣတ္ထိ သက္ကတ္တံ
ကာရေယျ။ပ။ မာရတ္ထံ ကာရေယျ။ပ။ မြဟ္မတ္ထံ ကာရေယျ။ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။
ဌာနဉ္စ ခေါ ဇေတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုရိသော သက္ကတ္တံ ကာရေယျ။ပ။ မာရတ္ထံ
ကာရေယျ။ပ။ မြဟ္မတ္ထံ ကာရေယျ။ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိတိ။ (၄-၆)

၂၈၄။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ကာယဒုစ္စရိတဿ
ဣဋ္ဌော ကန္တော မနာပေါ ဝိပါကော နိဗ္ဗတ္တေယျ။ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ
ခေါ ဇေတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ကာယဒုစ္စရိတဿ အနိဋ္ဌော အကန္တော
အမနာပေါ ဝိပါကော နိဗ္ဗတ္တေယျ။ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိတိ။ (၇)

၂၈၅-၂၈၆။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဝစီဒုစ္စ-
ရိတဿ။ပ။ ယံ မနောဒုစ္စရိတဿ ဣဋ္ဌော ကန္တော မနာပေါ ဝိပါကော
နိဗ္ဗတ္တေယျ။ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဇေတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ
မနောဒုစ္စရိတဿ အနိဋ္ဌော အကန္တော အမနာပေါ ဝိပါကော နိဗ္ဗတ္တေယျ။
ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိတိ။ (၈-၉)

ဝဂ္ဂေါ ဒုဗ္ဗိယော။

၁၅-အဋ္ဌာနပါဠိ ၃-တတိယဝဂ္ဂ

၂၈၇။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ကာယသုစရိတဿ
အနိဋ္ဌော အကန္တော အမနာပေါ ဝိပါကော နိဗ္ဗတ္တေယျ။ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

ဌာနဉ္စ ခေါ ဇတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ကာယသုစရိတဿ ဣဋ္ဌော ကန္တော မနာပေါ ဝိပါကော နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိတိ။ (၁)

၂၀၈-၂၀၉။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဝစီသုစရိတဿ။ပ။ မနောသုစရိတဿ အနိဋ္ဌော အကန္တော အမနာပေါ ဝိပါကော နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဇတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ မနောသုစရိတဿ ဣဋ္ဌော ကန္တော မနာပေါ ဝိပါကော နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိတိ။ (၂-၃)

၂၉၀။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ကာယဒုစရိတဿမင်္ဂီ တန္ဒါနာ တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဇတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ကာယဒုစရိတဿမင်္ဂီ တန္ဒါနာ တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိတိ။ (၄)

၂၉၁-၂၉၂။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဝစီဒုစရိတဿမင်္ဂီ။ပ။ ယံ မနောဒုစရိတဿမင်္ဂီ တန္ဒါနာ တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဇကံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ မနောဒုစရိတဿမင်္ဂီ တန္ဒါနာ တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိတိ။ (၅-၆)

၂၉၃။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ကာယသုစရိတဿမင်္ဂီ တန္ဒါနာ တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဇတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ကာယသုစရိတဿမင်္ဂီ တန္ဒါနာ တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိတိ။ (၇)

၂၉၄-၂၉၅။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဝစီသုစရိတဿမင်္ဂီ။ပ။ ယံ မနောသုစရိတဿမင်္ဂီ တန္ဒါနာ တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဇတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ မနောသုစရိတဿမင်္ဂီ တန္ဒါနာ တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိတိ။ (၈-၉)

ဝဂ္ဂေါ တတိယော။ အဋ္ဌာနပါဠိ နိဗ္ဗိတာ။

၁၆-ကေမဗ္ဗပါဠိ ၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၂၉၆။ ကေမဗ္ဗော ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော ကေန္တနိဗ္ဗိဒါယ
ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ
သံဝတ္တတိ။ ကတမော ကေမဗ္ဗော? ဗုဒ္ဓါနုဿတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေမဗ္ဗော
ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော ကေန္တနိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ
အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိတိ။ (၁)

၂၉၇။ ကေမဗ္ဗော ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော ကေန္တနိဗ္ဗိဒါယ
ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ
သံဝတ္တတိ။ ကတမော ကေမဗ္ဗော? ဓမ္မာနုဿတိ။ ပ။ သံဃာနုဿတိ။ သီလာ-
နုဿတိ။ စာဂါနုဿတိ။ ဒေဝတာနုဿတိ။ အာနာပါနုဿတိ။ မရဏဿတိ။
ကာယဂတာသတိ။ ဥပသမာနုဿတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေမဗ္ဗော
ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော ကေန္တနိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ
အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိတိ။ (၁၀)

ဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၁၆-ကေမဗ္ဗပါဠိ ၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၂၉၈။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေမဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ
ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဘိယျောဘာဝါယ
ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ ဘိက္ခဝေ
အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ
ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တန္တိတိ။ (၁)

၂၉၉။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေမဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ
ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ဘိယျောဘာဝါယ
ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကဿ ဘိက္ခဝေ
အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ
ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တန္တိတိ။ (၂)

၃၀၀။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေမဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ
ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊

ဘိက္ခဝေ နိမ္မဗ္ဗိဇံ ဝါ ကောသာတကံဗ္ဗိဇံ ဝါ တိတ္ထကာလာပုဗ္ဗိဇံ ဝါ အလ္လာယ
 ပထဝိယာ နိက္ခိတ္တံ ယဉ္ဇေဝ ပထဝိရသံ ဥပါဒိယတိ၊ ယဉ္ဇ အာပေါရသံ ဥပါဒိယတိ။
 သဗ္ဗံ တံ တိတ္ထကတ္တာယ ကဗ္ဗကတ္တာယ အသာတတ္တာယ သံဝတ္တတိ။
 တံ ကိဿ ဟေတု? ဗ္ဗိဇံ ဟိဿ၊ ဘိက္ခဝေ ပါပကံ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ယဉ္ဇေဝ ကာယကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိ သမတ္တံ
 သမာဒိန္နံ၊ ယဉ္ဇ ဝစီကမ္မံ။ ပ။ ယဉ္ဇ မနောကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိ သမတ္တံ သမာဒိန္နံ၊
 ယာ စ စေတနာ၊ ယာ စ ပတ္ထနာ၊ ယော စ ပဏိမိ၊ ယေ စ သင်္ခါရာ၊ သဗ္ဗေ တေ
 ဓမ္မာ အနိဋ္ဌာယ အကန္တာယ အမနာပါယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ။
 တံ ကိဿ ဟေတု? ဒိဋ္ဌိ ဟိဿ ဘိက္ခဝေ ပါပိကာတိ။ (၉)

၃၁၇။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကဿ ဘိက္ခဝေ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ယဉ္ဇေဝ ကာယကမ္မံ
 ယထာဒိဋ္ဌိ သမတ္တံ သမာဒိန္နံ၊ ယဉ္ဇ ဝစီကမ္မံ။ ပ။ ယဉ္ဇ မနောကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိ
 သမတ္တံ သမာဒိန္နံ၊ ယာ စ စေတနာ၊ ယာ စ ပတ္ထနာ၊ ယော စ ပဏိမိ၊ ယေ စ
 သင်္ခါရာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ဣဋ္ဌာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ
 သံဝတ္တန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဒိဋ္ဌိ ဟိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဒ္ဒိကာ။ သေယျထာပိ
 ဘိက္ခဝေ ဥဒ္ဓါဗ္ဗိဇံ ဝါ သာလံဗ္ဗိဇံ ဝါ မုဒ္ဒိကာဗ္ဗိဇံ ဝါ အလ္လာယ ပထဝိယာ
 နိက္ခိတ္တံ ယဉ္ဇေဝ ပထဝိရသံ ဥပါဒိယတိ၊ ယဉ္ဇ အာပေါရသံ ဥပါဒိယတိ၊
 သဗ္ဗံ တံ မရုတ္တာယ သာတတ္တာယ အသေစနကတ္တာယ သံဝတ္တတိ။ တံ
 ကိဿ ဟေတု? ဗ္ဗိဇံ ဟိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဒ္ဒကံ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ
 သမ္မာဒိဋ္ဌိကဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ယဉ္ဇေဝ ကာယကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိ သမတ္တံ
 သမာဒိန္နံ၊ ယဉ္ဇ ဝစီကမ္မံ။ ပ။ ယဉ္ဇ မနောကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိ သမတ္တံ သမာဒိန္နံ၊
 ယာ စ စေတနာ၊ ယာ စ ပတ္ထနာ၊ ယော စ ပဏိမိ၊ ယေ စ သင်္ခါရာ၊ သဗ္ဗေ တေ
 ဓမ္မာ ဣဋ္ဌာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ။
 တံ ကိဿ ဟေတု၊ ဒိဋ္ဌိ ဟိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဒ္ဒိကာတိ။ (၁၀)

ဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၁၆-ကေဓမ္မပါဠိ ၃-တတိယဝဂ္ဂ

၃၀၈။ ကေပုဂ္ဂလော ဘိက္ခဝေ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဗဟုဇန-
 အဟိတာယ ဗဟုဇနအသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အနတ္တာယ အဟိတာယ

၁-ပုဂ္ဂလိယာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၂-ဝိဇံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

၃၁၃။ သွာက္ခာတေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဝိနယေ ယော စ သမာဒပေတိ၊ ယဉ္ဇ သမာဒပေတိ၊ ယော စ သမာဒပိတော တထတ္တာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ သဗ္ဗေ တေ ဗဟံ ပုညံ ပသဝန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? သွာက္ခာတတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဿာတိ။ (၆)

၃၁၄။ ဒုရက္ခာတေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဝိနယေ ဒါယကေန မတ္တာ ဇာနိတဗ္ဗာ၊ နော ပဋိဂ္ဂါဟကေန။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဒုရက္ခာတတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဿာတိ။ (၇)

၃၁၅။ သွာက္ခာတေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဝိနယေ ပဋိဂ္ဂါဟကေန မတ္တာ ဇာနိတဗ္ဗာ၊ နော ဒါယကေန။ တံ ကိဿ ဟေတု? သွာက္ခာတတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဿာတိ။ (၈)

၃၁၆။ ဒုရက္ခာတေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဝိနယေ ယော အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ သော ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဒုရက္ခာတတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဿာတိ။ (၉)

၃၁၇။ သွာက္ခာတေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဝိနယေ ယော ကုသိတော၊ သော ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? သွာက္ခာတတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဿာတိ။ (၁၀)

၃၁၈။ ဒုရက္ခာတေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဝိနယေ ယော ကုသိတော၊ သော သုခံ ဝိဟရတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဒုရက္ခာတတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဿာတိ။ (၁၁)

၃၁၉။ သွာက္ခာတေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဝိနယေ ယော အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ သော သုခံ ဝိဟရတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? သွာက္ခာတတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဿာတိ။ (၁၂)

၃၂၀။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အပ္ပမတ္တကောပိ ဂူထော ဒုဂ္ဂန္ဓော ဟောတိ။ ဝေမေဝံ ခေါ အဟံ ဘိက္ခဝေ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ဘဝံ န ဝဏ္ဏေမိ အန္တမသော အစ္ဆရာသင်္ဘာတမတ္တမ္ပိ။ (၁၃)

၃၂၁။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ မုတ္တံ ဒုဂ္ဂန္ဓံ ဟောတိ။ အပ္ပမတ္တ- ကောပိ ခေဋ္ဌော ဒုဂ္ဂန္ဓော ဟောတိ။ အပ္ပမတ္တကောပိ ပုဗ္ဗော ဒုဂ္ဂန္ဓော ဟောတိ။ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ လောဟိတံ ဒုဂ္ဂန္ဓံ ဟောတိ။ ဝေမေဝံ ခေါ အဟံ ဘိက္ခဝေ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ဘဝံ န ဝဏ္ဏေမိ အန္တမသော အစ္ဆရာသင်္ဘာတမတ္တမ္ပိ။ (၁၄)

ဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၁၆-ကေမ္မပါဠိ ၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ

၃၂၂။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အပ္ပမတ္တကံ ဣမသ္မိံ ဇမ္ဗုဒီပေ အာရာမ-
ရာမဏေယျကံ ဝနရာမဏေယျကံ ဘူမိရာမဏေယျကံ ပေါက္ခရဏိ-
ရာမဏေယျကံ။ အထ ခေါ ဧတေဒေဝ ဗဟုတရံ၊ ယဒိဒံ ဥက္ကုလဝိကူလံ
နဒီဝိဒုဂ္ဂံ ခါဏုကဏုကဋ္ဌာနံ^၁ ပဗ္ဗတဝိသမံ။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ
တေ သတ္တာ၊ ယေ ထလဇာ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊
ယေ ဩဒကာ။ (၁)

၃၂၃။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ မနုဿေသု
ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ အညတြိ မနုဿေဟိ
ပစ္စာဇာယန္တိ။

ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ မဇ္ဈိမေသု ဇနပဒေသု
ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ ပစ္စန္တိမေသု
ဇနပဒေသု ပစ္စာဇာယန္တိ အဝိညာတာရေသု မိလက္ခေသု။ (၂)

၃၂၄။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ ပညပန္နော
အဇ္ဇော အနေဋ္ဌမူဂါပဋိဗလာ သုဘာသိတဒုဗ္ဗာသိတဿ အတ္ထမညာတုံ။ အထ
ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ ဒုပ္ပညာ ဇဋ္ဌော ဇဋ္ဌမူဂါ န ပဋိဗလာ
သုဘာသိတဒုဗ္ဗာသိတဿ အတ္ထမညာတုံ။ (၃)

၃၂၅။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ အရိယေန
ပညာစက္ခုနာ သမန္ဓာဂတာ၊ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ
အဝိဇ္ဇာဂတာ သမ္မုဇ္ဇာ။ (၄)

၃၂၆။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ လာန္တိ
တထာဂတံ ဒဿနာယ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ န လာန္တိ
တထာဂတံ ဒဿနာယ။ (၅)

၃၂၇။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ လာန္တိ
တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ သဝနာယ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ
ဗဟုတရာ၊ ယေ န လာန္တိ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ သဝနာယ။ (၆)

၁-ခါဏုကဏုကဋ္ဌာနံ(သီရိ)
၂-မိလက္ခေသု(က)

၃၂၀။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ သုတွာ ဓမ္မံ ဓာရေန္တိ။ အထ ခေါ ဇေတဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ ယေ သုတွာ ဓမ္မံ န ဓာရေန္တိ။ (၇)

၃၂၉။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ ဓာတာနံ ဓမ္မာနံ အတ္ထံ ဥပပရိက္ခန္တိ။ အထ ခေါ ဇေတဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ ဓာတာနံ ဓမ္မာနံ အတ္ထံ န ဥပပရိက္ခန္တိ။ (၈)

၃၃၀။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မံ ဟိမ္မဇ္ဇန္တိ။ အထ ခေါ ဇေတဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မံ န ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ (၉)

၃၃၁။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ သံဝေဇနိယေသု ဌာနေသု သံဝိဇ္ဇန္တိ။ အထ ခေါ ဇေတဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ သံဝေဇနိယေသု ဌာနေသု န သံဝိဇ္ဇန္တိ။ (၁၀)

၃၃၂။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ သံဝိဂ္ဂါ ယောနိသော ပဒဟန္တိ။ အထ ခေါ ဇေတဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ သံဝိဂ္ဂါ ယောနိသော န ပဒဟန္တိ။ (၁၁)

၃၃၃။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ ဝဝဿဂ္ဂါ-ရမ္မဏံ ကရိတွာ လာန္တိ သမာဓိံ ၂ လာန္တိ စိတ္တဿေကဂ္ဂတံ ၃။ အထ ခေါ ဇေတဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ ဝဝဿဂ္ဂါရမ္မဏံ ကရိတွာ န လာန္တိ သမာဓိံ န လာန္တိ စိတ္တဿေကဂ္ဂတံ။ (၁၂)

၃၃၄။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ ဗန္ဓုဂ္ဂရသဂ္ဂါနံ လာဘိနော။ အထ ခေါ ဇေတဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ အန္ဓုဂ္ဂရသဂ္ဂါနံ န လာဘိနော ဥဇ္ဇေန ကပါလာဘတေန ယာပေန္တိ။ (၁၃)

၃၃၅။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ အတ္ထရသဿ ဓမ္မရသဿ ဝိမုတ္တိရသဿ လာဘိနော။ အထ ခေါ ဇေတဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ အတ္ထရသဿ ဓမ္မရသဿ ဝိမုတ္တိရသဿ န လာဘိနော။ တသ္မာတိဟ

၁-ဇောနံ (သီ၊ ချား၊ ကံဇ) ၂-စိတ္တဿ သမာဓိံ (သီ) ၃-စိတ္တဿေကဂ္ဂံ (သီ)

ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “အတ္ထရသဿ ဓမ္မရသဿ ဝိမုတ္တိရသဿ လာဘိနော ဘဝိဿာမာ” တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ (၁၄)

၃၃၆-၃၃၈။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အပ္ပမတ္တကံ ဣမသ္မိံ ဇမ္ဗုဒီပေ အာရာမ- ရာမဏေယျကံ ဝနရာမဏေယျကံ ဘူမိရာမဏေယျကံ ပေါက္ခရဏိရာမဏေယျကံ။ အထ ခေါ ဧတေဒေဝ ဗဟုတရံ၊ ယဒိဒံ ဥက္ကံ၊ လဝိကူလံ နဒီဝိဒုဂ္ဂံ ခါဏုကဏုကဋ္ဌာနံ ပဗ္ဗတဝိသမံ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ မနဿာ စုတာ မနဿေသု ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ မနဿာ စုတာ နိရယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ ပ။ တိရစ္ဆာနယောနိယာ ပစ္စာဇာယန္တိ။ ပ။ ပေတ္တိဝိသယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ (၁၅-၁၇)

၃၃၉-၃၄၁။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ မနဿာ စုတာ ဒေဝေသု ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ မနဿာ စုတာ နိရယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ တိရစ္ဆာနယောနိယာ ပစ္စာဇာယန္တိ။ ပေတ္တိဝိသယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ (၁၈-၂၀)

၃၄၂-၃၄၄။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ ဒေဝါ စုတာ ဒေဝေသု ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ ဒေဝါ စုတာ နိရယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ တိရစ္ဆာနယောနိယာ ပစ္စာဇာယန္တိ။ ပေတ္တိဝိသယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ (၂၁-၂၃)

၃၄၅-၃၄၇။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ ဒေဝါ စုတာ မနဿေသု ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ ဒေဝါ စုတာ နိရယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ တိရစ္ဆာနယောနိယာ ပစ္စာဇာယန္တိ။ ပေတ္တိဝိသယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ (၂၄-၂၆)

၃၄၈-၃၅၀။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ နိရယာ စုတာ မနဿေသု ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ နိရယာ စုတာ နိရယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ တိရစ္ဆာနယောနိယာ ပစ္စာဇာယန္တိ။ ပေတ္တိဝိသယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ (၂၇-၂၉)

၃၅၁-၃၅၃။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ နိရယာ စုတာ ဒေဝေသု ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ နိရယာ စုတာ နိရယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ တိရစ္ဆာနယောနိယာ ပစ္စာဇာယန္တိ။ ပေတ္တိဝိသယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ (၃၀-၃၂)

၃၅၄-၃၅၆။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ တိရစ္ဆာန-
ယောနိယာ စုတာ မနုဿေသု ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ
ဗဟုတရာ၊ ယေ တိရစ္ဆာနယောနိယာ စုတာ နိရယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ တိရစ္ဆာန-
ယောနိယာ ပစ္စာဇာယန္တိ။ ပေတ္တိဝိသယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ (၃၃-၃၅)

၃၅၇-၃၅၉။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ တိရစ္ဆာန-
ယောနိယာ စုတာ ဒေဝေသု ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ
ဗဟုတရာ၊ ယေ တိရစ္ဆာနယောနိယာ စုတာ နိရယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ တိရစ္ဆာန-
ယောနိယာ ပစ္စာဇာယန္တိ။ ပေတ္တိဝိသယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ (၃၆-၃၈)

၃၆၀-၃၆၂။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ
ပေတ္တိဝိသယာ စုတာ မနုဿေသု ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ
ဗဟုတရာ၊ ယေ ပေတ္တိဝိသယာ စုတာ နိရယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ တိရစ္ဆာန-
ယောနိယာ ပစ္စာဇာယန္တိ။ ပေတ္တိဝိသယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ (၃၉-၄၁)

၃၆၃-၃၆၅။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ
ပေတ္တိဝိသယာ စုတာ ဒေဝေသု ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ
ဗဟုတရာ၊ ယေ ပေတ္တိဝိသယာ စုတာ နိရယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ တိရစ္ဆာန-
ယောနိယာ ပစ္စာဇာယန္တိ။ ပေတ္တိဝိသယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ (၄၂-၄၄)

ဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။ (ဇမ္ဗုဒီပပေယျာလော နိဋ္ဌိတော။)

၁၇-ပသာဒကရဓမ္မဝဂ္ဂ

၃၆၆-၃၈၁။ အဒ္ဓမိဒံ ဘိက္ခဝေ လာဘာနံ ယဒိဒံ အာရညိကတ္ထံ။ ပ။
ပိဏ္ဍပါတိကတ္ထံ။ ပံသုကူလိကတ္ထံ။ တေစီဝရိကတ္ထံ။ ဓမ္မကထိကတ္ထံ။ ဝိနယဓရတ္ထံ။
ဗာဟုသစ္စံ။ ထာဝရေယျံ။ အာကပ္ပသမ္ပဒါ။ ပရိဝါရသမ္ပဒါ။ မဟာပရိဝါရတာ။
ကောလပုတ္တိ။ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာ။ ကလျာဏဝါက္ခရဏတာ။ အပ္ပိစ္ဆတာ။
အပ္ပါဗာဓတာတိ။ (၁-၁၆)

(သောဠသ ပသာဒကရဓမ္မာ နိဋ္ဌိတော။)

၁၈-အပရအစ္ဆရာသင်္ဘာတဝဂ္ဂ

၃၈၂။ အစ္ဆရာသင်္ဘာတမတ္တမ္ဘိ စေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဌမံ ဈာနံ ဘာဝေတိ။ အယံ ဝုစ္ဆတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရိတ္တဇ္ဈာနော ဝိဟရတိ သတ္တုဿာသနကရော ဩဝါဒပတိကရော အမောသံ ရဋ္ဌပိဏ္ဍိ ဘုဇ္ဇတိ။ ကော ပန ဝါဒေါ ယေ နံ ဗဟုလိကရောန္တိတိ။ (၁)

၃၈၃-၃၈၉။ အစ္ဆရာသင်္ဘာတမတ္တမ္ဘိ စေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒုတိယံ ဈာနံ ဘာဝေတိ။ပ။ တတိယံ ဈာနံ ဘာဝေတိ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဘာဝေတိ။ပ။ မေတ္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဘာဝေတိ။ပ။ ကရုဏံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဘာဝေတိ။ပ။ မုဒိတံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဘာဝေတိ။ပ။ ဥပေက္ခံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဘာဝေတိ။ပ။ (၂-၈)

၃၉၀-၃၉၃။ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ပ။ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ (၉-၁၂)

၃၉၄-၃၉၇။ အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ။ ဝီရိယံ^၁ အာရဘတိ။ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ။ ဝီရိယံ အာရဘတိ။ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ။ ဝီရိယံ အာရဘတိ။ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုဏ္ဏာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ။ ဝီရိယံ အာရဘတိ။ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ (၁၃-၁၆)

၃၉၈-၄၀၁။ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္ဓာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္ဓာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ။ စိတ္တသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္ဓာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ။ ဝိမံသာသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္ဓာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ။ (၁၇-၂၀)

၄၀၂-၄၀၆။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ သတိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ ပညိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ (၂၁-၂၅)

၁-ဝီရိယံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

၄၀၇-၄၁၁။ သဒ္ဓါဗလံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယဗလံ ဘာဝေတိ။ သတိဗလံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိဗလံ ဘာဝေတိ။ ပညာဗလံ ဘာဝေတိ။ (၂၆-၃၀)

၄၁၂-၄၁၈။ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဝီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ပဿဒ္ဓိ- သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ (၃၁-၃၇)

၄၁၉-၄၂၆။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာဝါစံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာကမ္မန္တံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာအာဇီဝံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာဝါယာမံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာသတိံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာသမာဓိံ ဘာဝေတိ။ (၃၈-၄၅)

၄၂၇-၄၃၄။ အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပရိတ္တာနိ သုဝဏ္ဏ- ခုဗ္ဗဏ္ဍာနိ၊ တာနိ အဘိဘုယျ “ဇာနာမိ ပဿာမိ”တိ ဧဝံသညီ ဟေတတိ။ အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ အပ္ပမာဏာနိ သုဝဏ္ဏခုဗ္ဗဏ္ဍာနိ၊ တာနိ အဘိဘုယျ “ဇာနာမိ ပဿာမိ”တိ ဧဝံသညီ ဟေတတိ။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပရိတ္တာနိ သုဝဏ္ဏခုဗ္ဗဏ္ဍာနိ၊ တာနိ အဘိဘုယျ “ဇာနာမိ ပဿာမိ”တိ ဧဝံသညီ ဟေတတိ။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ အပ္ပမာဏာနိ သုဝဏ္ဏခုဗ္ဗဏ္ဍာနိ၊ တာနိ အဘိဘုယျ “ဇာနာမိ ပဿာမိ”တိ ဧဝံသညီ ဟေတတိ။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ နိလာနိ နိလဝဏ္ဏာနိ နိလ- နိဒဿနာနိ နိလနိဘာသာနိ၊ တာနိ အဘိဘုယျ “ဇာနာမိ ပဿာမိ”တိ ဧဝံသညီ ဟေတတိ။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပီတနိ ပီတဝဏ္ဏာနိ ပီတနိဒဿနာနိ ပီတနိဘာသာနိ၊ တာနိ အဘိဘုယျ “ဇာနာမိ ပဿာမိ”တိ ဧဝံသညီ ဟေတတိ။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ လောဟိတကနိ လောဟိတကဝဏ္ဏာနိ လောဟိတကနိဒဿနာနိ လောဟိတကနိဘာသာနိ၊ တာနိ အဘိဘုယျ “ဇာနာမိ ပဿာမိ”တိ ဧဝံသညီ ဟေတတိ။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ဩဒါတနိ ဩဒါတ- ဝဏ္ဏာနိ ဩဒါတနိဒဿနာနိ ဩဒါတနိဘာသာနိ၊ တာနိ အဘိဘုယျ “ဇာနာမိ ပဿာမိ”တိ ဧဝံသညီ ဟေတတိ။ (၄၆-၅၃)

၄၃၅-၄၄၂။ ရူပီ ရူပါနိ ပဿတိ။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ။ “သုဘ”န္တေဝ အဓိမုက္ခော ဟေတတိ။ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိဘသညာနံ အတ္တင်္ဂမာ နာနက္ကသညာနံ အမနသိကာရာ

၄၈၃-၄၉၂။ ပဌမဇ္ဈာနသဟဂတံ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ ဝိရိယိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ သတိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ ပညိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ သဒ္ဓါဗလံ ဘာဝေတိ။ ဝိရိယဗလံ ဘာဝေတိ။ သတိဗလံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိဗလံ ဘာဝေတိ။ ပညာဗလံ ဘာဝေတိ။ (၁၀၂-၁၁၁)

၄၉၃-၅၆၂။ ဒုတိယဇ္ဈာနသဟဂတံ။ ပ။ တတိယဇ္ဈာနသဟဂတံ။ ပ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသဟဂတံ။ ပ။ မေတ္တာသဟဂတံ။ ပ။ ကရုဏာသဟဂတံ။ ပ။ မုဒိဿာသဟဂတံ။ ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတံ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ ဝိရိယိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ သတိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ ပညိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ သဒ္ဓါဗလံ ဘာဝေတိ။ ဝိရိယဗလံ ဘာဝေတိ။ သတိဗလံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိဗလံ ဘာဝေတိ။ ပညာဗလံ ဘာဝေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရိတ္တဇ္ဈာနော ဝိဟရတိ သတ္တုသာသနကရော ဩဝါဒပတိကရော အမောဗံ ရဋ္ဌပိဏ္ဍိ ဘုဇ္ဇတိ။ ဧကော ပန ဝါဒေါ ယေ နံ ဗဟုလိကရောန္တိတိ။ (၁၁၂-၁၈၁)
(အပရအစ္စရာသင်္ဘာတဝဂ္ဂေါ။)

၁၉-ကာယဂတာသတိဝဂ္ဂ

၅၆၃။ ယဿ ကဿစိ ဘိက္ခဝေ မဟာသမုဒ္ဓေါ စေတသာ ဖုဇ္ဇော၊ အန္တောဂဓာ တဿ ကုန္ဓဒိယော ယာ ကာစိ သမုဒ္ဓင်္ဂမာ။ ဧဝမေဝံ ဘိက္ခဝေ ယဿ ကဿစိ ကာယဂတာ သတိ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ၊ အန္တောဂဓာ တဿ ကုသလာ ဓမ္မော ယေ ဧကစိ ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာတိ။ (၁)

၅၆၄-၅၇၀။ ဧကဓမ္မော ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော မဟတော သံဝေဂါယ သံဝတ္တတိ။ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ မဟတော ယောဂက္ခေမာယ သံဝတ္တတိ။ သတိသမ္ပဇညာယ သံဝတ္တတိ။ ဉာဏဒဿနပ္ပုဋ္ဌိလာဘာယ သံဝတ္တတိ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ သံဝတ္တတိ။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဖလသစ္စိကိရိယာယ သံဝတ္တတိ။ ကတမော ဧကဓမ္မော? ကာယဂတာ သတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧကဓမ္မော ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော မဟတော သံဝေဂါယ သံဝတ္တတိ။ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ မဟတော ယောဂက္ခေမာယ သံဝတ္တတိ။ သတိသမ္ပဇညာယ သံဝတ္တတိ။ ဉာဏဒဿနပ္ပုဋ္ဌိလာဘာယ သံဝတ္တတိ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ သံဝတ္တတိ။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဖလသစ္စိကိရိယာယ သံဝတ္တတိတိ။ (၂-၈)

၅၇၁။ ကေဓမ္မေ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတေ ဗဟုလိကတေ ကာယောပိ ပဿန္တတိ၊ စိတ္တန္တိ ပဿန္တတိ၊ ဝိတက္ကဝိစာရာပိ ဝုပဿမ္မန္တိ၊ ကေဝလာပိ ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာ ဓမ္မာဘာဝနာပါရိပူရိ ဝစ္ဆန္တိ။ ကတမသ္မိ ဧကဓမ္မေ? ကာယဂတာယ သတိယာ၊ ဣမသ္မိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေဓမ္မေ ဘာဝိတေ ဗဟုလိကတေ ကာယောပိ ပဿန္တတိ၊ စိတ္တန္တိ ပဿန္တတိ၊ ဝိတက္ကဝိစာရာပိ ဝုပဿမ္မန္တိ၊ ကေဝလာပိ ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာ ဓမ္မာ ဘာဝနာပါရိပူရိ ဝစ္ဆန္တိတိ။ (၉)

၅၇၂။ ကေဓမ္မေ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတေ ဗဟုလိကတေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပဟိယန္တိ။ ကတမသ္မိ ဧကဓမ္မေ? ကာယဂတာယ သတိယာ။ ဣမသ္မိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေဓမ္မေ ဘာဝိတေ ဗဟုလိကတေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပဟိယန္တိတိ။ (၁၀)

၅၇၃။ ကေဓမ္မေ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတေ ဗဟုလိကတေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမသ္မိ ဧကဓမ္မေ? ကာယဂတာယ သတိယာ။ ဣမသ္မိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေဓမ္မေ ဘာဝိတေ ဗဟုလိကတေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တန္တိတိ။ (၁၁)

၅၇၄။ ကေဓမ္မေ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတေ ဗဟုလိကတေ အဝိဇ္ဇာ ပဟိယတိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အသ္မိမာနော ပဟိယတိ၊ အနုသယာ သမုဋ္ဌါတံ ဝစ္ဆန္တိ၊ သံယောဇနာ ပဟိယန္တိ။ ကတမသ္မိ ဧကဓမ္မေ? ကာယဂတာယ သတိယာ။ ဣမသ္မိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေဓမ္မေ ဘာဝိတေ ဗဟုလိကတေ အဝိဇ္ဇာ ပဟိယတိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အသ္မိမာနော ပဟိယတိ၊ အနုသယာ သမုဋ္ဌါတံ ဝစ္ဆန္တိ၊ သံယောဇနာ ပဟိယန္တိတိ။ (၁၂)

၅၇၅-၅၇၆။ ကေဓမ္မော ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော ပညာ-ပဘေဒါယ သံဝတ္တတိ။ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ ကတမော ကေဓမ္မော? ကာယဂတာ သတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေဓမ္မော ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော ပညာပဘေဒါယ သံဝတ္တတိ။ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိတိ။ (၁၃-၁၄)

၅၇၇-၅၇၉။ ကေဓမ္မေ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတေ ဗဟုလိကတေ အနေကဓာတု-
 ပဋိဝေဓော ဟောတိ။ နာနာဓာတုပဋိဝေဓော ဟောတိ။ အနေကဓာတု-
 ပဋိသန္တိဒါ ဟောတိ။ ကတမသ္မိံ ကေဓမ္မေ? ကာယဂတာယ သတိယာ။ ဣမသ္မိံ
 ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေဓမ္မေ ဘာဝိတေ ဗဟုလိကတေ အနေကဓာတုပဋိဝေဓော
 ဟောတိ။ နာနာဓာတုပဋိဝေဓော ဟောတိ။ အနေကဓာတုပဋိသန္တိဒါ
 ဟောတိတိ။ (၁၅-၁၇)

၅၈၀-၅၈၃။ ကေဓမ္မော ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော သောတာ-
 ပတ္တိဖလသန္တိကိရိယာယ သံဝတ္တတိ။ သကဒါဂါမိဖလသန္တိကိရိယာယ သံဝတ္တတိ။
 အနာဂါမိဖလသန္တိကိရိယာယ သံဝတ္တတိ။ အရဟတ္တဖလသန္တိကိရိယာယ
 သံဝတ္တတိ။ ကတမော ကေဓမ္မော? ကာယဂတာ သတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ
 ကေဓမ္မော ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော သောတာပတ္တိဖလသန္တိကိရိယာယ
 သံဝတ္တတိ။ သကဒါဂါမိဖလသန္တိကိရိယာယ သံဝတ္တတိ။ အနာဂါမိဖလသန္တိ-
 ကိရိယာယ သံဝတ္တတိ။ အရဟတ္တဖလသန္တိကိရိယာယ သံဝတ္တတိတိ။ (၁၈-၂၁)

၅၈၄-၅၉၉။ ကေဓမ္မော ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော ပညာပဋိ-
 လာဘာယ သံဝတ္တတိ။ ပညာဝုဒ္ဓိယာ သံဝတ္တတိ။ ပညာဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိ။
 မဟာပညတာယ သံဝတ္တတိ။ ပုထုပညတာယ သံဝတ္တတိ။ ဝိပုလပညတာယ
 သံဝတ္တတိ။ ဂန္တိရပညတာယ သံဝတ္တတိ။ အသာမန္တပညတာယ သံဝတ္တတိ။
 ဘူရိပညတာယ သံဝတ္တတိ။ ပညာဗာဟုလ္လာယ သံဝတ္တတိ။ သီဃပညတာယ
 သံဝတ္တတိ။ လဟုပညတာယ သံဝတ္တတိ။ ဟာသပညတာယ သံဝတ္တတိ။
 ဇေနပညတာယ သံဝတ္တတိ။ တိက္ခပညတာယ သံဝတ္တတိ။ နိဗ္ဗေဓိကပညတာယ
 သံဝတ္တတိ။ ကတမော ကေဓမ္မော? ကာယဂတာ သတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ
 ကေဓမ္မော ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော ပညာပဋိလာဘာယ သံဝတ္တတိ။ ပညာ-
 ဝုဒ္ဓိယာ သံဝတ္တတိ။ ပညာဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိ။ မဟာပညတာယ သံဝတ္တတိ။
 ပုထုပညတာယ သံဝတ္တတိ။ ဝိပုလပညတာယ သံဝတ္တတိ။ ဂန္တိရပညတာယ
 သံဝတ္တတိ။ အသာမန္တပညတာယ သံဝတ္တတိ။ ဘူရိပညတာယ သံဝတ္တတိ။ ပညာ-
 ဗာဟုလ္လာယ သံဝတ္တတိ။ သီဃပညတာယ သံဝတ္တတိ။ လဟုပညတာယ
 သံဝတ္တတိ။ ဟာသပညတာယ သံဝတ္တတိ။ ဇေနပညတာယ သံဝတ္တတိ။ တိက္ခ-
 ပညတာယ သံဝတ္တတိ။ နိဗ္ဗေဓိကပညတာယ သံဝတ္တတိတိ။ (၂၂-၃၇)

(ကာယဂတာသတိဝဂ္ဂေါ။)

၁-အသမတ္တပညတာယ (သျှာ၊ ကံ)၊ အသမတ္တပညတာယ (က)၊ အသမန္တပညတာယ (ဒိကာ)
 ပဋိသံ ၄ ၂-၂၄၈-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ၊ ၂-ဟာသုပညတာယ (သီ၊ ဣ)

၂၀-အမတဝဂ္ဂ

၆၀၀။ အမတံ တေ ဘိက္ခဝေ န ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ယေ ကာယဂတာသတိံ န ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ အမတံ တေ ဘိက္ခဝေ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ယေ ကာယဂတာသတိံ ပရိဘုဉ္ဇန္တိတိ။ (၁)

၆၀၁။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အပရိဘုတ္တံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အပရိဘုတ္တာ။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ ပရိဘုတ္တံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ ပရိဘုတ္တတိ။ (၂)

၆၀၂။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ ပရိဟိနံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ ပရိဟိနာ။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အပရိဟိနံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အပရိဟိနာတိ။ (၃)

၆၀၃။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ ဝိရဒ္ဓံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ ဝိရဒ္ဓါ။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အာရဒ္ဓံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အာရဒ္ဓတိ။ (၄)

၆၀၄။ အမတံ တေ ဘိက္ခဝေ ပမာဒိံသု၊ ယေ ကာယဂတာသတိံ ပမာဒိံသု။ အမတံ တေ ဘိက္ခဝေ န ပမာဒိံသု၊ ယေ ကာယဂတာသတိံ န ပမာဒိံသု။ (၅)

၆၀၅။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ ပမုဋ္ဌံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ ပမုဋ္ဌာ။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အပ္ပမုဋ္ဌံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အပ္ပမုဋ္ဌာတိ။ (၆)

၆၀၆။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အနာသေဝိတံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အနာသေဝိတာ။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အာသေဝိတံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အာသေဝိတာတိ။ (၇)

၆၀၇။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အဘာဝိတံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အဘာဝိတာ။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ ဘာဝိတာတိ။ (၈)

၆၀၈။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အဗဟုလိကတံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အဗဟုလိကတာ။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ ဗဟုလိကတံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ ဗဟုလိကတာတိ။ (၉)

၆၀၉။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အနဘိညာတံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အနဘိညာတာ။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အဘိညာတံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အဘိညာတာတိ။ (၁၀)

၆၁၀။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အပရိညာတံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အပရိညာတာ။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ ပရိညာတံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ ပရိညာတာတိ။ (၁၁)

၆၁၁။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အသန္တိကတံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အသန္တိကတာ။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ သန္တိကတံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ သန္တိကတာတိ။ (၁၂) (....) ။

(ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။) ။

(အမတဝဂ္ဂေါ။)

ဧကကနိပါတ်ပါဠိ နိဋ္ဌိတာ။

၁-(ဧကကနိပါတ်သုတ္တသဟာသံ သမတ္ထံ) (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)
၂-( )တ္ထန္တရေ ပါဠော သီ-သျှ-ကံ-ဣ ပေါတ္ထကေသု နဋ္ဌိ။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ

ဒုတိယနိပါတ်ပါဠိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-ပဋ္ဌမပဏ္ဍိတသဇာနည်

၁-ကမ္မကရဏဝဂ္ဂ

၁-ဝဇ္ဇသုတ္တ

၁။ ဧဝံ မေ သူတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ
ဇေတဝနေ အနာထဝိဇ္ဇိကဿ အာရာမေ။ တဏှိ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။
အာမန္တေသိ “ဘိက္ခုဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ ဧကံ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော
ပစ္စယောသံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ဧဒမာနိ ဘိက္ခုဝေ ဝဇ္ဇာနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? ဒိဋ္ဌဓမ္မိကဉ္စ ဝဇ္ဇံ သမ္မရာဟိကဉ္စ
ဝဇ္ဇံ။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခုဝေ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ ဝဇ္ဇံ? ဣဓ ဘိက္ခုဝေ ဧကစော ပဿတိ စောရံ
အာဂုစာရိံ ရာဇာနော ဂဟေတူာ ဝိဝိဓော ကမ္မကာရဏာ? ကာရေန္တေ
ကသာဟိပိ တာဋ္ဌေန္တေ ဝေတ္ထေဟိပိ တာဋ္ဌေန္တေ အဗ္ဗဒဏှကေဟိပိ တာဋ္ဌေန္တေ
ဟတ္ထမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ပါဒမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ဟတ္ထပါဒမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ကဏှမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ နာသမ္ပိ
ဆိန္ဒန္တေ ကဏှနာသမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ဗိလင်္ဂထာလိကမ္ပိ ကရောန္တေ သင်္ခမုဏှိကမ္ပိ
ကရောန္တေ ရာဟုမုခမ္ပိ ကရောန္တေ ဇောတိမာလိကမ္ပိ ကရောန္တေ ဟတ္ထ-
ပဋ္ဌောတိကမ္ပိ ကရောန္တေ ဧရကဝတ္ထိကမ္ပိ ကရောန္တေ စီရကဝါသိကမ္ပိ ကရောန္တေ
ဧကေယျကမ္ပိ ကရောန္တေ ဗဒ္ဓိသမံသိကမ္ပိ ကရောန္တေ ကဟာပဏိကမ္ပိ ကရောန္တေ

၁-ဝိဝိဓာနိ ကမ္မကရဏာနိ(က)

ခါရာပတစ္ဆိကမ္ပိ^၁ ကရောန္တေ ပလိဃပရိဝတ္တိကမ္ပိ ကရောန္တေ ပလာလပိဋကမ္ပိ၊
ကရောန္တေ တတ္ထေနပိ တေလေန ဩသိဉ္ဇန္တေ သုနခေဟိပိ ခါဒါပေန္တေ ဇီဝန္တမ္ပိ
သုလေ ဥတ္တာသေန္တေ အသိနာပိ သီသံ ဆိန္ဒန္တေ။

တဿ ဧဝံ ဟောတိ “ယထာရူပါနံ ခေါ ပါပကာနံ ကမ္မာနံ ဟေတု စောရံ
အာဂုစာရိ^၂ ရာဇာနော ဂဟေတွာ ဝိဝိဓော ကမ္မကာရဏာ ကာရေန္တိ
ကသာဟိပိ တာဋ္ဌေန္တိ၊ ဝေတ္ထေဟိပိ တာဋ္ဌေန္တိ၊ အဒ္ဓဒဏှကေဟိပိ တာဋ္ဌေန္တိ၊
ဟတ္ထမ္ပိ ဆိန္ဒန္တိ၊ ပါဒမ္ပိ ဆိန္ဒန္တိ၊ ဟတ္ထပါဒမ္ပိ ဆိန္ဒန္တိ၊ ကဏှမ္ပိ ဆိန္ဒန္တိ၊ နာသမ္ပိ
ဆိန္ဒန္တိ၊ ကဏှနာသမ္ပိ ဆိန္ဒန္တိ၊ ဗိလင်္ဂထာလိကံမ္ပိ ကရောန္တိ၊ သင်္ခမုဏှိကမ္ပိ
ကရောန္တိ၊ ရာဟုမုခမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ဇောတိမာလိကံမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ဟတ္ထ-
ပဇ္ဇောတိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ရေကဝတ္တိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ စိရကဝါသိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊
ဇေဏယျကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ဗဠိသမံသိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ကဟာပဏိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊
ခါရာပတစ္ဆိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ပလိဃပရိဝတ္တိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ပလာလပိဋကမ္ပိ
ကရောန္တိ၊ တတ္ထေနပိ တေလေန ဩသိဉ္ဇန္တိ၊ သုနခေဟိပိ ခါဒါပေန္တိ၊ ဇီဝန္တမ္ပိ
သုလေ ဥတ္တာသေန္တိ၊ အသိနာပိ သီသံ ဆိန္ဒန္တိ။ အဟဉ္ဇေဝ^၃ ခေါ ပန ဝေရူပံ
ပါပကမ္ပိ ကရေယျံ၊ မမ္ပိ ရာဇာနော ဂဟေတွာ ဝေရူပါ ဝိဝိဓော ကမ္မကာရဏာ
ကာရေယျံ၊ “ကသာဟိပိ တာဋ္ဌေယျံ။ပ။ အသိနာပိ သီသံ ဆိန္ဒေယျံ။”န္တိ။
သော ဒိဋ္ဌမေဓိကံဿ ဝဇ္ဇဿ ဘိတော န ပရေသံ ပါဘတံ ဝိလုမ္ပန္တော စရတိ။
ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌမေဓိကံ ဝဇ္ဇံ။

ကတမဇ္ဇ ဘိက္ခဝေ သမ္ပရာယိကံ ဝဇ္ဇံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဣတိ
ပဋိသန္ဓိက္ခတိ “ကာယဒုစ္စရိတဿ ခေါ ပန ပါပကော ဒုက္ခော ဝိပါကော
အဘိသမ္ပရာယံ၊ ဝစီဒုစ္စရိတဿ ပါပကော ဒုက္ခော ဝိပါကော အဘိသမ္ပရာယံ၊
မနောဒုစ္စရိတဿ ပါပကော ဒုက္ခော ဝိပါကော အဘိသမ္ပရာယံ။ အဟဉ္ဇေဝ
ခေါ ပန ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရေယျံ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရေယျံ၊ မနသာ
ဒုစ္စရိတံ စရေယျံ၊ ကိဉ္ဇ တံ ယာဟံ န ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ
ဒုဂ္ဂတိ^၄ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇေယျံ”န္တိ။ သော သမ္ပရာယိကဿ ဝဇ္ဇဿ ဘိတော
ကာယဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ကာယသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ ဝစီဒုစ္စရိတံ ပဟာယ
စီသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ မနောဒုစ္စရိတံ ပဟာယ မနောသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊
သုဒ္ဓိ အဇ္ဈာနံ ပရိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္ပရာယိကံ ဝဇ္ဇံ။ ဣမာနိ ခေါ
ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဝဇ္ဇာနိ။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတမ္ပိ “ဒိဋ္ဌမေဓိကဿ
ဝဇ္ဇဿ ဘာယိဿာမ၊ သမ္ပရာယိကဿ ဝဇ္ဇဿ ဘာယိဿာမ၊ ဝဇ္ဇဘိရုနော

၁-ခါရာပတစ္ဆကမ္ပိ (သျှာ၊ ကံ၊ က) ၂-ပလာလပိဋကမ္ပိ (သီ) ၃-အဟဉ္ဇေဝ (?)

ဘဝိဿာမ ဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနော”တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ ဝဇ္ဇဘိရုနော ဘိက္ခဝေ ဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနော ဧတံ ပါဠိကံဒံ၊ ယံ ပရိမုစ္စိဿတိ သဗ္ဗဝဇ္ဇေဟိတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ပဓာနသုတ္တ

၂။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ ပဓာနာနိ ဒုရဘိသမ္ဘဝါနိ လောကသ္မိံ။ ကတမာနိ ဒွေ? ယဇ္ဇ ဂိဟိနံ အင်္ဂါရံ အဇ္ဈာဝသတံ စိဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာန-ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနုပ္ပဒါနတ္ထံ ပဓာနံ၊ ယဇ္ဇ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗိတေနာနံ သဗ္ဗုပဓိပဋိနိဿဂ္ဂတ္ထံ ပဓာနံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပဓာနာနိ ဒုရဘိသမ္ဘဝါနိ လောကသ္မိံ။

ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဦးန္တံ ပဓာနာနံ ယဒိဒံ သဗ္ဗုပဓိပဋိနိဿဂ္ဂတ္ထံ ပဓာနံ။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “သဗ္ဗုပဓိပဋိနိဿဂ္ဂတ္ထံ ပဓာနံ ပဒဟိဿာမာ”တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-တပနိယသုတ္တ

၃။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ တပနိယာ။ ကတမေ ဒွေ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ကာယဒုစ္စရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ ကာယသုစရိတံ။ ဝစီဒုစ္စရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ ဝစီသုစရိတံ။ မနောဒုစ္စရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ မနောသုစရိတံ။ သော “ကာယဒုစ္စရိတံ မေ ကတ”န္တိ တပ္ပတိ၊ “အကတံ မေ ကာယသုစရိတံ”န္တိ တပ္ပတိ။ “ဝစီဒုစ္စရိတံ မေ ကတ”န္တိ တပ္ပတိ၊ “အကတံ မေ ဝစီသုစရိတံ”န္တိ တပ္ပတိ။ “မနောဒုစ္စရိတံ မေ ကတ”န္တိ တပ္ပတိ၊ “အကတံ မေ မနောသုစရိတံ”န္တိ တပ္ပတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ တပနိယာတိ။ ။တတိယံ။

၄-အတပနိယသုတ္တ

၄။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အတပနိယာ။ ကတမေ ဒွေ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ကာယသုစရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ ကာယဒုစ္စရိတံ။ ဝစီသုစရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ ဝစီဒုစ္စရိတံ။ မနောသုစရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ မနောဒုစ္စရိတံ။ သော “ကာယသုစရိတံ မေ ကတ”န္တိ န တပ္ပတိ၊ “အကတံ မေ ကာယဒုစ္စရိတံ”န္တိ န တပ္ပတိ။ “ဝစီသုစရိတံ မေ ကတ”န္တိ န တပ္ပတိ၊ “အကတံ မေ ဝစီဒုစ္စရိတံ”န္တိ န တပ္ပတိ။ “မနောသုစရိတံ မေ ကတ”န္တိ န တပ္ပတိ၊ “အကတံ မေ မနောဒုစ္စရိတံ”န္တိ န တပ္ပတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ အတပနိယာတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဥပညာတသုတ္တ

၅။ ဒွိန္ဒာဟံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ ဥပညာသိံ။ ယာ စ အသန္တုဒ္ဓိတာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ ယာ စ အပ္ပဋ္ဌိဝါနိတာ ပဓာနသ္မိံ။ အပ္ပဋ္ဌိဝါနိ သုဒါဟံ ဘိက္ခဝေ ပဒဟာမိ “ကာမံ တစော စ နှာရူ စ အဋ္ဌိ စ အဝသိဿတု သရိရေ ဥပသုဿတု မံသလောဟိတံ၊ ယံ တံ ပုရိသထာမေန ပုရိသဝိရိယေန ပုရိသ- ပရက္ကမေန ပတ္တမ္ပံ၊ န တံ အပါပုဏိတွာ ဝိရိယဿ သဏ္ဍာနံ ဘဝိဿတိ”တိ။ တာဿ ဗယံ ဘိက္ခဝေ အပ္ပမာဒါဓိဂတာ သမ္မောမိ အပ္ပမာဒါဓိဂတော အနုတ္တရော ယောဂက္ခေမော။ တုမှေ စေပိ ဘိက္ခဝေ အပ္ပဋ္ဌိဝါနိ ပဒဟေယျာထ “ကာမံ တစော စ နှာရူ စ အဋ္ဌိ စ အဝသိဿတု သရိရေ ဥပသုဿတု မံသလောဟိတံ၊ ယံ တံ ပုရိသထာမေန ပုရိသဝိရိယေန ပုရိသပရက္ကမေန ပတ္တမ္ပံ၊ န တံ အပါပုဏိတွာ ဝိရိယဿ သဏ္ဍာနံ ဘဝိဿတိ”တိ။ တုမှေပိ ဘိက္ခဝေ နစိရသေဝံ၊ ယဿတ္ထာယ ကုလပုတ္တာ သမ္ပဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ တဒနုတ္တရံ မြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဘယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿထ။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတမ္ပံ “အပ္ပဋ္ဌိဝါနိ ပဒဟိဿာမ ‘ကာမံ တစော စ နှာရူ စ အဋ္ဌိ စ အဝသိဿတု သရိရေ ဥပသုဿတု မံသလောဟိတံ၊ ယံ တံ ပုရိသထာမေန ပုရိသဝိရိယေန ပုရိသ- ပရက္ကမေန ပတ္တမ္ပံ၊ န တံ အပါပုဏိတွာ ဝိရိယဿ သဏ္ဍာနံ ဘဝိဿတိ’တိ”။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတမ္ပန္တိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-သယောဇနိသုတ္တ

၆။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ယာ စ သံယောဇနိယေသု ဓမ္မေသု အဿာဒါနုပဿိတာ၊ ယာ စ သံယောဇနိယေသု ဓမ္မေသု နိဗ္ဗိဒါနု- ပဿိတာ။ သံယောဇနိယေသု ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေသု အဿာဒါနုပဿိ ဝိဟရန္တော ရာဂံ န ပဇဟတိ၊ ဒေါသံ န ပဇဟတိ၊ မောဟံ န ပဇဟတိ။ ရာဂံ အပ္ပဟာယ ဒေါသံ အပ္ပဟာယ မောဟံ အပ္ပဟာယ န ပရိမုစ္စတိ ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ၊ န “ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခသ္မာ”တိ ဝဒါမိ။

သံယောဇနိယေသု ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေသု နိဗ္ဗိဒါနုပဿိ ဝိဟရန္တော ရာဂံ ပဇဟတိ၊ ဒေါသံ ပဇဟတိ၊ မောဟံ ပဇဟတိ။ ရာဂံ ပဟာယ ဒေါသံ ပဟာယ

ပဏ္ဏာသကါ ၁-ကမ္မကရဏဝဂ္ဂ ၁၀-ဝဿူပနာယိကသုတ္တ ၅၃

မောဟံ ပဟာယ ပရိမုစ္စတိ ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ၊ “ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခသွာ”တိ ဝေါဗိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ကဏှသုတ္တ

၇။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ ကဏှာ။ ကတမေ ဒွေ? အဟိရိကဉ္စ အနောတ္တပ္ပဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ ကဏှာတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-သုက္ကသုတ္တ

၈။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သုက္ကာ။ ကတမေ ဒွေ? ဟိရိံ စ ဩတ္တပ္ပဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ သုက္ကာတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-စရိယသုတ္တ

၉။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သုက္ကာ လောကံ ပါလေန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? ဟိရိံ စ ဩတ္တပ္ပဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုက္ကာ ဓမ္မာ လောကံ န ပါလေယျံ။ နယိံစ ပညာယေထ “မာတာ”တိ ဝါ “မာတုစ္ဆာ”တိ ဝါ “မာတုလာနိ”တိ ဝါ “အာစရိယဘရိယာ”တိ ဝါ “ဂရူနံ ဒါရာ”တိ ဝါ။ သန္တေဒံ လောကော အဝဗိဿ။ ယထာ အဇေဋ္ဌကာ ကုက္ကုဒ္ဓသုကရာ သောဏသိဂါလာ^၂။ ယသွာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣမေ ဒွေ သုက္ကာ ဓမ္မာ လောကံ ပါလေန္တိ။ တသွာ ပညာယတိ? “မာတာ”တိ ဝါ “မာတုစ္ဆာ”တိ ဝါ “မာတုလာနိ”တိ ဝါ “အာစရိယ-ဘရိယာ”တိ ဝါ “ဂရူနံ ဒါရာ”တိ ဝါတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ဝဿူပနာယိကသုတ္တ

၁၀။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ဝဿူပနာယိကာ။ ကတမာ ဒွေ? ပုရိမိကာ စ ပစ္စိမိကာ စ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဝဿူပနာယိကာတိ။ ။ဒသမံ။

ကမ္မကရဏဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

တဿုဒ္ဓါနံ

ဝဇ္ဇာ ပဓာနာ ဒွေ တပနိယာ၊ ဥပညာတေန ပဉ္စမံ။
သံယောဇနဉ္စ ကဏှဉ္စ၊ သုက္ကံ စရိယာ ဝဿူပနာယိကေန ဝဂ္ဂေါ။

၁-ဟိရိ (သီး သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ၂-သောဏသိဂါလာ (သီး သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ၃-ပညာယန္တိ (သီး)

၂-အဓိကရဏဝဂ္ဂ

၁၁။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ ဗလာနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? ပဋိသင်္ခါနဗလဉ္စ ဘာဝနာဗလဉ္စ။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပဋိသင်္ခါနဗလံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ “ကာယဒုစ္စရိတဿ ခေါ ပါပကော ဝိပါကော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ၊ ဝစီဒုစ္စရိတဿ ပါပကော ဝိပါကော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ၊ မနောဒုစ္စရိတဿ ပါပကော ဝိပါကော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ”တိ။ သော ဣတိ ပဋိသင်္ခါယ ကာယဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ကာယ- သုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ ဝစီဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ဝစီသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ မနောဒုစ္စရိတံ ပဟာယ မနောသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ သုဒ္ဓိံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပဋိသင်္ခါနဗလံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘာဝနာဗလံ? တဏှိ ဘိက္ခဝေ ယဒိဒံ ဘာဝနာဗလံ။ သေခါနမေတံ ၂ ဗလံ။ သေခံ ဟိ သော ဘိက္ခဝေ ဗလံ အာဂမ္မ ရာဂံ ပဇဟတိ၊ ဒေါသံ ပဇဟတိ၊ မောဟံ ပဇဟတိ။ ရာဂံ ပဟာယ၊ ဒေါသံ ပဟာယ မောဟံ ပဟာယ ယံ အကုသလံ၊ န တံ ကရောတိ။ ယံ ပါပံ၊ န တံ သေဝတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝနာဗလံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဗလာနိတိ။ (၁)

၁၂။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ ဗလာနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? ပဋိသင်္ခါနဗလဉ္စ ဘာဝနာဗလဉ္စ။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပဋိသင်္ခါနဗလံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ “ကာယဒုစ္စရိတဿ ခေါ ပါပကော ဝိပါကော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ၊ ဝစီဒုစ္စရိတဿ ပါပကော ဝိပါကော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ၊ မနောဒုစ္စရိတဿ ပါပကော ဝိပါကော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ”တိ။ သော ဣတိ ပဋိသင်္ခါယ ကာယဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ကာယသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ ဝစီဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ဝစီသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ မနောဒုစ္စရိတံ ပဟာယ မနောသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ သုဒ္ဓိံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပဋိသင်္ခါနဗလံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘာဝနာဗလံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ ဝေါသဂ္ဂပရိကာမိံ။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဝီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ

၁-ယဒိဒံ (သိ) ၂-သေခမေတံ (သိ၊ သျှ၊ ကံ)

ဝေါသဂ္ဂပရိကာမိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝနာဗလံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ဒွေ ဗလာနီတိ။ (၂)

၁၃။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ ဗလာနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? ပဋိသင်္ခါနဗလဉ္စ
ဘာဝနာဗလဉ္စ။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပဋိသင်္ခါနဗလံ? ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော
ဣတိ ပဋိသင်္ခါနဉ္စတိ “ကာယဒုစ္စရိတဿ ခေါ ပါပကော ဝိပါကော ဒိဋ္ဌေ
စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ၊ ဝစီဒုစ္စရိတဿ ခေါ ပါပကော ဝိပါကော
ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ၊ မနောဒုစ္စရိတဿ ခေါ ပါပကော ဝိပါကော
ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ”တိ။ သော ဣတိ ပဋိသင်္ခါယ ကာယဒုစ္စရိတံ
ပဟာယ ကာယသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ ဝစီဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ဝစီသုစရိတံ
ဘာဝေတိ၊ မနောဒုစ္စရိတံ ပဟာယ မနောသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ သုဒ္ဓံ အတ္တာနံ
ပရိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပဋိသင်္ခါနဗလံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘာဝနာဗလံ? ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ
ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဗ္ဗံ ဝိတိသုခံ
ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ
စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဗ္ဗံ ဝိတိသုခံ ဒုတိယံ
ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ ဝိတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ
သတော စ သမ္ပဇာနော သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ယံ တံ အရိယာ
အာစိက္ခန္တိ “ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရိ”တိ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ
ဝိဟရတိ၊ သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿ-
ဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ
ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝနာဗလံ။ ဣမာနိ ခေါ
ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဗလာနီတိ။ (၃)

၁၄။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ တထာဂတဿ ဓမ္မဒေသနာ။ ကတမာ ဒွေ?
သံခိတ္တေန စ ဝိတ္ထာရေန စ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ တထာဂတဿ
ဓမ္မဒေသနာတိ။ (၄)

၁၅။ ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ အဓိကရဏေ အာပန္နော ဝိ ဘိက္ခု၊ စောဒကော
စ ဘိက္ခု န သာဒကံ အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ အသ္မေတံ ဘိက္ခဝေ
အဓိကရဏေ ပါဠိကံ “ဒိသတ္တာယ ခရတ္တာယ ဝါဠုတ္တာယ သံဝတ္တိဿတိ။

အနတ္တမနော သမာနော အတ္တမနဝစနာဟံ ဣမံ ဘိက္ခု၊ အဝဇံ။
အနတ္တမနဝစနာယံ ဘိက္ခု မယာ ဝုတ္တော သမာနော အနတ္တမနော
အဟောသိ။ အနတ္တမနော သမာနော ပရေသံ အာရောစေသိ။ ဣတိ မမေဝ
တတ္ထ အစ္စယော အစ္စဂမာ သုဂ်ဒါယကံဝ ဘဏ္ဍသိန္နိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ
စောဒကော ဘိက္ခု သာဓုကံ အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ပစ္စဝေက္ခတိ။

ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ အဓိကရဏေ အာပန္နော စ ဘိက္ခု၊ စောဒကော
စ ဘိက္ခု န သာဓုကံ အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ တသ္မေတံ ဘိက္ခဝေ
အဓိကရဏေ ပါဠိကဏ် “ဒိဃတ္တာယ ခရတ္တာယ ဝါဠတ္တာယ သံဝတ္တိဿတိ၊
ဘိက္ခု စ န ဖာသုံ ဝိဟရိဿန္တိ”တိ။ ယသ္မိံ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဓိကရဏေ
အာပန္နော စ ဘိက္ခု၊ စောဒကော စ ဘိက္ခု သာဓုကံ အတ္တနာဝ အတ္တာနံ
ပစ္စဝေက္ခတိ။ တသ္မေတံ ဘိက္ခဝေ အဓိကရဏေ ပါဠိကဏ် “န ဒိဃတ္တာယ
ခရတ္တာယ ဝါဠတ္တာယ သံဝတ္တိဿတိ၊ ဘိက္ခု စ ဖာသုံ ဝိဟရိဿန္တိ”တိ။ (၅)

၁၆။ အထ ခေါ အညတရော မြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊
ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဗ္ဗိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ
ဝိတိသာရေတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသီန္နော ခေါ သော မြာဟ္မဏော
ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ကော န ခေါ ဘော ဂေါတမ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊
ယေန မိဓေကစ္စေ သတ္တာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ
ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ”တိ။ အဓမ္မစရိယာဝိသမစရိယာဟေတု ခေါ မြာဟ္မဏ
ဝေမိဓေကစ္စေ သတ္တာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ
နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိတိ။

ကော န ခေါ ဘော ဂေါတမ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စေ
သတ္တာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိတိ။
ဓမ္မစရိယာသမစရိယာဟေတု ခေါ မြာဟ္မဏ ဝေမိဓေကစ္စေ သတ္တာ ကာယဿ
ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိတိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ သေယျထာပိ ဘော
ဂေါတမ နိက္ကုဠိတံ ဝါ ဥက္ကုဠေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မုဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ
အာစိက္ခေယျ၊ အန္တကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ “စက္ခုမန္တော ရူပါနိ
ဒက္ခန္တိ”တိ။ ဝေမေဝံ ဘောတာ ဂေါတမေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော
ပကာသိတော။ သောဟံ ဘဂန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ။

ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဝတန္တိ။ (၆)

၁၇။ အထ ခေါ ဇာဏုဿောဏိ^၁ ပြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိဿိန္နော ခေါ ဇာဏုဿောဏိ ပြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ တေဒဂေါစ “ကော န ခေါ ဘော ဂေါတမ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကဓ္မေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ”တိ။ ကတတ္တာ စ ပြာဟ္မဏ အကတတ္တာ စ ဝေဓိဓေကဓ္မေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိတိ။ ကော ပန ဘော ဂေါတမ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကဓ္မေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိတိ။ ကတတ္တာ စ ပြာဟ္မဏ အကတတ္တာ စ ဝေဓိဓေကဓ္မေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိတိ။ န ခေါ အဟံ ဣမဿ ဘောတော ဂေါတမဿ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘတ္တဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အာဇာနာမိ၊ သာဓု မေ ဘဝံ ဂေါတမော တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတု၊ ယထာ အဟံ ဣမဿ ဘောတော ဂေါတမဿ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘတ္တဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အာဇာနေယျန္တိ။ တေန ဟိ ပြာဟ္မဏ သုကဿ ဝိ သာဓုကံ မနသိ ကရောဟိ၊ ဘာသိဿာမိတိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ ဇာဏုဿောဏိ ပြာဟ္မဏော ဘဂဝတော ပစ္စယောသိ။ ဘဂဝါ တေဒဂေါစ—

ဣဓ ပြာဟ္မဏ ဧကစ္စဿ ကာယဒုစ္စရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ ကာယသုစရိတံ။ ဝစီဒုစ္စရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ ဝစီသုစရိတံ။ မနောဒုစ္စရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ မနောသုစရိတံ။ ဧဝံ ခေါ ပြာဟ္မဏ ကတတ္တာ စ အကတတ္တာ စ ဝေဓိဓေကဓ္မေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဣဓ ပန ပြာဟ္မဏ ဧကစ္စဿ ကာယသုစရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ ကာယဒုစ္စရိတံ။ ဝစီသုစရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ ဝစီဒုစ္စရိတံ။ မနောသုစရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ မနောဒုစ္စရိတံ။ ဧဝံ ခေါ ပြာဟ္မဏ ကတတ္တာ စ အကတတ္တာ စ ဝေဓိဓေကဓ္မေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိတိ။

၁-ဇာဏုဿောဏိ(က)

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ။ပ။ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ (၇)

၁၀။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ ဝေဒနုပသကံမိ၊ ဥပသကံမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိဿိန္တံ ခေါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ “ဧကံသေနာဟံ အာနန္ဒ အကရဏီယံ ဝဒါမိ ကာယဒုစ္စရိတံ ဝစီဒုစ္စရိတံ မနောဒုစ္စရိတံ”န္တိ။ ယမိဒံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဧကံသေန အကရဏီယံ အက္ခာတံ ကာယဒုစ္စရိတံ ဝစီဒုစ္စရိတံ မနောဒုစ္စရိတံ၊ တသ္မိံ အကရဏီယေ ကယိရမာနေ ကော အာဒိနဝေါ ပါဠိကဇိတိ။ ယမိဒံ အာနန္ဒ မယာ ဧကံသေန အကရဏီယံ အက္ခာတံ ကာယဒုစ္စရိတံ ဝစီဒုစ္စရိတံ မနောဒုစ္စရိတံ၊ တသ္မိံ အကရဏီယေ ကယိရမာနေ အယံ အာဒိနဝေါ ပါဠိကဇိ အတ္တာပိ အတ္တာနံ ဥပဝဒတိ၊ အနုဝိစ္စ ဝိညူ ဂရဟန္တိ၊ ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အပ္ပါဂ္ဂစ္ဆတိ၊ သမ္မုဇ္ဇော ကာလံ ကရေတိ၊ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ယမိဒံ အာနန္ဒ မယာ ဧကံသေန အကရဏီယံ အက္ခာတံ ကာယဒုစ္စရိတံ ဝစီဒုစ္စရိတံ မနောဒုစ္စရိတံ၊ တသ္မိံ အကရဏီယေ ကယိရမာနေ အယံ အာဒိနဝေါ ပါဠိကဇိတိ။

ဧကံသေနာဟံ အာနန္ဒ ကရဏီယံ ဝဒါမိ ကာယသုစရိတံ ဝစီသုစရိတံ မနောသုစရိတန္တိ။ ယမိဒံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဧကံသေန ကရဏီယံ အက္ခာတံ ကာယသုစရိတံ ဝစီသုစရိတံ မနောသုစရိတံ၊ တသ္မိံ ကရဏီယေ ကယိရမာနေ ကော အာနိသံသော ပါဠိကဇိတိ။ ယမိဒံ အာနန္ဒ မယာ ဧကံသေန ကရဏီယံ အက္ခာတံ ကာယသုစရိတံ ဝစီသုစရိတံ မနောသုစရိတံ၊ တသ္မိံ ကရဏီယေ ကယိရမာနေ အယံ အာနိသံသော ပါဠိကဇိ—အတ္တာပိ အတ္တာနံ န ဥပဝဒတိ၊ အနုဝိစ္စ ဝိညူ ပသံသန္တိ၊ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အပ္ပါဂ္ဂစ္ဆတိ၊ အသမ္မုဇ္ဇော ကာလံ ကရေတိ၊ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ယမိဒံ အာနန္ဒ မယာ ဧကံသေန ကရဏီယံ အက္ခာတံ ကာယသုစရိတံ ဝစီသုစရိတံ မနောသုစရိတံ၊ တသ္မိံ ကရဏီယေ ကယိရမာနေ အယံ အာနိသံသော ပါဠိကဇိတိ။ (၈)

၁၉။ အကုသလံ ဘိက္ခဝေ ပဇဟထ၊ သက္ကာ ဘိက္ခဝေ အကုသလံ ပဇဟိတုံ။ နော စေဒံ ဘိက္ခဝေ သက္ကာ အဘဝိဿ အကုသလံ ပဇဟိတုံ၊ နာဟံ ဧဝံ ဝဒေယျံ “အကုသလံ ဘိက္ခဝေ ပဇဟထာ”တိ။ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ

၁-နော စေတံ (သျှာ၊ကံ၊ဇု၊က) သံ-၂-၂၅-ပိဋေ ပဿိတန္တံ။

သက္ကာ အကုသလံ ပဇဟိတုံ၊ တသ္မာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ “အကုသလံ ဘိက္ခဝေ ပဇဟေတ”တိ။ အကုသလဉ္စ ဟိဒိ ဘိက္ခဝေ ပဟိနံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တေယျ၊ နာဟံ ဧဝံ ဝဒေယျံ “အကုသလံ ဘိက္ခဝေ ပဇဟေတ”တိ။ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ အကုသလံ ပဟိနံ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တတိ၊ တသ္မာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ “အကုသလံ ဘိက္ခဝေ ပဇဟေတ”တိ။

ကုသလံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝေထ၊ သက္ကာ ဘိက္ခဝေ ကုသလံ ဘာဝေတုံ၊ နော စေဒိ ဘိက္ခဝေ သက္ကာ အဘဝိဿ ကုသလံ ဘာဝေတုံ၊ နာဟံ ဧဝံ ဝဒေယျံ “ကုသလံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝေထ”တိ။ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ သက္ကာ ကုသလံ ဘာဝေတုံ၊ တသ္မာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ “ကုသလံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝေထ”တိ။ ကုသလဉ္စ ဟိဒိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တေယျ၊ နာဟံ ဧဝံ ဝဒေယျံ “ကုသလံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝေထ”တိ။ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကုသလံ ဘာဝိတံ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တတိ၊ တသ္မာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ “ကုသလံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝေထ”တိ။ (၉)

၂၀။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? ဒုန္နိက္ခိတ္တဉ္စ ပဒဗျဉ္စနံ၊ အတ္ထော စ ဒုန္နိတော။ ဒုန္နိက္ခိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ ပဒဗျဉ္စနဿ အတ္ထောပိ ဒုန္နယော ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိတိ။ (၁၀)

၂၁။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သဒ္ဓမ္မဿ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? သုနိက္ခိတ္တဉ္စ ပဒဗျဉ္စနံ၊ အတ္ထော စ သုနိတော။ သုနိက္ခိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ ပဒဗျဉ္စနဿ အတ္ထောပိ သုနယော ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ သဒ္ဓမ္မဿ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိတိ။ (၁၁)

အဓိကရဏဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-ဗာလဝဂ္ဂ

၂၂။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဗာလာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အစ္စယံ အစ္စယတော န ပဿတိ၊ ယော စ အစ္စယံ ဒေသေန္တဿ ယထာဓမ္မံ နပ္ပဋိဂ္ဂဏာတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဗာလာတိ။

ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အစွယံ အစွယတော ပဿတိ။ ယော စ အစွယံ ဒေသေန္တဿ ယထာဓမ္မံ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပဏ္ဍိတာတိ။ (၁)

၂၃။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ တထာဂတံ အပ္ပာစိက္ခန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? ဒုဋ္ဌော ဝါ ဒေါသန္တရော သဒ္ဓေါ ဝါ ဒုဂ္ဂဟိတေနာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ တထာဂတံ အပ္ပာစိက္ခန္တိတိ။ (၂)

၂၄။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ တထာဂတံ အပ္ပာစိက္ခန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အဘာသိတံ အလပိတံ တထာဂတေန “ဘာသိတံ လပိတံ တထာဂတေနာ”တိ ဒီပေတိ။ ယော စ ဘာသိတံ လပိတံ တထာဂတေန “အဘာသိတံ အလပိတံ တထာဂတေနာ”တိ ဒီပေတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ တထာဂတံ အပ္ပာစိက္ခန္တိတိ။

ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ တထာဂတံ နာပ္ပာစိက္ခန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အဘာသိတံ အလပိတံ တထာဂတေန “အဘာသိတံ အလပိတံ တထာဂတေနာ”တိ ဒီပေတိ။ ယော စ ဘာသိတံ လပိတံ တထာဂတေန “ဘာသိတံ လပိတံ တထာဂတေနာ”တိ ဒီပေတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ တထာဂတံ နာပ္ပာစိက္ခန္တိတိ။ (၃)

၂၅။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ တထာဂတံ အပ္ပာစိက္ခန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ နေယျတ္ထံ သုတ္တန္တံ “နိတတ္ထော သုတ္တန္တော”တိ ဒီပေတိ။ ယော စ နိတတ္ထံ သုတ္တန္တံ “နေယျတ္ထော သုတ္တန္တော”တိ ဒီပေတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ တထာဂတံ အပ္ပာစိက္ခန္တိတိ။ (၄)

၂၆။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ တထာဂတံ နာပ္ပာစိက္ခန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ နေယျတ္ထံ သုတ္တန္တံ “နေယျတ္ထော သုတ္တန္တော”တိ ဒီပေတိ။ ယော စ နိတတ္ထံ သုတ္တန္တံ “နိတတ္ထော သုတ္တန္တော”တိ ဒီပေတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ တထာဂတံ နာပ္ပာစိက္ခန္တိတိ။ (၅)

၂၇။ ပဋိစ္စန္ဒကမ္မန္တဿ ဘိက္ခဝေ ခြိန္တံ ဂတိနံ အညတရာ ဂတိ ပါဋိကဓါ နိရယော ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိ ဝါတိ။ အပုဋိစ္စန္ဒကမ္မန္တဿ ဘိက္ခဝေ ခြိန္တံ ဂတိနံ အညတရာ ဂတိ ပါဋိကဓါ ဒေဝါ ဝါ မနုဿာ ဝါတိ။ (၆)

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသဘူမိ? အသပ္ပုရိသော ဘိက္ခဝေ အကတညူ ဟောတိ အကတဝေဒိ။ အသမ္ဘိ ဟေတံ ဘိက္ခဝေ ဥပညာတံ၊ ယဒိဒံ အကတညူတာ အကတဝေဒိတာ။ ကေဝလာ သော ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသဘူမိ၊ ယဒိဒံ အကတညူတာ အကတဝေဒိတာ။ သပ္ပုရိသော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကတညူ ဟောတိ ကတဝေဒိ၊ သမ္ဘိ ဟေတံ ဘိက္ခဝေ ဥပညာတံ၊ ယဒိဒံ ကတညူတာ ကတဝေဒိတာ။ ကေဝလာ သော ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသဘူမိ၊ ယဒိဒံ ကတညူတာ ကတဝေဒိတာတိ။ (၁)

၃၄။ ဒွိန္ဒာဟံ ဘိက္ခဝေ န သုပ္ပတိကာရံ ဝဒါမိ။ ကတမေသံ ဒွိန္ဒံ? မာတု စ ပိတု စ။ ဧကေန ဘိက္ခဝေ အံသေန မာတရံ ပရိဟရေယျ၊ ဧကေန အံသေန ပိတရံ ပရိဟရေယျ ဝဿသတာယုကော ဝဿသတဇီဝိ၊ သော စ နေသံ ဥစ္စာဒန- ပရိမဒ္ဒနန္တာပနသမ္မာဟနေန၊ တေ စ တတ္ထေဝ မုတ္တကရိသံ စဇေယျ၊ န တွေဝ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတုနံ ကတံ ဝါ ဟောတိ ပဋိကတံ ဝါ။ ဣမိဿာ စ ဘိက္ခဝေ မဟာပထဝိယာ ပဟူတရတ္တရတနာယ^၁ မာတာပိတရော ဣဿရာမိပစ္စေ ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌာပေယျ၊ န တွေဝ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတုနံ ကတံ ဝါ ဟောတိ ပဋိကတံ ဝါ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဗဟုကာရာ^၂ ဘိက္ခဝေ မာတာဂိကရော ပုတ္တာနံ အာပါဒကာ ပေါသကာ၊ ဣမဿ လောကဿ ဒဿတာရော။ ယော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတရော အဿဒ္ဓေ သဒ္ဓါသမ္ပဒါယ သမာဒပေတိ နိဝေသေတိ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ ဒုဿီလေ သီလသမ္ပဒါယ သမာဒပေတိ နိဝေသေတိ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ မစ္ဆရိ စာဂသမ္ပဒါယ သမာဒပေတိ နိဝေသေတိ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ ဒုပ္ပညေ ပညာ- သမ္ပဒါယ သမာဒပေတိ နိဝေသေတိ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတုနံ ကတညူ ဟောတိ ပဋိကတညူတိ?။ (၂)

၃၅။ အထ ခေါ အညတရော မြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ။ ပ။ ဧကမန္တံ နိသိန္ဓော ခေါ သော မြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ကိံဝါဒိ ဘဝံ ဂေါတမော၊ ကိမက္ခာယိ” တိ။ ကိရိယဝါဒိ စာဟံ မြာဟ္မဏ အကိရိယဝါဒိ စာတိ။ ယထာကထံ ပန ဘဝံ ဂေါတမော ကိရိယဝါဒိ စ အကိရိယဝါဒိ စာတိ။

အကိရိယံ ခေါ အဟံ- မြာဟ္မဏ ဝဒါမိ ကာယဒုစ္စရိတဿ ဝစီဒုစ္စရိတဿ မနောဒုစ္စရိတဿ၊ အနေကဝိဟိတာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ

၁-ပဟူတသတ္တရတနာယ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) တိကနိပါတေ မဟာဝဂ္ဂေ ဒသမသုတ္တနိကာယံ ဒသမိတပိဋိယာ သမေတိ။
 ၂-ဗဟုပကာရာ (က) ၃-ပဋိကတညူ အတိကတညူတိ (သီ၊ ဣ)

အင်္ဂါရိယံ ဝဒါမိ။ ကိရိယဉ္စ ခေါ အဟံ မြာဟူဏ ဝဒါမိ ကာယသုစရိတဿ ဝစီသုစရိတဿ မနောသုစရိတဿ၊ အနေကဝိဟိတာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ကိရိယံ ဝဒါမိ။ ဧဝံ ခေါ အဟံ မြာဟူဏ ကိရိယဝါဒီ စ အင်္ဂါရိယဝါဒီ စာတိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ။ ပ။ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ (၃)

၃၆။ အထ ခေါ အနာထဝိဏ္ဏိကော ဂဟပတိ ယေန ဘဂဝါ တေနပသကံမိ၊ ဥပါသကံမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိပါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသီန္နော ခေါ အနာထဝိဏ္ဏိကော ဂဟပတိ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ကတိ န ခေါ ဘန္တေ လောကေ ဒက္ခိဏေယျာ၊ ကတ္ထ စ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗ”န္တိ။ ဒွေ ခေါ ဂဟပတိ လောကေ ဒက္ခိဏေယျာ သေခေါ စ အသေခေါ စ။ ဣမေ ခေါ ဂဟပတိ ဒွေ လောကေ ဒက္ခိဏေယျာ၊ ဧတ္ထ စ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗန္တိ။

ဣဒမဝေါဗ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝဇ္ဇာနံ သုဂတော အထာပရံ တေဒဝေါဗ သတ္တာ—

“သေခေါ အသေခေါ စ ဣမသ္မိံ လောကေ၊
အာဟုနေယျာ ယဇမာနာနံ ဟောန္တိ။
ဟေ ဥဇ္ဇျဘူတာ၊ ကာယေန၊ ဝါစာယ ဥဒ စေတသာ။
ခေတ္တံ တံ ယဇမာနာနံ၊ ဧတ္ထ ဒိန္တံ မဟပူလ”န္တိ။ (၄)

၃၇။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝဇ္ဈိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထဝိဏ္ဏိကဿ အာရာမေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော သာဝဇ္ဈိယံ ဝိဟရတိ ပုဗ္ဗာရာမေ မိဂါရမာတုပါသာဒေ။ တဏှိ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ “အာဝုသော ဘိက္ခုဝေ”တိ။ “အာဝုသော”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ပစ္စဿောသုံ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေဒဝေါစ “အဇ္ဈတ္တသံယောဇနဉ္စ အာဝုသော ပုဂ္ဂလံ ဒေသေဿာမိ ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနဉ္စ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ၊ ဘာသိဿာမိ”တိ။ “ဝေမာဝုသော”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ပစ္စဿောသုံ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေဒဝေါစ “ကတမော စာဝုသော အဇ္ဈတ္တသံယောဇနော ပုဂ္ဂလော? ဣဝေဝုသော ဘိက္ခု၊ သီလဝါ ဟောတိ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ

၁-ဝတွာ (သီ၊ ဣ) ဝေဒိဒိသေသု ဌာနေသု၊ ၂-ဥဇ္ဇဘူတာ (သု၊ ဝ၊ ကံ) က)

အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု၊ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သော တတော စုတော အာဂါမီ ဟောတိ အာဂန္တာ ဣတ္တတ္ထံ။ အယံ ဝုစ္စတိ အာဝုသော အဇ္ဈတ္တသံယောဇနော ပုဂ္ဂလော အာဂါမီ ဟောတိ အာဂန္တာ ဣတ္တတ္ထံ။

ကတမော စာဝုသော ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနော ပုဂ္ဂလော? ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု၊ သော အညတရံ သန္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သော တတော စုတော အနာဂါမီ ဟောတိ အနာဂန္တာ ဣတ္တတ္ထံ။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနော ပုဂ္ဂလော အနာဂါမီ ဟောတိ အနာဂန္တာ ဣတ္တတ္ထံ။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ။ပ။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု၊ သော ကာမာနံယေဝ နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။ သော ဘဝါနံယေဝ နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။ သော တဏှာက္ခယာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။ သော လောဘက္ခယာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သော တတော စုတော အနာဂါမီ ဟောတိ အနာဂန္တာ ဣတ္တတ္ထံ။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနော ပုဂ္ဂလော အနာဂါမီ ဟောတိ အနာဂန္တာ ဣတ္တတ္ထံ” ဟိ။

အထ ခေါ သမ္ပဟုလာ သမစိတ္တာ ဒေဝတာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံ သု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု၊ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ တာ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါရံ “ဧသော ဘန္တေ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ပုဗ္ဗာရာမေ မိဂါရမာတုပါသာဒေ ဘိက္ခုနံ အဇ္ဈတ္တသံယောဇနဉ္စ ပုဂ္ဂလံ ဒေသေတိ ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနဉ္စ၊ ဟဋ္ဌာ ဘန္တေ ပရိသာ၊ သာဓု ဘန္တေ ဘဂဝါယေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေနုပသင်္ကမတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ” တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဋ္ဌိတံ” ဝါ ဗဟံ ပသာရေယျ၊ ပသာရိတံ ဝါ ဗဟံ

၁-သမ္ပိဋ္ဌိတံ (သီ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

သမိဇ္ဈေယျ။ ဧဝမေဝံ ဇေတဝနေ အန္တရဟိတော ပုဗ္ဗာရာမေ ဝိဂါရမာတု-
ပါသာဒေ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ သမ္ပုဓေ ပါတုရဟောသိ။ နိသီဒိ
ဘဂဝါ ပညတ္တေ အာသနေ။ အာယသ္မာပိ ခေါ သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ
အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္တံ ခေါ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ
ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

ဣဓ သာရိပုတ္တ သမ္ပဟုလာ သမစိတ္တာ ဒေဝတာ ယေနာဟံ တေနပ-
သင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မံ အဘိဝါဒေတွာ၊ ကေမန္တံ အဋ္ဌံသု၊ ကေမန္တံ
ဋ္ဌိတာ ခေါ သာရိပုတ္တ တာ ဒေဝတာ မံ တေဒဝေါရံ “ဧသော ဘန္တေ
အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ပုဗ္ဗာရာမေ ဝိဂါရမာတုပါသာဒေ ဘိက္ခုနံ အဇ္ဈတ္တ-
သံယောဇနဉ္စ ပုဂ္ဂလံ ဒေသေတိ ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနဉ္စ၊ ဟဋ္ဌာ ဘန္တေ ပရိသာ၊
သာဓု ဘန္တေ ဘဂဝါ ယေန အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေနပသင်္ကမတု
အနကမ္ပံ ဥပါဒါယာ” တိ။ တာ ခေါ ပန သာရိပုတ္တ ဒေဝတာ ဒသပိ ဟုတွာ
ဝိသမ္ပိ ဟုတွာ တိံသမ္ပိ ဟုတွာ စတ္တာလီသမ္ပိ ဟုတွာ ပညာသမ္ပိ ဟုတွာ သဋ္ဌိပိ
ဟုတွာ အာရဂ္ဂကောဋိနိတုဒနမတ္ထေပိ တိဋ္ဌန္တိ၊ န စ အညမညံ ဗျာဗာဓေန္တိ ။
သိယာ ခေါ ပန၊ သာရိပုတ္တ ဝေမဿ “တတ္ထ နူန တာသံ ဒေဝတာနံ
တထာစိတ္တံ ဘာဝိတံ၊ ယေန တာ ဒေဝတာ ဒသပိ ဟုတွာ ဝိသမ္ပိ ဟုတွာ
တိံသမ္ပိ ဟုတွာ စတ္တာလီသမ္ပိ ဟုတွာ ပညာသမ္ပိ ဟုတွာ သဋ္ဌိပိ ဟုတွာ
အာရဂ္ဂကောဋိနိတုဒနမတ္ထေပိ တိဋ္ဌန္တိ၊ န စ အညမညံ ဗျာဗာဓေန္တိ” တိ။ န ခေါ
ပနေတံ သာရိပုတ္တ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဣဓေဝ ခေါ သာရိပုတ္တ တာသံ ဒေဝတာနံ
တထာစိတ္တံ ဘာဝိတံ၊ ယေန တာ ဒေဝတာ ဒသပိ ဟုတွာ။ ပ။ န စ အညမညံ
ဗျာဗာဓေန္တိ။ တသ္မာတိဟ သာရိပုတ္တ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “သန္တိန္ဒြိယာ ဘဝိဿာမ
သန္တမာနသာ” တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ သာရိပုတ္တ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ သန္တိန္ဒြိယာနံ ဟိ ဝေါ
သာရိပုတ္တ သန္တမာနသာနံ သန္တိယေဝ ကာယကမ္ပံ ဘဝိဿတိ၊ သန္တံ ဝစိကမ္ပံ၊
သန္တံ မနောကမ္ပံ။ သန္တိယေဝ ဥပဟာရံ ဥပဟရိဿာမ သဗြဟ္မစာရိသူတိ၊
ဧဝံ ဟိ ဝေါ သာရိပုတ္တ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ အနသယံ ခေါ သာရိပုတ္တ အညတိတ္ထိယာ
ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ ယေ ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ နာသောသုန္တိ။ (၅)

၃၀။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော
ဝရဏာယံ ဝိဟရတိ ဘဒ္ဒသာရိတီရေ?။ အထ ခေါ အာရာမဒဏ္ဍော
ဗြာဟ္မဏော ယေနာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ

၁-ဗျာဗာဓေန္တိတိ (သဗ္ဗတ္ထ) ၂-ပန တေ (သိ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ၃-ကဒ္ဓမဒဟတီရေ (သိ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

အာယသ္မတာ မဟာကစ္စာနေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ
 ဝိတိသာရေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ အာရာမဒဏ္ဍော
 ပြာဟ္မဏော အာယသ္မန္တံ မဟာကစ္စာနံ တေဒဝေါစ “ကော န ခေါ ဘော
 ကစ္စာန ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန ခတ္တိယာပိ ခတ္တိယေဟိ ဝိဝဒန္တိ၊
 ပြာဟ္မဏာပိ ပြာဟ္မဏေဟိ ဝိဝဒန္တိ၊ ဂဟပတိကာပိ ဂဟပတိကေဟိ
 ဝိဝဒန္တိ”တိ။ ကာမရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓပလိဂေဝေရိယုဋ္ဌာနဇ္ဈောသာနဟေတု
 ခေါ ပြာဟ္မဏ ခတ္တိယာပိ ခတ္တိယေဟိ ဝိဝဒန္တိ၊ ပြာဟ္မဏာပိ ပြာဟ္မဏေဟိ
 ဝိဝဒန္တိ၊ ဂဟပတိကာပိ ဂဟပတိကေဟိ ဝိဝဒန္တိတိ။

ကော ပန ဘော ကစ္စာန ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန သမဏာပိ
 သမဏေဟိ ဝိဝဒန္တိတိ။ ဒိဋ္ဌိရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓပလိဂေဝေရိယုဋ္ဌာနဇ္ဈော-
 သာနဟေတု ခေါ ပြာဟ္မဏ သမဏာပိ သမဏေဟိ ဝိဝဒန္တိတိ။

အတ္ထိ ပန ဘော ကစ္စာန ကောစိ လောကသ္မိံ ယော ဣမံ စေဝ ကာမ-
 ရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓပလိဂေဝေရိယုဋ္ဌာနဇ္ဈောသာနံ သမတိက္ကန္တော၊ ဣမဉ္စ
 ဒိဋ္ဌိရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓပလိဂေဝေရိယုဋ္ဌာနဇ္ဈောသာနံ သမတိက္ကန္တောတိ။
 အတ္ထိ ပြာဟ္မဏ လောကသ္မိံ ယော ဣမံ စေဝ ကာမရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓ-
 ပလိဂေဝေရိယုဋ္ဌာနဇ္ဈောသာနံ သမတိက္ကန္တော၊ ဣမဉ္စ ဒိဋ္ဌိရာဂါဘိနိဝေသ-
 ဝိနိဗန္ဓပလိဂေဝေရိယုဋ္ဌာနဇ္ဈောသာနံ သမတိက္ကန္တောတိ။

ကော ပန သော ဘော ကစ္စာန လောကသ္မိံ၊ ယော ဣမဉ္စေဝ ကာမ-
 ရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓပလိဂေဝေရိယုဋ္ဌာနဇ္ဈောသာနံ သမတိက္ကန္တော၊ ဣမဉ္စ
 ဒိဋ္ဌိရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓပလိဂေဝေရိယုဋ္ဌာနဇ္ဈောသာနံ သမတိက္ကန္တောတိ။
 အတ္ထိ ပြာဟ္မဏ ပုရတ္ထိမေသု ဇနပဒေသု သာဝတ္ထိ နာမ နဂရံ၊ တတ္ထ သော
 ဘဂဝါ တေရဟိ ဝိဟရတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ သော-ဟိ ပြာဟ္မဏ
 ဘဂဝါ ဣမဉ္စေဝ ကာမရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓပလိဂေဝေရိယုဋ္ဌာနဇ္ဈောသာနံ
 သမတိက္ကန္တော၊ ဣမဉ္စ ဒိဋ္ဌိရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓပလိဂေဝေရိယုဋ္ဌာနဇ္ဈောသာနံ
 သမတိက္ကန္တောတိ။

ဝေ ဝုတ္တေ အာရာမဒဏ္ဍော ပြာဟ္မဏော ဥဋ္ဌာယာသနာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ
 ကရိဘ္ဘာ ဒက္ခိဏံ ဇာဏုမဏ္ဍလံ ပထဝိယံ နိဟန္တာ ယေန ဘဂဝါ တေနဉ္စလိ
 ပဏာမေတွာ တိက္ခတ္တု ဥဒါန် ဥဒါနေသိ—

၁-ကာမရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓ (သိ၊ သု၊ ပ၊ ၁၂)

“နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ယော ဟိ သော ဘဂဝါ ဣမဉ္ဇေဝ ကာမရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓပလိဂေဝပရိယုဋ္ဌာနဇ္ဈောသာနံ သမတိက္ကန္တော၊ ဣမဉ္ဇ ဝိဋ္ဌိရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓပလိဂေဝပရိယုဋ္ဌာနဇ္ဈောသာနံ သမတိက္ကန္တော”တိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ကစ္စာန၊ အဘိက္ကန္တံ ဘော ကစ္စာန၊ သေယျထာပိ ဘော ကစ္စာန နိက္ကုဋ္ဌိတံ ဝါ ဥက္ကုဋ္ဌေယျ၊ ပဋိစ္စန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မုဋ္ဌဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ “စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ”တိ။ ဝေမေဝံ ဘောတာ ကစ္စာနေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော။ သောဟံ ဘော ကစ္စာန တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ကစ္စာနော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ (၆)

၃၉။ ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော မဓုရာယံ ဝိဟရတိ ဂုန္ဒာဝနေ။ အထ ခေါ ကန္ဓရာယနော^၁ မြာဟ္မဏော ယေနာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ မဟာကစ္စာနေန သဒ္ဓိံ။ ပ။ ဧကမန္တံ နိသိန္ဓော ခေါ ကန္ဓရာယနော မြာဟ္မဏော အာယသ္မန္တံ မဟာကစ္စာနံ တေဒဝေါစ “သုတံ မေတံ ဘော ကစ္စာန န သမဏော ကစ္စာနော မြာဟ္မဏေ ဇိဏ္ဏေ ဝုဒ္ဓေ မဟလ္လကေ အဒ္ဓဂတေ ဝယောအနုပ္ပတ္တေ အဘိဝါဒေတိ ဝါ ပစ္စုဋ္ဌေတိ ဝါ အာသနေန ဝါ နိမန္တေတိ”တိ။ တယိဒံ ဘော ကစ္စာန တထေဝ၊ န ဟိ ဘဝံ ကစ္စာနော မြာဟ္မဏေ ဇိဏ္ဏေ ဝုဒ္ဓေ မဟလ္လကေ အဒ္ဓဂတေ ဝယောအနုပ္ပတ္တေ အဘိဝါဒေတိ ဝါ ပစ္စုဋ္ဌေတိ ဝါ အာသနေန ဝါ နိမန္တေတိ၊ တယိဒံ ဘော ကစ္စာန န သမန္တမေဝါတိ။

အတ္ထိ မြာဟ္မဏ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဝုဒ္ဓဘူမိ စ အက္ခာတာ ဒဟရဘူမိ စ။ ဝုဒ္ဓေါ စေပိ မြာဟ္မဏ ဟောတိ အာသိတိကော ဝါ နာဂုတိကော ဝါ ဝဿသတိကော ဝါ ဇာတိယာ၊ သော စ ကာမေ ပရိဘူဇတိ၊ ကာမမဇ္ဈာဝသတိ၊ ကာမပရိဋ္ဌာဟေန ပရိဘူယတိ၊ ကာမပိတက္ကေဟိ ခဇ္ဇတိ၊ ကာမပရိယေသနာယ ဥဿုကော။ အထ ခေါ သော ဗာလော န ထေရောတွေဝ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ ဒဟရော စေပိ မြာဟ္မဏ ဟောတိ ယုဝါ သုသုကာဋကေသော ဘဂြေန် ယောဗ္ဗနေန သမန္တာဂတော ပဌမေန

၁-ကဏ္ဍရာယနော (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

၄၁။ ဒွိန္ဒာဟံ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိံ န ဝဏ္ဏေမိ ဂိဟိဿ ဝါ ပဗ္ဗဇိတဿ ဝါ။ ဂိဟိ ဝါ ဘိက္ခဝေ ပဗ္ဗဇိတော ဝါ မိစ္ဆာပဋိပန္နော မိစ္ဆာပဋိပတ္တာဓိကရဏဟေတု န အာရာဓကော ဟောတိ ဉာယံ ဓမ္မံ ကုသလံ။

ဒွိန္ဒာဟံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာပဋိပတ္တိံ ဝဏ္ဏေမိ ဂိဟိဿ ဝါ ပဗ္ဗဇိတဿ ဝါ။ ဂိဟိ ဝါ ဘိက္ခဝေ ပဗ္ဗဇိတော ဝါ သမ္မာပဋိပန္နော သမ္မာပဋိပတ္တာဓိကရဏ-ဟေတု အာရာဓကော ဟောတိ ဉာယံ ဓမ္မံ ကုသလန္တိ။ (၉)

၄၂။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဒုဂ္ဂဟိတေဟိ သုတ္တန္တေဟိ ဗျဉ္ဇနပ္ပတိ-ရူပကေဟိ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ ပဋိဗောဟန္တိ။ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဗဟုဇနာဟိတာယ ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနာသုခါယ ဗဟုဇနာ ဇနဿ အနတ္တာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဉ္စ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ အပုညံ ပဿဝန္တိ။ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ အန္တရဓာပေန္တိ။

ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ သုဂ္ဂဟိတေဟိ သုတ္တန္တေဟိ ဗျဉ္ဇနပ္ပတိရူပကေဟိ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ အနုလောမေန္တိ။ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဗဟုဇနာဟိတာယ ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုဇနာ ဇနဿ အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဉ္စ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ပုညံ ပဿဝန္တိ။ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ ဌပေန္တိတိ။ (၁၀)

သမစိတ္တဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၅-ပရိသဝဂ္ဂ

၄၃။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ ဒွေ? ဥတ္တာနာ စ ပရိသာ၊ ဂမ္ဘီရာ စ ပရိသာ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဥတ္တာနာ ပရိသာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယဿံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ ဥဒ္ဓတာ ဟောန္တိ ဥန္နဋ္ဌာ စပလာ မုခရာ ဝိကိဏ္ဏဝါစာ မုဋ္ဌဿတိ အသမ္ပဇာနာ အသမာဟိတာ ဝိဗ္ဗန္တစိတ္တာ ပါကတိန္ဒိယာ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဥတ္တာနာ ပရိသာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဂမ္ဘီရာ ပရိသာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယဿံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ အနုဒ္ဓတာ ဟောန္တိ အနုဋ္ဌာ အစပလာ အမုခရာ အဝိကိဏ္ဏဝါစာ ဥပဋိတဿတိ သမ္ပဇာနာ သမာဟိတာ ဧကဂ္ဂစိတ္တာ သံဝုတိန္ဒိယာ။ အယံ

ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဂမ္ဘိရာ ပရိသာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပရိသာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ဦန္တံ ပရိသာနံ ယဒိဒံ ဂမ္ဘိရာ ပရိသာတိ။ (၁)

၄၄။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ ဒွေ? ဝဂ္ဂါ စ ပရိသာ၊ သမဂ္ဂါ စ ပရိသာ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဝဂ္ဂါ ပရိသာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယသံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ ဘဏ္ဍနဇာတာ ကလဟဇာတာ ဝိဝါဒါပန္နာ အညမညံ မုခသတ္တိဟိ ဝိတုဒန္တာ ဝိဟရန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဝဂ္ဂါ ပရိသာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမဂ္ဂါ ပရိသာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယသံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ သမဂ္ဂါ သမ္ပေဒမာနာ အဝိဝဒမာနာ ဒီရောဒကီဘူတာ အညမညံ ပိယစက္ခူဟိ သမ္ပဿန္တာ ဝိဟရန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမဂ္ဂါ ပရိသာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပရိသာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ဦန္တံ ပရိသာနံ ယဒိဒံ သမဂ္ဂါ ပရိသာတိ။ (၂)

၄၅။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ ဒွေ? အနဂ္ဂဝတိ စ ပရိသာ၊ အဂ္ဂဝတိ စ ပရိသာ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အနဂ္ဂဝတိ ပရိသာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယသံ ပရိသာယံ ထေရာ ဘိက္ခူ ဗာဟုလိကာ^၁ ဟောန္တိ သာထလိကာ၊ ဩက္ကမနေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ပဝိဝေဂေ နိက္ခိတ္တရုရာ၊ န ဝိရိယံ အာရဘန္တိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသန္တိကတဿ သန္တိကိရိယာယ၊ တေသံ ပစ္စိမာ ဇနတာ ဒိဋ္ဌာနဂတိ^၂ အာပဇ္ဇတိ။ သာပိ ဟောတိ ဗာဟုလိကာ သာထလိကာ၊ ဩက္ကမနေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ပဝိဝေဂေ နိက္ခိတ္တရုရာ၊ န ဝိရိယံ အာရဘတိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသန္တိကတဿ သန္တိကိရိယာယ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အနဂ္ဂဝတိ ပရိသာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အဂ္ဂဝတိ ပရိသာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယသံ ပရိသာယံ ထေရာ ဘိက္ခူ န ဗာဟုလိကာ ဟောန္တိ န သာထလိကာ၊ ဩက္ကမနေ နိက္ခိတ္တရုရာ၊ ပဝိဝေဂေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ဝိရိယံ အာရဘန္တိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသန္တိကတဿ သန္တိကိရိယာယ။ တေသံ ပစ္စိမာ ဇနတာ ဒိဋ္ဌာနဂတိ^၂ အာပဇ္ဇတိ။ သာပိ ဟောတိ န ဗာဟုလိကာ န သာထလိကာ၊ ဩက္ကမနေ နိက္ခိတ္တရုရာ၊ ပဝိဝေဂေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ဝိရိယံ အာရဘတိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသန္တိကတဿ သန္တိကိရိယာယ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အဂ္ဂဝတိ ပရိသာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ

၁-ဗာဟုလိကာ (သျှာ၊ ကံ၊ က) ဣကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။

ဧွေ ပရိသာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ခြိန္တံ ပရိသာနံ ယဒိဒံ အဂ္ဂဝတီ ပရိသာတိ။ (၃)

၄၆။ ဧွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ ဧွေ? အနရိယာ စ ပရိသာ၊ အရိယာ စ ပရိသာ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အနရိယာ ပရိသာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယသံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ။ “အယံ ဒုက္ခသမုဒယော”တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓော”တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂေါဓိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အနရိယာ ပရိသာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အရိယာ ပရိသာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယသံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ။ အယံ “ဒုက္ခသမုဒယော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂေါဓိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အရိယာ ပရိသာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧွေ ပရိသာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ခြိန္တံ ပရိသာနံ ယဒိဒံ အရိယာ ပရိသာတိ။ (၄)

၄၇။ ဧွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ ဧွေ? ပရိသာကသဇ္ဇော စ ပရိသာမဏ္ဍော စ။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပရိသာကသဇ္ဇော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယသံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဒေါသာဂတိံ ဂစ္ဆန္တိ။ မောဟာဂတိံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဘယာဂတိံ ဂစ္ဆန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပရိသာကသဇ္ဇော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပရိသာမဏ္ဍော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယသံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ န ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆန္တိ။ န ဒေါသာဂတိံ ဂစ္ဆန္တိ။ န မောဟာဂတိံ ဂစ္ဆန္တိ။ န ဘယာဂတိံ ဂစ္ဆန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပရိသာမဏ္ဍော။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧွေ ပရိသာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ခြိန္တံ ပရိသာနံ ယဒိဒံ ပရိသာမဏ္ဍောတိ။ (၅)

၄၈။ ဧွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ ဧွေ? ဩက္ကာစိတဝိနိတာ ပရိသာ နောပဋိပုစ္ဆာဝိနိတာ၊ ပဋိပုစ္ဆာဝိနိတာ ပရိသာ နောဩက္ကာစိတဝိနိတာ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဩက္ကာစိတဝိနိတာ ပရိသာ နောပဋိပုစ္ဆာဝိနိတာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယသံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ ယေ တေ သုတ္တန္တာ တထာဂတဘာသိတာ

ဂန္ထိရာ ဂန္ထိရတ္ထာ လောကုတ္တရာ သုညတာပဋိသံယုတ္တာ၊ တေသု ဘညမာနေသု
 န သုဿူသန္တိ၊ န သောတံ ဩဒဟန္တိ၊ န အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ န စ တေ
 ဓမ္မေ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗံ မညန္တိ။ ယေ ပန တေ သုတ္တန္တာ ကဝိတာ^၁
 ကာဝေယျာ စိတ္တက္ခရာ စိတ္တဗျူနာ ဗာဟိရကာ သာဝကဘာသိတာ၊ တေသု
 ဘညမာနေသု သုဿူသန္တိ၊ သောတံ ဩဒဟန္တိ၊ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ တေ
 ဓမ္မေ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗံ မညန္တိ။ တေ စ တံ ဓမ္မံ ပရိယာပုဏိတွာ န
 စေဝ အညမညံ ပဋိပုစ္ဆန္တိ၊ န စ ပဋိဝိစရန္တိ “ဣဒံ ကထံ၊ ဣမဿ ကော
 အတ္ထော”တိ။ တေ အဝိဝဋ္ဌဗ္ဗေဝ န ဝိဝရန္တိ၊ အနုတ္တာနိကတဉ္စ ဥတ္တာနိ-
 ကရောန္တိ၊ အနေကဝိဟိတေသု စ ကင်္ခါဋ္ဌာနိယေသု ဓမ္မေသု ကင်္ခံ နပုဋိဝိနော-
 ဒေန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဩက္ကာစိတဝိနိတာ ပရိသာ နောပဋိပုစ္ဆာဝိနိတာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ပဋိပုစ္ဆာဝိနိတာ ပရိသာ နောဩက္ကာစိတဝိနိတာ? ဣဓ
 ဘိက္ခဝေ ယဿံ ပရိသာယံ ဘိက္ခု။ ယေ တေ သုတ္တန္တာ ကဝိတာ
 ကာဝေယျာ စိတ္တက္ခရာ စိတ္တဗျူနာ ဗာဟိရကာ သာဝကဘာသိတာ၊ တေသု
 ဘညမာနေသု န သုဿူသန္တိ၊ န သောတံ ဩဒဟန္တိ၊ န အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊
 န စ တေ ဓမ္မေ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗံ မညန္တိ။ ယေ ပန တေ သုတ္တန္တာ
 တထာဂတဘာသိတာ ဂန္ထိရာ ဂန္ထိရတ္ထာ လောကုတ္တရာ သုညတာပဋိသံယုတ္တာ၊
 တေသု ဘညမာနေသု သုဿူသန္တိ၊ သောတံ ဩဒဟန္တိ၊ အညာ စိတ္တံ
 ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ တေ စ ဓမ္မေ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗံ မညန္တိ။ တေ တံ
 ဓမ္မံ ပရိယာပုဏိတွာ အညမညံ ပဋိပုစ္ဆန္တိ၊ ပဋိဝိစရန္တိ “ဣဒံ ကထံ၊ ဣမဿ
 ကော အတ္ထော”တိ။ တေ အဝိဝဋ္ဌဗ္ဗေဝ ဝိဝရန္တိ၊ အနုတ္တာနိကတဉ္စ ဥတ္တာနိ-
 ကရောန္တိ၊ အနေကဝိဟိတေသု စ ကင်္ခါဋ္ဌာနိယေသု ဓမ္မေသု ကင်္ခံ ပဋိဝိနောဒေန္တိ။
 အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပဋိပုစ္ဆာဝိနိတာ ပရိသာ နောဩက္ကာစိတဝိနိတာ။
 ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပရိသာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ဗြူန္တံ ပရိသာနံ
 ယဒိဒံ ပဋိပုစ္ဆာဝိနိတာ ပရိသာ နောဩက္ကာစိတဝိနိတာတိ။ (၆)

၄၉။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ ဒွေ? အာမိသဂရ ပရိသာ
 နောသဒ္ဓမ္မဂရ၊ သဒ္ဓမ္မဂရ ပရိသာ နောအာမိသဂရ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ
 အာမိသဂရ ပရိသာ နောသဒ္ဓမ္မဂရ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယဿံ ပရိသာယံ ဘိက္ခု။
 ဂိဟိနံ ဩဒါတဝသနာနံ သမ္မုခေါ အညမညဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသန္တိ “အသုကော
 ဘိက္ခု ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော၊ အသုကော ပညာဝိမုတ္တော၊ အသုကော

၁-ကဝိကတာ (သဗ္ဗတ္ထ) ဇီကာ၊ ဩလောကေတဗ္ဗာ။

ကာယသက္ကံ၊ အသုကော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ အသုကော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ အသုကော ဓမ္မာနုသာရီ၊ အသုကော သဒ္ဓါနုသာရီ၊ အသုကော သီလဝါ ကလျာဏဓမ္မော၊ အသုကော ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော”တိ။ တေ တေန လာဘံ လဘန္တိ၊ တေ တံ လာဘံ လဘိတွာ ဂထိတာ^၁ မုစ္ဆိတာ အဇ္ဈောပန္နာ^၂ အနာဒီနဝဒဿာဝိနော အနိဿရဏပညာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အာမိသဂရ ပရိသာ နောသဒ္ဓမ္မဂရ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓမ္မဂရ ပရိသာ နောအာမိသဂရ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယဿံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ ဂိဟိနံ ဩဒါတပသနာနံ သမ္ပါခါ အညမညဿ ဝဏ္ဏံ န ဘာသန္တိ “အသုကော ဘိက္ခူ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော၊ အသုကော ပညာဝိမုတ္တော၊ အသုကော ကာယသက္ကံ၊ အသုကော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ အသုကော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ အသုကော ဓမ္မာနုသာရီ၊ အသုကော သဒ္ဓါနုသာရီ၊ အသုကော သီလဝါ ကလျာဏဓမ္မော၊ အသုကော ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော”တိ။ တေ တေန လာဘံ လဘန္တိ၊ တေ တံ လာဘံ လဘိတွာ အဂထိတာ အမုစ္ဆိတာ အနဇ္ဈောသန္တာ အာဒီနဝဒဿာဝိနော နိဿရဏပညာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓမ္မဂရ ပရိသာ နောအာမိသဂရ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပရိသာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ခြိန္တံ ပရိသာနံ ယဒိဒံ သဒ္ဓမ္မဂရ ပရိသာ နောအာမိသဂရတိ။ (၇)

၅၀။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ ဒွေ? ဝိသမာ စ ပရိသာ၊ သမာ စ ပရိသာ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဝိသမာ ပရိသာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယဿံ ပရိသာယံ အဓမ္မကမ္မာနိ ပဝတ္တန္တိ၊ ဓမ္မကမ္မာနိ နပုဝတ္တန္တိ၊ အဝိနယကမ္မာနိ ပဝတ္တန္တိ၊ ဝိနယကမ္မာနိ နပုဝတ္တန္တိ။ အဓမ္မကမ္မာနိ ဒိပ္ပန္တိ၊ ဓမ္မကမ္မာနိ န ဒိပ္ပန္တိ။ အဝိနယကမ္မာနိ ဒိပ္ပန္တိ၊ ဝိနယကမ္မာနိ န ဒိပ္ပန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဝိသမာ ပရိသာ။ ( )?

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမာ ပရိသာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယဿံ ပရိသာယံ ဓမ္မကမ္မာနိ ပဝတ္တန္တိ၊ အဓမ္မကမ္မာနိ နပုဝတ္တန္တိ၊ ဝိနယကမ္မာနိ ပဝတ္တန္တိ၊ အဝိနယကမ္မာနိ နပုဝတ္တန္တိ။ ဓမ္မကမ္မာနိ ဒိပ္ပန္တိ၊ အဓမ္မကမ္မာနိ န ဒိပ္ပန္တိ။ ဝိနယကမ္မာနိ ဒိပ္ပန္တိ၊ အဝိနယကမ္မာနိ န ဒိပ္ပန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ

၁-ဂဓိတာ (က)
၂-အဇ္ဈောသာနာ (က)၊ အနဇ္ဈောပန္နာ (သီ၊ သျာ၊ က) ဘိက္ခနိပါတေ ကုသိနာရဝဂ္ဂေ ပဌမသုတ္တဋီကာ ဩလောကေတမ္ပ။
၃-(ဝိသမတ္တာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာယ အဓမ္မကမ္မာနိ ပဝတ္တန္တိ၊...ဝိနယကမ္မာနိ န ဒိပ္ပန္တိ။) (သီ၊ ဣ)

သမာ ပရိသာ။ ( )^၁ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပရိသာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ဒိန္တံ ပရိသာနံ ယဒိဒံ သမာ ပရိသာတိ။ (ဂ)

၅၁။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ ဒွေ? အဓမ္မိကာ စ ပရိသာ၊ ခမ္မိကာ စ ပရိသာ။ပ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပရိသာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ဒိန္တံ ပရိသာနံ ယဒိဒံ ခမ္မိကာ ပရိသာတိ။ (ဇ)

၅၂။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ ဒွေ? အဓမ္မဝါဒိနီ စ ပရိသာ၊ ဓမ္မဝါဒိနီ စ ပရိသာ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အဓမ္မဝါဒိနီ ပရိသာ။ ဣမာ ဘိက္ခဝေ ယသံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ။ အဓိကရဏံ အာဒိယန္တိ မဓိကံ ဝါ အဓမ္မိကံ ဝါ။ တေ တံ အဓိကရဏံ အာဒိယိတွာ န စေဝ အညမညံ သညာပေန္တိ။ န စ သညတ္ထိ^၂ ဥပဂစ္ဆန္တိ။ န စ နိဇ္ဈာပေန္တိ။ န စ နိဇ္ဈတ္ထိ^၂ ဥပဂစ္ဆန္တိ။ တေ အသညတ္ထိဗလာ အနိဇ္ဈတ္ထိဗလာ အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂမန္တိနော တမေဝ အဓိကရဏံ ထာမသာ ပရာမာသာ^၂ အဘိနိဝိဿ ဝေါဟရန္တိ “ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အဓမ္မဝါဒိနီ ပရိသာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဝါဒိနီ ပရိသာ? ဣမာ ဘိက္ခဝေ ယသံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ။ အဓိကရဏံ အာဒိယန္တိ မဓိကံ ဝါ အဓမ္မိကံ ဝါ။ တေ တံ အဓိကရဏံ အာဒိယိတွာ အညမညံ သညာပေန္တိ စေဝ သညတ္ထိဉ္စ ဥပဂစ္ဆန္တိ။ နိဇ္ဈာပေန္တိ စေဝ နိဇ္ဈတ္ထိဉ္စ ဥပဂစ္ဆန္တိ။ တေ သညတ္ထိဗလာ နိဇ္ဈတ္ထိဗလာ ပဋိနိဿဂ္ဂမန္တိနော န တမေဝ အဓိကရဏံ ထာမသာ ပရာမာသာ အဘိနိဝိဿ ဝေါဟရန္တိ “ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဝါဒိနီ ပရိသာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပရိသာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ဒိန္တံ ပရိသာနံ ယဒိဒံ ဓမ္မဝါဒိနီ ပရိသာတိ။ (၁၀)

ပရိသဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

တဿုဒ္ဓါနံ

ဥက္ကာနာ ဝဂ္ဂါ အဂ္ဂဝတီ၊ အရိယာ ကသဇော စ ပဉ္စမော။
ဩက္ကာစိတအာမိသဉ္စေဝ၊ ဝိသမာ အဓမ္မာဓမ္မိယေန စာတိ။

ပဌမော ပဏ္ဍာသကော သမတ္ထော။

၁-(သမတ္တာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာယ ဓမ္မကမ္မာနိ ပဝတ္တန္တိ၊...အဝိနယကမ္မာနိ န ဒိပုန္တိ။) (သီ၊ဇ)
၂-ပရာမဿ (သီ၊ဇ)

၂-ခုတ်ယပဏ္ဍာသက

(၆) ဒ-ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂ

၅၃။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေ ဒွေ? တထာဂတော စ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ, ရာဇော စ စက္ကဝတ္တိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။ (၁)

၅၄။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အစ္ဆရိယမနုဿာ။ ကတမေ ဒွေ? တထာဂတော စ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ, ရာဇော စ စက္ကဝတ္တိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အစ္ဆရိယမနုဿာတိ။ (၂)

၅၅။ ဒွိန္ဒံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာနံ ကာလကိရိယာ ဗဟုနော ဇနဿ အနုတပ္ပါ ဟောတိ။ ကတမေသံ ဒွိန္ဒံ? တထာဂတဿ စ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ, ရညော စ စက္ကဝတ္တိဿ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိန္ဒံ ပုဂ္ဂလာနံ ကာလကိရိယာ ဗဟုနော ဇနဿ အနုတပ္ပါ ဟောတိတိ။ (၃)

၅၆။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ထူပါရဟာ။ ကတမေ ဒွေ? တထာဂတော စ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ, ရာဇော စ စက္ကဝတ္တိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ထူပါရဟာတိ။ (၄)

၅၇။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဗုဒ္ဓါ။ ကတမေ ဒွေ? တထာဂတော စ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ, ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဗုဒ္ဓါတိ။ (၅)

၅၈။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အသနိယာ ဖလန္တိယာ န သန္တသန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? ဘိက္ခု စ ဒိဏာသဝေါ, ဟတ္ထာဇာနိယော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အသနိယာ ဖလန္တိယာ န သန္တသန္တိတိ။ (၆)

၅၉။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အသနိယာ ဖလန္တိယာ န သန္တသန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? ဘိက္ခု စ ဒိဏာသဝေါ, အဿာဇာနိယော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အသနိယာ ဖလန္တိယာ န သန္တသန္တိတိ။ (၇)

၆၀။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အသနိယာ ဖလန္တိယာ န သန္တသန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? ဘိက္ခု စ ခိဏာသဝေါ၊ သီဟော စ မိဂရာဇော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အသနိယာ ဖလန္တိယာ န သန္တသန္တိတိ။ (၈)

၆၁။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝသေ သမ္ပဿမာနာ ကိပုရိသာ မာနသိဝါစံ န ဘာသန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? မာ စ မုသာ ဘဏိမှာ၊ မာ စ ပရံ အဘူတေန အဗ္ဘာစိက္ခိမှာတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အတ္ထဝသေ သမ္ပဿမာနာ ကိပုရိသာ မာနသိဝါစံ န ဘာသန္တိတိ။ (၉)

၆၂။ ဒွိန္ဒံ ဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ အတိက္ကော အပ္ပုဂ္ဂါနော မာတုဂါမော ကာလံ ကရေတိ။ ကတမေသံ ဒွိန္ဒံ? မေထုနသမာပတ္တိယာ စ ဝိဇာယနဿ စ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိန္ဒံ ဓမ္မာနံ အတိက္ကော အပ္ပုဂ္ဂါနော မာတုဂါမော ကာလံ ကရေတိတိ။ (၁၀)

၆၃။ အသန္တသန္တိဝါသဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေသာမိ သန္တသန္တိဝါသဉ္စ၊ တံ သုဏာထ၊ သာဓုကံ မနသိ ကရေထ ဘာသိဿာမိတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စသောသုံ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အသန္တသန္တိဝါသော ဟောတိ၊ ကထဉ္စ အသန္တော သန္တိဝသန္တိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ထေရဿ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဟောတိ “ထေရေပိ မံ န ဝဒေယျ၊ မဇ္ဈိမောပိ မံ န ဝဒေယျ၊ နဝေါပိ မံ န ဝဒေယျ။ ထေရမ္မာဟံ န ဝဒေယျ၊ မဇ္ဈိမမ္မာဟံ န ဝဒေယျ၊ နဝမ္မာဟံ န ဝဒေယျ။ ထေရော စေပိ မံ ဝဒေယျ၊ အဟိတာနုကမ္ပိ မံ ဝဒေယျ နော ဟိတာနုကမ္ပိ။ “နော”တိ နံ ဝဒေယျ၊ ဝိဟေဋ္ဌေယျံ၊ ပဿမ္ပိဿ နပ္ပုဂ္ဂိကရေယျံ။ မဇ္ဈိမော စေပိ မံ ဝဒေယျ။ ပ။ နဝေါ စေပိ မံ ဝဒေယျ၊ အဟိတာနုကမ္ပိ မံ ဝဒေယျ နော ဟိတာနုကမ္ပိ။ “နော”တိ နံ ဝဒေယျ၊ ဝိဟေဋ္ဌေယျံ၊ ပဿမ္ပိဿ နပ္ပုဂ္ဂိကရေယျံ။ မဇ္ဈိမဿပိ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဟောတိ။ ပ။ နဝဿပိ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဟောတိ “ထေရေပိ မံ န ဝဒေယျ၊ မဇ္ဈိမောပိ မံ န ဝဒေယျ၊ နဝေါပိ မံ န ဝဒေယျ။ ထေရမ္မာဟံ န ဝဒေယျ၊ မဇ္ဈိမမ္မာဟံ န ဝဒေယျ၊ နဝမ္မာဟံ န ဝဒေယျ။ ထေရော စေပိ မံ ဝဒေယျ၊ အဟိတာနုကမ္ပိ မံ ဝဒေယျ နော ဟိတာနုကမ္ပိ။ “နော”တိ နံ ဝဒေယျ၊ ဝိဟေဋ္ဌေယျံ၊ ပဿမ္ပိဿ နပ္ပုဂ္ဂိကရေယျံ။ မဇ္ဈိမော စေပိ မံ ဝဒေယျ၊ နဝေါ စေပိ

မံ ဝဒေယျ၊ အဟိတာနုကမ္ဘိ မံ ဝဒေယျ နော ဟိတာနုကမ္ဘိ။ “နော”တိ နံ ဝဒေယျံ၊ ဝိဟေဋ္ဌေယျံ၊ ပဿမ္ပိဿ နပုဂ္ဂိကရေယျံ”။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အသန္တသန္တိဝါသော ဟောတိ၊ ဧဝဉ္စ အသန္တော သန္တိဝသန္တိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ သန္တသန္တိဝါသော ဟောတိ၊ ကထဉ္စ သန္တော သန္တိဝသန္တိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ထေရဿ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဟောတိ “ထေရောပိ မံ ဝဒေယျ၊ မဇ္ဈိမောပိ မံ ဝဒေယျ၊ နဝေါပိ မံ ဝဒေယျ။ ထေရမ္မာဟံ ဝဒေယျံ၊ မဇ္ဈိမမ္မာဟံ ဝဒေယျံ၊ နဝမ္မာဟံ ဝဒေယျံ။ ထေရော စေပိ မံ ဝဒေယျ၊ ဟိတာနုကမ္ဘိ မံ ဝဒေယျ၊ နော အဟိတာနုကမ္ဘိ။ “သာဓူ”တိ နံ ဝဒေယျံ၊ န နံ ဝိဟေဋ္ဌေယျံ၊ ပဿမ္ပိဿ ပုဂ္ဂိကရေယျံ။ မဇ္ဈိမော စေပိ မံ ဝဒေယျ။ ပ။ နဝေါ စေပိ မံ ဝဒေယျ၊ ဟိတာနုကမ္ဘိ မံ ဝဒေယျ၊ နော အဟိတာနုကမ္ဘိ။ “သာဓူ”တိ နံ ဝဒေယျံ၊ န နံ ဝိဟေဋ္ဌေယျံ၊ ပဿမ္ပိဿ ပုဂ္ဂိကရေယျံ”။ မဇ္ဈိမဿပိ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဟောတိ။ ပ။ နဝဿပိ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဟောတိ “ထေရောပိ မံ ဝဒေယျ၊ မဇ္ဈိမောပိ မံ ဝဒေယျ၊ နဝေါပိ မံ ဝဒေယျ။ ထေရမ္မာဟံ ဝဒေယျံ၊ မဇ္ဈိမမ္မာဟံ ဝဒေယျံ၊ နဝမ္မာဟံ ဝဒေယျံ။ ထေရော စေပိ မံ ဝဒေယျ၊ ဟိတာနုကမ္ဘိ မံ ဝဒေယျ၊ နော အဟိတာနုကမ္ဘိ။ “သာဓူ”တိ နံ ဝဒေယျံ၊ န နံ ဝိဟေဋ္ဌေယျံ၊ ပဿမ္ပိဿ ပုဂ္ဂိကရေယျံ။ မဇ္ဈိမော စေပိ မံ ဝဒေယျ။ ပ။ နဝေါ စေပိ မံ ဝဒေယျ၊ ဟိတာနုကမ္ဘိ မံ ဝဒေယျ၊ နော အဟိတာနုကမ္ဘိ။ “သာဓူ”တိ နံ ဝဒေယျံ၊ န နံ ဝိဟေဋ္ဌေယျံ၊ ပဿမ္ပိဿ ပုဂ္ဂိကရေယျံ”။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သန္တသန္တိဝါသော ဟောတိ၊ ဧဝဉ္စ သန္တော သန္တိဝသန္တိတိ။ (၁၁)

၆၄။ ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ အဓိကရဏေ ဥဘတော ဝစီသံသာရော ဒိဋ္ဌိ-ပဋ္ဌာသော စေတသော အာဃာတော အပ္ပစ္စယော အနဘိရဒ္ဓိ အဇ္ဈတ္တံ အဝုပသန္တံ ဟောတိ၊ တသ္မေတံ ဘိက္ခဝေ အဓိကရဏေ ပါဠိကံ—ဒီဃတ္တာယ ခရတ္တာယ ဝါဠတ္တာယ သံဝတ္တိဿတိ၊ ဘိက္ခု။ စ ဖာသံ ဝိဟရိဿန္တိ။ ယသ္မိဉ္စ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဓိကရဏေ ဥဘတော ဝစီသံသာရော ဒိဋ္ဌိပဋ္ဌာသော စေတသော အာဃာတော အပ္ပစ္စယော အနဘိရဒ္ဓိ အဇ္ဈတ္တံ သုဝုပသန္တံ ဟောတိ၊ တသ္မေတံ ဘိက္ခဝေ အဓိကရဏေ ပါဠိကံ—န ဒီဃတ္တာယ ခရတ္တာယ ဝါဠတ္တာယ သံဝတ္တိဿတိ၊ ဘိက္ခု။ စ ဖာသံ ဝိဟရိဿန္တိတိ။ (၁၂)

ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

(၇) ၂-သုခဝဂ္ဂ

၆၅။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? ဂိဟိသုခဉ္စ ပဗ္ဗဇိတသုခဉ္စ။
ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုခါနိ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဝိန္ဒံ သုခါနံ
ယဒိဒံ ပဗ္ဗဇိတသုခဉ္စိ။ (၁)

၆၆။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? ကာမသုခဉ္စ နေက္ခမ္မသုခဉ္စ။
ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုခါနိ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဝိန္ဒံ သုခါနံ
ယဒိဒံ နေက္ခမ္မသုခဉ္စိ။ (၂)

၆၇။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? ဥပဓိသုခဉ္စ နိရူပဓိသုခဉ္စ။
ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုခါနိ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဝိန္ဒံ သုခါနံ
ယဒိဒံ နိရူပဓိသုခဉ္စိ။ (၃)

၆၈။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? သာသဝသုခဉ္စ အနာသဝ-
သုခဉ္စ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုခါနိ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဝိန္ဒံ
သုခါနံ ယဒိဒံ အနာသဝသုခဉ္စိ။ (၄)

၆၉။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? သာမိသဉ္စ သုခံ၊
နိရာမိသဉ္စ သုခံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုခါနိ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ
ဣမေသံ ဝိန္ဒံ သုခါနံ ယဒိဒံ နိရာမိသံ သုခဉ္စိ။ (၅)

၇၀။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? အရိယသုခဉ္စ
အနရိယသုခဉ္စ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုခါနိ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ
ဝိန္ဒံ သုခါနံ ယဒိဒံ အရိယသုခဉ္စိ။ (၆)

၇၁။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? ကာယိကဉ္စ သုခံ၊
စေတသိကဉ္စ သုခံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုခါနိ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ
ဣမေသံ ဝိန္ဒံ သုခါနံ ယဒိဒံ စေတသိကံ သုခဉ္စိ။ (၇)

၇၂။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? သပ္ပိတိကဉ္စ သုခံ၊
နိပ္ပိတိကဉ္စ သုခံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုခါနိ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ
ဣမေသံ ဝိန္ဒံ သုခါနံ ယဒိဒံ နိပ္ပိတိကံ သုခဉ္စိ။ (၈)

၇၃။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? သာတသုခဉ္စ ဥပေက္ခာ-
သုခဉ္စ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုခါနိ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဝိန္ဒံ
သုခါနံ ယဒိဒံ ဥပေက္ခာသုခဉ္စိ။ (၉)

၇၄။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ခွေ? သမာဓိသုခဉ္စ အသမာဓိ-
သုခဉ္စ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခွေ သုခါနိ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ခွိန္တံ
သုခါနံ ယဒိဒံ သမာဓိသုခန္တိ။ (၁၀)

၇၅။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ခွေ? သပ္ပိတိကာရမ္မဏဉ္စ
သုခံ၊ နိပ္ပိတိကာရမ္မဏဉ္စ သုခံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခွေ သုခါနိ။ တေဒဂ္ဂံ
ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ခွိန္တံ သုခါနံ ယဒိဒံ နိပ္ပိတိကာရမ္မဏံ သုခန္တိ။ (၁၁)

၇၆။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ခွေ? သာတာရမ္မဏဉ္စ သုခံ
ဥပေက္ခာရမ္မဏဉ္စ သုခံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခွေ သုခါနိ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ
ဣမေသံ ခွိန္တံ သုခါနံ ယဒိဒံ ဥပေက္ခာရမ္မဏံ သုခန္တိ။ (၁၂)

၇၇။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ခွေ? ရူပါရမ္မဏဉ္စ သုခံ၊
အရူပါရမ္မဏဉ္စ သုခံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခွေ သုခါနိ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ
ဣမေသံ ခွိန္တံ သုခါနံ ယဒိဒံ အရူပါရမ္မဏံ သုခန္တိ။ (၁၃)

သုခဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

(၈) ၃-သနိမိတ္တဝဂ္ဂ

၇၈။ သနိမိတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ နော
အနိမိတ္တာ၊ တဿေဝ နိမိတ္တဿ ပဟာနာ ဧဝံ တေ ပါပကာ အကုသလာ
ဓမ္မာ န ဟောန္တိတိ။ (၁)

၇၉။ သနိဒါနာ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ နော
အနိဒါနာ၊ တဿေဝ နိဒါနဿ ပဟာနာ ဧဝံ တေ ပါပကာ အကုသလာ
ဓမ္မာ န ဟောန္တိတိ။ (၂)

၈၀။ သဟေတုကာ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ နော
အဟေတုကာ၊ တဿေဝ ဟေတုဿ ပဟာနာ ဧဝံ တေ ပါပကာ အကုသလာ
ဓမ္မာ န ဟောန္တိတိ။ (၃)

၈၁။ သသင်္ခါရာ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ နော
အသင်္ခါရာ၊ တေသံယေဝ သင်္ခါရာနံ ပဟာနာ ဧဝံ တေ ပါပကာ အကုသလာ
ဓမ္မာ န ဟောန္တိတိ။ (၄)

၈၂။ သပ္ပစ္စယာ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ နော အပ္ပစ္စယာ၊ တဿေဝ ပစ္စယဿ ပဟာနာ ဧဝံ တေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ န ဟောန္တိတိ။ (၅)

၈၃။ သရူပါ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ နော အရူပါ၊ တဿေဝ ရူပဿ ပဟာနာ ဧဝံ တေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ န ဟောန္တိတိ။ (၆)

၈၄။ သဝေဒနာ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ နော အဝေဒနာ၊ တဿာယေဝ ဝေဒနာယ ပဟာနာ ဧဝံ တေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ န ဟောန္တိတိ။ (၇)

၈၅။ သသညာ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ နော အသညာ၊ တဿာယေဝ သညာယ ပဟာနာ ဧဝံ တေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ န ဟောန္တိတိ။ (၈)

၈၆။ သဝိညာဏာ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ နော အဝိညာဏာ၊ တဿေဝ ဝိညာဏဿ ပဟာနာ ဧဝံ တေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ န ဟောန္တိတိ။ (၉)

၈၇။ သင်္ခတာရမ္မဏာ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ နော အသင်္ခတာရမ္မဏာ၊ တဿေဝ သင်္ခတဿ ပဟာနာ ဧဝံ ဘေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ န ဟောန္တိတိ။ (၁၀)

သနိမိတ္တဝဂ္ဂေါ တတိယော။

(၉) ၄-ဓမ္မဝဂ္ဂ

၈၈။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ခေတောဝိမုတ္တိ စ ပညာဝိမုတ္တိ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၁)

၈၉။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ပဂ္ဂါဟော စ အဝိက္ခေပေါ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၂)

၉၀။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? နာမဉ္စ ရူပဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၃)

၉၁။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ဝိဇ္ဇာ စ ဝိပုတ္တိ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၄)

၉၂။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ဘဝဒိဋ္ဌိ စ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၅)

၉၃။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? အဟိရိကဉ္စ အနောတ္တပ္ပဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၆)

၉၄။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ဟိရီ စ သြတ္တပ္ပဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၇)

၉၅။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ဒေါဝစဿတာ စ ပါပမိတ္တတာ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၈)

၉၆။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? သောဝစဿတာ စ ကလျာဏမိတ္တတာ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၉)

၉၇။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ဓာတုကုသလတာ စ မနသိကာရကုသလတာ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၁၀)

၉၈။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? အာပတ္တိကုသလတာ စ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလတာ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၁၁)

ဓမ္မဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

(၁၀) ၅-ဗာလဝဂ္ဂ

၉၉။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဗာလာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အနာဂတံ ဘာရံ ဝဟတိ။ ယော စ အာဂတံ ဘာရံ န ဝဟတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဗာလာတိ။ (၁)

၁၀၀။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အနာဂတံ ဘာရံ န ဝဟတိ၊ ယော စ အာဂတံ ဘာရံ ဝဟတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပဏ္ဍိတာတိ။ (၂)

၁၀၁။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဗာလာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညိ၊ ယော စ ကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဗာလာတိ။ (၃)

၁၀၂။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညိ၊ ယော စ ကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပဏ္ဍိတာတိ။ (၄)

၁၀၃။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဗာလာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အနာပတ္တိယာ အာပတ္တိသညိ၊ ယော စ အာပတ္တိယာ အနာပတ္တိသညိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဗာလာတိ။ (၅)

၁၀၄။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အနာပတ္တိယာ အနာပတ္တိသညိ၊ ယော စ အာပတ္တိယာ အာပတ္တိသညိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပဏ္ဍိတာတိ။ (၆)

၁၀၅။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဗာလာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အဓမ္မေ ဓမ္မသညိ၊ ယော စ ဓမ္မေ အဓမ္မသညိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဗာလာတိ။ (၇)

၁၀၆။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ ဓမ္မေ ဓမ္မသညိ၊ ယော စ အဓမ္မေ အဓမ္မသညိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပဏ္ဍိတာတိ။ (၈)

၁၀၇။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဗာလာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အဝိနယေ ဝိနယသညိ၊ ယော စ ဝိနယေ အဝိနယသညိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဗာလာတိ။ (၉)

၁၀၈။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အဝိနယေ အဝိနယသညိ၊ ယော စ ဝိနယေ ဝိနယသညိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပဏ္ဍိတာတိ။ (၁၀)

၁၀၉။ ခြွံ့ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ ဝေုန္တိ။ ကတမေသံ ခြွံ့? ယော စ န ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ န ကုက္ကုစ္စာယတိ။ ယော စ ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ န ကုက္ကုစ္စာယတိ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခြွံ့ အာသဝါ ဝေုန္တိတိ။ (၁၁)

၁၁၀။ ခြွံ့ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ န ဝေုန္တိ။ ကတမေသံ ခြွံ့? ယော စ န ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ န ကုက္ကုစ္စာယတိ။ ယော စ ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ ကုက္ကုစ္စာယတိ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခြွံ့ အာသဝါ န ဝေုန္တိတိ။ (၁၂)

၁၁၁။ ခြွံ့ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ ဝေုန္တိ။ ကတမေသံ ခြွံ့? ယော စ အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညိ။ ယော စ ကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညိ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခြွံ့ အာသဝါ ဝေုန္တိတိ။ (၁၃)

၁၁၂။ ခြွံ့ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ န ဝေုန္တိ။ ကတမေသံ ခြွံ့? ယော စ အကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညိ။ ယော စ ကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညိ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခြွံ့ အာသဝါ န ဝေုန္တိတိ။ (၁၄)

၁၁၃။ ခြွံ့ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ ဝေုန္တိ။ ကတမေသံ ခြွံ့? ယော စ အာပတ္တိယာ အနာပတ္တိသညိ။ ယော စ အနာပတ္တိယာ အာပတ္တိသညိ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခြွံ့ အာသဝါ ဝေုန္တိတိ။ (၁၅)

၁၁၄။ ခြွံ့ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ န ဝေုန္တိ။ ကတမေသံ ခြွံ့? ယော စ အာပတ္တိယာ အာပတ္တိသညိ။ ယော စ အနာပတ္တိယာ အနာပတ္တိသညိ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခြွံ့ အာသဝါ န ဝေုန္တိတိ။ (၁၆)

၁၁၅။ ခြွံ့ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ ဝေုန္တိ။ ကတမေသံ ခြွံ့? ယော စ အဓမ္မေ ဓမ္မသညိ။ ယော စ ဓမ္မေ အဓမ္မသညိ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခြွံ့ အာသဝါ ဝေုန္တိတိ။ (၁၇)

၁၁၆။ ခြွံ့ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ န ဝေုန္တိ။ ကတမေသံ ခြွံ့? ယော စ ဓမ္မေ ဓမ္မသညိ။ ယော စ အဓမ္မေ အဓမ္မသညိ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခြွံ့ အာသဝါ န ဝေုန္တိတိ။ (၁၈)

ပဏ္ဍာသက]

(၁၀) ၅-ဗာလဝဂ္ဂ

၈၅

၁၁၇။ ဦးစွံ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ ဝဗုန္တိ။ ကတမေသံ ဦးစွံ? ယော စ အဝိနယေ ဝိနယသညိ၊ ယော စ ဝိနယေ အဝိနယသညိ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဦးစွံ အာသဝါ ဝဗုန္တိတိ။ (၁၉)

၁၁၈။ ဦးစွံ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ န ဝဗုန္တိ။ ကတမေသံ ဦးစွံ? ယော စ အဝိနယေ အဝိနယသညိ၊ ယော စ ဝိနယေ ဝိနယသညိ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဦးစွံ အာသဝါ န ဝဗုန္တိတိ။ (၂၀)

ဗာလဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

ဒုတိယော ပဏ္ဍာသကော သမတ္ထော။

၃-တတိယပဏ္ဏာသက

(၁၁) ၁-အာသာဒုပ္ပဇာတိ

၁၁၉။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ အာသာ ဒုပ္ပဇာတိ။ ကတမေ ဒွေ? လာဘာသာ စ ဇီဝိတာသာ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အာသာ ဒုပ္ပဇာတိ။ (၁)

၁၂၀။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ ဒုလ္လဘာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ ပုဗ္ဗကာရိ၊ ယော စ ကတညူ ကတဝေဒီ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ဒုလ္လဘာ လောကသ္မိန္နိ။ (၂)

၁၂၁။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ ဒုလ္လဘာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ ဒွေ? တိတ္ထော စ တပေတော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ဒုလ္လဘာ လောကသ္မိန္နိ။ (၃)

၁၂၂။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ ဒုတ္တပ္ပယာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ လဒ္ဓ လဒ္ဓံ နိက္ခိပတိ၊ ယော စ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ဒုတ္တပ္ပယာတိ။ (၄)

၁၂၃။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သုတပ္ပယာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ န နိက္ခိပတိ၊ ယော စ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ န ဝိဿဇ္ဇေတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ သုတပ္ပယာတိ။ (၅)

၁၂၄။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပစ္စယာ ရာဂဿ ဥပ္ပါဒါယ။ ကတမေ ဒွေ? သုဘနိမိတ္တန္တု၊ အယောနိသော စ မနသိကာရော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပစ္စယာ ရာဂဿ ဥပ္ပါဒါယာတိ။ (၆)

၁၂၅။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပစ္စယာ ဒေါသဿ ဥပ္ပါဒါယ။ ကတမေ ဒွေ? ပဋိဘနိမိတ္တန္တု၊ အယောနိသော စ မနသိကာရော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပစ္စယာ ဒေါသဿ ဥပ္ပါဒါယာတိ။ (၇)

၁၂၆။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပစ္စယာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဥပ္ပါဒါယ။ ကတမေ ဒွေ? ပရတော စ ဘောသော၊ အယောနိသော စ မနသိကာရော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပစ္စယာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဥပ္ပါဒါယာတိ။ (၈)

(၁၂) ၂-အာယာစနဝဂ္ဂ

၁၂၇။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပစ္စယာ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဥပ္ပါဒါယ။ ကတမေ ဒွေ? ပံရတော စ ဘောသော,ယောနိသော စ မနသိကာရော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပစ္စယာ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဥပ္ပါဒါယာတိ။ (၉)

၁၂၈။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ အာပတ္တိယော။ ကတမာ ဒွေ? လဟုကာ စ အာပတ္တိ, ဂရုကာ စ အာပတ္တိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အာပတ္တိယောတိ။ (၁၀)

၁၂၉။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ အာပတ္တိယော။ ကတမာ ဒွေ? ဒုဋ္ဌုလ္လာ စ အာပတ္တိ, အဒုဋ္ဌုလ္လာ စ အာပတ္တိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အာပတ္တိယောတိ။ (၁၁)

၁၃၀။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ အာပတ္တိယော။ ကတမာ ဒွေ? သာဝသေသာ စ အာပတ္တိ, အနဝသေသာ စ အာပတ္တိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အာပတ္တိ-ယောတိ။ (၁၂)

အာသာဒုပ္ပဇဟဝဂ္ဂေါ ပဋ္ဌမော။

(၁၂) ၂-အာယာစနဝဂ္ဂ

၁၃၁။ သဒ္ဓေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ သမ္မာ အာယာစမာနော အာယာစေယျ “တာဒိသော ဟောမိ၊ ယာဒိသာ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ” တိ။ ဧသာ ဘိက္ခဝေ တုလာ ဧတံ ပမာဏံ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ယဒိဒံ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာ-နာတိ။ (၁)

၁၃၂။ သဒ္ဓေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနိ ဧဝံ သမ္မာ အာယာစမာနော အာယာစေယျ “တာဒိသိ ဟောမိ၊ ယာဒိသိ ခေမာ စ ဘိက္ခုနိ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ စာ” တိ။ ဧသာ ဘိက္ခဝေ တုလာ ဧတံ ပမာဏံ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနိနံ ယဒိဒံ ခေမာ စ ဘိက္ခုနိ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ စာတိ။ (၂)

၁၃၃။ သဒ္ဓေါ ဘိက္ခဝေ ဥပါသကော ဧဝံ သမ္မာ အာယာစမာနော အာယာစေယျ “တာဒိသော ဟောမိ၊ ယာဒိသော စိတ္တော စ ဂဟပတိ, ဟတ္ထကော စ အာဠဝကော” တိ။ ဧသာ ဘိက္ခဝေ တုလာ ဧတံ ပမာဏံ မမ သာဝကာနံ ဥပါသကာနံ ယဒိဒံ စိတ္တော စ ဂဟပတိ, ဟတ္ထကော စ အာဠဝကောတိ။ (၃)

၁၃၄။ သဒ္ဓါ ဘိက္ခုဝေ ဥပါသိကာ ဧဝံ သမ္မာ အာယာစမာနာ အာယာစေယျ “တဒိသီ ဟောမိ၊ ယဒိသီ ဒုဇ္ဈတ္တရာ စ ဥပါသိကာ၊ ဝေဠုကဏ္ဍကိယာ” စ နန္ဒမာတာ”တိ။ ဧသာ ဘိက္ခုဝေ တုလာ ဧတံ ပမာဏံ မမ သာဝိကာနံ ဥပါသိကာနံ ယဒိဒံ ဒုဇ္ဈတ္တရာ စ ဥပါသိကာ၊ ဝေဠုကဏ္ဍကိယာ စ နန္ဒမာတာ”တိ။ (၄)

၁၃၅။ ဒွိဟိ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ ဒွိဟိ? အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂါဟေတွာ အဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂါဟေတွာ ဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ဒွိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိတိ။

ဒွိဟိ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနုဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ ဒွိဟိ? အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ဒွိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနုဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိတိ။ (၅)

၁၃၆။ ဒွိဟိ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ ဒွိဟိ? အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂါဟေတွာ အပ္ပသာဒနိယေ ဌာနေ ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ၊ အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂါဟေတွာ ပသာဒနိယေ ဌာနေ အပ္ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ဒွိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိတိ။

၁-ဝေဠုကဏ္ဍကိ (အံ ၂-၂၉၅-ပိဋေ၊ အံ ၁-၄၈၃-ပိဋေပိ အာဂတံ။)

ဒွိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနဝဇ္ဇော စ ဝိည္ဇနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ ဒွိဟိ? အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ အပ္ပသာဒနိယေ ဌာနေ အပ္ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ၊ အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ ပသာဒနိယေ ဌာနေ ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနဝဇ္ဇော စ ဝိည္ဇနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။ (၆)

၁၃၇။ ဒွိသု ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာပဋိပဇ္ဇမာနေော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနဝဇ္ဇော စ ဝိည္ဇနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေသု ဒွိသု? မာတရိ စ ပိတရိ စ။ ဣမေသု ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိသု မိစ္ဆာပဋိပဇ္ဇမာနေော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနဝဇ္ဇော စ ဝိည္ဇနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။

ဒွိသု ဘိက္ခဝေ သမ္မာပဋိပဇ္ဇမာနေော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနဝဇ္ဇော စ ဝိည္ဇနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေသု ဒွိသု? မာတရိ စ ပိတရိ စ။ ဣမေသု ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိသု သမ္မာပဋိပဇ္ဇမာနေော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနဝဇ္ဇော စ ဝိည္ဇနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။ (၇)

၁၃၈။ ဒွိသု ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာပဋိပဇ္ဇမာနေော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနဝဇ္ဇော စ ဝိည္ဇနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေသု ဒွိသု? တထာဂတေ စ တထာဂတသာဝကေ စ။ ဣမေသု ခေါ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာပဋိပဇ္ဇမာနေော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနဝဇ္ဇော စ ဝိည္ဇနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။

ဒွိသု ဘိက္ခဝေ သမ္မာပဋိပဇ္ဇမာနေော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနဝဇ္ဇော စ ဝိည္ဇနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေသု ဒွိသု? တထာဂတေ စ

တထာဂတသာဝကေ စ။ ဣမေသု ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိသု သမ္မာပဋိပဇ္ဇမာနေော ပဏှိတော ဝိယတ္ထော သပ္ပရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနဝဇ္ဇော စ ဝိညှနံ၊ ဗဟုဇ္ဇ ပုညံ ပသဝတိတိ။ (ဂ)

၁၃၉။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? သစိတ္တဝေါဒါနဉ္စ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၉)

၁၄၀။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ကောဓော စ ဥပနာဟော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၁၀)

၁၄၁။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ကောဓဝိနယော စ ဥပနာဟ-
ဝိနယော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၁၁)

အာယာစနဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

(၁၃) ၃-ဒါနဝဂ္ဂ

၁၄၂။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ ဒါနာနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? အာမိသဒါနဉ္စ ဓမ္မဒါနဉ္စ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဒါနာနိ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္ဒံ ဒါနာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မဒါနန္တိ။ (၁)

၁၄၃။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ယာဂါ။ ကတမေ ဒွေ? အာမိသယာဂေါ စ ဓမ္မယာဂေါ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ယာဂါ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္ဒံ ယာဂါနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မယာဂေါတိ။ (၂)

၁၄၄။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ စာဂါ။ ကတမေ ဒွေ? အာမိသစာဂေါ စ ဓမ္မစာဂေါ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ စာဂါ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္ဒံ စာဂါနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မစာဂေါတိ။ (၃)

၁၄၅။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပရိစ္စာဂါ။ ကတမေ ဒွေ? အာမိသပရိစ္စာဂေါ စ မဗ္ဗပရိစ္စာဂေါ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပရိစ္စာဂါ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္ဒံ ပရိစ္စာဂါနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မပရိစ္စာဂေါတိ။ (၄)

၁၄၆။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဘောဂါ။ ကတမေ ဒွေ? အာမိသဘောဂေါ စ ဓမ္မဘောဂေါ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဘောဂါ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဝိန္ဒန္တိ ဘောဂါနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မဘောဂေါတိ။ (၅)

၁၄၇။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ သမ္ဘောဂါ။ ကတမေ ဒွေ? အာမိသသမ္ဘောဂေါ စ ဓမ္မသမ္ဘောဂေါ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သမ္ဘောဂါ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဝိန္ဒန္တိ သမ္ဘောဂါနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မသမ္ဘောဂေါတိ။ (၆)

၁၄၈။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ သံဝိဘာဂါ။ ကတမေ ဒွေ? အာမိသသံဝိဘာဂေါ စ ဓမ္မသံဝိဘာဂေါ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သံဝိဘာဂါ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဝိန္ဒန္တိ သံဝိဘာဂါနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မသံဝိဘာဂေါတိ။ (၇)

၁၄၉။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ သင်္ဂဟာ။ ကတမေ ဒွေ? အာမိသသင်္ဂဟော စ ဓမ္မသင်္ဂဟော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သင်္ဂဟာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဝိန္ဒန္တိ သင်္ဂဟာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မသင်္ဂဟောတိ။ (၈)

၁၅၀။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အနုဂ္ဂဟာ။ ကတမေ ဒွေ? အာမိသာနုဂ္ဂဟော စ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အနုဂ္ဂဟာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဝိန္ဒန္တိ အနုဂ္ဂဟာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟောတိ။ (၉)

၁၅၁။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ အနုကမ္မာ။ ကတမာ ဒွေ? အာမိသာနုကမ္မာ စ ဓမ္မာနုကမ္မာ စ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အနုကမ္မာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ဝိန္ဒန္တိ အနုကမ္မာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မာနုကမ္မာတိ။ (၁၀)

ဒါနဝဂ္ဂေါ တတိယော။

(၁၄) ၄-သန္တာရဝဂ္ဂ

၁၅၂။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ သန္တာရာ။ ကတမေ ဒွေ? အာမိသသန္တာရာ စ ဓမ္မသန္တာရာ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သန္တာရာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဝိန္ဒန္တိ သန္တာရာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မသန္တာရာတိ။ (၁)

၁၅၃။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပဋိသန္တာရာ။ ကတမေ ဒွေ? အာမိသပဋိ-
သန္တာရာ စ ဓမ္မပဋိသန္တာရာ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပဋိသန္တာရာ။
တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ခြိန္တံ ပဋိသန္တာရာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မပဋိသန္တာရာတိ။ (၂)

၁၅၄။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ သေနာ။ ကတမာ ဒွေ? အာမိသေသနာ စ
ဓမ္မေသနာ စ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သေနာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ခြိန္တံ
သေနာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မေသနာတိ။ (၃)

၁၅၅။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိယေသနာ။ ကတမာ ဒွေ? အာမိသပရိယေသနာ
စ ဓမ္မပရိယေသနာ စ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပရိယေသနာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ
ဣမာသံ ခြိန္တံ ပရိယေသနာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မပရိယေသနာတိ။ (၄)

၁၅၆။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိယေဋ္ဌိယော။ ကတမာ ဒွေ? အာမိသပရိယေဋ္ဌိ စ
ဓမ္မပရိယေဋ္ဌိ စ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပရိယေဋ္ဌိယော။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ
ဣမာသံ ခြိန္တံ ပရိယေဋ္ဌိနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မပရိယေဋ္ဌိတိ။ (၅)

၁၅၇။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ပူဇာ။ ကတမာ ဒွေ? အာမိသပူဇာ စ ဓမ္မပူဇာ စ။
ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပူဇာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ခြိန္တံ ပူဇာနံ၊ ယဒိဒံ
ဓမ္မပူဇာတိ။ (၆)

၁၅၈။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ အာတိထေယျာနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? အာမိသာတိ-
ထေယျဉ္စ ဓမ္မာတိထေယျဉ္စ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အာတိထေယျာနိ။ တေဒဂ္ဂံ
ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ခြိန္တံ အာတိထေယျာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မာတိထေယျန္တိ။ (၇)

၁၅၉။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ဣဒ္ဓိယော။ ကတမာ ဒွေ? အာမိသိဒ္ဓိ စ ဓမ္မိဒ္ဓိ စ။
ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဣဒ္ဓိယော။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ခြိန္တံ ဣဒ္ဓိနံ၊ ယဒိဒံ
ဓမ္မိဒ္ဓိတိ။ (၈)

၁၆၀။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ဝုဒ္ဓိယော။ ကတမာ ဒွေ? အာမိသဝုဒ္ဓိ စ ဓမ္မဝုဒ္ဓိ စ။
ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဝုဒ္ဓိယော။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ခြိန္တံ ဝုဒ္ဓိနံ၊ ယဒိဒံ
ဓမ္မဝုဒ္ဓိတိ။ (၉)

၁၆၁။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ ရတနာနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? အာမိသရတနဉ္စ ဓမ္မရတနဉ္စ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ရတနာနိ။ ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ခြိန္တံ ရတနာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မရတနန္တိ။ (၁၀)

၁၆၂။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ သန္တိစယာ။ ကတမေ ဒွေ? အာမိသသန္တိစယော စ ဓမ္မသန္တိစယော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သန္တိစယာ။ ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ခြိန္တံ သန္တိစယာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မသန္တိစယောတိ။ (၁၁)

၁၆၃။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ ဝေပုလ္လာနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? အာမိသဝေပုလ္လဉ္စ ဓမ္မဝေပုလ္လဉ္စ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဝေပုလ္လာနိ။ ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ခြိန္တံ ဝေပုလ္လာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မဝေပုလ္လန္တိ။ (၁၂)

သန္တာရဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

(၁၅) ၅-သမာပတ္တိဝဂ္ဂ

၁၆၄။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? သမာပတ္တိကုသလတာ စ သမာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလတာ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၁)

၁၆၅။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? အဇ္ဇဝဉ္စ မဒ္ဒဝဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၂)

၁၆၆။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ခန္တိ စ သောရစ္စဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၃)

၁၆၇။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? သာခလျဉ္စ ပဋိသန္တာရော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၄)

၁၆၈။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? အဝိဟိံသာ စ သောစေယျဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၅)

၁၆၉။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တဒ္ဓါရတာ စ၊ ဘောဇနေ အမတ္တညုတာ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၆)

၁၇၀။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရတာ စ၊
ဘောဇနေ မတ္တညုတာ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၇)

၁၇၁။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ပဋိသင်္ခါနဗလဉ္စ ဘာဝနာဗလဉ္စ။
ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၈)

၁၇၂။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? သင်္ကိဗလဉ္စ သမာဓိဗလဉ္စ။
ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၉)

၁၇၃။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? သမထော စ ဝိပဿနာ စ။
ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၁၀)

၁၇၄။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? သီလဝိပတ္တိ စ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ စ။
ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၁၁)

၁၇၅။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? သီလသမ္ပဒါ စ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ စ။
ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၁၂)

၁၇၆။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? သီလဝိသုဒ္ဓိ စ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ စ။
ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၁၃)

၁၇၇။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ စ၊ ယထာဒိဋ္ဌိဿ
စ ပဓာနံ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၁၄)

၁၇၈။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? အသန္တုဋ္ဌိတာ စ ကုသလေသု
ဓမ္မေသု၊ အပ္ပဋ္ဌိဝါနိတာ စ ပဓာနသ္မိံ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၁၅)

၁၇၉။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? မုဠဿစူဉ္စ အသမ္ပဇညဉ္စ။
ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၁၆)

၁၈၀။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? သတိ စ သမ္ပဇညဉ္စ။ ဣမေ ခေါ
ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၁၇)

သမာပတ္တိဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

တတိယော ပဏ္ဍာသကော သမတ္ထော။

၁-ကောဓပေယျာလ

၁၀၁။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ကောဓော စ ဥပနာဟော စ။ မက္ခော စ ပဠာသော စ။ ဣဿာ စ မစ္ဆရိယဉ္စ။ မာယာ စ သာဠေယျဉ္စ။ အဟိရိကဉ္စ အနောတ္တပ္ပဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၁-၅)

၁၀၂။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? အက္ခောဓော စ အနုပနာဟော စ။ အမက္ခော စ အပဠာသော စ။ အနိဿာ စ အမစ္ဆရိယဉ္စ။ အမာယာ စ အသာဠေယျဉ္စ။ ဟိရိ စ ဩတ္တပ္ပဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၆-၁၀)

၁၀၃။ ဒွိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ။ ကတမေဟိ ဒွိဟိ? ကောဓေန စ ဥပနာဟေန စ။ မက္ခေန စ ပဠာသေန စ။ ဣဿာယ စ မစ္ဆရိယေန စ။ မာယာယ စ သာဠေယျေန စ။ အဟိရိကေန စ အနောတ္တပ္ပေန စ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ။ (၁၁-၁၅)

၁၀၄။ ဒွိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော သုခံ ဝိဟရတိ။ ကတမေဟိ ဒွိဟိ? အက္ခောဓေန စ အနုပနာဟေန စ။ အမက္ခေန စ အပဠာသေန စ။ အနိဿာယ စ အမစ္ဆရိယေန စ။ အမာယာယ စ အသာဠေယျေန စ။ ဟိရိယာ စ ဩတ္တပ္ပေန စ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော သုခံ ဝိဟရတိ။ (၁၆-၂၀)

၁၀၅။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သေခဿ ဘိက္ခုနော ပရိဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? ကောဓော စ ဥပနာဟော စ။ မက္ခော စ ပဠာသော စ။ ဣဿာ စ မစ္ဆရိယဉ္စ။ မာယာ စ သာဠေယျဉ္စ။ အဟိရိကဉ္စ အနောတ္တပ္ပဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ သေခဿ ဘိက္ခုနော ပရိဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ (၂၁-၂၅)

၁၀၆။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သေခဿ ဘိက္ခုနော အပရိဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? အက္ခောဓော စ အနုပနာဟော စ။ အမက္ခော စ အပဠာသော စ။ အနိဿာ စ အမစ္ဆရိယဉ္စ။ အမာယာ စ အသာဠေယျဉ္စ။ ဟိရိ စ ဩတ္တပ္ပဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ သေခဿ ဘိက္ခုနော အပရိဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ (၂၆-၃၀)

၁၀၇။ ဒွိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ ဒွိဟိ? ကောဓေန စ ဥပနာဟေန စ။ မက္ခေန စ ပဠာသေန စ။ ဣဿာယ စ မစ္ဆရိယေန စ။ မာယာယ စ သာဠေယျေန စ။ အဟိရိကေန စ အနောတ္တပ္ပေန စ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ နိရယေ။ (၃၁-၃၅)

၁၀၈။ ဦးဟိ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ ဦးဟိ? အက္ခောဓေန စ အနုပနာဟေန စ။ အမက္ခေန စ အပဋ္ဌာသေန စ။ အနိဿာယ စ အမစ္ဆရိယေန စ။ အမာယာယ စ အသာဠေယျေန စ။ ဟိရိယာ စ ဩတ္တပ္ပေန စ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ဦးဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ သဂ္ဂေ။ (၃၆-၄၀)

၁၀၉။ ဦးဟိ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဣဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ကတမေဟိ ဦးဟိ? ကောဓေန စ ဥပနာဟေန စ။ မက္ခေန စ ပဋ္ဌာသေန စ။ ဣဿာယ စ မစ္ဆရိယေန စ။ မာယာယ စ သာဠေယျေန စ။ အဟိရိကေန စ အနောတ္တပ္ပေန စ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ဦးဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဣဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ (၄၁-၄၅)

၁၁၀။ ဦးဟိ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဣဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ကတမေဟိ ဦးဟိ? အက္ခောဓေန စ အနုပနာဟေန စ။ အမက္ခေန စ အပဋ္ဌာသေန စ။ အနိဿာယ စ အမစ္ဆရိယေန စ။ အမာယာယ စ အသာဠေယျေန စ။ ဟိရိယာ စ ဩတ္တပ္ပေန စ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ဦးဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဣဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ (၄၆-၅၀)

ကောဓပေယျာလံ နိဋ္ဌိတံ။

၂-အကုသလပေယျာလ

၁၉၁-၂၀၀။ ဒွေမေ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မာ အကုသလာ။ ဒွေမေ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မာ ကုသလာ။ ဒွေမေ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မာ သာဝဇ္ဇာ။ ဒွေမေ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မာ အနဝဇ္ဇာ။ ဒွေမေ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မာ ဒုက္ခုဒြိယာ။ ဒွေမေ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မာ သုခုဒြိယာ။ ဒွေမေ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မာ ဒုက္ခဝိပါကာ။ ဒွေမေ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မာ သုခဝိပါကာ။ ဒွေမေ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မာ သဗျာဗညာ။ ဒွေမေ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မာ အဗျာဗညာ။ ကတမေ ဒွေ? အက္ခောဓော စ အနုပနာဟော စ။ အမက္ခော စ အပဋ္ဌာသော စ။ အနိဿာ စ အမစ္ဆရိယဉ္စ။ အမာယာ စ အသာဠေယျဉ္စ။ ဟိရိ စ ဩတ္တပ္ပဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ဒွေ ဓမ္မာ အဗျာဗညာတိ။ (၁-၅၀)

အကုသလပေယျာလံ နိဋ္ဌိတံ။

၃-ဝိနယပေယျာလ

၂၀၁။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝသေ ပဋိစ္စ တထာဂတေန သာဝကာနံ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ။ ကတမေ ဒွေ? သံဃသုဠုတာယ၊ သံဃဖာသုတာယ။ ဒုမ္မက္ကံနံ ပုဂ္ဂလာနံ နိဂ္ဂဟာယ၊ ပေသလာနံ ဘိက္ခုနံ ဖာသုဝိဟာရာယ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အာသဝါနံ သံဝရာယ၊ သမ္မရာယိကာနံ အာသဝါနံ ပဋိဗာတာယ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ ဝေရာနံ သံဝရာယ၊ သမ္မရာယိကာနံ ဝေရာနံ ပဋိဗာတာယ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ ဝဇ္ဇာနံ သံဝရာယ၊ သမ္မရာယိကာနံ ဝဇ္ဇာနံ ပဋိဗာတာယ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ ဘယာနံ သံဝရာယ၊ သမ္မရာယိကာနံ ဘယာနံ ပဋိဗာတာယ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သံဝရာယ၊ သမ္မရာယိကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဋိဗာတာယ။ ဂိဟိနိ အနုကမ္ပာယ၊ ပါပိစ္ဆာနံ ဘိက္ခုနံ ပက္ခပစ္စေဒါယ။ အပ္ပသန္ဓာနံ ပသာဒါယ၊ ပသန္ဓာနံ ဘိယျောဘာဝါယ။ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ၊ ဝိနယာနုဂ္ဂဟာယ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အတ္ထဝသေ ပဋိစ္စ တထာဂတေန သာဝကာနံ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တန္တိ။ (၁-၁၀)

၂၀၂-၂၃၀။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝသေ ပဋိစ္စ တထာဂတေန သာဝကာနံ ပါတိမောက္ခံ ပညတ္တံ။ ပ။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသော ပညတ္တော။ ပါတိမောက္ခုပ္ပနံ ပညတ္တံ။ ပဝါရဏာ ပညတ္တာ။ ပဝါရဏဋ္ဌပ္ပနံ ပညတ္တံ။ တဇ္ဇနိယကမ္မံ ပညတ္တံ။ နိယဿကမ္မံ ပညတ္တံ။ ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မံ ပညတ္တံ။ ပဋိသာရဏိယကမ္မံ ပညတ္တံ။ ဥက္ခေပနိယကမ္မံ ပညတ္တံ။ ပရိဝါသဒါနံ ပညတ္တံ။ မူလာယ ပဋိကဿနံ ပညတ္တံ။ မာနတ္တဒါနံ ပညတ္တံ။ အံဗ္ဗာနံ ပညတ္တံ။ ဩသာရဏိယံ ပညတ္တံ။ နိဿာရဏိယံ ပညတ္တံ။ ဥပသမ္ပဒါ ပညတ္တာ။ ဥတ္တိကမ္မံ ပညတ္တံ။ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မံ ပညတ္တံ။ ဥတ္တိ-စတုတ္ထကမ္မံ ပညတ္တံ။ အပညတ္တေ ပညတ္တံ။ ပညတ္တေ အနုပညတ္တံ။ သမ္ပါဒါဝိနယော ပညတ္တော။ သတိဝိနယော ပညတ္တော။ အမူဠဝိနယော ပညတ္တော။ ပဋိညာတ-ကရဏံ ပညတ္တံ။ ယေဘုယျသိကာ ပညတ္တာ။ တဿပါပိယသိကာ ပညတ္တာ။ တိဏဝတ္ထာရကော ပညတ္တော။ ကတမေ ဒွေ? သံဃသုဠုတာယ၊ သံဃဖာသု-တာယ။ ဒုမ္မက္ကံနံ ပုဂ္ဂလာနံ နိဂ္ဂဟာယ၊ ပေသလာနံ ဘိက္ခုနံ ဖာသုဝိဟာရာယ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အာသဝါနံ သံဝရာယ၊ သမ္မရာယိကာနံ အာသဝါနံ ပဋိဗာတာယ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ ဝေရာနံ သံဝရာယ၊ သမ္မရာယိကာနံ ဝေရာနံ ပဋိဗာတာယ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ ဝဇ္ဇာနံ သံဝရာယ၊ သမ္မရာယိကာနံ ဝဇ္ဇာနံ ပဋိဗာတာယ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ ဘယာနံ သံဝရာယ၊ သမ္မရာယိကာနံ ဘယာနံ ပဋိဗာတာယ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သံဝရာယ၊ သမ္မရာယိကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဋိဗာတာယ။ ဂိဟိနိ အနုကမ္ပာယ၊ ပါပိစ္ဆာနံ ဘိက္ခုနံ ပက္ခပစ္စေဒါယ။

အပ္ပသန္ဓာနံ ပသာဒါယ၊ ပသန္ဓာနံ ဘိယျောဘာဝါယ။ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ၊
ဝိနယာနုဂ္ဂဟာယ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အတ္ထဝသေ ပဋိစ္စ တထာဂတေန
သာဝကာနံ တိဏဝတ္ထာရကော ပညတ္ထောတိ။ (၁၁-၃၀၀)

ဝိနယပေယျာလံ နိဋ္ဌိတံ။

၄-ရာဂပေယျာလ

၂၃၁။ ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ ဒွေ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။ ကတမေ
ဒွေ သမထော စ ဝိပဿနာ စ။ ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ
ဘာဝေတဗ္ဗာတိ။ (၁)

ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ ပရိညာယ။ ပရိက္ခယာယ။ ပဟာနာယ။ ခယာယ။
ဝယာယ။ ဝိရာဂါယ။ နိရောဓာယ။ စာဂါယ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ ဒွေ ဓမ္မာ
ဘာဝေတဗ္ဗာ။ပ။ (၁-၁၀)

၂၃၂-၂၄၆။ ဒေါသဿ။ပ။ မောဟဿ။ ဧကာဓဿ။ ဥပနာဟဿ။
မက္ခဿ။ ပဠာသဿ။ ဣဿာယ။ မစ္ဆရိယဿ။ မာယာယ။ သာဠေယျဿ။
ထမ္ဘဿ။ သာရမ္ဘဿ။ မာနဿ။ အတိမာနဿ။ မဒဿ။ ပမာဒဿ။
အဘိညာယ။ ပရိညာယ။ ပရိက္ခယာယ။ ပဟာနာယ။ ခယာယ။ ဝယာယ။
ဝိရာဂါယ။ နိရောဓာယ။ စာဂါယ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ ဒွေ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။
ကတမေ ဒွေ၊ သမထော စ ဝိပဿနာ စ။ ပမာဒဿ ဘိက္ခဝေ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ
ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ။ (၁၁-၁၇၀)

(ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခူ၊ ဘဂဝတော ဘာသိတံ
အဘိနန္ဒါန္တိ။) ။

ရာဂပေယျာလံ နိဋ္ဌိတံ။

ဒုကနိပါတ်ပါဠိ နိဋ္ဌိတာ။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ

တိကနိပါတ်ပါဠိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-ပဋ္ဌမပဏ္ဏာသက

၁-ဗာလဝဂ္ဂ

၁-ဘယသုတ္တ

၁။ ဧဝံ ခေ သူတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တဏှ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”ဘိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ပစ္စသောသုံ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

ယာနိ ကာနိစိ ဘိက္ခဝေ ဘယာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သဗ္ဗာနိ တာနိ ဗာလတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နော ပဏ္ဍိတတော။ ယေ ကေစိ ဥပဒ္ဒဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ ဗာလတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နော ပဏ္ဍိတတော။ ယေ ကေစိ ဥပသဂ္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ ဗာလတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နော ပဏ္ဍိတတော။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ နဋ္ဌာဂါရာ ဝါ တိဏာဂါရာ ဝါ၊ အဂ္ဂိ မုတ္တော၊ ကုဋ္ဌာဂါရာနိပိ ဥဟတိ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တာနိ နိဝါတာနိ ဖုသိတဂ္ဂဋ္ဌာနိ ပိဟိတဝါတပါနာနိ။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယာနိ ကာနိစိ ဘယာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သဗ္ဗာနိ တာနိ ဗာလတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နော ပဏ္ဍိတတော။ ယေ ကေစိ ဥပဒ္ဒဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ ဗာလတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နော ပဏ္ဍိတတော။ ယေ ကေစိ ဥပသဂ္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ ဗာလတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နော ပဏ္ဍိတတော။

၁-ဘဒန္တေ(က) ၂-နဋ္ဌာဂါရံ ဝါ တိဏာဂါရံ ဝါ(သိ)
၃-အဂ္ဂိမုတ္တော(သိ)၊ အဂ္ဂိ မုတ္တော(သျှာ၊ ဝံ၊ ဣ)

ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သပ္ပင်္ဂါဘယော ဗာလော၊ အပ္ပင်္ဂါဘယော ပဏ္ဍိတော၊ သဥပဒ္ဒဒေါ ဗာလော၊ အနုပဒ္ဒဒေါ ပဏ္ဍိတော၊ သဥပသဂ္ဂေါ ဗာလော၊ အနုပသဂ္ဂေါ ပဏ္ဍိတော၊ နတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတတော ဘယံ၊ နတ္ထိ ပဏ္ဍိတတော ဥပဒ္ဒဒေါ၊ နတ္ထိ ပဏ္ဍိတတော ဥပသဂ္ဂေါ။

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “ယေဟိ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တေ တယော ဓမ္မေ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ၊ ယေဟိ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တေ တယော ဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တိဿာမာ”တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။ပဌမံ။

၂-လက္ခဏသုတ္တ

၂။ ကမ္မလက္ခဏော ဘိက္ခဝေ ဗာလော၊ ကမ္မလက္ခဏော ပဏ္ဍိတော၊ အပဒါနသောဘနိ ပညာတိ။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ တိဟိ? ကာယဒုစ္စရိတေန ဝစီဒုစ္စရိတေန မနောဒုစ္စရိတေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ တိဟိ? ကာယသုစ္စရိတေန ဝစီသုစ္စရိတေန မနောသုစ္စရိတေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “ယေဟိ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တေ တယော ဓမ္မေ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ၊ ယေဟိ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တေ တယော ဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တိဿာမာ”တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-စိန္တိသုတ္တ

၃။ တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဗာလဿ ဗာလလက္ခဏာနိ ဗာလနိမိတ္တာနိ ဗာလာပဒါနာနိ။ ကတမာနိ တိဏိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဗာလော ဒုစ္စိန္တိတစိန္တိ စ ဟောတိ ဒုတ္တုသိတဘာသီ စ ဒုက္ကဋကမ္မကာရိ စ။ နော စေတံ? ဘိက္ခဝေ ဗာလော ဒုစ္စိန္တိတစိန္တိ စ အဘဝိဿ ဒုတ္တုသိတဘာသီ စ ဒုက္ကဋကမ္မကာရိ စ၊ ကေန နံ ပဏ္ဍိတာ ဇာနေယျံ? “ဗာလော အယံ ဘဝံ အသပ္ပုရိသော”တိ။

၁-အပဒါနသောဘတိ (သျှ၊ကံ၊ဣ) ၂-ပညတ္တိ (?) ၃-နော စေတံ (သျှ၊ကံ၊က)
၄-တေန နံ ပဏ္ဍိတာ န ဇာနေယျံ(က)၊ န နံ ပဏ္ဍိတာ ဇာနေယျံ(?)

ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗာလော ဒုစိန္တိတစိန္တိ စ ဟောတိ ဒုဗ္ဘာသိတဘာသိ စ ဒုက္ကဋကမ္မကာရိ စ၊ တသ္မာ နံ ပဏ္ဍိတာ ဇာနန္တိ “ဗာလော အယံ ဘဝံ အသပ္ပုရိသော”တိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ ဗာလဿ ဗာလလက္ခဏာနိ ဗာလနိမိတ္တာနိ ဗာလာပဒါနာနိ။

တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတဿ ပဏ္ဍိတလက္ခဏာနိ ပဏ္ဍိတနိမိတ္တာနိ ပဏ္ဍိတာပဒါနာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော သုစိန္တိတစိန္တိ စ ဟောတိ သုဘာသိတဘာသိ စ သုကတကမ္မကာရိ စ။ နော စေဒံ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော သုစိန္တိတစိန္တိ စ အဘဝိဿ သုဘာသိတဘာသိ စ သုကတကမ္မကာရိ စ၊ ကေန နံ ပဏ္ဍိတာ ဇာနေယျံ “ပဏ္ဍိတော အယံ ဘဝံ သပ္ပုရိသော”တိ။ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော သုစိန္တိတစိန္တိ စ ဟောတိ သုဘာသိတဘာသိ စ သုကတကမ္မကာရိ စ၊ တသ္မာ နံ ပဏ္ဍိတာ ဇာနန္တိ “ပဏ္ဍိတော အယံ ဘဝံ သပ္ပုရိသော”တိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ ပဏ္ဍိတဿ ပဏ္ဍိတလက္ခဏာနိ ပဏ္ဍိတနိမိတ္တာနိ ပဏ္ဍိတာပဒါနာနိ။ တသ္မာတိဟ။ ပ။ ။ တတိယံ။

၄-အစွယသုတ္တ

၄။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ တီဟိ? အစွယံ အစွယတော န ပဿတိ၊ အစွယံ အစွယတော ဒိသ္မာ ယထာဓမ္မံ နပ္ပဋိကရောတိ၊ ပရဿ ခေါ ပန အစွယံ ဒေသေန္တဿ ယထာဓမ္မံ နပ္ပဋိဂ္ဂဏာတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိကဗ္ဗော။ ကတမေဟိ တီဟိ? အစွယံ အစွယတော ပဿတိ၊ အစွယံ အစွယတော ဒိသ္မာ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောတိ၊ ပရဿ ခေါ ပန အစွယံ ဒေသေန္တဿ ယထာဓမ္မံ ပဋိဂ္ဂဏာတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိကဗ္ဗော။ တသ္မာတိဟ။ ပ။ ။ စတုတ္ထံ။

၅-အယောနိသောသုတ္တ

၅။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ တီဟိ? အယောနိသော ပဉ္စိ ကပ္ပာ ဟောတိ၊ အယောနိသော ပဉ္စိ ဝိဿဇ္ဇေတာ ဟောတိ၊ ပရဿ ခေါ ပန ယောနိသော ပဉ္စိ ဝိဿဇ္ဇိတံ

ပရိမဏ္ဍလေဟိ ပဒဗျူနေဟိ သိလိဋ္ဌေဟိ ဥပဂတေဟိ နာမ္ဘန္နမောဒိတာ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တိဟိ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ တိဟိ? ယောနိသော ပဉ္စိ ကတ္တာ ဟောတိ၊ ယောနိသော ပဉ္စိ ဝိဿဇ္ဇေတာ ဟောတိ၊ ပရဿ ခေါ ပန ယောနိသော ပဉ္စိ ဝိဿဇ္ဇိတံ ပရိမဏ္ဍလေဟိ ပဒဗျူနေဟိ သိလိဋ္ဌေဟိ ဥပဂတေဟိ အပ္ပန္နမောဒိတာ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တသ္မာတိဟ။ ပ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-အကုသလသုတ္တ

၆။ တိဟိ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ တိဟိ? အကုသလေန ကာယကမ္မေန, အကုသလေန ဝစီကမ္မေန, အကုသလေန မနောကမ္မေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တိဟိ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ တိဟိ? ကုသလေန ကာယကမ္မေန, ကုသလေန ဝစီကမ္မေန, ကုသလေန မနောကမ္မေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တသ္မာတိဟ။ ပ။ ။ဆဋံ။

၇-သာဝဇ္ဇသုတ္တ

၇။ တိဟိ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ တိဟိ? သာဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန, သာဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန, သာဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန။ ပ။ အနဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန, အနဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန, အနဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန။ ပ။ ။သတ္တမံ။

၈-သဗျာဗဇ္ဇသုတ္တ

၈။ တိဟိ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ တိဟိ? သဗျာဗဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန, သဗျာဗဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန, သဗျာဗဇ္ဇေန မနောကမ္မေန။ ပ။ အဗျာဗဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန အဗျာဗဇ္ဇေန ဝစီ-

ကမ္ပေန, အဗျာဗဇ္ဇေန မနောကမ္ပေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “ယေဟိ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တေ တယော ဓမ္မေ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ၊ ယေဟိ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တေ တယော ဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တိဿာမာ”တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ဓတသုတ္တ

၉။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဇ္ဇ အပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ကာယဒုစ္စရိတေန ဝစီဒုစ္စရိတေန မနောဒုစ္စရိတေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဇ္ဇ အပုညံ ပသဝတိ။

တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဇ္ဇ ပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ကာယသုစရိ- ခတန ဝစီသုစရိတေန မနောသုစရိတေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဇ္ဇ ပုညံ ပသဝတိတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-မလသုတ္တ

၁၀။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော တယော မလေ အပ္ပဟာယ ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဒုဿီလော စ ဟောတိ၊ ဒုဿီလျမလဉ္ဇဿ အပ္ပဟိနံ ဟောတိ။ ဣဿုကီ စ ဟောတိ၊ ဣဿာ- မလဉ္ဇဿ အပ္ပဟိနံ ဟောတိ။ မစ္ဆရီ စ ဟောတိ၊ မစ္ဆေရမလဉ္ဇဿ အပ္ပဟိနံ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဣမေ တယော မလေ အပ္ပဟာယ ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ နိရယေ။

တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော တယော မလေ ပဟာယ
 ယထာဘဘံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ တိဟိ? သီလဝါ စ ဟောတိ၊
 ဒုဿီလျမလဉ္ဇဿ ပဟိနံ ဟောတိ။ အနိဿုကီ စ ဟောတိ၊ ဣဿာမလဉ္ဇဿ
 ပဟိနံ ဟောတိ။ အမစ္ဆရီ စ ဟောတိ၊ မစ္ဆေရမလဉ္ဇဿ ပဟိနံ ဟောတိ။
 ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဣမေ တယော မလေ
 ပဟာယ ယထာဘဘံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။ဒသမံ။

ဗာလဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

တဿုဒ္ဓါနံ

ဘယံ လက္ခဏစိန္တိ စ၊ အစ္စယဉ္ဇ အယောနိသော။
 အကုသလဉ္ဇ သာဝဇ္ဇံ၊ သဗျာဗဇ္ဈခတံ မလန္တိ။

၂-ရထကာရဝဂ္ဂ

၁-ဉာတသုတ္တ

၁၁။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဉာတော ဘိက္ခု၊ ဗဟု-
 ဇနအဟိတာယ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ ဗဟုဇနဒုက္ခာယ ဗဟုနော ဇနဿ
 အနတ္ထာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေဟိ တိဟိ?
 အနနုလောမိကေ ကာယကမ္မေ သမာဒပေတိ၊ အနနုလောမိကေ ဝစီကမ္မေ
 သမာဒပေတိ၊ အနနုလောမိကေသု ဓမ္မေသု သမာဒပေတိ။ ဣမေဟိ ခေါ
 ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဉာတော ဘိက္ခု၊ ဗဟုဇနအဟိတာယ
 ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ ဗဟုဇနဒုက္ခာယ ဗဟုနော ဇနဿ အနတ္ထာယ
 အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။

တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဉာတော ဘိက္ခု၊ ဗဟုဇနဟိတာယ
 ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ
 သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေဟိ တိဟိ? အနုလောမိကေ ကာယကမ္မေ
 သမာဒပေတိ၊ အနုလောမိကေ ဝစီကမ္မေ သမာဒပေတိ၊ အနုလောမိကေသု
 ဓမ္မေသု သမာဒပေတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော
 ဉာတော ဘိက္ခု၊ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ ဗဟုဇနသုခါယ
 ဗဟုနော ဇနဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။ ။ပဌမံ။

၂-သာရဏီယသုတ္တ

၁၂။ တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿ ယာဝဇိဝံ သာရဏီယာနိ ဘဝန္တိ။ ကတမာနိ တိဏိ? ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ ပဒေသေ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဒါဝသိတ္တော ဇာတော ဟောတိ၊ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဌမံ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿ ယာဝဇိဝံ သာရဏီယံ ဟောတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ယသ္မိံ ပဒေသေ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဒါဝသိတ္တော ဟောတိ၊ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယံ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿ ယာဝဇိဝံ သာရဏီယံ ဟောတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ယသ္မိံ ပဒေသေ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဒါဝသိတ္တော သင်္ဂါမံ အဘိဝိဇိနိတွာ ဝိဇိတသင်္ဂါမော တမေဝ သင်္ဂါမသီသံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ တတိယံ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿ ယာဝဇိဝံ သာရဏီယံ ဟောတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏိ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿ ယာဝဇိဝံ သာရဏီယာနိ ဘဝန္တိ။

ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏိမာနိ ဘိက္ခုဿ ယာဝဇိဝံ သာရဏီယာနိ ဘဝန္တိ။ ကတမာနိ တိဏိ? ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ ပဒေသေ ဘိက္ခု ကေသမဿံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ၊ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဌမံ ဘိက္ခုဿ ယာဝဇိဝံ သာရဏီယံ ဟောတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ယသ္မိံ ပဒေသေ ဘိက္ခု “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခသမုဒယော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယံ ဘိက္ခုဿ ယာဝဇိဝံ သာရဏီယံ ဟောတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ယသ္မိံ ပဒေသေ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ တတိယံ ဘိက္ခုဿ ယာဝဇိဝံ သာရဏီယံ ဟောတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏိ ဘိက္ခုဿ ယာဝဇိဝံ သာရဏီယာနိ ဘဝန္တိတိ။ ။ဒုတိယံ။

ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခုဝေ တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ ဘိက္ခုသု။ ကတမေ တယော? နိရာသော အာသံသော ဝိဂတာသော။ ကတမော စ ဘိက္ခုဝေ ပုဂ္ဂလော နိရာသော? ဣမ ဘိက္ခုဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒုဿီလော ဟောတိ ပါပဓမ္မော အသုစိ သင်္ကံသာရသမာစာရော ပဋိစ္ဆန္နကမ္မန္တော အဿ-မဏော သမဏပဋိညော အဗြဟ္မစာရိ ဗြဟ္မစာရိပဋိညော အန္တောပူတိ အဝဿုတော ကသမ္မုဇာတော။ သော သုဏာတိ “ဣတ္ထန္တာမော ကိရ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ”တိ။ တဿ န ဧဝံ ဟောတိ “ကုဒါဿု နာမ အဟမ္ပိ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿာမိ”တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခုဝေ ပုဂ္ဂလော နိရာသော။

ကတမော စ ဘိက္ခုဝေ ပုဂ္ဂလော အာသံသော? ဣမ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ ကလျာဏဓမ္မော။ သော သုဏာတိ “ဣတ္ထန္တာမော ကိရ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ”တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “ကုဒါဿု နာမ အဟမ္ပိ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿာမိ”တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခုဝေ ပုဂ္ဂလော အာသံသော။

ကတမော စ ဘိက္ခုဝေ ပုဂ္ဂလော ဝိဂတာသော? ဣမ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခု အရဟံ ဟောတိ ဒီဏာသဝေါ။ သော သုဏာတိ “ဣတ္ထန္တာမော ကိရ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ”တိ။ ဟဿ န ဧဝံ ဟောတိ “ကုဒါဿု နာမ အဟမ္ပိ အာသဝါနံ ခယာ။ ပ။ သန္တိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿာမိ”တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ယာ ဟိဿ ဘိက္ခုဝေ ပုဗ္ဗေ အဝိမုတ္တဿ ဝိမုတ္တာသာ၊ သာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခုပေ ပုဂ္ဂလော ဝိဂတာသော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခုဝေ တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ ဘိက္ခုသုတိ။ ။ တတိယံ၊

၄-စက္ကဝတ္တိသုတ္တ

၁၄။ ယောပိ သော ဘိက္ခုဝေ ရာဇော စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇော၊ သောပိ န အရာဇကံ စက္ကံ ဝတ္ထေတိတိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အညတရော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ

တေဒဝေါစ “ကော ပန ဘန္တေ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ ဓမ္မိကဿ ဓမ္မရညော ရာဇာ”တိ။ “ဓမ္မော ဘိက္ခု”တိ ဘဂဝါ အဝေါစ၊ ဣစ ဘိက္ခု ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ ဓမ္မံယေဝ နိဿာယ ဓမ္မံ သက္ကရောန္တော ဓမ္မံ ဂရုံ ကရောန္တော ၂ ဓမ္မံ အပစာယမာနော ဓမ္မဒ္ဓဇော ဓမ္မကေတု ဓမ္မာဓိပတေယျော ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိံ သံဝိဒဟတိ အန္တောဇနသ္မိံ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခု ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ ဓမ္မံယေဝ နိဿာယ ဓမ္မံ သက္ကရောန္တော ဓမ္မံ ဂရုံ ကရောန္တော ဓမ္မံ အပစာယမာနော ဓမ္မဒ္ဓဇော ဓမ္မကေတု ဓမ္မာဓိပတေယျော ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိံ သံဝိဒဟတိ ခတ္တိယေသု၊ အနုယန္တေသု ၃၊ ဗလကာယသ္မိံ ၄၊ ပြာဟ္မဏဂဟပတိကေသု၊ နေဂမဇာနပဒေသု၊ သမဏပြာဟ္မဏေသု၊ မိဂပက္ခိသု။ သ ခေါ သော ဘိက္ခု ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ ဓမ္မံယေဝ နိဿာယ ဓမ္မံ သက္ကရောန္တော ဓမ္မံ ဂရုံ ကရောန္တော ဓမ္မံ အပစာယမာနော ဓမ္မဒ္ဓဇော ဓမ္မကေတု ဓမ္မာဓိပတေယျော ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိံ သံဝိဒဟိတွာ အန္တောဇနသ္မိံ ၅၊ ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိံ သံဝိဒဟိတွာ ခတ္တိယေသု။ ပ။ အနုယန္တေသု။ ဗလကာယသ္မိံ။ ပြာဟ္မဏဂဟပတိ-ကေသု။ နေဂမဇာနပဒေသု။ သမဏပြာဟ္မဏေသု။ မိဂပက္ခိသု ဓမ္မေနဝ စက္ကံ ဝတ္ထေတိ၊ တံ ဟောတိ စက္ကံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ ကေနစိ မနုဿဘူတေန ပစ္စတ္တိကေန ပါဏိနာ။

ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခု ၆ တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ ဓမ္မံယေဝ နိဿာယ ဓမ္မံ သက္ကရောန္တော ဓမ္မံ ဂရုံ ကရောန္တော ဓမ္မံ အပစာယမာနော ဓမ္မဒ္ဓဇော ဓမ္မကေတု ဓမ္မာဓိပတေယျော ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိံ သံဝိဒဟတိ ကာယကမ္မသ္မိံ ၇ “ဝေရူပံ ကာယကမ္မံ သေဝိတဗ္ဗံ၊ ဝေရူပံ ကာယကမ္မံ န သေဝိတဗ္ဗံ”န္တိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခု တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ ဓမ္မံယေဝ နိဿာယ ဓမ္မံ သက္ကရောန္တော ဓမ္မံ ဂရုံ ကရောန္တော ဓမ္မံ အပစာယမာနော ဓမ္မဒ္ဓဇော ဓမ္မကေတု ဓမ္မာဓိပတေယျော ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိံ သံဝိဒဟတိ ဝစိကမ္မသ္မိံ ၈ “ဝေရူပံ ဝစိကမ္မံ သေဝိတဗ္ဗံ၊ ဝေရူပံ ဝစိကမ္မံ န သေဝိတဗ္ဗံ”န္တိ။ ပ။ မနောကမ္မသ္မိံ ၉ “ဝေရူပံ မနောကမ္မံ သေဝိတဗ္ဗံ၊ ဝေရူပံ မနောကမ္မံ န သေဝိတဗ္ဗံ”န္တိ။

၁-စက္ကန္တိ (က) ၂-ဂရုကရောန္တော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)
၃-အနုယုတ္တေသု (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၄-ဘိက္ခဝေ (က)

အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ရထကာရော ယံ တံ စက္ကံ ဆဟိ ဒိဝသေဟိ နိဋ္ဌိတံ၊ တံ ပဝတ္တေသိ။ တံ ပဝတ္တိတံ သမာနံ ယာဝတိကာ အဘိသင်္ခါရဿ ဂတိ၊ တာဝတိကံ ဂန္ဓာ စိဂ်လာယိတွာ ဘူမိယံ ပပတိ။ ယံ ပန တံ စက္ကံ ဆဟိ မာသေဟိ နိဋ္ဌိတံ ဆာရတ္ထုနေဟိ၊ တံ ပဝတ္တေသိ။ တံ ပဝတ္တိတံ သမာနံ ယာဝတိကာ အဘိသင်္ခါရဿ ဂတိ၊ တာဝတိကံ ဂန္ဓာ အက္ခာဟတံ မညေ အဋ္ဌာသိ။

ကော န ခေါ် သမ္ပ ရထကာရ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယမိဒံ^၁ စက္ကံ ဆဟိ ဒိဝသေဟိ နိဋ္ဌိတံ၊ တံ ပဝတ္တိတံ သမာနံ ယာဝတိကာ အဘိသင်္ခါရဿ ဂတိ၊ တာဝတိကံ ဂန္ဓာ စိဂ်လာယိတွာ ဘူမိယံ ပပတိ။ ကော ပန သမ္ပ ရထကာရ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယမိဒံ စက္ကံ ဆဟိ မာသေဟိ နိဋ္ဌိတံ ဆာရတ္ထုနေဟိ၊ တံ ပဝတ္တိတံ သမာနံ ယာဝတိကာ အဘိသင်္ခါရဿ ဂတိ၊ တာဝတိကံ ဂန္ဓာ အက္ခာဟတံ မညေ အဋ္ဌာသိတိ။ ယမိဒံ ဒေဝ စက္ကံ ဆဟိ ဒိဝသေဟိ နိဋ္ဌိတံ၊ တဿ နေမိပိ သဝင်္ကာ သဒေါသာ သကသာဝါ၊ အရာပိ သဝင်္ကာ သဒေါသာ သကသာဝါ၊ နာဘိပိ သဝင်္ကာ သဒေါသာ သကသာဝါ။ တံ နေမိယာပိ သဝင်္က္ကာ သဒေါသတ္တာ သကသာဝတ္တာ၊ အရာနမ္ပိ သဝင်္က္ကာ သဒေါသတ္တာ သကသာဝတ္တာ၊ နာဘိယာပိ သဝင်္က္ကာ သဒေါသတ္တာ သကသာဝတ္တာ ပဝတ္တိတံ သမာနံ ယာဝတိကာ အဘိသင်္ခါရဿ ဂတိ၊ တာဝတိကံ ဂန္ဓာ စိဂ်လာယိတွာ ဘူမိယံ ပပတိ။ ယံ ပန တံ ဒေဝ စက္ကံ ဆဟိ မာသေဟိ နိဋ္ဌိတံ ဆာရတ္ထုနေဟိ၊ တဿ နေမိပိ အဝင်္ကာ အဒေါသာ အကသာဝါ၊ အရာပိ အဝင်္ကာ အဒေါသာ အကသာဝါ၊ နာဘိပိ အဝင်္ကာ အဒေါသာ အကသာဝါ။ တံ နေမိယာပိ အဝင်္က္ကာ အဒေါသတ္တာ အကသာဝတ္တာ၊ အရာနမ္ပိ အဝင်္က္ကာ အဒေါသတ္တာ အကသာဝတ္တာ၊ နာဘိယာပိ အဝင်္က္ကာ အဒေါသတ္တာ အကသာဝတ္တာ ပဝတ္တိတံ သမာနံ ယာဝတိကာ အဘိသင်္ခါရဿ ဂတိ၊ တာဝတိကံ ဂန္ဓာ အက္ခာဟတံ မညေ အဋ္ဌာသိတိ။

သိယာ ခေါ် ပန ဘိက္ခုဝေ တုမှာကံ ဝေမဿ “အညော နူန တေန သမယေန သော ရထကာရော အဟောသိ”တိ။ န ခေါ် ပနေတံ ဘိက္ခုဝေ ဇေ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ အဟံ တေန သမယေန သော ရထကာရော အဟောသိ၊ တဒါဟံ ဘိက္ခုဝေ ကုသလော ဒါရုဝင်္ကာနံ ဒါရုဒေါသာနံ ဒါရုကသာဝါနံ။ တေရဟိ ခေါ် ပနာဟံ ဘိက္ခုဝေ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကုသလော ကာယဝင်္ကာနံ

ကာယဒေါသာနံ ကာယကသာဝါနံ၊ ကုသလော ဝစီဝင်္ကာနံ ဝစီဒေါသာနံ ဝစီကသာဝါနံ၊ ကုသလော မနောဝင်္ကာနံ မနောဒေါသာနံ မနောကသာဝါနံ။ ယဿ ကဿစိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ ကာယဝင်္ကော အပ္ပဟီနော ကာယဒေါသော ကာယကသာဝေါ၊ ဝစီဝင်္ကော အပ္ပဟီနော ဝစီဒေါသော ဝစီကသာဝေါ၊ မနောဝင်္ကော အပ္ပဟီနော မနောဒေါသော မနောကသာဝေါ။ ဧဝံ ပပတိတာ တေ ဘိက္ခဝေ ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ၊ သေယျထာပိ တံ စက္ကံ ဆဟိ ဒိဝသေဟိ နိဋ္ဌိတံ။

ယဿ ကဿစိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ ကာယဝင်္ကော ပဟီနော ကာယဒေါသော ကာယကသာဝေါ၊ ဝစီဝင်္ကော ပဟီနော ဝစီဒေါသော ဝစီကသာဝေါ၊ မနောဝင်္ကော ပဟီနော မနောဒေါသော မနောကသာဝေါ။ ဧဝံ ပတိဋ္ဌိတာ တေ ဘိက္ခဝေ ဣမသ္မိ ဓမ္မဝိနယေ၊ သေယျထာပိ တံ စက္ကံ ဆဟိ မာသေဟိ နိဋ္ဌိတံ ဆာရတ္ထုနေဟိ။

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “ကာယဝင်္” ပဇဟိဿာမ ကာယဒေါသံ ကာယကသာဝံ၊ ဝစီဝင်္” ပဇဟိဿာမ ဝစီဒေါသံ ဝစီကသာဝံ၊ မနောဝင်္” ပဇဟိဿာမ မနောဒေါသံ မနောကသာဝ”န္တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-အပဏ္ဏကသုတ္တ

၁၆။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္တာဂတော ဘိက္ခု အပဏ္ဏကပဋိပဗ္ဗံ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ ယောနိ စဿ အာရဒ္ဓါ ဟောတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣစ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော ဟောတိ၊ ဘောဇနေ မတ္တညူ ဟောတိ၊ ဇာဂရိယံ အနယုတ္တော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော ဟောတိ? ဣစ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ ဟောတိ နာနုဗ္ဗနဂ္ဂါဟိ၊ ယတွာဓိကရဏမေနံ၊ စက္ခုန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္တာဿဝေယျံ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ သောဟေန သဒ္ဓိ သုတွာ၊ ဃာနေန ဝန္တံ ဃာယိတွာ။ ဇိဝှိယ ရသံ သာယိတွာ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတွာ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ ဟောတိ နာနုဗ္ဗနဂ္ဂါဟိ။

၁-အပဏ္ဏကတံ ပဋိပဗ္ဗံ (သီ၊ဋ) ဋီကာယ ပန သမေတိ။ ၂-ယတွာဓိကရဏမေတံ (သီ)

ယတွာဓိကရဏမေနံ မနိန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္တာဿဝေယျံ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ မနိန္ဒြိယံ၊ မနိန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဘောဇနေ မတ္တညူ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော အာဟာရံ အာဟာရေတိ နေဝ ဒဝါယ န မဒါယ န မဏ္ဍနာယ န ဝိဘူသနာယ၊ ယာဝဒေဝ ဣမဿ ကာယဿ ဌိတိယာ ယာပနာယ ဝိဟိံ သူပရတိယာ မြဟ္မစရိယာနုဂဟာယ၊ ဣတိ ပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ ပဋိဟင်္ခါမိ၊ နဝဉ္စ ပေဒနံ န ဥပ္ပါဒေဿာမိ၊ ယာတြာ စ မေ ဘဝိဿတိ၊ အနဂဇ္ဇတာ စ ဖာသုဝိဟာရော စာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဘောဇနေ မတ္တညူ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇာဂရိယံ အနုယုတ္တော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒိဝသံ စက်မေန နိသဇ္ဇာယ အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ၊ ရတ္တိယာ ပဌမံ ယာမံ စက်မေန နိသဇ္ဇာယ အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ၊ ရတ္တိယာ မဇ္ဈိမံ ယာမံ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သီဟသေယျံ ကပ္ပေတိ ပါဒေ ပါဒံ အစ္စာဓာယ သတော သမ္ပဇာနော ဥဋ္ဌာနသညံ မနသိ ကရိတွာ၊ ရတ္တိယာ ပစ္ဆိမံ ယာမံ ပစ္စုဋ္ဌာယ စက်မေန နိသဇ္ဇာယ အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇာဂရိယံ အနုယုတ္တော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အပဏ္ဏကပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ၊ ယောနိ စဿ အာရဒ္ဓါ ဟောတိ အာသဝါနံ ခယာယာတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-အတ္တဗျာဗာဓေုတ္တ

၁၇။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အတ္တဗျာဗာဓေယပိ သံဝတ္တန္တိ၊ ပရဗျာဗာဓေယပိ သံဝတ္တန္တိ၊ ဥဘယဗျာဗာဓေယပိ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ တယော? ကာယဒုစ္စရိတံ ဝစီဒုစ္စရိတံ မနောဒုစ္စရိတံ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ဓမ္မာ အတ္တဗျာဗာဓေယပိ သံဝတ္တန္တိ၊ ပရဗျာဗာဓေယပိ သံဝတ္တန္တိ၊ ဥဘယဗျာဗာဓေယပိ သံဝတ္တန္တိ။

တယောမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ နေဝတ္တဗျာဗာဓေယပိ သံဝတ္တန္တိ၊ န ပရဗျာဗာဓေယပိ သံဝတ္တန္တိ၊ န ဥဘယဗျာဗာဓေယပိ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ တယော? ကာယသုစရိတံ ဝစီသုစရိတံ မနောသုစရိတံ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ

တယော မ္ဗော နေဝတ္တဗျာဗာဓာယပိ သံဝတ္တန္တိ၊ န ပရဗျာဗာဓာယပိ သံဝတ္တန္တိ၊
န ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ သံဝတ္တန္တိတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ဒေဝလောကသုတ္တ

၁၈။ သစေ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝံ ပုစ္ဆေယျံ
“ဒေဝလောကူပပတ္တိယာ အာဝုသော သမဏေ ဂေါတမေ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿ-
ထာ”တိ။ နန တုမေ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ အဋ္ဌိယေယျာထ ဟရာယေယျာထ
ဇိဂုစ္ဆေယျာထာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဣတိ ကိရ တုမေ ဘိက္ခဝေ ဒိဗ္ဗေန အာယုနာ
အဋ္ဌိယထ ဟရာယထ ဇိဂုစ္ဆထ၊ ဒိဗ္ဗေန ဝဏ္ဏေန၊ ဒိဗ္ဗေန သုခေန၊ ဒိဗ္ဗေန
ယသေန၊ ဒိဗ္ဗေနာဓိပတေယျေန အဋ္ဌိယထ ဟရာယထ ဇိဂုစ္ဆထ၊ ပဂေဝ ခေါပန
ဘိက္ခဝေ တုမေဟိ ကာယဒုစ္စရိတေန အဋ္ဌိယိတဗ္ဗံ ဟရာယိတဗ္ဗံ ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗံ။
ဝစီဒုစ္စရိတေန၊ မနောဒုစ္စရိတေန အဋ္ဌိယိတဗ္ဗံ ဟရာယိဘဗ္ဗံ ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ။ ။
အဋ္ဌမံ။

၉-ပဌမပါပဏိကသုတ္တ

၁၉။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ပါပဏိကော အဘဗ္ဗော
အနဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ အဓိဂန္တု၊ အဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ ဖာတိံ ကာတုံ။
ကတမေဟိ တိဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပါပဏိကော ပုဗ္ဗဏှသမယံ န သက္ကစ္စံ ကမ္မန္တံ
အဓိဋ္ဌာတိ၊ မဇ္ဈိန္ဒကသမယံ န သက္ကစ္စံ ကမ္မန္တံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ သာယနသမယံ န
သက္ကစ္စံ ကမ္မန္တံ အဓိဋ္ဌာတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော
ပါပဏိကော အဘဗ္ဗော အနဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ အဓိဂန္တု၊ အဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ
ဖာတိံ ကာတုံ။

ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အဘဗ္ဗော
အနဓိဂတံ ဝါ ကုသလံ ဓမ္မံ အဓိဂန္တု၊ အဓိဂတံ ဝါ ကုသလံ ဓမ္မံ ဖာတိံ
ကာတုံ။ ကတမေဟိ တိဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပုဗ္ဗဏှသမယံ န သက္ကစ္စံ
သမာဓိနိမိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ မဇ္ဈိန္ဒကသမယံ န သက္ကစ္စံ သမာဓိနိမိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ၊
သာယနသမယံ န သက္ကစ္စံ သမာဓိနိမိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ
တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အဘဗ္ဗော အနဓိဂတံ ဝါ ကုသလံ ဓမ္မံ
အဓိဂန္တု၊ အဓိဂတံ ဝါ ကုသလံ ဓမ္မံ ဖာတိံ ကာတုံ။

၁-မဇ္ဈိန္ဒကသမယံ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)   ၂-ဖာတိကတ္တု (သီ)၊ ဖာတိကာတုံ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ)
အံ ၁-၈

တီဟိ ဘိက္ခုဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတော ပါပဏိကော ဘဗ္ဗော အနဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ အဓိဂန္တံ၊ အဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ ဖာတိံ ကာတုံ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣဓ ဘိက္ခုဝေ ပါပဏိကော ပုဗ္ဗဏှသမယံ သက္ကစ္စံ ကမ္မန္တံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ မဇ္ဈိန္ဒြိယသမယံ။ပ။ သာယနသမယံ သက္ကစ္စံ ကမ္မန္တံ အဓိဋ္ဌာတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ တီဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတော ပါပဏိကော ဘဗ္ဗော အနဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ အဓိဂန္တံ၊ အဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ ဖာတိံ ကာတုံ။

ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခုဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု ဘဗ္ဗော အနဓိဂတံ ဝါ ကုသလံ ဓမ္မံ အဓိဂန္တံ၊ အဓိဂတံ ဝါ ကုသလံ ဓမ္မံ ဖာတိံ ကာတုံ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣဓ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခု ပုဗ္ဗဏှသမယံ သက္ကစ္စံ သမာဓိနိမိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ မဇ္ဈိန္ဒြိယသမယံ။ပ။ သာယနသမယံ သက္ကစ္စံ သမာဓိနိမိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု ဘဗ္ဗော အနဓိဂတံ ဝါ ကုသလံ ဓမ္မံ အဓိဂန္တံ၊ အဓိဂတံ ဝါ ကုသလ ဓမ္မံ ဖာတိံ ကာတုန္တိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ဒုတိယပါပဏိကသုတ္တ

၂၀။ တီဟိ ဘိက္ခုဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတော ပါပဏိကော န-
စိရသေဝ မဟတ္တံ ဝေပုလ္လတ္တံ^၁ ပါပုဏာတိ ဘောဂေသု။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣဓ ဘိက္ခုဝေ ပါပဏိကော စက္ခုမာ စ ဟောတိ ဝိရုဏေ စ နိဿယသမ္ပန္ဓော စ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခုဝေ ပါပဏိကော စက္ခုမာ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခုဝေ ပါပဏိကော ပဏိယံ ဇာနာတိ “ဣဒံ ပဏိယံ ဧဝံ ကိတံ၊ ဧဝံ ဝိက္ကယမာနံ^၂ ဣတ္တကံ မူလံ ဘဝိဿတိ ဣတ္တကော ဥဒယော”တိ^၃။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ပါပဏိကော စက္ခုမာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခုဝေ ပါပဏိကော ဝိရုဏေ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခုဝေ ပါပဏိကော ကုသလော ဟောတိ ပဏိယံ ကေတုဉ္စ ဝိက္ကေတုဉ္စ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ပါပဏိကော ဝိရုဏေ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခုဝေ ပါပဏိကော နိဿယသမ္ပန္ဓော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခုဝေ ပါပဏိကံ ယေ တေ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တာ ဝါ အမှာ မဟဒ္ဒနာ မဟာဘောဂါ၊ တေ ဧဝံ ဇာနန္တိ “အယံ ခေါ ဘဝံ ပါပဏိကော စက္ခုမာ

၁-မဟန္တံ ဝါ ဝေပုလ္လတ္တံ ဝါ (ဣက) ၂-ဝိက္ကယမာနံ (?) ၃-ဥဒယောတိ (ဒိ)

ဝိရုဏေ စ ပဋိဗလော ပုတ္တဒါရဉ္စ ပေါသေတုံ၊ အမှာက္ခန္ဓ ကာလေန ကာလံ အနုပ္ပဒါတု”န္တိ။ တေ နံ ဘောဂေဟိ နိပတန္တိ “ဣတော သမ္ပ ပါပဏိက ဘောဂေ ကရိတွာ”ပုတ္တဒါရဉ္စ ပေါသေဟိ၊ အမှာက္ခန္ဓ ကာလေန ကာလံ အနုပ္ပဒေဟိ”တိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပါပဏိကော နိဿယသမ္ပန္နော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတော ပါပဏိကော နစိရဿေဝ မဟတ္တံ ဝေပုလ္လတ္တံ ပါပုဏာတိ ဘောဂေသု။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု နစိရဿေဝ မဟတ္တံ ဝေပုလ္လတ္တံ ပါပုဏာတိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ ကတမေဟိ တိဟိ? ဣစ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စက္ခုမာ စ ဟောတိ ဝိရုဏေ စ နိဿယသမ္ပန္နော စ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စက္ခုမာ ဟောတိ? ဣစ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခသမုဒယော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခနိရောဂေါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စက္ခုမာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိရုဏေ ဟောတိ? ဣစ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာရဒ္ဓဝိရိယော ဝိဟရတိ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ၊ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယ ထာမဝါ ဒဠပရက္ကမော အနိက္ခိတ္တရုဏေ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိရုဏေ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု နိဿယသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣစ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယေ တေ ဘိက္ခု ဗဟုဿုတာ အာဂတာဂမာ ဓမ္မဏေ ဝိနယဓရာ မာတိကာဓရာ၊ တေ ကာလေန ကာလံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပရိပုစ္ဆတိ ပရိပုဉ္စတိ “ဣဒံ ဘန္တေ ကထံ၊ ဣမဿ ကော အတ္ထော”တိ။ တဿ တေ အာယသ္မန္တော အဝိဝဋံ စေဝ ဝိဝရန္တိ၊ အနုတ္တာနိကတဉ္စ ဥတ္တာနိကဓောန္တိ၊ အနေကဝိဟိတေသု စ ကဗိဋ္ဌာနိယေသု မဓမ္မေသု ကမ်” ပဋိဝိနောဒေန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု နိဿယသမ္ပန္နော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု နစိရဿေဝ မဟတ္တံ ဝေပုလ္လတ္တံ ပါပုဏာတိ ကုသလေသု ဓမ္မေသုတိ။ ။ဒသမံ။

ရထကာရဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။
ပဌမဘာဏဝါရော နိဋ္ဌိတော။

လောကသို့။ ကတမေ တယော? ကာယသက္ခီ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။
ဣမေ ခေါ အာဝုသော တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသို့။
ဣမေသံ အာဝုသော တိဏ္ဍံ ပုဂ္ဂလာနံ ကတမော တေ ပုဂ္ဂလော ခမတိ
အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စာ”တိ။

တယောမေ အာဝုသော သာရိပုတ္တ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ
လောကသို့။ ကတမေ တယော? ကာယသက္ခီ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။
ဣမေ ခေါ အာဝုသော တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသို့။
ဣမေသံ အာဝုသော တိဏ္ဍံ ပုဂ္ဂလာနံ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော ကာယသက္ခီ၊ အယံ
မေ ပုဂ္ဂလော ခမတိ ဣမေသံ တိဏ္ဍံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ
ပဏီတတရော စ။ တံ ကိဿ ဟေဟု? ဣမဿ အာဝုသော ပုဂ္ဂလဿ သမာဓိန္ဒြိယံ
အဓိမတ္တန္တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကောဠိကော အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ
တေဒဝေါစ “တယောမေ အာဝုသော သာရိပုတ္တ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ
လောကသို့။ ကတမေ တယော? ကာယသက္ခီ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။
ဣမေ ခေါ အာဝုသော တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသို့။
ဣမေသံ အာဝုသော တိဏ္ဍံ ပုဂ္ဂလာနံ ကတမော တေ ပုဂ္ဂလော ခမတိ
အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စာ”တိ။

တယောမေ အာဝုသော ကောဠိက ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ
လောကသို့။ ကတမေ တယော? ကာယသက္ခီ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။
ဣမေ ခေါ အာဝုသော တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသို့။
ဣမေသံ အာဝုသော တိဏ္ဍံ ပုဂ္ဂလာနံ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ အယံ
မေ ပုဂ္ဂလော ခမတိ ဣမေသံ တိဏ္ဍံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ
ပဏီတတရော စ။ တံ ကိဿ ဟေဟု? ဣမဿ အာဝုသော ပုဂ္ဂလဿ ပညိန္ဒြိယံ
အဓိမတ္တန္တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အာယသ္မန္တံ သမိဒ္ဓံ၊ အာယသ္မန္တံ
မဟာကောဠိကံ တေဒဝေါစ ‘‘ဗျာကတံ ခေါ အာဝုသော အမေဟိ သဗ္ဗေဘေဝ
ယထာသကံ ပဋိဘာနံ၊ အာယာမာဝုသော၊ ယေန ဘဂဝါ တေနပသက်မိဿာမ၊
ဥပသက်မိတွာ ဘဂဝတော တေမတ္ထံ အာရောစေဿာမ၊ ယထာ နော
ဘဂဝါ ဗျာကရိဿတိ၊ တထာ နံ ဓာရေဿာမာ’’တိ။ ‘‘ဝေမာဝုသော’’တိ
ခေါ အာယသ္မာ စ သမိဒ္ဓေါ၊ အာယသ္မာ စ မဟာကောဠိကော အာယသ္မတော

သာရိပုတ္တဿ ပဗ္ဗဿောသုံ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ စ သာရိပုတ္တော၊ အာယသ္မာ စ သမိဒ္ဓေါ၊ အာယသ္မာ စ မဟာကောဠိကော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ နိဿိဒိံသု၊ ကေမန္တံ နိဿိန္နော ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ယာဝတကော အဟောသိ အာယသ္မတာ စ သမိဒ္ဓေန၊ အာယသ္မတာ စ မဟာကောဠိကေန သဒ္ဓိံ ကထာသလ္လာပေါ၊ တံ သဗ္ဗံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။

န ခွေတ္တ သာရိပုတ္တ သုကရံ ကေံသေန ဗျာကာတုံ “အယံ ဣမေသံ တိဏ္ဍံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စာ”တိ။ ဌာနံ ဟေတံ သာရိပုတ္တ ဝိဇ္ဇတိ။ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ သွာဿ အရဟတ္တာယ ပဋိပန္နော၊ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော ကာယသင်္ဂီ၊ သွာဿ သကဒါဂါမိ ဝါ အနာဂါမိ ဝါ၊ ယော စာယံ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ သောပဿ သကဒါဂါမိ ဝါ အနာဂါမိ ဝါ။

န ခွေတ္တ သာရိပုတ္တ သုကရံ ကေံသေန ဗျာကာတုံ “အယံ ဣမေသံ တိဏ္ဍံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စာ”တိ။ ဌာနံ ဟေတံ သာရိပုတ္တ ဝိဇ္ဇတိ။ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော ကာယသင်္ဂီ၊ သွာဿ အရဟတ္တာယ ပဋိပန္နော၊ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ သွာဿ သကဒါဂါမိ ဝါ အနာဂါမိ ဝါ၊ ယော စာယံ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ သောပဿ သကဒါဂါမိ ဝါ အနာဂါမိ ဝါ။

န ခွေတ္တ သာရိပုတ္တ သုကရံ ကေံသေန ဗျာကာတုံ “အယံ ဣမေသံ တိဏ္ဍံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စာ”တိ။ ဌာနံ ဟေတံ သာရိပုတ္တ ဝိဇ္ဇတိ။ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ သွာဿ အရဟတ္တာယ ပဋိပန္နော၊ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ သွာဿ သကဒါဂါမိ ဝါ အနာဂါမိ ဝါ၊ ယော စာယံ ပုဂ္ဂလော ကာယသင်္ဂီ၊ သောပဿ သကဒါဂါမိ ဝါ အနာဂါမိ ဝါ။

န ခွေတ္တ သာရိပုတ္တ သုကရံ ကေံသေန ဗျာကာတုံ “အယံ ဣမေသံ တိဏ္ဍံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စာ”တိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဂိလာနသုတ္တ

၂၂။ ဉတယောမေ ဘိက္ခဝေ ဂိလာနာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? ဣဒ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော-ဂိလာနော လံဘန္တောဝါ သပ္ပါယာနိ ဘောဇနာနိ အလဘန္တော ဝါ သပ္ပါယာနိ ဘောဇနာနိ၊ လဘန္တော ဝါ သပ္ပါယာနိ ဘောသဇ္ဇာနိ အလဘန္တော ဝါ သပ္ပါယာနိ ဘောသဇ္ဇာနိ၊ လဘန္တော

၁-သွာယံ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)၊ သောယံ (က) ၂-သောယံ(က) ၃-အဘိ ၃-၃၃၀-ဝိဇ္ဇဝိ။

ဝါ ပတိရူပံ ဥပဋ္ဌာကံ အလဘန္တော ဝါ ပတိရူပံ ဥပဋ္ဌာကံ နေဝ ဝုဋ္ဌာတိ တမှာ အာဗာဓာ။

ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဂိလာနော လဘန္တော ဝါ သပ္ပိယာနိ ဘောဇနာနိ အလဘန္တော ဝါ သပ္ပိယာနိ ဘောဇနာနိ၊ လဘန္တော ဝါ သပ္ပိယာနိ ဘောသဇ္ဇာနိ အလဘန္တော ဝါ သပ္ပိယာနိ ဘောသဇ္ဇာနိ၊ လဘန္တော ဝါ ပတိရူပံ ဥပဋ္ဌာကံ အလဘန္တော ဝါ ပတိရူပံ ဥပဋ္ဌာကံ ဝုဋ္ဌာတိ တမှာ အာဗာဓာ။

ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဂိလာနော လဘန္တောဝ သပ္ပိယာနိဘောဇနာနိ နော အလဘန္တော၊ လဘန္တောဝ သပ္ပိယာနိ ဘောသဇ္ဇာနိ နော အလဘန္တော၊ လဘန္တောဝ ပတိရူပံ ဥပဋ္ဌာကံ နော အလဘန္တော ဝုဋ္ဌာတိ တမှာ အာဗာဓာ။

တတြိ ဘိက္ခဝေ ယှာယံ ဂိလာနော လဘန္တောဝ သပ္ပိယာနိ ဘောဇနာနိ နော အလဘန္တော၊ လဘန္တောဝ သပ္ပိယာနိ ဘောသဇ္ဇာနိ နော အလဘန္တော၊ လဘန္တောဝ ပတိရူပံ ဥပဋ္ဌာကံ နော အလဘန္တော ဝုဋ္ဌာတိ တမှာ အာဗာဓာ။ ဣမံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဂိလာနံ ပဋိစ္စ ဂိလာနဘတ္တံ အနုညာတံ၊ ဂိလာနဘောသဇ္ဇံ အနုညာတံ၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာကော အနုညာတော။ ဣမဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဂိလာနံ ပဋိစ္စ အညေပိ ဂိလာနာ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ဂိလာနာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။

ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယောမေ ဂိလာနူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော လဘန္တော ဝါ တထာဂတံ ဒဿနာယ အလဘန္တော ဝါ တထာဂတံ ဒဿနာယ၊ လဘန္တော ဝါ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ သဝနာယ အလဘန္တော ဝါ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ သဝနာယ နေဝ ဩက္ကမတိ နိယာမံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္ပတ္တိံ။

ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော လဘန္တော ဝါ တထာဂတံ ဒဿနာယ အလဘန္တော ဝါ တထာဂတံ ဒဿနာယ၊ လဘန္တော ဝါ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ သဝနာယ အလဘန္တော ဝါ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ သဝနာယ ဩက္ကမတိ နိယာမံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္ပတ္တိံ။

ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော လဘန္တောဝ တထာဂတံ ဒဿနာယ နော အလဘန္တော၊ လဘန္တောဝ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ သဝနာယ နော အလဘန္တော ဩက္ကမတိ နိယာမံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္ပတ္တိံ။

တတြ ဘိက္ခုဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော လဘန္တောဝ တထာဂတံ ဒဿနာယ
 နော အလဘန္တော၊ လဘန္တောဝ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ သဝနာယ
 နော အလဘန္တော ဩက္ကမတိ နိယာမံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္ပတ္တံ။ ဣမံ ခေါ
 ဘိက္ခုဝေ ပုဂ္ဂလံ ပဋိစ္စ ဓမ္မဒေသနာ အနုညာတာ၊ ဣမဉ္စ ပန ဘိက္ခုဝေ ပုဂ္ဂလံ
 ပဋိစ္စ အညေသမ္ပိ ဓမ္မော ဒေသေတဗ္ဗော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခုဝေ တယော
 ဝိလာနူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္နိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-သင်္ခါရသုတ္တ

၂၃။ တယောမေ ဘိက္ခုဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္နိ။
 ကတမေ တယော? ဣဓ ဘိက္ခုဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သဗျာဗန္ဓိ ကာယသင်္ခါရံ
 အဘိသင်္ခရေတိ၊ သဗျာဗန္ဓိ ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ သဗျာဗန္ဓိ မနော-
 သင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ။ သော သဗျာဗန္ဓိ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ
 သဗျာဗန္ဓိ ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ သဗျာဗန္ဓိ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ
 သဗျာဗန္ဓိ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ တမေနံ သဗျာဗန္ဓိ လောကံ ဥပပန္နံ သမာနံ
 သဗျာဗန္ဓော ဖဿာ ဖုသန္တိ။ သော သဗျာဗန္ဓေဟိ ဖဿေဟိ ဖုဠော သမာနော
 သဗျာဗန္ဓိ ဝေဒနံ ဝေဒယတိ ဧကန္တဒုက္ခံ၊ သေယျထာပိ သတ္တာ နေရယိကာ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခုဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သဗျာဗန္ဓိ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခ-
 ရေတိ၊ သဗျာဗန္ဓိ ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ သဗျာဗန္ဓိ မနောသင်္ခါရံ
 အဘိသင်္ခရေတိ။ သော သဗျာဗန္ဓိ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ သဗျာဗန္ဓိ
 ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ သဗျာဗန္ဓိ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ သဗျာဗန္ဓိ
 လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ တမေနံ သဗျာဗန္ဓိ လောကံ ဥပပန္နံ သမာနံ သဗျာဗန္ဓော
 ဖဿာ ဖုသန္တိ။ သော သဗျာဗန္ဓေဟိ ဖဿေဟိ ဖုဠော သမာနော သဗျာဗန္ဓိ
 ဝေဒနံ ဝေဒယတိ ဧကန္တသုခံ၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ သုဘကိဏှာ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခုဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သဗျာဗန္ဓိ အဗျာဗန္ဓိ ကာယသင်္ခါရံ
 အဘိသင်္ခရေတိ၊ သဗျာဗန္ဓိ အဗျာဗန္ဓိ ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊
 သဗျာဗန္ဓိ အဗျာဗန္ဓိ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ။ သော သဗျာဗန္ဓိ
 အဗျာဗန္ဓိ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ သဗျာဗန္ဓိ အဗျာဗန္ဓိ ဝစီသင်္ခါရံ
 အဘိသင်္ခရိတွာ သဗျာဗန္ဓိ အဗျာဗန္ဓိ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ
 သဗျာဗန္ဓိ အဗျာဗန္ဓိ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ တမေနံ သဗျာဗန္ဓိ အဗျာဗန္ဓိ

လောကံ ဥပပန္နံ သမာနံ သဗျာဗဇ္ဈာပိ အဗျာဗဇ္ဈာပိ ဖဿာ ဖုသန္တိ။ သော သဗျာဗဇ္ဈေဟိပိ အဗျာဗဇ္ဈေဟိပိ ဖဿေဟိ ဖုဋ္ဌော သမာနော သဗျာဗဇ္ဈိ အဗျာဗဇ္ဈိ ဝေဒနံ ဝေဒယတိ ဝေါက္ခိဏ္ဏသုခဒုက္ခံ၊ သေယျထာပိ မနုဿာ ကေစ္စေ စ ဒေဝါ ကေစ္စေ စ ဝိနိပါတိကာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။တတိယံ။

၄-ဗဟုကာရသုတ္တ

၂၄။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုကာရာ။ ကတမေ တယော? ယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလံ အာဂမ္မ ပုဂ္ဂလော ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုကာရာ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ယံ ပုဂ္ဂလံ အာဂမ္မ ပုဂ္ဂလော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခသမုဒယော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အယ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုကာရာ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ယံ ပုဂ္ဂလံ အာဂမ္မ ပုဂ္ဂလော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုကာရာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ပုဂ္ဂလာ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုကာရာ။

ဣမေဟိ စ ပန ဘိက္ခဝေ တိဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ နတ္ထညော ပုဂ္ဂလော ဗဟုကာရာတိ ဝဒါမိ။ ဣမေသံ ပန ဘိက္ခဝေ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ဣမိနာ ပုဂ္ဂလေန န သုပ္ပတိကာရံ ဝဒါမိ၊ ယဒိဒံ အဘိဝါဒနပစ္စုဋ္ဌာနအဇ္ဇ- လိကမ္မ သာမိဏိကမ္မ စီဝရ ပိဏ္ဏပါတ သေနာသန ဂိလာန ပစ္စယ ဘောသဇ္ဇ- ပရိက္ခာရာနုပ္ပဒါနေနာတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဝဇီရူပမသုတ္တ

၂၅။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ။ ကတမေ တယော? အရက္ခပမစိတ္တော ပုဂ္ဂလော၊ ဝိဇ္ဇူပမစိတ္တော ပုဂ္ဂလော၊ ဝဇီရူပမစိတ္တော ပုဂ္ဂလော။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အရက္ခပမစိတ္တော ပုဂ္ဂလော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ကောဓနေော ဟောတိ ဥပါယာသဗဟုလော၊

အပ္ပဗ္ဗိ ဝုတ္တော သမာနော အဘိသဇ္ဇတိ ကုပ္ပတိ ဗျာပဇ္ဇတိ ပတိတ္ထိယတိ၊ ကောဝဉ္ဇ ဒေါသဉ္ဇ အပ္ပစ္စယဉ္ဇ ပါတုကရောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဒုဋ္ဌာရုကော ကဋ္ဌေန ဝါ ကဋ္ဌလာယ၂ ဝါ ခန္တိတော? ဘိယျောသော မတ္တာယ အာဆံ ဒေတိ^၁။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကောဓနော ဟောတိ ဥပါယာသဗဟုလော၊ အပ္ပဗ္ဗိ ဝုတ္တော သမာနော အဘိသဇ္ဇတိ ကုပ္ပတိ ဗျာပဇ္ဇတိ ပတိတ္ထိယတိ၊ ကောဝဉ္ဇ ဒေါသဉ္ဇ အပ္ပစ္စယဉ္ဇ ပါတုကရောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အရုက္ခပမစိတ္တော ပုဂ္ဂလော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇူပမစိတ္တော ပုဂ္ဂလော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော “ဣဒံ ဒုက္ခ” န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခသမုဒယော” တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓော” တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ” တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ စက္ခုမာ ပုရိသော ရတ္တန္တကာရတိမိသာယံ ဝိဇ္ဇန္တရိကာယ ရူပါနိ ပဿေယျ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော “ဣဒံ ဒုက္ခ” န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ” တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇူပမစိတ္တော ပုဂ္ဂလော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ဝဇိရူပမစိတ္တော ပုဂ္ဂလော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဝဇိရဿ နတ္ထိ ကိန္တိ အဘေဇ္ဇံ မဏိ ဓါ ပါသာဏော ဝါ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာသဝါနံ ခယာ။ ပ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဝဇိရူပမစိတ္တော ပုဂ္ဂလော။ ဣဓေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ပုဂ္ဂလော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ^၂။ ။ပဉ္စမံ။

၆-သေဝိတဗ္ဗသုတ္တ

၂၆။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရူပါသိတဗ္ဗော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရူပါသိတဗ္ဗော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သက္ကတွာ ဂရုံ ကတွာ သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရူပါသိတဗ္ဗော။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ

၁-ဒုဋ္ဌာရုကာ (သီ)   ၂-ကထလာယ (သျှ၊ ကံ၊ က)၊ ကဋ္ဌလေန-ကထလေန (အဋ္ဌကထာ)
 ၃-ခန္တိတာ (သီ)   ၄-အဿဝနောတိ (သီ)   ၅-အဘိ ၃-၁၃၃-ပိဋကံ

ပုဂ္ဂလော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရူပါသိတဗ္ဗော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဟီနော ဟောတိ သီလေန သမာဓိနာ ပညာယ။ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရူပါသိတဗ္ဗော အညတြိ အနုဒ္ဒဿာ အညတြိ အနုကမ္မာ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရူပါသိ-
တဗ္ဗော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သဒိသော ဟောတိ သီလေန
သမာဓိနာ ပညာယ။ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော
ပယိရူပါသိတဗ္ဗော။ တံ ကိဿ ဟေတု? သီလသာမညဂတာနံ သတံ
သီလကထာ စ နော ဘဝိဿတိ။ သာ စ နော ပဝတ္တိနိ ဘဝိဿတိ။ သာ စ
နော ဖာသု ဘဝိဿတိ။ သမာဓိသာမညဂတာနံ သတံ သမာဓိကထာ စ နော
ဘဝိဿတိ။ သာ စ နော ပဝတ္တိနိ ဘဝိဿတိ။ သာ စ နော ဖာသု ဘဝိဿတိ။
ပညာသာမညဂတာနံ သတံ ပညာကထာ စ နော ဘဝိဿတိ။ သာ စ နော
ပဝတ္တိနိ ဘဝိဿတိ။ သာ စ နော ဖာသု ဘဝိဿတိ။ တသ္မာ ဧဝရူပေါ
ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရူပါသိတဗ္ဗော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သက္ကတွာ ပရူ ကတွာ သေဝိတဗ္ဗော
ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရူပါသိတဗ္ဗော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဓိကော
ဟောတိ သီလေန သမာဓိနာ ပညာယ။ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သက္ကတွာ
ဂရုံ ကတွာ သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရူပါသိတဗ္ဗော။ တံ ကိဿ ဟေတု?
ဣတိ အပရိပူရံ ဝါ သီလက္ခန္ဓံ ပရိပူရေဿာမိ၊ ပရိပူရံ ဝါ သီလက္ခန္ဓံ တတ္ထ တတ္ထ
ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမိ။ အပရိပူရံ ဝါ သမာဓိက္ခန္ဓံ ပရိပူရေဿာမိ၊ ပရိပူရံ
ဝါ သမာဓိက္ခန္ဓံ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမိ။ အပရိပူရံ ဝါ ပညာက္ခန္ဓံ
ပရိပူရေဿာမိ၊ ပရိပူရံ ဝါ ပညာက္ခန္ဓံ ဟတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေ-
ဿာမိတိ။ တသ္မာ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော သက္ကတွာ ဂရုံ ကတွာ သေဝိတဗ္ဗော
ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရူပါသိတဗ္ဗော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော
သံဂိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္ဒိ။

နိဟိယတိ ပုရိသော နိဟိနသေဝိ၊
န စ ဟာယေထ ကဒါမိ တုလျသေဝိ။
သျှေဋ္ဌမုပနမံ ဥဒေတိ ဒိပုံ၊
တသ္မာ အတ္တနော ဥတ္တရိ ဘဇေထာတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဇိဂုန္တိတဗ္ဗသုတ္တ

၂၇။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဇိဂုန္တိတဗ္ဗော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရူပါသိတဗ္ဗော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရူပါသိတဗ္ဗော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရူပါသိတဗ္ဗော။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဇိဂုန္တိတဗ္ဗော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရူပါသိတဗ္ဗော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒုဿီလော ဟောတိ ပါပဓမ္မော အသုစိ သင်္ကဿရသမာစာရော ပဋိစ္စန္ဒကမ္မန္တော အဿမဏော သမဏပဋိညော အဗြဟ္မစာရိ ဗြဟ္မစာရိပဋိညော အန္တောပူတိ အဝဿုတော ကသမ္ပုဇာတော၊ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဇိဂုန္တိတဗ္ဗော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရူပါသိတဗ္ဗော။ တံ ကိဿ ဟေတု? ကိဉ္ဇာပိ ဘိက္ခဝေ ဧဝရူပဿ ပုဂ္ဂလဿ န ဒိဋ္ဌာနဂတိံ အာပဇ္ဇတိ၊ အထ ခေါ နံ ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အတ္တုဂ္ဂစ္ဆတိ “ပါပမိတ္တော ပုရိသပုဂ္ဂလော ပါပသဟာယော ပါပသမ္ပဝင်္ကော”တိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အဟိ ဂုထဂတော ကိဉ္ဇာပိ န ဒံသတိ? အထ ခေါ နံ မက္ခေတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကိဉ္ဇာပိ ဧဝရူပဿ ပုဂ္ဂလဿ န ဒိဋ္ဌာနဂတိံ အာပဇ္ဇတိ၊ အထ ခေါ နံ ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အတ္တုဂ္ဂစ္ဆတိ “ပါပမိတ္တော ပုရိသပုဂ္ဂလော ပါပသဟာယော ပါပသမ္ပဝင်္ကော”တိ။ တသ္မာ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော ဇိဂုန္တိတဗ္ဗော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရူပါသိတဗ္ဗော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရူပါသိတဗ္ဗော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကောဓနော ဟောတိ ဥပါယာသမဟုလော၊ အပ္ပဗ္ဗိ ဝုတ္တော သမာနော အဘိသဇ္ဇတိ ကုပ္ပတိ ဗျာပဇ္ဇတိ ပတိတ္ထိယတိ၊ ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဒုဋ္ဌာရုကော ကဋ္ဌေန ဝါ ကဋ္ဌလာယ ဝါ ဃနိတော ဘိယျောသော မတ္တာယ အာသဝံ ဒေတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ။ပ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ တိန္ဒြကာလာတံ ကဋ္ဌေန ဝါ ကဋ္ဌလာယ ဝါ ဃနိတံ ဘိယျောသော မတ္တာယ စိဋ္ဌိဋ္ဌာယတိ စိဋ္ဌိဋ္ဌာယတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ။ပ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဂုထကူပေါ ကဋ္ဌေန ဝါ ကဋ္ဌလာယ ဝါ ဃနိတော ဘိယျောသော မတ္တာယ ဒုဂ္ဂန္ဓော ဟောတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော

ပုဂ္ဂလော ကောဓနော ဟောတိ ဥပါယာသဗဟုလော၊ အပ္ပမ္ဘိ ဝုတ္တော သမာနော အဘိသဇ္ဇတိ ကုပ္ပတိ ဗျာပဇ္ဇတိ ပတိတ္ထိယတိ၊ ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကနေတိ။ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရူပါသိတဗ္ဗော။ တံ ကိဿ ဟေတု? အက္ခောသေယျပိ မံ၊ ပရိဘာသေယျပိ မံ၊ အနတ္တမ္ဘိ မံ ကရေယျာတိ။ တသ္မာ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရူပါသိတဗ္ဗော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရူပါသိ-
 တဗ္ဗော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလဝါ ဟောတိ ကလျာဏ-
 ဓမ္မော၊ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရူပါသိ-
 တဗ္ဗော။ ဘံ ကိဿ ဟေတု? ကိဉ္စာပိ ဘိက္ခဝေ ဧဝရူပဿ ပုဂ္ဂလဿ န
 ဒိဋ္ဌာနဂတိ” အာပဇ္ဇတိ၊ အထ ခေါ နံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အတ္တဂုစ္ဆတိ
 “ကလျာဏမိတ္တော ပုရိသပုဂ္ဂလော ကလျာဏသဟာယော ကလျာဏသမ္ပ-
 ဝကော”တိ။ တသ္မာ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရူပါသိ-
 တဗ္ဗော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ
 လောကသ္မိန္ဒိ။

နိဟိယတိ ပုရိသော နိဟိနသေဝိ၊
 န စ ဟာယေထ ကဒါဏိ တုလျသေဝိ။
 သေဠမုပနမံ ဥဒေတိ ဒိပုံ၊
 တသ္မာ အတ္တနော ဥတ္တရိံ ဘဇေထာတိ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-ဂူထဘာဏီသုတ္တ

၂၇။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ သောဟသ္မိ။
 ကတမေ တယော? ဂူထဘာဏီ ပုပ္ဖဘာဏီ မဓုဘာဏီ။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ
 ပုဂ္ဂလော ဂူထဘာဏီ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သဘဂ္ဂတော ဝါ
 ပရိသဂ္ဂတော ဝါ၊ ဣဘိမဇ္ဈဂတော ဝါ ပုဂ္ဂမဇ္ဈဂတော ဝါ ရာဇကုလမဇ္ဈဂတော
 ဝါ အဘိနီတော သက္ခိပုဋ္ဌော “ဟေမ္မော ပုရိသ၊ ယံ ဇာနာသိ၊ တံ
 ဝဒေဟိ”တိ။ သော အဇာနံ ဝါ အာဟ “ဇာနာမိ”တိ၊ ဇာနံ ဝါ အာဟ
 “န ဇာနာမိ”တိ၊ အပဿံ ဝါ အာဟ “ပဿာမိ”တိ၊ ပဿံ ဝါ အာဟ

၃-သဘာဂတော ဝါ ပရိသဂ္ဂတော ဝါ (သျှာ၊ ကံ)

“န ပဿာမီ”တိ။ ဣတိ အတ္တဟေတု ဝါ ပရဟေတု ဝါ အာမိသကိဉ္စိက္ခဟေတု ဝါ သမ္ပဇာနမုသာ ဘာသိတာ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂူထဘာဏီ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုပ္ဖဘာဏီ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သဘဂ္ဂတော ဝါ ပရိသဂ္ဂတော ဝါ ဣတိမဇ္ဈဂတော ဝါ ပုဂမဇ္ဈဂတော ဝါ ရာဇကုလမဇ္ဈဂတော ဝါ အဘိနိတော သက္ခိပုဋ္ဌော “ဟေန္တေ ပုရိသယံ ပဇာနာသိ၊ တံ ဝဒေဟီ”တိ။ သော အဇာနံ ဝါ အာဟ “န ဇာနာမီ”တိ၊ ဇာနံ ဝါ အာဟ “ဇာနာမီ”တိ၊ အပဿံ ဝါ အာဟ “န ပဿာမီ”တိ၊ ပဿံ ဝါ အာဟ “ပဿာမီ”တိ၊ ဣတိ အတ္တဟေတု ဝါ ပရဟေတု ဝါ အာမိသကိဉ္စိက္ခဟေတု ဝါ န သမ္ပဇာနမုသာ ဘာသိတာ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုပ္ဖဘာဏီ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော မဇုဘာဏီ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဖရူသံ ဝါစံ ပဟာယ ဖရူသာယ ဝါစာယ ပဋိပိရတော ဟောတိ၊ ယာ သာ ဝါစာ နေလာ ကဏ္ဍသုခါ ပေမနိယံ ဟဒယင်္ဂမာ ပေါရိ ဗဟုဇနကန္တာ ဗဟုဇနမနာပါ၊ တထာဂ္ဂပိ ဝါစံ ဘာသိတာ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော မဇုဘာဏီ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဟယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။ ။အဠမံ။

၉-အနန္တသုတ္တ

၂၉။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။ ကတမေ တယော? အန္တော ဧကစက္ခု ဌိစက္ခု။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အန္တော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ တထာဂ္ဂပံ စက္ခု န ဟောတိ၊ ယထာဂ္ဂပေန စက္ခုနာ အနဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ အဓိဂစ္ဆေယျ၊ အဓိဂတံ ဝါ အောဂံ ဖာတိ ကရေယျ။ တထာဂ္ဂပဗ္ဗိဿ စက္ခု န ဟောတိ၊ ယထာဂ္ဂပေန စက္ခုနာ ကုသလာကုသလေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ၊ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ၊ ဟိနပ္ပဏီတေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ၊ ကဏ္ဍသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အန္တော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဧကစက္ခု? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ တထာဂ္ဂပံ စက္ခု ဟောတိ၊ ယထာဂ္ဂပေန စက္ခုနာ အနဓိဂတံ ဝါ

၁-မ ၁-၃၅၅၊ အဘိ ၃-၁၃၂-ပိဋကသုပိ၊ ၂-ဇာတိကရေယျ (၁၆)

ဘောဂံ အဓိဂစ္ဆေယျ၊ အဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ ဖာတိံ ကရေယျ။ တထာရူပံ ပနဿိ
စက္ခု န ဟောတိ၊ ယထာရူပေန စက္ခုနာ ကုသလာကုသလေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ၊
သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ၊ ဟိနပ္ပဏီတေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ၊ ကဏ္ဍသုက္က-
သပ္ပင်္ဂိဘာဂေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဧကစက္ခု။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဒွိစက္ခု? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ
ပုဂ္ဂလဿ တထာရူပံ စက္ခု ဟောတိ၊ ယထာရူပေန စက္ခုနာ အနဓိဂတံ ဝါ
ဘောဂံ အဓိဂစ္ဆေယျ၊ အဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ ဖာတိံ ကရေယျ။ တထာ-
ရူပဗ္ဗိဿ စက္ခု ဟောတိ၊ ယထာရူပေန စက္ခုနာ ကုသလာကုသလေ ဓမ္မေ
ဇာနေယျ၊ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ၊ ဟိနပ္ပဏီတေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ၊
ကဏ္ဍသုက္ကသပ္ပင်္ဂိဘာဂေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော
ဒွိစက္ခု။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ
လောကသ္မိန္တိ။

န စေဝ ဘောဂါ တထာရူပါ၊ န စ ပညာနိ ကုဗ္ဗတိ။
ဥဘယတ္ထ ကလိင်္ဂါဟော၊ အန္ဓဿ ဟတစက္ခုနော။

အထာပရာယံ အက္ခာတော၊ ဧကစက္ခု စ ပုဂ္ဂလော။
ဓမ္မာဓမ္မေန သဋ္ဌော သော၊ ဘောဂါနိ ပရိယေသတိ။

ယေယျေန ကုဋကမ္မေန၊ မုသာဝါဒေန စူဘယံ။
ကုသလော ဟောတိ သင်္ဘာတံ? ကာမဘောဂီ စ မာနဝေါ။
ဣတော သော နိရယံ ဂန္တော၊ ဧကစက္ခု ဝိဟညတိ။

ဒွိစက္ခု ပန အက္ခာတော၊ သေဋ္ဌော ပုရိသပုဂ္ဂလော။
ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ ဘောဂေဟိ၊ ဥဋ္ဌာနာဓိဂတံ ဓနံ။

ဒဒါတိ သေဋ္ဌသင်္ဂဟေ၊ အဗျဂ္ဂမာနသော နရော။
ဥပေတိ ဘဒ္ဒကံ ဌာနံ၊ ယတ္ထ ဂန္တော န သောစတိ။

အန္ဓဉ္စ ဧကစက္ခုဉ္စ၊ အာရကာ ပရိဝဇ္ဇယေ။
ဒွိစက္ခု ပန သေဝေထ၊ သေဋ္ဌံ ပုရိသပုဂ္ဂလန္တိ။ ။နဝမံ။

၁-တထာရူပဗ္ဗိဿ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)   ၂-သံသဋ္ဌော (သိ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)၊ သဋ္ဌောတိ(က)
၃-သံဘာတံ (သျှာ)

၁၀-အဝကုဇ္ဇသုတ္တ

၃၀။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ^၂ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသီ^၃ ကတမေ တယော? အဝကုဇ္ဇပညော ပုဂ္ဂလော, ဥစ္ဆင်္ဂပညော ပုဂ္ဂလော, ပုဏ္ဏပညော ပုဂ္ဂလော။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အဝကုဇ္ဇပညော ပုဂ္ဂလော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာရာမံ ဂန္တာ ဟောတိ အဘိက္ခဏံ ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ ဓမ္မဿဝနာယ၊ တဿ ဘိက္ခု။ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗ္ဗုဇ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓိံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေန္တိ။ သော တသ္မိံ အာသနေ နိသိန္ဓော တဿာ ကထာယ နေဝ အာဒိံ မနသိ ကရောတိ၊ န မဇ္ဈံ မနသိ ကရောတိ၊ န ပရိယောသာနံ မနသိ ကရောတိ၊ ဝုဠိတောပိ တမှာ အာသနာ တဿာ ကထာယ နေဝ အာဒိံ မနသိ ကရောတိ၊ န မဇ္ဈံ မနသိ ကရောတိ၊ န ပရိယောသာနံ မနသိ ကရောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ကုမ္ဘော နိကုဇ္ဇော^၂ တတြ ဥဒကံ အာသိတ္တံ ဝိဝေတိ နော သဏ္ဍာတိ။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာရာမံ ဂန္တာ ဟောတိ အဘိက္ခဏံ ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ ဓမ္မဿဝနာယ၊ တဿ ဘိက္ခု။ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗ္ဗုဇ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓိံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေန္တိ။ သော တသ္မိံ အာသနေ နိသိန္ဓော တဿာ ကထာယ နေဝ အာဒိံ မနသိ ကရောတိ၊ န မဇ္ဈံ မနသိ ကရောတိ၊ န ပရိယောသာနံ မနသိ ကရောတိ၊ ဝုဠိတောပိ တမှာ အာသနာ တဿာ ကထာယ နေဝ အာဒိံ မနသိ ကရောတိ၊ န မဇ္ဈံ မနသိ ကရောတိ၊ န ပရိယောသာနံ မနသိ ကရောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အဝကုဇ္ဇပညော ပုဂ္ဂလော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ဥစ္ဆင်္ဂပညော ပုဂ္ဂလော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာရာမံ ဂန္တာ ဟောတိ အဘိက္ခဏံ ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ ဓမ္မဿဝနာယ၊ တဿ ဘိက္ခု။ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗ္ဗုဇ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓိံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေန္တိ။ သော တသ္မိံ အာသနေ နိသိန္ဓော တဿာ ကထာယ အာဒိံ မနသိ ကရောတိ၊ မဇ္ဈံ မနသိ ကရောတိ၊ ပရိယောသာနံ မနသိ ကရောတိ၊ ဝုဠိတော စ ခေါ တမှာ အာသနာ တဿာ ကထာယ နေဝ အာဒိံ မနသိ ကရောတိ၊ န မဇ္ဈံ မနသိ ကရောတိ၊ န ပရိယောသာနံ မနသိ ကရောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပရိသဿ ဥစ္ဆင်္ဂေ နာနာခဇ္ဇကာနိ အာကိဏ္ဍာနိ တိလာ တဏှုလာ မောဒကာ ဗဒရာ။ သော တမှာ အာသနာ ဝုဠဟန္တော သတိသမ္ပောသာ

၁-အဘိ ၃-၃၅-ပိဋကိ။

၂-နိက္ခုဇ္ဇော (သိ၊ ဣ)

ပကီရေယျ။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာရာမံ ဂန္တာ
 ဟောတိ အဘိက္ခဏံ ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ ဓမ္မဿဝနာယ၊ တဿ ဘိက္ခု။ ဓမ္မံ
 ဒေသေန္တိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ
 သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေန္တိ။ သော တသ္မိံ
 အာသနေ နိသိန္ဓော တဿာ ကထာယ အာဒိဗ္ဗိ မနသိ ကရေတိ၊ မဇ္ဈိဗ္ဗိ
 မနသိ ကရေတိ၊ ပရိယောသာနဗ္ဗိ မနသိ ကရေတိ၊ ဝုဠိတော စ ခေါ တမှာ
 အာသနာ တဿာ ကထာယ နေဝ အာဒိံ မနသိ ကရေတိ၊ န မဇ္ဈံ မနသိ
 ကရေတိ၊ န ပရိယောသာနံ မနသိ ကရေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ
 ဥစ္ဆင်္ဂပညော ပုဂ္ဂလော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုထုပညော ပုဂ္ဂလော? ဣဓေ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော
 ပုဂ္ဂလော အာရာမံ ဂန္တာ ဟောတိ အဘိက္ခဏံ ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ ဓမ္မဿဝနာယ၊
 တဿ ဘိက္ခု။ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာန-
 ကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေန္တိ။
 သော တသ္မိံ အာသနေ နိသိန္ဓော တဿာ ကထာယ အာဒိဗ္ဗိ မနသိ ကရေတိ၊
 မဇ္ဈိဗ္ဗိ မနသိ ကရေတိ၊ ပရိယောသာနဗ္ဗိ မနသိ ကရေတိ၊ ဝုဠိတောပိ တမှာ
 အာသနာ တဿာ ကထာယ အာဒိဗ္ဗိ မနသိ ကရေတိ မဇ္ဈိဗ္ဗိ မနသိ ကရေတိ၊
 ပရိယောသာနဗ္ဗိ မနသိ ကရေတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ကုဏ္ဍေ ဥက္ကုဇ္ဇော
 တတြ ဥဒကံ အာသိတ္တံ သဏ္ဍာတိ နော ဝိဝဇ္ဇတိ။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ
 ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာရာမံ ဂန္တာ ဟောတိ အဘိက္ခဏံ ဘိက္ခုနံ
 သန္တိကေ ဓမ္မဿဝနာယ၊ တဿ ဘိက္ခု။ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ အာဒိကလျာဏံ
 မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ
 ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေန္တိ။ သော တသ္မိံ အာသနေ နိသိန္ဓော တဿာ
 ကထာယ အာဒိဗ္ဗိ မနသိ ကရေတိ၊ မဇ္ဈိဗ္ဗိ မနသိ ကရေတိ၊ ပရိယောသာနဗ္ဗိ
 မနသိ ကရေတိ၊ ဝုဠိတောပိ တမှာ အာသနာ တဿာ ကထာယ အာဒိဗ္ဗိ
 မနသိ ကရေတိ၊ မဇ္ဈိဗ္ဗိ မနသိ ကရေတိ၊ ပရိယောသာနဗ္ဗိ မနသိ ကရေတိ။
 အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုထုပညော ပုဂ္ဂလော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော
 ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္တိ။

အဝကုဇ္ဇပညော ပုရိသော၊ ဒုဗ္ဗေခေ အဝိစက္ခဏော။
 အဘိက္ခဏဗ္ဗိ စေ ဟောတိ၊ ဂန္တာ ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ။
 အာဒိံ ကထာယ မဇ္ဈံ၊ ပရိယောသာနဗ္ဗိ တာဒိသော။
 ဥဂ္ဂဟေတုံ န သက္ကာတိ၊ ပညာ ဟိဿ န ဝိဇ္ဇတိ။

ဥစ္ဆင်္ဂပညော ပုရိသော၊ သေယျော ဧတေန ဝုစ္စတိ။
 အဘိက္ခဏမ္ပိ စေ ဟောတိ၊ ဂန္တာ ဘိက္ခုန သန္တိကေ။
 အာဒိံ ကထာယ မဇ္ဈဉ္စ၊ ပရိယောသာနဉ္စ တာဒိသော။
 နိသိန္ဓော အာသနေ တသ္မိံ၊ ဥဂ္ဂဟေတွာန ဗျဉ္စနံ။
 ဝုဠိတော နပ္ပဇာနာတိ၊ ဂဟိတံ ဟိဿ မုဿတိ။
 ပုထုပညော စ ပုရိသော၊ သေယျော ဧတေဟိ ဝုစ္စတိ။
 အဘိက္ခဏမ္ပိ စေ ဟောတိ၊ ဂန္တာ ဘိက္ခုန သန္တိကေ။
 အာဒိံ ကထာယ မဇ္ဈဉ္စ၊ ပရိယောသာနဉ္စ တာဒိသော။
 နိသိန္ဓော အာသနေ တသ္မိံ၊ ဥဂ္ဂဟေတွာန ဗျဉ္စနံ။
 ဓာရေတိ သေဠသင်္ကပ္ပေ၊ အဗျဂ္ဂမာနသော နရော။
 ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္ဓော၊ ဒုက္ခဿန္တကရော သိယာတိ။ ။ဒသမံ။
 ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂေါ တတိယော။

တဿုဒ္ဓါနံ

သမိဒ္ဓော ဝိလာနသင်္ခါရာ၊ ဗဟုကာရာ ဝဇီရေန စ။
 သေဝိ ဇိဂုစ္ဆ ဂုထဘာဏီ၊ အန္ဓော စ အဝကုဇ္ဇတာတိ။

၄-ဒေဝဒူတဝဂ္ဂ

၁-သဗြဟ္မကသုတ္တ

၃၁။ သဗြဟ္မကာနိ ဘိက္ခဝေ တာနိ ကုလာနိ၊ ယေသံ ပုတ္တာနံ
 မာတာပိတရော အဇ္ဈာဂါရေ ပူဇိတာ ဟောန္တိ။ သပုဗ္ဗာစရိယကာနိ ဘိက္ခဝေ
 တာနိ ကုလာနိ၊ ယေသံ ပုတ္တာနံ မာတာပိတရော အဇ္ဈာဂါရေ ပူဇိတာ
 ဟောန္တိ။ သာဟုနေယျာနိ ဘိက္ခဝေ တာနိ ကုလာနိ၊ ယေသံ ပုတ္တာနံ
 မာတာပိတရော အဇ္ဈာဂါရေ ပူဇိတာ ဟောန္တိ။ “ဗြဟ္မာ”တိ ဘိက္ခဝေ မာတာ-
 ပိတုနံ ဧတံ အဓိဝစနံ၊ “ပုဗ္ဗာစရိယာ”တိ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတုနံ ဧတံ အဓိဝစနံ၊

၁-ဂဟိတမ္ပိဿ (က)

၂-ဧတေန (က)

၃-ကာယသက္ခိ (သီ)၊ သမိဒ္ဓ (သျှာ၊ ကံ)၊ သေဠ (က)

“အာဟုနေယျာ”တိ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတုနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဗဟုကာရာ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတရော ပုတ္တာနံ အာပါဒကာ ပေါသကာ ဣမဿ လောကဿ ဒဿေတာရောတိ။

“ဗြဟ္မာ”တိ မာတာပိတရော၊ “ပုဗ္ဗာစရိယာ”တိ ဝုစ္စရေ။
အာဟုနေယျာ စ ပုတ္တာနံ၊ ပဇာယ အနုကမ္မကာ။
တဿာ ဟိ နေ နမဿေယျ၊ သက္ကရေယျ စ ပဏ္ဍိတော။
အန္ဓေန အထ ပါနေန၊ ဝတ္ထေန သယနေန စ။
ဥစ္ဆာဒနေန နှာပနေန၊ ပါဒါနံ ဓောဝနေန စ။
တာယ နံ ပါရိစရိယာယ၊ မာတာပိတုသု ပဏ္ဍိတာ။
ဣဓေဝ ၂ နံ ပသံသန္တိ၊ ပေစ္စ သဂ္ဂေ ပမောဒဏိတ် ၃။ ။ပဌမံ။

၂-အာနန္ဒသုတ္တ

၃၂။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနပသက်မိ၊ ဥပသက်မိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသီန္ဒော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ—

“သိယာ န ခေါ ဘန္တေ ဘိက္ခုနော တထာရူပေါ သမာဓိပဋိလာဘော၊ ယထာ ဣမသ္မိဉ္စ သဝိညာဏကေ ကာယေ အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ နာဿ၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ နာဿ၊ ယဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတော အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ န ဟောန္တိ၊ တဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရေယျာ”တိ။ သိယာ အာနန္ဒ ဘိက္ခုနော တထာရူပေါ သမာဓိပဋိလာဘော၊ ယထာ ဣမသ္မိဉ္စ သဝိညာဏကေ ကာယေ အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ နာဿ၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ နာဿ၊ ယဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတော အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ န ဟောန္တိ၊ တဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရေယျာတိ။

ယထာ ကထံ ပန ဘန္တေ သိယာ ဘိက္ခုနော တထာရူပေါ သမာဓိပဋိလာဘော၊ ယထာ ဣမသ္မိဉ္စ သဝိညာဏကေ ကာယေ အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ နာဿ၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု

၁-နဟာပဒနန (သီ) ၂-ဣဒ ဒေဝ (သီ) ၃-သဒေ ဗ ပေ ဒေဝိ (သီ) ၄-၁-၂၆၇ ဣတိဝုတ္တကေ။

အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ နာဿု၊ ယဉ္ဇ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတော အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ န ဟောန္တိ၊ တဉ္ဇ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရေယျာတိ။

ဣဓာနန္တ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဟောတိ “ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတံ၊ ယဒိဒံ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော သဗ္ဗပုပ္ဖိပဋိနိဿဂ္ဂေါ တဏှာက္ခယော ဝိရာဂေါ နိရောဓော နိဗ္ဗာန”န္တိ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္တ သိယာ ဘိက္ခုနော တထာရူပေါ သမာဓိ- ပဋိလာဘော၊ ယထာ ဣမသ္မိဉ္ဇ သဝိညာဏကေ ကာယေ အဟင်္ကာရမမင်္ကာရ- မာနာနုသယာ နာဿု၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟင်္ကာရမမင်္ကာရ- မာနာနုသယာ နာဿု၊ ယဉ္ဇ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတော အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ န ဟောန္တိ၊ တဉ္ဇ စေတော- ဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရေယျာတိ။ ဣဒဉ္ဇ ပန မေတံ အာနန္တ သန္ဓာယ ဘာသိတံ ပါရာယနေ ပုဏ္ဏကပဠေ—

“သင်္ခါယ လောကသ္မိံ” ပရောပရာနိံ၊
ယသိဉ္ဇိတံ နတ္ထိ ကုဟိဉ္ဇိ လောကေ။
သန္တော ဝိမုမော အနိဿော၊ နိရာသော၊
အတာရိ သော ဇာတိဇရန္တိ မြူမိ”တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-သာရိပုတ္တသုတ္တ

၃၃။ အထ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္တံ ခေါ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ ဘဂဝါ တေဒဂေါစ “သံခိတ္တေနပိ ခေါ အဟံ သာရိပုတ္တ ဓမ္မံ ဒေသေယျံ၊ ဝိတ္တာရေနပိ ခေါ အဟံ သာရိပုတ္တ ဓမ္မံ ဒေသေယျံ၊ သံခိတ္တဝိတ္တာရေနပိ ခေါ အဟံ သာရိပုတ္တ ဓမ္မံ ဒေသေယျံ၊ အညာတာရော စ ဒုလ္လဘာ”တိ။ ဧတဿ ဘဂဝါ ကာလော၊ ဧတဿ သုဂတ ကာလော၊ ယံ ဘဂဝါ သံခိတ္တေနပိ ဓမ္မံ ဒေသေယျံ၊ ဝိတ္တာရေနပိ ဓမ္မံ ဒေသေယျံ၊ သံခိတ္တဝိတ္တာရေနပိ ဓမ္မံ ဒေသေယျံ၊ ဘဝိဿန္တိ ဓမ္မဿ အညာတာရေတိ။

တသ္မာတိဟ သာရိပုတ္တ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “ဣမသ္မိဉ္ဇ သဝိညာဏကေ ကာယေ အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ န ဘဝိဿန္တိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ န ဘဝိဿန္တိ၊ ယဉ္ဇ စေတောဝိမုတ္တိံ

၁-ပရောပရာနိ (သီ၊ဣ) ၃ ၁-၄၃၆၊ ၃ ၈-၈-ပိဋေသု၊ ၂-အနိဿော (သီ၊သု၊ကံ၊ဣ)၊ အနဿော (?)

ပညာဝိမုတ္တိ^၁ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတော အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ
န ဟောန္တိ၊ တဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိ^၂ ပညာဝိမုတ္တိ^၃ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရိဿာမာ^၄”တိ။
ဧဝံ ဟိ ခေါ သာရိပုတ္တ သိက္ခိတဗ္ဗံ။

ယတော စ ခေါ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနော ဣမသ္မိဉ္စ သဝိညာဏကေ ကာယေ
အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ န ဟောန္တိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု
အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ န ဟောန္တိ၊ ယဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိ^၅ ပညာ-
ဝိမုတ္တိ^၆ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတော အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ န ဟောန္တိ၊
တဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိ^၇ ပညာဝိမုတ္တိ^၈ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ သာရိပုတ္တ
ဘိက္ခု အစ္စေန္တိ^၉ တဏှံ၊ ဝိဝတ္တယိ^{၁၀} သံယောဇနံ၊ သမ္မာ မာနာဘိသမယာ
အန္တမကာသိ ဒုက္ခဿ။ ဣဒဉ္စ ပန မေတံ သာရိပုတ္တ သန္ဓာယ ဘာသိတံ
ပါရာယနေ^{၁၁} ဥဒယပဠေ—

“ပဟာနံ ကာမသညာနံ၊ ဒေါမနဿာန စူဘယံ။
ထိနဿ စ ပနုဒနံ၊ ကုက္ကုစ္စာနံ နိဝါရဏံ။
ဥပေက္ခာသတိသံသုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မတက္ကပုရေဇဝံ။
အညာဝိမောက္ခံ ပဗြူမိ၊ အဝိဇ္ဇာယ ပဘာဒန^{၁၂}”န္တိ ၄။
တတိယံ။

၄-နိဒါနသုတ္တ

၃၄။ တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ ကတမာနိ
တိဏိ^၁ လောဘော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ၊ ဒေါသော နိဒါနံ ကမ္မာနံ
သမုဒယာယ၊ မောဟော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။

ယံ ဘိက္ခဝေ လောဘပကတံ ကမ္မံ လောဘဇံ လောဘနိဒါနံ လောဘ-
သမုဒယံ။ ယတ္ထဿ အတ္တဘာဝေါ နိဗ္ဗုတ္တတိ၊ တတ္ထ တံ ကမ္မံ ဝိပစ္စတိ။ ယတ္ထ တံ
ကမ္မံ ဝိပစ္စတိ၊ တတ္ထ တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒေတိ ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ၊
ဥပပဇ္ဇေ ဝါ^၂ အပရေ ဝါ^၃ ပရိယာယေ။

၁-အစ္စေန္တိ(သျှာကံက) ၂-ဝါဝိတ္တယိ(သိဏှ) ၃-ပါရာယဏေ(သိ) ၄-ခု ၁-၄၄၆၊ ၃ ၈-၁၇-ပိဋေသုဝါ၊
၅-ဥပပဇ္ဇေ ဝါ (သိ သျှာကံ) ၆-ပပဇ္ဇိတွာတိ မ-၃-၂၅၇-ပိဋေ ပါဠိယာ သံဝဏ္ဏနာ။
၆-အပရပရေ ဝါ (က)

ယံ ဘိက္ခုဝေ ဒေါသပကတံ ကမ္မံ ဒေါသဇံ ဒေါသနိဒါနံ ဒေါသသမုဒယံ။
ယတ္ထဿ အတ္တဘာဝေါ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တတ္ထ တံ ကမ္မံ ဝိပစ္စတိ။ ယတ္ထ တံ ကမ္မံ
ဝိပစ္စတိ၊ တတ္ထ တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒေတိ ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ၊ ဥပပဇ္ဇ
ဝါ၊ အပရေ ဝါ ပရိယာယေ။

ယံ ဘိက္ခုဝေ မောဟပကတံ ကမ္မံ မောဟဇံ မောဟနိဒါနံ မောဟသမုဒယံ။
ယတ္ထဿ အတ္တဘာဝေါ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တတ္ထ တံ ကမ္မံ ဝိပစ္စတိ။ ယတ္ထ တံ ကမ္မံ
ဝိပစ္စတိ၊ တတ္ထ တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒေတိ ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ၊ ဥပပဇ္ဇ
ဝါ၊ အပရေ ဝါ ပရိယာယေ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခုဝေ ဗိဇာနိ အခဏ္ဍာနိ အပူတီနိ အဝါတာတပဟတာနိ
သာရာဒါနိ သုခသယိတာနိ သုခေတ္တေ သုပရိကမ္မကတာယ ဘူမိယာ
နိက္ခိတ္တာနိ၊ ဒေဝေါ စ သမ္မာဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆေယျ။ ဝေဿု တာနိ ဘိက္ခုဝေ ဗိဇာနိ
ဝုဒ္ဓိံ ဝိရုဇ္ဇိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇေယျ။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ယံ လောဘ-
ပကတံ ကမ္မံ လောဘဇံ လောဘနိဒါနံ လောဘသမုဒယံ။ ယတ္ထဿ အတ္တ-
ဘာဝေါ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တတ္ထ တံ ကမ္မံ ဝိပစ္စတိ။ ယတ္ထ တံ ကမ္မံ ဝိပစ္စတိ၊
တတ္ထ တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒေတိ ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ၊ ဥပပဇ္ဇ ဝါ၊
အပရေ ဝါ ပရိယာယေ။

ယံ ဒေါသပကတံ ကမ္မံ။ ပ။ ယံ မောဟပကတံ ကမ္မံ မောဟဇံ မောဟနိဒါနံ
မောဟသမုဒယံ။ ယတ္ထဿ အတ္တဘာဝေါ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တတ္ထ တံ ကမ္မံ ဝိပစ္စတိ။
ယတ္ထ တံ ကမ္မံ ဝိပစ္စတိ၊ တတ္ထ တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒေတိ
ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ၊ ဥပပဇ္ဇ ဝါ၊ အပရေ ဝါ ပရိယာယေ။ ဣမာနိ ခေါ
ဘိက္ခုဝေ တိဏိ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။

တိဏိမာနိ ဘိက္ခုဝေ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ ကတမာနိ တိဏိ?
အလောဘော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ၊ အဒေါသော နိဒါနံ ကမ္မာနံ
သမုဒယာယ၊ အမောဟော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။

ယံ ဘိက္ခုဝေ အလောဘပကတံ ကမ္မံ အလောဘဇံ အလောဘနိဒါနံ
အလောဘသမုဒယံ၊ လောဘေ ဝိဂတေ ဧဝံ တံ ကမ္မံ ပဟီနံ ဟောတိ ဥက္ခိန္နမူလံ
တာလာဝတ္ထုကတံ အနဘာဝံကတံ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မံ။

ယံ ဘိက္ခုဝေ အဒေါသပကတံ ကမ္မံ အဒေါသဇံ အဒေါသနိဒါနံ အဒေါသ-
သမုဒယံ၊ ဒေါသေ ဝိဂတေ ဧဝံ တံ ကမ္မံ ပဟီနံ ဟောတိ ဥက္ခိန္နမူလံ
တာလာဝတ္ထုကတံ အနဘာဝံကတံ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မံ။

ယံ ဘိက္ခုဝေ အမောဟပကတံ ကမ္မံ အမောဟဇံ အမောဟနိဒါနံ အမောဟသမုဒယံ၊ မောဟေ ဝိဂတေ ဧဝံ တံ ကမ္မံ ပဟိနံ ဟောတိ ဥစ္ဆန္တမူလံ တာလာဝတ္ထုကတံ အနဘာဝံကတံ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မံ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခုဝေ ဗီဇာနိ အဇ္ဈာနိ အပူတိနိ အဝါတာတပဟတာနိ သာရာဒါနိ သုခသယိတာနိ၊ တာနိ ပုရိသော အဂ္ဂိနာ ဥဟေယျ၊ အဂ္ဂိနာ ဥဟိတွာ မသိံ ကရေယျ၊ မသိံ ကရိတွာ မဟာဝါတေ ဝါ ဩဖုဏေယျ၊ နဒိယာ ဝါ သီဃသောတာယ ပဝါဟေယျ။ ဧဝံသု တာနိ ဘိက္ခုဝေ ဗီဇာနိ ဥစ္ဆန္တမူလာနိ တာလာဝတ္ထုကဘာနိ အနဘာဝံကတာနိ၊ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မာနိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ယံ အလောဘပကတံ ကမ္မံ အလောဘဇံ အလောဘနိဒါနံ အလောဘသမုဒယံ၊ လောဘေ ဝိဂတေ ဧဝံ တံ ကမ္မံ ပဟိနံ ဟောတိ ဥစ္ဆန္တမူလံ တာလာဝတ္ထုကတံ အနဘာဝံကတံ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မံ။

ယံ အဒေါသပကတံ ကမ္မံ။ပ။ ယံ အမောဟပကတံ ကမ္မံ အမောဟဇံ အမောဟနိဒါနံ အမောဟသမုဒယံ၊ မောဟေ ဝိဂတေ ဧဝံ တံ ကမ္မံ ပဟိနံ ဟောတိ။ပ။ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ တိဏိ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယာတိ။

လောဘဇံ ဒေါသဇံ စေဝ?၊ မောဟဇောပဝိဒ္ဓသု။
ယံ တေန ပကတံ ကမ္မံ၊ အပ္ပံ ဝါ ယဒိ ဝါ ဗဟံ။
ဣဓေဝ တံ ဝေဒနိယံ၊ ဝတ္ထု အညံ န ဝိဇ္ဇတိ။

တသ္မာ လောဘဉ္စ ဒေါသဉ္စ၊ မောဟဇောပိ ဝိဒ္ဓသု။
ဝိဇ္ဇံ ဥပ္ပါဒယံ ဘိက္ခု၊ သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟေတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဟတ္ထကသုတ္တ

၃၅။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ အာဠဝိယံ ဝိဟရတိ ဂေါမဂ္ဂေ သိံသပါဝနေ ပဏ္ဍသန္တရေ။ အထ ခေါ ဟတ္ထကော အာဠဝကော ဇဗ္ဗာဝိဟာရံ အနုစက်မာနော အနုဝိစရမာနော အဒ္ဓသ ဘဂဝန္တံ ဂေါမဂ္ဂေ သိံသပါဝနေ ပဏ္ဍသန္တရေ နိသိန္တံ၊ ဒိသ္မာ ယေန ဘဂဝါ တေနပသက်မိ၊ ဥပသက်မိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္ဇော ခေါ ဟတ္ထကော အာဠဝကော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ကစ္စိ ဘန္ဓေ ဘဂဝါ သုခသယိတ္တာ” တိ။

၁-ဩဖုဏေယျ(သီ၊ဣ) ၂-အနဘာဝကတာနိ(သီ၊ဣ) ၃-ဒေါသဇံ ကမ္မံ(က)

ဧဝံ ကုမာရ သုခမသယိတ္ထံ၊ ယေ စ ပန လောကေ သုခံ သေန္တိ၊ အဟံ တေသံ အညတရောတိ။

သီတာ ဘန္တေ ဟေမန္တိကာ ရတ္တိ၊ အန္တရဋ္ဌကော ဟိမပါတသမယော၊ ခရာ ဂေါကဏူကဟတာ ဘူမိ၊ တနုကော ပဏ္ဍသန္တရော၊ ဝိရဋ္ဌာနိ ရူက္ခဿ ပတ္တာနိ၊ သီတာနိ ကာသာယာနိ ဝတ္တာနိ၊ သီတော စ ဝေရမ္ဘော ဝါတော ဝါယတိ၊ အထ စ ပန ဘဂဝါ ဝေမာဟ “ဧဝံ ကုမာရ သုခမသယိတ္ထံ၊ ယေ စ ပန လောကေ သုခံ သေန္တိ၊ အဟံ တေသံ အညတရော” တိ။

တေန ဟိ ကုမာရ တညေဝေတ္ထ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ၊ ယထာ တေ ခမေယျ၊ တထာ နံ ဗျာကရေယျာသိ။ တံ ကိံ မညသိ ကုမာရ၊ ဣဓဿ ဂဟပတိဿ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တဿ ဝါ ကုဋ္ဌာဂါရံ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္ထံ နိဝါတံ ဖုသိတဂ္ဂဋံ ပိဟိတဝါတပါနံ။ တတြဿ ပလ္လင်္ကာ ဂေါနကတ္တတော ပဋိကတ္တတော ပဋုလိကတ္တတော ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တရဏော ၁ သဥတ္တရစ္ဆဒေါ ဥဘတော-လောဟိတကူပဓာနော၊ တေလပ္ပဒီပေါ စေတ္ထ ဈာယေယျ ၂၊ စတဿော စ ၃ ပဇာပတိယော မနာပါမနာပေန ပစ္စုပဋိတာ အဿ။ တံ ကိံ မညသိ ကုမာရ၊ သုခံ ဝါ သော သယေယျ နော ဝါ၊ ကထံ ဝါ တေ ဧတ္ထ ဟောတိတိ။ သုခံ သော ဘန္တေ သယေယျ၊ ယေ စ ပန လောကေ သုခံ သေန္တိ၊ သော တေသံ အညတရောတိ။

တံ ကိံ မညသိ ကုမာရ၊ အပိ နု တဿ ဂဟပတိဿ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တဿ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ရာဂဇာ ပရိဋ္ဌာဟာ ကာယိကာ ဝါ စေတသိကာ ဝါ၊ ယေဟိ သော ရာဂဇေဟိ ပရိဋ္ဌာဟေဟိ ပရိဋ္ဌယုမာနော ဒုက္ခံ သယေယျာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေတိ။

ယေဟိ ခေါ သော ကုမာရ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ ရာဂဇေဟိ ပရိဋ္ဌာဟေဟိ ပရိဋ္ဌယုမာနော ဒုက္ခံ သယေယျ။ သော ရာဂေါ တထာ-ဂတဿ ပဟိနော ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ တသ္မာဟံ သုခမသယိတ္ထံ။

တံ ကိံ မညသိ ကုမာရ၊ အပိ နု တဿ ဂဟပတိဿ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တဿ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဒေါသဇာ ပရိဋ္ဌာဟာ။ ပ။ မောဟဇာ ပရိဋ္ဌာဟာ ကာယိကာ ဝါ စေတသိကာ ဝါ၊ ယေဟိ သော မောဟဇေဟိ ပရိဋ္ဌာဟေဟိ ပရိဋ္ဌယုမာနော ဒုက္ခံ သယေယျာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေတိ။

၁-ကာဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တရဏော (သီ)   ၂-ဇာလေယျ (က)   ၃-တဿော (က)

ယေတိ ခေါ သော ကုမာရ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ မောဟဇေဟိ ပရိဋ္ဌာဟေဟိ ပရိဋ္ဌယုမာနော ဒုက္ခံ သယေယျ။ သော မောဟော တထာဂတဿ ပဟိနော ဥက္ခိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံ- ကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော။ တသ္မာဟံ သုခမသယိတ္တန္တိ။

သဗ္ဗဒါ ဝေ သုခံ သေတိ၊ မြာဟ္မဏော ပရိနိဗ္ဗာတော။
ယော န လိမ္မတိ ကာမေသု၊ သီတိဘူတော နိရူပဓိ။

သဗ္ဗာ အာသတ္တိယော ဆေတွာ၊ ဝိနေယျ ဟဒယေ ဒရံ။
ဥပသန္တော သုခံ သေတိ၊ သန္တိ ပပ္ပယျ စေတသောတိ။

ပဉ္စမံ။

၆-ဒေဝဒူတသုတ္တ

၃၆။ တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဒေဝဒူတာနိ။ ကတမာနိ တိဏိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ မနဿ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ မနဿ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ နာနာဗာဟာသု ဂဟေတွာ ယမဿ ရညော ဒဿေန္တိ “အယံ ဒေဝ ပုရိသော အမတ္တေယျော အပေတ္တေယျော အသာမညော အဗြဟ္မညော၊ န ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိ၊ ဣမဿ ဒေဝေါ ဒဏှံ ပဏေတူ” တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ပဌမံ ဒေဝဒူတံ သမနုယုဇ္ဇတိ သမနုဂါဟတိ သမနုဘာသတိ “အန္တော ပုရိသ န တံ အဒ္ဓသ မနုဿေသု ပဌမံ ဒေဝဒူတံ ပါတုဘူတ” န္တိ? သော ဝေမာဟ “နာဒ္ဓသံ ဘန္တေ” တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဝေမာဟ “အန္တော ပုရိသ န တံ အဒ္ဓသ မနုဿေသု ဣတ္ထိံ ဝါပုရိသံ ဝါ အာသီတိကံ ဝါ နာဂုတိကံ ဝါ ဝဿသတိကံ ဝါ ဇာတိယာ ဇိဏှံ ဂေါပါနသိဝက်” ဘောဂ္ဂံ ဒဏှပရာယဏံ? ပဝေမောနံ ဂစ္ဆန္တိ အာတုရံ ဂတယောဗ္ဗနံ ခဏှဒန္တံ ပလိတကေသံ ဝိလူနံ ခလ္လိတသိရံ? ဝလိတံ တိလကာဟတဂတ္တ” န္တိ? သော ဝေမာဟ “အဒ္ဓသံ ဘန္တေ” တိ။

* ၆ ၄-၁၀၄၊ သံ ၁-၂၁၄-ပိဋကသုပိ။ ၁-လိပ္ပတိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ က) ၂-ပဿ မ ၃-၂၁၀-ပိဋက။ ၃-ဒဏှပရာယနံ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ၄-ခလိတံ သိရေ (သီ၊ ဣ)၊ ခလိတသိရံ (သျှာ၊ ကံ) မ ၃-၂၁၀-ပိဋက။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဝေမာဟ “အန္တော ပုရိသ တဿ တေ
ဝိညဿ သတော မဟလ္လကဿ န တေဒဟောသိ ‘အဟဗ္ဗိ ခေါမ္ဗိ ဇရာဓမ္မော
ဇရံ အနတိတော၊ ဟန္တာဟံ ကလျာဏံ ကရောမိ ကာယေန ဝါစာယ
မနသာ’တိ”? သော ဝေမာဟ “နာသက္ခိဿံ ဘန္တေ၊ ပမာဒဿံ ဘန္တေ”တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဝေမာဟ “အန္တော ပုရိသ ပမာဒတာယ^၁
န ကလျာဏမကာသိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ တဗ္ဗ တံ^၂ အန္တော ပုရိသ
တထာ ကရိဿန္တိ၊ ယထာ တံ^၃ ပမတ္ထံ။ တံ ခေါ၊ ပန တေ ဇတံ^၄ ပါပကမ္မံ^၅
နေဝ မာတရာ ကတံ၊ န ပိတရာ ကတံ၊ န ဘာတရာ ကတံ၊ န ဘဂိနိယာ
ကတံ၊ န မိတ္တာမစ္စေဟိ ကတံ၊ န ဉှုတိသာလောဟိတေဟိ ကတံ၊ န ဒေဝတာဟိ
ကတံ၊ န သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ ကတံ၊ အထ ခေါ တယာဝေတံ ပါပကမ္မံ ကတံ၊
တုညေဝေတဿ ဝိပင်္ဂါပံ ပဋိသံဝေဒိဿသိ”တိ။ (၁)

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ပဌမံ ဒေဝဒူတံ သမနယုဉ္ဇိတွာ
သမနဂါဟိတွာ သမနဘာသိတွာ ဒုတိယံ ဒေဝဒူတံ သမနယုဉ္ဇတိ သမန-
ဂါဟတိ သမနဘာသတိ “အန္တော ပုရိသ န တံ အဒ္ဓသ မနဿေသု ဒုတိယံ
ဒေဝဒူတံ ပါတုဘူတ”န္တိ? သော ဝေမာဟ “နာဒ္ဓဿံ ဘန္တေ”တိ။ တမေနံ
ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဝေမာဟ “အန္တော ပုရိသ န တံ အဒ္ဓသ မနဿေသု
ဣတ္ထိ^၁ ဝါ ပုရိသံ ဝါ အာဗာဓိကံ ဒုက္ခိတံ ဗာဠဂိလာနံ သကေ မုတ္တကရိသေ
ပလိပန္နံ သေမာနံ အညေဟိ ဝုဠာပိယမာနံ အညေဟိ သံဝေသိယမာနံ”န္တိ?
သော ဝေမာဟ “အဒ္ဓဿံ ဘန္တေ”တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဝေမာဟ “အန္တော ပုရိသ တဿ
တေ ဝိညဿ သတော မဟလ္လကဿ န တေဒဟောသိ ‘အဟဗ္ဗိ ခေါမ္ဗိ
ဗျာဓိဓမ္မော ဗျာဓိ^၁ အနတိတော၊ ဟန္တာဟံ ကလျာဏံ ကရောမိ ကာယေန
ဝါစာယ မနသာ’တိ”? သော ဝေမာဟ “နာသက္ခိဿံ ဘန္တေ၊ ပမာဒဿံ
ဘန္တေ”တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဝေမာဟ “အန္တော ပုရိသ ပမာဒတာယ
န ကလျာဏမကာသိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ တဗ္ဗ တံ အန္တော ပုရိသ
တထာ ကရိဿန္တိ၊ ယထာ တံ ပမတ္ထံ။ တံ ခေါ ပန တေ ဇတံ ပါပကမ္မံ နေဝ
မာတရာ ကတံ၊ န ပိတရာ ကတံ၊ န ဘာတရာ ကတံ၊ န ဘဂိနိယာ ကတံ၊ န

၁-ပမာဒတာယ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ) မ-၃-၂၁၈-ပိဋကိ။ ၂-တံ (က)
၃-တေ (က) ၄-တံ ခေါ ပနေတံ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ) ၅-ပါပံ ကမ္မံ (သီ)

မိတ္တာမစ္စေဟိ ကတံ၊ န ဉ္ဇတိသာလောဟိတေဟိ ကတံ၊ န ဒေဝတာဟိ ကတံ၊ န သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ ကတံ။ အထ ခေါ တယာဝေတံ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တုညေဝေတဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒိဿသီ”တိ။ (၂)

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဒုတိယံ ဒေဝဒူတံ သမနယုဋ္ဌိတွာ သမန-ဂါဟိတွာ သမနဘာသိတွာ တတိယံ ဒေဝဒူတံ သမနယုဋ္ဌတိ သမနဂါဟတိ သမနဘာသတိ “အန္တော ပုရိသ န တံ အဒ္ဓသ မနုဿေသု တတိယံ ဒေဝဒူတံ ပါတုဘူတ”န္တိ? သော ဝေမာဟ “နာဒ္ဓသံ ဘန္တေ”တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဝေမာဟ “အန္တော ပုရိသ န တံ အဒ္ဓသ မနုဿေသု ဣတ္ထိံဝါ ပုရိသံ ဝါ ဧကာဟမတံ ဝါ ဒ္ဓိဟမတံ ဝါ တိဟမတံ ဝါ ဥဒ္ဓါမာတကံ ဝိနိလကံ ဝိပုဗ္ဗကဇာတ”န္တိ? သော ဝေမာဟ “အဒ္ဓသံ ဘန္တေ”တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဝေမာဟ “အန္တော ပုရိသ တဿ တေ ဝိညဿ သတော မဟလ္လကဿ န တေဒဟောသိ ‘အဟဒ္ဓိ ခေါဋ္ဌိ မရဏဓမ္မော မရဏံ အနတိတော၊ ဟန္တာဟံ ကလျာဏံ ကရောမိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ’တိ”? သော ဝေမာဟ “နာသက္ခိဿံ ဘန္တေ၊ ပမာဒဿံ ဘန္တေ”တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဝေမာဟ “အန္တော ပုရိသ ပမာဒတာယ န ကလျာဏမကာသိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ တဿ တံ အန္တော ပုရိသ တထာ ကရိဿန္တိ၊ ယထာ တံ ပမတ္ထံ။ တံ ခေါ ပန တေ ဇေတံ ပါပကမ္မံ နေဝ မာတရာ ကတံ၊ န ပိတရာ ကတံ၊ န ဘာတရာ ကတံ၊ န ဘဂိနိယာ ကတံ၊ န မိတ္တာမစ္စေဟိ ကတံ၊ န ဉ္ဇတိသာလောဟိတေဟိ ကတံ၊ န ဒေဝတာဟိ ကတံ၊ န သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ ကတံ။ အထ ခေါ တယာဝေတံ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တုညေဝေတဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒိဿသီ”တိ။ (၃)

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ တတိယံ ဒေဝဒူတံ သမနယုဋ္ဌိတွာ သမန-ဂါဟိတွာ သမနဘာသိတွာ တုဏှိ ဟောတိ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ ပဉ္စဝိဓဗန္ဓနံ နာမ ကာရဏံ ကရောန္တိ၊ တတ္ထံ အယောဒိလံ ဟတ္ထေ ဂမေန္တိ၊ တတ္ထံ အယောဒိလံ ဒုတိယသ္မိံ ဟတ္ထေ ဂမေန္တိ၊ တတ္ထံ အယောဒိလံ ပါဒေ ဂမေန္တိ၊ တတ္ထံ အယောဒိလံ ဒုတိယသ္မိံ ပါဒေ ဂမေန္တိ၊ တတ္ထံ အယောဒိလံ မဇ္ဈေ ဥရသ္မိံ ဂမေန္တိ။ သော တတ္ထ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ခရာ ကဋုကာ ဝေဒနာ ဝေဒိယတိ၊ န စ တာဝ ကာလံ ကရေတိ၊ ယာဝ န တံ ပါပကမ္မံ ဗျန္တိဟောတိ။

“စောဒိတာ ဒေဝဒူတေဟိ၊ ယေ ပမဇ္ဇန္တိ မာဏဝါ။
 တေ ဒိဃရတ္တံ သောစန္တိ၊ ဟိနကာယူပဂါ နရာ။
 ယေ စ ခေါ ဒေဝဒူတေဟိ၊ သန္တော သပ္ပုရိသာ ဣဓ။
 စောဒိတာ နပ္ပမဇ္ဇန္တိ၊ အရိယဓမ္မေ ကုဒါစနံ။
 ဥပါဒါနေ ဘယံ ဒိသ္မာ၊ ဇာတိမရဏသမ္ပဝေ။
 အနုပါဒါ ဝိပုစ္ဆန္တိ၊ ဇာတိမရဏသင်္ခယေ။
 တေ အပ္ပမတ္တာ^၁ သုခိနော^၂၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မာဘိနိဗ္ဗုတာ။
 သဗ္ဗဝေရဘယာတိတာ၊ သဗ္ဗဒုက္ခံ ဥပစ္စဂ^၃န္တိ။ ။ ဆဋ္ဌံ။

၇-စတုမဟာရာဇသုတ္တ

၃၇။ အဋ္ဌမိယံ ဘိက္ခဝေ ပက္ခဿ စတုန္တံ မဟာရာဇာနံ အမစ္စာ ပါရိသဇ္ဇာ
 ဣမံ လောကံ အနုဝိစရန္တိ “ကစ္စိ ဗဟူ မနဿာ မနဿေသု မတ္တေယျာ
 ပေတ္တေယျာ သာမညာ မြဟ္မညာ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိနော၊ ဥပေါသထံ
 ဥပဝသန္တိ ပဋိဇာဂရောန္တိ၊ ပုညာနိ ကရောန္တိ”တိ။ စာတုဒ္ဒသိ^၁ ဘိက္ခဝေ
 ပက္ခဿ စတုန္တံ မဟာရာဇာနံ ပုတ္တာ ဣမံ လောကံ အနုဝိစရန္တိ “ကစ္စိ ဗဟူ
 မနဿာ မနဿေသု မတ္တေယျာ ပေတ္တေယျာ သာမညာ မြဟ္မညာ ကုလေ
 ဇေဋ္ဌာပစာယိနော ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တိ၊ ပဋိဇာဂရောန္တိ၊ ပုညာနိ
 ကရောန္တိ”တိ။ တဒဟု ဘိက္ခဝေ ဥပေါသထေ ပန္နရသေ စတ္တာရော မဟာ-
 ရာဇာနော သာမညေဝ ဣမံ လောကံ အနုဝိစရန္တိ “ကစ္စိ ဗဟူ မနဿာ
 မနဿေသု မတ္တေယျာ ပေတ္တေယျာ သာမညာ မြဟ္မညာ ကုလေ ဇေဋ္ဌာ-
 ပစာယိနော၊ ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တိ ပဋိဇာဂရောန္တိ၊ ပုညာနိ ကရောန္တိ”တိ။

သဝေ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ ဟောန္တိ မနဿာ မနဿေသု မတ္တေယျာ
 ပေတ္တေယျာ သာမညာ မြဟ္မညာ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိနော၊ ဥပေါသထံ
 ဥပဝသန္တိ ပဋိဇာဂရောန္တိ၊ ပုညာနိ ကရောန္တိ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော
 မဟာရာဇာနော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သုဓမ္မာယ သဘာယ သန္နိသိန္နာနံ
 သန္နိပတိတာနံ အာရောစေန္တိ “အပ္ပကာ ခေါ မာရိသာ မနဿာ မနဿေသု
 မတ္တေယျာ ပေတ္တေယျာ သာမညာ မြဟ္မညာ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိနော၊
 ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တိ ပဋိဇာဂရောန္တိ၊ ပုညာနိ ကရောန္တိ”တိ။ တေန ခေါ

၁-တေ ခေါပ္ပမတ္တာ (သီ)၊ တေ ခေမပ္ပတ္တာ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) မ-၃-၂၂၅-ပိဋကိ။
 ၂-သုခိတာ (သီ၊ သျှာ)

ဘိက္ခဝေ ဒေဝါ တာဝတိံသာ အနတ္တမနာ ဟောန္တိ “ဒိဗ္ဗာ ဝတ ဘော ကာယာ ပရိဟာယိဿန္တိ၊ ပရိပူရိဿန္တိ အသုရကာယာ”တိ။

သစေ ပန ဘိက္ခဝေ ဗဟူ ဟောန္တိ မနုဿာ မနုဿေသု မတ္တေယျာ ပေတ္တေယျာ သာမညာ မြဟ္မညာ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိနော၊ ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တိ ပဋိဇာဂဓောန္တိ၊ ပုညာနိ ကဓောန္တိ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ စက္ကာရာ မဟာရာဇာနော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သုဓမ္မာယ သဘာယ သန္နိသိန္နာနံ သန္နိပတိတာနံ အာရောစေန္တိ “ဗဟူ ခေါ မာရိသာ မနုဿာ မနုဿေသု မတ္တေယျာ ပေတ္တေယျာ သာမညာ မြဟ္မညာ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိနော၊ ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တိ ပဋိဇာဂဓောန္တိ၊ ပုညာနိ ကဓောန္တိ”တိ။ တေန ဘိက္ခဝေ ဒေဝါ တာဝတိံသာ အတ္တမနာ ဟောန္တိ “ဒိဗ္ဗာ ဝတ ဘော ကာယာ ပရိပူရိဿန္တိ၊ ပရိဟာယိဿန္တိ အသုရကာယာ”တိ။

ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဒေဝေ တာဝတိံသေ အနုနယမာနော တာယံ ဝေလာယံ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ—

“စာတုဒ္ဒသိံ ပဉ္စဒသိံ၊ ယာ စ ပက္ခဿ အဋ္ဌမိ။
ပါဠိဟာရိယပက္ခဿ၊ အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဂတံ။
ဥပေါသထံ ဥပဝသေယျ၊ ယောပိဿ မာဒိသော နရော”တိ။

သာ ခေါ ပနေသာ ဘိက္ခဝေ သက္ကေန ဒေဝါနမိန္ဒေန ဂါထာ ဒုဂ္ဂိတာ န သုဂိတာ၊ ဒုဗ္ဗာသိတာ န သုဘာသိတာ။ တံ ကိဿ ဟေတု? သက္ကော ဟိ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနမိန္ဒော အဝိတရာဂေါ အဝိတဒေါသော အဝိတမောဟော။

ယော စ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ အရဟံ ဒိဏာသဝေါ ဝုသိတဝါ မြဟ္မစရိယော ကတကရဏီယော ဩဟိတဘာရာ အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော ပရိက္ခိဏဘဝသံယောဇနော သမ္ပဒညာ ဝိမုတ္တော၊ တဿ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူနော ၂ ကလ္လံ ဝစနာယ—

“စာတုဒ္ဒသိံ ပဉ္စဒသိံ၊ ယာ စ ပက္ခဿ အဋ္ဌမိ။
ပါဠိဟာရိယပက္ခဿ၊ အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဂတံ။
ဥပေါသထံ ဥပဝသေယျ၊ ယောပိဿ မာဒိသော နရော”တိ။

၁-ယောပဿ (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)
၂-တဿ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခူနော (သိ၊ သျာ)၊ တဿ ခေါ ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူနော (က)

တံ ကိဿ ဟေတု၊ သော ဟိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိတရာဂေါ ဝိတဒေါသော ဝိတမောဟောတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ဒုတိယစတုမဟာရာဇသုတ္တ

၃၈။ ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ သက္ကော ဒေါနမိန္ဒော ဒေဝေ တာဝတိံသေ အနုနယမာနော တာယံ ဝေလာယံ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ—

“စာတုဒ္ဓသိံ ပဉ္စဒသိံ၊ ယာ စ ပက္ခဿ အဋ္ဌမိ။
ပါဠိဟာရိယပက္ခဋ္ဌ၊ အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဂတံ။
ဥပေါသထံ ဥပဝသေယျ၊ ယောပိဿ မာဒိသော နရော”တိ။

သာ ခေါ ပနေသာ ဘိက္ခဝေ သက္ကေန ဒေါနမိန္ဒေန ဂါထာ ဒုဂ္ဂိတာ န သုဂီတာ၊ ဒုဗ္ဗာသိတာ န သုဘာသိတာ။ တံ ကိဿ ဟေတု? သက္ကော ဟိ ဘိက္ခဝေ ဒေါနမိန္ဒော အပရိမုတ္တော ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ၊ အပရိမုတ္တော ဒုက္ခသွာတိ ဝဒါမိ။

ယော စ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရဟံ ဒီဏာသဝေါ ဝုသိတဝါ ကတကရဏိယော ဩဟိတဘာရော အနုပ္ပတ္တသဒတ္တော ပရိက္ခိဏဘဝသံယောဇနော သမ္ပဒညာ ဝိမုတ္တော။ တဿ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ကလ္လံ ဝစနာယ—

“စာတုဒ္ဓသိံ ပဉ္စဒသိံ၊ ယာ စ ပက္ခဿ အဋ္ဌမိ။
ပါဠိဟာရိယပက္ခဋ္ဌ၊ အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဂတံ။
ဥပေါသထံ ဥပဝသေယျ၊ ယောပိဿ မာဒိသော နရော”တိ။

တံ ကိဿ ဟေတု? သော ဟိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပရိမုတ္တော ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ၊ အပရိမုတ္တော ဒုက္ခသွာတိ ဝဒါမိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-သုခုမာလသုတ္တ

၃၉။ သုခုမာလော အဟံ ဘိက္ခဝေ ပရမသုခုမာလော အစ္စန္ဒသုခုမာလော၊ မမ သုဒံ ဘိက္ခဝေ ပိတု နိဝေသနေ ပေါက္ခရဏိယော ကာရိတာ ဟောန္တိ။ ဧကတ္ထ သုဒံ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပလံ ဝပ္ပတိံ ဧကတ္ထ ပဒုမံ ဧကတ္ထ ပုဏ္ဏရိကံ ယာဝဒေဝ မမတ္ထာယ။ န ခေါ ပနဿာဟံ ဘိက္ခဝေ အကာသိကံ စန္ဒနံ ဓာရေမိ၊

၁-ပုပ္ဖတိ (သံ၊ ဣ) ၂-ကာသိကံ စန္ဒနံ ဓာရေမိ (သျှာ၊ ကံ၊ က)၊ အကာသိကံ ဓာရေမိ (?)

ကာသိကံ ဘိက္ခဝေ သု မေ တံ ဝေဠုနံ ဟောတိ၊ ကာသိကာ ကဉ္စုကာ
ကာသိကံ နိဝါသနံ ကာသိကော ဥတ္တရာသင်္ဂေါ။ ရတ္တိန္ဒိဝံ^၁ ခေါ ပန မေ သု တံ
ဘိက္ခဝေ သေတစ္ဆတ္တံ ဓာရိယတိ “မာ နံ ဖုသိ သီတံ ဝါ ဥဏှံ ဝါ တိဏံ ဝါ
ရဇော ဝါ ဥဿာဝေါ ဝါ”တိ။

တဿ မယံ ဘိက္ခဝေ တယော ပါသာဒါ အဟေသံ—ဧကော ဟေမန္တိကော၊
ဧကော ဂိမ္ဗိကော၊ ဧကော ဝဿိကော။ သော ခေါ အဟံ ဘိက္ခဝေ
ဝဿိကေ ပါသာဒေ ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ နိပ္ပုရိသေဟိ တူရိယေဟိ
ပရိစာရယမာနော^၂ န ဟေဋ္ဌာပါသာဒံ ဩရောဟာမိ။ ယထာ ခေါ ပန
ဘိက္ခဝေ အညေသံ နိဝေသနေ ဒါသကမ္မကရပေါရိဿဿ ကဏာဇကံ
ဘောဇနံ ဒီယတိ ဗိလင်္ဂဒုတိယံ။ ဧဝမေဝသု မေ ဘိက္ခဝေ ပိတု နိဝေသနေ
ဒါသကမ္မကရပေါရိဿဿ သာလိမံသောဒနော ဒီယတိ။

တဿ မယံ ဘိက္ခဝေ ဧဝရူပါယ ဣဒ္ဓိယာ သမန္တာဂတဿ၊ ဧဝရူပေန စ
သုခမာလေန တေဒဟောသိ “အဿုတဝါ ခေါ ပုထုဇ္ဇနော အတ္တနာ
ဇရာဓမ္မော သမာနော ဇရံ အနတိတော ပရံ ဇိဏှံ ဒိသ္မာ အနိယတိ ဟရာယတိ
ဇိဂစ္ဆတိ အတ္တာနံယေဝ အတိသိတွာ။ အဟမ္ဗိ ခေါမိ ဇရာဓမ္မော ဇရံ
အနတိတော၊ အဟဉ္ဇေဝ^၃ ခေါ ပန ဇရာဓမ္မော သမာနော ဇရံ အနတိတော
ပရံ ဇိဏှံ ဒိသ္မာ အနိယေယံ၊ ဟရာယေယံ၊ ဇိဂစ္ဆေယံ၊ န မေတံ အဿ
ပတိရူပ”န္တိ။ တဿ မယံ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတော ယော ယောဗ္ဗနေ
ယောဗ္ဗနမဒေါ၊ သော သဗ္ဗသော ပဟိယိ။

“အဿုတဝါ ခေါ ပုထုဇ္ဇနော အတ္တနာ ဗျာဓိဓမ္မော သမာနော ဗျာဓိ
အနတိတော ပရံ ဗျာဓိတံ ဒိသ္မာ အနိယတိ ဟရာယတိ ဇိဂစ္ဆတိ အတ္တာနံ-
ယေဝ အတိသိတွာ။ အဟမ္ဗိ ခေါမိ ဗျာဓိဓမ္မော ဗျာဓိ^၄ အနတိတော၊ အဟဉ္ဇေဝ
ခေါ ပန ဗျာဓိဓမ္မော သမာနော ဗျာဓိ^၅ အနတိတော ပရံ ဗျာဓိတံ ဒိသ္မာ
အနိယေယံ၊ ဟရာယေယံ၊ ဇိဂစ္ဆေယံ၊ န မေတံ အဿ ပတိရူပ”န္တိ။ တဿ မယံ
ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတော ယော အာရောဂျေ အာရောဂျမဒေါ၊ သော
သဗ္ဗသော ပဟိယိ။

“အဿုတဝါ ခေါ ပုထုဇ္ဇနော အတ္တနာ မရဏဓမ္မော သမာနော မရဏံ
အနတိတော ပရံ မတံ ဒိသ္မာ အနိယတိ ဟရာယတိ ဇိဂစ္ဆတိ အတ္တာနံယေဝ
အတိသိတွာ။- အဟမ္ဗိ ခေါမိ မရဏဓမ္မော မရဏံ အနတိတော၊ အဟဉ္ဇေဝ ခေါ

၁-ရတ္တိန္ဒိဝံ (က)   ၂-ပရိစာရိယမာနော (သျှာ၊ကံ၊ဣ၊က)   ၃-အဟဉ္ဇေ (?)

ပန မရဏဓမ္မော သမာနော မရဏံ အနတိတော ပရံ မတံ ဒိသ္မာ အဋ္ဌိယေယျံ
ဟရာယေယျံ ဇိဂုစ္ဆေယျံ၊ န မေတံ အဿ ပတိရူပ'န္တိ။ တဿ မယံ ဘိက္ခဝေ ဣတိ
ပဋိသန္ဓိက္ခတော ယော ဇီဝိတေ ဇီဝိတမဒေါ၊ သော သဗ္ဗသော ပဟိယိတိ။

တယောမေ ဘိက္ခဝေ မဒါ။ ကတမေ တယော? ယောဗ္ဗနမဒေါ
အာရောဂျမဒေါ ဇီဝိတမဒေါ။ ယောဗ္ဗနမဒမတ္ထော ဝါ ဘိက္ခဝေ အဿုတဝါ
ပုထုဇ္ဇနော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ မနဿ
ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရိဘွာ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရိဘွာ
မနဿ ဒုစ္စရိတံ စရိဘွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ
ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အာရောဂျမဒမတ္ထော ဝါ ဘိက္ခဝေ အဿုတဝါ
ပုထုဇ္ဇနော။ ပ။ ဇီဝိတမဒမတ္ထော ဝါ ဘိက္ခဝေ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော
ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ မနဿ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။
သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရိဘွာ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရိဘွာ မနဿ ဒုစ္စရိတံ
စရိဘွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ
ဥပပဇ္ဇတိ။

ယောဗ္ဗနမဒမတ္ထော ဝါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟိနာယာဝတ္တတိ။
အာရောဂျမဒမတ္ထော ဝါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ ပ။ ဇီဝိတမဒမတ္ထော ဝါ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခု သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟိနာယာဝတ္တတိ။

ဗျာဓိဓမ္မော ဇရာဓမ္မော၊ အထော မရဏဓမ္မိနော။
ယထာဓမ္မော^၁ တထာသန္တာ၊ ဇိဂုစ္ဆန္တိ ပုထုဇ္ဇနာ။
အဟဉ္ဇေ တံ ဇိဂုစ္ဆေယျံ၊ ဧဝံဓမ္မေသု ပါဏိသု။
န မေတံ ပတိရူပဿ၊ မမ ဧဝံ ဝိဟာရိနော။
သောဟံ ဧဝံ ဝိဟာရန္တော၊ ဥဘွာ ဓမ္မံ နိရူပမိံ။
အာရောဂျေ ယောဗ္ဗနသ္မိဉ္စ၊ ဇီဝိတသ္မိဉ္စ လေ မဒါ။
သဗ္ဗေ မဒေ အဘိဘောသ္မိ^၂၊ နေက္ခမ္မေ ဒဌ၊ ခေမတံ။
ကဿ မေ အဟု ဥဿာဟော၊ နိဗ္ဗာနံ အဘိပဿတော။
နာဟံ ဘဗ္ဗော တေရဟိ၊ ကာမာနိ ပဋိသေဝိတုံ။
အနိဝတ္တိ ဘဝိဿာမိ၊ ဗြဟ္မစရိယပရာယဏောတိ။ ။နဝမံ။

၁-ဗျာဓိဓမ္မော ဇရာဓမ္မော၊ အထော မရဏဓမ္မိနော။ ယထာ ဓမ္မော (က) ၂-အဘိဘောသ္မိ (က)
အံ ၁-၁၀

ကုလပုတ္တံ၊ သဒ္ဓါ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော ဝေါက်ဏ္ဍောပ
 ဝိဟရတိ ပါပကေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ”တိ။ ဒေဝဘာပိ ခေါ သန္တိ
 ဣဒ္ဓိမန္တိနိယော ဒိဗ္ဗစက္ခုကာ ပရစိတ္တဝိဒုနိယော၊ တာ ဒူရတောပိ ပဿန္တိ၊
 အာသန္နာပိ န ဒိဿန္တိ၊ စေတသာပိ စိတ္တံ ပဇာနန္တိ၊ တာပိ မံ ဧဝံ ဇာနေယျံ၊
 “ပဿထ ဘော ဣမံ ကုလပုတ္တံ၊ သဒ္ဓါ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော
 သမာနော ဝေါက်ဏ္ဍော ဝိဟရတိ ပါပကေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ”တိ။
 သော ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ “အာရဒ္ဓံ ခေါ ပန မေ ဝိရိယံ ဘဝိဿတိ အသလ္လိနံ၊
 ဥပဋ္ဌိတာ သတိ အသမ္ပုဋ္ဌာ၊ ပဿဒ္ဓေါ ကာယော အသာရဒ္ဓေါ၊ သမာဟိတံ
 စိတ္တံ ဧကဂ္ဂ”န္တိ။ သော လောကံယေဝ အဓိပတိံ ကရိတွာ အကုသလံ ပဇောတိ၊
 ကုသလံ ဘာဝေတိ၊ သာဝဇ္ဇံ ပဇောတိ၊ အနဝဇ္ဇံ ဘာဝေတိ၊ သုဒ္ဓံ အတ္တာနံ
 ပရိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ လောကာဓိပတေယျံ။

ကတမဇ္ဇ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာဓိပတေယျံ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ အရညဂတော ဝါ
 ရုက္ခမူလဂတော ဝါ သုညာဂါရဂတော ဝါ ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ “န ခေါ
 ပနာဟံ စိဝရဟေတု အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော န ပိဏ္ဍပါတဟေတု
 န သေနာသနဟေတု န ဣတိဘဝါဘဝဟေတု အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ
 ပဗ္ဗဇိတော။ အပိ စ ခေါနိ ဩတိဏ္ဍော ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန
 သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ ဒုက္ခော-
 တိဏ္ဍော ဒုက္ခပရေတော၊ အပေဝ နာမ ဣမဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ
 အန္တကိရိယာ ပညာယေထာတိ။ သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော သန္တိဋ္ဌိကော
 အကာလိကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိတိ။
 သန္တိ ခေါ ပန မေ သဗြဟ္မစာရီ ဇာနံ ပဿံ ဝိဟရန္တိ။ အဟဉ္ဇေဝ ခေါ
 ပန ဧဝံ သွာက္ခာတေ ဓမ္မဝိနယေ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော ကုသိတော ဝိဟရေယျံ
 ပမတ္ထော၊ န မေတံ အဿ ပတိရူပ”န္တိ။ သော ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ “အာရဒ္ဓံ ခေါ
 ပန မေ ဝိရိယံ ဘဝိဿတိ အသလ္လိနံ၊ ဥပဋ္ဌိတာ သတိ အသမ္ပုဋ္ဌာ၊
 ပဿဒ္ဓေါ ကာယော အသာရဒ္ဓေါ၊ သမာဟိတံ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂ”န္တိ။ သော ဓမ္မ-
 ယေဝ အဓိပတိံ ကရိတွာ အကုသလံ ပဇောတိ၊ ကုသလံ ဘာဝေတိ၊ သာဝဇ္ဇံ
 ပဇောတိ၊ အနဝဇ္ဇံ ဘာဝေတိ၊ သုဒ္ဓံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ
 ဓမ္မာဓိပတေယျံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏ္ဍိ အာဓိပတေယျာနိတိ။

နတ္ထိ လောကေ ရဟော နာမ၊ ပါပကမ္မံ ပကုဗ္ဗတော။
 အတ္တာ တေ ပုရိသ ဇာနာတိ၊ သစ္စံ ဝါ ယဒိ ဝါ မုသာ။

ကလျာဏံ ဝတ ဘော သက္ကိ၊ အတ္တာနံ အတိမညသိ။
ယော သန္တံ အတ္တနိ ပါပံ၊ အတ္တာနံ ပရိဂူဟသိ။

ပဿန္တိ ဒေဝါ စ တထာဂတာ စ၊
လောကသ္မိံ ဗာလံ ဝိသမံ စရန္တံ။
တသ္မာ ဟိ အတ္တာမိပတေယျကော စ၊
လောကာမိပေါ စ နိပကော စ ဈာယိ။
ဓမ္မာမိပေါ စ အနုဓမ္မစာရိ၊
န ဟိယတိ သစ္စပရက္ကမော မုနိ။

ပဿယ မာရံ အဘိဘူယျ အန္တကံ၊
ယော စ ဖုသီ ဇာတိက္ခယံ ပဇာနဝါ။
သော တာဒိသော လောကဝိဒူ သုမေဓော၊
သဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု အတမ္ပယော မုနိတိ။ ။ဒသမံ။

ဒေဝဒူဘဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

တဿုဒ္ဓါနံ

ဗြဟ္မ အာနန္ဒ သာရိပုတ္တော၊ နိဒါနံ ဟတ္ထကေန စ။
ဒူတာ ဒုဝေ စ ရာဇာနော၊ သုခုမာလာမိပတေယျေန စာတိ။

၅-၇၉၀၈

၁-သမ္ပုဒ္ဓိဘာဝသုတ္တ

၄၁။ တိဏ္ဏံ ဘိက္ခဝေ သမ္ပုဒ္ဓိဘာဝါ သဒ္ဓေါ ကုလပုတ္တော ဗဟံ ပုညံ
ပသဝတိ။ ကတမေသံ တိဏ္ဏံ? သဒ္ဓါယ ဘိက္ခဝေ သမ္ပုဒ္ဓိဘာဝါ သဒ္ဓေါ
ကုလပုတ္တော ဗဟံ ပုညံ ပသဝတိ၊ ဒေယျဓမ္မဿ ဘိက္ခဝေ သမ္ပုဒ္ဓိဘာဝါ သဒ္ဓေါ
ကုလပုတ္တော ဗဟံ ပုညံ ပသဝတိ၊ ဒက္ခိဏေယျာနံ ဘိက္ခဝေ သမ္ပုဒ္ဓိဘာဝါ
သဒ္ဓေါ ကုလပုတ္တော ဗဟံ ပုညံ ပသဝတိ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏ္ဏံ
သမ္ပုဒ္ဓိဘာဝါ သဒ္ဓေါ ကုလပုတ္တော ဗဟံ ပုညံ ပသဝတိတိ။ ။ပဌမံ။

၁-အတ္တာမိပကော သဘော စရေ(သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၂-တိဋ္ဌာနသုတ္တ

၄၂။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဌာနေဟိ သဒ္ဓေါ ပဿန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗော။
ကတမေဟိ တီဟိ? သီလဝန္တာနံ ဒဿနကာမော ဟောတိ၊ သဒ္ဓမ္မံ သောတု-
ကာမော ဟောတိ၊ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ
မုတ္တစာဂေါ ပယတပါဏိ ဝေါသဂ္ဂရတော ယာစယောဂေါ ဒါနသံဝိဘာဂ-
ရတော။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဌာနေဟိ သဒ္ဓေါ ပဿန္ဓော
ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဒဿနကာမော သီလဝတံ၊ သဒ္ဓမ္မံ သောတုမိစ္ဆတိ။
ဝိနယေ မစ္ဆေရမလံ၊ သ ဝေ “သဒ္ဓေါ”တိ ဝုစ္စတီတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-အတ္တဝသသုတ္တ

၄၃။ တယော ဘိက္ခဝေ အတ္တဝသေ သမ္ပဿမာနေန အလမေဝ ပရေသံ
ဓမ္မံ ဒေသေတုံ။ ကတမေ တယော? ယော ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ သော အတ္ထပ္ပဋိသံဝေဒီ
စ ဟောတိ ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒီ စ။ ယော ဓမ္မံ သုဏာတိ၊ သော အတ္ထပ္ပဋိသံဝေဒီ
စ ဟောတိ ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒီ စ။ ယော စေဝ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ယော စ ဓမ္မံ သုဏာတိ၊
ဥဘော အတ္ထပ္ပဋိသံဝေဒိနော စ ဟောန္တိ ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒိနော စ။ ဣမေ ခေါ
ဘိက္ခဝေ တယော အတ္တဝသေ သမ္ပဿမာနေန အလမေဝ ပရေသံ ဓမ္မံ
ဒေသေတုန္တိ။ ။တတိယံ။

၄-ကထာပဝတ္တိသုတ္တ

၄၄။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဌာနေဟိ ကထာ ပဝတ္တိနိ ဟောတိ။ ကတမေဟိ
တီဟိ? ယော ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ သော အတ္ထပ္ပဋိသံဝေဒီ စ ဟောတိ ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒီ
စ။ ယော ဓမ္မံ သုဏာတိ၊ သော အတ္ထပ္ပဋိသံဝေဒီ စ ဟောတိ ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒီ
စ။ ယော စေဝ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ယော စ ဓမ္မံ သုဏာတိ၊ ဥဘော
အတ္ထပ္ပဋိသံဝေဒိနော စ ဟောန္တိ ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒိနော စ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ
တီဟိ ဌာနေဟိ ကထာ ပဝတ္တိနိ ဟောတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ပဏ္ဍိတသုတ္တ

၄၅။ တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတပညတ္တာနိ သပ္ပုရိသပညတ္တာနိ။
ကတမာနိ တိဏိ? ဒါနံ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတပညတ္တံ သပ္ပုရိသပညတ္တံ၊ ပဗ္ဗဇာ

ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတပညတ္တာ သပ္ပုရိသပညတ္တာ၊ မာတာပိတုနံ ဘိက္ခဝေ ဥပဋ္ဌာနံ ပဏ္ဍိတပညတ္တံ သပ္ပုရိသပညတ္တံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏိ ပဏ္ဍိတပညတ္တာနိ သပ္ပုရိသပညတ္တာနိတိ။

သဗ္ဗိ ဒါနံ ဥပညတ္တံ၊ အဟိံသာ သံယမော ဒမော။
မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနံ၊ သန္တာနံ မြဟ္မစာရိနံ။

သတံ ဧတာနိ ဌာနာနိ၊ ယာနိ သေဝေထ ပဏ္ဍိတော။
အရိယော ဒဿနသမ္ပန္နော၊ သ လောကံ ဘဇတေ သိဝန္တိ။

ပဉ္စမံ။

၆-သီလဝန္တသုတ္တ

၄၆။ ယံ ဘိက္ခဝေ သီလဝန္တော ပဗ္ဗဇိတာ ဂါမံ ဝါနိဂမံ ဝါဥပနိဿာယ ဝိဟရန္တိ၊ တတ္ထ မနုဿာ တိဟိ ဌာနေဟိ ဗဟံ ပုညံ ပသဝန္တိ။ ကတမေဟိ တိဟိ? ကာယေန ဝါစာယ မနသာ။ ယံ ဘိက္ခဝေ သီလဝန္တော ပဗ္ဗဇိတာ ဂါမံ ဝါနိဂမံ ဝါဥပနိဿာယ ဝိဟရန္တိ၊ တတ္ထ မနုဿာ ဣမေဟိ တိဟိ ဌာနေဟိ ဗဟံ ပုညံ ပသဝန္တိတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-သင်္ခတလက္ခဏသုတ္တ

၄၇။ တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ သင်္ခတဿ သင်္ခတလက္ခဏာနိ။ ကတမာနိ တိဏိ? ဥပ္ပါဒေါ ပညာယတိ၊ ဝယော ပညာယတိ၊ ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏိ သင်္ခတဿ သင်္ခတလက္ခဏာနိတိ။ ။ သတ္တမံ။

၈-အသင်္ခတလက္ခဏသုတ္တ

၄၈။ တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ အသင်္ခတဿ အသင်္ခတလက္ခဏာနိ။ ကတမာနိ တိဏိ? န ဥပ္ပါဒေါ ပညာယတိ၊ န ဝယော ပညာယတိ၊ န ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏိ အသင်္ခတဿ အသင်္ခတလက္ခဏာနိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ပဗ္ဗတရာဇသုတ္တ

၄၉။ ဟိမဝန္တံ ဘိက္ခဝေ ပဗ္ဗတရာဇံ နိဿာယ မဟာသာလာ တိဟိ ဝနိဟိ ဝနုန္တိ။ ကတမာဟိ တိဟိ? သာခါပတ္တပလာသေန ဝနုန္တိ၊ တစပပဋိကာယ

ဝေဇ္ဇိ၊ ဖေဂ္ဂုသာရေန ဝေဇ္ဇိ။ ဟိမဝန္တံ ဘိက္ခဝေ ပဗ္ဗတရာဇံ နိဿာယ မဟာသာလာ ဣမာဟိ တိဟိ ဝေဇ္ဇိဟိ ဝေဇ္ဇိ။

ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓံ ကုလပတိံ နိဿာယ အန္တော ဇနော တိဟိ ဝေဇ္ဇိဟိ ဝေဇ္ဇိ။ ကတမေဟိ တိဟိ? သဒ္ဓါယ ဝေဇ္ဇိဟိ၊ သီလေန ဇေတိ၊ ပညာယ ဝေဇ္ဇိဟိ။ သဒ္ဓံ ဘိက္ခဝေ ကုလပတိံ နိဿာယ အန္တော ဇနော ဣမာဟိ တိဟိ ဝေဇ္ဇိဟိ ဝေဇ္ဇိဟိ။

ယထာပိ ပဗ္ဗတော သေလော၊ အရညသ္မိံ ဗြဟာဝနေ။
တံ ရုက္ခာ ဥပနိဿာယ၊ ဝေဇ္ဇန္တေ တေ ဝနပ္ပတိ။

တထေဝ သီလသမ္ပန္နံ၊ သဒ္ဓံ ကုလပတိံ ဣမ။
ဥပနိဿာယ ဝေဇ္ဇိ၊ ပုတ္တဒါရာ စ ဗန္ဓဝါ။
အမဗ္ဗာ ဉာတိသံဃာ စ၊ ယေ စဿ အနုဇီဝိနေဿ။

ဤဿ သီလဝတော သီလံ၊ စာဂံ သုစရိတာနိ ဝ။
ပဿမာနာနုကုဗ္ဗန္တိ၊ အတ္တမတ္ထံ ဝိစက္ခဏာ။

ဣမ ဓမ္မံ စရိတုာန၊ မဂ္ဂံ သုဂတိဂါမိနိ။
နန္ဒိနော ဒေဝလောကသ္မိံ၊ မောဒန္တိ ကာမကာမိနောတိ။

နဝမံ။

၁၀-အာတပ္ပကရဏီယသုတ္တ

၅၀။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဌာနေဟိ အာတပ္ပံ ကရဏီယ။ ကတမေဟိ တိဟိ။ အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ အာတပ္ပံ ကရဏီယံ။ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ အာတပ္ပံ ကရဏီယံ။ ဥပ္ပန္နာနံ သာရီရိကာနံ ဝေဒနာနံ ဒုက္ခာနံ တိဗ္ဗာနံ ခရာနံ ကဋ္ဌကာနံ အသာတာနံ အမနာပါနံ ပါဏဟရာနံ အဓိဝါသနာယ အာတပ္ပံ ကရဏီယ။ ဣမေဟိ တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဌာနေဟိ အာတပ္ပံ ကရဏီယံ။

ယတော ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ အာတပ္ပံ ကရောတိ၊ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ အာတပ္ပံ ကရောတိ၊ ဥပ္ပန္နာနံ သာရီရိကာနံ ဝေဒနာနံ ဒုက္ခာနံ တိဗ္ဗာနံ ခရာနံ ကဋ္ဌကာနံ အသာတာနံ အမနာပါနံ ပါဏဟရာနံ အဓိဝါသနာယ

အာတပုံ ကရောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ “အာတာပိ နိပကော သတော သမ္မာ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယာ”တိ။ ။ဒသမံ။

၁၁-မဟာစောရသုတ္တ

၅၁။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော မဟာစောရော သန္တိဗ္ဗိ ဆိန္ဒတိ၊ နိလ္လောပမ္ဘိ ဟရတိ၊ ဧကာဂါရိကမ္ဘိ ကရောတိ၊ ပရိပန္နောပိ တိဋ္ဌတိ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ မဟာစောရော ဝိသမနိဿိတော စ ဟောတိ၊ ဂဟနနိဿိတော စ ဟောတိ၊ ဗလဝနိဿိတော စ ဟောတိ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ မဟာစောရော ဝိသမနိဿိတော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ မဟာစောရော နဒိဝိဒုဂ္ဂံ ဝါ နိဿိတော ဟောတိ ပဗ္ဗတဝိသမံ ဝါ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ မဟာစောရော ဝိသမနိဿိတော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ မဟာစောရော ဂဟနနိဿိတော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ မဟာစောရော တိဏဂဟနံ ဝါ နိဿိတော ဟောတိ ရုက္ခဂဟနံ ဝါ ရောဓံ ဝါ မဟာဝနသဏ္ဍံ ဝါ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ မဟာစောရော ဂဟနနိဿိတော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ မဟာစောရော ဗလဝနိဿိတော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ မဟာစောရော ရာဇာနံ ဝါ ရာဇမဟာမတ္တာနံ ဝါ နိဿိတော ဟောတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “သစေ မံ ကောစိ ကိဉ္စိ ဝက္ခတိ၊ ဣမေ မေ ရာဇာနော ဝါ ရာဇမဟာမတ္တာ ဝါ ပရိယောဓာယ အတ္ထံ ဘဏိဿန္တိ”တိ။ သစေ နံ ကောစိ ကိဉ္စိ အာဟ၊ တျာဿ ရာဇာနော ဝါ ရာဇမဟာမတ္တာ ဝါ ပရိယောဓာယ အတ္ထံ ဘဏန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ မဟာစောရော ဗလဝနိဿိတော ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော မဟာစောရော သန္တိဗ္ဗိ ဆိန္ဒတိ၊ နိလ္လောပမ္ဘိ ဟရတိ၊ ဧကာဂါရိကမ္ဘိ ကရောတိ၊ ပရိပန္နောပိ တိဋ္ဌတိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ပါပဘိက္ခု၊ ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပါပဘိက္ခု၊ ဝိသမနိဿိတော စ ဟောတိ ဂဟနနိဿိတော စ ဗလဝနိဿိတော စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပါပဘိက္ခု၊ ဝိသမနိဿိတော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပါပဘိက္ခု၊ ဝိသမေန ကာယကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ ဝိသမေန

ဝစီကမ္ပေန သမန္ဓာဂတော ဟောတိ၊ ဝိသမေန မနောကမ္ပေန သမန္ဓာဂတော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပါပဘိက္ခု၊ ဝိသမနိဿိတော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပါပဘိက္ခု၊ ဂဟနနိဿိတော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပါပဘိက္ခု၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ သမန္ဓာဂတော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပါပဘိက္ခု၊ ဂဟနနိဿိတော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပါပဘိက္ခု၊ ဗလဝနိဿိတော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပါပဘိက္ခု၊ ရာဇာနံ ဝါ ရာဇမဟာမတ္တာနံ ဝါ နိဿိတော ဟောတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “သစေ မံ ကောစိ ကိဉ္စိ ဝက္ခတိ၊ ဣမေ မေ ရာဇာနော ဝါ ရာဇမဟာမတ္တာ ဝါ ပရိယောဓာယ အတ္ထံ ဘဏိဿန္တိ”တိ။ သစေ နံ ကောစိ ကိဉ္စိ အာဟ၊ တျာဿ ရာဇာနော ဝါ ရာဇမဟာမတ္တာ ဝါ ပရိယောဓာယ အတ္ထံ ဘဏန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပါပဘိက္ခု၊ ဗလဝနိဿိတော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ပါပဘိက္ခု၊ ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗာက္ခ အပုညံ ပသဝတီတိ။ ။ဧကာဒသမံ။

စူဠဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

တဿုဒ္ဓါနံ

သမ္မုခိဋ္ဌာနတ္ထဝသံ၊ ပဝတ္တိ ပဏ္ဍိတ သီလဝံ။
သင်္ခတံ ပဗ္ဗတာတပုံ၊ မဟာစောရေနေကာဒသာတိ။

ပဌမော ပဏ္ဍာသကော သမတ္ထော။

၂-ခုတိယပဏ္ဍိတသက

(၆) ၁-မြာဟ္မဏဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဒွေမြာဟ္မဏသုတ္တ

၅၂။ အထ ခေါ် ဒွေ မြာဟ္မဏာ ဇိဏ္ဏာ ဝုဒ္ဓါ မဟလ္လကာ အဒ္ဓဂတာ ဝယောအနုပ္ပတ္တာ ဝိသဝဿသတိကာ ဇာတိယာ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိံသု၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒိံသု၊ ကေမန္တံ နိသိန္ဒာ ခေါ ဟေ မြာဟ္မဏာ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါရုံ “မယမယု ဘော ဂေါတမ မြာဟ္မဏာ ဇိဏ္ဏာ ဝုဒ္ဓါ မဟလ္လကာ အဒ္ဓဂတာ ဝယောအနုပ္ပတ္တာ ဝိသဝဿသတိကာ ဇာတိယာ၊ တေ စမှာ အကတကလျာဏာ အကတကုသလာ အကတဘိရုတ္တာဏာ၊ ဩဝေတု နော ဘဝံ ဂေါတမော၊ အနုသာသတု နော ဘဝံ ဂေါတမော၊ ယံ အမှာကံ အဿ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာဗ သုခါယာ”တိ။

တဋ္ဌ တုမှေ မြာဟ္မဏာ ဇိဏ္ဏာ ဝုဒ္ဓါ မဟလ္လကာ အဒ္ဓဂတာ ဝယောအနုပ္ပတ္တာ ဝိသဝဿသတိကာ ဇာတိယာ၊ တေ စတ္တ အကတကလျာဏာ အကတကုသလာ အကတဘိရုတ္တာဏာ၊ ဥပနိယတိ ခေါ အယံ မြာဟ္မဏာ လောကော ဇရာယ ဗျာဓိနာ မရဏေန၊ ဧဝံ ဥပနိယမာနေ ခေါ မြာဟ္မဏာ လောကော ဇရာယ ဗျာဓိနာ မရဏေန ယော ဣမ ကာယေန သံယမော ဝါစာယ သံယမော မနသာ သံယမော၊ တံ တဿ ပေတဿ ဘာဏဉ္စ လေဏဉ္စ ဒီပဉ္စ သရဏဉ္စ ပရာယဏဉ္စာတိ။

ဥပနိယတိ ဇီဝိတမပ္ပမာယု၊
 ဇရူပနိတဿ န သန္တိ တာဏာ။
 ဧတံ ဘယံ မရဏေ ပေက္ခမာနော၊
 ပုညာနိ ကယိရာထ သုခါဝဟာနိ။
 ယောဓ ကာယေန သံယမော၊
 ဝါစာယ ဥဒ စေတသာ။
 တံ တဿ ပေတဿ သုခါယ ဟောတိ၊
 ယံ ဇီဝမာနော ပကရေတိ ပုညန္တိ။ ။ ပဌမံ။

၂-ဒုတိယဒွေမြာဟ္မဏသုတ္တ

၅၃။ အထ ခေါ် ဒွေ မြာဟ္မဏာ ဇိဏ္ဏာ ဝုဒ္ဓါ မဟလ္လကာ အဒ္ဓဂတာ ဝယောအနုပ္ပတ္တာ ဝိသဝဿသတိကာ ဇာတိယာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသက်မိံသု၊ ဥပသက်မိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိံသု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္တာ ခေါ် ဟေ မြာဟ္မဏာ ဘဂဝန္တံ တေဒဂေါစုံ “မယမဿ ဘော ဂေါတမ မြာဟ္မဏာ ဇိဏ္ဏာ ဝုဒ္ဓါ မဟလ္လကာ အဒ္ဓဂတာ ဝယောအနုပ္ပတ္တာ ဝိသဝဿသတိကာ ဇာတိယာ၊ တေ စမှာ အကတကလျာဏာ အကတကုသလာ အကတဘာရိတ္တာဏာ၊ ဩဝေတု နော ဘဝံ ဂေါတမော၊ အနုဿသတု နော ဘဝံ ဂေါတမော၊ ယံ အမှာကံ အဿ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာ”တိ။

တဋ္ဌ တုမေ မြာဟ္မဏာ ဇိဏ္ဏာ ဝုဒ္ဓါ မဟလ္လကာ အဒ္ဓဂတာ ဝယော-အနုပ္ပတ္တာ ဝိသဝဿသတိကာ ဇာတိယာ။ တေ စတ္ထ အကတကလျာဏာ အကတကုသလာ အကတဘာရိတ္တာဏာ၊ အာဒိတ္ထော ခေါ် အယံ မြာဟ္မဏာ လောကော ဇရာယ ဗျာဓိနာ မရဏေန၊ ဧဝံ အာဒိတ္ထေ ခေါ် မြာဟ္မဏာ လောကေ ဇရာယ ဗျာဓိနာ မရဏေန ယော ဣဓ ကာယေန သံယမော ဝါစာယ သံယမော မနသာ သံယမော၊ တံ ကဿ ပေတဿ တာဏဉ္စ လေဏဉ္စ ဒီပဉ္စ သရဏဉ္စ ပရာယဏဉ္စာတိ။

အာဒိတ္တသ္မိံ အဂါရသ္မိံ၊ ယံ နိဟရတိ ဘာဇနံ။
တံ တဿ ဟောတိ အတ္ထာယ၊ နော စ ယံ တတ္ထ ဥယုတိ။
ဧဝံ အာဒိတ္ထော ခေါ်^၁ လောကော၊ ဇရာယ မရဏေန စ။
နိဟရေထေဝ ဒါနေန၊ ဒိန္တံ ဟောတိ သုနိဟတံ^၂။
ယောဓ ကာယေန သံယမော၊ ဝါစာယ ဥဒ စေတသာ။
တံ တဿ ပေတဿ သုခါယ ဟောတိ၊
ယံ ဇီဝမာနော ပကရောတိ ပုညန္တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-အညတရမြာဟ္မဏသုတ္တ

၅၄။ အထ ခေါ် အညတရော မြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသက်မိ၊ ဥပသက်မိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ။ပ။ ဧကမန္တံ နိသိန္တာ ခေါ် သော

၁-ဧဝံ အာဒိပိတော (သီ၊ဣ)၊ ဧဝံ အာဒိတ္တကော (သျှ၊ကံ) သံ-၁-၂၉-ပိဋ္ဌေပိ။
၂-သုနိဟတံ(က)

ပြာဟူဏော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “သန္နိဋ္ဌိကော ဓမ္မော သန္နိဋ္ဌိကော ဓမ္မောတိ ဘော ဂေါတမ ဝုစ္ဆတိ၊ ကိတ္တာဝတာ န ခေါ ဘော ဂေါတမ သန္နိဋ္ဌိကော ဓမ္မော ဟောတိ အကာလိကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော” ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ”တိ။

ရတ္ထော ခေါ ပြာဟူဏ ရာဂေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ စေတသိကမ္ပိ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ရာဂေ ပဟိနေ နေဝတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န စေတသိကံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ (ရတ္ထော ခေါ။ပ။ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ မနဿ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ ရာဂေ ပဟိနေ နေဝ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ န ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ န မနဿ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ ရတ္ထော ခေါ။ပ။ အတ္တတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ ပရတ္တမ္ပိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ ဥဘယတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ရာဂေ ပဟိနေ အတ္တတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ပရတ္တမ္ပိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ဥဘယတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။) ၂ ဝေမ္ပိ ခေါ ပြာဟူဏ သန္နိဋ္ဌိကော ဓမ္မော ဟောတိ။ပ။

ဒုဋ္ဌော ခေါ ပြာဟူဏ ဒေါသေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ စေတသိကမ္ပိ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ဒေါသေ ပဟိနေ နေဝတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န စေတသိကမ္ပိ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ဝေမ္ပိ ခေါ ပြာဟူဏ သန္နိဋ္ဌိကော ဓမ္မော ဟောတိ။ပ။

မူဠော ခေါ ပြာဟူဏ မောဟေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ စေတသိကမ္ပိ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ မောဟေ ပဟိနေ နေဝတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န စေတသိကံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ

၁-ဩပနေယျိကော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ပဉ္စမသုတ္တဿ ဋီကာ ဩလောကေတဗျာ။
၂-( )တ္ထေန္တရေ ပါဠော သီ-သျာ-ကံ-ဣ ပေါတ္တကေသု န ဒိဿတိ၊ ဣဓိ ဒုဋ္ဌမုဠဝါရေသု။
၃-န ဖေယသကံ (သီ၊ သျာ၊ က)

ပဋိသံဝေဒေတိ။ ဧဝံ ခေါ မြာဟူဏ သန္တိဋ္ဌိကော ဓမ္မော ဟောတိ အကာလိကော ဖော်ပဿိကော ဩပနေယျိကော ဣတ္ထိ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိတိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ။ သေယျထာပိ ဘော ဂေါတမ နိက္ခုဒ္ဓိတံ ဝါ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္စန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မုဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ “စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ”တိ။ ဝေမေဝံ ဘောတာ ဂေါတမေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော၊ ဧသာဟံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဇ္ဇ ဘိက္ခုသံသဉ္စ၊ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂဟန္တိ။ ။တတိယံ။

၄-ပရိဗ္ဗာဇကသုတ္တ

၅၅။ အသ ခေါ အညတရော မြာဟူဏပရိဗ္ဗာဇကော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ။ပ။ ဧကမန္တံ နိသိန္ဓော ခေါ သော မြာဟူဏ-ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “သန္တိဋ္ဌိကော ဓမ္မော သန္တိဋ္ဌိကော ဓမ္မောတိ ဘော ဂေါတမ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တာရတာ န ခေါ ဘော ဂေါတမ သန္တိဋ္ဌိကော ဓမ္မော ဟောတိ အကာလိကော ဖော်ပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္ထံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ”တိ။

ရတ္တော ခေါ မြာဟူဏ ရာဂေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ဥဘယ-ဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ စေတသိကမ္ပိ ဒုက္ခံ ဖေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ရာဂေ ပဟိနေ နေဝတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န စေတသိကမ္ပိ ဒုက္ခံ ဖေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။

ရတ္တော ခေါ မြာဟူဏ ရာဂေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ ရာဂေ ပဟိနေ နေဝ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ န ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ န မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။

ရတ္တော ခေါ မြာဟူဏ ရာဂေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ ပရတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ ဥဘယတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ရာဂေ ပဟိနေ အတ္တတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ

ပဇာနာတိ၊ ပရတ္ထမိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ဥဘယတ္ထမိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဝေဠိ ခေါ မြာဟ္မဏ သဒ္ဓိဋ္ဌိကော ဓမ္မော ဟောဏိ။ပ။

ဒုဋ္ဌော ခေါ မြာဟ္မဏ ဒေါသေန။ပ။ မူဋ္ဌော ခေါ မြာဟ္မဏ မောဟေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ စေတသိကမ္ပိ ဒုက္ခံ ဒေါမနသံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ မောဟေ ပဟိနေ နေဝတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န စေတသိကံ ဒုက္ခံ ဒေါမနသံ ပဋိသံဝေဒေတိ။

မူဋ္ဌော ခေါ မြာဟ္မဏ မောဟေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ မောဟေ ပဟိနေ နေဝ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ န ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ န မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။

မူဋ္ဌော ခေါ မြာဟ္မဏ မောဟေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တတ္ထမိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ ပရတ္ထမိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ ဥဘယတ္ထမိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ မောဟေ ပဟိနေ အတ္တတ္ထမိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ပရတ္ထမိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ဥဘယတ္ထမိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဝေဠိ ခေါ မြာဟ္မဏ သဒ္ဓိဋ္ဌိကော ဓမ္မော ဟောတိ အကာလိကော ဖဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိတိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ။ပ။ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-နိဗ္ဗာတသုတ္တ

၅၆။ အထ ခေါ ဇာဏုဿောဏိ မြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ တေနပသကံမိ၊ ဥပသကံမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဓါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဇာဏုဿောဏိ မြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “သဒ္ဓိဋ္ဌိကံ နိဗ္ဗာနံ သဒ္ဓိဋ္ဌိကံ နိဗ္ဗာနန္တိ ဘော ဂေါတမ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တာဝတာ န ခေါ ဘော ဂေါတမ သဒ္ဓိဋ္ဌိကံ နိဗ္ဗာနံ ဟောတိ အကာလိကံ ဖဟိပဿိကံ ဩပနေယျိကံ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဝိညူဟိ”တိ။

ပဏ္ဍာသက] (၆) ၁-မြာဟ္မဏဝဂ္ဂ ၆-ပလောကသုတ္တ ၁၅၉

ရက္ခော ခေါ် မြာဟ္မဏ ရာဂေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ စေတသိကမ္ပိ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ရာဂေ ပဟီနေ နေဝတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န စေတသိကမ္ပိ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ် မြာဟ္မဏ သန္နိဋ္ဌိကံ နိဗ္ဗာနံ ဟောတိ။

ဒုဋ္ဌော ခေါ် မြာဟ္မဏ။ပ။ မူဋ္ဌော ခေါ် မြာဟ္မဏ မောဟေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ စေတသိကမ္ပိ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ မောဟေ ပဟီနေ နေဝတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န စေတသိကံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ် မြာဟ္မဏ သန္နိဋ္ဌိကံ နိဗ္ဗာနံ ဟောတိ။

ယတော ခေါ် အယံ မြာဟ္မဏ^၁ အနဝသေသံ ရာဂက္ခယံ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ အနဝသေသံ ဒေါသက္ခယံ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ အနဝသေသံ မောဟက္ခယံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ဧဝံ ခေါ် မြာဟ္မဏ သန္နိဋ္ဌိကံ နိဗ္ဗာနံ ဟောတိ အကာလိကံ ဧဟိပဿိကံ ဩပနေယျိကံ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဝိညူဟီတိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ။ပ။ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ပလောကသုတ္တ

၅၇။ အစ ခေါ် အညတရော မြာဟ္မဏမဟာသာလော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမ္ပိ။ပ။ ဧကမန္တံ နိသိန္ဓော ခေါ် ယော မြာဟ္မဏမဟာသာလော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “သုတံ မေတံ ဘော ဂေါတမ ပုဗ္ဗကာနံ မြာဟ္မဏာနံ ဝုဒ္ဓါနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ ‘ပုဗ္ဗေ သုဒ္ဓံ’ အယံ လောကော အဝိစိ မညေ ဖုဇော အဟောသိ မနုဿေဟိ ကုတ္တုဉ္စသံပါတိကာ ဝါမနိဂမရာဇောနိယော’တိ၊ ကော န ခေါ် ဘော ဂေါတမ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေနေတရဟိ မနုဿာနံ ခယော ဟောတိ တနုတ္တံ ပညာယတိ။

၁-ယတော စ ခေါ် အယံ မြာဟ္မဏ(သိ)၊ ယတော ခေါ် မြာဟ္မဏ အကာလိကံ ဧဟိပဿိကံ ဩပနေယျိကံ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ (က) ၂-ပုဗ္ဗသုဒ္ဓံ (သိ) သျှ၊ ကံ၊ ဣ

ဂါမာပိ အဂါမာ ဟောန္တိ၊ နိဂမာပိ အနိဂမာ ဟောန္တိ၊ နဂရာပိ အနဂရာ ဟောန္တိ၊ ဇနပဒါပိ အဇနပဒါ ဟောန္တိ”တိ။

တေရဟိ ပြာဟ္မဏ မနုဿာ အဓမ္မရာဂရတ္တာ ဝိသမလောဘာဘိဘူတာ မိစ္ဆာဓမ္မပရေတာ။ တေ အဓမ္မရာဂရတ္တာ ဝိသမလောဘာဘိဘူတာ မိစ္ဆာဓမ္မ- ပရေတာ တိဏှာနိ သတ္တာနိ ဂဟေတွာ အညမညံ^၁ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေန္တိ၊ တေန ဗဟူ မနုဿာ ကာလံ ကရောန္တိ။ အယမ္ပိ ခေါ ပြာဟ္မဏ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေနေတရဟိ မနုဿာနံ ခယော ဟောတိ တနုတ္တံ ပညာယတိ၊ ဂါမာပိ အဂါမာ ဟောန္တိ၊ နိဂမာပိ အနိဂမာ ဟောန္တိ၊ နဂရာပိ အနဂရာ ဟောန္တိ၊ ဇနပဒါပိ အဇနပဒါ ဟောန္တိ။

ပုန စပရံ ပြာဟ္မဏ တေရဟိ မနုဿာ အဓမ္မရာဂရတ္တာ ဝိသမ- လောဘာဘိဘူတာ မိစ္ဆာဓမ္မပရေတာ။ တေသံ အဓမ္မရာဂရတ္တာနံ ဝိသမ- လောဘာဘိဘူတာနံ မိစ္ဆာဓမ္မပရေတာနံ ဒေဝေါန သမ္မာဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ၊ တေန ဒုတ္တိက္ခံ ဟောတိ ဒုဿဿံ သေတဠိကံ သလာကာဝုတ္တံ၊ တေန ဗဟူ မနုဿာ ကာလံ ကရောန္တိ။ အယမ္ပိ ခေါ ပြာဟ္မဏ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေနေတရဟိ မနုဿာနံ ခယော ဟောတိ တနုတ္တံ ပညာယတိ၊ ဂါမာပိ အဂါမာ ဟောန္တိ၊ နိဂမာပိ အနိဂမာ ဟောန္တိ၊ နဂရာပိ အနဂရာ ဟောန္တိ၊ ဇနပဒါပိ အဇနပဒါ ဟောန္တိ။

ပုန စပရံ ပြာဟ္မဏ တေရဟိ မနုဿာ အဓမ္မရာဂရတ္တာ ဝိသမလောဘာ- ဘိဘူတာ မိစ္ဆာဓမ္မပရေတာ။ ကေသံ အဓမ္မရာဂရတ္တာနံ ဝိသမလောဘာ- ဘိဘူတာနံ မိစ္ဆာဓမ္မပရေတာနံ ယက္ခာ ဝါဠေ အမနုဿေ ဩဿဇန္တိ^၂၊ တေန ဗဟူ မနုဿာ ကာလံ ကရောန္တိ။ အယမ္ပိ ခေါ ပြာဟ္မဏ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေနေတရဟိ မနုဿာနံ ခယော ဟောတိ တနုတ္တံ ပညာယတိ၊ ဂါမာပိ အဂါမာ ဟောန္တိ၊ နိဂမာပိ အနိဂမာ ဟောန္တိ၊ နဂရာပိ အနဂရာ ဟောန္တိ၊ ဇနပဒါပိ အဇနပဒါ ဟောန္တိတိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ။ပ။ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇေတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၁-အညမညဿ (သဗ္ဗတ္ထ) ၂-ဩဿဇန္တိ (သိ)

“ယေ တတ္ထ ပါဏာ တေ တေန ယာပေန္တ။”တိ၊ တတောနိဒါနဗျာဟံ ဝစ္ဆ ပုညဿ အာဂမံ ဝဒါမိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ မနုဿဘူတေ။ အပိ စာဟံ ဝစ္ဆ သီလဝတော ဒိန္နံ မဟပ္ပလံ ဝဒါမိ၊ နော တထာ ဒုဿီလဿ။ သော စ ဟောတိ ပဉ္စင်္ဂပိပ္ပဟိနော ပဉ္စင်္ဂသမန္တာဂတော။

ကတမာနိ ပဉ္စင်္ဂါနိ ပဟိနာနိ ဟောန္တိ? ကာမစ္ဆန္ဓော ပဟိနော ဟောတိ၊ ဗျာပါဒေါ ပဟိနော ဟောတိ၊ ထိနမိဒ္ဓံ ပဟိနံ ဟောတိ၊ ဥဒ္ဓန္ဓကုတ္တုစုံ ပဟိနံ ဟောတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟိနာ ဟောတိ။ ဣမာနိ ပဉ္စင်္ဂါနိ ပိပ္ပဟိနာနိ ဟောန္တိ။

ကတမေဟိ ပဉ္စဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္တာဂတော ဟောတိ? အသေက္ခေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္တာဂတော ဟောတိ၊ အသေက္ခေန သမာဓိက္ခန္ဓေန သမန္တာဂတော ဟောတိ၊ အသေက္ခေန ပညာက္ခန္ဓေန သမန္တာဂတော ဟောတိ၊ အသေက္ခေန ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓေန သမန္တာဂတော ဟောတိ၊ အသေက္ခေန ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓေန သမန္တာဂတော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္တာဂတော ဟောတိ။ ဣတိ ပဉ္စင်္ဂပိပ္ပဟိနော ပဉ္စင်္ဂသမန္တာဂတေ ဒိန္နံ မဟပ္ပလန္တိ ဝဒါမိတိ။

ဣတိ ကဏှာသု သေတာသု၊ ရောဟိဏီသု ဟရိသု ဝါ။
ကမ္မာသာသု သရူပါသု၊ ဂေါသု ပါရေဝတံာသု ဝါ။
ယာသု ကာသုစိ တောသု၊ ဒန္တော ဇာယတိ ပုဂံဝေါ။
ဓောရယော ဗလသမ္ပန္နော၊ ကလျာဏဇဝနိက္ကမော။
တမေဝ ဘာရေ ယုဉ္ဇန္တိ၊ နာဿ ဝဏ္ဏံ ပရိက္ခရေ။
ဝေမေဝံ မနုဿေသု၊ ယသ္မိံ ကသ္မိဉ္စိ ဇာတိယေ။
ခတ္တိယေ မြာဟ္မဏေ ဝေဿေ၊ သုဗ္ဗေ စဏှာလပုက္ကသေ။
ယာသု ကာသုစိ တောသု၊ ဒန္တော ဇာယတိ သုဗ္ဗတော။
ဓမ္မဋ္ဌော သီလသမ္ပန္နော၊ သစ္စဝါဒီ ဟိရိမနော။
ပဟိနဇာတိမရဏော၊ မြဟ္မစရိယဿ ကေဝလီ။
ပန္နဘာရော ဝိသံယုတ္တော၊ ကတကိစ္စော အနာသဝေါ။
ပါရဂူ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ အနုပါဒါယ နိဗ္ဗုတော။
တသ္မိံ ယေဝံ^၁ ဝိရဇေ ခေတ္တေ၊ ဝိပုလာ ဟောတိ ဒက္ခိဏာ။

၁-တသ္မိံ ဝေ (သျှာ၊ကံ)

ဗာလာ စ အဝိဇာနန္တာ၊ ဒုဗ္ဗေဓာ အဿုတာဝိနော။
 ဗဟိဒ္ဓါ ဒေန္တိ ဒါနာနိ၊ န ဟိ သန္တေ ဥပါသရေ။
 ယေ စ သန္တေ ဥပါသန္တိ၊ သပ္ပညေ ဝိရသမ္ပတေ။
 သဒ္ဓါ စ နေသံ သုဂတေ၊ မူလဇာတာ ပတိဋ္ဌိတာ။
 ဒေဝလောကဉ္စ တေ ယန္တိ၊ ကုလေ ဝါ ဣဓ ဇာယရေ။
 အနုပဗ္ဗေန နိဗ္ဗာနံ၊ အဓိဂစ္ဆန္တိ ပဏ္ဍိတာတိ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-တိကဏ္ဍသုတ္တ

၅၉။ အထ ခေါ တိကဏ္ဍော မြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ။ပ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ တိကဏ္ဍော မြာဟ္မဏော ဘဂဝတော သမ္ပါခါ တေဝိဇ္ဇာနံ သုဒံ မြာဟ္မဏာနံ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ “ဧဝံ တေဝိဇ္ဇာ မြာဟ္မဏာ၊ ဣတိပိ တေဝိဇ္ဇာ မြာဟ္မဏာ”တိ။

ယထာ ကထံ ပန မြာဟ္မဏ မြာဟ္မဏာ မြာဟ္မဏံ တေဝိဇ္ဇံ ပညာပေန္တိတိ? ဣဓ ဘော ဂေါတမ မြာဟ္မဏော ဥဘတော သုဇာတော ဟောတိ မာတိတော စ ပိတိတော စ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန၊ အဇ္ဈာယကော မန္တဓရော တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ သနိဗ္ဗဏ္ဍုကေဋ္ဌဘာနံ သာက္ခရပုဘေဒါနံ ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ ပဒကော ဝေယျာကရဏော လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု အနဝယောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘော ဂေါတမ မြာဟ္မဏာ မြာဟ္မဏံ တေဝိဇ္ဇံ ပညာပေန္တိတိ။

အညထာ ခေါ မြာဟ္မဏ မြာဟ္မဏာ မြာဟ္မဏံ တေဝိဇ္ဇံ ပညာပေန္တိ၊ အညထာ စ ပန အရိယဿ ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇော ဟောတိတိ။ ယထာ ကထံ ပန ဘော ဂေါတမ အရိယဿ ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇော ဟောတိ? သာဓု မေ ဘဝံ ဂေါတမော တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတု၊ ယထာ အရိယဿ ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇော ဟောတိတိ။ တေန ဟိ မြာဟ္မဏ သုဏာဟိ သာဓုကံ မနသိ ကမ္မေဟိ၊ ဘာသိဿာမိတိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ တိကဏ္ဍော မြာဟ္မဏော ဘဂဝတော ပစ္စသောသိ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

ဣဓ မြာဟ္မဏ ဘိက္ခု ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။

ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ သတော စ သမ္ပဇာနော၊ သုခဉ္စ
 ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ “ဥပေက္ခကော သတိမာ
 သုခဝိဟာရီ”တိ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ သုခဿ စ ပဟာနာ
 ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ
 ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။

သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနင်္ဂဏေ
 ဝိဂတူပတ္တိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္စပ္ပတ္တေ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ-
 နုဿတိဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ သော အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ
 အနုဿရတိ။ သေယျထိဒံ? ဧကမ္ပိ ဇာတိံ ဒွေပိ ဇာတိယော တိဿောပိ
 ဇာတိယော စတဿောပိ ဇာတိယော ပဉ္စပိ ဇာတိယော ဒသပိ ဇာတိယော
 ဝိသမ္ပိ ဇာတိယော တိသမ္ပိ ဇာတိယော စတ္တာရိသမ္ပိ ဇာတိယော ပညာသမ္ပိ
 ဇာတိယော ဇာတိသတမ္ပိ ဇာတိသဟဿမ္ပိ ဇာတိသတသဟဿမ္ပိ အနေကေပိ
 သံဝဋ္ဋကပ္ပေ အနေကေပိ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ အနေကေပိ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ “အမုတြာသိ”
 ဧဝံနာမော ဧဝံဂေါတ္တော ဧဝံဝဏ္ဏော ဧဝမာဟာရော ဧဝံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ
 ဧဝမာယုပရိယန္တော၊ သော တတော စုဘော အမုတြ ဥဒပါဒိ။ တတြာပါသိ”
 ဧဝံနာမော ဧဝံဂေါတ္တော ဧဝံဝဏ္ဏော ဧဝမာဟာရော ဧဝံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ
 ဧဝမာယုပရိယန္တော၊ သော တတော စုဘော ဣရူပပန္နော”တိ။ ဣတိ သာကာရံ
 သဉ္စဒ္ဓေသံ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ အယမဿ ပဌမာ ဝိဇ္ဇာ
 အဓိဂတာ ဟောတိ၊ အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ၊ တမော ဝိဟတော၊
 အာလောကော ဥပ္ပန္နော၊ ယထာ တံ အပ္ပမတ္တဿ အာတာပိနော ပဟိတတ္တဿ
 ဝိဟရတော။

သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနင်္ဂဏေ
 ဝိဂတူပတ္တိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္စပ္ပတ္တေ သတ္တာနံ
 စုတူပပါတဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ သော ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန
 အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟိနေ
 ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ၊ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ
 ပဇာနာတိ “ဣမေ ဝတ ဘောန္တော သတ္တာ ကာယဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ။ပ။
 မနောဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ အရိယာနံ ဥပဝါဒကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ တေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ
 ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နာ။ ဣမေ ဝါ ပန ဘောန္တော သတ္တာ ကာယ-
 သုစရိတေန သမန္နာဂတာ ဝစီသုစရိတေန သမန္နာဂတာ မနောသုစရိတေန

သမန္ဓာဂတာ အရိယာနံ အနုပဝါဒကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မ-
သမာဒါနာ၊ တေ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ
ဥပပန္နာ”တိ။ ဣတိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ
ဗဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟိနေ ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သုဂတေ
ဒုဂ္ဂတေ၊ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတိ။ အယမဿ ဒုတိယာ ဝိဇ္ဇာ
အဓိဂတာ ဟောတိ၊ အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ၊ တမော ဝိဟတော၊
အာလောကော ဥပ္ပန္နော၊ ယထာ တံ အပ္ပမတ္တဿ အာတာပိနော
ပဟိတတ္တဿ ဝိဟရတော။

သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနင်္ဂဏော
ဝိဂတူပတ္တိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္စပ္ပတ္တေ ဒုာသဝါနံ
ခယဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္နာမေတိ၊ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ
ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခသမုဒယော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ
ဒုက္ခနိရောဓော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂေါမိနိ
ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ “ဣမေ အာသဝါ”တိ ယထာဘူတံ
ပဇာနာတိ၊ “အယံ အာသဝသမုဒယော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ
အာသဝနိရောဓော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ အာသဝနိရောဓဂေါမိနိ
ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော
ကာမာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဘဝါသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ အဝိဇ္ဇာသဝါပိ စိတ္တံ
ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိံ “ဝိမုတ္တ”မိတိ ဉာဏံ ဟောတိ၊ “ဒိဏာ ဇာတိ၊ ဝုလိတံ
ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကဘံ ကရဏိယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ”တိ ပဇာနာတိ။ အယမဿ
တတိယာ ဝိဇ္ဇာ အဓိဂတာ ဟောတိ၊ အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ၊
တမော ဝိဟတော၊ အာလောကော ဥပ္ပန္နော၊ ယထာ တံ အပ္ပမတ္တဿ
အာတာပိနော ပဟိတတ္တဿ ဝိဟရတောတိ။

အနုစ္စာဝစသီလဿ၊ နိပကဿ စ ဈာယိနော။
စိတ္တံ ယဿ ဝသီဘူတံ၊ ဧကဂ္ဂံ သုသမာဟိတံ။
တံ ဝေ တမောနဒံ ဓိရံ၊ တေဝိဇ္ဇံ မစ္စုဟာယိနံ။
ဟိတံ ဒေဝမနုဿာနံ၊ အာဟု သဗ္ဗပ္ပဟာယိနံ။
တိဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ သမ္ပန္နံ၊ အသမ္ပုဋ္ဌဝိဟာရိနံ။
ဗုဒ္ဓံ အန္တိမဒေဟိနံ၊ တံ နမဿန္တိ ဂေါတမံ။

* ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ယော ဝေဒီ၊ သဂ္ဂါပါယဉ္စ ပဿတိ။
 အထော ဇာတိက္ခယံ ပတ္တော၊ အဘိညာဝေါသိတော မုနိ။
 တောဟိ တိဟိ ဂိဇ္ဇာဟိ၊ တေဝိဇ္ဇော ဟောတိ ပြာဟူဏော။
 တမဟံ ဝဒါမိ တေဝိဇ္ဇံ၊ နာညံ လပိတလာပနန္တိ။

ဧဝံ ခေါ ပြာဟူဏ အရိယဿ ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇော ဟောတိတိ။ အညထာ
 ဘော ဂေါတမ ပြာဟူဏာနံ တေဝိဇ္ဇော၊ အညထာ စ ပန အရိယဿ
 ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇော ဟောတိ။ ဣမဿ စ ပန ဘော ဂေါတမ အရိယဿ
 ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇဿ ပြာဟူဏာနံ တေဝိဇ္ဇော ကလံ နာဂ္ဂတိ သောဠသိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ။ ပ။ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု
 အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ ။ အဋ္ဌမံ။

၉-ဇာဏုဿောဏိသုတ္တ

၆၀။ အထ ခေါ ဇာဏုဿောဏိ ပြာဟူဏော ယေန ဘဂဝါ
 တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိ။ ပ။ ဧကမန္တံ နိသိန္ဒော
 ခေါ ဇာဏုဿောဏိ ပြာဟူဏော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ယဿသု
 ဘော ဂေါတမ ယညော ဝါ သဒ္ဓိ ဝါ ထာလိပါကော ဝါ ဒေယျဓမ္မံ
 ဝါ တေဝိဇ္ဇေသု ပြာဟူဏေသု ဒါနံ ဒေယျော”တိ။ ယထာ ကလံ ပန ပြာဟူဏ
 ပြာဟူဏာ တေဝိဇ္ဇံ ပညပေန္တိတိ။ ဣဓ ခေါ ဘော ဂေါတမ ပြာဟူဏော
 ဥဘတော သုဇာတော ဟောတိ မာတိတော စ ပိတိတော စ
 သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော
 ဇာတိဝါဒေန၊ အဇ္ဈာယကော မန္တရော တိဏ္ဍိ ဝေဒါနံ ပါရဂူ သနိဗ္ဗဏ္ဍု-
 ကေဂ္ဂုဘာနံ သာက္ခရပုဏေဒါနံ ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ ပဒကော ဝေယျာ-
 ကရဏော လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု အနဝယောတိ။ ဧဝံ ခေါ
 ဘော ဂေါတမ ပြာဟူဏာ တေဝိဇ္ဇံ ပညပေန္တိတိ။

အညထာ ခေါ ပြာဟူဏ ပြာဟူဏာ ပြာဟူဏံ တေဝိဇ္ဇံ ပညပေန္တိ၊
 အညထာ စ ပန အရိယဿ ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇော ဟောတိတိ။ ယထာ ကလံ ပန
 ဘော ဂေါတမ အရိယဿ ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇော ဟောတိ? သာဓု မေ ဘဝံ
 ဂေါတမော တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတု၊ ယထာ အရိယဿ ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇော
 ဟောတိတိ။ တေန ဟိ ပြာဟူဏ သုဏာဟိ သာဓုကံ မနသိ ကရေဟိ။

* ၃ ၁-၇၄၊ ၂၆၂-ပိဋကေသုပိ။

ပဏ္ဍာသက] (၆) ၁-မြာဟ္မဏဝဂ္ဂ ၉-ဇာဏုဿောဏီသုတ္တ ၁၆၇

ဘာသိဿာမီတိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ ဇာဏုဿောဏီ မြာဟ္မဏော ဘဂဝတော ပစ္စုဿောသိ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

ဣဓ ပန မြာဟ္မဏ ဘိက္ခု၊ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ။ ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝံဟရတိ။

သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနင်္ဂဏေ ဝိဂတူပတ္တိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္စပ္ပတ္တေ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ- နုဿတိဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ သော အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ သေယျထိဒံ? ဧကမ္ပိ ဇာတိံ ဒွေပိ ဇာတိယော။ ပ။ ဣတိ သာကာရံ သဉ္စဒ္ဓေသံ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ အယမဿ ပဌမာ ဝိဇ္ဇာ အဓိဂကာ ဟောတိ၊ အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ၊ တမော ဝိဟတော၊ အာလောကော ဥပ္ပန္နော၊ ယထာ တံ အပ္ပမတ္တဿ အာတာပိနော ပဟိတတ္တဿ ဝိဟရတော။

သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနင်္ဂဏေ ဝိဂတူပတ္တိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္စပ္ပတ္တေ သတ္တာနံ စုတူပပါတဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ သော ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန။ ပ။ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတိ။ အယမဿ ဒုတိယာ ဝိဇ္ဇာ အဓိဂတာ ဟောတိ၊ အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ၊ တမော ဝိဟတော၊ အာလောကော ဥပ္ပန္နော၊ ယထာ တံ အပ္ပမတ္တဿ အာတာပိနော ပဟိတတ္တဿ ဝိဟရတော။

သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနင်္ဂဏေ ဝိဂတူပတ္တိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္စပ္ပတ္တေ အာသဝါနိ ခယဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာမေတိ၊ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ “ဣမေ အာသဝါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ အယံ အာသဝနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော ကာမာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဘဝါသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ အဝိဇ္ဇာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိံ “ဝိမုတ္တ”မိတိ ဉာဏံ ဟောတိ၊ “ဒိဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ မြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထက္ကာယာ”တိ ပဇာနာတိ။ အယမဿ တတိယာ ဝိဇ္ဇာ အဓိဂတာ ဟောတိ၊ အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ၊ တမော

ဝိဟတော၊ အာလောကော ဥပ္ပန္နော၊ ယထာ တံ အပ္ပမတ္တဿ အာတာပိနော ပဟိတတ္တဿ ဝိဟရတောတိ။

ယော သီလဗ္ဗတသမ္ပန္နော၊ ပဟိတတ္တော သမာဟိတော။
စိတ္တံ ယဿ ဝသီဘူတံ၊ ဧကဂ္ဂံ သုသမာဟိတံ။

* ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ယော ဝေဒီ၊ သဂ္ဂါပါယဉ္စ ပဿတိ။
အထော ဇာတိက္ခယံ ပတ္တော၊ အဘိညာဝေါသိတော မုနိ။

တောဟိ တီဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ၊ တေဝိဇ္ဇော ဟောတိ မြာဟ္မဏော။
တမဟံ ဝဒါမိ တေဝိဇ္ဇံ၊ နာညံ လပိတလာပနန္တိ။

ဧဝံ ခေါ မြာဟ္မဏ အရိယဿ ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇော ဟောတီတိ။ အညထာ ဘောဒ ဂေါတမ မြာဟ္မဏာနံ တေဝိဇ္ဇော၊ အညထာ စ ပန အရိယဿ ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇော ဟောတိ။ ဣမဿ စ ဘော ဂေါတမ အရိယဿ ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇဿ မြာဟ္မဏာနံ တေဝိဇ္ဇော ကလံ နာဂ္ဂတိ သောဠသိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ။ပ။ ဥပါသကံ မံဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ ။နဝမံ။

၁၀-သင်္ခါရဝသုတ္တ

၆၁။ အထ ခေါ သင်္ခါရဝေါ မြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ခါရံ၊ ဥပသင်္ခါရံဟာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေဘွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသီန္နော ခေါ သင်္ခါရဝေါ မြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “မယမဿု ဘော ဂေါတမ မြာဟ္မဏာ နာမ ယညံ ယဇာမပိ ယဇာပေမပိ၊ တတြ ဘော ဂေါတမ ယော စေဝ ယဇတိ” ယော စ ယဇာပေတိ၊ သဗ္ဗေ တေ အနေကသာရိရိကံ ပုညပ္ပုဋ်ပဒံ ပဋိပန္နော ဟောန္တိ၊ ယဒိဒံ ယညာမိကရဏံ။ ယော ပနာယံ ဘော ဂေါတမ ယဿ ဝါ တဿ ဝါ ကုလာ အဂါရုသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော ဧကမတ္တာနံ ဒမေတိ၊ ဧကမတ္တာနံ သမေတိ၊ ဧကမတ္တာနံ ပရိနိဗ္ဗာပေတိ။ ဝေမဿာယံ ဧကသာရိရိကံ ပုညပ္ပုဋ်ပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ ယဒိဒံ ပဗ္ဗဇာမိကရဏန္တိ။

တေန ဟိ မြာဟ္မဏ တညေဝေတ္ထ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ။ ယထာ တေ ဒမေယျ၊ တထာ နံ ဗျာကရေယျာသိ။ တံ ကိံ မညသိ မြာဟ္မဏ၊ ဣဓ တထာဂတော

* ၃ ၁-၇၄၊ ၂၆၂-ပိဋကသုပိ။ ၁-ယော စေဝ ယညံ ယဇတိ (သျှာ၊ ကံ)

မဟပူလတရာ စ မဟာနိသံသတရာ စာ'တိ"။ တတိယမ္ပိ ခေါ သင်္ဂါရဝေါ ပြာဟ္မဏော အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ တေဒဝေါစ "သေယျထာပိ ဘဝံ ဂေါတမော ဘဝဉ္ဇာနန္ဒော၊ ဧတေ မေ ပုဇ္ဇော၊ ဧတေ မေ ပါသံသာ"တိ။

အထ ခေါ ဘဂဝတော တေဒဟောသိ "ယာဝ တတိယမ္ပိ ခေါ သင်္ဂါရဝေါ ပြာဟ္မဏော အာနန္ဒေန သဟဓမ္မိကံ ပဉ္စ ပုဋ္ဌော သံသာဒေတိ" နော ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ယံနုနာဟံ ပရိမောစေယျ"န္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သင်္ဂါရဝံ ပြာဟ္မဏံ တေဒဝေါစ "ကာ န္တဇ္ဇ ပြာဟ္မဏ ရာဇန္တေပုရေ ရာဇပုရိသာနံ၊ သန္ဓိသိန္ဓာနံ သန္ဓိပတိတာနံ အန္တရာကထာ ဥဒပါဒိ"တိ။ အယံ ခုဇ္ဇ ဘော ဂေါတမ ရာဇန္တေပုရေ ရာဇပုရိသာနံ သန္ဓိသိန္ဓာနံ သန္ဓိပတိတာနံ အန္တရာကထာ ဥဒပါဒိ "ပုဗ္ဗေ သုဒံ အပ္ပတရာ စေဝ ဘိက္ခု၊ အဟေသံ၊ ဗဟုတရာ စ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ ဒသေသံ။ တေရဟိ ပန ဗဟုတရာ စေဝ ဘိက္ခု၊ အပ္ပတရာ စ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ ဒသေန္တိ"တိ။ အယံ ခုဇ္ဇ ဘော ဂေါတမ ရာဇန္တေပုရေ ရာဇပုရိသာနံ သန္ဓိသိန္ဓာနံ သန္ဓိပတိတာနံ အန္တရာကထာ ဥဒပါဒိတိ။

* တိဏိ ခေါ ဣမာနိ ပြာဟ္မဏ ပါဠိဟာရိယာနိ။ ကတမာနိ တိဏိ? ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယံ အနသာသနိပါဠိဟာရိယံ။ ကတမဉ္ဇ ပြာဟ္မဏ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ? ဣဓ ပြာဟ္မဏ ဧကစ္စော အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစ္စနဘောတိ။ ဧကောပိ ဟုတွာ ဗဟုဓာ ဟောတိ၊ ဗဟုဓာပိ ဟုတွာ ဧကော ဟောတိ၊ အာဝိဘာဝံ တိရောဘာဝံ တိရောကုန္တံ တိရောပါကာရံ တိရောပဗ္ဗတံ အသဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ အာကာသေ။ ပထဝိယာပိ ဥဗ္ဗုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ ကရောတိ သေယျထာပိ ဥဒကေ။ ဥဒကေပိ အဘိဇ္ဇမာနေ ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ ပထဝိယံ။ အာကာသေပိ ပလ္လင်္ကေန ကမတိ သေယျထာပိ ပက္ခိ သကုဏော၊ ဣမေပိ စန္ဒိမသုရိယေ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကေ ဧဝံမဟာနဘာဝေ ပါဏိနာ ပရိမသတိ? ပရိမဇ္ဇတိ။ ယာဝ ပြာဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ပြာဟ္မဏ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ။

ကတမဉ္ဇ ပြာဟ္မဏ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယံ? ဣဓ ပြာဟ္မဏ ဧကစ္စော နိမိတ္တေန အာဒိသတိ "ဧဝမ္ပိ တေ မနော၊ ဣတ္ထမ္ပိ တေ မနော၊ ဣတိပိ တေ စိတ္တ"န္တိ။ သော ဗဟုံ စေပိ အာဒိသတိ၊ တထေဝ တံ ဟောတိ နော အညထာ။

၁-မ ၁-၂၇၅-ပိဋကိ။ ၂-ရာဇပရိသာယံ (သိ၊ သု၊ ကံ၊ ဣ)
* ၃ ၉-၄၀၊ ဒိ ၁-၂၀၆-ပိဋကိ။ ၃-ပရာမသတိ (ဒိ ၁-၂၀၆၊ ၁ ၉-၁၀၇-ပိဋကိ။)

ယဗ္ဗိဒံ ဘော ဂေါတမ ပါဠိဟာရိယံ ဣဓေကဇ္ဈော နိမိတ္တေန အာဒိသတိ
 “ဧဝံ ဧဝံ တေ မနော၊ ဣတ္ထိဗ္ဗိ တေ မနော၊ ဣတိပိ တေ စိတ္တ”န္တိ။ သော ဗဟုံ စေပိ
 အာဒိသတိ၊ တထေဝ တံ ဟောတိ နော အညထာ။ ဣဓ ပန ဘော ဂေါတမ
 ဧကဇ္ဈော န ဟေတုခေါ နိမိတ္တေန အာဒိသတိ။ အပိ စ ခေါ မနုဿာနံ ဝါ
 အမနုဿာနံ ဝါ ဒေဝတာနံ ဝါ သဒ္ဓိ သုတွာ အာဒိသတိ။ ပ။ နပိ မနုဿာနံ
 ဝါ အမနုဿာနံ ဝါ ဒေဝတာနံ ဝါ သဒ္ဓိ သုတွာ အာဒိသတိ။ အပိ စ ခေါ
 ဝိတက္ကယတော ဝိစာရယတော ဝိတက္ကဝိပ္ပုရသဒ္ဓိ သုတွာ အာဒိသတိ။ ပ။ နပိ
 ဝိတက္ကယတော ဝိစာရယတော ဝိတက္ကဝိပ္ပုရသဒ္ဓိ သုတွာ အာဒိသတိ။ အပိ စ
 ခေါ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိံ သမာပန္နဿ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ
 ပဇာနာတိ “ယထာ ဣမဿ ဘောတော မနောသင်္ခါရာ ပဏိဟိတာ၊ ဣမဿ
 စိတ္တဿ အနန္တရာ အပုံ နာမ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေဿတိ”တိ။ သော ဗဟုံ စေပိ
 အာဒိသတိ၊ တထေဝ တံ ဟောတိ နော အညထာ။ ဣဒဗ္ဗိ ဘော ဂေါတမ
 ပါဠိဟာရိယံ။ ယောဝ နံ ကရောတိ၊ သောဝ နံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ယောဝ နံ
 ကရောတိ၊ တဿေဝ တံ ဟောတိ။ ဣဒဗ္ဗိ မေ ဘော ဂေါတမ ပါဠိဟာရိယံ
 မာယာသဟဓမ္မရူပံ ဝိယ ခါယတိ။

ယဗ္ဗ ခေါ ဣဒံ ဘော ဂေါတမ ပါဠိဟာရိယံ၊ ဣဓေကဇ္ဈော ဧဝံ
 အနုသာသတိ “ဧဝံ ဝိတက္ကေထ၊ မာ ဧဝံ ဝိတက္ကယိတ္ထ။ ဧဝံ မနသိ ကရောထ၊
 မာ ဧဝံ မနသာကတ္ထ။ ဣဒံ ပဇဟထ၊ ဣဒံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရထာ”တိ။ ဣဒမေဝ
 ဘော ဂေါတမ ပါဠိဟာရိယံ ခမတိ ဣမေသံ တိဏ္ဍံ ပါဠိဟာရိယာနံ
 အဘိက္ကန္တတရမ္ဘ ပဏိတတရမ္ဘ။

အတ္ထရိယံ ဘော ဂေါတမ၊ အပ္ပုတံ ဘော ဂေါတမ။ ယာဝ သုဘာသိတဗိဒံ
 ဘာတာ ဂေါတမေန ဣမေဟိ စ မယံ တိဟိ ပါဠိဟာရိယေဟိ သမန္ဓာဂတံ
 ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဓာရေမ။ ဘဝံ ဟိ ဂေါတမော အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ
 ပစ္စနုဘောတိ။ ပ။ ယာဝ မြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္ထေတိ။ ဘဝံ ဟိ
 ဂေါတမော အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိံ သမာပန္နဿ စေတသာ စေတော
 ပရိစ္စ ပဇာနာတိ “ယထာ ဣမဿ ဘောတော မနောသင်္ခါရာ ပဏိဟိတာ၊
 ဣမဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အပုံ နာမ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေဿတိ”တိ။ ဘဝံ
 ဟိ ဂေါတမော ဧဝမနုသာသတိ “ဧဝံ ဝိတက္ကေထ၊ မာ ဧဝံ ဝိတက္ကယိတ္ထ။
 ဧဝံ မနသိ ကရောထ၊ မာ ဧဝံ မနသာကတ္ထ။ ဣဒံ ပဇဟထ၊ ဣဒံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ
 ဝိဟရထာ”တိ။

အဒ္ဓါ ခေါ် တျာယံ မြာဟူဏ အာသဇ္ဇ ဥပနိယ ဝါစာ ဘာသိတာ၊ အပိ စ တျာဟံ ဗျာကရိဿာမိ၊ အဟံ ဟိ မြာဟူဏ အနေကဝိဟိတံ ဗုဒ္ဓိဝိဓံ ပစ္စနုဘောမိ။ပ။ ယာဝ မြဟူလောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေဒိ။ အဟံ ဟိ မြာဟူဏ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိံ သမာပန္နဿ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ပဇာနာမိ “ယထာ ဣမဿ ဘောတော မနောသင်္ခါရာ ပဏိဟိတာ၊ ဣမဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အမုံ နာမ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေဿတိ”တိ။ အဟံ ဟိ မြာဟူဏ ဝေမနုသာသာမိ “ဧဝံ ဝိတက္ကေထ၊ မာ ဧဝံ ဝိတက္ကယိတ္ထ။ ဧဝံ မနသိ ကရောထ၊ မာ ဧဝံ မနသာကတ္ထ။ ဣဒံ ပဇဟထ၊ ဣဒံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရထာ”တိ။

အတ္ထိ ပန ဘော ဂေါတမ အညော ကောဘိက္ခုပိ၊ ယော ဣမေဟိ တီဟိ ပါဠိဟာရိယေဟိ သမန္ဓာဂတော အညတြ ဘောတာ ဂေါတမေနာတိ။ န ခေါ မြာဟူဏ ကေယေဝ သတံ၊ န ဒွေ သတာနိ၊ န တီဏိ သတာနိ၊ န စတ္တာရိ သတာနိ၊ န ပဉ္စ သတာနိ၊ အထ ခေါ ဘိယျောဝ ယေ ဘိက္ခု။ ဣမေဟိ တီဟိ ပါဠိဟာရိယေဟိ သမန္ဓာဂတာတိ။ ကဟံ ပန ဘော ဂေါတမ တေရဟိ တေ ဘိက္ခု။ ဝိဟရန္တိတိ။ ဣမသ္မိံယေဝ ခေါ မြာဟူဏ ဘိက္ခုသံဃေတိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ သေယျထာပိ ဘော ဂေါတမ နိက္ကာဇိတံ ဝါ ဥက္ကာဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္စန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠဿ ဝါ မဂ္ဂ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ “စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ”တိ။ ဝေမေဝံ ဘောတာ ဂေါတမေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော၊ ဒေသာဟံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ ။ဒသမံ။

မြာဟူဏဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

တဿုဒ္ဓါနံ

ဒွေ မြာဟူဏာ စညတရော၊ ပရိဗ္ဗာဇကေန နိဗ္ဗုတံ။
ပလောကဝစ္ဆော တိကဏ္ဍော၊ သောဏိ သင်္ဂါရဝေန စာတိ။

(၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ

၁-တိတ္ထာယတနသုတ္တ

၆၂။ တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ တိတ္ထာယတနာနိ၊ ယာနိ ပဏ္ဍိတေဟိ သမနု-
ယုဗ္ဗိယမာနာနိ သမနုဂါဟိယမာနာနိ၊ သမနုဘာသိယမာနာနိ ပရမ္ပိ ဂန္ဓာ
အကိရိယာယ သဏ္ဍဟန္တိ။ ကတမာနိ တိဏိ? သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ
သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော “ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော
ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ ပုဗ္ဗေကတ-
ဟေတူ”တိ။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော
“ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ
ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ ဣဿရနိဗ္ဗာနဟေတူ”တိ။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏ-
ဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော “ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒေတိ
သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ အဟေတုအပ္ပစ္စယာ”တိ။

တဗြ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော
“ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ
ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ ပုဗ္ဗေကတဟေတူ”တိ။ ဘျာဟံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒါမိ “သစ္စံ
ကိရတုမှေ အာယသ္မန္တော ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော ‘ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော
ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ ပုဗ္ဗေ-
ကတဟေတူ’တိ”။ တေ စ မေ ၂ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ “အာမာ”တိ? ပဋိဇာနန္တိ။ ဘျာဟံ
ဧဝံ ဝဒါမိ “တေနဟာယသ္မန္တော ပါဏာတိပါတိနော ဘဝိဿန္တိ ပုဗ္ဗေ-
ကတဟေတု၊ အဒိန္နာဒါယိနော ဘဝိဿန္တိ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ အဗြဟ္မစာရိနော
ဘဝိဿန္တိ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ မုသာဝါဒိနော ဘဝိဿန္တိ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊
ဝိသုဏဝါစာ ဘဝိဿန္တိ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ ဖရုသဝါစာ ဘဝိဿန္တိ ပုဗ္ဗေ-
ကတဟေတု၊ သမ္ပပုလားပိနော ဘဝိဿန္တိ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ အဘိဇ္ဈာလုနော
ဘဝိဿန္တိ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ ဗျာပန္နစိတ္တာ ဘဝိဿန္တိ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ ဘဝိဿန္တိ ပုဗ္ဗေကတဟေတူ”။

ပုဗ္ဗေကတံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သာရတော ပစ္စာဂစ္ဆတံ န ဟောတိ
ဆန္တော ဝါ ဝါယာမော ဝါ “ဣဒံ ဝါ ကရဏီယံ၊ ဣဒံ ဝါ အကရဏီယ”န္တိ။ ဣတိ
ကရဏီယာကရဏီယေ ခေါ ပန သစ္စတော ထေတတော အနုပလမ္ဘိယမာနေ
မုဋ္ဌဿတိနံ အနာရက္ခာနံ ဝိဟရတံ န ဟောတိ ပစ္စတ္တံ သဟဓမ္မိကော

၁-သမနုဂါဟိယမာနာနိ (သျှာ၊ ကံ၊ က) ၂-တေ စေ မေ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ၃-အာမောတိ (သီ)

ပဏ္ဍာသက] (၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၁-တိတ္ထာယတနသုတ္တ ၁၇၅

သမဏဝါဒေါ။ အယံ ခေါ မေ ဘိက္ခဝေ တေသု သမဏဗြာဟ္မဏေသု
ဧဝံဝါဒီသု ဧဝံဒိဋ္ဌိသု ပဌမော သဟဓမ္မိကော နိဂ္ဂဟော ဟောတိ။ (၁)

တဏှိ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော
“ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ
ဝါ။ သဗ္ဗံ တံ ဣဿရနိမ္မာနဟေတူ”တိ။ ဤဟံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒါမိ
“သစ္စံ ကိရ တုမေ အာယသ္မန္တော ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော ‘ယံ ကိဉ္ဇာယံ
ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ။ သဗ္ဗံ တံ
ဣဿရနိမ္မာနဟေတူ’တိ”။ တေ စ မေ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ “အာမာ”တိ ပဋိဇာနန္တိ။
ဤဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ “တေနဟာယသ္မန္တော ပါဏာတိပါတိနော ဘဝိဿန္တိ
ဣဿရနိမ္မာနဟေတု၊ အဒိန္နာဒါယိနော ဘဝိဿန္တိ ဣဿရနိမ္မာနဟေတု၊
အဗြဟ္မစာရိနော ဘဝိဿန္တိ ဣဿရနိမ္မာနဟေတု၊ မုသာဝါဒိနော ဘဝိဿန္တိ
ဣဿရနိမ္မာနဟေတု၊ ပိသုဏဝါစာ ဘဝိဿန္တိ ဣဿရနိမ္မာနဟေတု၊ ဖရုသ-
ဝါစာ ဘဝိဿန္တိ ဣဿရနိမ္မာနဟေတု၊ သမ္ပပ္ပလာပိနော ဘဝိဿန္တိ ဣဿရ-
နိမ္မာနဟေတု၊ အဘိဇ္ဈာလုနော ဘဝိဿန္တိ ဣဿရနိမ္မာနဟေတု၊ ဗျာပန္နစိတ္တော
ဘဝိဿန္တိ ဣဿရနိမ္မာနဟေတု၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ ဘဝိဿန္တိ ဣဿရနိမ္မာနဟေတူ”။

ဣဿရနိမ္မာနံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သာရတော ပစ္စာဂစ္ဆတံ န ဟောတိ ဆန္ဒော
ဝါ ဝါယာမော ဝါ “ဣဒံ ဝါ ကရဏီယံ၊ ဣဒံ ဝါ အကရဏီယ”န္တိ။ ဣတိ
ကရဏီယာကရဏီယေ ခေါ ပန သစ္စတော ထေတတော အနုပလန္တိယမာနေ
မုဋ္ဌဿတိနံ အနာရက္ခာနံ ဝိဟရတံ န ဟောတိ ပစ္စတ္တံ သဟဓမ္မိကော
သမဲဏဝါဒေါ။ အယံ ခေါ မေ ဘိက္ခဝေ တေသု သမဏဗြာဟ္မဏေသု
ဧဝံဝါဒီသု ဧဝံဒိဋ္ဌိသု ဒုတိယော သဟဓမ္မိကော နိဂ္ဂဟော ဟောတိ။ (၂)

တဏှိ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော
“ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ။
သဗ္ဗံ တံ အဟေတုအပ္ပစ္စယာ”တိ။ ဤဟံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒါမိ “သစ္စံ ကိရ
တုမေ အာယသ္မန္တော ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော ‘ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော
ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ။ သဗ္ဗံ တံ အဟေတု-
အပ္ပစ္စယာ’တိ”။ တေ စ မေ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ “အာမာ”တိ ပဋိဇာနန္တိ။ ဤဟံ ဧဝံ
ဝဒါမိ “တေနဟာယသ္မန္တော ပါဏာတိပါတိနော ဘဝိဿန္တိ အဟေတု-
အပ္ပစ္စယာ။ ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ ဘဝိဿန္တိ အဟေတုအပ္ပစ္စယာ”။

အဟေတုအပ္ပစ္စယံ ခေါ် ပန ဘိက္ခဝေ သာရတော ပစ္စာဂစ္ဆတံ န ဟောတိ ဆန္ဒော ဝါ ဝါယာမော ဝါ “ဣဒံ ဝါ ကရဏီယံ၊ ဣဒံ ဝါ အကရဏီယံ”န္တိ။ ဣတိ ကရဏီယာကရဏီယေ ခေါ် ပန သစ္စတော ထေတတော အနုပလစ္စိယမာနေ မုဋ္ဌဿတီနံ အနာရက္ခာနံ ဝိဟရတံ န ဟောတိ ပစ္စတ္တံ သဟဓမ္မိကော သမဏဝါဒေါ။ အယံ ခေါ် မေ ဘိက္ခဝေ တေသု သမဏဗြာဟ္မဏေသု ဧဝံဝါဒီသု ဧဝံဒိဋ္ဌိသု တတိယော သဟဓမ္မိကော နိဂ္ဂဟော ဟောတိ။ (၃)

ဣမာနိ ခေါ် ဘိက္ခဝေ တိဏိ တိတ္ထာယတနာနိ၊ ယာနိ ပဏ္ဍိတေဟိ သမနုယုဒ္ဓိယမာနာနိ သမနုဂါဟိယမာနာနိ သမနုဘာသိယမာနာနိ ပရမ္ပိ ဂန္ဓာ အကိရိယာယ သဏ္ဍဟန္တိ။

အယံ ခေါ် ပန ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ? “ဣမာ ဆ ဓာတုယော”တိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။ “ဣမာနိ ဆ ဖဿာယတနာနိ”တိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။ “ဣမေ အဋ္ဌာရသ မနောပပိစာရာ”တိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။ “ဣမာနိ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ”တိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။

“ဣမာ ဆ ဓာတုယောတိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ”တိ ဣတိ ခေါ် ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဇ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ? ဆယိမာ ဘိက္ခဝေ ဓာတုယော ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု အာကာသဓာတု ဝိညာဏဓာတု။ “ဣမာ ဆ ဓာတုယောတိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

၁-အဟေတု(သီ)၊ အဟေတု(သျှ၊ကံ)၊ အဟေတုအပ္ပစ္စယာ (ဣ)၊ အဟေတု အပ္ပစ္စယံ (က)

“ဣမာနိ ဆ ဖဿာယတနာနီတိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏောဟိ မြာဟ္မဏောဟိ ဝိညူဟိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဇ္ဈေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဆယ်မာနိ ဘိက္ခဝေ ဖဿာယတနာနိ စက္ခု ဖဿာယတနံ၊ သောဘံ ဖဿာယတနံ၊ ဃာနံ ဖဿာယတနံ၊ ဇိဝှါ ဖဿာယတနံ၊ ကာယော ဖဿာယတနံ၊ မနော ဖဿာယတနံ။ “ဣမာနိ ဆ ဖဿာယတနာနီတိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏောဟိ မြာဟ္မဏောဟိ ဝိညူဟိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

“ဣမေ အဋ္ဌာရသ မနောပဝိစာရာတိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏောဟိ မြာဟ္မဏောဟိ ဝိညူဟိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဇ္ဈေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ သောမနဿဋ္ဌာနိယံ ရူပံ ဥပဝိစရတိ၊ ဒေါမနဿဋ္ဌာနိယံ ရူပံ ဥပဝိစရတိ၊ ဥပေက္ခာဋ္ဌာနိယံ ရူပံ ဥပဝိစရတိ၊ သောတေန သဒ္ဓိ သုတော၊ သာနေန ဂန္ဓိ သာယိတော။ ဇိဝှါယ ရသံ သာယိတော။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတော။ မနဿ ဓမ္မံ ဝိညာယ သောမနဿဋ္ဌာနိယံ ဓမ္မံ ဥပဝိစရတိ၊ ဒေါမနဿဋ္ဌာနိယံ ဓမ္မံ ဥပဝိစရတိ၊ ဥပေက္ခာဋ္ဌာနိယံ ဓမ္မံ ဥပဝိစရတိ။ “ဣမေ အဋ္ဌာရသ မနောပဝိစာရာတိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏောဟိ မြာဟ္မဏောဟိ ဝိညူဟိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

“ဣမာနိ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနီတိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏောဟိ မြာဟ္မဏောဟိ ဝိညူဟိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဇ္ဈေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဆန္တံ ဘိက္ခဝေ ဓာတုနံ ဥပါဒါယ ဂဟ္တဿာဝက္ကန္တိ ဟောတိ၊ ဩက္ကန္တိယာ သတိ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဋ္ဌာယတနံ၊ သဋ္ဌာယဘနပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒိယမာနဿ ခေါ ပနာဟံ ဘိက္ခဝေ “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ပညပေမိ၊ “အယံ ဒုက္ခသမုဒယော”တိ ပညပေမိ၊ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓော”တိ ပညပေမိ၊ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ပညပေမိ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ? ဇာတိပိ ဒုက္ခာ၊ ဇရာပိ ဒုက္ခာ၊ ( )^၁ မရဏမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာဒိ ဒုက္ခာ။

၁-(ဗျာဓိပိ ဒုက္ခာ) (သီ၊ဣ၊က) အဋ္ဌကထာဘသ သံသဒန္တတဗ္ဗံ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၂၄-ပိဋကေ စ ပထမိတဗ္ဗံ။
ဆံ ၁-၁၂

(အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊ ဝိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော) ၊
ယမ္ပိန္ဒံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ သံသိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ
ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခသမုဒယံ^၂ အရိယသစ္စံ? အဝိဇ္ဇာပိစ္စယာ သင်္ခါရာ၊
သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဠာ-
ယတနံ၊ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ
တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ
ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ
သမ္ပဝန္တိ။ ဝေမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။ ဣဒံ
ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓံ^၃ အရိယသစ္စံ? အဝိဇ္ဇာယ တွေဝ အသေသ-
ဝိရာဂနိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓော၊ သင်္ခါရနိရောဓော ဝိညာဏနိရောဓော၊
ဝိညာဏနိရောဓော နာမရူပနိရောဓော၊ နာမရူပနိရောဓော သဠာယတန-
နိရောဓော၊ သဠာယတနနိရောဓော ဖဿနိရောဓော၊ ဖဿနိရောဓော ဝေဒနာ-
နိရောဓော၊ ဝေဒနာနိရောဓော တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာနိရောဓော ဥပါဒါန-
နိရောဓော၊ ဥပါဒါနနိရောဓော ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝနိရောဓော ဇာတိနိရောဓော၊
ဇာတိနိရောဓော ဇရာမရဏံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ နိရုဇ္ဈန္တိ။
ဝေမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ
ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ^၄ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ? အယမေဝ
အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ။ သေယျထိဒံ? သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ
သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ
သမ္မာသမာဓိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ။
“ဣမာနိ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနီတိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော
အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏေဟိ
ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တန္တိ။ ။ပဌမံ။

၆၃။ တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ “အမာတာပုတ္တိကာနိ ဘယာနိ”တိ အဿုတဝါ
ပုထုဇ္ဇနော ဘာသတိ။ ကတမာနိ တိဏိ? ဟောတိ သော ဘိက္ခဝေ သမယော၊

၁-(နတ္ထိ ကတ္တမိ) ၂-ဒုက္ခသမုဒယော (သျှာ၊ ကံ) ၃-ဒုက္ခနိရောဓော (သျှာ၊ ကံ)

ယံ မဟာအဂ္ဂိဉာဟော ဝုဋ္ဌာတိ။ မဟာအဂ္ဂိဉာဟော ခေါ် ပန ဘိက္ခဝေ ဝုဋ္ဌိတေ တေန ဂါမာပိ ဥယျန္တိ၊ နိဂမာပိ ဥယျန္တိ၊ နဂရာပိ ဥယျန္တိ။ ဂါမေသုပိ ဥယျမာနေသု နိဂမေသုပိ ဥယျမာနေသု နဂရေသုပိ ဥယျမာနေသု တတ္ထ မာတာပိ ပုတ္တံ နပုဋ္ဌိလဘတိ၊ ပုတ္တောပိ မာတရံ နပုဋ္ဌိလဘတိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဌမံ “အမာတာ-ပုတ္တိကံ ဘယ”န္တိ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇေနော ဘာသတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဟောတိ သော သမယော၊ ယံ မဟာမေဃော ဝုဋ္ဌာတိ။ မဟာမေဃော ခေါ် ပန ဘိက္ခဝေ ဝုဋ္ဌိတေ မဟာဥဒကဝါဟကော သဉ္ဇာယတိ။ မဟာဥဒကဝါဟကော ခေါ် ပန ဘိက္ခဝေ သဉ္ဇာယန္တေ တေန ဂါမာပိ ဝုယျန္တိ၊ နိဂမာပိ ဝုယျန္တိ၊ နဂရာပိ ဝုယျန္တိ။ ဂါမေသုပိ ဝုယျမာနေသု နိဂမေသုပိ ဝုယျမာနေသု နဂရေသုပိ ဝုယျမာနေသု တတ္ထ မာတာပိ ပုတ္တံ နပုဋ္ဌိလဘတိ၊ ပုတ္တောပိ မာတရံ နပုဋ္ဌိလဘတိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယံ “အမာတာပုတ္တိကံ ဘယ”န္တိ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇေနော ဘာသတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဟောတိ သော သမယော၊ ယံ ဘယံ ဟောတိ အဋ္ဌဝိ-သင်္ကောပေါ စက္ကသမာရုဋ္ဌာ ဇာနပဒါ ပရိယာယန္တိ။ ဘယေ ခေါ် ပန ဘိက္ခဝေ သတိ အဋ္ဌဝိသင်္ကောပေ စက္ကသမာရုဋ္ဌေသု ဇာနပဒေသု ပရိယာယန္တေသု တတ္ထ မာတာပိ ပုတ္တံ နပုဋ္ဌိလဘတိ၊ ပုတ္တောပိ မာတရံ နပုဋ္ဌိလဘတိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ တတိယံ “အမာတာပုတ္တိကံ ဘယ”န္တိ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇေနော ဘာသတိ။ ဣမာနိ ခေါ် ဘိက္ခဝေ တီဏိ “အမာတာပုတ္တိကာနိ ဘယာနိ” ဘိ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇေနော ဘာသတိ။

တာနိ ခေါ် ပနိမာနိ^၁ ဘိက္ခဝေ တီဏိ သမာတာပုတ္တိကာနိယေဝ ဘယာနိ “အမာတာပုတ္တိကာနိ ဘယာနိ” တိ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇေနော ဘာသတိ။ ကတမာနိ တီဏိ? ဟောတိ သော ဘိက္ခဝေ သမယော၊ ယံ မဟာအဂ္ဂိဉာဟော ဝုဋ္ဌာတိ၊ မဟာအဂ္ဂိဉာဟော ခေါ် ပန ဘိက္ခဝေ ဝုဋ္ဌိဘေ ဘေန ဂါမာပိ ဥယျန္တိ၊ နိဂမာပိ ဥယျန္တိ၊ နဂရာပိ ဥယျန္တိ။ ဂါမေသုပိ ဥယျမာနေသု နိဂမေသုပိ ဥယျမာနေသု နဂရေသုပိ ဥယျမာနေသု ဟောတိ သော သမယော၊ ယံ ကဒါစိ ကရဟစိ မာတာပိ ပုတ္တံ ပဋ္ဌိလဘတိ၊ ပုတ္တောပိ မာတရံ ပဋ္ဌိလဘတိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဌမံ သမာတာပုတ္တိကံယေဝ ဘယံ “အမာတာပုတ္တိကံ ဘယ”န္တိ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇေနော ဘာသတိ။

၁-ဣမာနိ ခေါ်(သိ)၊ ဣမာနိ ခေါ် ပန(က)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဟောတိ သော သမယော၊ ယံ မဟာမေဃော ဝုဠာတိ။
 မဟာမေဃေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဝုဠိတေ မဟာဥဒကဝါဟကော သဉ္ဇာယတိ။
 မဟာဥဒကဝါဟကေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သဉ္ဇာတေ တေန ဂါမာပိ ဝုယုန္တိ၊
 နိဂမာပိ ဝုယုန္တိ၊ နဂရာပိ ဝုယုန္တိ။ ဂါမေသုပိ ဝုယုမာနေသု နိဂမေသုပိ
 ဝုယုမာနေသု နဂရေသုပိ ဝုယုမာနေသု ဟောတိ သော သမယော၊ ယံ ကဒါစိ
 ကရဟစိ မာဟာပိ ပုတ္တံ ပဋိလဘတိ၊ ပုတ္တောပိ မာတရံ ပဋိလဘတိ၊ ဣဒံ
 ဘိက္ခဝေ ဒုတိယံ သမာတာပုတ္တိကံယေဝ ဘယံ ‘‘အမာတာပုတ္တိကံ ဘယ’’န္တိ
 အဿုဘဝါ ပုထုဇ္ဇေနော ဘာသတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဟောတိ သော သမယော၊ ယံ ဘယံ ဟောတိ အဇ္ဈဝိ-
 သင်္ကောပေါ စက္ကသမာရုဠာ ဇာနပဒါ ပရိယာယန္တိ။ ဘယေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ
 သတိ အဇ္ဈဝိသင်္ကောပေ စက္ကသမာရုဠေသု ဇာနပဒေသု ပရိယာယန္တေသု
 ဟောတိ သော သမယော၊ ယံ ကဒါစိ ကရဟစိ မာတပိ ပုတ္တံ ပဋိလဘတိ၊
 ပုတ္တောပိ မာတရံ ပဋိလဘတိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ တတိယံ သမာတာပုတ္တိကံယေဝ
 ဘယံ ‘‘အမာတာပုတ္တိကံ ဘယ’’န္တိ အဿုဘဝါ ပုထုဇ္ဇေနော ဘာသတိ။ ဣမာနိ
 ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏိ သမာတာပုတ္တိကာနိယေဝ ဘယာနိ ‘‘အမာတာပုတ္တိကာနိ
 ဘယာနိ’’တိ အဿုဘဝါ ပုထုဇ္ဇေနော ဘာသတိ။

တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ အမာတာပုတ္တိကာနိ ဘယာနိ။ ကတမာနိ တိဏိ?
 ဇရာဘယံ ဗျာဓိဘယံ မရုဏဘယန္တိ။ န ဘိက္ခဝေ မာတာ ပုတ္တံ ဇီရမာနံ
 ဧဝံ လဘတိ ‘‘အဟံ ဇီရာမိ၊ မာ မေ ပုတ္တော ဇီရိ’’တိ၊ ပုတ္တော ဝါ ပန မာတရံ
 ဇီရမာနံ န ဧဝံ လဘတိ ‘‘အဟံ ဇီရာမိ၊ မာ မေ မာတာ ဇီရိ’’တိ။

န ဘိက္ခဝေ မာတာ ပုတ္တံ ဗျာဓိယမာနံ ဧဝံ လဘတိ ‘‘အဟံ ဗျာဓိယာပိ၊
 မာ မေ ပုတ္တော ဗျာဓိယိ’’တိ၊ ပုတ္တော ဝါ ပန မာတရံ ဗျာဓိယမာနံ န ဧဝံ
 လဘတိ ‘‘အဟံ ဗျာဓိယာမိ၊ မာ မေ မာတာ ဗျာဓိယိ’’တိ။

န ဘိက္ခဝေ မာတာ ပုတ္တံ မိယမာနံ ဧဝံ လဘတိ ‘‘အဟံ မိယာမိ၊ မာ မေ
 ပုတ္တော မိယိ’’တိ၊ ပုတ္တော ဝါ ပန မာတရံ မိယမာနံ န ဧဝံ လဘတိ ‘‘အဟံ
 မိယာမိ၊ မာ မေ မာတာ မိယိ’’တိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏိ အမာတာ-
 ပုတ္တိကာနိ ဘယာနိတိ။

အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ အတ္ထိ ပဋိပဒါ၊ ဣမေသဉ္စ တိဏ္ဏံ သမာတာပုတ္တိကာနံ
 ဘယာနံ၊ ဣမေသဉ္စ တိဏ္ဏံ အမာတာပုတ္တိကာနံ ဘယာနံ ပဟာနာယ
 သမတိက္ကမာယ သံဝတ္တတိ။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ ကတမော စ

ပဋိပဒါ၊ ဣမေသဉ္စ တိဏ္ဍိံ သမာတာပုတ္တိကာနံ ဘယာနံ၊ ဣမေသဉ္စ တိဏ္ဍိံ အမာတာပုတ္တိကာနံ ဘယာနံ ပဟာနာယ သမတိက္ကမာယ သံဝတ္တတိ? အယမေဝ အရိယော အဗ္ဗင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ သေယျထိဒံ? သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ အယံ ပဋိပဒါ၊ ဣမေသဉ္စ တိဏ္ဍိံ သမာတာပုတ္တိကာနံ ဘယာနံ၊ ဣမေသဉ္စ တိဏ္ဍိံ အမာတာပုတ္တိကာနံ ဘယာနံ ပဟာနာယ သမတိက္ကမာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဝေနာဂပုရသုတ္တ

၆၄။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနော မဟဟာ ဘိက္ခုသံသေန သဒ္ဓိံ ယေန ဝေနာဂပုရံ နာမ ကောသလာနံ ဗြာဟ္မဏဂါမော တဒဝသရိ။ အသောသုံ ခေါ ဝေနာဂပုရိကာ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ “သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော သကျုပ္ပတ္တော သကျုကုလာ ပဗ္ဗဇိတော ဝေနာဂပုရံ အနုပ္ပတ္တော၊ ဘံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အဗ္ဗုဂ္ဂတော ‘ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂဟော လောကဝိဇ္ဇု အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္ပသာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ’တိ”။ သော ဣမံ လောကံ သဒေဝကံ သမာရကံ သဗြဟ္မကံ သဿမဏဗြာဟ္မဏိ” ပဇံ သဒေဝမနုဿံ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ ပဝေဒေတိ၊ သော ခမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုတ္တံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိ။ သာဓု ခေါ ပန တထာရူပပါနံ အရဟတံ ဒဿန ဟောတိ”တိ။

အထ ခေါ ဝေနာဂပုရိကာ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အပ္ပေကဇ္ဈေ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒိံသု၊ အပ္ပေကဇ္ဈေ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိံသု၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏိယံ ဝိတိသာရေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒိံသု၊ အပ္ပေကဇ္ဈေ ယေန ဘဂဝါ တေနဉ္စလိံ ပဏာမေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒိံသု၊ အပ္ပေကဇ္ဈေ နာမဂေါတ္ထံ သာဝေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒိံသု၊ အပ္ပေကဇ္ဈေ တုဏှိဘူတာ ကေမန္တံ နိသိဒိံသု၊ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဝေနာဂပုရိကော ဝဋ္ဋဂေါတ္တော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ—

၁-ဘဂဝါ (သီ၊ သု၊ ကံ၊ ဣ) ဣဒံ သုဗ္ဗဒတ္တနာယ အဂ္ဂဗျာဓိယ သံသန္ဓေတဗ္ဗံ၊
 ၈ ၁-၁၊ ၆ ၁-ဂ ၂-ပိဋေသုပိ ပဿိဇ္ဇန္တံ။

အစ္စရိယံ ဘော ဂေါတမ၊ အပ္ပုတံ ဘော ဂေါတမ၊ ယာဝဠိဒံ ဘောတော ဂေါတမဿ ဝိပ္ပသန္နာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ပရိသုဒ္ဓေါ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော။ သေယျထာပိ ဘော ဂေါတမ သာရဒံ ဗဒရပဏ္ဍု^၂ ပရိသုဒ္ဓံ ဟောတိ ပရိယောဒါတံ။ ဧဝမေဝံ ဘောတော ဂေါတမဿ ဝိပ္ပသန္နာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ပရိသုဒ္ဓေါ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော။ သေယျထာပိ ဘော ဂေါတမ တာလပတ္တံ သဗ္ဗတိ ဗန္ဓနာ ပမုတ္တံ^၂ ပရိသုဒ္ဓံ ဟောတိ ပရိယောဒါတံ။ ဧဝမေဝံ ဘောတော ဂေါတမဿ ဝိပ္ပသန္နာနိ ဣန္ဒြိယာနိ ပရိသုဒ္ဓေါ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော။ သေယျထာပိ ဘော ဂေါတမ နေက္ခံ^၂ ဇမ္ဗောနဒံ ဒက္ခကမ္မာရပုတ္တသုပရိကမ္မကတံ ဥက္ကာမုခေ သုကုသလသမ္ပဟဋံ ပဏ္ဍုကမ္မလေ နိက္ခိတ္တံ ဘာသတေ စ တပတေ စ ဝိရောစတိ စ။ ဧဝမေဝံ ဘောတော ဂေါတမဿ ဝိပ္ပသန္နာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ပရိသုဒ္ဓေါ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော။ ယာနိ တာနိ ဘော ဂေါတမ ဥစ္စာသယနမဟာသယနာနိ။ သေယျထိဒံ^၂ အာသန္ဓိ ပလ္လင်္ကော ဂေါနကော ဖိတ္တကော ပဋိကာ ပဋုလိကာ တူလိကာ ဝိကတိကာ ဥဒ္ဓလောမီ ဧကန္တလောမီ ကန္ဓိဿံ ကောသေယျံ ကုတ္တကံ ဟတ္ထတ္တရံ အဿတ္တရံ ရထတ္တရံ အဇိနပ္ပဝေဏီ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တရဏံ^၂ သဥတ္တရစ္ဆဒံ ဥဘတောလောဟိတကူပမာနံ။ ဧဝရူပါနံ နူန ဘဝံ ဂေါတမော ဥစ္စာသယနမဟာသယနာနံ နိကာမလာဘီ အင်္ဂိစ္စလာဘီ အကသိရလာဘီတိ။

ယာနိ ခေါ ပန တာနိ ဗြာဟ္မဏ ဥစ္စာသယနမဟာသယနာနိ။ သေယျထိဒံ^၂ အာသန္ဓိ ပလ္လင်္ကော ဂေါနကော ဖိတ္တကော ပဋိကာ ပဋုလိကာ တူလိကာ ဝိကတိကာ ဥဒ္ဓလောမီ ဧကန္တလောမီ ကန္ဓိဿံ ကောသေယျံ ကုတ္တကံ ဟတ္ထတ္တရံ အဿတ္တရံ ရထတ္တရံ အဇိနပ္ပဝေဏီ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တရဏံ သဥတ္တရစ္ဆဒံ ဥဘတောလောဟိတကူပမာနံ။ ဒုလ္လဘာနိ တာနိ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ လဒ္ဓါ စ ပန^၂ န ကပ္ပန္တိ။

တိဏိ ခေါ ဣမာနိ ဗြာဟ္မဏ ဥစ္စာသယနမဟာသယနာနိ၊ ယေသာဟံ တေရဟိ နိကာမလာဘီ အင်္ဂိစ္စလာဘီ အကသိရလာဘီ။ ကတမာနိ တိဏိ^၂ ဒိဋ္ဌံ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ၊ ဗြဟ္မံ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ၊ အရိယံ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ။ ဣမာနိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ တိဏိ ဥစ္စာသယနမဟာသယနာနိ၊ ယေသာဟံ တေရဟိ နိကာမလာဘီ အင်္ဂိစ္စလာဘီ အကသိရလာဘီတိ။

၁-မုတ္တံ(က)   ၂-ပုတ္တံ(သိ၊ဣ၊က)   ၃-နိက္ခံ-ဣတိမိ(မ-၃-၁၄၃-မိဋ္ဌေ)
 ၄-ကာဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တရဏံ(သိ)   ၅-လဒ္ဓါနိ စ(သိ၊သျာ၊ကံ)၊ လဒ္ဓါ စ(ဣ)

ကတမံ ပန တံ ဘော ဂေါတမ ဒိဗ္ဗံ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ၊ ယဿ ဘဝံ ဂေါတမော တေရဟိ နိကာမလာဘိ အင်္ဂိစ္ဆလာဘိ အကသိရလာဘိဝိ? ဣဓာဟံ မြာဟ္မဏ ယံ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ဥပနိဿာယ ဝိဟရာမိ၊ သော ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ တမေဝ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ဝိဏ္ဍာယ ပဝိသာမိ။ သော ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ခန္ဓော ဝနန္တညေဝ ပဝိသာမိ။ သော ယဒေဝ တတ္ထ ဟောန္တိ တိဏာနိ ဝါ ပဏ္ဍာနိ ဝါ၊ ဟာနိ ကေန္တု သဗ္ဗံရိတွာ နိသီဒါမိ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဘေယ ပနိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ။ သော ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ မေဗ္ဗေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိပေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမိ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဂူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာမိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမိ။ ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရာမိ သတော စ သမ္ပဇာနော၊ သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေမိ၊ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ “ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ”တိ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမိ။ သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမိ။ သော စေ အဟံ မြာဟ္မဏ ဧဝံဘူတော စင်္ဂမာမိ၊ ဒိဗ္ဗော မေ သော တဿိံ သမယေ စင်္ဂမော ဟောတိ။ သော စေ အဟံ မြာဟ္မဏ ဧဝံဘူတော တိဋ္ဌာမိ၊ ဒိဗ္ဗံ မေ ဧတံ တသ္မိံ သမယေ ဌာနံ ဟောတိ။ သော စေ အဟံ မြာဟ္မဏ ဧဝံဘူတော နိသီဒါမိ၊ ဒိဗ္ဗံ မေ ဧတံ တသ္မိံ သမယေ အာသနံ ဟောတိ။ သော စေ အဟံ မြာဟ္မဏ ဧဝံဘူတော သေယျံ ကပ္ပေမိ၊ ဒိဗ္ဗံ မေ ဧတံ တသ္မိံ သမယေ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ ဟောတိ။ ဣဒံ ခေါ မြာဟ္မဏ ဒိဗ္ဗံ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ၊ ယဿာဟံ တေရဟိ နိကာမလာဘိ အင်္ဂိစ္ဆလာဘိ အကသိရလာဘိတိ။

အစ္စရိယံ ဘော ဂေါတမ၊ အပ္ပုတံ ဘော ဂေါတမ၊ ကော စညော ဝေဂ္ဂပဿ ဒိဗ္ဗဿ ဥစ္စာသယနမဟာသယနဿ နိကာမလာဘိ ဘဝိဿတိ အင်္ဂိစ္ဆလာဘိ အကသိရလာဘိ အညတြ ဘောတာ ဂေါတမေန။

ကတမံ ပန တံ ဘော ဂေါတမ မြဟ္မံ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ၊ ယဿ ဘာဝံ ဂေါတမော တေရဟိ နိကာမလာဘိ အင်္ဂိစ္ဆလာဘိ အကသိရလာဘိတိ။ ဣဓာဟံ မြာဟ္မဏ ယံ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ဥပနိဿာယ ဝိဟရာမိ၊ သော

ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝေရမာဒါယ တမေဝ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဏာယ ပဝိသာမိ၊ သော ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဏပါတပဋိက္ကန္တော ဝနန္တညေဝ ပဝိသာမိ။ သော ယဒေဝ တတ္ထ ဟောန္တိ တိဏာနိ ဝါ ပဏ္ဏာနိ ဝါ၊ တာနိ ကေဠိံ သဗ်ရိတွာ နိသီဒါမိ ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ။ သော မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရာမိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမမော တိရိယံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတွာ ဝိဟရာမိ။ ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ။ ပ။ မုဒိတာသဟဂတေန စေတသာ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရာမိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမမော တိရိယံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတွာ ဝိဟရာမိ။ သော စေ အဟံ ဗြာဟ္မဏ ဧဝံဘူတော စက်မာမိ၊ ဗြဟ္မာ မေ ဒေသော တသ္မိံ သမယေ စက်မော ဟောတိ။ သော စေ အဟံ ဗြာဟ္မဏ ဧဝံဘူတော တိဋ္ဌာမိ။ ပ။ နိသီဒါမိ။ ပ။ သေယျံ ကပ္ပေမိ၊ ဗြဟ္မံ မေ ဧတံ တသ္မိံ သမယေ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ ဟောတိ။ ဣဒံ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဗြဟ္မံ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ၊ ယဿာဟံ တေရဟိ နိကာမလာဘိ အကိစ္စလာဘိ အကသိရလာဘိတိ။

အစ္စရိယံ ဘော ဂေါတမ၊ အတ္တုတံ ဘော ဂေါတမ၊ ကော စညော ဝေဂ္ဂပဿ ဗြဟ္မဿ ဥစ္စာသယနမဟာသယနဿ နိကာမလာဘိ ဘဝိဿတိ အကိစ္စလာဘိ အကသိရလာဘိ အညတြိ ဘောတာ ဂေါတမေန။

ကတမံ ပန တံ ဘော ဂေါတမ အရိယံ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ၊ ယဿ ဘဝံ ဂေါတမော တေရဟိ နိကာမလာဘိ အကိစ္စလာဘိ အကသိရလာဘိတိ? ဣဓာဟံ ဗြာဟ္မဏ ယံ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ဥပနိဿာယ ဝိဟရာမိ၊ သော ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝေရမာဒါယ တမေဝ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဏာယ ပဝိသာမိ၊ သော ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဏပါတပဋိက္ကန္တော ဝနန္တညေဝ ပဝိသာမိ၊ သော ယဒေဝ တတ္ထ ဟောန္တိ တိဏာနိ ဝါ ပဏ္ဏာနိ ဝါ၊ တာနိ ကေဠိံ သဗ်ရိတွာ နိသီဒါမိ ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ။ သော ဧဝံ ဇာနာမိ “ရာဂေါ မေ ပဟိနော

၁- အဗျာပဇ္ဇေန (သဒ္ဓတ္ထ)

ဥစ္ဆိန္ဒမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒ-
 ဓမ္မော၊ ဒေါသော မေ ပဟိနော ဥစ္ဆိန္ဒမူလော တာလာဝတ္ထုကတော
 အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော။ မောဟော မေ ပဟိနော
 ဥစ္ဆိန္ဒမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒ-
 ဓမ္မော”။ သော စေ အဟံ ဗြာဟ္မဏ ဝေဘူတော စက်မာမိ၊ အရိယော မေ
 ဒေသော တသ္မိံ သမယေ စက်မော ဟောတိ။ သော စေ အဟံ ဗြာဟ္မဏ
 ဝေ ဘူတော တိဋ္ဌာမိ။ပ။ နိသီဒါမိ။ပ။ သေယျံ ကပ္ပေမိ။ အရိယံ မေ ဧတံ
 တသ္မိံ သမယေ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ ဟောတိ။ ဣဒံ ခေါ ဗြာဟ္မဏ
 အရိယံ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ၊ ယဿာဟံ ဧတရဟိ နိကာမလာဘီ
 အကိစ္ဆလာဘီ အကသိရလာဘီတိ။

အစ္ဆရိယံ ဘော ဂေါတမ၊ အပ္ပုတံ ဘော ဂေါတမ၊ ကော စညော
 ဝေရူပဿ အရိယဿ ဥစ္စာသယနမဟာသယနဿ နိကာမလာဘီ ဘဝိဿတိ
 အကိစ္ဆလာဘီ အကသိရလာဘီ အညတြ ဘောတာ ဂေါတမေန။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ သေယျထာပိ ဘော
 ဂေါတမ နိက္ခုဇိတံ ဝါ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ
 အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ “စက္ခုမန္တော ရူပါနိ
 ဒက္ခန္တိ”တိ၊ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘောတာ ဂေါတမေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော
 ပကာသိတော၊ ဧတေ မယံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံသဉ္စ၊
 ဥပါသကေ နော ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတေ သရဏံ
 ဂတေတိ။ ။တတိယံ။

၄-သရဘသုတ္တ

၆၅။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝိဇ္ဇကုဇေ
 ပဗ္ဗတေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန သရဘော နာမ ပရိဗ္ဗာဇကော အစိရ-
 ပက္ကန္တော ဟောတိ ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ၊ သော ရာဇဂဟေ ပရိသတိံ ဧဝံ
 ဝါစံ ဘာသတိ “အညာတော မယာ သမဏာနံ သကျုပ္ပတ္တိကာနံ ခမ္မော၊
 အညာယ စ ပနာဟံ သမဏာနံ သကျုပ္ပတ္တိကာနံ ခမ္မံ၊ ဂေါဟံ တသ္မာ
 ဓမ္မဝိနယာ အပက္ကန္တော”ကိ။ အထ ခေါ သမ္ပဟုလာ ဘိက္ခု၊ ပုဗ္ဗဏှသမယံ
 နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ ရာဇဂဟံ ဝိဏ္ဍာယ ပဝိသိံသု။ အသောသု
 ခေါ တေ ဘိက္ခု၊ သရဘဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ ရာဇဂဟေ ပရိသတိံ ဧဝံ ဝါစံ

ဘာသမာနဿ “အညာတော မယာ သမဏာနံ သကျပုတ္တိကာနံ ဓမ္မော၊ အညာယ စ ပနာဟံ သမဏာနံ သကျပုတ္တိကာနံ ဓမ္မံ၊ ဧဝါဟံ တသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ အပက္ကန္တော”တိ။

အထ ခေါ် တေ ဘိက္ခု၊ ရာဇဂဟေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတ- ပဋိက္ကန္တာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံ သု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ ဒုဘိဝါ- ဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံ သု၊ ဧကမန္တံ နိသီန္တာ ခေါ် တေ ဘိက္ခု၊ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစုံ “သရဘော နာမ ဘန္တေ ပရိဗ္ဗာဇကော အရိရပက္ကန္တော ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ၊ သော ရာဇဂဟေ ပရိသတိ ဧဝံ ဝါစံ ဘာသတိ ‘အညာတော မယာ သမဏာနံ သကျပုတ္တိကာနံ ဓမ္မော၊ အညာယ စ ပနာဟံ သမဏာနံ သကျပုတ္တိကာနံ ဓမ္မံ၊ ဧဝါဟံ တသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ အပက္ကန္တော’တိ။ သာဓု ဘန္တေ ဘဂဝါ ယေန သိပ္ပိနိကာတိရံ” ပရိဗ္ဗာဇကာရာမော၊ ယေန သရဘော ပရိဗ္ဗာဇကော တေနုပသင်္ကမတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ”တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။

အထ ခေါ် ဘဂဝါ သာယန္တသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဠိတော ယေန သိပ္ပိနိကာတိရံ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမော၊ ယေန သရဘော ပရိဗ္ဗာဇကော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ် ဘဂဝါ သရဘံ ပရိဗ္ဗာဇကံ တေဒဝေါစ “သစ္စံ ကိရ တံ သရဘ ဧဝံ ဝဒေသိ ‘အညာတော မယာ သမဏာနံ သကျပုတ္တိကာနံ ဓမ္မော၊ အညာယ စ ပနာဟံ သမဏာနံ သကျပုတ္တိကာနံ ဓမ္မံ၊ ဧဝါဟံ တသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ အပက္ကန္တော’တိ”။ ဧဝံ ဝုတ္တေ သရဘော ပရိဗ္ဗာဇကော တုဏှိ အဟောသိ။

ဒုတိယမ္ပိ ခေါ် ဘဂဝါ သရဘံ ပရိဗ္ဗာဇကံ တေဒဝေါစ “ဝဒေဟိ သရဘ၊ ကိန္တိ တေ အညာတော သမဏာနံ သကျပုတ္တိကာနံ ဓမ္မော၊ သစေ တေ အပရိပူရံ ဘဝိဿတိ၊ အဟံ ပရိပူရေဿာမိ။ သစေ ပန တေ ပရိပူရံ ဘဝိဿတိ၊ အဟံ အနုမောဒိဿာမီ”တိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ် သရဘော ပရိဗ္ဗာဇကော တုဏှိ အဟောသိ။

တတိယမ္ပိ ခေါ် ဘဂဝါ သရဘံ ပရိဗ္ဗာဇကံ တေဒဝေါစ (“ယော ၂ ခေါ် သရဘ မညာယတိ သမဏာနံ သကျပုတ္တိကာနံ ဓမ္မော)” ဝဒေဟိ သရဘ၊ ကိန္တိ တေ အညာစောာ သမဏာနံ သကျပုတ္တိကာနံ ဓမ္မော၊ သစေ တေ

၁-သိပ္ပိနိကာတိရံ(သီ၊ ဣ)၊ သိပ္ပိနိယာ တိရံ(သျှ၊ ကံ) ၂-မယာ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ)
၃-( ) သီပေါတ္တကေ နတ္ထိ။

အပရိပူရံ ဘဝိဿတိ၊ အဟံ ပရိပူရေဿာမိ၊ သစေ ပန တေ ပရိပူရံ ဘဝိဿတိ၊ အဟံ အနုမောဒိဿာမိ”တိ။ တတိယဗ္ဗိ ခေါ သရဘော ပရိဗ္ဗာဇကော တုဏှိ အဟောသိ။

အထ ခေါ တေ ပရိဗ္ဗာဇကော သရဘံ ပရိဗ္ဗာဇကံ တေဒဝေါစုံ “ယဒေဝ ခေါ တံ အာဝုသော သရဘ သမဏံ ဂေါတမံ ယာစေယျာသိ၊ တဒေဝ တေ သမဏော ဂေါတမော ပဝါရေတိ။ ဝဒေဟာဝုသော သရဘ၊ ကိန္တိ တေ အညာတော သမဏာနံ သကျုပ္ပတ္တိကာနံ ဓမ္မော၊ သစေ တေ အပရိပူရံ ဘဝိဿတိ၊ သမဏော ဂေါတမော ပရိပူရေဿတိ။ သစေ ပန တေ ပရိပူရံ ဘဝိဿတိ၊ သမဏော ဂေါတမော အနုမောဒိဿတိ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ သရဘော ပရိဗ္ဗာဇကော တုဏှိဘူတော မင်္ဂုဘူတော ပတ္တက္ခန္ဓော အဓောမုခေါ ပဇ္ဈာယန္တော အပ္ပင်္ဂိဘာနော နိသီဒိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ သရဘံ ပရိဗ္ဗာဇကံ တုဏှိဘူတံ မင်္ဂုဘူတံ ပတ္တက္ခန္ဓံ အဓောမုခံ ပဇ္ဈာယန္တံ အပ္ပင်္ဂိဘာနံ ဝိဒိတွာ တေ ပရိဗ္ဗာဇကေ တေဒဝေါစ—

ယော ခေါ မံ ပရိဗ္ဗာဇကော^၁ ဧဝံ ဝဒေယျ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တေ ပင်္ဂါန-တော ဣမေ ဓမ္မာ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ”တိ။ တမဟံ တတ္ထ သာဓုကံ သမနုယုဇ္ဇေယျံ သမနုဂါဟေယျံ သမနုဘာသေယျံ။ သော ဝတ မယာ သာဓုကံ သမနုယုဇ္ဇိယ-မာနော သမနုဂါဟိယမာနော သမနုဘာသိယမာနော အဋ္ဌာနမေတံ အနဝ-ကာသော ယံ သော တိဏှံ ဌာနာနံ နာညတရံ^၂ ဌာနံ နိဂစ္ဆေယျ—အညေန ဝါ အညံ ပင်္ဂါနိဿတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ကထံ အပနာမေဿတိ၊ ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရိဿတိ။ တုဏှိဘူတော မင်္ဂုဘူတော^၃ ပတ္တက္ခန္ဓော အဓောမုခေါ ပဇ္ဈာယန္တော အပ္ပင်္ဂိဘာနော နိသီဒိဿတိ၊ သေယျထာပိ သရဘော ပရိဗ္ဗာဇကော။

ယော ခေါ မံ ပရိဗ္ဗာဇကော ဧဝံ ဝဒေယျ “ဒီဏာသဝဿ တေ ပင်္ဂါန-တော ဣမေ အာသဝါ အပရိက္ခိဏာ”တိ။ တမဟံ တတ္ထ သာဓုကံ သမနုယုဇ္ဇေယျံ သမနုဂါဟေယျံ သမနုဘာသေယျံ။ သော ဝတ မယာ သာဓုကံ သမနုယုဇ္ဇိယ-မာနော သမနုဂါဟိယမာနော သမနုဘာသိယမာနော အဋ္ဌာနမေတံ အနဝ-ကာသော ယံ သော တိဏှံ ဌာနာနံ နာညတရံ ဌာနံ နိဂစ္ဆေယျ—အညေန ဝါ အညံ ပင်္ဂါနိဿတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ကထံ အပနာမေဿတိ၊ ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ

၁-ပရိဗ္ဗာဇကော (ဣက) ၂-အညတရံ (က)
၃-တုဏှိဘူတော ဝါ မင်္ဂုဘူတော (သိ၊ သျားကံ)၊ တုဏှိဘူတော ဝါ မင်္ဂုဘူတော ဝါ (ဣ)

အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရိဿတိ။ တုဏှိဘူတော မင်္ဂုဘူတော ပတ္တက္ခန္ဓော အဓော-
မုခေါ ပဇ္ဈာယန္တော အပ္ပင်္ဂါဘာနော နိသီဒိဿတိ။ သေယျထာပိ သရဘော
ပရိဗ္ဗာဇကော။

ယော ခေါ မံ ပရိဗ္ဗာဇကော ဧဝံ ဝဒေယျ “ယဿ ခေါ ပန တေ အတ္တာယ
ဓမ္မော ဒေသိတော၊ သော န နိယျာတိ တက္ကရဿ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယာ” တိ။
တမဟံ တတ္ထ သာဓုကံ သမနုယုဉ္စေယျံ သမနုဂါဟေယျံ သမနုဘာသေယျံ၊
သော ဝတ မယာ သာဓုကံ သမနုယုဉ္စိယမာနော သမနုဂါဟိယမာနော
သမနုဘာသိယမာနော အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော ယံ သော တိဏှံ ဌာနာနံ
နာညတရံ ဌာနံ နိဂစ္ဆေယျ—အညေန ဝါ အညံ ပင်္ဂုရိဿတိ။ ဗဟိဒ္ဓါ ကထံ
အပနာမေဿတိ။ ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရိဿတိ။ တုဏှိ-
ဘူတော မင်္ဂုဘူတော ပတ္တက္ခန္ဓော အဓောမုခေါ ပဇ္ဈာယန္တော အပ္ပင်္ဂါဘာနော
နိသီဒိဿတိ။ သေယျထာပိ သရဘော ပရိဗ္ဗာဇကောတိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ
သိပ္ပိနိကာတိရေ ပရိဗ္ဗာဇကောရာမေ တိက္ခတ္တံ သိဟာနာဒံ နဒိဟာ ဝေဟာသံ
ပက္ကာမိ။

အထ ခေါ တေ ပရိဗ္ဗာဇကော အစိရပက္ကန္တသံ ဘဂဝတော သရဘံ ပရိဗ္ဗာဇကံ
သမန္တတော ဝါစာယသန္ဓိတောဒကေန သဉ္စေရိမကံသု ၂။ “သေယျထာပိ
အာဂုသော သရဘ မြဟာရညေ ဇရသိင်္ဂါလော ‘သီဟနာဒံ နဒိဿာမိ’ တိ
သိင်္ဂါလကံယေဝ နဒတိ၊ ဘေရဏ္ဍကံယေဝ နဒတိ ၄။ ဧဝမေဝ ခေါ တံ
အာဂုသော သရဘ အညတြေဝ သမဏေန ဂေါတမေန ‘သီဟနာဒံ နဒိဿာ-
မိ’ တိ သိင်္ဂါလကံယေဝ နဒသိ ဘေရဏ္ဍကံယေဝ နဒသိ။ သေယျထာပိ အာဂုသော
သရဘ အဗျကသဉ္စရိ ၅ ‘ပုရိသကရိတံ ၆ ရဝိဿာမိ’ တိ အဗျကသဉ္စရိရိတံယေဝ
ရဝတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ တံ အာဂုသော သရဘ အညတြေဝ သမဏေန ဂေါတမေန
‘ပုရိသကရိတံ ရဝိဿာမိ’ တိ အဗျကသဉ္စရိရိတံယေဝ ရဝသိ။ သေယျထာပိ
အာဂုသော သရဘ ဥသဘော သုညာယ ဂေါသာလာယ ဂန္တိရံ နဒိတဗ္ဗံ
မညတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ တံ အာဂုသော သရဘ အညတြေဝ သမဏေန
ဂေါတမေန ဂန္တိရံ နဒိတဗ္ဗံ မညသိတိ။ အထ ခေါ တေ ပရိဗ္ဗာဇကော သရဘံ

၁-ဝါစာသတ္တိတောဒကေန (သီ)
၂-သဉ္စေရိမကံသု (ဣဒိ-၁-၁၇၅-ပိဋကေ) သံ-၁-၄၆၉-ပိဋကေ ပန ဥပနိပေါဋ္ဌော ဝိယ။
၃-သေဂါလကံယေဝ (သီ၊ သု၊ ဂ၊ ဣ) ၄-ဘေရဏ္ဍကံ (က)
၅-အဗျကသဉ္စရိ (သီ) ၆-ပုရိသကရိတံ (သီ)၊ ပုရိသကရိတံ (သု၊ ဂ၊ ဣ)

ပရိဗ္ဗာဇကံ သမန္တတော ဝါစာယသန္ဓိတောဒကေန သဗ္ဗဟ္မရိမကံသူတိ။ ။ စတုတ္ထံ။

၅-ကေသမုတ္တိသုတ္တ

၆၆။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခုသံသေန သဒ္ဓိံ ယေန ကေသမုတ္တိံ နာမ ကာလာမာနံ နိဂမော တဒဝသရိ။ အသောသုံ ခေါ ကေသမုတ္တိယာ ကာလာမာ “သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော သကျုပုတ္တော သကျုကုလာ ပဗ္ဗဇိတော ကေသမုတ္တိံ အနုပုတ္တော၊ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အပ္ပုဂ္ဂတော ဣတိပိ သော ဘဂဝါ။ ပ။ သာဓု ခေါ ပန တထာ-ရူပါနံ အရဟတံ ဒဿနံ ဟောတီ”တိ။

အထ ခေါ ကေသမုတ္တိယာ ကာလာမာ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အပ္ပေကစ္စေ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ အပ္ပေကစ္စေ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိံသု၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ အပ္ပေကစ္စေ ယေန ဘဂဝါ တေနဉ္စလိံ ပဏာမေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ အပ္ပေကစ္စေ နာမဂေါတ္တံ သာဝေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ အပ္ပေကစ္စေ တုဏှိဘူတာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု ခေါ တေ ကေသမုတ္တိယာ ကာလာမာ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစုံ—

သန္တိ ဘန္တေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ကေသမုတ္တိံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေ သင်္ကယေဝ ဝါဒံ ဒီပေန္တိ ဇောတေန္တိ၊ ပရပ္ပဝါဒံ ပန ခံသေန္တိ ဝမ္ပေန္တိ ပရိဘဝန္တိ၊ ဩမက္ခိံ ၂ ကရောန္တိ။ အပရေပိ ဘန္တေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ကေသမုတ္တိံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေပိ သင်္ကယေဝ ဝါဒံ ဒီပေန္တိ ဇောတေန္တိ၊ ပရပ္ပဝါဒံ ပန ခံသေန္တိ ဝမ္ပေန္တိ ပရိဘဝန္တိ၊ ဩမက္ခိံ ကရောန္တိ။ တေသံ နော ဘန္တေ အမှာကံ ဟောဘေဝ ကဿိ၊ ဟောတိ ဝိစိကိစ္ဆာ “ကော သု နာမ ဣမေသံ ဘဝဟံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ သစ္စံ အာဟ၊ ကော မုသာ”တိ။ အလံ ဟိ ဝေါ ကာလာမာ ကမ္မိတုံ အလံ ဝိစိကိစ္ဆိတုံ၊ ကင်္ခနိယေဝ ပန ဝေါ ဌာနေ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပန္နာ။

ထေ တုမေ ကာလာမာ၊ မာ အနုဿဝေန၊ မာ ပရမ္ပရာယ၊ မာ ဣတိ-ကိရာယ၊ မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန၊ မာ ကက္ကဟေတု၊ မာ နယဟေတု၊ မာ

၁-ကေသမုတ္တိံ(သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၂-ဩပယက္ခိံ(သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)၊ ဩမက္ခိကံ(က)
၃-ကင်္ခနိယေဝ ၈ ပန(သံ-၂-၅ ...ဝိဇ္ဇေ)

အာကာရပရိဝိတက္ကေန၊ မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္ဓိယာ၊ မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ၊ မာ သမဏော နော ဂရုတိ။ ယဒါ တုမေ ကာလာမာ အတ္တနာဝ ဇာနေယျာထ “ဣမေ ဓမ္မာ အကုသလာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သာဝဇ္ဇော၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဝိညှဂရဟိတာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ” အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ”တိ။ အထ တုမေ ကာလာမာ ပဇဟေယျာထ။

တံ ကိံ မညထ ကာလာမာ၊ လောဘော ပုရိသဿ အဇ္ဈတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟိတာယ ဝါ အဟိတာယ ဝါတိ။ အဟိတာယ ဘန္တေ။ လုဒ္ဓေါ ပနာယံ ကာလာမာ ပုရိသပုဂ္ဂလော လောဘေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ပါဏမ္ဘိ ဟနတိ၊ အဒိန္နမ္ဘိ အာဒိယတိ၊ ပရဒါရမ္ဘိ ဂစ္ဆတိ၊ မုသာပိ ဘဏတိ၊ ပရမ္ဘိ တထတ္တာယ သမာဒပေတိ၊ ယံ’သ’ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ ကာလာမာ၊ ဒေါသော ပုရိသဿ အဇ္ဈတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟိတာယ ဝါ အဟိတာယ ဝါတိ။ အဟိတာယ ဘန္တေ။ ဒုဋ္ဌော ပနာယံ ကာလာမာ ပုရိသပုဂ္ဂလော ဒေါသေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ပါဏမ္ဘိ ဟနတိ၊ အဒိန္နမ္ဘိ အာဒိယတိ၊ ပရဒါရမ္ဘိ ဂစ္ဆတိ၊ မုသာပိ ဘဏတိ၊ ပရမ္ဘိ တထတ္တာယ သမာဒပေတိ၊ ယံ’သ’ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ ကာလာမာ၊ မောဟော ပုရိသဿ အဇ္ဈတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟိတာယ ဝါ အဟိတာယ ဝါတိ။ အဟိတာယ ဘန္တေ။ မူဋ္ဌော ပနာယံ ကာလာမာ ပုရိသပုဂ္ဂလော မောဟေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ပါဏမ္ဘိ ဟနတိ၊ အဒိန္နမ္ဘိ အာဒိယတိ၊ ပရဒါရမ္ဘိ ဂစ္ဆတိ၊ မုသာပိ ဘဏတိ၊ ပရမ္ဘိ တထတ္တာယ သမာဒပေတိ၊ ယံ’သ’ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ ကာလာမာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါတိ။ အကုသလာ ဘန္တေ။ သာဝဇ္ဇော ဝါ အနဝဇ္ဇော ဝါတိ။ သာဝဇ္ဇော ဘန္တေ။ ဝိညှဂရဟိတာ ဝါ ဝိညှပ္ပသတ္တာ ဝါတိ။ ဝိညှဂရဟိတာ ဘန္တေ။ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ နော ဝါ၊ ကထံ ဝါ၊ ဧတ

၁-သမာဒိန္နာ (က) ၂-တဒတ္တာယ (က)
၃-ယံ တဿ (က) အနန္တရသုခတ္ထ ပန “ယံ’သ’” ဣတွေဝ သဗ္ဗတ္ထပိ ဒိဿတိ။
၄-ဟန္တိ (သီ၊ ဣ) ၅-ကထံ ဝါ ဝေါ(?)

ဟောတီတိ။ သမတ္တာ ဘန္တေ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိတိ။ ဧဝံ နော ဣတ္ထ ဟောတီတိ။

ဣတိ ခေါ ကာလာမာ ယံ တံ အဝေါစုမှာ^၁ “ထေ တုမေ ကာလာမာ၊ မာ အနုဿဝေန၊ မာ ပရမ္မရာယ၊ မာ ဣတိကိရာယ၊ မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန၊ မာ တက္ကဟေတု၊ မာ နယဟေတု၊ မာ အာကာရပရိဝိတက္ကေန၊ မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ၊ မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ၊ မာ သမဏော နော ဂရူတိ။ ယဒါ တုမေ ကာလာမာ အတ္တနာဝ ဇာနေယျာထ ‘ဣမေ ဓမ္မာ အကုသလာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သာဝဇ္ဇာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဝိညှဂရဟိတာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ’တိ။ အထ တုမေ ကာလာမာ ပဇောယျာထာ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပရိစ္ဆ ဝုတ္တံ။

ဧထ တုမေ ကာလာမာ၊ မာ အနုဿဝေန၊ မာ ပရမ္မရာယ၊ မာ ဣတိကိရာယ၊ မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန၊ မာ တက္ကဟေတု၊ မာ နယဟေတု၊ မာ အာကာရပရိဝိတက္ကေန၊ မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ၊ မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ၊ မာ သမဏော နော ဂရူတိ။ ယဒါ တုမေ ကာလာမာ အတ္တနာဝ ဇာနေယျာထ “ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ အနဝဇ္ဇာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဝိညှပုသတ္တာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ”တိ။ အထ တုမေ ကာလာမာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရေယျာထ။

တံ ကိံ မညထ ကာလာမာ၊ အလောဘော ပုရိသဿ အဇ္ဈတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟိတာယ ဝါ အဟိတာယ ဝါတိ။ ဟိတာယ ဘန္တေ။ အလုဒ္ဓေါ ပနာယံ ကာလာမာ ပုရိသပုဂ္ဂလော လောဘေန အနဘိဘူတော အပရိယာဒိန္နစိတ္တော နေဝ ပါဏံ ဟနတိ၊ န အဒိန္နံ အာဒိယတိ၊ န ပရဒါရံ ဂစ္ဆတိ၊ န မုသာ ဘဏတိ၊ န ပရမ္မိ တထတ္တာယ သမာဒပေတိ၊ ယံ သ ဟောတိ ဒိဿရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ ကာလာမာ၊ အဒေါသော ပုရိသဿ အဇ္ဈတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ပ။ အမောဟော ပုရိသဿ အဇ္ဈတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ပ။ ဟိတာယ သုခါယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ ကာလာမာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါတိ။ ကုသလာ ဘန္တေ။ သာဝဇ္ဇာ ဝါ အနဝဇ္ဇာ ဝါတိ။ အနဝဇ္ဇာ ဘန္တေ။ ဝိညှဂရဟိတာ ဝါ ဝိညှပုသတ္တာ ဝါတိ။ ဝိညှပုသတ္တာ ဘန္တေ။ သမတ္တာ

၁-အဝေါစုမှ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ဥပရိ ၅၁၂-ပိဋေပိ။

သမာဒိန္နာ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ နော ဝါ၊ ကထံ ဝါ ဣတ္ထ ဟောတီတိ။ သမတ္တာ ဘန္တေ သမာဒိန္နာ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ၊ ဧဝံ နော ဣတ္ထ ဟောတီတိ။

ဣတိ ခေါ ကာလာမာ ယံ တံ အဝေါစုမှာ “ထေ တုမေ ကာလာမာ၊ မာ အနုဿဝေန၊ မာ ပရမ္ပရာယ၊ မာ ဣတိကိရာယ၊ မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန၊ မာ တက္ကဟေတု၊ မာ နယဟေတု၊ မာ အာကာရပရိဝိတက္ကေန၊ မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ၊ မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ၊ မာ သမဏော နော ဂရူတိ။ ယဒါ တုမေ ကာလာမာ အတ္တနာဝ ဇာနေယျာထ ‘ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ အနဝဇ္ဇာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဝိညုပ္ပသတ္တာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ’တိ။ အထ. တုမေ ကာလာမာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ပိဟရေယျာထာ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

သ ခေါ သော^၁ ကာလာမာ အရိယသာဝကော ဧဝံ ဝိဂတာဘိဇ္ဈော ဝိဂတ- ဗျာပါဒေါ အသမ္မုဇ္ဈော သမ္ပဇာနော ပတိဿတော^၂ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ပိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတွာ ပိဟရတိ။ ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ။ ပ။ မုဒိတာသဟဂတေန စေတသာ။ ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ပိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတွာ ပိဟရတိ။

သ^၃ ခေါ သော ကာလာမာ အရိယသာဝကော ဧဝံ အဝေရစိတ္တော ဧဝံ အဗျာပဇ္ဇစိတ္တော ဧဝံ အသံကိလိဋ္ဌစိတ္တော ဧဝံ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တော၊ တဿ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ စတ္တာရော အဿာသာ အဓိဂတာ ဟောန္တိ။ သစေ ခေါ ပန အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ခဋ္ဌာနံ^၄ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော။ အထာဟံ^၅ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိ^၆ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဋိဿာမိတိ။ အယမဿ ပဌမော အဿာသော အဓိဂတော ဟောတိ။

၁-ယော ခေါ(က) ၂-သတော(က)
၃-သစေ(က) ၄-သုကတဒုက္ခဋ္ဌာနံ(သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)
၅-ဋ္ဌာနမဟံ(သီ၊ ဣ)၊ ဋ္ဌာနမေတံ ယေနာဟံ(သျှာ၊ ကံ)

ပဏ္ဍာသက] (၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၅-ကေသမုတ္တိသုတ္တ ၁၉၃

သစေ ခေါ် ပန နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော။ အထာဟံ ဝိဇ္ဇေဝ ဓမ္မေ အဝေရံ အဗျာပဇ္ဇိ အနိဿံ သုခိံ ၊ အတ္တာနံ ပရိဟရာမိတိ။ အယမဿ ဒုတိယော အဿာသော အဓိဂတော ဟောတိ။

သစေ ခေါ် ပန ကရောတော ကရိယတိ ပါပံ၊ န ခေါ် ပနာဟံ ကဿစိ ပါပံ စေတေမိ၊ အကရောန္တံ ခေါ် ပန မံ ပါပကမ္မံ ကုတော ဒုက္ခံ ဖုဿိဿတိတိ။ အယမဿ တတိယော အဿာသော အဓိဂတော ဟောတိ။

သစေ ခေါ် ပန ကရောတော န ကရိယတိ ပါပံ။ အထာဟံ ဥဘယေနေဝ ဝိသုဒ္ဓိံ အတ္တာနံ သမနုပဿာဓိတိ။ အယမဿ စတုတ္ထော အဿာသော အဓိဂတော ဟောတိ။

သ ခေါ် သော ကာလာမာ အရိယသာဝကော ဧဝံ အဝေရစိတ္တော ဧဝံ အဗျာပဇ္ဇစိတ္တော ဧဝံ အသံကိလိဋ္ဌစိတ္တော ဧဝံ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တော၊ တဿ ဝိဇ္ဇေဝ ဓမ္မေ ဣမေ စတ္တာရော အဿာသာ အဓိဂတာ ဟောန္တိတိ။

ဝေမေကံ ဘဂဝါ၊ ဧဝမေတံ သုဂတ၊ သ ခေါ် သော ဘန္တေ အရိယ-သာဝကော ဧဝံ အဝေရစိတ္တော ဧဝံ အဗျာပဇ္ဇစိတ္တော ဧဝံ အသံကိလိဋ္ဌစိတ္တော ဧဝံ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တော၊ တဿ ဝိဇ္ဇေဝ ဓမ္မေ စတ္တာရော အဿာသာ အဓိဂတာ ဟောန္တိ။ သစေ ခေါ် ပန အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော။ အထာဟံ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇိဿာဓိတိ။ အယမဿ ပဌမော အဿာသော အဓိဂတော ဟောတိ။

သစေ ခေါ် ပန နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော။ အထာဟံ ဝိဇ္ဇေဝ ဓမ္မေ အဝေရံ အဗျာပဇ္ဇိ အနိဿံ သုခိံ ၊ အတ္တာနံ ပရိဟရာမိတိ။ အယမဿ ဒုတိယော အဿာသော အဓိဂတော ဟောတိ။

သစေ ခေါ် ပန ကရောတော ကရိယတိ ပါပံ၊ န ခေါ် ပနာဟံ ကဿစိ ပါပံ စေတေမိ။ အကရောန္တံ ခေါ် ပန မံ ပါပကမ္မံ ကုတော ဒုက္ခံ ဖုဿိဿတိတိ။ အယမဿ တတိယော အဿာသော အဓိဂတော ဟောတိ။

၁-ဣဇာဟံ(သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၂-သုခံ(သီ)၊ သုခိ(သျာ၊ ကံ)
အံ ၁-၁၃

သစေ ခေါ် ပန ကရောတော န ကရိယတိ ပါပံ။ အထာဟံ ဥဘယေနော
ဝိသုဒ္ဓိံ အတ္တာနံ သမနုပဿာမီတိ။ အယမဿ စတုတ္ထော အဿာသော
အဓိဂတော ဟောတိ။

သ ခေါ် သော ဘန္တေ အရိယသာဝကော ဧဝံ အဝေရစိတ္တော ဧဝံ အဗျာပဇ္ဇ-
စိတ္တော ဧဝံ အသံကိလိဋ္ဌစိတ္တော ဧဝံ ဝိသုဒ္ဓိစိတ္တော၊ တဿ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ ဣမေ
စတ္တာရော အဿာသာ အဓိဂတာ ဟောန္တိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ။ပ။ ဧတေ မယံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမ ဓမ္မဉ္စ
ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊ ဥပါသကေ နော ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ
ပါဏုပေတေ သရဏံ ဂတေတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-သာဠသုတ္တ

၆၇။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ နန္ဒကော သာဝတ္ထိယံ
ဝိဟရတိ ပုဗ္ဗာရာမေ မိဂါရမာတုပါသာဒေ။ အထ ခေါ် သာဠော စ
မိဂါရနတ္တာ၊ သာဏော စ သေခုနိယနတ္တာ? ယေနာယသ္မာ နန္ဒကော
တေနပသက်မိံ သု၊ ဥပသက်မိတွာ အာယသ္မန္တံ နန္ဒကံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ
နိသိဒ္ဓိံ သု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္တံ ခေါ် သာဠံ မိဂါရနတ္တာရံ အာယသ္မာ နန္ဒကော
တေဒဂေါစ—

ထေ တုမေ သာဠော၊ မာ အနုဿဝေန၊ မာ ပရမ္ပရာယ၊ မာ ဣတိကိရာယ၊
မာ ဝိဇ္ဇကသမ္ပဒါနေန၊ မာ တက္ကဟေတု၊ မာ နယဟေတု၊ မာ အာကာရ-
ပရိဝိတက္ကေန၊ မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ၊ မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ၊ မာ သမဏော
နော ဂရူတိ။ ယဒါ တုမေ သာဠော အတ္တနာဝ ဇာနေယျာထ “ဣမေ ဓမ္မာ
အကုသလာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သာဝဇ္ဇော၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဝိညှဂရဟိတာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ
သမတ္တာ သမာဒိန္တာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ”တိ။ အထ ဟုမေ သာဠော
ပဇဟေယျာထ။

တံ ကိံ မညထ သာဠော၊ အတ္ထိ လောဘောတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ “အဘိဇ္ဈာ”တိ
ခေါ် အဟံ သာဠော တေမတ္ထံ ဝဒါမိ၊ လုဒ္ဓေါ ခေါ် အယံ သာဠော အဘိဇ္ဈာလု
ပါဏမ္ပိ ဟနတိ၊ အဒိန္နမ္ပိ အာဒိယတိ၊ ပရဒါရမ္ပိ ဂစ္ဆတိ၊ မုသာပိ ဘဏတိ၊
ပရမ္ပိ တထတ္တာယ သမာဒပေတိ၊ ယံသ ဟောတိ ဒီဃရတ္ထံ အဟိတာယ ဒုက္ခာ-
ယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

၁-ဘောဟဏော စ သေခုနိယနတ္တာ (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

တံ ကိ^၁ မညထ သာဠာ၊ အတ္ထိ ဒေါသောတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ “ဗျာပါဒေါ”တိ ခေါ အဟံ သာဠာ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ၊ ဒုဠော ခေါ အယံ သာဠာ ဗျာပန္နစိတ္တော ပါဏမ္ပိ ဟနတိ၊ အဒိန္နမ္ပိ အာဒိယတိ၊ ပရဒါရမ္ပိ ဂစ္ဆတိ၊ မုသာပိ ဘဏတိ၊ ပရမ္ပိ တထတ္တာယ သမာဒပေတိ၊ ယံ သ ဟောတိ ဒီသရတ္ထံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိ^၁ မညထ သာဠာ၊ အတ္ထိ မောဟောတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ “အဝိဇ္ဇာ”တိ ခေါ အဟံ သာဠာ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ၊ မူဠော ခေါ အယံ သာဠာ အဝိဇ္ဇာဂတော ပါဏမ္ပိ ဟနတိ၊ အဒိန္နမ္ပိ အာဒိယတိ၊ ပရဒါရမ္ပိ ဂစ္ဆတိ၊ မုသာပိ ဘဏတိ၊ ပရမ္ပိ တထတ္တာယ သမာဒပေတိ၊ ယံ သ ဟောတိ ဒီသရတ္ထံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိ^၁ မညထ သာဠာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါတိ။ အကုသလာ ဘန္တေ။ သာဝဇ္ဇာ ဝါ အနဝဇ္ဇာ ဝါတိ။ သာဝဇ္ဇာ ဘန္တေ။ ဝိညဂရဟိတာ ဝါ ဝိညပ္ပသတ္တာ ဝါတိ။ ဝိညဂရဟိတာ ဘန္တေ။ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ နော ဝါ၊ ကထံ ဝါ ဧတ္ထ ဟောတိတိ။ သမတ္တာ ဘန္တေ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိတိ ဧဝံ နော ဧတ္ထ ဟောတိတိ။

ဣတိ ခေါ သာဠာ ယံ တံ အဝေါဗုဒ္ဓာ “ဧထ တုမေ သာဠာ၊ မာ အနုဿဝေန၊ မာ ပရမ္ပရာယ၊ မာ ဣတိကိရာယ၊ မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန၊ မာ တက္ကဟေတု၊ မာ နယဟေတု၊ မာ အာကာရပရိဝိတက္ကေန၊ မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ၊ မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ၊ မာ သမဏော နော ဂရူတိ။ ယဒါ တုမေ သာဠာ အတ္တနာဝ ဇာနေယျာထ ‘ဣမေ ဓမ္မာ အကုသလာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သာဝဇ္ဇာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဝိညဂရဟိတာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ’တိ။ အထ တုမေ သာဠာ ပဇဟေယျာထာ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

ဧထ တုမေ သာဠာ၊ မာ အနုဿဝေန၊ မာ ပရမ္ပရာယ၊ မာ ဣတိကိရာယ၊ မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန၊ မာ တက္ကဟေတု၊ မာ နယဟေတု၊ မာ အာကာရပရိဝိတက္ကေန၊ မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ၊ မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ၊ မာ သမဏော နော ဂရူတိ။ ယဒါ တုမေ သာဠာ အတ္တနာဝ ဇာနေယျာထ “ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ အနဝဇ္ဇာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဝိညပ္ပသတ္တာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ

သမတ္တာ သမာဒိန္နာ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ”တိ။ အထ တုမေ သာဠာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရေယျာထ။

တံ ကိံ မညထ သာဠာ၊ အတ္ထိ အလောဘောတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ “အနဘိဇ္ဈာ”တိ ခေါ အဟံ သာဠာ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ၊ အလုဒ္ဓေါ ခေါ အယံ သာဠာ အနဘိဇ္ဈာလု နေဝ ပါဏံ ဟနတိ၊ န အဒိန္နံ အာဒိယတိ၊ န ပရဒါရံ ဂစ္ဆတိ၊ န မုသာ ဘဏတိ၊ ပရမ္ပိ န တထတ္တာယ သမာဒပေတိ၊ ယံ’သ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ သာဠာ၊ အတ္ထိ အဒေါသောတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ “အဗျာပါဒေါ”တိ ခေါ အဟံ သာဠာ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ၊ အဒုဠော ခေါ အယံ သာဠာ အဗျာပန္န-စိတ္တော နေဝ ပါဏံ ဟနတိ၊ န အဒိန္နံ အာဒိယတိ၊ န ပရဒါရံ ဂစ္ဆတိ၊ န မုသာ ဘဏတိ၊ ပရမ္ပိ န တထတ္တာယ သမာဒပေတိ၊ ယံ’သ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ သာဠာ၊ အတ္ထိ အမောဟောတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ “ဝိဇ္ဇာ”တိ ခေါ အဟံ သာဠာ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ၊ အမုဠော ခေါ အယံ သာဠာ ဝိဇ္ဇာဂတော နေဝ ပါဏံ ဟနတိ၊ န အဒိန္နံ အာဒိယတိ၊ န ပရဒါရံ ဂစ္ဆတိ၊ န မုသာ ဘဏတိ၊ ပရမ္ပိ န တထတ္တာယ သမာဒပေတိ၊ ယံ’သ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ သာဠာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါတိ။ ကုသလာ ဘန္တေ။ သာဝဇ္ဇာ ဝါ အနဝဇ္ဇာ ဝါတိ။ အနဝဇ္ဇာ ဘန္တေ။ ဝိညှဂရဟိတာ ဝါ ဝိညှပုသတ္တာ ဝါတိ။ ဝိညှပုသတ္တာ ဘန္တေ။ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ နော ဝါ၊ ကထံ ဝါ ဧတ္ထ ဟောတီတိ။ သမတ္တာ ဘန္တေ သမာဒိန္နာ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိတိ ဧဝံ နော ဧတ္ထ ဟောတီတိ။

ဣတိ ခေါ သာဠာ ယံ တံ အဝေါစုမှာ “ထေ တုမေ သာဠာ၊ မာ အနုဿဝေန၊ မာ ပရမ္ပရာယ၊ မာ ဣတိကိရာယ၊ မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန၊ မာ တက္ကဟေတု၊ မာ နယဟေတု၊ မာ အာကာရပရိဝိတက္ကေန၊ မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ၊ မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ၊ မာ သမဏော နော ဂရူတိ။ ယဒါ တုမေ သာဠာ အတ္တနာဝ ဇာနေယျာထ ‘ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ အနဝဇ္ဇာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဝိညှပုသတ္တာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သမတ္တာ

သမာဓိန္နာ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ'တိ။ အထ တုမေ သာဠာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရေယျာထာ"တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

သ ခေါ သော သာဠာ အရိယသာဝကော ဧဝံ ဝိဂတဘိဇ္ဇော ဝိဂတ-
ဗျာပါဒေါ အသမ္ပုဇ္ဇော သမ္ပဇာနော ပတိဿတော မေတ္တာသဟဂတေန
စေတသာ။ပ။ ကရုဏာ။ မုဒိတာ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒီသံ
ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ
ဥဒ္ဓမမော တိရိယံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗက္ခတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ ဥပေက္ခာသဟဂတေန
စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန
ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “အတ္ထိ ဣဒံ၊ အတ္ထိ ဟိနံ၊ အတ္ထိ
ပဏီတံ၊ အတ္ထိ ဣမဿ သညာဂတဿ ဥတ္တရိ” နိဿရဏ”န္တိ။ တဿ ဧဝံ
ဇာနတော ဧဝံ ပဿဘော ကာမာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဘဝါသဝါပိ
စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ အဝိဇ္ဇာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိ “ဝိမုတ္တ”မိတိ ဉာဏံ
ဟောတိ၊ “ဒီဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိဘံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ
ဣတ္ထက္ခာယာ”တိ ပဇာနာတိ။

သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “အဟု ပုဗ္ဗေ လောဘော၊ တဒဟု အကုသလံ၊ သော
တေရဟိ နတ္ထိ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ အဟု ပုဗ္ဗေ ဒေါသော။ပ။ အဟု ပုဗ္ဗေ
မောဟော၊ တဒဟု အကုသလံ၊ သော တေရဟိ နတ္ထိ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလ”န္တိ။
သော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိစ္ဆာတော နိဗ္ဗုတော သီတိဘူတော သုဒ္ဓပ္ပဋိသံဝေဒီ
ဗြဟ္မဘူတေန အတ္တနာ ဝိဟရတိတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ကထာဝတ္ထုသုတ္တ

၆၈။ တိဏိဓာနိ ဘိက္ခဝေ ကထာဝတ္ထုနိ။ ကတမာနိ တိဏိ? အဘိက ဝါ
ဘိက္ခဝေ အဒ္ဓါနံ အာရဗ္ဘ ကထံ ကထေယျ “ဧဝံ အဟောသိ အတိတမဒ္ဓါန”န္တိ၊
အနာဂတံ ဝါ ဘိက္ခဝေ အဒ္ဓါနံ အာရဗ္ဘ ကထံ ကထေယျ “ဧဝံ ဘဝိဿတိ
အနာဂတမဒ္ဓါန”န္တိ၊ တေရဟိ ဝါ ဘိက္ခဝေ ပစ္စုပ္ပန္တံ အဒ္ဓါနံ အာရဗ္ဘ ကထံ
ကထေယျ “ဧဝံ ဟောတိ တေရဟိ ပစ္စုပ္ပန္တမဒ္ဓါန”န္တိ ၂။

ကထာသမ္ပယောဂေန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝေဒိတဗ္ဗော “ယဒိ ဝါ ကစ္ဆော၊
ယဒိ ဝါ အကစ္ဆော”တိ။ သစာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပဉ္စ ပုဋ္ဌော သမာနော

၁-ဥတ္တရိ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)
၂-ဧဝံ တေရဟိ ပစ္စုပ္ပန္တံ (သီ၊ ဣ၊ က)၊ ဧဝံ ဟောတိ တေရဟိ ပစ္စုပ္ပန္တံ (သျှ၊ ကံ)

ကထာသမ္ပယောဂေန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝေဒိတဗ္ဗော “ယဒိ ဝါ သဥပနိသော, ယဒိ ဝါ အနုပနိသော”တိ။ အနောဟိတသောတော ဘိက္ခဝေ အနုပနိသော ဟောတိ။ ဩဟိတသောတော သဥပနိသော ဟောတိ။ သော သဥပနိသော သမာနော အဘိဇာနာတိ ဧကံ ဓမ္မံ၊ ပရိဇာနာတိ ဧကံ ဓမ္မံ၊ ပဇဟတိ ဧကံ ဓမ္မံ၊ သစ္စိကရောတိ ဧကံ ဓမ္မံ။ သော အဘိဇာနန္တော ဧကံ ဓမ္မံ, ပရိဇာနန္တော ဧကံ ဓမ္မံ, ပဇဟန္တော ဧကံ ဓမ္မံ, သစ္စိကရောန္တော ဧကံ ဓမ္မံ သမ္မာဝိမုတ္တိံ ဖုသတိ။ တေဒတ္ထာ ဘိက္ခဝေ ကထာ၊ တေဒတ္ထာ မန္တနာ၊ တေဒတ္ထာ ဥပနိသာ၊ တေဒတ္ထံ သောတာဝဓာနံ၊ ယဒိဒံ အနုပါဒါ စိတ္တဿ ဝိမောက္ခောတိ။

ယေ ဝိရုဒ္ဓါ သလ္လပန္နိ၊ ဝိနိဝိဋ္ဌာ သမုဿိတာ။
အနုရိယဂုဏမာသဇ္ဇ၊ အညောညဝိဝရေသိနော။
ဒုဗ္ဘာသိတံ ဝိက္ခလိတံ၊ သမ္ပမောဟံ^၁ ပရာဇယံ။
အညောညဿာဘိနန္ဒန္တိ၊ တဒရိယော ကထနာစရေ^၂။
သစေ စဿ ကထာကာမော၊ ကာလမညာယ ပဏ္ဍိတော။
ဓမ္မဥပဋိသံယုတ္တာ၊ ယာ အရိယစရိတာ^၃ ကထာ။
တံ ကထံ ကထယေ စိရော၊ အဝိရုဒ္ဓေါ အနုဿိတော။
အနန္တတေန မနသာ၊ အပဋ္ဌာသော အသာဟသော။
အနုသူယာယမာနော သော၊ သမ္ပဒညာယ ဘာသတိ။
သုဘာသိတံ အနုမောဒေယျ၊ ဒုဗ္ဘဋ္ဌေ နာပသာဒယေ^၄။
ဥပါရန္တံ န သိက္ခေယျ၊ ခလိတဉ္စ န ဂါဟယေ^၅။
နာဘိဟရေ နာဘိမဒ္ဓေ၊ န ဝါစံ ပယုတံ ဘဏေ။
အညာတတ္ထံ ပသာဒတ္ထံ၊ သတံ ဝေ ဟောတိ မန္တနာ။
ဧဝံ ခေါ အရိယာ မန္တန္တိ၊ သော အရိယာန မန္တနာ။
တေဒညာယ မေဓာဝိ၊ န သမုဿေယျ မန္တယေတိ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-အညတိတ္ထိယသုတ္တ

၆၉။ သစေ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝံ ပုစ္ဆေယျ၊
“တယောမေ အာဝုသော ဓမ္မာ။ ကတမေ တယော? ရာဂေါ ဒေါသော

၁-သမ္ပမောဟံ (က) ၂-တဒရိယော န ကထံ ဝဒေ (က)
၃-အရိယစရိတာ (သီ)၊ အရိယာဒိကာ (က) ၄-နာပသာဒယေ (သီ၊ ဣ) ၅-န ဘာသယေ (က)

မောဟော။ ဣမေ ခေါ အာဂုသော တယော ဓမ္မာ။ ဣမေသံ အာဂုသော တိဏ္ဍံ ဓမ္မာနံ ကော ဝိသေသော၊ ကော အဓိပ္ပယာသော^၁၊ ကိ^၂ နာနာကရဏ^၃န္တိ။ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ တုမေ ဘိက္ခဝေ တေသံ အညတိတ္ထိယာနံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ ကိန္တိ ဗျာကရေယျာထာတိ။ ဘဂဝံမူလကာ နော ဘန္တေ ဓမ္မာ၊ ဘဂဝံနေတ္တိကာ ဘဂဝံပဋိသရဏာ။ သာဓု ဝတ ဘန္တေ ဘဂဝန္တိယေဝ ပဋိဘာဟု တေဿ ဘာသိတဿ၊ အတ္ထော၊ ဘဂဝတော သုတွာ ဘိက္ခူ ဓာရေဿန္တိတိ။ တေန ဟိ ဘိက္ခဝေ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ၊ ဘာသိဿာမိတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စယောသုံ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

သစေ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝံ ပုစ္ဆေယျံ “တယောမေ အာဂုသော ဓမ္မာ။ ကတမေ တယော? ရာဂေါ ဒေါသော မောဟော။ ဣမေ ခေါ အာဂုသော တယော ဓမ္မာ။ ဣမေသံ အာဂုသော တိဏ္ဍံ ဓမ္မာနံ ကော ဝိသေသော၊ ကော အဓိပ္ပယာသော၊ ကိ^၂ နာနာကရဏ^၃န္တိ။ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ တုမေ ဘိက္ခဝေ တေသံ အညတိတ္ထိယာနံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ ဧဝံ ဗျာကရေယျာထ “ရာဂေါ ခေါ အာဂုသော အပ္ပသာဝဇ္ဇော ဒန္ဓဝိရာဂီ၊ ဒေါသော မဟာသာဝဇ္ဇော ဒိပ္ပဝိရာဂီ၊ မောဟော မဟာသာဝဇ္ဇော ဒန္ဓဝိရာဂီ”တိ။

ကော ပနာဂုသော ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ရာဂေါ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိတိ၊ “သုဘာနိမိတ္တ”န္တိဿ ဝစနိယံ။ တဿ သုဘာနိမိတ္တံ အယောနိသော မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နော ဝါ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ရာဂေါ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိ။ အယံ ခေါ အာဂုသော ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ရာဂေါ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိတိ။

ကော ပနာဂုသော ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ဇယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ ဒေါသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ဒေါသော ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိတိ၊ “ပဋိဘာနိမိတ္တ”န္တိဿ ဝစနိယံ။ တဿ ပဋိဘာနိမိတ္တံ အယောနိသော မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နော ဝါ ဒေါသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ဒေါသော

၁-အဓိပ္ပာယ် (သိ)၊ အဓိပ္ပာယ် (သု၊ ကံ၊ ဣ) အဓိ + ပ + ယသု + ဣ = အဓိပ္ပာယ်။

ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိ။ အယံ ခေါ အာဂုသော ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ ဒေါသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ဒေါသော ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိ။

ကော ပနာဂုသော ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ မောဟော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ မောဟော ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိ။ “အယောနိသောမနသိကာရော”တိဿ ဝစနိယံ။ တဿ အယောနိသော မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နော ဝါမောဟော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ မောဟော ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိ။ အယံ ခေါ အာဂုသော ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ မောဟော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ မောဟော ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိ။

ကော ပနာဂုသော ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန အနုပ္ပန္နော စေဝ ရာဂေါ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ရာဂေါ ပဟိယတိတိ။ “အသုဘာနိမိတ္တ”န္တိဿ ဝစနိယံ။ တဿ အသုဘာနိမိတ္တံ ယောနိသော မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နော စေဝ ရာဂေါ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ရာဂေါ ပဟိယတိ။ အယံ ခေါ အာဂုသော ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန အနုပ္ပန္နော စေဝ ရာဂေါ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ရာဂေါ ပဟိယတိတိ။

ကော ပနာဂုသော ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန အနုပ္ပန္နော စေဝ ဒေါသော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ဒေါသော ပဟိယတိတိ။ “မေတ္တာ စေတော-ဝိမုတ္တိ”တိဿ ဝစနိယံ။ တဿ မေတ္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ ယောနိသော မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နော စေဝ ဒေါသော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ဒေါသော ပဟိယတိ။ အယံ ခေါ အာဂုသော ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန အနုပ္ပန္နော စေဝ ဒေါသော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ဒေါသော ပဟိယတိတိ။

ကော ပနာဂုသော ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန အနုပ္ပန္နော စေဝ မောဟော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ မောဟော ပဟိယတိတိ။ “ယောနိသော-မနသိကာရော”တိဿ ဝစနိယံ။ တဿ ယောနိသော မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နော စေဝ မောဟော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ မောဟော ပဟိယတိ။ အယံ ခေါ အာဂုသော ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ မောဟော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ မောဟော ပဟိယတိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-အကုသလမူလသုတ္တ

၇၀။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ အကုသလမူလံနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? လောဘော အကုသလမူလံ၊ ဒေါသော အကုသလမူလံ၊ မောဟော အကုသလမူလံ။

ယဒပိ ဘိက္ခဝေ လောဘော၊ တဒပိ အကုသလမူလံ။ ယဒပိ လုဒ္ဓေါ အဘိသင်္ခရေတိ ကာယေန ဝါစာယ မနဿ၊ တဒပိ အကုသလံ။ ယဒပိ လုဒ္ဓေါ လောဘေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ပရဿ အသတာ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒယတိ? ဝဓေန ဝါ ဗန္ဓနေန ဝါ ဇာနိယာ ဝါ ဂရဟာယ ဝါ ပဗ္ဗာဇနာယ ဝါ ဗလဝမ္ပိ ဗလတ္ထော ဣတိပိ၊ တဒပိ အကုသလံ။ ဣတိဿ'မေ လောဘဇာ လောဘနိဒါနာ လောဘသမုဒယာ လောဘပစ္စယာ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ။

ယဒပိ ဘိက္ခဝေ ဒေါသော၊ တဒပိ အကုသလမူလံ။ ယဒပိ ဒုဋ္ဌော အဘိသင်္ခရေတိ ကာယေန ဝါစာယ မနဿ၊ တဒပိ အကုသလံ။ ယဒပိ ဒုဋ္ဌော ဒေါသေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ပရဿ အသတာ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒယတိ ဝဓေန ဝါ ဗန္ဓနေန ဝါ ဇာနိယာ ဝါ ဂရဟာယ ဝါ ပဗ္ဗာဇနာယ ဝါ ဗလဝမ္ပိ ဗလတ္ထော ဣတိပိ၊ တဒပိ အကုသလံ။ ဣတိဿ'မေ ဒေါသဇာ ဒေါသနိဒါနာ ဒေါသသမုဒယာ ဒေါသပစ္စယာ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ။

ယဒပိ ဘိက္ခဝေ မောဟော၊ တဒပိ အကုသလမူလံ။ ယဒပိ မူဠော အဘိသင်္ခရေတိ ကာယေန ဝါစာယ မနဿ၊ တဒပိ အကုသလံ။ ယဒပိ မူဠော မောဟေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ပရဿ အသတာ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒယတိ ဝဓေန ဝါ ဗန္ဓနေန ဝါ ဇာနိယာ ဝါ ဂရဟာယ ဝါ ပဗ္ဗာဇနာယ ဝါ ဗလဝမ္ပိ ဗလတ္ထော ဣတိပိ၊ တဒပိ အကုသလံ။ ဣတိဿ'မေ မောဟဇာ မောဟနိဒါနာ မောဟသမုဒယာ မောဟပစ္စယာ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဝေရူပေါ စာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ "အကာလဝါဒိ"တိပိ "အဘူတဝါဒိ"တိပိ "အနတ္တဝါဒိ"တိပိ "အဓမ္မဝါဒိ"တိပိ "အဝိနယဝါဒိ"တိပိ။

၁-အကုသလံ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)
၃-ဥပဒဟတိ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

၂-အကုသလမူလံ (က)
၄-ဣဒံ ပန သဗ္ဗတ္ထပိ ဝေမေဝ ဒိဿတိ။

ကသ္မာ စာယံ ဘိက္ခဝေ ဝေရူပေါ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ “အကာလဝါဒီ”တိပိ
 “အဘူတဝါဒီ”တိပိ “အနတ္တဝါဒီ”တိပိ “အဓမ္မဝါဒီ”တိပိ “အဝိနယ-
 ဝါဒီ”တိပိ? တထာဟာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပရဿ အသတာ ဒုက္ခံ
 ဥပ္ပါဒယတိ ဝဓေန ဝါ ဗန္ဓနေန ဝါ ဇာနိယာ ဝါ ဂရဟာယ ဝါ ပဗ္ဗာဇနာယ ဝါ
 ဗလဝမ္ပိ ဗလတ္ထော ဣတိပိ၊ ဘူတေန ခေါ ပန ဝုစ္စမာနော အဝဇာနာတိ နော
 ပဋိဇာနာတိ၊ အဘူတေန ဝုစ္စမာနော န အာတပ္ပံ ကရောတိ တဿ
 နိဗ္ဗေဋ္ဌနာယ “ဣတိပေတံ အတစ္စံ ဣတိပေတံ အဘူတ”န္တိ။ တသ္မာ ဝေရူပေါ
 ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ “အကာလဝါဒီ”တိပိ “အဘူတဝါဒီ”တိပိ “အနတ္တဝါဒီ”တိပိ
 “အဓမ္မဝါဒီ”တိပိ “အဝိနယဝါဒီ”တိပိ။

ဝေရူပေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော လောဘဇေဟိ ပါပကေဟိ အကုသလေဟိ
 ဓမ္မေဟိ အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ
 သဝိဃာတံ သဥပါယာသံ သပရိဋ္ဌာဟံ၊ ကာယဿ စ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ
 ဒုဂ္ဂတိ ပါဠိကန္တိ။

ဒေါသဇေဟိ။ပ။ မောဟဇေဟိ ပါပကေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ
 အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ သဝိဃာတံ
 သဥပါယာသံ သပရိဋ္ဌာဟံ၊ ကာယဿ စ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဒုဂ္ဂတိ ပါဠိကန္တိ။
 သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ သာလော ဝါ ဓဝေါ ဝါ ဖန္ဒနော ဝါ တီဟိ
 မာလုဝါလတာဟိ ဥဒ္ဓုသ္မော ပရိယောနဒ္ဓေါ အနယံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဗျသနံ
 အာပဇ္ဇတိ၊ အနယဗျသနံ အာပဇ္ဇတိ။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝေရူပေါ
 ပုဂ္ဂလော လောဘဇေဟိ ပါပကေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ အဘိဘူတော
 ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ သဝိဃာတံ သဥပါယာသံ
 သပရိဋ္ဌာဟံ၊ ကာယဿ စ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဒုဂ္ဂတိ ပါဠိကန္တိ။

ဒေါသဇေဟိ။ပ။ မောဟဇေဟိ ပါပကေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ
 အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ သဝိဃာတံ
 သဥပါယာသံ သပရိဋ္ဌာဟံ၊ ကာယဿ စ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဒုဂ္ဂတိ ပါဠိကန္တိ။
 ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ အကုသလမူလာနိတိ။

တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကုသလမူလာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? အလောဘော
 ကုသလမူလံ၊ အဒေါသော ကုသလမူလံ၊ အမောဟော ကုသလမူလံ။

ယဒပိ ဘိက္ခဝေ အလောဘော၊ တဒပိ ကုသလမူလံ။ ယဒပိ အလုဒ္ဓေါ အဘိသင်္ခရေတိ ကာယေန ဝါစာယ မနဿ၊ တဒပိ ကုသလံ။ ယဒပိ အလုဒ္ဓေါ လောဘေန အနဘိဘူတော အပရိယာဒိန္ဒစိတ္တော န ပရဿ အသတာ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒယတိ ဝဓေန ဝါ ဗန္ဓနေန ဝါ ဇာနိယာ ဝါ ဂရဟာယ ဝါ ပဗ္ဗာဇနာယ ဝါ ဗလဝမ္ပိ ဗလတ္ထော ဣတိပိ၊ တဒပိ ကုသလံ။ ဣတိဿ'မေ အလောဘဇာ အလောဘနိဒါနာ အလောဘသမုဒယာ အလောဘပစ္စယာ အနေကေ ကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ။

ယဒပိ ဘိက္ခဝေ အဒေါသော၊ တဒပိ ကုသလမူလံ။ ယဒပိ အဒုဋ္ဌော အဘိသင်္ခရေတိ ကာယေန ဝါစာယ မနဿ၊ တဒပိ ကုသလံ။ ယဒပိ အဒုဋ္ဌော ဒေါသေန အနဘိဘူတော အပရိယာဒိန္ဒစိတ္တော န ပရဿ အသတာ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒယတိ ဝဓေန ဝါ ဗန္ဓနေန ဝါ ဇာနိယာ ဝါ ဂရဟာယ ဝါ ပဗ္ဗာဇနာယ ဝါ ဗလဝမ္ပိ ဗလတ္ထော ဣတိပိ၊ တဒပိ ကုသလံ။ ဣတိဿ'မေ အဒေါသဇာ အဒေါသနိဒါနာ အဒေါသသမုဒယာ အဒေါသပစ္စယာ အနေကေ ကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ။

ယဒပိ ဘိက္ခဝေ အမောဟော၊ တဒပိ ကုသလမူလံ။ ယဒပိ အမူဠော အဘိသင်္ခရေတိ ကာယေန ဝါစာယ မနဿ၊ တဒပိ ကုသလံ။ ယဒပိ အမူဠော မောဟေန အနဘိဘူတော အပရိယာဒိန္ဒစိတ္တော န ပရဿ အသတာ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒယတိ ဝဓေန ဝါ ဗန္ဓနေန ဝါ ဇာနိယာ ဝါ ဂရဟာယ ဝါ ပဗ္ဗာဇနာယ ဝါ ဗလဝမ္ပိ ဗလတ္ထော ဣတိပိ၊ တဒပိ ကုသလံ။ ဣတိဿ'မေ အမောဟဇာ အမောဟနိဒါနာ အမောဟသမုဒယာ အမောဟပစ္စယာ အနေကေ ကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဝေရူပေါ စာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ “ကာလဝါဒိ”တိပိ “ဘူတဝါဒိ”တိပိ “အတ္ထဝါဒိ”တိပိ “ဓမ္မဝါဒိ”တိပိ “ဝိနယဝါဒိ”တိပိ။

ကဿွာ စာယံ ဘိက္ခဝေ ဝေရူပေါ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ “ကာလဝါဒိ”တိပိ “ဘူတဝါဒိ”တိပိ “အတ္ထဝါဒိ”တိပိ “ဝိနယဝါဒိ”တိပိ? တထာဟာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော န ပရဿ အသတာ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒယတိ ဝဓေန ဝါ ဗန္ဓနေန ဝါ ဇာနိယာ ဝါ ဂရဟာယ ဝါ ပဗ္ဗာဇနာယ ဝါ ဗလဝမ္ပိ ဗလတ္ထော ဣတိပိ။ ဘူတေန ခေါ ပန ဝုစ္စမာနော ပဋိဇာနာတိ နော အဝဇာနာတိ၊ အဘူတေန ဝုစ္စမာနော အာတပ္ပံ ကရေတိ တဿ နိဗ္ဗေဋ္ဌနာယ “ဣတိပေတံ အတန္တံ၊ ဣတိပေတံ

အဘူတ”န္တိ။ တသ္မာ - ဝေရူပေါ ပုဂ္ဂလော ပုစ္ဆတိ “ကာလဝါဒိ”တိပိ
“အတ္ထဝါဒိ”တိပိ “ဓမ္မဝါဒိ”တိပိ “ဝိနယဝါဒိ”တိပိ။

ဝေရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ လောဘဇာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ
ပဟိနာ ဥစ္ဆန္တမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ
အနုပ္ပါဒဓမ္မာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သုခံ ဝိဟရတိ အဝိဿာတံ အနုပါယာသံ အပရိဋ္ဌာဟံ၊
ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။

ဒေါသဇာ။ပ။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ မောဟဇာ။ပ။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ သေယျထာပိ
ဘိက္ခဝေ သာလော ဝါ ဓဝေါ ဝါ ဖန္ဒနော ဝါ တီဟိ မာလုဝါလတာဟိ
ဥဒ္ဓတ္ထော ပရိယောနဒ္ဓေါ။ အထ ပုရိသော အာဂစ္ဆေယျ ကုဒါလပိဋ္ဌကံ^၁
အာဒါယ၊ သော တံ မာလုဝါလတံ မူလေ ဆိန္ဓေယျ၊ မူလေ ဆေတွာ
ပလိခဏေယျ၊ ပလိခဏိတွာ မူလာနိ ဥဒ္ဓရေယျ၊ အန္တမသော ဥသီရနာဠိမတ္တာနိပိ^၂။
သော တံ မာလုဝါလတံ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ ဆိန္ဓေယျ၊ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ ဆေတွာ
ဖာလေယျ၊ ဖာလေတွာ သကလိကံ သကလိကံ ကရေယျ၊ သကလိကံ
သကလိကံ ကရိတွာ ဝါတာတပေ ဝိသောသေယျ၊ ဝါတာတပေ ဝိသောသေတွာ
အဂ္ဂိနာ ဥဟေယျ၊ အဂ္ဂိနာ ဥဟိတွာ မသိံ ကရေယျ၊ မသိံ ကရိတွာ
မဟာဝါတေ ဝါ ဩဗုဏေယျ၊ နဒိယာ ဝါ သီသသောတာယ ပဝါဟေယျ။
ဝေမဿ^၃ တာ ဘိက္ခဝေ မာလုဝါလဘာ ဥစ္ဆန္တမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ
အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝေရူပဿ
ပုဂ္ဂလဿ လောဘဇာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပဟိနာ ဥစ္ဆန္တမူလာ
တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ ဒိဋ္ဌေဝ
ဓမ္မေ သုခံ ဝိဟရတိ အဝိဿာတံ အနုပါယာသံ အပရိဋ္ဌာဟံ၊ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ
ပရိနိဗ္ဗာယတိ။

ဒေါသဇာ။ပ။ မောဟဇာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပဟိနာ ဥစ္ဆန္တမူလာ
တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ ဒိဋ္ဌေဝ
ဓမ္မေ သုခံ ဝိဟရတိ အဝိဿာတံ အနုပါယာသံ အပရိဋ္ဌာဟံ၊ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ
ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏိ ကုသလမူလာနိတိ။ ။နဝေ။

၁-ကုဒါလပိဋ္ဌကံ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ) ၂-ဥသီရနာဠိမတ္တာနိပိ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)
၃-ဝေမဿ (သီ)၊ ဝေဿ (က)

၁၀-ဥပေါသထသုတ္တ

၇၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ပိဟရုတိ ပုဗ္ဗာရာမေ မိဂါရမာတုပါသာဒေ။ အထ ခေါ ဝိသာခါ မိဂါရမာတာ တဒဟုပေါသထေ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိဿိန္တံ ခေါ ဝိသာခံ မိဂါရမာတရံ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ “ဟန္တ ကုတော န တံ ဝိသာခေ အာဂစ္ဆသိ ဒိဝါ ဒိဝဿာ”တိ။ ဥပေါသထာဟံ ဘန္တေ အဇ္ဇေ ဥပဝသာမီတိ။

တယော ခေါ မေ ဝိသာခေ ဥပေါသထာ။ ကတမေ တယော? ဂေါပါလ- ကုပေါသထော နိဂဏ္ဍာပေါသထော အရိယုပေါသထော။ ကထန္တ ဝိသာခေ ဂေါပါလကုပေါသထော ဟောတိ? သေယျထာပိ ဝိသာခေ ဂေါပါလကော သာယနသမယေ သာမိကာနံ ဂါဝေါ နိယျာတေတွာ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ကတိ “အဇ္ဇေ ခေါ ဂါဝေါ အမုကသ္မိန္တ အမုကသ္မိန္တ ပဒေသေ စရိံသု၊ အမုကသ္မိန္တ အမုကသ္မိန္တ ပဒေသေ ပါနိယာနိပိဝိံသု။ သွေ ဒါနိ ဂါဝေါ အမုကသ္မိန္တ အမုကသ္မိန္တ ပဒေသေ စရိဿန္တိ၊ အမုကသ္မိန္တ အမုကသ္မိန္တ ပဒေသေ ပါနိယာနိပိဝိဿန္တိ”တိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဣဂေကစ္စော ဥပေါသထိကော ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ကတိ “အဟံ ခုဇ္ဇေ ဣဒ္ဓိဒန္တ ခါဒနိယံ ခါဒိံ၊ ဣဒ္ဓိဒန္တ ဘောဇနိယံ ဘုဉ္ဇိံ။ သွေ ဒါနာဟံ ဣဒ္ဓိဒန္တ ခါဒနိယံ ခါဒိဿာမိ၊ ဣဒ္ဓိဒန္တ ဘောဇနိယံ ဘုဉ္ဇိဿာမိ”တိ။ သော တေန အဘိဇ္ဈာသဟဂတေန စေတသာ ဒိဝသံ အတိနာမေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဂေါပါလကုပေါသထော ဟောတိ။ ဧဝံ ဥပဝုတ္တော ခေါ ဝိသာခေ ဂေါပါလ- ကုပေါသထော န မဟပ္ပလော ဟောတိ န မဟာနိသံသော န မဟာဇုတိကော န မဟာဝိပ္ပါရော။ (၁)

ကထန္တ ဝိသာခေ နိဂဏ္ဍာပေါသထော ဟောတိ? အတ္ထိ ဝိသာခေ နိဂဏ္ဍာ နာမ သမဏဇာတိကာ၊ တေ သာဝကံ ဧဝံ သမာဒပေန္တိ “ဧဟိ တံ အဗ္ဗော ပုရိသ ယေ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ပါဏာ ပရံ ယောဇနသတံ၊ တေသု ဒဏ္ဍံ နိက္ခိပိဟိ။ ယေ ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ ပါဏာ ပရံ ယောဇနသတံ၊ တေသု ဒဏ္ဍံ နိက္ခိပိဟိ။ ယေ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ပါဏာ ပရံ ယောဇနသတံ၊ တေသု ဒဏ္ဍံ နိက္ခိပိဟိ။ ယေ ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ ပါဏာ ပရံ ယောဇနသတံ၊ တေသု ဒဏ္ဍံ နိက္ခိပိဟိ”တိ။ ဣတိ ဧကစ္စာနံ ပါဏာနံ အနုဒ္ဒယာယ အနုကမ္မာယ သမာဒပေန္တိ၊ ဧကစ္စာနံ ပါဏာနံ နာနုဒ္ဒယာယ နာနုကမ္မာယ သမာဒပေန္တိ။ တေ တဒဟုပေါသထေ သာဝကံ ဧဝံ သမာဒပေန္တိ “ဧဟိ တံ အဗ္ဗော ပုရိသ

သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော
 လောကဝိဂ္ဂု အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ
 ဘဂဝါ”တိ။ တဿ တထာဂတံ အနုဿရတော စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ပါမောဇ္ဇံ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ၊ တေ ပဟိယန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ
 ဝိသာခေ အရိယသာဝကော မြဟ္မပေါသထံ ဥပဝသတိ၊ မြဟ္မနာ သဒ္ဓိံ
 သံဝသတိ၊ မြဟ္မဇ္ဇဿ အာရဗ္ဘ စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယေ
 စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ၊ တေ ပဟိယန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ
 စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ (၃-က)

ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ ဝိသာခေ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။
 ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ
 ဟောတိ? ဣဓ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော ဓမ္မံ အနုဿရတိ “သွာက္ခာတော
 ဘဂဝတာ ဓမ္မော သဒ္ဓိဋ္ဌိကော အကာလိကော ဧဟိပသိကော ဩပနေယျိကော
 ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ”တိ။ တဿ ဓမ္မံ အနုဿရတော စိတ္တံ ပသီဒတိ၊
 ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ၊ တေ ပဟိယန္တိ။ သေယျထာပိ
 ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ ကာယဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ ကာယဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ
 ဟောတိ၊ သောတ္ထိဉ္စ ပဋိစ္စ, စုက္ခဉ္စ ပဋိစ္စ, ဥဒကဉ္စ ပဋိစ္စ, ပုရိသဿ စ တဇ္ဇံ
 ဝါယာမံ ပဋိစ္စ။ ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ ကာယဿ ဥပက္ကမေန
 ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ
 ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ
 ဟောတိ၊ ဣဓ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော ဓမ္မံ အနုဿရတိ “သွာက္ခာတော
 ဘဂဝတာ ဓမ္မော သဒ္ဓိဋ္ဌိကော အကာလိကော ဧဟိပသိကော ဩပ-
 နေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ”တိ။ တဿ ဓမ္မံ အနုဿရတော
 စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ၊ တေ
 ပဟိယန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော ဓမ္မပေါသထံ ဥပဝသတိ၊
 ဓမ္မေန သဒ္ဓိံ သံဝသတိ၊ ဓမ္မဇ္ဇဿ အာရဗ္ဘ စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 ယေ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ၊ တေ ပဟိယန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ
 ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ (၃-ခ)

ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ ဝိသာခေ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ? ဣမ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော သံဃံ အနုဿရတိ “သုပ္ပုဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဥဇုပ္ပုဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဣယုပ္ပုဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ သာမိစိပ္ပုဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ယဒိဗံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ သေ-ဘဂဝတော သာဝကသံဃော အာဟုနေယျော ပါဟုနေယျော ဒက္ခိ-ဏေယျော အဉ္စလိကရဏီယော အနတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာ”တိ။ တဿ သံဃံ အနုဿရတော စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ၊ တေ ပဟိယန္တိ။ သေယျထာပိ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ ဝတ္ထဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ ဝတ္ထဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ၊ ဥသ္မဉ္စ ပဋိစ္စ၊ ခါရဉ္စ ပဋိစ္စ၊ ဂေါမယဉ္စ ပဋိစ္စ၊ ဥဒကဉ္စ ပဋိစ္စ၊ ပုရိသဿ စ တဇ္ဇံ ဝါယာမံ ပဋိစ္စ။ ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ ဝတ္ထဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ၊ ဣမ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော သံဃံ အနုဿရတိ “သုပ္ပုဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော။ ပ။ အနတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာ”တိ။ တဿ သံဃံ အနုဿရတော စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ၊ တေ ပဟိယန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဝိသာခေ အရိယ-သာဝကော သံဃုပေါသထံ ဥပဝသတိ၊ သံဃေန သဒ္ဓိံ သံဝသတိ၊ သံဃဉ္စဿ အာရဗ္ဘ စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ၊ တေ ပဟိယန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ (၃-ဂ)

ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ ဝိသာခေ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ? ဣမ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော အတ္တနော သီလေနိ အနုဿရတိ

၁-ဦးဉ္စ (သျှာ၊ ကံ၊ အဋ္ဌကထာယဗ္ဗိပါဠိန္နရံ၊ သံ-၂-၁၀၇-ဒိဋ္ဌေ သေက္ခယုတ္တပဋိယာပိ သမေတိ။) ဥသုမဉ္စ (သီ) အံ ၁-၁၄

အခဏ္ဍာနိ အစ္စိဒ္ဓါနိ အသမလာနိ အကမ္မာသာနိ ဘုဇိဿာနိ ဝိညုပ္ပသတ္တာနိ အပရာမဋ္ဌာနိ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ။ တဿ သီလံ အနုဿရတော စိတ္တံ ပသီဒတိ။ ပါမောဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ၊ တေ ပဟိယန္တိ။ သေယျထာပိ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ အာဒါသဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ အာဒါသဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ? တေလဉ္စ ပဋိစ္စ၊ ဆာရိကဉ္စ ပဋိစ္စ၊ ဝါလဏ္ဍုပကဉ္စ ပဋိစ္စ၊ ပုရိသဿ စ တဉ္စ ဝါယာမံ ပဋိစ္စ။ ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ အာဒါသဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ? ဣဓ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော အတ္တနော သီလာနိ အနုဿရတိ အခဏ္ဍာနိ။ ပ။ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ။ တဿ သီလံ အနုဿရတော စိတ္တံ ပသီဒတိ။ ပါမောဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ၊ တေ ပဟိယန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော သီလုပေါသထံ ဥပဝသတိ။ သီလေန သဒ္ဓိံ သံဝသတိ။ သီလဉ္စဿ အာရဗ္ဗ စိတ္တံ ပသီဒတိ။ ပါမောဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ၊ တေ ပဟိယန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ (၃-ဃ)

ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ ဝိသာခေ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ? ဣဓ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော ဒေဝတာ အနုဿရတိ “သန္တိ ဒေဝါ စာတု-မဟာရာဇိကာ”၊ သန္တိ ဒေဝါ တာဝတိံသာ၊ သန္တိ ဒေဝါ ယာမာ၊ သန္တိ ဒေဝါ တုသိတာ၊ သန္တိ ဒေဝါ နိမ္မာနရတိနော၊ သန္တိ ဒေဝါ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနော၊ သန္တိ ဒေဝါ ဗြဟ္မကာယိကာ၊ သန္တိ ဒေဝါ တတုတ္တရိ၊ ယထာရူပါယ သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတာ တာ ဒေဝတာ ဣတော စုတာ တတ္ထုပပန္နာ၊ မယုမ္ပိ တထာရူပါ သဒ္ဓါ သံဝိဇ္ဇတိ။ ယထာရူပေန သီလေန သမန္နာဂတာ တာ ဒေဝတာ ဣတော စုတာ တတ္ထုပပန္နာ၊ မယုမ္ပိ တထာရူပံ သီလံ သံဝိဇ္ဇတိ။ ယထာရူပေန သုတေန သမန္နာဂတာ တာ ဒေဝတာ ဣတော စုတာ တတ္ထုပပန္နာ၊ မယုမ္ပိ တထာရူပံ သုတံ သံဝိဇ္ဇတိ။ ယထာရူပေန စာဂေန သမန္နာဂတာ တာ ဒေဝတာ ဣတော စုတာ တတ္ထုပပန္နာ၊ မယုမ္ပိ တထာရူပေါ စာဂေါ သံဝိဇ္ဇတိ။ ယထာရူပါယ

၁-စာတုမ္မဟာရာဇိကာ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ) ၂-တတုတ္တရိ (သီ၊ ဣ) ၃-တတ္ထုပပန္နာ (သီ၊ ဣ)

ပညာယ သမန္တာဂတာ တာ ဒေဝတာ ဣတော စုတာ တတ္ထုပပန္နာ၊ မယုမ္ဗိ တထာရူပါ ပညာ သံဝိဇ္ဇတိ”တိ။ တဿ အတ္တနော စ တာသဉ္စ ဒေဝတာနံ သဒ္ဓဉ္စ သီလဉ္စ သုတဉ္စ စာဂဉ္စ ပညဉ္စ အနုဿရတော စိတ္တံ ပသီဒတိ။ ပါမောဇ္ဇ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ၊ တေ ပဟိယန္တိ။ သေယျထာပိ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ ဇာတရူပဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ ဇာတရူပဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ? ဥက္ကဉ္စ ပဋိစ္စ, လောဏဉ္စ ပဋိစ္စ, ဂေရုကဉ္စ ပဋိစ္စ, နာဋိကသဏ္ဍာသဉ္စ^၁ ပဋိစ္စ, ပုရိသဿ စ တဉ္စ ဝါယာမံ ပဋိစ္စ။ ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ ဇာတရူပဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ? ဣဓ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော ဒေဝတာ အနုဿရတိ “သန္တိ ဒေဝါ စာတုမဟာရာဇိကာ။ သန္တိ ဒေဝါ တာဝတိံသာ။ပ။ သန္တိ ဒေဝါ တတုတ္တရိ၊ ယထာရူပါယ သဒ္ဓါယ သမန္တာဂတာ တာ ဒေဝတာ ဣတော စုတာ တတ္ထုပပန္နာ၊ မယုမ္ဗိ တထာရူပါ သဒ္ဓါ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ယထာရူပေန သီလေန။ သုတေန။ စာဂေန။ ပညာယ သမန္တာဂတာ တာ ဒေဝတာ ဣတော စုတာ တတ္ထုပပန္နာ၊ မယုမ္ဗိ တထာရူပါ ပညာ သံဝိဇ္ဇတိ”တိ။ တဿ အတ္တနော စ တာသဉ္စ ဒေဝတာနံ သဒ္ဓဉ္စ သီလဉ္စ သုတဉ္စ စာဂဉ္စ ပညဉ္စ အနုဿရတော စိတ္တံ ပသီဒတိ။ ပါမောဇ္ဇ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ၊ တေ ပဟိယန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော ဒေဝတုပေါသထံ ဥပဝသတိ၊ ဒေဝတာဟိ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ၊ ဒေဝတာ အာရဗ္ဘ စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ပါမောဇ္ဇ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ၊ တေ ပဟိယန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ (၃-၀)

သ ခေါ သော ဝိသာခေ အရိယသာဝကော ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ—ယာဝဇီဝံ အရဟန္တာ ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတာ နိဟိတဒဏ္ဍာ နိဟိတသတ္ထာ လဇ္ဇိ ဒယာပန္နာ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပိ ဝိဟရန္တိ၊ အဟမ္ပဇ္ဇ ဣမဉ္စ ရတ္တိံ ဣမဉ္စ ဒိဝသံ ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသတ္ထော လဇ္ဇိ ဒယာပန္နော

၁-နာဋိကဉ္စ ပဋိစ္စ သဏ္ဍာသဉ္စ (ဣ၊က)

သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္မိ ဝိဟရာမိ၊ ဣမိနာပိ^၁ အင်္ဂေန အရဟတံ အနုကရောမိ၊ ဥပေါသထော စ မေ ဥပဝုတ္ထော ဘဝိဿတိ။

ယာဝဇီဝံ အရဟန္တော အဒိန္နာဒါနံ ပဟာယ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတာ ဒိန္နာဒါယိ ဒိန္နပါဠိကမ္မိ အထေနေန သုစိဘူတေန အတ္တနာ ဝိဟရန္တိ၊ အဟမ္ပဇ္ဇ ဣမဉ္စ ရတ္ထိ^၂ ဣမဉ္စ ဒိဝသံ အဒိန္နာဒါနံ ပဟာယ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဒိန္နာဒါယိ ဒိန္နပါဠိကမ္မိ အထေနေန သုစိဘူတေန အတ္တနာ ဝိဟရာမိ၊ ဣမိနာပိ အင်္ဂေန အရဟတံ အနုကရောမိ၊ ဥပေါသထော စ မေ ဥပဝုတ္ထော ဘဝိဿတိ။

ယာဝဇီဝံ အရဟန္တော အဗြဟ္မစရိယံ ပဟာယ ဗြဟ္မစာရိ အာရာစာရိ^၂ ဝိရတာ မေထုနာ ဂါမဓမ္မာ၊ အဟမ္ပဇ္ဇ ဣမဉ္စ ရတ္ထိ^၂ ဣမဉ္စ ဒိဝသံ အဗြဟ္မစရိယံ ပဟာယ ဗြဟ္မစာရိ အာရာစာရိ ဝိရတော မေထုနာ ဂါမဓမ္မာ၊ ဣမိနာပိ အင်္ဂေန အရဟတံ အနုကရောမိ၊ ဥပေါသထော စ မေ ဥပဝုတ္ထော ဘဝိဿတိ။

ယာဝဇီဝံ အရဟန္တော မုသာဝါဒံ ပဟာယ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာ သစ္စဝါဒီ သစ္စသန္တာ ထေတာ ပစ္စယိကာ အဝိသံဝါဒကာ လောကဿ၊ အဟမ္ပဇ္ဇ ဣမဉ္စ ရတ္ထိ^၂ ဣမဉ္စ ဒိဝသံ မုသာဝါဒံ ပဟာယ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော သစ္စဝါဒီ သစ္စသန္တာ ထေတော ပစ္စယိကော အဝိသံဝါဒကော လောကဿ၊ ဣမိနာပိ အင်္ဂေန အရဟတံ အနုကရောမိ၊ ဥပေါသထော စ မေ ဥပဝုတ္ထော ဘဝိဿတိ။

ယာဝဇီဝံ အရဟန္တော သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနံ ပဟာယ သုရာမေရယ-မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတာ၊ အဟမ္ပဇ္ဇ ဣမဉ္စ ရတ္ထိ^၂ ဣမဉ္စ ဒိဝသံ သုရာမေရယ-မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနံ ပဟာယ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော၊ ဣမိနာပိ အင်္ဂေန အရဟတံ အနုကရောမိ၊ ဥပေါသထော စ မေ ဥပဝုတ္ထော ဘဝိဿတိ။

ယာဝဇီဝံ အရဟန္တော ဧကဘတ္တိကာ ရတ္ထုပရတာ ဝိရတာ ဝိကာလ-ဘောဇနာ၊ အဟမ္ပဇ္ဇ ဣမဉ္စ ရတ္ထိ^၂ ဣမဉ္စ ဒိဝသံ ဧကဘတ္တိကော ရတ္ထုပရတော ဝိရတော ဝိကာလဘောဇနာ၊ ဣမိနာပိ အင်္ဂေန အရဟတံ အနုကရောမိ၊ ဥပေါသထော စ မေ ဥပဝုတ္ထော ဘဝိဿတိ။

ယာဝဇီဝံ အရဟန္တော နစ္စဂိတ ဝါဒိတ ဝိသုက ဒဿန မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန-ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတာ၊ အဟမ္ပဇ္ဇ ဣမဉ္စ ရတ္ထိ^၂ ဣမဉ္စ ဒိဝသံ နစ္စဂိတ ဝါဒိတ ဝိသုက ဒဿန မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏမဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ

၁-ဣမိနာပဟံ (သိ) အံ ၃-၇၉-ပိဋ္ဌေပိ။

၂-အနာစာရိ(ဇု)

ပဋိဝိရတော၊ ဣဓိနာပိ အင်္ဂေန အရဟတံ အနုကရောမိ၊ ဥပေါသထော စ မေ ဥပဝုတ္ထော ဘဝိဿတိ။

ယာဝဇီဝ အရဟန္တာ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ ပဟာယ ဥစ္စာသယန-မဟာသယနာ ပဋိဝိရတာ နိစသေယျ ကပ္ပေန္တိ မဉ္ဇကေ ဝါ တိဏသန္တာရကေ ဝါ၊ အဟမ္ပဇ္ဇ ဣမဉ္ဇ ရတ္ထိ ဣမဉ္ဇ ဒိဝသံ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ ပဟာယ ဥစ္စာသယနမဟာသယနာ ပဋိဝိရတော နိစသေယျ ကပ္ပေမိ မဉ္ဇကေ ဝါ တိဏသန္တာရကေ ဝါ၊ ဣဓိနာပိ အင်္ဂေန အရဟတံ အနုကရောမိ၊ ဥပေါသထော စ မေ ဥပဝုတ္ထော ဘဝိဿတိ။

ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ အဂ္ဂိယုပေါသထော ဟောတိ။ ဧဝံ ဥပဝုတ္ထော ခေါ ဝိသာခေ အဂ္ဂိယုပေါသထော မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော မဟာ-ဇုတိကော မဟာဝိပ္ပါရော။

ကိဝမဟပ္ပလော ဟောတိ၊ ကိဝမဟာနိသံသော၊ ကိဝမဟာဇုတိကော၊ ကိဝမဟာဝိပ္ပါရော? သေယျထာပိ ဝိသာခေ ယော ဣမေသံ သောဠသန္တံ မဟာဇနပဒါနံ ပဟူဘရတ္တရတနာနံ ၂ ဣဿဗျိယာဓိပဋ္ဌံ ရဇ္ဇံ ကာရေယျ။ သေယျထိဒံ? အင်္ဂါနံ မဂဓာနံ ကာသိနံ ကောသလာနံ ဝဇ္ဇိနံ မလ္လာနံ စေတီနံ ဝင်္ဂါနံ ကုရူနံ ပဉ္စာလာန မစ္ဆာနံ ၂ သူရသေနာန အဿကာန အဝဇ္ဇိနံ ဂန္ဓာရာနံ ကမ္မောဇာနံ။ အဋ္ဌင်္ဂသမန္ဓာဂတဿ ဥပေါသထဿ ဟေ? ကလံ နာဂ္ဂတိ သောဠသိ။ တံ ကိဿ ဟေဘု? ကပဏံ ဝိသာခေ မာနုသကံ ရဇ္ဇံ ဒိဗ္ဗံ သုခံ ဥပနိဓာယ။

ယာနိ ဝိသာခေ မာနုသကာနိ ပညာသ ဝဿာနိ၊ စာတုမဟာရာဇိကာန ဒေဝါန ဒေသော ဧကော ရတ္ထိန္ဒြဝေါ၊ တာယ ရတ္ထိယာ တိသရတ္ထိယော မာသော၊ ဂေန မာသေန ခွါဒသမာသိယော သံဝစ္ဆရော၊ ဘေန သံဝစ္ဆရေန ဒိဗ္ဗာနိ ပဉ္စ ဝဿသတာနိ စာတုမဟာရာဇိကာန ဒေဝါန အာယုပ္ပမာဏံ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိသာခေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဣဓေကဇ္ဇော ဣတ္ထိ ဝါ ပုဗ္ဗိသော ဝါ အဋ္ဌင်္ဂ-သမန္ဓာဂတံ ဥပေါသထံ ဥပဝသိဘွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ။ ဣဒံ ခေါ ပနေတံ ဝိသာခေ သန္ဓာယ ဘာသိတံ ကပဏံ မာနုသကံ ရဇ္ဇံ ဒိဗ္ဗံ သုခံ ဥပနိဓာယ။

၁-ပဟူဘရတ္တရတနာနံ (က-သိ၊ သျ၊ ကံ၊ ဣ) ဣကာယံ ဒဿိတပါဠိယေဝ။ အံ ၃-ဂာ-ပိဋ္ဌေဝိ၊ ၂-မစ္ဆာနံ (က) ၃-ကေ(က) ၄-ရတ္ထိဒိဝေါ(က)

ယံ ဝိသာခေ မာနုသကံ ဝဿသတံ၊ တာဝတိံသာနံ ဒေဝါနံ ဒေသော
 ဧကော ရတ္တိန္ဒြိဝေါ၊ တာယ ရတ္တိယာ တိံသရတ္တိယော မာသော၊ တေန မာသေန
 ဒွါဒသမာသိယော သံဝစ္ဆရော၊ တေန သံဝစ္ဆရေန ဒိဗ္ဗံ ဝဿသဟဿံ
 တာဝတိံသာနံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိသာခေ ဝိဇ္ဇတိ၊
 ယံ ဣဓေကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ အဋ္ဌင်္ဂသမန္ဓာဂတံ ဥပေါသထံ
 ဥပဝသိတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ တာဝတိံသာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ
 ဥပပဇ္ဇေယျ။ ဣဒံ ခေါ ပနေတံ ဝိသာခေ သန္ဓာယ ဘာသိတံ ကပဏံ မာနုသကံ
 ရဇ္ဇံ ဒိဗ္ဗံ သုခံ ဥပနိဓာယ။

ယာနိ ဝိသာခေ မာနုသကာနိ ဖွေ ဝဿသတာနိ၊ ယာမာနံ ဒေဝါနံ ဒေသော
 ဧကော ရတ္တိန္ဒြိဝေါ၊ တာယ ရတ္တိယာ တိံသရတ္တိယော မာသော၊ တေန
 မာသေန ဒွါဒသမာသိယော သံဝစ္ဆရော၊ တေန သံဝစ္ဆရေန ဒိဗ္ဗာနိ ဖွေ
 ဝဿသဟဿာနိ ယာမာနံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ
 ဝိသာခေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဣဓေကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ အဋ္ဌင်္ဂသမန္ဓာဂတံ
 ဥပေါသထံ ဥပဝသိတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ယာမာနံ ဒေဝါနံ
 သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ။ ဣဒံ ခေါ ပနေတံ ဝိသာခေ သန္ဓာယ ဘာသိတံ ကပဏံ
 မာနုသကံ ရဇ္ဇံ ဒိဗ္ဗံ သုခံ ဥပနိဓာယ။

ယာနိ ဝိသာခေ မာနုသကာနိ စတ္တာရိ ဝဿသတာနိ၊ တုသိတာနံ ဒေဝါနံ
 ဒေသော ဧကော ရတ္တိန္ဒြိဝေါ၊ တာယ ရတ္တိယာ တိံသရတ္တိယော မာသော၊ တေန
 မာသေန ဒွါဒသမာသိယော သံဝစ္ဆရော၊ တေန သံဝစ္ဆရေန ဒိဗ္ဗာနိ စတ္တာရိ
 ဝဿသဟဿာနိ တုသိတာနံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ
 ဝိသာခေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဣဓေကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ အဋ္ဌင်္ဂသမန္ဓာဂတံ
 ဥပေါသထံ ဥပဝသိတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ တုသိတာနံ ဒေဝါနံ
 သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ။ ဣဒံ ခေါ ပနေတံ ဝိသာခေ သန္ဓာယ ဘာသိတံ ကပဏံ
 မာနုသကံ ရဇ္ဇံ ဒိဗ္ဗံ သုခံ ဥပနိဓာယ။

ယာနိ ဝိသာခေ မာနုသကာနိ အဋ္ဌ ဝဿသတာနိ၊ နိဗ္ဗာနရတီနံ ဒေဝါနံ
 ဒေသော ဧကော ရတ္တိန္ဒြိဝေါ၊ တာယ ရတ္တိယာ တိံသရတ္တိယော မာသော၊ တေန
 မာသေန ဒွါဒသမာသိယော သံဝစ္ဆရော၊ တေန သံဝစ္ဆရေန ဒိဗ္ဗာနိ အဋ္ဌ
 ဝဿသဟဿာနိ နိဗ္ဗာနရတီနံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ
 ဝိသာခေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဣဓေကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ အဋ္ဌင်္ဂသမန္ဓာဂတံ
 ဥပေါသထံ ဥပဝသိတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ နိဗ္ဗာနရတီနံ ဒေဝါနံ

သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ။ ဣဒံ ခေါ ပနေတံ ဝိသာခေ သန္ဓာယ ဘာသိတံ ကပဏံ မာနသကံ ရဇ္ဇံ ဒိဗ္ဗံ သုခံ ဥပနိဓာယ။

ယာနိ ဝိသာခေ မာနသကာနိ သောဠသ ဝဿသတာနိ၊ ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္တိနံ ဒေဝါနံ ဧသော ဧကော ရတ္တိန္ဒြိဝေါ၊ တာယ ရတ္တိယာ တိံသရတ္တိယော မာသော၊ တေန မာသေန ဒွါဒသမာသိယော သံဝစ္ဆရော၊ တေန သံဝစ္ဆရေန ဒိဗ္ဗာနိ သောဠသ ဝဿသဟဿာနိ ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္တိနံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိသာခေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဣဓေကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ အဠာရသမန္ဓာဂတံ ဥပေါသထံ ဥပဝသိတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္တိနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ။ ဣဒံ ခေါ ပနေတံ ဝိသာခေ သန္ဓာယ ဘာသိတံ ကပဏံ မာနသကံ ရဇ္ဇံ ဒိဗ္ဗံ သုခံ ဥပနိဓာယာတိ။

ပါဏံ န ဟညေ န စဒိန္ဒမာဒိယေ၊
မုသာ န ဘာသေ န စ မဇ္ဇပေါ သိယာ။
အဗြဟ္မစရိယာ ဝိရမေယျ မေထုနာ၊
ရတ္တိံ န ဘုဇ္ဇေယျ ဝိကာလဘောဇနံ။

မာလံ န ဓာရေ န စ ဂန္ဓမာစရေ၊
မဇ္ဇေ ဆမာယံ ဝ သယေထ သန္တတေ။
ဧတံ ဟိ အဠာရိကမာဟုပေါသထံ၊
ဗုဒ္ဓေန ဒုက္ခန္တဂုနာ ပကာသိတံ။

စန္ဒော စ သုရိယော စ ဥဘော သုဒဿနာ၊
ဩဘာသယံ အနုပရိယန္တိ ယာဝတာ။
တမောနဒါ တေ ပန အန္တလိက္ခဂါ၊
နဘေ ပဘာသန္တိ ဒိသာဝိရောစနာ။

တေသ္မိံ ယံ ဝိဇ္ဇတိ အန္တရေ ဓနံ၊
မုတ္တာ မဏိ ဝေဠုရိယန္တ ဘဒ္ဒကံ။
သိဂီသုဝဏ္ဏံ အထ ဝါပိ ကဉ္စနံ၊
ယံ ဇာတရူပံ “ဟဠက”န္တိ ဝုစ္စတိ။

အဋ္ဌင်္ဂပေတဿ ဥပေါသထဿ၊
ကလမ္ပိ တေ နာနဘဝန္တိ သောဠသိံ။
စန္ဒပုဘာ တာရဂဏာ စ သဗ္ဗေ။

တဿှာ ဟိ နာရီ စ နရော စ သီလဝါ၊
အဋ္ဌင်္ဂပေတံ ဥပဝဿုပေါသထံ။
ပုညာနိ ကတွာန သုဒုဠိယာနိ၊
အနိန္ဒိတာ သဂ္ဂမုပေန္တိ ဌာနန္တိ။ ။ဒသံမံ။

မဟာဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

တဿုဒ္ဓါနံ

တိတ္ထဘယဉ္စ ဝေနာဂေါ၊ သရဘော ကေသမုတ္တိယာ။
သာဠော စာပိ ကထာဝတ္ထု၊ တိတ္ထိယမူလုပေါသထောတိ။

(၈) ၃-အာနန္ဒဝဂ္ဂ

၁-ဆန္ဒသုတ္တ

၇၂။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထ-
ပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ ဆန္ဒော ပရိဗ္ဗာဇကော ယေနာယသ္မာ
အာနန္ဒော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မဟာ အာနန္ဒေန သဒ္ဓိံ
သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊
ကေမန္တံ နိသီန္ဒော ခေါ ဆန္ဒော ပရိဗ္ဗာဇကော အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ တေဒဝေါစ
“တုမှေပိ အာဝုသော အာနန္ဒ ရာဂဿ ပဟာနံ ပညာပေထ၊ ဒေါသဿ ပဟာနံ
ပညာပေထ၊ မောဟဿ ပဟာနံ ပညာပေထာ”တိ။ မယံ ခေါ အာဝုသော
ရာဂဿ ပဟာနံ ပညာပေမ၊ ဒေါသဿ ပဟာနံ ပညာပေမ၊ မောဟဿ
ပဟာနံ ပညာပေမာတိ။

ကို ပန တုမှေ အာဝုသော ရာဂေ အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ ရာဂဿ ပဟာနံ
ပညာပေထ၊ ကိံ ဒေါသေ အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ ဒေါသဿ ပဟာနံ ပညာပေထ၊
ကို မောဟေ အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ မောဟဿ ပဟာနံ ပညာပေထာတိ။

ရတ္တော ခေါ် အာဝုသော ရာဂေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ စေတသိကမ္ပိ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ရာဂေ ပဟိနေ နေဝတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န စေတသိကံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ရတ္တော ခေါ် အာဝုသော ရာဂေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ ရာဂေ ပဟိနေ နေဝ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ န ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ န မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ ရတ္တော ခေါ် အာဝုသော ရာဂေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ ပရတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ ဥဘယတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ရာဂေ ပဟိနေ အတ္တတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ပရတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ဥဘယတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ရာဂေါ ခေါ် အာဝုသော အန္ဓကရဏော အစက္ခုကရဏော အညာဏကရဏော ပညာနိရောဓိကော ဝိသာတပက္ခိကော အနိဗ္ဗာနသံဝတ္တနိကော။

ဒုဠော ခေါ် အာဝုသော ဒေါသေန။ပ။ မူဠော ခေါ် အာဝုသော မောဟေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ စေတသိကမ္ပိ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ မောဟေ ပဟိနေ နေဝတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န စေတသိကံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ မူဠော ခေါ် အာဝုသော မောဟေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ မောဟေ ပဟိနေ နေဝ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ န ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ န မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ မူဠော ခေါ် အာဝုသော မောဟေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ ပရတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ ဥဘယတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ မောဟေ ပဟိနေ အတ္တတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ပရတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ဥဘယတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ မောဟော ခေါ် အာဝုသော အန္ဓကရဏော အစက္ခုကရဏော အညာဏကရဏော ပညာနိရောဓိကော ဝိသာတပက္ခိကော အနိဗ္ဗာနသံဝတ္တနိကော။ ဣဒံ ခေါ် မယံ အာဝုသော ရာဂေ အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ ရာဂဿ

ပဟာနံ ပညာပေမ။ ဣဒံ ဒေါသေ အာဒီနဝံ ဒိသ္မာ ဒေါသဿ ပဟာနံ ပညာပေမ။
ဣဒံ မောဟေ အာဒီနဝံ ဒိသ္မာ မောဟဿ ပဟာနံ ပညာပေမာတိ။

အတ္ထိ ပနာဝုသော မဂ္ဂေါ၊ အတ္ထိ ပဋိပဒါ တေဿ ရာဂဿ ဒေါသဿ
မောဟဿ ပဟာနာယာတိ။ အတ္ထာဝုသော မဂ္ဂေါ၊ အတ္ထိ ပဋိပဒါ တေဿ
ရာဂဿ ဒေါသဿ မောဟဿ ပဟာနာယာတိ။ ကတမော ပနာဝုသော
မဂ္ဂေါ၊ ကတမာ ပဋိပဒါ တေဿ ရာဂဿ ဒေါသဿ မောဟဿ
ပဟာနာယာတိ။ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ သေယျထိဒံ?
သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ပ။ သမ္မာသမာဓိ။ အယံ ခေါ အာဝုသော မဂ္ဂေါ၊ အယံ ပဋိပဒါ
တေဿ ရာဂဿ ဒေါသဿ မောဟဿ ပဟာနာယာတိ။ ဘဒ္ဒကော ခေါ
အာဝုသော မဂ္ဂေါ၊ ဘဒ္ဒိကာ ပဋိပဒါ တေဿ ရာဂဿ ဒေါသဿ မောဟဿ
ပဟာနာယ။ အလံ စ ပနာဝုသော အာနန္ဒ အပ္ပမာဒါယာတိ။ ။ပဌမံ။

၂-အာဇီဝကသုတ္တ

၇၃။ ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ကောသမ္ဗိယံ ဝိဟရတိ
ဃောသိတာရာမေ။ အထ ခေါ အညတရော အာဇီဝကသာဝကော ဂဟပတိ
ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ
အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ သော အာဇီဝက-
သာဝကော ဂဟပတိ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ တေဒဝေါစ—

“ကေသံ နော ဘန္တေ အာနန္ဒ ဓမ္မော သွာက္ခာတော၊ ဧက လောကေ
သုပ္ပဋိပန္နာ၊ ဧက လောကေ သုကတာ”တိ။ တေန ဟိ ဂဟပတိ တညေဝေတ္ထ
ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ၊ ယထာ ဟေ ခမေယျ၊ တထာ နံ ဗျာကရေယျာသိ။ တံ ကိံ မညသိ
ဂဟပတိ၊ ယေ ရာဂဿ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ ဒေါသဿ ပဟာနာယ
ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ မောဟဿ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ တေသံ ဓမ္မော
သွာက္ခာတော နော ဝါ၊ ကထံ ဝါ တေ ဧတ္ထ ဟောတီတိ။ ယေ ဘန္တေ ရာဂဿ
ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ ဒေါသဿ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ မောဟဿ
ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ တေသံ ဓမ္မော သွာက္ခာတော၊ ဧဝံ မေ ဧတ
ဟောတီတိ။

တံ ကိံ မညသိ ဂဟပတိ၊ ယေ ရာဂဿ ပဟာနာယ ပဋိပန္နာ၊ ဒေါသဿ
ပဟာနာယ ပဋိပန္နာ၊ မောဟဿ ပဟာနာယ ပဋိပန္နာ၊ တေ လောကေ

သုပ္ပင်္ဂိပန္နာ နော ဝါ၊ ကထံ ဝါ တေ ဧတ္ထ ဟောတီတိ။ ယေ ဘန္တေ ရာဂဿ ပဟာနာယ ပင်္ဂိပန္နာ၊ ဒေါသဿ ပဟာနာယ ပင်္ဂိပန္နာ၊ မောဟဿ ပဟာနာယ ပင်္ဂိပန္နာ၊ တေ လောကေ သုပ္ပင်္ဂိပန္နာ၊ ဧဝံ မေ ဧတ္ထ ဟောတီတိ။

တံ ကိံ မညသိ ဂဟပတိ၊ ယေသံ ရာဂေါ ပဟိနော ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကံတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ ယေသံ ဒေါသော ပဟိနော ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကံတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ ယေသံ မောဟော ပဟိနော ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကံတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ တေ လောကေ သုကတာ နော ဝါ၊ ကထံ ဝါ တေ ဧတ္ထ ဟောတီတိ။ ယေသံ ဘန္တေ ရာဂေါ ပဟိနော ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကံတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ ယေသံ ဒေါသော ပဟိနော။ ပ။ ယေသံ မောဟော ပဟိနော ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကံတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ တေ လောကေ သုကတာ၊ ဧဝံ မေ ဧတ္ထ ဟောတီတိ။

ဣတိ ခေါ ဂဟပတိ တယာဝေတံ^၁ ဗျာကတံ “ယေ ဘန္တေ ရာဂဿ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ ဒေါသဿ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ မောဟဿ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ တေသံ ဓမ္မော သွာက္ခာတော”တိ။ တယာဝေတံ ဗျာကတံ “ယေ ဘန္တေ ရာဂဿ ပဟာနာယ ပင်္ဂိပန္နာ၊ ဒေါသဿ ပဟာနာယ ပင်္ဂိပန္နာ၊ မောဟဿ ပဟာနာယ ပင်္ဂိပန္နာ၊ တေ လောကေ သုပ္ပင်္ဂိပန္နာ”တိ။ တယာဝေတံ ဗျာကတံ “ယေသံ ဘန္တေ ရာဂေါ ပဟိနော ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကံတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ ယေသံ ဒေါသော ပဟိနော။ ပ။ ယေသံ မောဟော ပဟိနော ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကံတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ တေ လောကေ သုကတာ”တိ။

အစ္စရိယံ ဘန္တေ၊ အတ္တုတံ ဘန္တေ၊ န စေဝ နာမ သဓမ္မုက္ကံသနာ ဘဝိဿတိ၊ န စ ပရဓမ္မာပသာဒနာ^၂၊ အာယတနေဝ^၃ ဓမ္မဒေသနာ၊ အတ္ထော စ ဝုတ္တော၊ အတ္ထာ စ အနုပနီတော။ တုမေ ဘန္တေ အာနန္ဒ ရာဂဿ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေထ၊ ဒေါသဿ။ ပ။ မောဟဿ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေထ၊ တုမှာကံ ဘန္တေ အာနန္ဒ ဓမ္မော သွာက္ခာတော။ တုမေ ဘန္တေ အာနန္ဒ ရာဂဿ

၁-တယာ ခေတံ(သီ၊ ဣ၊ က) ၂-န ပရဓမ္မာပသာဒနာ(သီ၊ ဣ)၊ န ပရဓမ္မဝုပ္ပနာ (မ-၂-၁၉၃-ပိဋေ) ၃-အာယတနေ စ (မ-၂-၁၉၃-ပိဋေ)

ပဟာနာယ ပဋိပန္နာ၊ ဒေါသဿ။ ပ။ မောဟဿ ပဟာနာယ ပဋိပန္နာ၊ တုမေ
 ဘန္တေ လောကေ သုပ္ပဋိပန္နာ။ တုမှာကံ ဘန္တေ အာနန္ဒ ရာဂေါ ပဟိနော
 ဥစ္ဆိန္ဒမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒ-
 ဓမ္မော၊ တုမှာကံ ဒေါသော ပဟိနော။ ပ။ တုမှာကံ မောဟော ပဟိနော
 ဥစ္ဆိန္ဒမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒ-
 ဓမ္မော၊ တုမေ လောကေ သုကတာ။

အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ သေယျထာပိ ဘန္တေ နိက္ကုဋိတံ ဝါ
 ဥက္ကုဋေယျ၊ ပဋိစ္စန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မုဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ
 တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ “စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ” တိ။ ဧဝမေဝံ အယျေန
 အာနန္ဒေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော၊ သောဟံ ဘန္တေ
 အာနန္ဒ တံ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ မေဉ္စ ဘိက္ခုသံသဉ္စ၊ ဥပါသကံ မံ အယျော
 အာနန္ဒော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-မဟာနာမသက္ကသုတ္တ

၇၄။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သက္ကေသု ဝိဟရတိ ကပိလ-
 ဝတ္ထုသို့ နိဂြောဓာရာမေ။ တေန ခေါပန သမယေန ဘဂဝါ ဂိလာနာ ဝုဋ္ဌိတော
 ဟောတိ အစိရဝုဋ္ဌိတော ဂေလညာ။ အထ ခေါ မဟာနာမော သက္ကော
 ယေန ဘဂဝါ တေနပသကံမိ၊ ဥပသကံမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ
 နိသိဒ္ဓိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ မဟာနာမော သက္ကော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ
 “ဒီသရတ္တာဟံ ဘန္တေ ဘဂဝဘာ ဧဝံ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ ‘သမာဟိတဿ
 ဉာဏံ၊ နော အသမာဟိတဿာ’ တိ။ သမာမိ န ခေါ ဘန္တေ ပုဗ္ဗေ၊ ပစ္စာ ဉာဏံ၊
 ဥဒါဟု ဉာဏံ ပုဗ္ဗေ၊ ပစ္စာ သမာမိ” တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ
 တေဒဟောသိ “ဘဂဝါ ခေါ ဂိလာနာ ဝုဋ္ဌိတော အစိရဝုဋ္ဌိတော ဂေလညာ၊
 အယဉ္စ မဟာနာမော သက္ကော ဘဂဝန္တံ အတိဂန္တိရံ ပဉ္စ ပုစ္ဆတိ၊ ယံနုနာဟံ
 မဟာနာမံ သက္ကံ ဧကမန္တံ အပနေတွာ ဓမ္မံ ဒေသေယျ” ဟိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော မဟာနာမံ သက္ကံ ဗာဟာယံ ဂဟေတွာ
 ဧကမန္တံ အပနေတွာ မဟာနာမံ သက္ကံ တေဒဝေါစ “သေခမ္ပိ ခေါ မဟာနာမ
 သီလံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ အသေခမ္ပိ သီလံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ။ သေခေါပိ သမာမိ
 ဝုတ္တော ဘဂဝတာ၊ အသေခေါပိ သမာမိ ဝုတ္တော ဘဂဝတာ။ သေခေါပိ
 ပညာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ အသေခေါပိ ပညာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ။ ကတမဉ္စ

၁-ဂိလာနာဝုဋ္ဌိတော (သဒ္ဓနိတိ)

မဟာနာမ သေခံ သီလံ? ဣမ မဟာနာမ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ။ပ။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ မဟာနာမ သေခံ သီလံ။

ကတမော စ မဟာနာမ သေခေါ သမာဓိ? ဣမ မဟာနာမ ဘိက္ခု ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ မဟာနာမ သေခေါ သမာဓိ။

ကတမာ စ မဟာနာမ သေခေါ ပညာ? ဣမ မဟာနာမ ဘိက္ခု “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ မဟာနာမ သေခေါ ပညာ။

သ ခေါ သော မဟာနာမ အရိယသာဝကော ဧဝံ သီလသမ္ပန္နော ဧဝံ သမာဓိသမ္ပန္နော ဧဝံ ပညာသမ္ပန္နော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သမ္ဘိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ မဟာနာမ သေခမ္ပိ သီလံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ အသေခမ္ပိ သီလံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ။ သေခေါပိ သမာဓိ ဝုတ္တော ဘဂဝတာ၊ အသေခေါပိ သမာဓိ ဝုတ္တော ဘဂဝတာ။ သေခေါပိ ပညာ ဝုတ္တော ဘဂဝတာ၊ အသေခေါပိ ပညာ ဝုတ္တော ဘဂဝတာတိ။ ။တတိယံ။

၄-နိဂဏ္ဌသုတ္တ

၇၅။ ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယံ။ အထ ခေါ အဘယော စ လိစ္ဆဝိ၊ ပဏ္ဍိတ- ကုမာရကော စ လိစ္ဆဝိ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိံသု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ အဘယော လိစ္ဆဝိ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ တေဒဝေါစ “နိဂဏ္ဌော ဘန္တေ နာဠုပုတ္တော” သဗ္ဗညူ သဗ္ဗဒဿာဝိ အပရိသေသံ ဉာဏဒဿနံ ပဋိဇာနာတိ ‘စရတော စ မေ တိဋ္ဌတော စ သုတ္တဿ စ ဇာဂရဿ စ သတတံ သမိတံ ဉာဏဒဿနံ ပစ္စုပဋိတ’န္တိ။ သော ပုရာဏာနံ ကမ္မာနံ တပသာ ဗျန္တိဘာဝံ ပညာပေတိ နဝါနံ ကမ္မာနံ အကရဏာ သေတုဃာတံ။ ဣတိ ကမ္မက္ခယာ ဒုက္ခက္ခယော၊ ဒုက္ခက္ခယာ ဝေဒနာက္ခယော၊ ဝေဒနာက္ခယာ သဗ္ဗံ ဒုက္ခံ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ ဘဝိဿတိ၊ ဝေမေတိဿာ သန္နိဋ္ဌိကာယ

၁-နာထပုတ္တော (သီ၊ဇု)

နိဇ္ဇရာယ ဝိသုဒ္ဓိယာ သမတိက္ကမော ဟောတိ။ ဣမ ဘန္တေ ဘဂဝါ ကိမာဟာ”တိ။

တိဿော ခေါဣမာ အဘယ နိဇ္ဇရာ ဝိသုဒ္ဓိယော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သမ္မဒက္ခာတာ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာယ ဣယဿ အဓိဂမာယ နိဗ္ဗာနဿ သစ္စိကိရိယာယ။ ကတမာ တိဿော? ဣမ အဘယ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ။ပ။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော နဝဉ္စ ကမ္မံ န ကရောတိ၊ ပုရာဏဉ္စ ကမ္မံ ဖုဿ ဖုဿ ဗျန္တိကရောတိ။ သန္နိဋ္ဌိကာ နိဇ္ဇရာ အကာလိကာ ဧဟိပဿိကာ ဩပနေယျိကာ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဝိညူဟိတိ။

သ ခေါ သော အဘယ ဘိက္ခု ဧဝံ သီလသမ္ပန္နော ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော နဝဉ္စ ကမ္မံ န ကရောတိ၊ ပုရာဏဉ္စ ကမ္မံ ဖုဿ ဖုဿ ဗျန္တိကရောတိ၊ သန္နိဋ္ဌိကာ နိဇ္ဇရာ အကာလိကာ ဧဟိပဿိကာ ဩပနေယျိကာ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဝိညူဟိတိ။

သ ခေါ သော အဘယ ဘိက္ခု ဧဝံ သမာဓိသမ္ပန္နော^၁ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော နဝဉ္စ ကမ္မံ န ကရောတိ၊ ပုရာဏဉ္စ ကမ္မံ ဖုဿ ဖုဿ ဗျန္တိကရောတိ၊ သန္နိဋ္ဌိကာ နိဇ္ဇရာ အကာလိကာ ဧဟိပဿိကာ ဩပနေယျိကာ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဝိညူဟိတိ။ ဣမာ ခေါ အဘယ တိဿော နိဇ္ဇရာ ဝိသုဒ္ဓိယော၊ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သမ္မဒက္ခာတာ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာယ ဣယဿ အဓိဂမာယ နိဗ္ဗာနဿ သစ္စိကိရိယာယာတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ပဏ္ဍိတကုမာရကော လိစ္ဆဝိ အဘယံ လိစ္ဆဝိ^၂ တေဒဝေါစ “ကို ပန တံ သမ္မ အဘယ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ သုဘာသိတံ သုဘာသိ- တတော နာဗ္ဗနုမောဒသီ”တိ။ ဣာဟံ သမ္မ ပဏ္ဍိတကုမာရက အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ သုဘာသိတံ သုဘာသိတတော နာဗ္ဗနုမောဒိဿာမိ၊ မုဒ္ဓါဝိ တဿ ဝိပတေယျ၊ ယော အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ သုဘာသိတံ သုဘာသိ- တတော နာဗ္ဗနုမောဒေယျာတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၁-ဧဝံ သီလသမ္ပန္နော ဧဝံ သမာဓိသမ္ပန္နော (သီးယျာ၊ကံ)

၅-နိဝေသကသုတ္တ

၇၆။ အထ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္ဒံ ခေါ် အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ယေ အာနန္ဒ အနုကမ္ပေယျာထ၊ ယေ စ သောတဗ္ဗံ မညေယျံ မိတ္တာ ဝါ အမစ္စာ ဝါ ဣတိ ဝါ သာလောဟိတာ ဝါ၊ တေ ဝေါ အာနန္ဒ တိသု ဌာနေသု သမာဒပေတဗ္ဗာ နိဝေသေတဗ္ဗာ ပတိဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ။ ကတမေသု ကိသု? ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပုဿာဒေ သမာဒပေတဗ္ဗာ နိဝေသေတဗ္ဗာ ပတိဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒ္ဓု အနုတ္တရော ပုရိယဒမ္မသာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ”တိ။ ဓမ္မေ အဝေစ္စပုဿာဒေ သမာဒပေတဗ္ဗာ နိဝေသေတဗ္ဗာ ပတိဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ “သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော သန္နိဋ္ဌိကော အကာလိကော ဧဟိ- ပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ”တိ။ သံဃေ အဝေစ္စပုဿာဒေ သမာဒပေတဗ္ဗာ နိဝေသေတဗ္ဗာ ပတိဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ “သုပ္ပုဂ္ဂိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဥဇုပ္ပုဂ္ဂိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဣယပ္ပုဂ္ဂိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ သာမိစိပ္ပုဂ္ဂိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ သေ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော အာဟုနေယျော ပါဟုနေယျော ဒက္ခိဏေယျော အဗ္ဗလိကရဏီယော အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာ”တိ။

သိယာ အာနန္ဒ စတုန္တံ မဟာဘူတာနံ အညထတ္တံ ပထဝီဓာတုယာ အာပေါဓာတုယာ တေဇောဓာတုယာ ဝါယောဓာတုယာ၊ န တွေဝ ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပုဿာဒေန သမန္တာဂတဿ အရိယသာဝကဿ သိယာ အညထတ္တံ။ တတြိဒံ အညထတ္တံ၊ သော ဝတာနန္ဒ ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပုဿာဒေန သမန္တာဂတော အရိယသာဝကော နိရယံ ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဝါ ပေတ္တိဝိသယံ ဝါ ဥပပဋိဿတိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

သိယာ အာနန္ဒ စတုန္တံ မဟာဘူတာနံ အညထတ္တံ ပထဝီဓာတုယာ အာပေါဓာတုယာ တေဇောဓာတုယာ ဝါယောဓာတုယာ၊ န တွေဝ ဓမ္မေ။ပ။ န တွေဝ သံဃေ အဝေစ္စပုဿာဒေန သမန္တာဂတဿ အရိယသာဝကဿ သိယာ အညထတ္တံ။ တတြိဒံ အညထတ္တံ၊ သော ဝတာနန္ဒ သံဃေ အဝေစ္စပုဿာဒေန

သမန္တာဂတော အရိယသာဝကော နိရယံ ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဝါ ပေတ္တိဝိသယံ ဝါ ဥပပဋိဿတိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

ယေ အာနန္ဒ အနုကမ္ပေယျာထ၊ ယေ စ သောတဗ္ဗံ မညေယျံ၊ မိတ္တာ ဝါ အမစ္စာ ဝါ ဉာတိ ဝါ သာလောဟိတာ ဝါ၊ တေ ဝေါ အာနန္ဒ ဣမေသု တိသု ဌာနေသု သမာဒပေတဗ္ဗာ နိဝေသေတဗ္ဗာ ပတိဋ္ဌာပေတဗ္ဗာတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ပဌမဘဝသုတ္တ

၇၇။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒ္ဓိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ တေဒဂေါစ “ဘဝေါ ဘဝေါတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တာဝတာ န ခေါ ဘန္တေ ဘဝေါ ဟောတိ”တိ။

ကာမဓာတုဝေပက္ကဉ္စ အာနန္ဒ ကမ္မံ နာဘဝိဿ၊ အပိ န ခေါ ကာမဘဝေါ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဣတိ ခေါ အာနန္ဒ ကမ္မံ ခေတ္တံ၊ ဝိညာဏံ ဗိဇံ၊ တဏှာ သ္မေဟော။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာ-သံယောဇနာနံ ဟိနာယ ဓာတုယာ ဝိညာဏံ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ဧဝံ အာယတိံ၊ ပုနတ္တဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ။ ( )?

ရူပဓာတုဝေပက္ကဉ္စ အာနန္ဒ ကမ္မံ နာဘဝိဿ၊ အပိ န ခေါ ရူပဘဝေါ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဣတိ ခေါ အာနန္ဒ ကမ္မံ ခေတ္တံ၊ ဝိညာဏံ ဗိဇံ၊ တဏှာ သ္မေဟော။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာ-သံယောဇနာနံ မဇ္ဈိမာယ ဓာတုယာ ဝိညာဏံ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ဧဝံ အာယတိံ၊ ပုနတ္တဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ။ ( )?

အရူပဓာတုဝေပက္ကဉ္စ အာနန္ဒ ကမ္မံ နာဘဝိဿ၊ အပိ န ခေါ အရူပဘဝေါ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဣတိ ခေါ အာနန္ဒ ကမ္မံ ခေတ္တံ၊ ဝိညာဏံ ဗိဇံ၊ တဏှာ သ္မေဟော။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာ-သံယောဇနာနံ ပဏီတာယ ဓာတုယာ ဝိညာဏံ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ဧဝံ အာယတိံ၊ ပုနတ္တဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္ဒ ဘဝေါ ဟောတိတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၁-သိနေဟော (သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

၂-အာယတိ (သိ)

၃-(ဧဝံ ခေါ အာနန္ဒ ဘဝေါ ဟောတိတိ) (က) ဒုတိယသုတ္တေ ယန ဣဒံ ပါဌနာနတ္ထံ နက္ကံ။

၇-ဒုတိယအဝသုတ္တ

၇၈။ အထ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ။ ပ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ဘဝေါ ဘဝေါတိ ဘန္တေ ပုစ္ဆတိ၊ ကိတ္တာဝတာ န ခေါ ဘန္တေ ဘဝေါ ဟောတိ”တိ။

ကာမဓာတုဝေပက္ကဉ္စ အာနန္ဒ ကမ္မံ နာဘဝိဿ၊ အပိ န ခေါ ကာမဘဝေါ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဣတိ ခေါ အာနန္ဒ ကမ္မံ ခေတ္တံ၊ ဝိညာဏံ ဗီဇံ၊ တဏှာ သ္မေဟော။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာ-သံယောဇနာနံ ဟိနာယ ဓာတုယာ စေတနာ ပတိဋ္ဌိတာ ပတ္တနာ ပတိဋ္ဌိတာ၊ ဧဝံ အာယတိ ပုနပ္ပဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ။

ရူပဓာတုဝေပက္ကဉ္စ အာနန္ဒ ကမ္မံ နာဘဝိဿ၊ အပိ န ခေါ ရူပဘဝေါ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဣတိ ခေါ အာနန္ဒ ကမ္မံ ခေတ္တံ၊ ဝိညာဏံ ဗီဇံ၊ တဏှာ သ္မေဟော။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာ-သံယောဇနာနံ မဇ္ဈိမာယ ဓာတုယာ စေတနာ ပတိဋ္ဌိတာ ပတ္တနာ ပတိဋ္ဌိတာ၊ ဧဝံ အာယတိ ပုနပ္ပဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ။

အရူပဓာတုဝေပက္ကဉ္စ အာနန္ဒ ကမ္မံ နာဘဝိဿ၊ အပိ န ခေါ အရူပဘဝေါ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဣတိ ခေါ အာနန္ဒ ကမ္မံ ခေတ္တံ၊ ဝိညာဏံ ဗီဇံ၊ တဏှာ သ္မေဟော။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာ-သံယောဇနာနံ ပဏီတာယ ဓာတုယာ စေတနာ ပတိဋ္ဌိတာ ပတ္တနာ ပတိဋ္ဌိတာ၊ ဧဝံ အာယတိ ပုနပ္ပဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္ဒ ဘဝေါ ဟောတိတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-သီလဗ္ဗတသုတ္တ

၇၉။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသီန္တံ ခေါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ “သမ္ပံ န ခေါ အာနန္ဒ သီလဗ္ဗတံ ဇီဝိတံ ဗြဟ္မစရိယံ ဥပဋ္ဌာနသာရံ သဖလ”န္တိ။ န ခေတ္တ ဘန္တေ ဧကံသေနာတိ။ တေနဟာနန္တံ ဝိဘဇေသုတိ။

ယဉ္ဇိဿ ဘန္တေ သီလဗ္ဗတံ ဇီဝိတံ ဗြဟ္မစရိယံ ဥပဋ္ဌာနသာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။ ဝေရူပံ သီလဗ္ဗတံ

၁-ယထာရူပံ ဟိဿ(?) မ-၃-၉၄-ပိဋေ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗသုတ္တာနရူပံ။

ဇီဝိတံ မြဟ္မစရိယံ ဥပဋ္ဌာနသာရံ အဖလံ။ ယဉ္ဇ ခွါဿ ဘန္တေ သီလဗ္ဗတံ ဇီဝိတံ
မြဟ္မစရိယံ ဥပဋ္ဌာနသာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊
ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဇန္တိ။ ဝေရူပံ သီလဗ္ဗတံ ဇီဝိတံ မြဟ္မစရိယံ ဥပဋ္ဌာနသာရံ
သဖလန္တိ။ ဣဒမဝေါစ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သမနုညော သတ္တာ အဟောသိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော “သမနုညော မေ သတ္တာ”တိ
ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။ အထ ခေါ
ဘဂဝါ အစိရပက္ကန္တေ အာယသ္မန္တေ အာနန္ဒေ သိက္ခူ။ အာမန္တေသိ “သေခေါ
ဘိက္ခဝေ အာနန္ဒော၊ န စ ပနဿ သုလဘရူပေါ သမသမော ပညာယာ”တိ။ ။
အဋ္ဌမံ။

၉-ဂန္ဓဇာတသုတ္တ

၈၀။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊
ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသီန္တော
ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ—

တိဏိမာနိ ဘန္တေ ဂန္ဓဇာတာနိ၊ ယေသံ အနုဝါတံယေဝ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိ
နော ပဋိဝါတံ။ ကတမာနိ တိဏိ? မူလဂန္ဓော သာရဂန္ဓော ပုပ္ဖဂန္ဓော၊ ဣမာနိ
ခေါ ဘန္တေ တိဏိ ဂန္ဓဇာတာနိ၊ ယေသံ အနုဝါတံယေဝ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိ
နော ပဋိဝါတံ။ အတ္ထိ န ခေါ ဘန္တေ ကိဉ္စိ ဂန္ဓဇာတံ၊ ယဿ အနုဝါတမ္ပိ
ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိ၊ ပဋိဝါတမ္ပိ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိ၊ အနုဝါတပဋိဝါတမ္ပိ ဂန္ဓော
ဂစ္ဆတိတိ။

အတ္တာနန္တ ကိဉ္စိ ဂန္ဓဇာတံ ၂၊ ယဿ အနုဝါတမ္ပိ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိ၊ ပဋိဝါတမ္ပိ
ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိ၊ အနုဝါတပဋိဝါတမ္ပိ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိတိ။ ကတမဉ္စ ပန ဘန္တေ
ဂန္ဓဇာတံ၊ ယဿ အနုဝါတမ္ပိ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိ၊ ပဋိဝါတမ္ပိ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိ၊
အနုဝါတပဋိဝါတမ္ပိ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိတိ။

ဣဓာနန္တ ယသ္မိ ဝါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ ဗုဒ္ဓံ
သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ သံဃံ သရဏံ
ဂတော ဟောတိ၊ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ
ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊
မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော

၁-ယဉ္ဇိဿ (က)၊ ယထာရူပဉ္စ ခွါဿ (?), ၂-အတ္တာနန္တ ဂန္ဓဇာတံ (သိ၊ သျာ၊ လံ၊ ဣ)

ဟောတိ၊ သီလဝါ ဟောတိ ကလျာဏဓမ္မော၊ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ မုတ္တစာဂေါ ပယတပါဏိ ဝေါသဂ္ဂရတော ယာစယောဂေါ ဒါနသံဝိဘာဂရတော။

တဿ ဒိသာသု သမဏဗြာဟ္မဏာ ဝဏ္ဏံ ဘာသန္တိ “အမုကသ္မိ” နာမ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ ပါဏာတိပါတာ ပဋိပိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိပိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိပိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိပိရတော ဟောတိ၊ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိပိရတော ဟောတိ၊ သီလဝါ ဟောတိ ကလျာဏဓမ္မော၊ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ မုတ္တစာဂေါ ပယတပါဏိ ဝေါသဂ္ဂရတော ယာစယောဂေါ ဒါနသံဝိဘာဂရတော” တိ။

ဒေဝတာပိဿ ၂ ဝဏ္ဏံ ဘာသန္တိ “အမုကသ္မိ” နာမ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ ပါဏာတိပါတာ ပဋိပိရတော ဟောတိ။ ပ။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိပိရတော ဟောတိ၊ သီလဝါ ဟောတိ ကလျာဏဓမ္မော၊ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ မုတ္တစာဂေါ ပယတပါဏိ ဝေါသဂ္ဂရတော ယာစယောဂေါ ဒါနသံဝိဘာဂရတော” တိ။ ဣဒံ ခေါတံ အာနန္ဒ ဂန္ဓဇာတံ၊ ယဿ အနုဝါတမ္ပိ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိ၊ ပဋိဝါတမ္ပိ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိ၊ အနုဝါတပဋိဝါတမ္ပိ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိ။

န ပုပ္ဖဂန္ဓော ပဋိဝါတမေတိ၊
န စန္ဒနံ တဂရမလ္လိကာ^၃ ဝါ။
သတဉ္စ ဂန္ဓော ပဋိဝါတမေတိ၊
သဗ္ဗာ ဒိသာ သပ္ပုရိသော ပဝါယတိတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-စူဠနိကာသုတ္တ

ဂ၁။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနပသာဏ်မိ၊ ဥပသင်္ဂမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “သမ္ပုခါ မေတံ ဘန္တေ

၁-အမုကသ္မိ (သိ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)
၂-ဒေဝတာပိဿ အမနုဿာ (သီ၊ ဣ)၊ ဒေဝတာပိဿ အမနုဿာပိ (က)၊ ဒေဝတာပိဿ၊ ပ။ မနုဿာပိဿ (?)
၃-တဂ္ဂရမလ္လိကာ (ဣ)

ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ‘ဘဂဝတော အာနန္ဒ သိဒ္ဓိဿ အဘိဘူ နာမ သာဝကော ဗြဟ္မလောကေ ဌိတော သဟဿိလောကဓာတုံ’ သရေန ဝိညာပေသိ’တိ၊ ဘဂဝါ ပန ဘန္တေ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကိဝတကံ ပဟောတိ သရေန ဝိညာပေတု”န္တိ။ သာဝကော သော အာနန္ဒ၊ အပ္ပမေယျာ တထာဂတာတိ။

ဒုတိယမ္ဗိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “သမ္မုခါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ‘ဘဂဝတော အာနန္ဒ သိဒ္ဓိဿ အဘိဘူ နာမ သာဝကော ဗြဟ္မလောကေ ဌိတော သဟဿိလောကဓာတုံ’ သရေန ဝိညာပေသိ’တိ၊ ဘဂဝါ ပန ဘန္တေ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကိဝတကံ ပဟောတိ သရေန ဝိညာပေတု”န္တိ။ သာဝကော သော အာနန္ဒ၊ အပ္ပမေယျာ တထာဂတာတိ။

တတိယမ္ဗိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “သမ္မုခါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ‘ဘဂဝတော အာနန္ဒ သိဒ္ဓိဿ အဘိဘူ နာမ သာဝကော ဗြဟ္မလောကေ ဌိတော သဟဿိလောကဓာတုံ’ သရေန ဝိညာပေသိ’တိ၊ ဘဂဝါ ပန ဘန္တေ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကိဝတကံ ပဟောတိ သရေန ဝိညာပေတု”န္တိ။ သုတာ တေ အာနန္ဒ သဟဿိ ဝုဠနိကာ လောကဓာတုတိ။ တေဿ ဘဂဝါ ကာလော၊ တေဿ သုဂတ ကာလော၊ ယံ ဘဂဝါ ဘာသေယျ၊ ဘဂဝတော သုတွာ ဘိက္ခု၊ ဓာရေဿန္တိတိ။ တေနဟာနန္ဒ သုဏာဟိ သာဓုကံ မနသိ ကရောဟိ၊ ဘာသိဿာမိတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပစ္စယောသိ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

ယာဝတာ အာနန္ဒ စန္ဒိမသုရိယာ၊ ပရိဟရန္တိ ဒိသာ ဘန္တိ ဝိရောစနာ၊ တာဝ သဟဿဓာ လောကော၊ တသ္မိံ သဟဿဓာ လောကေ သဟဿံ ? စန္ဒာနံ၊ သဟဿံ သုရိယာနံ၊ သဟဿံ သိနေရုပဗ္ဗတရာဇာနံ၊ သဟဿံ ဇမ္ဗုဒ္ဓိပါနံ၊ သဟဿံ အပရဂေါယာနာနံ၊ သဟဿံ ဥတ္တရကုရူနံ၊ သဟဿံ ပုဗ္ဗဝိဒေဟာနံ၊ စတ္တာရိ မဟာသမုဒ္ဒသဟဿာနိ၊ စတ္တာရိ မဟာရာဇသဟဿာနိ၊ သဟဿံ စာတုမဟာရာဇိကာနံ၊ သဟဿံ တာဝတိံသာနံ၊ သဟဿံ ယာမာနံ၊ သဟဿံ တုသိတာနံ၊ သဟဿံ နိမ္မာနရတီနံ၊ သဟဿံ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနံ၊ သဟဿံ ဗြဟ္မလောကာနံ။ အယံ ဝုစ္စတာနန္ဒ သဟဿိ ဝုဠနိကာ လောကဓာတု။

၁-သဟဿိလောကဓာတုံ (ဣ) သံ ၁-၁၅၇-ပိဋေ ဝိတ္ထာရော၊ ၂-စန္ဒိမသုရိယာ (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)
 ၃-တသ္မိံ သဟဿံ (သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

ယာဝတာနန္ဒ သဟဿီ စူဠနိကာ လောကဓာတု၊ တာဝ သဟဿဓာ လောကော။ အယံ ဝုစ္စတာနန္ဒ ဌိသဟဿီ မဇ္ဈိမိကာ လောကဓာတု။

ယာဝတာနန္ဒ ဌိသဟဿီ မဇ္ဈိမိကာ လောကဓာတု၊ တာဝ သဟဿဓာ လောကော။ အယံ ဝုစ္စတာနန္ဒ တိသဟဿီ မဟာသဟဿီ လောကဓာတု။

အာကင်္ခမာနော အာနန္ဒ တထာဂတော တိသဟဿီမဟာသဟဿီလောကဓာတုံ သရေန ဝိညာပေယျ။ ယာဝတာ ပန အာကင်္ခယျာတိ။

ယထာ ကထံ ပန ဘန္တေ ဘဂဝါ တိသဟဿီမဟာသဟဿီလောကဓာတုံ သရေန ဝိညာပေယျ။ ယာဝတာ ပန အာကင်္ခယျာတိ။ ဣဓာနန္ဒ တထာဂတော တိသဟဿီမဟာသဟဿီလောကဓာတုံ ဩဘာသေန ဖရေယျ။ ယဒါ တေ သတ္တာ တံ အာလောကံ သဗ္ဗာနေယျ။ အထ တထာဂတော ဘောသံ ကရေယျ သဒ္ဓမနုဿာဝေယျ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္ဒ တထာဂတော တိသဟဿီ-မဟာသဟဿီလောကဓာတုံ သရေန ဝိညာပေယျ။ ယာဝတာ ပန အာကင်္ခယျာတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော (အာယသ္မန္တံ ဥဒါယိ)၊ တေဒဝေါစ “လာဘာ ဝတ မေ၊ သုလဒ္ဓံ ဝတ မေ၊ ယဿ မေ သတ္တာ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကော ဧဝံမဟာနုဘာဝေါ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ ဥဒါယိ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ တေဒဝေါစ “ကိံ တုယျေတ္ထ အာဝုသော အာနန္ဒ ယဒိ ဟေ သတ္တာ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကော ဧဝံမဟာနုဘာဝေါ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ ဥဒါယိ တေဒဝေါစ “မာ ဟေဝ ဥဒါယိ၊ မာ ဟေဝံ ဥဒါယိ၊ သစေ ဥဒါယိ အာနန္ဒော အဝိတရာဂေါ ကာလံ ကရေယျ။ တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန သတ္တက္ခတ္တု ဒေဝေသု ဒေဝရဇံ ကာရေယျ။ သတ္တက္ခတ္တု ဣမသ္မိံယေဝ ဇမ္ဗုဒီပေ မဟာရဇံ ကာရေယျ။ အပိ စ ဥဒါယိ အာနန္ဒော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ”တိ။ ။ဒသမံ။

အာနန္ဒဝဂ္ဂေါ တတိယော။

တသုဒ္ဓါနံ

ဆန္ဒော အာဇီဝကော သက္ကာ၊ နိဂဏ္ဍော စ နိဝေသကော။
ဝုဝေ ဘဝါ သီလဗ္ဗဟံ၊ ဂန္ဓဇာတဉ္စ စူဠနိတိ။

၁-တိသဟဿီ မဟာသဟဿီ လောကဓာတုံ (သျှာကံ)၊ တိသဟဿီမဟာသဟဿီလောကဓာတုံ (ဣ ၂-(ဘဂဝန္တံ) (သီ)၊ ( ) နတ္ထိ သျှာ-ကံ ပေါတ္တကေသု၊ အဋ္ဌကထာယ သမေတိ။

(၉) ၄-သမဏဝဂ္ဂ

၁-သမဏသုတ္တ

၈၂။ တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ သမဏာဒေ သမဏိယာနိ သမဏကရဏိယာနိ။ ကတမာနိ တိဏိ? အဓိသီလသိက္ခာသမာဒါနံ အဓိစိတ္တသိက္ခာသမာဒါနံ အဓိပညာသိက္ခာသမာဒါနံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏိ သမဏဿ သမဏိယာနိ သမဏကရဏိယာနိ။

တဿာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “တိဗ္ဗော နော ဆန္ဓော ဘဝိဿတိ အဓိသီလသိက္ခာသမာဒါနေ၊ တိဗ္ဗော နော ဆန္ဓော ဘဝိဿတိ အဓိစိတ္တသိက္ခာသမာဒါနေ၊ တိဗ္ဗော နော ဆန္ဓော ဘဝိဿတိ အဓိပညာသိက္ခာသမာဒါနေ”တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေ၊ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဂဗြဘသုတ္တ

၈၃။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဂဗြဘော ဂေါဂဏံ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော အနုဗန္ဓော ဟောတိ “အဟမ္မိ ဒမ္မော အဟမ္မိ ဒမ္မော”တိ။ တဿ န တာဒိသော ဝဏ္ဏော ဟောတိ သေယျထာပိ ဂုန္တံ။ န တာဒိသော သရော ဟောတိ သေယျထာပိ ဂုန္တံ။ န တာဒိသံ ပဒံ ဟောတိ သေယျထာပိ ဂုန္တံ။ သော ဂေါဂဏံ-ယေဝ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော အနုဗန္ဓော ဟောတိ “အဟမ္မိ ဒမ္မော အဟမ္မိ ဒမ္မော”တိ။

ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုသံဃံ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော အနုဗန္ဓော ဟောတိ “အဟမ္မိ ဘိက္ခု၊ အဟမ္မိ ဘိက္ခု”တိ။ တဿ န တာဒိသော ဆန္ဓော ဟောတိ အဓိသီလသိက္ခာသမာဒါနေ သေယျထာပိ အညေသံ ဘိက္ခုနံ။ န တာဒိသော ဆန္ဓော ဟောတိ အဓိစိတ္တသိက္ခာသမာဒါနေ သေယျထာပိ အညေသံ ဘိက္ခုနံ။ န တာဒိသော ဆန္ဓော ဟောတိ အဓိပညာသိက္ခာသမာဒါနေ သေယျထာပိ အညေသံ ဘိက္ခုနံ။ သော ဘိက္ခုသံဃံယေဝ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော အနုဗန္ဓော ဟောတိ “အဟမ္မိ ဘိက္ခု၊ အဟမ္မိ ဘိက္ခု”တိ။

၁-အဟမ္မိ ဂေါ အမှာ အဟမ္မိ ဂေါ အမှာတိ (သိ)၊ အဟမ္မိ အမှာ အဟမ္မိ အမှာတိ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)၊ အဟမ္မိ ဂေါ အဟမ္မိ ဂေါတိ (?)

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “တိဗ္ဗော နော ဆန္ဒော ဘဝိဿတိ အဓိသီလသိက္ခာသမာဒါနေ၊ တိဗ္ဗော နော ဆန္ဒော ဘဝိဿတိ အဓိစိတ္တသိက္ခာသမာဒါနေ၊ တိဗ္ဗော နော ဆန္ဒော ဘဝိဿတိ အဓိပညာသိက္ခာသမာဒါနေ”တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဓမ္မသုတ္တ

၈၄။ တိဏီမာနိ ဘိက္ခဝေ ကဿကဿ ဂဟပတိဿ ပုဗ္ဗေ ကရဏီယာနိ။ ကတမာနိ တိဏီ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကဿကော ဂဟပတိ ပဋိကစ္ဆေဝ ခေတ္တံ သုကဋ္ဌံ ကရောတိ သုမတိကတံ။ ပဋိကစ္ဆေဝ ခေတ္တံ သုကဋ္ဌံ ကရိတွာ သုမတိကတံ ကာလေန ဗိဇာနိ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ ကာလေန ဗိဇာနိ ပတိဋ္ဌာပေတွာ သမယေန ဥဒကံ အဘိနေတိပိ အပနေတိပိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏီ ကဿကဿ ဂဟပတိဿ ပုဗ္ဗေ ကရဏီယာနိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏီမာနိ ဘိက္ခုဿ ပုဗ္ဗေ ကရဏီယာနိ။ ကတမာနိ တိဏီ? အဓိသီလသိက္ခာသမာဒါနံ အဓိစိတ္တသိက္ခာသမာဒါနံ အဓိပညာသိက္ခာသမာဒါနံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏီ ဘိက္ခုဿ ပုဗ္ဗေ ကရဏီယာနိ။

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “တိဗ္ဗော နော ဆန္ဒော ဘဝိဿတိ အဓိသီလသိက္ခာသမာဒါနေ၊ တိဗ္ဗော နော ဆန္ဒော ဘဝိဿတိ အဓိစိတ္တသိက္ခာသမာဒါနေ၊ တိဗ္ဗော နော ဆန္ဒော ဘဝိဿတိ အဓိပညာသိက္ခာသမာဒါနေ”တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။တတိယံ။

၄-ဝဇ္ဇိပုတ္တသုတ္တ

၈၅။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကုဋ္ဌာဂါရသလာယံ။ အထ ခေါ အညတရော ဝဇ္ဇိပုတ္တကော ဘိက္ခု ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ သော ဝဇ္ဇိပုတ္တကော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါ- “သင်္ဂမိကမိဒံ ဘန္တေ ဒိယဗုဒ္ဓိသိက္ခာပဒသတံ? အန္တုဗ္ဗမာသံ ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆတိ။

၁-ဝဇ္ဇိပုတ္တေ (ဘိ၊ ဣ)
၂-သုမတ္တိကတံ (က)၊ ဧတ္ထ မတိသဒ္ဓေါ ကဋ္ဌေတ္ထေဿ သမိကရဏသာနေ ခါရဘဏ္ဍေ ဝတ္တတိတိ သက္ကတအဘိဓာနေသု အာဂတံ၊ တံ “မတိယာ သုဋ္ဌ၊ သမိကတ”န္တိ အဋ္ဌကထာယ သမေတိ၊
၃-ဒိယဗုဒ္ဓိ သိက္ခာပဒသတံ (ဘိ)

နာဟံ ဘန္တေ ဧတ္ထ သက္ကောမိ သိက္ခိတု”န္တိ။ သက္ခိဿသိ ပန တံ ဘိက္ခု တီသု သိက္ခာသု သိက္ခိတုံ အဓိသီလသိက္ခာယ အဓိစိတ္တသိက္ခာယ အဓိပညာသိက္ခာယာတိ။ သက္ကောမဟံ ဘန္တေ တီသု သိက္ခာသု သိက္ခိတုံ အဓိသီလသိက္ခာယ အဓိစိတ္တသိက္ခာယ အဓိပညာသိက္ခာယာတိ။ တသ္မာတိဟ တံ ဘိက္ခု တီသု သိက္ခာသု သိက္ခာသု အဓိသီလသိက္ခာယ အဓိစိတ္တသိက္ခာယ အဓိပညာသိက္ခာယ။

ယတော ခေါ တံ ဘိက္ခု အဓိသီလမ္ပိ သိက္ခိဿသိ၊ အဓိစိတ္တမ္ပိ သိက္ခိဿသိ၊ အဓိပညမ္ပိ သိက္ခိဿသိ။ တဿ တုယံ ဘိက္ခု အဓိသီလမ္ပိ သိက္ခတော အဓိစိတ္တမ္ပိ သိက္ခတော အဓိပညမ္ပိ သိက္ခတော ရာဂေါ ပဟိယိဿတိ၊ ဒေါသော ပဟိယိဿတိ၊ မောဟော ပဟိယိဿတိ။ သော တံ ရာဂဿ ပဟာနာ ဒေါသဿ ပဟာနာ မောဟဿ ပဟာနာ ယံ အကုသလံ၊ န တံ ကရိဿသိ။ ယံ ပါပံ၊ န တံ သေဝိဿသိတိ။

အထ ခေါ သော ဘိက္ခု အပရေန သမယေန အဓိသီလမ္ပိ သိက္ခိ၊ အဓိစိတ္တမ္ပိ သိက္ခိ၊ အဓိပညမ္ပိ သိက္ခိ။ တဿ အဓိသီလမ္ပိ သိက္ခတော အဓိစိတ္တမ္ပိ သိက္ခတော အဓိပညမ္ပိ သိက္ခတော ရာဂေါ ပဟိယိ၊ ဒေါသော ပဟိယိ၊ မောဟော ပဟိယိ။ သော ရာဂဿ ပဟာနာ ဒေါသဿ ပဟာနာ မောဟဿ ပဟာနာ ယံ အကုသလံ၊ တံ နာကာသိ။ ယံ ပါပံ၊ တံ န သေဝိတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-သေက္ခသုတ္တ

၈၆။ အထ ခေါ အညတရော ဘိက္ခု ယေန ဘဂဝါ တေနပဿကံမိ၊ ဥပဿကံမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေဘွာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္ဓော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ တေဒဂေါစ—

“သေခေါ သေခေါတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ။ ကိတ္တာဝတာ န ခေါ ဘန္တေ သေခေါ ဟောတိ”တိ။ သိက္ခတိတိ ခေါ ဘိက္ခု တသ္မာ “သေခေါ”တိ ဝုစ္စတိ။ ကိဉ္စ သိက္ခတိ၊ အဓိသီလမ္ပိ သိက္ခတိ၊ အဓိစိတ္တမ္ပိ သိက္ခတိ၊ အဓိပညမ္ပိ သိက္ခတိ၊ သိက္ခတိတိ ခေါ ဘိက္ခု တသ္မာ “သေခေါ”တိ ဝုစ္စတိတိ။

သေခံဿ သိက္ခမာနဿ၊ ဥဇုမဂ္ဂါနုသာရိနော။
ခယသ္မိံ ပဌမံ ဉာဏံ၊ တတော အညာ အနန္တရံ။
တတော အညာဝိမုတ္တဿ၊ ဉာဏံ ဝေ၊ ဟောတိ တာဒိနော။
အကုပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိတိ၊ ဘဝသံယောဇနက္ခယေတိ။ ။ပဉ္စမံ ( ) ?

၁-အညာဝိမုတ္တိယာ (က) ၂-ဥာဏု (က) ၃-(အဋ္ဌမံ ဘာဏဝါရံ နိဋ္ဌိတံ) (က)

၆-ပဌမသိက္ခာသုတ္တ

၈၇။ သာဓိကမိဒံ ဘိက္ခဝေ ဒိယဗုဒ္ဓိက္ခာပဒသတံ အန္တဒ္ဓမာသံ ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆတိ၊ ယတ္ထ အတ္တကာမာ ကုလပုတ္တာ သိက္ခန္တိ။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ သိက္ခာ၊ ယတ္ထေတံ သဗ္ဗံ သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ။ ကတမာ တိဿော? အဓိသီလ- သိက္ခာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ အဓိပညာသိက္ခာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော သိက္ခာ၊ ယတ္ထေတံ သဗ္ဗံ သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ။

ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ၊ သမာဓိသ္မိံ မတ္တသော ကာရီ၊ ပညာယ မတ္တသော ကာရီ။ သော ယာနိ တာနိ ခုဒ္ဒါနု- ခုဒ္ဒကာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ တာနိ အာပဇ္ဇတိပိ ဝုဠာတိပိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? န ဟိ မေတ္ထ ဘိက္ခဝေ အဘဗ္ဗတာ ဝုတ္တာ။ ယာနိ စ ခေါ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ အာဒိဗြဟ္မစရိယကာနိ ဗြဟ္မစရိယသာရူပါနိ၊ တတ္ထ ဓုဝသီလော ၁ စ ဟောတိ ဌိတသီလော ၂ စ၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော တိဏ္ဍံ သံယော- ဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နော ဟောတိ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏော။

ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ၊ သမာဓိသ္မိံ မတ္တသော ကာရီ၊ ပညာယ မတ္တသော ကာရီ။ သော ယာနိ တာနိ ခုဒ္ဒါနု- ခုဒ္ဒကာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ တာနိ အာပဇ္ဇတိပိ ဝုဠာတိပိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? န ဟိ မေတ္ထ ဘိက္ခဝေ အဘဗ္ဗတာ ဝုတ္တာ။ ယာနိ စ ခေါ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ အာဒိဗြဟ္မစရိယကာနိ ဗြဟ္မစရိယသာရူပါနိ၊ တတ္ထ ဓုဝသီလော စ ဟောတိ ဌိတသီလော စ၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော တိဏ္ဍံ သံယော- ဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမီ ဟောတိ၊ သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တော ဒုက္ခဿန္တံ ကရေတိ။

ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ၊ သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရီ၊ ပညာယ မတ္တသော ကာရီ။ သော ယာနိ တာနိ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ တာနိ အာပဇ္ဇတိပိ ဝုဠာတိပိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? န ဟိ မေတ္ထ ဘိက္ခဝေ အဘဗ္ဗတာ ဝုတ္တာ။ ယာနိ စ ခေါ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ အာဒိဗြဟ္မစရိယကာနိ ဗြဟ္မစရိယသာရူပါနိ၊ တတ္ထ ဓုဝသီလော စ ဟောတိ ဌိတသီလော စ၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော ပဉ္စန္တံ

၁-ဓုဝသီလီ (သီ) အဘိ ၃-၁၄၂-ပိဋကိ (ထောကံ ဝိသင်္ဃိသံ) ၂-ဌိတသီလီ (သီ)

ဩရုက္ခာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော ဟောတိ၊ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိ အနာဝတ္ထိဓမ္မော တသ္မာ လောကော။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ၊ သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရီ၊ ပညာယ ပရိပူရကာရီ။ သော ယာနိ တာနိ ခုဒ္ဒါနုဒုဒ္ဒကာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ တာနိ အာပဇ္ဇတိပိ ဝုဠာတိပိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? န ဟိ မေတ္ထ ဘိက္ခဝေ အဘဗ္ဗတာ ဝုတ္တာ။ ယာနိ စ ခေါ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ အာဒိဗြဟ္မစရိယကာနိ ဗြဟ္မစရိယသာရုပ္ပါနိ၊ တတ္ထ ဓုဝသီလော စ ဟောတိ ဌိတသီလော စ၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။

ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဒေသံ ပဒေသကာရီ အာရာဓေတိ၊ ပရိပူရံ ပရိပူရကာရီ၊ အဝဉ္စာနိတွေဝါဟံ ဘိက္ခဝေ သိက္ခာပဒါနိ ဝဒါမီတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဒုတိယသိက္ခာသုတ္တံ

၈၈။ သာမိကမိဒံ ဘိက္ခဝေ ဒိယခုသိက္ခာပဒသတံ အန္ဓဒ္ဓမာသံ ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆတိ၊ ယတ္ထ အတ္တကာမာ ကုလပုတ္တာ သိက္ခန္တိ။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ သိက္ခာ၊ ယတ္ထေတံ သဗ္ဗံ သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ။ ကတမာ တိဿော? အဓိသီလ- သိက္ခာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ အဓိပညာသိက္ခာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော သိက္ခာ၊ ယတ္ထေတံ သဗ္ဗံ သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ။

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ၊ သမာဓိသ္မိံ မတ္တသော ကာရီ၊ ပညာယ မတ္တသော ကာရီ။ သော ယာနိ တာနိ ခုဒ္ဒါနု- ဒုဒ္ဒကာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ တာနိ အာပဇ္ဇတိပိ ဝုဠာတိပိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? န ဟိ မေတ္ထ ဘိက္ခဝေ အဘဗ္ဗတာ ဝုတ္တာ။ ယာနိ စ ခေါ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ အာဒိဗြဟ္မစရိယကာနိ ဗြဟ္မစရိယသာရုပ္ပါနိ၊ တတ္ထ ဓုဝသီလော စ ဟောတိ ဌိတသီလော စ၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သတ္တက္ခတ္တုပရမော ဟောတိ၊ သတ္တက္ခတ္တုပရမံ ဒေဝေ စ မနုဿေ စ သန္ဓာဝိတွာ သံသရိတွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရေတိ။ သော တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ကောလံကောလော ဟောတိ၊ ဒွေ ဝါ တိဏီ ဝါ ကုလာနိ သန္ဓာဝိတွာ သံသရိတွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရေတိ။ သော

တိဏ္ဍိံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ကေဗိဇိ ဟောတိ၊ ဧကံယေဝ မာနသကံ ဘဝံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရေတိ။ သော တိဏ္ဍိံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမီ ဟောတိ၊ သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တော ဒုက္ခဿန္တံ ကရေတိ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ၊ သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရီ၊ ပညာယ မတ္တသော ကာရီ။ သော ယာနိ တာနိ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ တာနိ အာပဇ္ဇတိပိ ဝုဋ္ဌာတိပိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? န ဟိ မေတ္ထ ဘိက္ခဝေ အဘဗ္ဗတာ ဝုတ္တာ။ ယာနိ စ ခေါ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ အာဒိ- မြဟ္မစရိယကာနိ မြဟ္မစရိယသာရုပ္ပါနိ၊ တတ္ထ ဓုဝသီလော စ ဟောတိ ဌိတသီလော စ၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော ပဉ္စန္ဒံ ဩရုက္ခာ- ဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဥဒ္ဓိသောတော အကနိဋ္ဌဂါမီ။ သော ပဉ္စန္ဒံ ဩရုက္ခာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ သော ပဉ္စန္ဒံ ဩရုက္ခာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ သော ပဉ္စန္ဒံ ဩရုက္ခာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဥပဟစ္စ- ပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ သော ပဉ္စန္ဒံ ဩရုက္ခာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ၊ သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရီ၊ ပညာယ ပရိပူရကာရီ။ သော ယာနိ တာနိ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ တာနိ အာပဇ္ဇတိပိ ဝုဋ္ဌာတိပိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? န ဟိ မေတ္ထ ဘိက္ခဝေ အဘဗ္ဗတာ ဝုတ္တာ။ ယာနိ စ ခေါ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ အာဒိ- မြဟ္မစရိယကာနိ မြဟ္မစရိယသာရုပ္ပါနိ၊ တတ္ထ ဓုဝသီလော စ ဟောတိ ဌိတသီလော စ၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ခမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။

ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဒေသံ ပဒေသကာရီ အာရာဓေတိ၊ ပရိပူရံ ပရိပူရကာရီ၊ အဝဉ္ဇာနိတွေဝါဟံ ဘိက္ခဝေ သိက္ခာပဒါနိ ဝဒါမီတိ။ ။သတ္ထမံ။

၈-တတိယသိက္ခာသုတ္တ

၈၉။ သာဓိကဓိဒံ ဘိက္ခဝေ ဒိယဓုသိက္ခာပဒသတံ အန္တဒ္ဓမာသံ ဥဋ္ဌေသံ အာဂစ္ဆတိ၊ ယတ္ထ အတ္တကာမာ ကုလပုတ္တာ သိက္ခန္တိ။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ

သိက္ခာ၊ ယတ္ထေတံ သဗ္ဗံ သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ။ ကတမာ တိဿော? အဓိသီလ-
သိက္ခာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ အဓိပညာသိက္ခာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော
သိက္ခာ၊ ယတ္ထေတံ သဗ္ဗံ သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ။

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလေသု ပရိပူရကာရိ ဟောတိ၊ သမာဓိသ္မိံ
ပရိပူရကာရိ၊ ပညာယ ပရိပူရကာရိ။ သော ယာနိ တာနိ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ
သိက္ခာပဒါနိ၊ တာနိ အာပဇ္ဇတိပိ ဝုဠာတိပိ။ တံ ဣဿ ဟေတု? န ဟိ မေတ္ထ
ဘိက္ခဝေ အဘဗ္ဗတာ ဝုတ္တာ။ ယာနိ စ ခေါ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ အာဒိ-
မြဟ္မစရိယကာနိ မြဟ္မစရိယသာရပျှါနိ၊ တတ္ထ ဓုဝသီလော စ ဟောတိ
ဌိတသီလော စ၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော အာသဝါနံ ခယာ
အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ
သုန္တိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ တံ ဝါ ပန အနဘိသမ္ဘဝံ အပ္ပဋိဝိဇ္ဇံ ပဉ္စန္ဒံ
ဩရုက္ခာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ တံ ဝါ
ပန အနဘိသမ္ဘဝံ အပ္ပဋိဝိဇ္ဇံ ပဉ္စန္ဒံ ဩရုက္ခာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ
ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ တံ ဝါ ပန အနဘိသမ္ဘဝံ အပ္ပဋိဝိဇ္ဇံ ပဉ္စန္ဒံ
ဩရုက္ခာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။
တံ ဝါ ပန အနဘိသမ္ဘဝံ အပ္ပဋိဝိဇ္ဇံ ပဉ္စန္ဒံ ဩရုက္ခာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ
ပရိက္ခယာ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ တံ ဝါ ပန အနဘိသမ္ဘဝံ အပ္ပဋိဝိဇ္ဇံ
ပဉ္စန္ဒံ ဩရုက္ခာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဥဒ္ဓံသောတော ဟောတိ
အကနိဋ္ဌဂါမိ။ တံ ဝါ ပန အနဘိသမ္ဘဝံ အပ္ပဋိဝိဇ္ဇံ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ
ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမိ ဟောတိ၊ သကိဒေဝ
ဣမံ လောကံ အာဂန္တာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ။ တံ ဝါ ပန အနဘိသမ္ဘဝံ
အပ္ပဋိဝိဇ္ဇံ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဧကဗီဇိ ဟောတိ၊ ဧကံယေဝ
မာနသကံ ဘဝံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ။ တံ ဝါ ပန အနဘိသမ္ဘဝံ
အပ္ပဋိဝိဇ္ဇံ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ကောလံကောလော ဟောတိ၊
ဒွေ ဝါတိဏိ ဝါ ကုလာနိ သန္ဓာဝိတွာ သံသရိတွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ။
တံ ဝါ ပန အနဘိသမ္ဘဝံ အပ္ပဋိဝိဇ္ဇံ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ
သတ္တက္ခတ္တုပရမော ဟောတိ၊ သတ္တက္ခတ္တုပရမံ ဒေဝေ စ မနုဿေ စ
သန္ဓာဝိတွာ သံသရိတွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ။

ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပရိပူရံ ပရိပူရကာရိ အာရာဓေတိ၊ ပဒေသံ ပဒေသကာရိ၊
အဝဉ္ဇာနိတွေဝါဟံ ဘိက္ခဝေ သိက္ခာပဒါနိ ဝဒါမိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ပဌမသိက္ခတ္တယသုတ္တ

၉၀။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ သိက္ခာ။ ကတမာ တိဿော? အဓိသီလ-
သိက္ခာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ အဓိပညာသိက္ခာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အဓိသီလသိက္ခာ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ
ဟောတိ။ပ။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ
အဓိသီလသိက္ခာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တသိက္ခာ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိပိဇ္ဇေဝ
ကာမေဟိ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ
အဓိစိတ္တသိက္ခာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အဓိပညာသိက္ခာ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ
ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ
ပဇာနာတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အဓိပညာသိက္ခာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ
တိဿော သိက္ခာတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ဒုတိယသိက္ခတ္တယသုတ္တ

၉၁။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ သိက္ခာ။ ကတမာ တိဿော? အဓိသီလ-
သိက္ခာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ အဓိပညာသိက္ခာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အဓိသီလသိက္ခာ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ
ဟောတိ။ပ။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ
အဓိသီလသိက္ခာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တသိက္ခာ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိပိဇ္ဇေဝ
ကာမေဟိ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ
အဓိစိတ္တသိက္ခာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အဓိပညာသိက္ခာ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာသဝါနံ
ဓယာ အနာသဝံ စေတောဝိပုတ္တိံ ပညာဝိပုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ
သန္တိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အဓိပညာသိက္ခာ။ ဣမာ
ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော သိက္ခာတိ။

လာဘာ။ ဒုလ္လင်္ဂံ ဝတ မေ၊ န ဝတ မေ သုလင်္ဂံ။ ယဿ မေ ဘဂဝတိ သိက္ခာပဒပဋိသံယုတ္တာယ ဓမ္မိယာ ကထာယ ဘိက္ခု။ သန္တဿေန္တေ သမာဒပေန္တေ သမုတ္တေဇေန္တေ သမ္ပဟံသေန္တေ အဟုဒေဝ အက္ခန္တိ၊ အဟု အပ္ပစ္စယော ‘အဓိသလ္လိခတေဝါယံ သမဏော’တိ။ ယံနုနာဟံ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမေယျံ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတော သန္တိကေ အစွယံ အစွယတော ဒေသေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ ကဿပဂေါတ္တော ဘိက္ခု၊ သေနာသနံ သံသာမေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ ယေန ရာဇဂဟံ တေန ပဏ္ဍာမိ အနုပုဗ္ဗေန ယေန ရာဇဂဟံ ယေန ဂိဇ္ဈကုဇော ပဗ္ဗတော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသီဇော ခေါ ကဿပဂေါတ္တော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ—

ဧကမိဒံ ဘန္တေ သမယံ ဘဂဝါ သင်္ကဝါယံ ဝိဟရတိ သင်္ကဝါ နာမ ကောသလာနံ နိဂမော။ တတြ ဘန္တေ ဘဂဝါ သိက္ခာပဒပဋိသံယုတ္တာယ ဓမ္မိယာ ကထာယ ဘိက္ခု။ သန္တဿေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ။ တဿ မယံ ဘဂဝတိ သိက္ခာပဒပဋိသံယုတ္တာယ ဓမ္မိယာ ကထာယ ဘိက္ခု။ သန္တဿေန္တေ သမာဒပေန္တေ သမုတ္တေဇေန္တေ သမ္ပဟံသေန္တေ အဟုဒေဝ အက္ခန္တိ အဟု အပ္ပစ္စယော “အဓိသလ္လိခတေဝါယံ သမဏော”တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သင်္ကဝါယံ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ ယေန ရာဇဂဟံ တေန စာရိကံ ပဏ္ဍာမိ၊ ( )^၁ တဿ မယံ ဘန္တေ အစိရပက္ကန္တဿ ဘဂဝတော အဟုဒေဝ ဣက္ကုစ္စံ၊ အဟု ဝိပုဋိသာရော “အလာဘာ ဝတ မေ၊ န ဝတ မေ လာဘာ။ ဒုလ္လင်္ဂံ ဝတ မေ၊ န ဝတ မေ သုလင်္ဂံ။ ယဿ မေ ဘဂဝတိ သိက္ခာပဒပဋိသံယုတ္တာယ ဓမ္မိယာ ကထာယ ဘိက္ခု။ သန္တဿေန္တေ သမာဒပေန္တေ သမုတ္တေဇေန္တေ သမ္ပဟံသေန္တေ အဟုဒေဝ အက္ခန္တိ၊ အဟု အပ္ပစ္စယော ‘အဓိသလ္လိခတေဝါယံ သမဏော’တိ။ ယံနုနာဟံ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမေယျံ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတော သန္တိကေ အစွယံ အစွယတော ဒေသေယျ”န္တိ။ အစွယော မံ ဘန္တေ အစွဂမာ ယထာဗာလံ ယထာမုဋံ ယထာအကုသလံ။ ယဿ မေ ဘဂဝတိ သိက္ခာပဒပဋိသံယုတ္တာယ ဓမ္မိယာ ကထာယ ဘိက္ခု။ သန္တဿေန္တေ သမာဒပေန္တေ သမုတ္တေဇေန္တေ သမ္ပဟံသေန္တေ အဟုဒေဝ အက္ခန္တိ၊ အဟု အပ္ပစ္စယော “အဓိသလ္လိခတေဝါယံ သမဏော”တိ။

၁—(အနုပုဗ္ဗေန စာရိကံ စရမာနော ယေန ရာဇဂဟံ တဒဝသရိ။ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ။ အထ ခေါ) (က)

တဿ မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ အစွယံ အစွယတော ပဋိဂ္ဂဏှာတု အာယတိံ သံဝရာယာတိ။

တဏှ တံ ကဿပ အစွယော အစွဂမာ ယထာဗာလံ ယထာမူဠံ ယထာ-
အကုသလံ။ ယဿ တေ မယိ သိက္ခာပဒပဋိသံယုတ္တာယ ဓမ္မိယာ ကထာယ
ဘိက္ခူ သန္တဿေန္တေ သမာဒပေန္တေ သမုတ္တေဇေန္တေ သမ္ပဟံသေန္တေ အဟု-
ဒေဝံ အက္ခန္တိ၊ အဟု အပ္ပစွယော “အဓိသလ္လိခတေဝါယံ သမဏော”တိ။
ယတော စ ခေါ တံ ကဿပ အစွယံ အစွယတော ဒိဿာ ယထာဓမ္မံ
ပဋိဂ္ဂဏှေသိ။ တံ တေ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ။ ဝုဗ္ဗိဟေသာ ကဿပ အရိယဿ
ဝိနယေယော အစွယံ အစွယတော ဒိဿာ ယထာဓမ္မံ ပဋိဂ္ဂဏှေတိ၊ အာယတိံ
သံဝရံ အာပဇ္ဇေတိ။

ထေရော စေပိ ကဿပ ဘိက္ခူ ဟောတိ န သိက္ခာကာမော န သိက္ခာသမာ-
ဒါနဿ ဝဏ္ဏဝါဒိ။ ယေ စညေ ဘိက္ခူ န သိက္ခာကာမာ၊ တေ စ န သိက္ခာယ
သမာဒပေတိ။ ယေ စညေ ဘိက္ခူ သိက္ခာကာမာ၊ တေသဉ္စ န ဝဏ္ဏံ ဘဏတိ
ဘူတံ တစ္စံ ကာလေန။ ဧဝရူပဿာဟံ ကဿပ ထေရဿ ဘိက္ခူနော န ဝဏ္ဏံ
ဘဏာမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? “သတ္တာ ဟိဿ ဝဏ္ဏံ ဘဏတိ”တိ အညေ နံ၊
ဘိက္ခူ ဘဇေယျံ။ ယေ နံ ဘဇေယျံ၊ တျာဿ ဒိဋ္ဌာနဂတိံ အာပဇ္ဇေယျံ။
ယျာဿ ဒိဋ္ဌာနဂတိံ အာပဇ္ဇေယျံ၊ တေသံ တံ အဿ ဒိဃရတ္တံ အဟိတာယ
ဒုက္ခာယာတိ။ တဿာဟံ ကဿပ ဧဝရူပဿ ထေရဿ ဘိက္ခူနော န ဝဏ္ဏံ
ဘဏာမိ။

မဇ္ဈိမော စေပိ ကဿပ ဘိက္ခူ ဟောတိ။ပ။ နဝေါ စေပိ ကဿပ ဘိက္ခူ
ဟောတိ န သိက္ခာကာမော န သိက္ခာသမာဒါနဿ ဝဏ္ဏဝါဒိ။ ယေ စညေ
ဘိက္ခူ န သိက္ခာကာမာ၊ တေ စ န သိက္ခာယ သမာဒပေတိ။ ယေ စညေ ဘိက္ခူ
သိက္ခာကာမာ၊ တေသဉ္စ န ဝဏ္ဏံ ဘဏတိ ဘူတံ တစ္စံ ကာလေန။ ဧဝရူပဿာဟံ
ကဿပ နဝဿ ဘိက္ခူနော န ဝဏ္ဏံ ဘဏာမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? “သတ္တာ
ဟိဿ ဝဏ္ဏံ ဘဏတိ”တိ အညေ နံ ဘိက္ခူ ဘဇေယျံ။ ယေ နံ ဘဇေယျံ၊
တျာဿ ဒိဋ္ဌာနဂတိံ အာပဇ္ဇေယျံ။ ယျာဿ ဒိဋ္ဌာနဂတိံ အာပဇ္ဇေယျံ၊ တေသံ
တံ အဿ ဒိဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။ တဿာဟံ ကဿပ ဧဝရူပဿ
နဝဿ ဘိက္ခူနော န ဝဏ္ဏံ ဘဏာမိ။

ပဏ္ဍာသက] (၁၀) ၅-လောဏကပဗ္ဗဝဂ္ဂ ၁-အစွာယိကသုတ္တ ၂၄၁

ထေရော စေပိ ကဿပ ဘိက္ခု ဟောတိ သိက္ခာကာမော သိက္ခာသမာဒါနဿ ဝဏ္ဏဝါဒီ။ ယေ စညေ ဘိက္ခု န သိက္ခာကာမာ၊ တေ စ သိက္ခာယ သမာဒပေတိ။ ယေ စညေ ဘိက္ခု သိက္ခာကာမာ၊ တေသဉ္စ ဝဏ္ဏံ ဘဏတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ ဝေရူပဿာဟံ ကဿပ ထေရဿ ဘိက္ခုနော ဝဏ္ဏံ ဘဏာမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? “သတ္တာ ဟိဿ ဝဏ္ဏံ ဘဏတိ” တိ အညေ နံ ဘိက္ခု ဘဇေယျံ။ ယေ နံ ဘဇေယျံ၊ ဘျာဿ ဒိဋ္ဌာနဂတိ အာပဇ္ဇေယျံ။ ယျာဿ ဒိဋ္ဌာနဂတိ အာပဇ္ဇေယျံ၊ တေသံ တံ အဿ ဒိဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။ တသ္မာဟံ ကဿပ ဝေရူပဿ ထေရဿ ဘိက္ခုနော ဝဏ္ဏံ ဘဏာမိ။

မဇ္ဈိမော စေပိ ကဿပ ဘိက္ခု ဟောတိ သိက္ခာကာမော။ပ။ နဝေါ စေပိ ကဿပ ဘိက္ခု ဟောတိ သိက္ခာကာမော သိက္ခာသမာဒါနဿ ဝဏ္ဏဝါဒီ။ ယေ စညေ ဘိက္ခု န သိက္ခာကာမာ၊ တေ စ သိက္ခာယ သမာဒပေတိ။ ယေ စညေ ဘိက္ခု သိက္ခာကာမာ၊ တေသဉ္စ ဝဏ္ဏံ ဘဏတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ ဝေရူပဿာဟံ ကဿပ နဝဿ ဘိက္ခုနော ဝဏ္ဏံ ဘဏာမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? “သတ္တာ ဟိဿ ဝဏ္ဏံ ဘဏတိ” တိ အညေ နံ ဘိက္ခု ဘဇေယျံ။ ယေ နံ ဘဇေယျံ၊ ဘျာဿ ဒိဋ္ဌာနဂတိ အာပဇ္ဇေယျံ။ ယျာဿ ဒိဋ္ဌာနဂတိ အာပဇ္ဇေယျံ၊ တေသံ တံ အဿ ဒိဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။ တသ္မာဟံ ကဿပ ဝေရူပဿ နဝဿ ဘိက္ခုနော ဝဏ္ဏံ ဘဏာမိတိ။ ။ကောဒသမံ။

သမဏဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

တဿုဒ္ဓါနံ

သမဏော ဂဗြဘော ခေတ္တံ၊ ဝဇ္ဇိပုတ္တော စ သေက္ခကံ။
တယော စ သိက္ခာနာ ဝုတ္တာ၊ ဒွေ သိက္ခာ သင်္ဂဝါယ စာတိ။

(၁၀) ၅-လောဏကပဗ္ဗဝဂ္ဂ

၁-အစွာယိကသုတ္တ

၉၃။ တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကဿကဿ ဂဟပတိဿ အစွာယိကာနိ ကရဏိယာနိ။ ကတမာနိ တိဏိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကဿကော ဂဟပတိ သီဃံ သီဃံ ခေတ္တံ သုကဋ္ဌံ ကရောတိ သုမတိကတံ။ သီဃံ သီဃံ ခေတ္တံ သုကဋ္ဌံ

ကရိတွာ သုမတိကတံ သီဃံ သီဃံ ဗီဇာနိ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ သီဃံ သီဃံ ဗီဇာနိ ပတိဋ္ဌာပေတွာ သီဃံ သီဃံ ဥဒကံ အဘိနေတိပိ အပနေတိပိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ ကဿကဿ ဂဟပတိဿ အဇ္ဈာယိကာနိ ကရဏီယာနိ။ တဿ ခေါ တံ ဘိက္ခဝေ ကဿကဿ ဂဟပတိဿ နတ္ထိ သာ ဣဒ္ဓိ ဝါ အာနဘာဝေါ ဝါ “အဇ္ဈေဝ မေ ခညာနိ ဇာယန္တ၊ သွေဝ ဂဒ္ဓိနိ ဟောန္တ၊ ဥတ္တရသွေဝ ပစ္စန္တ။” တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဟောတိ သော သမယော၊ ယံ တဿ ကဿကဿ ဂဟပတိဿ တာနိ ခညာနိ ဥတုပရိဏာမီနိ ဇာယန္တိပိ၊ ဂဒ္ဓိနိပိ ဟောန္တိ ပစ္စန္တိပိ။

ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိမာနိ ဘိက္ခုဿ အဇ္ဈာယိကာနိ ကရဏီယာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? အဓိသီလသိက္ခာသမာဒါနံ အဓိစိတ္တသိက္ခာသမာဒါနံ အဓိ- ပညာသိက္ခာသမာဒါနံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ ဘိက္ခုဿ အဇ္ဈာယိကာနိ ကရဏီယာနိ။ တဿ ခေါ တံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော နတ္ထိ သာ ဣဒ္ဓိ ဝါ အာနဘာဝေါ ဝါ “အဇ္ဈေဝ မေ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတု သွေ ဝါ ဥတ္တရသွေ ဝါ” တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဟောတိ သော သမယော၊ ယံ တဿ ဘိက္ခုနော အဓိသီလမ္ပိ သိက္ခတော အဓိစိတ္တမ္ပိ သိက္ခတော အဓိပညမ္ပိ သိက္ခတော အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ။

တဿာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “တိဗ္ဗော နော ဆန္ဒော ဘဝိဿတိ အဓိသီလသိက္ခာသမာဒါနော၊ တိဗ္ဗော ဆန္ဒော ဘဝိဿတိ အဓိစိတ္တသိက္ခာသမာ- ဒါနော၊ တိဗ္ဗော ဆန္ဒော ဘဝိဿတိ အဓိပညာသိက္ခာသမာဒါနော” တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။၀၄၆။

၂-ပဝိဝေကသုတ္တ

၉၄။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ပဝိဝေကာနိ ပညာပေန္တိ။ ကတမာနိ တီဏိ? စိဝရပဝိဝေကံ ပိဏ္ဍပါတပဝိဝေကံ သေနာသန- ပဝိဝေကံ။

တတြိဒံ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ စိဝရပဝိဝေကသ္မိံ ပညာပေန္တိ၊ သာဏာနိပိ ဓာရေန္တိ၊ မသာဏာနိပိ ဓာရေန္တိ၊ ဆဝဒုဿာနိပိ ဓာရေန္တိ၊ ပံသုကူလာနိပိ ဓာရေန္တိ၊ တိရိဇ္ဇာနိပိ ဓာရေန္တိ၊ အဇိနမ္ပိ ဓာရေန္တိ၊ အဇိနက္ခိပမ္ပိ ဓာရေန္တိ၊ ကုသစီရမ္ပိ ဓာရေန္တိ၊ ဝါကစီရမ္ပိ ဓာရေန္တိ၊ ဖလကစီရမ္ပိ ဓာရေန္တိ၊ ကေသကမ္ပလမ္ပိ ဓာရေန္တိ၊ ဝါလကမ္ပလမ္ပိ ဓာရေန္တိ။

ဥလူကပက္ခိကမ္ပိ ဓာရေန္တိ။ ဣဒံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကော စိဝရပဝိဝေကသ္မိံ ပညာပေန္တိ။

တကြိဒံ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကော ပိဏ္ဍပါတပဝိဝေကသ္မိံ ပညာပေန္တိ၊ လာကဘက္ခာပိ ဟောန္တိ၊ သာမာကဘက္ခာပိ ဟောန္တိ၊ နိဂါရဘက္ခာပိ ဟောန္တိ၊ ဒဒ္ဒါလဘက္ခာပိ ဟောန္တိ၊ ဟဂ္ဂဘက္ခာပိ ဟောန္တိ၊ ကဏဘက္ခာပိ ဟောန္တိ၊ အာစာမဘက္ခာပိ ဟောန္တိ၊ ပိညာကဘက္ခာပိ ဟောန္တိ၊ တိဏဘက္ခာပိ ဟောန္တိ၊ ဂေါမယဘက္ခာပိ ဟောန္တိ၊ ဝနမူလဖလာဟာရာ ယာပေန္တိ ပဝတ္ထဖလဘောဇီ။ ဣဒံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကော ပိဏ္ဍပါတပဝိဝေကသ္မိံ ပညာပေန္တိ။

တကြိဒံ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကော သေနာသနပဝိဝေကသ္မိံ ပညာပေန္တိ၊ အရညံ ရုက္ခမူလံ သုသာနံ ဝနပတ္ထံ အဗ္ဗောကာသံ ပလာလပုဉ္ဇံ ဘုသာဂါရံ။ ဣဒံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကော သေနာသနပဝိဝေကသ္မိံ ပညာပေန္တိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏိ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကော ပဝိဝေကာနိ ပညာပေန္တိ။

တိဏိ ခေါ ပနိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ ဘိက္ခုနော ပဝိဝေကာနိ။ ကတမာနိ တိဏိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ စ ဟောတိ၊ ဒုဿီလျုဉ္ဇဿ ပဟီနံ ဟောတိ၊ တေန စ ပိဝိတ္ထော ဟောတိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော စ ဟောတိ၊ ဓိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စဿ ပဟီနာ ဟောတိ၊ တာယ စ ပိဝိတ္ထော ဟောတိ။ ဒီဏာသဝေါ စ ဟောတိ၊ အာသဝါ စဿ ပဟီနာ ဟောန္တိ၊ တေဟိ စ ပိဝိတ္ထော ဟောတိ။ ယတော ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ၊ ဒုဿီလျုဉ္ဇဿ ပဟီနံ ဟောတိ၊ တေန စ ပိဝိတ္ထော ဟောတိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော စ ဟောတိ၊ ဓိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စဿ ပဟီနာ ဟောတိ၊ တာယ စ ပိဝိတ္ထော ဟောတိ။ ဒီဏာသဝေါ စ ဟောတိ၊ အာသဝါ စဿ ပဟီနာ ဟောန္တိ၊ တေဟိ စ ပိဝိတ္ထော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဂ္ဂပ္ပတ္ထော သာရပ္ပတ္ထော သုဇ္ဇေ၊ သာရေ ပတိဋ္ဌိတော။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ကဿကဿ ဂဟပတိဿ သမ္ပန္တံ သာလိက္ခေတ္တံ၊ တမေနံ ကဿကော ဂဟပတိ သီဃံ သီဃံ? လဝါပေယျ၊ သီဃံ သီဃံ လဝါပေတွာ သီဃံ သီဃံ သဃ်ရာပေယျ၊ သီဃံ သီဃံ သဃ်ရာပေတွာ သီဃံ

၁-ရုက္ခမူလံ ဘုသ ဂါရံ သုသာနံ (က) ၂-သုညာဂါရံ (က)
၃-သီဃသီဃံ (သီ သျှာဏံ၊ ဣ)

သီဃံ ဥဗ္ဗဟာပေယျံ၊ သီဃံ သီဃံ ဥဗ္ဗဟာပေတွာ သီဃံ သီဃံ ပုဉ္ဇံ
 ကာရာပေယျ။ သီဃံ သီဃံ ပုဉ္ဇံ ကာရာပေတွာ သီဃံ သီဃံ မဒ္ဒါပေယျ။
 သီဃံ သီဃံ မဒ္ဒါပေတွာ သီဃံ သီဃံ ပလာလာနိ ဥဒ္ဓရာပေယျ။ သီဃံ
 သီဃံ ပလာလာနိ ဥဒ္ဓရာပေတွာ သီဃံ သီဃံ ဘုသိကံ ဥဒ္ဓရာပေယျ။
 သီဃံ သီဃံ ဘုသိကံ ဥဒ္ဓရာပေတွာ သီဃံ သီဃံ ဩပုနာပေယျ။ သီဃံ
 သီဃံ ဩပုနာပေတွာ သီဃံ သီဃံ အတိဟရာပေယျ။ သီဃံ သီဃံ အတိဟရာ-
 ပေတွာ သီဃံ သီဃံ ကောဇ္ဇာပေယျ။ သီဃံ သီဃံ ကောဇ္ဇာပေတွာ သီဃံ
 သီဃံ ထုသာနိ ဥဒ္ဓရာပေယျ။ ဝေမဿ ၂ တာနိ ဘိက္ခဝေ ကဿကဿ ဂဟပတိဿ
 ဧညာနိ အဂ္ဂပ္ပတ္တာနိ သာရပ္ပတ္တာနိ သုဒ္ဓါနိ သာရေ ပတိဋ္ဌိတာနိ။

ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယတော ဘိက္ခု သီလဝါ စ ဟောတိ၊ ဒုဿီလျဉ္ဇဿ
 ပဟီနံ ဟောတိ၊ တေန စ ဝိဝိက္ခော ဟောတိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော စ ဟောတိ၊
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စဿ ပဟီနာ ဟောတိ၊ တာယ စ ဝိဝိက္ခော ဟောတိ။ ဒိဏာသဝေါ စ
 ဟောတိ၊ အာသဝါ စဿ ပဟီနာ ဟောန္တိ၊ တေဟိ စ ဝိဝိက္ခော ဟောတိ။
 အယံ ဝုဇ္ဇတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ အဂ္ဂပ္ပတ္တော သာရပ္ပတ္တော သုဒ္ဓေါ သာရေ
 ပတိဋ္ဌိတောတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-သရဒသုတ္တ

၉၅။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ သရဒသမယေ ဝိဒ္ဓေ ဝိဂတဝလာဟကေ
 ဗေဝေ အာဒိဇ္ဇော နဘိ အတ္တုဿက္ကမာနော ၃ သဗ္ဗံ အာကာသဂတံ တမဂတံ
 အဘိဝိဟဇ္ဇ ဘာသဘေ စ တပယေ စ ဝိရောစတိ စ။

ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယတော အရိယသာဝကဿ ဝိရဇံ ဝိတမလံ
 မ္ဗေစက္ခံ ဥဗ္ဗန္တတိ ၄၊ သဟ ဒဿနုပ္ပါဒါ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကဿ တိဏိ
 သံယောဇနာနိ ပဟီယန္တိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပိရာမာသော။

အထာပရံ ဒွိဟိ ဓမ္မေဟိ နိယျာတိ အဘိဇ္ဈာယ စ ဗျာပါဒေန စ၊ သော
 ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ
 ဝိဝေကဇံ ဝိတိသုခံ ပဌမံ ဗျာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ တသ္မိံ စေ ဘိက္ခဝေ
 သမယေ အရိယသာဝကော ကာလံ ကရေယျ။ နတ္ထိ တံ ၅ သံယောဇနံ

၁-ဥဗ္ဗဟာပေယျ (သျှာ၊ ကံ)   ၂-ဝေမဿ (က)   ၃-အတ္တုဿက္ကမာနော (သီ၊ ဣ)
 ၄-ဥဒ္ဓါဒိ (သဗ္ဗတ္ထ)   ၅-တဿ (က)

ယေန သံယောဇနေန သံယုတ္တော အရိယသာဝကော ပုန ဣမံ^၁ လောကံ အာဂစ္ဆေယျာတိ။ ။တတိယံ။

၄-ပရိသာသုတ္တ

၉၆။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ တိဿော? အဂ္ဂဝတီ ပရိသာ, ဝဂ္ဂါ ပရိသာ, သမဂ္ဂါ ပရိသာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အဂ္ဂဝတီ ပရိသာ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ယသံ ပရိသာယံ ထေရာ ဘိက္ခူ န ဗာဟုလိကာ ဟောန္တိ န သာထလိကာ ဩက္ကမနေ နိက္ခိတ္တဓုရာ ပဝိဝေကေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ဝိရိယံ အာရဘန္တိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသစ္စိကတဿ သစ္စိကိရိယာယ၊ တေသံ ပစ္စိမာ ဇနတာ ဒိဋ္ဌာနဂတိံ အာပဇ္ဇတိ။ သာပိ ဟောတိ န ဗာဟုလိကာ န သာထလိကာ ဩက္ကမနေ နိက္ခိတ္တဓုရာ ပဝိဝေကေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ဝိရိယံ အာရဘတိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသစ္စိကတဿ သစ္စိကိရိယာယ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အဂ္ဂဝတီ ပရိသာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဝဂ္ဂါ ပရိသာ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ယသံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ ဘဏ္ဍနဇာတာ ကလဟဇာတာ ဝိဝါဒါပနာ အညမညံ မုခသတ္တိဟိ ဝိတုဒန္တာ ဝိဟရန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဝဂ္ဂါ ပရိသာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမဂ္ဂါ ပရိသာ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ယသံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ အဝိဝဒမာနာ ခီရောဒကီဘူတာ အညမညံ ပိယစက္ခူဟိ သမ္ပဿန္တာ ဝိဟရန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမဂ္ဂါ ပရိသာ။

ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ ဘိက္ခူ သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ အဝိဝဒမာနာ ခီရောဒကီဘူတာ အညမညံ ပိယစက္ခူဟိ သမ္ပဿန္တာ ဝိဟရန္တိ။ ဗဟံ ဘိက္ခဝေ ကိက္ခူ တသ္မိံ သမယေ ပုညံ ပသဝန္တိ၊ မြဟ္ဋံ ဘိက္ခဝေ ဝိဟာရံ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခူ ဝိဟရန္တိ၊ ယဒိဓံ မုဒိတာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ။ ပမုဒိတဿ ပီတိ ဇာယတိ၊ ပီတိမနဿ ကာယော ပဿန္တတိ၊ ပဿန္နကာယော သုခံ ဝေဒိယတိ၊ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဥပရိပဗ္ဗတေ ဝုလ္လုဇုသိတကေ ဒေဝေ ဝဿန္တေ တံ ဥဒကံ ယထာနိန္တံ ပဝတ္တမာနံ ပဗ္ဗတကန္ဓရပဒရသာခါ ပရိပူရေတိ၊ ပဗ္ဗက-ကန္ဓရပဒရသာခါ ပရိပူရာ ကုသောဗ္ဗေ^၂ ပရိပူရေန္တိ၊ ကုသောဗ္ဗာ ပရိပူရာ

၁-ပုနယိမံ (သျှာ၊ ကံ၊ က) ၂-ကုသုဗ္ဗေ (သီ၊ ဣ)၊ ကုသုဗ္ဗ (သျှာ၊ ကံ၊ က)

မဟာသောဗ္ဗေ ပရိပူရေန္တိ၊ မဟာသောဗ္ဗာ ပရိပူရာ ကုန္ဒဒိယော ပရိပူရေန္တိ၊
ကုန္ဒဒိယော ပရိပူရာ မဟာနဒိယော ပရိပူရေန္တိ၊ မဟာနဒိယော ပရိပူရာ
သမုဒ္ဒိံ ပရိပူရေန္တိ။

ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခု သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ
အဝိဝဒမာနာ ဒီရောဒကီဘူတာ အညမညံ ပိယစက္ခုဟိ သမ္ပဿန္တာ ဝိဟရန္တိ၊
ဗဟံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု တသ္မိံ သမယေ ပုညံ ပသံဝန္တိ၊ မြဟံ ဘိက္ခဝေ ဝိဟာရံ
တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခု ဝိဟရန္တိ၊ ယဒိဒံ မုဒိတာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ။
ပမုဒိတဿ ပီတိ ဇာယတိ၊ ပီတိမနဿ ကာယော ပဿန္တတိ၊ ပဿဒ္ဓကာယော
သုခံ ဝေဒိယတိ၊ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော
ပရိသာတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ပဌမအာဇာနိယသုတ္တ

၉၇။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတော ရညော ဘဠေါ၊
အဿာဇာနိယော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂန္ဓေဝ
သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ရညော ဘဠေါ အဿာ-
ဇာနိယော ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဗလသမ္ပန္နော စ ဇဝသမ္ပန္နော စ။ ဣမေဟိ
ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတော ရညော ဘဠေါ အဿာဇာနိ-
ယော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂန္ဓေဝ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။
ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော
ဟောတိ ပါဟုနေယျော ဒက္ခိဏေယျော အဗ္ဗလိကရဏိယော အနုတ္တရံ
ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဗလသမ္ပန္နော စ ဇဝသမ္ပန္နော စ။

ကထဗ္ဗ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
သီလဝါ ဟောတိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဗုတော ဝိဟရတိ အာစာရဂေါစရ-
သမ္ပန္နော၊ အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ သမာဒါယ သိက္ခတိ
ဘိက္ခာပဒေသု။ ဝေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဗ္ဗ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဗလသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
အာရဒ္ဓဝိရိယော ဝိဟရတိ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ကုသလာနံ

၁-သုဒ္ဓသမ္ပန္နော (က)   ၂-ဘဠေါ (က)   ၃-သင်္ချံ (ဒီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

ပဏ္ဍာသက] (၁၀)၅-လောဏကပလ္လဝဂ္ဂ ၆-ဒုတိယအာဇာနိယသုတ္တ ၂၄၇

ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယ ထာမဝါ ဒဠပရက္ကမော အနိက္ခိတ္တရုရော ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဗလသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ “အယံ ဒုက္ခသမုဒယော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ ပါဟုနေယျော ဒက္ခိဏေယျော အဉ္စလိကရဏီယော အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ဒုတိယအာဇာနိယသုတ္တ

၉၈။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ရညော ဘဒြော အဿာဇာနိယော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ။ ရညော အင်္ဂန္တေဝ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ ကတမေဟိ တိဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ရညော ဘဒြော အဿာဇာနိယော ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဗလသမ္ပန္နော စ ဇဝသမ္ပန္နော စ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ရညော ဘဒြော အဿာဇာနိယော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ။ ရညော အင်္ဂန္တေဝ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ။ ပ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ ကတမေဟိ တိဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဗလသမ္ပန္နော စ ဇဝသမ္ပန္နော စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ။ ပ။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဗလသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာရဒ္ဓဝိရိယော ဝိဟရတိ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယ ထာမဝါ ဒဠပရက္ကမော အနိက္ခိတ္တရုရော ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဗလသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဉ္စန္ဒံ ဩရုက္ခာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော ဟောတိ တတ္ထ

ပရိနိဗ္ဗာယ် အနာဝတ္တိဓမ္မော တဿှာ လောကော။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော
ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ။ ပ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ။ ။
ဆဋ္ဌံ။

၇-တတိယအာဇာနိယသုတ္တ

၉၉။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ရညော ဘဠော
အဿာဇာနိယော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ။ ရညော အင်္ဂန္တေဝ
သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ရညော ဘဠော
အဿာဇာနိယော ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဗလသမ္ပန္နော စ ဇဝသမ္ပန္နော စ။
ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ရညော ဘဠော
အဿာဇာနိယော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ။ ရညော အင်္ဂန္တေဝ
သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု
အာဟုနေယျော ဟောတိ ပါဟုနေယျော ဒက္ခိဏေယျော အဗ္ဗလိကရဏီယော
အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဗလသမ္ပန္နော စ ဇဝသမ္ပန္နော စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
သီလဝါ ဟောတိ။ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ။ အာစာရဂေါစရ-
သမ္ပန္နော အဏုမက္ခေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝိ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာ-
ပဒေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဗလသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
အာရဒ္ဓဝီရိယော ဝိဟရတိ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ
ဥပသမ္ပဒါယ ထာမဝါ ဒဠပရက္ကမော အနိက္ခိတ္တဓုရော ကုသလေသု ဓမ္မေသု။
ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဗလသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ
သယံ အဘိညာ သမ္ဘိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော
ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ။ ပ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ။ ။
သက္ကမံ။

ဝ-ပေါတ္ထကသုတ္တ

၁၀၀။ နဝေါပိ ဘိက္ခဝေ ပေါတ္ထကော ဒုဗ္ဗဏှော စ ဟောတိ ဒုက္ခသမ္ဘုဒ္ဓော စ အပ္ပုဋ္ဌေါ စ၊ မဇ္ဈိမောပိ ဘိက္ခဝေ ပေါတ္ထကော ဒုဗ္ဗဏှော စ ဟောတိ ဒုက္ခသမ္ဘုဒ္ဓော စ အပ္ပုဋ္ဌေါ စ၊ ဇိဏှောပိ ဘိက္ခဝေ ပေါတ္ထကော ဒုဗ္ဗဏှော စ ဟောတိ ဒုက္ခသမ္ဘုဒ္ဓော စ အပ္ပုဋ္ဌေါ စ။ ဇိဏှမ္ပိ ဘိက္ခဝေ ပေါတ္ထကံ ဥက္ခလိပရိမဇ္ဇနံ ဝါ ကရောန္တိ၊ သင်္ကာရကုဋေ ဝါ နံ ဆဒေန္တိ။

ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ နဝေါ စေပိ ဘိက္ခု ဟောတိ ဒုဿိလော ပါပဓမ္မော၊ ဣဒမဿ ဒုဗ္ဗဏှတာယ ဝဒါမိ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ပေါတ္ထကော ဒုဗ္ဗဏှော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ယေ ခေါ ပနဿ သေဝန္တိ ဘဇန္တိ ပယိရူပါသန္တိ ဒိဋ္ဌာနဂတိံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ တေသံ တံ ဟောတိ ဒီသရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ၊ ဣဒမဿ ဒုက္ခသမ္ဘုဒ္ဓတာယ ဝဒါမိ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ပေါတ္ထကော ဒုက္ခသမ္ဘုဒ္ဓော၊ ကထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ယေသံ ခေါ ပန သော ပဋိဂ္ဂဏှာတိ စီဝရိဏှပါတ- သေနာသနဂါလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ၊ တေသံ တံ န မဟပ္ပလံ ဟောတိ န မဟာနိသံသံ၊ ဣဒမဿ အပ္ပုဋ္ဌတာယ ဝဒါမိ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ပေါတ္ထကော အပ္ပုဋ္ဌေါ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ မဇ္ဈိမော စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဟောတိ။ ပ။ ထေရော စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဟောတိ ဒုဿိလော ပါပဓမ္မော၊ ဣဒမဿ ဒုဗ္ဗဏှတာယ ဝဒါမိ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ပေါတ္ထကော ဒုဗ္ဗဏှော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ယေ ခေါ ပနဿ သေဝန္တိ ဘဇန္တိ ပယိရူပါသန္တိ ဒိဋ္ဌာနဂတိံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ တေသံ တံ ဟောတိ ဒီသရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ။ ဣဒမဿ ဒုက္ခသမ္ဘုဒ္ဓတာယ ဝဒါမိ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ပေါတ္ထကော ဒုက္ခသမ္ဘုဒ္ဓော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ယေသံ ခေါ ပန သော ပဋိဂ္ဂဏှာတိ စီဝရိဏှပါတ- သေနာသနဂါလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ၊ တေသံ တံ န မဟပ္ပလံ ဟောတိ န မဟာနိသံသံ၊ ဣဒမဿ အပ္ပုဋ္ဌတာယ ဝဒါမိ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ပေါတ္ထကော အပ္ပုဋ္ဌေါ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ဝေရူပေါ စာယံ ဘိက္ခဝေ ထေရော ဘိက္ခု သံသမဇ္ဈေ ဘဏတိ၊ တမေနံ ဘိက္ခု ဝေမာဟံသု- “ကိ” န ခေါ တုယံ ဗာလဿ အဗျတ္တဿ ဘဏိတေန၊ တွမ္ပိ နာမ ဘဏိတဗ္ဗံ မညသိ” တိ။ သော ကုပိတော အနတ္တမနော တထာရူပိ” ဝါစံ

၁-တံ (သိ)၊ ဌာနေ (က)
၂-ယေသံ ခေါ ပန (သိ) သျှ၊ ကံ၊ ဣ၊ ယေသံ သော (က) အဘိ ၃-၁၃၀-ပိဋကိ ပဿိတဗ္ဗံ။

နိစ္ဆာရေတိ၊ ယထာရူပါယ ဝါစာယ သံဃော တံ ဥက္ခိပတိ သင်္ကာရကုဋေဝ နံ ပေါတ္တကံ။

နဝိန္ဒိ ဘိက္ခဝေ ကာသိကံ ဝတ္ထံ ဝဏ္ဏဝန္တဉ္စေဝ ဟောတိ သုခသမ္ပဿန္တ မဟဂ္ဂန္တု၊ မဇ္ဈိမဗ္ဗိ ဘိက္ခဝေ ကာသိကံ ဝတ္ထံ ဝဏ္ဏဝန္တဉ္စေဝ ဟောတိ သုခသမ္ပဿန္တ မဟဂ္ဂန္တု၊ ဇိဏ္ဏဗ္ဗိ ဘိက္ခဝေ ကာသိကံ ဝတ္ထံ ဝဏ္ဏဝန္တဉ္စေဝ ဟောတိ သုခသမ္ပဿန္တ မဟဂ္ဂန္တု၊ ဇိဏ္ဏဗ္ဗိ ဘိက္ခဝေ ကာသိကံ ဝတ္ထံ ရတနပလိဝေဌနံ ဝါ ကရောတိ ဂန္ဓကရဏ္ဏကေ ဝါ နံ ပက္ခိပန္တိ။

ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ နဝေါစေပိ ဘိက္ခု ဟောတိ သီလဝါ ကလျာဏဓမ္မော၊ ဣဒမဿ သုဝဏ္ဏတာယ ဝဒါမိ။ သေယျထာပိ တံ ဘိက္ခဝေ ကာသိကံ ဝတ္ထံ ဝဏ္ဏဝန္တံ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ယေ ခေါ ပနဿ သေဝန္တိ ဘဇန္တိ ပယိရူပါသန္တိ ဒိဋ္ဌာနဂတိံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ တေသံ တံ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ ဘိတာယ သုခါယ၊ ဣဒမဿ သုခသမ္ပဿတာယ ဝဒါမိ။ သေယျထာပိ တံ ဘိက္ခဝေ ကာသိကံ ဝတ္ထံ သုခသမ္ပဿံ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ယေသံ ခေါ ပန သော ပဋိဂ္ဂဏှာတိ စီဝရပိဏ္ဏပါတ်သနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယ-ဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ၊ တေသံ တံ မဟပ္ပလံ ဟောတိ မဟာနိသံသံ၊ ဣဒမဿ မဟဂ္ဂတာယ ဝဒါမိ။ သေယျထာပိ တံ ဘိက္ခဝေ ကာသိကံ ဝတ္ထံ မဟဂ္ဂံ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ မဇ္ဈိမော စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဟောတိ။ပ။ ထေရော စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဟောတိ။ပ။ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ဝေရူပေါ စာယံ ဘိက္ခဝေ ထေရော ဘိက္ခု သံဃမဇ္ဈေ ဘဏတိ၊ တမေနံ ဘိက္ခု ဝေမာဟံသု “အပ္ပသဒ္ဓါ အာယသ္မန္တော ဟောထ၊ ထေရော ဘိက္ခု ဓမ္မဉ္စ ဝိနယန္တ ဘဏတိ”တိ။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “ကာသိက-ဝတ္ထုပမာ ဘဝိဿာမ၊ န ပေါတ္တကူပမာ”တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-လောဏကပလ္လသုတ္တ

၁၀၁။ ယော ၂ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ ဝဒေယျ “ယထာ ယထာယံ ပုရိသော ကမ္မံ ကရောတိ၊ တထာ တထာ တံ ပဋိသံဝေဒိယတိ”တိ။ ဧဝံ သန္တိ ဘိက္ခဝေ မြဟ္မစရိယဝါသော န ဟောတိ၊ ဩကာသော န ပညာယတိ သမ္မာ ဒုက္ခဿ

၁-ကာသိကံ ဝတ္ထံ တထူပမာဟံ ဘဝိဿာမိ၊ န ပေါတ္တကူပမာဟန္တိ (က)
၂-ယော ခေါ (သျှာ၊ ကံ)၊ ယော စ ခေါ (က)

၂၅၁] (၁၀) ၅-လောဏကပလ္လဝဂ္ဂ ၉-လောဏကပလ္လသုတ္တ ၂၅၁

အန္တကိရိယာယ။ ယော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ ဝဒေယျ “ယထာ ယထာ ဝေဒနီယံ အယံ ပုရိသော ကမ္မံ ကရောတိ၊ တထာ တထာဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒိယတိ”တိ။ ဧဝံ သန္တံ ဘိက္ခဝေ မြဟ္မစရိယဝါသော ဟောတိ၊ ဩကာသော ပညာယတိ သမ္မာ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပမတ္တကမ္ဘိ ပါပကမ္မံ^၁ ကတံ၊ တမေနံ နိရယံ ဥပနေတိ။ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဟောတိ၊ နာ’ဏုပိ ခါယတိ ကိံ ဗဟုဒေဝ။

ကထံရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပမတ္တကမ္ဘိ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တမေနံ နိရယံ ဥပနေတိ? ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော အဘာဝိတကာယော ဟောတိ အဘာဝိတသီလော အဘာဝိတစိတ္တော အဘာဝိတပညော ပရိတ္တော အပ္ပါတုမော အပ္ပဒုက္ခဝိဟာရိ၊ ဧဝရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပမတ္တကမ္ဘိ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တမေနံ နိရယံ ဥပနေတိ။

ကထံရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဟောတိ၊ နာ’ဏုပိ ခါယတိ ကိံ ဗဟုဒေဝ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ဘာဝိတကာယော ဟောတိ ဘာဝိတသီလော ဘာဝိတစိတ္တော ဘာဝိတပညော အပရိတ္တော မဟတ္တော^၂ အပ္ပမာဏဝိဟာရိ။ ဧဝရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဟောတိ၊ နာ’ဏုပိ ခါယတိ ကိံ ဗဟုဒေဝ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော လောဏကပလ္လံ^၃ ပရိတ္တေ ဥဒကမလ္လကေ^၄ ပက္ခိပေယျ။ တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ အပိ န တံ ပရိတ္တံ ဥဒကံ^၅ အမုနာ လောဏကပလ္လေန လောဏံ အဿ အပေယျန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အဒံ ဟိ ဘန္တေ ပရိတ္တံ ဥဒကကပလ္လကေ ဥဒကံ၊ တံ အမုနာ လောဏကပလ္လေန လောဏံ အဿ အပေယျန္တိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော လောဏကပလ္လကံ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ ပက္ခိပေယျ။ တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ အပိ န သာ ဂင်္ဂါ နဒီ အမုနာ လောဏကပလ္လေန လောဏံ အဿ အပေယျန္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အသု ဟိ ဘန္တေ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ မဟာ ဥဒကက္ခန္ဓော၊ သော အမုနာ လောဏကပလ္လေန လောဏော န အဿ အပေယျောတိ^၆။

၁-ပါပံ ကမ္မံ (သီ၊ ဣ) ၂-မဟတ္တာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၃-လောဏဖလံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)
၄-ဥဒကကပလ္လကေ (က) ၅-ဥဒကမလ္လကေ ဥဒကံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)
၆-လောဏံ နေဝဿ အပေယျန္တိ (သီ)၊ နံ လောဏော အဿ အပေယျောတိ (ဣ)

ဝေမေဝံ ခေါ်ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပမတ္တကမ္ဘိ ပါပကမ္ဘိ ကတံ၊ တမေနံ နိရယံ ဥပနေတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္ဘိ ကတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဟောတိ၊ နာ'ဏုပိ ခါယတိ ကိ' ဗဟုဒေဝ။

ကထံရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပမတ္တကမ္ဘိ ပါပကမ္ဘိ ကတံ၊ တမေနံ နိရယံ ဥပနေတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဘာဝိတကာယော ဟောတိ အဘာဝိတသီလော အဘာဝိတစိတ္တော အဘာဝိတပညော ပရိတ္တော အပ္ပါတုမော အပ္ပဒုက္ခဝိဟာရီ၊ ဝေရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပမတ္တကမ္ဘိ ပါပကမ္ဘိ ကတံ၊ တမေနံ နိရယံ ဥပနေတိ။

ကထံရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္ဘိ ကတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဟောတိ၊ နာ'ဏုပိ ခါယတိ ကိ' ဗဟုဒေဝ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဘာဝိတကာယော ဟောတိ ဘာဝိတသီလော ဘာဝိတစိတ္တော ဘာဝိတပညော အပရိတ္တော မဟတ္တော အပ္ပမာဏဝိဟာရီ၊ ဝေရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္ဘိ ကတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဟောတိ၊ နာ'ဏုပိ ခါယတိ ကိ' ဗဟုဒေဝ။ (၁)

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အမုကဟာပဏေနပိ ဗန္ဓနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏေနပိ ဗန္ဓနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏသတေနပိ ဗန္ဓနံ နိဂစ္ဆတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အမုကဟာပဏေနပိ န ဗန္ဓနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏေနပိ န ဗန္ဓနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏသတေနပိ န ဗန္ဓနံ နိဂစ္ဆတိ။

ကထံရူပေါ ဘိက္ခဝေ အမုကဟာပဏေနပိ ဗန္ဓနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏေနပိ ဗန္ဓနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏသတေနပိ ဗန္ဓနံ နိဂစ္ဆတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဒလိဒ္ဓေါ ဟောတိ အပ္ပဿကော အပ္ပဘောဂေါ၊ ဝေရူပေါ ဘိက္ခဝေ အမုကဟာပဏေနပိ ဗန္ဓနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏေနပိ ဗန္ဓနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏသတေနပိ ဗန္ဓနံ နိဂစ္ဆတိ။

ကထံရူပေါ ဘိက္ခဝေ အမုကဟာပဏေနပိ န ဗန္ဓနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏေနပိ န ဗန္ဓနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏသတေနပိ န ဗန္ဓနံ နိဂစ္ဆတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အဓော ဟောတိ မဟဒ္ဓနော မဟာဘောဂေါ၊ ဝေရူပေါ ဘိက္ခဝေ အမုကဟာပဏေနပိ န ဗန္ဓနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏေနပိ န ဗန္ဓနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏသတေနပိ န ဗန္ဓနံ နိဂစ္ဆတိ။ ဝေမေဝံ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္ဘိ ကတံ၊ တမေနံ နိရယံ ဥပနေတိ။

ပဏ္ဍာသက] (၁၀) ၅-လောဏကပလ္လဝဂ္ဂ ၉-လောဏကပလ္လသုတ္တ ၂၅၃

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဟောတိ၊ နာ'ဏုဂိ ခါယတိ ကိံ ဗဟုဒေဝ။

ကထံရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တမေနံ နိရယံ ဥပနေတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဘာဂိတကာယော ဟောတိ အဘာဂိတသီလော အဘာဂိတစိတ္တော အဘာဂိတပညော ပရိတ္တော အပ္ပါတုမော အပ္ပဒုက္ခဝိဟာနီ၊ ဝေရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တမေနံ နိရယံ ဥပနေတိ။

ကထံရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဟောတိ၊ နာ'ဏုပိ ခါယတိ ကိံ ဗဟုဒေဝ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဘာဂိတကာယော ဟောတိ ဘာဂိတသီလော ဘာဂိတစိတ္တော ဘာဂိတပညော အပရိတ္တော မဟတ္တော အပ္ပမာဏဝိဟာနီ၊ ဝေရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဟောတိ၊ နာ'ဏုပိ ခါယတိ ကိံ ဗဟုဒေဝ။ (၂)

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဘာဂိတကာယော ဟောတိ ဘာဂိတသီလော ဘာဂိတစိတ္တော ဘာဂိတပညော အပရိတ္တော မဟတ္တော အပ္ပမာဏဝိဟာနီ၊ ဝေရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဟောတိ၊ နာ'ဏုပိ ခါယတိ ကိံ ဗဟုဒေဝ။ သေယျထာဝိ ဘိက္ခဝေ ဩရုပ္ပိကော ဝါ ဥရုပ္ပုဗ္ဗာတကော ဝါ အပ္ပေကစ္စံ ဥရုပ္ပံ အဒိန္နံ အာဒိယမာနံ ပဟောတိ ဟန္တံ ဝါ ဗန္ဓိတုံ ဝါ ဇာပေတုံ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကာတုံ။ အပ္ပေကစ္စံ ဥရုပ္ပံ အဒိန္နံ အာဒိယမာနံ နပ္ပဟောတိ ဟန္တံ ဝါ ဗန္ဓိတုံ ဝါ ဇာပေတုံ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကာတုံ။

ကထံရူပံ ဘိက္ခဝေ ဩရုပ္ပိကော ဝါ ဥရုပ္ပုဗ္ဗာတကော ဝါ ဥရုပ္ပံ အဒိန္နံ အာဒိယမာနံ ပဟောတိ ဟန္တံ ဝါ ဗန္ဓိတုံ ဝါ ဇာပေတုံ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကာတုံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဒလိဒ္ဓေါ ဟောတိ အပ္ပဿကော အပ္ပဘောဂေါ၊ ဝေရူပံ ဘိက္ခဝေ ဩရုပ္ပိကော ဝါ ဥရုပ္ပုဗ္ဗာတကော ဝါ ဥရုပ္ပံ အဒိန္နံ အာဒိယမာနံ ပဟောတိ ဟန္တံ ဝါ ဗန္ဓိတုံ ဝါ ဇာပေတုံ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကာတုံ။

ကထံရူပံ ဘိက္ခဝေ ဩရုပ္ပိကော ဝါ ဥရုပ္ပုဗ္ဗာတကော ဝါ ဥရုပ္ပံ အဒိန္နံ အာဒိယမာနံ နပ္ပဟောတိ ဟန္တံ ဝါ ဗန္ဓိတုံ ဝါ ဇာပေတုံ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ

ကာတုံ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အဇော ဟောတိ မဟဒ္ဒန္နော မဟာဘောဂေါ ရာဇာ ဝါ ရာဇမဟာမတ္ထော ဝါ။ ဧဝံပေ ဘိက္ခဝေ ဩရုတ္တိကော ဝါ ဥရုတ္တိ-
 ဃာတကော ဝါ ဥရုတ္တိ အဒိန္နံ အာဒိယမာနံ နပ္ပဟောတိ ဟန္တံ ဝါ ဗန္ဓိတုံ ဝါ
 ဇာပေတုံ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကာတုံ၊ အညဒတ္ထု ပဉ္စလိကောဝံ နံ၊ ယာစတိ
 “ဒေဟိ မေ မာရိဿ ဥရုတ္တိ ဝါ ဥရုတ္တိဓနံ ဝါ” တိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေ-
 ကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တမေနံ
 နိရယံ ဥပနေတိ။ ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ
 အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဟောတိ၊ နာ’ဏုပိ ခါယတိ ကိ’
 ဗဟုဒေဝ။

ကထံရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တမေနံ
 နိရယံ ဥပနေတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဘာဝိတကာယော
 ဟောတိ အဘာဝိတသီလော အဘာဝိတစိတ္တော အဘာဝိတပညော ပရိတ္တော
 အပ္ပါတုမော အပ္ပဒုက္ခဝိဟာရိ၊ ဧဝံရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ
 ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တမေနံ နိရယံ ဥပနေတိ။

ကထံရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ
 ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဟောတိ၊ နာ’ဏုပိ ခါယတိ ကိ’ ဗဟုဒေဝ? ဣမ ဘိက္ခဝေ
 ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဘာဝိတကာယော ဟောတိ ဘာဝိတသီလော ဘာဝိတ-
 စိတ္တော ဘာဝိတပညော အပရိတ္တော မဟတ္ထော အပ္ပမာဏဝိဟာရိ၊ ဧဝံရူပဿ
 ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ
 ဟောတိ၊ နာ’ဏုပိ ခါယတိ ကိ’ ဗဟုဒေဝ။ (၃)

ယော ဘိက္ခဝေ ဧဝံ ဝဒေယျ “ယထာ ယထာယံ ပုရိသော ကမ္မံ ကရောတိ၊
 တထာ တထာ တံ ပဋိသံဝေဒေတိ” တိ။ ဧဝံ သန္တံ ဘိက္ခဝေ မြဟ္မစရိယဝါသော
 န ဟောတိ၊ ဩကာသော န ပညာယတိ သမ္မာ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယ။
 ယော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ ဝဒေယျ “ယထာ ယထာ ဝေဒနီယံ အယံ ပုရိသော
 ကမ္မံ ကရောတိ၊ တထာ တထာ တဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒေတိ” တိ။ ဧဝံ သန္တံ
 ဘိက္ခဝေ မြဟ္မစရိယဝါသော ဟောတိ၊ ဩကာသော ပညာယတိ သမ္မာ ဒုက္ခဿ
 အန္တကိရိယာယာတိ။ ။နဝမံ။

တသ္မိံ ပဟိနေ တသ္မိံ ဗျန္တိကတေ သန္တိ အဓိစိတ္တမနယုတ္တဿ ဘိက္ခုနော သုခုမသဟဂတာ ဥပက္ကိလေသာ ဉာတိဝိတက္ကော ဇနပဒဝိတက္ကော အနဝညတ္ထိ- ပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော၊ တမေနံ သစေတသော ဘိက္ခု ဒဗ္ဗဇာတိကော ပဇောတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တိကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ တသ္မိံ ပဟိနေ တသ္မိံ ဗျန္တိကတေ အထာပရံ ဓမ္မဝိတက္ကာဝသိဿန္တိ^၁၊ သော ဟောတိ သမာဓိ န စေဝ သန္တော၊ န စ ပဏီတော၊ နပုဋိပ္ပဿဒ္ဓိလဒ္ဓေါ၊ န ဧကောဒိဘာဝါဓိဂတော၊ သသင်္ခါရနိဂ္ဂယုဝါရိတဂတော။^၂ ဟောတိ သော ဘိက္ခဝေ သမယော၊ ယံ တံ စိတ္တံ အဇ္ဈတ္တံယေဝ သန္တိဋ္ဌတိ သန္တိသီဒတိ၊ ဧကောဒိ ဟောတိ? သမာဓိယက်၊ သော ဟောတိ သမာဓိ သန္တော ပဏီတော ပုဋိပ္ပဿဒ္ဓိလဒ္ဓေါ ဧကောဒိဘာဝါ- ဓိဂတော၊ န သသင်္ခါရနိဂ္ဂယုဝါရိတဂတော။ ယဿ ယဿ စ အဘိညာ သန္တိ- ကရဏီယဿ ဓမ္မဿ စိတ္တံ အဘိနိန္နာမေတိ အဘိညာ သန္တိကိရိယာယ၊ တတြ တတြေဝ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိအာယတနေ။

သော သစေ အာကင်္ခတိ “အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစ္စနဘဝေယျံ ဧကောဝိ ဟုတွာ ဗဟုခေ အဿံ၊ ဗဟုခေဝိ ဟုတွာ ဧကော အဿံ၊ အာဝိဘာဝံ တိရောဘာဝံ တိရောကုနံ တိရောပါကာရံ တိရောပဗ္ဗတံ အသဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆေယျံ သေယျထာပိ အာကာသေ။ ပထဝိယာပိ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ ကရေယျံ သေယျထာပိ ဥဒကေ။ ဥဒကေပိ အဘိဇ္ဇမာနေ? ဂစ္ဆေယျံ သေယျထာပိ ပထဝိယံ။ အာကာသေပိ ပလ္လင်္ကေန ကမေယျံ သေယျထာပိ ပက္ခိ သကုဏော။ ဣမေပိ စန္ဒိမသုရိယေ ဧဝံမဟိဒ္ဓိဏေ ဧဝံမဟာနဘာဝေ ပါဏိနာ ပရိမသေယျံ ပရိမဇ္ဇေယျံ၊ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေယျ”န္တိ။ တတြ တတြေဝ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိအာယတနေ။

သော သစေ အာကင်္ခတိ “ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ ဝိသုဒ္ဓါယ အတိက္ကန္တ- မာနသိကာယ ဥဘော သဒ္ဓေ သုဏေယျံ ဒိဗ္ဗေ စ မာနသေ စ ယေ ဒူရေ သန္တိကေ စာ”တိ။ တတြ တတြေဝ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိ- အာယတနေ။

၁-ဓမ္မဝိတက္ကာဝသိဿတိ (က)
 ၂-သသင်္ခါရနိဂ္ဂယုဝါရိတဂတော (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)၊ သသင်္ခါရနိဂ္ဂယုဝါရိဝါဂတော (က)၊ သသင်္ခါရနိဂ္ဂယုဝါရိယာဓိဂတော (?) အံ ၃-၂၂၅၊ ဝိ ၃-၂၃၄-မိဋ္ဌေသုပိ၊
 ၃-ဧကောဒိဘာဝံ ဂစ္ဆတိ (သီ)၊ ဧကောဒိဘာဝေါ ဟောတိ (သျှ၊ ကံ၊ က)၊ ဧကောဒိဟောတိ (ဣ)
 ၄-အဘိဇ္ဇမာနော (သီ၊ ဣ၊ က)

ပဏ္ဍာသက] (၁၀) ၅-လောဏကပလ္လဝဂ္ဂ ၁၀-ပံသုဒ္ဓေဝကသုတ္တ ၂၅၇

သော သစေ အာကင်္ခတိ “ပရသတ္တာနံ ပရပုဂ္ဂလာနံ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ပဇာနေယျံ၊ သရာဂံ ဝါ စိတ္တံ ‘သရာဂံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနေယျံ၊ ဝိတရာဂံ ဝါ စိတ္တံ ‘ဝိတရာဂံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနေယျံ၊ သဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ ‘သဒေါသံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနေယျံ၊ ဝိတဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ ‘ဝိတဒေါသံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနေယျံ၊ သမောဟံ ဝါ စိတ္တံ ‘သမောဟံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနေယျံ၊ ဝိတမောဟံ ဝါ စိတ္တံ ‘ဝိတမောဟံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနေယျံ၊ သံခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ ‘သံခိတ္တံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနေယျံ၊ ဝိက္ခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ ‘ဝိက္ခိတ္တံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနေယျံ၊ မဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ ‘မဟဂ္ဂတံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနေယျံ၊ အမဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ ‘အမဟဂ္ဂတံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနေယျံ၊ သဥတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ ‘သဥတ္တရံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနေယျံ၊ အနုတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ ‘အနုတ္တရံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနေယျံ၊ သမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ ‘သမာဟိတံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနေယျံ၊ အသမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ ‘အသမာဟိတံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနေယျံ၊ ဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ ‘ဝိမုတ္တံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနေယျံ၊ အဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ ‘အဝိမုတ္တံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနေယျံ” န္တိ။ တတြ တတြေဝ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိအာသတနေ။

သော သစေ အာကင်္ခတိ “အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရေယျံ၊ သေယျထိဒံ၊ ဧကမ္ပိ ဇာတိံ ဒွေပိ ဇာတိယော တိဿောပိ ဇာတိယော စတဿောပိ ဇာတိယော ပဉ္စပိ ဇာတိယော ဒသပိ ဇာတိယော ဝိသမ္ပိ ဇာတိယော တိံသမ္ပိ ဇာတိယော စက္ကာလိသမ္ပိ ဇာတိယော ပညာသမ္ပိ ဇာတိယော ဇာတိသတမ္ပိ ဇာတိသဟဿမ္ပိ ဇာတိသတသဟဿမ္ပိ အနေကေပိ သံဝဇ္ဇကပ္ပေ အနေကေပိ ဝိဝဇ္ဇကပ္ပေ အနေကေပိ သံဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇကပ္ပေ ‘အမုတြာသိ’ ဧဝံနာမော ဧဝံဂေါတ္တော ဧဝံဝဏ္ဏော ဧဝမာဟာရော ဧဝံသုဒဒုက္ခပ္ပုဋိသံဝေဒီ ဧဝမာယုပရိယန္တော၊ သော တတော မုတော အမုတြ ဥဒပါဒိ”။ တတြာပါသိ ဧဝံနာမော ဧဝံဂေါတ္တော ဧဝံဝဏ္ဏော ဧဝမာဟာရော ဧဝံသုဒဒုက္ခပ္ပုဋိသံဝေဒီ ဧဝမာယုပရိယန္တော၊ သော တတော မုတော ဣဂူပပန္တော’တိ။ ဣတိ သာကာရံ သဥဒ္ဓေသံ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရေယျ” န္တိ။ တတြ တတြေဝ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိအာယတနေ။

သော သစေ အာကင်္ခတိ “ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿေယျံ၊ ဗဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟိနေ ဘဏီဟေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ၊ သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနေယျံ၊ ‘ဣမေ ဝတ ဘောန္တော သတ္တာ ကာယဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ ဝစီဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ မနော- ဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ အရိယာနံ ဥပဝါဒကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-

ကမ္မသမာဒါနာ၊ တေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နာ။ ဣမေ ဝါ ပန ဘောန္တော သတ္တာ ကာယသုစရိတေန သမန္ဓာ-
 ဂတာ ဝစီသုစရိတေန သမန္ဓာဂတာ မနောသုစရိတေန သမန္ဓာဂတာ အရိယာနံ
 အနုပဝါဒကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ တေ ကာယဿ ဘေဒါ
 ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ'တိ။ ဣတိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန
 အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿေယျံ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟိနေ
 ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ၊ သုဂတေ ဒုဂ္ဂဏေ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ
 ပဇာနေယျ"န္တိ။ တဩ တဩဝေ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိ-
 အာယတနေ။

သော သစေ အာကင်္ခတိ “အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ
 ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဗ္ဗေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သမ္ဘိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရေယျ"န္တိ။
 တဩ တဩဝေ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိအာယတနေတိ။ ။ဒသမံ။

၁၁-နိမိတ္တသုတ္တ

၁၀၃။ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တေန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ တိဏိ နိမိတ္တာနိ ကာလေန
 ကာလံ မနသိ ကာဟဗ္ဗာနိ။ ကာလေန ကာလံ သမာဓိနိမိတ္တံ မနသိ
 ကာတဗ္ဗံ၊ ကာလေန ကာလံ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ ကာလေန ကာလံ
 ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ မနသိ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော ဘိက္ခု
 ကေန္တံ သမာဓိနိမိတ္တံယေဝ မနသိ ကရေယျ၊ ဌာနံ တံ စိတ္တံ ကောသဇ္ဇာယ
 သံဝတ္တေယျ။ သစေ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော ဘိက္ခု ကေန္တံ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ-
 ယေဝ မနသိ ကရေယျ၊ ဌာနံ တံ စိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စာယ သံဝတ္တေယျ။ သစေ ဘိက္ခဝေ
 အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော ဘိက္ခု ကေန္တံ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံယေဝ မနသိ ကရေယျ၊
 ဌာနံ တံ စိတ္တံ န သမ္မာ သမာဓိယေယျ အာသဝါနံ ခယာယ။ ယတော စ
 ခေါ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော ဘိက္ခု ကာလေန ကာလံ သမာဓိနိမိတ္တံ
 မနသိ ကရောတိ၊ ကာလေန ကာလံ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ၊ ကာလေန
 ကာလံ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ။ တံ ဟောတိ စိတ္တံ မုဒုဇ္ဇ ကမ္မနိယဉ္စ
 ပဘဿရဉ္စ၊ န စ ပဘာဂံ၊ သမ္မာ သမာဓိယတိ အာသဝါနံ ခယာယ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသိ ဝါ
 ဥက္ကံ ဗန္ဓေယျ၊ ဥက္ကံ ဗန္ဓိတွာ ဥက္ကာမုခံ အာလိမ္ပေယျ၊ ဥက္ကာမုခံ အာလိမ္ပေတွာ

၁-ဗန္ဓတိ....အာလိမ္ပတိ (ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၉-ပိဋေ တံဒီကာယံ စ) မ ၄-၁-၁၇၉၊ မ-၃-၂၈၆-ပိဋေသု
 တံအဋ္ဌကထာဒီကာသု စ ပဿိတဗ္ဗံ။

သဏ္ဍာသေန ဇာတရူပံ ဂဟေတွာ ဥက္ကာမုခေ ပက္ခိပေယျ၊ ဥက္ကာမုခေ ပက္ခိပိတွာ ကာလေန ကာလံ အဘိဓမ္မတိ၊ ကာလေန ကာလ ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသေတိ၊ ကာလေန ကာလံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ တံ ဇာတရူပံ ဧကန္တံ အဘိဓမ္မေယျ၊ ဌာနံ တံ ဇာတရူပံ ဥပဟေယျ။ သစေ ဘိက္ခဝေ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ တံ ဇာတရူပံ ဧကန္တံ ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသေယျ၊ ဌာနံ တံ ဇာတရူပံ နိဗ္ဗာပေယျ။ သစေ ဘိက္ခဝေ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ တံ ဇာတရူပံ ဧကန္တံ အဇ္ဈုပေက္ခေယျ၊ ဌာနံ တံ ဇာတရူပံ န သမ္မာပရိပါကံ ဂစ္ဆေယျ။ ယတော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ တံ ဇာတရူပံ ကာလေန ကာလံ အဘိဓမ္မတိ၊ ကာလေန ကာလံ ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသေတိ၊ ကာလေန ကာလံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ တံ ဟောတိ ဇာတရူပံ မုဒုဉ္စ ကမ္မနိယဉ္စ ပဘဿရဉ္စ၊ န စ ပဘာဂံ၊ သမ္မာ ဥပေတိ ကမ္မာယ။ ယဿာ ယဿာ စ ပိလန္ဓနဝိကတိယာ အာကန္တိတိ ယဒိ ပဋိကာယ ယဒိ ကုဏ္ဍလာယ ယဒိ ဂိဝေယျဂေ ယဒိ သုဝဏ္ဏမာလာယ၊ တံ စဿ အတ္ထံ အနုဘောတိ။

ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တေန ဘိက္ခုနာ တိဏိ နိမိတ္တာနိ ကာလေန ကာလံ မနသိ ကာတဗ္ဗာနိ၊ ကာလေန ကာလံ သမာဓိနိမိတ္တံ မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ ကာလေန ကာလံ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ ကာလေန ကာလံ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ မနသိ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော ဘိက္ခု ဧကန္တံ သမာဓိနိမိတ္တံယေဝ မနသိ ကရေယျ၊ ဌာနံ တံ စိတ္တံ ကောသဇ္ဇာယ သံဝတ္တေယျ။ သစေ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော ဘိက္ခု ဧကန္တံ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံယေဝ မနသိ ကရေယျ၊ ဌာနံ တံ စိတ္တံ ဥဒုစ္စာယ သံဝတ္တေယျ။ သစေ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော ဘိက္ခု ဧကန္တံ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံယေဝ မနသိ ကရေယျ၊ ဌာနံ တံ စိတ္တံ န သမ္မာ သမာဓိယေယျ အာသဝါနံ ခယာယ။ ယတော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော ဘိက္ခု ကာလေန ကာလံ သမာဓိနိမိတ္တံ မနသိ ကရေတိ၊ ကာလေန ကာလံ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ မနသိ ကရေတိ၊ ကာလေန ကာလံ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ မနသိ ကရေတိ၊ တံ ဟောတိ စိတ္တံ မုဒုဉ္စ ကမ္မနိယဉ္စ ပဘဿရဉ္စ၊ န စ ပဘာဂံ၊ သမ္မာ သမာဓိယတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ ယဿ ယဿ စ အဘိညာ သစ္စိကရဏိယဿ ဓမ္မဿ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာမေတိ၊ အဘိညာ သစ္စိကိရိယာယ၊ တတြိ တတြေဝ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိအာယတနေ။

၂၆၀

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ တိကနိပါတ်ပါဠိ

သော သစေ အာကင်္ခတိ “အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစ္စနဘဝေယျံ။ပ။
(ဆ အဘိညာ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗာ)။ အာသဝါနံ ခယာ။ပ။ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ
ဝိဟရေယျ”န္တိ။ တတြိ တတြေဝ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိ-
အာယတနေတိ။ ။ဧကောဒသမံ။

လောဏကပလ္လဝဂ္ဂေါ^၁ ပဉ္စမော။

တဿုဒ္ဓါနံ

အစ္စာယိကံ ပဝိဝေကံ၊ သရဒေါ ပရိသာ တယော။
အာဇာနိယာ ပေါတ္ထကော စ၊ လောဏံ ဓောဝတိ နိမိတ္တာနိတိ။

ဒုတိယော ပဏ္ဍာသကော သမတ္ထော။

၁-လောဏလေဝဂ္ဂေါ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

၃-တတိယပဏ္ဍာသက

(၁၁) ၁-သမ္မောဝေဂ္ဂ

၁-ပုဗ္ဗေဝသမ္မောဝေဂ္ဂ

၁၀၄။ ပုဗ္ဗေဝ မေ ဘိက္ခဝေ သမ္မောဝေ အနာဝိသမ္ပုဒ္ဓဿ ဗောဓိ-
 သတ္တဿေဝ သတော တေဒဟောသိ “ကော န ခေါ လောကေ အဿာဒေါ၊
 ကော အာဒိနဝေါ၊ ကိံ နိဿရဏ”န္တိ။ တဿ မယံ ဘိက္ခဝေ တေဒဟောသိ
 “ယံ ခေါ လောကံ” ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ၊ အယံ လောကေ
 အဿာဒေါ။ ယံ လောကော ၂ အနိစ္စော ဒုက္ခော ဝိပရိဏာမမေဗော၊ အယံ
 လောကေ အာဒိနဝေါ။ ယော လောကေ ဆန္ဒရာဂဝိနယော ဆန္ဒရာဂပ္ပကာနံ၊
 ဣဒံ လောကေ နိဿရဏ”န္တိ ၇။ ယာဝကိဝဉ္ဇာဟံ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ လောကဿ
 အဿာဒဉ္စ အဿာဒတော၊ အာဒိနဝဉ္စ အာဒိနဝတော၊ နိဿရဏဉ္စ
 နိဿရဏတော ယထာဘူတံ နာဗ္ဘညာသိ။ နေဝ တာဝါဟံ ဘိက္ခဝေ
 သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ
 ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ “အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္မောဓိ” အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ”တိ ၇
 ပစ္စညာသိ။ ယတော စ ခွါဟံ ၂ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ လောကဿ အဿာဒဉ္စ
 အဿာဒတော၊ အာဒိနဝဉ္စ အာဒိနဝတော၊ နိဿရဏဉ္စ နိဿရဏတော
 ယထာဘူတံ အဗ္ဘညာသိ။ အထာဟံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကေ လောကေ
 သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ
 “အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္မောဓိ” အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ”တိ ပစ္စညာသိ။ ဤဏဉ္စ ပန
 မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ “အကုပ္ပါ မေ ဝိပုတ္တိ ၆၊ အယမန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိ
 ဒါနိ ပုနုပ္ပတေ”တိ။ ။ ပဌမံ။

၂-ပဌမအဿာဒသုတ္တ

၁၀၅။ လောကဿာဟံ ဘိက္ခဝေ အဿာဒပရိယေသနံ အစရိံ၊ ယော
 လောကေ အဿာဒေါ တဒဇ္ဈဂမံ။ ယာဝတကော လောကေ အဿာဒေါ၊
 ပညာယ မေ သော သုဒိဋ္ဌော။ လောကဿာဟံ ဘိက္ခဝေ အာဒိနဝပရိယေသနံ

၁-လောကေ (သိ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ၂-လောကေ (ဣ၊ က)
 ၃-လောကနိဿရဏံ (ဋ)။ ၂၆၂-ပိဋကေ “လောကေ နိဿရဏ”န္တိ ပဒေန သံသန္တိတန္တံ။
 ၄-အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ (သိ၊ သျှာ၊ ကံ၊ က) ၅-ခေါ အဟံ (သိ၊ ဣ)၊ ခေါဟံ (သျှာ၊ ကံ၊ က)
 ၆-စေတောဝိပုတ္တိ (သိ၊ ဣ၊ က)

အစရှိ၊ ယော လောကေ အာဒိနဂေါ တဒဇ္ဈဂမံ။ ယာဝတကော လောကေ အာဒိနဂေါ၊ ပညာယ မေ သော သုဒိဋ္ဌော။ လောကဿာဟံ ဘိက္ခဝေ နိဿရဏပရိယေသနံ အစရှိ၊ ယံ လောကေ နိဿရဏံ တဒဇ္ဈဂမံ။ ယာဝတကံ လောကေ နိဿရဏံ၊ ပညာယ မေ တံ သုဒိဋ္ဌံ။ ယာဝကီဝဉ္ဇာဟံ ဘိက္ခဝေ လောကဿ အသပာဒဉ္စ အဿာဒတော၊ အာဒိနဝဉ္စ အာဒိနဝတော၊ နိဿရဏဉ္စ နိဿရဏတော ယထာဘူတံ နာဗ္ဗညာသိ၊ နေဝ တာဝါဟံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏီယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ “အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္မောဓိ” အဘိသမ္မုဒ္ဓေါ” တိ ပစ္စညာသိ။ ယတော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ လောကဿ အဿာဒဉ္စ အဿာဒတော၊ အာဒိနဝဉ္စ အာဒိနဝတော၊ နိဿရဏဉ္စ နိဿရဏကော ယထာဘူတံ အဗ္ဗညာသိ၊ အဏာဟံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏီယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ “အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္မောဓိ” အဘိသမ္မုဒ္ဓေါ” တိ ပစ္စညာသိ။ ဣဏဉ္စ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ “အကုပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိ၊ အယမန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေ” တိ။ ။ ဒုတိယံ။

၃-ဒုတိယအဿာဒသုတ္တ

၁၀၆။ နော စေဒံ ဘိက္ခဝေ လောကေ အဿာဒေါ အဘဝိဿ၊ နယိဒံ သတ္တာ လောကေ သာရဇ္ဇေယျ။ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတ္ထိ လောကေ အဿာဒေါ၊ တသ္မာ သတ္တာ လောကေ သာရဇ္ဇန္တိ။ နော စေဒံ ဘိက္ခဝေ လောကေ အာဒိနဂေါ အဘဝိဿ၊ နယိဒံ သတ္တာ လောကေ နိဗ္ဗိန္ဒေယျ။ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတ္ထိ လောကေ အာဒိနဂေါ၊ တသ္မာ သတ္တာ လောကေ နိဗ္ဗိန္ဒန္တိ။ နော စေဒံ ဘိက္ခဝေ လောကေ နိဿရဏံ အဘဝိဿ၊ နယိဒံ သတ္တာ လောကမ္မာ နိဿရေယျ။ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတ္ထိ လောကေ နိဿရဏံ၊ တသ္မာ သတ္တာ လောကမ္မာ နိဿရန္တိ။ ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ လောကဿ အဿာဒဉ္စ အဿာဒတော အာဒိနဝဉ္စ အာဒိနဝတော နိဿရဏဉ္စ နိဿရဏတော ယထာဘူတံ နာဗ္ဗညာသိ။ နေဝ တာဝ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သဒေဝကော လောကာ သမာရကာ သဗြဟ္မကာ သဿမဏ-ဗြာဟ္မဏီယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ နိဿဋ္ဌာ ဝိသံယုတ္တာ ဝိပ္ပမုတ္တာ၊ ဝိမရိယာဒိကတေန ဝိစေတသာ ဝိဟရိံ သု။ ယတော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ

၁-နော စေဒံ(သု၊ကံ၊ဇု၊က) သံ-၂-၂၅-ပိဋေ ပဿိတဉ္စ။ ၂-လောကေ(က)
 ၃-နာဗ္ဗညံသု(သံ-၂-၂၆-ပိဋေ) ၄-ဝိပ္ပယုတ္တာ(က) ၅-ဝိမရိယာဒိကတေန(သီ၊ဇု၊က)

လောကဿ အဿာဒဉ္စ အဿာဒတော အာဒီနဝဉ္စ အာဒီနဝတော နိဿရဏဉ္စ နိဿရဏတော ယထာဘူတံ အဗ္ဘညာသုံ၊ အထ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သဒေဝကာ လောကာ သမာရကာ သဗြဟ္မကာ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝ-မနုဿာယ နိဿဋ္ဌာ ဝိသံယုတ္တာ ဝိပုဗ္ဗတ္တာ ဝိမရိယာဒိကတေန စေတသာ ဝိဟရန္တိတိ။ ။တတိယံ။

၄-သမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တ

၁၀၇။ ယေ ကေဓိ ဘိက္ခဝေ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ လောကဿ အဿာဒဉ္စ အဿာဒတော, အာဒီနဝဉ္စ အာဒီနဝတော, နိဿရဏဉ္စ နိဿရဏ-တော ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ၊ န မေ တေ ဘိက္ခဝေ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ သမဏေသု ဝါ သမဏသမ္ပတာ ဗြာဟ္မဏေသု ဝါ ဗြာဟ္မဏသမ္ပတာ၊ န စ ပန တေ အာယသ္မန္တော သာမညတ္ထံ ဝါ ဗြဟ္မညတ္ထံ ဝါ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရန္တိ။ ယေ စ ခေါ ကေဓိ ဘိက္ခဝေ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ လောကဿ အဿာဒဉ္စ အဿာဒတော, အာဒီနဝဉ္စ အာဒီနဝတော, နိဿရဏဉ္စ နိဿရဏတော ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ၊ တေ ခေါ ဘိက္ခဝေ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ သမဏေသု ဝါ သမဏသမ္ပတာ ဗြာဟ္မဏေသု ဝါ ဗြာဟ္မဏသမ္ပတာ၊ တေ စ ပနာယသ္မန္တော သာမညတ္ထု ဗြဟ္မညတ္ထု ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရန္တိတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ရက္ခသုတ္တ

၁၀၈။ ရက္ခမိဒံ ဘိက္ခဝေ အရိယဿ ဝိနယေ ယဒိဒံ ဂိတံ၊ ဥမ္မတ္တကမိဒံ ဘိက္ခဝေ အရိယဿ ဝိနယေ ယဒိဒံ နစ္စံ၊ ကောမာရကမိဒံ ဘိက္ခဝေ အရိယဿ ဝိနယေ ယဒိဒံ အတိဝေလံ ဒန္တဝိဒံသကဟသိတံ၊ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ သေတုဃာတော ဂီတေ သေတုဃာတော နစ္စေ၊ အလံ ဝေါ ဓမ္မပ္ပမောဒိတာနံ သတံ သိတံ သိတမတ္တာယာတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-အတိတ္ထိသုတ္တ

၁၀၉။ တိဏ္ဍံ ဘိက္ခဝေ ပဋိသေဝနာယ နတ္ထိ တိတ္ထိ။ ကတမေသံ တိဏ္ဍံ ? သောပ္ပဿ ဘိက္ခဝေ ပဋိသေဝနာယ နတ္ထိ တိတ္ထိ၊ သုရာမေရယပါနဿ ဘိက္ခဝေ

၁-န တေ(က) ၂-ဝိဟရိယန္တိ (သီ၊ဇု) ၃-ဒန္တဝိဒံသကံ ဟသိတံ (သီ၊ဇု)

ပဋိသေဝနာယ နတ္ထိ တိတ္ထိ၊ မေထုနဓမ္မသမာပတ္တိယာ ဘိက္ခဝေ ပဋိသေဝနာယ နတ္ထိ တိတ္ထိ။ ဣမေသံ ဘိက္ခဝေ တိတ္ထံ ပဋိသေဝနာယ နတ္ထိ တိတ္ထိတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-အရက္ခိတသုတ္တ

၁၁၀။ အထ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိဿိန္တံ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကံ ဂဟပတိ ဘဂဝါ တေဒဝေါ၁ “စိတ္တေ ဂဟပတိ အရက္ခိတေ ကာယကမ္မမ္ပိ အရက္ခိတံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မမ္ပိ အရက္ခိတံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မမ္ပိ အရက္ခိတံ ဟောတိ။ တဿ အရက္ခိတကာယကမ္မန္တဿ အရက္ခိတဝစီကမ္မန္တဿ အရက္ခိတမနောကမ္မန္တဿ ကာယကမ္မမ္ပိ အဝဿုတံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မမ္ပိ အဝဿုတံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မမ္ပိ အဝဿုတံ ဟောတိ။ ဘဿ အဝဿုတကာယကမ္မန္တဿ အဝဿုတဝစီကမ္မန္တဿ အဝဿုတမနောကမ္မန္တဿ ကာယကမ္မမ္ပိ ပူတိကံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မမ္ပိ ပူတိကံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မမ္ပိ ပူတိကံ ဟောတိ။ တဿ ပူတိကာယကမ္မန္တဿ ပူတိဝစီကမ္မန္တဿ ပူတိမနောကမ္မန္တဿ န ဘဒ္ဒကံ မရဏံ ဟောတိ န ဘဒ္ဒိကာ ကာလင်္ဂိရိယာ။

သေယျထာပိ ဂဟပတိ ကုဋ္ဌာဂါရေ ဒုစ္ဆန္ဓေ ကုဋ္ဌမ္ပိ အရက္ခိတံ ဟောတိ၊ ဂေါပါနသိယောပိ အရက္ခိတာ ဟောန္တိ၊ ဘိတ္ထိပိ အရက္ခိတာ ဟောတိ၊ ကုဋ္ဌမ္ပိ အဝဿုတံ ဟောတိ၊ ဂေါပါနသိယောပိ အဝဿုတာ ဟောန္တိ၊ ဘိတ္ထိပိ အဝဿုတာ ဟောတိ။ ကုဋ္ဌမ္ပိ ပူတိကံ ဟောတိ၊ ဂေါပါနသိယောပိ ပူတိကာ ဟောန္တိ၊ ဘိတ္ထိပိ ပူတိကာ ဟောတိ။

ဝေမေဝံ ခေါ ဂဟပတိ စိတ္တေ အရက္ခိတေ ကာယကမ္မမ္ပိ အရက္ခိတံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မမ္ပိ အရက္ခိတံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မမ္ပိ အရက္ခိတံ ဟောတိ။ တဿ အရက္ခိတကာယကမ္မန္တဿ အရက္ခိတဝစီကမ္မန္တဿ အရက္ခိတမနောကမ္မန္တဿ ကာယကမ္မမ္ပိ အဝဿုတံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မမ္ပိ အဝဿုတံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မမ္ပိ အဝဿုတံ ဟောတိ။ ဘဿ အဝဿုတကာယကမ္မန္တဿ အဝဿုတဝစီကမ္မန္တဿ အဝဿုတမနောကမ္မန္တဿ ကာယကမ္မမ္ပိ ပူတိကံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မမ္ပိ ပူတိကံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မမ္ပိ ပူတိကံ ဟောတိ။ တဿ ပူတိကာယကမ္မန္တဿ ပူတိဝစီကမ္မန္တဿ ပူတိမနောကမ္မန္တဿ န ဘဒ္ဒကံ မရဏံ ဟောတိ န ဘဒ္ဒိကာ ကာလင်္ဂိရိယာ။

စိတ္တေ ဂဟပတိ ရက္ခိတေ ကာယကမ္မဗ္ဗိ ရက္ခိတံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မဗ္ဗိ ရက္ခိတံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မဗ္ဗိ ရက္ခိတံ ဟောတိ။ တဿ ရက္ခိတကာယကမ္မန္တဿ ရက္ခိတဝစီကမ္မန္တဿ ရက္ခိတမနောကမ္မန္တဿ ကာယကမ္မဗ္ဗိ အနဝဿုတံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မဗ္ဗိ အနဝဿုတံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မဗ္ဗိ အနဝဿုတံ ဟောတိ။ တဿ အနဝဿုတကာယကမ္မန္တဿ အနဝဿုတဝစီကမ္မန္တဿ အနဝဿုတမနောကမ္မန္တဿ ကာယကမ္မဗ္ဗိ အပူတိကံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မဗ္ဗိ အပူတိကံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မဗ္ဗိ အပူတိကံ ဟောတိ။ တဿ အပူတိကာယကမ္မန္တဿ အပူတိဝစီကမ္မန္တဿ အပူတိမနောကမ္မန္တဿ ဘဒ္ဒကံ မရဏံ ဟောတိ ဘဒ္ဒိကာ ကာလကိရိယာ။

သေယျထာပိ ဂဟပတိ ကုဋ္ဌာဂါရေ သုစ္ဆန္ဓေ ကုဋ္ဌဗ္ဗိ ရက္ခိတံ ဟောတိ၊ ဂေါပါနသိယောပိ ရက္ခိတာ ဟောန္တိ၊ ဘိတ္တိပိ ရက္ခိတာ ဟောတိ။ ကုဋ္ဌဗ္ဗိ အနဝဿုတံ ဟောတိ၊ ဂေါပါနသိယောပိ အနဝဿုတာ ဟောန္တိ၊ ဘိတ္တိပိ အနဝဿုတာ ဟောတိ။ ကုဋ္ဌဗ္ဗိ အပူတိကံ ဟောတိ၊ ဂေါပါနသိယောပိ အပူတိကာ ဟောန္တိ၊ ဘိတ္တိပိ အပူတိကာ ဟောတိ။

ဝေမေဝံ ခေါ ဂဟပတိ စိတ္တေ ရက္ခိတေ ကာယကမ္မဗ္ဗိ ရက္ခိတံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မဗ္ဗိ ရက္ခိတံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မဗ္ဗိ ရက္ခိတံ ဟောတိ။ တဿ ရက္ခိတကာယကမ္မန္တဿ ရက္ခိတဝစီကမ္မန္တဿ ရက္ခိတမနောကမ္မန္တဿ ကာယကမ္မဗ္ဗိ အနဝဿုတံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မဗ္ဗိ အနဝဿုတံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မဗ္ဗိ အနဝဿုတံ ဟောတိ။ တဿ အနဝဿုတကာယကမ္မန္တဿ အနဝဿုတဝစီကမ္မန္တဿ အနဝဿုတမနောကမ္မန္တဿ ကာယကမ္မဗ္ဗိ အပူတိကံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မဗ္ဗိ အပူတိကံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မဗ္ဗိ အပူတိကံ ဟောတိ။ တဿ အပူတိကာယကမ္မန္တဿ အပူတိဝစီကမ္မန္တဿ အပူတိမနောကမ္မန္တဿ ဘဒ္ဒကံ မရဏံ ဟောတိ ဘဒ္ဒိကာ ကာလကိရိယာတိ။ ။သတ္တံ။

၈-ဗျာပန္နသုတ္တ

၁၁၁။ ဧကမန္တံ နိသိန္တံ ခေါ အနာထပိတ္တိကံ ဂဟပတိံ ဝဂဝံ တေ-
ဒဝေါစ “စိတ္တေ ဂဟပတိ ဗျာပန္နေ ကာယကမ္မဗ္ဗိ ဗျာပန္နံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မဗ္ဗိ
ဗျာပန္နံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မဗ္ဗိ ဗျာပန္နံ ဟောတိ။ တဿ ဗျာပန္နကာယ-
ကမ္မန္တဿ ဗျာပန္နဝစီကမ္မန္တဿ ဗျာပန္နမနောကမ္မန္တဿ န ဘဒ္ဒကံ မရဏံ
ဟောတိ န ဘဒ္ဒိကာ ကာလကိရိယာ။ သေယျထာပိ ဂဟပတိ ကုဋ္ဌာဂါရေ
ဒုစ္ဆန္ဓေ ကုဋ္ဌဗ္ဗိ ဗျာပန္နံ ဟောတိ၊ ဂေါပါနသိယောပိ ဗျာပန္နံ ဟောန္တိ၊ ဘိတ္တိပိ

ဗျာပန္နာ ဟောတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဂဟပတိ စိတ္တေ ဗျာပန္နေ ကာယကမ္မမ္ပိ ဗျာပန္နံ ဟောတိ။ ဝစီကမ္မမ္ပိ ဗျာပန္နံ ဟောတိ။ မနောကမ္မမ္ပိ ဗျာပန္နံ ဟောတိ။ တဿ ဗျာပန္နကာယကမ္မန္တဿ ဗျာပန္နဝစီကမ္မန္တဿ ဗျာပန္နမနောကမ္မန္တဿ န ဘဒ္ဒကံ မရဏံ ဟောတိ န ဘဒ္ဒိကာ ကာလင်္ဂိရိယာ။

စိတ္တေ ဂဟပတိ အဗျာပန္နေ ကာယကမ္မမ္ပိ အဗျာပန္နံ ဟောတိ။ ဝစီကမ္မမ္ပိ အဗျာပန္နံ ဟောတိ။ မနောကမ္မမ္ပိ အဗျာပန္နံ ဟောတိ။ တဿ အဗျာပန္န- ကာယကမ္မန္တဿ အဗျာပန္နဝစီကမ္မန္တဿ အဗျာပန္နမနောကမ္မန္တဿ ဘဒ္ဒကံ မရဏံ ဟောတိ ဘဒ္ဒိကာ ကာလင်္ဂိရိယာ။ သေယျထာပိ ဂဟပတိ ကုဋ္ဌာဂါရေ သုတ္တန္တေ ကုဋ္ဌမ္ပိ အဗျာပန္နံ ဟောတိ။ ဂေါပါနသိယောပိ အဗျာပန္နာ ဟောန္တိ။ ဘိတ္တိပိ အဗျာပန္နာ ဟောတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဂဟပတိ စိတ္တေ အဗျာပန္နေ ကာယကမ္မမ္ပိ အဗျာပန္နံ ဟောတိ။ ဝစီကမ္မမ္ပိ အဗျာပန္နံ ဟောတိ။ မနောကမ္မမ္ပိ အဗျာပန္နံ ဟောတိ။ တဿ အဗျာပန္နကာယကမ္မန္တဿ။ ပ။ အဗျာပန္န- မနောကမ္မန္တဿ ဘဒ္ဒကံ မရဏံ ဟောတိ ဘဒ္ဒိကာ ကာလင်္ဂိရိယာတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ပဌမနိဒါနသုတ္တ

၁၁၂။ တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ ကတမာနိ တိဏိ? လောဘော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ၊ ဒေါသော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ၊ မောဟော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ ယံ ဘိက္ခဝေ လောဘ- ပကတံ ကမ္မံ လောဘဇံ လောဘနိဒါနံ လောဘသမုဒယံ၊ တံ ကမ္မံ အကုသလံ၊ တံ ကမ္မံ သာဝဇ္ဇံ၊ တံ ကမ္မံ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ တံ ကမ္မံ ကမ္မသမုဒယာယ သံဝတ္တတိ၊ န တံ ကမ္မံ ကမ္မနိရောဓာယ သံဝတ္တတိ။ ယံ ဘိက္ခဝေ ဒေါသပကတံ ကမ္မံ ဒေါသဇံ ဒေါသနိဒါနံ ဒေါသသမုဒယံ၊ တံ ကမ္မံ အကုသလံ၊ တံ ကမ္မံ သာဝဇ္ဇံ၊ တံ ကမ္မံ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ တံ ကမ္မံ ကမ္မသမုဒယာယ သံဝတ္တတိ၊ န တံ ကမ္မံ ကမ္မနိရောဓာယ သံဝတ္တတိ။ ယံ ဘိက္ခဝေ မောဟပကတံ ကမ္မံ မောဟဇံ မောဟနိဒါနံ မောဟသမုဒယံ၊ တံ ကမ္မံ အကုသလံ၊ တံ ကမ္မံ သာဝဇ္ဇံ၊ တံ ကမ္မံ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ တံ ကမ္မံ ကမ္မသမုဒယာယ သံဝတ္တတိ၊ န တံ ကမ္မံ ကမ္မနိရောဓာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏိ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။

တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ ကတမာနိ တိဏိ? အလောဘော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ၊ အဒေါသော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ၊ အမောဟော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ ယံ ဘိက္ခဝေ အလောဘပကတံ ကမ္မံ အလောဘဇံ အလောဘနိဒါနံ အလောဘသမုဒယံ။

တံ ကမ္မံ ကုသလံ၊ တံ ကမ္မံ အနဝဇ္ဇံ၊ တံ ကမ္မံ သုခဝိပါကံ၊ တံ ကမ္မံ ကမ္မနိရောဓာယ သံဝတ္တတိ၊ န တံ ကမ္မံ ကမ္မသမုဒယာယ သံဝတ္တတိ။ ယံ ဘိက္ခဝေ အဒေါသပကတံ ကမ္မံ အဒေါသဇံ အဒေါသနိဒါနံ အဒေါသသမုဒယံ၊ တံ ကမ္မံ ကုသလံ၊ တံ ကမ္မံ အနဝဇ္ဇံ၊ တံ ကမ္မံ သုခဝိပါကံ၊ တံ ကမ္မံ ကမ္မနိရောဓာယ သံဝတ္တတိ၊ န တံ ကမ္မံ ကမ္မသမုဒယာယ သံဝတ္တတိ။ ယံ ဘိက္ခဝေ အမောဟပကတံ ကမ္မံ အမောဟဇံ အမောဟနိဒါနံ အမောဟသမုဒယံ၊ တံ ကမ္မံ ကုသလံ၊ တံ ကမ္မံ အနဝဇ္ဇံ၊ တံ ကမ္မံ သုခဝိပါကံ၊ တံ ကမ္မံ ကမ္မနိရောဓာယ သံဝတ္တတိ၊ န တံ ကမ္မံ ကမ္မသမုဒယာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယာတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ဒုတိယနိဒါနသုတ္တ

၁၁၃။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ ကတမာနိ တီဏိ? အတိတေ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္ဒော ဇာယတိ၊ အနာဂတေ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္ဒော ဇာယတိ၊ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္ဒော ဇာယတိ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အတိတေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္ဒော ဇာယတိ? အတိတေ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ စေတသာ အနုဝိတက္ကေတိ အနုဝိစာရေတိ၊ တဿ အတိတေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ စေတသာ အနုဝိတက္ကယတော အနုဝိစာရယတော ဆန္ဒော ဇာယတိ၊ ဆန္ဒဇာတော တေဟိ ဓမ္မေဟိ သံယုတ္တော ဟောတိ။ ဧတမဟံ ဘိက္ခဝေ သံယောဇနံ ဝဒါမိ၊ ယော စေတသော သာရာဂေါ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတိတေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္ဒော ဇာယတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အနာဂတေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္ဒော ဇာယတိ? အနာဂတေ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ စေတသာ အနုဝိတက္ကေတိ အနုဝိစာရေတိ၊ တဿ အနာဂတေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ စေတသာ အနုဝိတက္ကယတော အနုဝိစာရယတော ဆန္ဒော ဇာယတိ၊ ဆန္ဒဇာတော တေဟိ ဓမ္မေဟိ သံယုတ္တော ဟောတိ။ ဧတမဟံ ဘိက္ခဝေ သံယောဇနံ ဝဒါမိ၊ ယော စေတသော သာရာဂေါ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အနာဂတေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္ဒော ဇာယတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္ဒော ဇာယတိ? ပစ္စုပ္ပန္နေ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ စေတသာ

အနုဝိတက္ကေတိ အနုဝိစာရေတိ၊ တဿ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရပ္ပန္တ စေတသာ အနုဝိတက္ကယတော အနုဝိစာရယတော ဆန္ဒော ဇာယတိ၊ ဆန္ဒဇာတော တေဟိ ဓမ္မေဟိ သံယုတ္တော ဟောတိ။ တေမဟံ ဘိက္ခဝေ သံယောဇနံ ဝဒါမိ၊ ယော စေတသော သာရာဂေါ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရပ္ပန္တ ဆန္ဒော ဇာယတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏိ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။

တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ ကတမာနိ တိဏိ? အတိတေ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရပ္ပန္တ ဆန္ဒော န ဇာယတိ၊ အနာဂတေ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရပ္ပန္တ ဆန္ဒော န ဇာယတိ၊ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရပ္ပန္တ ဆန္ဒော န ဇာယတိ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အတိတေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရပ္ပန္တ ဆန္ဒော န ဇာယတိ? အတိတာနံ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယာနံ ဓမ္မာနံ အာယတိံ ဝိပါကံ ပဇာနာတိ၊ အာယတိံ ဝိပါကံ ဝိဒိတွာ တဒဘိနိဝတ္တေတိ၊ တဒဘိနိဝတ္တေတွာ စေတသာ အဘိနိဝိဇ္ဇိတွာ ပညာယ အတိဝိဇ္ဇု ပဿတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတိတေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရပ္ပန္တ ဆန္ဒော န ဇာယတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အနာဂတေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရပ္ပန္တ ဆန္ဒော န ဇာယတိ? အနာဂတာနံ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယာနံ ဓမ္မာနံ အာယတိံ ဝိပါကံ ပဇာနာတိ၊ အာယတိံ ဝိပါကံ ဝိဒိတွာ တဒဘိနိဝတ္တေတိ၊ တဒဘိနိဝတ္တေတွာ စေတသာ အဘိနိဝိဇ္ဇိတွာ ပညာယ အတိဝိဇ္ဇု ပဿတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အနာဂတေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရပ္ပန္တ ဆန္ဒော န ဇာယတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရပ္ပန္တ ဆန္ဒော န ဇာယတိ? ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယာနံ ဓမ္မာနံ အာယတိံ ဝိပါကံ ပဇာနာတိ၊ အာယတိံ ဝိပါကံ ဝိဒိတွာ တဒဘိနိဝတ္တေတိ၊ တဒဘိနိဝတ္တေတွာ စေတသာ အဘိနိဝိဇ္ဇိတွာ ပညာယ အတိဝိဇ္ဇု ပဿတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရပ္ပန္တ ဆန္ဒော န ဇာယတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏိ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယာတိ။ ။ဒသမံ။

သမ္မောဝေဂ္ဂေါ ပဌမော။

၁-တဒဘိနိဝတ္တေတိ၊ တဒဘိနိဝတ္တေတွာ (သိ၊ သျှ၊ ကံ) ၂-အဘိဝိရာဇေတွာ (သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)
၃-အဘိနိဝိဇ္ဇု (က)

တဿုဒ္ဓါနံ

ပုဗ္ဗေဝ ဒုဝေ အဿာဒါ၊ သမဏော ရုက္ခပဉ္စမံ။
အတိတ္ထိ ဒွေ စ ပုတ္တာနိ၊ နိဂါနာနိ အပရေ ဒုဝေတိ။

(၁၂) ၂-အာပါယိကဝဂ္ဂ

၁-အာပါယိကသုတ္တ

၁၁၄။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ အာပါယိကာ နေရယိကာ ဣဒမပ္ပဟာယ။ ကတမေ တယော? ယော စ အဗြဟ္မစာရိ ဗြဟ္မစာရိပဋိညော၊ ယော စ သုဒ္ဓိ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တံ အမူလကေန အဗြဟ္မစရိယေန အနုဒ္ဓိသေတိ၊ ယော စာယံ ဝေဝါဒိ ဝေဒိဋ္ဌိ “နတ္ထိ ကာမေသု ဒေါသော”တိ၊ သော တာယ ကာမေသု ပါတဗျတံ အာပဇ္ဇတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော အာပါယိကာ နေရယိကာ ဣဒမပ္ပဟာယာတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဒုလ္လဘသုတ္တ

၁၁၅။ တိဏ္ဏံ ဘိက္ခဝေ ပါတုဘာဝေါ ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။ ကတမေသံ တိဏ္ဏံ? တတဒဂတဿ ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတုဘာဝေါ ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ၊ ဟတဒဂတပ္ပဝေဒိတဿ ဓမ္မဝိနယဿ ဒေသေတာ ပုဂ္ဂလော ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ၊ ကတညူ ကတဝေဒီ ပုဂ္ဂလော ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏ္ဏံ ပါတုဘာဝေါ ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။ ။ဒုတိယံ။

၃-အပ္ပမေယျသုတ္တ

၁၁၆။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဒ္ဓမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? သပ္ပမေယျော ဒုပ္ပမေယျော အပ္ပမေယျော။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သပ္ပမေယျော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဥဒ္ဓတော ဟောတိ ဥဒ္ဓဋ္ဌော စပလော မုခရော ဝိကိဏ္ဏဝါစော မုဋ္ဌဿတိ အသမ္ပဇာနော အသမာဟိတော ဝိဗ္ဗန္တစိတ္တော ပါကတိန္ဒြိယော။ အယံ ပုဇ္ဇတိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သပ္ပမေယျော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဒုပ္ပမေယျော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အနုဒ္ဓတော ဟောတိ အနန္တဋ္ဌော အစပလော အမုခရော အဝိကိဏ္ဍဝါစော ဥပဋ္ဌိတဿတိ သမ္ပဇာနော သမာဟိတော ဧကဂ္ဂစိတ္တော သံဝုတိန္ဒြိယော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဒုပ္ပမေယျော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အပ္ပမေယျော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ အရဟံ ဟောတိ ဒီဏာသဝေါ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အပ္ပမေယျော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္တိ။ ။ တတိယံ။

၄-အာနေဇ္ဇသုတ္တ

၁၁၇။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္တိ။ ကတမေ တယော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိသသညာနံ အတ္တင်္ဂမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ “အနန္တော အာကာသော”တိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ သော တဒဿာဒေတိ။ တံ နိကာမေတိ။ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ တဏှိ ဌိတော တဒဓိမုတ္တော တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိ အပရိဟိနော ကာလံ ကုရုမာနော အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂါနိ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂါနိ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ ဝိသတိ ကပ္ပသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ။ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနော ယာဝတာယုကံ ဌတော ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ။ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတွာ နိရယမ္ပိ ဂစ္ဆတိ။ တိရစ္ဆာနယောနိမ္ပိ ဂစ္ဆတိ။ ပေတ္တိဝိသယမ္ပိ ဂစ္ဆတိ။ ဘဂဝတော ပန သာဝကော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတော ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ။ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတွာ တသ္မိံယေဝ ဘဝေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိသေသော အယံ အဓိပ္ပယာသော ဣဒံ နာနာကရဏံ သုတဝတော အရိယသာဝကဿ အဿုတဝတာ ပုထုဇ္ဇနေန ယဒိဒံ ဂတိယာ ဥပပတ္တိယာ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ “အနန္တံ ဝိညာဏ”န္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ သော တဒဿာဒေတိ။ တံ နိကာမေတိ။ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ တဏှိ ဌိတော တဒဓိမုတ္တော တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိ အပရိဟိနော ကာလံ ကုရုမာနော ဝိညာဏဉ္စာယတနူပဂါနိ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနူပဂါနိ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ စတ္တာရိသံ ကပ္ပသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ။

တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနော ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတွာ နိရယမ္ပိ ဂစ္ဆတိ၊ တိရစ္ဆာနယောနိမ္ပိ ဂစ္ဆတိ၊ ပေတ္တိဝိသယမ္ပိ ဂစ္ဆတိ။ ဘဂဝတော ပန သာဝကော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ ဘံ သဗ္ဗံ ခေပေတွာ တသ္မိယေဝ ဘဝေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိသေသော အယံ အဓိပ္ပယာသော ဣဒံ နာနာကရဏံ သုတဝတော အရိယသာဝကဿ အဿုတဝတာ ပုထုဇ္ဇနေန ယဒိဒံ ဂတိယာ ဥပပတ္တိယာ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ “နတ္ထိ ကိဉ္စိ” တိ အာကိဉ္စညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော တဒဿာဒေတိ၊ တံ နိကာမေတိ၊ တေန စ ဝိတ္တိ အာပဇ္ဇတိ။ တတြ ဌိတော တဒဓိမုတ္တော တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိ အပရိဟိနော ကာလံ ကုရုမာနော အာကိဉ္စညာယတနုပဂါနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အာကိဉ္စညာယတနုပဂါနံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ သဌိ ကပ္ပသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနော ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတွာ နိရယမ္ပိ ဂစ္ဆတိ၊ တိရစ္ဆာနယောနိမ္ပိ ဂစ္ဆတိ၊ ပေတ္တိဝိသယမ္ပိ ဂစ္ဆတိ။ ဘဂဝတော ပန သာဝကော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတွာ တသ္မိယေဝ ဘဝေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိသေသော အယံ အဓိပ္ပယာသော ဣဒံ နာနာကရဏံ သုတဝတော အရိယသာဝကဿ အဿုတဝတာ ပုထုဇ္ဇနေန ယဒိဒံ ဂတိယာ ဥပပတ္တိယာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဝိပတ္တိသမ္ဗဒါသုတ္တ

၁၁၀။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ဝိပတ္တိယော။ ကတမာ တိဿော? သီလ-ဝိပတ္တိ စိတ္တဝိပတ္တိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သီလဝိပတ္တိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စောပါဏာတိပါတီ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါယီ ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိ ဟောတိ၊ မုသာဝါဒီ ဟောတိ၊ ပိသုဏာဝါစော ဟောတိ၊ ဖရူသဝါစော ဟောတိ၊ သမ္ပပုလ္လာပီ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သီလဝိပတ္တိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ စိတ္တဝိပတ္တိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ ဗျာပန္နစိတ္တော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ စိတ္တဝိပတ္တိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ ဝိပရိတဒဿနော “နတ္ထိ ဒိန္နံ၊ နတ္ထိ ယိဋ္ဌံ၊ နတ္ထိ ဟုတံ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော၊ နတ္ထိ အယံ လောကော၊ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ မာတာ၊ နတ္ထိ ပိတာ၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ လောကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သမ္ပဂ္ဂတာ သမ္မာပဋိပန္နာ၊ ယေ ဣမဉ္ဇ လောကံ ပရဉ္စ လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ပဝေဒေန္တိ”တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ သီလဝိပတ္တိဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ စိတ္တဝိပတ္တိ-ဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော ဝိပတ္တိယောတိ။

တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ သမ္ပဒါ။ ကတမာ တိဿော? သီလသမ္ပဒါ စိတ္တသမ္ပဒါ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သီလသမ္ပဒါ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ သမ္ပပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သီလသမ္ပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ စိတ္တသမ္ပဒါ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အနဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ အဗျာပန္နစိတ္တော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ စိတ္တသမ္ပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ အဝိပရိတဒဿနော “အတ္ထိ ဒိန္နံ၊ အတ္ထိ ယိဋ္ဌံ၊ အတ္ထိ ဟုတံ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော၊ အတ္ထိ အယံ လောကော၊ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ မာတာ၊ အတ္ထိ ပိတာ၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ လောကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သမ္ပဂ္ဂတာ သမ္မာပဋိပန္နာ၊ ယေ ဣမဉ္ဇ လောကံ ပရဉ္စ လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ပဝေဒေန္တိ”တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ။ သီလသမ္ပဒါဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ စိတ္တသမ္ပဒါဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ

ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော သမ္ပဒါတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-အပဏ္ဏကသုတ္တ

၁၁၉။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ဝိပတ္တိယော။ ကတမာ တိဿော? သီလဝိပတ္တိံ စိတ္တဝိပတ္တိံ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိံ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သီလဝိပတ္တိံ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပါဏာတိပါတိ ဟောတိ။ ပ။ သမ္ပပ္ပလာပီ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သီလဝိပတ္တိံ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ စိတ္တဝိပတ္တိံ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ ဗျာပန္နစိတ္တော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ စိတ္တဝိပတ္တိံ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိံ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ ဝိပရိကဒဿနော “နတ္ထိ ဒိဋ္ဌိ၊ နတ္ထိ ယိဋ္ဌိ။ ပ။ ယေ ဣမဉ္စ လောကံ ပရဉ္စ လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ပဝေဒေန္တိ”တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိံ။ သီလဝိပတ္တိဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အပဏ္ဏကော မဏိ ဥဒ္ဓံ ခိတ္တော ယေန ယေနော ပတိဋ္ဌာတိ၊ သုပ္ပတိဋ္ဌိတံယေဝ ပတိဋ္ဌာတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သီလဝိပတ္တိဟေတု ဝါ သတ္တာ။ ပ။ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော ဝိပတ္တိယောတိ။

တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ သမ္ပဒါ။ ကတမာ တိဿော? သီလသမ္ပဒါ စိတ္တသမ္ပဒါ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သီလသမ္ပဒါ၊ ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ပ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သီလသမ္ပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ စိတ္တသမ္ပဒါ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ အဗျာပန္နစိတ္တော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ စိတ္တသမ္ပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ အဝိပရိကဒဿနော “အတ္ထိ ဒိဋ္ဌိ၊ အတ္ထိ ယိဋ္ဌိ။ ပ။ ယေ ဣမဉ္စ လောကံ ပရဉ္စလောကံ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ပဝေဒေန္တိ”တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ။ သီလသမ္ပဒါဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ စိတ္တသမ္ပဒါဟေတု ဝါ။ ပ။

ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အပဏ္ဏကော မဏိ ဥဒ္ဓံ ဒိတ္ထော ယေန ယေနော ပတိဋ္ဌာတိ၊ သုပုတိဋ္ဌိတံယေဝ ပတိဋ္ဌာတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သီလသမ္ပဒါဟေတု ဝါ သတ္တာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ စိတ္တသမ္ပဒါဟေတု ဝါ သတ္တာ။ပ။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ-ဟေတု ဝါ သတ္တာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော သမ္ပဒါတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ကမ္မန္တသုတ္တံ

၁၂၀။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ဝိပတ္တိယော။ ကတမာ တိဿော? ကမ္မန္တ-ဝိပတ္တိ အာဇီဝိပတ္တိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မန္တဝိပတ္တိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပါဏာတိပါတိ ဟောတိ။ပ။ သမ္ပပ္ပလာပိ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မန္တဝိပတ္တိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အာဇီဝိပတ္တိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော မိစ္ဆာဇီဝေါ ဟောတိ။ မိစ္ဆာအာဇီဝေန ဇီဝိကံ ဝုပ္ပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အာဇီဝိပတ္တိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ ဝိပရိတဒဿနော “နတ္ထိ ဒိဋ္ဌံ၊ နတ္ထိ ယိဋ္ဌံ။ပ။ ယေ ဣမဉ္စ လောကံ ပရဉ္စ လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ပဝေဒေန္တိ”တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော ဝိပတ္တိယောတိ။

တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ သမ္ပဒါ။ ကတမာ တိဿော? ကမ္မန္တသမ္ပဒါ အာဇီဝသမ္ပဒါ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မန္တသမ္ပဒါ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ပ။ သမ္ပပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မန္တသမ္ပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အာဇီဝသမ္ပဒါ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သမ္မာအာဇီဝေါ ဟောတိ။ သမ္မာအာဇီဝေန ဇီဝိကံ ဝုပ္ပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အာဇီဝသမ္ပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ အဝိပရိတဒဿနော “အတ္ထိ ဒိဋ္ဌံ၊ အတ္ထိ ယိဋ္ဌံ။ပ။ ယေ ဣမဉ္စ လောကံ

ပဏ္ဏာသက] (၁၂) ၂-အာပါယိကဝဂ္ဂ ၉-ဒုတိယသောစေယျသုတ္တ ၂၇၅

ပရဉ္စ လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ပဝေဒေန္တိ”တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော သမ္ပဒါတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ဝဋ္ဌမသောစေယျသုတ္တ

၁၂၁။ တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ သောစေယျာနိ။ ကတမာနိ တိဏိ? ကာယ-
သောစေယျံ ဝစီသောစေယျံ မနောသောစေယျံ။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကာယ-
သောစေယျံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊
အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော
ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကာယသောစေယျံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဝစီသောစေယျံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော မုသာဝါဒါ
ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဖရုသာယ
ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ သမ္ပပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဣဒံ
ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဝစီသောစေယျံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ မနောသောစေယျံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အနဘိဇ္ဈာလု
ဟောတိ အဗျာပန္နစိတ္တော သမ္မာဒိဋ္ဌိကော။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ မနော-
သောစေယျံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏိ သောစေယျာနိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ဒုတိယသောစေယျသုတ္တ

၁၂၂။ တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ သောစေယျာနိ။ ကတမာနိ တိဏိ? ကာယ-
သောစေယျံ ဝစီသောစေယျံ မနောသောစေယျံ။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကာယ-
သောစေယျံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊
အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဗြဟ္မစရိယာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။
ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကာယသောစေယျံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဝစီသောစေယျံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ မုသာဝါဒါ
ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊
ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ သမ္ပပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော
ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဝစီသောစေယျံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ မနောသောစေယျံ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ
ကာမစ္ဆန္တံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္ဆန္တော”တိ ပဇာနာဘိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ
ကာမစ္ဆန္တံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္ဆန္တော”တိ ပဇာနာဘိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ

ကာမတ္တန္တဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ကာမတ္တန္တဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ ပဟိနဿ ကာမတ္တန္တဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒေါ”တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒေါ”တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ဗျာပါဒဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ဗျာပါဒဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟိနဿ ဗျာပါဒဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓံ”န္တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓံ”န္တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ထိနမိဒ္ဓဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ထိနမိဒ္ဓဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟိနဿ ထိနမိဒ္ဓဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ”န္တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ”န္တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟိနဿ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆာံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆာံ”တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆာံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆာံ”တိ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ အနုပ္ပန္နာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟိနာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ မနောသောစေယျံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏိ သောစေယျာနိတိ။

* ကာယသုစိံ ဝစီသုစိံ၊ စေတောသုစိံ အနာသဝံ။
 သုစိံ သောစေယျသမ္ပန္နံ၊ အာဟု နိနာတပါပကန္တိ။
 နဝမံ။

၁၀-မောနေယျသုတ္တံ

၁၂၃။ တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ မောနေယျာနိ။ ကတမာနိ တိဏိ? ကာယ-
 မောနေယျံ ဝစီမောနေယျံ မနောမောနေယျံ။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ

* ၃၁-၂၃၃-ပိဋေပိ။

ကာယမောနေယျံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဗြဟ္မစရိယာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကာယမောနေယျံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဝစီမောနေယျံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဝိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ သမ္ပပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဝစီမောနေယျံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ မနောမောနေယျံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ မနောမောနေယျံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏိ မောနေယျာနိတိ။

ကာယမုနိံ ဝစီမုနိံ၊ စေတောမုနိံ အနာသဝံ။
မုနိံ မောနေယျသမ္ပန္နံ၊ အာဟု သဗ္ဗပ္ပဟာယိနန္တိ။

ဒသမံ။

အာပါယိကဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

တဿုဒ္ဓါနံ

အာပါယိကော ဒုလ္လဘော အပ္ပမေယျံ၊ အာနေဉ္စဝိပတ္တိသမ္ပဒါ။
အပဏ္ဏကော စ ကမ္မန္တော၊ ဝေ သောစေယျာနိ မောနေယျန္တိ။

(၁၃) ၃-ကုသိနာရဝဂ္ဂ

၁-ကုသိနာရသုတ္တ

၁၂၄။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကုသိနာရာယံ ဝိဟရတိ ဗလိဟရဏေ ဝန-
သဏ္ဍေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ
တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စယောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အညတရံ ဂါမံ ဝါ နိဂမံဝါ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ။
တမေနံ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ ဥပသင်္ကမိတွာ သွာတနာယ ဘက္ခေန

နိမန္တေတိ၊ အာကင်္ခမာနော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဓိဝါသေတိ။ သော တဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တဝီဝရမာဒါယ ယေန တဿ ဂဟပတိဿ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တဿ ဝါ နိဝေသနံ တေနုပသင်္ကမတိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသိဒတိ၊ တမေနံ သော ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ ပဏီတေန ခါဒနိယေန ဘောဇနိယေန သဟတ္တာ သန္တပေတိ သမ္ပဝါရေတိ။

တဿ ဧဝံ ဟောတိ “သာဓု ဝတ မျာယံ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ ပဏီတေန ခါဒနိယေန ဘောဇနိယေန သဟတ္တာ သန္တပေတိ သမ္ပဝါရေတိ”တိ။ ဧဝံဗ္ဗိဿ ဟောတိ “အဟော ဝတ မာယံ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ အာယတိဗ္ဗိ ဧဝရူပေန ပဏီတေန ခါဒနိယေန ဘောဇနိယေန သဟတ္တာ သန္တပေယျ သမ္ပဝါရေယျာ”တိ။ သော တံ ပိဏ္ဍပါတံ ဂထိတော မုစ္ဆိတော အဇ္ဈောသန္ဓော ၂ အနာဒိနဝဒဿာဝီ အနိဿရဏပညော ပရိဘူတေ၊ သော တတ္ထ ကာမဝိတက္ကမ္ဘိ ဝိတက္ကေတိ၊ ဗျာပါဒဝိတက္ကမ္ဘိ ဝိတက္ကေတိ၊ ဝိဟိံသာ-ဝိတက္ကမ္ဘိ ဝိတက္ကေတိ။ ဧဝရူပဿာဟံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဒိန္နံ န မဟပုလန္တိ ဝဒါမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ပမတ္တော ဟိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဟရတိ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အညတရံ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ၊ တမေနံ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ ဥပသင်္ကမိတွာ သွာတနာယ ဘတ္တေန နိမန္တေတိ၊ အာကင်္ခမာနော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဓိဝါသေတိ။ သော တဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တဝီဝရမာဒါယ ယေန တဿ ဂဟပတိဿ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တဿ ဝါ နိဝေသနံ တေနုပသင်္ကမတိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသိဒတိ၊ တမေနံ သော ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ ပဏီတေန ခါဒနိယေန ဘောဇနိယေန သဟတ္တာ သန္တပေတိ သမ္ပဝါရေတိ။

တဿ န ဧဝံ ဟောတိ “သာဓု ဝတ မျာယံ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ ပဏီတေန ခါဒနိယေန ဘောဇနိယေန သဟတ္တာ သန္တပေတိ သမ္ပဝါရေတိ”တိ။ ဧဝံဗ္ဗိဿ န ဟောတိ “အဟော ဝတ မာယံ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ အာယတိဗ္ဗိ ဧဝရူပေန ပဏီတေန ခါဒနိယေန ဘောဇနိယေန သဟတ္တာ သန္တပေယျ သမ္ပဝါရေယျာ”တိ။ သော တံ ပိဏ္ဍပါတံ အဂထိတော အမုစ္ဆိတော အနဇ္ဈောသန္ဓော အာဒိနဝဒဿာဝီ နိဿရဏပညော ပရိဘူတေ၊ သော တတ္ထ

၁-ဂမိတော (သျှာ၊ ကံ၊ က) ၂-အဇ္ဈောပန္နော (သိ၊ က) အဇ္ဈောပန္နော (ဇိကာ)

နေက္ခမ္ပဝိတက္ကမ္ဘိ ဝိတက္ကေတိ၊ အဗျာပါဒဝိတက္ကမ္ဘိ ဝိတက္ကေတိ၊ အဝိဟိံသာ-
ဝိတက္ကမ္ဘိ ဝိတက္ကေတိ။ ဝေရူပဿာဟံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဒိန္နံ မဟပ္ပလန္တိ
ဝဒါမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အပ္ပမတ္တော ဟိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဟရတိတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဘဏ္ဍနသုတ္တ

၁၂၅။ ယဿံ ဘိက္ခဝေ ဒိဿာယံ ဘိက္ခု။ ဘဏ္ဍနဇာတာ ကလဟဇာတာ
ဝိဝါဒါပန္နာ အညမညံ မုခသတ္တိဟိ ဝိတုဒန္တာ ဝိဟရန္တိ။ မနသိ ကာတုမ္ဘိ မေ
ဇော ဘိက္ခဝေ ဒိဿာ န ဖာသု ဟောတိ၊ ပဂေဝ ဂန္တု။ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂစ္ဆာမိ—
အဒ္ဓါ တေ အာယသ္မန္တော တယော ဓမ္မေ ပဇဟိံသု၊ တယော ဓမ္မေ
ဗဟုလမကံသု။ ကတမေ တယော ဓမ္မေ ပဇဟိံသု? နေက္ခမ္ပဝိတက္ကံ အဗျာပါဒ-
ဝိတက္ကံ အဝိဟိံသာဝိတက္ကံ။ ဣမေ တယော ဓမ္မေ ပဇဟိံသု။ ကတမေ တယော
ဓမ္မေ ဗဟုလမကံသု? ကာမဝိတက္ကံ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ ဝိဟိံသာဝိတက္ကံ။ ဣမေ
တယော ဓမ္မေ ဗဟုလမကံသု။ ယဿံ ဘိက္ခဝေ ဒိဿာယံ ဘိက္ခု။ ဘဏ္ဍနဇာတာ
ကလဟဇာတာ ဝိဝါဒါပန္နာ အညမညံ မုခသတ္တိဟိ ဝိတုဒန္တာ ဝိဟရန္တိ။ မနသိ
ကာတုမ္ဘိ မေ ဇော ဘိက္ခဝေ ဒိဿာ န ဖာသု ဟောတိ၊ ပဂေဝ ဂန္တု။
နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂစ္ဆာမိ “အဒ္ဓါ တေ အာယသ္မန္တော ဣမေ တယော ဓမ္မေ ပဇဟိံသု၊
ဣမေ တယော ဓမ္မေ ဗဟုလမကံသု”။

ယဿံ ပန ဘိက္ခဝေ ဒိဿာယံ ဘိက္ခု။ သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ အဝိဝဒမာနာ
ဒီရောဒကီဘူတာ အညမညံ ပိယစက္ခုဟိ သမ္ပဿန္တာ ဝိဟရန္တိ။ ဂန္တုမ္ဘိ မေ
ဇော ဘိက္ခဝေ ဒိဿာ ဖာသု ဟောတိ၊ ပဂေဝ မနသိ ကာတု။ နိဋ္ဌမေတ္ထ
ဂစ္ဆာမိ—အဒ္ဓါ တေ အာယသ္မန္တော တယော ဓမ္မေ ပဇဟိံသု၊ တယော
ဓမ္မေ ဗဟုလမကံသု။ ကတမေ တယော ဓမ္မေ ပဇဟိံသု? ကာမဝိတက္ကံ
ဗျာပါဒဝိတက္ကံ ဝိဟိံသာဝိတက္ကံ။ ဣမေ တယော ဓမ္မေ ပဇဟိံသု။ ကတမေ
တယော ဓမ္မေ ဗဟုလမကံသု? နေက္ခမ္ပဝိတက္ကံ အဗျာပါဒဝိတက္ကံ အဝိဟိံသာ-
ဝိတက္ကံ။ ဣမေ တယော ဓမ္မေ ဗဟုလမကံသု။ ယဿံ ဘိက္ခဝေ ဒိဿာယံ ဘိက္ခု။
သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ အဝိဝဒမာနာ ဒီရောဒကီဘူတာ အညမညံ ပိယစက္ခုဟိ
သမ္ပဿန္တာ ဝိဟရန္တိ။ ဂန္တုမ္ဘိ မေ ဇော ဘိက္ခဝေ ဒိဿာ ဖာသု ဟောတိ၊
ပဂေဝ မနသိ ကာတု။ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂစ္ဆာမိ “အဒ္ဓါ တေ အာယသ္မန္တော ဣမေ
တယော ဓမ္မေ ပဇဟိံသု၊ ဣမေ တယော ဓမ္မေ ဗဟုလမကံသု”တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဂေါတမကစေတီယသုတ္တ

၁၂၆။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ ဂေါတမကေ စေတီယေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ပစ္စသောသံ။ ဘဂဝါ တေဒဂေါစ—

“အဘိညာယာဟံ ဘိက္ခပေ ဓမ္မံ ဒေသေမိ နော အနဘိညာယ၊ သနိဒါနာဟံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မံ ဒေသေမိ နော အနိဒါနံ၊ သပ္ပါဠိဟာရိယာဟံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မံ ဒေသေမိ နော အပ္ပါဠိဟာရိယံ။ တဿ မယံ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ ဓမ္မံ ဒေသယတော နော အနဘိညာယ၊ သနိဒါနံ ဓမ္မံ ဒေသယတော နော အနိဒါနံ၊ သပ္ပါဠိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသယတော နော အပ္ပါဠိဟာရိယံ ကရဏီယော ဩဝါဒေါ ကရဏီယာ အနုသာသနီ၊ အလဉ္စ ပန ဝေါ ဘိက္ခဝေ တုဠိယာ အလံ အတ္တမနတာယ အလံ သောမနဿာယ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ၊ သွာက္ခာတော ဓမ္မော၊ သုပ္ပုဋ္ဌိပန္နော သံဃော”တိ။

ဣဒမဂေါစ ဘဂဝါ၊ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။ ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ သဟဿီ လောက-
ဓာတု အကမ္ပိတ္တာတိ။ ။တတိယံ။

၄-အရဏ္ဏုကာလာမသုတ္တ

၁၂၇။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနော ယေန ကပိလဝတ္ထု တဒဝသရိ။ အသောသိ ခေါ မဟာနာမော သက္ကော “ဘဂဝါ ကိရ ကပိလဝတ္ထု အနုပ္ပတ္တော”တိ။ အထ ခေါ မဟာနာမော သက္ကော ယေန ဘဂဝါ ‘တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတံ ခေါ မဟာနာမံ သက္ကံ ဘဂဝါ တေဒဂေါစ—

“ဂစ္ဆ မဟာနာမ၊ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ တထာရူပံ အာဝသထံ ဇာန၊ ယတ္ထဇ္ဇ မယံ ဧကရတ္ထိံ ဝိဟရေယျာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ မဟာနာမော သက္ကော ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ ကပိလဝတ္ထု ပဝိသိတွာ ဧကဝလကပ္ပံ ကပိလဝတ္ထု အန္ဓာဟိဏ္ဏန္တော နာဒ္ဒသ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ တထာရူပံ အာဝသထံ၊ ယတ္ထဇ္ဇ ဘဂဝါ ဧကရတ္ထိံ ဝိဟရေယျ။

အထ ခေါ မဟာနာမော သက္ကော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ တေဒဂေါစ “နတ္ထိ ဘန္တေ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ တထာရူပေါ

ပဏ္ဍာသက] (၁၃) ၃-ကုသိနာရဝဂ္ဂ ၄-ဘရဏ္ဍကလာမသုတ္တ ၂၀၁

အာဝသထော၊ ယတ္ထဇ္ဇ ဘဂဝါ ဧကရတ္ထိံ ဝိဟရေယျ။ အယံ ဘန္တေ ဘရဏ္ဍကလာမော ဘဂဝတော ပုရာဏသဗြဟ္မစာရိ၊ တဿဇ္ဇ ဘဂဝါ အဿမေ ဧကရတ္ထိံ ဝိဟရတူ”တိ။ ဂစ္ဆ မဟာနာမ သန္တရံ ပညာပေဟိတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ မဟာနာမော သက္ကော ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ ယေန ဘရဏ္ဍဿ ကလာမဿ အဿမော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ သန္တရံ ပညာပေတွာ ဥဒကံ ဌပေတွာ ပါဒါနံ ဓောဝနာယ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “သန္တတော ဘန္တေ သန္တာရော ဥဒကံ ဌပိတံ ပါဒါနံ ဓောဝနာယ၊ ယဿဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ ကာလံ မညတိ”တိ။

အထခေါဘဂဝါယေနဘရဏ္ဍဿကလာမဿအဿမောတေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာပညတ္တေအာသနေနိသီဒိ၊ နိသဇ္ဇခေါဘဂဝါပါဒေပက္ခာလေသိ။ အထ ခေါ မဟာနာမဿ သက္ကဿ တေဒဟောသိ “အကာလော ခေါ အဇ္ဇ ဘဂဝန္တံ ပယိရူပသိတုံ၊ ကိလန္တော ဘဂဝါ၊ သွေ ဒါနာဟံ ဘဂဝန္တံ ပယိရူပါ သိဿာမီ”တိ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။

အထ ခေါ မဟာနာမော သက္ကော တဿာ ရတ္ထိယာ အစ္စယေန ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသီန္တံ ခေါ မဟာနာမံ သက္ကံ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ “တယော ခေါမေ မဟာနာမ သတ္တာရော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ”။ ကတမေ တယော? ဣဓ မဟာနာမ ဧကစ္စော သတ္တာ ကာမာနံ ပရိညံ ပညာပေတိ၊ န ရူပါနံ ပရိညံ ပညာပေတိ၊ န ဝေဒနာနံ ပရိညံ ပညာပေတိ။ ဣဓ ပန မဟာနာမ ဧကစ္စော သတ္တာ ကာမာနံ ပရိညံ ပညာပေတိ၊ ရူပါနံ ပရိညံ ပညာပေတိ၊ န ဝေဒနာနံ ပရိညံ ပညာပေတိ။ ဣဓ ပန မဟာနာမ ဧကစ္စော သတ္တာ ကာမာနံ ပရိညံ ပညာပေတိ၊ ရူပါနံ ပရိညံ ပညာပေတိ၊ ဝေဒနာနံ ပရိညံ ပညာပေတိ။ ဣမေ ခေါ မဟာနာမ တယော သတ္တာရော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ”။ ဣမေသံ မဟာနာမ တိဏ္ဍံ သတ္တာရနံ ဧကော နိဋ္ဌာ ဥဒါဟု ပုထု နိဋ္ဌာတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘရဏ္ဍကလာမော မဟာနာမံ သက္ကံ တေဒဝေါစ “ဧကောတိ မဟာနာမ ဝဒေဟိ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဂဝါ မဟာနာမံ သက္ကံ တေဒဝေါစ “နာနာတိ မဟာနာမ ဝဒေဟိ”တိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ ဘရဏ္ဍကလာမော မဟာနာမံ သက္ကံ တေဒဝေါစ “ဧကောတိ မဟာနာမ ဝဒေဟိ”တိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ မဟာနာမံ သက္ကံ တေဒဝေါစ “နာနာတိ မဟာနာမ ဝဒေဟိ”တိ။ တတိယမ္ပိ ခေါ ဘရဏ္ဍကလာမော မဟာနာမံ သက္ကံ တေဒဝေါစ “ဧကောတိ

မဟာနာမ ဝဒေဟီ” တိ။ တတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ မဟာနာမံ သက္ကံ တေဒဝေါစ “နာနာတိ မဟာနာမ ဝဒေဟီ” တိ။

အထ ခေါ ဘရဏ္ဍု ကာလာမဿ တေဒဟောသိ “မဟေသက္ခဿ ဝတမ္ပိ မဟာနာမဿ သက္ကဿ သမ္ပုခါ သမဏေန ဂေါတမေန ယာဝတတိယံ အပသာဒိတော၊ ယံနူနာဟံ ကပိလဝတ္ထုမှာ ပက္ကမေယျ” န္တိ။ အထ ခေါ ဘရဏ္ဍု ကာလာမော ကပိလဝတ္ထုမှာ ပက္ကာမိ။ ယံ ကပိလဝတ္ထုမှာ ပက္ကာမိ၊ တထာ ပက္ကန္တောဝ အဟောသိ၊ န ပုန ပစ္စာဂန္တိတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဟတ္ထကသုတ္တ

၁၂၀။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထ-
ဝိဇ္ဇိကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ ဟတ္ထကော ဒေဝပုတ္တော အဘိက္ကန္တဿ
ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏော ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ
ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ - ဘဂဝတော ပုရတော
“ဌဿာမီ” တိ ဩသီဒတိမေဝ သံသီဒတိမေဝ” ၊ န သက္ကောတိ သဏ္ဍာတုံ။
သေယျထာပိ နာမ သပ္ပိ ဝါ တေလံ ဝါ ဝါလုကာယ အာသိတ္တံ ဩသီဒတိမေဝ
သံသီဒတိမေဝ န သဏ္ဍာတိ။ ဝေမေဝံ ဟတ္ထကော ဒေဝပုတ္တော ဘဂဝတော
ပုရတော “ဌဿာမီ” တိ ဩသီဒတိမေဝ သံသီဒတိမေဝ၊ န သက္ကောတိ
သဏ္ဍာတုံ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ ဟတ္ထကံ ဒေဝပုတ္တံ တေဒဝေါစ “ဩဠာရိကံ ဟတ္ထက
အတ္တဘာဝံ အဘိနိဗ္ဗိနာဟီ” တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ” တိ ခေါ ဟတ္ထကော ဒေဝပုတ္တော
ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ ဩဠာရိကံ အတ္တဘာဝံ အဘိနိဗ္ဗိနိတွာ ဘဂဝန္တံ
အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ကေမန္တံ ဌိတံ ခေါ ဟတ္ထကံ ဒေဝပုတ္တံ
ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

“ယေ တေ ဟတ္ထက ဓမ္မာ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတဿ ပဝတ္တိနော အဟေသုံ၊ အပိ
နု တေ ဘေ ဓမ္မာ တေရဟိ ပဝတ္တိနော” တိ။ ယေ စ မေ ဘန္တေ ဓမ္မာ ပုဗ္ဗေ
မနုဿဘူတဿ ပဝတ္တိနော အဟေသုံ၊ တေ စ မေ ဓမ္မာ တေရဟိ ပဝတ္တိနော။
ယေ စ မေ ဘန္တေ ဓမ္မာ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတဿ နပဝတ္တိနော အဟေသုံ၊ တေ စ
မေ ဓမ္မာ တေရဟိ၊ ပဝတ္တိနော။ သေယျထာပိ ဘန္တေ ဘဂဝါ တေရဟိ
အာကိဏ္ဏော ဝိဟရတိ ဘိက္ခူဟိ ဘိက္ခူနီဟိ ဥပါသကေဟိ ဥပါသိကာဟိ

၁-ဩသီဒတိ စေဝ သံသီဒတိ စ (သီ၊ ဣ)၊ ဩသီဒတိ သံသီဒတိ (သျှ၊ ကံ)

ရာဇူဟိ ရာဇမဟာမတ္တေဟိ တိတ္ထိယေဟိ တိတ္ထိယသာဝကေဟိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ အာကိဏ္ဏော ဝိဟရာမိ ဒေဝပုတ္တေဟိ။ ဒူရတောပိ ဘန္တေ ဒေဝပုတ္တာ အာဂစ္ဆန္တိ “ဟတ္ထကဿ ဒေဝပုတ္တဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သောဿာ- မာ”တိ။ တိဏ္ဏာဟံ ဘန္တေ ဓမ္မာနံ အတိတ္ထော အပ္ပဋ္ဌိဝါနော ကာလင်္ဂတော။ ကတမေသံ တိဏ္ဏံ? ဘဂဝတော အဟံ ဘန္တေ ဒဿနဿ အတိတ္ထော အပ္ပဋ္ဌိဝါနော ကာလင်္ဂတော၊ သဒ္ဓမ္မသဝနဿာဟံ ဘန္တေ အတိတ္ထော အပ္ပဋ္ဌိဝါနော ကာလင်္ဂတော၊ သံဃဿာဟံ ဘန္တေ ဥပဋ္ဌာနဿ အတိတ္ထော အပ္ပဋ္ဌိဝါနော ကာလင်္ဂတော။ ဣမေသံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ တိဏ္ဏံ ဓမ္မာနံ အတိတ္ထော အပ္ပဋ္ဌိဝါနော ကာလင်္ဂတောတိ။

နာဟံ ဘဂဝတော ဒဿနဿ၊ တိတ္ထိမဇ္ဈဂါ^၁ ကုဒါစနံ။
သံဃဿ ဥပဋ္ဌာနဿ၊ သဒ္ဓမ္မသဝနဿ စ။
အဓိသီလံ သိက္ခမာနော၊ သဒ္ဓမ္မသဝနေ ရတော။
တိဏ္ဏံ ဓမ္မာနံ အတိတ္ထော၊ ဟတ္ထကော အဝိဟံ ဂတောတိ။

ပဉ္စမံ။

၆-ကဋုရိယသုတ္တ

၁၂၉။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဗာရာဏသီယံ ဝိဟရတိ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ ဗာရာဏသီ^၂ ပိဏ္ဏာယ ပါဝိသိ။ အဒ္ဓဿ ခေါ ဘဂဝါ ဂေါယောဂဝိလက္ခသ္မိ^၂ ပိဏ္ဏာယ စရမာနော^၃ အညတရံ ဘိက္ခု ရိတ္တဿာဒံ ဗာဟိရဿာဒံ မုဋ္ဌဿတိ^၄ အသမ္ပဇာနံ အသမာဟိတံ ဝိဗ္ဗန္တစိတ္တံ ပါကတိန္ဓိယံ၊ ဒိသွာ တံ ဘိက္ခု တေဒဝေါစ—

“မာ ခေါ တံ ဘိက္ခု အတ္တာနံ ကဋုရိယမကာသိ၊ တံ ဝတ ဘိက္ခု ကဋုရိယကတံ အတ္တာနံ အာမဂန္ဓေန^၅ အဝဿုတံ မက္ခိကာ နာနုပတိဿန္တိ နာန္တာဿဝိဿန္တိတိ^၆ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ”တိ။ အထ ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝတာ ဣဒိနာ ဩဝါဒေန ဩဝဒိတော သံဝေဂမာပါဒိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဗာရာဏသီယံ ပိဏ္ဏာယ စရိတွာ ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဏပါတပဋိက္ကန္တော ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ—“ဣဓာဟံ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ

၁-တိတ္ထိ တိတ္ထိသမ္ဘဝံ (က) ၂-ဂေါယောဂဝိလက္ခသ္မိ (သု၊ ဝ၊ က)
၃-စရမာနံ (က) ၄-အာမဂန္ဓေနံ (သိ၊ သု၊ ဝ၊ က) ၅-နာနုပတိဿန္တိ (က)

ဗာရာဏသီ ပိဏ္ဍာယ ပါရိသီ၊ အဒ္ဓသံ ခေါ် အဟံ ဘိက္ခဝေ ဂေါယောဂ-
ပိလက္ခသ္မိံ ပိဏ္ဍာယ စရမာနော အညတရံ ဘိက္ခု ရိတ္တဿာဒံ ဗာဟိရဿာဒံ
မုဋ္ဌဿတိံ အသမ္ပဇာနံ အသမာဟိတံ ဝိဗ္ဗန္တစိတ္တံ ပါကတိန္ဒြိယံ၊ ဒိသ္မာ တံ
ဘိက္ခု တေဒဝေါစံ—

‘မာ ခေါ် တံ ဘိက္ခု အတ္တာနံ ကဠုရိယမကာသိ၊ တံ ဝတ ဘိက္ခု
ကဠုရိယကတံ အတ္တာနံ အာမဂန္ဓေန အဝဿုတံ မက္ခိကာ နာနုပတိဿန္တိ
နာန္တာဿဝိဿန္တိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ’တိ။ အထံ ခေါ် ဘိက္ခဝေ သော ဘိက္ခု
မယာ ဣမိနာ ဩဝါဒေန ဩဝဒိတော သံဝေဂမာပါဒိ’တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ
အညတရော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ကိံ န ခေါ် ဘန္တေ ကဠုရိယံ၊
ကော အာမဂန္ဓော၊ ကာ မက္ခိကာ”တိ။

အဘိဇ္ဈာ ခေါ် ဘိက္ခု ကဠုရိယံ၊ ဗျာပါဒေါ အာမဂန္ဓော၊ ပါပကာ
အကုသလာ ဝိတက္ကာ မက္ခိကာ၊ တံ ဝတ ဘိက္ခု ကဠုရိယကတံ အတ္တာနံ
အာမဂန္ဓေန အဝဿုတံ မက္ခိကာ နာနုပတိဿန္တိ နာန္တာဿဝိဿန္တိတိ နေတံ
ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိတိ။

အဂုတ္တံ စက္ခုသောတသ္မိံ၊ ဣန္ဒြိယေသု အသံဝတံ။
မက္ခိကာနုပတိဿန္တိ၊ သင်္ကပ္ပါ ရာဂနိဿိတာ။
ကဠုရိယကတော ဘိက္ခု၊ အာမဂန္ဓေ အဝဿုတော။
အာရကာ ဟောတိ နိဗ္ဗာနာ၊ ဝိသုဘဿေဝ ဘာဂဝါ။
ဂါမေ ဝါ ယဒိ ဝါရညေ၊ အလဒ္ဓါ သမထမတ္တနော။
ပရေတိ၊ ဗာလော ဒုဗ္ဗေဓော၊ မက္ခိကာဟိ ပုရက္ခတော။
ယေ စ သီလေန သမ္ပန္နာ၊ ပညာယူပသမေရတာ။
ဥပသန္တာ သုခံ သေန္တိ၊ နာသယိတွာန မက္ခိကာတိ။

ဆဋ္ဌံ။

၇-ပဌမအနုရုဒ္ဓသုတ္တ

၁၃၀။ အထ ခေါ် အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊
ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိဿိန္ဓော
ခေါ် အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ဣဓာဟံ ဘန္တေ ဒိဗ္ဗေန

၁-သမမတ္တနော (သီ၊ သျာ၊ ကံ)၊ သမ္ပမတ္တနော (ဋ) ၂-စရေတိ (သျာ၊ က)

စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန ယောဘုလျှောန ပဿာမိ မာတုဂါမံ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇမာနံ။ ကတိဟိ န ခေါ ဘန္တေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော မာတုဂါမော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ”တိ။

တိဟိ ခေါ အနုရုဒ္ဓ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော မာတုဂါမော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ကတမေဟိ တိဟိ? ဣဓ အနုရုဒ္ဓ မာတုဂါမော ပုဗ္ဗဏှသမယံ မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ မဇ္ဈိန္ဒိကသမယံ ဣဿာပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ သာယန္တသမယံ ကာမရာဂပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ အနုရုဒ္ဓ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော မာတုဂါမော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ဒုတိယအနုရုဒ္ဓသုတ္တ

၁၃၁။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ယေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ တေဒဝေါစ “ဣဓာဟံ အာဝုသော သာရိပုတ္တ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တ-မာနုသကေန သဟဿံ လောကံ ဩလောကေမိ၊ အာရဒ္ဓံ ခေါ ပန မေ ဝိရိယံ အသလ္လိနံ၊ ဥပဋ္ဌိတာ သတိ အသမ္ပုဋ္ဌာ၊ ပဿဒ္ဓေါ ကာယော အသာရဒ္ဓေါ၊ သမာဟိတံ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ၊ အထ စ ပန မေ နာနုပါဒါယ ၊ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ”တိ။

ယံ ခေါ တေ အာဝုသော အနုရုဒ္ဓ ဧဝံ ဟောတိ “အဟံ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သဟဿံ လောကံ ဝေါလောကေမိ”တိ၊ ဣဒံ ဘေ မာနသ္မိ။ ယမိ တေ အာဝုသော အနုရုဒ္ဓ ဧဝံ ဟောတိ “အာရဒ္ဓံ ခေါ ပန ခေ ဝိရိယံ အသလ္လိနံ၊ ဥပဋ္ဌိတာ သတိ အသမ္ပုဋ္ဌာ၊ ပဿဒ္ဓေါ ကာယော အသာရဒ္ဓေါ၊ သမာဟိတံ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ”န္တိ၊ ဣဒံ တေ ဥဒ္ဓစ္စသ္မိ။ ယမိ တေ အာဝုသော အနုရုဒ္ဓ ဧဝံ ဟောတိ “အထ စ ပန မေ နာနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ”တိ။

၁-အပမ္ပုဋ္ဌာ (သိ)၊ အပမုဋ္ဌာ (သု၊ ကံ) ၂-န အနုပါဒါယ (သိ၊ သု၊ ကံ၊ ဣ)

ဣဒံ တေ ကုက္ကုစ္စသ္မိံ။ သာဓု ဝတာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ဣမေ တယော ဓမ္မေ ပဟာယ ဣမေ တယော ဓမ္မေ အမနသိကရိတွာ အမတာယ ဓာတုယာ စိတ္တံ ဥပသံဟရတူတိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ အပရေန သမယေန ဣမေ တယော ဓမ္မေ ပဟာယ ဣမေ တယော ဓမ္မေ အမနသိကရိတွာ အမတာယ ဓာတုယာ စိတ္တံ ဥပသံဟရိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ဧကော ဝုပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရန္တော နစိရသေဝ ယဿတ္ထာယ ကုလပုတ္တာ သမ္ပဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ တဒနုတ္တရံ မြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကဘွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ၊ “ဒိဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ မြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏိယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တယာ”တိ အဗ္ဘညာသိ။ အညတရော စ ပနာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ အရဟတံ အဟောသီတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ပဋိစ္စန္ဒသုတ္တ

၁၃၂။ တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စန္ဒာနိ အာဝဟန္တိ၊ နော ဝိဝဋ္ဋာနိ။ ကတမာနိ တိဏိ? မာတုဂါမော ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စန္ဒော အာဝဟတိ နော ဝိဝဋ္ဋော၊ မြာဟ္မဏာနံ ဘိက္ခဝေ မန္တာ ပဋိစ္စန္ဒာ အာဝဟန္တိ နော ဝိဝဋ္ဋော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စန္ဒာ အာဝဟတိ နော ဝိဝဋ္ဋော။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏိ ပဋိစ္စန္ဒာနိ အာဝဟန္တိ နော ဝိဝဋ္ဋာနိ။

တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဝိဝဋ္ဋာနိ ဝိရောစန္တိ နော ပဋိစ္စန္ဒာနိ။ ကတမာနိ တိဏိ? စန္ဒမဏ္ဍလံ ဘိက္ခဝေ ဝိဝဋ္ဋံ ဝိရောစတိ နော ပဋိစ္စန္ဒံ၊ သူရိယမဏ္ဍလံ ဘိက္ခဝေ ဝိဝဋ္ဋံ ဝိရောစတိ နော ပဋိစ္စန္ဒံ၊ တထာဂတပ္ပဝေဒိတော ဓမ္မဝိနယော ဘိက္ခဝေ ဝိဝဋ္ဋော ဝိရောစတိ နော ပဋိစ္စန္ဒော။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏိ ဝိဝဋ္ဋာနိ ဝိရောစန္တိ နော ပဋိစ္စန္ဒာနိတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-လေခသုတ္တ

၁၃၃။ ကယောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? ပါသာဏလေခပမော ပုဂ္ဂလော၊ ပထဝိလေခပမော ပုဂ္ဂလော၊ ဥဒကလေခပမော ပုဂ္ဂလော။ ကဘမော စ ဘိက္ခဝေ ပါသာဏလေခပမော ပုဂ္ဂလော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကဇ္ဇော ပုဂ္ဂလော အဘိဏှံ ကုဇ္ဈတိ၊ သော စ ခွာ

၁-ဥပသံဟာသိ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)၊ ဥပသံဟရတိ (က) ၂-ဝဟန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

ကောဓော ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပါသာဏေ လေခါ န ဒိပ္ပံ လုဇ္ဇတိ ဝါတေန ဝါ ဥဒကေန ဝါ၊ စိရဋ္ဌိတိကာ ဟောတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဘိဏှံ ကုဇ္ဈတိ၊ သော စ ခုဿ ကောဓော ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပါသာဏလေဇူပမော ပုဂ္ဂလော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပထဝိလေဇူပမော ပုဂ္ဂလော? ဣခ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဘိဏှံ ကုဇ္ဈတိ၊ သော စ ခုဿ ကောဓော န ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပထဝိယာ လေခါ ဒိပ္ပံ လုဇ္ဇတိ ဝါတေန ဝါ ဥဒကေန ဝါ၊ န စိရဋ္ဌိတိကာ ဟောတိ၊ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဘိဏှံ ကုဇ္ဈတိ၊ သော စ ခုဿ ကောဓော န ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပထဝိလေဇူပမော ပုဂ္ဂလော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ဥဒကလေဇူပမော ပုဂ္ဂလော? ဣခ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာဂါဠေနပိ ဝုစ္စမာနော ဖရုသေနပိ ဝုစ္စမာနော အမနာပေနပိ ဝုစ္စမာနော သန္ဓိယတိမေဝံ သံသန္တတိမေဝံ သမ္မောဒတိမေဝံ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဥဒကေ လေခါ ဒိပ္ပံယေဝ ပဋိဝိဂစ္ဆတိ၊ န စိရဋ္ဌိတိကာ ဟောတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာဂါဠေနပိ ဝုစ္စမာနော ဖရုသေနပိ ဝုစ္စမာနော အမနာပေနပိ ဝုစ္စမာနော သန္ဓိယတိမေဝံ သံသန္တတိမေဝံ သမ္မောဒတိမေဝံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဥဒကလေဇူပမော ပုဂ္ဂလော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။ဒဿမံ။

ကုသိနာရဝဂ္ဂေါ တတိယော။

တဿုဒ္ဓါနံ

ကုသိနာရဘဏ္ဍနာ စေဝ၊ ဂေါတမဘရဏ္ဍုဟတ္ထကော။
ကဋုဝိယံ ဒွေ အနုရုဒ္ဓါ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ လေခေန တေ ဒဿတိ။

(၁၄) ၄-ယောဓာဇီဝဝဂ္ဂ

၁-ယောဓာဇီဝသုတ္တ

၁၃၄။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္တာဂတော ယောဓာဇီဝေါ ရာဇာ-
ရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂန္တေဝ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ ကတမေဟိ

၁-.....ယေဝ (သျှာကံ)၊.....စေဝ (ဣ)၊ ၂-အဘိ ၃-၁၃၇-ပိဋကေ၊

တိဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယောဓာဇီဝေါ ဒူရေ ပါတီ စ ဟောတိ, အက္ခဏဝေဓိ စ, မဟတော စ ကာယဿ ပဒါလေတာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ယောဓာဇီဝေါ ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂေါ။ ရညော အင်္ဂန္တေဝ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ။ ပ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ ကတမေဟိ တိဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒူရေ ပါတီ စ ဟောတိ, အက္ခဏဝေဓိ စ, မဟတော စ ကာယဿ ပဒါလေတာ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒူရေ ပါတီ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟိနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ။ သဗ္ဗံ ရူပံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ” တိ ဝေမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတိ။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တာ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကာ ဝါ သုခုမာ ဝါ ဟိနာ ဝါ ပဏီတာ ဝါ ယာ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ။ သဗ္ဗံ ဝေဒနံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ” တိ ဝေမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတိ။ ယာ ကာစိ သညာ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တာ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကာ ဝါ သုခုမာ ဝါ ဟိနာ ဝါ ပဏီတာ ဝါ ယာ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ။ သဗ္ဗံ သညံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ” တိ ဝေမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတိ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တာ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကာ ဝါ သုခုမာ ဝါ ဟိနာ ဝါ ပဏီတာ ဝါ ယေ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရေ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ” တိ ဝေမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတိ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟိနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ။ သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ” တိ ဝေမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒူရေ ပါတီ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အက္ခဏဝေဓိ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု “ဣဒံ ဒုက္ခ” န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ “အယံ ဒုက္ခသမုဒယော” တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓော” တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ “အယံ

၁-သဗ္ဗာ ဝေဒနာ (သျှာ၊ကံ၊ဣ၊က)၊ ဥပရိ ၄၉၀-ပိဋေပိ။ ၂-သဗ္ဗာ သညာ (သျှာ၊ကံ၊ဣ၊က)

ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အက္ခဏဝေဓိ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မဟတော ကာယဿ ပဒါလေတာ ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မဟန္တံ အဝိဇ္ဇာက္ခန္ဓံ ပဒါလေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မဟတော ကာယဿ ပဒါလေတာ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ။ ပ။ အနတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ပရိသာသုတ္တ

၁၃၅။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ တိဿော? ဥက္ကာစိတ-
ဝိနိတာ ပရိသာ, ပဋိပုစ္ဆာဝိနိတာ ပရိသာ, ယာဝတာဝိနိတာ ပရိသာ။ ဣမာ
ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော ပရိသာတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-မိတ္တသုတ္တ

၁၃၆။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော မိတ္တော သေဝိတဗ္ဗော။
ကတမေဟိ တီဟိ?( ) ၊ ဒုဒ္ဒဒံ ဒဒါတိ၊ ဒုက္ကရံ ကရောတိ၊ ဒုက္ခမံ ခမတိ။ ဣမေဟိ
ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော မိတ္တော သေဝိတဗ္ဗောတိ။ ။
တတိယံ။

၄-ဥပ္ပါဒါသုတ္တ

၁၃၇။ ဥပ္ပါဒါ ဝါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတာနံ အနုပ္ပါဒါ ဝါ တထာဂတာနံ
ဌိဟာဝ သာ ဓာတု ဓမ္မဋ္ဌိတတာ ဓမ္မနိယာမတာ။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ တံ
တထာဂတော အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ အဘိသမေတိ၊ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိတွာ အဘိသမေတွာ
အာစိက္ခတိ ဒေသေတိ ပညာပေတိ ပဋ္ဌပေတိ ဝိဝရတိ ဝိဘဇတိ ဥက္ကာနိ-
ကရောတိ “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ”တိ။ ဥပ္ပါဒါ ဝါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတာနံ
အနုပ္ပါဒါ ဝါ တထာဂတာနံ ဌိဟာဝ သာ ဓာတု ဓမ္မဋ္ဌိတတာ ဓမ္မနိယာမတာ
သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ၊ တံ တထာဂတော အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ အဘိသမေတိ။

၁-ယာဝတာဝိနိတာ (အဋ္ဌကထာယံ ပါဠိန္ဒရံ) ၂-(ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု) (ဣ၊က)

အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါတွာ အဘိသမေတွာ အာစိက္ခတိ ဒေသေတိ ပညာပေတိ ပဋ္ဌပေတိ
ဝိဝရတိ ဝိဘဇတိ ဥတ္တာနိကရေတိ “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ” တိ။ ဥပ္ပါဒါ ဝါ
ဘိက္ခဝေ တထာဂတာနံ အနုပ္ပါဒါ ဝါ တထာဂတာနံ ဌိတာဝ သာ ဓာတု
ဓမ္မဋ္ဌိတတာ ဓမ္မနိယာမတာ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ၊ တံ တထာဂတော
အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါတိ အဘိသမေတိ၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါတွာ အဘိသမေတွာ အာစိက္ခတိ
ဒေသေတိ ပညာပေတိ ပဋ္ဌပေတိ ဝိဝရတိ ဝိဘဇတိ ဥတ္တာနိကရေတိ “သဗ္ဗေ
ဓမ္မာ အနတ္တာ” တိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ကေသကမ္မလသုတ္တ

၁၃၈။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ယာနိ ကာနိစိ တန္တာဂုတာနံ ဝတ္တာနံ၊
ကေသကမ္မလော တေသံ ပဋိကိဋ္ဌော အက္ခာယတိ။ ကေသကမ္မလော ဘိက္ခဝေ
သီတေ သီတော၊ ဥဏှော ဥဏှော ဒုဗ္ဗဏှော ဒုဂ္ဂန္ဓော ဒုက္ခသမ္ဘုဒ္ဓော။ ဝေမေဝံ
ခေါ ဘိက္ခဝေ ယာနိ ကာနိစိ ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏဝါဒါနံ^၁၊ မက္ခလိဝါဒေါ
တေသံ ပဋိကိဋ္ဌော အက္ခာယတိ။

မက္ခလိ ဘိက္ခဝေ မောဃပုရိသော ဧဝံဝါဒီ ဧဝံဒိဋ္ဌိ “နတ္ထိ ကမ္မံ၊ နတ္ထိ
ကိရိယံ၊ နတ္ထိ ဝီရိယ” န္တိ။ ယေပိ တေ ဘိက္ခဝေ အဟေသံ အတိတမဒ္ဓါနံ
အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တေပိ ဘဂဝန္တော ကမ္မဝါဒါ စေဝ အဟေသံ
ကိရိယဝါဒါ စ ဝီရိယဝါဒါ စ၊ တေပိ ဘိက္ခဝေ မက္ခလိ မောဃပုရိသော
ပဋိဗာဟတိ “နတ္ထိ ကမ္မံ၊ နတ္ထိ ကိရိယံ၊ နတ္ထိ ဝီရိယ” န္တိ။ ယေပိ တေ ဘိက္ခဝေ
ဘဝိဿန္တိ အနာဂတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တေပိ ဘဂဝန္တော
ကမ္မဝါဒါ စေဝ ဘဝိဿန္တိ ကိရိယဝါဒါ စ ဝီရိယဝါဒါ စ၊ တေပိ ဘိက္ခဝေ မက္ခလိ
မောဃပုရိသော ပဋိဗာဟတိ “နတ္ထိ ကမ္မံ၊ နတ္ထိ ကိရိယံ၊ နတ္ထိ ဝီရိယ” န္တိ။ အဟမ္ပိ
ဘိက္ခဝေ တေရဟိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကမ္မဝါဒေါ စေဝ ကိရိယဝါဒေါ
စ ဝီရိယဝါဒေါ စ၊ မမ္ပိ ဘိက္ခဝေ မက္ခလိ မောဃပုရိသော ပဋိဗာဟတိ “နတ္ထိ
ကမ္မံ၊ နတ္ထိ ကိရိယံ၊ နတ္ထိ ဝီရိယ” န္တိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ နဒီမုခေ ဒိပ္ပံ ဥဒ္ဓေယျ၊^၂ ဗဟူနံ^၃ မစ္ဆာနံ
အဟိတာယ ဒုက္ခာယ အနယာယ ဗျသနာယ။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ မက္ခလိ
မောဃပုရိသော မနုဿဒိပ္ပံ မညေ လောကေ ဥပ္ပန္နော ဗဟူနံ သတ္တာနံ
အဟိတာယ ဒုက္ခာယ အနယာယ ဗျသနာယာတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၁-သမဏပ္ပဝါဒါနံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၂-ဩဒ္ဓေယျ (သီ) ၃-ဗဟူနံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

၆-သမ္ပဒါသုတ္တံ

၁၃၉။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ သမ္ပဒါ။ ကတမာ တိဿော? သဒ္ဓါသမ္ပဒါ သီလသမ္ပဒါ ပညာသမ္ပဒါ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော သမ္ပဒါတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဝုဒ္ဓိသုတ္တံ

၁၄၀။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ဝုဒ္ဓိယော။ ကတမာ တိဿော? သဒ္ဓါဝုဒ္ဓိ သီလဝုဒ္ဓိ ပညာဝုဒ္ဓိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော ဝုဒ္ဓိယောတိ။ ။သိက္ခမံ။

၈-အဿခဠုက်သုတ္တံ

၁၄၁။ တယော စ ဘိက္ခဝေ အဿခဠုက်ံ ဒေသေဿာမိ၊ တယော စ ပုရိသခဠုက်ံ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ၊ ဘာသိဿာမိတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ပစ္စယောသုံ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ တယော အဿခဠုက်ံ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အဿခဠုက်ံ ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ န ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော န အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော၊ ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အဿခဠုက်ံ ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ န အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော၊ ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အဿခဠုက်ံ ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော အဿခဠုက်ံ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ တယော ပုရိသခဠုက်ံ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုရိသခဠုက်ံ ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ န ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော န အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော၊ ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုရိသခဠုက်ံ ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ န အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော၊ ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုရိသခဠုက်ံ ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုရိသခဠုက်ံ ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ န ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော န အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ဣဒမဿ ဇေသိဉ္စ ဝဒါမိ။ အဘိဝေဓေ ခေါ ပန အဘိဝိနယေ ပဉ္စ ပုဋ္ဌော

သံသာဒေတိ^၁ နော ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ဣဒမဿ န ဝဏ္ဏသ္မိ^၂ ဝဒါမိ။ န ခေါ ပန လာဘီ
ဟောတိ စိဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယဘောသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊ ဣဒမဿ
န အာရောဟပရိဏာဟသ္မိ^၃ ဝဒါမိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုရိသခဠုကော
ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ န ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော န အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုရိသခဠုကော ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော
စ န အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော? ဣဒ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ
ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဂေါ မိနိ ပဋိပဒါ” တိ ယထာဘူတံ
ပဇာနာတိ၊ ဣဒမဿ ဇဝသ္မိ^၄ ဝဒါမိ။ အဘိဓမ္မေ ခေါ ပန အဘိဝိနယေ
ပဉ္စ ပုဋ္ဌော ဝိဿဇ္ဇေတိ နော သံသာဒေတိ၊ ဣဒမဿ ဝဏ္ဏသ္မိ^၅ ဝဒါမိ။ န ပန
လာဘီ ဟောတိ စိဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယဘောသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊
ဣဒမဿ န အာရောဟပရိဏာဟသ္မိ^၆ ဝဒါမိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုရိသခဠုကော
ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ န အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုရိသခဠုကော ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ
အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော စ? ဣဒ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ
ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဂေါ မိနိ ပဋိပဒါ” တိ ယထာဘူတံ
ပဇာနာတိ၊ ဣဒမဿ ဇဝသ္မိ^၇ ဝဒါမိ။ အဘိဓမ္မေ ခေါ ပန အဘိဝိနယေ ပဉ္စ
ပုဋ္ဌော ဝိဿဇ္ဇေတိ နော သံသာဒေတိ၊ ဣဒမဿ ဝဏ္ဏသ္မိ^၈ ဝဒါမိ။ လာဘီ ခေါ
ပန ဟောတိ စိဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယဘောသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊
ဣဒမဿ အာရောဟပရိဏာဟသ္မိ^၉ ဝဒါမိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုရိသခဠုကော
ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော စ။
ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ပုရိသခဠုကံဘိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-အဿပရဿသုတ္တ

၁၄၂။ တယော စ ဘိက္ခဝေ အဿပရဿေ ၂ ဒေသေဿာမိ တယော စ
ပုရိသပရဿေ? တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ၊ ဘာသိဿာမိတိ။
“ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု၊ ဘဂဝတော ပစ္စသေသာသုံ။ ဘဂဝါ
တေဒဝေါစ—

၁-သံဟိရေတိ(က) ၂-အဿသဒသေ(သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ) ၃-ပုရိသသဒသေ(သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

ပဏ္ဍာသက] (၁၄) ၄-ယောဓာဇီဝဂ္ဂ ၉-အဿပရဿသုတ္တံ ၂၉၃

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ တယော အဿပရဿာ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အဿပရဿော ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ န ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော န အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော၊ ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အဿပရဿော ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ န အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော၊ ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အဿပရဿော ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော အဿပရဿာ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ တယော ပုရိသပရဿာ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုရိသပရဿော ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ န ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော န အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော၊ ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုရိသပရဿော ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ န အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော၊ ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုရိသပရဿော ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုရိသပရဿော ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ န ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော န အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဉ္စန္ဒံ ဩရုက္ခာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော ဟောတိ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိ အနာဝတ္ထိမဗ္ဗော ဘသ္မာ လောကာ၊ ဣဒမဿ ဇဝသ္မိံ ဝဒါမိ။ အဘိဓမ္မေ ခေါ ပန အဘိဝိနယေ ပဉ္စ ပုဇ္ဇော သံသာဒေတိ နော ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ဣဒမဿ န ဝဏ္ဏသ္မိံ ဝဒါမိ။ န ခေါ ပန လာဘိ ဟောတိ စိဝရပိဏ္ဏပါတသေနာသန-ဂိလာနပုစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊ ဣဒမဿ န အာရောဟပရိဏာဟသ္မိံ ဝဒါမိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုရိသပရဿော ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ န ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော န အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုရိသပရဿော ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ န အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဉ္စန္ဒံ ဩရုက္ခာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော ဟောတိ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိ အနာဝတ္ထိမဗ္ဗော ဘသ္မာ လောကာ၊ ဣဒမဿ ဇဝသ္မိံ ဝဒါမိ။ အဘိဓမ္မေ ခေါ ပန အဘိဝိနယေ ပဉ္စ ပုဇ္ဇော ဝိဿဇ္ဇေတိ နော သံသာဒေတိ၊ ဣဒမဿ ဝဏ္ဏသ္မိံ ဝဒါမိ။ န ခေါ ပန လာဘိ ဟောတိ စိဝရပိဏ္ဏပါတသေနာသန-ဂိလာနပုစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊ ဣဒမဿ န အာရောဟပရိဏာဟသ္မိံ ဝဒါမိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုရိသပရဿော ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ န အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခုဝေ ပုရိသပရသေသာ ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိကာဟသမ္ပန္နော စ? ဣမ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခု ပဉ္စန္ဒံ ဩရုက္ခာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော ဟောတိ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ၊ ဣဒမဿ ဇေသိဿိ ဝဒါမိ။ အဘိဓမ္မေ ခေါ ပန အဘိဝိနယေ ပဉ္စ ပုဋ္ဌော ဝိဿဇ္ဇေတိ နော သံသာဒေတိ၊ ဣဒမဿ ဝဏ္ဏသိဿိ ဝဒါမိ။ လာဘီ ခေါ ပန ဟောတိ စိဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာန- ပုစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊ ဣဒမဿ အာရောဟပရိကာဟသိဿိ ဝဒါမိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ပုရိသပရသေသာ ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိကာဟသမ္ပန္နော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခုဝေ တယော ပုရိသ- ပရသသာတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-အဿာဇာနိယသုတ္တ

၁၄၃။ တယော စ ဘိက္ခုဝေ ဘဒြေ အဿာဇာနိယေ ဒေသေသာမိ တယော စ ဘဒြေ ပုရိသာဇာနိယေ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ၊ ဘာသိသာမိတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ ဟေ ဘိက္ခု၊ ဘဂဝတော ပစ္စယောသံ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါ။—

ကတမေ စ ဘိက္ခုဝေ ဘယော ဘဒြာ အဿာဇာနိယာ? ဣမ ဘိက္ခုဝေ ဧကစ္စော ဘဒြော အဿာဇာနိယော။ပ။ ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏ- သမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိကာဟသမ္ပန္နော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခုဝေ တယော ဘဒြာ အဿာဇာနိယာ။

ကတမေ စ ဘိက္ခုဝေ တယော ဘဒြာ ပုရိသာဇာနိယာ? ဣမ ဘိက္ခုဝေ ဧကစ္စော ဘဒြော ပုရိသာဇာနိယော။ပ။ ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏ- သမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိကာဟသမ္ပန္နော စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခုဝေ ဘဒြော ပုရိသာဇာနိယော။ပ။ ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိကာဟသမ္ပန္နော စ? ဣမ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိ ပညာဝိမုတ္တိ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပန္နံ ဝိဟရတိ၊ ဣဒမဿ ဇေသိဿိ ဝဒါမိ။ အဘိဓမ္မေ ခေါ ပန အဘိဝိနယေ ပဉ္စ ပုဋ္ဌော ဝိဿဇ္ဇေတိ နော သံသာဒေတိ၊ ဣဒမဿ ဝဏ္ဏသိဿိ ဝဒါမိ။ လာဘီ ခေါ ပန ဟောတိ စိဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသန- ဂိလာနပုစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊ ဣဒမဿ အာရောဟပရိကာဟသိဿိ ဝဒါမိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ဘဒြော ပုရိသာဇာနိယော ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ

ပဏ္ဍာသက] (၁၄) ၄-ယောဓာဇီဝဝဂ္ဂ ၁၃-တတိယမောရနိဝါပသုတ္တ ၂၉၅

ဝဏ္ဏသမ္ဗန္ဓော စ အာရောဟပရိကာဟသမ္ဗန္ဓော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ဘဠြာ ပုရိသာဇာနီယာတိ။ ။ဒသမံ။

၁၁-ပဌမမောရနိဝါပသုတ္တ

၁၄၄။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ မောရနိဝါပေ ပရိဗ္ဗာ-
ဇကာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။
“ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စယောသံ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု အစ္စန္တနိဋ္ဌော ဟောတိ
အစ္စန္တယောဂက္ခေမိ အစ္စန္တဗြဟ္မစာရိ အစ္စန္တပရိယောသာနော သေဋ္ဌော
ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေဟိ တိဟိ? အသေက္ခေန သီလက္ခန္ဓေန, အသေက္ခေန
သမာဓိက္ခန္ဓေန, အသေက္ခေန ပညာက္ခန္ဓေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ
ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု အစ္စန္တနိဋ္ဌော ဟောတိ အစ္စန္တယောဂက္ခေမိ
အစ္စန္တဗြဟ္မစာရိ အစ္စန္တပရိယောသာနော သေဋ္ဌော ဒေဝမနုဿာနန္တိ။ ။
ကောဒသမံ။

၁၂-ဒုတိယမောရနိဝါပသုတ္တ

၁၄၅။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု အစ္စန္တနိဋ္ဌော
ဟောတိ အစ္စန္တယောဂက္ခေမိ အစ္စန္တဗြဟ္မစာရိ အစ္စန္တပရိယောသာနော
သေဋ္ဌော ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေဟိ တိဟိ? ဣဒ္ဓိပါဂ္ဂိဟာရိယေန အာဒေသနာ-
ပါဂ္ဂိဟာရိယေန အနုသာသနီပါဂ္ဂိဟာရိယေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ
ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု အစ္စန္တနိဋ္ဌော ဟောတိ အစ္စန္တယောဂက္ခေမိ
အစ္စန္တဗြဟ္မစာရိ အစ္စန္တပရိယောသာနော သေဋ္ဌော ဒေဝမနုဿာနန္တိ။ ။
ဒွါဒသမံ။

၁၃-တတိယမောရနိဝါပသုတ္တ

၁၄၆။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု အစ္စန္တနိဋ္ဌော
ဟောတိ အစ္စန္တယောဂက္ခေမိ အစ္စန္တဗြဟ္မစာရိ အစ္စန္တပရိယောသာနော
သေဋ္ဌော ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေဟိ တိဟိ? သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမ္မာဉာဏေန
သမ္မာဝိမုတ္တိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု

အစ္စန္ဒနိဋ္ဌော ဟောတိ အစ္စန္ဒယောဂက္ခေမိ အစ္စန္ဒဗြဟ္မစာရိ အစ္စန္ဒပရိယော-
သာနော သေဋ္ဌော ဒေဝမနုဿာနန္တိ။ ။တေရသမံ။

ယောဓာဇီဝဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

တဿုဒ္ဓါနံ

ယောဓော ပရိသမိတ္တဉ္စ၊ ဥပ္ပါဒါ ကေသကမ္ပလော။

သမုဒါ ဝုဒ္ဓိ တယော အဿာ၊ တယော မောရနိဝါပိနောတိ။

(၁၅) ၅-မင်္ဂလဝဂ္ဂ

၁-အကုသလသုတ္တ

၁၄၇။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော
ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ တိဟိ? အကုသလေန ကာယကမ္မေန, အကုသလေန
ဝစီကမ္မေန, အကုသလေန မနောကမ္မေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ
သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။
ကတမေဟိ တိဟိ? ကုသလေန ကာယကမ္မေန, ကုသလေန ဝစီကမ္မေန,
ကုသလေန မနောကမ္မေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော
ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂတိ။ ။ပဌမံ။

၂-သာဝဇ္ဇသုတ္တ

၁၄၈။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ
နိရယေ။ ကတမေဟိ တိဟိ? သာဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန, သာဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန,
သာဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော
ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။
ကတမေဟိ တိဟိ? အနဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန, အနဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန,
အနဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန။ ဣမေဟိ ခေါ။ ပ။ ဧဝံ သဂ္ဂတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဝိသမသုတ္တ

၁၄၉။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဝိသမေန ကာယကမ္မေန၊ ဝိသမေန ဝစီကမ္မေန၊ ဝိသမေန မနောကမ္မေန။ ဣမေဟိ ခေါ။ပ။ ဧဝံ နိရယေ။

တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ။ပ။ သမေန ကာယကမ္မေန၊ သမေန ဝစီကမ္မေန၊ သမေန မနောကမ္မေန။ ဣမေဟိ ခေါ။ပ။ ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။တတိယံ။

၄-အသုစိသုတ္တ

၁၅၀။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ အသုစိနာ ကာယကမ္မေန၊ အသုစိနာ ဝစီကမ္မေန၊ အသုစိနာ မနောကမ္မေန။ ဣမေဟိ ခေါ။ပ။ ဧဝံ နိရယေ။

တီဟိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ သုစိနာ ကာယကမ္မေန၊ သုစိနာ ဝစီကမ္မေန၊ သုစိနာ မနောကမ္မေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ပဌမခတသုတ္တ

၁၅၁။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟဟံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနဝဇ္ဇော စ ဝိညှနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ တီဟိ? အကုသလေန ကာယကမ္မေန၊ အကုသလေန ဝစီကမ္မေန၊ အကုသလေန မနောကမ္မေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟဟံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနဝဇ္ဇော စ ဝိညှနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။

တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနဝဇ္ဇော စ ဝိညှနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ကုသလေန ကာယကမ္မေန၊ ကုသလေန ဝစီကမ္မေန၊ ကုသလေန မနောကမ္မေန။ပ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ဒုတိယခတသုတ္တ

၁၅၂။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ သာဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန၊ သာဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန၊ သာဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန။ပ။

တိဟိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ အနဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန၊ အနဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန၊
အနဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန။ပ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-တတိယခတသုတ္တ

၁၅၃။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဝိသမေန ကာယကမ္မေန၊ ဝိသမေန ဝစီကမ္မေန၊
ဝိသမေန မနောကမ္မေန။ပ။

တိဟိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ သမေန ကာယကမ္မေန၊ သမေန ဝစီကမ္မေန၊ သမေန
မနောကမ္မေန။ပ။ ။သတ္တမံ။

၈-စတုတ္ထခတသုတ္တ

၁၅၄။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ အသုစိနာ ကာယကမ္မေန၊ အသုစိနာ ဝစီကမ္မေန၊
အသုစိနာ မနောကမ္မေန။ပ။

တိဟိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ သုစိနာ ကာယကမ္မေန၊ သုစိနာ ဝစီကမ္မေန၊ သုစိနာ
မနောကမ္မေန။ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏှိတော
ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ
ဟောတိ အနနဝဇ္ဇော စ ဝိညှနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတီတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ဝန္တနာသုတ္တ

၁၅၅။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ဝန္တနာ။ ကတမာ တိဿော? ကာယေန
ဝါစာယ မနသာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော ဝန္တနာတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ပုဗ္ဗဏှသုတ္တ

၁၅၆။ ယေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ပုဗ္ဗဏှသမယံ ကာယေန သုစရိတံ စရန္တိ၊
ဝါစာယ သုစရိတံ စရန္တိ၊ မနသာ သုစရိတံ စရန္တိ။ သုပုဗ္ဗဏှော ဘိက္ခဝေ
တေသံ သတ္တာနံ။

ယေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ မဇ္ဈိနိကသမယံ ကာယေန သုစရိတံ စရန္တိ၊ ဝါစာယ
သုစရိတံ စရန္တိ၊ မနသာ သုစရိတံ စရန္တိ။ သုမဇ္ဈိနိကော ဘိက္ခဝေ တေသံ
သတ္တာနံ။

ယေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သာယန္တသမယံ ကာယေန သုစရိတံ စရန္တိ၊ ဝါစာယ သုစရိတံ စရန္တိ၊ မနုဿာ သုစရိတံ စရန္တိ။ သုသာယန္တော ဘိက္ခဝေ တေသံ သတ္တာနန္တိ။ ။ဒသမံ။

သုနက္ခတ္တံ သုမင်္ဂလံ၊ သုပ္ပဘာတံ သုဟုဋ္ဌိတံ^၁။
သုခဏော သုမုဟုတ္တော စ၊ သုယိဋ္ဌံ မြဟ္မစာရိသု။
ပဒက္ခိဏံ ကာယကမ္ပံ၊ ဝါစာကမ္ပံ ပဒက္ခိဏံ။
ပဒက္ခိဏံ မနောကမ္ပံ၊ ပဏိမိ တေ ပဒက္ခိဏော^၂။
ပဒက္ခိဏာနိ ကတွာန၊ လဘန္တတ္ထေ^၃ ပဒက္ခိဏော။
တေ အတ္ထလဒ္ဓါ သုခိတာ၊ ဝိရုဋ္ဌာ ဗုဒ္ဓသာသနေ။
အရောဂါ သုခိတာ ဟောထ၊ သဟ သဗ္ဗေဟိ ဣတိဘိတိ။
မင်္ဂလဂဂေါ ပဉ္စမော။

တသုဒ္ဓါနံ

အကုသလဉ္စ သာဝဇ္ဇံ၊ ဝိသမာသုစိနာ သဟ။
စတုရော ခတာ ဝန္တနာ၊ ပုဗ္ဗဏှေန စ တေ ဒသာတိ။

တတိယော ပဏ္ဍာသကော သမတ္တော။

၁-သုရုဋ္ဌိတံ (သီ၊ ဣ)   ၂-ပဏိမိယော ပဒက္ခိဏာ (သီ၊ ဣ)၊ ပဏိမိ တေ ပဒက္ခိဏာ (သျှ၊ ကံ)
၃-လဘတတ္ထေ (သီ၊ ဣ)

(၁၆) ၆-အစေလကဝဂ္ဂ

၁၅၇-၁၆၃။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ။ ကတမာ တိဿော? အာဂါဠာ ပဋိပဒါ, နိဇ္ဈာမာ ပဋိပဒါ, မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အာဂါဠာ ပဋိပဒါ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဧဝံဝါဒီ ဟောတိ ဧဝံဒိဋ္ဌိ “နတ္ထိ ကာမေသု ဒေါဿော” တိ။ သော ကာမေသု ပါတဗျတံ အာပဇ္ဇတိ။ အယံ ဝုစ္ဆတိ ဘိက္ခဝေ အာဂါဠာ ပဋိပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ နိဇ္ဈာမာ ပဋိပဒါ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အစေ-လကော ဟောတိ မုတ္တာစာရော ဟတ္ထာပလေခနော န ဟေိဘဒန္တိကော၊ န တိဋ္ဌဘဒန္တိကော၊ နာဘိဟင်္ဂ၊ န ဥဒ္ဓိဿကတံ၊ န နိမန္တနံ သာဒိယတိ။ သော န ကုမ္ဘိမုခါ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ န ကဠောမိမုခါ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ န ဇဠကမန္တရံ၊ န ဒဏှ-မန္တရံ၊ န မုသလမန္တရံ၊ န ဒွိန္ဒ ဘုဉ္ဇမာနာနံ၊ န ဂတ္ထိနိယာ၊ န ပါယမာနာယ၊ န ပုရိသန္တရဂတာယ၊ န သင်္ကတ္တိသု၊ န ယတ္ထ သာ ဥပဋ္ဌိတော ဟောတိ၊ န ယတ္ထ မက္ခိကာ သဏှသဏှစာရိနိ၊ န မစ္ဆံ၊ န မံသံ၊ န သုရံ၊ န မေရယံ၊ န ထုသောဒကံ ပိဝတိ။ သော ကောဂါရိကော ဝါ ဟောတိ ကောလောပိကော၊ ဒွါဂါရိကော ဝါ ဟောတိ ဒွါလောပိကော၊ သတ္တာဂါရိကော ဝါ ဟောတိ သတ္တာ-လောပိကော၊ ဧကိဿာပိ ဒတ္တိယာ ယာပေတိ၊ ဒွိဟိပိ ဒတ္တိဟိ ယာပေတိ၊ သတ္တဟိပိ ဒတ္တိဟိ ယာပေတိ၊ ကောဟိကမ္ဘိ အာဟာရံ အာဟာရေတိ၊ ဒွါဟိ-ကမ္ဘိ အာဟာရံ အာဟာရေတိ၊ သတ္တာဟိကမ္ဘိ အာဟာရံ အာဟာရေတိ။ ဣတိ ဧဝရူပံ အဒ္ဓမာသိကမ္ဘိ ပရိယာယဘတ္တဘောဇနာနုယောဂမနုယုတ္တော ပိဟရတိ။

သော သာကဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ သာမာကဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ နိဝါရ-ဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ ဒဒ္ဓါလဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ ဟဠဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ ကဏဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ အာစာမဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ ပိညာကဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ တိဏဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ ဂေါမယဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ ဝနမူလ-ဖလာဟာရော ယာပေတိ၊ ပဝတ္တဖလဘောဇီ။

သော သာဏာနိပိ ဓာရေတိ၊ မသာဏာနိပိ ဓာရေတိ၊ ဆဝဒုဿာနိပိ ဓာရေတိ၊ ပံသုကူလာနိပိ ဓာရေတိ၊ တိရိဠာနိပိ ဓာရေတိ၊ အဇိနမ္ဘိ ဓာရေတိ၊ အဇိနက္ခိပမ္ဘိ ဓာရေတိ၊ ကုသစီရမ္ဘိ ဓာရေတိ၊ ဝါကစီရမ္ဘိ ဓာရေတိ၊ ဖလက-စီရမ္ဘိ ဓာရေတိ၊ ကေသကမ္ဘလမ္ဘိ ဓာရေတိ၊ ဝါဠကမ္ဘလမ္ဘိ ဓာရေတိ။

၁-ဟတ္ထာပလေခနော (သျှာ၊ ကံ) ဒီ ၁-၁၅၇၊ မ ၁-၁၁၁၊
ဥပရိ ၅၂၇၊ မ ၂-၅ ပိဋေသုမိ ပဿိတမ္ဘာ။
၂-ခဠောမိမုခါ (သိ၊ သျှာ၊ ကံ)

ဥလူကပက္ခိကမ္ဘိ ဓာရေတိ၊ ကေသီမဿုလောစကောပိ ဟောတိ ကေသမဿု-
လောစနာနုယောဂမနုယုတ္တော၊ ဥဗ္ဘုဋ္ဌကောပိ ဟောတိ အာသနပဋိက္ခိတ္တော၊
ဥက္ကုဒ္ဓိကောပိ ဟောတိ ဥက္ကုဒ္ဓိကပ္ပဓာနမနုယုတ္တော၊ ကဏ္ဍကာပဿယိကောပိ
ဟောတိ ကဏ္ဍကာပဿယေ သေယျံ ကပ္ပေတိ၊ သာယတတိယကမ္ဘိ ဥဒကော-
ရောဟနာနုယောဂမနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။ ဣတိ ဝေရူပံ အနေကဝိဟိတံ
ကာယဿ အာတာပနပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ
ဘိက္ခဝေ နိဇ္ဈာမာ ပဋိပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ
ကာယာနုပဿိ ဝိဟရတိ အာတာပိ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ
အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ ဝေဒနာသု။ ပ။ စိတ္တေ။ ပ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿိ ဝိဟရတိ
အာတာပိ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။
အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော
ပဋိပဒါတိ။ (၁)

တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ။ ကတမာ တိဿော? အာဂါဋ္ဌာ
ပဋိပဒါ၊ နိဇ္ဈာမာ ပဋိပဒါ၊ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အာဂါဋ္ဌာ
ပဋိပဒါ။ ပ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အာဂါဋ္ဌာ ပဋိပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ နိဇ္ဈာမာ ပဋိပဒါ။ ပ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ နိဇ္ဈာမာ
ပဋိပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အနုပ္ပန္နာနံ
ပါပကာနံ အကုသလာနံ မ္ဗောနံ အနုပ္ပါဒါယ ဆန္တံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝိရိယံ
အာရဘတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ မ္ဗောနံ
ပဟာနာယ ဆန္တံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝိရိယံ အာရဘတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။
အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ မ္ဗောနံ ဥပ္ပါဒါယ ဆန္တံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝိရိယံ
အာရဘတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ မ္ဗောနံ ဌိကိယာ
အသမ္မောသယ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပုရိယာ ဆန္တံ
ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝိရိယံ အာရဘတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ (၂)

ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္တာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ။ ဝိရိယသမာဓိ။ ပ။
စိတ္တသမာဓိ။ ပ။ ဝိမံသာသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္တာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေ-
တိ။ ပ။ (၃)

သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ ဝိရိယိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ သတိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။
သမာဓိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ ပညိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ ပ။ (၄)

သဒ္ဓါဗလံ ဘာဝေတိ။ ဝိရိယဗလံ ဘာဝေတိ။ သတိဗလံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိ-
ဗလံ ဘာဝေတိ။ ပညာဗလံ ဘာဝေတိ။ ပ။ (၅)

သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဝိရိယ-
သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဝီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ
ဘာဝေတိ။ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေ-
တိ။ ပ။ (၆)

သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာဝါစံ ဘာဝေတိ။
သမ္မာကမ္မန္တံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာအာဇီဝံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာဝါယာမံ ဘာဝေတိ။
သမ္မာသတိံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာသမာဓိံ ဘာဝေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ
မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော ပဋိပဒါတိ။ (၇)

အစေလကဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

တသုဒ္ဓါနံ

သတိပဋ္ဌာနံ သမ္မပ္ပဓာနံ၊ ဣဒ္ဓိပါဒိန္ဒြိယေန စ။
ဗလံ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ မဂ္ဂေါ စ၊ ပဋိပဒါယ ယောဇယေတိ။

(၁၇) ၇-ကမ္မပထပေယျာလ

၁၆၄-၁၈၃။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ
နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ တီဟိ? အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတိ
ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ ပါဏာတိပါတေ သမာဒပေတိ၊ ပါဏာတိပါတေ စ
သမနုညော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော
ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ
သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ တီဟိ? အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊
ပရဇ္ဇ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ ပါဏာတိပါတာ
ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော ဟောတိ။ ပ။ (၂)

အတ္တနာ စ အဒိန္နာဒါယိ ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ အဒိန္နာဒါနေ သမာဒပေတိ၊
အဒိန္နာဒါနေ စ သမနုညော ဟောတိ။ ပ။

အတ္တနာ စ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ အဒိန္နာဒါနာ
ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော
ဟောတိ။ ပ။ (၄)

အတ္တနာ စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရေ သမာဒပေတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရေ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။

အတ္တနာ စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိပိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ကာမေသု- မိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။ (၆)

အတ္တနာ စ မုသာဝါဒီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မုသာဝါဒေ သမာဒပေတိ၊ မုသာဝါဒေ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။

အတ္တနာ စ မုသာဝါဒါ ပဋိပိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။ (၇)

အတ္တနာ စ ပိသုဏဝါစော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပိသုဏာယ ဝါစာယ သမာဒပေတိ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။

အတ္တနာ စ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိပိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။ (၁၀)

အတ္တနာ စ ဖရူသဝါစော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ဖရူသာယ ဝါစာယ သမာဒပေတိ၊ ဖရူသာယ ဝါစာယ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။

အတ္တနာ စ ဖရူသာယ ဝါစာယ ပဋိပိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ဖရူသာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ ဖရူသာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။ (၁၂)

အတ္တနာ စ သမ္ဗပ္ပလာပီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္ဗပ္ပလာပေ သမာဒပေတိ၊ သမ္ဗပ္ပလာပေ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။

အတ္တနာ စ သမ္ဗပ္ပလာပါ ပဋိပိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္ဗပ္ပလာပါ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ သမ္ဗပ္ပလာပါ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။ (၁၄)

အတ္တနာ စ အဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊ ပရဉ္စ အဘိဇ္ဈာယ သမာဒပေတိ၊ အဘိဇ္ဈာယ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။

အတ္တနာ စ အနဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊ ပရဉ္စ အနဘိဇ္ဈာယ သမာဒပေတိ၊ အနဘိဇ္ဈာယ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။ (၁၆)

အတ္တနာ စ ဗျာပန္နစိတ္တော ဟောတိ၊ ပရဗ္ဗ ဗျာပါဒေ သမာဒပေတိ၊
ဗျာပါဒေ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။

အတ္တနာ စ အဗျာပန္နစိတ္တော ဟောတိ၊ ပရဗ္ဗ အဗျာပါဒေ သမာဒပေတိ၊
အဗျာပါဒေ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။ (၁၈)

အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဗ္ဗ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ၊
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။

အတ္တနာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဗ္ဗ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ၊
သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ စ သမနုညော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ-ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ
သမန္တာဂတော ယထာဘတ် နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂတိ။ (၂၀)

ကမ္မပထပေယျာလံ နိဋ္ဌိတံ။

တသုဒ္ဓါနံ

ပါဏံ အဒိန္နမိစ္ဆာ စ၊ မုသာဝါဒီ စ ပိသုဏာ။
ဖရုသာ သမ္ပပ္ပလာပေါ စ၊ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒဒိဋ္ဌိ စ။
ကမ္မပထေသု ပေယျာလံ၊ တိကကေန နိယောဇယေတံ။

(၁၈) ဂ-ရာဂပေယျာလ

၁၈၄။ ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ တယော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။
ကတမေ တယော? သုညတော သမာဓိ၊ အနိမိတ္တော သမာဓိ၊ အပ္ပဏိဟိတော
သမာဓိ။ ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ ဣမေ တယော ဓမ္မာ ဘာဝေ-
တဗ္ဗာ။ (၁) ( )

၁-(ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ တယော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။ ကတမေ တယော? သမိ-
တက္ကသင်္ဂိစာရော သမာဓိ၊ အဝိတက္ကသင်္ဂိစာရမတ္တော သမာဓိ၊ အဝိတက္ကသင်္ဂိစာရော သမာဓိ။
ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ ဣမေ တယော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။) ဣန္ဒြေရေ ပါဌော
ကတ္တမိ ဒိဿတိ၊ အဋ္ဌကထာယံ ပဿိတဗ္ဗော။

(၁၈) ဂ-ရာဂပေယျာလ

ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ ပရိညာယ။ ပ။ ပရိက္ခယာယ။ ပဟာနာယ။ ခယာယ။
ဝယာယ။ ဝိရာဂါယ။ နိရောဓာယ။ စာဂါယ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ။ ဣမေ တယော
ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။

ဒေါသဿ။ မောဟဿ။ ကောဓဿ။ ဥပနာဟဿ။ မက္ခဿ။ ပဠာသဿ။
ဣဿာယ။ မစ္ဆရိယဿ။ မာယာယ။ သာဠေယျဿ။ ထန္တဿ။ သာရန္တဿ။
မာနဿ။ အတိမာနဿ။ မဒဿ။ ပမာဒဿ။ အဘိညာယ။ ပရိညာယ။
ပရိက္ခယာယ။ ပဟာနာယ။ ခယာယ။ ဝယာယ။ ဝိရာဂါယ။ နိရောဓာယ။
စာဂါယ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ။

(ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ဘာသိတံ
အဘိနန္ဒန္တိ။)^၁

ရာဂပေယျာလံ နိဋ္ဌိတံ။

တဿုဒ္ဓါနံ

၂ ရာဂံ ဒေါသဉ္စ မောဟဉ္စ၊ ကောဓုပနာဟပဉ္စမံ။
မက္ခပဠာသဣဿာ စ၊ မစ္ဆရိမာယာသာဠေယျာ။
ထန္တသာရန္တမာနဉ္စ၊ အတိမာနမဒဿ စ။
ပမာဒါ သတ္တရသ ဝုတ္တာ၊ ရာဂပေယျာလနိဿိတာ။
ဧတေ ဩပဗ္ဗယုတ္တေန၊ အာပါဒေန အဘိညာယ။
ပရိညာယ ပရိက္ခယာ၊ ပဟာနက္ခယဗ္ဗယေန။
ဝိရာဂနိရောဓစာဂံ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂေ ဣမေ ဒသ။
သုညတော အနိမိတ္တော စ၊ အပ္ပဏိဟိတော စ တယော။
သမာဓိမူလကာ ပေယျာ-လေသုပိ ဝဝတ္ထိတာ စာတိ။

တိကနိပါတပါဠိ နိဋ္ဌိတာ။

၁-( ) ဣန္ဒြေရေ ပါဠော သျာ-ကံ-က ပေါတ္တကေသု န ဒိဿတိ။

၂-ဣမာ ဥဒ္ဓါနဂါထာယော သီ-သျှ-ကံ-ဣပေါတ္တကေသု န ဒိဿန္တိ။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ

စတုတ္ထနိပါတ်ပါဠိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-ပဋ္ဌမပဏ္ဍိတသကာ

၁-ဘဏ္ဍဂါမဝဂ္ဂ

၁-အနုဗုဒ္ဓသုတ္တ

၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဝဇ္ဇိယု ဝိဟရတိ ဘဏ္ဍဂါမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ “ဘိက္ခုဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

စတုန္ဒံ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မာနံ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဇေဝ တုမှာကဉ္စ။ ကတမေသံ စတုန္ဒံ? အရိယဿ ဘိက္ခုဝေ သီလဿ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဇေဝ တုမှာကဉ္စ။ အရိယဿ ဘိက္ခုဝေ သမာဓိဿ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဇေဝ တုမှာကဉ္စ။ အရိယာယ ဘိက္ခုဝေ ပညာယ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဇေဝ တုမှာကဉ္စ။ အရိယာယ ဘိက္ခုဝေ ဝိပုတ္တိယာ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဇေဝ တုမှာကဉ္စ။ တယိဒံ ဘိက္ခုဝေ အရိယံ သီလံ အနုဗုဒ္ဓံ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ အရိယော သမာဓိ အနုဗုဒ္ဓေါ ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ အရိယာ ပညာ အနုဗုဒ္ဓါ ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ အရိယာ ဝိပုတ္တိ အနုဗုဒ္ဓါ ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ ဥစ္စန္ဓာ ဘဝတဏှာ၊ ဒီဏှာ ဘဝနေတ္ထိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနတ္တဝေါတိ။

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ ဣဒံ ဝတ္တာန သုဂတော အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္တာ—

“သီလံ သမာဓိ ပညာ စ၊ ဝိမုတ္တိံ စ အနုတ္တရာ။
အနုဗုဒ္ဓါ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဂေါတမေန ယသဿိနာ။

ဣတိ ဗုဒ္ဓေါ အဘိညာယ၊ ဓမ္မမက္ခာသိ ဘိက္ခုနံ။
ဒုက္ခဿန္တကရော သတ္တာ၊ စက္ခုမာ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။ ။ပဌမံ။

၂-ပပတိတသုတ္တ

၂။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ အသမန္နာဂတော “ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ ပပတိတော”တိ ဝုစ္စတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အရိယေန ဘိက္ခဝေ သီလေန အသမန္နာဂတော “ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ ပပတိတော”တိ ဝုစ္စတိ။ အရိယေန ဘိက္ခဝေ သမာဓိနာ အသမန္နာဂတော “ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ ပပတိတော”တိ ဝုစ္စတိ။ အရိယာယ ဘိက္ခဝေ ပညာယ အသမန္နာဂတော “ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ ပပတိတော”တိ ဝုစ္စတိ။ အရိယာယ ဘိက္ခဝေ ဝိမုတ္တိယာ အသမန္နာဂတော “ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ ပပတိတော”တိ ဝုစ္စတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ အသမန္နာဂတော “ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ ပပတိတော”တိ ဝုစ္စတိ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ “အပပတိ-
တော”တိ ဝုစ္စတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အရိယေန ဘိက္ခဝေ သီလေန သမန္နာဂတော “ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ အပပတိတော”တိ ဝုစ္စတိ။ အရိယေန ဘိက္ခဝေ သမာဓိနာ သမန္နာဂတော “ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ အပပတိတော”တိ ဝုစ္စတိ။ အရိယာယ ဘိက္ခဝေ ပညာယ သမန္နာဂတော “ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ အပပတိတော”တိ ဝုစ္စတိ။ အရိယာယ ဘိက္ခဝေ ဝိမုတ္တိယာ သမန္နာဂတော “ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ အပပတိတော”တိ ဝုစ္စတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော “ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ အပပတိတော”တိ ဝုစ္စတိ။

စုတာ ပတန္တိ ပတိတာ၊ ဂိဒ္ဓါ စ ပုနရာဂတာ။
ကတံ ကိစ္စံ ရတံ ရမ္မံ၊ သုခေနာန္တာဂတံ သုခန္တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ပဌမခေတသုတ္တ

၃။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဗာလော အဗျတ္တော^၁ အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂါဟေတွာ အဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂါဟေတွာ ဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂါဟေတွာ အပ္ပသာဒနိယေ ဌာနေ ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ၊ အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂါဟေတွာ ပသာဒနိယေ ဌာနေ အပ္ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော^၂ သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ အပ္ပသာဒနိယေ ဌာနေ အပ္ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ၊ အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ ပသာဒနိယေ ဌာနေ ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိတိ။

- * ယော နိဗ္ဗိယံ ပသံသတိ၊
 တံ ဝါ နိဗ္ဗတိ ယော ပသံသိယော။
 ဝိစိနာတိ မုခေန သော ကလိံ၊
 ကလိနာ တေန သုခံ န ဝိဗ္ဗတိ။
- * အပ္ပမတ္တော အယံ ကလိံ၊
 ယော အက္ခေသု ဓနပရာဇယော။
 သဗ္ဗဿာပိ သဟာပိ အတ္တနာ၊
 အယမေဝ မဟန္တတရော ကလိံ။
 ယော သုဂတေသု မနံ ပဒေါသယေ။

၁-အဗျတ္တော (သိ၊ ဣ) ၂-ဝဏ္ဏော (သိ၊ ဣ)၊ ဗျတ္တော (သျှာ၊ ကံ) * ၃-၁-၃၀၁-သံ-၁-၁၅၁-ဝိဇ္ဇေသုဝိ။

သတံ သဟဿာနံ နိဂဗ္ဗဒါနံ၊
 ဆတ္တိံသတိ ပဉ္စ စ အဗ္ဗဒါနိ။
 ယမရိယဂရဟိံ နိရယံ ဥပေတိ၊
 ဝါစံ မနဉ္စ ပဏိဓာယ ပါပကန္တိ။ ။တတိယံ။

၄-ဒုတိယဓတသုတ္တ

၄။ စတုသု ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာ ပဋိပဇ္ဇမာနော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနဝဇ္ဇော စ ဝိညှနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေသု စတုသု? မာတရိ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာ ပဋိပဇ္ဇမာနော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနဝဇ္ဇော စ ဝိညှနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ပိတရိ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာ ပဋိပဇ္ဇမာနော။ပ။ တထာဂတေ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာ ပဋိပဇ္ဇမာနော။ပ။ တထာဂတသာဝကေ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာ ပဋိပဇ္ဇမာနော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနဝဇ္ဇော စ ဝိညှနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ဣမေသု ခေါ ဘိက္ခဝေ စတုသု မိစ္ဆာ ပဋိပဇ္ဇမာနော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနဝဇ္ဇော စ ဝိညှနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။

စတုသု ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇမာနော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနဝဇ္ဇော စ ဝိညှနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေသု စတုသု? မာတရိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇမာနော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနဝဇ္ဇော စ ဝိညှနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။ ပိတရိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇမာနော။ပ။ တထာဂတေ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇမာနော။ပ။ တထာဂတသာဝကေ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇမာနော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနဝဇ္ဇော စ ဝိညှနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။ ဣမေသု ခေါ ဘိက္ခဝေ စတုသု သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇမာနော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနဝဇ္ဇော စ ဝိညှနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော တိဏ္ဍော ပါရဂ်တော ထလေ တိဋ္ဌတိ
 မြာဟ္မဏော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကဇ္ဈော ပုဂ္ဂလော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ
 စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ
 ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော တိဏ္ဍော ပါရဂ်တော
 ထလေ တိဋ္ဌတိ မြာဟ္မဏော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော
 သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္ဒိ။

ယေ ဧကစိ ကာမေသု အသညတာ ဇနာ၊
 အဝိတရာဂါ ဣမ ကာမဘောဂိနော။
 ပုနပျုနံ ဇာတိဇရူပဂါမိ တေ^၁၊
 တဏှာမိပန္နာ အနုသောတဂါမိနော။
 တသ္မာ ဟိ စိရော ဣဓုပဋိတဿတိ၊
 ကာမေ စ ပါပေ စ အသေဝမာနော။
 သဟာပိ ဒုက္ခေန ဇဟေယျ ကာမေ၊
 “ပဋိသောတဂါမိ”တိ တမာဟု ပုဂ္ဂလံ။
 ယော ဝေ ကိလေသာနိ ပဟာယ ပဉ္စ၊
 ပရိပုဏ္ဏသေခေါ အပရိဟာနဓမ္မော။
 စေတောဝသိပ္ပတ္တော သမာဟိတိန္ဒြိယော၊
 သ ဝေ “ဋ္ဌိတတ္တော”တိ နရော ပဝုစ္စတိ။
 ပရောပရာ ယဿ သမေစ္စ ဓမ္မာ၊
 ဝိဓူပိတာ အတ္တဂတာ န သန္တိ။
 သ ဝေ မုနိ^၂ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော၊
 လောကန္တဂ္ဂ “ပါရဂတော”တိ ဝုစ္စတိတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-အပ္ပဿုတသုတ္တ

၆။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္ဒိ။
 ကတမေ စတ္တာရော? အပ္ပဿုတော သုတေန အနုပပန္နော၊ အပ္ပဿုတော
 သုတေန ဥပပန္နော၊ ဗဟုဿုတော သုတေန အနုပပံန္နော၊ ဗဟုဿုတော
 သုတေန ဥပပန္နော။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အပ္ပဿုတော ဟောတိ သုတေန

၁-ဇာတိဇရူပဂါမိနော (သီ)၊ ဇာတိဇရူပဂါ ဟိ တေ (သျှာ၊ ကံ)
 ၂-သ ဒေဒဂ္ဂ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

အနုပပန္နော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပကံ သုတံ ဟောတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထာ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လိံ။ သော တဿ အပ္ပကဿ သုတဿ န အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အပ္ပဿုတော ဟောတိ သုတေန အနုပပန္နော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အပ္ပဿုတော ဟောတိ သုတေန ဥပပန္နော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပကံ သုတံ ဟောတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထာ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လိံ။ သော ဘဿ အပ္ပကဿ သုတဿ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အပ္ပဿုတော ဟောတိ သုတေန ဥပပန္နော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဗဟုဿုတော ဟောတိ သုတေန အနုပပန္နော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုကံ သုတံ ဟောတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထာ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လိံ။ သော တဿ ဗဟုကဿ သုတဿ န အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဗဟုဿုတော ဟောတိ သုတေန အနုပပန္နော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဗဟုဿုတော ဟောတိ သုတေန ဥပပန္နော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုကံ သုတံ ဟောတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထာ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လိံ။ သော တဿ ဗဟုကဿ သုတဿ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဗဟုဿုတော ဟောတိ သုတေန ဥပပန္နော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္နိ။

အပ္ပဿုတောပိ စေ ဟောတိ၊ သီလေသု အသမာဟိတော။
ဥဘယေန နံ ဂရဟန္တိ၊ သီလတော စ သုတေန စ။
အပ္ပဿုတောပိ စေ ဟောတိ၊ သီလေသု သုသမာဟိတော။
သီလတော နံ ပသံသန္တိ၊ တဿ သမ္ပဇ္ဇတေ သုတံ။

ဂ-ဝေသာရဇ္ဇသုတ္တ

ဂ။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတဿ ဝေသာရဇ္ဇာနိ၊ ယေဟိ ဝေသာရဇ္ဇေဟိ သမန္နာဂတော တထာဂတော အာသဘံ ဌာနံ ပဋိဇာနာတိ၊ ပရိသာသု သီဟနာဒံ နဒတိ၊ မြဟ္မစက္ကံ ပဝတ္ထေတိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သမ္မာ- သမ္ဗုဒ္ဓဿ တေ ပဋိဇာနတော “ဣမေ ဓမ္မာ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ”တိ၊ တတြ ဝတ မံ သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ မြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ သဟဓမ္မေန ပဋိစောဒေဿတိတိ နိမိတ္တမေတံ ဘိက္ခဝေ န သမနု- ပဿာမိ၊ တေမဟံ ဘိက္ခဝေ နိမိတ္တံ အသမနုပဿန္တော ခေမပ္ပတ္တော အာ- ယပ္ပတ္တော ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော ဝိဟရာမိ။

ဒိဏာသဝဿ တေ ပဋိဇာနတော “ဣမေ အာသဝါ အပရိက္ခိဏာ”တိ၊ တတြ ဝတ မံ သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ မြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ သဟဓမ္မေန ပဋိစောဒေဿတိတိ နိမိတ္တမေတံ ဘိက္ခဝေ န သမနုပဿာမိ၊ တေမဟံ ဘိက္ခဝေ နိမိတ္တံ အသမနုပဿန္တော ခေမပ္ပတ္တော အာယပ္ပတ္တော ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော ဝိဟရာမိ။

“ယေ ခေါ ပန တေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ၊ တေ ပဋိသေဝတော နာလံ အန္တရာယာယာ”တိ၊ တတြ ဝတ မံ သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ မြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ သဟဓမ္မေန ပဋိစောဒေဿတိတိ နိမိတ္တမေတံ ဘိက္ခဝေ န သမနုပဿာမိ၊ တေမဟံ ဘိက္ခဝေ နိမိတ္တံ အသမနုပဿန္တော ခေမပ္ပတ္တော အာယပ္ပတ္တော ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော ဝိဟရာမိ။

“ယဿ ခေါ ပန တေ အတ္တာယ ဓမ္မော ဒေသိတော၊ သော န နိယျာတိ တက္ကရဿ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယာ”တိ၊ တတြ ဝတ မံ သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ မြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ သဟဓမ္မေန ပဋိစောဒေဿတိတိ နိမိတ္တမေတံ ဘိက္ခဝေ န သမနုပဿာမိ၊ တေမဟံ ဘိက္ခဝေ နိမိတ္တံ အသမနုပဿန္တော ခေမပ္ပတ္တော အာယပ္ပတ္တော ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော ဝိဟရာမိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ တထာဂတဿ ဝေသာရဇ္ဇာနိ၊ ယေဟိ ဝေသာရဇ္ဇေဟိ သမန္နာဂတော တထာဂတော အာသဘံ ဌာနံ ပဋိဇာနာတိ၊ ပရိသာသု သီဟနာဒံ နဒတိ၊ မြဟ္မစက္ကံ ပဝတ္ထေတိတိ။

ယေ ကေစိမေ ဝါဒပထာ ပုထုဿိတာ၊
 ယံနိဿိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ။
 တထာဂတံ ပတွာ န တေ ဘဝန္တိ၊
 ဝိသာရဒံ ဝါဒပထာတိဝတ္တံ ။

ယော ဓမ္မစက္ကံ အဘိဘုယျ ကေဝလီ၊
 ပဝတ္တယီ သဗ္ဗဘူတာနုကဗ္ဗိ။
 တံ တာဒိသံ ဒေဝမနုဿသေဋ္ဌံ၊
 သတ္တာ နမဿန္တိ ဘဝဿ ပါရဂုန္တိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-တဏှပြုဒသုတ္တ

၉။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ တဏှပြုဒါ၊ ယတ္ထ ဘိက္ခုနော တဏှာ
 ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကတမေ စတ္တာရော? စိဝရဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော
 တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပိဏှပိတဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော
 တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သေနာသနဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော
 တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣတိဘဝါဘဝဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော
 တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော တဏှပြုဒါ၊
 ယတ္ထ ဘိက္ခုနော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။

တဏှာဒုတိယော ပုရိသော၊ ဒိဃမဒ္ဓါန သံသရံ။
 ဣတ္ထဘာဝဉာဏာဘာဝံ၊ သံသာရံ နာတိဝတ္တတိ။
 ဝေမာဒိနဝံ ဥတွာ၊ တဏှံ ဒုက္ခဿ သမ္ဘဝံ။
 ဝိတတဏှော အနာဒါနော၊ သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေတိ?။
 နဝမံ။

၁၀-ယောဂသုတ္တ

၁၀။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ယောဂါ။ ကတမေ စတ္တာရော? ကာမ-
 ယောဂေါ ဘဝယောဂေါ ဒိဋ္ဌိယောဂေါ အဝိဇ္ဇာယောဂေါ။ ကတမော စ
 ဘိက္ခဝေ ကာမယောဂေါ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ကာမာနံ သမုဒယံဉ္စ
 အတ္တင်္ဂမဉ္စ ၊ အဿာဒဉ္စ အာဒိနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။

၁-ဝါဒပထာဘိဝတ္တိနံ (သီ)၊ ဝါဒပထာတိ ဝတ္တံ(ဣ၊က)
 ၃-၃-၁-၂၀၁-၂၅၆-ပိဋကသုပိ။

၂-ကေဝလံ(သျှာ)၊ ကေဝလော(က)
 ၄-အတ္တဂမဉ္စ (သီ၊ဣ)

တဿ ကာမာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္တင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒိနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ အပ္ပဇာနတော^၁ ယော ကာမေသု ကာမရာဂေါ ကာမနန္တိ^၂ ကာမသွေဟော ကာမမုစ္ဆာ ကာမဝိပါသာ ကာမပရိဋ္ဌာဟော ကာမဇ္ဈောသာနံ ကာမတဏှာ၊ သာနုသေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကာမယောဂေါ။ ဣတိ ကာမယောဂေါ။

ဘဝယောဂေါ စ ကထံ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဘဝါနံ သမုဒယဉ္စ အတ္တင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒိနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ တဿ ဘဝါနံ သမုဒယဉ္စ အတ္တင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒိနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ အပ္ပဇာနတော ယော ဘဝေသု ဘဝရာဂေါ ဘဝနန္တိ ဘဝသွေဟော ဘဝမုစ္ဆာ ဘဝဝိပါသာ ဘဝပရိဋ္ဌာဟော ဘဝဇ္ဈောသာနံ ဘဝတဏှာ၊ သာနုသေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘဝယောဂေါ။ ဣတိ ကာမယောဂေါ ဘဝယောဂေါ။

ဒိဋ္ဌိယောဂေါ စ ကထံ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဒိဋ္ဌိနံ သမုဒယဉ္စ အတ္တင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒိနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ တဿ ဒိဋ္ဌိနံ သမုဒယဉ္စ အတ္တင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒိနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ အပ္ပဇာနတော ယော ဒိဋ္ဌိသု ဒိဋ္ဌိရာဂေါ ဒိဋ္ဌိနန္တိ ဒိဋ္ဌိသွေဟော ဒိဋ္ဌိမုစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိဝိပါသာ ဒိဋ္ဌိပရိဋ္ဌာဟော ဒိဋ္ဌိဇ္ဈောသာနံ^၃ ဒိဋ္ဌိတဏှာ၊ သာနုသေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိယောဂေါ။ ဣတိ ကာမယောဂေါ ဘဝယောဂေါ ဒိဋ္ဌိယောဂေါ။

အဝိဇ္ဇာယောဂေါ စ ကထံ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဆန္ဒံ ဖဿာယတနာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္တင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒိနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ တဿ ဆန္ဒံ ဖဿာယတနာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္တင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒိနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ အပ္ပဇာနတော ယာ ဆသု ဖဿာယတနေသု အဝိဇ္ဇာ အညာဏံ၊ သာနုသေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာယောဂေါ။ ဣတိ ကာမယောဂေါ ဘဝယောဂေါ ဒိဋ္ဌိယောဂေါ အဝိဇ္ဇာယောဂေါ။ သံယုတ္တော ပါပကေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သံကိလေသိကေဟိ ပေါနောဘဝိကေဟိ^၄ သဒရေဟိ ဒုက္ခဝိပါကေဟိ အာယတိ^၅ ဇာတိဇရာမရဏိကေဟိ၊ တသ္မာ “အယောဂက္ခေမိ”တိ ဝုစ္စတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ယောဂါ။

၁-နပ္ပဇာနတော (သျှာ၊ ကံ၊ က)
၂-ကာမနန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ)
၃-ဒိဋ္ဌိဇ္ဈောသာနံ (သီ၊ ဣ)
၄-ပေါနောဘဝိကေဟိ (သျှာ၊ က)
၅-အာယတိ

စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဝိသံယောဂါ။ ကတမေ စတ္တာရော? ကာမယောဂ-
 ဝိသံယောဂေါ ဘဝယောဂဝိသံယောဂေါ ဒိဋ္ဌိယောဂဝိသံယောဂေါ အဝိဇ္ဇာ-
 ယောဂဝိသံယောဂေါ။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ကာမယောဂဝိသံယောဂေါ?
 ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ကာမာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္တင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ
 နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ တဿ ကာမာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္တင်္ဂမဉ္စ
 အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနတော ယော
 ကာမေသု ကာမရာဂေါ ကာမနန္တိ ကာမသွေဟော ကာမမုစ္ဆာ ကာမပိပါသာ
 ကာမပရိဋ္ဌာဟော ကာမဇ္ဈောသာနံ ကာမတဏှာ၊ သာ နာနုသေတိ။ အယံ
 ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကာမယောဂဝိသံယောဂေါ။ ဣတိ ကာမယောဂဝိသံယောဂေါ။

ဘဝယောဂဝိသံယောဂေါ စ ကထံ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော
 ဘဝါနံ သမုဒယဉ္စ အတ္တင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာ-
 ပဇာနာတိ၊ တဿ ဘဝါနံ သမုဒယဉ္စ အတ္တင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ
 နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနတော ယော ဘဝေသု ဘဝရာဂေါ ဘဝနဉ္စ
 ဘဝသွေဟော ဘဝမုစ္ဆာ ဘဝပိပါသာ ဘဝပရိဋ္ဌာဟော ဘဝဇ္ဈောသာနံ
 ဘဝတဏှာ၊ သာ နာနုသေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘဝယောဂဝိသံယောဂေါ။
 ဣတိ ကာမယောဂဝိသံယောဂေါ ဘဝယောဂဝိသံယောဂေါ။

ဒိဋ္ဌိယောဂဝိသံယောဂေါ စ ကထံ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဒိဋ္ဌိနံ
 သမုဒယဉ္စ အတ္တင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ
 ပဇာနာတိ၊ တဿ ဒိဋ္ဌိနံ သမုဒယဉ္စ အတ္တင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ
 နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနတော ယော ဒိဋ္ဌိသု ဒိဋ္ဌိရာဂေါ ဒိဋ္ဌိနန္တိ
 ဒိဋ္ဌိသွေဟော ဒိဋ္ဌိမုစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိပိပါသာ ဒိဋ္ဌိပရိဋ္ဌာဟော ဒိဋ္ဌိဇ္ဈောသာနံ ဒိဋ္ဌိတဏှာ၊
 သာ နာနုသေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိယောဂဝိသံယောဂေါ။ ဣတိ
 ကာမယောဂဝိသံယောဂေါ ဘဝယောဂဝိသံယောဂေါ ဒိဋ္ဌိယောဂဝိသံ-
 ယောဂေါ။

အဝိဇ္ဇာယောဂဝိသံယောဂေါ စ ကထံ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော
 ဆန္တံ ဖဿာယတနာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္တင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ
 ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ တဿ ဆန္တံ ဖဿာယတနာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္တင်္ဂမဉ္စ
 အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနတော ယာ ဆသု
 ဖဿာယတနေသု အဝိဇ္ဇာ အညာဏံ၊ သာ နာနုသေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ

အဝိဇ္ဇာယောဂဝိသံယောဂေါ။ ဣတိ ကာမယောဂဝိသံယောဂေါ ဘဝယောဂ-
ဝိသံယောဂေါ ဒိဋ္ဌိယောဂဝိသံယောဂေါ အဝိဇ္ဇာယောဂဝိသံယောဂေါ။ ဝိသံ-
ယုတ္တော ပါပကေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သံကိလေသိကေဟိ ပေါနောဘ-
ဝိကေဟိ သဒ္ဓရေဟိ ဒုက္ခဝိပါကေဟိ အာယတိံ ဇာတိဇရာမရဏိကေဟိ။ တသ္မာ
“ယောဂက္ခေမီ”တိ ဝုစ္စတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဝိသံယောဂါတိ။

ကာမယောဂေန သံယုတ္တာ၊ ဘဝယောဂေန စူဘယံ။
ဒိဋ္ဌိယောဂေန သံယုတ္တာ၊ အဝိဇ္ဇာယ ပုရက္ခတာ။
သတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ သံသာရံ၊ ဇာတိမရဏဂါမိနော။
ယေ စ ကာမေ ပရိညာယ၊ ဘဝယောဂဉ္စ သဗ္ဗသော။
ဒိဋ္ဌိယောဂံ သမူဟစူ၊ အဝိဇ္ဇန္တ ဝိရာဇယံ။
သဗ္ဗယောဂဝိသံယုတ္တာ၊ တေ ဝေ ယောဂါတိဂါ မုနိတိ။

ဒသမံ။

ဘဏ္ဍဂါမဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

တဿုဒ္ဓါနံ

အနုဗုဒ္ဓံ ပပတိတံ ဒွေ၊
ခတာ အနုသောတပဉ္စမံ။
အပ္ပဿုတော စ သောဘနံ၊
ဝေသာရဇ္ဇံ တဏှာယောဂေန တေ ဒသာတိ။

၂-စရဝဂ္ဂ

၁-စရသုတ္တ

၁၁။*စရတော စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမဝိတက္ကော ဝိ၊
ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဝါ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော ဝါ၊ တံ စေ ဘိက္ခု အဓိဝါသေတိ
နပ္ပဇဟတိ န ဝိနောဒေတိ န ဗျန္တိကရောတိ န အနဘာဝံ ဂမေတိ။ စရမ္ပိ
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံဘူတော အနာတာပီ အနောတ္တာပီ “သတတံ သမိတံ
ကုသိတော ဟိနဝီရိယော”တိ ဝုစ္စတိ။

* ၃-၁-၂၂-ပိဋကိ။ ၁-ဗျန္တိကရောတိ (ဣ)၊ ဗျန္တိ ကရောတိ (က)

ဌိတဿ စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမဝိတက္ကော ဝါ ဗျာပါဒ-
ဝိတက္ကော ဝါ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော ဝါ၊ တံ စေ ဘိက္ခု အဓိဝါသေတိ နပ္ပဇ္ဇတိ
န ဝိနောဒေတိ န ဗျန္တိကရောတိ န အနဘာဝံ ဂမေတိ။ ဌိတောပိ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခု ဧဝံဘူတော အနာတာပီ အနောတ္တာပီ “သတတံ သမိတံ ကုသီတော
ဟိနဝီရိယော”တိ ဝုစ္စတိ။

နိသိန္နဿ စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမဝိတက္ကော ဝါ ဗျာပါဒ-
ဝိတက္ကော ဝါ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော ဝါ၊ တံ စေ ဘိက္ခု အဓိဝါသေတိ နပ္ပဇ္ဇတိ
န ဝိနောဒေတိ န ဗျန္တိကရောတိ န အနဘာဝံ ဂမေတိ။ နိသိန္နောပိ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခု ဧဝံဘူတော အနာတာပီ အနောတ္တာပီ “သတတံ သမိတံ ကုသီတော
ဟိနဝီရိယော”တိ ဝုစ္စတိ။

သယာနဿ စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဇာဂရဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမဝိတက္ကော
ဝါ ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဝါ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော ဝါ၊ တံ စေ ဘိက္ခု
အဓိဝါသေတိ နပ္ပဇ္ဇတိ န ဝိနောဒေတိ န ဗျန္တိကရောတိ န အနဘာဝံ
ဂမေတိ။ သယာနောပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇာဂရော ဧဝံဘူတော အနာတာပီ
အနောတ္တာပီ “သတတံ သမိတံ ကုသီတော ဟိနဝီရိယော”တိ ဝုစ္စတိ။

စရတော စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမဝိတက္ကော ဝါ ဗျာပါဒ-
ဝိတက္ကော ဝါ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော ဝါ၊ တံ စေ ဘိက္ခု နာဓိဝါသေတိ ပဇ္ဇတိ
ဝိနောဒေတိ ဗျန္တိကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ စရမ္ဗိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
ဧဝံဘူတော အာတာပီ ဩတ္တာပီ “သတတံ သမိတံ အာရဒ္ဓဝီရိယော
ပဟိတက္ကော”တိ ဝုစ္စတိ။

ဌိတဿ စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမဝိတက္ကော ဝါ ဗျာပါဒ-
ဝိတက္ကော ဝါ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော ဝါ၊ တံ စေ ဘိက္ခု နာဓိဝါသေတိ ပဇ္ဇတိ
ဝိနောဒေတိ ဗျန္တိကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ ဌိတောပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
ဧဝံဘူတော အာတာပီ ဩတ္တာပီ “သတတံ သမိတံ အာရဒ္ဓဝီရိယော
ပဟိတက္ကော”တိ ဝုစ္စတိ။

နိသိန္နဿ စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမဝိတက္ကော ဝါ ဗျာပါဒ-
ဝိတက္ကော ဝါ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော ဝါ၊ တံ စေ ဘိက္ခု နာဓိဝါသေတိ
ပဇ္ဇတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တိကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ နိသိန္နောပိ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခု ဧဝံဘူတော အာတာပီ ဩတ္တာပီ “သတတံ သမိတံ အာရဒ္ဓဝီရိယော
ပဟိတက္ကော”တိ ဝုစ္စတိ။

သယာနဿ စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဇာဂရဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမဝိတက္ကော
ဝါ ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဝါ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော ဝါ၊ တံ စေ ဘိက္ခု နာမိဝါသေတိ
ပဇာတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တိကရေတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ သယာနောပိ
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇာဂရော ဧဝံဘူတော အာတာပီ ဩတ္တာပီ “သတတံ သမိတံ
အာရဒ္ဓဝိရိယော ပဟိတက္ကော” တိ ဝုစ္စတိတိ။

စရံ ဝါ ယဒိ ဝါ တိဋ္ဌံ၊ နိသိန္ဓော ဥဒ ဝါ သယံ။
ယော ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေတိ၊ ပါပကံ ဂေဟနိသိတံ။
ကုမ္မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော သော၊ မောဟနေယျေသု မုတ္တိတော။
အဘဗ္ဗော တာဒိသော ဘိက္ခု၊ ဖုဋ္ဌံ သမ္မောမိမုတ္တမံ။
ယော စ စရံ ဝါ တိဋ္ဌံ ဝါ၊ နိသိန္ဓော ဥဒ ဝါ သယံ။
ဝိတက္ကံ သမယိတွာန၊ ဝိတက္ကုပသမေ ရတော။
ဘဗ္ဗော သော တာဒိသော ဘိက္ခု၊ ဖုဋ္ဌံ သမ္မောမိမုတ္တမန္တိ။
ပဌမံ။

၂-သီလသုတ္တ

၁၂။ သမ္ဗန္ဓသီလာ ဘိက္ခဝေ ဝိဟရထ သမ္ဗန္ဓပါတိမောက္ခာ၊ ပါတိမောက္ခ-
သံဝရသံဝတာ ဝိဟရထ အာစာရဂေါစရသမ္ဗန္ဓာ၊ အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု
ဘယဒဿာဝိနော သမာဒါယ သိက္ခထ သိက္ခာပဒေသု၊ သမ္ဗန္ဓသီလာနံ ဝေါ
ဘိက္ခဝေ ဝိဟရတံ သမ္ဗန္ဓပါတိမောက္ခာနံ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝတာနံ ဝိဟရတံ
အာစာရဂေါစရသမ္ဗန္ဓာနံ အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝိနံ သမာဒါယ
သိက္ခတံ သိက္ခာပဒေသု။ ကိမဿ ဥတ္တရိ ကရဏီယံ။

စရတော စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒေါ ဝိဂတော ဟောတိ၊
ထိနမိဒ္ဓံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟိနာ ဟောတိ၊ အာရဒ္ဓံ ဧကောတိ ဒီရိယံ
အသလ္လိနံ၊ ဥပဋ္ဌိတာ သတိ အသမ္ပုဋ္ဌာ၊ ပဿဒ္ဓေါ ကာယော အသာရဒ္ဓေါ၊
သမာဟိတံ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ။ စရန္တိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံဘူတော အာတာပီ ဩတ္တာပီ
“သတတံ သမိတံ အာရဒ္ဓဝိရိယော ပဟိတက္ကော” တိ ဝုစ္စတိ။

ဋ္ဌိတဿ စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒေါ ဝိဂတော ဟောတိ၊
ထိနမိဒ္ဓံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟိနာ ဟောတိ၊ အာရဒ္ဓံ ဧကောတိ ဒီရိယံ
အသလ္လိနံ၊ ဥပဋ္ဌိတာ သတိ အသမ္ပုဋ္ဌာ၊ ပဿဒ္ဓေါ ကာယော အသာရဒ္ဓေါ။

သမာဟိတံ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ။ ဌိတောပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံဘူတော အာတာပီ
ဩတ္တာပီ “သတတံ သမိတံ အာရဒ္ဓဝီရိယော ပဟိတတ္ထော”တိ ဝုစ္စတိ။

နိသိန္နဿ ဧဝေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒေါ ပိဂတော ဟောတိ၊
ထိနမိဋ္ဌံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုန္တံ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟိနာ ဟောတိ၊ အာရဒ္ဓံ ဟောတိ ဝီရိယံ
အသလ္လိနံ၊ ဥပဋ္ဌိတာ သတိ အသမ္ပုဋ္ဌာ၊ ပဿဒ္ဓေါ ကာယော အသာရဒ္ဓေါ၊
သမာဟိတံ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ။ နိသိန္နောပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံဘူတော အာတာပီ
ဩတ္တာပီ “သတတံ သမိတံ အာရဒ္ဓဝီရိယော ပဟိတတ္ထော”တိ ဝုစ္စတိ။

သယာနဿ ဧဝေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဇာဂရဿ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒေါ
ပိဂတော ဟောတိ၊ ထိနမိဋ္ဌံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုန္တံ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟိနာ ဟောတိ၊ အာရဒ္ဓံ
ဟောတိ ဝီရိယံ အသလ္လိနံ၊ ဥပဋ္ဌိတာ သတိ အသမ္ပုဋ္ဌာ၊ ပဿဒ္ဓေါ ကာယော
အသာရဒ္ဓေါ၊ သမာဟိတံ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ။ သယာနောပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇာဂရော
ဧဝံဘူတော အာတာပီ ဩတ္တာပီ “သတတံ သမိတံ အာရဒ္ဓဝီရိယော
ပဟိတတ္ထော”တိ ဝုစ္စတိ။

ယတံ ဝ စရေ ယတံ ဝ တိဋ္ဌေ၊ ယတံ ဝ အစ္ဆေ ယတံ ဝ သယေ။
ယတံ ဝ သမိဉ္ဇယေ၊ ဘိက္ခု၊ ယတမေနံ ပသာရယေ။

ဥဋ္ဌံ တိရိယံ အပါစိနံ၊ ယာဝတာ ဇဂတော ဂတိ။
သမဝေက္ခိတာ စ ဓမ္မာနံ၊ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ။

စေတောသမထသာဗီစိ၊ သိက္ခမာနံ သဒါ “သတံ။
သတတံ ပဟိတတ္ထော”တိ၊ အာဟု ဘိက္ခု၊ တထာဝိဇ္ဇိ။

ဒုတိယံ။

၃-ပဓာနသုတ္တ

၁၃။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ သမ္ပပ္ပဓာနာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဣဓ
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ ဆန္ဒံ
ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ဥပ္ပန္နာနံ
ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ
အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ

၁-ယထာ (က) ၃ ၁-၂၇၅ ဝိဇ္ဇေမိ။

၂-သမိဉ္ဇယေ (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

၃-ယတမေဝ နံ (သိ)၊ ယတမေတံ (သျာ၊ ကံ)၊ ယတမေဝ (?)

ဆန္ဒ ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ သမ္ပပ္ပဓာနာနိတိ။

သမ္ပပ္ပဓာနာ မာရဓေယျာဘိဘူတာ၊
တေ အသိတာ ဇာတိမရဏဘယဿ ပါရဂူ။
တေ တုသိတာ ဇေတွာ မာရံ သဝါဟိနိံ တေ အနေဇာ၊
သဗ္ဗံ နမုစိဗလံ ဥပါတိဝတ္တာ တေ သုခိတာတိ။ ။တတိယံ။

၄-သံဝရသုတ္တ

၁၄။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ပဓာနာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သံဝရပ္ပဓာနံ ပဟာနပ္ပဓာနံ ဘာဝနာပ္ပဓာနံ အနုရက္ခဏာပ္ပဓာနံ။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ သံဝရပ္ပဓာနံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ န နိဗိတ္တဂ္ဂါဟိ ဟောတိ နာနုဗျဉ္စနဂ္ဂါဟိ၊ ယတွာဓိကရဏမေနံ စက္ခုန္ဓိယံ အသံဝဘံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ မဗ္ဗာ အန္ဓာဿဝေယျ။ တဿ သံဝရယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ စက္ခုန္ဓိယံ၊ စက္ခုန္ဓိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ သောတေန သဒ္ဓိ သုတွာ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတွာ။ ဇိဝှါယ ရသံ သာယိတွာ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတွာ။ မနဿ ဓမ္မံ ဝိညာယ န နိဗိတ္တဂ္ဂါဟိ ဟောတိ နာနုဗျဉ္စနဂ္ဂါဟိ၊ ယတွာဓိကရဏမေနံ မနိန္ဓိယံ အသံဝဘံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဓာဿဝေယျ။ တဿ သံဝရယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ မနိန္ဓိယံ၊ မနိန္ဓိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ ဣဒံ ဝုဇ္ဇတိ ဘိက္ခဝေ သံဝရပ္ပဓာနံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပဟာနပ္ပဓာနံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တိကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ၊ ဥပ္ပန္နံ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ။ပ။ ဥပ္ပန္နံ ဝိဟိံသာဝိတက္ကံ။ပ။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တိကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ ဣဒံ ဝုဇ္ဇတိ ဘိက္ခဝေ ပဟာနပ္ပဓာနံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘာဝနာပ္ပဓာနံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ ဝေါသဂ္ဂပရိကာမိံ ၊

ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဝီတိ-
 သမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ
 ဘာဝေတိ။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ
 နိရောဓနိဿိတံ ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမိ။ ဣဒံ ဝုဇ္ဇတိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝနာပုဗ္ဗောနံ။

ကတမဇ္ဇ ဘိက္ခဝေ အနုရက္ခဏာပုဗ္ဗောနံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဥပ္ပန္နံ ဘဒ္ဒကံ
 သမာဓိနိမိတ္တံ အနုရက္ခတိ အဋ္ဌိကသညံ ပုဋ္ဌဝကသညံ ဝိနီလကသညံ ဝိစ္စိဒ္ဓက-
 သညံ ဥဒ္ဓါမာဘကသညံ။ ဣဒံ ဝုဇ္ဇတိ ဘိက္ခဝေ အနုရက္ခဏာပုဗ္ဗောနံ။ ဣမာနိ ခေါ
 ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ပဓာနာနိတိ။

သံဝရော စ ပဟာနဉ္စ၊ ဘာဝနာ အနုရက္ခဏာ။
 ဧတေ ပဓာနာ စတ္တာရော၊ ဒေသိတာဒိစ္စပန္နန္နာ။
 ယေဟိ ဘိက္ခု ဣဓာတာပီ၊ ခယံ ဒုက္ခဿ ပါပုဏေတိ။
 စတုတ္ထံ။

၅-ပညတ္တိသုတ္တ

၁၅။ စတဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ အဂ္ဂပညတ္တိယော။ ကတမာ စတဿော?
 တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ အတ္တဘာဝိနံ ယဒိဒံ ရာဟု အသုရိန္ဒော။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ
 ကာမဘောဂိနံ ယဒိဒံ ရာဇာ မန္ဓာတာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ အာဓိပတေယျာနံ
 ယဒိဒံ မာရော ပါဝိမာ။ သဒေဝကေ ဘိက္ခဝေ လောကေ သမာရကေ
 သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ တထာ-
 ဂတော အဂ္ဂမက္ခာယတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ
 စတဿော အဂ္ဂပညတ္တိယောတိ။

ရာဟုဂ္ဂံ အတ္တဘာဝိနံ၊ မန္ဓာတာ ကာမဘောဂိနံ။
 မာရော အာဓိပတေယျာနံ၊ ဣဒ္ဓိယာ ယသဿ ဇလံ။
 ဥဒ္ဓံ တိရိယံ အပါစိနံ၊ ယာဝတာ ဇဂတော ဂတိ။
 သဒေဝကဿ လောကဿ၊ ဒုဒ္ဓေါ အဂ္ဂေါ ပဝုဇ္ဇတိတိ။
 ပဉ္စမံ။

၆-သောခုပ္ပသုတ္တ

၁၆။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ သောခုပ္ပာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဣဓ
 ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ရူပသောခုပ္ပေန သမန္တာဂတော ဟောတိ ပရမေန၊ တေန စ

ရူပသောဓုဗ္ဗေန အညံ ရူပသောဓုဗ္ဗံ ဥတ္တရိတရံ ဝါ ပဏီတတရံ ဝါ န သမနုပဿတိ၊ တေန စ ရူပသောဓုဗ္ဗေန အညံ ရူပသောဓုဗ္ဗံ ဥတ္တရိတရံ ဝါ ပဏီတတရံ ဝါ န ပတ္တေတိ။ ဝေဒနာသောဓုဗ္ဗေန သမန္တာဂတော ဟောတိ ပရမေန၊ တေန စ ဝေဒနာသောဓုဗ္ဗေန အညံ ဝေဒနာသောဓုဗ္ဗံ ဥတ္တရိတရံ ဝါ ပဏီတတရံ ဝါ န သမနုပဿတိ၊ တေန စ ဝေဒနာသောဓုဗ္ဗေန အညံ ဝေဒနာသောဓုဗ္ဗံ ဥတ္တရိတရံ ဝါ ပဏီတတရံ ဝါ န ပတ္တေတိ။ သညာသောဓုဗ္ဗေန သမန္တာဂတော ဟောတိ ပရမေန၊ တေန စ သညာသောဓုဗ္ဗေန အညံ သညာသောဓုဗ္ဗံ ဥတ္တရိတရံ ဝါ ပဏီတတရံ ဝါ န သမနုပဿတိ၊ တေန စ သညာသောဓုဗ္ဗေန အညံ သညာသောဓုဗ္ဗံ ဥတ္တရိတရံ ဝါ ပဏီတတရံ ဝါ န ပတ္တေတိ။ သင်္ခါရသောဓုဗ္ဗေန သမန္တာဂတော ဟောတိ ပရမေန၊ တေန စ သင်္ခါရသောဓုဗ္ဗေန အညံ သင်္ခါရသောဓုဗ္ဗံ ဥတ္တရိတရံ ဝါ ပဏီတတရံ ဝါ န သမနုပဿတိ၊ တေန စ သင်္ခါရသောဓုဗ္ဗေန အညံ သင်္ခါရသောဓုဗ္ဗံ ဥတ္တရိတရံ ဝါ ပဏီတတရံ ဝါ န ပတ္တေတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝတ္ထာရိသောဓုဗ္ဗာနီတိ။

ရူပသောဓုဗ္ဗတံ ဥတွာ၊ ဝေဒနာနဉ္စ သန္တံ၊
 သညာ ယတော သမုဒေတိ၊ အတ္ထံ ဂစ္ဆတိ ယတ္ထ စ။
 သင်္ခါရေ ပရတော ဥတွာ၊ ဒုက္ခတော နော စ အတ္ထတော။
 သ ဝေ သမ္ဗုဒ္ဓသော ဘိက္ခု၊ သန္တော သန္တိပဒေ ရတော။
 ဓာရေတိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ ဇေတွာ မာရံ သဝါဘိနိန္ဒိ။

ဆဋ္ဌံ။

၇-ပဌမအဂတိသုတ္တ

၁၇။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ အဂတိဂမနာနိ။ ဣတမာနိ စတ္တာရိ၊
 ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဒေါသာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ မောဟာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဘယာဂတိံ
 ဂစ္ဆတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ အဂတိဂမနာနီတိ။

ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ၊ ယော ဓမ္မံ အဘိဝဏ္ဏကိ။
 နိဟိယတိ တဿ ယသော၊ ကာဠပက္ခေဝ စန္ဒိမာတိ။

သတ္တမံ။

၈-ဒုတိယအဂတိသုတ္တ

၁၈။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခုဝေ နာဂတိဂမနာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? န ဆန္ဒာဂတိ° ဂစ္ဆတိ၊ န ဒေါသာဂတိ° ဂစ္ဆတိ၊ န မောဟာဂတိ° ဂစ္ဆတိ၊ န ဘယာဂတိ° ဂစ္ဆတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ စတ္တာရိ နာဂတိဂမနာနိတိ။

ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ၊ ယော ဓမ္မံ နာတိဝတ္တတိ။
အာပူရုတိ တဿ ယသော၊ သုက္ကပက္ခေဝ စန္ဒိမာတိ။

အဋ္ဌမံ။

၉-တတိယအဂတိသုတ္တ

၁၉။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခုဝေ အဂတိဂမနာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဆန္ဒာဂတိ° ဂစ္ဆတိ၊ ဒေါသာဂတိ° ဂစ္ဆတိ၊ မောဟာဂတိ° ဂစ္ဆတိ၊ ဘယာဂတိ° ဂစ္ဆတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ စတ္တာရိ အဂတိဂမနာနိ။

စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခုဝေ နာဂတိဂမနာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? န ဆန္ဒာဂတိ° ဂစ္ဆတိ၊ န ဒေါသာဂတိ° ဂစ္ဆတိ၊ န မောဟာဂတိ° ဂစ္ဆတိ၊ န ဘယာဂတိ° ဂစ္ဆတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ စတ္တာရိ နာဂတိဂမနာနိတိ။

ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ၊ ယော ဓမ္မံ အတိဝတ္တတိ။
နိပတိယဘိ တဿ ယသော၊ ကာဠပက္ခေဝ စန္ဒိမာ။

ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ၊ ယော ဓမ္မံ နာတိဝတ္တတိ။
အာပူရုတိ တဿ ယသော၊ သုက္ကပက္ခေဝ စန္ဒိမာတိ။

နဝမံ။

၁၀-ဘတ္တုဒ္ဓေသကသုတ္တ

၂၀။ စတူဟိ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘတ္တုဒ္ဓေသကော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဆန္ဒာဂတိ° ဂစ္ဆတိ၊ ဒေါသာဂတိ° ဂစ္ဆတိ၊ မောဟာဂတိ° ဂစ္ဆတိ၊ ဘယာဂတိ° ဂစ္ဆတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘတ္တုဒ္ဓေသကော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

စတူဟိ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘတ္တုဒ္ဓေသကော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? န ဆန္ဒာဂတိ° ဂစ္ဆတိ၊ န

ဒေါသာဂတိ^၁ ဂစ္ဆတိ၊ န မောဟာဂတိ^၂ ဂစ္ဆတိ၊ န ဘယာဂတိ^၃ ဂစ္ဆတိ။
ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘတ္တုဒ္ဓေသကော
ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။

ယေ ကေမိ ကာမေသု အသညတာ ဇနာ၊
အဓမ္မိကာ ဟောန္တိ အဓမ္မဂါရဝါ။
ဆန္ဒာ ဒေါသာ မောဟာ စ ဘယာ ဂါမိနော^၁၊
ပရိသာကသဇော^၂ စ ပနေသ ဝုစ္ဆတိ။
ဧဝံ ဟိ ဝုတ္တံ သမဏေန ဇာနတာ၊
တသ္မာ ဟိ တေ သပ္ပုရိသာ ပသံသိယာ။
ဓမ္မေ ဌိတာ ယေ န ကရောန္တိ ပါပကံ၊
န ဆန္ဒာ န ဒေါသာ န မောဟာ န ဘယာ စ ဂါမိနော^၃၊
ပရိသာယ မဏ္ဍော စ ပနေသ ဝုစ္ဆတိ၊
ဧဝံ ဟိ ဝုတ္တံ သမဏေန ဇာနတာတိ။ ။ဒသမံ။

စရဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

တဿုဒ္ဓါနံ

စရံ သီလံ ပဓာနာနိ၊ သံဝရံ ပညတ္တိပဉ္စမံ။
သောဓုမ္ပံ တယော အဂတိ၊ ဘတ္တုဒ္ဓေသေန တေ ဒသာတိ။

၃-ဥရုဝေလဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဥရုဝေလသုတ္တ

၂၁။ ဧဝံ မေ သုတံ?—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ပိဟရတိ
ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။
အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝဗော
ပစ္စယောသံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

၁-ဆန္ဒာ စ ဒေါသာ စ ဘယာ စ ဂါမိနော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၂-ပရိသာကာသော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)
၃-န ဆန္ဒဒေါသာ န ဘယာ စ ဂါမိနော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၄-သံ ၁-၁၄၀ ပိဋ္ဌေပိ အာဂတံ။

ကေမိဒါဟံ ဘိက္ခဝေ သမယံ ဥရုဝေလာယံ ဝိဟရာမိ နဇ္ဇာ နေရဉ္စရာယ တီရေ အဇပါလနိဂြောမေ ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တဿ မယံ ဘိက္ခဝေ ရဟော-
 ဂတဿ ပဋိသလ္လိနဿ ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ “ဒုက္ခံ ခေါ
 အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိသော၊ ကိံ န ခေါ အဟံ သမဏံ ဝါ မြာဟ္မဏံ ဝါ
 သက္ကတွာ ဂရံ ကတွာ” ဥပနိဿာယ ဝိဟရေယျ” န္တိ။

တဿ မယံ ဘိက္ခဝေ တေဒဟောသိ—အပရိပူရဿ ခေါ အဟံ သီလက္ခန္ဓဿ
 ပါရိပူရိယာ အညံ သမဏံ ဝါ မြာဟ္မဏံ ဝါ သက္ကတွာ ဂရံ ကတွာ ဥပနိဿာယ
 ဝိဟရေယျံ။ န ခေါ ပနာဟံ ပဿာမိ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ
 သဗြဟ္မကေ သဿမဏမြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အညံ သမဏံ
 ဝါ မြာဟ္မဏံ ဝါ အတ္တနာ သီလသမ္ပန္နတရံ၊ ယမဟံ သက္ကတွာ ဂရံ ကတွာ
 ဥပနိဿာယ ဝိဟရေယျံ။

အပရိပူရဿ ခေါ အဟံ သမာဓိက္ခန္ဓဿ ပါရိပူရိယာ အညံ သမဏံ ဝါ
 မြာဟ္မဏံ ဝါ သက္ကတွာ ဂရံ ကတွာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရေယျံ။ န ခေါ ပနာဟံ
 ပဿာမိ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏ-
 မြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အညံ သမဏံ ဝါ မြာဟ္မဏံ ဝါ
 အတ္တနာ သမာဓိသမ္ပန္နတရံ၊ ယမဟံ သက္ကတွာ ဂရံ ကတွာ ဥပနိဿာယ
 ဝိဟရေယျံ။

အပရိပူရဿ ခေါ အဟံ ပညာက္ခန္ဓဿ ပါရိပူရိယာ အညံ သမဏံ ဝါ
 မြာဟ္မဏံ ဝါ သက္ကတွာ ဂရံ ကတွာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရေယျံ။ န ခေါ ပနာဟံ
 ပဿာမိ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏ-
 မြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အညံ သမဏံ ဝါ မြာဟ္မဏံ ဝါ
 အတ္တနာ ပညာသမ္ပန္နတရံ၊ ယမဟံ သက္ကတွာ ဂရံ ကတွာ ဥပနိဿာယ
 ဝိဟရေယျံ။

အပရိပူရဿ ခေါ အဟံ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓဿ ပါရိပူရိယာ အညံ သမဏံ ဝါ
 မြာဟ္မဏံ ဝါ သက္ကတွာ ဂရံ ကတွာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရေယျံ။ န ခေါ ပနာဟံ
 ပဿာမိ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏ-
 မြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အညံ သမဏံ ဝါ မြာဟ္မဏံ ဝါ အတ္တနာ
 ဝိမုတ္တိသမ္ပန္နတရံ၊ ယမဟံ သက္ကတွာ ဂရံ ကတွာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရေယျံ။

ယတော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ သံဃောပိ မဟတ္ထေန သမန္တာဂတော၊ အထ မေ သံဃောပိ ဂါရဝေတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဒုတိယဥရုဝေလသုတ္တ

၂၂။ ကေမိဒါဟံ ဘိက္ခဝေ သမယံ ဥရုဝေလယံ ဝိဟရာမိ နဇ္ဇာ နေရဉ္စရာယ တီရေ အဇပါလနိဂြောဓေပဌမာဘိသုဗ္ဗဒ္ဓေါ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ သမ္ပဟုလာ မြာဟ္မဏာ ဇိဏ္ဏာ ဝုဒ္ဓါ မဟလ္လကော အဒ္ဓဂတော ဝယောအနုပ္ပတ္တာ ယေနာဟံ တေနပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မယာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိံသု၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒိံသု၊ ကေမန္တံ နိသိန္နာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တေ မြာဟ္မဏာ မံ တေဒဝေါစုံ “သုတံ နေတံ” ဘော ဂေါတမ ‘န သမဏော ဂေါတမော မြာဟ္မဏေ ဇိဏ္ဏေ ဝုဒ္ဓေ မဟလ္လကေ အဒ္ဓဂတေ ဝယောအနုပ္ပတ္တေ အဘိဝါဒေတိ ဝါ ပစ္စုဋ္ဌေတိ ဝါ အာသနေန ဝါ နိမန္တေတိ’တိ၊ တယိဒံ ဘော ဂေါတမ တထေဝ။ နှ ဟီ ဘဝံ ဂေါတမော မြာဟ္မဏေ ဇိဏ္ဏေ ဝုဒ္ဓေ မဟလ္လကေ အဒ္ဓဂတေ ဝယောအနုပ္ပတ္တေ အဘိဝါဒေတိ ဝါ ပစ္စုဋ္ဌေတိ ဝါ အာသနေန ဝါ နိမန္တေတိ၊ တယိဒံ ဘော ဂေါတမ န သမ္ပန္နမေဝါ”တိ။

တဿ မယံ ဘိက္ခဝေ တေဒဟောသိ “နယိမေ၊ အာယသ္မန္တော ဇာနန္တိ ထေရံ ဝါ ထေရကရဏေ ဝါ ဓမ္မေ”တိ။ ဝုဒ္ဓေါ စေပိ ဘိက္ခဝေ ဟောတိ အာသိတိကော ဝါ နာဝုတိကော ဝါ ဝဿသတိကော ဝါ ဇာတိယာ၊ သော စ ဟောတိ အကာလဝါဒိ အဘူတဝါဒိ အနတ္တဝါဒိ အဓမ္မဝါဒိ အဝိနယဝါဒိ အနိဓာနဝတိံ ဝါစံ ဘာသိတာ၊ အကာလေန အနပဒေသံ အပရိယန္တဝတိံ အနတ္တသံဟိတံ။ အထ ခေါ သော “ဗာလော ထေရော”တွေဝ? သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ဒဟရာ စေပိ ဘိက္ခဝေ ဟောတိ ယုဝါ သုသုကာဠကေသော ဘဒြေန ယောဗ္ဗနေန သမန္တာဂတော ပဌမေန ဝယသာ၊ သော စ ဟောတိ ကာလဝါဒိ ဘူတဝါဒိ အတ္တဝါဒိ ဓမ္မဝါဒိ ဝိနယဝါဒိ နိဓာနဝတိံ ဝါစံ ဘာသိတာ၊ ကာလေန သာပဒေသံ ပရိယန္တဝတိံ အတ္တသံဟိတံ။ အထ ခေါ သော “ပဏ္ဍိတော ထေရော”တွေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

၁-မေတံ (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ က) ၂-န ဝတ မေ (သိ၊ ဣ)၊ န စယိမေ (သျာ၊ ကံ)၊ န ဝတိမေ (?)
၃-တေဝ (သိ၊ ဣ)

စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ထေရကရဏာ ဓမ္မာ။ ကတမေ စတ္တာရော?
 ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ
 အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ သမာဒါယ
 သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ ဗဟုသုတော ဟောတိ သုတဓရော သုတသန္ဓိစယော၊
 ယေ တေ မ္မော အာဒိကလျာဏာ မဇ္ဈေကလျာဏာ ပရိယောသာနကလျာဏာ
 သာတ္ထံ သဗ္ဗန္တံ^၁ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ^၂ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ အဘိဝဒန္တိ၊ တထာရူပါဿ
 ဓမ္မာ ဗဟုသုတာ ဟောန္တိ ဓာတာ^၃ ဝစသာ ပရိစိတာ မနသာနပေက္ခိတာ
 ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ။ စတုနံ ဈာနာနံ အဘိစေတသိကာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ
 နိကာမလာဘိ ဟောတိ အင်္ဂါလ္လလာဘိ အကသိရလာဘိ။ အာသဝါနံ ခယာ
 အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ^၄ ပညာဝိမုတ္တိံ^၅ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ
 သတ္တိကတ္တာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ထေရကရဏာ
 ဓမ္မာတိ။

ယော ဥဒ္ဓတေန စိတ္တေန၊ သမ္ပဉ္စ ဗဟု ဘာသတိ။
 အသမာဟိတသင်္ဂဗ္ဗေါ၊ အသဒ္ဓမ္မရတော မဂေါ။
 အာရာ သော ထာဝရေယျမှာ၊ ပါပဒိဋ္ဌိ အနာဒရော။
 ယော စ သီလေန သမ္ပန္နော၊ သုတဝါ ပဋိဘာနဝါ။
 သညတော စိရော ဓမ္မေသု^၆၊ ပညာယတ္ထံ ဝိပဿတိ။
 ပါရဂူ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ အနိလော ပဋိဘာနဝါ။
 ပဟိနဇာတိမရဏော၊ ဗြဟ္မစရိယဿ ကေဝလံ။
 တမဟံ ဝဒါမိ “ထေရော” တိ၊ ယဿ နော သန္တိ အာသဝါ။
 အာသဝါနံ ခယာ ဘိက္ခု၊ သော “ထေရော” တိ ပဝုစ္စတိတိ။

ဒုတိယံ။

၃-လောကသုတ္တ

၂၃။ လောကော ဘိက္ခဝေ တထာဂဟေန အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ၊ လောကသ္မာ
 တထာဂတော ဝိသံယုတ္တော။ လောကသမုဒယော ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန
 အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ၊ လောကသမုဒယော တထာဂတဿ ပဟိနော။ လောက-
 နိရောဓော ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ၊ လောကနိရောဓော

၁-သာတ္ထာ သဗ္ဗန္တံ (သီ၊ ဣ) ၂-ကေဝလပရိပုဏ္ဏာ (သီ) ၃-တော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၄-သညတော စိရဓမ္မေသု (သီ)၊ သံယုတ္တော ထိရဓမ္မေသု (သျာ၊ ကံ)

တထာဂတဿ သစ္စိကတော။ လောကနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ ဘိက္ခဝေ
တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ လောကနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ တထာဂတဿ
ဘာဝိတာ။

ယံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကဿ လောကဿ သမာရကဿ သဗြဟ္မကဿ
သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ
ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနဿ၊ သဗ္ဗံ တံ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ။
တသ္မာ “တထာဂတော”တိ ဝုစ္စတိ။

ယဉ္စ ဘိက္ခဝေ ရတ္ထိံ တထာဂတော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတိ၊
ယဉ္စ ရတ္ထိံ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ယံ တေသ္မိံ
အန္တရေ ဘာသတိ လပတိ နိဗ္ဗိသတိ၊ သဗ္ဗံ တံ တထေဝ ဟောတိ နော
အညထာ။ တသ္မာ “တထာဂတော”တိ ဝုစ္စတိ။

ယထာဝါဒီ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော တထာကာရီ၊ ယထာကာရီ တထာဝါဒီ။
ဣတိ ယထာဝါဒီ တထာကာရီ၊ ယထာကာရီ တထာဝါဒီ။ တသ္မာ “တထာ-
ဂတော”တိ ဝုစ္စတိ။

သဒေဝကေ ဘိက္ခဝေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏ-
ဗြာဟ္မဏိယာပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ တထာဂတော အဘိဘူ အနဘိဘူတော
အညဒတ္ထ၊ ဒသော ဝသဝတ္ထိ။ တသ္မာ “တထာဂတော”တိ ဝုစ္စတိ။

သဗ္ဗံ လောကံ အဘိညာယ၊ သဗ္ဗံ လောကေ ယထာတထံ။
သဗ္ဗံ လောကံ^၂ ဝိသံယုက္ခော၊ သဗ္ဗလောကေ အနူပယော။

သ ဝေ သဗ္ဗဘိဘူ စိရော၊ သဗ္ဗဂန္ထပ္ပမောစနော။
ဖုဋ္ဌံဿ ပရမာ သန္တိ၊ နိဗ္ဗာနံ အကုတောဘယံ။

သေ ဒိဏာသဝေါ ဗုဒ္ဓေါ၊ အနိဗော ဆိန္နသံသယော။
သဗ္ဗကမ္မက္ခယံ ပက္ခော၊ ဝိမုက္ခော ဥပမိသင်္ခယေ။

သေ သော ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓေါ၊ သေ သီဟော အနုတ္တရော။
သဒေဝကဿ လောကဿ၊ ဗြဟ္မစက္ကံ ပဝတ္တယိ။

ဣတိ ဒေဝါ မနုဿာ စ၊ ယေ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတော။
သင်္ဂမ္ပ တံ နမဿန္တိ၊ မဟန္တံ ဝိတသာရဒံ။

ဒန္တော ဒမယတံ သေဋ္ဌော၊ သန္တော သမယတံ ဣသိ။
 မုတ္တော မောစယတံ အဂ္ဂေါ၊ တိဏ္ဍော တာရယတံ ဝရော။
 ဣတိ ဟေတံ နမဿန္တိ၊ မဟန္တံ ဝိတသာရဒံ။
 သဒေဝကသ္မိံ လောကသ္မိံ၊ နတ္ထိ မေ^၁ ပဋိပုဂ္ဂလောတိ။
 တတိယံ။

၄-ကာဠကာရာမသုတ္တ

၂၄။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာကေတေ ဝိဟရတိ ကာဠကာရာမေ၊
 တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ “ဘိက္ခုဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ
 ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ပစ္စသောသုံ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

ယံ ဘိက္ခုဝေ သဒေဝကဿ လောကဿ သမာရကဿ သဗြဟ္မကဿ
 သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ
 ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ၊ တမဟံ ဇာနာမိ။

ယံ ဘိက္ခုဝေ သဒေဝကဿ လောကဿ သမာရကဿ သဗြဟ္မကဿ
 သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ
 ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ၊ တမဟံ အဗ္ဘညာသိံ၊ တံ တထာ-
 ဂတဿ ဝိဒိတံ၊ တံ တထာဂတော န ဥပဋ္ဌာသိ။

ယံ ဘိက္ခုဝေ သဒေဝကဿ လောကဿ သမာရကဿ သဗြဟ္မကဿ
 သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ
 ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ၊ တမဟံ န ဇာနာမိတိ ဝဒေယျံ၊ တံ
 မမဿ မုသာ။

ယံ ဘိက္ခုဝေ။ ပ။ တမဟံ ဇာနာမိ စ န စ ဇာနာမိတိ ဝဒေယျံ၊ တံပဿ^၂
 တာဒိသမေဝ။

ယံ ဘိက္ခုဝေ။ ပ။ တမဟံ နေဝ ဇာနာမိ န န ဇာနာမိတိ ဝဒေယျံ၊ တံ
 မမဿ ကလိ။

ဣတိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ တထာဂတော ဒဋ္ဌာ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ဒိဋ္ဌံ န မညတိ၊
 အဒိဋ္ဌံ န မညတိ၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ န မညတိ၊ ဒဋ္ဌာရံ န မညတိ။ သုတွာ သောတဗ္ဗံ သုတံ

၁-နတ္ထိ တေ (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၂-ကောဠိကာရာမေ (က) ၃-တံ ပိဿ (သျာ၊ ကံ)၊ တံ မေဿ (က)

န မညတိ၊ အသုတံ န မညတိ၊ သောတဗ္ဗံ န မညတိ၊ သောတာရံ န မညတိ။ မုတ္တာ
 မောတဗ္ဗံ မုတံ န မညတိ၊ အမုတံ န မညတိ၊ မောတဗ္ဗံ န မညတိ၊ မောတာရံ
 န မညတိ။ ဝိညတွာ ဝိညာတဗ္ဗံ ဝိညာတံ န မညတိ၊ အဝိညာတံ န မညတိ၊
 ဝိညာတဗ္ဗံ န မညတိ၊ ဝိညာတာရံ န မညတိ။ ဣတိ ခေါဘိက္ခဝေ တထာဂတော
 ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတဗ္ဗေသု မဗ္ဗေသု တာဒိယေဝ တာဒိ^၁၊ တမှာ စ ပန
 တာဒိမှာ^၂ အညော တာဒိ ဥတ္တရိတရော ဝါ ပဏိတတရော ဝါ နတ္ထိတိ
 ဝဒါမိတိ။

ယံ ကိဉ္စိ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝါ၊
 အဇ္ဈောသိတံ သစ္စမုတံ ပရေသံ။
 န တေသု တာဒိ သယသံဝုတေသု၊
 သစ္စံ မုသာ ဝါပိ ပရံ ဒဟေယျ။

တေဉ္စ သလ္လံ ပဋိကစ္စ^၃ ဒိသွာ၊
 အဇ္ဈောသိတာ ယတ္ထ ပဇာ ဝိသတ္တာ။
 ဇာနာမိ ပဿာမိ တထေဝ ဧတံ၊
 အဇ္ဈောသိတံ နတ္ထိ တထာဂတာနန္တိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဗြဟ္မစရိယသုတ္တ

၂၅။ နယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ ဇနကုဟနတ္ထံ၊ န ဇနလပနတ္ထံ၊
 န လာဘသက္ကာရသိလောကာနိသံသတ္ထံ၊ န ဣတိဝါဒပ္ပမောက္ခာနိသံသတ္ထံ
 န “ဣတိ မံ ဇနော ဇာနာတူ”တိ။ အထ ခေါ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မစရိယံ
 ဝုဿတိ သံဝရတ္ထံ ပဟာနတ္ထံ ဝိရာဂတ္ထံ နိရောဓတ္ထန္တိ။

သံဝရတ္ထံ ပဟာနတ္ထံ၊ ဗြဟ္မစရိယံ အနီတိဟံ။
 အဒေသယိ သော ဘဂဝါ၊ နိဗ္ဗာနောဂဂေါမိနံ။
 သေ မဂ္ဂေါ မဟန္တေဟိ^၄၊ အနယာတော မဟေသိဘိ။

ယေ စ တံ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတံ။
 ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿန္တိ၊ သတ္တုသာသနကာရိနောတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၁-တာဒိသောဝ တာဒိ (သျှာ၊ကံ)၊ တာဒိသေ ယေဝ တာဒိ (ဣ)၊ တာဒိယေဝ တာဒိယေဝေကာ (က)
 ၂-တာဒိတမှာ (သီ၊ဣ) ၃-ပဋိဂစ္စ (သီ၊ဣ) ၄-မဟက္ခေဘိ(က) ၅-၁-၂၁၅ ပိဋကိ။

၆-ကုဟသုတ္တ

၂၆။ *ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ ကုဟာ ထဒ္ဓါ လပါ သီဂီ ဥန္တုဋ္ဌာ အသမာဟိတာ၊ န မေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ မာမကဝ၊ အပဝတာ စ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ၊ န စ တေ ဣမသ္မိ ဓမ္မဝိနယေ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရုဋ္ဌိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇန္တိ။ ယေ စ ခေါ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ နိက္ကာဟာ နိလ္လပါ ဓိရာ အတ္တဒ္ဓါ သုသမာဟိတာ၊ တေ ခေါ မေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ မာမက၊ အနပဝတာ စ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ၊ တေ စ ဣမသ္မိ ဓမ္မဝိနယေ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရုဋ္ဌိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇန္တိတိ။

*ကုဟာ ထဒ္ဓါ လပါ သီဂီ၊ ဥန္တုဋ္ဌာ အသမာဟိတာ။
န တေ ဓမ္မေ ဝိရူဟန္တိ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဒေသိတေ။

နိက္ကာဟာ နိလ္လပါ ဓိရာ၊ အတ္တဒ္ဓါ သုသမာဟိတာ။
တေ ဝေ ဓမ္မေ ဝိရူဟန္တိ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဒေသိတေတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-သန္တုဒ္ဓိသုတ္တ

၂၇။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ အပ္ပါနိ စ သုလဘာနိ စ၊ တာနိ စ အနဝဇ္ဇာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ပံသုကူလံ ဘိက္ခဝေ စိဝရာနံ အပ္ပဉ္စ သုလဘဉ္စ၊ တဉ္စ အနဝဇ္ဇံ။ ပိဏ္ဍိယာလောပေါ ဘိက္ခဝေ ဘောဇနာနံ အပ္ပဉ္စ သုလဘဉ္စ၊ တဉ္စ အနဝဇ္ဇံ။ ရုက္ခမူလံ ဘိက္ခဝေ သေနာသနာနံ အပ္ပဉ္စ သုလဘဉ္စ၊ တဉ္စ အနဝဇ္ဇံ။ ပူတိမုတ္တံ ဘိက္ခဝေ ဘောသဇ္ဇာနံ အပ္ပဉ္စ သုလဘဉ္စ၊ တဉ္စ ခနဝဇ္ဇံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ အပ္ပါနိ စ သုလဘာနိ စ၊ တာနိ စ အနဝဇ္ဇာနိ။ ယတော ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ အပ္ပေန စ တုဋ္ဌော ဟောတိ သုလဘေန စ၊ ဣဒမဿာဟံ “အညတရံ သာမညဂံ”န္တိ ၂ ဝဒါမိတိ။

အနဝဇ္ဇေန တုဋ္ဌဿ၊ အပ္ပေန သုလဘေန စ။
န သေနာသနမာရဗ္ဗ၊ စိဝရံ ပါနဘောဇနံ။
ဝိဃာတော ဟောတိ စိတ္တဿ၊ ဒိသာ နပ္ပဋိဟညတိ။

ယေ စဿ ဓမ္မာ အက္ခာတာ၊ သာမညဿာနုလောမိကာ။
အဓိဂ္ဂဟိတာ တုဋ္ဌဿ၊ အပ္ပမတ္တဿ သိက္ခတောတိ။ ။သတ္တမံ။

* ၃ ၁-၂၇၀ ဣတိဝုတ္တကေပိ၊ ၁-၈၀(က) ၂-သာမညန္တိ(က)

၈-အရိယဝံသသုတ္တ

၂၈။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အရိယဝံသာ အဂ္ဂညော ရတ္တညော ဝံသညော ပေါရာဏာ၊ အသံကိဏ္ဍာ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာ န သံကိယန္တိ န သံကိယိဿန္တိ၊ အပ္ပဋိကုဋ္ဌာ သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣစ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ဣတရိတရေန စီဝရေန၊ ဣတရိတရ- စီဝရသန္တုဋ္ဌိယာ စ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ န စ စီဝရဟေတု အနေသနံ အပ္ပတိရူပံ အာပဇ္ဇတိ၊ အလဒ္ဓါ စ စီဝရံ န ပရိတဿတိ၊ လဒ္ဓါ စ စီဝရံ အဂမိတော အမုစ္ဆိတော အနဇ္ဈောသန္ဓော အာဒိနဝဒဿာဝီ နိဿရဏပညော ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ တာယ စ ပန ဣတရိတရစီဝရသန္တုဋ္ဌိယာ နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ နော ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ ယော ဟိ တတ္ထ ဒက္ခော အနလသော သမ္ပဇာနော ပတိဿတော၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပေါရာဏေ အဂ္ဂညော အရိယဝံသေ ဌိတော။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ဣတရိတရေန ပိဏ္ဏပါတေန၊ ဣတရိတရပိဏ္ဏပါတသန္တုဋ္ဌိယာ စ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ န စ ပိဏ္ဏပါတဟေတု အနေသနံ အပ္ပတိရူပံ အာပဇ္ဇတိ၊ အလဒ္ဓါ စ ပိဏ္ဏပါတံ န ပရိတဿတိ၊ လဒ္ဓါ စ ပိဏ္ဏပါတံ အဂမိတော အမုစ္ဆိတော အနဇ္ဈောသန္ဓော အာဒိနဝဒဿာဝီ နိဿရဏပညော ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ တာယ စ ပန ဣတရိတရပိဏ္ဏပါတသန္တုဋ္ဌိယာ နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ နော ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ ယော ဟိ တတ္ထ ဒက္ခော အနလသော သမ္ပဇာနော ပတိဿတော၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပေါရာဏေ အဂ္ဂညော အရိယဝံသေ ဌိတော။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ဣတရိတရေန သေနာသနေန၊ ဣတရိတရသေနာသနသန္တုဋ္ဌိယာ စ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ န စ သေနာသနဟေတု အနေသနံ အပ္ပတိရူပံ အာပဇ္ဇတိ၊ အလဒ္ဓါ စ သေနာသနံ န ပရိတဿတိ၊ လဒ္ဓါ စ သေနာသနံ အဂမိတော အမုစ္ဆိတော အနဇ္ဈောသန္ဓော အာဒိနဝဒဿာဝီ နိဿရဏပညော ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ တာယ စ ပန ဣတရိတရသေနာသနသန္တုဋ္ဌိယာ နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ နော ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ ယော ဟိ တတ္ထ ဒက္ခော အနလသော သမ္ပဇာနော ပတိဿတော၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပေါရာဏေ အဂ္ဂညော အရိယဝံသေ ဌိတော။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဘာဝနာရာမော ဟောတိ ဘာဝနာရတော၊ ပဟာနာရာမော ဟောတိ ပဟာနရတော၊ တာယ စ ပန ဘာဝနာရာမတာယ

၁-အဂထိတော (သီ၊ ဣ) ၂-န (ဒိ-၃-၁၀၀-ပိဋေ)

ဘာဝနာရတိယာ ပဟာနာရာမတာယ ပဟာနရတိယာ နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ
နော ပရံ ဝဇ္ဇတိ။ ယော ဟိ တတ္ထ ဒက္ခော အနလသော သမ္ပဇာနော
ပတိဿတော၊ အယံ ပုစ္ဆတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပေါရာဏေ အဂ္ဂဉေ အရိယဝံသေ
ဌိတော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော၊ အရိယဝံသာ အဂ္ဂညာ ရတ္တညာ
ဝံသညာ ပေါရာဏာ၊ အသံကိဏ္ဍာ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာ န သံကီယန္တိ န
သံကီယိဿန္တိ၊ အပ္ပဋိကုဋ္ဌာ သမဏေဟိ မြာဟူဏေဟိ ဝိညူဟိ။

ဣမေဟိ စ ပန ဘိက္ခဝေ စတူဟိ အရိယဝံသေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု
ပုရတ္ထိမာယ စေပိ ဒိသာယ ဝိဟရတိ၊ သွေဝ အရတိံ သဟတိ၊ န တံ အရတိ
သဟတိ။ ပစ္စိမာယ စေပိ ဒိသာယ ဝိဟရတိ၊ သွေဝ အရတိံ သဟတိ၊ န တံ
အရတိ သဟတိ။ ဥတ္တရာယ စေပိ ဒိသာယ ဝိဟရတိ၊ သွေဝ အရတိံ သဟတိ၊
န တံ အရတိ သဟတိ။ ဒက္ခိဏာယ စေပိ ဒိသာယ ဝိဟရတိ၊ သွေဝ အရတိံ
သဟတိ၊ န တံ အရတိ သဟတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အရတိရတိသဟော ဟိ
ဘိက္ခဝေ မိရောတိ။

နာရတိ သဟတိ မိရံ? နာရတိ မိရံ သဟတိ။
မိရောဝ အရတိံ သဟတိ၊ မိရော ဟိ အရတိဿဟော။
သဗ္ဗကမ္မဝိဟာယိနံ၊ ပနုဏ္ဏံ၊ ကော နိဝါရယေ၊
နေက္ခံ ဇမ္မောနဒဿေဝ၊ ကော တံ နိဗ္ဗိတုမရဟတိ၊
ဒေဝါပိ နံ ပသံသန္တိ၊ မြဟ္မာနာပိ ပသံသိတောတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ဓမ္မပဒသုတ္တ

၂၉။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မပဒါနိ အဂ္ဂညာနိ ရတ္တညာနိ ဝံသညာနိ
ပေါရာဏာနိ၊ အသံကိဏ္ဍာနိ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာနိ န သံကီယန္တိ န သံကီယိဿန္တိ၊
အပ္ပဋိကုဋ္ဌာနိ သမဏေဟိ မြာဟူဏေဟိ ဝိညူဟိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အနဘိဇ္ဈာ
ဘိက္ခဝေ ဓမ္မပဒံ အဂ္ဂညံ ရတ္တညံ ဝံသညံ ပေါရာဏံ၊ အသံကိဏ္ဍံ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗံ
န သံကီယတိ န သံကီယိဿတိ၊ အပ္ပဋိကုဋ္ဌံ သမဏေဟိ မြာဟူဏေဟိ ဝိညူဟိ။

အဗျာပါဒေါ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မပဒံ အဂ္ဂညံ ရတ္တညံ ဝံသညံ ပေါရာဏံ၊
အသံကိဏ္ဍံ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗံ န သံကီယတိ န သံကီယိဿတိ၊ အပ္ပဋိကုဋ္ဌ
သမဏေဟိ မြာဟူဏေဟိ ဝိညူဟိ။

၁-မိရံ(သီ)
ဆံ ၁-၂၂

၂-အတုန့်(?)

သမ္မာသတိ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မပဒံ အဂ္ဂညံ ရတ္တညံ ဝံသညံ ပေါရာဏံ၊ အသံကိဏ္ဍံ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗံ န သံကီယတိ န သံကီယိဿတိ၊ အပ္ပဋိကုဋ္ဌံ သမဏေဟိ မြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။

သမ္မာသမာဓိ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မပဒံ အဂ္ဂညံ ရတ္တညံ ဝံသညံ ပေါရာဏံ၊ အသံကိဏ္ဍံ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗံ န သံကီယတိ န သံကီယိဿတိ၊ အပ္ပဋိကုဋ္ဌံ သမဏေဟိ မြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ စတ္တာရိ ဓမ္မပဒါနိ အဂ္ဂညာနိ ရတ္တညာနိ ဝံသညာနိ ပေါရာဏာနိ၊ အသံကိဏ္ဍာနိ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာနိ န သံကီယန္တိ န သံကီယိဿန္တိ၊ အပ္ပဋိကုဋ္ဌာနိ သမဏေဟိ မြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိတိ။

အနဘိဇ္ဈာလု ဝိဟရေယျ၊ အဗျာပန္နေန စေတသာ။
သတော ဧကဂ္ဂစိတ္တဿ^၁၊ အဇ္ဈတ္တံ သုသမာဟိတောတိ။
နဝမံ။

၁၀-ပရိဗ္ဗာဇကသုတ္တ

၃၀။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဂိဇ္ဈကူဠေ ပဗ္ဗတေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန သမ္မဟုလာ အဘိညာတာ အဘိညာတာ ပရိဗ္ဗာဇကာ သိပ္ပိနိကာတိရေ^၂ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမေ ပဋိဝသန္တိ။ သေယျထိဒံ? အန္တဘာရော ဝရဓရော သကုလဒါယီ စ ပရိဗ္ဗာဇကာ အညေ စ အဘိညာတာ အဘိညာတာ ပရိဗ္ဗာဇကာ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယန္တသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ပုဋိတော ယေန သိပ္ပိနိကာတိရံ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ နိသဇ္ဇေ ခေါ ဘဂဝါတေ ပရိဗ္ဗာဇကေ တေဒဝေါစ—

စတ္တာရိမာနိ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဓမ္မပဒါနိ အဂ္ဂညာနိ ရတ္တညာနိ ဝံသညာနိ ပေါရာဏာနိ၊ အသံကိဏ္ဍာနိ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာနိ န သံကီယန္တိ န သံကီယိဿန္တိ၊ အပ္ပဋိကုဋ္ဌာနိ သမဏေဟိ မြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အနဘိဇ္ဈာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဓမ္မပဒံ အဂ္ဂညံ ရတ္တညံ ဝံသညံ ပေါရာဏံ၊ အသံကိဏ္ဍံ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗံ န သံကီယတိ န သံကီယိဿတိ၊ အပ္ပဋိကုဋ္ဌံ သမဏေဟိ မြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။ အဗျာပါဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဓမ္မပဒံ။ ပ။ သမ္မာသတိ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဓမ္မပဒံ။ ပ။ သမ္မာသမာဓိ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဓမ္မပဒံ အဂ္ဂညံ ရတ္တညံ

၁-ဧကဂ္ဂစိတ္တယံ (က)
၂-သိပ္ပိနိယာ တိရေ (သီ၊ ဣ)၊ သိပ္ပိနိယာ တိရေ (သျှာ၊ တံ)၊ သိပ္ပိနိယာ နဒိယာ တိရေ (က)

ဝံသညံ ပေါရာဏံ၊ အသံကိဏ္ဍံ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗံ န သံကီယတိ န သံကီယိဿတိ၊ အပ္ပင်္ဂိကုဋ် သမဏေဟိ မြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။ ဣမာနိ ခေါ ပရိဗ္ဗာဇကော စက္ကာရိ ဓမ္မပဒါနိ အဂ္ဂညာနိ ရတ္တညာနိ ဝံသညာနိ ပေါရာဏာနိ၊ အသံကိဏ္ဍာနံ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာနိ န သံကီယန္တိ န သံကီယိဿန္တိ၊ အပ္ပင်္ဂိကုဋ္ဌာနိ သမဏေဟိ မြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။

ယော ခေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဧဝံ ဝဒေယျ “အဟမေတံ အနဘိဇ္ဈံ ဓမ္မပဒံ ပစ္စက္ခာယ အဘိဇ္ဈာလုံ ကာမေသု တိဗ္ဗသာရာဂံ သမဏံ ဝါ မြာဟ္မဏံ ဝါ ပညာပေဿာမိ”တိ။ တမဟံ တတ္ထ ဧဝံ ဝဒေယျံ “ဧတု ဝဒတု ဗျာဟရတု ပဿာမိဿာနဘာဝ”န္တိ။ သော ဝတ ပရိဗ္ဗာဇကော အနဘိဇ္ဈံ ဓမ္မပဒံ ပစ္စက္ခာယ အဘိဇ္ဈာလုံ ဇာမေသု တိဗ္ဗသာရာဂံ သမဏံ ဝါ မြာဟ္မဏံ ဝါ ပညာပေဿတီတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

ယော ခေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဧဝံ ဝဒေယျ “အဟမေတံ အဗျာပါဒံ ဓမ္မပဒံ ပစ္စက္ခာယ ဗျာပန္နစိတ္တံ ပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ္ပံ သမဏံ ဝါ မြာဟ္မဏံ ဝါ ပညာပေဿာမိ”တိ။ တမဟံ တတ္ထ ဧဝံ ဝဒေယျံ “ဧတု ဝဒတု ဗျာဟရတု ပဿာမိဿာနဘာဝ”န္တိ။ သော ဝတ ပရိဗ္ဗာဇကော အဗျာပါဒံ ဓမ္မပဒံ ပစ္စက္ခာယ ဗျာပန္နစိတ္တံ ပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ္ပံ သမဏံ ဝါ မြာဟ္မဏံ ဝါ ပညာပေဿတီတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

ယော ခေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဧဝံ ဝဒေယျ “အဟမေတံ သမ္မာသတိံ ဓမ္မပဒံ ပစ္စက္ခာယ မုဋ္ဌဿတိံ အသမ္ပဇာနံ သမဏံ ဝါ မြာဟ္မဏံ ဝါ ပညာပေဿာမိ”တိ။ တမဟံ တတ္ထ ဧဝံ ဝဒေယျံ “ဧတု ဝဒတု ဗျာဟရတု ပဿာမိဿာနဘာဝ”န္တိ။ သော ဝတ ပရိဗ္ဗာဇကော သမ္မာသတိံ ဓမ္မပဒံ ပစ္စက္ခာယ မုဋ္ဌဿတိံ အသမ္ပဇာနံ သမဏံ ဝါ မြာဟ္မဏံ ဝါ ပညာပေဿတီတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

ယော ခေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဧဝံ ဝဒေယျ “အဟမေတံ သမ္မာသမာဓိံ ဓမ္မပဒံ ပစ္စက္ခာယ အသမာဟိတံ ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တံ သမဏံ ဝါ မြာဟ္မဏံ ဝါ ပညာပေဿာမိ”တိ။ တမဟံ တတ္ထ ဧဝံ ဝဒေယျံ “ဧတု ဝဒတု ဗျာဟရတု ပဿာမိဿာနဘာဝ”န္တိ။ သော ဝတ ပရိဗ္ဗာဇကော သမ္မာသမာဓိံ ဓမ္မပဒံ ပစ္စက္ခာယ အသမာဟိတံ ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တံ သမဏံ ဝါ မြာဟ္မဏံ ဝါ ပညာပေဿတီတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

ယော ခေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဣမာနိ စက္ကာရိ ဓမ္မပဒါနိ ဂရဟိတံဗ္ဗံ ပဋိက္ခောသိ-တဗ္ဗံ မညေယျ၊ တဿ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ စက္ကာရော သဟဓမ္မိကာ ဝါဒါနုပါတာ

ဂါရယျာ ဌာနာ အာဂစ္ဆန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? အနဘိဇ္ဈံ စေ ဘဝံ ဓမ္မပဒံ ဂရဟတိ ပဋိက္ခောသတိ။ ယေ စ ဟိ အဘိဇ္ဈာလူ ကာမေသု တိဗ္ဗသာရာဂါ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တေ ဘောတော ပုဇ္ဇာ၊ တေ ဘောတော ပါသံသာ။ အဗျာပါဒံ စေ ဘဝံ ဓမ္မပဒံ ဂရဟတိ ပဋိက္ခောသတိ။ ယေ စ ဟိ ဗျာပန္နစိတ္တာ ပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ္ပါ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တေ ဘောတော ပုဇ္ဇာ၊ တေ ဘောတော ပါသံသာ။ သမ္မာသတိံ စေ ဘဝံ ဓမ္မပဒံ ဂရဟတိ ပဋိက္ခောသတိ။ ယေ စ ဟိ မုဋ္ဌဿတိ အသမ္ပဇာနာ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ဝေ ဘောတော ပုဇ္ဇာ၊ တေ ဘောတော ပါသံသာ။ သမ္မာသမာဓိံ စေ ဘဝံ ဓမ္မပဒံ ဂရဟတိ ပဋိက္ခောသတိ။ ယေ စ ဟိ အသမာဟိတာ ဝိပုဋ္ဌစိတ္တာ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တေ ဘောတော ပုဇ္ဇာ၊ တေ ဘောတော ပါသံသာ။

ယော ခေါ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဣမာနိ စတ္တာရိ ဓမ္မပဒါနိ ဂရဟိတဗ္ဗံ ပဋိက္ခောသိ-
 တဗ္ဗံ မညေယျ။ တဿ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ ဣမေ စတ္တာရော သဟဓမ္မိကာ ဝါဒါနုပါတာ
 ဂါရယျာ ဌာနာ အာဂစ္ဆန္တိ။ ယေပိ တေ ပရိဗ္ဗာဇကာ အဟေသံ ဥက္ကလာ
 ဝဿဘညာ? အဟေတုကဝါဒါ အကိရိယဝါဒါ နတ္ထိကဝါဒါ၊ တေပိ ဣမာနိ
 စတ္တာရိ ဓမ္မပဒါနိ န ဂရဟိတဗ္ဗံ န ပဋိက္ခောသိတဗ္ဗံ အမညိံသု။ တံ ကိဿ
 ဟေတု? နိန္ဒာဗျာရောသနဥပါရက္ခဘယာတိ။

အဗျာပန္နော သဒါ သတော၊ အဗ္ဗုတ္တံ သုသမာဟိတော။
 အဘိဇ္ဈာဝိနယေ သိက္ခံ၊ “အပ္ပမတ္တော” တိ ဝုစ္စတိတိ။ ။ဒသမံ။

ဥရုဝေလဝဂ္ဂေါ တတိယော။

တဿုဒ္ဓါနံ

ဒွေ ဥရုဝေလာ လောကော ကာဠကော^၁၊ ဗြဟ္မစရိယေန ပဉ္စမံ။
 ကုဟံ သန္တုဋ္ဌိ ဝံသော စ၊ ဓမ္မပဒံ ပရိဗ္ဗာဇကေန စာတိ။

၁-ဝါဒါနုဝါဒါ ဂါရယံ ဌာနံ (မ-၃-၈-ပိဋေ) ၂-ယေ စ (မ-၃-၁၂၁-ပိဋေ)
 ၃-ဝဿဘိညာ (က) သံ-၂-၆၀-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။
 ၄-ဥပဝါဒဘယာတိ (က) မ-၃-၁၂၁-ပိဋေ သံ-၂-၆၀-ပိဋေ စ ပဿိတဗ္ဗံ။
 ၅-ကောဋိကော (က)

၄-စက္ကဝဂ္ဂ

၁-စက္ကသုတ္တ

၃၁။ စက္ကာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ စက္ကာနိ၊ ယေဟိ သမန္ဓာဂတာနံ ဒေဝ-
မနုဿာနံ စတုစက္ကံ ဝတ္တတိ၊ ယေဟိ သမန္ဓာဂတာ ဒေဝမနုဿာ
နစိရဿေဝ မဟန္တတ္ထံ ဝေပုလ္လတ္ထံ ပါပုဏန္တိ ဘောဂေသု။ ကတမာနိ စက္ကာရိ?
ပတိရူပဒေသဝါသော သပ္ပုရိသာဝဿယော^၁ အတ္တသမ္မာပဏိဓိ ပုဗ္ဗေ စ
ကတပုညတာ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စက္ကာရိ စက္ကာနိ။ ယေဟိ သမန္ဓာဂတာနံ
ဒေဝမနုဿာနံ စတုစက္ကံ ဝတ္တတိ၊ ယေဟိ သမန္ဓာဂတာ ဒေဝမနုဿာ
နစိရဿေဝ မဟန္တတ္ထံ ဝေပုလ္လတ္ထံ ပါပုဏန္တိ ဘောဂေသုတိ။

ပတိရူပေ ဝသေ ဒေသေ၊ အရိယမိတ္တကရော သိယာ။
သမ္မာပဏိဓိသမ္ပန္ဓော၊ ပုဗ္ဗေ ပုညကတော နရော။
ဓညံ ဓနံ ယသော ကိတ္တိ၊ သုခဇ္ဇေတံဓိဝတ္တတိတိ။ ။ပဌမံ။

၂-သင်္ဂဟသုတ္တ

၃၂။ စက္ကာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ သင်္ဂဟဝတ္ထုနိ။ ကတမာနိ စက္ကာရိ? ဒါနံ
ပေယျဝဇ္ဇံ အတ္တစရိယာ သမာနတ္တတာ၊ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စက္ကာရိ
သင်္ဂဟဝတ္ထုနိတိ။

ဒါနဉ္စ ပေယျဝဇ္ဇဉ္စ၊ အတ္တစရိယာ စ ယာ ဣဓ။
သမာနတ္တတာ စ မေဓေသု၊ တတ္ထ တတ္ထ ယထာရဟံ။
ဧတေ ခေါ သင်္ဂဟာ လောကော၊ ရထဿာဏီဝ ယာယတော။

ဧတေ စ သင်္ဂဟာ နာဿု၊ န မာတာ ပုတ္တကာရဏာ။
လဘေထ မာနံ ပူဇံ ဝါ၊ ပိတာ ဝါ ပုတ္တကာရဏာ။

ယသ္မာ စ သင်္ဂဟာ^၂ ဧတေ၊ သမဝေက္ခန္တိ ပဏ္ဍိတာ။
တသ္မာ မဟတ္ထံ ပပေါန္တိ၊ ပါသံသာ စ ဘဝန္တိ တေတိ။ ။ဒုတိယံ။

၁-သပ္ပုရိသုပဿယော (သီး သျား၊ ကံ၊ ဣ)

၂-သင်္ဂဟေ (အဋ္ဌကထာယံ ပါဌန္တရံ) ဥပရိ-၅၇၁-ပိဋေ၊ ဒိ ၃-၁၅၆-ပိဋေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၃-သီဟသုတ္တ

၃၃။ သီဟော ဘိက္ခဝေ မိဂရာဇာ သာယန္တသမယံ အာသယာ နိက္ခမတိ။ အာသယာ နိက္ခမိတွာ ဝိဇမ္ဘတိ၊ ဝိဇမ္ဘိတွာ သမန္တာ စတုဒ္ဓိသာ အနုဝိလောကေတိ၊ သမန္တာ စတုဒ္ဓိသာ အနုဝိလောကေတွာ တိက္ခတ္ထု သီဟနာဒံ နဒတိ၊ တိက္ခတ္ထု သီဟနာဒံ နဒိတွာ ဂေါစရာယ ပက္ကမတိ။ ယေ ခေါ ပန တေ ဘိက္ခဝေ တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ သီဟဿ မိဂရညော နဒတော သဒ္ဓိ သုဏန္တိ၊ တေ ယေဘုဗျေန ဘယံ သံဝေဂံ သန္တာသံ အာပဇ္ဇန္တိ။ ဗိလံ ဗိလာသယာ ပဝိသန္တိ၊ ဒကံ ဒကာသယာ^၁ ပဝိသန္တိ၊ ဝနံ ဝနာသယာ ပဝိသန္တိ၊ အာကာသံ ပက္ခိနော ဘဇန္တိ။ ယေပိ တေ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂါ ဂါမနိဂမရာဇောနိသု ဒဠေဟိ ဝရတ္တေဟိ ဗန္ဓနေဟိ ဗဒ္ဒါ၊ တေပိ တာနိ ဗန္ဓနာနိ သဗ္ဗိန္ဒိတွာ သမ္ပဒါလေတွာ ဘိတာ မုတ္တကရိသံ စဇမာနာ ယေန ဝါ တေန ဝါ ပလာယန္တိ။ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကော ခေါ ဘိက္ခဝေ သီဟော မိဂရာဇာ တိရစ္ဆာနဂတာနံ ပါဏာနံ ဧဝံ မဟေသက္ခော ဧဝံ မဟာနဘာဝေါ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဒါ ဘထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒ္ဓ အနုတ္တရော ပရိသဒ္ဓမ္မသာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ၊ သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ “ဣတိ သက္ကာယော၊ ဣတိ သက္ကာယသမုဒယော၊ ဣတိ သက္ကာယနိရောဓော၊ ဣတိ သက္ကာယနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ။ ယေပိ တေ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခဗဟုလာ ဥဇ္ဇေသု ဝိမာနေသု စိရဋ္ဌိတိကာ၊ တေပိ တထာဂတဿ မဗ္ဗဒေသနံ သုတွာ ယေဘုဗျေန ဘယံ သံဝေဂံ သန္တာသံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ အနိစ္စာ ဝတ ကိရ ဘော မယံ သမာနာ “နိစ္စမှာ”တိ အမညိမှ၊ အဒ္ဓါဝါ ဝတ ကိရ ဘော မယံ သမာနာ “ရဝမှာ”တိ အမညိမှ၊ အသဿတာ ဝတ ကိရ ဘော မယံ သမာနာ “သဿတမှာ”တိ အမညိမှ၊ မယံ ကိရ ဘော အနိစ္စာ အဒ္ဓါဝါ အသဿတာ သက္ကာယပရိယာပန္နာတိ။ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကော ခေါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော သဒေဝကဿ လောကဿ ဧဝံ မဟေသက္ခော ဧဝံ မဟာနဘာဝေါတိ။

ယဒါ ဗုဒ္ဓေါ အဘိညာယံ၊ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တယီ။
 သဒေဝကဿ လောကဿ၊ သတ္တာ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော။

၁-ဥဒကံ ဥဒကာသယာ (က) သံ ၂-၇၀-ပိဋေ၊ ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၁-၁၈၇-ပိဋေပိ ပဿိတဗျံ။
 ၂-သက္ကာယဿ အတ္တင်္ဂမော (ဋ) သံ ၂-၇၀-ပိဋေ၊ “သက္ကာယနိရောဓဂါမိနိ”တိ ပစ္စိမပဒံ ပန ပဿိတဗျံ။

သက္ကာယဉ္ဇ နိရောဓဉ္ဇ၊ သက္ကာယဿ စ သမ္ဘဝံ။
 အရိယဉ္ဇဋ္ဌကိံ မဂ္ဂံ၊ ဒုက္ခပသမဂါမိနံ။
 ယေပိ ဒီဃာယုကာ ဒေဝါ၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသဿိနော။
 ဘိတာ သန္တာသမာပါဒုံ၊ သီဟဿေဝိ' တရေမိဂါ။
 အဝိတိဝတ္ထာ သက္ကာယံ၊ အနိစ္စာ ကိရ ဘော မယံ။
 သုတွာ အရဟတော ဝါကျံ၊ ဝိပ္ပမုတ္တဿ တာဒိနောတိ။*
 တတိယံ။

၄-အဂ္ဂပ္ပသာဒသုတ္တ

၃၄။ စက္ကာရောမေ ဘိက္ခဝေ အဂ္ဂပ္ပသာဒါ။ ကတမေ စက္ကာရော? ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ အပဒါ ဝါ ဒွိပဒါ? ဝါ စတုပဒါ ဝါ ဗဟုပဒါ ဝါ ရူပိနော ဝါ အရူပိနော ဝါ သညိနော ဝါ အသညိနော ဝါ နေဝသညိနာသညိနော ဝါ၊ တထာဂတော တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ယေ ဘိက္ခဝေ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ တေ ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ ခေါ ပန ပသန္နာနံ အဂ္ဂေါ ဝိပါကော ဟောတိ။

ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သင်္ခတာ၊ အရိယော အဋ္ဌကိကော မဂ္ဂေါ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ။ ယေ ဘိက္ခဝေ အရိယေ အဋ္ဌကိကော မဂ္ဂေ ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ တေ ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ ခေါ ပန ပသန္နာနံ အဂ္ဂေါ ဝိပါကော ဟောတိ။

ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သင်္ခတာ ဝါ အသင်္ခတာ ဝါ၊ ဝိရာဂေါ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ၊ ယဒိဉံ မဒနိဗ္ဗဒနော ဝိပါသဝိနယော အာလယသမုဂ္ဂါတော ဝဇ္ဇုပစ္ဆေဒေါ တဏှာက္ခယော ဝိရာဂေါ နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ။ ယေ ဘိက္ခဝေ ဝိရာဂေ ဓမ္မေ ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ တေ ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ ခေါ ပန ပသန္နာနံ အဂ္ဂေါ ဝိပါကော ဟောတိ။

ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ သံဃာ ဝါ ဂဏာ ဝါ၊ တထာဂတသာဝကသံဃော တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ၊ ယဒိဉံ စက္ကာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ ဒေသ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော အာဟုနေယျော ပါဟုနေယျော ဒက္ခိဏေယျော အဗ္ဗလိကရဏီယော အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ ယေ ဘိက္ခဝေ သံဃေ

---

* သံ ၂-၇၁-ပိဋကံ၊ ၁-ဒိပဒါ(သီ၊ဇ္ဇ) အံ ၂-၂၉၊ ၃ ၁-၂၅၅-ပိဋကံ။

ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ တေ ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ ခေါ ပန ပသန္နာနံ အဂ္ဂေါ ဝိပါကော
ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အဂ္ဂပ္ပသာဒါတိ။

အဂ္ဂတော ဝေ ပသန္နာနံ၊ အဂ္ဂံ ဓမ္မံ ဝိဇာနတံ။
အဂ္ဂေ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နာနံ၊ ဒက္ခိဏေယျေ အနုတ္တရေ။
အဂ္ဂေ ဓမ္မေ ပသန္နာနံ၊ ဝိရာဂပသမေ သုခေ။
အဂ္ဂေ သံဃေ ပသန္နာနံ၊ ပုညက္ခေတ္တေ အနုတ္တရေ။
အဂ္ဂသ္မိံ ဒါနံ ဒဒတံ၊ အဂ္ဂံ ပုညံ ပဝေခတိ။
အဂ္ဂံ အာယု စ ဝဇ္ဇော စ၊ ယသော ကိတ္တိံ သုခံ ဗလံ။
အဂ္ဂဿ ဒါတာ မေဓာဝီ၊ အဂ္ဂဓမ္မသမာဟိတော။
ဒေဝဘူတော မနုဿော ဝါ၊ အဂ္ဂပ္ပတ္တော ပမောဒတိတိံ။
စတုတ္ထံ။

၅-ဝဿကာရသုတ္တ

၃၅။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္တက-
နိဝါပေ။ အထ ခေါ ဝဿကာရော မြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္တော ယေန
ဘဂဝါတေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဗ္ဗိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ
ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသီန္တော ခေါ
ဝဿကာရော မြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္တော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ—

စတူဟိ ခေါ မယံ ဘော ဂေါတမ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတံ မဟာပညံ
မဟာပုရိသံ ပညာပေမ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣဓ ဘော ဂေါတမ ဗဟုဿုတော
ဟောတိ တဿ တဿေဝ သုတဇာတဿ။ တဿ တဿေဝ ခေါ ပန
ဘာသိတဿ အတ္ထံ ဇာနာတိ “အယံ ဣမဿ ဘာသိတဿ အတ္ထော၊ အယံ
ဣမဿ ဘာသိတဿ အတ္ထော”တိ။ သတိမာ ခေါ ပန ဟောတိ စိရကတမ္ပိ
စိရဘာသိတမ္ပိ သရိတာ အနုဿရိတာ။ ယာနိ ခေါ ပန တာနိ ဂဟဋ္ဌကာနိ
ကိံကရဏီယာနိ၊ တတ္ထ ဒက္ခော ဟောတိ အနုလသော၊ တတြိပါယာယ
ဝိမံသာယ သမန္နာဂတော အလံ ကာတံ အလံ သံဝိဓာတံ။ ဣမေဟိ ခေါ မယံ ဘော
ဂေါတမ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတံ မဟာပညံ မဟာပုရိသံ ပညာပေမ။ သစေ
မေ၊ ဘော ဂေါတမ အနုမောဒိတဗ္ဗံ အနုမောဒတု မေ ဘဝံ ဂေါတမော။

၁-၃ ၁-၂၅၅-ပိဋကိ။ ၂-သစေ ပန မေ (သိ၊က)၊ သစေ မေ ပန (ဣ)

သံစေ ပန မေ ဘော ဂေါတမ ပဋိက္ခောသိတဗ္ဗံ ပဋိက္ခောသတု မေ ဘဝံ ဂေါတမောတိ။

နေဝ ခေါ တျာဟံ မြာဟ္မဏ အနုမောဒါမိ န ပဋိက္ခောသာမိ။ စတူဟိ ခေါ အဟံ မြာဟ္မဏ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတံ မဟာပညံ မဟာပုရိသံ ပညာပေမိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣမ မြာဟ္မဏ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ ဗဟုဇနသုခါယ၊ ဗဟု'ဿ ဇနတာ အရိယေ ဉ္ဇယေ ပတိဋ္ဌာပိတာ၊ ယဒိဒံ ကလျာဏဓမ္မတာ ကုသလဓမ္မတာ။ သော ယံ ဝိတက္ကံ အာကင်္ခတိ ဝိတက္ကေတုံ၊ တံ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေတိ။ ယံ ဝိတက္ကံ နာကင်္ခတိ ဝိတက္ကေတုံ၊ န တံ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေတိ။ ယံ သင်္ကပ္ပံ အာကင်္ခတိ သင်္ကပ္ပေတုံ၊ တံ သင်္ကပ္ပံ သင်္ကပ္ပေတိ။ ယံ သင်္ကပ္ပံ နာကင်္ခတိ သင်္ကပ္ပေတုံ၊ န တံ သင်္ကပ္ပံ သင်္ကပ္ပေတိ။ ဣတိ စေတောဝသိပ္ပက္ခော ဟောတိ ဝိတက္ကပထေ။ စတုန္တံ ဈာနာနံ အဘိစေတသိကာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ နိကာမလာဘီ ဟောတိ အင်္ဂိစ္ဆလာဘီ အကသိရလာဘီ။ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သန္တိကဘွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ နေဝ ခေါ တျာဟံ မြာဟ္မဏ အနုမောဒါမိ န ပန ပဋိက္ခောသာမိ။ ဣမေဟိ ခေါ အဟံ မြာဟ္မဏ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတံ မဟာပညံ မဟာပုရိသံ ပညာပေမိတိ။

အစ္စရိယံ ဘော ဂေါတမ၊ အဗ္ဗုတံ ဘော ဂေါတမ၊ ယာဝ သုဘာသိတံ စိဒ္ဓံ ဘောတာ ဂေါတမေန။ ဣမေဟိ စ မယံ ဘော ဂေါတမ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဓာရေမ “ဘဝံ ဟိ ဂေါတမော ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နော ဗဟုဇနသုခါယ၊ ဗဟု တေ ဇနတာ အရိယေ ဉ္ဇယေ ပတိဋ္ဌာပိတာ၊ ယဒိဒံ ကလျာဏဓမ္မတာ ကုသလဓမ္မတာ။ ဘဝံ ဟိ ဂေါတမော ယံ ဝိတက္ကံ အာကင်္ခတိ ဝိတက္ကေတုံ၊ တံ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေတိ။ ယံ ဝိတက္ကံ နာကင်္ခတိ ဝိတက္ကေတုံ၊ န တံ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေတိ။ ယံ သင်္ကပ္ပံ အာကင်္ခတိ သင်္ကပ္ပေတုံ၊ တံ သင်္ကပ္ပံ သင်္ကပ္ပေတိ။ ယံ သင်္ကပ္ပံ နာကင်္ခတိ သင်္ကပ္ပေတုံ၊ န တံ သင်္ကပ္ပံ သင်္ကပ္ပေတိ။ ဘဝံ ဟိ ဂေါတမော စေတောဝသိပ္ပက္ခော ဝိတက္ကပထေ။ ဘဝံ ဟိ ဂေါတမော စတုန္တံ ဈာနာနံ အဘိစေတသိကာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ နိကာမလာဘီ အင်္ဂိစ္ဆလာဘီ အကသိရလာဘီ။ ဘဝံ ဟိ ဂေါတမော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သန္တိကဘွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ”တိ။

အဒ္ဓါ ခေါ် တျာယံ မြာဟ္မဏ အာသဇ္ဇ ဥပနိယ ဝါစာ ဘာသိတာ၊ အပိ စ တျာဟံ ဗျာကရိဿာမိ “အဟံ ဟိ မြာဟ္မဏ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နော ဗဟုဇနသုခါယ၊ ဗဟု မေ^၁ ဇနတာ အရိယေ ဉ္ဇယေ ပတိဋ္ဌာပိတာ၊ ယဒိဒံ ကလျာဏဓမ္မတာ ကုသလဓမ္မတာ။ အဟံ ဟိ မြာဟ္မဏ ယံ ဝိတက္ကံ အာကခိမိ ဝိတက္ကေတုံ၊ တံ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေမိ။ ယံ ဝိတက္ကံ နာကခိမိ ဝိတက္ကေတုံ၊ န တံ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေမိ။ ယံ သက်ပွံ အာကခိမိ သက်ပေတုံ၊ တံ သက်ပွံ သက်ပေမိ။ ယံ သက်ပွံ နာကခိမိ သက်ပေတုံ၊ န တံ သက်ပွံ သက်ပေမိ။ အဟံ ဟိ မြာဟ္မဏ စေတောဝသိပ္ပတ္တော ဝိတက္ကပထေ။ အဟံ ဟိ မြာဟ္မဏ စတုန္ဒံ ဈာနာနံ အဘိစေတသိကာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ နိကာမလာဘိ အကိစ္စလာဘိ အကသိရလာဘိ။ အဟံ ဟိ မြာဟ္မဏ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိ^၂ ပညာဝိမုတ္တိ^၃ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သတ္တိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမိ”တိ။

ယော ဝေဒိ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ မဇ္ဈပါသပ္ပမောစနံ။
 ဟိတံ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဉ္ဇယံ ဓမ္မံ ပကာသယံ။
 ယံ ဝေ ဒိသွာ စ သုတွာ စ၊ ပသိဒံန္တိ ဗဟူ ဇနာ^၂။
 မဂ္ဂါမဂ္ဂဿ ကုသလော၊ ကတကိစ္စော အနာသဝေါ။
 ဗုဒ္ဓေါ အန္တိမသာရိရော^၃၊
 “(မဟာပညော)၄ မဟာပုရိသော”တိ ဝုစ္စတိတိ။

ပဉ္စမံ။

၆-ခေါဏသုတ္တ

၃၆။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ အန္တရာ စ ဥက္ကဋ္ဌံ၊ အန္တရာ စ သေတဗျံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ ဒေါဏောပိ သုဒံ မြာဟ္မဏော အန္တရာ စ ဥက္ကဋ္ဌံ၊ အန္တရာ စ သေတဗျံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ။ အဒ္ဓဿာ ခေါ ဒေါဏော မြာဟ္မဏော ဘဂဝတော ပါဒေသု စက္ကာနိ သဟဿာရာနိ သနေမိကာနိ သနာဘိကာနိ သဗ္ဗာကာရပရိပူရာနိ၊ ဒိသွာနဿ ဧတဒဟောသိ “အတ္ထရိယံ ဝတ ဘော၊ အပ္ပုတံ ဝတ ဘော၊ န ဝတိမာနိ^၅ မနုဿဘူတဿ ပဒါနိ ဘဝိဿန္တိ”တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ အညတရသ္မိ^၆ ရုက္ခမူလေ

၁-ဗဟုဿ (သျှာ၊ ကံ၊ က) ၂-ပသိဒတိ ဗဟုဇနော (သိ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ၃-အန္တိမောရိတော (က)
 ၄-( ) သျှာ ပေါက္ကဏေ နတ္ထိ၊

နိသိဒ္ဓိ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏီဓာယ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ။ အထ ခေါ ဒေါဏော မြာဟူဏော ဘဂပတော ပဒါနိ အနုဂစ္ဆန္တော အဋ္ဌသ ဘဂဝန္တံ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသိန္တံ ပါသာဒိကံ ပသာဒနိယံ သန္တိန္ဒြိယံ သန္တမာနသံ ဥတ္တမဒမထသမထမနုပ္ပတ္တံ ဒန္တံ ဂုတ္တံ သံယတိန္ဒြိယံ နာဂံ၊ ဒိသ္မာန ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ—

ဒေဝေါ နော ဘဝံ ဘဝိဿတိတိ။ န ခေါ အဟံ မြာဟူဏ ဒေဝေါ ဘဝိဿာမိတိ။ ဂန္ဓဗ္ဗော နော ဘဝံ ဘဝိဿတိတိ။ န ခေါ အဟံ မြာဟူဏ ဂန္ဓဗ္ဗော ဘဝိဿာမိတိ။ ယက္ခော နော ဘဝံ ဘဝိဿတိတိ။ န ခေါ အဟံ မြာဟူဏ ယက္ခော ဘဝိဿာမိတိ။ မနုဿော နော ဘဝံ ဘဝိဿတိတိ။ န ခေါ အဟံ မြာဟူဏ မနုဿော ဘဝိဿာမိတိ။

“ဒေဝေါ နော ဘဝံ ဘဝိဿတိ”တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော “န ခေါ အဟံ မြာဟူဏ ဒေဝေါ ဘဝိဿာမိ”တိ ဝဒေသိ။ “ဂန္ဓဗ္ဗော နော ဘဝံ ဘဝိဿတိ”တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော “န ခေါ အဟံ မြာဟူဏ ဂန္ဓဗ္ဗော ဘဝိဿာမိ”တိ ဝဒေသိ။ “ယက္ခော နော ဘဝံ ဘဝိဿတိ”တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော “န ခေါ အဟံ မြာဟူဏ ယက္ခော ဘဝိဿာမိ”တိ ဝဒေသိ။ “မနုဿော နော ဘဝံ ဘဝိဿတိ”တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော “န ခေါ အဟံ မြာဟူဏ မနုဿော ဘဝိဿာမိ”တိ ဝဒေသိ။ အထ ကော စရဟိ ဘဝံ ဘဝိဿတိတိ။

ယေသံ ခေါ အဟံ မြာဟူဏ အာသဝါနံ အပ္ပဟိနတ္တာ ဒေဝေါ ဘဝေယျံ၊ တေ မေ အာသဝါ ပဟိနာ ဥက္ခိန္တမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ။ ယေသံ ခေါ အဟံ မြာဟူဏ အာသဝါနံ အပ္ပဟိနတ္တာ ဂန္ဓဗ္ဗော ဘဝေယျံ၊ ယက္ခော ဘဝေယျံ၊ မနုဿော ဘဝေယျံ၊ တေ မေ အာသဝါ ပဟိနာ ဥက္ခိန္တမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ။ သေယျထာပိ မြာဟူဏ ဥပ္ပလံ ဝါ ပဒုမံ ဝါ ပုဏ္ဏရိကံ ဝါ ဥဒကေ ဇာတံ ဥဒကေ သံဝဗ္ဗံ ဥဒကာ အစူးဂ္ဂမ္ပ တိဋ္ဌတိ အနုပလိတ္တံ ဥဒကေန။ ဝေမေဝံ ခေါ အဟံ မြာဟူဏ လောကေ ဇာတော လောကေ သံဝဗ္ဗော လောကံ အဘိဘုယျ ဝိဟရာမိ အနုပလိတ္တော လောကေန။ “ပုဋ္ဌေါ”တိ မံ မြာဟူဏ ဓာရေဟိတိ။

ယေန ဒေဝုပပတျဿ၊ ဂန္ဓဗ္ဗော ဝါ ဝိဟင်္ဂမော။
ယက္ခတ္ထံ ယေန ဂစ္ဆေယျံ၊ မနုဿတ္တဉ္စ အဗ္ဗဇေ။
တေ မယံ အာသဝါ ဒီဏာ၊ ဝိဒ္ဓန္တာ ဝိနဠိကတာ။

ပုဏ္ဏရိကံ ယထာ ဝဂ္ဂ၊ တောယေန နုပလိပ္ပတိ^၁။
နုပလိပ္ပါမိ^၂ လောကေန၊ တသ္မာ ဗုဒ္ဓေါသ္မိ မြာဟူဏာတိ။

ဆဋ္ဌံ။

၇-အပရိဟာနိယသုတ္တ

၃၇။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု၊ အဘဗ္ဗော
ပရိဟာနာယ နိဗ္ဗာနဿေဝ သန္တိကေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ၊ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော ဟောတိ၊
ဘောဇနေ မတ္တညူ ဟောတိ၊ ဇာဂရိယံ အနယုတ္တော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
သီလဝါ ဟောတိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ၊ အာစာရဂေါစရ-
သမ္ပန္နော အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ သမာဒါယ သိက္ခတိ
သိက္ခာပဒေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခု စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ ဟောတိ နာနုဗျဉ္စနဂ္ဂါဟိ၊
ယဘွာမိကရဏမေနံ စက္ခုန္ဓိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ
ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဓာဿဝေယျ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊
ရက္ခတိ စက္ခုန္ဓိယံ၊ စက္ခုန္ဓိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ သောတေန သဒ္ဓံ သုတွာ။
ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတွာ။ ဇိဝှါယ ရသံ သာယိတွာ။ ကာယေန ဖောဠဗ္ဗံ
ဖုသိတွာ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ ဟောတိ နာနုဗျဉ္စနဂ္ဂါဟိ၊
ယဘွာမိကရဏမေနံ မနိန္ဓိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ
ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဓာဿဝေယျ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊
ရက္ခတိ မနိန္ဓိယံ၊ မနိန္ဓိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော ဟောတိ။

၁-နုပလိပ္ပတိ(က)

၂-နုပလိပ္ပာမိ(က)

ကထည ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဘောဇနေ မတ္တညူ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော အာဟာရံ အာဟာရေတိ၊ နေဝ ဒဝါယ န မဒါယ န မဏ္ဍနာယ န ဝိဘူသနာယ၊ ယာဝဒေဝ ဣမဿ ကာယဿ ဌိတိယာ ယာပနာယ ဝိဟိံသူပရတိယာ မြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ၊ ဣတိ ပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ ပဋိဟင်္ခါမိ၊ နဝဉ္စ ဝေဒနံ န ဥပ္ပါဒေဿာမိ၊ ယာတြာ စ မေ ဘဝိဿတိ၊ အနဝဇ္ဇတာ စ ဖာသုဝိဟာရော စာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဘောဇနေ မတ္တညူ ဟောတိ။

ကထည ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇာဂရိယံ အနယုတ္တော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒိဝသံ စက်မေန နိသဇ္ဇာယ အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ၊ ရတ္တိယာ ပဌမံ ယာမံ စက်မေန နိသဇ္ဇာယ အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ၊ ရတ္တိယာ မဇ္ဈိမံ ယာမံ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သီဟသေယျံ ကပ္ပေတိ ပါဒေ ပါဒံ အဇ္ဇာဓာယ သတော သမ္ပဇာနော ဥဋ္ဌာနသညံ မနသိ ကရိတွာ၊ ရတ္တိယာ ပစ္ဆိမံ ယာမံ ပစ္စုဋ္ဌာယ စက်မေန နိသဇ္ဇာယ အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇာဂရိယံ အနယုတ္တော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အဘဗ္ဗော ပရိဟာနာယ နိဗ္ဗာနဿေဝ သန္တိကေတိ။

သီလေ ပတိဋ္ဌိတော ဘိက္ခု၊ ဣန္ဒြိယေသု စ သံဝုခတာ။
 ဘောဇနမိ စ မတ္တညူ၊ ဇာဂရိယံ အနယုဉ္စတိ။
 ဧဝံ ဝိဟာရိ အာဘာပိ၊ အဟောရတ္တမတန္တိတော။
 ဘာဝယံ ကုသလံ ဓမ္မံ၊ ယောဂက္ခေမဿ ပတ္တိယာ။
 အပ္ပမာဒရတော ဘိက္ခု၊ ပမာဒေ ဘယဒဿိ ဝါ။
 အဘဗ္ဗော ပရိဟာနာယ၊ နိဗ္ဗာနဿေဝ သန္တိကေတိ။
 သတ္တမံ။

ဂ-ပတိလိနသုတ္တ

၃၀။ ပနဏ္ဍပစ္စေကသစ္စော^၂ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမဝယသဋ္ဌေသနော ပဿဒ္ဓကာယသင်္ခါရော “ပတိလိနော”^၁တိ ဝုစ္စတိ။ ကလဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပနဏ္ဍပစ္စေကသစ္စော ဟောတိ” ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ယာနိ တာနိ

၁-ဘယဒဿာဝိ(က)   ၂-ပဏ္ဍပဗ္ဗေကသစ္စော (?)

ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏာနံ ပုထုပစ္စေကသစ္စာနိ။ သေယျထိဒံ? “သဿတော လောကော”တိ ဝါ။ “အသဿတော လောကော”တိ ဝါ။ “အန္တဝါ လောကော”တိ ဝါ။ “အနန္တဝါ လောကော”တိ ဝါ။ “တံ ဇီဝံ တံ သရီရ”န္တိ ဝါ။ “အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရ”န္တိ ဝါ။ “ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ”တိ ဝါ။ “န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ”တိ ဝါ။ “ဟောတိ စ န စ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ”တိ ဝါ။ “နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ”တိ ဝါ။ သဗ္ဗာနိ တာနိ နုဏ္ဏာနိ ဟောန္တိ ပနုဏ္ဏာနိ စတ္တာနိ ဝန္တာနိ မုတ္တာနိ ပဟီနာနိ ပဋိနိဿဋ္ဌာနိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပနုဏ္ဏပစ္စေကသစ္စော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမဝယသဋ္ဌေသနော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ကာမေသနာ ပဟီနာ ဟောတိ၊ ဘဝေသနာ ပဟီနာ ဟောတိ၊ မြဟ္မစရိယေသနာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမဝယသဋ္ဌေသနော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဿဒ္ဓကာယသင်္ခါရော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခပေ ဘိက္ခု သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿ-ဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဿဒ္ဓကာယသင်္ခါရော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပတိလိနော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အသ္မိမာနော ပဟီနော ဟောတိ ဥစ္ဆန္တိမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒမေဃော။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပတိလိနော ဟောတိ။ ပနုဏ္ဏပစ္စေကသစ္စော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမဝယသဋ္ဌေ-သနော ပဿဒ္ဓကာယသင်္ခါရော “ပတိလိနော”တိ ဝုစ္စတိတိ။

- * ကာမေသနာ ဘဝေသနာ၊ မြဟ္မစရိယေသနာ သဟ။
ဣတိ သစ္စပရာမာသော၊ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ သမုဿယာ။
- * သဗ္ဗရာဂဝိရတ္တဿ၊ တဏှက္ခယဝိမုတ္တိနော။
သေနာ ပဋိနိဿဋ္ဌာ၊ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ သမူဟတာ။
- သ ဝေ သန္တော သတော ဘိက္ခု၊ ပဿဒ္ဓေါ အပရာဇိတော။
မာနာဘိသမယာ ဗုဒ္ဓေါ၊ “ပတိလိနော”တိ ဝုစ္စတိတိ။

အဋ္ဌမံ။

* ၃ ၁-၂၂၈-ပိဋေ ဣတိဝုတ္တကေဝိ။

ဇ-ဥဇ္ဇယသုတ္တ

၃၉။ အထ ခေါ ဥဇ္ဇယော မြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဗ္ဗိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္ဓော ခေါ ဥဇ္ဇယော မြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ဘဝမ္ပိ နော ဂေါတမော ယညံ ဝဏ္ဏေတိ”တိ။ န ခေါ အဟံ မြာဟ္မဏ သဗ္ဗံ ယညံ ဝဏ္ဏေမိ၊ န ပနာဟံ မြာဟ္မဏ သဗ္ဗံ ယညံ န ဝဏ္ဏေမိ။ ယထာရူပေ ခေါ မြာဟ္မဏ ယညေ ဂါဝေါ ဟညန္တိ၊ အဇ္ဇေကာ ဟညန္တိ၊ ကုက္ကုဒ္ဓသူကရာ ဟညန္တိ၊ ဝိဝိဓာ ပါဏာ သံဃာတံ အာပဇ္ဇန္တိ။ ဝေရူပံ ခေါ အဟံ မြာဟ္မဏ သာရန္တံ ယညံ န ဝဏ္ဏေမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဝေရူပံ ဟိ မြာဟ္မဏ သာရန္တံ ယညံ န ဥပသင်္ကမန္တိ အရဟန္တော ဝါ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဝါ သမာပန္နာ။

ယထာရူပေ စ ခေါ မြာဟ္မဏ ယညေ နေဝ ဂါဝေါ ဟညန္တိ၊ န အဇ္ဇေကာ ဟညန္တိ၊ န ကုက္ကုဒ္ဓသူကရာ ဟညန္တိ၊ န ဝိဝိဓာ ပါဏာ သံဃာတံ အာပဇ္ဇန္တိ။ ဝေရူပံ ခေါ အဟံ မြာဟ္မဏ နိရာရန္တံ ယညံ ဝဏ္ဏေမိ၊ ယဒိဒံ နိစ္စဒါနံ အနုကုလယညံ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဝေရူပံ ဟိ မြာဟ္မဏ နိရာရန္တံ ယညံ ဥပသင်္ကမန္တိ အရဟန္တော ဝါ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဝါ သမာပန္နာတိ။

အဿမေဓံ ပုရိသမေဓံ၊ သမ္မာပါသံ ဝါဇပေယျံ နိရဂ္ဂဠံ။
မဟာယညာ မဟာရက္ခာ၊ န တေ ဟောန္တိ မဟပ္ပလာ။

အဇ္ဇေကာ စ ဂါဝေါ စ၊ ဝိဝိဓာ ယတ္ထ ဟညရေ။
န တံ သမ္မဂ္ဂတာ ယညံ၊ ဥပယန္တိ မဟေသိနော။

ယေ စ ယညာ နိရာရက္ခာ၊ ယဇန္တိ အနုကုလံ သဒါ။
အဇ္ဇေကာ စ ဂါဝေါ စ၊ ဝိဝိဓာ နေတ္ထ ဟညရေ ၂။
တဉ္စ သမ္မဂ္ဂတာ ယညံ၊ ဥပယန္တိ မဟေသိနော။

၁-သမ္မာပါသံ ဝါဇပေယျံ။ နိရဂ္ဂဠံ မဟာရက္ခာ (ဣ) သံ-၁-၇၆-ပိဋေပိ။
၂-နာဇ္ဇေကာ စ ဂါဝေါ စ၊ ဝိဝိဓာ ယတ္ထ ဟညရေ (ဣ၊ ကံ)

သုဟုတံ သုယိဋ္ဌံ သုပ္ပတ္တိံ၊ ဒက္ခိဏေယျေသု ယံ ကတံ။
ယညော စ ဝိပုလော ဟောတိ၊ ပသီဒန္တိ စ ဒေဝတာ။

ဝေံ၊ ယဇိတွာ မေဓာဝီ၊ သဒ္ဓေါ မုတ္တေန စေတသာ။
အဗျာဗန္ဓိ သုခံ လောကံ၊ ပဏ္ဍိတော ဥပပဇ္ဇတိတိ။

ဒသမံ။

စက္ကဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

တသျဒ္ဓါနံ

စက္ကော သင်္ဂဟော သီဟော၊
ပသာဒေါ ဝဿကာရေန ပဉ္စမံ။
ဒေါဏော အပရိဟာနိယော ပတိလိနော၊
ဥဇ္ဇယော ဥဒါယိနာ တေ ဒသတိ။

၅-ရောဟိတသဝဂ္ဂ

၁-သမာဓိဘာဝနာသုတ္တ

၄၁။ စတဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ။ ကတမာ စတဿော? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ သံဝတ္တတိ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ဉာဏဒဿနပ္ပုဋိလာဘာယ သံဝတ္တတိ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ သတိသမ္ပဇညာယ သံဝတ္တတိ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ အာသဝါနံ ခယာယ သံဝတ္တတိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ သံဝတ္တတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ။ ပ။ စဟုတ္ထိ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ သံဝတ္တတိ။

၁-သမ္ပတ္တိ (သျှာကံ၊ က)

၂-တံ (က) အံ ; -၂၉၆-ဝိဇ္ဇေဝိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ဉာဏ-
ဒဿနပ္ပဋိလာဘာယ သံဝတ္တတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာလောကသညံ
မနသိ ကရေတိ၊ ဒိဝါသညံ အဓိဋ္ဌာတိ ယထာ ဒိဝါ တထာ ရတ္ထိံ၊ ယထာ ရတ္ထိံ
တထာ ဒိဝါ။ ဣတိ ဝိဝဋ္ဌေန စေတသာ အပရိယောနဒ္ဓေန သပ္ပဘာသံ စိတ္တံ
ဘာဝေတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ဉာဏ-
ဒဿနပ္ပဋိလာဘာယ သံဝတ္တတိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ သတိ-
သမ္ပဇညာယ သံဝတ္တတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဝိဒိတာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
ဝိဒိတာ ဥပ္ပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဝိဒိတာ အပ္ပတ္တိ ဝစ္ဆန္တိ။ ဝိဒိတာ သညာ။ပ။ ဝိဒိတာ
ဝိတက္ကာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဒိတာ ဥပ္ပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဝိဒိတာ အပ္ပတ္တိ ဝစ္ဆန္တိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ
သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ သတိသမ္ပဇညာယ သံဝတ္တတိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ အာသဝါနံ
ခယာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဥဒယဗ္ဗယာ-
နပဿိ ဝိဟရတိ “ဣတိ ရူပံ၊ ဣတိ ရူပဿ သမုဒယော၊ ဣတိ ရူပဿ အတ္တင်္ဂမော”။
ဣတိ ဝေဒနာ၊ ဣတိ ဝေဒနာယ သမုဒယော၊ ဣတိ ဝေဒနာယ အတ္တင်္ဂမော။
ဣတိ သညာ၊ ဣတိ သညာယ သမုဒယော၊ ဣတိ သညာယ အတ္တင်္ဂမော။
ဣတိ သင်္ခါရာ၊ ဣတိ သင်္ခါရာနံ သမုဒယော၊ ဣတိ သင်္ခါရာနံ အတ္တင်္ဂမော။ ဣတိ
ဝိညာဏံ၊ ဣတိ ဝိညာဏဿ သမုဒယော၊ ဣတိ ဝိညာဏဿ အတ္တင်္ဂမော”တိ။
အယံ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ အာသဝါနံ ခယာယ
သံဝတ္တတိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတဿော သမာဓိဘာဝနာ။ ဣဒဉ္စ ပန
မေတံ ဘိက္ခဝေ သန္ဓာယ ဘာသိတံ ပါရာယနေ ပုဏ္ဏကပဋ္ဌေ—

“သင်္ခါယ လောကသ္မိံ” ပရောပရာနိ၊
ယဿိဉ္စိတံ နတ္ထိံ ကုဟိဉ္စိ လောကေ။
သန္ဓော ဝိဂ္ဂမော အနိဿော နိရာဿော၊
အတာရိ သော ဇာတိဇရန္တိ ဗြူမိ”တိ။

ပဌမံ။

၂-ပဉ္စဗျာကရဏသုတ္တ

၄၂။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စဗျာကရဏာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စော ဧကံသဗျာကရဏီယော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စော ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏီယော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စော ပဋိပုစ္ဆဗျာကရဏီယော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စော ဌပနီယော။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ပဉ္စဗျာကရဏာနိတိ။

ဧကံသဝစနံ ဧကံ၊ ဝိဘဇ္ဇဝစနာပရံ။
တတိယံ ပဋိပုစ္ဆေယျ၊ စတုတ္ထံ ပန ဌာပယေ။
ယော စ တေသံ၊ တတ္ထ တတ္ထ၊ ဇာနာတိ အနုဓမ္မတံ။
စတုပဉ္စဿ ကုသလော၊ အာဟု ဘိက္ခု၊ တထာဝိဓံ။
ဒုရာသဒေါ ဒုပ္ပသဟော၊ ဂန္ထိရော ဒုပ္ပဓံသိယော။
အထော အတ္ထေ အနတ္ထေ စ၊ ဥဘယဿ ဟောတိ ကောဝိဒေါ။
အနတ္ထံ ပရိဝဇ္ဇေတိ၊ အတ္ထံ ဂဏှာတိ ပဏှိတော။
အတ္ထာဘိသမယာ ဓိရော၊ “ပဏှိတော” တိ ပဝုန္နတိတိ။
ဒုတိယံ။

၃-ပဌမကောဓဂရသုတ္တ

၄၃။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ကောဓဂရ န သဒ္ဓမ္မဂရ၊ မက္ခဂရ န သဒ္ဓမ္မဂရ၊ လာဘဂရ န သဒ္ဓမ္မဂရ၊ သက္ကာရဂရ န သဒ္ဓမ္မဂရ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ။

စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ။ ကတမေ စတ္တာရော? သဒ္ဓမ္မဂရ န ကောဓဂရ၊ သဒ္ဓမ္မဂရ န မက္ခဂရ၊ သဒ္ဓမ္မဂရ န လာဘဂရ၊ သဒ္ဓမ္မဂရ န သက္ကာရဂရ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္နိ။

ကောဓမက္ခဂရ ဘိက္ခု၊ လာဘသက္ကာရဂါရဝါ။
န တေ ဓမ္မေ ဝိရူဟန္တိ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဒေသိတေ။

၁-ပဉ္စဗျာကရဏာနိ(က) ၂-နေသံ (သီ၊ သျှ၊ ကံ) ၃-ဥဘယတ္ထဿကောဝိဒေါ(သျှ၊ ကံ)

ယေ စ သဒ္ဓမ္မဂရုနော၊ ဝိဟံသု ဝိဟရန္တိ စ။
 တေ ဝေ ဓမ္မေ ဝိရူဟန္တိ၊ သမ္ဘာသမ္ဗုဒ္ဓဒေသိတေတိ။
 တတိယံ။

၄-ဒုတိယကောဓဂရုသုတ္တံ .

၄၄။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အသဒ္ဓမ္မာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ကောဓ-
 ရဂတာ န သဒ္ဓမ္မဂရုတာ၊ မက္ခဂရုတာ န သဒ္ဓမ္မဂရုတာ၊ လာဘဂရုတာ
 န သဒ္ဓမ္မဂရုတာ၊ သက္ကာရဂရုတာ န သဒ္ဓမ္မဂရုတာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ
 စတ္တာရော အသဒ္ဓမ္မာ။

စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓမ္မာ။ ကတပေ စတ္တာရော? သဒ္ဓမ္မဂရုတာ
 န ကောဓဂရုတာ၊ သဒ္ဓမ္မဂရုတာ န မက္ခဂရုတာ၊ သဒ္ဓမ္မဂရုတာ န လာဘ-
 ဂရုတာ၊ သဒ္ဓမ္မဂရုတာ န သက္ကာရဂရုတာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော
 သဒ္ဓမ္မာတိ။

ကောဓမက္ခဂရု ဘိက္ခု၊ လာဘသက္ကာရဂါရဝေါ။
 သုခေတ္တေ ပူတိဗီဇံ၊ သဒ္ဓမ္မေ န ဝိရူဟတိ။
 ယေ စ သဒ္ဓမ္မဂရုနော၊ ဝိဟံသု ဝိဟရန္တိ စ။
 တေ ဝေ ဓမ္မေ ဝိရူဟန္တိ၊ သွေဟာနန္ဒယမိဝေါသဓာတိ။
 စတုတ္ထံ။

၅-ရောဟိတဿသုတ္တံ

၄၅။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ^၂ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိ-
 ကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ ရောဟိတဿော ဒေဝပုတ္တော အဘိက္ကန္တယ
 ရတ္ထိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏော ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ ယေန
 ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ
 အဋ္ဌာသိ၊ ကေမန္တံ ဌိတော ခေါ ရောဟိတဿော ဒေဝပုတ္တော ဘဂဝန္တံ
 ဒတဒဝေါစ—

“ယတ္ထ န ခေါ ဘန္တေ န ဇာယတိ န ဇီယတိ န မီယတိ န စဝဘိ န
 ဥပပဇ္ဇတိ၊ သက္ကာ န ခေါ သော ဘန္တေ ဂမနေန လောကဿ အန္တော
 ဣတံ ဝါ ဒဋ္ဌံ ဝါ ပါပုဏိတံ ဝါ”တိ။ ယတ္ထ ခေါ အာဝုသော န ဇာယတိ

၁-သွေဟမန္တာယမိဝေါသဓာတိ (သီး သု၊ ကံ၊ ဣ)

၂-သံ ၁-၆၀-ပိဋကိ။

န ဇီယတိ န ဗီယတိ န စဝတိ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ နာဟံ ‘တံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ဉာတေယျံ ဒဋ္ဌေယျံ ပတ္တေယျံ’န္တိ ဝဒါမိတိ။

အစ္စရိယံ ဘန္တေ၊ အပ္ပုတံ ဘန္တေ၊ ယာဝ သုဘာသိတမိဒံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ “ယတ္ထ ခေါ အာဝုသော န ဇာယတိ န ဇီယတိ န ဗီယတိ န စဝတိ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ နာဟံ ‘တံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ဉာတေယျံ ဒဋ္ဌေယျံ ပတ္တေယျံ’န္တိ ဝဒါမိ”တိ။

ဘူတပုဗ္ဗာဟံ ဘန္တေ ရောဟိတဿော နာမဣသိ အဟောသိ ဘောဇပုတ္တော ဣဒ္ဓိမာ ဝေဟာသင်္ဂမော။ တဿ မယံ ဘန္တေ ဧဝရူပေါ ဇဝေါ အဟောသိ— သေယျထာပိ နာမ ဒဋ္ဌဓမ္မာ ခေနုဂ္ဂဟော သိက္ခိတော ကတဟတ္ထော ကတူပါသနော လဟုကေန အသနေန အပ္ပကသိရေန တိရိယံ တာလစ္စာယံ အတိပါတေယျ။ တဿ မယံ ဘန္တေ ဧဝရူပေါ ပဒဝီတိဟာရော အဟောသိ— သေယျထာပိ နာမ ပုရတ္ထိမာ သမုဒ္ဓါ ပစ္စိမော သမုဒ္ဓေါ။ တဿ မယံ ဘန္တေ ဧဝရူပေန ဇဝေန သမန္တာဂတဿ၊ ဧဝရူပေန စ ပဒဝီတိဟာရေန ဧဝရူပံ ဣစ္ဆာဂတံ ဥပ္ပဇ္ဇိ “အဟံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ပါပုဏိဿာမိ”တိ။ သော ခေါ အဟံ ဘန္တေ အညကြေဝ အသိတပိတခါယိတသာယိတာ၊ အညတြ ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မာ၊ အညတြ နိဒ္ဒါကိလမထပင်္ဂုရိနောဒနာ ဝဿသတာယုကော ဝဿသတဇီဝိ ဝဿသတံ ဂန္တာ အပ္ပတွာဝ လောကဿ အန္တံ အန္တရာယေဝ ကာလင်္ဂတော။

အစ္စရိယံ ဘန္တေ၊ အပ္ပုတံ ဘန္တေ၊ ယာဝ သုဘာသိတမိဒံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ “ယတ္ထ ခေါ အာဝုသော န ဇာယတိ န ဇီယတိ န ဗီယတိ န စဝတိ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ နာဟံ ‘တံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ဉာတေယျံ ဒဋ္ဌေယျံ ပတ္တေယျံ’န္တိ ဝဒါမိ”တိ။

ယတ္ထ ခေါ အာဝုသော န ဇာယတိ န ဇီယတိ န ဗီယတိ န စဝတိ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ နာဟံ “တံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ဉာတေယျံ ဒဋ္ဌေယျံ ပတ္တေယျံ”န္တိ ဝဒါမိ။ န စာဟံ အာဝုသော အပ္ပတွာဝ လောကဿ အန္တံ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယံ ဝဒါမိ။ အပိ စာဟံ အာဝုသော ဣဒသိယေဝ ဗျာမမတ္ထေ ကဋ္ဌေဝရေ သသညိမိ သမနကေ လောကဉ္စ ပညာပေမိ လောကသမုဒယဉ္စ လောကနိရောဓဉ္စ လောကနိရောဓဂါမိနိဉ္စ ပဋိပဒန္တိ။

၁-ဒဋ္ဌဓမ္မော၊ အံ ၃-၂၂၆၊ မ ၁-၁၁၇-ပိဋ္ဌေ။(သဗ္ဗတ္ထ) ဇီကာ စ မောဂ္ဂလ္လာနဗျာကရဏံ စ ဩလောကေတဋ္ဌံ။ ၂-ကဋ္ဌေဗရေ (သီး၊ ဣ)

ဂမနေန န ပတ္တဗ္ဗော၊ လောကဿန္တော ကုဒါစနံ။
 န စ အပ္ပတွာ လောကန္တံ၊ ဒုက္ခာ အတ္ထိ ပမောစနံ။
 တသ္မာ ဟဝေ လောကဝိဇ္ဇာ သုမေဓော၊
 လောကန္တဂ္ဂု ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော။
 လောကဿ အန္တံ သမိတာဝိ ဥတွာ၊
 နာသိသတိ^၁ လောကမိမံ ပရဇ္ဇာတိ။
 ပဉ္စမံ။

၆-ဒုတိယရောဟိတဿသုတ္တ

၄၆။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တဿာ ရတ္ထိယာ အစွယေန ဘိက္ခု အာမန္တေသိ
 “ဣမံ ဘိက္ခဝေ ရတ္ထိ” ရောဟိတဿော ဒေဝပုတ္တော အဘိက္ကန္တာယ ရတ္ထိယာ
 အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏော ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ ယေနာဟံ
 တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ကေမန္တံ
 ဌိတော ခေါ ဘိက္ခဝေ ရောဟိတဿော ဒေဝပုတ္တော မံ တေဒဝေါစ—

ယတ္ထ နု ခေါ ဘန္တေ^၂ န ဇာယတိ န ဇီယတိ န မီယတိ န စဝတိ န
 ဥပပဇ္ဇတိ၊ သက္ကာ နု ခေါ သော ဘန္တေ ဂမနေန လောကဿ အန္တော
 ဉာတံ ဝါ ဒဋ္ဌံ ဝါ ပါပုဏိတံ ဝါတိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အဟံ ဘိက္ခဝေ ရောဟိတဿံ
 ဒေဝပုတ္တံ တေဒဝေါစ—

ယတ္ထ ခေါ အာဝုသော န ဇာယတိ န ဇီယတိ န မီယတိ န စဝတိ န
 ဥပပဇ္ဇတိ၊ နာဟံ “တံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ဉာတေယျံ ဒဋ္ဌေယျံ
 ပတ္တေယျ”န္တိ ဝဒါမိတိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘိက္ခဝေ ရောဟိတဿော ဒေဝပုတ္တော မံ
 တေဒဝေါစ—

အစ္စရိယံ ဘန္တေ၊ အပ္ပုတံ ဘန္တေ၊ ယာဝ သုဘာသိတမိဒံ ဘန္တေ
 ဘဂဝတာ၊ ယတ္ထ ခေါ အာဝုသော န ဇာယတိ န ဇီယတိ န မီယတိ န
 စဝတိ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ နာဟံ “တံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ဉာတေယျံ ဒဋ္ဌေယျံ
 ပတ္တေယျ”န္တိ ဝဒါမိ။

ဘူတပုဗ္ဗာဟံ ဘန္တေ ရောဟိတဿော နာမဣသိ အဟောသိ^၁ ဘောဇပုတ္တော
 ဣဗ္ဗိမာ ဝေဟာသင်္ကမော။ တဿ မယံ ဘန္တေ ဝေရူပေါ ဇေဝေါ အဟောသိ—
 သေယျထာဝိ နာမ ဒဋ္ဌဓမ္မာ ဓနုဂ္ဂဟော သိက္ခိတော ကတဟတ္ထော
 ကတူပါသနော လဟုကေန အသနေန အပ္ပကသိရေန တိရိယံ တာလစ္စာယံ

၁-နာသိသတိ (သိ) ၂-သံ ၁-၆၀-ပိဋကိ၊

အတိပါတေယျ။ တဿ မယံ ဘန္တေ ဝေရူပေါ ပဒဝီတိဟာရော အဟောသိ—
 ဒေယျထာပိ နာမ ပုရတ္ထိမာ သမုဒ္ဓါ ပစ္စိမော သမုဒ္ဓေါ။ တဿ မယံ ဘန္တေ
 ဝေရူပေန ဇဝေန သမန္တာဂတဿ၊ ဝေရူပေန စ ပဒဝီတိဟာရေန ဝေရူပံ
 ဣစ္ဆာဂတံ ဥပ္ပဇ္ဇိ “အဟံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ပါပုဏိဿာမီ”တိ။ သော
 ခေါ အဟံ ဘန္တေ အညကြေဝ အသိတဝီတခါယိတသာယိတာ၊ အညကြ ဥစ္စာရ-
 ပဿာဝကမ္မာ၊ အညကြ နိဒ္ဓါကိလမထပဋိဝိနောဒနာ ဝဿသတာယုကော
 ဝဿသတဇီဝိ ဝဿသတံ ဂန္တာ အပ္ပတွာဝ လောကဿ အန္တံ အန္တရာယေဝ
 ကာလင်္ကတော။

အစ္စရိယံ ဘန္တေ၊ အပ္ပုတံ ဘန္တေ၊ ယာဝ သုဘာသိတမိဒံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ
 “ယတ္ထ ခေါ အာဝုသော န ဇာယတိ န ဇီယတိ န မိယတိ န စဝတိ န
 ဥပပဇ္ဇတိ၊ နာဟံ ‘တံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ဉာတေယျံ ဒဋ္ဌေယျံ ပတ္တေယျံ’န္တိ
 ဝဒါမီ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အဟံ ဘိက္ခဝေ ရောဟိတဿံ ဒေဝပုတ္တံ တေဒဝေါဝံ—

ယတ္ထ ခေါ အာဝုသော န ဇာယတိ န ဇီယတိ န မိယတိ န စဝတိ န
 ဥပပဇ္ဇတိ၊ နာဟံ “တံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ဉာတေယျံ ဒဋ္ဌေယျံ
 ပတ္တေယျံ”န္တိ ဝဒါမီတိ။ န စာဟံ အာဝုသော အပ္ပတွာဝ လောကဿ အန္တံ
 ဒုက္ခဿန္တကိရိယံ ဝဒါမိ၊ အပိ စာဟံ အာဝုသော ဣမသ္မိံယေဝ ဗျာမမတ္တေ
 ကဋ္ဌေဝရေ သသညိန္ဒိ သမနကေ လောကဉ္စ ပညာပေမိ လောကသမုဒယဉ္စ
 လောကနိရောဓဉ္စ လောကနိရောဓဂါမိနိဉ္စ ပဋိပဒန္တိ။

ဂမနေန န ပတ္တဗ္ဗော၊ လောကဿန္တော ကုဒါစနံ။
 န စ အပ္ပတွာ လောကန္တံ၊ ဒုက္ခာ အတ္ထိ ပမောစနံ။
 တသ္မာ ဟဝေ လောကဉ္စ သုမေဓော၊
 လောကန္တဂူ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော။
 လောကဿ အန္တံ သမိတာပိ ဥတွာ၊
 နာသီသတိ လောကမိမံ ပရဉ္စာတိ။

ဆဋ္ဌံ။

၇-သုဝိဒ္ဓရသုတ္တ

၄၇။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ သုဝိဒ္ဓရဝိဒ္ဓရနံ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? နဘဉ္စ
 ဘိက္ခဝေ ပထဝီ စ၊ ဣဒံ ပဋ္ဌမံ သုဝိဒ္ဓရဝိဒ္ဓရေ။ ဩရိမဉ္စ ဘိက္ခဝေ တီရံ သမုဒ္ဓဿ
 ပါရိမဉ္စ၊ ဣဒံ ဒုတိယံ သုဝိဒ္ဓရဝိဒ္ဓရေ။ ယတော စ ဘိက္ခဝေ ဝေရောစနော

အပ္ပဒေတိ ယတ္ထ စ အတ္ထမေတိ^၁၊ ဣဒံ တတိယံ သုဝိဒုရဝိဒုရေ။ သတဉ္စ
ဘိက္ခဝေ ဓမ္မော အသတဉ္စ ဓမ္မော၊ ဣဒံ စတုတ္ထံ သုဝိဒုရဝိဒုရေ။ ဣမာနိ
ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ သုဝိဒုရဝိဒုရာနိတိ။

* နဘဉ္စ ဒူရေ ပထဝီ စ ဒူရေ၊
ပီရံ သမုဒ္ဒဿ တဒါဟု ဒူရေ။
ယတော စ ဝေရောစနော အပ္ပဒေတိ၊
ပဘင်္ဂရော ယတ္ထ စ အတ္ထမေတိ။
တတော ဟဝေ ဒူရတရံ ဝဒန္တိ၊
သတဉ္စ ဓမ္မံ အသတဉ္စ ဓမ္မံ။

အဗျာယိကော ဟောတိ သတံ သမာဂမော၊
ယာဝါဝိ^၂ တိဋ္ဌေယျ တထေဝ ဟောတိ။
ဒိပ္ပံ ဟိ ဝေတိ အသတံ သမာဂမော၊
တသ္မာ သတံ ဓမ္မော အသပ္ပိ အာရကင်္ဂတိ။

သတ္တမံ။

ဂ-ဝိသာခသုတ္တ

၄၇။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ
အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ
ဝိသာခေါ ပဉ္စာလပုတ္တော^၃ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ ဘိက္ခု။ ဓမ္မိယာ ကထာယ
သန္တဿေတိ သမာဒပေတိ သမုတ္တေဇေတိ သမ္ပဟံသေတိ ပေါရိယာ ဝါစာယ
ဝိဿဋ္ဌာယ အနေလဂလာယ အတ္တဿ ဝိညာပနိယာ ပရိယာပန္နာယ
အနိဿိတာယ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယနသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော
ယေန ဥပဋ္ဌာနသာလာ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ
နိဿိဒိ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ—

“ကော န ခေါ ဘိက္ခုဝေ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ ဘိက္ခု။ ဓမ္မိယာ ကထာယ
သန္တဿေတိ သမာဒပေတိ သမုတ္တေဇေတိ သမ္ပဟံသေတိ ပေါရိယာ ဝါစာယ
ဝိဿဋ္ဌာယ အနေလဂလာယ အတ္တဿ ဝိညာပနိယာ ပရိယာပန္နာယ

၁-အတ္တင်္ဂမေတိ (သျှာ)၊ ဝေတိ (က)
၂-ယာဝဗ္ဗိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ င)

* ၃၆-၁၃၇၊ ၁၄၂-ဝိဋ္ဌေသု။
၃-ပဉ္စာလိပုတ္တော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ င)

အနိဿိတာယာ”တိ။ အာယသ္မာ ဘန္တေ ဝိသာခေါ ပဉ္စာလပုတ္တော ဥပဋ္ဌာန-
သာလာယံ ဘိက္ခု။ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေတိ သမာဒပေတိ သမုတ္တေဇေတိ
သမ္ပဟံသေတိ ပေါရိယာ ဝါစာယ ဝိဿဋ္ဌာယ အနေလဂလာယ အတ္တဿ
ဝိညာပနိယာ ပရိယာပန္နာယ အနိဿိတာယာတိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ ဝိသာခံ ပဉ္စာလပုတ္တံ တေဒဝေါစ
“သာဓု သာဓု ဝိသာခ၊ သာဓု ခေါ တံ ဝိသာခ ဘိက္ခု။ ဓမ္မိယာ ကထာယ
သန္တဿေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ ပေါရိယာ ဝါစာယ
ဝိဿဋ္ဌာယ အနေလဂလာယ အတ္တဿ ဝိညာပနိယာ ပရိယာပန္နာယ
အနိဿိတာယာတိ။

နာဘာသမာနံ ဇာနန္တိ၊ မိဿံ ဗာလေဟိ ပဏ္ဍိတံ။
ဘာသမာနဉ္စ ဇာနန္တိ၊ ဒေသေန္တိ အမတံ ပဒံ။
ဘာသယေ ဇောတယေ ဓမ္မံ၊ ပဂ္ဂဏှေ ဣသိနံ ဓဇံ။
သုဘာသိတဇော ဣသယော၊ ဓမ္မော ဟိ ဣသိနံ ဓဇောတိ။

အဋ္ဌမံ။

၉-ဝိပလ္လာသသုတ္တ

၄၉။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ သညာဝိပလ္လာသာ စိတ္တဝိပလ္လာသာ ဒိဋ္ဌိ-
ဝိပလ္လာသာ။ ကတမေ စတ္တာရော? အနိစ္စေ ဘိက္ခဝေ “နိစ္စ”န္တိ သညာဝိပလ္လာ-
သော စိတ္တဝိပလ္လာသော ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော၊ ဒုက္ခေ ဘိက္ခဝေ “သုခ”န္တိ သညာ-
ဝိပလ္လာသော စိတ္တဝိပလ္လာသော ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော၊ အနတ္တနိ ဘိက္ခဝေ “အတ္တာ”တိ
သညာဝိပလ္လာသော စိတ္တဝိပလ္လာသော ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော၊ အသုဘေ ဘိက္ခဝေ
“သုဘ”န္တိ သညာဝိပလ္လာသော စိတ္တဝိပလ္လာသော ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော။ ဣမေ ခေါ
ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော သညာဝိပလ္လာသာ စိတ္တဝိပလ္လာသာ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသာ။

စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ နသညာဝိပလ္လာသာ နစိတ္တဝိပလ္လာသာ နဒိဋ္ဌိ-
ဝိပလ္လာသာ။ ကတမေ စတ္တာရော? အနိစ္စေ ဘိက္ခဝေ “အနိစ္စ”န္တိ နသညာ-
ဝိပလ္လာသော နစိတ္တဝိပလ္လာသော နဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော၊ ဒုက္ခေ ဘိက္ခဝေ “ဒုက္ခ”န္တိ
နသညာဝိပလ္လာသော နစိတ္တဝိပလ္လာသော နဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော၊ အနတ္တနိ ဘိက္ခဝေ
“အနတ္တာ”တိ နသညာဝိပလ္လာသော နစိတ္တဝိပလ္လာသော နဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော၊
အသုဘေ ဘိက္ခဝေ “အသုဘ”န္တိ နသညာဝိပလ္လာသော နစိတ္တဝိပလ္လာသော

နဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော နသညာဝိပလ္လာသာ နစိတ္တဝိပလ္လာသာ နဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသာတိ။

အနိစ္စေ နိစ္စသည်နော၊ ဒုက္ခေ စ သုခသည်နော။
အနတ္တနိ စ အတ္တာဟိ၊ အသုဘေ သုဘသည်နော။
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတာ သတ္တာ၊ ဒိတ္တစိတ္တာ ဝိသည်နော။

တေ ယောဂယုတ္တာ မာရဿ၊ အယောဂက္ခေမိနော ဇနာ။
သတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ သံသာရံ၊ ဇာတိမရဏဂါမိနော။

ယဒါ စ ဗုဒ္ဓါ လောကသ္မိံ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပဘင်္ဂရာ။
တေ ဣမံ ဓမ္မံ ပကာသေန္တိ၊ ဒုက္ခပသမဂါမိနံ။

တေသံ သုတွာန သပ္ပညာ၊ သစိတ္တံ ပစ္စလဒ္ဓါ တေ။
အနိစ္စံ အနိစ္စတော ဒက္ခံ၊ ဒုက္ခမဒ္ဒက္ခံ ဒုက္ခတော။

အနတ္တနိ အနတ္တာတိ၊ အသုဘံ အသုဘင်္ဂံ ဒွသံ။
သမ္မာဒိဋ္ဌိသမာဒါနာ၊ သဗ္ဗံ ဒုက္ခံ ဥပစူဂန္တိ။

နဝမံ။

၁၀-ဥပက္ကိလေသသုတ္တ

၅၀။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ^၂ စန္ဒိမသုရိယာနံ ဥပက္ကိလေသာ၊ ယေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ စန္ဒိမသုရိယာ န တပန္နိ န ဘာသန္တိ န ဝိရောစန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော^၃ အဗ္ဘာ ဘိက္ခဝေ စန္ဒိမသုရိယာနံ ဥပက္ကိလေသာ၊ ယေန ဥပက္ကိလေသေန ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ စန္ဒိမသုရိယာ န တပန္နိ န ဘာသန္တိ န ဝိရောစန္တိ။

မဟိကာ ဘိက္ခဝေ စန္ဒိမသုရိယာနံ ဥပက္ကိလေသာ၊ ယေန ဥပက္ကိလေသေန ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ စန္ဒိမသုရိယာ န တပန္နိ န ဘာသန္တိ န ဝိရောစန္တိ။

မူမော ရဇော ဘိက္ခဝေ စန္ဒိမသုရိယာနံ ဥပက္ကိလေသော၊ ယေန ဥပက္ကိလေသေန ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ စန္ဒိမသုရိယာ န တပန္နိ န ဘာသန္တိ န ဝိရောစန္တိ။

ရာဟု ဘိက္ခဝေ အသုရိန္ဒော စန္ဒိမသုရိယာနံ ဥပက္ကိလေသော၊ ယေန ဥပက္ကိလေသေန ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ စန္ဒိမသုရိယာ န တပန္နိ န ဘာသန္တိ န ဝိရောစန္တိ။ ဣမေ

၁-တေမံ ဓမ္မံ (သိ၊ သျှာ၊ ကံ) ၂-ဒ ၉-၂၇၃-ပိဋ္ဌေဝိ၊ ၃-ပိ ၄-၄၉၂-ပိဋ္ဌေဝိ၊

ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော စန္ဒိမသုရိယာနံ ဥပက္ကိလေသာ၊ ယေဟိ ဥပက္ကိ-
လေသေဟိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ စန္ဒိမသုရိယာ န တပန္နိ န ဘာသန္နိ န ဝိရောစန္နိ။

ဒဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရောမေ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဥပက္ကိလေသာ၊
ယေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ န တပန္နိ န
ဘာသန္နိ န ဝိရောစန္နိ။ ကတမေ စတ္တာရော? သန္နိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏ-
ဗြာဟ္မဏာ သုရံ ပိဝန္တိ မေရယံ၊ သုရာမေရယပါနာ အပ္ပဋ္ဌိဝိရတာ။ အယံ
ဘိက္ခဝေ ပဌမော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဥပက္ကိလေသော၊ ယေန ဥပက္ကိလေသေန
ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ န တပန္နိ န ဘာသန္နိ န ဝိရောစန္နိ။

သန္နိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တိ၊
မေထုနသ္မာ ဓမ္မာ အပ္ပဋ္ဌိဝိရတာ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ
ဥပက္ကိလေသော၊ ယေန ဥပက္ကိလေသေန ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ
န တပန္နိ န ဘာသန္နိ န ဝိရောစန္နိ။

သန္နိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဇာတရူပရဇတံ သာဒိယန္တိ၊
ဇာတရူပရဇတပဋိဂ္ဂဟဏာ အပ္ပဋ္ဌိဝိရတာ။ အယံ ဘိက္ခဝေ တတိယော
သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဥပက္ကိလေသော၊ ယေန ဥပက္ကိလေသေန ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ ဧကေ
သမဏဗြာဟ္မဏာ န တပန္နိ န ဘာသန္နိ န ဝိရောစန္နိ။

သန္နိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝန္တိ၊ မိစ္ဆာဇီဝါ
အပ္ပဋ္ဌိဝိရတာ။ အယံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဥပက္ကိလေသော၊
ယေန ဥပက္ကိလေသေန ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ န တပန္နိ န
ဘာသန္နိ န ဝိရောစန္နိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ
ဥပက္ကိလေသာ၊ ယေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ
န တပန္နိ န ဘာသန္နိ န ဝိရောစန္နိတိ။

ရာဂဒေါသပရိက္ကိဋ္ဌာ၊ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ။
အဝိဇ္ဇာနိဂုတာ ပေါသာ၊ ပိယရူပါဘိနန္ဒိနော။

သုရံ ပိဝန္တိ မေရယံ၊ ပဋိသေဝန္တိ မေထုနံ။
ရဇတံ ဇာတရူပဉ္စ၊ သာဒိယန္တိ အဝိဒ္ဓသူ။
မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝန္တိ၊ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ စတုတ္ထနိပါတပါဠိ

တေ ဥပက္ကိလေသာ ဝုတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။
 ယေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ၊ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ။
 န တပန္နိ န ဘာသန္တိ၊ အသုဒ္ဓါ သရဇာ မဂါ။
 အန္ဓကာရေန ဩနဒ္ဓါ၊ တဏှာဒါသာ သနေတ္တိကာ။
 ဝဇေန္တိ ကဋ္ဌသိ ယောရံ၊ အာဒိယန္တိ ပုနုပ္ပန္တိ။

ဒသမံ။

ရောဟိတဿဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

တဿုဒ္ဓါနံ

သမာဓိပဉ္စာ ဒွေ ကောဓာ၊ ရောဟိတဿာပရေ ဒုဝေ။
 သုဝိဒ္ဓုရဝိသာခဝိပလ္လာသာ၊ ဥပက္ကိလေသေန တေ ဒသာတိ။

ပဋ္ဌမော ပဏ္ဍာသကော သမတ္ထော။

၂-ခုတ်ယပဏ္ဍာသက

၃၆၅

(၆) ၁-ပုညာဘိသန္တဝဂ္ဂ

၁-ဝဋ္ဋမပုညာဘိသန္တသုတ္တ

၅၁။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုညာဘိသန္တာ ကုသလာဘိ-
သန္တာ သုခဿာဟာရာ သောဝဂ္ဂိကာ သုခဝိပါကာ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ ဣဋ္ဌာယ
ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော?
ယဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စီဝရံ ပရိဘုဉ္ဇမာနော အပ္ပမာဏံ စေတောသမာဓိံ
ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ အပ္ပမာဏော တဿ ပုညာဘိသန္တော ကုသလာဘိ-
သန္တော သုခဿာဟာရာ သောဝဂ္ဂိကာ သုခဝိပါကာ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ
ဣဋ္ဌာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တတိ။

ယဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပိဏ္ဍပိတံ ပရိဘုဉ္ဇမာနော အပ္ပမာဏံ စေတော-
သမာဓိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ အပ္ပမာဏော တဿ ပုညာဘိသန္တော
ကုသလာဘိသန္တော သုခဿာဟာရာ သောဝဂ္ဂိကာ သုခဝိပါကာ သဂ္ဂ-
သံဝတ္တနိကာ ဣဋ္ဌာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တတိ။

ယဿ ဘိက္ခဝေ သေနာသနံ ပရိဘုဉ္ဇမာနော အပ္ပမာဏံ စေတောသမာဓိံ
ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ အပ္ပမာဏော တဿ ပုညာဘိသန္တော ကုသလာဘိသန္တော
သုခဿာဟာရာ သောဝဂ္ဂိကာ သုခဝိပါကာ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ ဣဋ္ဌာယ
ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တတိ။

ယဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ ပရိဘုဉ္ဇမာနော
အပ္ပမာဏံ စေတောသမာဓိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ အပ္ပမာဏော တဿ
ပုညာဘိသန္တော ကုသလာဘိသန္တော သုခဿာဟာရာ သောဝဂ္ဂိကာ သုခ-
ဝိပါကာ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ ဣဋ္ဌာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ
သံဝတ္တတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုညာဘိသန္တာ ကုသလာဘိသန္တာ
သုခဿာဟာရာ သောဝဂ္ဂိကာ သုခဝိပါကာ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ ဣဋ္ဌာယ
ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ။

ဣမေဟိ စ ပန ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ပုညာဘိသန္တေဟိ ကုသလာဘိသန္တေဟိ
သမန္နာဂတဿ အရိယသာဝကဿ န သုကရံ ပုညဿ ပမာဏံ ဂဟေတုံ။

ပဏ္ဍာသက] (၆) ၁-ပုညာဘိသန္ဓဝဂ္ဂ ၂-ဒုတိယပုညာဘိသန္ဓသုတ္တ ၃၆၇

အရိယသာဝကော ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္ဓာဂတော ဟောတိ “ဣတိဝိသော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒ္ဓံ အနတ္တရော ပုရိသဒမ္ပသာရထိံ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ”တိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဌမော ပုညာဘိသန္ဓော ကုသလာဘိသန္ဓော သုခဿာဟာရော သောဝဂ္ဂိကော သုခဝိပါကော သဂ္ဂသံဝတ္တနိကော ဣဋ္ဌာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော ဓမ္မေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္ဓာဂတော ဟောတိ “သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော သန္တိဋ္ဌိကော အကာလိကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ”တိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယော ပုညာဘိသန္ဓော ကုသလာဘိသန္ဓော သုခဿာဟာရော သောဝဂ္ဂိကော သုခဝိပါကော သဂ္ဂသံဝတ္တနိကော ဣဋ္ဌာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော သံခေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္ဓာဂတော ဟောတိ “သုပ္ပုဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံခေ သုဇုပ္ပုဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံခေ ဣယပ္ပုဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံခေ သာမိစိပ္ပုဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံခေ၊ ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ ဧသ ဘဂဝတော သာဝကသံခေ အာဟုနေယျော ပါဟုနေယျော ဒက္ခိဏေယျော အဗ္ဘလိကရဏီယော အနတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာ”တိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ တတိယော ပုညာဘိသန္ဓော ကုသလာဘိသန္ဓော သုခဿာဟာရော သောဝဂ္ဂိကော သုခဝိပါကော သဂ္ဂသံဝတ္တနိကော ဣဋ္ဌာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော အရိယကန္တေဟိ သီလေဟိ သမန္ဓာဂတော ဟောတိ အခဏ္ဍေဟိ အတ္ထိဒ္ဓေဟိ အသဗလေဟိ အကမ္မာသေဟိ ဘုဇိဿေဟိ ဝိညုပ္ပသတ္တေဟိ အပရာမဋ္ဌေဟိ သမာဓိသံဝတ္တနိကေဟိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထော ပုညာဘိသန္ဓော ကုသလာဘိသန္ဓော သုခဿာဟာရော သောဝဂ္ဂိကော သုခဝိပါကော သဂ္ဂသံဝတ္တနိကော ဣဋ္ဌာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုညာဘိသန္ဓာ ကုသလာဘိသန္ဓာ သုခဿာဟာရော သောဝဂ္ဂိကာ သုခဝိပါကာ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ ဣဋ္ဌာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တနိတိ။

* ယဿ သဒ္ဓါ တထာဂတေ၊ အစလာ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ။
 သီလဉ္စ ယဿ ကလျာဏံ၊ အရိယကန္တံ ပသံသိတံ။
 သံဗေ ပသာဒေါ ယဿတ္ထိ၊ ဥဇုဘူတဉ္စ ဒဿနံ။
 “အဒလိဒ္ဓေါ”တိ တံ အာဟု၊ အမောဗံ တဿ ဇီဝိတံ။
 တသ္မာ သဒ္ဓဉ္စ သီလဉ္စ၊ ပသာဒံ ဓမ္မဒဿနံ။
 အနုယုဉ္စေထ မေဓာဝီ၊ သရံ ဗုဒ္ဓါန သာသနန္တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ပဌမသံဝါသသုတ္တ

၅၃။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ အန္တရာ စ မဓုရံ၊ အန္တရာ စ ဝေရဉ္စ အဗ္ဗါန-
 မဂ္ဂပ္ပင်္ဂုပန္နော ဟောတိ၊ သမ္မဟုလာပိ ခေါ ဂဟပတိ စ ဂဟပတာနိယော
 စ အန္တရာ စ မဓုရံ၊ အန္တရာ စ ဝေရဉ္စ အဗ္ဗါနမဂ္ဂပ္ပင်္ဂုပန္နော ဟောန္တိ။ အထ
 ခေါ ဘဂဝါ မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ ( ) ဝ နိသီဒိ။
 အဗ္ဗသံသု ခေါ ဂဟပတိ စ ဂဟပတာနိယော စ ဘဂဝန္တံ အညတရသ္မိံ
 ရုက္ခမူလေ နိသီန္တံ၊ ဒိသ္မာ ယေန ဘဂဝါ တေဗုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိဟ္မာ
 ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ ဧကမန္တံ နိသီန္တေ ခေါ ဘေ
 ဂဟပတိ စ ဂဟပတာနိယော စ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

စတ္တာရောမေ ဂဟပတယော သံဝါသာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဆဝေါ
 ဆဝါယ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ၊ ဆဝေါ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ၊ ဒေဝေါ ဆဝါယ
 သဒ္ဓိံ သံဝသတိ၊ ဒေဝေါ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ။

ကထဉ္စ ဂဟပတယော ဆဝေါ ဆဝါယ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ? ဣဓ ဂဟပတယော
 သာမိကော ဟောတိ ပါဏာတိပါတီ အဒိန္နာဒါယီ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိ
 မုသာဝါဒီ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယီ ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော မစ္ဆေရမလ-
 ပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အက္ခောသကပရိဘာသကော
 သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဘရိယာပိဿ ဟောတိ ပါဏာတိပါတီနိ အဒိန္နာဒါယီနိ
 ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိနိ မုသာဝါဒီနိ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယီနိ ဒုဿီလာ
 ပါပဓမ္မော မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အက္ခော-
 သိကပရိဘာသိကာ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဂဟပတယော ဆဝေါ
 ဆဝါယ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ။

* အံ ၂-၄၇-ပိဋ္ဌေပိ။ ၁-(ပညတ္တေ အာသနေ) (ဣ၊ က)

ကထဉ္စ ဂဟပတယော ဆဝေါ ဒေဝိယာ သဗ္ဗိံ သံဝသတိ? ဣဓ ဂဟပတယော သာမိကော ဟောတိ ပါဏာတိပါတီ အဒိန္နာဒါယီ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိ မုသာဝါဒီ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယီ ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အက္ခောသကပရိဘာသကော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ တရိယာ ခုဿ ဟောတိ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတာ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတာ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရကာ သီလဝတီ ကလျာဏဓမ္မော ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အနက္ခောသိကပရိဘာသိကာ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဂဟပတယော ဆဝေါ ဒေဝိယာ သဗ္ဗိံ သံဝသတိ။

ကထဉ္စ ဂဟပတယော ဒေဝေါ ဆဝါယ သဗ္ဗိံ သံဝသတိ? ဣဓ ဂဟပတယော သာမိကော ဟောတိ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော သီလဝါ ကလျာဏဓမ္မော ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အနက္ခောသကပရိဘာသကော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ တရိယာ ခုဿ ဟောတိ ပါဏာတိပါတိနိပ။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယီနိ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မော မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အက္ခောသိကပရိဘာသိကာ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဂဟပတယော ဒေဝေါ ဆဝါယ သဗ္ဗိံ သံဝသတိ။

ကထဉ္စ ဂဟပတယော ဒေဝေါ ဒေဝိယာ သဗ္ဗိံ သံဝသတိ? ဣဓ ဂဟပတယော သာမိကော ဟောတိ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော။ ပ။ သီလဝါ ကလျာဏဓမ္မော ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အနက္ခောသကပရိဘာသကော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ တရိယာပိဿ ဟောတိ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတာ။ ပ။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတာ သီလပတီ ကလျာဏဓမ္မော ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အနက္ခောသိကပရိဘာသိကာ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဂဟပတယော ဒေဝေါ ဒေဝိယာ သဗ္ဗိံ သံဝသတိ။ ဣမေ ခေါ ဂဟပတယော စတ္တာရော သံဝါသာတိ။

ဥဘော စ ဟောန္တိ ဒုဿီလာ၊ ကဒရိယာ ပရိဘာသကာ။
တေ ဟောန္တိ ဇာနိပတယော၊ ဆဝါ သံဝါသမာဂတာ။

သာမိကော ဟောတိ ဒုဿီလော၊ ကဒရိယော ပရိဘာသကော။
ဘရိယာ သီလဝတိ ဟောတိ၊ ဝဒညူ ဝိတမစ္ဆရာ။
သာပိ ဒေဝီ သံဝသတိ၊ ဆဝေန ပတိနာ သဟ။

သာမိကော သီလဝါ ဟောတိ၊ ဝဒညူ ဝိတမစ္ဆရာ။
ဘရိယာ ဟောတိ ဒုဿီလာ၊ ကဒရိယာ ပရိဘာသိကာ။
သာပိ ဆဝါ သံဝသတိ၊ ဒေဝေန ပတိနာ သဟ။

ဥဘော သဒ္ဓါ ဝဒညူ စ၊ သညတာ ခဲမ္မဇီဝိနော။
တေ ဟောန္တိ ဇာနိပတယော၊ အညမညံ ပိယံဝဒါ။

အတ္တာ'သံ ပစုရာ ဟောန္တိ၊ ဖာသုကံ ဥပဇာယတိ။
အဓိတ္တာ ဒုမ္မနာ ဟောန္တိ၊ ဥဘိန္တံ သမသီလိနံ။

ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ သမသီလဗ္ဗတာ ဥဘော။
နန္ဒိနော ဒေဝလောကသ္မိံ၊ မောဒန္တိ ကာမကာမိနောတိ။ ။တတိယံ။

၄-ဒုတိယသံဝါသသုတ္တ

၅၄။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ သံဝါသာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဆဝေါ
ဆဝါယ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ၊ ဆဝေါ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ၊ ဒေဝေါ ဆဝါယ
သဒ္ဓိံ သံဝသတိ၊ ဒေဝေါ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဆဝေါ ဆဝါယ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ သာမိကော
ဟောတိ ပါဏာတိပါတီ အဒိန္နာဒါယီ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိ မုသာဝါဒိ ပိသုဏ-
ဝါစော ဖရုသဝါစော သမ္ပပ္ပလာပီ အဘိဇ္ဈာလု ဗျာပန္နစိတ္တော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော
ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ အဂါရံ
အဇ္ဈာဝသတိ အက္ခောသကပရိဘာသကော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဘရိယာ-
ပိဿ ဟောတိ ပါဏာတိပါတိနိ အဒိန္နာဒါယိနိ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိနိ
မုသာဝါဒိနိ ပိသုဏဝါစာ ဖရုသဝါစာ သမ္ပပ္ပလာပိနိ အဘိဇ္ဈာလုနိ
ဗျာပန္နစိတ္တာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မော မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတေန
စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ အက္ခောသိကပရိဘာသိကာ သမဏ-
ဗြာဟ္မဏာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဆဝေါ ဆဝါယ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ။

ပဏ္ဏာသက] (၆) ၁-ပုညဘိသန္ဓဝဂ္ဂ ၄-ဒုတိယသံဝါသသုတ္တ ၃၇၁

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဆဝေါ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ သံဝသတိံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ သာမိကော ဟောတိ ပါဏာတိပါတီ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အက္ခောသကပရိဘာသကော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဘရိယာ ခုဿ ဟောတိ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတာ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတာ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတာ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတာ သမ္ပပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတာ အနဘိဇ္ဈာလုနိ အဗျာပန္နစိတ္တာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ သီလဝတိ ကလျာဏဓမ္မော ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အနက္ခောသိကပရိဘာသိကာ သမဏ-ဗြာဟ္မဏာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဆဝေါ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ သံဝသတိံ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒေဝေါ ဆဝါယ သဒ္ဓိံ သံဝသတိံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ သာမိကော ဟောတိ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော သမ္ပပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော အနဘိဇ္ဈာလု အဗျာပန္နစိတ္တော သမ္မာဒိဋ္ဌိကော သီလဝါ ကလျာဏ-ဓမ္မော ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အနက္ခောသက-ပရိဘာသကော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဘရိယာ ခုဿ ဟောတိ ပါဏာတိ-ပါတီနိ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မော မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အက္ခောသိကပရိဘာသိကာ သမဏ-ဗြာဟ္မဏာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒေဝေါ ဆဝါယ သဒ္ဓိံ သံဝသတိံ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒေဝေါ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ သံဝသတိံ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ သာမိကော ဟောတိ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော သီလဝါ ကလျာဏဓမ္မော ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အနက္ခောသကပရိဘာသကော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဘရိယာဝိဿ ဟောတိ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတာ။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ သီလဝတိ ကလျာဏဓမ္မော ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အနက္ခောသိကပရိ-ဘာသိကာ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒေဝေါ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ သံဝသတိံ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော သံဝါသတိံ။

ဥဘော စ ဟောန္တိ ဒုဿီလာ၊ ကဒရိယာ ပရိဘာသကာ။
တေ ဟောန္တိ ဇာနိပတယော၊ ဆဝါ သံဝါသမာဂတာ။

ဘန္တေ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အညမညံ ပဿိတုံ၊ အဘိသမ္ပရာယဉ္ဇ အညမညံ ပဿိတုံ”န္တိ။

အာကင်္ခေယျံ စေ ဂဟပတယော ဥဘော ဇာနိပတယော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အညမညံ ပဿိတုံ၊ အဘိသမ္ပရာယဉ္ဇ အညမညံ ပဿိတုံ၊ ဥဘောဝံ အဿု သမသဒ္ဓါ သမသီလာ သမစာဂါ သမပညာ၊ တေ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အညမညံ ပဿန္တိ၊ အဘိသမ္ပရာယဉ္ဇ အညမညံ ပဿန္တိတိ ၂။

ဥဘော သဒ္ဓါ ဝဒညူ စ၊ သညတာ ဓမ္မဇီရိနော။
တေ ဟောန္တိ ဇာနိပတယော၊ အညမညံ ပိယံဝဒါ။

အတ္တာ’သံ ပရုရာ ဟောန္တိ၊ ဖာသုကံ ဥပဇာယတိ။
အဓိတ္တာ ဒုဗ္ဗနာ ဟောန္တိ၊ ဥဘိန္တံ သမသီလိနံ။

ဣဓ ဓမ္မံ စရိဘွာန၊ သမသီလဗ္ဗတာ ဥဘော။
နန္ဒိနော ဒေဝလောကသ္မိံ၊ မောဒန္တိ ကာမကာမိနောတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ဒုတိယသမဇီရိသုတ္တ

၅၆။ အာကင်္ခေယျံ စေ ဘိက္ခဝေ ဥဘော ဇာနိပတယော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အညမညံ ပဿိတုံ၊ အဘိသမ္ပရာယဉ္ဇ အညမညံ ပဿိတုံ၊ ဥဘောဝံ အဿု သမသဒ္ဓါ သမသီလာ သမစာဂါ သမပညာ၊ တေ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အညမညံ ပဿန္တိ၊ အဘိသမ္ပရာယဉ္ဇ အညမညံ ပဿန္တိတိ။

ဥဘော သဒ္ဓါ ဝဒညူ စ၊ သညတာ ဓမ္မဇီရိနော။
တေ ဟောန္တိ ဇာနိပတယော၊ အညမညံ ပိယံဝဒါ။

အတ္တာ’သံ ပရုရာ ဟောန္တိ၊ ဖာသုကံ ဥပဇာယတိ။
အဓိတ္တာ ဒုဗ္ဗနာ ဟောန္တိ၊ ဥဘိန္တံ သမသီလိနံ။

ဣဓ ဓမ္မံ စရိဘွာန၊ သမသီလဗ္ဗတာ ဥဘော။
နန္ဒိနော ဒေဝလောကသ္မိံ၊ မောဒန္တိ ကာမကာမိနောတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-သုပ္ပဝါသာသုတ္တ

၅၇။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကောလိယေသု ဝိဟရတိ ပဇ္ဇနိကံ? နာမ ကောလိယာနံ နိဂမော။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ

၁-ဥဘော စ (သီ၊ ဣ) ၂-ပဿိသန္တိတိ (က) ၃-သဒ္ဓေနလံ (သီ၊ ဣ)၊ ပဉ္စေနလံ (ဣ၊ ဟံ) ။

ပတ္တစီဝရမာဒါယ ယေန သုပ္ပဝါသာယ ကောလိယစိတုယာ နိဝေသနံ
 တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ အထ ခေါ
 သုပ္ပဝါသာ ကောလိယစိတာ ဘဂဝန္တံ ပဏီတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန
 သဟတ္တာ သန္တပေသိ သမ္ပဝါရေသိ။ အထ ခေါ သုပ္ပဝါသာ ကောလိယစိတာ
 ဘဂဝန္တံ ဘုတ္တာဝိံ ဩနိတပတ္တပါဏိံ ကေမန္တံ နိသီဒိ။ ကေမန္တံ နိသိန္တံ ခေါ
 သုပ္ပဝါသံ ကောလိယစိတရံ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

ဘောဇနံ သုပ္ပဝါသေ ဒေန္တိ အရိယသාරိကာ ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ စတ္တာရိ ဌာနာနိ
 ဒေတိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အာယံ ဒေတိ၊ ဝဏ္ဏံ ဒေတိ၊ သုခံ ဒေတိ၊
 ဗလံ ဒေတိ။ အာယံ ခေါ ပန ဒတွာ အာယုဿ ဘာဂိနိ ဟောတိ ဒိဗ္ဗဿ ဝါ
 မာနုဿ ဝါ၊ ဝဏ္ဏံ ဒတွာ ဝဏ္ဏဿ ဘာဂိနိ ဟောတိ ဒိဗ္ဗဿ ဝါ မာနုဿ
 ဝါ၊ သုခံ ဒတွာ သုခဿ ဘာဂိနိ ဟောတိ ဒိဗ္ဗဿ ဝါ မာနုဿ ဝါ၊ ဗလံ
 ဒတွာ ဗလဿ ဘာဂိနိ ဟောတိ ဒိဗ္ဗဿ ဝါ မာနုဿ ဝါ။ ဘောဇနံ သုပ္ပဝါသေ
 ဒေန္တိ အရိယသාරိကာ ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ ဣမာနိ စတ္တာရိ ဌာနာနိ ဒေတိတိ။

သုသင်္ခတံ ဘောဇနံ ယာ ဒဒါတိ၊
 သုစိံ ပဏီတံ ၊ ရသသာ ဥပေတံ။
 သာ ဒက္ခိဏာ ဥဇ္ဈဂတေသု ဒိန္တာ၊
 စရဏူပပန္ဓေသု မဟဂ္ဂတေသု။
 ပုညေန ပုညံ သံသန္တမာနာ၊
 မဟပ္ပလာ လောကဝိဉ္ဇန ဝဏ္ဏိတာ။

တောဒိသံ ယညမနုဿရန္တာ၊
 ယေ ဝေဒဇာတာ ဝိစရန္တိ လောကေ။
 ဝိနေယျ မစ္ဆေရမလံ သမူလံ၊
 အနိန္ဒိတာ သဂ္ဂမုပေန္တိ ဌာနန္တိ။ ။သတ္တမံ။

၈-၁၁ ဣသုတ္တ

၅၇၈။ အထ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ ယေန ဘဂဝါ ဘေနပ-
 သင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ
 နိသိန္တံ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကံ ဂဟပတိံ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

ဘောဇနံ ဂဟပတိ ဒဒမာနော အရိယသာဝကော ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ စတ္တာရိ ဌာနာနိ ဒေတိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အာယံ ဒေတိ၊ ဝဏ္ဏံ ဒေတိ၊ သုခံ ဒေတိ၊ ဗလံ ဒေတိ။ အာယံ ခေါ ပန ဒတ္တာ အာယုဿ ဘာဂီ ဟောတိ ဒိဗ္ဗဿ ဝါ မာနုဿ ဝါ။ ဝဏ္ဏံ ဒတ္တာ။ သုခံ ဒတ္တာ။ ဗလံ ဒတ္တာ ဗလဿ ဘာဂီ ဟောတိ ဒိဗ္ဗဿ ဝါ မာနုဿ ဝါ။ ဘောဇနံ ဂဟပတိ ဒဒမာနော အရိယသာဝကော ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ ဣမာနိ စတ္တာရိ ဌာနာနိ ဒေတိတိ။

* ယော သညတာနံ ပရဒတ္တဘောဇနံ၊
ကာလေန သက္ကစ္စ ဒဒါတိ ဘောဇနံ။
စတ္တာရိ ဌာနာနိ အနုပ္ပဝေစ္စတိ၊
အာယုဉ္စ ဝဏ္ဏဉ္စ သုခံ ဗလဉ္စ။

သော အာယုဒါယီ ဝဏ္ဏဒါယီ^၁၊ သုခံ ဗလံ ဒဒေါ^၂ နရော။
ဒိဗ္ဗာယု ယသဝါ ဟောတိ၊ ယတ္ထ ယတ္ထ။ ပပဇ္ဇတိတိ။ ။ အဋ္ဌမံ။

၉-ဘောဇနသုတ္တ

၅၉။ ဘောဇနံ ဘိက္ခဝေ ဒဒမာနော ဒါယကော ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ စတ္တာရိ ဌာနာနိ ဒေတိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အာယံ ဒေတိ၊ ဝဏ္ဏံ ဒေတိ၊ သုခံ ဒေတိ၊ ဗလံ ဒေတိ။ အာယံ ခေါ ပန ဒတ္တာ အာယုဿ ဘာဂီ ဟောတိ ဒိဗ္ဗဿ ဝါ မာနုဿ ဝါ။ ဝဏ္ဏံ ဒတ္တာ။ သုခံ ဒတ္တာ။ ဗလံ ဒတ္တာ ဗလဿ ဘာဂီ ဟောတိ ဒိဗ္ဗဿ ဝါ မာနုဿ ဝါ။ ဘောဇနံ ဘိက္ခဝေ ဒဒမာနော ဒါယကော ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ ဣမာနိ စတ္တာရိ ဌာနာနိ ဒေတိတိ။

* ယော သညတာနံ ပရဒတ္တဘောဇနံ၊
ကာလေန သက္ကစ္စ ဒဒါတိ ဘောဇနံ။
စတ္တာရိ ဌာနာနိ အနုပ္ပဝေစ္စတိ၊
အာယုဉ္စ ဝဏ္ဏဉ္စ သုခံ ဗလဉ္စ။

သော အာယုဒါယီ ဝဏ္ဏဒါယီ၊ သုခံ ဗလံ ဒဒေါ နရော။
ဒိဗ္ဗာယု ယသဝါ ဟောတိ၊ ယတ္ထ ယတ္ထ။ ပပဇ္ဇတိတိ။ ။ နဝမံ။

၁-သော အာယုဒါယီ ဗလဒါယီ (သီ၊ ဣ)၊ အာယုဒါယီ ဗလဒါယီ (သျှ၊ ကံ)

၂-သုခံ ဝဏ္ဏံ ဒဒေါ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)၊ သုခဗလဒဒေါ (က) * ပိ ၃-၃၁၅-ပိဋကိ၊

၁၀-ဂိဟိသာမိစိသုတ္တ

၆၀။ အထ ခေါ် အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ ယေန ဘဂဝါ တေနုပ-
သင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒိ၊ ကေမန္တံ
နိသိန္တံ ခေါ် အနာထပိဏ္ဍိကံ ဂဟပတိ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

စတူဟိ ခေါ် ဂဟပတိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော အရိယသာဝကော
ဂိဟိသာမိစိပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ ယသောပဋိလာဘိနိ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကံ။
ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣမ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော ဘိက္ခုသံဃံ ပစ္စုပဋ္ဌိတော
ဟောတိ စိဝရေန၊ ဘိက္ခုသံဃံ ပစ္စုပဋ္ဌိတော ဟောတိ ပိဏ္ဍုပါတေန၊
ဘိက္ခုသံဃံ ပစ္စုပဋ္ဌိတော ဟောတိ သေနာသနေန၊ ဘိက္ခုသံဃံ ပစ္စုပဋ္ဌိတော
ဟောတိ ဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရေန။ ဣမေဟိ ခေါ် ဂဟပတိ စတူဟိ
ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော အရိယသာဝကော ဂိဟိသာမိစိပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇော
ဟောတိ ယသောပဋိလာဘိနိ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကန္တိ။

ဂိဟိသာမိစိပဋိပဒံ၊ ပဋိပဇ္ဇန္တိ ပဏ္ဍိတာ။
သမ္မဂ္ဂတေ သီလဝန္တေ၊ စိဝရေန ဥပဋ္ဌိတာ။
ပိဏ္ဍုပါတသယနေန၊ ဂိလာနပ္ပစ္စယေန စ။
တေသံ ဒိဝါ စ ရတ္တော စ၊ သဒါ ပုညံ ပဝေုတိ။
သဂ္ဂဉ္စ ကမတိဋ္ဌာနံ ၊ ကမ္ပံ ကတွာန ဘဒ္ဒကန္တိ။ ။ဒသမံ။
ပုညာဘိသန္ဓဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

တသုဒ္ဓါနံ

ဒွေ ပုညာဘိသန္ဓာ ဒွေ စ၊ သိဝါသာ သမဇီဝိနော။
သုပ္ပဝါသာ သုဒတ္တော စ၊ ဘောဇနံ ဂိဟိသာမိစိတိ။

(၇) ၂-ပတ္တကမ္မဝဂ္ဂ

၁-ပတ္တကမ္မသုတ္တ

၆၁။ အထ ခေါ် အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ ယေန ဘဂဝါ ကေနုပ-
သင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒိ၊ ကေမန္တံ
နိသိန္တံ ခေါ် အနာထပိဏ္ဍိကံ ဂဟပတိ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

စတ္တာရောမေ ဂဟပတိ ဓမ္မာ ဣဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ဒုလ္လဘာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဘောဂါ မေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သဟဓမ္မေနာတိ။ အယံ ပဌမော ဓမ္မော ဣဋ္ဌော ကန္တော မနာပေါ ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။

ဘောဂေ လဒ္ဓါ သဟဓမ္မေန ယသော မေ အာဂစ္ဆတု သဟ ဉ္ဇတိဟိ သဟ ဥပ္ပဇ္ဈာယေဟိတိ။ အယံ ဒုတိယော ဓမ္မော ဣဋ္ဌော ကန္တော မနာပေါ ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။

ဘောဂေ လဒ္ဓါ သဟဓမ္မေနယသံ လဒ္ဓါ သဟ ဉ္ဇတိဟိ သဟ ဥပ္ပဇ္ဈာယေဟိ စိရံ ဇီဝါမိ ဒီဃမာယံ ပါလေမိတိ။ အယံ တတိယော ဓမ္မော ဣဋ္ဌော ကန္တော မနာပေါ ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။

ဘောဂေ လဒ္ဓါ သဟဓမ္မေနယသံ လဒ္ဓါ သဟ ဉ္ဇတိဟိ သဟ ဥပ္ပဇ္ဈာယေဟိ စိရံ ဇီဝိဘွာ၊ ဒီဃမာယံ ပါလေဘွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သန္တံ လောကံ ဥပ္ပပဇ္ဇာမိတိ။ အယံ စတုတ္ထော ဓမ္မော ဣဋ္ဌော ကန္တော မနာပေါ ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။ ဣမေ ခေါ ဂဟပတိ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဣဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ဒုလ္လဘာ လောကသ္မိံ။

ဣမေသံ ခေါ ဂဟပတိ စတုန္တံ ဓမ္မာနံ ဣဋ္ဌာနံ ကန္တာနံ မနာပါနံ ဒုလ္လဘာနံ လောကသ္မိံ စတ္တာရော ဓမ္မာ ပဋိလာဘာယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? သဒ္ဓါသမ္ပဒါ သီလသမ္ပဒါ စာဂသမ္ပဒါ ပညာသမ္ပဒါ။

ကတမာ စ ဂဟပတိ သဒ္ဓါသမ္ပဒါ? ဣမ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော သဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ သဒ္ဓဟတိ တထာဂတဿ ဗောဓိံ “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ”တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဂဟပတိ သဒ္ဓါသမ္ပဒါ။

ကတမာ စ ဂဟပတိ သီလသမ္ပဒါ? ဣမ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ပ။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဂဟပတိ သီလသမ္ပဒါ။

ကတမာ စ ဂဟပတိ စာဂသမ္ပဒါ? ဣမ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ မုတ္တစာဂေါ ပယတ-ပါဏိ ဝေါသဂ္ဂရတော ယာစယောဂေါ ဒါနသံဝိဘာဂရတော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဂဟပတိ စာဂသမ္ပဒါ။

ဂဟပတိ ပညာသမ္ပဒါ။ ဣမေသံ ခေါ ဂဟပတိ စတုန္ဒံ ဓမ္မာနံ ဣဋ္ဌာနံ ကန္တာနံ မနာပါနံ ဒုလ္လဘာနံ လောကသ္မိံ။ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ ပဋိလာဘာယ သံဝတ္တန္တိ။

သ ခေါ သော ဂဟပတိ အရိယသာဝကော ဥဋ္ဌာနဝီရိယာဓိဂတေဟိ ဘောဂေဟိ ဗာဟာဗလပရိစိတေဟိ သေဒါဝက္ခိတ္တေဟိ ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ စတ္တာရိ ပတ္တကမ္မာနိ ကတ္တာ ဟောတိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဣမ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော ဥဋ္ဌာနဝီရိယာဓိဂတေဟိ ဘောဂေဟိ ဗာဟာဗလပရိစိတေဟိ သေဒါဝက္ခိတ္တေဟိ ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ အတ္တာနံ သုခေတိ ပီဏေတိ၊ သမ္မာ သုခံ ပရိဟရတိ၊ မာတာပိတရော သုခေတိ ပီဏေတိ၊ သမ္မာ သုခံ ပရိဟရတိ၊ ပုတ္တဒါရဒါသကမ္မကရပေါရိသေ သုခေတိ ပီဏေတိ၊ သမ္မာ သုခံ ပရိဟရတိ၊ ဝိတ္တာမဇ္ဇေ သုခေတိ ပီဏေတိ၊ သမ္မာ သုခံ ပရိဟရတိ။ ဣဒမဿ ပဌမံ ဌာနဂတံ ဟောတိ ပတ္တဂတံ အာယတနသော ပရိဘုတ္တံ။

ပုန စပရံ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော ဥဋ္ဌာနဝီရိယာဓိဂတေဟိ ဘောဂေဟိ ဗာဟာဗလပရိစိတေဟိ သေဒါဝက္ခိတ္တေဟိ ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ၊ ယာ တာ ဟောန္တိ အာပဒါ အဂ္ဂိတော ဝါ ဥဒကတော ဝါ ရာဇတော ဝါ စောရတော ဝါ အပ္ပိယတော ဝါ ဒါယာဒတော၊ တထာရူပါသု အာပဒါသု ပရိယောဓာယ သံဝတ္တတိ၊ သောတ္ထိံ အတ္တာနံ ကရေတိ။ ဣဒမဿ ဒုတိယံ ဌာနဂတံ ဟောတိ ပတ္တဂတံ အာယတနသော ပရိဘုတ္တံ။

ပုန စပရံ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော ဥဋ္ဌာနဝီရိယာဓိဂတေဟိ ဘောဂေဟိ ဗာဟာဗလပရိစိတေဟိ သေဒါဝက္ခိတ္တေဟိ ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ ပဉ္စမလိံ ကတ္တာ ဟောတိ ဉ္ဇတိဗလိံ အတိထိဗလိံ ပုဗ္ဗပေတဗလိံ ရာဇဗလိံ ဒေဝတာဗလိံ။ ဣဒမဿ တတိယံ ဌာနဂတံ ဟောတိ ပတ္တဂတံ အာယတနသော ပရိဘုတ္တံ။

ပုန စပရံ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော ဥဋ္ဌာနဝီရိယာဓိဂတေဟိ ဘောဂေဟိ ဗာဟာဗလပရိစိတေဟိ သေဒါဝက္ခိတ္တေဟိ ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ မဒပ္ပမာဒါ ပဋိဝီရဝာ ခန္တိသောရဇ္ဈေ နိဝိဋ္ဌာ၊ ဧကမတ္တာနံ ဒမေန္တိ၊ ဧကမတ္တာနံ သမေန္တိ၊ ဧကမတ္တာနံ ပရိနိဗ္ဗာပေန္တိ၊ တထာရူပေသု သမဏဗြာဟ္မဏေသု ဥဒ္ဓဂ္ဂိကံ ဒက္ခိဏံ ပတိဋ္ဌာပေတိ သောဝဂ္ဂိကံ သုခဝိပါကံ

သဂ္ဂသံဝတ္တနိကံ။ ဣဒမဿ စတုတ္ထံ ဌာနဂတံ ဟောတိပတ္တဂတံ အာယတနသော ပရိဘုတ္တံ။

သ ခေါ သော ဂဟပတိ အရိယသာဝကော ဥဋ္ဌာနဝိရိယာဓိဂတေဟိ ဘောဂေဟိ ဗာဟာဗလပရိစိတေဟိ သေဒါဝက္ခိတ္တေဟိ ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ ဣမာနိ စတ္တာရိ ပတ္တကမ္မာနိ ကတ္တာ ဟောတိ။ ယဿ ကဿစိ ဂဟပတိ အညတြ ဣမေဟိ စတုဟိ ပတ္တကမ္မေဟိ ဘောဂါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဣမေ ဝုစ္ဆန္တိ ဂဟပတိ ဘောဂါ အဋ္ဌာနဂတာ အပတ္တဂတာ အနာယတနသော ပရိဘုတ္တာ။ ယဿ ကဿစိ ဂဟပတိ ဣမေဟိ စတုဟိ ပတ္တကမ္မေဟိ ဘောဂါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဣမေ ဝုစ္ဆန္တိ ဂဟပတိ ဘောဂါ ဌာနဂတာ ပတ္တဂတာ အာယတနသော ပရိဘုတ္တာတိ။

ဘုတ္တာ ဘောဂါ ဘတာ ဘစ္စာ ၊ ဝိတိဏ္ဍာ အာပဒါသု မေ။
ဥဒ္ဓဂ္ဂါ ဒက္ခိဏာ ဒိန္နာ၊ အထော ပဉ္စပလီ ကတာ။
ဥပဋ္ဌိတာ သီလဝန္တော၊ သညတာ မြိဟ္မစာရယော။

ယဒတ္ထံ ဘောဂံ ဣစ္ဆေယျ၊ ပဏ္ဍိတော ဘရမာဝသံ။
သော မေ အတ္ထော အနုပ္ပတ္တော၊ ကတံ အနန္တာပိယံ။

တေ ၊ အနုဿရံ မစ္စော၊ အရိယဓမ္မေ ဌိတော နရော။
ဣဓေဝ နံ ပသံသန္တိ၊ ပေစ္စ သဂ္ဂေ ပမောဒတိတိ။ ။ပဌမံ။

၂-အာနဏျသုတ္တ

၆၂။ အထ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ ယေန ဘဂဝါ တေနပ-
သက်မိ၊ ဥပသက်မိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒိ၊ ကေမန္တံ
နိသိန္တံ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကံ ဂဟပတိ ဘဂဝါ တေဒပေါစ—

စတ္တာရိမာနိ ဂဟပတိ သုခါနိ အဓိဂမနိယာနိ ဝိဟိနာ ကာမဘောဂိနာ
ကာလေန ကာလံ သမယေန သမယံ ဥပါဒါယ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အတ္ထိ-
သုခံ ဘောဂသုခံ အာနဏျသုခံ? အနဝဇ္ဇသုခံ။

ကတမဉ္စ ဂဟပတိ အတ္ထိသုခံ? ဣဓ ဂဟပတိ ကုလပုတ္တဿ ဘောဂါ
ဟောန္တိ ဥဋ္ဌာနဝိရိယာဓိဂတာ ဗာဟာဗလပရိစိတာ သေဒါဝက္ခိတ္တာ ဓမ္မိကာ

၁-ဂတာ ဘူတာ (က) ဘဇ္ဇာ ဘစ္စာ (သျှာ၊ ကံ) ၂-ဝေ (က) ၃-အဏဏသုခံ (သိ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

ဓမ္မလဒ္ဓါ၊ သော “ဘောဂါ မေ အတ္ထိ ဥဋ္ဌာနဝီရိယာဓိဂတာ ဗာဟာဗလ-
ပရိစိတာ သေဒါဝက္ခိတ္တာ ဓမ္မိကာ ဓမ္မလဒ္ဓါ”တိ အဓိဂစ္ဆတိ သုခံ၊ အဓိဂစ္ဆတိ
သောမနဿံ။ ဣဒံ ဝုစ္ဆတိ ဂဟပတိ အတ္ထိသုခံ။

ကတမဉ္စ ဂဟပတိ ဘောဂသုခံ? ဣဓ ဂဟပတိ ကုလပုတ္တော ဥဋ္ဌာနဝီရိယာ-
ဓိဂတေဟိ ဘောဂေဟိ ဗာဟာဗလပရိစိတေဟိ သေဒါဝက္ခိတ္တေဟိ ဓမ္မိ-
ကေဟိ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ပုညာနိ စ ကရောတိ၊ သော “ဥဋ္ဌာနဝီရိယာ-
ဓိဂတေဟိ ဘောဂေဟိ ဗာဟာဗလပရိစိတေဟိ သေဒါဝက္ခိတ္တေဟိ ဓမ္မိ-
ကေဟိ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ ပရိဘုဉ္ဇာမိ၊ ပုညာနိ စ ကရောမိ”တိ အဓိဂစ္ဆတိ သုခံ၊
အဓိဂစ္ဆတိ သောမနဿံ။ ဣဒံ ဝုစ္ဆတိ ဂဟပတိ ဘောဂသုခံ။

ကတမဉ္စ ဂဟပတိ အာနဏျသုခံ? ဣဓ ဂဟပတိ ကုလပုတ္တော န ကဿစိ
က္ခိန္တိ ဓာရေတိ ဝိ အပ္ပံ ဝါ ဗဟံ ဝါ။ သော “န ကဿစိ ကိန္တိ ဓာရေမိ အပ္ပံ ဝါ
ဗဟံ ဝါ”တိ အဓိဂစ္ဆတိ သုခံ၊ အဓိဂစ္ဆတိ သောမနဿံ။ ဣဒံ ဝုစ္ဆတိ ဂဟပတိ
အာနဏျသုခံ။

ကတမဉ္စ ဂဟပတိ အနဝဇ္ဇသုခံ၊ ဣဓ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော အန-
ဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ အနဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန
သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ အနဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။
သော “အနဝဇ္ဇေနမိ ကာယကမ္မေန သမန္နာဂတော၊ အနဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန
သမန္နာဂတော၊ အနဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန သမန္နာဂတော”တိ အဓိဂစ္ဆတိ
သုခံ၊ အဓိဂစ္ဆတိ သောမနဿံ။ ဣဒံ ဝုစ္ဆတိ ဂဟပတိ အနဝဇ္ဇသုခံ။ ဣမာနိ
ခေါ ဂဟပတိ စတ္တာရိ သုခါနိ အဓိဂမနိယာနိ ဂိဟိနာ ကာမဘောဂိနာ
ကာလေန ကာလံ သမယေန သမယံ ဥပါဒါယာတိ။

အာနဏျသုခံ ဥတွာန၊ အထော အတ္ထိသုခံ ပရံ။
ဘုဉ္ဇံ ဘောဂသုခံ မစ္စော၊ တတော ပညာ ပိပဿတိ။
ပိပဿမာနော ဇာနာတိ၊ ဥဘော ဘာဂေ သုမေဓသော။
အနဝဇ္ဇသုခသေတံ၊ ကလံ နာဂ္ဂတိ သောဋ္ဌသိန္တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-မြဲဟုသုတ္တ

၆၃။ သြဟုကာနိ ဘိက္ခဝေ တာနိ ကုလာနိ၊ ယေသံ ပုတ္တာန မာတာ-
ပိတရော အဇ္ဈာဂါရေ ပူဇိတာ ဟောန္တိ။ သပုဗ္ဗာစရိယကာနိ ဘိက္ခဝေ တာနိ

ကုလားနိ၊ ယေသံ ပုတ္တာနံ မာတာပိတရော အဇ္ဈာဂါရေ ပူဇိတာံ ဟောန္တိ။ သပုဗ္ဗဒေဝတာနိ ဘိက္ခဝေ တာနိ ကုလားနိ၊ ယေသံ ပုတ္တာနံ မာတာပိတရော အဇ္ဈာဂါရေ ပူဇိတာ ဟောန္တိ။ သာဟုနေယျကာနိ ဘိက္ခဝေ တာနိ ကုလားနိ၊ ယေသံ ပုတ္တာနံ မာတာပိတရော အဇ္ဈာဂါရေ ပူဇိတာ ဟောန္တိ။

“မြဟွာ”တိ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတုနံ ဧတံ အဓိဝစနံ၊ “ပုဗ္ဗာစရိယာ”တိ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတုနံ ဧတံ အဓိဝစနံ၊ “ပုဗ္ဗဒေဝတာ”တိ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတုနံ ဧတံ အဓိဝစနံ၊ “အာဟုနေယျာ”တိ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတုနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဗဟုကာရာ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတရော ပုတ္တာနံ အာပါဒကာ ပေါသကာ ဣမဿ လောကဿ ဒဿေတာရောတိ။

“မြဟွာ”တိ မာတာပိတရော၊ “ပုဗ္ဗာစရိယာ”တိ ဝုစ္စရေ။ အာဟုနေယျာ စ ပုတ္တာနံ၊ ပဇာယ အနုကမ္ပကာ။

တသ္မာ ဟိ နေ နမဿေယျ၊ သက္ကရေယျ စ ပဏ္ဍိတော။ အန္ဓေန အထ ပါနေန၊ ဝတ္ထေန သယနေန စ။ ဥစ္ဆာဒနေန နှာပနေန၊ ပါဒါနံ ဓောဝနေန စ။

တာယ နံ ပါရိစရိယာယ၊ မာတာပိတုသု ပဏ္ဍိတာ။ ဣဓေဝ နံ ပသံသန္တိ၊ ပေစ္စ သဂ္ဂေ ပမောဒတိတိ။ ။တတိယံ။

၄-နိရယသုတ္တ

၆၄။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ပါဏာတိပါတိ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါယိ ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိ ဟောတိ၊ မုသာဝါဒိ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေတိ။

ပါဏာတိပါတော အဒိန္နာဒါနံ၊ မုသာဝါဒေါ စ ဝုစ္စတိ။ ပရဒါရဂမနဉ္စာပိ၊ နပုသံသန္တိ ပဏ္ဍိတာတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ရူပသုတ္တ

၆၅။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ရူပပ္ပမာဏော ရူပပ္ပသန္တော၊ ဘောသပ္ပမာဏော

၁-သပုဗ္ဗဒေဝါနိ(သျှာ၊ ကံ) ၂-မာတာပိတုနံ(သိ၊ ဣ) ၃-ပုဗ္ဗဒေဝါတိ(သိ၊ သု၊ သေ၊ သိ)

ဘောသပ္ပသန္ဓော၊ လူခပုမာဏော လူခပုသန္ဓော၊ ဓမ္မပ္ပမာဏော ဓမ္မပ္ပသန္ဓော။
ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္ဓော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။

ယေ စ ရူပေ ပမာဏိံသု၊ ယေ စ ဘောသေန အန္တဂူ။
ဆန္ဒရာဂဝသူပေတာ၊ နာဘိဇာနန္တိ တေ ဇနာ။

အဇ္ဈတ္တဉ္စ န ဇာနာတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ န ပဿတိ။
သမန္တာဝရဏော ဗာလော၊ သ ဝေ ဘောသေန ဝုယုတိ။

အဇ္ဈတ္တဉ္စ န ဇာနာတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ ဝိပဿတိ။
ဗဟိဒ္ဓါ ဖလဒဿာရိ၊ သောပိ ဘောသေန ဝုယုတိ။

အဇ္ဈတ္တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ ဝိပဿတိ။
ဝိနိဝရဏဒဿာရိ၊ န သော ဘောသေန ဝုယုတိတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-သရာဂသုတ္တ

၆၆။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္ဓော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။
ကတမေ စတ္တာရော? သရာဂေါ သဒေါသော သမောဟော သမာနော။
ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္ဓော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။

သာရတ္တာ ရဇနိယေသု၊ ပိယရူပါဘိနန္တိနော။
မောဟေန အာဝုတာ? သတ္တာ၊ ဗဒ္ဓါ? ဝဗ္ဗေန္တိ ဗန္ဓနံ။

ရာဂဇံ ဒေါသဇ္ဇောပိ၊ မောဟဇံ စာပ'ဝိဒ္ဓသူ။
ကရောန္တာကုသလံ ကမ္ပံ၊ သဝိဃာတံ ဒုခဗြယ်။

အဝိဇ္ဇာနိဝုတာ ပေါသာ၊ အန္တဘူတာ အစက္ခကာ။
ယထာ ဓမ္မာ တထာ သန္တာ၊ န တဿေဝန္တိ ၆ မညရေတိ။ ။ဆဋံ။

၇-အဟိရာဇသုတ္တ

၆၇။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထ-
ဒိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန သာဝတ္ထိယံ အညတရော
ဘိက္ခု အဟိနာ ဒဋ္ဌော ကာလင်္ကတော ဟောတိ။ အထ ခေါ သမ္မဟုလာ ဘိက္ခု။
ဇယန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ
ဧကမန္တံ နိသိဒိံသု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္တာ ခေါ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစုံ

၁-ယေ စ ရူပေန ပါမိံသု (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ) ၂-န တေ ဇာနန္တိ တံ ဇနာ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)
၃-အမော (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ) ၄-ဗန္ဓာ (က) ၅-ဓမ္မံ (က) ၆-နဿေဝန္တိ (သီ)

“ဣမ ဘန္တေ သာဝတ္ထိယံ အညတရော ဘိက္ခု အဟိနာ ဒဋ္ဌော ကာလင်္ဂ-
တော”တိ။

န ဟိ နူန^၁ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စတ္တာရိ အဟိရာဇကုလာနိ မေတ္တေန
စိတ္တေန ဖရိ။ သစေ ဟိ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စတ္တာရိ အဟိရာဇကုလာနိ
မေတ္တေန စိတ္တေန ဖရေယျ။ န ဟိ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဟိနာ ဒဋ္ဌော
ကာလံ ကရေယျ။

ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဝိရူပက္ခဟိ အဟိရာဇကုလံ၊ ရောပထံ အဟိရာဇကုလံ၊
ဆဗျာပုတ္တံ အဟိရာဇကုလံ၊ ကဏှာဂေါတမဏံ အဟိရာဇကုလံ။ န ဟိ နူန သော
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမာနိ စတ္တာရိ အဟိရာဇကုလာနိ မေတ္တေန စိတ္တေန ဖရိ။
သစေ ဟိ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမာနိ စတ္တာရိ အဟိရာဇကုလာနိ မေတ္တေန
စိတ္တေန ဖရေယျ။ န ဟိ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဟိနာ ဒဋ္ဌော ကာလံ ကရေယျ။

အနဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဣမာနိ စတ္တာရိ အဟိရာဇကုလာနိ မေတ္တေန စိတ္တေန
ဖရိတုံ အတ္တဂုတ္တိယာ အတ္တရက္ခာယ အတ္တပရိတ္တာယာတိ။

* ဝိရူပက္ခဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ရောပထေဟိ မေ။
ဆဗျာပုတ္တေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ကဏှာဂေါတမဏေဟိ စ။
အပါဒကေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ဒွိပါဒကေဟိ ၂ မေ။
စတုပ္ပဒေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ဗဟုပ္ပဒေဟိ မေ။
မာ မံ အပါဒကော ဟိံသိ၊ မာ မံ ဟိံသိ ဒွိပါဒကော ၃။
မာ မံ စတုပ္ပဒေဟိ ဟိံသိ၊ မာ မံ ဟိံသိ ဗဟုပ္ပဒေဟိ။
သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ၊ သဗ္ဗေ ဘူတာ စ ကေဝလာ။
သဗ္ဗေ ဘဒြာနိ ပဿန္တု၊ မာ ကဋ္ဌိ^၄ ပါပမာဂမာ။
အပ္ပမာဏော ဗုဒ္ဓေါ၊ အပ္ပမာဏော ဓမ္မော။
အပ္ပမာဏော သံဆော၊ ပမာဏဝန္တာနိ သရိသပါနိ^၅။
အဟိဝိစ္ဆိကာ သတပဒီ၊ ဥဏှနာဘိ သရဗူ မူသိကာ။
ကတာ မေ ရက္ခာ ကတာ မေ ပရိတ္တာ^၆၊ ပဋိက္ကမန္တု ဘူတာနိ။
သောဟံ နမော ဘဂဝတော၊ နမော သတ္တန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနန္တိ။ ။သတ္တမံ။

၁-န ဟ နူန (သီ၊သျှ၊ကံ၊ဇု) ၂-ဒွိပါဒကေဟိ (သီ၊သျှ၊ကံ၊ဇု) ၃-ဒွိပါဒကော (သီ၊သျှ၊ကံ၊ဇု)
၄-ကဋ္ဌိ (သျှ၊ကံ၊က) ၅-သိရိသပါနိ (သီ၊သျှ၊ကံ၊ဇု) ၆-ကတံ မေ ပရိတ္တံ (?)
* ၆ ၄-၂၄၅၊ ၃ ၅-၅၃-ပိဋကသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၈-ဒေဝဒတ္တသုတ္တ

၆၈။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ပိဟရတိ ဂိဇ္ဈကူဠေ ပဗ္ဗတေ အစီရပက္ကန္တေ ဒေဝဒတ္တေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဒေဝဒတ္တံ အာရဗ္ဗ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ “အတ္တဝဇာယ ဘိက္ခဝေ” ဒေဝဒတ္တဿ လာဘသက္ကာရသိလောကော ဥဒပါဒိ၊ ပရာဘဝါယ ဘိက္ခဝေ ဒေဝဒတ္တဿ လာဘသက္ကာရသိလောကော ဥဒပါဒိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ကဒလိ အတ္တဝဇာယ ဖလံ ဒေတိ၊ ပရာဘဝါယ ဖလံ ဒေတိ။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတ္တဝဇာယ ဒေဝဒတ္တဿ လာဘသက္ကာရသိလောကော ဥဒပါဒိ၊ ပရာဘဝါယ ဒေဝဒတ္တဿ လာဘသက္ကာရသိလောကော ဥဒပါဒိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဝေဠု အတ္တဝဇာယ ဖလံ ဒေတိ၊ ပရာဘဝါယ ဖလံ ဒေတိ။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတ္တဝဇာယ ဒေဝဒတ္တဿ လာဘသက္ကာရသိလောကော ဥဒပါဒိ၊ ပရာဘဝါယ ဒေဝဒတ္တဿ လာဘသက္ကာရသိလောကော ဥဒပါဒိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ နဠော အတ္တပဇာယ ဖလံ ဒေတိ၊ ပရာဘဝါယ ဖလံ ဒေတိ။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတ္တဝဇာယ ဒေဝဒတ္တဿ လာဘသက္ကာရသိလောကော ဥဒပါဒိ၊ ပရာဘဝါယ ဒေဝဒတ္တဿ လာဘသက္ကာရသိလောကော ဥဒပါဒိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အဿတရိ အတ္တဝဇာယ ဂစ္ဆံ ဂဏှာဘိ၊ ပရာဘဝါယ ဂစ္ဆံ ဂဏှာတိ။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတ္တဝဇာယ ဒေဝဒတ္တဿ လာဘသက္ကာရသိလောကော ဥဒပါဒိ၊ ပရာဘဝါယ ဒေဝဒတ္တဿ လာဘသက္ကာရသိလောကော ဥဒပါဒိ”တိ။

ဖလံ ဝေ ကဒလိံ ဟန္တိ၊ ဖလံ ဝေဠု၊ ဖလံ နဠံ။
သက္ကာရောကောပုရိသံ ဟန္တိ၊ ဂစ္ဆော အဿတရိံ ယထာတိ ။ ။ အဠုမံ။

၉-ပဓာနသုတ္တ

၆၉။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ပဓာနာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာဒိ? သံဝရပဓာန ပဟာနပုဓာနံ ဘာဝနာပုဓာနံ အနုရက္ခဏာပုဓာနံ။ ကတမဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ သံဝရပဓာနံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အနုပုဗ္ဗာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ

၁-ပိ ၄-၃၄၆-သံ ၁-၄၃၆ ပိဋေသုပိ။ ၂-ပိ ၄-၃၄၆-သံ ၁-၁၅၆၊ ၄၃၆၊ ၃၁၀-၁၀၉-ပိဋေသုပိ။
ဆ ၁-၂၅

အနုပ္ပါဒါယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သံဝရပ္ပဓာနံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပဟာနပ္ပဓာနံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပဟာနပ္ပဓာနံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘာဝနာပ္ပဓာနံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝနာပ္ပဓာနံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ အနုရက္ခဏာပ္ပဓာနံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အနုရက္ခဏာပ္ပဓာနံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ပဓာနာနီတိ။

သံဝရော စ ပဟာနဉ္စ၊ ဘာဝနာ အနုရက္ခဏာ။
ဧတေ ပဓာနာ စတ္တာရော၊ ဒေသိတာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။
ယော ဟိ ဘိက္ခူ ဣဓာတာပီ၊ ခယံ ဒုက္ခဿ ပါပုဏေတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-အဓမ္မိကသုတ္တ

၇၀။ ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ ရာဇာနော အဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊ ရာဇာယုတ္တာပိ တသ္မိံ သမယေ အဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊ ရာဇာယုတ္တေသု အဓမ္မိကေသု မြာဟုဏဂဟပတိကာပိ တသ္မိံ သမယေ အဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊ မြာဟုဏဂဟပတိကေသု အဓမ္မိကေသု နေဂမဇာနပဒါဝိ တသ္မိံ သမယေ အဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊ နေဂမဇာနပဒေသု အဓမ္မိကေသု ဝိသမံ စန္ဒိမသုရိယာ ပရိဝတ္တန္တိ၊ ဝိသမံ စန္ဒိမသုရိယေသု ပရိဝတ္တန္တေသု ဝိသမံ နက္ခတ္တာနိ တာရကရူပါနိ ပရိဝတ္တန္တိ၊ ဝိသမံ နက္ခတ္တေသု တာရကရူပေသု ပရိဝတ္တန္တေသု ဝိသမံ ရတ္တိန္ဒါပိ ပရိဝတ္တန္တိ၊ ဝိသမံ ရတ္တိန္ဒါပေသု ပရိဝတ္တန္တေသု ဝိသမံ မာသဒ္ဓမာသာ ပရိဝတ္တန္တိ၊ ဝိသမံ မာသဒ္ဓမာသေသု ပရိဝတ္တန္တေသု ဝိသမံ ဥတုသံဝစ္ဆရာ ပရိဝတ္တန္တိ၊ ဝိသမံ ဥတုသံဝစ္ဆရေသု ပရိဝတ္တန္တေသု ဝိသမံ ဝါတာ ဝါယန္တိ ဝိသမာ

အပဉ္စသာ၊ ဝိသမံ ဝါတေသု ဝါယန္တေသု ဝိသမေသု အပဉ္စသေသု ဒေဝတာ ပရိကုပိတာ ဘဝန္တိ၊ ဒေဝတာသု ပရိကုပိတာသု ဒေဝေါ န သမ္မာ ဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ၊ ဒေဝေ န သမ္မာ ဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆန္တေ ဝိသမပါကာနိ^၁ သဿာနိ ဘဝန္တိ၊ ဝိသမပါကာနိ ဘိက္ခဝေ သဿာနိ မနုဿာ ပရိဘူန္တော အပ္ပါယုကာ ဟောန္တိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ စ ဗဂ္ဂါဗာဓာ ၂ စ။

ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ ရာဇာနော ဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊ ရာဇာယုတ္တာပိ တသ္မိံ သမယေ ဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊ ရာဇာယုတ္တေသု ဓမ္မိကေသု ပြာဟ္မဏ- ဂဟပတိကာပိ တသ္မိံ သမယေ ဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊ ပြာဟ္မဏဂဟပတိကေသု ဓမ္မိကေသု နေဂမဇာနပဒါပိ တသ္မိံ သမယေ ဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊ နေဂမဇာန- ပဒေသု ဓမ္မိကေသု သမံ စန္ဒိမသူရိယာ ပရိဝတ္တန္တိ၊ သမံ စန္ဒိမသူရိယေသု ပရိဝတ္တန္တေသု သမံ နက္ခတ္တာနိ တာရကရူပါနိ ပရိဝတ္တန္တိ၊ သမံ နက္ခတ္တေသု တာရကရူပေသု ပရိဝတ္တန္တေသု သမံ ရတ္တိန္ဒြိဝါ ပရိဝတ္တန္တိ၊ သမံ ရတ္တိန္ဒြိဝေသု ပရိဝတ္တန္တေသု သမံ မာသဒ္ဓမာသာ ပရိဝတ္တန္တိ၊ သမံ မာသဒ္ဓမာသေသု ပရိဝတ္တန္တေသု သမံ ဥတုသံဝစ္ဆရာ ပရိဝတ္တန္တိ၊ သမံ ဥတုသံဝစ္ဆရေသု ပရိဝတ္တန္တေသု သမံ ပါတာ ဝါယန္တိ သမာ ပဉ္စသာ၊ သမံ ဝါတေသု ဝါယန္တေသု သမေသု ပဉ္စသေသု ဒေဝတာ အပရိကုပိတာ ဘဝန္တိ၊ ဒေဝတာသု အပရိကုပိတာသု ဒေဝေါ သမ္မာ ဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ၊ ဒေဝေ သမ္မာ ဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆန္တေ သမပါကာနိ သဿာနိ ဘဝန္တိ၊ သမပါကာနိ ဘိက္ခဝေ သဿာနိ မနုဿာ ပရိဘူန္တော ဒီဃာယုကာ စ ဟောန္တိ ဝဏ္ဏဝန္တော စ ဗလဝန္တော စ အပ္ပါဗာဓာ စာတိ။

ဂန္ဓံ စေ တရမာနာနံ၊ ဇိမံ ဂစ္ဆတိ ပုဂံဝေါ။
သဗ္ဗာ တာ ဇိမံ ဂစ္ဆန္တိ၊ နေတ္ထေ ဇိမံ ဂတေ သတိ။

ဝေမေဝံ မနုဿေသု၊ ယော ဟောတိ သေဋ္ဌသမ္ပတော။
သော စေ အဓမ္မံ စရတိ၊ ပဂေဝ ဣတရာ ပဇာ။
သဗ္ဗံ ရဋ္ဌံ ဒုက္ခံ သေတိ၊ ရာဇာ စေ ဟောတိ အဓမ္မိကော။

ဂန္ဓံ စေ တရမာနာနံ၊ ဥဇံ ဂစ္ဆတိ ပုဂံဝေါ။
သဗ္ဗာ တာ ဥဇံ ဂစ္ဆန္တိ၊ နေတ္ထေ ဥဇံ ဂတေ သတိ။

၁-ဝိသမပါကာနိ (သီးသျှားကံ)၊ ဝိသမံ ပါကာနိ (က) ၂-ဗျာဗာဓာ (က)

ဝေမေဝံ မနုဿေသု၊ ယော ဟောတိ သေဋ္ဌသမ္ပတော။
သော သစေ^၁ ဓမ္မံ စရတိ၊ ပဂေဝ ဣတရာ ပဇာ။
သဗ္ဗံ ရဋ္ဌံ သုခံ သေတိ၊ ရာဇာ စေ ဟောတိ ဓမ္မိကောတိ။ ။ဒသမံ။

ပတ္တကမ္မဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

တသျဒ္ဓါနံ

ပတ္တကမ္မံ အာနဏှကော^၂၊ သဗြဟ္မာနိရယာ ရူပေန ပဉ္စမံ။
သရာဂအဟိရာဇာ ဒေဝဒတ္တော၊ ပဓာနံ အဓမ္မိကေန စာတိ။

(၈) ၃-အပဏ္ဏကဝဂ္ဂ

၁-ပဓာနသုတ္တ

၇၁။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု၊ အပဏ္ဏကပ္ပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ၊ ယောနိ စဿ အာရဒ္ဓါ ဟောတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣစ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ သီလဝါ ဟောတိ၊ ဗဟုဿုတော ဟောတိ၊ အာရဒ္ဓဝိရိယော ဟောတိ၊ ပညဝါ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု၊ အပဏ္ဏကပ္ပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ၊ ယောနိ စဿ အာရဒ္ဓါ ဟောတိ အာသဝါနံ ခယာယာတိ။ ။ပဋ္ဌမံ။

၂-သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ္တ

၇၂။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု၊ အပဏ္ဏကပ္ပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ၊ ယောနိ စဿ အာရဒ္ဓါ ဟောတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? နေက္ခမ္ပဝိတက္ကေန အဗျာပါဒဝိတက္ကေန အဝိဟိံသာဝိတက္ကေန သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု၊ အပဏ္ဏကပ္ပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ၊ ယောနိ စဿ အာရဒ္ဓါ ဟောတိ အာသဝါနံ ခယာယာတိ။ ။ဒုတိယံ။

၁-သော ဝေဝ (သီ၊ဣ)၊ သောစေ (သု) ၂-အနဏှကော (သီ၊ဣ)၊ အနဏှကော (က)

၃-သပ္ပုရိသသုတ္တ

၇၃။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော အသပ္ပုရိသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော ယော ဟောတိ ပရဿ အဝဏ္ဏော တံ အပုဋ္ဌောပိ ပါတု ကရောတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ ပုဋ္ဌဿ။ ပုဋ္ဌော ခေါ ပန ပညာဘိနိတော အဟာပေတွာ အလမ္ဗိတွာ ပရိပူရံ ဝိတ္တာရေန ပရဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗမေတံ ဘိက္ခဝေ “အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ”န္တိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော ယော ဟောတိ ပရဿ ဝဏ္ဏော တံ ပုဋ္ဌောပိ န ပါတု ကရောတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ အပုဋ္ဌဿ။ ပုဋ္ဌော ခေါ ပန ပညာဘိနိတော ဟာပေတွာ လမ္ဗိတွာ အပရိပူရံ အဝိတ္တာရေန ပရဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗမေတံ ဘိက္ခဝေ “အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ”န္တိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော ယော ဟောတိ အတ္တနော အဝဏ္ဏော တံ ပုဋ္ဌောပိ န ပါတု ကရောတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ အပုဋ္ဌဿ။ ပုဋ္ဌော ခေါ ပန ပညာဘိနိတော ဟာပေတွာ လမ္ဗိတွာ အပရိပူရံ အဝိတ္တာရေန အတ္တနော အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗမေတံ ဘိက္ခဝေ “အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ”န္တိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော ယော ဟောတိ အတ္တနော ဝဏ္ဏော တံ အပုဋ္ဌောပိ ပါတု ကရောတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ ပုဋ္ဌဿ။ ပုဋ္ဌော ခေါ ပန ပညာဘိနိတော အဟာပေတွာ အလမ္ဗိတွာ ပရိပူရံ ဝိတ္တာရေန အတ္တနော ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ။ ဝေဒိတဗ္ဗမေတံ ဘိက္ခဝေ “အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ”န္တိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော အသပ္ပုရိသော ဝေဒိတဗ္ဗော။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော သပ္ပုရိသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော ယော ဟောတိ ပရဿ အဝဏ္ဏော တံ ပုဋ္ဌောပိ န ပါတု ကရောတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ အပုဋ္ဌဿ။ ပုဋ္ဌော ခေါ ပန ပညာဘိနိတော ဟာပေတွာ လမ္ဗိတွာ အပရိပူရံ အဝိတ္တာရေန ပရဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ။ ဝေဒိတဗ္ဗမေတံ ဘိက္ခဝေ “သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ”န္တိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော ယော ဟောတိ ပရဿ ဝဏ္ဏော တံ အပုဋ္ဌောပိ ပါတု ကရောတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ ပုဋ္ဌဿ။ ပုဋ္ဌော ခေါ ပန ပဉ္စာဘိနိတော အဟာပေတွာ အလမ္ဗိတွာ ပရိပူရံ ဝိတ္တာရေန ပရဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ။ ဝေဒိတဗ္ဗမေတံ ဘိက္ခဝေ “သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ”န္တိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော ယော ဟောတိ အတ္တနော အဝဏ္ဏော တံ အပုဋ္ဌောပိ ပါတု ကရောတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ ပုဋ္ဌဿ။ ပုဋ္ဌော ခေါ ပန ပဉ္စာဘိနိတော အဟာပေတွာ အလမ္ဗိတွာ ပရိပူရံ ဝိတ္တာရေန အတ္တနော အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ။ ဝေဒိတဗ္ဗမေတံ ဘိက္ခဝေ “သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ”န္တိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော ယော ဟောတိ အတ္တနော ဝဏ္ဏော တံ ပုဋ္ဌောပိ န ပါတု ကရောတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ အပုဋ္ဌဿ။ ပုဋ္ဌော ခေါ ပန ပဉ္စာဘိနိတော ဟာပေတွာ လမ္ဗိတွာ အပရိပူရံ အဝိတ္တာရေန အတ္တနော ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ။ ဝေဒိတဗ္ဗမေတံ ဘိက္ခဝေ “သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ”န္တိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော သပ္ပုရိသော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဝဓုကာ ယညဒေဝ ရတ္တိံ ဝါ ဒိဝံ ဝါ အာနိတာ ဟောတိ၊ တာဝဒေဝဿ တိဗ္ဗံ ဟိရောတ္တပုံ ပစ္စုပဋိတံ ဟောတိ သဿယာပိ သသုရေပိ သာမိကေပိ အန္တမသော ဒါသကမ္မကရပေါရိသေသု။ သာ အပရေန သမယေန သံဝါသမန္ဓာယ ဝိဿာသမန္ဓာယ သဿုဗ္ဗိ သသုရဗ္ဗိ သာမိကဗ္ဗိ ဝေမာဟ “အပေထ ကိ” ပန တုမေ ဇာနာထာ”တိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကဇ္ဈော ဘိက္ခု ယညဒေဝ ရတ္တိံ ဝါ ဒိဝံ ဝါ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ၊ တာဝဒေဝဿ တိဗ္ဗံ ဟိရောတ္တပုံ ပစ္စုပဋိတံ ဟောတိ ဘိက္ခု။ သု ဘိက္ခုနီသု ဥပါသကေသု ဥပါသိကာသု အန္တမသော အာရာမိကသမဏုဒ္ဓေသေသု။ သော အပရေန သမယေန သံဝါသမန္ဓာယ ဝိဿာသမန္ဓာယ အာစရိယဗ္ဗိ ဥပဇ္ဈာယဗ္ဗိ ဝေမာဟ “အပေထ ကိ” ပန တုမေ ဇာနာထာ”တိ။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “အဓုနာဂတဝဓုကာသမေန စေတသာ ဝိဟရိဿာမာ”တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။တတိယံ။

၄-ပဌမအဂ္ဂသုတ္တ

၇၄။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ အဂ္ဂါနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ သီလဂ္ဂံ သမာဓိဂ္ဂံ ပညာဂ္ဂံ ဝိမုတ္တဂ္ဂံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ အဂ္ဂါနိတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဒုတိယအဂ္ဂသုတ္တ

၇၅။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ အဂ္ဂါနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ၊ ရူပဂုံ ဝေဒနာဂုံ သညာဂုံ ဘဝဂုံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ အဂ္ဂါနိတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ကုသိနာရသုတ္တ

၇၆။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကုသိနာရာယံ ဝိဟရတိ ဥပဝတ္တနေ မလ္လာနံ သာလဝနေ အန္တရေန ယမကသာလာနံ ပရိနိဗ္ဗာနသမယေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

“သိယာ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကဘိက္ခုဿပိ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ၊ ပုစ္ဆထ ဘိက္ခဝေ၊ မာ ပစ္ဆာ ဝိပုဋ္ဌိသာရိနော အဟုဝတ္ထ ‘သမ္ပဒါဘူတော နော သတ္တာ အဟောသိ၊ နာသက္ခိမှ ဘဂဝန္တံ သမ္ပါခါ ပဋိပုစ္ဆိတု’န္တိ”။ ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ ဘိက္ခု တုဏှိ အဟောသုံ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “သိယာ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကဘိက္ခုဿပိ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ၊ ပုစ္ဆထ ဘိက္ခဝေ၊ မာ ပစ္ဆာ ဝိပုဋ္ဌိသာရိနော အဟုဝတ္ထ ‘သမ္ပဒါဘူတော နော သတ္တာ အဟောသိ၊ နာသက္ခိမှ ဘဂဝန္တံ သမ္ပါခါ ပဋိပုစ္ဆိတု’န္တိ”။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ တေ ဘိက္ခု တုဏှိ အဟောသုံ။ တတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “သိယာ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကဘိက္ခုဿပိ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ၊ ပုစ္ဆထ ဘိက္ခဝေ၊ မာ ပစ္ဆာ ဝိပုဋ္ဌိသာရိနော အဟုဝတ္ထ ‘သမ္ပဒါဘူတော နော သတ္တာ အဟောသိ၊ နာသက္ခိမှ ဘဂဝန္တံ သမ္ပါခါ ပဋိပုစ္ဆိတု’န္တိ”။ တတိယမ္ပိ ခေါ တေ ဘိက္ခု တုဏှိ အဟောသုံ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “သိယာ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ခုတ္ထု- ဝါရဝေနပိ န ပုစ္ဆေယျာထ၊ သဟာယကောပိ ဘိက္ခဝေ သဟာယကဿ အာရောစေတူ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ ဘိက္ခု တုဏှိ အဟောသုံ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “အစ္စရိယံ ဘန္တေ၊ အပ္ပါတံ ဘန္တေ၊ ဧဝံ ပသန္တော အဟံ ဘန္တေ ‘နတ္ထိ ဣမသ္မိ’ ဘိက္ခုသံဃေ ဧကဘိက္ခုဿပိ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ”တိ။

ပသာဒါခေါ တံ အာနန္ဒ ဝဒေသိ၊ ဉာဏမေဝ ဟေတ္ထ အာနန္ဒ တထာဂတဿ။
နတ္ထိ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ ဧကဘိက္ခုဿပိ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ
ဓမ္မေ ပါသံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ။ ဣမေသံ ဟိ အာနန္ဒ ပဉ္စန္ဒံ ဘိက္ခု-
သတာနံ ယော ပစ္စိမကော ဘိက္ခု၊ သော သောတာပန္နော အဝိနိပါတဓမ္မော
နိယတော သမ္မောပေရာယဏောတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-အစိန္တေယျသုတ္တ

၇၇။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ အစိန္တေယျာနိ န စိန္တေတဗ္ဗာနိ၊ ယာနိ
စိန္တေန္တော ဥမ္မာဒဿ ဝိဃာတဿ ဘာဂီ အဿ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ?
ဗုဒ္ဓါနံ ဘိက္ခဝေ ဗုဒ္ဓဝိသယော အစိန္တေယျော န စိန္တေတဗ္ဗော၊ ယံ စိန္တေန္တော
ဥမ္မာဒဿ ဝိဃာတဿ ဘာဂီ အဿ။ ဈာယိဿ ဘိက္ခဝေ ဈာနဝိသယော
အစိန္တေယျော န စိန္တေတဗ္ဗော၊ ယံ စိန္တေန္တော ဥမ္မာဒဿ ဝိဃာတဿ
ဘာဂီ အဿ။ ကမ္မဝိပါကော ဘိက္ခဝေ အစိန္တေယျော န စိန္တေတဗ္ဗော၊
ယံ စိန္တေန္တော ဥမ္မာဒဿ ဝိဃာတဿ ဘာဂီ အဿ။ လောကစိန္တော
ဘိက္ခဝေ အစိန္တေယျာ န စိန္တေတဗ္ဗာ၊ ယံ စိန္တေန္တော ဥမ္မာဒဿ ဝိဃာတဿ
ဘာဂီ အဿ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ အစိန္တေယျာနိ န စိန္တေတဗ္ဗာနိ၊
ယာနိ စိန္တေန္တော ဥမ္မာဒဿ ဝိဃာတဿ ဘာဂီ အဿာတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ဒက္ခိဏသုတ္တ

၇၈။ စတဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာဝိသုဗ္ဗိယော။ ကတမာ
စတဿော? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ပဋိဂ္ဂါဟ-
ကတော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ ပဋိဂ္ဂါဟကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော
ဒါယကတော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ နေဝ ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော
ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ ဒါယကကော စေဝ ဝိသုဇ္ဈတိ
ပဋိဂ္ဂါဟကတော စ။

ကထည ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ပဋိဂ္ဂါဟကတော?
ဣမ ဘိက္ခဝေ ဒါယကော ဟောတိ သီလဝါ ကလျာဏဓမ္မော၊ ပဋိဂ္ဂါဟကာ
ဟောန္တိ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မော?။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ ဒါယကတော
ဝိသုဇ္ဈတိ နော ပဋိဂ္ဂါဟကတော။

၁-ပဋိဂ္ဂါဟကော ဟောတိ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မော (သျှာ၊ ကံ၊ က) မ-၃-၂၉၉-ပိဋေ ဩလောကေတဋ္ဌံ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ ပဋိဂ္ဂါဟကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ဒါယကတော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဒါယကော ဟောတိ ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော၊ ပဋိဂ္ဂါဟကာ ဟောန္တိ သီလဝန္တော ကလျာဏဓမ္မော။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ ပဋိဂ္ဂါဟကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ဒါယကတော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ နေဝ ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ပဋိဂ္ဂါဟကတော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဒါယကော ဟောတိ ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော၊ ပဋိဂ္ဂါဟကာပိ ဟောန္တိ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မော။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ နေဝ ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ပဋိဂ္ဂါဟကတော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ ဒါယကတော စေဝ ဝိသုဇ္ဈတိ ပဋိဂ္ဂါဟကတော စ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဒါယကော ဟောတိ သီလဝါ ကလျာဏဓမ္မော၊ ပဋိဂ္ဂါဟကာပိ ဟောန္တိ သီလဝန္တော ကလျာဏဓမ္မော။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ ဒါယကတော စေဝ ဝိသုဇ္ဈတိ ပဋိဂ္ဂါဟကတော စ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတဿော ဒက္ခိဏာ ဝိသုဒ္ဓိယောတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ဝဏ်ဇူသုတ္တ

၇၉။ အထ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသီန္တော ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ကော န ခေါ ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စဿ တာဒိသာဝ ဝဏ်ဇူာ ပယုတ္တာ ဆေဒဂါမိနိ ဟောတိ။ ကော ပန ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စဿ တာဒိသာဝ ဝဏ်ဇူာ ပယုတ္တာ န ယထာဓိပ္ပါယာ” ဟောတိ။ ကော န ခေါ ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စဿ တာဒိသာဝ ဝဏ်ဇူာ ပယုတ္တာ ယထာဓိပ္ပါယာ” ဟောတိ။ ကော ပန ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စဿ တာဒိသာဝ ဝဏ်ဇူာ ပယုတ္တာ ပရာဓိပ္ပါယာ ဟောတိ” တိ။

ဣဓ သာရိပုတ္တ ဧကစ္စော သမဏံ ဝါ မြာဟ္မဏံ ဝါ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဝါရေတိ “ဝေတု ဘန္တေ ပစ္စယေနာ” တိ။ သော ယေန ပဝါရေတိ၊ တံ န ဒေတိ၊ သော စေ တတော စုတော ဣတ္ထတ္တံ အာဂစ္ဆတိ၊ သော ယညဒေဝ ဝဏ်ဇူ ပယောဇေတိ၊ သာဿ ဟောတိ ဆေဒဂါမိနိ။

ဣဓ ပန သာရိပုတ္တ ဧကစ္စော သမဏံ ဝါ မြာဟ္မဏံ ဝါ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဝါရေတိ “ဝဒတု ဘန္တေ ပစ္စယေနာ”တိ။ သော ယေန ပဝါရေတိ၊ တံ န ယထာဓိပ္ပာယ် ဒေတိ၊ သော စေ တတော စုတော ဣတ္ထတ္ထံ အာဂစ္ဆတိ၊ သော ယညဒေဝ ဝဏီဇံ ပယောဇေတိ၊ သာဿ န ဟောတိ ယထာဓိပ္ပာယာ။

ဣဓ ပန သာရိပုတ္တ ဧကစ္စော သမဏံ ဝါ မြာဟ္မဏံ ဝါ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဝါရေတိ “ဝဒတု ဘန္တေ ပစ္စယေနာ”တိ။ သော ယေန ပဝါရေတိ၊ တံ ယထာဓိပ္ပာယ် ဒေတိ၊ သော စေ တတော စုတော ဣတ္ထတ္ထံ အာဂစ္ဆတိ၊ သော ယညဒေဝ ဝဏီဇံ ပယောဇေတိ၊ သာဿ ဟောတိ ယထာဓိပ္ပာယာ။

ဣဓ သာရိပုတ္တ ဧကစ္စော သမဏံ ဝါ မြာဟ္မဏံ ဝါ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဝါရေတိ “ဝဒတု ဘန္တေ ပစ္စယေနာ”တိ။ သော ယေန ပဝါရေတိ၊ တံ ပရာဓိပ္ပာယ် ဒေတိ၊ သော စေ တတော စုတော ဣတ္ထတ္ထံ အာဂစ္ဆတိ၊ သော ယညဒေဝ ဝဏီဇံ ပယောဇေတိ၊ သာဿ ဟောတိ ပရာဓိပ္ပာယာ။

အယံ ခေါ သာရိပုတ္တ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စဿ တာဒိသာဝ ဝဏီဇော ပယုတ္တာ ဆေဒဂါမိနိ ဟောတိ။ အယံ ပန သာရိပုတ္တ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စဿ တာဒိသာဝ ဝဏီဇော ပယုတ္တာ န ယထာဓိပ္ပာယာ ဟောတိ။ အယံ ခေါ ပန သာရိပုတ္တ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စဿ တာဒိသာဝ ဝဏီဇော ပယုတ္တာ ယထာဓိပ္ပာယာ ဟောတိ။ အယံ ပန သာရိပုတ္တ ဟေတု-အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စဿ တာဒိသာဝ ဝဏီဇော ပယုတ္တာ ပရာဓိပ္ပာယာ ဟောတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ကမ္မောဇသုတ္တ

ဂဝ။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကောသမ္ဘိယံ ဝိဟရတိ ဘောသိတာရာမေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိဿိန္ဒော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါ။—

“ကော နှ ခေါ ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မာတုဂါမော နေဝ သဘာယံ နိဿိဒတိ၊ န ကမ္မန္တံ ပယောဇေတိ၊ န ကမ္မောဇံ ဂစ္ဆတိ”တိ။ ကောဓနော အာနန္ဒ မာတုဂါမော၊ ဣဿကီ အာနန္ဒ မာတုဂါမော၊ မစ္ဆရီ အာနန္ဒ မာတုဂါမော၊ ဒုပ္ပညော အာနန္ဒ မာတုဂါမော။ အယံ ခေါ အာနန္ဒ

ပဏ္ဏာသက]

(၉) ၄-မစလဝဂ္ဂ ၂-မုသာဝါဒသုတ္တ

၃၉၅

ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မာတုဂါမော နေဝ သဘာယံ နိသီဒတိ၊ န ကမ္မန္တံ ပယောဇေတိ၊ န ကမ္မောဇံ ဂစ္ဆတိတိ။ ။ဒသမံ။

အပဏ္ဏကဝဂ္ဂေါ တတိယော။

တသျဒ္ဓါနံ

ပဓာနံ ဒိဋ္ဌိသပ္ပုရိသ၊ ဝဇကာ ဒွေ စ ဟောန္တိ အဂ္ဂါနိ။
ကုသိနာရအစိန္တေယျာ၊ ဒက္ခိဏာ စ ဝဏိဇ္ဇာ ကမ္မောဇန္တိ။

(၉) ၄-မစလဝဂ္ဂ

၁-ပါဏာတိပါတသုတ္တ

၈၁။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ပါဏာတိပါတိ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါယိ ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိ ဟောတိ၊ မုသာဝါဒိ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။ပဌမံ။

၂-မုသာဝါဒသုတ္တ

၈၂။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? မုသာဝါဒိ ဟောတိ၊ ပိသုဏ္ဍဝါစော ဟောတိ၊ ဖရုသဝါစော ဟောတိ၊ သမ္ဗပ္ပလာပီ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပိသုဏ္ဍာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။

သမ္ဗုပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-အဝဏ္ဏာရဟသုတ္တ

၈၃။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂါဟေတွာ အဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂါဟေတွာ ဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂါဟေတွာ အပ္ပသာဒနီယေ ဌာနေ ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ၊ အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂါဟေတွာ ပသာဒနီယေ ဌာနေ အပ္ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ အပ္ပသာဒနီယေ ဌာနေ အပ္ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ၊ အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ ပသာဒနီယေ ဌာနေ ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။တတိယံ။

၄-ကောဓဂရသုတ္တ

၈၄။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ကောဓဂရ ဟောတိ န သဒ္ဓမ္မဂရ၊ မက္ခဂရ ဟောတိ န သဒ္ဓမ္မဂရ၊ လာဘဂရ ဟောတိ န သဒ္ဓမ္မဂရ၊ သက္ကာရဂရ ဟောတိ န သဒ္ဓမ္မဂရ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? သဒ္ဓမ္မဂရ ဟောတိ န ကောဓဂရ၊ သဒ္ဓမ္မဂရ ဟောတိ န မက္ခဂရ၊ သဒ္ဓမ္မဂရ ဟောတိ န လာဘဂရ၊ သဒ္ဓမ္မဂရ ဟောတိ န သက္ကာရဂရ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-တမောတမသုတ္တ

၈၅။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။
ကတမေ စတ္တာရော? တမော တမပရာယဏော၊ တမော ဇောတိပရာယဏော၊
ဇောတိ တမပရာယဏော၊ ဇောတိ ဇောတိပရာယဏော။

ကထည ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော တမော ဟောတိ တမပရာယဏော? ဣဓ
ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော နိစေ ကုလေ ပစ္စာဇာတော ဟောတိ
စဏ္ဍာလကုလေ ဝါ ဝေနကုလေ ဝါ နေသာဒကုလေ ဝါ ရထကာရကုလေ ဝါ
ပုတ္တုသကုလေ ဝါ ဒလိဒ္ဓေ အပ္ပန္နပါနဘောဇနေ ကသိရဂုတ္တိကေ၊ ယတ္ထ
ကသိရေန ဃာသစ္စာဒေါ လဗ္ဘတိ၊ သော စ ဟောတိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော ဒုဒ္ဓသိကော
ဩကောဋိမကော ဗဂ္ဂါဗာဓော ကာဏော ဝါ ကုဏီ ဝါ ခဉ္ဇော ဝါ ပက္ခဟတော
ဝါ၊ န လာဘီ အန္ဓဿ ပါနဿ ဝတ္ထဿ ယာနဿ မာလာဂန္ဓဝိလေပနဿ
သေယျာဝသထပဒီပေယျဿ။ သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ
ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ
ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ
မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ပုဂ္ဂလော တမော ဟောတိ တမပရာယဏော။

ကထည ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော တမော ဟောတိ ဇောတိပရာယဏော၊ ဣဓ
ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော နိစေ ကုလေ ပစ္စာဇာတော ဟောတိ
စဏ္ဍာလကုလေ ဝါ ဝေနကုလေ ဝါ နေသာဒကုလေ ဝါ ရထကာရကုလေ ဝါ
ပုတ္တုသကုလေ ဝါ ဒလိဒ္ဓေ အပ္ပန္နပါနဘောဇနေ ကသိရဂုတ္တိကေ၊ ယတ္ထ
ကသိရေန ဃာသစ္စာဒေါ လဗ္ဘတိ၊ သော စ ဟောတိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော ဒုဒ္ဓသိကော
ဩကောဋိမကော ဗဂ္ဂါဗာဓော ကာဏော ဝါ ကုဏီ ဝါ ခဉ္ဇော ဝါ ပက္ခဟတော
ဝါ၊ န လာဘီ အန္ဓဿ ပါနဿ ဝတ္ထဿ ယာနဿ မာလာဂန္ဓဝိလေပနဿ
သေယျာဝသထပဒီပေယျဿ။ သော ကာယေန သုစရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ
သုစရိတံ စရတိ၊ မနသာ သုစရိတံ စရတိ။ သော ကာယေန သုစရိတံ စရိတွာ
ဝါစာယ သုစရိတံ စရိတွာ မနသာ သုစရိတံ စရိတွာ ကာယဿ ဘေဒါ
ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော
တမော ဟောတိ ဇောတိပရာယဏော။

၁-.....ပရာယနော (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) အဘိ ၃-၁၅၉၊ သံ ၁-၉၄ ပိဋေသ္မိံ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဇောတိ ဟောတိ တမပရာယဏော? ဣဒေ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဥစ္စေ ကုလေ ပစ္စာဇာတော ဟောတိ ခတ္တိယမဟာသာလကုလေ ဝါ မြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ ဝါ ဂဟပတိမဟာ-
သာလကုလေ ဝါ အဗ္ဗေ မဟဒ္ဒနေ မဟာဘောဂေ ပဟူတဇာတရူပရဇတေ ပဟူတဝိတ္တုပကရဏေ ပဟူတဓနဓညေ၊ သော စ ဟောတိ အဘိရူပေါ ဒဿနိယော ပါသာဒိကော ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္ဓာဂတော၊ လာဘီ အန္ဓဿ ပါနဿ ဝတ္ထဿ ယာနဿ မာလာဂန္ဓဝိလေပနဿ သေယျာဝသထပဒီပေယျဿ။ သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဇောတိ ဟောတိ တမပရာယဏော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဇောတိ ဟောတိ ဇောတိပရာယဏော? ဣဒေ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဥစ္စေ ကုလေ ပစ္စာဇာတော ဟောတိ ခတ္တိယမဟာသာလကုလေ ဝါ မြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ ဝါ ဂဟပတိ-
မဟာသာလကုလေ ဝါ အဗ္ဗေ မဟဒ္ဒနေ မဟာဘောဂေ ပဟူတဇာတရူပရဇတေ ပဟူတဝိတ္တုပကရဏေ ပဟူတဓနဓညေ။ သော စ ဟောတိ အဘိရူပေါ ဒဿနိယော ပါသာဒိကော ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္ဓာဂတော၊ လာဘီ အန္ဓဿ ပါနဿ ဝတ္ထဿ ယာနဿ မာလာဂန္ဓဝိလေပနဿ သေယျာဝသထပဒီပေယျဿ။ သော ကာယေန သုစရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ သုစရိတံ စရတိ၊ မနသာ သုစရိတံ စရတိ။ သော ကာယေန သုစရိတံ စရိတွာ ဝါစာယ သုစရိတံ စရိတွာ မနသာ သုစရိတံ စရိတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဇောတိ ဟောတိ ဇောတိပရာယဏော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ဩဏတောဏတသုတ္တ

ဂ၆။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဩဏတောဏတော ဩဏတုဏ္ဏတော ဥဏ္ဏတောဏတော ဥဏ္ဏတုဏ္ဏတော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ပုတ္တသုတ္တ

၈၇။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော လောကသ္မိံ။
ကတမေ စတ္တာရော? သမဏမစလော သမဏပုဏ္ဏရိကော သမဏပဒုမော
သမဏေသု သမဏသုခုမာလော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏမစလော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခု သေခေါ ဟောတိ ပါဠိပဒေါ? အနုတ္တရံ ယောဂက္ခေမံ ပတ္တယမာနော
ဝိဟရတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓါဝသိတ္တဿ
ဇေဋ္ဌော ပုတ္တော အာဘိသေကော အနဘိသိတ္တော မစလပုတ္တော။ ဧဝမေဝံ
ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေခေါ ဟောတိ ပါဠိပဒေါ၊ အနုတ္တရံ ယောဂက္ခေမံ
ပတ္တယမာနော ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏမစလော
ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပုဏ္ဏရိကော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေပ
ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကဘွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ နော စ ခေါ
အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုဿိတွာ^၁ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော
သမဏပုဏ္ဏရိကော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပဒုမော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ
ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကဘွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အဋ္ဌ စ
ဝိပောက္ခေ ကာယေန ဖုဿိတွာ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော
သမဏပဒုမော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏေသု သမဏသုခုမာလော ဟောတိ?
ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယာစိတောဝ ဗဟုလံ စိဝရံ ပရိဘူဇတိ အပ္ပံ အယာစိတော၊
ယာစိတောဝ ဗဟုလံ ပိဏ္ဏပါဘံ ပရိဘူဇတိ အပ္ပံ အယာစိတော၊ ယာစိတောဝ
ဗဟုလံ ခသနာသနံ ပရိဘူဇတိ အပ္ပံ အယာစိတော၊ ယာစိတောဝ ဗဟုလံ
ဂိလာနပ္ပစ္စယဘောသဇ္ဇပရိက္ခာရံ ပရိဘူဇတိ အပ္ပံ အယာစိတော။ ယေဟိ ခေါ
ပန သဗြဟ္မစာရိဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟရတိ၊ တျဿ? မနာပေနေဝ ဗဟုလံ ကာယကမ္မေန
သမုဒါစရန္တိ အပ္ပံ အမနာပေန၊ မနာပေနေဝ ဗဟုလံ ဝစိကမ္မေန သမုဒါစရန္တိ

၁-ပဋိပဒေါ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ) မ-၂-သေခသုတ္တဝဏ္ဏနာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။ ၂-ဖုဿိတွာ (သီ၊ ဣ)
၃-ဘျာဿ (ဣ) အံ ၂-၁၁၅-ပိဋ္ဌေပိ။

အပ္ပံ အမနာပေန၊ မနာပေနော ဗဟုလံ မနောကမ္မေန သမုဒါစရန္တိ အပ္ပံ အမနာပေန၊ မနာပံယေဝ ဗဟုလံ ဥပဟာရံ ဥပဟရန္တိ အပ္ပံ အမနာပံ။ ယာနိ ခေါ ပန တာနိ ဝေဒယိတာနိ ပိတ္တသမုဋ္ဌာနာနိ ဝါ သေမှသမုဋ္ဌာနာနိ ဝါ ဝါတသမုဋ္ဌာနာနိ ဝါ သန္တိပါတိကာနိ ဝါ ဥတုပရိဏာမဇာနိ ဝါ ဝိသမပရိဟာရဇာနိ ဝါ ဩပက္ကမိကာနိ ဝါ ကမ္မဝိပါကဇာနိ ဝါ၊ တာနိ ပနဿ န ဗဟုဒေဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အပ္ပါဗာဓော ဟောတိ။ စတုန္တံ ဈာနာနံ အဘိစေတသိကာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ နိကာမလာဘီ ဟောတိ အကိစ္ဆလာဘီ အကသိရလာဘီ၊ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကဘွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏေသု သမဏသုခုမာလော ဟောတိ။

ယံ ဟိ တံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ “သမဏေသု သမဏသုခုမာလော”တိ။ မမေဝ တံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ “သမဏေသု သမဏသုခုမာလော”တိ။ အဟံ ဟိ ဘိက္ခဝေ ယာစိတောဝ ဗဟုလံ စိဝရံ ပရိဘုဉ္ဇာမိ အပ္ပံ အယာစိတော၊ ယာစိတောဝ ဗဟုလံ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇာမိ အပ္ပံ အယာစိတော၊ ယာစိတောဝ ဗဟုလံ သေနာသနံ ပရိဘုဉ္ဇာမိ အပ္ပံ အယာစိတော၊ ယာစိတောဝ ဗဟုလံ ဝိလာနပုစ္စယဘေသဇ္ဇပရိဘုဉ္ဇာရံ ပရိဘုဉ္ဇာမိ အပ္ပံ အယာစိတော။ ယေဟိ ခေါ ပန ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟရာမိ၊ တေ မေ မနာပေနော ဗဟုလံ ကာယကမ္မေန သမုဒါစရန္တိ အပ္ပံ အမနာပေန၊ မနာပေနော ဗဟုလံ ဝစီကမ္မေန သမုဒါစရန္တိ အပ္ပံ အမနာပေန၊ မနာပေနော ဗဟုလံ မနောကမ္မေန သမုဒါစရန္တိ အပ္ပံ အမနာပေန၊ မနာပံယေဝ ဗဟုလံ ဥပဟာရံ ဥပဟရန္တိ အပ္ပံ အမနာပံ။ ယာနိ ခေါ ပန တာနိ ဝေဒယိတာနိ ပိတ္တသမုဋ္ဌာနာနိ ဝါ သေမှသမုဋ္ဌာနာနိ ဝါ ဝါတသမုဋ္ဌာနာနိ ဝါ သန္တိပါတိကာနိ ဝါ ဥတုပရိဏာမဇာနိ ဝါ ဝိသမပရိဟာရဇာနိ ဝါ ဩပက္ကမိကာနိ ဝါ ကမ္မဝိပါကဇာနိ ဝါ၊ တာနိ မေ န ဗဟုဒေဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အပ္ပါဗာဓောဟမသ္မိ။ စတုန္တံ ခေါ ပနသ္မိ ဈာနာနံ အဘိစေတသိကာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ နိကာမလာဘီ အကိစ္ဆလာဘီ အကသိရလာဘီ၊ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကဘွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမိ။

ယံ ဟိ တံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ “သမဏေသု သမဏသုခုမာလော”တိ။ မမေဝ တံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ

“သမဏေသု သမဏသုခုမာလော”တိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလံ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။ ။သတ္တမံ။

၈-သံယောဇနသုတ္တ

၈၈။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိ။ ကတမေ စတ္တာရော၊ သမဏမစလော သမဏပုဏ္ဏရိကော သမဏပဒုမော သမဏေသု သမဏသုခုမာလော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော^၁ သမဏမစလော ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နော ဟောတိ အဝိနိပါတ-ဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏော။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏမစလော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပုဏ္ဏရိကော ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမိ ဟောတိ၊ သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တော ဒုက္ခဿန္တိ ကရေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပုဏ္ဏရိကော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပဒုမော ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဉ္စန္ဒံ ဩရုက္ခာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော ဟောတိ၊ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တဿှာ လောကာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပဒုမော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏေသု သမဏသုခုမာလော ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိ^၂ ပညာ-ဝိမုတ္တိ^၃ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏေသု သမဏသုခုမာလော ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ္တ

၈၉။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိ။ ကတမေ စတ္တာရော? သမဏမစလော သမဏပုဏ္ဏရိကော သမဏပဒုမော သမဏေသု သမဏသုခုမာလော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏမစလော ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊ သမ္မာဝါစော ဟောတိ၊

၁-အဘိ ၃-၁၇၃-ပိဋ္ဌေပိ (ထောက် ပိသဒိသံ)

သမ္မာကမ္မန္တော ဟောတိ၊ သမ္မာအာဇီဝေါဟောတိ၊ သမ္မာဝါယာမော ဟောတိ၊ သမ္မာသတိ^၁ ဟောတိ၊ သမ္မာသမာဓိ^၂ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏမစလော ဟောတိ။

ကထဗ္ဗ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပုဏ္ဏရိကော ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊ သမ္မာဝါစော ဟောတိ၊ သမ္မာကမ္မန္တော ဟောတိ၊ သမ္မာအာဇီဝေါ ဟောတိ၊ သမ္မာ-ဝါယာမော ဟောတိ၊ သမ္မာသတိ ဟောတိ၊ သမ္မာသမာဓိ ဟောတိ၊ သမ္မာဉာဏီ ဟောတိ၊ သမ္မာဝိမုတ္တိ^၃ ဟောတိ၊ နော စ ခေါ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုဿိတွာ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပုဏ္ဏရိကော ဟောတိ။

ကထဗ္ဗ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပဒုမော ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ပ။ သမ္မာဝိမုတ္တိ ဟောတိ၊ အဋ္ဌ စ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုဿိတွာ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပဒုမော ဟောတိ။

ကထဗ္ဗ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏေသု သမဏသုခုမာလော ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယာစိတောဝ ဗဟုလံ စီဝရံ ပရိဘုဉ္ဇတိ အပ္ပံ အယာစိတော။ပ။ ယံ ဟိ တံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ “သမဏေသု သမဏသုခုမာ-လော”တိ။ မမေဝ တံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ “သမဏေသု သမဏသုခုမာလော”တိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ခန္ဓသုတ္တ

၉၀။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? သမဏမစလော သမဏပုဏ္ဏရိကော သမဏပဒုမော သမဏေသု သမဏသုခုမာလော။

ကထဗ္ဗ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏမစလော ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေခေါ ဟောတိ အပ္ပတ္တမာနသော၊ အနုတ္တရံ ယောဂက္ခေမံ ပတ္တယမာနော ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏမစလော ဟောတိ။

၁-သမ္မာသတိ (သီ၊က)

၂-သမ္မာသမာဓိ (သီ၊က)

၃-သမ္မာဝိမုတ္တိ (သီ၊က)

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပုဏ္ဏရိကော ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
 ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿီ ဝိဟရတိ “ဣတိ ရူပံ၊ ဣတိ ရူပဿ
 သမုဒယော၊ ဣတိ ရူပဿ အတ္တင်္ဂမော။ ဣတိ ဝေဒနာ။ပ။ ဣတိ သညာ။ပ။
 ဣတိ သင်္ခါရာ။ပ။ ဣတိ ဝိညာဏံ၊ ဣတိ ဝိညာဏဿ သမုဒယော၊ ဣတိ
 ဝိညာဏဿ အတ္တင်္ဂမော”တိ၊ နော စ ခေါ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုဿိတွာ
 ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပုဏ္ဏရိကော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပဒုမော ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
 ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿီ ဝိဟရတိ “ဣတိ ရူပံ၊ ဣတိ ရူပဿ
 သမုဒယော၊ ဣတိ ရူပဿ အတ္တင်္ဂမော။ ဣတိ ဝေဒနာ။ပ။ ဣတိ သညာ။ပ။
 ဣတိ သင်္ခါရာ။ပ။ ဣတိ ဝိညာဏံ၊ ဣတိ ဝိညာဏဿ သမုဒယော၊ ဣတိ
 ဝိညာဏဿ အတ္တင်္ဂမော”တိ၊ အဋ္ဌ စ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုဿိတွာ ဝိဟရတိ။
 ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပဒုမော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏေသု သမဏသုခုမာလော ဟောတိ? ဣမ
 ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယာစိတောဝ ဗဟုလံ စီဝရံ ပရိဘူဉ္စတိ အပ္ပံ အယာစိတော။ပ။
 မမေဝ တံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ “သမဏေသု သမဏသုခုမာ-
 လော”တိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ
 လောကသိန္နိ။ ။ဒသမံ။

မစလဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

တသုဒ္ဓါနံ

ပါဏာတိပါတော စ မုသာ၊ အဝဏ္ဏကောတေမောဏတာ။
 ပတ္တော သံယောဇနဉ္စေဝ၊ ဒိဋ္ဌိ ခန္ဓေန တေ ဒသာတိ။

(၁၀) ၅-အသုရဝဂ္ဂ

၁-အသုရသုတ္တ

၉၁။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။
 ဘာဝေမေ စတ္တာရော? အသုရော အသုရပရိဝါရော၊ အသုရော ဒေဝပရိဝါရော၊
 ဒေဝေါ အသုရပရိဝါရော၊ ဒေဝေါ ဒေဝပရိဝါရော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အသုရော ဟောတိ အသုရပရိဝါရော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒုဿီလော ဟောတိ ပါပဓမ္မော၊ ပရိသာပိဿ ဟောတိ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မော။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အသုရော ဟောတိ အသုရပရိဝါရော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အသုရော ဟောတိ ဒေဝပရိဝါရော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒုဿီလော ဟောတိ ပါပဓမ္မော၊ ပရိသာ စ ခုဿ ဟောတိ သီလဝတီ ကလျာဏဓမ္မော။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အသုရော ဟောတိ ဒေဝပရိဝါရော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဒေဝေါ ဟောတိ အသုရပရိဝါရော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလဝါ ဟောတိ ကလျာဏဓမ္မော၊ ပရိသာ စ ခုဿ ဟောတိ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မော။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဒေဝေါ ဟောတိ အသုရပရိဝါရော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဒေဝေါ ဟောတိ ဒေဝပရိဝါရော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလဝါ ဟောတိ ကလျာဏဓမ္မော၊ ပရိသာပိဿ ဟောတိ သီလဝတီ ကလျာဏဓမ္မော။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဒေဝေါ ဟောတိ ဒေဝပရိဝါရော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံပိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။ ။ပဌမံ။

၂-ပဌမသမာဓိသုတ္တ

၉၂။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံပိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊ န လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။ ဣ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ အဓိပညာ-ဓမ္မဝိပဿနာယ၊ န လာဘီ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ။ ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော န စေဝ လာဘီ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊ န စ လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။ ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ စေဝ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊ လာဘီ စ အဓိပညာ-ဓမ္မဝိပဿနာယ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံပိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဒုတိယသမာဓိသုတ္တ

၉၃။ စက္ကာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စက္ကာရော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊ န လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။ ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ န လာဘီ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ။ ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော န စေဝ လာဘီ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊ န စ လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။ ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ စေဝ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊ လာဘီ စ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။

တကြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊ န လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။ တေန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလေန အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထေ ပတိဋ္ဌာယ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ ယောဂေါ ကရဏီယော၊ သော အပရေန သမယေန လာဘီ စေဝ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊ လာဘီ စ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။

တကြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ န လာဘီ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ။ တေန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလေန အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ ပတိဋ္ဌာယ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထေ ယောဂေါ ကရဏီယော၊ သော အပရေန သမယေန လာဘီ စေဝ ဟောတိ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ လာဘီ စ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ။

တကြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော န စေဝ လာဘီ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊ န စ လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။ တေန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလေန တေသံယေဝ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဋိလာဘာယ အဓိမတ္တော ဆန္ဒော စ ဝါယာမော စ ဥဿာဟော စ ဥဿောဋ္ဌိ စ အပ္ပင်္ဂါနိ စ သတိ စ သမ္ပဇညန္တ ကရဏီယံ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အာဒိတ္တစေလော ဝါ အာဒိတ္တသီသော ဝါ တဿေဝ စေလဿ ဝါ သီသဿ ဝါ နိဗ္ဗာပနာယ အဓိမတ္တံ ဆန္ဒန္တ ဝါယာမန္တ ဥဿာဟန္တ ဥဿောဋ္ဌန္တ အပ္ပင်္ဂါနိန္တ သတိန္တ သမ္ပဇညန္တ ကရေယျ။ ဝေမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ တေန ပုဂ္ဂလေန တေသံယေဝ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဋိလာဘာယ အဓိမတ္တော ဆန္ဒော စ ဝါယာမော စ ဥဿာဟော စ ဥဿောဋ္ဌိ စ အပ္ပင်္ဂါနိ

စ သတိ စ သမ္ပဇညဉ္စ ကရဏီယံ။ သော အပရေန သမယေန လာဘီ စေဝ
ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊ လာဘီ စ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။

တဏှိ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော လာဘီ စေဝ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတော-
သမထဿ၊ လာဘီ စ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။ တေန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလေန
တေသုယေဝ ကုသလေသု ဓမ္မေသု ပတိဋ္ဌာယ ဥတ္တရိ^၁ အာသဝါနံ ခယာယ
ယောဂေါ ကရဏီယော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော
သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။တတိယံ။

၄-တတိယသမာဓိသုတ္တ

၉၄။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ^၁။
ကတမေ စတ္တာရော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ
အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊ န လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။ ဣမ ပန
ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ န
လာဘီ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ။ ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော န
စေဝ လာဘီ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊ န စ လာဘီ အဓိပညာ-
ဓမ္မဝိပဿနာယ။ ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ စေဝ ဟောတိ
အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊ လာဘီ စ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။

တဏှိ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော လာဘီ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊ န
လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။ တေန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလေန ယွာယံ ပုဂ္ဂလော
လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ သော ဥပသင်္ကမိတွာ ဝေမဿ ဝစနိယော
“ကထံ န ခေါ အာဂုသော သင်္ခါရာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကထံ သင်္ခါရာ သမ္ပသိတဗ္ဗာ၊ ကထံ
သင်္ခါရာ ဝိပသိတဗ္ဗာ”^၂တိ။ တဿ သော ယထာဒိဋ္ဌိ ယထာဝိဒိတံ ဗျာကရောတိ
“ဧဝံ ခေါ အာဂုသော သင်္ခါရာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ဧဝံ သင်္ခါရာ သမ္ပသိတဗ္ဗာ၊ ဧဝံ သင်္ခါရာ
ဝိပသိတဗ္ဗာ”^၂တိ။ သော အပရေန သမယေန လာဘီ စေဝ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ
စေတောသမထဿ၊ လာဘီ စ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။

တဏှိ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ န
လာဘီ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ။ တေန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလေန ယွာယံ
ပုဂ္ဂလော လာဘီ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊ သော ဥပသင်္ကမိတွာ ဝေမဿ
ဝစနိယော “ကထံ န ခေါ အာဂုသော စိတ္တံ သဏ္ဌပေတဗ္ဗံ၊ ကထံ စိတ္တံ

၁-ဥတ္တရိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

၂-ပသိတဗ္ဗာ (က)

သန္နိသာဒေတဗ္ဗံ၊ ကထံ စိတ္တံ ဧကောဒိ ကာတဗ္ဗံ၊ ကထံ စိတ္တံ သမာဒဟာတဗ္ဗံ”န္တိ။ တဿ သော ယထာဒိဋ္ဌံ ယထာဝိဒိတံ ဗျာကရေဟိ “ဧဝံ ခေါ အာဂုသော စိတ္တံ သဏ္ဍပေတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ စိတ္တံ သန္နိသာဒေတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ စိတ္တံ ဧကောဒိ ကာတဗ္ဗံ”။ ဧဝံ စိတ္တံ သမာဒဟာတဗ္ဗံ”န္တိ။ သော အပရေန သမယေန လာဘီ စေဝ ဟောတိ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ လာဘီ စ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ။

တကြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော န စေဝ လာဘီ အဇ္ဈတ္တံ စေတော- သမထဿ၊ န စ လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။ တေန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလေန ယွာယံ ပုဂ္ဂလော လာဘီ စေဝ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊ လာဘီ စ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။ သော ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမဿ ဝစနိယော “ကထံ န ခေါ အာဂုသော စိတ္တံ သဏ္ဍပေတဗ္ဗံ၊ ကထံ စိတ္တံ သန္နိသာဒေတဗ္ဗံ၊ ကထံ စိတ္တံ ဧကောဒိ ကာတဗ္ဗံ၊ ကထံ စိတ္တံ သမာဒဟာတဗ္ဗံ၊ ကထံ သင်္ခါရာ ဒဠဗ္ဗာ၊ ကထံ သင်္ခါရာ သမ္ပသိတဗ္ဗာ၊ ကထံ သင်္ခါရာ ဝိပဿိတဗ္ဗာ”တိ။ တဿ သော ယထာဒိဋ္ဌံ ယထာဝိဒိတံ ဗျာကရေဟိ “ဧဝံ ခေါ အာဂုသော စိတ္တံ သဏ္ဍပေတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ စိတ္တံ သန္နိသာဒေတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ စိတ္တံ ဧကောဒိ ကာတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ စိတ္တံ သမာဒဟာတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ သင်္ခါရာ ဒဠဗ္ဗာ၊ ဧဝံ သင်္ခါရာ သမ္ပသိတဗ္ဗာ၊ ဧဝံ သင်္ခါရာ ဝိပဿိတဗ္ဗာ”တိ။ သော အပရေန သမယေန လာဘီ စေဝ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊ လာဘီ စ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။

တကြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော လာဘီ စေဝ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတော- သမထဿ၊ လာဘီ စ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။ တေန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလေန တေသု စေဝ ကုသလေသု ဓမ္မေသု ပတိဋ္ဌာယ ဥတ္တရိ အာသဝါနံ ခယာယ ယောဂေါ ကရဏိယော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဆဝါလာတသုတ္တ

၉၅။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? နေဝတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော နော ပရဟိတာယ၊ ပရဟိတာယ ပဋိပန္နော နော အတ္တဟိတာယ၊ အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော နော ပရဟိတာယ၊ အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ပရဟိတာယ စ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဆဝါလာတံ ဥဘတော ပဒိတ္တံ^၁ မဇ္ဈေ ဂူထဂတံ နေဝ ဂါမေ ကဋ္ဌတ္ထံ ဖရတိ၊ န အရညေ ( )^၂။ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ၊ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော နေဝတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော နော ပရဟိတာယ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော ပရဟိတာယ ပဋိပန္နော နော အတ္တဟိတာယ၊ အယံ ဣမေသံ ဦန္တံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စ။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော နော ပရဟိတာယ၊ အယံ ဣမေသံ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စ။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ပရဟိတာယ စ၊ အယံ ဣမေသံ စတုန္တံ ပုဂ္ဂလာနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ ပါမောက္ခော^၃ စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဂဝါ ဒီရံ၊ ဒီရမ္ပာ ဒမိ၊ ဒမိမ္ပာ နဝနီတံ၊ နဝနီတမ္ပာ သပ္ပိ၊ သပ္ပိမ္ပာ သပ္ပိမဏ္ဍော၊ သပ္ပိမဏ္ဍော^၄ တတ္ထံ^၅ အဂ္ဂမက္ခာယတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ပရဟိတာယ စ၊ အယံ ဣမေသံ စတုန္တံ ပုဂ္ဂလာနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ ပါမောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ရာဂဝိနယသုတ္တ

၉၆။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ^၆။ ကတမေ စတ္တာရော? အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော နော ပရဟိတာယ၊ ပရဟိတာယ ပဋိပန္နော နော အတ္တဟိတာယ၊ နေဝတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော နော ပရဟိတာယ၊ အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ပရဟိတာယ စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကဇ္ဈော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ ရာဂဝိနယာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ နော ပရံ ရာဂဝိနယာယ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ ဒေါသဝိနယာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ နော ပရံ ဒေါသဝိနယာယ သမာဒပေတိ။

၁-အာဒိတ္တံ (က)

၂-မောက္ခော (ဣ) သံ ၂-၂၂၄၊ အံ ၂-၁၉၃-ပိဋေယုပိ။

၅-တတြ (သံ ၂-၂၂၄-ပိဋေ)

၂-(ကဋ္ဌတ္ထံ ဖရတိ) ကတ္တမိ

၄-သပ္ပိမ္ပာ သပ္ပိမဏ္ဍော (က)

အတ္တနာ မောဟဝိနယာယ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ၊ နော ပရံ မောဟဝိနယာယ သမာဒပေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပရဟိတာယ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ နော အတ္တဟိတာယ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ န ရာဂဝိနယာယ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ၊ ပရံ ရာဂဝိနယာယ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ န ဒေါသဝိနယာယ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ၊ ပရံ ဒေါသဝိနယာယ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ န မောဟဝိနယာယ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ၊ ပရံ မောဟဝိနယာယ သမာဒပေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပရဟိတာယ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ နော အတ္တဟိတာယ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝတ္တဟိတာယ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ န ရာဂဝိနယာယ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ၊ နော ပရံ ရာဂဝိနယာယ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ န ဒေါသဝိနယာယ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ၊ နော ပရံ ဒေါသဝိနယာယ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ န မောဟဝိနယာယ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ၊ နော ပရံ မောဟဝိနယာယ သမာဒပေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝတ္တဟိတာယ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ ပရဟိတာယ စ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ စ ရာဂဝိနယာယ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ရာဂဝိနယာယ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ဒေါသဝိနယာယ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ဒေါသဝိနယာယ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မောဟဝိနယာယ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မောဟဝိနယာယ သမာဒပေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ ပရဟိတာယ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဒိပ္ပနိသန္တိသုတ္တ

၉၇။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။ ကတမေ စတ္တာရော? အတ္တဟိတာယ ပဋိပဇ္ဇော နော ပရဟိတာယ၊ ပရဟိတာယ ပဋိပဇ္ဇော နော အတ္တဟိတာယ၊ နေဝတ္တဟိတာယ ပဋိပဇ္ဇော နော ပရဟိတာယ၊ အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပဇ္ဇော ပရဟိတာယ စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ခိပ္ပနိသန္တိ စ ဟောတိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ သုတာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဓာရကဇာတိကော^၁ ဟောတိ။ ဓာတာနဉ္စ^၂ ဓမ္မာနံ အတ္ထုပပရိက္ခိ ဟောတိ၊ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနု-ဓမ္မပုဋိပန္နော ဟောတိ။ နော စ ကလျာဏဝါစော ဟောတိ ကလျာဏ-ဝါက္ကရဏော ပေါရိယာ ဝါစာယ သမန္နာဂတော ဝိဿဋ္ဌာယ အနေလဂလာယ အတ္ထဿ ဝိညာပနိယာ၊ နော စ သန္တဿကော ဟောတိ သမာဒပကော^၃ သမုတ္တေဇကော သမ္ပဟံသကော သဗြဟ္မစာရိနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပရဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော အတ္တဟိတာယ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော န ဟောဝ ခေါ ခိပ္ပနိသန္တိ ဟောတိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ နော စ သုတာနံ ဓမ္မာနံ ဓာရကဇာတိကော ဟောတိ၊ နော စ ဓာတာနံ ဓမ္မာနံ အတ္ထုပပရိက္ခိ ဟောတိ၊ နော စ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋိပန္နော ဟောတိ။ ကလျာဏဝါစော စ ဟောတိ ကလျာဏဝါက္ကရဏော ပေါရိယာ ဝါစာယ သမန္နာဂတော ဝိဿဋ္ဌာယ အနေလဂလာယ အတ္ထဿ ဝိညာပနိယာ၊ သန္တဿကော စ ဟောတိ သမာဒပကော သမုတ္တေဇကော သမ္ပဟံသကော သဗြဟ္မစာရိနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပရဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော အတ္တဟိတာယ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော န ဟောဝ ခေါ ခိပ္ပနိသန္တိ ဟောတိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ နော စ သုတာနံ ဓမ္မာနံ ဓာရကဇာတိကော ဟောတိ၊ နော စ ဓာတာနံ ဓမ္မာနံ အတ္ထုပပရိက္ခိ ဟောတိ၊ နော စ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋိပန္နော ဟောတိ။ နော စ ကလျာဏ-ဝါစော ဟောတိ ကလျာဏဝါက္ကရဏော ပေါရိယာ ဝါစာယ သမန္နာဂတော ဝိဿဋ္ဌာယ အနေလဂလာယ အတ္ထဿ ဝိညာပနိယာ၊ နော စ သန္တဿကော ဟောတိ သမာဒပကော သမုတ္တေဇကော သမ္ပဟံသကော သဗြဟ္မစာရိနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ။

၁-ဓာရကဇာတိကော (က)   ၂-ဓာတာနဉ္စ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)   ၃-သမာဒပကော (?)

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ဟောတိ ပရဟိတာယ စ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒိပ္ပနိသန္တိ စ ဟောတိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ သုတာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဓာရကဇာတိကော ဟောတိ၊ ဓာတာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထုပပရိက္ခိ ဟောတိ၊ အတ္ထမညာယ- ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋိပန္နော ဟောတိ။ ကလျာဏဝါစော စ ဟောတိ ကလျာဏ- ဝါက္ကရဏော ပေါရိယာ ဝါစာယ သမန္ဓာဂတော ဝိဿဋ္ဌာယ အနေလဂလာယ အတ္ထဿ ဝိညာပနိယာ၊ သန္တဿကော စ ဟောတိ သမာဒပကော သမုတ္တေဇကော သမ္ပဟံသကော သဗြဟ္မစာရိနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ဟောတိ ပရဟိတာယ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။သတ္ထမံ။

၈-အတ္တဟိတသုတ္တ

၉၀။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော နော ပရဟိတာယ၊ ပရဟိတာယ ပဋိပန္နော နော အတ္တဟိတာယ၊ နေဝတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော နော ပရဟိတာယ၊ အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ပရဟိတာယ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-သိက္ခာပဒသုတ္တ

၉၉။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော နော ပရဟိတာယ၊ ပရဟိတာယ ပဋိပန္နော နော အတ္တဟိတာယ၊ နေဝတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော နော ပရဟိတာယ၊ အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ပရဟိတာယ စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ နော ပရံ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ နော ပရံ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ နော ပရံ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ နော ပရံ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိယာ

သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊
နော ပရံ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ ဧဝံ
ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ နော
ပရဟိတာယ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပရဟိတာယ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ နော
အတ္တဟိတာယ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ ပါဏာတိပါတာ
အပ္ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရံ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။
အတ္တနာ အဒိန္နာဒါနာ အပ္ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရံ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိယာ
သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ အပ္ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရံ
ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ မုသာဝါဒါ
အပ္ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရံ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။
အတ္တနာ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ အပ္ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရံ
သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ပုဂ္ဂလော ပရဟိတာယ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ နော အတ္တဟိတာယ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝတ္တဟိတာယ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ နော
ပရဟိတာယ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ ပါဏာတိပါတာ
အပ္ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ နော ပရံ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ သမာ-
ဒပေတိ။ပ။ အတ္တနာ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ အပ္ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊
နော ပရံ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ ဧဝံ
ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝတ္တဟိတာယ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ နော
ပရဟိတာယ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ
ပရဟိတာယ စ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ စ ပါဏာတိ-
ပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ
သမာဒပေတိ။ပ။ အတ္တနာ စ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော
ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။
ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ
ပရဟိတာယ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ
လောကသ္မိန္တိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ပေါတလိယသုတ္တ

၁၀၀။ အထ ခေါ ပေါတလိယော ပရိဗ္ဗာဇကော ယေန ဘဂဝါ တေနပ-
သင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဗ္ဗိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ
သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္တံ ခေါ ပေါတလိယံ
ပရိဗ္ဗာဇကံ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

စတ္တာရောမေ ပေါတလိယ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။
ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ပေါတလိယ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဝဏ္ဏာ-
ရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္စံ ကာလေန၊ နော စ ခေါ
ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္စံ ကာလေန။ ဣဓ ပန
ပေါတလိယ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ
ဟောတိ ဘူတံ တစ္စံ ကာလေန၊ နော စ ခေါ အဝဏ္ဏာရဟဿ
အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္စံ ကာလေန။ ဣဓ ပန ပေါတလိယ
ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော နေဝ အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ
ဘူတံ တစ္စံ ကာလေန၊ နော စ ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ
တစ္စံ ကာလေန။ ဣဓ ပန ပေါတလိယ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဝဏ္ဏာရဟဿ စ
အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္စံ ကာလေန၊ ဝဏ္ဏာရဟဿ စ ဝဏ္ဏံ
ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္စံ ကာလေန။ ဣမေ ခေါ ပေါတလိယ
စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ဣမေသံ ခေါ
ပေါတလိယ စတုန္တံ ပုဂ္ဂလာနံ ကတမော တေ ပုဂ္ဂလော ခမတိ အဘိက္ကန္တ-
တရော စ ပဏီတတရော စာတိ။

စတ္တာရောမေ ဘော ဂေါတမ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။
ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘော ဂေါတမ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဝဏ္ဏာ-
ရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္စံ ကာလေန၊ နော စ ခေါ
ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္စံ ကာလေန။ ဣဓ ပန
ဘော ဂေါတမ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ
ဘူတံ တစ္စံ ကာလေန၊ နော စ ခေါ အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ
ဟောတိ ဘူတံ တစ္စံ ကာလေန။ ဣဓ ပန ဘော ဂေါတမ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော
နေဝ အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္စံ ကာလေန၊
နော စ ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္စံ ကာလေန။

ဣမ ပန ဘော ဂေါတမ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော အဝဏ္ဏာရဟဿ စ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန၊ ဝဏ္ဏာရဟဿ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ ဣမေ ခေါ ဘော ဂေါတမ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ဣမေသံ ဘော ဂေါတမ စတုန္ဒံ ပုဂ္ဂလာနံ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော နေဝ အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန၊ နော စ ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ အယံ မေ ပုဂ္ဂလော ခမတိ ဣမေသံ စတုန္ဒံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အဘိက္ကန္တာ? ဟေသာ ဘော ဂေါတမ ယဒိဒံ ဥပေက္ခာတိ။

စတ္တာရောမေ ပေါတလိယ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော။ပ။ ဣမေ ခေါ ပေါတလိယ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ဣမေသံ ခေါ ပေါတလိယ စတုန္ဒံ ပုဂ္ဂလာနံ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော အဝဏ္ဏာရဟဿ စ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန၊ ဝဏ္ဏာရဟဿ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ အယံ ဣမေသံ စတုန္ဒံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အဘိက္ကန္တာ ဟေသာ ပေါတလိယ ယဒိဒံ တတ္ထ တတ္ထ ကာလညတတိ။

စတ္တာရောမေ ဘော ဂေါတမ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော။ ပ။ ဣမေ ခေါ ဘော ဂေါတမ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ဣမေသံ ဘော ဂေါတမ စတုန္ဒံ ပုဂ္ဂလာနံ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော အဝဏ္ဏာရဟဿ စ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန၊ ဝဏ္ဏာရဟဿ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ အယံ မေ ပုဂ္ဂလော ခမတိ ဣမေသံ စတုန္ဒံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အဘိက္ကန္တာ ဟေသာ ဘော ဂေါတမ ယဒိဒံ တတ္ထ တတ္ထ ကာလညတတိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ သေယျထာပိ ဘော ဂေါတမ နိက္ခုဇ္ဇိတံ ဝါ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မုဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ “စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ” တိ။ ဝေမေဝံ ဘောတာ ဂေါတမေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော

ပဏ္ဍာသက] (၁၀) ၅-အသုရဝဂ္ဂ ၁၀-ပေါတလိယသုတ္တ

၄၁၅

ပကာသိတော။ သောဟံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊
ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ မါ.ဗုပေတံ သရဏံ
ဂတန္တိ။ ။ဒသမံ။

အသုရဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

တသုဒ္ဓါနံ

အသုရော တယော သမာဓိ၊
ဆဝါလာတေန ပဉ္စမံ။
ရာဂေါ နိသန္တိ အတ္တဟိတံ၊
သိက္ခာ ပေါတလိယေန စာတိ။

ဒုတိယော ပဏ္ဍာသကော သမတ္ထော။

|

၃-တတိယပဏ္ဍာသက

(၁၁) ၁-ဝလာဟကဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဝလာဟကသုတ္တ

၁၀၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ
ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု
အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော
ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဝလာဟကာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဂဇ္ဇိတာ နော
ဝဿိတာ၊ ဝဿိတာ နော ဂဇ္ဇိတာ၊ နေဝ ဂဇ္ဇိတာ နော ဝဿိတာ၊
ဂဇ္ဇိတာ စ ဝဿိတာ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဝလာဟကာ။ ဧဝမေဝံ
ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဝလာဟကုပမာ^၁ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ
လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဂဇ္ဇိတာ နော ဝဿိတာ၊ ဝဿိတာ နော
ဂဇ္ဇိတာ၊ နေဝ ဂဇ္ဇိတာ နော ဝဿိတာ၊ ဂဇ္ဇိတာ စ ဝဿိတာ စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂဇ္ဇိတာ ဟောတိ နော ဝဿိတာ? ဣဓ
ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဘာသိတာ ဟောတိ နော ကတ္တာ။ ဧဝံ ခေါ
ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂဇ္ဇိတာ ဟောတိ နော ဝဿိတာ။ သေယျထာပိ သော
ဘိက္ခဝေ ဝလာဟကော ဂဇ္ဇိတာ နော ဝဿိတာ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ
ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝဿိတာ ဟောတိ နော ဂဇ္ဇိတာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ
ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကတ္တာ ဟောတိ နော ဘာသိတာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ပုဂ္ဂလော ဝဿိတာ ဟောတိ နော ဂဇ္ဇိတာ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ
ဝလာဟကော ဝဿိတာ နော ဂဇ္ဇိတာ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ
ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝ ဂဇ္ဇိတာ ဟောတိ နော ဝဿိတာ?
ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော နေဝ ဘာသိတာ ဟောတိ နော ကတ္တာ။
ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝ ဂဇ္ဇိတာ ဟောတိ နော ဝဿိတာ။

(၁၁) ၁-ဝလာဟကဝဂ္ဂ ၂-ဒုတိယဝလာဟကသုတ္တ ၄၁၇

သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဝလာဟကော နေဝ ဂဇ္ဇိတာ^၁ နော ဝဿိတာ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂဇ္ဇိတာ စ ဟောတိ ဝဿိတာ စ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဘာသိတာ စ ဟောတိ ကတ္တာ စ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂဇ္ဇိတာ စ ဟောတိ ဝဿိတာ စ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဝလာဟကော ဂဇ္ဇိတာ စ^၂ ဝဿိတာ စ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဝလာဟကူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဒုတိယဝလာဟကသုတ္တ

၁၀၂။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဝလာဟကော။ ကတမေ စတ္တာရော? ဂဇ္ဇိတာ နော ဝဿိတာ၊ ဝဿိတာ နော ဂဇ္ဇိတာ၊ နေဝ ဂဇ္ဇိတာ နော ဝဿိတာ၊ ဂဇ္ဇိတာ စ ဝဿိတာ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဝလာဟကော။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဝလာဟကူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဂဇ္ဇိတာ နော ဝဿိတာ၊ ဝဿိတာ နော ဂဇ္ဇိတာ၊ နေဝ ဂဇ္ဇိတာ နော ဝဿိတာ၊ ဂဇ္ဇိတာ စ ဝဿိတာ စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂဇ္ဇိတာ ဟောတိ နော ဝဿိတာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာ-ကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လိ။ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခသမုဒယော”တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓော”တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဂ္ဂိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂဇ္ဇိတာ ဟောတိ နော ဝဿိတာ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဝလာဟကော ဂဇ္ဇိတာ နော ဝဿိတာ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝဿိတာ ဟောတိ နော ဂဇ္ဇိတာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မံ န ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လိ။ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ

၁-နေဝ ဂဇ္ဇိတာ ဟောတိ(က)

၂-ဂဇ္ဇိတာ စ ဟောတိ(က)

ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝဿိတာ ဟောတိ နော ဂဇ္ဇိတာ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဝလာဟကော ဝဿိတာ နော ဂဇ္ဇိတာ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝ ဂဇ္ဇိတာ ဟောတိ နော ဝဿိတာ? ဣ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော နေဝ ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာ- ကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လိ။ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝ ဂဇ္ဇိတာ ဟောတိ နော ဝဿိတာ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဝလာဟကော နေဝ ဂဇ္ဇိတာ နော ဝဿိတာ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂဇ္ဇိတာ စ ဟောတိ ဝဿိတာ စ? ဣ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လိ။ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂဇ္ဇိတာ စ ဟောတိ ဝဿိတာ စ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဝလာဟကော ဂဇ္ဇိတာ စ ဝဿိတာ စ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဝလာဟကုပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ကုမ္ဘသုတ္တ

၁၀၃။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ကုမ္ဘာ။ ကတမေ စတ္တာရော? တုစ္ဆော ပိဟိတော၊ ပူရော ဝိဝဇ္ဇော၊ တုစ္ဆော ဝိဝဇ္ဇော၊ ပူရော ပိဟိတော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ကုမ္ဘာ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ကုမ္ဘုပမာ^၁ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ။ ကတမေ စတ္တာရော? တုစ္ဆော ပိဟိတော၊ ပူရော ဝိဝဇ္ဇော၊ တုစ္ဆော ဝိဝဇ္ဇော၊ ပူရော ပိဟိတော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော တုစ္ဆော ဟောတိ ပိဟိတော? ဣ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဋ္ဌိတံ ပသာရိတံ သင်္ခာဂ္ဂိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော တုစ္ဆော ဟောတိ

၁-အဘိ ၃-၁၅၂-မိဋ္ဌေပိ။

ပိဟိတော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ကုမ္ဘော တုစ္ဆော ပိဟိတော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပူရော ဟောတိ ပိဝဇ္ဇော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ န ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ပိလောကိတံ သမိဉ္စိတံ ပသာရိတံ သင်္ခာဒိပတ္တစိဝရောရဏံ။ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပူရော ဟောတိ ပိဝဇ္ဇော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ကုမ္ဘော ပူရော ပိဝဇ္ဇော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော တုစ္ဆော ဟောတိ ပိဝဇ္ဇော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ န ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ပိလောကိတံ သမိဉ္စိတံ ပသာရိတံ သင်္ခာဒိပတ္တစိဝရောရဏံ။ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ နပုဇာနာတိ။ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ နပုဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော တုစ္ဆော ဟောတိ ပိဝဇ္ဇော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ကုမ္ဘော တုစ္ဆော ပိဝဇ္ဇော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပူရော ဟောတိ ပိဟိတော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ပိလောကိတံ သမိဉ္စိတံ ပသာရိတံ သင်္ခာဒိပတ္တစိဝရောရဏံ။ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပူရော ဟောတိ ပိဟိတော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ကုမ္ဘော ပူရော ပိဟိတော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ကုမ္ဘူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္ဓော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။တတိယံ။

၄-ဥဒကရဟဒသုတ္တ

၁၀၄။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဥဒကရဟဒါ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဥတ္တာနော ဂမ္ဘိရောဘာသော၊ ဂမ္ဘိရော ဥတ္တာနောဘာသော၊ ဥတ္တာနော ဥတ္တာနောဘာသော၊ ဂမ္ဘိရော ဂမ္ဘိရောဘာသော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဥဒကရဟဒါ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဥဒကရဟဒပမာ^၁ ပုဂ္ဂလာ သန္ဓော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ^၂။ ကတမေ စတ္တာရော? ဥတ္တာနော

၁-အဘိ ၃-၁၅၃-ပိဋကိ။

ဂန္ထိရောဘာသော၊ ဂန္ထိရော ဥတ္တာနောဘာသော၊ ဥတ္တာနော ဥတ္တာနော-
ဘာသော၊ ဂန္ထိရော ဂန္ထိရောဘာသော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဥတ္တာနော ဟောတိ ဂန္ထိရောဘာသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္စိတံ ပသာရိတံ သင်္ခါယဉ္စိပတ္တစိဝရဓာရဏံ။ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဥတ္တာနော ဟောတိ ဂန္ထိရောဘာသော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဥဒကရဟဒေါ ဥတ္တာနော ဂန္ထိရောဘာသော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂန္ထိရော ဟောတိ ဥတ္တာနောဘာသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ န ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္စိတံ ပသာရိတံ သင်္ခါယဉ္စိပတ္တစိဝရဓာရဏံ။ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂန္ထိရော ဟောတိ ဥတ္တာနောဘာသော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဥဒကရဟဒေါ ဂန္ထိရော ဥတ္တာနောဘာသော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဥတ္တာနော ဟောတိ ဥတ္တာနောဘာသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ န ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္စိတံ ပသာရိတံ သင်္ခါယဉ္စိပတ္တစိဝရဓာရဏံ။ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဥတ္တာနော ဟောတိ ဥတ္တာနောဘာသော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဥဒကရဟဒေါ ဥတ္တာနော ဥတ္တာနောဘာသော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂန္ထိရော ဟောတိ ဂန္ထိရောဘာသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္စိတံ ပသာရိတံ သင်္ခါယဉ္စိပတ္တစိဝရဓာရဏံ။ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂန္ထိရော ဟောတိ ဂန္ထိရောဘာသော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဥဒကရဟဒေါ ဂန္ထိရော ဂန္ထိရောဘာသော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ဣမေ

ခေါ် ဘိက္ခုဝေ စတ္တာရော ဥဒကရဟဒူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-အဗ္ဗသုတ္တ

၁၀၅။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခုဝေ အဗ္ဗာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အာမံ ပက္ကဝဏ္ဏိ၊ ပက္ကံ အာမဝဏ္ဏိ၊ အာမံ အာမဝဏ္ဏိ၊ ပက္ကံ ပက္ကဝဏ္ဏိ။ ဣမာနိ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ စတ္တာရိ အဗ္ဗာနိ။ ဝေမေဝံ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ စတ္တာရော အဗ္ဗုပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။ ကတမေ စတ္တာရော၊ အာမော ပက္ကဝဏ္ဏိ၊ ပက္ကော အာမဝဏ္ဏိ၊ အာမော အာမဝဏ္ဏိ၊ ပက္ကော ပက္ကဝဏ္ဏိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခုဝေ ပုဂ္ဂလော အာမော ဟောတိ ပက္ကဝဏ္ဏိ? ဣမ ဘိက္ခုဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္စိတံ ပသာရိတံ သင်္ဘာဋိပတ္တစိဝရောရဏံ။ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ပုဂ္ဂလော အာမော ဟောတိ ပက္ကဝဏ္ဏိ။ သေယျထာပိ တံ ဘိက္ခုဝေ အဗ္ဗံ အာမံ ပက္ကဝဏ္ဏိ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခုဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခုဝေ ပုဂ္ဂလော ပက္ကော ဟောတိ အာမဝဏ္ဏိ? ဣမ ဘိက္ခုဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ န ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္စိတံ ပသာရိတံ သင်္ဘာဋိပတ္တစိဝရောရဏံ။ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ပုဂ္ဂလော ပက္ကော ဟောတိ အာမဝဏ္ဏိ။ သေယျထာပိ တံ ဘိက္ခုဝေ အဗ္ဗံ ပက္ကံ အာမဝဏ္ဏိ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခုဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခုဝေ ပုဂ္ဂလော အာမော ဟောတိ အာမဝဏ္ဏိ? ဣမ ဘိက္ခုဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ န ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္စိတံ ပသာရိတံ သင်္ဘာဋိပတ္တစိဝရောရဏံ။ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ပုဂ္ဂလော အာမော ဟောတိ

၁-ပက္ကဝဏ္ဏိ (အဘိ ၃-၁၅၁-ပိဋကိ) | -အာမဝဏ္ဏိ (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

အာမဝဏ္ဏီ။ သေယျထာပိ တံ ဘိက္ခဝေ အမ္ဗံ အာမံ အာမဝဏ္ဏီ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပက္ခော ဟောတိ ပက္ကဝဏ္ဏီ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ပါသံဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္စိတံ ပသာရိတံ သင်္ဘာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပက္ခော ဟောတိ ပက္ကဝဏ္ဏီ။ သေယျထာပိ တံ ဘိက္ခဝေ အမ္ဗံ ပက္ကံ ပက္ကဝဏ္ဏီ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အဗ္ဗုပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-( )°

၇-မူသိကသုတ္တ

၁၀၇။ စတဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ မူသိကာ။ ကတမာ စတဿော? ဂါဓံ ကတ္တာ နော ဝသိတာ၊ ဝသိတာ နော ဂါဓံ ကတ္တာ၊ နေဝ ဂါဓံ ကတ္တာ နော ဝသိတာ၊ ဂါဓံ ကတ္တာ စ ဝသိတာ စ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတဿော မူသိကာ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော မူသိကူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဂါဓံ ကတ္တာ နော ဝသိတာ၊ ဝသိတာ နော ဂါဓံ ကတ္တာ၊ နေဝ ဂါဓံ ကတ္တာ နော ဝသိတာ၊ ဂါဓံ ကတ္တာ စ ဝသိတာ စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂါဓံ ကတ္တာ ဟောတိ နော ဝသိတာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါယံ ဥဒါနံ ဣတိပုတ္တကံ ဇာတကံ အတ္တုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လိ။ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂါဓံ ကတ္တာ ဟောတိ နော ဝသိတာ။ သေယျထာပိ သာ ဘိက္ခဝေ မူသိကာ ဂါဓံ ကတ္တာ နော ဝသိတာ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝသိတာ ဟောတိ နော ဂါဓံ ကတ္တာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မံ န ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ

၁-( ) “ဆဋ္ဌံ ဥက္ခာနတ္ထ-ဝေ”တိ အဋကထာယံ ဒသဟိတံ၊ ပါဠိပေါတ္တကေသု ပန ကတ္တစိဝိ န ဒိဿတိ။ “...အာမံ ပက္ခဝေ... သိ... န... အာဿ” ဣကာဒိနာ ပါဠော အဝေယျ။

ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လိ။ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝသိတာ ဟောတိ နော ဂါမံ ကတ္တာ။ သေယျထာပိ သာ ဘိက္ခဝေ မုသိကာ ဝသိတာ ဟောတိ နော ဂါမံ ကတ္တာ။ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထည ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝ ဂါမံ ကတ္တာ ဟောတိ နော ဝသိတာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကဇ္ဈော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မံ န ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လိ။ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ နပဇာနာတိ။ ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ နပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝ ဂါမံ ကတ္တာ ဟောတိ နော ဝသိတာ။ သေယျထာပိ သာ ဘိက္ခဝေ မုသိကာ နေဝ ဂါမံ ကတ္တာ ဟောတိ နော ဝသိတာ။ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထည ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂါမံ ကတ္တာ စ ဟောတိ ဝသိတာ စ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကဇ္ဈော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လိ။ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂါမံ ကတ္တာ စ ဟောတိ ဝသိတာ စ။ သေယျထာပိ သာ ဘိက္ခဝေ မုသိကာ ဂါမံ ကတ္တာ စ ဟောတိ ဝသိတာ စ။ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ဣဓမ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော မုသိကူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ဗလိဗဒ္ဓသုတ္တ

၁၀၀။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဗလိဗဒ္ဓါ။ ကတမေ စတ္တာရော? သဂဝစဏ္ဍော နော ပရဂဝစဏ္ဍော၊ ပရဂဝစဏ္ဍော နော သဂဝစဏ္ဍော၊ သဂဝစဏ္ဍော စ ပရဂဝစဏ္ဍော စ၊ နေဝ သဂဝစဏ္ဍော နော ပရဂဝစဏ္ဍော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဗလိဗဒ္ဓါ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဗလိဗဒ္ဓါပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိ။ ကတမေ စတ္တာရော? သဂဝစဏ္ဍော နော ပရဂဝစဏ္ဍော၊ ပရဂဝစဏ္ဍော နော သဂဝစဏ္ဍော၊ သဂဝစဏ္ဍော စ ပရဂဝစဏ္ဍော စ၊ နေဝ သဂဝစဏ္ဍော နော ပရဂဝစဏ္ဍော။

၁-ဗလိဗဒ္ဓါ (သိ၊ သျ၊ ကံ၊ ဣ)၊ ဗလိဗဒ္ဓါ (က) အဘိ ၃-၁၅၄-မိဋ္ဌေဝိ။

ကထည ဘိက္ခုဝေ ပုဂ္ဂလော သဂဝစဏ္ဍော ဟောတိ နော ပရဂဝစဏ္ဍော?
 ဣမ ဘိက္ခုဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သကပရိသံ ဥဗ္ဗေဇေတာ ဟောတိ
 နော ပရပရိသံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ပုဂ္ဂလော သဂဝစဏ္ဍော ဟောတိ နော
 ပရဂဝစဏ္ဍော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခုဝေ ဗလိဗဒ္ဓေါ သဂဝစဏ္ဍော
 နော ပရဂဝစဏ္ဍော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခုဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထည ဘိက္ခုဝေ ပုဂ္ဂလော ပရဂဝစဏ္ဍော ဟောတိ နော သဂဝစဏ္ဍော?
 ဣမ ဘိက္ခုဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပရပရိသံ ဥဗ္ဗေဇေတာ ဟောတိ နော
 သကပရိသံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ပုဂ္ဂလော ပရဂဝစဏ္ဍော ဟောတိ နော
 သဂဝစဏ္ဍော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခုဝေ ဗလိဗဒ္ဓေါ ပရဂဝစဏ္ဍော နော
 သဂဝစဏ္ဍော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခုဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထည ဘိက္ခုဝေ ပုဂ္ဂလော သဂဝစဏ္ဍော စ ဟောတိ ပရဂဝစဏ္ဍော စ?
 ဣမ ဘိက္ခုဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သကပရိသံ ဥဗ္ဗေဇေတာ ဟောတိ
 ပရပရိသည။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ပုဂ္ဂလော သဂဝစဏ္ဍော စ ဟောတိ
 ပရဂဝစဏ္ဍော စ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခုဝေ ဗလိဗဒ္ဓေါ သဂဝစဏ္ဍော စ
 ပရဂဝစဏ္ဍော စ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခုဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထည ဘိက္ခုဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝ သဂဝစဏ္ဍော ဟောတိ နော ပရဂဝစဏ္ဍော?
 ဣမ ဘိက္ခုဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော နေဝ သကပရိသံ ဥဗ္ဗေဇေတာ ဟောတိ နော
 ပရပရိသည။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝ သဂဝစဏ္ဍော ဟောတိ
 နော ပရဂဝစဏ္ဍော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခုဝေ ဗလိဗဒ္ဓေါ နေဝ
 သဂဝစဏ္ဍော နော ပရဂဝစဏ္ဍော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခုဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ
 ဝဒါမိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခုဝေ စတ္တာရော ဗလိဗဒ္ဓုပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော
 သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ရက္ခသုတ္တ

၁၀၉။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခုဝေ ရက္ခာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဖေဂ္ဂ၊
 ဖေဂ္ဂ၊ ပရိဝါရော၊ ဖေဂ္ဂ၊ သာရပရိဝါရော၊ သာရော ဖေဂ္ဂ၊ ပရိဝါရော၊ သာရော
 သာရပရိဝါရော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခုဝေ စတ္တာရော ရက္ခာ။ ဧဝံမေဝံ ခေါ
 ဘိက္ခုဝေ စတ္တာရော ရက္ခာပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။
 ကတမေ စတ္တာရော? ဖေဂ္ဂ၊ ဖေဂ္ဂ၊ ပရိဝါရော၊ ဖေဂ္ဂ၊ သာရပရိဝါရော၊ သာရော
 ဖေဂ္ဂ၊ ပရိဝါရော၊ သာရော သာရပရိဝါရော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဖေဂ္ဂ၊ ဟောတိ ဖေဂ္ဂပရိဝါရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒုဿီလော ဟောတိ ပါပဓမ္မော၊ ပရိသာပိဿ ဟောတိ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မော။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဖေဂ္ဂ၊ ဟောတိ ဖေဂ္ဂပရိဝါရော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ရုက္ခော ဖေဂ္ဂ၊ ဖေဂ္ဂပရိဝါရော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဖေဂ္ဂ၊ ဟောတိ သာရပရိဝါရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒုဿီလော ဟောတိ ပါပဓမ္မော၊ ပရိသာ စ ခုဿ ဟောတိ သီလပတိ ကလျာဏဓမ္မော။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဖေဂ္ဂ၊ ဟောတိ သာရပရိဝါရော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ရုက္ခော ဖေဂ္ဂ၊ သာရပရိဝါရော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သာရော ဟောတိ ဖေဂ္ဂပရိဝါရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလဝါ ဟောတိ ကလျာဏဓမ္မော၊ ပရိသာ စ ခုဿ ဟောတိ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မော။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သာရော ဟောတိ ဖေဂ္ဂပရိဝါရော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ရုက္ခော သာရော ဖေဂ္ဂပရိဝါရော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သာရော ဟောတိ သာရပရိဝါရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလဝါ ဟောတိ ကလျာဏဓမ္မော၊ ပရိသာပိဿ ဟောတိ သီလဝတိ ကလျာဏဓမ္မော။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သာရော ဟောတိ သာရပရိဝါရော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ရုက္ခော သာရော သာရပရိဝါရော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ရုက္ခူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္ဒိ။ ။နဝံ။

၁၀-အာသီဝိသသုတ္တ

၁၁၀။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အာသီဝိသာ ၂။ ကတမေ စတ္တာရော? အာဂတဝိသော န ယောရဝိသော၊ ယောရဝိသော န အာဂတဝိသော၊ အာဂတဝိသော စ ယောရဝိသော စ၊ နေဝါဂတဝိသော န ယောရဝိသော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အာသီဝိသာ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အာသီဝိသုပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ။ ဟတမေ စတ္တာရော? အာဂတဝိသော န ယောရဝိသော၊ ယောရဝိသော န

အာဂတဝိသော၊ အာဂတဝိသော စ ဘောရဝိသော စ၊ နေဝါဂတဝိသော န ဘောရဝိသော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အာဂတဝိသော ဟောတိ န ဘောရဝိသော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဘိဏှံ ကုဇ္ဈတိ၊ သော စ ခုဿ ကောဓော န ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အာဂတဝိသော ဟောတိ န ဘောရဝိသော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ အာသီဝိသော အာဂတဝိသော န ဘောရဝိသော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဘောရဝိသော ဟောတိ န အာဂတဝိသော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော န ဟေဝ ခေါ အဘိဏှံ ကုဇ္ဈတိ၊ သော စ ခုဿ ကောဓော ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဘောရဝိသော ဟောတိ န အာဂတဝိသော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ အာသီဝိသော ဘောရဝိသော န အာဂတဝိသော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အာဂတဝိသော စ ဟောတိ ဘောရဝိသော စ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဘိဏှံ ကုဇ္ဈတိ၊ သော စ ခုဿ ကောဓော ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အာဂတဝိသော စ ဟောတိ ဘောရဝိသော စ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ အာသီဝိသော အာဂတဝိသော စ ဘောရဝိသော စ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝါဂတဝိသော ဟောတိ န ဘောရဝိသော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော န ဟေဝ ခေါ အဘိဏှံ ကုဇ္ဈတိ၊ သော စ ခုဿ ကောဓော န ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝါဂတဝိသော ဟောတိ န ဘောရဝိသော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ အာသီဝိသော နေဝါဂတဝိသော န ဘောရဝိသော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အာသီဝိသူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။ ။ဒသမံ။

ဝလာဟကဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

တဿုဒ္ဓါနံ

ဒွေ ဝလာဟာ ကုမ္ဘ ဥဒကာ၊ ရဟဒါ ဒွေ ဟောန္တိ အဗ္ဗာနိ။ မူသိကာ ဗလိဗဒ္ဓါ ရုက္ခာ၊ အာသီဝိသေန တေ ဒသာတိ။

(၁၂) ၂-ကေသိဝဂ္ဂ

၁-ကေသိသုတ္တ

၁၁၁။ အထ ခေါ် ကေသိ အဿဒမ္မသာရထိ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္တံ ခေါ ကေသိ အဿဒမ္မသာရထိ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ “တံ ခေါသိ ကေသိ ပညာတော အဿဒမ္မသာရထိ”တိ၊ ကထံ ပန တံ ကေသိ အဿဒမ္မံ ဝိနေသိ”တိ။ အဟံ ခေါ ဘန္တေ အဿဒမ္မံ သဏှေနပိ ဝိနေမိ၊ ဖရူသေနပိ ဝိနေမိ၊ သဏှ- ဖရူသေနပိ ဝိနေမိတိ။ သစေ တေ ကေသိ အဿဒမ္မော သဏှေန ဝိနယံ န ဥပပေတိ၊ ဖရူသေန ဝိနယံ န ဥပပေတိ၊ သဏှဖရူသေန ဝိနယံ န ဥပပေတိ၊ ကိန္တိ နံ ကရောသီတိ။ သစေ မေ ဘန္တေ အဿဒမ္မော သဏှေန ဝိနယံ န ဥပပေတိ။ ဖရူသေန ဝိနယံ န ဥပပေတိ၊ သဏှဖရူသေန ဝိနယံ န ဥပပေတိ၊ ဟနာမိ နံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု? “မာ မေ အာစရိယကုလဿ အဝဏှော အဟောသိ”တိ။

ဘဂဝါ ပန ဘန္တေ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ ကထံ ပန ဘန္တေ ဘဂဝါ ပုရိသဒမ္မံ ဝိနေတိတိ။ အဟံ ခေါ ကေသိ ပုရိသဒမ္မံ သဏှေနပိ ဝိနေမိ၊ ဖရူသေနပိ ဝိနေမိ၊ သဏှဖရူသေနပိ ဝိနေမိ။ တတြိဒံ ကေသိ သဏှသိ—ဣတိ ကာယ- သုစရိတံ ဣတိ ကာယသုစရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ ဝစီသုစရိတံ ဣတိ ဝစီသုစရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ မနောသုစရိတံ ဣတိ မနောသုစရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ ဒေဝါ ဣတိ မနုဿာတိ။ တတြိဒံ ကေသိ ဖရူသသိ—ဣတိ ကာယဒုစရိတံ ဣတိ ကာယဒုစရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ ဝစီဒုစရိတံ ဣတိ ဝစီဒုစရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ မနောဒုစရိတံ ဣတိ မနောဒုစရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ နိရယော ဣတိ တိရစ္ဆာနယောနိ ဣတိ ပေတ္တိဝိသယောတိ။

တတြိဒံ ကေသိ သဏှဖရူသသိ—ဣတိ ကာယသုစရိတံ ဣတိ ကာယ- သုစရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ ကာယဒုစရိတံ ဣတိ ကာယဒုစရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ ဝစီသုစရိတံ ဣတိ ဝစီသုစရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ ဝစီဒုစရိတံ ဣတိ ဝစီဒုစရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ မနောသုစရိတံ ဣတိ မနောသုစရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ မနောဒုစရိတံ ဣတိ မနောဒုစရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ ဒေဝါ ဣတိ မနုဿာ ဣတိ နိရယော ဣတိ တိရစ္ဆာနယောနိ ဣတိ ပေတ္တိဝိသယောတိ။

၁-သညာတော အဿဒမ္မသာရထိ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

သစေ တေ ဘန္တေ ပုရိသဒမ္မော သဏှေန ဝိနယံ န ဥပေတိ၊ ဖရူသေန ဝိနယံ န ဥပေတိ၊ သဏှဖရူသေန ဝိနယံ န ဥပေတိ၊ ကိန္တိ နံ ဘဂဝါ ကရောတိတိ။ သစေ မေ ကေသိ ပုရိသဒမ္မော သဏှေန ဝိနယံ န ဥပေတိ၊ ဖရူသေန ဝိနယံ န ဥပေတိ၊ သဏှဖရူသေန ဝိနယံ န ဥပေတိ၊ ဟနာမိ နံ ကေသိတိ။ န ခေါ ဘန္တေ ဘဂဝတော ပါဏာတိပါတော ကပ္ပတိ၊ အထ စ ပန ဘဂဝါ ဧဝမာဟ “ဟနာမိ နံ ကေသိ”တိ။ သစ္စံ ကေသိ၊ န တထာဂတဿ ပါဏာတိပါတော ကပ္ပတိ၊ အပိ စ ယော ပုရိသဒမ္မော သဏှေန ဝိနယံ န ဥပေတိ၊ ဖရူသေန ဝိနယံ န ဥပေတိ၊ သဏှဖရူသေန ဝိနယံ န ဥပေတိ။ န တံ တထာဂတော ဝတ္ထဗ္ဗံ အနုသာသိတဗ္ဗံ မညတိ၊ နာပိ ဝိညူ သဗြဟ္မစာရိ ဝတ္ထဗ္ဗံ အနုသာသိတဗ္ဗံ မညန္တိ၊ ဝဓော ဟေသော ကေသိ အရိယဿ ဝိနယေ၊ ယံ န တထာဂတော ဝတ္ထဗ္ဗံ အနုသာသိတဗ္ဗံ မညတိ၊ နာပိ ဝိညူ သဗြဟ္မစာရိ ဝတ္ထဗ္ဗံ အနုသာသိတဗ္ဗံ မညန္တိတိ။

သော ဟိ နူန ဘန္တေ သုဟတော ဟောတိ ယံ န တထာဂတော ဝတ္ထဗ္ဗံ အနုသာသိတဗ္ဗံ မညတိ၊ နာပိ ဝိညူ သဗြဟ္မစာရိ ဝတ္ထဗ္ဗံ အနုသာသိတဗ္ဗံ မညန္တိတိ။ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ။ ပ။ ဥပါသကံ မံ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဇေယျတ္ထ

၁၁၂။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ရညော ဘဒြော အဿာဇာနိယော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂန္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အဇ္ဇဝေန ဇဝေန ခန္တိယာ သောရစ္စေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ရညော ဘဒြော အဿာဇာနိယော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂန္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ-စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ။ ပ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အဇ္ဇဝေန ဇဝေန ခန္တိယာ သောရစ္စေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ။ ပ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ပတောဒသုတ္တ

၁၁၃။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဘဒြိာ အဿာဇာနိယော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဘဒြိာ အဿာဇာနိယော ပတောဒစ္စာယံ ဒိဿာ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ “ကိံ န ခေါ မံ အဇ္ဇ အဿဒမ္မသာရထိ ကာရဏံ ကာရေဿတိ၊ ကိမဿာဟံ ပဋိကရောမီ”တိ။ ဧဝရူပေါပိ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဒြိာ အဿာဇာနိယော ဟောတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဌမော ဘဒြိာ အဿာဇာနိယော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော လောကသ္မိံ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဒြိာ အဿာဇာနိယော န ဟေဝ ခေါ ပတောဒစ္စာယံ ဒိဿာ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ အပိ စ ခေါ လောမဝေဓဝိဒ္ဓေါ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ။ “ကိံ န ခေါ မံ အဇ္ဇ အဿဒမ္မသာရထိ ကာရဏံ ကာရေဿတိ၊ ကိမဿာဟံ ပဋိကရောမီ”တိ။ ဧဝရူပေါပိ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဒြိာ အဿာဇာနိယော ဟောတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယော ဘဒြိာ အဿာဇာနိယော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော လောကသ္မိံ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဒြိာ အဿာဇာနိယော န ဟေဝ ခေါ ပတောဒစ္စာယံ ဒိဿာ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ နာပိ လောမဝေဓဝိဒ္ဓေါ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ အပိ စ ခေါ စမ္မဝေဓဝိဒ္ဓေါ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ “ကိံ န ခေါ မံ အဇ္ဇ အဿဒမ္မသာရထိ ကာရဏံ ကာရေဿတိ၊ ကိမဿာဟံ ပဋိကရောမီ”တိ။ ဧဝရူပေါပိ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဒြိာ အဿာဇာနိယော ဟောတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ တတိယော ဘဒြိာ အဿာဇာနိယော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော လောကသ္မိံ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဒြိာ အဿာဇာနိယော န ဟေဝ ခေါ ပတောဒစ္စာယံ ဒိဿာ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ နာပိ လောမဝေဓဝိဒ္ဓေါ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ နာပိ စမ္မဝေဓဝိဒ္ဓေါ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ အပိ စ ခေါ အဋ္ဌိဝေဓဝိဒ္ဓေါ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ “ကိံ န ခေါ မံ အဇ္ဇ အဿဒမ္မသာရထိ ကာရဏံ ကာရေဿတိ၊ ကိမဿာဟံ ပဋိကရောမီ”တိ။ ဧဝရူပေါပိ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဒြိာ အဿာဇာနိယော ဟောတိ၊ အယံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထော ဘဒြိာ အဿာဇာနိယော သန္တော

သံဝိဇ္ဇမာနော လောကသ္မိံ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဘဒြာ အဿာ-
ဇာနိယာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။

ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရောမေ ဘဒြာ ပုရိသာဇာနိယာ သန္တော
သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော
ဘဒြော ပုရိသာဇာနိယော သုဏာတိ “အမုကသ္မိံ နာမ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ
ဣတ္ထိံ ဝါ ပုရိသော ဝါ ဒုက္ခိတော ဝါ ကာလင်္ကတော ဝါ”တိ။ သော တေန
သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ။ သံဝိဂ္ဂေါ ယောနိသော ပဒဟတိ။ ပဟိတတ္ထော
ကာယေန စေဝ ပရမသစ္စံ သန္တိကရောတိ။ ပညာယ စ အတိဝိဇ္ဇ ပဿတိ။
သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဘဒြော အဿာဇာနိယော ပတောဒဗ္ဘာယံ ဒိသ္မာ
သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ။ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ဘဒြိ ပုရိသာဇာနိယံ
ဝဒါမိ။ ဧဝရူပေါပိ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဒြော ပုရိသာဇာနိယော ဟောတိ။
အယံ ဘိက္ခဝေ ပဌမော ဘဒြော ပုရိသာဇာနိယော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော
လောကသ္မိံ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဒြော ပုရိသာဇာနိယော န ဟေဝ ခေါ
သုဏာတိ “အမုကသ္မိံ နာမ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ ဣတ္ထိံ ဝါ ပုရိသော ဝါ
ဒုက္ခိတော ဝါ ကာလင်္ကတော ဝါ”တိ။ အပိ စ ခေါ သာမံ ပဿတိ ဣတ္ထိံ ဝါ
ပုရိသံ ဝါ ဒုက္ခိတံ ဝါ ကာလင်္ကတံ ဝါ။ သော တေန သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ
အာပဇ္ဇတိ။ သံဝိဂ္ဂေါ ယောနိသော ပဒဟတိ။ ပဟိတတ္ထော ကာယေန စေဝ
ပရမသစ္စံ သန္တိကရောတိ။ ပညာယ စ အတိဝိဇ္ဇ ပဿတိ။ သေယျထာပိ သော
ဘိက္ခဝေ ဘဒြော အဿာဇာနိယော လောမဝေဝေဒ္ဓေါ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ
အာပဇ္ဇတိ။ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ဘဒြိ ပုရိသာဇာနိယံ ဝဒါမိ။ ဧဝရူပေါပိ
ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဒြော ပုရိသာဇာနိယော ဟောတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ
ဒုတိယော ဘဒြော ပုရိသာဇာနိယော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော လောကသ္မိံ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဒြော ပုရိသာဇာနိယော န ဟေဝ ခေါ
သုဏာတိ “အမုကသ္မိံ နာမ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ ဣတ္ထိံ ဝါ ပုရိသော ဝါ
ဒုက္ခိတော ဝါ ကာလင်္ကတော ဝါ”တိ။ နာပိ သာမံ ပဿတိ ဣတ္ထိံ ဝါ ပုရိသံ ဝါ
ဒုက္ခိတံ ဝါ ကာလင်္ကတံ ဝါ။ အပိ စ ဒုဿ ဉ္ဇတိ ဝါ သုလောဟိတော ဝါ
ဒုက္ခိတော ဝါ ဟောတိ ကာလင်္ကတော ဝါ။ သော တေန သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ
အာပဇ္ဇတိ။ သံဝိဂ္ဂေါ ယောနိသော ပဒဟတိ။ ပဟိတတ္ထော ကာယေန စေဝ

၁-ကာလကတော (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ) ၂-ပရမတ္ထသစ္စံ (က) ၆-၂-၁၄၅-ဝိဇ္ဇေ ပာသိတဗ္ဗံ။

ပရမသစ္စံ သစ္စိကရောတိ၊ ပညာယ စ အတိဝိဇ္ဇာ ပဿတိ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဘဒြော အဿာဇာနိယော စမ္ပဝေဓဝိဒ္ဓေါ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ဘဒြိ ပုရိသာဇာနိယံ ဝဒါမိ။ ဝေရူပေါပိ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဒြော ပုရိသာဇာနိယော ဟောတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ တတိယော ဘဒြော ပုရိသာဇာနိယော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော လောကသ္မိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဒြော ပုရိသာဇာနိယော န ဟေဝ ခေါ သုဏာတိ “အမုကသ္မိ နာမ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ ဒုက္ခိတော ဝါ ကာလင်္ကတော ဝါ”တိ၊ နာပိ သာမံ ပဿတိ ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသံ ဝါ ဒုက္ခိတံ ဝါ ကာလင်္ကတံ ဝါ၊ နာပိ သာမံ ဣတ္ထိ ဝါ သာလောဟိတော ဝါ ဒုက္ခိတော ဝါ ဟောတိ ကာလင်္ကတော ဝါ၊ အပိ စ ခေါ သာမညေဝ ဖုဋ္ဌော ဟောတိ သာရိရိကာဟိ ဝေဒနာဟိ ဒုက္ခာဟိ တိဗ္ဗာဟိ^၁ ခရာဟိ ကဠုကာဟိ အသာတာဟိ အမနာပါဟိ ပါဏဟရာဟိ။ သော တေန သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ သံဝိဂ္ဂေါ ယောနိသော ပဒဟတိ၊ ပဟိတတ္ထော ကာယေန စေဝ ပရမသစ္စံ သစ္စိကရောတိ၊ ပညာယ စ အတိဝိဇ္ဇာ ပဿတိ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဘဒြော အဿာဇာနိယော အဋ္ဌိဝေဓဝိဒ္ဓေါ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ဘဒြိ ပုရိသာဇာနိယံ ဝဒါမိ။ ဝေရူပေါပိ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဒြော ပုရိသာဇာနိယော ဟောတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထော ဘဒြော ပုရိသာဇာနိယော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော လောကသ္မိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဘဒြော ပုရိသာဇာနိယာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။တတိယံ။

၄-နာဂသုတ္တ

၁၁၄။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ရညော နာဂေါ ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂန္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ သောတာ စ ဟောတိ ဟန္တာ စ ခန္တာ စ ဂန္တာ စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ သောတာ ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ ယမေနံ ဟတ္ထိဒမ္ပသာရထိ ကာရဏံ ကာရေတိ ယဒိ ဝါ ကတပုဗ္ဗံ ယဒိ ဝါ အကတပုဗ္ဗံ၊ တံ အဋ္ဌိံ ကတွာ^၂ မနသိ ကတွာ သဗ္ဗစေတသာ^၃

၁-တိပ္ပါဟိ(သီ၊ဗု) ၂-အဋ္ဌိကတွာ(သီ၊သျှ၊ကံ၊ဗု) အံ ၂-၁၄၃-ပိဋ္ဌေပိ၊ ၃-သဗ္ဗံ စေတသော(သဗ္ဗတ္ထ)

သမန္တာဟရိတွာ ဩဟိတသောတော သုဏာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ သောတာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ ဟန္တာ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ သင်္ဂါမဂတော ဟတ္ထိမ္ပိ ဟနတိ၊ ဟတ္ထာရုဟမ္ပိ ဟနတိ၊ အဿမ္ပိ ဟနတိ၊ အဿာရုဟမ္ပိ ဟနတိ၊ ရထမ္ပိ ဟနတိ၊ ရထိကမ္ပိ ဟနတိ၊ ပတ္ထိကမ္ပိ ဟနတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ ဟန္တာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ ခန္တာ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ သင်္ဂါမဂတော ခမော ဟောတိ သတ္ထိပ္ပဟာရာနံ အသိပ္ပဟာရာနံ ဥသုပ္ပဟာရာနံ ဖရသုပ္ပဟာရာနံ ဘေရိပဏဝသင်္ခတိဏဝနိန္နာဒသဒ္ဓါနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ ခန္တာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ ဂန္တာ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ ယမေန ဟတ္ထိဒမ္ပသာရထိ ဒိသံ ပေသေတိ ယဒိ ဝါ ဂတပုဗ္ဗံ၊ ယဒိ ဝါ အဂတပုဗ္ဗံ၊ တံ ဒိပ္ပမေဝ ဂန္တာ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ ဂန္တာ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္တာဂတော ရန္ဗညာ နာဂေါ ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂန္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္တာဂတော ဘိက္ခု အာဟု-နေယျော ဟောတိ။ပ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သောတာ စ ဟောတိ ဟန္တာ စ ခန္တာ စ ဂန္တာ စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သောတာ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဘာထာဂတပုဝေဒိတေ ဓမ္မပိနယေ ဒေသိယမာနေ အဋ္ဌိံ ကတွာ မနသိ ကတွာ သဗ္ဗစေတသာ သမန္တာဟရိတွာ ဩဟိတသောတော ဓမ္မံ သုဏာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သောတာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဟန္တာ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ နာမိဝါသေတိ ပဇဟတိ ပိနောဒေတိ (ဟနတိ) ၊ ဗျန္တိကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ ဥပ္ပန္နံ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ။ပ။ ဥပ္ပန္နံ ဝိဟိံသာဝိတက္ကံ။ပ။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ နာမိဝါသေတိ ပဇဟတိ ပိနောဒေတိ

၁-“ဇရာသုပ္ပဟာရာနံ” ဣဒံ ဝဓံ သျာမပေါတ္ထကေ နက္ခိ၊ မ-၃-၁၇၄-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတမ္ပံ၊
၂-( ) နက္ခိ သိ-သျာ-ဣ ပေါတ္ထကေသု၊ ဥပရိ ပဋိပဒါဝဂ္ဂေ ၄၇၀-ပိဋ္ဌေ စတုတ္ထသုတ္တေ ပန
“သဓဇတိ” တိ ဝဓံ သဗ္ဗတ္ထပိ ဒိဿတိ။

ဟနတိ ဗျန္တိကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဟန္တာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ခန္တာ ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ခမော ဟောတိ သီတဿ ဥက္ခယ ဇိဘစ္ဆာယ ပိပါသာယ ဒုံသ မကသဝါတာဘပ- သရိသပသမ္ပဿာနံ ဒုရုတ္တာနံ ဒုရဂဂတာနံ ဝစနပထာနံ၊ ဥပ္ပန္နာနံ သာရိရိကာနံ ဝေဒနာနံ ဒုက္ခာနံ တိဗ္ဗာနံ ခရာနံ ကဋ္ဌကာနံ အသာတာနံ အမနာပါနံ ပါဏဟရာနံ အဓိဝါသကဇာတိကော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ခန္တာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဂန္တာ ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယာယံ ဒိသာ အဂတပုဗ္ဗာ ဣမိနာ ဒီဗေန အဗ္ဗါနာ၊ ယဒိဒံ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော သဗ္ဗပဋိ- ပဋိနိဿဂ္ဂေါ တဏှာက္ခယော ပိရာဂေါ နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ၊ တံ ခိပ္ပညေဝ ဂန္တာ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဂန္တာ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ။ ပ။ အနတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဌာနသုတ္တ

၁၁၅။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဌာနာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဌာနံ အမနာပံ ကာတုံ၊ တဉ္စ ကယိရမာနံ အနတ္တာယ သံဝတ္တတိ။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဌာနံ အမနာပံ ကာတုံ၊ တဉ္စ ကယိရမာနံ အတ္တာယ သံဝတ္တတိ။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဌာနံ မနာပံ ကာတုံ၊ တဉ္စ ကယိရမာနံ အနတ္တာယ သံဝတ္တတိ။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဌာနံ မနာပံ ကာတုံ၊ တဉ္စ ကယိရမာနံ အတ္တာယ သံဝတ္တတိ။

တဏှိ ဘိက္ခဝေ ယမိဒံ ဌာနံ အမနာပံ ကာတုံ၊ တဉ္စ ကယိရမာနံ အနတ္တာယ သံဝတ္တတိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဌာနံ ဥဘယေနေဝ န ကတ္တဗ္ဗံ မညတိ။—ယမိဒံ? ဌာနံ အမနာပံ ကာတုံ၊ ဣမိနာပိ နံ န ကတ္တဗ္ဗံ မညတိ။ ယမိဒံ ဌာနံ ကယိရမာနံ အနတ္တာယ သံဝတ္တတိ၊ ဣမိနာပိ နံ န ကတ္တဗ္ဗံ မညတိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဌာနံ ဥဘယေနေဝ န ကတ္တဗ္ဗံ မညတိ။

တဏှိ ဘိက္ခဝေ ယမိဒံ ဌာနံ အမနာပံ ကာတုံ၊ တဉ္စ ကယိရမာနံ အတ္တာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခဝေ ဌာနေ ဗာလော စ ပဏှိတော စ ဝေဒိတဗ္ဗေ

၁-ယမိဒံ (သျှ၊ ကံ၊ က) ၂-ပညာယတိ (?) ၃-ယမိဒံ (က)
၄-တံ (သိ၊ ဣ) သျှမ ပေါတ္တကေ နတ္ထိ၊ ၅-တံ (ဣ) သိ-သျှ ပေါတ္တကေသု နတ္ထိ။
ဆံ ၈-၂၀

ပုရိသထာမေ ပုရိသဝီရိယေ ပုရိသပရက္ကမေ။ န ဘိက္ခဝေ ဗာလော ဣတိ ပဋိသဗ္ဗိက္ခတိ “ကိဇ္ဇာပိ ခေါ ဣဒံ ဌာနံ အမနာပံ ကာတုံ၊ အထ စရဟိဒံ ဌာနံ ကယိရမာနံ အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ”တိ။ သော တံ ဌာနံ န ကရောတိ၊ တဿ တံ ဌာနံ အကယိရမာနံ အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ ပဏှိတော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသဗ္ဗိက္ခတိ “ကိဇ္ဇာပိ ခေါ ဣဒံ ဌာနံ အမနာပံ ကာတုံ၊ အထ စရဟိဒံ ဌာနံ ကယိရမာနံ အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ”တိ။ သော တံ ဌာနံ ကရောတိ၊ တဿ တံ ဌာနံ ကယိရမာနံ အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။

တဏှိ ဘိက္ခဝေ ယမိဒံ ဌာနံ မနာပံ ကာတုံ၊ တဉ္စ ကယိရမာနံ အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမသ္မိဗ္ဗိ ဘိက္ခဝေ ဌာနေ ဗာလော စ ပဏှိတော စ ဝေဒိတဗ္ဗော ပုရိသထာမေ ပုရိသဝီရိယေ ပုရိသပရက္ကမေ။ န ဘိက္ခဝေ ဗာလော ဣတိ ပဋိသဗ္ဗိက္ခတိ “ကိဇ္ဇာပိ ခေါ ဣဒံ ဌာနံ မနာပံ ကာတုံ၊ အထ စရဟိဒံ ဌာနံ ကယိရမာနံ အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ”တိ။ သော တံ ဌာနံ ကရောတိ၊ တဿ တံ ဌာနံ ကယိရမာနံ အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ ပဏှိတော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသဗ္ဗိက္ခတိ “ကိဇ္ဇာပိ ခေါ ဣဒံ ဌာနံ မနာပံ ကာတုံ၊ အထ စရဟိဒံ ဌာနံ ကယိရမာနံ အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ”တိ။ သော တံ ဌာနံ န ကရောတိ၊ တဿ တံ ဌာနံ အကယိရမာနံ အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။

တဏှိ ဘိက္ခဝေ ယမိဒံ ဌာနံ မနာပံ ကာတုံ၊ တဉ္စ ကယိရမာနံ အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဌာနံ ဥဘယေနော ကတ္တဗ္ဗံ မညတိ—ယမိဒံ ဌာနံ မနာပံ ကာတုံ၊ ဣမိနာပိ နံ ကတ္တဗ္ဗံ မညတိ။ ယမိဒံ ဌာနံ ကယိရမာနံ အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ဣမိနာပိ နံ ကတ္တဗ္ဗံ မညတိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဌာနံ ဥဘယေနော ကတ္တဗ္ဗံ မညတိ၊ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဌာနာနိတိ။

၆-အပ္ပမာဒသုတ္တ

၁၁၆။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဌာနေဟိ အပ္ပမာဒေါ ကရဏီယော။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ကာယဒုစ္စရိတံ ဘိက္ခဝေ ပဇဟထ၊ ကာယသုစရိတံ ဘာဝေထ၊ တတ္ထ စ မာ ပမာဒတ္ထ။ ဝစီဒုစ္စရိတံ ဘိက္ခဝေ ပဇဟထ၊ ဝစီသုစရိတံ ဘာဝေထ၊ တတ္ထ စ မာ ပမာဒတ္ထ။ မနောဒုစ္စရိတံ ဘိက္ခဝေ ပဇဟထ၊ မနောသုစရိတံ ဘာဝေထ၊ တတ္ထ စ မာ ပမာဒတ္ထ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ဘိက္ခဝေ ပဇဟထ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဘာဝေထ၊ တတ္ထ စ မာ ပမာဒတ္ထ။

၁-ယမိဒံ (သျှာ၊ ကံ)

ယတော ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ကာယဒုစ္စရိတံ ပဟိနံ ဟောတိ၊ ကာယသုစ္စရိတံ ဘာဝိတံ။ ဝစီဒုစ္စရိတံ ပဟိနံ ဟောတိ၊ ဝစီသုစ္စရိတံ ဘာဝိတံ။ မနောဒုစ္စရိတံ ပဟိနံ ဟောတိ၊ မနောသုစ္စရိတံ ဘာဝိတံ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိနာ ဟောတိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဘာဝိတာ။ သော န ဘာယတိ သမ္ပရာယိကဿ မရဏဿာတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-အာရက္ခသုတ္တ

၁၁၇။ စတူသု ဘိက္ခဝေ ဌာနေသု အတ္တရူပေန အပ္ပမာဒေါ သတိ စေတသော အာရက္ခော ကရဏီယော။ ကတမေသု စတူသု? “မာ မေ ရဇနီယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ ရုဇ္ဈိ”တိ အတ္တရူပေန အပ္ပမာဒေါ သတိ စေတသော အာရက္ခော ကရဏီယော။ “မာ မေ ဒေါသနီယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ ဒုဿီ”တိ အတ္တရူပေန အပ္ပမာဒေါ သတိ စေတသော အာရက္ခော ကရဏီယော။ “မာ မေ မောဟနီယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ မုယိ”တိ အတ္တရူပေန အပ္ပမာဒေါ သတိ စေတသော အာရက္ခော ကရဏီယော။ “မာ မေ မဒနီယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ မဇ္ဈိ”တိ အတ္တရူပေန အပ္ပမာဒေါ သတိ စေတသော အာရက္ခော ကရဏီယော။

ယတော ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ရဇနီယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ န ရဇ္ဇတိ ဝိတရာဂတ္တာ။ ဒေါသနီယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ န ဒုဿတိ ဝိတဒေါသတ္တာ။ မောဟနီယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ န မုယတိ ဝိတမောဟတ္တာ။ မဒနီယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ န မဇ္ဈတိ ဝိတမဒတ္တာ။ သော န ဆန္ဒတိ န ကမ္ပတိ န ဝေဓတိ န သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ။ န စ ပန သမဏဝစနဟေတု ဂစ္ဆတိတိ။ ။သတ္ထမံ။

ဂ-သံဝေဇနိယသုတ္တ

၁၁၈။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနိယာနိ သံဝေဇနိယာနိ ဌာနာနိ။ ကတမာနိ ဣတ္ထာရိ? “ဣဓ တထာဂတော ဇာတော”တိ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနိယံ သံဝေဇနိယံ ဌာနံ။ “ဣဓ ဣထာဂတော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေ”တိ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနိယံ သံဝေဇနိယံ ဌာနံ။ “ဣဓ ဣထာဂတော အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝဇ္ဇေသိ”တိ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနိယံ သံဝေဇနိယံ ဌာနံ။ “ဣဓ တထာဂတော အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနောတယာ

ပရိနိဗ္ဗာတော”တိ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယံ သံဝေဇနီယံ ဌာနံ။
ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယာနိ သံဝေဇနီယာနိ
ဌာနာနီတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ပဌမဘယသုတ္တ

၁၁၉။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဘယာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဇာတိဘယံ
ဇရာဘယံ ဗျာဓိဘယံ မရဏဘယံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဘယာနီတိ။ ။
နဝမံ။

၁၀-ဒုတိယဘယသုတ္တ

၁၂၀။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဘယာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အဂ္ဂိဘယံ
ဥဒကဘယံ ရာဇဘယံ စောရဘယံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဘယာနီတိ။ ။
ဒဿမံ။

ကေသိဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

တဿုဒ္ဓါနံ

ကေသိ ဇဝေါ ပတောဒေါ စ၊ နာဂေါ ဌာနေန ပဉ္စမံ။
အပ္ပမာဒေါ စ အာရက္ခော၊ သံဝေဇနီယဉ္စ ဒွေ ဘယာတိ။

(၁၃) ၃-ဘယဝဂ္ဂ

၁-အတ္တာနုဝါဒသုတ္တ

၁၂၁။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဘယာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အတ္တာနုဝါဒ-
ဘယံ ပရာနုဝါဒဘယံ ဒဏ္ဍာဘယံ ဒုဂ္ဂတိဘယံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ အတ္တာနုဝါဒဘယံ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ဣတိ
ပဋိသန္ဓိက္ခတိ “အဟဉ္စေဝ” ခေါပန ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရေယျံ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ
စရေယျံ၊ မနဿ ဒုစ္စရိတံ စရေယျံ။ ကိဉ္စ တံ ယံ မံ၂ အတ္တာ သီလတော န
ဥပဝဒေယျာ”တိ။ သော အတ္တာနုဝါဒဘယဿ ဘိတော ကာယဒုစ္စရိတံ

၁-အဟဉ္စေဝ (?) ၂-ကိဉ္စ တံ မံ (သိ)၊ ကိဉ္စ မံ (သျှာ၊ ကံ)၊ ကိဉ္စ တံ ကမ္ပံ (ဣ၊ က)

ပဟာယ ကာယသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ ဝစီဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ဝစီသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ မနောဒုစ္စရိတံ ပဟာယ မနောသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ သုဒ္ဓိ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အတ္တာနုဝါဒဘယံ။

ကတမဇ္ဇ ဘိက္ခဝေ ပရာနုဝါဒဘယံ? ဣဒ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ “အဟဉ္ဇေဝ ခေါ ပန ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရေယျံ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရေယျံ၊ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရေယျံ။ ကိဉ္ဇ တံ ယံ မံ ပရေ သီလတော န ဥပဝဒေယျ၊” န္တိ။ သော ပရာနုဝါဒဘယဿ ဘိတော ကာယဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ကာယသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ ဝစီဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ဝစီသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ မနောဒုစ္စရိတံ ပဟာယ မနောသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ သုဒ္ဓိ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပရာနုဝါဒဘယံ။

ကတမဇ္ဇ ဘိက္ခဝေ ဒဏ္ဍဘယံ? ဣဒ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပဿတိ စောရံ အာဂုစာရိ ရာဇာနော ဂဟေတွာ ပိဝိခာ ကမ္မကာရဏာ ကာရေန္တေ ကသာဟိပိ တာဠေန္တေ ဝေတ္တေဟိပိ တာဠေန္တေ အဒ္ဓဒဏ္ဍကေဟိပိ တာဠေန္တေ ဟတ္ထမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ပါဒမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ဟတ္ထပါဒမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ကဏ္ဍမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ နာသမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ကဏ္ဍနာသမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ဗိလင်္ကာလိကမ္ပိ ကရောန္တေ သင်္ခမုဏ္ဍိကမ္ပိ ကရောန္တေ ရာဟုမုခမ္ပိ ကရောန္တေ ဇောတိမာလိကမ္ပိ ကရောန္တေ ဟတ္ထပဇ္ဇောတိကမ္ပိ ကရောန္တေ ရေကဝတ္ထိကမ္ပိ ကရောန္တေ စိရကဝါသိကမ္ပိ ကရောန္တေ ဧကေယျကမ္ပိ ကရောန္တေ ဗလိသမံသိကမ္ပိ ကရောန္တေ ကဟာပဏကမ္ပိ ကရောန္တေ ခါရာပတစ္ဆိကမ္ပိ ကရောန္တေ ပလိသပရိဝတ္တိကမ္ပိ ကရောန္တေ ပလာလပိဋကမ္ပိ ကရောန္တေ တတ္ထေနပိ တေလေန ဩသိဉ္ဇန္တေ သုနခေဟိပိ ခါဒါပေန္တေ ဇီဝန္တမ္ပိ သူလေ ဥတ္တာသေန္တေ အသိနာပိ သီသံ ဆိန္ဒန္တေ။

တဿ ဧဝံ ဟောတိ “ယထာရူပါနံ ခေါ ပါပကာနံ ကမ္မာနံ ဟေတု စောရံ အာဂုစာရိ ရာဇာနော ဂဟေတွာ ပိဝိခာ ကမ္မကာရဏာ ကာရေန္တိ၊ ကသာဟိပိ တာဠေန္တိ။ ပ။ အသိနာပိ သီသံ ဆိန္ဒန္တိ၊ အဟဉ္ဇေဝ ခေါ ပန ဝေရူပံ ပါပကမ္ပံ ကရေယျံ၊ မမ္ပိ ရာဇာနော ဂဟေတွာ ဝေရူပါ ပိဝိခာ ကမ္မကာရဏာ ကာရေယျံ၊ ကသာဟိပိ တာဠေယျံ၊ ဝေတ္တေဟိပိ တာဠေယျံ၊ အဒ္ဓဒဏ္ဍကေဟိပိ တာဠေယျံ၊ ဟတ္ထမ္ပိ ဆိန္ဒေယျံ၊ ပါဒမ္ပိ ဆိန္ဒေယျံ၊ ဟတ္ထပါဒမ္ပိ ဆိန္ဒေယျံ၊ ကဏ္ဍမ္ပိ ဆိန္ဒေယျံ၊ နာသမ္ပိ ဆိန္ဒေယျံ၊ ကဏ္ဍနာသမ္ပိ ဆိန္ဒေယျံ၊ ဗိလင်္ကာလိကမ္ပိ ကရေယျံ၊ သင်္ခမုဏ္ဍိကမ္ပိ ကရေယျံ၊ ရာဟုမုခမ္ပိ ကရေယျံ၊ ဇောတိမာလိကမ္ပိ ကရေယျံ၊ ဟတ္ထပဇ္ဇောတိကမ္ပိ ကရေယျံ၊ ရေကဝတ္ထိကမ္ပိ ကရေယျံ၊ စိရကဝါသိကမ္ပိ ကရေယျံ၊ ဧကေယျကမ္ပိ ကရေယျံ၊ ဗလိသမံသိကမ္ပိ ကရေယျံ။

ဒုက္ခောတိဏ္ဍော ဒုက္ခပရေတော၊ အပ္ပေဝ နာမ ဣမဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ အန္တကိရိယာ ပညာယေထာ”တိ။ တမေနံ တထာ ပဗ္ဗဇိတံ သမာနံ သမ္ဗုပ္ပုစာရိနော ဩဝဒန္တိ အနုသာသန္တိ “ဧဝံ တေ အဘိက္ကမိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ တေ ပဋိက္ကမိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ တေ အာလောကေတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ တေ ဝိလောကေတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ တေ သမိဋ္ဌိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ တေ ပသာရိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ တေ သင်္ခါပုတ္တစိဝရံ ဓာရေတဗ္ဗ”န္တိ။

ဇဿ ဧဝံ ဟောတိ “မယံ ခေါ ပုဗ္ဗေ အဂါရိယဘူတာ သမာနာ အညေ ဩဝဒါမပိ အနုသာသာမပိ။ ဣမေ ပနမှာကံ ပုတ္တမတ္တံ မညေ နတ္ထမတ္တာ မညေ ဩဝဒိတဗ္ဗံ အနုသာသိတဗ္ဗံ မညန္တိ”တိ။ သော ကုပိတော အနတ္တမနော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟိနာယာဝတ္တတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဦးမိဘယဿ ဘိက္ခော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟိနာယာဝတ္တော။ “ဦးမိဘယ”န္တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကောရူပါယာသဿေတံ အဓိဝစနံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဦးမိဘယံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကုမ္ဘီလဘယံ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ကုလပုတ္တော သဒ္ဓါ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ “ဩတိဏ္ဍောမ္ပိ ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ခေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ ဒုက္ခောတိဏ္ဍော ဒုက္ခပရေတော၊ အပ္ပေဝ နာမ ဣမဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ အန္တကိရိယာ ပညာယေထာ”တိ။ တမေနံ တထာ ပဗ္ဗဇိတံ သမာနံ သမ္ဗုပ္ပုစာရိနော ဩဝဒန္တိ အနုသာသန္တိ “ဣဒံ တေ ခါဒိတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ တေ န ခါဒိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ တေ ဘုဋ္ဌိတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ တေ န ဘုဋ္ဌိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ တေ သာယိတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ တေ န သာယိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ တေ ပါတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ တေ န ပါတဗ္ဗံ။ ကပ္ပိယံ တေ ခါဒိတဗ္ဗံ၊ အကပ္ပိယံ တေ န ခါဒိတဗ္ဗံ။ ကပ္ပိယံ တေ ဘုဋ္ဌိတဗ္ဗံ၊ အကပ္ပိယံ တေ န ဘုဋ္ဌိတဗ္ဗံ။ ကပ္ပိယံ တေ သာယိတဗ္ဗံ၊ အကပ္ပိယံ တေ န သာယိတဗ္ဗံ။ ကပ္ပိယံ တေ ပါတဗ္ဗံ၊ အကပ္ပိယံ တေ န ပါတဗ္ဗံ။ ကာလေတေ ခါဒိတဗ္ဗံ၊ ဝိကာလေတေ န ခါဒိတဗ္ဗံ။ ကာလေတေ ဘုဋ္ဌိတဗ္ဗံ၊ ဝိကာလေတေ န ဘုဋ္ဌိတဗ္ဗံ။ ကာလေတေ သာယိတဗ္ဗံ၊ ဝိကာလေတေ န သာယိတဗ္ဗံ။ ကာလေတေ ပါတဗ္ဗံ၊ ဝိကာလေတေ န ပါတဗ္ဗ”န္တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “မယံ ခေါ ပုဗ္ဗေ အဂါရိယဘူတာ သမာနာ ယံ ဣစ္ဆာမ တံ ခါဒါမ၊ ယံ န ဣစ္ဆာမ န တံ ခါဒါမ။ ယံ ဣစ္ဆာမ တံ ဘုဋ္ဌာမ၊ ယံ န ဣစ္ဆာမ န တံ ဘုဋ္ဌာမ။ ယံ ဣစ္ဆာမ တံ သာယာမ၊ ယံ န ဣစ္ဆာမ န တံ သာယာမ။ ယံ ဣစ္ဆာမ တံ ဝိဝါမ၊ ယံ န ဣစ္ဆာမ န တံ ဝိဝါမ။ ကပ္ပိယမ္ပိ ခါဒါမ၊ အကပ္ပိယမ္ပိ ခါဒါမ။ ကပ္ပိယမ္ပိ ဘုဋ္ဌာမ၊ အကပ္ပိယမ္ပိ ဘုဋ္ဌာမ။ ကပ္ပိယမ္ပိ သာယာမ၊ အကပ္ပိယမ္ပိ သာယာမ။ ကပ္ပိယမ္ပိ ဝိဝါမ၊ အကပ္ပိယမ္ပိ ဝိဝါမ။ ကာလေပိ ခါဒါမ၊ ဝိကာလေပိ ခါဒါမ။ ကာလေပိ ဘုဋ္ဌာမ၊ ဝိကာလေပိ ဘုဋ္ဌာမ။

ကာလေပိ သာယာမ၊ ဝိကာလေပိ သာယာမ။ ကာလေပိ ပိဝါမ၊ ဝိကာလေပိ ပိဝါမ။ ယဗ္ဗိ နော သဒ္ဓါ ဂဟပတိကာ ဒိဝါ ဝိကာလေ ပဏီတံ ခါဒနိယံ ဝါ ဘောဇနိယံ ဝါ ဒေန္တိ။ တကြပိမေ^၁ မုခါဝရဏံ မညေ ကရောန္တိ”တိ၊ သော ကုပိတော အနတ္တမနော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟိနာယာဝတ္တတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ကုန္တိလဘယဿ ဘိတော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟိနာယာဝတ္ထော။ “ကုန္တိလဘယ”န္တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဩဒရိကတ္တဿေတံ အဓိဝစနံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကုန္တိလဘယံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ အာဝဇ္ဇာယံ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ကုလပုတ္တော သဒ္ဓါ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ “ဩတိဏ္ဍောမှိ ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ ဒုက္ခောတိဏ္ဍော ဒုက္ခပရေတော၊ အပ္ပေဝ နာမ ဣမဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ အန္တကိရိယာ ပညာယေထာ”တိ။ သော ဧဝံ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသတိ အရက္ခိတေနော ကာယေန အရက္ခိတာယ ဝါစာယ အရက္ခိတေန စိတ္တေန အနုပဋိတာယ သတိယာ အသံဝုတေဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ။ သော တတ္ထ ပဿဟိ ဂဟပတိ^၂ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တံ ဝါ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတံ သမဂီဘူတံ ပရိစာရယမာနံ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “မယံ ခေါ ပုဗ္ဗေ အဂါရိယဘူတာ သမာနာ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတာ သမဂီဘူတာ ပရိစာရိမှာ။ သံဝိဇ္ဇန္တိ ခေါ ပန မေ ကုလေ ဘောဂါ၊ သက္ကာ ဘောဂေ စ ဘုဠိတုံ ပုညာနိ စ ကာတုံ။ ယံနနာဟံ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟိနာယာဝတ္တိတွာ ဘောဂေ စ ဘုဠေယျံ၊ ပုညာနိ စ ကရေယျ”န္တိ။ သော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟိနာယာဝတ္တတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ အာဝဇ္ဇာယဿ ဘိတော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟိနာယာဝတ္ထော။ “အာဝဇ္ဇာယ”န္တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စန္ဒေတံ ကာမဂုဏာနံ အဓိဝစနံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အာဝဇ္ဇာယံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ သုသုကာဘယံ၊ ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ကုလပုတ္တော သဒ္ဓါ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ “ဩတိဏ္ဍောမှိ ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ ဒုက္ခောတိဏ္ဍော ဒုက္ခပရေတော၊ အပ္ပေဝ နာမ ဣမဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ အန္တကိရိယာ ပညာယေထာ”တိ။ သော ဧဝံ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ ဂါမံ ဝါ

၁-တတ္ထပိမေ (မ-၂-၁၂၄-ပိဋေ)

နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဏာယ ပဝိသတိ အရက္ခိတေနေဝ ကာယေန အရက္ခိတာယ ဝါစာယ အရက္ခိတေန စိတ္တေန အနုပဋိတာယ သတိယာ အသံဝုတေဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ။ သော တတ္ထ ပဿတိ မာတုဂါမံ ဒုန္ဒိဝတ္ထံ ဝါ ဒုပ္ပါရုတံ ဝါ။ တဿ မာတုဂါမံ ဒိသ္မာ ဒုန္ဒိဝတ္ထံ ဝါ ဒုပ္ပါရုတံ ဝါ ရာဂေါ စိတ္တံ အနုဋ္ဌိသေတိ။ သော ရာဂါနုဋ္ဌိသိတေန စိတ္တေန သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟိနာယာဝတ္ထတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သုသုကာဘယဿ ဘိတော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟိနာယာဝတ္ထော။ “သုသုကာဘယ”န္တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ မာတုဂါမသေတံ အဓိဝစနံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သုသုကာဘယံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဘယာနိ ဣဓေကစ္စဿ ကုလပုတ္တဿ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတဿ ပါဠိကဒိတဗ္ဗာနီတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ပဌမနာနာကရဏသုတ္တ

၁၂၃။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေစတ္တာရော? * ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စောပုဂ္ဂလော ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ဝီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော တဒဿာဒေတိ။ တံ နိကာမေတိ။ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ဌိတော တဒဓိမုတ္တော တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိ အပရိဟိနော ကာလံ ကုရုမာနော မြဟ္မကာယိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ မြဟ္မကာယိကာနံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ ကပ္ပေါ အာယုပ္ပမာဏံ။ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနော ယာဝတာယုကံ ဌတော ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ။ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတွာ နိရယဗ္ဗိ ဂစ္ဆတိ။ တိရစ္ဆာနယောနိဗ္ဗိ ဂစ္ဆတိ။ ပေတ္တိဝိသယဗ္ဗိ ဂစ္ဆတိ။ ဘဂဝတော ပန သာဝကော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတော ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ။ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတွာ တသ္မိံယေဝ ဘဝေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိသေသော အယံ အဓိပ္ပယာသော ဣဒံ နာနာကရဏံ သုတဝတော အရိယသာဝကဿ အသုတဝတာ ပုထုဇ္ဇနေန ယဒိဒံ ဂတိယာ ဥပပတ္တိယာ သတိံ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ဝီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော တဒဿာဒေတိ။ တံ နိကာမေတိ။ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ဌိတော တဒဓိမုတ္တော

၁-ယဒိဒံ စုတိယာ ဥပပတ္တိယာ စာတိ (က) ၂၇၀-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။ * အဘိ ၄-၃၅၁-ပိဋေဝိ။

တဗ္ဗဟုလဝိဟာရီ အပရိဟိနော ကာလံ ကုရုမာနော အာဘဿရာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အာဘဿရာနံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ ဒွေ ကပ္ပါ အာယုပ္ပမာဏံ။ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနော ယာဝတာယုကံ ဌတော ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ။ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတွာ နိရယမ္ပိ ဂစ္ဆတိ။ တိရစ္ဆာနယောနိမ္ပိ ဂစ္ဆတိ။ ပေတ္တိဝိသယမ္ပိ ဂစ္ဆတိ။ ဘဂဝတော ပန သာဝကော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတော ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ။ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတွာ တသ္မိယေဝ ဘဝေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိသေသော အယံ အဓိပ္ပယာသော ဣဒံ နာနာကရဏံ သုတဝတော အရိယသာဝကဿ အဿုတဝတာ ပုထုဇ္ဇနေန ယဒိဒံ ဂတိယာ ဥပပတ္တိယာ သတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣဂေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဝီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ။ သတော စ သမ္ပဇာနော သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ။ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ “ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ” တိ။ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော တဒဿာဒေတိ။ တံ နိကာမေတိ။ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ဌိတော တဒဓိမုတ္တော တဗ္ဗဟုလဝိဟာရီ အပရိဟိနော ကာလံ ကုရုမာနော သုဘကိဏှာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ သုဘကိဏှာနံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ စတ္တာရော ကပ္ပါ အာယုပ္ပမာဏံ။ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနော ယာဝတာယုကံ ဌတော ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ။ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတွာ နိရယမ္ပိ ဂစ္ဆတိ။ တိရစ္ဆာနယောနိမ္ပိ ဂစ္ဆတိ။ ပေတ္တိဝိသယမ္ပိ ဂစ္ဆတိ။ ဘဂဝတော ပန သာဝကော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတော ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ။ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတွာ တသ္မိယေဝ ဘဝေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိသေသော အယံ အဓိပ္ပယာသော ဣဒံ နာနာကရဏံ သုတဝတော အရိယသာဝကဿ အဿုတဝတာ ပုထုဇ္ဇနေန ယဒိဒံ ဂတိယာ ဥပပတ္တိယာ သတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣဂေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော တဒဿာဒေတိ။ တံ နိကာမေတိ။ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ဌိတော တဒဓိမုတ္တော တဗ္ဗဟုလဝိဟာရီ အပရိဟိနော ကာလံ ကုရုမာနော ဝေဟပ္ပလာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဝေဟပ္ပလာနံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ ပဉ္စ ကပ္ပသတာနိ အာယုပ္ပမာဏံ။ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနော ယာဝတာယုကံ ဌတော ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ။ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတွာ နိရယမ္ပိ ဂစ္ဆတိ။ တိရစ္ဆာနယောနိမ္ပိ

ဂစ္ဆတိ၊ ပေတ္တိဝိသယဓိ ဂစ္ဆတိ။ ဘဂဝတော ပန သာဝကော တတ္ထ ယာဝဏာယုကံ ဌတော ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတွာ တသ္မိံယေဝ ဘဝေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိသေသော အယံ အဓိပ္ပယာသော ဣဒံ နာနာကရဏံ သုတဝတော အရိယသာဝကဿ အဿုတဝတာ ပုထုဇ္ဇနေန ယဒိဒံ ဂတိယာ ဥပပတ္တိယာ သတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။ တတိယံ။

၄-ဒုတိယနာနာကရဏသုတ္တ

၁၂၄။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ။ ပ ။ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ သော ယဒေဝ တတ္ထ ဟောတိ ရူပဂတံ ဝေဒနာဂတံ သညာဂတံ သင်္ခါရဂတံ ဝိညာဏဂတံ၊ တေ ဓမ္မေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ရောဂတော ဂဏ္ဍတော သလ္လတော အဃတော အာဗာဓတော ပရတော ပလောကတော သုညတော အနတ္တတော သမနုပဿတိ။ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဥပပတ္တိ အသာဓာရဏာ ပုထုဇ္ဇနေဟိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣမေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ။ ပ ။ ဒုတိယံ ဈာနံ။ ပ ။ တတိယံ ဈာနံ။ ပ ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ သော ယဒေဝ တတ္ထ ဟောတိ ရူပဂတံ ဝေဒနာဂတံ သညာဂတံ သင်္ခါရဂတံ ဝိညာဏဂတံ၊ တေ ဓမ္မေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ရောဂတော ဂဏ္ဍတော သလ္လတော အဃတော အာဗာဓတော ပရတော ပလောကတော သုညတော အနတ္တတော သမနုပဿတိ။ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဥပပတ္တိ အသာဓာရဏာ ပုထုဇ္ဇနေဟိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ပဌမမေတ္တာသုတ္တ

၁၂၅။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ

လောကံ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတွာ ဝိဟရတိ၊ သော တဒဿာဒေတိ၊ တံ နိကာမေတိ၊ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ဌိတော တဒဓိမုတ္တော တဗ္ဗဟုလဝိဟာရီ အပရိဟီနော ကာလံ ကုရုမာနော မြဟ္မကာယိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ မြဟ္မကာယိကာနံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ ကပ္ပေါ အာယုပ္ပမာဏံ။ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနော ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတွာ နိရယဗ္ဗိ ဂစ္ဆတိ၊ တိရစ္ဆာနယောနိဗ္ဗိ ဂစ္ဆတိ၊ ပေတ္တိဝိသယဗ္ဗိ ဂစ္ဆတိ။ ဘဂဝတော ပန သာဝကော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတွာ တသ္မိံယေဝ ဘဝေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိသေသော အယံ အဓိပ္ပယာသော ဣဒံ နာနာကရဏံ သုတဝတော အရိယသာဝကဿ အသုတဝတာ ပုထုဇ္ဇနေန ယဒိဒံ ဂတိယာ ဥပပတ္တိယာ သတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣမေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ။ပ။ မုဒိတာသဟဂတေန စေတသာ။ဖ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗဓိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတွာ ဝိဟရတိ၊ သော တဒဿာဒေတိ၊ တံ နိကာမေတိ၊ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ဌိတော တဒဓိမုတ္တော တဗ္ဗဟုလဝိဟာရီ အပရိဟီနော ကာလံ ကုရုမာနော အာဘဿရာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အာဘဿရာနံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ ဒွေ ကပ္ပေါ အာယုပ္ပမာဏံ။ပ။ သုဘကိဏှာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ သုဘကိဏှာနံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ စတ္တာရော ကပ္ပေါ အာယုပ္ပမာဏံ။ပ။ ဝေဟပ္ပလာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဝေဟပ္ပလာနံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ ပဉ္စ ကပ္ပသတာနိ အာယုပ္ပမာဏံ။ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနော ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတွာ နိရယဗ္ဗိ ဂစ္ဆတိ၊ တိရစ္ဆာနယောနိဗ္ဗိ ဂစ္ဆတိ၊ ပေတ္တိဝိသယဗ္ဗိ ဂစ္ဆတိ။ ဘဂဝတော ပန သာဝကော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတွာ တသ္မိံယေဝ ဘဝေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ

၁-သျှာမပေါက္ကကေ ပန ကရုဏာဒယော တယော ဝိဟာရာ အာဘဿရာနိဟိ တိဟိ ဝိသံ ဝိသံ ယောဇေတွာ ပရိပုဏ္ဏမေဝ ဒဿိတံ။

ဝိသေသော အယံ အဓိပ္ပယာသော ဣဒံ နာနာကရဏံ သုတဝတော အရိယသာဝကဿ အဿုတဝတာ ပုထုဇ္ဇနေန ယဒိဒံ ဂတိယာ ဥပပတ္တိယာ သတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ဒုတိယမေတ္တာသုတ္တ

၁၂၆။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော မေတ္တာ-သဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမမော တိရိယံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗတ္တ-တာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ သော ယဒေဝ တတ္ထ ဟောတိ ရူပဂတံ ဝေဒနာဂတံ သညာဂတံ သင်္ခါရဂတံ ဝိညာဏဂတံ၊ တေ ဓမ္မေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ရောဂတော ဂဏ္ဍတော သလ္လတော အဃတော အာဗာဓတော ပရတော ပလောကတော သုညတော အနတ္တတော သမနုပဿတိ။ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဒ္ဓါ-ဝါသာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဥပပတ္တိ အသာဓာရဏာ ပုထုဇ္ဇနေဟိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကရုဏာ။ပ။ မုဒိတာ။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမမော တိရိယံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗတ္တ-တာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ သော ယဒေဝ တတ္ထ ဟောတိ ရူပဂတံ ဝေဒနာဂတံ သညာဂတံ သင်္ခါရဂတံ ဝိညာဏဂတံ၊ တေ ဓမ္မေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ရောဂတော ဂဏ္ဍတော သလ္လတော အဃတော အာဗာဓတော ပရတော ပလောကတော သုညတော အနတ္တတော သမနု-ပဿတိ။ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဥပပတ္တိ အသာဓာရဏာ ပုထုဇ္ဇနေဟိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောက-သ္မိန္တိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ပဌမတထာဂတအစ္ဆရိယသုတ္တ

၁၂၇။ တထာဂတဿ ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတု-
 ဘာဝါ စက္ကာရော အစ္ဆရိယာ အပ္ပုတာ ဓမ္မာ^၁ ပါတုဘဝန္တိ။ ကတမေ
 စက္ကာရော^၂ ယဒါ ဘိက္ခဝေ ဗောဓိသက္ကော တုသိတာ ကာယာ စဝိတွာ သတော
 သမ္မဇာနော မာတုက္ကန္တိ^၃ ဩက္ကမတိ။ အထ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ
 သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အပ္ပမာဏော
 ဥဠာရော ဩဘာသော ပါတုဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယာပိ တာ
 လောကန္တရိကာ အဃာ အသံဝုတာ အန္ဓကာရာ အန္ဓကာရ-
 တမိသာ၊ ယတ္ထပိမေသံ^၂ စန္ဒိမသုရိယာနံ ဝေမဟိဒ္ဓိကာနံ ဝေမဟာနုဘာဝါနံ
 အာဘာ နာနုဘောန္တိ၊ တတ္ထပိ အပ္ပမာဏော ဥဠာရော ဩဘာသော
 ပါတုဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယေပိ တတ္ထ သတ္တာ
 ဥပပန္နာ၊ တေပိ တေနောဘာသေန အညပညံ သဇ္ဇာနန္တိ “အညေပိ ကိရ
 ဘော သန္တိ သတ္တာ ဣရူပပန္နာ”တိ။ တထာဂတဿ ဘိက္ခဝေ အရဟတော
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတုဘာဝါ အယံ ပဌမော အစ္ဆရိယော အပ္ပုတော ဓမ္မော^၃
 ပါတုဘဝတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ယဒါ ဗောဓိသက္ကော သတော သမ္မဇာနော မာတု-
 ကုန္တိမှာ နိက္ခမတိ။ အထ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ
 သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အပ္ပမာဏော ဥဠာရော
 ဩဘာသော ပါတုဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယာပိ တာ
 လောကန္တရိကာ အဃာ အသံဝုတာ အန္ဓကာရာ အန္ဓကာရတိမိသာ၊ ယတ္ထပိ-
 မေသံ စန္ဒိမသုရိယာနံ ဝေမဟိဒ္ဓိကာနံ ဝေမဟာနုဘာဝါနံ အာဘာ နာနု-
 ဘောန္တိ၊ တတ္ထပိ အပ္ပမာဏော ဥဠာရော ဩဘာသော ပါတုဘဝတိ
 အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယေပိ တတ္ထ သတ္တာ ဥပပန္နာ၊ ဝေ
 တေနောဘာသေန အညပညံ သဇ္ဇာနန္တိ “အညေပိ ကိရ ဘော သန္တိ သတ္တာ
 ဣရူပပန္နာ”တိ။ တထာဂတဿ ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
 ပါတုဘာဝါ အယံ ဒုတိယော အစ္ဆရိယော အပ္ပုတော ဓမ္မော ပါတုဘဝတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ယဒါ တထာဂတော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဒိ^၁
 အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ။ အထ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ
 သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အပ္ပမာဏော ဥဠာရော

၁-အပ္ပုတဓမ္မော (သျှာ၊ ကံ၊ က) ၂-ယတ္ထိမေသံ (သိ၊ သျှာ၊ ကံ) ၃-အပ္ပုတဓမ္မော (သျှာ၊ ကံ၊ က)

ပဏ္ဏာသက] (၁၃) ၃-ဘယဝဂ္ဂ ၈-ဒုတိယတထာဂတအစ္ဆရိယသုတ္တ ၄၄၇

ဩဘာသော ပါတုဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယာပိ တာ
လောကန္တရိကာ အဃာ အသံဝုတာ အန္ဓကာရာ အန္ဓကာရတိမိသာ၊
ယတ္ထပိမေသံ စန္ဒိမသုရိယာနံ ဝေမဟိဒ္ဓိကာနံ ဝေမဟာနုဘာဝါနံ အာဘာ
နာနဘောန္တိ၊ တတ္ထပိ အပ္ပမာဏော ဥဠာရော ဩဘာသော ပါတုဘဝတိ
အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယေပိ တတ္ထ သတ္တာ ဥပပန္နာ၊ တေပိ
တေနောဘာသေန အညမညံ သဉ္ဇာနန္တိ “အညေပိ ကိရ ဘော သန္တိ
သတ္တာ ဣရူပပန္နာ” တိ။ တထာဂတဿ ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
ပါတုဘာဝါ အယံ တတိယော အစ္ဆရိယော အပ္ပတော ဓမ္မော ပါတုဘဝတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ယဒါ တထာဂတော အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္ထေတိ။
အထ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ
ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အပ္ပမာဏော ဥဠာရော ဩဘာသော ပါတု-
ဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယာပိ တာ လောကန္တရိကာ
အဃာ အသံဝုတာ အန္ဓကာရာ အန္ဓကာရတိမိသာ၊ ယတ္ထပိမေသံ စန္ဒိမ-
သုရိယာနံ ဝေမဟိဒ္ဓိကာနံ ဝေမဟာနုဘာဝါနံ အာဘာ နာနဘောန္တိ၊ တတ္ထပိ
အပ္ပမာဏော ဥဠာရော ဩဘာသော ပါတုဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ
ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယေပိ တတ္ထ သတ္တာ ဥပပန္နာ၊ တေပိ တေနောဘာသေန
အညမညံ သဉ္ဇာနန္တိ “အညေပိ ကိရ ဘော သန္တိ သတ္တာ ဣရူပပန္နာ” တိ။
တထာဂတဿ ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတုဘာဝါ အယံ
စတုတ္ထော အစ္ဆရိယော အပ္ပတော ဓမ္မော ပါတုဘဝတိ။ တထာဂတဿ
ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတုဘာဝါ ဣမေ စတ္တာရော
အစ္ဆရိယာ အပ္ပတော ဓမ္မော ပါတုဘဝန္တိတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ဒုတိယတထာဂတအစ္ဆရိယသုတ္တ

၁၂၈။ တထာဂတဿ ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတု-
ဘာဝါစတ္တာရော အစ္ဆရိယာ အပ္ပတော ဓမ္မော ပါတုဘဝန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော?
အာလယာရာမာ^၁ ဘိက္ခဝေ ပဇာ အာလယရတာ အာလယသမ္ပဒိတာ။
သာ တထာဂတေန အနာလယေ ဓမ္မေ ဒေသိယမာနေ သုဿုသတိ၊ သောတံ
ဩဒဟတိ၊ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတိ။ တထာဂတဿ ဘိက္ခဝေ အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတုဘာဝါ အယံ ပဋ္ဌမော အစ္ဆရိယော အပ္ပတော ဓမ္မော
ပါတုဘဝတိ။

၁-အာလယရာမာ (အညသုတ္တေသု)

မာနာရာမာ ဘိက္ခဝေ ပဇာ မာနရတာ မာနသမ္ပုဒိတာ။ သာ တထာဂတေန မာနဝိနယေ ဓမ္မေ ဒေသိယမာနေ သုဿူသတိ၊ သောတံ ဩဒဟတိ၊ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတိ။ တထာဂတဿ ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတုဘာဝါ အယံ ဒုတိယော အစ္ဆရိယော အပ္ပုတော ဓမ္မော ပါတုဘဝတိ။

အနုပသမာရာမာ ဘိက္ခဝေ ပဇာ အနုပသမရတာ အနုပသမသမ္ပုဒိတာ။ သာ တထာဂတေန ဩပသမိကေ ဓမ္မေ ဒေသိယမာနေ သုဿူသတိ၊ သောတံ ဩဒဟတိ၊ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတိ။ တထာဂတဿ ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတုဘာဝါ အယံ တတိယော အစ္ဆရိယော အပ္ပုတော ဓမ္မော ပါတုဘဝတိ။

အဝိဇ္ဇာဂတာ ဘိက္ခဝေ ပဇာ အဏှဘူတာ ပရိယောနဗ္ဗါ။ သာ တထာဂတေန အဝိဇ္ဇာဝိနယေ ဓမ္မေ ဒေသိယမာနေ သုဿူသတိ၊ သောတံ ဩဒဟတိ၊ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတိ။ တထာဂတဿ ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတုဘာဝါ အယံ စတုတ္ထော အစ္ဆရိယော အပ္ပုတော ဓမ္မော ပါတုဘဝတိ။ တထာဂတဿ ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတုဘာဝါ ဣမေ စတ္တာရော အစ္ဆရိယာ အပ္ပုတာ ဓမ္မာ ပါတုဘဝန္တိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-အာနန္ဒအစ္ဆရိယသုတ္တ

၁၂၉။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အစ္ဆရိယာ အပ္ပုတာ ဓမ္မာ အာနန္ဒေ။ ကတမေ စတ္တာရော? သစေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တဏှိ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုပရိသာ ဟောတိ၊ အထ အာနန္ဒော တုဏှိ ဘဝတိ။

သစေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနိပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတ္ထိ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနိပရိသာ ဟောတိ၊ အထ အာနန္ဒော တုဏှိ ဘဝတိ။

သစေ ဘိက္ခဝေ ဥပါသကပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တဏှိ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ။

ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဥပါသက-
ပရိသာ ဟောတိ။ အထ အာနန္ဒော တုဏှိ ဘဝတိ။

သစေ ဘိက္ခဝေ ဥပါသိကာပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ။
ဒဿနေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ ဝေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ။
ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဥပါသိကာ-
ပရိသာ ဟောတိ။ အထ အာနန္ဒော တုဏှိ ဘဝတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ
စတ္တာရော အစ္ဆရိယာ အပ္ပုတာ ဓမ္မာ အာနန္ဒေတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-စက္ကဝတ္တိအစ္ဆရိယသုတ္တ

၁၃၀။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အစ္ဆရိယာ အပ္ပုတာ ဓမ္မာ ရညေ စက္ကဝတ္တိမ္ပိ။
ကတမေ စတ္တာရော? သစေ ဘိက္ခဝေ ခတ္တိယပရိသာ ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိ
ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ။ ဒဿနေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ ဝေ
ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ဘာသတိ။ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။
အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ခတ္တိယပရိသာ ဟောတိ။ အထ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ တုဏှိ
ဘဝတိ။

သစေ ဘိက္ခဝေ ဗြာဟ္မဏပရိသာ ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိ ဒဿနာယ ဥပသင်္က-
မတိ။ ဒဿနေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ ဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ
ဘာသတိ။ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ
ဗြာဟ္မဏပရိသာ ဟောတိ။ အထ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ တုဏှိ ဘဝတိ။

သစေ ဘိက္ခဝေ ဂဟပတိပရိသာ ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိ ဒဿနာယ ဥပသင်္က-
မတိ။ ဒဿနေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ ဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ
ဘာသတိ။ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ
ဂဟပတိပရိသာ ဟောတိ။ အထ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ တုဏှိ ဘဝတိ။

သစေ ဘိက္ခဝေ သမဏပရိသာ ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိ ဒဿနာယ ဥပသင်္က-
မတိ။ ဒဿနေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ ဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ
ဘာသတိ။ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ
သမဏပရိသာ ဟောတိ။ အထ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ တုဏှိ ဘဝတိ။ ဣမေ ခေါ
ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အစ္ဆရိယာ အပ္ပုတာ ဓမ္မာ ရညေ စက္ကဝတ္တိမ္ပိ။

ဝေမေဝံ ခေါ် ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အစ္စရိယာ အပ္ပုတာ ဓမ္မာ အာနန္ဓေ။
ကတမေ စတ္တာရော? သစေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုပရိသာ အာနန္ဓံ ဒဿနာယ ဥပ-
သင်္ကမတိ၊ ဒဿနေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တဏှိ စေ အာနန္ဓော ဓမ္မံ ဘာသတိ၊
ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခုပရိသာ ဟောတိ၊ အထ အာနန္ဓော တုဏှိ ဘဝတိ။

သစေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနိပရိသာ။ပ။ သစေ ဘိက္ခဝေ ဥပါသကပရိသာ။ပ။
သစေ ဘိက္ခဝေ ဥပါသိကာပရိသာ အာနန္ဓံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿ-
နေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တဏှိ စေ အာနန္ဓော ဓမ္မံ ဘာသတိ၊
ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဥပါသိကာ-
ပရိသာ ဟောတိ၊ အထ အာနန္ဓော တုဏှိ ဘဝတိ။ ဣမေ ခေါ် ဘိက္ခဝေ
စတ္တာရော အစ္စရိယာ အပ္ပုတာ ဓမ္မာ အာနန္ဓေတိ။ ။ဒဿမံ။

ဘယဝဂ္ဂေါ တတိယော။

တဿုဒ္ဓါနံ

အတ္တာနုဝါဒဗြိမိ စ၊ ဒွေ စ နာနာ ဒွေ စ ဟောန္တိ။
မေတ္တာ ဒွေ စ အစ္စရိယာ၊ အပရာ စ တထာ ဒုဝေတိ။

(၁၄) ၄-ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂ

၁-သံယောဇနသုတ္တ

၁၃၁။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။
ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ဩရုတ္တဂိယာနိ
သံယောဇနာနိ အပ္ပဟိနာနိ ဟောန္တိ၊ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ
အပ္ပဟိနာနိ ဟောန္တိ၊ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟိနာနိ
ဟောန္တိ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ဩရုတ္တဂိယာနိ သံယောဇနာနိ
ပဟိနာနိ ဟောန္တိ၊ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟိနာနိ
ဟောန္တိ၊ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟိနာနိ ဟောန္တိ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ဩရုက္ခာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဟောန္တိ၊ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဟောန္တိ၊ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ ဟောန္တိ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ဩရုက္ခာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဟောန္တိ၊ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဟောန္တိ၊ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဟောန္တိ။

ကတမဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ ဩရုက္ခာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ? သကဒါဂါမိဿ။ ဣမဿ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ ဩရုက္ခာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ။

ကတမဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ ဩရုက္ခာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ? ဥဒ္ဓံသောတဿ အကနိဋ္ဌဂါမိနော။ ဣမဿ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ ဩရုက္ခာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ။

ကတမဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ ဩရုက္ခာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ? အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိဿ။ ဣမဿ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ ဩရုက္ခာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ။

ကတမဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ ဩရုက္ခာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ? အရဟတော။ ဣမဿ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ ဩရုက္ခာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။ပဌမံ။

၂-ပဋိဘာနသုတ္တ

၁၃၂။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။
ကတမေ စတ္တာရော? ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော နော မုတ္တပ္ပဋိဘာနော၊ မုတ္တပ္ပဋိဘာနော
နော ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော၊ ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော စ မုတ္တပ္ပဋိဘာနော စ၊ နေဝ
ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော န မုတ္တပ္ပဋိဘာနော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ
သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံန္တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဥဒ္ဓိတညသုတ္တ

၁၃၃။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။
ကတမေ စတ္တာရော? ဥဒ္ဓိတည ဝိပဋ္ဌိတည နေယျော ပဒပရမော။ ဣမေ ခေါ
ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံန္တိ။ ။တတိယံ။

၄-ဥဋ္ဌာနဖလသုတ္တ

၁၃၄။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။
ကတမေ စတ္တာရော? ဥဋ္ဌာနဖလူပဇိဝီ န ကမ္မဖလူပဇိဝီ၊ ကမ္မဖလူပဇိဝီ န
ဥဋ္ဌာနဖလူပဇိဝီ၊ ဥဋ္ဌာနဖလူပဇိဝီ စေပ ကမ္မဖလူပဇိဝီ စ၊ နေဝ ဥဋ္ဌာနဖလူပဇိဝီ
န ကမ္မဖလူပဇိဝီ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော
သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံန္တိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-သာဝဇ္ဇသုတ္တ

၁၃၅။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။
ကတမေ စတ္တာရော? သာဝဇ္ဇော ဝဇ္ဇဗဟုလော အပ္ပဝဇ္ဇော အနဝဇ္ဇော။

ကထန္တ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သာဝဇ္ဇော ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော
ပုဂ္ဂလော သာဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ သာဝဇ္ဇေန
ဝစီကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ သာဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန သမန္နာဂတော
ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သာဝဇ္ဇော ဟောတိ။

ကထန္တ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝဇ္ဇဗဟုလော ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော
ပုဂ္ဂလော သာဝဇ္ဇေန ဗဟုလံ ကာယကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ အပ္ပံ
အနဝဇ္ဇေန၊ သာဝဇ္ဇေန ဗဟုလံ ဝစီကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ အပ္ပံ
အနဝဇ္ဇေန၊ သာဝဇ္ဇေန ဗဟုလံ မနောကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ
အပ္ပံ အနဝဇ္ဇေန။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝဇ္ဇဗဟုလော ဟောတိ။

၁-အဘိ ၃-၁၄၇-ဝ-ပိဋကသုတ်၊ ၂-အဘိ ၃-၁၅၈-ပိဋကသုတ်၊ ၃-အဘိ ၃-၁၄၆-ပိဋကသုတ်။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အပ္ပဝဇ္ဇော ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကဇ္ဈော ပုဂ္ဂလော အနဝဇ္ဇေန ဗဟုလံ ကာယကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ အပ္ပံ သာဝဇ္ဇေန၊ အနဝဇ္ဇေန ဗဟုလံ ဝစီကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ အပ္ပံ သာဝဇ္ဇေန၊ အနဝဇ္ဇေန ဗဟုလံ မနောကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ အပ္ပံ သာဝဇ္ဇေန။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အပ္ပဝဇ္ဇော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အနဝဇ္ဇော ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကဇ္ဈော ပုဂ္ဂလော အနဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ အနဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ အနဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အနဝဇ္ဇော ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ပဌမသီလသုတ္တ

၁၃၆။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကဇ္ဈော ပုဂ္ဂလော သီလေသု န ပရိပူရကာရီ ဟောတိ သမာဓိသိန္နိ န ပရိပူရကာရီ ပညာယ န ပရိပူရကာရီ။

ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကဇ္ဈော ပုဂ္ဂလော သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ သမာဓိသိန္နိ န ပရိပူရကာရီ ပညာယ န ပရိပူရကာရီ။

ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကဇ္ဈော ပုဂ္ဂလော သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ သမာဓိသိန္နိ ပရိပူရကာရီ ပညာယ န ပရိပူရကာရီ။

ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကဇ္ဈော ပုဂ္ဂလော သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ သမာဓိသိန္နိ ပရိပူရကာရီ ပညာယ ပရိပူရကာရီ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဒုတိယသီလသုတ္တ

၁၃၇။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကဇ္ဈော ပုဂ္ဂလော န သီလဂရ ဟောတိ န သီလာဓိပတေယျော၊ န သမာဓိဂရ ဟောတိ န သမာဓာဓိပတေယျော၊ န ပညာဂရ ဟောတိ န ပညာဓိပတေယျော။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလဂရု ဟောတိ သီလာဓိ-
ပတေယျော၊ န သမာဓိဂရု ဟောတိ န သမာဓာဓိပတေယျော၊ န ပညာဂရု
ဟောတိ န ပညာဓိပတေယျော။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလဂရု ဟောတိ သီလာဓိပတေယျော၊
သမာဓိဂရု ဟောတိ သမာဓာဓိပတေယျော၊ န ပညာဂရု ဟောတိ န
ပညာဓိပတေယျော။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလဂရု ဟောတိ သီလာဓိ-
ပတေယျော၊ သမာဓိဂရု ဟောတိ သမာဓာဓိပတေယျော၊ ပညာဂရု ဟောတိ
ပညာဓိပတေယျော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော
သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။ ။သတ္တမံ။

၈-နိကဋ္ဌသုတ္တ

၁၃၀။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။
ကတမေ စတ္တာရော? နိကဋ္ဌကာယော အနိကဋ္ဌစိတ္တော၊ အနိကဋ္ဌကာယော
နိကဋ္ဌစိတ္တော၊ အနိကဋ္ဌကာယော စ အနိကဋ္ဌစိတ္တော စ၊ နိကဋ္ဌကာယော စ
နိကဋ္ဌစိတ္တော စ။

ကယဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နိကဋ္ဌကာယော ဟောတိ အနိကဋ္ဌစိတ္တော?
ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အရညဝနပတ္တာနိ ပန္နာနိ သေနာသနာနိ
ပဋိသေဝတိ၊ သော တတ္ထ ကာမဝိတက္ကမ္ဘိ ဝိတက္ကေတိ၊ ဗျာပါဒဝိတက္ကမ္ဘိ
ဝိတက္ကေတိ၊ ဝိဟိံသာဝိတက္ကမ္ဘိ ဝိတက္ကေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော
နိကဋ္ဌကာယော ဟောတိ အနိကဋ္ဌစိတ္တော။

ကယဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အနိကဋ္ဌကာယော ဟောတိ နိကဋ္ဌစိတ္တော? ဣဓ
ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော နဟေဝ ခေါ အရညဝနပတ္တာနိ ပန္နာနိ
သေနာသနာနိ ပဋိသေဝတိ၊ သော တတ္ထ နေက္ခမ္ဘဝိတက္ကမ္ဘိ ဝိတက္ကေတိ၊
အဗျာပါဒဝိတက္ကမ္ဘိ ဝိတက္ကေတိ၊ အဝိဟိံသာဝိတက္ကမ္ဘိ ဝိတက္ကေတိ။ ဧဝံ ခေါ
ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အနိကဋ္ဌကာယော ဟောတိ နိကဋ္ဌစိတ္တော။

ကယဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အနိကဋ္ဌကာယော စ ဟောတိ အနိကဋ္ဌစိတ္တော
စ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော န ဟေဝ ခေါ အရညဝနပတ္တာနိ ပန္နာနိ

သေနာသနာနိ ပဋိသေဝတိ၊ သော တတ္ထ ကာမဝိတက္ကမ္ဘိ ဝိတက္ကေတိ၊
ဗျာပါဒဝိတက္ကမ္ဘိ ဝိတက္ကေတိ၊ ဝိဟိံသာဝိတက္ကမ္ဘိ ဝိတက္ကေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ပုဂ္ဂလော အနိကဋ္ဌကာယော စ ဟောတိ အနိကဋ္ဌစိတ္တော စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နိကဋ္ဌကာယော စ ဟောတိ နိကဋ္ဌစိတ္တော စ? ဣ
ဗျာပါဒဝိတက္ကမ္ဘိ ဝိတက္ကေတိ၊ သော တတ္ထ နေက္ခမ္ဘဝိတက္ကမ္ဘိ ဝိတက္ကေတိ၊
အဗျာပါဒဝိတက္ကမ္ဘိ ဝိတက္ကေတိ၊ အဝိဟိံသာဝိတက္ကမ္ဘိ ဝိတက္ကေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော
နိကဋ္ဌကာယော စ ဟောတိ နိကဋ္ဌစိတ္တော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော
ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ဓမ္မကထိကသုတ္တ

၁၃၉။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မကထိကာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣ
ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဓမ္မကထိကော အပ္ပဉ္စ ဘာသတိ အသဟိတဉ္စ၊ ပရိသာ စဿ
န ကုသလာ ဟောတိ သဟိတာသဟိတဿ။ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မကထိကော
ဧဝရူပါယ ပရိသာယ ဓမ္မကထိကောတွေ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ဣဗ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဓမ္မကထိကော အပ္ပဉ္စ ဘာသတိ သဟိတဉ္စ၊
ပရိသာ စဿ ကုသလာ ဟောတိ သဟိတာသဟိတဿ။ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ
ဓမ္မကထိကော ဧဝရူပါယ ပရိသာယ ဓမ္မကထိကောတွေ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ဣဗ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဓမ္မကထိကော ဗဟုဉ္စ ဘာသတိ အသဟိတဉ္စ၊
ပရိသာစဿ န ကုသလာ ဟောတိ သဟိတာသဟိတဿ။ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ
ဓမ္မကထိကော ဧဝရူပါယ ပရိသာယ ဓမ္မကထိကောတွေ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ဣဗ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဓမ္မကထိကော ဗဟုဉ္စ ဘာသတိ သဟိတဉ္စ၊
ပရိသာ စဿ ကုသလာ ဟောတိ သဟိတာသဟိတဿ။ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ
ဓမ္မကထိကော ဧဝရူပါယ ပရိသာယ ဓမ္မကထိကောတွေ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဣမေ
ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဓမ္မကထိကာတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ဝါဒီသုတ္တ

၁၄၀။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဝါဒီ။ ကတမေ စတ္တာရော? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ
ဝါဒီ အတ္ထတော ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆတိ နော ဗျဉ္စနတော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဝါဒီ

ဗျဉ္ဇနတော ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆတိ နော အတ္တတော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဝါဒီ အတ္တတော
စ ဗျဉ္ဇနတော စ ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆတိ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဝါဒီ နေဝတ္တတော နော
ဗျဉ္ဇနတော ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဝါဒီ။ အဋ္ဌာန-
မေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော ယံ စတုဟိ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ သမန္နာဂတော
အတ္တတော ဝါ ဗျဉ္ဇနတော ဝါ ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆေယျာတိ။ ။ဒသမံ။

ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

တသုဒ္ဓါနံ

သံယောဇနံ ပဋိဘာနော၊ ဥပ္ပဋိတည ဥဋ္ဌာနံ။
သာဝဇ္ဇော ဒွေ စ သီလာနိ၊ နိကဋ္ဌဓမ္မ ဝါဒီ စာတိ။

(၁၅) ၅-အာဘာဝဂ္ဂ

၁-အာဘာသုတ္တ

၁၄၁။ စတဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ အာဘာ။ ကတမာ စတဿော
စန္ဒာဘာ သူရိယာဘာ အဂ္ဂါဘာ ပညာဘာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတဿော
အာဘာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ စတုန္တံ^၂ အာဘာနံ ယဒိဒံ ပညာဘာတိ။ ။
ပဌမံ။

၂-ပဘာသုတ္တ

၁၄၂။ စတဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ပဘာ။ ကတမာ စတဿော? စန္ဒပုဘာ
သူရိယပုဘာ အဂ္ဂိပုဘာ ပညာပဘာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတဿော ပဘာ။
တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ စတုန္တံ ပဘာနံ ယဒိဒံ ပညာပဘာတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-အာလောကသုတ္တ

၁၄၃။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အာလောကာ။ ကတမေ စတ္တာရော?
စန္ဒာလောကော သူရိယာလောကော အဂ္ဂါလောကော၊ ပညာလောကော။
ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အာလောကာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ
စတုန္တံ အာလောကာနံ ယဒိဒံ ပညာလောကောတိ။ ။တတိယံ။

၁-သမန္နာဂတော ဘိက္ခု (သီ၊ သျာ၊ ကံ) ၂-စတဿန္တံ (သျာ၊ ကံ) သဒ္ဓနိတိပဒမာလာ ပဿိတဗျာ။

၄-ဩဘာသသုတ္တ

၁၄၄။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဩဘာသာ။ ကတမေ စတ္တာရော? စန္ဒော-
ဘာသော သူရိယောဘာသော အဂ္ဂေါဘာသော ပညောဘာသော။ ဣမေ ခေါ
ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဩဘာသာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ စတုန္ဓံ
ဩဘာသာနံ ယဒိဒံ ပညောဘာသောတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ပဇ္ဇောတသုတ္တ

၁၄၅။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပဇ္ဇောတာ။ ကတမေ စတ္တာရော? စန္ဒ-
ပဇ္ဇောတော သူရိယပဇ္ဇောတော အဂ္ဂိပဇ္ဇောတော ပညာပဇ္ဇောတော။ ဣမေ
ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပဇ္ဇောတာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ စတုန္ဓံ
ပဇ္ဇောတာနံ ယဒိဒံ ပညာပဇ္ဇောတောတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ပဌမကာလသုတ္တ

၁၄၆။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ကာလာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ကာလေန
ဓမ္မဿဝနံ, ကာလေန ဓမ္မသာကစ္ဆာ, ကာလေန သမ္ပသနာ, ကာလေန
ဝိပဿနာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ကာလာတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဒုတိယကာလသုတ္တ

၁၄၇။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ကာလာ သမ္မာ ဘာဝိယမာနာ သမ္မာ
အနုပရိဝတ္တိယမာနာ အနုပုဗ္ဗေန အာသဝါနံ ခယံ ပါပေန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော?
ကာလေန ဓမ္မဿဝနံ, ကာလေန ဓမ္မသာကစ္ဆာ, ကာလေန သမ္ပသနာ,
ကာလေန ဝိပဿနာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ကာလာ သမ္မာ
ဘာဝိယမာနာ သမ္မာ အနုပရိဝတ္တိယမာနာ အနုပုဗ္ဗေန အာသဝါနံ ခယံ
ပါပေန္တိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဥပရိပဗ္ဗကေ ယုလ္လဗုသိတကေ ဒေဝေ ဝဿန္တေ
တံ ဥဒကံ ယထာနိန္ဓံ ပဝတ္တမာနံ ပဗ္ဗတကန္ဓရပဒရသာခါ ပရိပူရေတိ။
ပဗ္ဗတကန္ဓရပဒရသာခါ ပရိပူရာ ကုသောဗ္ဗေ ပရိပူရေန္တိ။ ကုသောဗ္ဗာ ပရိပူရာ
မဟာသောဗ္ဗေ ပရိပူရေန္တိ။ မဟာသောဗ္ဗာ ပရိပူရာ ကုန္ဒဒိယော ပရိပူရေန္တိ။

၁-ကာလေန နာမထော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

၄၅၀

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ စတုတ္ထနိပါတ်ပါဠိ

ကုန္ဒဒိယော ပရိပူရာ မဟာနဒိယော ပရိပူရေန္တိ၊ မဟာနဒိယော ပရိပူရာ သမုဒ္ဒံ ပရိပူရေန္တိ။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော ကာလာ သမ္မာ ဘာဝိယမာနာ သမ္မာ အနုပရိဝတ္တိယမာနာ အနုပုဗ္ဗေန အာသဝါနံ ခယံ ပါပေန္တိတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ဒုစ္စရိတသုတ္တ

၁၄၈။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဝစီဒုစ္စရိတာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? မုသာ-ဝါဒေါ ပိသုဏာ ဝါစာ ဖရုသာ ဝါစာ သမ္ပပ္ပလာပေါ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဝစီဒုစ္စရိတာနိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-သုစရိတသုတ္တ

၁၄၉။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဝစီသုစရိတာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သစ္စဝါစာ အပိသုဏာ ဝါစာ သဏှာ ဝါစာ မန္တဘာသာ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဝစီသုစရိတာနိတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-သာရသုတ္တ

၁၅၀။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ သာရာ။ ကတမေ စတ္တာရော? သီလ-သာရော သမာဓိသာရော ပညာသာရော ပိမုတ္တိသာရော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော သာရာတိ။ ။ဒသမံ။

အာဘာဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

တသုဒ္ဓါနံ

အာဘာ ပဘာ စ အာလောကာ၊ ဩဘာသာ စေဝ ပဇ္ဇောတာ။
ဒွေ ကာလာ စရိတာ ဒွေ စ၊ ဟောန္တိ သာရေန တေ ဒသာတိ။

တတိယော ပဏ္ဍာသကော သမတ္တော။

၄-စတုတ္ထပဋ္ဌာနသက

(၁၆) ၁-ဣန္ဒြိယဝဂ္ဂ

၁-ဣန္ဒြိယသုတ္တ

၁၅၁။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဣန္ဒြိယာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သဒ္ဓိန္ဒြိယံ
ဝိရိယိန္ဒြိယံ သတိန္ဒြိယံ သမာဓိန္ဒြိယံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဣန္ဒြိယာ-
နိတိ။ ။ပဋ္ဌမံ။

၂-သဒ္ဓါဗလသုတ္တ

၁၅၂။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဗလာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သဒ္ဓါဗလံ
ဝိရိယဗလံ သတိဗလံ သမာဓိဗလံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဗလာနိတိ။ ။
ဒုတိယံ။

၃-ပညာဗလသုတ္တ

၁၅၃။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဗလာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ပညာဗလံ
ဝိရိယဗလံ အနဝဇ္ဇဗလံ သင်္ဂဟဗလံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဗလာ-
နိတိ။ ။တတိယံ။

၄-သတိဗလသုတ္တ

၁၅၄။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဗလာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သတိဗလံ
သမာဓိဗလံ အနဝဇ္ဇဗလံ သင်္ဂဟဗလံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဗလာ-
နိတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ပဋိသင်္ခါနဗလသုတ္တ

၁၅၅။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဗလာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ပဋိသင်္ခါနဗလံ
ဘာဝနာဗလံ အနဝဇ္ဇဗလံ သင်္ဂဟဗလံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဗလာ-
နိတိ။ ။ပဋ္ဌမံ။

၆-ကပ္ပသုတ္တ

၁၅၆။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကပ္ပဿ အသင်္ချေယျာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ယဒါ ဘိက္ခဝေ ကပ္ပေါ သံဝဇ္ဇတိ၊ တံ န သုကရံ သင်္ခါတုံ “တ္ထေကာနိ ဝဿာနိ”တိ ဝါ “တ္ထေကာနိ ဝဿသတာနိ”တိ ဝါ “တ္ထေကာနိ ဝဿသဟဿာနိ”တိ ဝါ “တ္ထေကာနိ ဝဿသတသဟဿာနိ”တိ ဝါ။

ယဒါ ဘိက္ခဝေ ကပ္ပေါ သံဝဇ္ဇော တိဋ္ဌတိ၊ တံ န သုကရံ သင်္ခါတုံ “တ္ထေကာနိ ဝဿာနိ”တိ ဝါ “တ္ထေကာနိ ဝဿသတာနိ”တိ ဝါ “တ္ထေကာနိ ဝဿသဟဿာနိ”တိ ဝါ “တ္ထေကာနိ ဝဿသတသဟဿာနိ”တိ ဝါ။

ယဒါ ဘိက္ခဝေ ကပ္ပေါ ဝိဝဇ္ဇတိ၊ တံ န သုကရံ သင်္ခါတုံ “တ္ထေကာနိ ဝဿာနိ”တိ ဝါ “တ္ထေကာနိ ဝဿသတာနိ”တိ ဝါ “တ္ထေကာနိ ဝဿသဟဿာနိ”တိ ဝါ “တ္ထေကာနိ ဝဿသတသဟဿာနိ”တိ ဝါ။

ယဒါ ဘိက္ခဝေ ကပ္ပေါ ဝိဝဇ္ဇော တိဋ္ဌတိ၊ တံ န သုကရံ သင်္ခါတုံ “တ္ထေကာနိ ဝဿာနိ”တိ ဝါ “တ္ထေကာနိ ဝဿသတာနိ”တိ ဝါ “တ္ထေကာနိ ဝဿသဟဿာနိ”တိ ဝါ “တ္ထေကာနိ ဝဿသတသဟဿာနိ”တိ ဝါ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ကပ္ပဿ အသင်္ချေယျာနိတိ။ ။ဆဋ္ဌ။

၇-ရောဂသုတ္တ

၁၅၇။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ရောဂါ။ ကတမေ ဒွေ? ကာယိကော စ ရောဂေါ စေတသိကော စ ရောဂေါ။ ဒိဿန္တိ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ကာယိကေန ရောဂေန ဧကမ္ပိ ဝဿံ အာရောဂုံ ပဋိဇာနမာနာ ဒွေပိ ဝဿာနိ အာရောဂုံ ပဋိဇာနမာနာ တိဏိပိ ဝဿာနိ အာရောဂုံ ပဋိဇာနမာနာ စတ္တာရိပိ ဝဿာနိ အာရောဂုံ ပဋိဇာနမာနာ ပဉ္စပိ ဝဿာနိ အာရောဂုံ ပဋိဇာနမာနာ ဒသပိ ဝဿာနိ အာရောဂုံ ပဋိဇာနမာနာ ဝိသတိပိ ဝဿာနိ အာရောဂုံ ပဋိဇာနမာနာ တိသမ္ပိ ဝဿာနိ အာရောဂုံ ပဋိဇာနမာနာ စတ္တာရိသမ္ပိ ဝဿာနိ အာရောဂုံ ပဋိဇာနမာနာ ပညာသမ္ပိ ဝဿာနိ အာရောဂုံ ပဋိဇာနမာနာ ဝဿသတမ္ပိ ဘိယျောပိ အာရောဂုံ ပဋိဇာနမာနာ။ တေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သုဒုလ္လဘာ^၁ လောကသ္မိံ၊ ယေ စေတသိကေန ရောဂေန မုဟုတ္တမ္ပိ အာရောဂုံ ပဋိဇာနန္တိ အညတြိ ဒီဏာသဝေဟိ။

၁-ဒုလ္လဘာ (သီးသျှား၊ ကံ၊ ဣ)

စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပဗ္ဗဇိတဿ ရောဂါ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မဟိန္ဒော ဟောတိ ဝိဃာတဝါ အသန္တုဋ္ဌော ဣတရိတရ-
 စိဝရိပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂါလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရေန၊ သော မဟိန္ဒော
 သမာနော ဝိဃာတဝါ အသန္တုဋ္ဌော ဣတရိတရစိဝရိပိဏ္ဍပါတသေနာသန-
 ဂါလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရေန ပါပိကံ ဣန္ဒြိယံ ပဏိဒဟတိ အနဝညပ္ပဋိ-
 လာဘာယ လာဘသက္ကာရသိလောကပ္ပဋိလာဘာယ။ သော ဥဋ္ဌဟတိ ဃဋတိ
 ဝါယမတိ အနဝညပ္ပဋိလာဘာယ လာဘသက္ကာရသိလောကပ္ပဋိလာဘာယ။
 သော သင်္ခါယ ကုလာနိ ဥပသင်္ကမတိ၊ သင်္ခါယ နိသီဒတိ၊ သင်္ခါယ ဓမ္မံ ဘာသတိ၊
 သင်္ခါယ ဥစ္စာရပဿာဝံ သန္တာရေတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော
 ပဗ္ဗဇိတဿ ရောဂါ။

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “န မဟိန္ဒော ဘဝိဿာမ ဝိဃာတဝန္တော
 အသန္တုဋ္ဌော ဣတရိတရစိဝရိပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂါလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာ-
 ရေန၊ န ပါပိကံ ဣန္ဒြိယံ ပဏိဒဟိဿာမ အနဝညပ္ပဋိလာဘာယ လာဘသက္ကာရ-
 သိလောကပ္ပဋိလာဘာယ၊ န ဥဋ္ဌဟိဿာမ န ဃဋေဿာမ န ဝါယမိဿာမ
 အနဝညပ္ပဋိလာဘာယ လာဘသက္ကာရသိလောကပ္ပဋိလာဘာယ၊ ခမာ
 ဘဝိဿာမ သီတဿ ဥဏဿ ဇိဗန္ဓာယ ပိပါသာယ ခံသမကသဝါတာတပ-
 သရိသပသမ္ပဿာနံ ဒုရုတ္တာနံ ဒုရာဂတာနံ ဝစနပထာနံ၊ ဥပ္ပန္နာနံ သာရိရိကာနံ
 ဝေဒနာနံ ဒုက္ခာနံ တိဗ္ဗာနံ ခရာနံ ကဋုကာနံ အသာတာနံ အမနာပါနံ
 ပါဏဟရာနံ အဓိဝါသကဇာတိကာ ဘဝိဿာမာ”တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ
 ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ပရိဟာနိသုတ္တ

၁၅၈။ တတြ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘိက္ခူ။ အာမန္တေသိ
 “အာပုသောဘိက္ခဝေ”တိ။ “အာပုသော”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ။ အာယသ္မတော
 သာရိပုတ္တဿ ပစ္စသောသုံ၊ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေဒဝေါစ—

ယော ဟိ ကောစိ အာပုသော ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနိ ဝါ စတ္တာရော ဓမ္မေ
 အတ္တနိ သမနုပဿတိ၊ နိဋ္ဌမေတ္တ ဂန္တဗ္ဗံ ပရိဟာယာမိ ကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊
 ပရိဟာနမေထံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတော။ ကတမေ စတ္တာရော? ရာဂဝေပုလ္လတ္တံ^၁
 ဒေါသဝေပုလ္လတ္တံ မောဟဝေပုလ္လတ္တံ ဂမ္ဘီရေသု ခေါ ပနဿ ဌာနာဌာနေသု

၁-ရာဂဝေပုလ္လတ္တံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

ပညာစက္ခု န ကမတိ။ ယော ဟိ ကောစိ အာဂုသော ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနီ ဝါ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မေ အတ္တနိ သမနုပဿတိ၊ နိဠမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ ပရိဟာယာမိ ကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ပရိဟာနမေတံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ။

ယော ဟိ ကောစိ အာဂုသော ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနီ ဝါ စတ္တာရော ဓမ္မေ အတ္တနိ သမနုပဿတိ၊ နိဠမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ န ပရိဟာယာမိ ကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ အပရိဟာနမေတံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ရာဂတနုတ္တံ ဝ ဒေါသတနုတ္တံ မောဟတနုတ္တံ ဂမ္ဘီရေသု ခေါ ပနဿ ဌာနာဌာနေသု ပညာစက္ခု ကမတိ။ ယော ဟိ ကောစိ အာဂုသော ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနီ ဝါ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မေ အတ္တနိ သမနုပဿတိ၊ နိဠမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ န ပရိဟာယာမိ ကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ အပရိဟာနမေတံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ဘိက္ခုနီသုတ္တ

၁၅၉။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ကောသမ္ဗိယံ ဝိဟရတိ ဘောသိတာရာမေ။ အထ ခေါ အညတရာ-ဘိက္ခုနီ အညတရံ ပုရိသံ အာမန္တေသိ “ဧဟိ တံ အဟ္တေ ပုရိသ ယေနယျော အာနန္ဒော တေနပသင်္ကမ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မမ ဝစနေန အယျဿ အာနန္ဒဿ ပါဒေ သိရသာ ဝန္တ ဣတ္ထန္တာမာ ဘန္တေ ဘိက္ခုနီ အာဗာဓိကီနီ ဒုက္ခိတာ ဗာဠုဂိလာနာ၊ သာ အယျဿ အာနန္ဒဿ ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ”တိ၊ ဧဝဉ္စ ဝဒေဟိ ‘သာဓု ကိရ ဘန္တေ အယျော အာနန္ဒော ယေန ဘိက္ခုနုပဿယော ယေန သာ ဘိက္ခုနီ တေနပသင်္ကမတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ’တိ”။ “ဧဝံ အယျေ”တိ ခေါ သော ပုရိသော တဿာ ဘိက္ခုနီယာ ပဋိသုတွာ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ သော ပုရိသော အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ တေဒဝေါစ—

“ဣတ္ထန္တာမာ ဘန္တေ ဘိက္ခုနီ အာဗာဓိကီနီ ဒုက္ခိတာ ဗာဠုဂိလာနာ၊ သာ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ၊ ဧဝဉ္စ ဝဒေဟိ ‘သာဓု ကိရ ဘန္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘိက္ခုနုပဿယော ယေန သာ ဘိက္ခုနီ တေနပသင်္ကမတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ’တိ”။ အဓိဝါသေသိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော တုဏှိဘာဝေန။

အထ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ ယေန ဘိက္ခုနုပဿယော ယေန သာ ဘိက္ခုနီ တေနပသင်္ကမိ။ အဒ္ဓဿာ ခေါ သာ ဘိက္ခုနီ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ ဒူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ သသီသံ ပါရုပိတွာ မဉ္ဇကေ နိပဇ္ဇိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန သာ ဘိက္ခုနီ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော တံ ဘိက္ခုနီ တေဒဝေါစ—

အာဟာရသမ္ဘူတော အယံ ဘဂိနိ ကာယော၊ အာဟာရံ နိဿာယ အာဟာရော ပဟာတဗ္ဗော။ တဏှာသမ္ဘူတော အယံ ဘဂိနိ ကာယော၊ တဏှံ နိဿာယ တဏှာ မဟာတဗ္ဗော။ မာနသမ္ဘူတော အယံ ဘဂိနိ ကာယော၊ မာနံ နိဿာယ မာနော ပဟာတဗ္ဗော။ မေထုနသမ္ဘူတော အယံ ဘဂိနိ ကာယော၊ မေထုနေ စ သေတုဃာတော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ။

“အာဟာရသမ္ဘူတော အယံ ဘဂိနိ ကာယော၊ အာဟာရံ နိဿာယ အာဟာရော ပဟာတဗ္ဗော”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ၊ ဣမ ဘဂိနိ ဘိက္ခု ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော အာဟာရံ အာဟာရေတိ “နေဝ ဒဝါယ န မဒါယ န မဏ္ဍနာယ န ဝိဘူသနာယ ယာဝဒေဝ ဣမဿ ကာယဿ ဌိတိယာ ယာပနာယ ဝိဟိံသူပရတိယာ မြဟ္မစရိယာနဂ္ဂဟာယ ဣတိ ပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ ပဋိဟင်္ခါမိ နဝဉ္စ ဝေဒနံ န ဥပ္ပါဒေဿာမိ၊ ယာတြာ စ မေ ဘဝိဿတိ အနဝဇ္ဇတာ စ ဖာသုဝိဟာရော စာ”တိ။ သော အပရေန သမယေန အာဟာရံ နိဿာယ အာဟာရံ ပဇဟတိ။ “အာဟာရသမ္ဘူတော အယံ ဘဂိနိ ကာယော၊ အာဟာရံ နိဿာယ အာဟာရော ပဟာတဗ္ဗော”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

“တဏှာသမ္ဘူတော အယံ ဘဂိနိ ကာယော၊ တဏှံ နိဿာယ တဏှာ ပဟာတဗ္ဗော”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ၊ ဣမ ဘဂိနိ ဘိက္ခု သုဏှာတိ “ဣတ္တန္တာမော ကိရ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ”တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “ကုဒါဿု နာမ အဟမ္မိ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿာမီ”တိ။ သော အပရေန သမယေန တဏှံ နိဿာယ တဏှံ ပဇဟတိ။ “တဏှာသမ္ဘူတော အယံ ဘဂိနိ ကာယော၊ တဏှံ နိဿာယ တဏှာ ပဟာတဗ္ဗော”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

“မာနသမ္ဘူတော အယံ ဘဂိနိ ကာယော၊ မာနံ နိဿာယ မာနော ပဟာ-
 တဗ္ဗော”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣဓ ဘဂိနိ ဘိက္ခု
 သုဏာတိ “ဣတ္ထန္တာမော ကိရ ဘိက္ခု အာသဝါနိ ခယာ အနာသဝံ စေတော-
 ဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ
 ဝိဟရတိ”တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “သော ဟိ နာမ အာယသ္မာ အာသဝါနိ
 ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ
 သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿတိ၊ ကိမင်္ဂံ ဝ ပနာဟ”န္တိ။ သော အပရေန
 သမယေန မာနံ နိဿာယ မာနံ ပဇဟတိ။ “မာနသမ္ဘူတော အယံ ဘဂိနိ
 ကာယော၊ မာနံ နိဿာယ မာနော ပဟာတဗ္ဗော”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊
 ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

မေထုနသမ္ဘူတော အယံ ဘဂိနိ ကာယော၊ မေထုနေ စ သေတုဃာတော
 ဝုတ္တော ဘဂဝတာတိ။

အထ ခေါ သာ ဘိက္ခုနီ မဇ္ဇကာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ
 အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ပါဒေသု သိရသဏှ နိပတိတွာ အာယသ္မန္တံ
 အာနန္တံ ဧတဒဝေါစ ‘အစ္စယော မံ ဘန္တေ အစ္စဂမာ ယထာဗာလံ ယထာမူဠံ
 ယထာအကုသလံ၊ ယာဟံ ဧဝမကာသိ၊ တဿာ မေ ဘန္တေ အယျော
 အာနန္တော အစ္စယံ အစ္စယတော ပဋိဂ္ဂဏှာတု အာယတိံ သံဝရာယာ’တိ။ တဿ
 တံ၊ ဘဂိနိ အစ္စယော အစ္စဂမာ ယထာဗာလံ ယထာမူဠံ ယထာအကုသလံ၊
 ယာ တံ ဧဝမကာသိ။ ယတော စ ခေါ တံ ဘဂိနိ အစ္စယံ အစ္စယတော ဒိသ္မာ
 ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောသိ၊ တံ တေ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ။ ဝုဒ္ဓိ ဟေသာ ဘဂိနိ
 အရိယဿ ဝိနယေ၊ ယော အစ္စယံ အစ္စယတော ဒိသ္မာ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောတိ၊
 အာယတိံ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-သုဂတဝိနယသုတ္တ

၁၆၀။ သုဂတော ဝါ ဘိက္ခဝေ လောကေ တိဋ္ဌမာနော သုဂတဝိနယော ဝါ၊
 တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ဘာယ အတ္ထာယ
 ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သုဂတော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော လောကေ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ

၁-ကိမင်္ဂံ (သီလ) အံ ၂-၁၉၀၊ ၆ ၄-၃၃၉၊ သံ ၃-၃၂၀-ပိဋကသုပ္ပိ၊ ၂-တဿ တံ (သီလ)က

အနတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ။ အယံ ဘိက္ခဝေ သုဂတော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သုဂတဝိနယော? သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိ-
ကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထိံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလ-
ပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓိံ မြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ သုဂတဝိနယော။
ဧဝံ သုဂတော ဝါ ဘိက္ခဝေ လောကေ တိဋ္ဌမာနေော သုဂတဝိနယော ဝါ။
တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ
ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။

စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မော သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ
သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ ဒုဂ္ဂဟိတံ သုတ္တန္တံ
ပရိယာပုဏန္တိ ဒုန္နိက္ခိတ္တေဟိ ပဒဗျဉ္ဇနေဟိ။ ဒုန္နိက္ခိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ ပဒဗျဉ္ဇနဿ
အတ္ထောပိ ဒုန္နယော ဟောတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဋ္ဌမော ဓမ္မော သဒ္ဓမ္မဿ
သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ ဒုဗ္ဗစာ ဟောန္တိ ဒေဝစဿကရဏေဟိ
ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတာ အက္ခမာ အပ္ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိနေော အနုသာသနိံ။ အယံ
ဘိက္ခဝေ ဒုတိယော ဓမ္မော သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ ဘိက္ခူ။ ဗဟုဿုတာ အာဂဟာဂမာ ဓမ္မရော
ဝိနယဓရာ မာတိကာဓရာ၊ တေ န သက္ကစွံ သုတ္တန္တံ ပရံ ဝါစေန္တိ။ တေသံ
အစွယေန ဆိန္နမူလကော သုတ္တန္တော ဟောဘိ အပ္ပင်္ဂိသရဏော။ အယံ ဘိက္ခဝေ
တတိယော ဓမ္မော သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ထေရာ ဘိက္ခူ။ ဗာဟုလိကာ ဟောန္တိ သာထလိကာ
ဩက္ကမနေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ပဝိဝေကေ နိက္ခိတ္တရော၊ န ဝီရိယံ အာရဘန္တိ အပ္ပတ္တဿ
ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသတ္တိကတဿ သတ္တိကိရိယာယ။ တေသံ
ပတ္တိမာ ဇနတာ ဒိဋ္ဌာနဂတိံ အာပဇ္ဇတိ။ သာပိ ဟောတိ ဗာဟုလိကာ
သာထလိကာ ဩက္ကမနေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ပဝိဝေကေ နိက္ခိတ္တရော၊ န ဝီရိယံ အာရဘတိ
အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသတ္တိကတဿ သတ္တိ-
ကိရိယာယ။ အယံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထော ဓမ္မော သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ
အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဓမ္မော သဒ္ဓမ္မဿ
သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိတိ။

စတုတ္ထာရောမေ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မော သဒ္ဓမ္မဿ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ စတုတ္ထာရော? ဣမ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခု။ သူဂုဟိတံ သုတ္တန္တံ ပရိယာပုဏန္တိ သုနိက္ခိတ္တေဟိ ပဒဗျဉ္ဇနေဟိ၊ သုနိက္ခိတ္တဿ ဘိက္ခုဝေ ပဒဗျဉ္ဇနဿ အတ္ထောပိ သုနယော ဟောတိ။ အယံ ဘိက္ခုဝေ ပဌမော သဒ္ဓမ္မဿ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခု။ သုဝစာ ဟောန္တိ သောဝစဿကရဏေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္တာဂတာ ခမာ ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိနော အနုသာသနိံ။ အယံ ဘိက္ခုဝေ ဒုတိယော ဓမ္မော သဒ္ဓမ္မဿ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခုဝေ ယေ တေ ဘိက္ခု။ ဗဟုသုတာ အာဂတာဂမာ ဓမ္မဓရာ ဝိနယဓရာ မာတိကာရော၊ တေ သက္ကစ္ဆံ သုတ္တန္တံ ပရံ ဝါစေန္တိ၊ တေသံ အစ္စယေန နန္ဒိန္ဒမူလကော သုတ္တန္တော ဟောတိ သပ္ပုဋိသရဏော။ အယံ ဘိက္ခုဝေ တတိယော ဓမ္မော သဒ္ဓမ္မဿ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခုဝေ ထေရာ ဘိက္ခု။ န ဗာဟုလိကာ ဟောန္တိ န သာထလိကာ ဩက္ကမနေ နိက္ခိတ္တဓုရာ ပဝိဝေကေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ဝိရိယံ အာရဘန္တိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသစ္စိကတဿ သစ္စိကိရိယာယ၊ တေသံ ပစ္စိမာ ဇနတာ ဒိဋ္ဌာနဂတိံ အာပဇ္ဇတိ၊ သာပိ ဟောတိ န ဗာဟုလိကာ န သာထလိကာ ဩက္ကမနေ နိက္ခိတ္တဓုရာ ပဝိဝေကေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ဝိရိယံ အာရဘတိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသစ္စိကတဿ သစ္စိကိရိယာယ။ အယံ ဘိက္ခုဝေ စတုတ္ထော ဓမ္မော သဒ္ဓမ္မဿ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခုဝေ စတုတ္ထာရော ဓမ္မော သဒ္ဓမ္မဿ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိတိ။

ဣန္ဒြိယဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

တဿုဒ္ဓါနံ

ဣန္ဒြိယာနိ သဒ္ဓါ ပညာ၊ သတိ သင်္ခါနပဉ္စမံ။
ကပ္ပေါ ရောဂေါ ပရိဟာနိ၊ ဘိက္ခုနိ သုဂတေန စာတိ။

၁-အစ္စိန္ဒမူလကော (သု၊ ကံ) အံ ၂-၁၅၇-ပိဋကိ၊

(၁၇) ၂-ပဋိပဒါဝဂ္ဂ

၁-သံခိတ္တသုတ္တ

၁၆၁။ စတသော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ။ ကတမာ စတသော? ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ၊ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ၊ သုခါ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ၊ သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတသော ပဋိပဒါတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဝိတ္ထာရသုတ္တ

၁၆၂။ စတသော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ။ ကတမာ စတသော? ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ၊ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ၊ သုခါ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ၊ သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပကတိယာပိ တိဗ္ဗရာဂဇာတိကော ဟောတိ။ အဘိက္ခဏံ ရာဂဇံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ပကတိယာပိ တိဗ္ဗဒေါသဇာတိကော ဟောတိ။ အဘိက္ခဏံ ဒေါသဇံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ပကတိယာပိ တိဗ္ဗမောဟဇာတိကော ဟောတိ။ အဘိက္ခဏံ မောဟဇံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ တဿိမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ မုဒုနိ ပါတုဘဝန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဝိရိယိန္ဒြိယံ သတိန္ဒြိယံ သမာဓိန္ဒြိယံ ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒံ ဣန္ဒြိယာနံ မုဒုတ္တာ ဒန္တံ အာနန္တရိယံ ပါပုဏာတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပကတိယာပိ တိဗ္ဗရာဂဇာတိကော ဟောတိ။ အဘိက္ခဏံ ရာဂဇံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ပကတိယာပိ တိဗ္ဗဒေါသဇာတိကော ဟောတိ။ အဘိက္ခဏံ ဒေါသဇံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ပကတိယာပိ တိဗ္ဗမောဟဇာတိကော ဟောတိ။ အဘိက္ခဏံ မောဟဇံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ တဿိမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ အဓိမတ္တာနိ ပါတုဘဝန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဝိရိယိန္ဒြိယံ သတိန္ဒြိယံ သမာဓိန္ဒြိယံ ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒံ ဣန္ဒြိယာနံ အဓိမတ္တတ္တာ ခိပ္ပံ အာနန္တရိယံ ပါပုဏာတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သုခါ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပကတိယာပိ န တိဗ္ဗရာဂဇာတိကော ဟောတိ။ နာဘိက္ခဏံ ရာဂဇံ ဒုက္ခံ

ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ပကတိယာပိ န တိဗ္ဗဒေါသဇာတိကော ဟောတိ၊ နာဘိက္ခဏံ ဒေါသဇံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ပကတိယာပိ န တိဗ္ဗမောဟဇာတိကော ဟောတိ၊ နာဘိက္ခဏံ မောဟဇံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ တဿိမာနိ ပဋိန္ဒြိယာနိ မုဒုနိ ပါတုဘဝန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ ပ။ ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒံ ဣန္ဒြိယာနံ မုဒုတ္တာ ဒန္တံ အာနန္တရိယံ ပါပုဏာတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သုခါ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သုခါ ပဋိပဒါ ဒိပ္ပါဘိညာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပကတိယာပိ န တိဗ္ဗရာဂဇာတိကော ဟောတိ၊ နာဘိက္ခဏံ ရာဂဇံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ပကတိယာပိ န တိဗ္ဗဒေါသဇာတိကော ဟောတိ၊ နာဘိက္ခဏံ ဒေါသဇံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ပကတိယာပိ န တိဗ္ဗမောဟဇာတိကော ဟောတိ၊ နာဘိက္ခဏံ မောဟဇံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ တဿိမာနိ ပဋိန္ဒြိယာနိ အဓိမတ္တာနိ ပါတုဘဝန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဝီရိယိန္ဒြိယံ သတိန္ဒြိယံ သမာဓိန္ဒြိယံ ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒံ ဣန္ဒြိယာနံ အဓိမတ္တတ္တာ ဒိပ္ပံ အာနန္တရိယံ ပါပုဏာတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သုခါ ပဋိပဒါ ဒိပ္ပါဘိညာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတဿော ပဋိပဒါတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-အသုဘသုတ္တ

၁၆၃။ စတဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ။ ကတမာ စတဿော? ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ၊ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒိပ္ပါဘိညာ၊ သုခါ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ၊ သုခါ ပဋိပဒါ ဒိပ္ပါဘိညာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အသုဘာနုပဿီ ကာယေ ဝိဟရတိ အာဟာရေ ပဋိကူလသညီ^၁ သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညီ^၂ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု အနိစ္စာနုပဿီ၊ မရဏသညာ ခေါ ပနဿ အဇ္ဈတ္တံ သူပဋိတာ ဟောတိ။ သော ဣမာနိ ပဉ္စ သေခဗလာနိ? ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ သဒ္ဓါဗလံ ဟိရိဗလံ ဩတ္တပ္ပဗလံ ဝီရိယဗလံ ပညာဗလံ။ တဿိမာနိ ပဋိန္ဒြိယာနိ မုဒုနိ ပါတုဘဝန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဝီရိယိန္ဒြိယံ သတိန္ဒြိယံ သမာဓိန္ဒြိယံ ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒံ ဣန္ဒြိယာနံ မုဒုတ္တာ ဒန္တံ အာနန္တရိယံ ပါပုဏာတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ။

၁-ပဋိကူလသညီ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ၂-အနဘိရတသညီ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ၃-သေက္ခဗလာနိ (သျှာ၊ ကံ)

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အသုဘာနုပဿီ ကာယေ ဝိဟရတိ အာဟာရေ ပဋိကူလသညီ သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညီ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု အနိစ္စာနုပဿီ၊ မရဏသညာ ခေါ ပနဿ အဇ္ဈတ္တံ သူပဋိတာ ဟောတိ။ သော ဣမာနိ ပဉ္စ သေခဗလာနိ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ သဒ္ဓါဗလံ။ပ။ ပညာဗလံ။ တဿိမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ အဓိမတ္တာနိ ပါတုဘဝန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ပ။ ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒံ ဣန္ဒြိယာနံ အဓိမတ္တတ္တာ ခိပ္ပံ အာနန္တရိယံ ပါပုဏာတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သုခါ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ဝီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သဗ္ဗသာဒေနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာခိဇံ ဝီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဝီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ သတော စ သမ္ပဇာနော သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ။ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ “ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ”တိ၊ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿ-ဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော ဣမာနိ ပဉ္စ သေခဗလာနိ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ သဒ္ဓါဗလံ။ပ။ ပညာဗလံ။ တဿိမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ မုဒုနိ ပါတုဘဝန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ပ။ ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒံ ဣန္ဒြိယာနံ မုဒုတ္တာ ဒန္တံ အာနန္တရိယံ ပါပုဏာတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သုခါ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ? * ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ဝီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ပ။ ဒုတိယံ ဈာနံ။ပ။ တတိယံ ဈာနံ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော ဣမာနိ ပဉ္စ သေခဗလာနိ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ သဒ္ဓါဗလံ ဟိရိဗလံ ဩတ္တပ္ပဗလံ ဝီရိယဗလံ ပညာဗလံ။ တဿိမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ အဓိမတ္တာနိ ပါတုဘဝန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဝိနိယိန္ဒြိယံ သတိန္ဒြိယံ သမာဓိန္ဒြိယံ ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒံ ဣန္ဒြိယာနံ အဓိမတ္တတ္တာ ခိပ္ပံ အာနန္တရိယံ ပါပုဏာတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စေတသော ပဋိပဒါတိ။ ။ တတိယံ။

* အဘိ ၄-၄၁ ၂-ပိဋကိ

၄-ပဌမခမသုတ္တ

၁၆၄။ စတသော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ။ ကတမာ စတသော? အက္ခမာ ပဋိပဒါ၊ ခမာ ပဋိပဒါ၊ ဒမာ ပဋိပဒါ၊ သမာ ပဋိပဒါ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အက္ခမာ ပဋိပဒါ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော^၁ အက္ခောသန္တံ ပစ္စက္ခောသတိ၊ ရောသန္တံ ပဋိရောသတိ၊ ဘဏ္ဍန္တံ ပဋိဘဏ္ဍတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အက္ခမာ ပဋိပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ခမာ ပဋိပဒါ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အက္ခောသန္တံ န ပစ္စက္ခောသတိ၊ ရောသန္တံ န ပဋိရောသတိ၊ ဘဏ္ဍန္တံ န ပဋိဘဏ္ဍတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ခမာ ပဋိပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒမာ ပဋိပဒါ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ စက္ခူနာ ရူပံ ဒိသ္မာ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ ဟောတိ နာနဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟိ၊ ယတွာဓိကရဏမေနံ စက္ခူဋ္ဌိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္တာဿဝေယျံ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ စက္ခူဋ္ဌိယံ၊ စက္ခူဋ္ဌိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ သောတေန သဒ္ဓိ သုတွာ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတွာ။ ဇိဝှိယ ရသံ သာယိတွာ။ ကာယေန ဖောဠဗ္ဗံ ဖုသိတွာ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ ဟောတိ နာနဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟိ၊ ယတွာဓိကရဏမေနံ မနိဋ္ဌိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္တာဿဝေယျံ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ မနိဋ္ဌိယံ၊ မနိဋ္ဌိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒမာ ပဋိပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမာ ပဋိပဒါ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဥပ္ပန္နံ ကာမင်္ဂတက္ကံ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ သမေတိ ဗျန္တိကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ ဥပ္ပန္နံ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ။ ပ။ ဥပ္ပန္နံ ဝိဟိံသာဝိတက္ကံ။ ဥပ္ပန္နံ ပုဗ္ဗေ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ သမေတိ ဗျန္တိကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမာ ပဋိပဒါ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတသော ပဋိပဒါတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဒုတိယခမသုတ္တ

၁၆၅။ စတသော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ။ ကတမာ စတသော? အက္ခမာ ပဋိပဒါ၊ ခမာ ပဋိပဒါ၊ ဒမာ ပဋိပဒါ၊ သမာ ပဋိပဒါ။

၁-ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော (သီ၊ သျာ၊ ဂ)

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အက္ခမာ ပဋိပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အက္ခမော ဟောတိ သီတဿ ဥက္ကဿ ဇိဗစ္ဆာယ ပိပါသာယ ခုံသမကသဝါတာတပသရီသပသမ္ပဿာနံ ဒုရုတ္တာနံ ဒုရာဂတာနံ ဝစနပထာနံ၊ ဥပ္ပန္နာနံ သာရိရိကာနံ ဝေဒနာနံ ဒုက္ခာနံ တိဗ္ဗာနံ ခရာနံ ကဋ္ဌကာနံ အသာတာနံ အမနာပါနံ ပါဏဟရာနံ အနဓိဝါသကဇာတိကော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အက္ခမာ ပဋိပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ခမာ ပဋိပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ခမော ဟောတိ သီတဿ ဥက္ကဿ ဇိဗစ္ဆာယ ပိပါသာယ ခုံသမကသဝါတာတပသရီသပသမ္ပဿာနံ ဒုရုတ္တာနံ ဒုရာဂတာနံ ဝစနပထာနံ၊ ဥပ္ပန္နာနံ သာရိရိကာနံ ဝေဒနာနံ ဒုက္ခာနံ တိဗ္ဗာနံ ခရာနံ ကဋ္ဌကာနံ အသာတာနံ အမနာပါနံ ပါဏဟရာနံ အနဓိဝါသကဇာတိကော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ခမာ ပဋိပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒမာ ပဋိပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ စက္ခန္ဓာ ရူပံ ဒိဿှာ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ။ ပ။ သောတေန သဒ္ဓိံ သုဘွာ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိဘွာ။ ဇိဝှိယ ရသံ သာယိဘွာ။ ကာယေန ဖောဠုပ္ပံ ဖုသိဘွာ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ နာနုဗျန္တဂ္ဂါဟီ၊ ယတွာမိကရဏမေန မနိန္ဒြိယံ အသံဝုဘံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္တာဿဝေယျံ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ မနိန္ဒြိယံ၊ မနိန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒမာ ပဋိပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမာ ပဋိပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ နာမိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ သမေတိ ဗျန္တိကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ ဥပ္ပန္နံ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ။ ပ။ ဥပ္ပန္နံ ဝိဟိံ သာဝိတက္ကံ။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ နာမိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ သမေတိ ဗျန္တိကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမာ ပဋိပဒါ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတဿော ပဋိပဒါတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ဥဘယသုတ္တ

၁၆၆။ စတဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ။ ကတမာ စတဿော? ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ၊ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒိပ္ပါဘိညာ၊ သုခါ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ၊ သုခါ ပဋိပဒါ ဒိပ္ပါဘိညာ။

တကြ ဘိက္ခဝေ ယာယံ ပဋိပဒါ ဒုက္ခာ ဒန္ဓာဘိညာ၊ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ ဥဘယေနော ဟိနာ အက္ခာယတိ။ ယမ္မာယံ ပဋိပဒါ ဒုက္ခာ၊ ဣမိနာပါယံ ဟိနာ အက္ခာယတိ။ ယမ္မာယံ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာ၊ ဣမိနာပါယံ ဟိနာ အက္ခာယတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ ဥဘယေနော ဟိနာ အက္ခာယတိ။

တကြ ဘိက္ခဝေ ယာယံ ပဋိပဒါ ဒုက္ခာ ဒိပ္ပါဘိညာ၊ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ ဒုက္ခတ္တာ ဟိနာ အက္ခာယတိ။

တကြ ဘိက္ခဝေ ယာယံ ပဋိပဒါ သုခါ ဒန္ဓာဘိညာ၊ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ ဒန္ဓတ္တာ ဟိနာ အက္ခာယတိ။

တကြ ဘိက္ခဝေ ယာယံ ပဋိပဒါ သုခါ ဒိပ္ပါဘိညာ၊ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ ဥဘယေနော ပဏီတာ အက္ခာယတိ။ ယမ္မာယံ ပဋိပဒါ သုခါ၊ ဣမိနာပါယံ ပဏီတာ အက္ခာယတိ။ ယမ္မာယံ ပဋိပဒါ ဒိပ္ပါ၊ ဣမိနာပါယံ ပဏီတာ အက္ခာယတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ ဥဘယေနော ပဏီတာ အက္ခာယတိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတဿော ပဋိပဒါတိ။ ။ဆဋ္ဌ။

၇-မဟာမောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တ

၁၆၇။ အထ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ယေနာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာ-
နော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနေန
သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ
နိသိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္ဓော ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အာယသ္မန္တံ
မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ တေဒဝေါစ—

စတဿော ဣမာ အာဂုသော မောဂ္ဂလ္လာန ပဋိပဒါ။ ကတမာ စတဿော ?
ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ၊ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒိပ္ပါဘိညာ၊ သုခါ ပဋိပဒါ
ဒန္ဓာဘိညာ၊ သုခါ ပဋိပဒါ ဒိပ္ပါဘိညာ။ ဣမာ ခေါ အာဂုသော စတဿော
ပဋိပဒါ။ ဣမာဘိ အာဂုသော စတုန္တံ ပဋိပဒါနံ^၁ ကတမံ တေ ပဋိပဒံ အာဂဗ္ဗ
အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တန္တိ။

စတဿော ဣမာ အာဂုသော သာရိပုတ္တ ပဋိပဒါ။ ကတမာ စတဿော ?
ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ၊ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒိပ္ပါဘိညာ၊ သုခါ ပဋိပဒါ
ဒန္ဓာဘိညာ၊ သုခါ ပဋိပဒါ ဒိပ္ပါဘိညာ။ ဣမာ ခေါ အာဂုသော စတဿော

၁-စတဿန္တံ ပဋိပဒါနံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ)

ပဋိပဒါ။ ဣမာသံ အာဝုသော စတုန္တံ ပဋိပဒါနံ ယာယံ ပဋိပဒါ ဒုက္ခာ ခိပ္ပါဘိညာ၊
ဣမံ မေ ပဋိပဒံ အာဂမ္မ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တန္တိ။

ဂ-သာရိပုတ္တသုတ္တ

၁၆၈။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ယေနာယသ္မာ
သာရိပုတ္တော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တေန
သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏိယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ
နိသိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္ဓော ခေါ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော အာယသ္မန္တံ
သာရိပုတ္တံ တေဒဝေါစ—

စတသော ဣမာ အာဝုသော သာရိပုတ္တ ပဋိပဒါ။ ကတမာ စတသော?
ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္တာဘိညာ၊ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ၊ သုခါ ပဋိပဒါ
ဒန္တာဘိညာ၊ သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ။ ဣမာ ခေါ အာဝုသော စတသော
ပဋိပဒါ။ ဣမာသံ အာဝုသော စတုန္တံ ပဋိပဒါနံ ကတမံ တေ ပဋိပဒံ အာဂမ္မ
အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တန္တိ။

စတသော ဣမာ အာဝုသော မောဂ္ဂလ္လာန ပဋိပဒါ။ ကတမာ စတသော?
ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္တာဘိညာ၊ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ၊ သုခါ ပဋိပဒါ
ဒန္တာဘိညာ၊ သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ။ ဣမာ ခေါ အာဝုသော စတသော
ပဋိပဒါ။ ဣမာသံ အာဝုသော စတုန္တံ ပဋိပဒါနံ ယာယံ ပဋိပဒါ သုခါ ခိပ္ပါဘိညာ၊
ဣမံ မေ ပဋိပဒံ အာဂမ္မ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တန္တိ။ ။ အဋ္ဌမံ။

၉-သသင်္ခါရသုတ္တ

၁၆၉။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။
ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ သသင်္ခါရ-
ပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ၊ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကာယဿ ဘေဒါ
သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ၊ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌေ
ဓမ္မေ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ၊ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော
ကာယဿ ဘေဒါ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ?
ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အသုဘာနုပဿီ ကာယေ ဝိဟရတိ အာဟာရေ
ပဋိကူလသညီ သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညီ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု အနိစ္စာနုပဿီ။

မရဏသညာ ခေါ် ပနဿ အဇ္ဈတ္တံ သူပဋိတာ ဟောတိ။ သော ဣမာနံ ပဉ္စ
 သေခဗလာနိ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ သဒ္ဓါဗလံ ဟိရိဗလံ ဩတ္တပ္ပဗလံ
 ဝိရိယဗလံ ပညာဗလံ။ တဿိမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ အဓိမတ္တာနိ ပါတုဘဝန္တိ
 သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဝိရိယိန္ဒြိယံ သတိန္ဒြိယံ သမာဓိန္ဒြိယံ ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒ
 ဣန္ဒြိယာနံ အဓိမတ္တတ္တာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ
 ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ကာယဿ ဘေဒါ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ
 ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အသုဘာနုပဿီ ကာယေ ဝိဟရတိ အာဟာရေ
 ပဋိကူလသညီ သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညီ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု အနိစ္စာနုပဿီ၊
 မရဏသညာ ခေါ် ပနဿ အဇ္ဈတ္တံ သူပဋိတာ ဟောတိ။ သော ဣမာနံ
 ပဉ္စ သေခဗလာနိ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ သဒ္ဓါဗလံ ဟိရိဗလံ ဩတ္တပ္ပဗလံ
 ဝိရိယဗလံ ပညာဗလံ။ တဿိမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ မုဒုနိ ပါတုဘဝန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ
 ဝိရိယိန္ဒြိယံ သတိန္ဒြိယံ သမာဓိန္ဒြိယံ ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒ
 ဣန္ဒြိယာနံ မုဒုတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ
 ပုဂ္ဂလော ကာယဿ ဘေဒါ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ?
 ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ။ပ။ ပဌမံ ဈာနံ။ပ။ ဒုတိယံ
 ဈာနံ။ပ။ တတိယံ ဈာနံ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။
 သော ဣမာနံ ပဉ္စ သေခဗလာနိ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ သဒ္ဓါဗလံ။ပ။
 ပညာဗလံ။ တဿိမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ အဓိမတ္တာနိ ပါတုဘဝန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ပ။
 ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒ ဣန္ဒြိယာနံ အဓိမတ္တတ္တာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ
 အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ
 အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ကာယဿ ဘေဒါ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ
 ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ။ပ။ ပဌမံ ဈာနံ။ပ။
 ဒုတိယံ ဈာနံ။ပ။ တတိယံ ဈာနံ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ သော
 ဣမာနံ ပဉ္စ သေခဗလာနိ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ သဒ္ဓါဗလံ ဟိရိဗလံ ဩတ္တပ္ပဗလံ
 ဝိရိယဗလံ ပညာဗလံ။ တဿိမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ။ပ။ ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒ
 ဣန္ဒြိယာနံ မုဒုတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ
 ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ကာယဿ ဘေဒါ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ ဣမေ
 ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ယုဂနန္ဒသုတ္တ

၁၇၀။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ကောသမ္ဗိယံ ဝိဟရတိ ဘောသိတာရာမေ။ တတြိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “အာဂုသော ဘိက္ခဝေ”တိ။ “အာဂုသော”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ပစ္စယောသုံ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော တေဒဂေါစ—

ယော ဟိ ကောစိ အာဂုသော ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနိ ဝါ မမ သန္တိကေ အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ^၁ ဗျာကရေတိ၊ သဗ္ဗော သော စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ ဧတေသံ ဝါ အညတရေန။

ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣမ အာဂုသော ဘိက္ခု သမထပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဝိပဿနံ ဘာဝေတိ၊ တဿ သမထပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဝိပဿနံ ဘာဝယတော မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ၊ သော တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလိကရေတိ။ တဿ တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတော ဘာဝယတော ဗဟုလိကရေတော သံယောဇနာနိ ပဟိယန္တိ၊ အနုသယာ ဗျန္တိဟောန္တိ။

ပုန စပရံ အာဂုသော ဘိက္ခု ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ သမထံ ဘာဝေတိ၊ တဿ ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ သမထံ ဘာဝယတော မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ၊ သော တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလိကရေတိ။ တဿ တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတော ဘာဝယတော ဗဟုလိကရေတော သံယောဇနာနိ ပဟိယန္တိ၊ အနုသယာ ဗျန္တိဟောန္တိ။

ပုန စပရံ အာဂုသော ဘိက္ခု သမထဝိပဿနံ ယုဂနန္ဒံ ဘာဝေတိ၊ တဿ သမထဝိပဿနံ ယုဂနန္ဒံ ဘာဝယတော မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ၊ သော တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလိကရေတိ။ တဿ တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတော ဘာဝယတော ဗဟုလိကရေတော သံယောဇနာနိ ပဟိယန္တိ၊ အနုသယာ ဗျန္တိဟောန္တိ။

ပုန စပရံ အာဂုသော ဘိက္ခုနော ဓမ္မဒ္ဓစ္စဝိဂ္ဂဟိတံ မာနသံ ဟောတိ၊ ဟောတိ သော အာဂုသော သမယော ယံ တံ စိတ္တံ အဇ္ဈတ္တမေဝ သန္တိဋ္ဌတိ သန္တိသီဒတိ ဧကောဒိ ဟောတိ သမာဓိယတိ၊ တဿ မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ၊ သော တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလိကရေတိ။ တဿ တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတော

၁-အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ (က) ၃ ၉-၂၀၃-ပိဋေ ဖရိသန္တိဒါမဂ္ဂေပိ။

ဘာဝယတော ဗဟုလိကရောတော သံယောဇနာနိ ပဟိယန္တိ၊ အနုသယာ ဗျန္တိဟောန္တိ။

ယော ဟိ ကောစိ အာဂုသော ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနီ ဝါ မမ သန္တိကေ အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ ဗျာကရေတိ၊ သဗ္ဗော သော ဣမေဟိ စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ ဧတေသံ ဝါ အညတရေနာတိ။

ပဋိပဒါဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

တသျဒ္ဓါနံ

သံခိတ္တံ ဝိတ္ထာရာသုဘံ၊ ဒွေ ခမာ ဥဘယေန စ။
မောဂ္ဂုလ္လာနော သာရိပုတ္တော၊ သသင်္ခါရံ ယုဂနဋ္ဌေန စာတိ။

(၁၀) ၃-သဗ္ဗေတနိယဝဂ္ဂံ

၁-စေတနာသုတ္တ

၁၇၁။ * ကာယေ ဝါ ဘိက္ခဝေ သတိ ကာယသဗ္ဗေတနာဟေတု ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ၊ ဝါစာယ ဝါ ဘိက္ခဝေ သတိ ဝစီသဗ္ဗေတနာဟေတု ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ၊ မနေ ဝါ ဘိက္ခဝေ သတိ မနောသဗ္ဗေတနာဟေတု ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာဝ။

သာမံ ဝါ တံ ဘိက္ခဝေ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ ယံပစ္စယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ ပရေ ဝါ'ဿ တံ ဘိက္ခဝေ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေန္တိ၊ ယံပစ္စယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ သမ္ပဇာနော ဝါ တံ ဘိက္ခဝေ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ ယံပစ္စယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ အသမ္ပဇာနော ဝါ တံ ဘိက္ခဝေ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ ယံပစ္စယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။

သာမံ ဝါ တံ ဘိက္ခဝေ ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ ယံပစ္စယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ ပရေ ဝါ'ဿ တံ ဘိက္ခဝေ ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေန္တိ၊ ယံပစ္စယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ သမ္ပဇာနော ဝါ တံ ဘိက္ခဝေ

* အဘိ ၄-၂၉၀-ပိဋကိ။

၁-ပရေ ဝါ တဿ (က)

ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ ယံပစ္စယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ အသမ္ပဇာနော ဝါ တံ ဘိက္ခဝေ ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ ယံပစ္စယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။

သာမံ ဝါ တံ ဘိက္ခဝေ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ ယံပစ္စယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ ပရေ ဝါ'ဿ တံ ဘိက္ခဝေ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေန္တိ၊ ယံပစ္စယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ သမ္ပဇာနော ဝါ တံ ဘိက္ခဝေ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ ယံပစ္စယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ အသမ္ပဇာနော ဝါ တံ ဘိက္ခဝေ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ ယံပစ္စယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။

ဣမေသု ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေသု အဝိဇ္ဇာ အနုပတိတာ၊ အဝိဇ္ဇာယတွေဝ အသေသ-
ဝိရာဂနိရောဓာ သော ကာယော န ဟောတိ၊ ယံပစ္စယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ
သုခဒုက္ခံ။ သာ ဝါစာ န ဟောတိ၊ ယံပစ္စယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။
သော မနော န ဟောတိ၊ ယံပစ္စယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ ခေတ္တံ
တံ န ဟောတိ။ ပ။ ဝတ္ထု တံ န ဟောတိ။ ပ။ အာယတနံ ဘံ န ဟောတိ။ ပ။
အဓိကရဏံ တံ န ဟောတိ၊ ယံပစ္စယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခန္တိ။

စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အတ္တဘာဝပဋိလာဘာ။ ကတမေ စတ္တာရော?
အတ္တိ ဘိက္ခဝေ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ ယသ္မိံ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော
အတ္တသဗ္ဗေတနာ ကမတိ နော ပရသဗ္ဗေတနာ။ အတ္တိ ဘိက္ခဝေ အတ္တ-
ဘာဝပဋိလာဘော၊ ယသ္မိံ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော ပရသဗ္ဗေတနာ ကမတိ နော
အတ္တသဗ္ဗေတနာ။ အတ္တိ ဘိက္ခဝေ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ ယသ္မိံ အတ္တ-
ဘာဝပဋိလာဘော အတ္တသဗ္ဗေတနာ စ ကမတိ ပရသဗ္ဗေတနာ စ။ အတ္တိ
ဘိက္ခဝေ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ ယသ္မိံ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော နေဝတ္တ-
သဗ္ဗေတနာ ကမတိ နော ပရသဗ္ဗေတနာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော
အတ္တဘာဝပဋိလာဘာတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ သာဒိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ—ဣမဿ ခေါ
အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ
အာဇာနာမိ—တကြ ဘန္တေ ယာယံ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ ယသ္မိံ အတ္တ-
ဘာဝပဋိလာဘော အတ္တသဗ္ဗေတနာ ကမတိ နော ပရသဗ္ဗေတနာ၊ အတ္တသဗ္ဗေ-
တနာဟေတု တေသံ သတ္တာနံ တမှာ ကာယာ စုတိ ဟောတိ။ တကြ ဘန္တေ ယာယံ

အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ ယသ္မိံ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော ပရသဇ္ဇေတနာ ကမတိ
 နော အတ္တသဇ္ဇေတနာ၊ ပရသဇ္ဇေတနာဟေတု တေသံ သတ္တာနံ တမှာ ကာယာ
 စုတိ ဟောတိ။ တတြ ဘန္တေ ယာယံ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ ယသ္မိံ အတ္တ-
 ဘာဝပဋိလာဘော အတ္တသဇ္ဇေတနာ စ ကမတိ ပရသဇ္ဇေတနာ စ။ အတ္တ-
 သဇ္ဇေတနာ စ ပရသဇ္ဇေတနာ စ ဟေတု တေသံ သတ္တာနံ တမှာ ကာယာ
 စုတိ ဟောတိ။ တတြ ဘန္တေ ယာယံ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ ယသ္မိံ
 အတ္တဘာဝပဋိလာဘော နေဝ အတ္တသဇ္ဇေတနာ ကမတိ နော ပရသဇ္ဇေတနာ။
 ကတမေ တေန ဒေဝါ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ။ နေဝသညာနာသညာယတနူပဂါ သာရိပုတ္တ
 ဒေဝါ တေန ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ။

ကော န ခေါ ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စေ သတ္တာ
 တမှာ ကာယာ စုတာ အာဂါမိနော ဟောန္တိ အာဂန္တာရော ဣတ္ထတ္တိ။ ကော
 ပန ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စေ သတ္တာ တမှာ
 ကာယာ စုတာ အနာဂါမိနော ဟောန္တိ အနာဂန္တာရော ဣတ္ထတ္တိ။ ဣဓ
 သာရိပုတ္တ ကေစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ဩရုက္ခာဂိယာနိ လံယောဇနာနိ အပ္ပဟိနာနိ
 ဟောန္တိ။ သော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊
 သော တဒဿာဒေတိ တံ နိကာမေတိ၊ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ
 ဌိတော တဒဓိမုတ္တော တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိ အပရိဟိနော ကာလံ ကုရုမာနော
 နေဝသညာနာသညာယတနူပဂါနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ သော
 တတော စုတော အာဂါမိ ဟောတိ အာဂန္တာ ဣတ္ထတ္တိ။

ဣဓ ပန သာရိပုတ္တ ကေစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ဩရုက္ခာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ
 ပဟိနာနိ ဟောန္တိ။ သော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ
 ဝိဟရတိ။ သော တဒဿာဒေတိ တံ နိကာမေတိ၊ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။
 တတ္ထ ဌိတော တဒဓိမုတ္တော တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိ အပရိဟိနော ကာလံ
 ကုရုမာနော နေဝသညာနာသညာယတနူပဂါနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ၊
 သော တတော စုတော အနာဂါမိ ဟောတိ အနာဂန္တာ ဣတ္ထတ္တိ။

အယံ ခေါ သာရိပုတ္တ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စေ သတ္တာ
 တမှာ ကာယာ စုတာ အာဂါမိနော ဟောန္တိ အာဂန္တာရော ဣတ္ထတ္တိ။ အယံ ပန
 သာရိပုတ္တ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စေ သတ္တာ တမှာ
 ကာယာ စုတာ အနာဂါမိနော ဟောန္တိ အနာဂန္တာရော ဣတ္ထတ္တိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဝိဘတ္တိသုတ္တ

၁၇၂။ တတြ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “အာဝုသော ဘိက္ခုဝေ”တိ။ “အာဝုသော”တိ ခေါတေ ဘိက္ခု အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ပစ္စဿောသုံ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေဒဝေါစ—

အဗ္ဗမာသုပသမ္ပန္နေန မေ အာဝုသော အတ္ထပဋိသန္တိဒါ သန္တိကတာ ဩဓိသော ဗျဉ္ဇနသော၊ တမဟံ အနေကပရိယာယေန အာစိက္ခာမိ ဒေသေမိ ပညာပေမိ ပဋ္ဌပေမိ ဝိဝရာမိ ဝိဘဇာမိ ဥတ္တာနိကရောမိ။ ယဿ ခေါ ပနဿ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ၊ သော မံ ပဉ္ဇေန၊ အဟံ ဝေယျာကရဏေန။ သမ္ပုဒိဘူတော နော သတ္တာ၊ ယော နော ဓမ္မာနံ သုကုသလော။

အဗ္ဗမာသုပသမ္ပန္နေန မေ အာဝုသော ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ သန္တိကတာ ဩဓိသော ဗျဉ္ဇနသော၊ တမဟံ အနေကပရိယာယေန အာစိက္ခာမိ ဒေသေမိ ပညာပေမိ ပဋ္ဌပေမိ ဝိဝရာမိ ဝိဘဇာမိ ဥတ္တာနိကရောမိ။ ယဿ ခေါ ပနဿ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ၊ သော မံ ပဉ္ဇေန၊ အဟံ ဝေယျာကရဏေန။ သမ္ပုဒိဘူတော နော သတ္တာ၊ ယော နော ဓမ္မာနံ သုကုသလော။

အဗ္ဗမာသုပသမ္ပန္နေန မေ အာဝုသော နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါ သန္တိကတာ ဩဓိသော ဗျဉ္ဇနသော၊ တမဟံ အနေကပရိယာယေန အာစိက္ခာမိ ဒေသေမိ ပညာပေမိ ပဋ္ဌပေမိ ဝိဝရာမိ ဝိဘဇာမိ ဥတ္တာနိကရောမိ။ ယဿ ခေါ ပနဿ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ၊ သော မံ ပဉ္ဇေန၊ အဟံ ဝေယျာကရဏေန။ သမ္ပုဒိဘူတော နော သတ္တာ၊ ယော နော ဓမ္မာနံ သုကုသလော။

အဗ္ဗမာသုပသမ္ပန္နေန မေ အာဝုသော ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါ သန္တိကတာ ဩဓိသော ဗျဉ္ဇနသော၊ တမဟံ အနေကပရိယာယေန အာစိက္ခာမိ ဒေသေမိ ပညာပေမိ ပဋ္ဌပေမိ ဝိဝရာမိ ဝိဘဇာမိ ဥတ္တာနိကရောမိ။ ယဿ ခေါ ပနဿ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ၊ သော မံ ပဉ္ဇေန၊ အဟံ ဝေယျာကရဏေန။ သမ္ပုဒိဘူတော နော သတ္တာ၊ ယော နော ဓမ္မာနံ သုကုသလောတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-မဟာကောဠိကသုတ္တ

၁၇၃။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကောဠိကော ယေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။

ကေမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ အာယသ္မာ မဟာကောဠိကော အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ တေဒဝေါစ—

“ဆန္တံ အာရုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ အတ္တညံ ကိဉ္စိတိ။ မာ ဟေဝံ အာရုသော။ ဆန္တံ အာရုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ နတ္ထညံ ကိဉ္စိတိ။ မာ ဟေဝံ အာရုသော။ ဆန္တံ အာရုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ အတ္ထိ စ နတ္ထိ စ အညံ ကိဉ္စိတိ။ မာ ဟေဝံ အာရုသော။ ဆန္တံ အာရုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ နေဝတ္ထိ နော နတ္ထညံ ကိဉ္စိတိ။ မာ ဟေဝံ အာရုသော။

“ဆန္တံ အာရုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ အတ္တညံ ကိဉ္စိတိ”တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော “မာ ဟေဝံ အာရုသော”တိ ဝဒေသိ။ “ဆန္တံ အာရုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ နတ္ထညံ ကိဉ္စိတိ”တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော “မာ ဟေဝံ အာရုသော”တိ ဝဒေသိ။ “ဆန္တံ အာရုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ အတ္ထိ စ နတ္ထိ စ အညံ ကိဉ္စိတိ”တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော “မာ ဟေဝံ အာရုသော”တိ ဝဒေသိ။ “ဆန္တံ အာရုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ နေဝတ္ထိ နော နတ္ထညံ ကိဉ္စိတိ”တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော “မာ ဟေဝံ အာရုသော”တိ ဝဒေသိ။ ယထာ ကထံ ပန အာရုသော ဣမဿ ဘာသိတဿ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ။

“ဆန္တံ အာရုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ အတ္တညံ ကိဉ္စိတိ”တိ ဣတိ ဝဒံ အပ္ပပဉ္စံ ပပဇ္ဇေတိ။ “ဆန္တံ အာရုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ နတ္ထညံ ကိဉ္စိတိ”တိ ဣတိ ဝဒံ အပ္ပပဉ္စံ ပပဇ္ဇေတိ။ “ဆန္တံ အာရုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ အတ္ထိ စ နတ္ထိ စ အညံ ကိဉ္စိတိ”တိ ဣတိ ဝဒံ အပ္ပပဉ္စံ ပပဇ္ဇေတိ။ “ဆန္တံ အာရုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ နေဝတ္ထိ နော နတ္ထညံ ကိဉ္စိတိ”တိ ဣတိ ဝဒံ အပ္ပပဉ္စံ ပပဇ္ဇေတိ။ ယာဝတာ အာရုသော ဆန္တံ ဖဿာယတနာနံ ဂတိ၊ တာဝတာ ပပဉ္စဿ ဂတိ။ ယာဝတာ ပပဉ္စဿ ဂတိ၊ တာဝတာ ဆန္တံ ဖဿာယတနာနံ ဂတိ။ ဆန္တံ အာရုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ ပပဉ္စနိရောဓော ပပဉ္စရူပသမောတိ။ ။တတိယံ။

၄-အာနန္ဒသုတ္တ

၁၇၄။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေနာယသ္မာ မဟာ- ကောဠိကော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ မဟာကောဠိကေန

သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ကေမန္တံ
နိသိဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော အာယသ္မန္တံ မဟာ-
ကောဠိကံ တေဒဝေါစ—

“ဆန္ဒံ အာဂုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓော အတ္တညံ
ကိဉ္စိ”တိ။ မာ ဟေဝံ အာဂုသော။ ဆန္ဒံ အာဂုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသ-
ဝိရာဂနိရောဓော နတ္ထညံ ကိဉ္စိတိ။ မာ ဟေဝံ အာဂုသော။ ဆန္ဒံ အာဂုသော
ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓော အတ္ထိ စ နတ္ထိ စ အညံ ကိဉ္စိတိ။
မာ ဟေဝံ အာဂုသော။ ဆန္ဒံ အာဂုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂ-
နိရောဓော နေဝတ္ထိ နော နတ္ထညံ ကိဉ္စိတိ။ မာ ဟေဝံ အာဂုသော။

“ဆန္ဒံ အာဂုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓော အတ္တညံ
ကိဉ္စိ”တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော “မာ ဟေဝံ အာဂုသော”တိ ဝဒေသိ။ “ဆန္ဒံ
အာဂုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓော နတ္ထညံ ကိဉ္စိ”တိ ဣတိ
ပုဋ္ဌော သမာနော “မာ ဟေဝံ အာဂုသော”တိ ဝဒေသိ။ “ဆန္ဒံ အာဂုသော
ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓော အတ္ထိ စ နတ္ထိ စ အညံ ကိဉ္စိ”တိ
ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော “မာ ဟေဝံ အာဂုသော”တိ ဝဒေသိ။ “ဆန္ဒံ အာဂုသော
ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓော နေဝတ္ထိ နော နတ္ထညံ ကိဉ္စိ”တိ
ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော “မာ ဟေဝံ အာဂုသော”တိ ဝဒေသိ။ ယကာ ကထံ
ပနာဂုသော ဣမဿ ဘာသိတဿ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ။

“ဆန္ဒံ အာဂုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓော အတ္တညံ
ကိဉ္စိ”တိ ဣတိ ဝဒံ အပ္ပပဉ္စံ ပပဉ္စေတိ။ “ဆန္ဒံ အာဂုသော ဖဿာယတနာနံ
အသေသဝိရာဂနိရောဓော နတ္ထညံ ကိဉ္စိ”တိ ဣတိ ဝဒံ အပ္ပပဉ္စံ ပပဉ္စေတိ။ “ဆန္ဒံ
အာဂုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓော အတ္ထိ စ နတ္ထိ စ အညံ
ကိဉ္စိ”တိ ဣတိ ဝဒံ အပ္ပပဉ္စံ ပပဉ္စေတိ။ “ဆန္ဒံ အာဂုသော ဖဿာယတနာနံ
အသေသဝိရာဂနိရောဓော နေဝတ္ထိ နော နတ္ထညံ ကိဉ္စိ”တိ ဣတိ ဝဒံ အပ္ပပဉ္စံ
ပပဉ္စေတိ။ ယာဝတာ အာဂုသော ဆန္ဒံ ဖဿာယတနာနံ ဂတိ၊ တာဝတာ
ပပဉ္စဿ ဂတိ။ ယာဝတာ ပပဉ္စဿ ဂတိ၊ တာဝတာ ဆန္ဒံ ဖဿာယတနာနံ
ဂတိ။ ဆန္ဒံ အာဂုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓော ပပဉ္စ-
နိရောဓော ပပဉ္စရူပသမောတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဥပဝါဏသုတ္တ

၁၇၅။ အထ ခေါ် အာယသ္မာ ဥပဝါဏော ယေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္ဓော ခေါ် အာယသ္မာ ဥပဝါဏော အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ တေဒဝေါစ— “ကိံ န ခေါ် အာဂုသော သာရိပုတ္တ ဝိဇ္ဇာယန္တကရော ဟောတိ”တိ။ နော ဟိဒံ အာဂုသော။ ကိံ ပနာဂုသော သာရိပုတ္တ စရဏေနန္တကရော ဟောတိတိ။ နော ဟိဒံ အာဂုသော။ ကိံ ပနာဂုသော သာရိပုတ္တ ဝိဇ္ဇာစရဏေနန္တကရော ဟောတိတိ။ နော ဟိဒံ အာဂုသော။ ကိံ ပနာဂုသော သာရိပုတ္တ အညတြိ ဝိဇ္ဇာစရဏေနန္တကရော ဟောတိတိ။ နော ဟိဒံ အာဂုသော။

“ကိံ န ခေါ် အာဂုသော သာရိပုတ္တ ဝိဇ္ဇာယန္တကရော ဟောတိ”တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော “နော ဟိဒံ အာဂုသော”တိ ဝဒေသိ။ “ကိံ ပနာဂုသော သာရိပုတ္တ စရဏေနန္တကရော ဟောတိ”တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော “နော ဟိဒံ အာဂုသော”တိ ဝဒေသိ။ “ကိံ ပနာဂုသော သာရိပုတ္တ ဝိဇ္ဇာစရဏေနန္တကရော ဟောတိ”တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော “နော ဟိဒံ အာဂုသော”တိ ဝဒေသိ။ “ကိံ ပနာဂုသော သာရိပုတ္တ အညတြိ ဝိဇ္ဇာစရဏေနန္တကရော ဟောတိ”တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော “နော ဟိဒံ အာဂုသော”တိ ဝဒေသိ။ ယထာ ကထံ ပနာဂုသော အန္တကရော ဟောတိတိ။

ဝိဇ္ဇာယံ စေ အာဂုသော အန္တကရော အဘဝိဿ၊ သဥပါဒါနောဝ သမာနော အန္တကရော အဘဝိဿ။ စရဏေန စေ အာဂုသော အန္တကရော အဘဝိဿ၊ သဥပါဒါနောဝ သမာနော အန္တကရော အဘဝိဿ။ ဝိဇ္ဇာစရဏေန စေ အာဂုသော အန္တကရော အဘဝိဿ၊ သဥပါဒါနောဝ သမာနော အန္တကရော အဘဝိဿ။ အညတြိ ဝိဇ္ဇာစရဏေန စေ အာဂုသော အန္တကရော အဘဝိဿ၊ ပုထုဇ္ဇနော အန္တကရော အဘဝိဿ။ ပုထုဇ္ဇနော ဟိ အာဂုသော အညတြိ ဝိဇ္ဇာစရဏေန၊ စရဏဝိပန္နော မေါ အာဂုသော ယထာဘူတံ န ဇာနာတိ န ပဿတိ။ စရဏသမ္ပန္နော ယထာဘူတံ ဇာနာတိ ပဿတိ၊ ယထာဘူတံ ဇာနံ ပဿံ အန္တကရော ဟောတိတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-အာယာစနသုတ္တ

၁၇၆။ သဒ္ဓေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ သမ္မာ အာယာစမာနော အာယာစေယျ “တာဒိသော ဟောမိ၊ ယာဒိသာ သာရိပုတ္တမောပ္ပလ္လာနာ”တိ။ သော

၁-၈၈-ပိဋကိ ဣဒံ သုတ္တံ အာဂုတံ။

ဘိက္ခဝေ တုလာ ဧတံ ပမာဏံ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ယဒိဒ္ဓိ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ။

သဒ္ဓေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနီ ဧဝံ သမ္မာ အာယာစမာနာ အာယာစေယျ “တာဒိသာ ဟောမိ၊ ယာဒိသာ ခေမာ စ ဘိက္ခုနီ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ စာ”တိ။ သော ဘိက္ခဝေ တုလာ ဧတံ ပမာဏံ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနီနံ ယဒိဒ္ဓိ ခေမာ စ ဘိက္ခုနီ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ စ။

သဒ္ဓေါ ဘိက္ခဝေ ဥပါသကော ဧဝံ သမ္မာ အာယာစမာနော အာယာစေယျ “တာဒိသော ဟောမိ၊ ယာဒိသော စိတ္တော စ ဂဟပတိ ဟတ္ထကော စ အာဠဝကော”တိ။ သော ဘိက္ခဝေ တုလာ ဧတံ ပမာဏံ မမ သာဝကာနံ ဥပါသကာနံ ယဒိဒ္ဓိ စိတ္တော စ ဂဟပတိ ဟတ္ထကော စ အာဠဝကော။

သဒ္ဓေါ ဘိက္ခဝေ ဥပါသိကာ ဧဝံ သမ္မာ အာယာစမာနာ အာယာစေယျ “တာဒိသာ ဟောမိ၊ ယာဒိသာ ခုဇ္ဇုတ္တရာ စ ဥပါသိကာ ဝေဠုကဏ္ဍကိယာ စ နန္ဒမာတာ”တိ။ သော ဘိက္ခဝေ တုလာ ဧတံ ပမာဏံ မမ သာဝကာနံ ဥပါသိကာနံ ယဒိဒ္ဓိ ခုဇ္ဇုတ္တရာ စ ဥပါသိကာ ဝေဠုကဏ္ဍကိယာ စ နန္ဒမာတာတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ရာဟုလသုတ္တ

၁၇၇။ အထ ခေါ အာယသ္မာ ရာဟုလော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိဘွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေဘွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသီန္တံ ခေါ အာယသ္မန္တံ ရာဟုလံ ဘဂဝါ တေဒဝေါဇ—

ယာ စ ရာဟုလ အဇ္ဈတ္တိကာ ပထဝီဓာတု ယာ စ ဗာဟိရာ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတုရေဝေသာ၊ တံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒိသ္မာ ပထဝီဓာတုယာ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ပထဝီဓာတုယာ စိတ္တံ ဝိရာဇေတိ။

ယာ စ ရာဟုလ အဇ္ဈတ္တိကာ အာပေါဓာတု ယာ စ ဗာဟိရာ အာပေါဓာတု၊ အာပေါဓာတုရေဝေသာ၊ တံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒိသ္မာ အာပေါဓာတုယာ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ အာပေါဓာတုယာ စိတ္တံ ဝိရာဇေတိ။

ယာ စ ရာဟုလ အဇ္ဈတ္တိကာ တေဇောဓာတု ယာ စ ဗာဟိရာ တေဇောဓာတု၊
တေဇောဓာတုရေဝေသာ၊ တံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော
အတ္တာ”တိ ဝေမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဝေမေတံ ယထာဘူတံ
သမ္ပပ္ပညာယ ဒိသ္မာ တေဇောဓာတုယာ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ တေဇောဓာတုယာ စိတ္တံ
ဝိရာဇေတိ။

ယာ စ ရာဟုလ အဇ္ဈတ္တိကာ ဝါယောဓာတု ယာ စ ဗာဟိရာ ဝါယောဓာတု၊
ဝါယောဓာတုရေဝေသာ၊ တံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော
အတ္တာ”တိ ဝေမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဝေမေတံ ယထာဘူတံ
သမ္ပပ္ပညာယ ဒိသ္မာ ဝါယောဓာတုယာ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဝါယောဓာတုယာ စိတ္တံ
ဝိရာဇေတိ။

ယတော ခေါ ရာဟုလ ဘိက္ခု၊ ဣမာသု စတုသု ဓာတုသု နေဝတ္တာနံ န
အတ္တနိယံ သမနုပဿတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ရာဟုလ ဘိက္ခု၊ အစ္စေန္တိ တဏှံ၊ ဝိဝတ္တယိ
သံယောဇနံ၊ သမ္မာ မာနာဘိသမယာ အန္တမကာသိ ဒုက္ခဿာတိ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-ဓမ္မာလီသုတ္တ

၁၇၈။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။
ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ အညတရံ သန္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ
ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော သက္ကာယနိရောဓံ မနသိ ကရောတိ၊ တဿ
သက္ကာယနိရောဓံ မနသိ ကရောတော သက္ကာယနိရောဓေ စိတ္တံ န ပက္ခန္တတိ
နပ္ပသီဒတိ န သန္တိဋ္ဌတိ နာဓိမုစ္စတိ။ တဿ ခေါ ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ နော န
သက္ကာယနိရောဓော ပါဂ္ဂိကဗေါ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော လေပ-
ဂတေန ၂ ဟတ္ထေန သာခံ ဂဏှေယျ၊ တဿ သော ဟတ္ထော သဇ္ဇေယျပိ
ဂဏှေယျပိ? ဗဇ္ဈေယျပိ ၄။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ အညတရံ သန္တံ
စေတောဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော သက္ကာယနိရောဓံ မနသိ
ကရောတိ။ တဿ သက္ကာယနိရောဓံ မနသိ ကရောတော သက္ကာယနိရောဓေ
စိတ္တံ န ပက္ခန္တတိ နပ္ပသီဒတိ န သန္တိဋ္ဌတိ နာဓိမုစ္စတိ။ တဿ ခေါ ဧဝံ
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ နော န သက္ကာယနိရောဓော ပါဂ္ဂိကဗေါ။

၁-တဿ ခေါ တေံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)၊ ဧဝံ ခေါ တဿ (?) “ဧဝံ ဟိ တဿာ ဘိက္ခဝေ
ဓမ္မာလီယာ”တိ ပါဠော ဝိယ။

၂-လဿဂတေန (သီ၊ ဣ)

၃-ဂယေယျပိ (?)

၄-ဇေယျပိ (သီ)

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အညတရံ သန္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ
 ဝိဟရတိ၊ သော သက္ကာယနိရောဓံ မနသိ ကရေတိ၊ တဿ သက္ကာယနိရောဓံ
 မနသိ ကရေတော သက္ကာယနိရောဓေ စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ
 အဓိမုစ္စတိ။ တဿ ခေါ ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော သက္ကာယနိရောဓော
 ပါဠိကဗေါ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော သုဒ္ဓေန ဟတ္ထေန သာခံ ဂဏှေယျ၊
 တဿ သော ဟတ္ထော နေဝ သဇ္ဇေယျ န ဂဏှေယျ န ဗဇ္ဈေယျ။ ဧဝမေဝံ
 ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အညတရံ သန္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊
 သော သက္ကာယနိရောဓံ မနသိ ကရေတိ၊ တဿ သက္ကာယနိရောဓံ မနသိ
 ကရေတော သက္ကာယနိရောဓေ စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ
 အဓိမုစ္စတိ။ တဿ ခေါ ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော သက္ကာယနိရောဓော ပါဠိကဗေါ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အညတရံ သန္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ
 ဝိဟရတိ။ သော အဝိဇ္ဇာပုဘောဒံ မနသိ ကရေတိ၊ တဿ အဝိဇ္ဇာပုဘောဒံ
 မနသိ ကရေတော အဝိဇ္ဇာပုဘောဒေ စိတ္တံ န ပက္ခန္ဓတိ နပုသီဒတိ န သန္တိဋ္ဌတိ
 နာဓိမုစ္စတိ။ တဿ ခေါ ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော န အဝိဇ္ဇာပုဘောဒေါ
 ပါဠိကဗေါ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဇမ္ဗာလီ အနေကဝဿဂဏီကာ၊ တဿာ
 ပုရိသော ယာနိ စေဝ အာယမုခါနိ၊ တာနိ ပိဒဟေယျ။ ယာနိ စ အပါယ-
 မုခါနိ၊ တာနိ ဝိဝရေယျ။ ဒေဝေါ စ န သမ္မာ ဓာရံ အနုပ္ပဝေဇ္ဈေယျ။
 ဧဝံ ဟိ တဿာ ဘိက္ခဝေ ဇမ္ဗာလီယာ န အာဠိပ္ပဘောဒေါ ပါဠိကဗေါ။ ဧဝမေဝံ
 ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အညတရံ သန္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊
 သော အဝိဇ္ဇာပုဘောဒံ မနသိ ကရေတိ၊ တဿ အဝိဇ္ဇာပုဘောဒံ မနသိ
 ကရေတော အဝိဇ္ဇာပုဘောဒေ စိတ္တံ န ပက္ခန္ဓတိ နပုသီဒတိ န သန္တိဋ္ဌတိ
 နာဓိမုစ္စတိ။ တဿ ခေါ ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော န အဝိဇ္ဇာပုဘောဒေါ
 ပါဠိကဗေါ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အညတရံ သန္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ
 ဝိဟရတိ၊ သော အဝိဇ္ဇာပုဘောဒံ မနသိ ကရေတိ၊ တဿ အဝိဇ္ဇာပုဘောဒံ
 မနသိ ကရေတော အဝိဇ္ဇာပုဘောဒေ စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ
 အဓိမုစ္စတိ။ တဿ ခေါ ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အဝိဇ္ဇာပုဘောဒေါ ပါဠိကဗေါ။
 သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဇမ္ဗာလီ အနေကဝဿဂဏီကာ၊ တဿာ ပုရိသော
 ယာနိ စေဝ အာယမုခါနိ၊ တာနိ ဝိဝရေယျ။ ယာနိ စ အပါယမုခါနိ၊ တာနိ
 ပိဒဟေယျ။ ဒေဝေါ စ သမ္မာ ဓာရံ အနုပ္ပဝေဇ္ဈေယျ။ ဧဝံ ဟိ တဿာ ဘိက္ခဝေ
 ဇမ္ဗာလီယာ အာဠိပ္ပဘောဒေါ ပါဠိကဗေါ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု

အညတရံ သန္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ သော အဝိဇ္ဇာပုဘောဒံ မနသိ ကရောတိ၊ တဿ အဝိဇ္ဇာပုဘောဒံ မနသိ ကရောတော အဝိဇ္ဇာပုဘောဒေ စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ အဓိမုစ္စတိ။ တဿ ခေါ ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အဝိဇ္ဇာပုဘောဒေါ ပါဠိကန္တေ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသိန္နိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-နိဗ္ဗာနသုတ္တ

၁၇၉။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ တေဒဝေါ၊ “ကော န ခေါ အာဝုသော သာရိပုတ္တ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စေ သတ္တာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ န ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ”တိ။

ဣဓာဝုသော အာနန္ဒ သတ္တာ “ဣမာ ဟာနဘာဂိယာ သညာ”တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ၊ “ဣမာ ဌ္ဍိတိဘာဂိယာ သညာ”တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ၊ “ဣမာ ဝိသေသဘာဂိယာ သညာ”တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ၊ “ဣမာ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ သညာ”တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ။ အယံ ခေါ အာဝုသော အာနန္ဒ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စေ သတ္တာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ န ပရိနိဗ္ဗာယန္တိတိ။

ကော ပနာဝုသော သာရိပုတ္တ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စေ သတ္တာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိတိ။ ဣဓာဝုသော အာနန္ဒ သတ္တာ “ဣမာ ဟာနဘာဂိယာ သညာ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ၊ “ဣမာ ဌ္ဍိတိဘာဂိယာ သညာ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ၊ “ဣမာ ဝိသေသဘာဂိယာ သညာ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ၊ “ဣမာ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ သညာ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ။ အယံ ခေါ အာဝုသော အာနန္ဒ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စေ သတ္တာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-မဟာပဒေသသုတ္တ

၁၈၀။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဘောဂနဂရေ ဝိဟရတိ အာနန္ဒစေတီယေ ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ

၁-အာနန္ဒ စေတီယေ (ဒီ ၂-၁၀၃-ပိဋေ) ဝိ ၃-၃၄၈-ပိဋေ ပန အညထာ အာဂတံ။

ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ “စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ မဟာပဒေသေ ဒေသေဿာမိ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ၊ ဘာသိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ကတမေ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော မဟာပဒေသာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ “သမ္ဗုခါ မေတံ အာဝုသော ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္ဗုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္တုသာသန’န္တိ”။ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နပုဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊ အနဘိနန္ဒိတွာ အပုဋိက္ကောသိတွာ တာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ သုတ္တေ ဩတာရေတဗ္ဗာနိ ဝိနယေ သန္တဿေတဗ္ဗာနိ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩတာရိယမာနာနိ၊ ဝိနယေ သန္တဿိယမာနာနိ န စေဝံ သုတ္တေ ဩတရန္တိ န ဝိနယေ သန္တိဿန္တိ၊ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဗ္ဗါ ဣဒံ န စေဝ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ဣမဿ စ ဘိက္ခုနော ဒုဂ္ဂဟိတ’န္တိ။ ဣတိ ဟေတံ၊ ဘိက္ခဝေ ဆဇေယျာထ။

၅။ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ “သမ္ဗုခါ မေတံ အာဝုသော ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္ဗုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ‘အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္တုသာသန’န္တိ”။ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နပုဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊ အနဘိနန္ဒိတွာ အပုဋိက္ကောသိတွာ တာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ သုတ္တေ ဩတာရေတဗ္ဗာနိ ဝိနယေ သန္တဿေတဗ္ဗာနိ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩတာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္တဿိယမာနာနိ သုတ္တေ စေဝ ဩတရန္တိ ဝိနယေ စ သန္တိဿန္တိ၊ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဗ္ဗါ ဣဒံ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ဣမဿ စ ဘိက္ခုနော သုဂ္ဂဟိတ’န္တိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဌမံ မဟာပဒေသံ ဓာရေယျာထ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ “အသုကသ္မိ နာမ အာဝါသေ သံဃော ဝိဟရတိ သထေရော သပါမောက္ခော၊ တဿ မေ သံဃဿ သမ္ဗုခါ သုတံ၊ သမ္ဗုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ‘အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္တုသာသန’န္တိ”။ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နပုဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊

၁-ဩသာရေတဗ္ဗာနိ   ၂-ဩသာရိယမာနာနိ   ၃-ဩသရန္တိ (ဒီ-၂-၁၀၃)
၄-ဣတိ ဟိဒံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ က)
၅-၅-ဒက္ခဏော ပါဠော ဒီဃနိကာယေ နာဒိဿတိ၊ ပေယျာလမုခေန ဒဿိတော ဘဝေယျ။

အနဘိနန္ဒိတွာ အပ္ပဋိက္ကောသိတွာ တာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ သုတ္တေ ဩတာရေတဗ္ဗာနိ ဝိနယေ သန္တဿေတဗ္ဗာနိ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩတာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္တဿိယမာနာနိ န စေဝ သုတ္တေ ဩတရန္တိ န ဝိနယေ သန္တိဿန္တိ၊ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဋ္ဌါ ဣဒံ န စေဝ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ တဿ စ သံဃဿ ဒုဂ္ဂဟိတ”န္တိ။ ဣတိ ဟေတံ ဘိက္ခဝေ ဆဇ္ဇေယျာထ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ “အသုကသ္မိ” နာမ အာဝါဿေ သံဃော ဝိဟရတိ သထေရော သပါမောက္ခော၊ တဿ မေ သံဃဿ သမ္မုခါ သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ‘အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္ထုသာသန’န္တိ”။ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နပ္ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊ အနဘိနန္ဒိတွာ အပ္ပဋိက္ကောသိတွာ တာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ သုတ္တေ ဩတာရေတဗ္ဗာနိ ဝိနယေ သန္တဿေတဗ္ဗာနိ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩတာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္တဿိယမာနာနိ သုတ္တေ စေဝ ဩတရန္တိ ဝိနယေ စ သန္တိဿန္တိ၊ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဋ္ဌါ ဣဒံ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ တဿ စ သံဃဿ သုဂ္ဂဟိတ”န္တိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယံ မဟာပဒေသံ ဓာရေယျာထ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ “အသုကသ္မိ” နာမ အာဝါဿေ သမ္မဟုလာ ထေရာ ဘိက္ခု၊ ဝိဟရန္တိ ဗဟုဿုတာ အာဂတာဂမာ ဓမ္မဓရာ ဝိနယဓရာ မာတိကာဓရာ၊ တေသံ မေ ထေရာနံ သမ္မုခါ သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ‘အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္ထုသာသန’န္တိ”။ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နပ္ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊ အနဘိနန္ဒိတွာ အပ္ပဋိက္ကောသိတွာ တာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ သုတ္တေ ဩတာရေတဗ္ဗာနိ ဝိနယေ သန္တဿေတဗ္ဗာနိ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩတာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္တဿိယမာနာနိ န စေဝ သုတ္တေ ဩတရန္တိ န ဝိနယေ သန္တိဿန္တိ၊ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဋ္ဌါ ဣဒံ န စေဝ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ တေသဉ္စ ထေရာနံ ဒုဂ္ဂဟိတ”န္တိ။ ဣတိ ဟေတံ ဘိက္ခဝေ ဆဇ္ဇေယျာထ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ “အသုကသ္မိ” နာမ အာဝါဿေ သမ္မဟုလာ ထေရာ ဘိက္ခု၊ ဝိဟရန္တိ ဗဟုဿုတာ အာဂတာဂမာ ဓမ္မဓရာ ဝိနယဓရာ မာတိကာဓရာ၊ တေသံ မေ ထေရာနံ သမ္မုခါ သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ‘အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္ထုသာသန’န္တိ”။ တဿ

ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နပုဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊ အနဘိနန္ဒိတွာ အပုဋိက္ကောသိတွာ တာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ သုတ္တေ ဩတာရေတဗ္ဗာနိ ဝိနယေ သန္ဓသေတဗ္ဗာနိ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩတာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္ဓသိယမာနာနိ သုတ္တေ စေဝ ဩတရန္တိ ဝိနယေ စ သန္ဓိဿန္တိ၊ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဒ္ဓါ ဣဒံ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ တေသဉ္စ ထေရာနံ သုဂ္ဂဟိတ”န္တိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ တတိယံ မဟာပဒေသံ ဓာရေယျာထ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ “အသုကသ္မိ” နာမ အာဝါသေ ဧကော ထေရော ဘိက္ခု ဝိဟရတိ ဗဟုသုတော အာဂတာဂမော ဓမ္မဓရော ဝိနယဓရော မာတိကာဓရော၊ တဿ မေ ထေရဿ သမ္ဗုခါ သုတံ၊ သမ္ဗုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ‘အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္ထုသာသန’န္တိ”။ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နပုဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊ အနဘိနန္ဒိတွာ အပုဋိက္ကောသိတွာ တာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ သုတ္တေ ဩတာရေတဗ္ဗာနိ ဝိနယေ သန္ဓသေတဗ္ဗာနိ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩတာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္ဓသိယမာနာနိ န စေဝ သုတ္တေ ဩတရန္တိ န ဝိနယေ သန္ဓိဿန္တိ၊ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဒ္ဓါ ဣဒံ န စေဝ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ တဿ စ ထေရဿ ဒုဂ္ဂဟိတ”န္တိ။ ဣတိ ဟေတံ ဘိက္ခဝေ ဆဇ္ဇေယျာထ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ “အသုကသ္မိ” နာမ အာဝါသေ ဧကော ထေရော ဘိက္ခု ဝိဟရတိ ဗဟုသုတော အာဂတာဂမော ဓမ္မဓရော ဝိနယဓရော မာတိကာဓရော၊ တဿ မေ ထေရဿ သမ္ဗုခါ သုတံ၊ သမ္ဗုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ‘အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္ထုသာသန’န္တိ”။ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နပုဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊ အနဘိနန္ဒိတွာ အပုဋိက္ကောသိတွာ တာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ သုတ္တေ ဩတာရေတဗ္ဗာနိ ဝိနယေ သန္ဓသေတဗ္ဗာနိ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩတာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္ဓသိယမာနာနိ သုတ္တေ စေဝ ဩတရန္တိ ဝိနယေ စ သန္ဓိဿန္တိ၊ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဒ္ဓါ ဣဒံ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ တဿ စ ထေရဿ သုဂ္ဂဟိတ”န္တိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထံ မဟာပဒေသံ ဓာရေယျာထ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော မဟာပဒေသတိ။ ။ဒသမံ။

သဗ္ဗေတနိယဝဂ္ဂေါ တတိယော။

တသုဒ္ဓါနံ

စေတနာ ဝိဘတ္တိ ကောဋိကော၊ အာနန္ဒော ဥပဝါဏပဉ္စမံ။
အာယာစန ရာဟုလ ဇမ္ဗာလီ၊ နိဗ္ဗာနံ မဟာပဒေသေနာတိ။

(၁၉) ၄-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ

၁-ယောဇာဇိဝသုတ္တ

၁၀၁။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတော ယောဇာဇိဝေါ ရာဇာ-
ရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂန္တေ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ကတမေဟိ
စတူဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယောဇာဇိဝေါ ဌာနကုသလော စ ဟောတိ၊
ဒူရေပတိံ စ၊ အက္ခဏဝေဓိံ စ၊ မဟတော စ ကာယဿ ပဒါလေတာ။
ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတော ယောဇာဇိဝေါ
ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂန္တေ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။
ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု၊ အာဟုနေယျော
ဟောတိ ပါဟုနေယျော ဒက္ခိဏေယျော အညူလိကရုဏီယော အနတ္တရံ
ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ဌာန-
ကုသလော စ ဟောတိ၊ ဒူရေပတိံ စ၊ အက္ခဏဝေဓိံ စ၊ မဟတော စ ကာယဿ
ပဒါလေတာ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ဌာနကုသလော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊
သီလဝါ ဟောတိ။ပ။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခု၊ ဌာနကုသလော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ဒူရေပတိံ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ
အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သြဋ္ဌာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟိန်
ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ရူပံ နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊
န မေသော အတ္တာ”တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပုညာယ ပဿတိ။
ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ ယာ ကာစိ သညာ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ
အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သြဋ္ဌာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ
ဟိန် ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ “နေတံ မမ၊
နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပုညာယ
ပဿတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ဒူရေပတိံ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အက္ခဏဝေဓိ ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ” တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အက္ခဏဝေဓိ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မဟတော ကာယဿ ပဒါလေတာ ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မဟန္တံ အဝိဇ္ဇာက္ခန္ဓံ ပဒါလေတာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မဟတော ကာယဿ ပဒါလေတာ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ။ပ။ အနတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ?။ ။ပဌမံ။

၂-ပါဠိဘောဂသုတ္တံ

၁၈၂။ *စတုန္ဓံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ နတ္ထိ ကောစိ ပါဠိဘောဂေါ သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ မြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ။

ကတမေသံ စတုန္ဓံ? ဇရာဓမ္မံ “မာ ဇီရိ”တိ နတ္ထိ ကောစိ ပါဠိဘောဂေါ သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ မြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ။ ဗျာဓိဓမ္မံ “မာ ဗျာဓိယီ”တိ နတ္ထိ ကောစိ ပါဠိဘောဂေါ သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ မြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ။ မရဏဓမ္မံ “မာ မီယီ”တိ နတ္ထိ ကောစိ ပါဠိဘောဂေါ သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ မြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ။ ယာနိ ခေါ ပန တာနိ ပုဗ္ဗေ အတ္တနာ ကတာနိ ပါပကာနိ ကမ္မာနိ သံဘိလေသိကာနိ ပေါနောဘဝိကာနိ သဒရာနိ ဒုက္ခဝိပါကာနိ အာယတိံ ဇာတိဇရာမရဏိကာနိ၊ တေသံ ဝိပါကော “မာ နိဗ္ဗတ္တိ”တိ နတ္ထိ ကောစိ ပါဠိဘောဂေါ သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ မြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ။

ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတုန္ဓံ ဓမ္မာနံ နတ္ထိ ကောစိ ပါဠိဘောဂေါ သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ မြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိန္တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-သုတသုတ္တံ

၁၈၃။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္တက-နိဝါပေ။ အထ ခေါ ဝဿကာရော မြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္တော ယေန

၁-ဟောဋ္ဌာ ၂၈၈-ပိဋကေ၊ * အဘိ ၄-၃၃၂-ပိဋကေ၊

ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဗ္ဗိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသီန္ဒော ခေါ ဝဿကာရော မြာဟ္မဏော မဂမေဟာမတ္ထော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ—

အဟံ ဟိ ဘော ဂေါတမ ဧဝံဝါဒီ ဧဝံဒိဋ္ဌိံ “ယော ကောစိ ဒိဋ္ဌိံ ဘာသတိ ‘ဧဝံ မေ ဒိဋ္ဌိံ’န္တိ၊ နတ္ထိ တတော ဒေါသော။ ယော ကောစိ သုတံ ဘာသတိ ‘ဧဝံ မေ သုတံ’န္တိ၊ နတ္ထိ တတော ဒေါသော။ ယော ကောစိ မုတံ ဘာသတိ ‘ဧဝံ မေ မုတံ’န္တိ၊ နတ္ထိ တတော ဒေါသော။ ယော ကောစိ ဝိညာတံ ဘာသတိ ‘ဧဝံ မေ ဝိညာတံ’န္တိ၊ နတ္ထိ တတော ဒေါသော”တိ။

နာဟံ မြာဟ္မဏ သဗ္ဗံ ဒိဋ္ဌိံ “ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ၊ န ပနာဟံ မြာဟ္မဏ သဗ္ဗံ ဒိဋ္ဌိံ “န ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ၊ နာဟံ မြာဟ္မဏ သဗ္ဗံ သုတံ “ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ၊ န ပနာဟံ မြာဟ္မဏ သဗ္ဗံ သုတံ “န ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ၊ နာဟံ မြာဟ္မဏ သဗ္ဗံ မုတံ “ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ၊ န ပနာဟံ မြာဟ္မဏ သဗ္ဗံ မုတံ “န ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ၊ နာဟံ မြာဟ္မဏ သဗ္ဗံ ဝိညာတံ “ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ၊ န ပနာဟံ မြာဟ္မဏ သဗ္ဗံ ဝိညာတံ “န ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ။

ယံ ဟိ မြာဟ္မဏ ဒိဋ္ဌိံ ဘာသတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဒန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပံ ဒိဋ္ဌိံ “န ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ။ ယဉ္စ ခုဿ မြာဟ္မဏ ဒိဋ္ဌိံ အဘာသတော ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဒန္တိ၊ ဧဝရူပံ ဒိဋ္ဌိံ “ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ။

ယံ ဟိ မြာဟ္မဏ သုတံ ဘာသတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဒန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပံ သုတံ “န ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ။ ယဉ္စ ခုဿ မြာဟ္မဏ သုတံ အဘာသတော ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဒန္တိ၊ ဧဝရူပံ သုတံ “ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ။

ယံ ဟိ မြာဟ္မဏ မုတံ ဘာသတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဒန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပံ မုတံ “န ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ။ ယဉ္စ ခုဿ မြာဟ္မဏ မုတံ အဘာသတော ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဒန္တိ၊ ဧဝရူပံ မုတံ “ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ။

ယံ ဟိ မြာဟ္မဏ ဝိညာတံ ဘာသတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဒန္တိ၊
ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဝေရူပံ ဝိညာတံ “န ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ၊
ယဉ္ဇ ခုဿ မြာဟ္မဏ ဝိညာတံ အဘာသတော ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊
အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဒန္တိ ဝေရူပံ ဝိညာတံ “ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိတိ။

အတု ခေါ ဝဿကာရော မြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္ထော ဘဂဝတော
ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပဏ္ဏာမိတိ။ ။တတိယံ။

၄-အဘယသုတ္တ

၁၈၄။ အထ ခေါ ဇာဏုဿောဏိ မြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ တေနပ-
သင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ
သာရဏိယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ
ဇာဏုဿောဏိ မြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ—

အဟံ ဟိ ဘော ဂေါတမ ဧဝံဝါဒိ ဧဝံဒိဋ္ဌိ “နတ္ထိ ယော မရဏဓမ္မော
သမာနော န ဘာယတိ၊ န သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ မရဏဿာ”တိ။ အတ္ထိ မြာဟ္မဏ
မရဏဓမ္မော သမာနော ဘာယတိ၊ သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ မရဏဿ။ အတ္ထိ ပန
မြာဟ္မဏ မရဏဓမ္မော သမာနော န ဘာယတိ၊ န သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ
မရဏဿ။

ကတမော စ မြာဟ္မဏ မရဏဓမ္မော သမာနော ဘာယတိ၊ သန္တာသံ
အာပဇ္ဇတိ မရဏဿ? ဣဓ မြာဟ္မဏ ဧကစ္စော ကာမေသု အဝီတရာဂေါ
ဟောတိ အဝိဂတစ္စန္ဒော အဝိဂတပေမော အဝိဂတပိပါယော အဝိဂတ-
ပရိဋ္ဌာဟော အဝိဂတတဏှော၊ တမေနံ အညတရော ဂါဠော ရောဂါတင်္ကော
ဖုသတိ၊ တဿ အညတရေန ဂါဠေန ရောဂါတင်္ကေန ဖုဋ္ဌဿ ဧဝံ ဟောတိ
“ပိယာ ဝတ မံ ကာမာ ဇဟိဿန္တိ၊ ပိယေ စာဟံ ကာမေ ဇဟိဿာဒိ”တိ။
သော သောစတိ ကိလမတိ ပရိဒေဝတိ ဥရတ္တာဋိံ ကန္တတိ သမ္မောဟံ
အာပဇ္ဇတိ။ အယံ ခေါ မြာဟ္မဏ မရဏဓမ္မော သမာနော ဘာယတိ၊ သန္တာသံ
အာပဇ္ဇတိ မရဏဿ။

ပုန စပရံ မြာဟ္မဏ ဣဓေကစ္စော ကာယေ အဝီတရာဂေါ ဟောတိ
အဝိဂတစ္စန္ဒော အဝိဂတပေမော အဝိဂတပိပါယော အဝိဂတပရိဋ္ဌာဟော
အဝိဂတတဏှော၊ တမေနံ အညတရော ဂါဠော ရောဂါတင်္ကော ဖုသတိ၊
တဿ အညတရေန ဂါဠေန ရောဂါတင်္ကေန ဖုဋ္ဌဿ ဧဝံ ဟောတိ “ပိယော

ဝတ မံ ကာယော ဇဟိဿတိ၊ ပိယဉ္ဇာဟံ ကာယံ ဇဟိဿာမိ”တိ။ သော သောစတိ ကိလမတိ ပရိဒေဝတိ ဥရတ္တာဋ္ဌိံ ကန္တတိ သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ။ အယမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ မရဏဓမ္မော သမာနော ဘာယတိ၊ သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ မရဏဿ။

ပုန စပရံ ဗြာဟ္မဏ ဣဓေကစ္စော အကတကလျာဏော ဟောတိ အကတကုသလော အကတဘိရုတ္တာဏော၊ ကတပါပေါ ကတလုဒ္ဓေါ ကတ- ကိဗ္ဗိသော။ တမေနံ အညတရော ဂါဠော ရောဂါတင်္ဂော ဖုသတိ၊ တဿ အညတရေန ဂါဠေန ရောဂါတင်္ဂေန ဖုဠဿ ဧဝံ ဟောတိ “အကတံ ဝတ မေ ကလျာဏံ၊ အကတံ ကုသလံ၊ အကတံ ဘိရုတ္တာဏံ၊ ကတံ ပါပံ၊ ကတံ လုဒ္ဓိံ၊ ကတံ ကိဗ္ဗိသံ။ ယာဝတာ ဘော အကတကလျာဏာနံ အကတကုသလာနံ အကတဘိရုတ္တာဏာနံ ကတပါပိနံ ကတလုဒ္ဓါနံ ကတကိဗ္ဗိသာနံ ဂတိ၊ တံ ဂံတိ” ပေစ္စ ဂစ္ဆာမိ”တိ။ သော သောစတိ ကိလမတိ ပရိဒေဝတိ ဥရတ္တာဋ္ဌိံ ကန္တတိ သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ။ အယမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ မရဏဓမ္မော သမာနော ဘာယတိ၊ သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ မရဏဿ။

ပုန စပရံ ဗြာဟ္မဏ ဣဓေကစ္စော ကဒိ ဟောတိ ဝိစိကိစ္ဆိ အနိဠာတော သဒ္ဓမ္မေ၊ တမေနံ အညတရော ဂါဠော ရောဂါတင်္ဂော ဖုသတိ၊ တဿ အညတရေန ဂါဠေန ရောဂါတင်္ဂေန ဖုဠဿ ဧဝံ ဟောတိ “ကဒိ ဝတနိ ဝိစိကိစ္ဆိ အနိဠာတော သဒ္ဓမ္မေ”တိ။ သော သောစတိ ကိလမတိ ပရိဒေဝတိ ဥရတ္တာဋ္ဌိံ ကန္တတိ သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ။ အယမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ မရဏဓမ္မော သမာနော ဘာယတိ၊ သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ မရဏဿ။ ဣမေ ခေါ ဗြာဟ္မဏ စတ္တာရော မရဏဓမ္မော သမာနော ဘာယန္တိ၊ သန္တာသံ အာပဇ္ဇန္တိ မရဏဿ။

ကတမော စ ဗြာဟ္မဏ မရဏဓမ္မော သမာနော န ဘာယတိ၊ န သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ မရဏဿ? ဣဒ ဗြာဟ္မဏ ဧကစ္စော ကာမေသု ဝိတရာဂေါ ဟောတိ ဝိဂဘစ္ဆန္တော ဝိဂတပေမော ဝိဂတပိပါသော ဝိဂတပရိဠာဟော ဝိဂတတဏှော၊ တမေနံ အညတရော ဂါဠော ရောဂါတင်္ဂော ဖုသတိ၊ တဿ အညတရေန ဂါဠေန ရောဂါတင်္ဂေန ဖုဠဿ န ဧဝံ ဟောတိ “ပိယာ ဝတ မံ ကာမာ ဇဟိဿန္တိ၊ ပိယေ စာဟံ ကာမေ ဇဟိဿာမိ”တိ။ သော န သောစတိ န ကိလမတိ န ပရိဒေဝတိ န ဥရတ္တာဋ္ဌိံ ကန္တတိ န သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ။ အယံ ခေါ ဗြာဟ္မဏ မရဏဓမ္မော သမာနော န ဘာယတိ၊ န သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ မရဏဿ။

ပုန စပရံ ဗြာဟ္မဏ ဣဓေကစ္စော ကာယေ ဝီတရာဂေါ ဟောတိ ဝိဂတစ္ဆန္ဓော
ဝိဂတပေမော ဝိဂတပိပါသော ဝိဂတပရိဋ္ဌာဟော ဝိဂတတဏှော၊ တမေနံ
အညတရော ဂါဠော ရောဂါတင်္ဂော ဖုသတိ၊ တဿ အညတရေန ဂါဠေန
ရောဂါတင်္ဂေန ဖုဋ္ဌဿ န ဧဝံ ဟောတိ “ဝိယော ဝတ မံ ကာယော
ဇဟိဿတိ၊ ဝိယဉ္ဇာဟံ ကာယံ ဇဟိဿာမိ”တိ။ သော န သောစတိ န
ကိလမတိ န ပရိဒေဝတိ န ဥရတ္တာဋိံ ကန္တတိ န သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ။
အယမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ မရဏဓမ္မော သမာနော န ဘာယတိ၊ န သန္တာသံ
အာပဇ္ဇတိ မရဏဿ။

ပုန စပရံ ဗြာဟ္မဏ ဣဓေကစ္စော အကတပါပေါ ဟောတိ အကတလုဒ္ဓေါ
အကတကိဗ္ဗိသော၊ ကတကလျာဏော ကတကုသလော ကတဘိရုတ္တာဏော။
တမေနံ အညတရော ဂါဠော ရောဂါတင်္ဂော ဖုသတိ၊ တဿ အညတရေန
ဂါဠေန ရောဂါတင်္ဂေန ဖုဋ္ဌဿ ဧဝံ ဟောတိ “အကတံ ဝတ မေ ပါပံ၊ အကတံ
လုဒ္ဓိံ၊ အကတံ ကိဗ္ဗိသံ၊ ကတံ ကလျာဏံ၊ ကတံ ကုသလံ၊ ကတံ ဘိရုတ္တာဏံ။
ယာဝတာ ဘော အကတပါပါနံ အကတလုဒ္ဓါနံ အကတကိဗ္ဗိသာနံ ကဟ-
ကလျာဏာနံ ကတကုသလာနံ ကတဘိရုတ္တာဏာနံ ဂတိ၊ တံ ဂတိံ ပေစ္စ
ဂစ္ဆာမိ”တိ။ သော န သောစတိ န ကိလမတိ န ပရိဒေဝတိ န ဥရတ္တာဋိံ
ကန္တတိ န သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ။ အယမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ မရဏဓမ္မော သမာနော
န ဘာယတိ၊ န သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ မရဏဿ။

ပုန စပရံ ဗြာဟ္မဏ ဣဓေကစ္စော အကဒ္ဓိံ ဟောတိ အဝိစိကိစ္ဆိ နိဋ္ဌင်္ဂတော
သဒ္ဓမ္မေ၊ တမေနံ အညတရော ဂါဠော ရောဂါတင်္ဂော ဖုသတိ၊ တဿ
အညတရေန ဂါဠေန ရောဂါတင်္ဂေန ဖုဋ္ဌဿ ဧဝံ ဟောတိ “အကဒ္ဓိံ
ဝတမှိ အဝိစိကိစ္ဆိ နိဋ္ဌင်္ဂတော သဒ္ဓမ္မေ”တိ။ သော န သောစတိ န ကိလမတိ န
ပရိဒေဝတိ န ဥရတ္တာဋိံ ကန္တတိ န သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ။ အယမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ
မရဏဓမ္မော သမာနော န ဘာယတိ၊ န သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ မရဏဿ။
ဣမေ ခေါ ဗြာဟ္မဏ စတ္တာရော မရဏဓမ္မော သမာနော န ဘာယန္တိ၊ န
သန္တာသံ အာပဇ္ဇန္တိ မရဏဿာတိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ။ပ။ ဥပါသကံ
မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ ။
စတုတ္ထံ။

၅-မြာဟ္မဏသစ္စသုတ္တ

၁၀၅။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဂိဇ္ဈကူဠေ ပဗ္ဗတေ။ တေန ခေါပန သမယေန သမ္မဟုလာ အဘိညာတာ အဘိညာတာ ပရိဗ္ဗာဇကာ သိပ္ပိနိကာတိရေ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမေ ပဋိဝသန္တိ။ သေယျထိဒံ? အန္တဘာရော ဝရမရော သကုလုဒါယီ စ ပရိဗ္ဗာဇကော အညေ စ အဘိညာတာ အဘိညာတာ ပရိဗ္ဗာဇကာ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယနသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ယေန သိပ္ပိနိကာတိရေ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမော တေနုပသင်္ကမိ။

တေန ခေါပန သမယေန တေသံ အညတိတ္ထိယာနံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ သန္နိသိန္နာနံ သန္နိပတိတာနံ အယမန္တရာ ကထာ ဥဒပါဒိ “ဣတိပိ မြာဟ္မဏသစ္စာနိ ဣတိပိ မြာဟ္မဏသစ္စာနိ” တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ယေန တေ ပရိဗ္ဗာဇကာ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ တေ ပရိဗ္ဗာဇကေ တေဒဝေါစ—

“ကာယ နုတ္ထ ပရိဗ္ဗာဇကာ တေရဟိ ကထာယ သန္နိသိန္နာ၊ ကာ စ ပန ဝေါ အန္တရာကထာ ဝိပွကတာ” တိ။ ဣမ ဘော ဂေါတမ အမှာကံ သန္နိသိန္နာနံ သန္နိပတိတာနံ အယမန္တရာကထာ ဥဒပါဒိ “ဣတိပိ မြာဟ္မဏသစ္စာနိ ဣတိပိ မြာဟ္မဏသစ္စာနိ” တိ။

စတ္တာရိမာနိ ပရိဗ္ဗာဇကာ မြာဟ္မဏသစ္စာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ပဝေဒိတာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဣမ ပရိဗ္ဗာဇကာ မြာဟ္မဏော ဝေမာဟ “သဗ္ဗေ ပါဏာ အဝဇ္ဇာ” တိ၊ ဣတိ ဝဒံ မြာဟ္မဏော သစ္စံ အာဟ နော မုသာ။ သော တေန န “သမဏော” တိ မညတိ၊ န “မြာဟ္မဏော” တိ မညတိ၊ န “သေယျောဟမသ္မိ” တိ မညတိ၊ န “သဒိသောဟမသ္မိ” တိ မညတိ၊ န “ဟိနောဟမသ္မိ” တိ မညတိ။ အပိ စ ယဒေဝ တတ္ထ သစ္စံ၊ တဒဘိညာယ ပါဏာနံယေဝ အနုဒ္ဒယာယ အနုကမ္မာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။

ပုန စပရံ ပရိဗ္ဗာဇကာ မြာဟ္မဏော ဝေမာဟ “သဗ္ဗေ ကာမာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ” တိ၊ ဣတိ ဝဒံ မြာဟ္မဏော သစ္စမာဟ နော မုသာ။ သော တေန န “သမဏော” တိ မညတိ၊ န “မြာဟ္မဏော” တိ မညတိ၊ န “သေယျောဟမသ္မိ” တိ မညတိ၊ န “သဒိသောဟမသ္မိ” တိ မညတိ၊ န “ဟိနောဟမသ္မိ” တိ မညတိ။ အပိ စ ယဒေဝ တတ္ထ သစ္စံ၊ တဒဘိညာယ ကာမာနံယေဝ နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။

ပုန စပရံ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဗြာဟ္မဏော ဝေမာဟ “သဗ္ဗေ ဘဝါ အနိစ္စာ။ပ။ တဒဘိညာယ ဘဝါနိယေဝ နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။

ပုန စပရံ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဗြာဟ္မဏော ဝေမာဟ “နာဟံ ကုစနိံ၊ ကဿမိ ကိဉ္ဇနတသ္မိံ၊ န စ မမ ကုစနိံ၊ ကတ္တမိ ကိဉ္ဇနတတ္ထိ”တိ။ ဣတိ ဝဒံ ဗြာဟ္မဏော သစ္စံ အာဟ နော မုသာ။ သော တေန န “သမဏော”တိ မညတိ။ န “ဗြာဟ္မဏော”တိ မညတိ။ န “သေယျောဟမသ္မိံ”တိ မညတိ။ န “သဒိသောဟမသ္မိံ”တိ မညတိ။ န “ဟိနောဟမသ္မိံ”တိ မညတိ။ အဿိ စ ယဒေဝ တတ္ထ သစ္စံ၊ တဒဘိညာယ အာကိဉ္ဇညံယေဝ ပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ဣမာနိ ခေါပရိဗ္ဗာဇကာ စတ္တာရိ ဗြာဟ္မဏသစ္စာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ပဝေဒိတာနိတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ဥဗ္ဗဂဿတ္တ

၁၈၆။ အထ ခေါ အညတရော ဘိက္ခု၊ ယေန ဘဂဝါ တေနပသက်မိ၊ ဥပသက်မိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု၊ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ဧကေန န ခေါ ဘန္တေ လောကော နိယတိ၊ ဧကေန လောကော ပရိကဿတိ၊ ကဿ စ ဥပ္ပန္နဿ ဝသံ ဂစ္ဆတိ”တိ။

သာဓု သာဓု ဘိက္ခု၊ ဘဒ္ဒကော ခေါ တေ ဘိက္ခု၊ ဥပ္ပဂ္ဂေါ၊ ဘဒ္ဒကံ ပဋိဘာနံ ကလျာဏီ၊ ပရိပုစ္ဆာ။ ဧဝံ ဟိ တံ ဘိက္ခု၊ ပုစ္ဆသိ “ဧကေန န ခေါ ဘန္တေ လောကော နိယတိ၊ ဧကေန လောကော ပရိကဿတိ၊ ကဿ စ ဥပ္ပန္နဿ ဝသံ ဂစ္ဆတိ”တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ စိတ္တေန ခေါ ဘိက္ခု၊ လောကော နိယတိ၊ စိတ္တေန ပရိကဿတိ၊ စိတ္တဿ ဥပ္ပန္နဿ ဝသံ ဂစ္ဆတိတိ။

“သာဓု ဘန္တေ”တိ ခေါ သော ဘိက္ခု၊ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိ ပဉ္စံ အပုစ္ဆိ “ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော၊ ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရေတိ ဘန္တေ ဝုစ္ဆတိ၊ ကိတ္တာဝတာ န ခေါ ဘန္တေ ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော ဟောတိ”တိ။

သာဓု သာဓု ဘိက္ခု၊ ဘဒ္ဒကော ခေါ တေ ဘိက္ခု၊ ဥပ္ပဂ္ဂေါ၊ ဘဒ္ဒကံ ပဋိဘာနံ ကလျာဏီ ပရိပုစ္ဆာ။ ဧဝံ ဟိ တံ ဘိက္ခု၊ ပုစ္ဆသိ “ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော၊ ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရေတိ ဘန္တေ ဝုစ္ဆတိ၊ ကိတ္တာဝတာ န ခေါ ဘန္တေ

၁-ဥပသန(သိသု) ၂-ဥပ္ပဂ္ဂေါ(သု၊ က) ၃-ကလျာဏ(က)
ဆ ၁-၃၂

ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော ဟောတိ”တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဗဟူ ခေါ် ဘိက္ခု မယာ ဓမ္မာ ဒေသိတာ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါယာ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အတ္တုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ၊ စတုပ္ပဒါယ စေပိ ဘိက္ခု ဂါယာယ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဂ္ဂိုလန္တော ဟောတိ။ “ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော”တိ အလံ ဝနာယာတိ။

“သာဓု ဘန္တေ”တိ ခေါ် သော ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိ ပဉ္စံ အပုစ္ဆိ “သုတဝါ နိဗ္ဗေဓိကပညော၊ သုတဝါ နိဗ္ဗေဓိကပညောတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တာဝတာ န ခေါ် ဘန္တေ သုတဝါ နိဗ္ဗေဓိကပညော ဟောတိ”တိ။

သာဓု သာဓု ဘိက္ခု။ ဘဒ္ဒကော ခေါ် တေ ဘိက္ခု ဥပ္ပဂ္ဂေါ ဘဒ္ဒကံ ပဋိဘာနံ ကလျာဏီ ပရိပုစ္ဆာ။ ဧဝံ ဟိ တံ ဘိက္ခု ပုစ္ဆသိ “သုတဝါ နိဗ္ဗေဓိကပညော သုတဝါ နိဗ္ဗေဓိကပညောတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တာဝတာ န ခေါ် ဘန္တေ သုတဝါ နိဗ္ဗေဓိကပညော ဟောတိ”တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဣဓ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ သုတံ ဟောတိ၊ ပညာယ စဿ အတ္ထံ အတိဝိဇ္ဇာ ပဿတိ။ “အယံ ဒုက္ခသမုဒယော”တိ သုတံ ဟောတိ၊ ပညာယ စဿ အတ္ထံ အတိဝိဇ္ဇာ ပဿတိ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓော”တိ သုတံ ဟောတိ၊ ပညာယ စဿ အတ္ထံ အတိဝိဇ္ဇာ ပဿတိ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂေါဓိနိ ပဋိပဒါ”တိ သုတံ ဟောတိ၊ ပညာယ စဿ အတ္ထံ အတိဝိဇ္ဇာ ပဿတိ။ ဧဝံ ခေါ် ဘိက္ခု သုတဝါ နိဗ္ဗေဓိကပညော ဟောတိတိ။

“သာဓု ဘန္တေ”တိ ခေါ် သော ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိ ပဉ္စံ အပုစ္ဆိ “ပဏ္ဍိတော မဟာပညော၊ ပဏ္ဍိတော မဟာပညောတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တာဝတာ န ခေါ် ဘန္တေ ပဏ္ဍိတော မဟာပညော ဟောတိ”တိ။

သာဓု သာဓု ဘိက္ခု။ ဘဒ္ဒကော ခေါ် တေ ဘိက္ခု ဥပ္ပဂ္ဂေါ ဘဒ္ဒကံ ပဋိဘာနံ ကလျာဏီ ပရိပုစ္ဆာ။ ဧဝံ ဟိ တံ ဘိက္ခု ပုစ္ဆသိ “ပဏ္ဍိတော မဟာပညော ပဏ္ဍိတော မဟာပညောတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တာဝတာ န ခေါ် ဘန္တေ ပဏ္ဍိတော မဟာပညော ဟောတိ”တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဣဓ ဘိက္ခု ပဏ္ဍိတော မဟာပညော နေဝတ္တဗျာဗာဓာယ စေတေတိ၊ န ပရဗျာဗာဓာယ စေတေတိ။

ပ-ဗဟု ခေါ် ဘိက္ခု မယာ ဓမ္မာ ဒေသိတော (က)

န ဥဘယဗျာဓာဓာယ စေတေတိ၊ အတ္တဟိတပရဟိတဥဘယဟိတသဗ္ဗလောက-
ဟိတမေဝ စိန္တယမာနော စိန္တေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခု ပဏ္ဍိတော မဟာပညော
ဟောတိတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဝဿကာရသုတ္တ

၁၈၇။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္တက-
နိဝါပေ။ အထ ခေါ ဝဿကာရော မြာဟူဏော မဂဓမဟာမတ္ထော ယေန
ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ
ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ
ဝဿကာရော မြာဟူဏော မဂဓမဟာမတ္ထော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါ။—

ဇာနေယျ န ခေါ ဘော ဂေါတမ အသပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသံ
“အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ”န္တိ၊ အဋ္ဌာနံ ခေါ ဧတံ မြာဟူဏ အနဝကာသော
ယံ အသပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ “အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ”န္တိ။
ဇာနေယျ ပန ဘော ဂေါတမ အသပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသံ “သပ္ပုရိသော အယံ
ဘဝ”န္တိ၊ တေမ္ပိ ခေါ မြာဟူဏ အဋ္ဌာနံ အနဝကာသော၊ ယံ အသပ္ပုရိသော
သပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ “သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ”န္တိ။ ဇာနေယျ န ခေါ ဘော
ဂေါတမ သပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသံ “သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ”န္တိ။ ဌာနံ ခေါ ဧတံ
မြာဟူဏ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ သပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ “သပ္ပုရိသော အယံ
ဘဝ”န္တိ။ ဇာနေယျ ပန ဘော ဂေါတမ သပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသံ
“အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ”န္တိ၊ တေမ္ပိ ခေါ မြာဟူဏ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ
သပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ “အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ”န္တိ။

အစ္စရိယံ ဘော ဂေါတမ၊ အဗ္ဘုတံ သော ဂေါတမ၊ ယာဝ သုဘာသိတံ
ဖိဒံ ဘောတာ ဂေါတမေန “အဋ္ဌာနံ ခေါ ဧတံ မြာဟူဏ အနဝကာသော ယံ
အသပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ ‘အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ’န္တိ၊ တေမ္ပိ
ခေါ မြာဟူဏ အဋ္ဌာနံ အနဝကာသော၊ ယံ အသပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ
‘သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ’န္တိ။ ဌာနံ ခေါ ဧတံ မြာဟူဏ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ သပ္ပုရိသော
သပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ ‘သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ’န္တိ။ တေမ္ပိ ခေါ မြာဟူဏ ဌာနံ
ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ သပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ ‘အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ’န္တိ”။

ကေမိဒံ ဘော ဂေါတမ သမယံ တောဒေယျဿ မြာဟူဏဿ ပရိသတိ
ပရူပါရန္တံ ဝတ္ထေန္တိ “ဗာလော အယံ ရာဇာ ဧဋ္ဌေယျော သမဏေ ရာမပုတ္တေ
အဘိပ္ပသန္ဓော၊ သမဏေ စ ပန ရာမပုတ္တေ ဧဝရူပံ ပရမနိပစ္စကာရံ ကရောတိ။

ယဒိဒံ အဘိဝါဒနံ ပစ္စုဋ္ဌာနံ အဇ္ဈလိကမ္ဘံ သာဓိစိကမ္ဘံ”န္တိ။ ဣမေပိ ရညော ဧဋ္ဌေယျဿ ပရိဟာရကာ ဗာလာ ယမကော မောဂ္ဂလ္လော ဥဂ္ဂေါ နာဝိန္ဒကီ ဂန္ဓဗ္ဗော အဂ္ဂိဝေသော၊ ယေ သမဏေ ရာမပုတ္တေ အဘိပ္ပသန္ဓာ၊ သမဏေ စ ပန ရာမပုတ္တေ ဧဝရူပံ ပရမနိပစ္စကာရံ ကရောန္တိ၊ ယဒိဒံ အဘိဝါဒနံ ပစ္စုဋ္ဌာနံ အဇ္ဈလိကမ္ဘံ သာဓိစိကမ္ဘံ”န္တိ။ တျာဿဒံ တောဒေယျော ပြာဟူဏော ဣမိနာ နယေန နေတိ။ တံ ကိံ မညန္တိ ဘောန္တော၊ ပဏ္ဍိတော ရာဇာ ဧဋ္ဌေယျော ကရဏီယာဓိကရဏီယေသု ဝစနိယာဓိဝစနိယေသု အလမတ္ထဒသတရေဟိ အလမတ္ထဒသတရောတိ။ ဧဝံ ဘော ပဏ္ဍိတော ရာဇာ ဧဋ္ဌေယျော ကရဏီယာဓိကရဏီယေသု ဝစနိယာဓိဝစနိယေသု အလမတ္ထဒသတရေဟိ အလမတ္ထဒသတရောတိ။

ယသ္မာ စ ခေါ ဘော သမဏော ရာမပုတ္တော ရညော ဧဋ္ဌေယျေန ပဏ္ဍိတေန ပဏ္ဍိတတရော ကရဏီယာဓိကရဏီယေသု ဝစနိယာဓိဝစနိယေသု၊ အလမတ္ထဒသတရေန အလမတ္ထဒသတရော၊ တသ္မာ ရာဇာ ဧဋ္ဌေယျော သမဏေ ရာမပုတ္တေ အဘိပ္ပသန္ဓော၊ သမဏေ စ ပန ရာမပုတ္တေ ဧဝရူပံ ပရမနိပစ္စကာရံ ကရောတိ၊ ယဒိဒံ အဘိဝါဒနံ ပစ္စုဋ္ဌာနံ အဇ္ဈလိကမ္ဘံ သာဓိစိကမ္ဘံ။

တံ ကိံ မညန္တိ ဘောန္တော၊ ပဏ္ဍိတာ ရညော ဧဋ္ဌေယျဿ ပရိဟာရကာ ယမကော မောဂ္ဂလ္လော ဥဂ္ဂေါ နာဝိန္ဒကီ ဂန္ဓဗ္ဗော အဂ္ဂိဝေသော ကရဏီယာဓိ- ကရဏီယေသု ဝစနိယာဓိဝစနိယေသု အလမတ္ထဒသတရေဟိ အလမတ္ထဒသ- တရတိ။ ဧဝံ ဘော ပဏ္ဍိတာ ရညော ဧဋ္ဌေယျဿ ပရိဟာရကာ ယမကော မောဂ္ဂလ္လော ဥဂ္ဂေါ နာဝိန္ဒကီ ဂန္ဓဗ္ဗော အဂ္ဂိဝေသော ကရဏီယာဓိကရဏီ- ယေသု ဝစနိယာဓိဝစနိယေသု အလမတ္ထဒသတရေဟိ အလမတ္ထဒသတရတိ။

ယသ္မာ စ ခေါ ဘော သမဏော ရာမပုတ္တော ရညော ဧဋ္ဌေယျဿ ပရိဟာရကေဟိ ပဏ္ဍိတေဟိ ပဏ္ဍိတတရော ကရဏီယာဓိကရဏီယေသု ဝစနိယာဓိဝစနိယေသု အလမတ္ထဒသတရေဟိ အလမတ္ထဒသတရော၊ တသ္မာ ရညော ဧဋ္ဌေယျဿ ပရိဟာရကာ သမဏေ ရာမပုတ္တေ အဘိပ္ပသန္ဓာ၊ သမဏေ စ ပန ရာမပုတ္တေ ဧဝရူပံ ပရမနိပစ္စကာရံ ကရောန္တိ၊ ယဒိဒံ အဘိဝါဒနံ ပစ္စုဋ္ဌာနံ အဇ္ဈလိကမ္ဘံ သာဓိစိကမ္ဘံ”န္တိ။

အစ္ဆရိယံ ဘော ဂေါတမ၊ အပ္ပုတံ ဘော ဂေါတမ၊ ယာဝ သုဘာသိတံ စိဒံ ဘောတာ ဂေါတမေန “အဋ္ဌာနံ ခေါ ဧဝံ ပြာဟူဏ အနဝကာသော၊ ယံ

“ဣဒံ ကုသလ”န္တိ ခေါ ဥပက မယာ ပညတ္တံ၊ တတ္ထ အပရိမာဏာ ပဒါ အပရိမာဏာ ဗျဉ္ဇနာ အပရိမာဏာ တထာဂတဿ ဓမ္မဒေသနာ “ဣတိပိဒံ ကုသလ”န္တိ၊ “တံ ခေါ ပနိဒံ ကုသလံ ဘာဝေတဗ္ဗ”န္တိ ခေါ ဥပက မယာ ပညတ္တံ၊ တတ္ထ အပရိမာဏာ ပဒါ အပရိမာဏာ ဗျဉ္ဇနာ အပရိမာဏာ ဟထာဂတဿ ဓမ္မဒေသနာ “ဣတိပိဒံ ကုသလံ ဘာဝေတဗ္ဗ”န္တိ။

အထ ခေါ ဥပကော မဏ္ဍိကာပုတ္တော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ-ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ယေန ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ယာဝတကော အဟောသိ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ ကထာသလ္လာပေါ၊ တံ သဗ္ဗံ ရညော မာဂဓဿ အဇာတသတ္တုဿ ဝေဒေဟိပုတ္တဿ အာရောစေသိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ကုပိတော အနတ္တမနော ဥပကံ မဏ္ဍိကာပုတ္တံ တေဒဝေါစ “ယာဝ ဓံသီ ဝတာယံ လောဏကာရဒါရကော ယာဝ မုခရော ယာဝ ပဂဗ္ဗော၊ ယတြ ဟိ နာမ တံ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ အာသာဒေတဗ္ဗံ မညိဿတိ၊ အပေဟိ တံ ဥပက ဝိနဿ၊ မာ တံ အဒ္ဓသ”န္တိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-သန္တိကရဏီယသုတ္တ

၁၀၉။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ သန္တိကရဏီယာ ဓမ္မာ။ ကတမေ စတ္တာရော? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ ကာယေန သန္တိကရဏီယာ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သတိယာ သန္တိကရဏီယာ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ စက္ခုနာ သန္တိကရဏီယာ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ ပညာယ သန္တိကရဏီယာ။ ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ ကာယေန သန္တိကရဏီယာ? အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ ဘိက္ခဝေ ကာယေန သန္တိကရဏီယာ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သတိယာ သန္တိကရဏီယာ? ပုဗ္ဗေနိဝါသော ဘိက္ခဝေ သတိယာ သန္တိကရဏီယော။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ စက္ခုနာ သန္တိကရဏီယာ? သတ္တာနံ စုတူ-ပပါတော ဘိက္ခဝေ စက္ခုနာ သန္တိကရဏီယော။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ ပညာယ သန္တိကရဏီယာ? အာသဝါနံ ခယော ဘိက္ခဝေ ပညာယ သန္တိကရဏီယော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော သန္တိကရဏီယာ ဓမ္မာတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ဥပေါသထသုတ္တ

၁၉၀။ ဧဝံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ပုဗ္ဗာရာမေ မိဂါရမာတု-
ပါသာဒေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဘဂဝါ တဒဟုပေါသထေ ဘိက္ခုသံဃ-
ပရိဝုတော နိသိန္ဓော ဟောတိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တုဏှိဘူတံ တုဏှိဘူတံ
ဘိက္ခုသံဃံ အနုဝိလောကေတွာ ဘိက္ခု အာမန္နေသိ—

အပလာပါယံ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ နိပ္ပလာပါယံ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ သုဒ္ဓါ သာဓေ
ပတိဋ္ဌိတာ။ တထာရူပေါ အယံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုသံဃော၊ တထာရူပါယံ
ဘိက္ခဝေ ပရိသာ၊ ယထာရူပါ ပရိသာ ဒုလ္လဘာ ဒဿနာယပိ လောကသ္မိံ။
တထာရူပေါ အယံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုသံဃော၊ တထာရူပါယံ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ၊
ယထာရူပါ ပရိသာ အာဟုနေယျာ ပါဟုနေယျာ ဒက္ခိဏေယျာ အဇ္ဇလိ-
ကရဏိယာ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ တထာရူပေါ အယံ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခုသံဃော၊ တထာရူပါယံ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ၊ ယထာရူပါယ ပရိသာယ
အပ္ပံ ဒိန္နံ ဗဟု ဟောတိ၊ ဗဟု ဒိန္နံ ဗဟုတရံ။ တထာရူပေါ အယံ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခုသံဃော၊ တထာရူပါယံ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ၊ ယထာရူပံ ပရိသံ အလံ
ယောဇနဂဏနာနိပိ ဒဿနာယ ဂန္တံ အပိ ပုဋ္ဌောသေနာပိ။ တထာရူပေါ အယံ
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုသံဃော။ (တထာရူပါယံ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ)။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ ဒေဝပ္ပတ္တာ ဝိဟရန္တိ၊ သန္တိ
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ မြဟ္မပ္ပတ္တာ ဝိဟရန္တိ၊ သန္တိ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခု ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တာ ဝိဟရန္တိ၊ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ အရိယပ္ပတ္တာ ဝိဟရန္တိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒေဝပ္ပတ္တော ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ။ ပ။ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ
ပူပသမာ။ ပ။ ဒုတိယံ ဈာနံ။ တတိယံ ဈာနံ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။
ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒေဝပ္ပတ္တော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မြဟ္မပ္ပတ္တော ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။
တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗင်္ဂ သဗ္ဗတ္တတာယ
သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန
အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ ကရုဏာ။ မုဒိတာ။

ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗတ္တတယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ မြဟ္မပ္ပတ္တော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာနေဉ္စပ္ပတ္တော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိသသညာနံ အတ္တင်္ဂမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ “အနန္တော အာကာသော”တိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ “အနန္တံ ဝိညာဏ”န္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ “နတ္ထိ ကိဉ္စိ”တိ အာကိဉ္စညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော အာကိဉ္စညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာနေဉ္စပ္ပတ္တော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရိယပ္ပတ္တော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရိယပ္ပတ္တော ဟောတိတိ။ ။ဒသမံ။

မြာဟ္မဏဝဂ္ဂေါ^၁ စတုတ္ထော။

တသုဒ္ဓါနံ

ယောဓာ ပါဠိဘောဂသုတံ၊ အဘယံ မြာဟ္မဏသစ္စေန ပဉ္စမံ။
ဥမ္မဂ္ဂဝဿကာရော၊ ဥပကော သတ္ထိကိရိယာ စ ဥပေါသထောတိ။

(၂၀) ၅-မကောဝဂ္ဂ

၁-သောတာနုဂတသုတ္တ

၁၉၁။ သောတာနုဂတာနံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ ဝစသာ ပရိစိတာနံ မနသာ-
နပေက္ခိတာနံ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါနံ စက္ကာရော အာနိသံသာ ပါဠိကဿိ။

၁-ယောဓာဇီဝဂ္ဂေါ(သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

ပဏ္ဍာသက] (၂၀) ၅-မဟာဝဂ္ဂ ၁-သောတာနဂတသုတ္တ ၅၀၅

ကတမေ စတ္တာရော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ၊ တဿ တေ ဓမ္မာ သောတာနဂတာ ဟောန္တိ ဝစသာ ပရိစိတာ မနသာနုပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ။ သော မုဋ္ဌဿတိ ကာလံ ကုရုမာနော အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ သုခိနော ဓမ္မပဒါ ပ္ပဝန္တိ။ ဒန္တော ဘိက္ခဝေ သတုပ္ပါဒေါ၊ အထ သော သတ္တော ခိပ္ပံယေဝ ဝိသေသဂါမိ ဟောတိ။ သောတာနဂတာနံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ ဝစသာ ပရိစိတာနံ မနသာနုပေက္ခိတာနံ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါနံ အယံ ပဌမော အာနိသံသော ပါဠိကဓေါ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ၊ တဿ တေ ဓမ္မာ သောတာနဂတာ ဟောန္တိ ဝစသာ ပရိစိတာ မနသာနုပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ။ သော မုဋ္ဌဿတိ ကာလံ ကုရုမာနော အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ န ဟေဝ ခေါ သုခိနော ဓမ္မပဒါ ပ္ပဝန္တိ၊ အပိ စ ခေါ ဘိက္ခု ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော ဒေဝပရိသာယံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “အယံ ဝါ သော ဓမ္မဝိနယော၊ ယတ္တာဟံ ပုဗ္ဗေ မြဟ္မစရိယံ အစရိ”န္တိ။ ဒန္တော ဘိက္ခဝေ သတုပ္ပါဒေါ၊ အထ သော သတ္တော ခိပ္ပမေဝ ဝိသေသဂါမိ ဟောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော ကုသလော ဘောရိသဒ္ဓဿ၊ သော အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော ဘောရိသဒ္ဓိ သုဏေယျ၊ တဿ န ဟေဝ ခေါ အဿ ကင်္ခါ ဝါဝိမတိ ဝါ “ဘောရိသဒ္ဓေါ န ခေါ၊ န န ခေါ ဘောရိသဒ္ဓေါ”တိ၊ အထ ခေါ “ဘောရိသဒ္ဓေါ”တွေဝ နိဋ္ဌံ ဂစ္ဆေယျ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ၊ တဿ တေ ဓမ္မာ သောတာနဂတာ ဟောန္တိ ဝစသာ ပရိစိတာ မနသာနုပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ။ သော မုဋ္ဌဿတိ ကာလံ ကုရုမာနော အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ န ဟေဝ ခေါ သုခိနော ဓမ္မပဒါ ပ္ပဝန္တိ၊ အပိ စ ခေါ ဘိက္ခု ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော ဒေဝပရိသာယံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “အယံ ဝါ သော ဓမ္မဝိနယော၊ ယတ္တာဟံ ပုဗ္ဗေ မြဟ္မစရိယံ အစရိ”န္တိ။ ဒန္တော ဘိက္ခဝေ သတုပ္ပါဒေါ၊ အထ သော သတ္တော ခိပ္ပံယေဝ ဝိသေသဂါမိ ဟောတိ။ သောတာနဂတာနံ ဘိက္ခဝေ

ဓမ္မာနံ ဝစသာ ပရိစိတာနံ မနသာနုပေက္ခိတာနံ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပင်္ဂိရိဒ္ဓါနံ အယံ ဒုတိယော အာနိသံသော ပါဠိကဗေဓိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အတ္တုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လိံ၊ တဿ တေ ဓမ္မာ သော-
တာနဂတာ ဟောန္တိ ဝစသာ ပရိစိတာ မနသာနုပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပင်္ဂိရိဒ္ဓါ။
သော မုဋ္ဌဿတိ ကာလံ ကုရုမာနော အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဿ
တတ္ထ န ဟေဝ ခေါ သုခိနော ဓမ္မပဒါ ပ္ပဝန္တိ၊ နပိ ဘိက္ခု ဣဒ္ဓိမာ စေတော-
ဝသိပ္ပတ္တော ဒေဝပရိသာယံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ အပိ စ ခေါ ဒေဝပုတ္တော ဒေဝ-
ပရိသာယံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “အယံ ဝါ သော ဓမ္မဝိနယော၊
ယတ္တာဟံ ပုဗ္ဗေ မြဟ္မစရိယံ အစရိ”န္တိ။ ဒန္တော ဘိက္ခဝေ သတုပ္ပါဒေါ၊ အထ သော
သတ္တော ဒိပ္ပံယေဝ ဝိသေသဂါမီ ဟောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော
ကုသလော သင်္ခသဒ္ဓဿ၊ သော အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပင်္ဂုပန္တော သင်္ခသဒ္ဓံ သုဏေယျ၊
တဿ န ဟေဝ ခေါ အဿ ကဗ္ဗိ ဝါ ဝိမတိ ဝါ “သင်္ခသဒ္ဓေါ န ခေါ၊ န န ခေါ
သင်္ခသဒ္ဓေါ”တိ။ အထ ခေါ “သင်္ခသဒ္ဓေါ”တွေ နိဋ္ဌံ ဂစ္ဆေယျ။ ဧဝမေဝံ ခေါ
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ
ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အတ္တုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လိံ၊ တဿ တေ ဓမ္မာ
သောတာနဂတာ ဟောန္တိ ဝစသာ ပရိစိတာ မနသာနုပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ
သုပ္ပင်္ဂိရိဒ္ဓါ။ သော မုဋ္ဌဿတိ ကာလံ ကုရုမာနော အညတရံ ဒေဝနိကာယံ
ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ န ဟေဝ ခေါ သုခိနော ဓမ္မပဒါ ပ္ပဝန္တိ၊ နပိ ဘိက္ခု
ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော ဒေဝပရိသာယံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ အပိ စ ခေါ
ဒေဝပုတ္တော ဒေဝပရိသာယံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “အယံ
ဝါ သော ဓမ္မဝိနယော၊ ယတ္တာဟံ ပုဗ္ဗေ မြဟ္မစရိယံ အစရိ”န္တိ။ ဒန္တော ဘိက္ခဝေ
သတုပ္ပါဒေါ၊ အထ သော သတ္တော ဒိပ္ပံယေဝ ဝိသေသဂါမီ ဟောတိ။
သောတာနဂတာနံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ ဝစသာ ပရိစိတာနံ မနသာနုပေက္ခိတာနံ
ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပင်္ဂိရိဒ္ဓါနံ အယံ တတိယော အာနိသံသော ပါဠိကဗေဓိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အတ္တုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လိံ၊ ကဿ တေ ဓမ္မာ
သောတာနဂတာ ဟောန္တိ ဝစသာ ပရိစိတာ မနသာနုပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ
သုပ္ပင်္ဂိရိဒ္ဓါ။ သော မုဋ္ဌဿတိ ကာလံ ကုရုမာနော အညတရံ ဒေဝနိကာယံ
ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ န ဟေဝ ခေါ သုခိနော ဓမ္မပဒါ ပ္ပဝန္တိ၊ နပိ ဘိက္ခု
ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော ဒေဝပရိသာယံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ နပိ ဒေဝပုတ္တော

ဒေဝပရိသာယံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ အပိ စ ခေါ ဩပပါတိကော ဩပပါတိကံ သာရေတိ “သရသိ တံ မာရိသ၊ သရသိ တံ မာရိသ၊ ယတ္ထ မယံ ပုဗ္ဗေ မြဟ္မစရိယံ အစရိမှာ”တိ။ သော ဝေမာဟ “သရာမိ မာရိသ၊ သရာမိ မာရိသာ”တိ။ ဒန္တော ဘိက္ခဝေ သတုပ္ပါဒေါ၊ အထ သော သတ္တော ခိပ္ပယေဝ ဝိသေသဂါမီ ဟောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သဟာယကာ သဟပံသုကိဋ္ဌိကာ^၁၊ တေ ကဒါမိ ကရဟဗိ အညမညံ သမာဂစ္ဆေယျ။ အညော ပန^၂ သဟာယကော သဟာယကံ ဧဝံ ဝဒေယျ “ဣဒမ္ပိ သမ္မ သရသိ၊ ဣဒမ္ပိ သမ္မ သရသိ”တိ။ သော ဧဝံ ဝဒေယျ “သရာမိ သမ္မ၊ သရာမိ သမ္မာ”တိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အတ္တုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လိ၊ တဿ တေ ဓမ္မာ သောတာနုဂတာ ဟောန္တိ ဝစသာ ပရိစိတာ မနသာနုပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပင်္ဂိဝိဒ္ဓါ။ သော မုဋ္ဌဿတိ ကာလံ ကုရုမာနော အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ န ဟေဝ ခေါ သုခိနော ဓမ္မပဒါ ပ္ပဝန္တိ၊ နပိ ဘိက္ခု ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော ဒေဝပရိသာယံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ နပိ ဒေဝပုတ္တော ဒေဝပရိသာယံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ အပိ စ ခေါ ဩပပါတိကော ဩပပါတိကံ သာရေတိ “သရသိ တံ မာရိသ၊ သရသိ တံ မာရိသ၊ ယတ္ထ မယံ ပုဗ္ဗေ မြဟ္မစရိယံ အစရိမှာ”တိ။ သော ဝေမာဟ “သရာမိ မာရိသ၊ သရာမိ မာရိသာ”တိ။ ဒန္တော ဘိက္ခဝေ သတုပ္ပါဒေါ၊ အထ ခေါ သော သတ္တော ခိပ္ပယေဝ ဝိသေသဂါမီ ဟောတိ။ သောတာနုဂတာနံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ ဝစသာ ပရိစိတာနံ မနသာနုပေက္ခိတာနံ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပင်္ဂိဝိဒ္ဓါနံ အယံ စတုတ္ထော အာနိသံသော ပါဠိကဓီ။ သောတာနုဂတာနံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ ဝစသာ ပရိစိတာနံ မနသာနုပေက္ခိတာနံ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပင်္ဂိဝိဒ္ဓါနံ ဣမေ စတ္တာရော အာနိသံသာ ပါဠိကဓီတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဌာနသုတ္တ

၁၉၂။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဌာနာနိ စတူဟိ ဌာနေဟိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သံဝါသေန ဘိက္ခဝေ သီလံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တဉ္စ ခေါ ဒီဗေန အဗ္ဗုနာ န ဣတ္တရံ၊ မနသိကရောတာ နော အမနသိကရောတာ၊ ပညဝတာ နော ဒုပ္ပညေန။ သံဝေါဟာရေန ဘိက္ခဝေ သောစေယျံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တဉ္စ ခေါ ဒီဗေန အဗ္ဗုနာ န ဣတ္တရံ၊ မနသိကရောတာ နော အမနသိကရောတာ၊ ပညဝတာ နော ဒုပ္ပညေန။ အာပဒါသု ဘိက္ခဝေ ထာမော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သော စ ခေါ ဒီဗေန

၁-သဟပံသုကိဋ္ဌိကာ (သျှာ၊ ကံ)   ၂-သမာဂစ္ဆေယျ၊ တမေနံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

အဗ္ဗုနာ န ဣတ္ထရံ၊ မနသိကရောတာ နော အမနသိကရောတာ၊ ပညဝတာ နော ဒုပ္ပညေန။ သာကစ္ဆာယ ဘိက္ခဝေ ပညာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သာ စ ခေါ ဒီဃေန အဗ္ဗုနာ န ဣတ္ထရံ၊ မနသိကရောတာ နော အမနသိကရောတာ၊ ပညဝတာ နော ဒုပ္ပညေနာတိ။

* “သံဝါသေန ဘိက္ခဝေ သီလံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တဉ္စ ခေါ ဒီဃေန အဗ္ဗုနာ န ဣတ္ထရံ၊ မနသိကရောတာ နော အမနသိကရောတာ၊ ပညဝတာ နော ဒုပ္ပညေနာ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပင်္ဂစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣမ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလေန သဒ္ဓိံ သံဝသမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “ဒီဃရတ္တံ ခေါ အယမာယသ္မာ ခဏ္ဍကာရီ ဆိဗ္ဗကာရီ သဗလကာရီ ကမ္မာသကာရီ န သန္တတကာရီ န သန္တတဝုတ္တိံ” သီလေသု၊ ဒုဿီလော အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ သီလဝါ”တိ။

ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလေန သဒ္ဓိံ သံဝသမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “ဒီဃရတ္တံ ခေါ အယမာယသ္မာ အခဏ္ဍကာရီ အစိဗ္ဗကာရီ အသဗလကာရီ အကမ္မာသကာရီ သန္တတကာရီ သန္တတဝုတ္တိံ သီလေသု၊ သီလဝါ အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ ဒုဿီလော”တိ။ “သံဝါသေန ဘိက္ခဝေ သီလံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တဉ္စ ခေါ ဒီဃေန အဗ္ဗုနာ န ဣတ္ထရံ၊ မနသိကရောတာ နော အမနသိကရောတာ၊ ပညဝတာ နော ဒုပ္ပညေနာ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပင်္ဂစ္စ ဝုတ္တံ။ (၁)

“သံဝေါဟာရေန ဘိက္ခဝေ သောစေယျံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တဉ္စ ခေါ ဒီဃေန အဗ္ဗုနာ န ဣတ္ထရံ၊ မနသိကရောတာ နော အမနသိကရောတာ၊ ပညဝတာ နော ဒုပ္ပညေနာ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပင်္ဂစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣမ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလေန သဒ္ဓိံ သံဝေါဟရမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “အညထာ ခေါ အယမာယသ္မာ ဧကေန ဧကော ဝေါဟရတိ၊ အညထာ ဒွီဟိ အညထာ တိဟိ အညထာ သမ္ပဟုလေဟိ၊ ဝေါက္ကမတိ အယမာယသ္မာ ပုရိမဝေါဟာရာ ပစ္စိမဝေါဟာရံ၊ အပရိသုဒ္ဓဝေါဟာရော အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ ပရိသုဒ္ဓဝေါဟာရော”တိ။

ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလေန သဒ္ဓိံ သံဝေါဟရမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “ယထေဝ ခေါ အယမာယသ္မာ ဧကေန ဧကော ဝေါဟရတိ၊ တထာ ဒွီဟိ တထာ တိဟိ တထာ သမ္ပဟုလေဟိ၊ နာယမာယသ္မာ ဝေါက္ကမတိ ပုရိမဝေါဟာရာ ပစ္စိမဝေါဟာရံ။ ပရိသုဒ္ဓဝေါဟာရော အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ

* သံ ၁-၇၀-ပိဋကိ၊

အပရိသုဒ္ဓဝေါဟာရော”တိ။ “သံဝေါဟာရေန ဘိက္ခဝေ သောစေယျံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ထန္တ ခေါ ဒီဃေန အဗ္ဗုနာန ဣတ္တရံ၊ မနသိကရောတာ နော အမနသိကရောတာ၊ ပညဝတာ နော ဒုပ္ပညေနာ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ (၂)

“အာပဒါသု ဘိက္ခဝေ ထာမော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သော စ ခေါ ဒီဃေန အဗ္ဗုနာန ဣတ္တရံ၊ မနသိကရောတာ နော အမနသိကရောတာ၊ ပညဝတာ နော ဒုပ္ပညေနာ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣဒ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဉှတိဗျသနေန ဝါ ဖုဠော သမာနော၊ ဘောဂဗျသနေန ဝါ ဖုဠော သမာနော၊ ရောဂဗျသနေန ဝါ ဖုဠော သမာနော န ဣတိ ပဋိသဋ္ဌိက္ခတိ “တထာဘူတော ခေါ အယံ လောကသန္ဓိဝါသော၊ တထာဘူတော အယံ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ ယထာဘူတေ လောကသန္ဓိဝါသေ ယထာဘူတေ အတ္တဘာဝပဋိလာဘေ အဠ လောကဓမ္မာ လောကံ အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ လောကော စ အဠ လောကဓမ္မေ အနုပရိဝတ္တတိ—လာဘော စ အလာဘော စ ယသော စ အယသော စ နိန္ဒာ စ ပသံသာ စ သုခဉ္စ ဒုက္ခဉ္စာ”တိ။ သော ဉှတိဗျသနေန ဝါ ဖုဠော သမာနော၊ ဘောဂဗျသနေန ဝါ ဖုဠော သမာနော၊ ရောဂဗျသနေန ဝါ ဖုဠော သမာနော သောစတိ ကိလမတိ ပရိဒေဝတိ ဥရတ္တာဋ္ဌိံ ကန္တတိ သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ။

ဣဒ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဉှတိဗျသနေန ဝါ ဖုဠော သမာနော၊ ဘောဂဗျသနေန ဝါ ဖုဠော သမာနော၊ ရောဂဗျသနေန ဝါ ဖုဠော သမာနော ဣတိ ပဋိသဋ္ဌိက္ခတိ “တထာဘူတော ခေါ အယံ လောကသန္ဓိဝါသော၊ တထာဘူတော အယံ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ ယထာဘူတေ လောကသန္ဓိဝါသေ ယထာဘူတေ အတ္တဘာဝပဋိလာဘေ အဠ လောကဓမ္မာ လောကံ အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ လောကော စ အဠ လောကဓမ္မေ အနုပရိဝတ္တတိ—လာဘော စ အလာဘော စ ယသော စ အယသော စ နိန္ဒာ စ ပသံသာ စ သုခဉ္စ ဒုက္ခဉ္စာ”တိ။ သော ဉှတိဗျသနေန ဝါ ဖုဠော သမာနော၊ ဘောဂဗျသနေန ဝါ ဖုဠော သမာနော၊ ရောဂဗျသနေန ဝါ ဖုဠော သမာနော န သောစတိ န ကိလမတိ န ပရိဒေဝတိ န ဥရတ္တာဋ္ဌိံ ကန္တတိ န သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ။ “အာပဒါသု ဘိက္ခဝေ ထာမော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သော စ ခေါ ဒီဃေန အဗ္ဗုနာန ဣတ္တရံ၊ မနသိကရောတာ နော အမနသိကရောတာ၊ ပညဝတာ နော ဒုပ္ပညေနာ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ (၃)

“သာကစ္ဆာယ ဘိက္ခဝေ ပညာ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သာ စ ခေါ ဒီဃေန အဗ္ဗုနာန ဣတ္တရံ၊ မနသိကရောတာ နော အမနသိကရောတာ၊ ပညဝတာ နော

ဒုပ္ပညေနာ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဇ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣမ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလေန သဒ္ဓိံ သာကစ္ဆာယမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “ယထာ ခေါ ဣမဿ အာယသ္မတော ဥမ္မဂ္ဂေါ ယထာ စ အဘိနိဟာရော ယထာ စ ပဉ္စာသမုဒါဟာရော၊ ဒုပ္ပညော အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ ပညဝါ။ တံ ကိဿ ဟေတု? တထာ ဟိ အယမာယသ္မာ န စေဝ ဂမ္ဘီရံ အတ္ထပဒံ ဥဒါဟရတိ သန္တံ ပဏီတံ အတက္ကာဝစရံ နိပုဏံ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယံ။ ယဉ္စ အယမာယသ္မာ ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ တဿ စ နပဋိဗလော သံခိတ္တေန ဝါ ဝိတ္တာရေန ဝါ အတ္ထံ အာစိက္ခိတံ ဒေသေတံ ပညာပေတံ ပဋ္ဌပေတံ ဝိဝရိတံ ဝိဘဇိတံ ဥတ္တာနိကာတံ။ ဒုပ္ပညော အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ ပညဝါ”တိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ စက္ခုမာ ပုရိသော ဥဒကရဟဒဿ တီရေ ငြိတော ပသေယျ ပရိတ္တံ မစ္ဆံ ဥမ္မုဇ္ဇမာနံ။ တဿ ဧဝမဿ “ယထာ ခေါ ဣမဿ မစ္ဆဿ ဥမ္မဂ္ဂေါ ယထာ စ ဥိမိဃာတော ယထာ စ ဝေဂါယိတတ္ထံ၊ ပရိတ္တော အပံ မစ္ဆော၊ နာယံ မစ္ဆော မဟန္တော”တိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလေန သဒ္ဓိံ သာကစ္ဆာယမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “ယထာ ခေါ ဣမဿ အာယသ္မတော ဥမ္မဂ္ဂေါ ယထာ စ အဘိနိဟာရော ယထာ စ ပဉ္စာသမုဒါဟာရော၊ ဒုပ္ပညော အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ ပညဝါ။ တံ ကိဿ ဟေတု? တထာ ဟိ အယမာယသ္မာ န စေဝ ဂမ္ဘီရံ အတ္ထပဒံ ဥဒါဟရတိ သန္တံ ပဏီတံ အတက္ကာဝစရံ နိပုဏံ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယံ။ ယဉ္စ အယမာယသ္မာ ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ တဿ စ နပဋိဗလော သံခိတ္တေန ဝါ ဝိတ္တာရေန ဝါ အတ္ထံ အာစိက္ခိတံ ဒေသေတံ ပညာပေတံ ပဋ္ဌပေတံ ဝိဝရိတံ ဝိဘဇိတံ ဥတ္တာနိကာတံ။ ဒုပ္ပညော အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ ပညဝါ”တိ။

ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလေန သဒ္ဓိံ သာကစ္ဆာယမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “ယထာ ခေါ ဣမဿ အာယသ္မတော ဥမ္မဂ္ဂေါ ယထာ စ အဘိနိဟာရော ယထာ စ ပဉ္စာသမုဒါဟာရော၊ ပညဝါ အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ ဒုပ္ပညော။ တံ ကိဿ ဟေတု? တထာ ဟိ အယမာယသ္မာ ဂမ္ဘီရဇ္ဇေဝ အတ္ထပဒံ ဥဒါဟရတိ သန္တံ ပဏီတံ အတက္ကာဝစရံ နိပုဏံ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယံ။ ယဉ္စ အယမာယသ္မာ ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ တဿ စ ပဋိဗလော သံခိတ္တေန ဝါ ဝိတ္တာရေန ဝါ အတ္ထံ အာစိက္ခိတံ ဒေသေတံ ပညာပေတံ ပဋ္ဌပေတံ ဝိဝရိတံ ဝိဘဇိတံ ဥတ္တာနိကာတံ။ ပညဝါ အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ ဒုပ္ပညော”တိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ စက္ခုမာ ပုရိသော ဥဒကရဟဒဿ တီရေ ဌိတော ပဿေယျ မဟန္တံ မစ္ဆံ ဥမ္မုဇ္ဇမာနံ။ တဿ ဇဝမဿ “ယထာ ခေါ ဣမဿ မစ္ဆဿ ဥမ္မုဂ္ဂေါ ယထာ စ ဌိမိဿာတော ယထာ စ ဝေဂါယိတတ္ထံ၊ မဟန္တော အယံ မစ္ဆော၊ နာယံ မစ္ဆော ပရိတ္တော” တိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလေန သဒ္ဓိံ သာကစ္ဆာယမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “ယထာ ခေါ ဣမဿ အာယသ္မတော ဥမ္မုဂ္ဂေါ ယထာ စ အဘိနိဟာရော ယထာ စ ပဉ္စာ- သမုဒါဟာရော၊ ပညဝါ အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ ဒုပ္ပညော။ တံ ကိဿ ဟေတု? တထာ ဟိ အယမာယသ္မာ ဂန္ထိရဉ္စေဝ အတ္ထပဒံ ဥဒါဟရတိ သန္တံ ပဏီတံ အတက္ကာဝစရံ နိပုဏံ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယံ။ ယဉ္စ အယမာယသ္မာ ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ တဿ စ ပဋိဗလော သိဒ္ဓိတ္ထေန ဝါ ဝိတ္တာရေန ဝါ အတ္ထံ အာစိက္ခိတုံ ဒေသေတုံ ပညာပေတုံ ပဋ္ဌပေတုံ ဝိဝရိတုံ ဝိဘဇိတုံ ဥတ္တာနိကာတုံ။ ပညဝါ အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ ဒုပ္ပညော” တိ။ (၄)

“သာကစ္ဆာယ ဘိက္ခဝေ ပညာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သာ စ ခေါ ဒီဃေန အဗ္ဗါနာ န ဣတ္တရံ၊ မနသိကရောတာ နော အမနသိကရောတာ၊ ပညဝတာ နော ဒုပ္ပညေနာ” တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စက္ကာရိ ဌာနာနိ ဣမေဟိ စတူဟိ ဌာနေဟိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဘဒ္ဒိယသုတ္တ

၁၉၃။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကုဋ္ဌာဂါရ- သာလာယံ။ အထ ခေါ ဘဒ္ဒိယော လိစ္ဆဝိ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဘဒ္ဒိယော လိစ္ဆဝိ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ—

“သုတံ မေတံ ဘန္တေ ‘မာယာပိ သမဏော ဂေါတမော အာဝဇ္ဇနိ’ မာယံ ဇာနာတိ၊ ယာယ အညတိတ္ထိယာနံ သာဝကေ အာဝဇ္ဇေတိ” တိ။ ယေ တေ ဘန္တေ ဝေမာဟံသု ‘မာယာပိ သမဏော ဂေါတမော အာဝဇ္ဇနိ’ မာယံ ဇာနာတိ၊ ယာယ အညတိတ္ထိယာနံ သာဝကေ အာဝဇ္ဇေတိ” တိ။ ကစ္စိ တေ ဘန္တေ ဘဂဝတော ဝုတ္တဝါဒိနော၊ န စ ဘဂဝန္တံ အဘူတေန အဗ္ဘာစိက္ခန္တိ၊ ဓမ္မဿ စ အနုဓမ္မံ ဗျာကရောန္တိ၊ န စ ကောစိ သဟဓမ္မိကော ဝါဒါနုပါတော ဂါရယံ ဌာနံ အာဂစ္ဆတိ၊ အနတ္တက္ခာတုကာမာ ဟိ မယံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ” န္တိ။

၁-အာဝဇ္ဇနိမာယံ (သိ)၊ အာဝဇ္ဇနိမာယံ (သု)၊ ကံ၊ က) မ ၂-၃၈-မိဋ္ဌေပိ ဖဿိတဗ္ဗံ၊

ဧထ တုမေ ဘဒ္ဒိယ၊ မာ အနုဿဝေန၊ မာ ပရမ္ပရာယ၊ မာ ဣတိကိရာယ၊ မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန၊ မာ တက္ကဟေတု၊ မာ နယဟေတု၊ မာ အာကာရပရိ-
 ဝိတက္ကေန၊ မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္ဓိယာ၊ မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ၊ မာ သမဏော နော
 ဂရူတိ။ ယဒါ တုမေ ဘဒ္ဒိယ အတ္တနာဝ ဇာနေယျာတ “ဣမေ ဓမ္မာ အကုသလာ၊
 ဣမေ ဓမ္မာ သာဝဇ္ဇာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဝိညှဂရဟိတာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သမတ္တာ
 သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ”တိ။ အထ တုမေ ဘဒ္ဒိယ
 ပဇဟေယျာထ။

တံ ကိံ မညထ ဘဒ္ဒိယ၊ လောဘော ပုရိသဿ အဇ္ဈတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟိတာယ ဝါ အဟိတာယ ဝါတိ။ အဟိတာယ ဘန္တေ။ လုဒ္ဓေါ
 ပနာယံ ဘဒ္ဒိယ ပုရိသပုဂ္ဂလော လောဘေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော
 ပါဏမိ ဟနတိ၊ အဒိန္နမိ အာဒိယတိ၊ ပရဒါရမ္ပိ ဂစ္ဆတိ၊ မုသာပိ ဘဏတိ၊
 ပရမ္ပိ တထတ္တာယ သမာဒပေတိ၊ ယံသ ဟောတိ ဒီသရတ္တံ အဟိတာယ
 ဒုက္ခာယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ ဘဒ္ဒိယ၊ ဒေါသော ပုရိသဿ။ ပါမောဟော ပုရိသဿ။ ပ။
 သာရဗ္ဗော ပုရိသဿ အဇ္ဈတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟိတာယ ဝါ အဟိတာယ
 ဝါတိ။ အဟိတာယ ဘန္တေ။ သာရဗ္ဓေါ ပနာယံ ဘဒ္ဒိယ ပုရိသပုဂ္ဂလော
 သာရဗ္ဗေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ပါဏမိ ဟနတိ၊ အဒိန္နမိ
 အာဒိယတိ ပရဒါရမ္ပိ ဂစ္ဆတိ၊ မုသာပိ ဘဏတိ၊ ပရမ္ပိ တထတ္တာယ သမာဒပေတိ၊
 ယံသ ဟောတိ ဒီသရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ ဘဒ္ဒိယ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါတိ။
 အကုသလာ ဘန္တေ။ သာဝဇ္ဇာ ဝါ အနဝဇ္ဇာ ဝါတိ။ သာဝဇ္ဇာ ဘန္တေ။
 ဝိညှဂရဟိတာ ဝါ ဝိညှပဿတ္တာ ဝါတိ။ ဝိညှဂရဟိတာ ဘန္တေ။ သမတ္တာ
 သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ နော ဝါ ကထံ ဝါ ဧတ္ထ ဟောတိတိ။
 သမတ္တာ ဘန္တေ။ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ဧဝံ နော ဧတ္ထ
 ဟောတိတိ။

ဣတိ ခေါ ဘဒ္ဒိယ ယံ တံ ဘေ အဝေါစုမှာ “ဧထ တုမေ ဘဒ္ဒိယ၊ မာ အနု-
 ဿဝေန၊ မာ ပရမ္ပရာယ၊ မာ ဣတိကိရာယ၊ မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန၊ မာ တက္က-
 ဟေတု၊ မာ နယဟေတု၊ မာ အာကာရပရိဝိတက္ကေန၊ မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္ဓိယာ၊
 မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ၊ မာ သမဏော နော ဂရူတိ။ ယဒါ တုမေ ဘဒ္ဒိယ အတ္တနာဝ

ဇာနေယျာထ ‘ဣမေ ဓမ္မာ အကုသလာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သာဝဇ္ဇာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ
ဝိညဂရဟိတာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ
သံဝတ္တန္တိ’တိ၊ အထ တုမေ ဘဒ္ဒိယ ပဇဟေယျာထာ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊
ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

ထေ တုမေ ဘဒ္ဒိယ၊ မာ အနုဿဝေန မာ ပရမုရာယ မာ ဣတိကိရာယ
မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန မာ တက္ကဟေတု မာ နယဟေတု မာ အာကာရပရိ-
ဝိတက္ကေန မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ မာ သမဏော နော
ဂရူတိ။ ယဒါ တုမေ ဘဒ္ဒိယ အတ္တနာဝ ဇာနေယျာထ “ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ၊
ဣမေ ဓမ္မာ အနဝဇ္ဇာ ဣမေ ဓမ္မာ ဝိညပ္ပသတ္တာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ
ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ”တိ။ အထ တုမေ ဘဒ္ဒိယ ဥပသမ္ပဇ
ဝိဟရေယျာထာတိ။

တံ ကိံ မညထ ဘဒ္ဒိယ၊ အလောဘော ပုရိသဿ အဇ္ဈတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော
ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟိတာယ ဝါ အဟိတာယ ဝါတိ။ ဟိတာယ ဘန္တေ။ အလုဒ္ဓေါ
ပနာယံ ဘဒ္ဒိယ ပုရိသပုဂ္ဂလော လောဘေန အနဘိဘူတော အပရိယာဒိန္န-
စိတ္တော နေဝ ပါဏံ ဟနတိ၊ န အဒိန္နံ အာဒိယတိ၊ န ပရဒါရံ ဂစ္ဆတိ၊ န မုသာ
ဘဏတိ၊ ပရမ္ပိ တထတ္တာယ န သမာဒပေတိ၊ ယံသ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ
ဟိတာယ သုခါယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ ဘဒ္ဒိယ၊ အဒေါသော ပုရိသဿ။ပ။ အမောဟော
ပုရိသဿ။ပ။ အသာရဗ္ဗော ပုရိသဿ အဇ္ဈတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟိတာယ
ဝါ အဟိတာယ ဝါတိ။ ဟိတာယ ဘန္တေ။ အသာရဗ္ဓေါ ပနာယံ ဘဒ္ဒိယ
ပုရိသပုဂ္ဂလော သာရဗ္ဗေန အနဘိဘူတော အပရိယာဒိန္နစိတ္တော နေဝ ပါဏံ
ဟနတိ၊ န အဒိန္နံ အာဒိယတိ၊ န ပရဒါရံ ဂစ္ဆတိ။ န မုသာ ဘဏတိ၊ ပရမ္ပိ
တထတ္တာယ န သမာဒပေတိ၊ ယံသ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။
ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ ဘဒ္ဒိယ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါတိ။
ကုသလာ ဘန္တေ။ သာဝဇ္ဇာ ဝါ အနဝဇ္ဇာ ဝါတိ။ အနဝဇ္ဇာ ဘန္တေ။ ဝိည-
ဂရဟိတာ ဝါ ဝိညပ္ပသတ္တာ ဝါတိ။ ဝိညပ္ပသတ္တာ ဘန္တေ။ သမတ္တာ သမာ-
ဒိန္နာ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ နော ဝါ၊ ကထံ ဝါ ဧတ္ထ ဟောတိတိ။
သမတ္တာ ဘန္တေ သမာဒိန္နာ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ၊ ဧဝံ နော ဧတ္ထ
ဟောတိတိ။

ဣတိ ခေါ်ဘဒ္ဒိယယံ တံ ဧတ အဝေါစုမှာ “ထေ တုမေ ဘဒ္ဒိယ၊ မာ အနာ-
 ဝေန၊ မာ ပရမ္မရာယ၊ မာ ဣတိကိရာယ၊ မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန၊ မာ တက္ကဟေတု၊
 မာ နယဟေတု၊ မာ အာကာရပရိဝိတက္ကေန၊ မာ ဒိဋ္ဌိနိဗ္ဗာနက္ခန္ဓိယာ၊ မာ
 ဘဗ္ဗရူပတာယ၊ မာ သမဏော နော ဂရူ”တိ။ ယဒါ တုမေ ဘဒ္ဒိယ အတ္တနာဝ
 ဇာနေယျာထ “ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ အနဝဇာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ
 ပိညပ္ပသတ္တာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သမတ္တာ သမာဒိန္ဒာ ဟိတာယ သုခါယ
 သံဝတ္တန္တိ”တိ။ အထ တုမေ ဘဒ္ဒိယ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ပိဟရေယျာထာတိ၊ ဣတိ ယံ တံ
 ဝတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

ယေ ခေါ် တေ ဘဒ္ဒိယ လောကေ သန္တော သပ္ပုရိသာ၊ တေ သာစကံ
 ဧဝံ သမာဒပေန္တိ ဧဟိ တံ အဗ္ဘော ပုရိသ လောဘံ ဝိနေယျံ ဝိဟရာဟိ၊
 လောဘံ ဝိနေယျံ ဝိဟရန္တော န လောဘဇံ ကမ္မံ ကရိဿသိ ကာယေန
 ဝါစာယ မနသာ။ ဒေါသံ ဝိနေယျံ ဝိဟရာဟိ၊ ဒေါသံ ဝိနေယျံ ဝိဟရန္တော
 န ဒေါသဇံ ကမ္မံ ကရိဿသိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ။ မောဟံ ဝိနေယျံ
 ဝိဟရာဟိ၊ မောဟံ ဝိနေယျံ ဝိဟရန္တော န မောဟဇံ ကမ္မံ ကရိဿသိ
 ကာယေန ဝါစာယ မနသာ။ သာရမ္ဘံ ဝိနေယျံ ဝိဟရာဟိ၊ သာရမ္ဘံ ဝိနေယျံ
 ဝိဟရန္တော န သာရမ္ဘဇံ ကမ္မံ ကရိဿသိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဒ္ဒိယော လိစ္ဆဝိ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ။ပ။
 ဥပါသကံ မံ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏပေတံ သရဏ
 ဂတ”န္တိ။

အဝိ န တာဟံ ဘဒ္ဒိယ ဧဝံ အဝစံ “ဧဟိ မေ တံ ဘဒ္ဒိယ သာဝကော
 ဟောဟိ၊ အဟံ သတ္တာ ဘဝိဿာမီ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဧဝံဝါဒိ
 ခေါ မံ ဘဒ္ဒိယ ဝေမက္ခာယိ “ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အသတာ တုစ္ဆာ
 မုသာ အဘူတေန အပ္ပာစိက္ခန္တိ မာယာဝိ သမဏော ဂေါတမော အာဝဇ္ဇနိ
 မာယံ ဇာနာတိ၊ ယာယ အညတိတ္ထိယာနံ သာဝကေ အာဝဇ္ဇေတိ”တိ။ ဘဒ္ဒိကာ
 ဘန္တေ အာဝဇ္ဇနိ မာယာ၊ ကလျာဏီ ဘန္တေ အာဝဇ္ဇနိ မာယာ။
 ပိယာ မေ ဘန္တေ ဉ္ဇတိသာလောဟိတာ ဣမာယ အာဝဇ္ဇနိယာ အာဝဇ္ဇေယျံ၊
 ပိယာနမ္ပိ မေ အဿ ဉ္ဇတိသာလောဟိတာနံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ။
 သဗ္ဗေ စေပိ ဘန္တေ ခတ္တိယာ ဣမာယ အာဝဇ္ဇနိယာ အာဝဇ္ဇေယျံ၊ သဗ္ဗေသမ္ပိဿ
 ခတ္တိယာနံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ။ သဗ္ဗေ စေပိ ဘန္တေ ဗြာဟ္မဏာ။

ဝေဿာ။ သုဒ္ဓါ ဣမာယ အာဝဇ္ဇနိယာ အာဝဇ္ဇေယျံ၊ သဗ္ဗေသမ္ဗိဿ သုဒ္ဓါနံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။

ဝေမေတံ ဘဒ္ဒိယ ဝေမေတံ ဘဒ္ဒိယ၊ သဗ္ဗေ စေပိ ဘဒ္ဒိယ ခတ္တိယာ ဣမာယ အာဝဇ္ဇနိယာ အာဝဇ္ဇေယျံ အကုသလဓမ္မပ္ပဟာနာယ ကုသလဓမ္မပသမ္ပဒါယ၊ သဗ္ဗေသမ္ဗိဿ ခတ္တိယာနံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ။ သဗ္ဗေ စေပိ ဘဒ္ဒိယ ပြာဟူဏာ။ ဝေဿာ။ သုဒ္ဓါ အာဝဇ္ဇေယျံ အကုသလဓမ္မပ္ပဟာနာယ ကုသလဓမ္မပသမ္ပဒါယ၊ သဗ္ဗေသမ္ဗိဿ သုဒ္ဓါနံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ။ သဒေဝကော စေပိ ဘဒ္ဒိယ လောကော သမာရကော သဗြဟ္မကော သဿမဏ- ပြာဟူဏီ ပဇာ သဒေဝမနဿာ ဣမာယ အာဝဇ္ဇနိယာ အာဝဇ္ဇေယျံ အကု- သလဓမ္မပ္ပဟာနာယ ကုသလဓမ္မပသမ္ပဒါယ၊ သဒေဝကဿပိဿ လောကဿ သမာရကဿ သဗြဟ္မကဿ သဿမဏပြာဟူဏီယာ ပဇာယ သဒေဝ- မနဿာယ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ။ ဣမေ စေပိ ဘဒ္ဒိယ မဟာသာလာ ဣမာယ အာဝဇ္ဇနိယာ အာဝဇ္ဇေယျံ အကုသလဓမ္မပ္ပဟာနာယ ကုသလဓမ္မပ- သမ္ပဒါယ၊ ဣမေသမ္ဗိဿ မဟာသာလာနံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ ( ) ၊၊ ကော ပန ဝါဒေါ မနဿဘူတဿာတိ။ ။တဟိယံ။

၄-သာမုဂ်ယသုတ္တ

၁၉၄။ ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ကောလိယေသု ပိဟရတိ သာမုဂ် နာမ? ကောလိယာနံ နိဂမော၊ အထ ခေါ သမ္ပဟုလာ သာမုဂ်ယာ ကောလိယပုတ္တာ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနပသက်မိံ သု၊ ဥပသက်မိတ္တာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိံ သု၊ ကေမန္တံ နိသီဒေ ခေါတေ သာမုဂ်ယေ ကောလိယပုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော တေဒဝေါစ—

စတ္တာရိမာနိ ဗျုပ္ပဇော ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂါနိ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သမ္ပဒက္ခာတာနိ သတ္တာနံ ပိသုဒ္ဓိယာ သောကပရိဒေဝါနံ ၊ သမတိက္ကမာယ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာယ ဉာယဿ အဓိဂမာယ နိဗ္ဗာနဿ သစ္စိကိရိယာယ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သီလပါရိသုဒ္ဓိ- ပဓာနိယင်္ဂံ စိတ္တပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ ဒိဋ္ဌိပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ ပိမုတ္တိပါရိသုဒ္ဓိ- ပဓာနိယင်္ဂံ ။

၁-အာဝဇ္ဇေယျ (?) ၂-(သစေ စေတေယျံ) (သီသျှာကံ၊ဣ)၊ (အာဝဇ္ဇေယျံ)(က)အံ ၃-ဂဂ-ပိဋ္ဌေပိ၊ ၃-သာမုဂ် နာမ (သီသျှာကံ၊ဣ) ၄-သောကပရိဒ္ဓဝါနံ (သီ)

ကတမဇ္ဇ ဗျုပ္ပန္နော သီလပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ? ဣဓ ဗျုပ္ပန္နော ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ။ပ။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ အယံ ဝုစ္စတိ ဗျုပ္ပန္နော သီလပါရိသုဒ္ဓိ။ “ဣတိ ဝေရူပိ” သီလပါရိသုဒ္ဓိ အပရိပူရံ ဝါ ပရိပူရေဿာမိ၊ ပရိပူရံ ဝါ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမီ”တိ ယော တတ္ထ ဆန္ဒော စ ဝါယာမော စ ဥဿာဟော စ ဥဿောဠိ စ အပ္ပင်္ဂါနိ စ သတိ စ သမ္ပဇညဉ္စ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဗျုပ္ပန္နော သီလပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ။

ကတမဇ္ဇ ဗျုပ္ပန္နော စိတ္တပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ? ဣဓ ဗျုပ္ပန္နော ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဗျုပ္ပန္နော စိတ္တပါရိသုဒ္ဓိ။ “ဣတိ ဝေရူပိ” စိတ္တပါရိသုဒ္ဓိ အပရိပူရံ ဝါ ပရိပူရေဿာမိ၊ ပရိပူရံ ဝါ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမီ”တိ ယော တတ္ထ ဆန္ဒော စ ဝါယာမော စ ဥဿာဟော စ ဥဿောဠိ စ အပ္ပင်္ဂါနိ စ သတိ စ သမ္ပဇညဉ္စ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဗျုပ္ပန္နော စိတ္တပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ။

ကတမဇ္ဇ ဗျုပ္ပန္နော ဒိဋ္ဌိပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ? ဣဓ ဗျုပ္ပန္နော ဘိက္ခု “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဂေါမိနိ ပင်္ဂုပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဗျုပ္ပန္နော ဒိဋ္ဌိပါရိသုဒ္ဓိ။ “ဣတိ ဝေရူပိ” ဒိဋ္ဌိပါရိသုဒ္ဓိ အပရိပူရံ ဝါ။ပ။ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမီ”တိ ယော တတ္ထ ဆန္ဒော စ ဝါယာမော စ ဥဿာဟော စ ဥဿောဠိ စ အပ္ပင်္ဂါနိ စ သတိ စ သမ္ပဇညဉ္စ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဗျုပ္ပန္နော ဒိဋ္ဌိပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ။

ကတမဇ္ဇ ဗျုပ္ပန္နော ဝိမုတ္တိပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ? သ ခေါ သော ဗျုပ္ပန္နော အရိယသဘဝကော ဣဓိနာ စ သီလပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂေန သမန္နာဂတော ဣဓိနာ စ စိတ္တပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂေန သမန္နာဂတော ဣဓိနာ စ ဒိဋ္ဌိပါရိသုဒ္ဓိ-ပဓာနိယင်္ဂေန သမန္နာဂတော ရဇနိယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ ဝိရာဇေတိ၊ ဝိမော-စနိယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ ဝိမောစေတိ။ သော ရဇနိယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ ဝိရာဇေတွာ ဝိမောစနိယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ ဝိမောစေတွာ သမ္မာဝိမုတ္တိ ဖုသတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဗျုပ္ပန္နော ဝိမုတ္တိပါရိသုဒ္ဓိ။ “ဣတိ ဝေရူပိ” ဝိမုတ္တိပါရိသုဒ္ဓိ အပရိပူရံ ဝါ ပရိပူရေဿာမိ၊ ပရိပူရံ ဝါ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂ-ဟေဿာမီ”တိ ယော တတ္ထ ဆန္ဒော စ ဝါယာမော စ ဥဿာဟော စ ဥဿောဠိ စ အပ္ပင်္ဂါနိ စ သတိ စ သမ္ပဇညဉ္စ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဗျုပ္ပန္နော ဝိမုတ္တိပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ။

ဣမာနိ ခေါ ဗျုပ္ပဇာ စတ္တာရိ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂါနိ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သမ္ဗဒက္ခာတာနိ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာယ ဉာယဿ အဓိဂမာယ နိဗ္ဗာနဿ သတ္တိကိရိယာယာတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဝပ္ပသုတ္တ

၁၉၅။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သက္ကေသု ဝိဟရတိ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ နိဂြောဓာရာမေ။ အထ ခေါ ဝပေါ သက္ကော နိဂဏ္ဏသာဝကော ယေနာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိဘူ အာယသ္မန္တံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသီန္တံ ခေါ ဝပ္ပံ သက္ကံ နိဂဏ္ဏသာဝကံ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တေဒဝေါစ—

ဣဓဿ ဝပ္ပ ကာယေန သံဝုတော ဝါစာယ သံဝုတော မနသာ သံဝုတော အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ ပဿသိ နော တံ ဝပ္ပ တံ ဌာနံ၊ ယတောနိဒါနံ ပုရိသံ ဒုက္ခဝေဒနိယာ အာသဝါ အဿဝေယျု အဘိသမ္ဗရာယန္တိ။ ပဿာမဟံ ဘန္တေ တံ ဌာနံ ဣဓဿ ဘန္တေ ပုဗ္ဗေ ပါပကမ္မံ ကတံ အဝိပက္ကဝိပါကံ၊ တတောနိဒါနံ ပုရိသံ ဒုက္ခဝေဒနိယာ အာသဝါ အဿဝေယျု အဘိသမ္ဗရာယန္တိ။ အယဉ္ဇေဝ ခေါ ပန အာယသ္မတော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဿ ဝပေန သက္ကေန နိဂဏ္ဏသာဝကေန သဒ္ဓိံ အန္တရာကထာ ဝိပုကတာ ဟောတိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယနသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ယေန ဥပဌာနသာလာ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိဘူ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ တေဒဝေါစ—

ကာယ နတ္ထ မောဂ္ဂလ္လာန တေရဟိ ကထာယ သဒ္ဓိသိန္နာ၊ ကာ စ ပန ဝေါ အန္တရာကထာ ဝိပုကတာတိ။ ဣဓာဟံ ဘန္တေ ဝပ္ပံ သက္ကံ နိဂဏ္ဏသာဝကံ တေဒဝေါစံ “ဣဓဿ ဝပ္ပ ကာယေန သံဝုတော ဝါစာယ သံဝုတော မနသာ သံဝုတော အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ ပဿသိ နော တံ ဝပ္ပ တံ ဌာနံ၊ ယတောနိဒါနံ ပုရိသံ ဒုက္ခဝေဒနိယာ အာသဝါ အဿဝေယျု အဘိသမ္ဗရာယ”န္တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘန္တေ ဝပေါ သက္ကော နိဂဏ္ဏသာဝကော မံ တေဒဝေါစ “ပဿာမဟံ ဘန္တေ တံ ဌာနံ ဣဓဿ ဘန္တေ ပုဗ္ဗေ ပါပကမ္မံ ကတံ အဝိပက္ကဝိပါကံ၊ တတောနိဒါနံ ပုရိသံ ဒုက္ခဝေဒနိယာ အာသဝါ အဿဝေယျု

အဘိသမ္ပရာယ”န္တိ။ အယံ ခေါ နော ဘန္တေ ဝပေန သက္ကေန နိဂဏ္ဌသာဝကေန သဒ္ဓိံ အန္တရာကထာ ဝိပွကတာ၊ အထ ဘဂဝါ အနုပ္ပတ္တောတိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ ဝပံ သက္ကံ နိဂဏ္ဌသာဝကံ တေဒဝေါစ “သစေ မေ တံ ဝပ အနုညေယျဉ္ဇေဝ အနုဇာနေယျာသိ၊ ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗဉ္ဇ ပဋိက္ကောသေယျာသိ၊ ယဿ စ မေ ဘာသိတဿ အတ္ထံ န ဇာနေယျာသိ၊ မမေဝေတ္ထ ဥတ္တရိ ပဋိပုစ္ဆေယျာသိ ‘ဣဒံ ဘန္တေ ကထံ၊ ဣမဿ ကော အတ္ထော’တိ၊ သိယာ နော ဧတ္ထ ကထာသလ္လာပေါ”တိ။ အနုညေယျဉ္ဇေဝါဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော အနုဇာနိဿာမိ၊ ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗဉ္ဇ ပဋိက္ကောသိဿာမိ၊ ယဿ စာဟံ ဘဂဝတော ဘာသိတဿ အတ္ထံ န ဇာနိဿာမိ၊ ဘဂဝန္တံယေဝေတ္ထ ဥတ္တရိ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ “ဣဒံ ဘန္တေ ကထံ၊ ဣမဿ ကော အတ္ထော”တိ၊ ဟောတု နော ဧတ္ထ ကထာသလ္လာပေါတိ။

တံ ကိံ မညသိ ဝပ၊ ယေ ကာယသမာရမ္ဘပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အာသဝါ ဝိဃာတပရိဋ္ဌာဟာ၊ ကာယသမာရမ္ဘာ ပဋိဝိရတဿ ဧဝံသ တေ အာသဝါ ဝိဃာတပရိဋ္ဌာဟာ န ဟောန္တိ။ သော နဝဉ္ဇ ကမ္မံ န ကရောတိ၊ ပုရာဏဉ္ဇ ကမ္မံ ဖုဿ ဖုဿ ဗျန္တိကရောတိ သဒ္ဓိဋ္ဌိကာ နိဇ္ဇရာ အကာလိကာ ဧဟိပဿိကာ ဩပနေယျိကာ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဝိညူဟိ။ ပဿသိ နော တံ ဝပ တံ ဌာနံ၊ ယတောနိဒါနံ ပုရိသံ ဒုက္ခဝေဒနိယာ အာသဝါ အဿဝေယျံ အဘိသမ္ပ- ရာယန္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညသိ ဝပ၊ ယေ ဝစီသမာရမ္ဘပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အာသဝါ ဝိဃာတ- ပရိဋ္ဌာဟာ၊ ဝစီသမာရမ္ဘာ ပဋိဝိရတဿ ဧဝံသ တေ အာသဝါ ဝိဃာတ- ပရိဋ္ဌာဟာ န ဟောန္တိ။ သော နဝဉ္ဇ ကမ္မံ န ကရောတိ၊ ပုရာဏဉ္ဇ ကမ္မံ ဖုဿ ဖုဿ ဗျန္တိကရောတိ သဒ္ဓိဋ္ဌိကာ နိဇ္ဇရာ အကာလိကာ ဧဟိပဿိကာ ဩပနေယျိကာ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဝိညူဟိ။ ပဿသိ နော တံ ဝပ တံ ဌာနံ၊ ယတောနိဒါနံ ပုရိသံ ဒုက္ခဝေဒနိယာ အာသဝါ အဿဝေယျံ အဘိသမ္ပ- ရာယန္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညသိ ဝပ၊ ယေ မနောသမာရမ္ဘပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အာသဝါ ဝိဃာတပရိဋ္ဌာဟာ၊ မနောသမာရမ္ဘာ ပဋိဝိရတဿ ဧဝံသ တေ အာသဝါ ဝိဃာတပရိဋ္ဌာဟာ န ဟောန္တိ။ သော နဝဉ္ဇ ကမ္မံ န ကရောတိ၊ ပုရာဏဉ္ဇ ကမ္မံ ဖုဿ ဖုဿ ဗျန္တိကရောတိ သဒ္ဓိဋ္ဌိကာ နိဇ္ဇရာ အကာလိကာ ဧဟိပဿိကာ

ဩပနေယျိကာ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဝိညူဟိ။ ပဿသိ နော တံ ဝပ္ပ တံ ဌာနံ၊ ယတောနိဒါနံ ပုရိသံ ဒုက္ခဝေဒနိယာ အာသဝါ အဿဝေယျံ အဘိသမ္ပရာယန္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညသိ ဝပ္ပ ယေ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အာသဝါ ဝိသုတ-
ပရိဋ္ဌာဟာ၊ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ ဧဝံသ တေ အာသဝါ ဝိသုတပရိဋ္ဌာဟာ
န ဟောန္တိ။ သော နဝဉ္စ ကမ္မံ န ကရေတိ၊ ပုရာဏဉ္စ ကမ္မံ ဖုဿ ဖုဿ ဗျန္တိ-
ကရေတိ သန္တိဋ္ဌိကာ နိဇ္ဇရာ အကာလိကာ ဧဟိပဿိကာ ဩပနေယျိကာ
ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဝိညူဟိ။ ပဿသိ နော တံ ဝပ္ပ တံ ဌာနံ၊ ယတောနိဒါနံ
ပုရိသံ ဒုက္ခဝေဒနိယာ အာသဝါ အဿဝေယျံ အဘိသမ္ပရာယန္တိ။ နော
ဟေတံ ဘန္တေ။

ဝေသမ္မာ ဝိမုတ္တစိတ္တဿ ခေါ ဝပ္ပ ဘိက္ခုနော ဆ သတတပိဟာရာ အဓိဂဟာ
ဟောန္တိ။ သော စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ နေဝ သုမနော ဟောတိ န ဒုမ္မနော၊
ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ သောတေန သဒ္ဓိံ သုတွာ။ ပ။
ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတွာ။ ပ။ ဇိဝှိယ ရသံ သာယိတွာ။ ပ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ
ဖုသိတွာ။ ပ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ နေဝ သုမနော ဟောတိ န ဒုမ္မနော၊
ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော၊ သော ကာယပရိယန္တိကံ
ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနော “ကာယပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒိယာမိ” တိ ပဇာနာတိ၊
ဇိဝှိတပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနော “ဇိဝှိတပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒိယာ-
မိ” တိ ပဇာနာတိ၊ “ကာယဿ ဘေဒါ ဥဒ္ဓိံ ဇိဝှိတပရိယာဒါနာ ဣဓေဝ
သဗ္ဗဝေဒယိတာနိ အနဘိနန္ဒိတာနိ သီတိ ဘဝိဿန္တိ” တိ ပဇာနာတိ။

သေယျတာပိ ဝပ္ပ ထူဏံ ပဋိစ္စ ဆာယာ ပညာယဘိ၊ အထ ပုရိသော
အာဂစ္ဆေယျ ကုဒါလပိဋကံ အံဒါယ။ သော တံ ထူဏံ မူလေ ဆိန္နေယျ၊ မူလေ
ဆိန္ဒိတွာ ပလိခဏေယျ၊ ပလိခဏိတွာ ပူလာနိ ဥဒ္ဓရေယျ အန္တမသော ဥသီရ-
နာဠိမတ္တာနိပိံ ။ သော တံ ထူဏံ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ ဆိန္နေယျ၊ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ
ဆေတွာ ဖာလေယျ၊ ဖာလေတွာ သကလိကံ သကလိကံ ကရေယျ၊ သကလိကံ
သကလိကံ ကတွာ ဝါတာတပေ ဝိသောသေယျ၊ ဝါတာတပေ ဝိသောသေတွာ
အဂ္ဂိနာ ခုဟေယျ၊ အဂ္ဂိနာ ခုဟေတွာ မသိံ ကရေယျ၊ မသိံ ကရိတွာ
မဟာဝါတေ ဝါ ဩဇုဏေယျ၊ နဒိယာ ဝါ သီသသောတာယ ပဝါဟေယျ။

ဧဝံ ဟိဿ ဝပ္ပ ယာ ထူဏံ ပဋိစ္စ ဆာယာ၊ သာ ဥဒ္ဓိန္နမူလာ တာလာဝတ္ထု-
ကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ။

ဝေမေဝံ ခေါ ဝပ္ပ ဧဝံ သမ္မာ ဝိမုတ္တစိတ္တဿ ဘိက္ခုနော ဆ သတတဝိဟာရာ
အဓိဂတာ ဟောန္တိ၊ သော စက္ခုနာ ရူပံ ဒိဿှာ နေဝ သုမနော ဟောတိ န
ဒုမ္မနော၊ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္မဇာနော။ သောတေန သဒ္ဓိ
သုတွာ။ပ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတွာ။ပ။ ဇိဝှိယ ရသံ သာယိတွာ။ပ။
ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတွာ။ပ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ နေဝ သုမနော
ဟောတိ န ဒုမ္မနော၊ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္မဇာနော။
သော ကာယပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနော “ကာယပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ
ဝေဒိယာမိ”တိ ပဇာနာတိ။ ဇီဝိတပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနော “ဇီဝိတ-
ပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒိယာမိ”တိ ပဇာနာတိ။ “ကာယဿ ဘေဒါ ဥဒ္ဓိ
ဇီဝိတပရိယာဒါနာ ဣဓေဝ သဗ္ဗဝေဒယိတာနိ အနဘိနန္ဒိတာနိ သီတိ
ဘဝိဿန္တိ”တိ ပဇာနာတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ဝပ္ပေါ သက္ကော နိဂဏ္ဏသာဝကော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ
“သေယျထာပိ ဘန္တေ ပုရိသော ဥဒယတ္တိကော အဿပဏိယံ ပေါသေယျ၊
သော ဥဒယဇ္ဇေဝ နာဓိဂစ္ဆေယျ၊ ဥတ္တရိဉ္စ ကိလမထဿ ဝိဃာတဿ ဘာဂီ
အဿ။ ဧဝေမံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဥဒယတ္တိကော ဗာလေ နိဂဏ္ဏေ ပယိရူပါသိံ၊
သွာဟံ ဥဒယဇ္ဇေဝ နာဓိဂစ္ဆိံ၊ ဥတ္တရိဉ္စ ကိလမထဿ ဝိဃာတဿ ဘာဂီ
အဟောသိံ။ သောဟံ ဘန္တေ အဇ္ဇတဂ္ဂေ ယော မေ ဗာလေသု နိဂဏ္ဏေသု
ပသာဒေါ၊ တံ မဟာဝါတေ ဝါ ဩဖုဏာမိ၊ နဒိယာ ဝါ သီဃသောတာယ
ပံဝါဟေမိ။ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ။ပ။ ဥပါသကံ မံ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓာရေတု
အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-သာဠသုတ္တ

၁၉၆။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကုဋ္ဌာဂါရ-
သာလာယံ။ အထ ခေါ သာဠော စ လိစ္ဆဝိ၊ အဘယော စ လိစ္ဆဝိ ယေန ဘဂဝါ
တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိဇီဒိံသု၊
ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သာဠော လိစ္ဆဝိ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ—

“သန္တိ ဘန္တေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဒုယေန ဩဃဿ နိတ္တရဏံ ပညပေန္တိ
သီလဝိသုဒ္ဓိဟေတု စ တပေါဇီဂုစ္ဆာဟေတု စ၊ ဣဓ ဘန္တေ ဘဂဝါ ကိမာဟာ”တိ။

သီလဝိသုဒ္ဓိ ခေါ် အဟံ သာဠ “အညတရံ သာမညဂံ” နှိ ဝဒါမိ။ ယေ တေ သာဠ သမဏဗြာဟ္မဏာ တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒါ တပေါဇိဂုစ္ဆာသာရာ တပေါဇိဂုစ္ဆာအလ္လိနာ ဝိဟရန္တိ။ အဘဗ္ဗာ တေ ဩဃဿ နိတ္ထရဏာယ။ ယေပိ တေ သာဠ သမဏဗြာဟ္မဏာ အပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရာ အပရိသုဒ္ဓဝစီသမာစာရာ အပရိသုဒ္ဓမနောသမာစာရာ အပရိသုဒ္ဓါဇီဝါ။ အဘဗ္ဗာ တေ ဣဏဒဿနာယ အနုတ္တရာယ သမ္မောဓာယ။

သေဗျထာပိ သာဠ ပုရိသော နဒိ တရိတုကာမော တိဏှံ ကုဋ္ဌာရိံ အာဒါယ ဝနံ ပဝိသေယျ။ သော တတ္ထ ပသေယျ မဟတိံ သာလလဋ္ဌိံ ဥဇုံ နဝံ အကုတ္တုစွကဇာတံ။ တမေနံ မူလေ ဆိန္နေယျ။ မူလေ ဆေတွာ အဂ္ဂေ ဆိန္နေယျ။ အဂ္ဂေ ဆေတွာ သာခါပလာသံ သုဝိသောမိတံ ဝိသောဓေယျ။ သာခါပလာသံ သုဝိသောမိတံ ဝိသောဓေတွာ ကုဋ္ဌာရိဟိ တစ္ဆေယျ။ ကုဋ္ဌာရိဟိ တစ္ဆေတွာ ဝါသီဟိ တစ္ဆေယျ။ ဝါသီဟိ တစ္ဆေတွာ လေခဏိယာ လိခေယျ။ လေခဏိယာ လိခိတွာ ပါသာဏဂုဋ္ဌေန ဓောဝေယျ။ ပါသာဏဂုဋ္ဌေန ဓောဝေတွာ နဒိံ ပတာရေယျ။

တံ ကိံ မညသိ သာဠ၊ ဘဗ္ဗော န ခေါ သော ပုရိသော နဒိံ တရိတုန္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အသု ဟိ ဘန္တေ သာလလဋ္ဌိံ ဗဟိဒ္ဓါ သုပရိကမ္မကတာ အန္တော အဝိသုဒ္ဓါ။ တဿေဘံ ပါဠိကံ “သာလလဋ္ဌိံ သံသိဒ္ဓိဿတိ၊ ပုရိသော အနယဗျသနံ အာပဇ္ဇိဿတိ” တိ။

ဝေမေဝံ ခေါ သာဠ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒါ တပေါဇိဂုစ္ဆာသာရာ တပေါဇိဂုစ္ဆာအလ္လိနာ ဝိဟရန္တိ။ အဘဗ္ဗာ တေ ဩဃဿ နိတ္ထရဏာယ။ ယေပိ တေ သာဠ သမဏဗြာဟ္မဏာ အပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရာ အပရိသုဒ္ဓဝစီသမာစာရာ အပရိသုဒ္ဓမနောသမာစာရာ အပရိသုဒ္ဓါဇီဝါ။ အဘဗ္ဗာ တေ ဣဏဒဿနာယ အနုတ္တရာယ သမ္မောဓာယ။

ယေ စ ခေါ တေ သာဠ သမဏဗြာဟ္မဏာ န တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒါ န တပေါဇိဂုစ္ဆာသာရာ န တပေါဇိဂုစ္ဆာအလ္လိနာ ဝိဟရန္တိ။ ဘဗ္ဗာ တေ ဩဃဿ နိတ္ထရဏာယ။ ယေပိ တေ သာဠ သမဏဗြာဟ္မဏာ ပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရာ ပရိသုဒ္ဓဝစီသမာစာရာ ပရိသုဒ္ဓမနောသမာစာရာ ပရိသုဒ္ဓါဇီဝါ။ ဘဗ္ဗာ တေ ဣဏဒဿနာယ အနုတ္တရာယ သမ္မောဓာယ။

သေယျထာပိ သာဠု ပုရိသော နဒိံ တရိတုကာမော တိဏံ ကုဋ္ဌာရိံ အာဒါယ ဝနံ ပဝိသေယျ။ သော တတ္ထ ပသေယျ မဟတိံ သာလလဋ္ဌိံ ဥဇုံ နဝံ အကုတ္တုစွကဇာတံ၊ တမေနံ မူလေ ဆိန္နေယျ။ မူလေ ဆိန္ဒိတွာ အဂ္ဂေ ဆိန္နေယျ။ အဂ္ဂေ ဆိန္ဒိတွာ သာခါပလာသံ သုဝိသောမိတံ ဝိသောဓေယျ။ သာခါပလာသံ သုဝိသောမိတံ ဝိသောဓေတွာ ကုဋ္ဌာရိဟိ တစ္ဆေယျ။ ကုဋ္ဌာရိဟိ တစ္ဆေတွာ ဝါသီဟိ တစ္ဆေယျ။ ဝါသီဟိ တစ္ဆေတွာ နိခါဒနံ အာဒါယ အန္တော သုဝိသောမိတံ ဝိသောဓေယျ။ အန္တော သုဝိသောမိတံ ဝိသောဓေတွာ လောဓဏိယာ လိဓေယျ။ လောဓဏိယာ လိခိတွာ ပါသာဏဂုဋ္ဌေန ခောဝေယျ။ ပါသာဏဂုဋ္ဌေန ခောဝေတွာ နာဝံ ကရေယျ။ နာဝံ ကတွာ ဖိယာရိတ္တံ ဗန္ဓေယျ။ ဖိယာရိတ္တံ ဗန္ဓိတွာ နဒိံ ပတာရေယျ။

တံ ကိံ မညသိ သာဠု၊ ဘဗ္ဗော န ခေါ သော ပုရိသော နဒိံ တရိတုန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အသု ဟိ ဘန္တေ သာလလဋ္ဌိ ဗဟိဒ္ဓါ သုပရိကမ္မကတာ အန္တော သုဝိသုဒ္ဓါ နာဝါကတာ၊ ဖိယာရိတ္တဗဒ္ဓါ၊ တဿေတံ ပါဠိကံ “နာဝါ န သံသိဒိဿတိ၊ ပုရိသော သောတ္ထိနာ ပါရံ ဂမိဿတိ”တိ။

ဝေဓမဝံ ခေါ သာဠု ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ န တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒါ န တပေါဇိဂုစ္ဆာသာရာ န တပေါဇိဂုစ္ဆာအလ္လိနာ ဝိဟရန္တိ။ ဘဗ္ဗော တေ ဩဃဿ နိတ္တရဏာယ။ ယေပိ တေ သာဠု သမဏဗြာဟ္မဏာ ပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရာ ပရိသုဒ္ဓဝစီသမာစာရာ ပရိသုဒ္ဓမနောသမာစာရာ ပရိသုဒ္ဓါဇီဝါ၊ ဘဗ္ဗော တေ ဣဏဒဿနာယ အနုတ္တရာယ သမ္မောဓာယ။ သေယျထာပိ သာဠု ယောဓာဇီဝေါ ဗဟူနိ စေဝိ ကဏ္ဍစိတြကာနိ ဇာနာတိ၊ အထ ခေါ သော တိဟိ ဌာနေဟိ ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂန္တေဝ သင်္ဂံ ဂစ္ဆတိ။ ကတံမေဟိ တိဟိ? ဒူရေပတိံ စ အက္ခဏဝေဒိံ စ မဟဘော စ ကာယဿ ပဒါလေတာ။

သေယျထာပိ သာဠု ယောဓာဇီဝေါ ဒူရေပတိ၊ ဝေဓမဝံ ခေါ သာဠု အရိယသာဝကော သမ္မာသမာဓိ ဟောတိ။ သမ္မာသမာဓိ သာဠု အရိယသာဝကော ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတိဘာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဋ္ဌာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟိနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗိ ရူပံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ ဝေဓမတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတိ။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ ယာ ကာစိ သညာ။

၁-ဖိယာရိတ္တံ (သီ၊ဇု) ၂-သုဝိသုဒ္ဓကတာ (က)

ယေ ကေဓိ သင်္ခါရာ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဋ္ဌာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟိနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒုရေ သန္တိကေ ဝါ။ သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ ဝေမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတိ။

သေယျထာပိ သာဠ ယောဓာဇီဝေါ အက္ခဏဝေဓိ၊ ဝေမေဝံ ခေါ သာဠ အရိယသာဝကော သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သာဠ အရိယသာဝကော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။

သေယျထာပိ သာဠ ယောဓာဇီဝေါ မဟတော ကာယဿ ပဒါလေတာ၊ ဝေမေဝံ ခေါ သာဠ အရိယသာဝကော သမ္မာဝိမုတ္တိ ဟောတိ။ သမ္မာဝိမုတ္တိ သာဠ အရိယသာဝကော မဟန္တံ အဝိဇ္ဇာက္ခန္ဓံ ပဒါလေတိတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-မလ္လိကာဒေဝီသုတ္တ

၁၉၇။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထ- ပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ မလ္လိကာ ဒေဝီ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသီန္ဓု ခေါ မလ္လိကာ ဒေဝီ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ—

ကော န ခေါ ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စော မာတုဂါမော ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ စ ဟောတိ ဒုရူပါ သုပါပိကာ^၁ ဒဿနာယ၊ ဒလိဒ္ဓါ စ ဟောတိ အပ္ပဿကာ အပ္ပဘောဂါ အပ္ပေသက္ခာ စ။

ကော ပန ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စော မာတုဂါမော ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ စ ဟောတိ ဒုရူပါ သုပါပိကာ ဒဿနာယ၊ အမှာ စ ဟောတိ မဟဒ္ဒနာ မဟာဘောဂါ မဟေသက္ခာ စ။

ကော န ခေါ ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စော မာတုဂါမော အဘိရူပါ စ ဟောတိ ဒဿနိယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္ဓာဂတာ၊ ဒလိဒ္ဓါ စ ဟောတိ အပ္ပဿကာ အပ္ပဘောဂါ အပ္ပေသက္ခာ စ။

၁-သု- ဣ ဟေတုကသု “ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ စ ဟောတိ ဒုရူပေ သုပါပကော”တိ ဝေမာဒိနာ ပုလ္လိကဝသေန ဒိဿတိ။

ကော ပန ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန ဝိဓေကစ္စော
မာတုဂါမော အဘိရူပါ စ ဟောတိ ဒဿနိယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ
ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတာ၊ အမှာ စ ဟောတိ မဟဒ္ဒနာ မဟာဘောဂါ
မဟေသက္ခာ စာတိ။

ဣမ မလ္လိကေ ကေစ္စော မာတုဂါမော ကောဇနာ ဟောတိ ဥပါယာသ-
ဗဟုလာ၊ အပ္ပမ္ဘိ ဝုတ္တာ သမာနာ အဘိသဇ္ဇတိ ကုပ္ပတိ ဗျာပဇ္ဇတိ ပတိတ္ထိယတိ၊
ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရေတိ။ သာ န ဒါတာ ဟောတိ
သမဏဿ ဝါ မြာဟ္မဏဿ ဝါ အန္တံ ပါနံ ဝတ္ထံ ယာနံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ
သေယျာဝသထပဒီပေယျံ။ ဣဿာမနိကာ ခေါပန ဟောတိ ပရလာဘသက္ကာရ-
ဂရုကာရမာနနဝန္တနပူဇနာသု ဣဿတိ ဥပဒုဿတိ ဣဿံ ဗန္ဓတိ။ သာ စေ
တတော စုတာ ဣတ္ထတ္ထံ အာဂစ္ဆတိ။ သာ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ၊
ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ စ ဟောတိ ဒုရူပါ သုပါပိကာ ဒဿနာယ၊ ဒလိဒ္ဓါ စ ဟောတိ
အပ္ပဿကာ အပ္ပဘောဂါ အပ္ပေသက္ခာ စ။

ဣမ ပန မလ္လိကေ ကေစ္စော မာတုဂါမော ကောဇနာ ဟောတိ ဥပါယာသ-
ဗဟုလာ၊ အပ္ပမ္ဘိ ဝုတ္တာ သမာနာ အဘိသဇ္ဇတိ ကုပ္ပတိ ဗျာပဇ္ဇတိ ပတိတ္ထိယတိ၊
ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရေတိ။ သာ ဒါတာ ဟောတိ
သမဏဿ ဝါ မြာဟ္မဏဿ ဝါ အန္တံ ပါနံ ဝတ္ထံ ယာနံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ
သေယျာဝသထပဒီပေယျံ။ အနိဿာမနိကာ ခေါ ပန ဟောတိ ပရလာဘ-
သက္ကာရဂရုကာရမာနနဝန္တနပူဇနာသု န ဣဿတိ န ဥပဒုဿတိ န ဣဿံ
ဗန္ဓတိ။ သာ စေ တတော စုတာ ဣတ္ထတ္ထံ အာဂစ္ဆတိ။ သာ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာ-
ဇာယတိ၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ စ ဟောတိ ဒုရူပါ သုပါပိကာ ဒဿနာယ၊ အမှာ စ
ဟောတိ မဟဒ္ဒနာ မဟာဘောဂါ မဟေသက္ခာ စ။

ဣမ ပန မလ္လိကေ ကေစ္စော မာတုဂါမော အက္ခောဇနာ ဟောတိ
အနုပါယာသဗဟုလာ၊ ဗဟုမ္ဘိ ဝုတ္တာ သမာနာ နာဘိသဇ္ဇတိ န ကုပ္ပတိ န
ဗျာပဇ္ဇတိ န ပတိတ္ထိယတိ၊ န ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရေတိ။
သာ န ဒါတာ ဟောတိ သမဏဿ ဝါ မြာဟ္မဏဿ ဝါ အန္တံ ပါနံ ဝတ္ထံ
ယာနံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ သေယျာဝသထပဒီပေယျံ။ ဣဿာမနိကာ ခေါ
ပန ဟောတိ ပရလာဘသက္ကာရဂရုကာရမာနနဝန္တနပူဇနာသု ဣဿတိ
ဥပဒုဿတိ ဣဿံ ဗန္ဓတိ။ သာ စေ တတော စုတာ ဣတ္ထတ္ထံ အာဂစ္ဆတိ။ သာ

၁-သော(သျှာ) ၂-ဣဿာမနကော(သျှာ)

ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ၊ အဘိရူပါ စ ဟောတိ ဒဿနိယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္ဓာဂတာ၊ ဒလိဒ္ဓါ စ ဟောတိ အပ္ပဿကာ အပ္ပဘောဂါ အပ္ပေသက္ခာ စ။

ဣဓ ပန မလ္လိကေ ဧကစ္စော မာတုဂါမော အက္ခောဇနာ ဟောတိ အနုပါယာသဗဟုလာ၊ ဗဟုမ္ပိ ဝုတ္တာ သမာနာ နာဘိသဇ္ဇတိ န ကုပ္ပတိ န ဗျာပဇ္ဇတိ န ပတိတ္ထိယတိ၊ န ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ။ သာ ဒါတာ ဟောတိ သမဏဿ ဝါ မြာဟ္မဏဿ ဝါ အနံ ပါနံ ဝတ္တံ ယာနံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ သေယျာဝသထပဒိပေယျံ။ အနိဿာမနိကာ ခေါ ပန ဟောတိ ပရလာဘသက္ကာရဂရုကာရမာနနဝန္တနုပူဇနာသု န ဣဿတိ န ဥပဒုဿတိ န ဣဿံ ဗန္ဓတိ။ သာ စေ တတော စူတာ ဣတ္ထတ္ထံ အာဂစ္ဆတိ။ သာ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ၊ အဘိရူပါ စ ဟောတိ ဒဿနိယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္ဓာဂတာ၊ အမှာ စ ဟောတိ မဟဒ္ဓနာ မဟာဘောဂါ မဟေသက္ခာ စ။

အယံ ခေါ မလ္လိကေ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စော မာတုဂါမော ဒုဗ္ဗဏ္ဍာ စ ဟောတိ ဒုရူပါ သုပါပိကာ ဒဿနာယ၊ ဒလိဒ္ဓါ စ ဟောတိ အပ္ပဿကာ အပ္ပဘောဂါ အပ္ပေသက္ခာ စ။ အယံ ပန မလ္လိကေ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စော မာတုဂါမော ဒုဗ္ဗဏ္ဍာ စ ဟောတိ ဒုရူပါ သုပါပိကာ ဒဿနာယ၊ အမှာ စ ဟောတိ မဟဒ္ဓနာ မဟာဘောဂါ မဟေသက္ခာ စ။ အယံ ခေါ မလ္လိကေ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စော မာတုဂါမော အဘိရူပါ စ ဟောတိ ဒဿနိယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္ဓာဂတာ၊ ဒလိဒ္ဓါ စ ဟောတိ အပ္ပဿကာ အပ္ပဘောဂါ အပ္ပေသက္ခာ စ။ အယံ ပန မလ္လိကေ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စော မာတုဂါမော အဘိရူပါ စ ဟောတိ ဒဿနိယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္ဓာဂတာ၊ အမှာ စ ဟောတိ မဟဒ္ဓနာ မဟာဘောဂါ မဟေသက္ခာ စာတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ မလ္လိကာ ဒေဝီ ဘဂဝန္တံ တေဒဂေါစ—ယာ နူနာဟံ^၁ ဘန္တေ အညံ ဇာတိ^၂၊ ကောဇနာ အဟောသိ^၃ ဥပါယာသဗဟုလာ အပ္ပမ္ပိ ဝုတ္တာ

၁-သာ နူနာဟံ(သျှာ)၊ ယံ နူနာဟံ(က) ၂-အညာယ ဇာတိယာ(သျှာ)

သမာနာ အဘိသဇ္ဇိံ ကုပ္ပိံ ဗျာပဇ္ဇိံ ပတိတ္ထိယိံ၊ ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတွာကာသိံ၊ သာဟံ ဘန္တေ တေရဟိံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ ဒုရူပါ သုပျာဏိကာ ဒဿနာယ။

ယာ နူနာဟံ ဘန္တေ အညံ ဇာတိံ ဒါတာ အဟောသိံ သမဏဿ ဝါ မြာဟ္မဏဿ ဝါ အနံ ပါနံ ဝတ္ထံ ယာနံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ သေယျာဝသထပဒီပေယျံ၊ သာဟံ ဘန္တေ တေရဟိံ အမှာ မဟဒ္ဓနာ မဟာဘောဂါ။

ယာ နူနာဟံ ဘန္တေ အညံ ဇာတိံ အနိဿာမနိကာ အဟောသိံ ပရလာဘသက္ကာရဂရုကာရမာနနဝန္တနပူဇနာသု န ဣဿိံ န ဥပဒုဿိံ န ဣဿံ ဗန္ဓိံ၊ သာဟံ ဘန္တေ တေရဟိံ မဟေသဏ္ဍာ။ သန္တိ ခေါ ပန ဘန္တေ ဣမသ္မိံ ရာဇကုလေ ခတ္ထိယကညာပိ မြာဟ္မဏကညာပိ ဂဟပတိကညာပိ၊ တာသာဟံ ဣဿရာမိပစ္စံ ကာရေမိ။ သောဟံ ဘန္တေ အဇ္ဇတဂ္ဂေ အက္ခောမနာ ဘဝိဿာမိ အနုပါယာသဗဟုလာ၊ ဗဟုမ္ပိ ပုတ္တာ သမာနာ နာဘိသဇ္ဇိဿာမိ န ကုပ္ပိဿာမိ န ဗျာပဇ္ဇိဿာမိ န ပတိတ္ထိယိဿာမိ၊ ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ န ပါတုကရိဿာမိ၊ ဒဿာမိ သမဏဿ ဝါ မြာဟ္မဏဿ ဝါ အနံ ပါနံ ဝတ္ထံ ယာနံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ သေယျာဝသထပဒီပေယျံ၊ အနိဿာမနိကာ ဘဝိဿာမိ ပရလာဘသက္ကာရဂရုကာရမာနနဝန္တနပူဇနာသု န ဣဿိဿာမိ န ဥပဒုဿိဿာမိ န ဣဿံ ဗန္ဓိဿာမိ။ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ။ပ။ ဥပါသိကံ မံ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ ။သတ္ထမံ။

ဂ-အတ္တန္တပသုတ္တ

၁၉၈။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ၂ ပုဂ္ဂလော အတ္တန္တပေါ ဟောတိ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော၊ ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပရန္တပေါ ဟောတိ ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော၊ ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တန္တပေါ စ ဟောတိ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော ပရန္တပေါ စ ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော၊ ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော နေဝတ္တန္တပေါ ဟောတိ နာတ္တပရိတာပနာနုယောဂ-

၁-အမှာ စ (သီးဇုက) ၂-အဘိ ၃-၁၆၃၊ မ ၂-၅၊ ဒီ ၃-၁၉၄-ပိဋကသုပိ၊ ဟေဋ္ဌာ-၃၀၀-ပိဋက၊

မနုယုတ္တော န ပရန္တပေါ န ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော၊ သော-နေဝ
အတ္တန္တပေါ န ပရန္တပေါ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိစ္ဆာတော နိဗ္ဗာတော သီတိဘူတော
သုခပ္ပုဋိသံဝေဒီ ဗြဟ္မဘူတေန အတ္တနာ ဝိဟရတိ။

ကထာ ဘိက္ခုဝေပုဂ္ဂလော အတ္တန္တပေါ ဟောတိ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂ-
မနုယုတ္တော? ဣဓ ဘိက္ခုဝေ ဧကစ္စော အစေလကော ဟောတိ မုတ္တာစာရော၊
မာတ္တာပလေခနော၊ နဟေတိဘဒ္ဒန္တိကော၊ နတိဋ္ဌဘဒ္ဒန္တိကော၊ နဘိဟဋ္ဌိ၊
န ဥဒ္ဓိဿကတံ၊ န နိမန္တနံ သာဒိယတိ။ သော န ကုန္တိမုခါ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ န
ကဋ္ဌောပိမုခါ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ န ဧဏ္ဏမန္တရံ၊ န ဒဏ္ဏမန္တရံ၊ န မုသလမန္တရံ၊ န ဒြန္တိ
ဘုဗ္ဗမာနာနံ၊ န ဂတ္တိနိယာ၊ န ဝါယမာနာယ၊ န ပုရိသန္တရဂတာယ၊ န
သင်္ကတိယု၊ န ယတ္ထ သာ ဥပဋ္ဌိတော ဟောတိ၊ န ယတ္ထ မက္ခိကာ သဏ္ဍသဏ္ဍ-
စာရိနိ၊ န မစ္ဆံ၊ န မံသံ၊ န သုရံ၊ န မေရယံ၊ န ထုသောဒကံ ပိဝတိ။ သော
ကောဂါရိကော ဝါ ဟောတိ ကောလောပိကော၊ ဒွါဂါရိကော ဝါ ဟောတိ
ဒွါလောပိကော။ပ။ သတ္တာဂါရိကော ဝါ ဟောတိ သတ္တာလောပိကော၊
ဧကိဿာပိ ဒတ္တိယာ ယာယေဏိ၊ ဒွိဟိပိ ဒတ္တိဟိ ယာပေတိ။ပ။ သတ္တဟိပိ
ဒတ္တိဟိ ယာပေတိ၊ ကောဟိကမ္ပိ အာကောရံ အာဟာရေတိ၊ ဒွါဟိကမ္ပိ
အာဟာရံ အာဟာရေတိ။ပ။ သတ္တဟိကမ္ပိ အာဟာရံ အာဟာရေတိ၊ ဣတိ
ဝေရူပံ အခုမာသိကမ္ပိ ပရိယာယဘတ္တဘောဇနာနုယောဂမနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။

သော သာကဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ သာမာကဘက္ခောပိ ဟောတိ၊
နိဝါရဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ ဒဒ္ဓုလဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ ဟဋ္ဌဘက္ခောပိ ဟောတိ၊
ကဏဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ အာစာမဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ ပိညာကဘက္ခောပိ
ဟောတိ၊ တိဏဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ ဂေါမယဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ ဝနမူလ-
ဖလာဟာရောပိ ယာပေတိ ပဝတ္တဖလဘောဇိ။

သော သာဏာနိပိ ဓာရေတိ၊ မသာဏာနိပိ ဓာရေတိ၊ ဆဝဒုဿာနိပိ
ဓာရေတိ၊ ပံသုကူလာနိပိ ဓာရေတိ၊ တိရိဋ္ဌာနိပိ ဓာရေတိ၊ အဇိနမ္ပိ ဓာရေတိ၊
အဇိနက္ခိပမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ကုသစီရမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ဝါကစီရမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ဖလကစီရမ္ပိ
ဓာရေတိ၊ ကေသကမ္ပလမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ဝါဋ္ဌကမ္ပလမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ဥလူကပက္ခမ္ပိ
ဓာရေတိ၊ ကေသမသုလောစကောပိ ဟောတိ ကေသမသုလောစနာနု-
ယောဂမနုယုတ္တော၊ ဥပ္ပဋ္ဌကောပိ ဟောတိ အာသနပ္ပဋိက္ခိတ္တော၊ ဥက္ကုဋ္ဌိကောပိ
ဟောတိ ဥက္ကုဋ္ဌိကပ္ပဓာနမနုယုတ္တော၊ ကဏ္ဍကာပဿယိကောပိ ဟောတိ
ကဏ္ဍကာပဿယေ သေယျံ ဣပ္ပေတိ၊ သာယတတိယကမ္ပိ ဥဒကောရော-
ဟနာနုယောဂမနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။ ဣတိ ဝေရူပံ အနေကပိဟိတံ ကာယဿ

အာတာပနပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တန္တပေါ ဟောတိ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပရန္တပေါ ဟောတိ ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဩရန္တိကော ဟောတိ သူကရိကော သာကုဏိကော မာဂဝိကော လုဒ္ဓေါ မစ္ဆဃာတကော စောရော စောရဃာတကော ဂေါဃာတကော ဗန္ဓနာဂါရိကော၊ ယေ ဝါ ပနညေပိ ကေစိ ကုရူရကမ္မန္တာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပရန္တပေါ ဟောတိ ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တန္တပေါ စ ဟောတိ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော ပရန္တပေါ စ ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ရာဇော ဝါ ဟောတိ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဝသိတ္တော၊ မြာဟ္မဏော ဝါ ဟောတိ မဟာသာလော၊ သော ပုရတ္ထိမေန နဂရဿ နဝံ သန္တာဂါရံ ကာရာပေတွာ ကေသမသံ ဩဟာရေတွာ ခရာဇိနံ နိဝါသေတွာ သပ္ပိတေလေန ကာယံ အပ္ပဉ္စိတွာ မဂဝိသာဏေန ဝိဇ္ဇိံ ကဏ္ဍဝမာနော နဝံ သန္တာဂါရံ ပဝိသတိ သဒ္ဓိံ မဟေသိယာ မြာဟ္မဏေန စ ပုရောဟိတေန။ သော တတ္ထ အနန္တရဟိတာယ ဘူမိယာ ဟရိတုပလိတ္တာယ သေယံ ကပ္ပေတိ။ ဧကိဿာယ ဂါဝိယာ သရူပဝစ္စာယ ယံ ဧကသ္မိံ ထနေ ဒီရံ ဟောတိ၊ တေန ရာဇော ယာပေတိ။ ယံ ဒုတိယသ္မိံ ထနေ ဒီရံ ဟောတိ၊ တေန မဟေသိယာပေတိ။ ယံ တတိယသ္မိံ ထနေ ဒီရံ ဟောတိ၊ တေန မြာဟ္မဏော ပုရောဟိတော ယာပေတိ။ ယံ စတုတ္ထသ္မိံ ထနေ ဒီရံ ဟောတိ၊ တေန အဂ္ဂိံ ဇုဟတိ။ အဝသေသေန ဝစ္စကော ယာပေတိ။ သော ဧဝမာဟ “တ္ထေကာ ဥသဘာ ဟညန္တ၊ ယညတ္တာယ၊ ဧတ္ထကာ ဝစ္စတရာ ဟညန္တ၊ ယညတ္တာယ၊ ဧတ္ထကာ ဝစ္စတရိယော ဟညန္တ၊ ယညတ္တာယ၊ ဧတ္ထကာ အဇော ဟညန္တ၊ ယညတ္တာယ၊ ဧတ္ထကာ ဥရုဒ္ဓာ ဟညန္တ၊ ယညတ္တာယ၊ (ဧတ္ထကာ အဿာ ဟညန္တ၊ ယညတ္တာယ)၊ ဧတ္ထကာ ရုက္ခာ ဆိဇ္ဇန္တ၊ ယူပတ္တာယ၊ ဧတ္ထကာ ဒုဒ္ဓာ လူယန္တ၊ ဗရိဟိသတ္တာယာ”တိ။ ယေဝိဿ တေ ဟောန္တိ ဒါသာတိ ဝါ ပေဿာတိ ဝါ ကမ္မကရာတိ ဝါ၊ တေပိ ဒဏ္ဍတဇ္ဇိတာ ဘယတဇ္ဇိတာ အဿုမုခါ ရုဒမာနာ ပရိကမ္မာနိ ကရောန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တန္တပေါ စ ဟောတိ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော ပရန္တပေါ စ ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော။

၁-ဇုဟန္တိ(သီ၊ဣ) ၂-( )နတ္ထိ သိ-သျာ-ကံ-ဣ ပေါတ္ထကေသု၊ ၃-ပရိကမ္မတ္တာယာတိ(က)

ကထည ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝတ္တန္တပေါ ဟောတိ နာတ္ထပရိတာပနာ-
 နယောဂမနယုတ္တော နပရန္တပေါန ပရပရိတာပနာနယောဂမနယုတ္တော၊ သော
 အနတ္တန္တပေါ အပရန္တပေါ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိစ္ဆာတော နိဗ္ဗာတော သီတိဘူတော
 သုခပုဂ္ဂိုလ်ဝေဒီ ဗြဟ္မာဘူတေန အတ္တနာ ဝိဟရတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော
 လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ သမ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော
 လောကဝိဂ္ဂ အနတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ
 ဘဂဝါ။ သော ဣမံ လောကံ သဒေဝကံ သမာရကံ သဗြဟ္မကံ သဿ-
 မဏဗြာဟ္မဏံ ပဇိ သဒေဝမနုဿံ သယံ အဘိညာ သတ္ထိကတွာ ပဂေဒေတိ။
 သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာန-
 ကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျူဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိ။
 တံ ဓမ္မံ သုဏာတိ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ အညတရသ္မိံ ဝါ
 ကုလေ ပစ္စာဇာတော။ သော တံ ဓမ္မံ သုဘွာ တထာဂတေ သဒ္ဓံ
 ပဋိလဘတိ။ သော တေန သဒ္ဓါပဋိလာဘေန သမန္ဓာဂတော ဣတိ
 ပဋိသဒ္ဓိက္ခတိ “သမ္ဗာဓော ဘဒ္ဒဝါသော ရဇာပထော အဗ္ဗောကာသော
 ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ နယိဒံ သုကရံ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ ကေန္တပရိပုဏ္ဏံ ကေန္တပရိသုဒ္ဓံ
 သင်္ခလိဒိတံ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတံ၊ ယံနနာဟံ ကေသမသ္မံ ဩဟာရေတွာ
 ကာသာယာနိ ဝတ္တာနိ အစ္ဆာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇေယျ”န္တိ။
 သော အပရေန သမယေန အပ္ပံ ဝါ ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ မဟန္တံ ဝါ
 ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ အပ္ပံ ဝါ ဉှတိပရိဝဋံ ပဟာယ မဟန္တံ ဝါ ဉှတိပရိဝဋံ
 ပဟာယ ကေသမသ္မံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္တာနိ အစ္ဆာဒေတွာ
 အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ။

သော ဧဝ ပဗ္ဗဇိကော သမာနော ဘိက္ခုနံ သိက္ခာသာဇိဝသမာပန္နော
 ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ နိဟိတ-
 ဒဏ္ဍော နိဟိတသတ္တော လန္ဇိ ဒယာပန္နော သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကဗ္ဗိ
 ဝိဟရတိ၊ အဒိန္နာဒါနံ ပဟာယ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ဒိန္နာ-
 ဒါယိ ဒိန္နပါဋိကဒီ အထေနေန သုစိဘူတေန အတ္တနာ ဝိဟရတိ၊ အဗြဟ္မစရိယံ
 ပဟာယ ဗြဟ္မစာရီ ဟောတိ အာဇာစာရီ ဝိရတော အသဒ္ဓမ္မာ ဂါမဓမ္မာ။
 မုသာဝါဒံ ပဟာယ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ သစ္စဝါဒီ သဇ္ဇသန္ဓော
 ထေတော ပစ္စယိကော အဝိသံဝါဒကော လောကဿ၊ ပီသုဏံ ဝါစံ ပဟာယ
 ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ န ဣတော သုဘွာ အမုတြ
 အက္ခာတာ ဣမေသံ ဘေဒါယ၊ န အမုတြ ဝါ သုဘွာ ဣမေသံ အက္ခာတာ

အမူသံ ဘေဒါယ၊ ဣတိ ဘိန္နာနံ ဝါ သန္ဓာတာ၊ သဟိတာနံ ဝါ အနုပ္ပဒါတာ သမဂ္ဂါရာမော သမဂ္ဂရတော သမဂ္ဂနန္ဒိ သမဂ္ဂကရဏိ ဝါစံ ဘာသိတာ ဟောတိ၊ ဖရူသံ ဝါစံ ပဟာယ ဖရူသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ယာ သာ ဝါစာ နေလာ ကဏ္ဍသုခါ ပေမနိယာ ဟဒယင်္ဂမာ ပေါရိ ဗဟုဇနကန္တာ ဗဟုဇနမနာပါ၊ တထာရူပိ ဝါစံ ဘာသိတာ ဟောတိ၊ သမ္ပပ္ပလာပံ ပဟာယ သမ္ပပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ကာလဝါဒိ ဘူတဝါဒိ အတ္ထဝါဒိ ဓမ္မဝါဒိ ဝိနယဝါဒိ နိဓာနဝတိ ဝါစံ ဘာသိတာ ဟောတိ ကာလေန သာပဒေသံ ပရိယန္တဝတိ အတ္ထသံဟိတံ။

သော ဗီဇဂါမဘူတဂါမသမာရမ္ဘ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဧကဘတ္တိကော ဟောတိ၊ ရတ္တူပရတော ဝိရတော ဝိကာလဘောဇနာ၊ နစ္စဂီတဝါဒိတဝိသုကဒဿနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မာလာဂန္ဓဝိလေပနဓာရဏမဏ္ဍနဝိဘူသနဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဥစ္စာသယနမဟာသယနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဇာတရူပရဇတပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အာမကဓညပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အာမကမံသပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဣတ္ထိကုမာရိကပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဒါသိဒါသပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဇေဋ္ဌကပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကုက္ကုဋ္ဌသူကရပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဟတ္ထိဂဝါဿဝဋ္ဌဝပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ခေတ္တဝတ္ထုပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဒူတေယျပဟိဏဂမနာနုယောဂါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကယဝိက္ကယာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ တုလာကုဋကံသကုဋမာနကုဋာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဥက္ကောဋနဝဉ္ဇနနိကတိသာစိယောဂါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဆေဒနဝဓမ္မန္ဓနဝိပရာမောသအာလောပသဟသာကာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။

သော သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ကာယပရိဟာရိကေန စိဝရေန ကုစ္ဆိပရိဟာရိကေန ပိဏ္ဍုပါတေန၊ သော ယေန ယေနဝ ပက္ကမတိ၊ သမာဒါယေဝ ပက္ကမတိ။ သေယျထာပိ နာမ ပက္ခိ သကုဏော ယေန ယေနဝ ညေတိ၊ သပတ္တဘာရောဝ ညေတိ။ ဝေမေဝံ ဘိက္ခု သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ကာယပရိဟာရိကေန စိဝရေန ကုစ္ဆိပရိဟာရိကေန ပိဏ္ဍုပါတေန၊ သော ယေန ယေနဝ ပက္ကမတိ၊ သမာဒါယေဝ ပက္ကမတိ။ သော ဣမိနာ အရိယေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္ဓာဂတော အဇ္ဈတ္တိ အနဝဇ္ဇသုခံ ပဋိသံဝေဒေတိ။

* သော စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ ဟောတိ နာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟိ၊ ယတွာမိကရဏမေန စက္ခုဗြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တိ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ

အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဓာဿဝေယျုံ။ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ စက္ခုန္ဓိယံ၊ စက္ခုန္ဓိယေ သံဂရံ အာပဇ္ဇတိ။ သောတေန သဒ္ဓိ သုတွာ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတွာ။ ဇိဝါယ ရသံ သာယိတွာ။ ကာယေန ဖောဠဗ္ဗံ ဖုသိတွာ။ မနဿ ဓမ္မံ ဝိညာယ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ ဟောတိ နာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟိ၊ ယတွာမိကရဏ-မေန မနိန္ဓိယံ အသံဝတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဓာဿဝေယျုံ။ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ မနိန္ဓိယံ၊ မနိန္ဓိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ သော ဣမိနာ အရိယေန ဣန္ဒြိယသံဝရေန သမန္ဓာဂတော အဇ္ဈတ္တံ အဗျာသေကသုခံ ပဋိသံဝေဒေတိ။

သော အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ၊ အာလောကိတေ ဝိလောကိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ၊ သမိဉ္ဇိတေ ပသာရိဒတ သမ္ပဇာန-ကာရီ ဟောတိ၊ သဗ္ဗာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ၊ အသိတေ ဝီတေ ခါယိတေ သာယိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ၊ ဥစ္စာရ-ပဿာဝကဓမ္မေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ၊ ဂတေ ဌိတေ နိသိန္ဓေ သုတ္တေ ဇာဂရိတေ ဘာသိတေ တုဏှိဘာဝေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။

သော ဣမိနာ စ အရိယေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္ဓာဂတော (ဣမာယ စ အရိယာယ သန္တုဋ္ဌိယာ သမန္ဓာဂတော) ၊ ဣမိနာ စ အရိယေန ဣန္ဒြိယသံဝရေန သမန္ဓာဂတော ဣမိနာ စ အရိယေန သတိသမ္ပဇညေန သမန္ဓာဂတော ၊ ဝိဝိတ္တံ သေနာသနံ ဘဇတိ အရညံ ရုက္ခမူလံ ပဗ္ဗတံ ကန္တရံ ဂိရိဂဟံ သုသာနံ ဝနပ္ပတ္တံ အဗ္ဘောကာသံ ပလာလပုဉ္ဇံ။ သော ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော နိသိဒတိ ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ သော အဘိဇ္ဈံ လောကေ ပဟာယ ဝိဂတာဘိဇ္ဈေန စေတသာ ဝိဟရတိ၊ အဘိဇ္ဈာယ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ၊ ဗျာပါဒပဒေါသံ ပဟာယ အဗျာပန္နစိတ္တော ဝိဟရတိ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္မိ၊ ဗျာပါဒပဒေါသာ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ၊ ထိနမိဒ္ဓံ ပဟာယ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ ဝိဟရတိ အာလောကသညိ သတော သမ္ပဇာနေ၊ ထိနမိဒ္ဓါ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟာယ အနုဒ္ဓတော ဝိဟရတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝုပသန္တစိတ္တော၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆံ ပဟာယ တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော ဝိဟရတိ အကထံကထိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ ဝိစိကိစ္ဆာယ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ၊ သော ဣမေ ပဉ္စ နိဝရဏေ ပဟာယ စေတသော ဥပတ္တိလေသေ ပညာယ ဒုဗ္ဗလီကရဏေ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ။ ပ။ စတုတ္ထံ ဖျာနံ ဥပသမ္ပဇေ ဝိဟရတိ။

၁-( )နတ္ထိ သိ-သျာပေါတ္တကေသု၊ မ ၁-၂၃၉၊ မ ၂-၁၀-ဝိဋ္ဌေသု ပဿိတဗ္ဗံ၊ ၂-သမန္ဓာဂတော။ သော(က)

သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနင်္ဂဏေ
 ဝိဂတူပတ္တိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္စပုတ္တေ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ-
 နုဿတိဉာဏာယ။ပ။ သတ္တာနံ စုတူပပါတဉာဏာယ။ပ။ အာသဝါနံ
 ခယဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာမေတိ၊ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ
 ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခသမုဒယော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ
 ဒုက္ခနိရောဓော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂေါမိနိ
 ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “ဣမေ အာသဝါ”တိ ယထာဘူတံ
 ပဇာနာတိ၊ “အယံ အာသဝသမုဒယော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ
 အာသဝနိရောဓော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ အာသဝနိရောဓဂေါမိနိ
 ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။

တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော ကာမာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊
 ဘဝါသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ အဝိဇ္ဇာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိံ
 “ဝိမုတ္တ”မိတိ ဉာဏံ ဟောတိ၊ “ဒီဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ
 ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ”တိ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော
 နေဝတ္တန္တပေါ ဟောတိ နာတ္ထပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော န ပရန္တပေါ
 န ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော၊ သော န အတ္တန္တပေါ န ပရန္တပေါ
 ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိစ္ဆာတော နိဗ္ဗာတော သီတိဘူတော သုခပုဂ္ဂိုလံဝေဒီ ဗြဟ္မဘူတေန
 အတ္တနာ ဝိဟရတိ၊ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ
 လောကသ္မိန္တိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-တဏှာသုတ္တ

၁၉၉။ ဘဂဝါ တေဒဂေါစ “တဏှံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ ဇာလိနိ”
 သရိတံ ဝိသဋ္ဌံ ဝိသတ္တိကံ၊ ယာယ အယံ လောကော ဥဒ္ဓဿော ပရိယောနဒ္ဓေါ
 တန္တာကုလကဇာတော ဂုလာဂုဏ္ဏိကဇာတော^၁ မုဉ္ဇပဗ္ဗဇဘူတော အပါယံ
 ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ သံသာရံ နာတိဝတ္တတိ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ
 ကရောထ၊ ဘာသိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ၊ ဘဂဝတော
 ပစ္စသောသုံ။ ဘဂဝါ တေဒဂေါစ—

ကတမာ စ သာ ဘိက္ခဝေ တဏှာ ဇာလိနိ သရိတု ဝိသဋ္ဌာ ဝိသတ္တိကာ၊
 ယာယ အယံ လောကော ဥဒ္ဓဿော ပရိယောနဒ္ဓေါ တန္တာကုလကဇာတော
 ဂုလာဂုဏ္ဏိကဇာတော မုဉ္ဇပဗ္ဗဇဘူတော အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ သံသာရံ

၁-ကုလာဂုဏ္ဏိကဇာတော (သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ) အံ-၄ ၂-၃၈၆

နာတိဝတ္တတိ? အဋ္ဌာရသ ခေါပနိမာနိ ဘိက္ခဝေ တဏှာဝိစရိတာနိ အဇ္ဈတ္တိကဿ ဥပါဒါယ၊ အဋ္ဌာရသ တဏှာဝိစရိတာနိ ဗာဟိဿေ ဥပါဒါယ။

ကတမာနိ အဋ္ဌာရသ တဏှာဝိစရိတာနိ အဇ္ဈတ္တိကဿ ဥပါဒါယ? “အသ္မိ”တိ ဘိက္ခဝေ သတိ “ဣတ္ထသ္မိ”တိ ဟောတိ၊ “ဧဝံသ္မိ”တိ ဟောတိ၊ “အညထာသ္မိ”တိ ဟောတိ၊ “အသသ္မိ”တိ ဟောတိ၊ “သတသ္မိ”တိ ဟောတိ၊ “သ”န္တိ ဟောတိ၊ “ဣတ္ထံ သ”န္တိ ဟောတိ၊ “ဧဝံ သ”န္တိ ဟောတိ၊ “အညထာ သ”န္တိ ဟောတိ၊ “အပိဟံ သ”န္တိ ဟောတိ၊ “အပိဟံ? ဣတ္ထံ သ”န္တိ ဟောတိ။ “အပိဟံ? ဧဝံ သ”န္တိ ဟောတိ၊ “အပိဟံ? အညထာ သ”န္တိ ဟောတိ၊ “ဘဝိဿ”န္တိ ဟောတိ၊ “ဣတ္ထံ ဘဝိဿ”န္တိ ဟောတိ၊ “ဧဝံ ဘဝိဿ”န္တိ ဟောတိ၊ “အညထာ ဘဝိဿ”န္တိ ဟောတိ။ ဣမာနိ အဋ္ဌာရသ တဏှာဝိစရိတာနိ အဇ္ဈတ္တိကဿ ဥပါဒါယ။

ကတမာနိ အဋ္ဌာရသ တဏှာဝိစရိတာနိ ဗာဟိရဿ ဥပါဒါယ? “ဣမိနာသ္မိ”တိ ဘိက္ခဝေ သတိ “ဣမိနာ ဣတ္ထသ္မိ”တိ ဟောတိ၊ “ဣမိနာ ဧဝံသ္မိ”တိ ဟောတိ၊ “ဣမိနာ အညထာသ္မိ”တိ ဟောတိ၊ “ဣမိနာ အသသ္မိ”တိ ဟောတိ၊ “ဣမိနာ သတသ္မိ”တိ ဟောတိ၊ “ဣမိနာ သ”န္တိ ဟောတိ၊ ဣမိနာ “ဣတ္ထံ သ”န္တိ ဟောတိ၊ “ဣမိနာ ဧဝံ သ”န္တိ ဟောတိ၊ “ဣမိနာ အညထာ သ”န္တိ ဟောတိ၊ “ဣမိနာ အပိဟံ သ”န္တိ ဟောတိ၊ “ဣမိနာ အပိဟံ ဣတ္ထံ သ”န္တိ ဟောတိ၊ “ဣမိနာ အပိဟံ ဧဝံ သ”န္တိ ဟောတိ၊ ဣမိနာ အပိဟံ အညထာ သ”န္တိ ဟောတိ၊ “ဣမိနာ ဘဝိဿ”န္တိ ဟောတိ၊ “ဣမိနာ ဣတ္ထံ ဘဝိဿ”န္တိ ဟောတိ၊ “ဣမိနာ ဧဝံ ဘဝိဿ”န္တိ ဟောတိ၊ “ဣမိနာ အညထာ ဘဝိဿ”န္တိ ဟောတိ။ ဣမာနိ အဋ္ဌာရသ တဏှာဝိစရိတာနိ ဗာဟိရဿ ဥပါဒါယ။

ဣတိ အဋ္ဌာရသ တဏှာဝိစရိတာနိ အဇ္ဈတ္တိကဿ ဥပါဒါယ၊ အဋ္ဌာရသ တဏှာဝိစရိတာနိ ဗာဟိရဿ ဥပါဒါယ။ ဣမာနိ ဝုဇ္ဇန္တိ ဘိက္ခဝေ ဆတ္ထိံသ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ ဣတိ ဝေရူပါနိ အတိတာနိ ဆတ္ထိံသ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ အနာဂဟာနိ ဆတ္ထိံသ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာနိ ဆတ္ထိံသ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ ဧဝံ အဋ္ဌသတံ တဏှာဝိစရိတံ ဟောန္တိ။

၁-ဝေမသ္မိ (သိ)၊ ဝေသ္မိ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ) အဘိ ၂-၄၀၆-ပိဋကေ ပဿိတဗ္ဗံ၊
၂-အပိဟ (သိ၊ ဣ)၊ အပိ (သျှ၊ ကံ) ၃-အပိ (သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

အယံ ခေါ သာ ဘိက္ခဝေ တဏှာ ဇာလိနိ သရိတာ ဝိသဇ္ဇာ ဝိသတ္တိကာ၊
ယာယ အယံ လောကော ဥဒ္ဓုဿော ပရိယောနဗ္ဗော တန္တာကုလကဇာတော
ဂုဏာဂုဏ္ဍိကဇာတော မုဉ္ဇပဗ္ဗဇဘူတော အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ သံသာရံ
နာတိဝတ္တတိတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ပေမသုတ္တ

၂၀၀။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ (ပေမာနိ) ဇာယန္တိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ?
ပေမာ ပေမံ ဇာယတိ၊ ပေမာ ဒေါသော ဇာယတိ၊ ဒေါသာ ပေမံ ဇာယတိ၊
ဒေါသာ ဒေါသော ဇာယတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပေမာ ပေမံ ဇာယတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလဿ
ဣဋ္ဌော ဟောတိ ကန္တော မနာပေါ၊ တံ ပရေ ဣဋ္ဌေန ကန္တေန မနာပေန
သမုဒါစရန္တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “ယော ခေါ မျာယံ ပုဂ္ဂလော ဣဋ္ဌော
ကန္တော မနာပေါ၊ တံ ပရေ ဣဋ္ဌေန ကန္တေန မနာပေန သမုဒါစရန္တိ” တိ။
သော တေသု ပေမံ ဇနေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပေမာ ပေမံ ဇာယတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပေမာ ဒေါသော ဇာယတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလဿ
ဣဋ္ဌော ဟောတိ ကန္တော မနာပေါ၊ တံ ပရေ အနိဋ္ဌေန အကန္တေန
အမနာပေန သမုဒါစရန္တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “ယော ခေါ မျာယံ ပုဂ္ဂလော
ဣဋ္ဌော ကန္တော မနာပေါ၊ တံ ပရေ အနိဋ္ဌေန အကန္တေန အမနာပေန
သမုဒါစရန္တိ” တိ။ သော တေသု ဒေါသံ ဇနေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပေမာ
ဒေါသော ဇာယတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒေါသာ ပေမံ ဇာယတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလဿ
အနိဋ္ဌော ဟောတိ အကန္တော အမနာပေါ၊ တံ ပရေ အနိဋ္ဌေန အကန္တေန
အမနာပေန သမုဒါစရန္တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “ယော ခေါ မျာယံ ပုဂ္ဂလော
အနိဋ္ဌော အကန္တော အမနာပေါ၊ တံ ပရေ အနိဋ္ဌေန အကန္တေန အမနာပေန
သမုဒါစရန္တိ” တိ။ သော တေသု ပေမံ ဇနေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒေါသာ
ပေမံ ဇာယတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒေါသာ ဒေါသော ဇာယတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလဿ
အနိဋ္ဌော ဟောတိ အကန္တော အမနာပေါ၊ တံ ပရေ ဣဋ္ဌေန ကန္တေန
မနာပေန သမုဒါစရန္တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “ယော ခေါ မျာယံ ပုဂ္ဂလော

အနိဋ္ဌော အကန္တော အမနာပေါ၊ တံ ပရေ ဣဋ္ဌေန ကန္တေန မနာပေန သမုဒါ-
စရန္တိ”တိ။ သော တေသု ဒေါသံ ဇနေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒေါသာ
ဒေါသော ဇာယတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ပေမာနိ ဇာယန္တိ။

ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ ဘိက္ခု၊ ဝိဝိစ္ဆေဝ ကာမေဟိ။ပ။ ပဌမံ ဈာန်
ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ယမ္ဗိဿ ပေမာ ပေမံ ဇာယတိ၊ တမ္ဗိဿ တသ္မိံ သမယေ
န ဟောတိ။ ယောပိဿ ပေမာ ဒေါသော ဇာယတိ၊ သောပိဿ တသ္မိံ
သမယေ န ဟောတိ။ ယမ္ဗိဿ ဒေါသာ ပေမံ ဇာယတိ၊ တမ္ဗိဿ တသ္မိံ
သမယေ န ဟောတိ။ ယောပိဿ ဒေါသာ ဒေါသော ဇာယတိ၊ သောပိဿ
တသ္မိံ သမယေ န ဟောတိ။

ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ ဘိက္ခု၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ပူပသမာ။ပ။ ဒုပယ်ယ
ဈာန်။ပ။ တတိယံ ဈာန်။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာန် ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ယမ္ဗိဿ ပေမာ
ပေမံ ဇာယတိ၊ တမ္ဗိဿ တသ္မိံ သမယေ န ဟောတိ။ ယောပိဿ ပေမာ
ဒေါသော ဇာယတိ၊ သောပိဿ တသ္မိံ သမယေ န ဟောတိ။ ယမ္ဗိဿ ဒေါသာ
ပေမံ ဇာယတိ၊ တမ္ဗိဿ တသ္မိံ သမယေ န ဟောတိ။ ယောပိဿ ဒေါသာ
ဒေါသော ဇာယတိ၊ သောပိဿ တသ္မိံ သမယေ န ဟောတိ။

ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ ဘိက္ခု၊ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတော-
ဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ
ဝိဟရတိ။ ယမ္ဗိဿ ပေမာ ပေမံ ဇာယတိ၊ တမ္ဗိဿ ပဟိနံ ဟောတိ ဥစ္ဆိန္ဒမူလံ
ဟာလာဝတ္ထုကတံ အနဘာဝံကတံ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မံ။ ယောပိဿ ပေမာ
ဒေါသော ဇာယတိ၊ သောပိဿ ပဟိနော ဟောတိ ဥစ္ဆိန္ဒမူလော တာလာ-
ဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော။ ယမ္ဗိဿ ဒေါသာ
ပေမံ ဇာယတိ၊ တမ္ဗိဿ ပဟိနံ ဟောတိ ဥစ္ဆိန္ဒမူလံ တာလာဝတ္ထုကတံ
အနဘာဝံကတံ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မံ။ ယောပိဿ ဒေါသာ ဒေါသော
ဇာယတိ၊ သောပိဿ ပဟိနော ဟောတိ ဥစ္ဆိန္ဒမူလော တာလာဝတ္ထုကတော
အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊
နေဝ ဥဿေနေတိ န ပဋိဿနေတိ” န ဂူပါယတိ န ပဇ္ဇလတိ န သမ္ပဇ္ဈာယတိ”။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ဥဿေနေတိ? ဣစ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ရူပံ အတ္တတော
ပမနပဿတိ၊ ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ ဝါ ရူပံ၊ ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ ဝေဒနံ

၁-န ပဋိဿနေတိ (သီ၊ ဣ)   ၂-န အပဇ္ဈာယတိ (သီ)၊ န ပဇ္ဈာယတိ (သျှ၊ ဝါ၊ ဣ)

အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ ဝေဒနာဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ ဝါ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာယ ဝါ အတ္တာနံ။ သညံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ သညာဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ ဝါ သညံ၊ သညာယ ဝါ အတ္တာနံ။ သင်္ခါရေ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ သင်္ခါရဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ ဝါ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရေသု ဝါ အတ္တာနံ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဥဿေနေတိ။

ကထဗ္ဗ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု န ဥဿေနေတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု န ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ န ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ န အတ္တနိ ဝါ ရူပံ၊ န ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ န ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ န ဝေဒနာဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ န အတ္တနိ ဝါ ဝေဒနံ၊ န ဝေဒနာယ ဝါ အတ္တာနံ။ န သညံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ န သညာဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ န အတ္တနိ ဝါ သညံ၊ န သညာယ ဝါ အတ္တာနံ။ န သင်္ခါရေ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ န သင်္ခါရဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ န အတ္တနိ ဝါ သင်္ခါရေ၊ န သင်္ခါရေသု ဝါ အတ္တာနံ။ န ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ န ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ န အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ၊ န ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု န ဥဿေနေတိ။

ကထဗ္ဗ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဋိသေနေတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အက္ခောသန္တံ ပစ္စက္ခောသတိ၊ ရောသန္တံ ပဋိရောသတိ၊ ဘဏ္ဍန္တံ ပဋိဘဏ္ဍတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဋိသေနေတိ။

ကထဗ္ဗ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု န ပဋိသေနေတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အက္ခောသန္တံ န ပစ္စက္ခောသတိ၊ ရောသန္တံ န ပဋိရောသတိ၊ ဘဏ္ဍန္တံ န ပဋိဘဏ္ဍတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု န ပဋိသေနေတိ။

ကထဗ္ဗ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝုပါယတိ? “အသ္မိံ”တိ ဘိက္ခဝေ သတိ “ဣတ္ထသ္မိံ”တိ ဟောတိ၊ “ဧဝံသ္မိံ”တိ ဟောတိ၊ “အညထာသ္မိံ”တိ ဟောတိ၊ “အသသ္မိံ”တိ ဟောတိ၊ “သတသ္မိံ”တိ ဟောတိ၊ “သ”န္တိ ဟောတိ၊ “ဣတ္ထံ သ”န္တိ ဟောတိ၊ “ဧဝံ သ”န္တိ ဟောတိ၊ “အညထာ သ”န္တိ ဟောတိ၊ “အပိဟံ သ”န္တိ ဟောတိ၊ “အပိဟံ ဣတ္ထံ သ”န္တိ ဟောတိ၊ “အပိဟံ ဧဝံ သ”န္တိ ဟောတိ၊ “အပိဟံ အညထာ သ”န္တိ ဟောတိ၊ “ဘဝိဿ”န္တိ ဟောတိ၊ “ဣတ္ထံ ဘဝိဿ”န္တိ ဟောတိ၊ “ဧဝံ ဘဝိဿ”န္တိ ဟောတိ၊ “အညထာ ဘဝိဿ”န္တိ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝုပါယတိ။

ကထာ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခု န ရူပါယတိ? “အသ္မိ”တိ ဘိက္ခုဝေ အသတိ
 “ဣတ္ထသ္မိ”တိ န ဟောတိ။ “ဧဝံသ္မိ”တိ န ဟောတိ။ “အညထာသ္မိ”တိ န
 ဟောတိ။ “အသသ္မိ”တိ န ဟောတိ။ “သတသ္မိ”တိ န ဟောတိ။ “သ”န္တိ န
 ဟောတိ။ “ဣတ္ထံ သ”န္တိ န ဟောတိ။ “ဧဝံ သ”န္တိ န ဟောတိ။ “အညထာ
 သ”န္တိ န ဟောတိ။ “အပိဟံ သ”န္တိ န ဟောတိ။ “အပိဟံ-ဣတ္ထံ သ”န္တိ န
 ဟောတိ။ “အပိဟံ ဧဝံ သ”န္တိ န ဟောတိ။ “အပိဟံ အညထာ သ”န္တိ
 န ဟောတိ။ “ဘဝိဿ”န္တိ န ဟောတိ။ “ဣတ္ထံ ဘဝိဿ”န္တိ န ဟောတိ။
 “ဧဝံ ဘဝိဿ”န္တိ န ဟောတိ။ “အညထာ ဘဝိဿ”န္တိ န ဟောတိ။
 ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခု န ရူပါယတိ။

ကထာ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခု ပဇ္ဇလတိ? “ဣမိနာ အသ္မိ”တိ ဘိက္ခုဝေ
 သတိ။ “ဣမိနာ ဣတ္ထသ္မိ”တိ ဟောတိ။ “ဣမိနာ ဧဝံသ္မိ”တိ ဟောတိ။ “ဣမိနာ
 အညထာသ္မိ”တိ ဟောတိ။ “ဣမိနာ အသသ္မိ”တိ ဟောတိ။ “ဣမိနာ သတသ္မိ”တိ
 ဟောတိ။ “ဣမိနာ သ”န္တိ ဟောတိ။ “ဣမိနာ ဣတ္ထံ သ”န္တိ ဟောတိ။ “ဣမိနာ
 ဧဝံ သ”န္တိ ဟောတိ။ “ဣမိနာ အညထာ သ”န္တိ ဟောတိ။ “ဣမိနာ အပိဟံ
 သ”န္တိ ဟောတိ။ “ဣမိနာ အပိဟံ ဣတ္ထံ သ”န္တိ ဟောတိ။ “ဣမိနာ အပိဟံ ဧဝံ
 သ”န္တိ ဟောတိ။ “ဣမိနာ အပိဟံ အညထာ သ”န္တိ ဟောတိ။ “ဣမိနာ
 ဘဝိဿ”န္တိ ဟောတိ။ “ဣမိနာ ဣတ္ထံ ဘဝိဿ”န္တိ ဟောတိ။ “ဣမိနာ ဧဝံ
 ဘဝိဿ”န္တိ ဟောတိ။ “ဣမိနာ အညထာ ဘဝိဿ”န္တိ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ
 ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခု ပဇ္ဇလတိ။

ကထာ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခု န ပဇ္ဇလတိ? “ဣမိနာ အသ္မိ”တိ ဘိက္ခုဝေ အသတိ
 “ဣမိနာ ဣတ္ထသ္မိ”တိ န ဟောတိ။ “ဣမိနာ ဧဝံသ္မိ”တိ န ဟောတိ။ “ဣမိနာ
 အညထာသ္မိ”တိ န ဟောတိ။ “ဣမိနာ အသသ္မိ”တိ န ဟောတိ။ “ဣမိနာ
 သတသ္မိ”တိ န ဟောတိ။ “ဣမိနာ သ”န္တိ န ဟောတိ။ “ဣမိနာ ဣတ္ထံ
 သ”န္တိ န ဟောတိ။ “ဣမိနာ ဧဝံ သ”န္တိ န ဟောတိ။ “ဣမိနာ အညထာ
 သ”န္တိ န ဟောတိ။ “ဣမိနာ အပိဟံ သ”န္တိ န ဟောတိ။ “ဣမိနာ အပိဟံ
 ဣတ္ထံ သ”န္တိ န ဟောတိ။ “ဣမိနာ အပိဟံ ဧဝံ သ”န္တိ န ဟောတိ။ “ဣမိနာ
 အပိဟံ အညထာ သ”န္တိ န ဟောတိ။ “ဣမိနာ ဘဝိဿ”န္တိ န ဟောတိ။
 “ဣမိနာ ဣတ္ထံ ဘဝိဿ”န္တိ န ဟောတိ။ “ဣမိနာ ဧဝံ ဘဝိဿ”န္တိ န
 ဟောတိ။ “ဣမိနာ အညထာ ဘဝိဿ”န္တိ န ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခုဝေ
 ဘိက္ခု န ပဇ္ဇလတိ။

ကထည ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမ္ပဇ္ဈာယတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အသ္မိမာနော ပဟိနော န ဟောတိ ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိ အနုပ္ပါဒဓမ္မော။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမ္ပဇ္ဈာယတိ။

ကထည ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု န သမ္ပဇ္ဈာယတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အသ္မိမာနော ပဟိနော ဟောတိ ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိ အနုပ္ပါဒဓမ္မော။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု န သမ္ပဇ္ဈာယတိတိ။ ။ဒသမံ။

မဟာဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

တသုဒ္ဓါနံ

သောတာနုဂတံ ဌာနံ၊ ဘဒ္ဒိယ သာမုဂိယ ဝပ္ပ သာဇ္ဇာ စ။
မလ္လိကအတ္တန္တာပေါ၊ တဏှာပေမေန စ ဒသာ တေတိ။

စတုတ္ထော မဟာပဏ္ဏာသကော သမတ္ထော။

၅-ပဉ္စမပဋ္ဌာသက

(၂၁) ၁-သပ္ပုရိသဝဂ္ဂ

၁-သိက္ခာပဒသုတ္တ

၂၀၁။ အသပ္ပုရိသဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ၊ အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရဉ္စ၊ သပ္ပုရိသဉ္စ၊ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရဉ္စ။ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောယ၊ ဘာသိဿာမိတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ဗစ္စသောသုံ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပါဏာတိ-ပါတိ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါယိ ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိ ဟောတိ၊ မုသာဝါဒိ ဟောတိ၊ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယိ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပါဏာတိပါတေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ အဒိန္နာဒါယိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ အဒိန္နာဒါနေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ကာမေသု-မိစ္ဆာစာရေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မုသာဝါဒိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မုသာဝါဒေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနေ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိ-သေန အသပ္ပုရိသတရော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပါဏာတိ-ပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။

အတ္တနာ စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ ကာမေသု-
မိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော
ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ
သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ သုရာမေရယ-
မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ
သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရောတိ*။ ။ပဌမံ။

၂-အဿဒ္ဓသုတ္တ

၂၀၂။ အသပ္ပုရိသဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ၊ အသပ္ပုရိသေန
အသပ္ပုရိသတရဉ္စ၊ သပ္ပုရိသဉ္စ၊ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရဉ္စ၊ တံ သုဏာထ။ ပ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အဿဒ္ဓေါ
ဟောတိ၊ အဟိရိကော ဟောတိ၊ အနောတ္တပ္ပိ ဟောတိ၊ အပ္ပဿုတော
ဟောတိ၊ ကုသိတော ဟောတိ၊ မုဋ္ဌဿတိ ဟောတိ၊ ဒုပ္ပညော ဟောတိ။
အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ
ဧကစ္စော အတ္တနာ စ အဿဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ အဿဒ္ဓိယေ^၁ သမာဒပေတိ။
အတ္တနာ စ အဟိရိကော ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ အဟိရိကတာယ သမာဒပေတိ။
အတ္တနာ စ အနောတ္တပ္ပိ ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ အနောတ္တပ္ပေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ
အပ္ပဿုတော ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ အပ္ပဿုတေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ
ကုသိတော ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ ကောသဇ္ဇေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မုဋ္ဌဿတိ
ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ မုဋ္ဌဿစ္စေ^၂ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ဒုပ္ပညော ဟောတိ၊
ပရဇ္ဇ ဒုပ္ပညတာယ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသေန
အသပ္ပုရိသတရော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သဒ္ဓေါ
ဟောတိ၊ ဟိရိမာ ဟောတိ၊ ဩတ္တပ္ပိ ဟောတိ၊ ဗဟုဿုတော ဟောတိ၊
အာရဒ္ဓဝိရိယော ဟောတိ၊ သတိမာ ဟောတိ၊ ပညဝါ ဟောတိ။ အယံ
ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ
ဧကစ္စော အတ္တနာ စ သဒ္ဓါသမ္ပန္နော ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ သဒ္ဓါသမ္ပဒါယ

* အဘိ ၃-၁၄၄-ပိဋကိ၊ ၁-အဿဒ္ဓါယ (က) ၂-မုဋ္ဌဿစ္စ (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ဟိရိမာ ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ ဟိရိမတာယ ဝိ သမာဒပေတိ။
 အတ္တနာ စ ဩတ္တပ္ပိ ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ ဩတ္တပ္ပေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ
 ဗဟုဿုတော ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ ဗဟုသစ္စေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ
 အာရဒ္ဓဝီရိယော ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ ဝီရိယာရက္ခေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ
 ဥပဋိတဿတိ ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ သတိဥပဋ္ဌာနေ ၂ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ
 ပညာသမ္ပန္နော ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ ပညာသမ္ပဒါယ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ
 ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရောတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-သတ္တကမ္မသုတ္တ

၂၀၃။ အသပ္ပုရိသဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ၊ အသပ္ပုရိသေန
 အသပ္ပုရိသတရဉ္စ၊ သပ္ပုရိသဉ္စ၊ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရဉ္စ၊ တံ သုဏာထ။ ပ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပါဏာတိ-
 ပါတိ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါယိ ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိ ဟောတိ၊
 မုသာဝါဒီ ဟောတိ၊ ပိသုဏဝါစော ဟောတိ၊ ဖရုသဝါစော ဟောတိ၊
 သမ္ပပ္ပလာပီ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ
 ဧကစ္စော အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတိ ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ ပါဏာတိပါတေ
 သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ အဒိန္နာဒါယိ ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ အဒိန္နာဒါနေ
 သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိ ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ ကာမေသု-
 မိစ္ဆာစာရေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မုသာဝါဒီ ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ မုသာဝါဒေ
 သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ပိသုဏဝါစော ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ ပိသုဏာယ ဝါစာယ
 သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ဖရုသဝါစော ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ ဖရုသာယ ဝါစာပာ
 သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္ပပ္ပလာပီ ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ သမ္ပပ္ပလာပေ
 သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပါဏာတိပါတာ
 ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာ-
 စာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပိသုဏာယ
 ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊
 သမ္ပပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော။

၁-ဟိရိသမ္ပဒါယ (က) ၂-သတိပဋ္ဌာနေ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

ကတမော စ ဘိက္ခုဝေ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရော? ဣဒ ဘိက္ခုဝေ ဧကစ္စော အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတာ ပဋိပရိတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိပရိတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ကာမေသု- မိစ္ဆာစာရာ ပဋိပရိတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မုသာဝါဒါ ပဋိပရိတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိပရိတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိပရိတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ဖရုသာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္ပပ္ပလာပါ ပဋိပရိတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္ပပ္ပလာပါ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခုဝေ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရောတိ။ ။တတိယံ။

၄-ဒသကမ္ပသုတ္တ

၂၀၄။ အသပ္ပုရိသဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခုဝေ ဒေသေဿာမိ၊ အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရဉ္စ၊ သပ္ပုရိသဉ္စ၊ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရဉ္စ၊ တံ သုဏာထ။ ပ။

ကတမော စ ဘိက္ခုဝေ အသပ္ပုရိသော? ဣဒ ဘိက္ခုဝေ ဧကစ္စော ပါဏာတိ- ပါတိ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါယိ ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိ ဟောတိ၊ မုသာဝါဒိ ဟောတိ၊ ပိသုဏာဝါစော ဟောတိ၊ ဖရုသာဝါစော ဟောတိ၊ သမ္ပပ္ပလာပါ ဟောတိ၊ အဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊ ဗျာပန္နစိတ္တော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာ- ဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခုဝေ အသပ္ပုရိသော။

ကတမော စ ဘိက္ခုဝေ အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော? ဣဒ ဘိက္ခုဝေ ဧကစ္စော အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပါဏာတိပါတေ သမာဒပေတိ။ ပ။ အတ္တနာ စ အဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊ ပရဉ္စ အဘိဇ္ဈာယ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ဗျာပန္နစိတ္တော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ဗျာပါဒေ သမာဒ- ပေတိ။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခုဝေ အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော။

ကတမော စ ဘိက္ခုဝေ သပ္ပုရိသော? ဣဒ ဘိက္ခုဝေ ဧကစ္စော ပါဏာတိပါတာ ပဋိပရိတော ဟောတိ။ ပ။ အနဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊ အဗျာပန္နစိတ္တော ဟောတိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခုဝေ သပ္ပုရိသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ
 ကေစ္စော အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ
 ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ ပ။ အတ္တနာ စ အနဘိဇ္ဈာလု
 ဟောတိ၊ ပရဉ္စ အနဘိဇ္ဈာယ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ အဗျာပန္နစိတ္တော
 ဟောတိ၊ ပရဉ္စ အဗျာပါဒေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော
 ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသေန
 သပ္ပုရိသတရောတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-အဋ္ဌဂီကသုတ္တ

၂၀၅။ အသပ္ပုရိသဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ၊ အသပ္ပုရိသေန
 အသပ္ပုရိသတရဉ္စ၊ သပ္ပုရိသဉ္စ၊ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရဉ္စ၊ တံ သုဏာထ။ ပ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော
 ဟောတိ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဝါစော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာကမ္မန္တော
 ဟောတိ၊ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဝါယာမော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာသတိ
 ဟောတိ၊ မိစ္ဆာသမာဓိ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ
 ကေစ္စော အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ။
 အတ္တနာ စ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေ သမာဒပေတိ။
 အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဝါစော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာဝါစာယ သမာဒပေတိ။
 အတ္တနာ စ မိစ္ဆာကမ္မန္တော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာကမ္မန္တေ သမာဒပေတိ။
 အတ္တနာ စ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာအာဇီဝေ သမာဒပေတိ။
 အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဝါယာမော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာဝါယာမေ သမာဒပေတိ။
 အတ္တနာ စ မိစ္ဆာသတိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာသတိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ
 စ မိစ္ဆာသမာဓိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာသမာဓိမှိ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ
 ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော သမ္မာဒိဋ္ဌိကော
 ဟောတိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊ သမ္မာဝါစော ဟောတိ၊ သမ္မာကမ္မန္တော
 ဟောတိ၊ သမ္မာအာဇီဝေါ ဟောတိ၊ သမ္မာဝါယာမော ဟောတိ၊ သမ္မာသတိ
 ဟောတိ၊ သမ္မာသမာဓိ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ
 ဧကစ္စော အတ္တနာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမာ-
 ဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာသင်္ကပ္ပေ
 သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္မာဝါစော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာဝါစာယ
 သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္မာကမ္မန္တော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာကမ္မန္တေ
 သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္မာအာဇီဝေါ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာအာဇီဝေ
 သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္မာဝါယာမော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာဝါယာမေ
 သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္မာသတိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာသတိယာ
 သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္မာသမာဓိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာသမာဓိမှိ
 သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရောတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ဒသမဂ္ဂသုတ္တ

၂၀၆။ အသပ္ပုရိသဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ၊ အသပ္ပုရိသေန
 အသပ္ပုရိသတရဉ္စ၊ သပ္ပုရိသဉ္စ၊ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရဉ္စ၊ တံ သုဏာထ။ပ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ပ။ မိစ္ဆာဉ္စာဏီ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ ဟောတိ။ အယံ
 ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ
 ဧကစ္စော အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ
 သမာဒပေတိ။ပ။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဉ္စာဏီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာဉ္စာဏေ
 သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိယာ
 သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သမ္မာဒိဋ္ဌိကော
 ဟောတိ။ပ။ သမ္မာဉ္စာဏီ ဟောတိ၊ သမ္မာဝိမုတ္တိ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ
 ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော
 အတ္တနာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ။ပ။
 အတ္တနာ စ သမ္မာဉ္စာဏီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာဉ္စာဏေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ
 သမ္မာဝိမုတ္တိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာဝိမုတ္တိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ
 ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရောတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ပဌမပါပဓမ္မသုတ္တ

၂၀၇။ ပါပဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ၊ ပါပေန ပါပတရဉ္စ၊ ကလျာဏဉ္စ၊ ကလျာဏေန ကလျာဏတရဉ္စ၊ တံ သုဏာထ။ပ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပါပေါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပါပေါ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပါပေန ပါပတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပါဏာတိပါတေ သမာဒပေတိ။ပ။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပါပေန ပါပတရော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပါဏာတိ-ပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏေန ကလျာဏတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ပ။ အတ္တနာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏေန ကလျာဏတရောတိ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-ဒုတိယပါပဓမ္မသုတ္တ

၂၀၈။ ပါပဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ၊ ပါပေန ပါပတရဉ္စ၊ ကလျာဏဉ္စ၊ ကလျာဏေန ကလျာဏတရဉ္စ၊ တံ သုဏာထ။ပ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပါပေါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ပ။ မိစ္ဆာဉာဏီ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပါပေါ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပါပေန ပါပတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ။ပ။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဉာဏီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာဉာဏေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပါပေန ပါပတရော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သမ္မာ-
ဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ပ။ သမ္မာဉာဏီ ဟောတိ၊ သမ္မာဝိမုတ္တိ ဟောတိ။ အယံ
ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏေန ကလျာဏတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ
ဧကစ္စော အတ္တနာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမာ-
ဒပေတိ။ပ။ အတ္တနာ စ သမ္မာဉာဏီ ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ သမ္မာဉာဏေ သမာ-
ဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္မာဝိမုတ္တိ ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ သမ္မာဝိမုတ္တိယာ သမာဒပေတိ။
အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏေန ကလျာဏတရောတိ။ ။အဠမံ။

၉-တတိယပါပဓမ္မသုတ္တ

၂၀၉။ ပါပဓမ္မ၌ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ၊ ပါပဓမ္မေန ပါပဓမ္မတရဉ္စ၊
ကလျာဏဓမ္မ၌၊ ကလျာဏဓမ္မေန ကလျာဏဓမ္မတရဉ္စ၊ တံ သုဏာထ။ပ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပါပဓမ္မော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပါဏာတိပါတီ
ဟောတိ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပါပဓမ္မော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပါပဓမ္မေန ပါပဓမ္မတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ
ဧကစ္စော အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ ပါဏာတိပါတေ
သမာဒပေတိ။ပ။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ
သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပါပဓမ္မေန ပါပဓမ္မတရော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏဓမ္မော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပါဏာတိ-
ပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ
ဘိက္ခဝေ ကလျာဏဓမ္မော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏဓမ္မေန ကလျာဏဓမ္မတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ
ဧကစ္စော အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ ပါဏာတိ-
ပါတာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ပ။ အတ္တနာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊
ပရဇ္ဇ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏဓမ္မေန
ကလျာဏဓမ္မတရောတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-စတုတ္ထပါပဓမ္မသုတ္တ

၂၁၀။ ပါပဓမ္မ၌ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ၊ ပါပဓမ္မေန ပါပဓမ္မတရဉ္စ၊
ကလျာဏဓမ္မ၌ ကလျာဏဓမ္မေန ကလျာဏဓမ္မတရဉ္စ၊ တံ သုဏာထ။ပ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပါပဓမ္မော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ပ။ မိစ္ဆာဉာဏီ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပါပဓမ္မော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပါပဓမ္မေန ပါပဓမ္မတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ။ပ။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဉာဏီ ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ မိစ္ဆာဉာဏေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပါပဓမ္မေန ပါပဓမ္မတရော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏဓမ္မော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ပ။ သမ္မာဉာဏီ ဟောတိ၊ သမ္မာဝိမုတ္တိ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏဓမ္မော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏဓမ္မေန ကလျာဏဓမ္မတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အတ္တနာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ။ပ။ အတ္တနာ စ သမ္မာဉာဏီ ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ သမ္မာဉာဏေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္မာဝိမုတ္တိ ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ သမ္မာဝိမုတ္တိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏဓမ္မေန ကလျာဏဓမ္မတရောတိ။ ။ဒသမံ။

သပ္ပုရိသဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

တဿုဒ္ဓါနံ

သိက္ခာပဒဉ္စ အဿဒ္ဓံ၊ သတ္တကမ္ဘံ အထော စ ဒသကမ္ဘံ။
အဋ္ဌဂိကဉ္စ ဒသမဂ္ဂံ၊ ဒွေ ပါပဓမ္မော အပရေ ဒွေတိ။

(၂၂) ၂-ပရိသာဝဂ္ဂ

၁-ပရိသာသုတ္တ

၂၁၁။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပရိသဉ္စသနာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဘိက္ခု ဘိက္ခဝေ ခုဿီလော ပါပဓမ္မော ပရိသဉ္စသနော၊ ဘိက္ခုနိ ဘိက္ခဝေ

ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မာ ပရိသဒ္ဓသနာ၊ ဥပါသကော ဘိက္ခဝေ ဒုဿီလော ပါပဓမ္မာ ပရိသဒ္ဓသနော၊ ဥပါသိကာ ဘိက္ခဝေ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မာ ပရိသဒ္ဓသနာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပရိသဒ္ဓသနာ။

စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပရိသသောဘနာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဘိက္ခု ဘိက္ခဝေ သီလဝါ ကလျာဏဓမ္မော ပရိသသောဘနော၊ ဘိက္ခုနိ ဘိက္ခဝေ သီလဝတိ ကလျာဏဓမ္မော ပရိသသောဘနာ၊ ဥပါသကော ဘိက္ခဝေ သီလဝါ ကလျာဏဓမ္မော ပရိသသောဘနော၊ ဥပါသိကာ ဘိက္ခဝေ သီလဝတိ ကလျာဏဓမ္မော ပရိသသောဘနာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပရိသသောဘနာတိ။ ။ပဋ္ဌမံ။

၂-ဒိဋ္ဌိသုတ္တ

၂၁၂။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ကာယဒုစ္စရိတေန ဝစီဒုစ္စရိတေန မနောဒုစ္စရိတေန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ကာယသုစရိတေန ဝစီသုစရိတေန မနောသုစရိတေန သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-အကတညုတာသုတ္တ

၂၁၃။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ကာယဒုစ္စရိတေန၊ ဝစီဒုစ္စရိတေန၊ မနောဒုစ္စရိတေန၊ အကတညုတာ အကတဝေဒိတာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ကာယသုစရိတေန၊ ဝစီသုစရိတေန၊ မနောသုစရိတေန၊ ကတညုတာ အကတဝေဒိတာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂတိ။ ။တတိယံ။

၁-အကတညုတာအကတဝေဒိတာယ (သီ)

၂-ကတညုတာကတဝေဒိတာယ (သီ)

၄-ပါဏာတိပါတီသုတ္တ

၂၁၄။ ။ပ။ ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါယီ ဟောတိ၊ ကာမေသု-
မိစ္ဆာစာရိ ဟောတိ၊ မုသာဝါဒိ ဟောတိ။ပ။ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော
ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ
ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ပဌမမဂ္ဂသုတ္တ

၂၁၅။ ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာသက်ပ္ပေါ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာ-
ဝါစော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာကမ္မန္တော ဟောတိ။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊
သမ္မာသက်ပ္ပေါ ဟောတိ၊ သမ္မာဝါစော ဟောတိ၊ သမ္မာကမ္မန္တော ဟောတိ။ ။
ပဉ္စမံ။

၆-ဒုတိယမဂ္ဂသုတ္တ

၂၁၆။ ။ပ။ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဝါယာမော ဟောတိ၊
မိစ္ဆာသတိ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာသမာဓိ ဟောတိ။ပ။ သမ္မာအာဇီဝေါ ဟောတိ၊
သမ္မာဝါယာမော ဟောတိ၊ သမ္မာသတိ ဟောတိ၊ သမ္မာသမာဓိ ဟောတိ။ ။
ဆဋ္ဌံ။

၇-ပဌမဝေါဟာရပထသုတ္တ

၂၁၇။ ။ပ။ အဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌဝါဒိ ဟောတိ၊ အသုတေ သုတဝါဒိ ဟောတိ၊
အမုတေ မုတဝါဒိ ဟောတိ၊ အဝိညာတေ ဝိညာတဝါဒိ ဟောတိ။ပ။ အဒိဋ္ဌေ
အဒိဋ္ဌဝါဒိ ဟောတိ၊ အသုတေ အသုတဝါဒိ ဟောတိ၊ အမုတေ အမုတဝါဒိ
ဟောတိ၊ အဝိညာတေ အဝိညာတဝါဒိ ဟောတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ဒုတိယဝေါဟာရပထသုတ္တ

၂၁၈။ ။ပ။ ဒိဋ္ဌေ အဒိဋ္ဌဝါဒိ ဟောတိ၊ သုတေ အသုတဝါဒိ ဟောတိ၊
မုတေ အမုတဝါဒိ ဟောတိ၊ ဝိညာတေ အဝိညာတဝါဒိ ဟောတိ။ပ။ ဒိဋ္ဌေ
ဒိဋ္ဌဝါဒိ ဟောတိ၊ သုတေ သုတဝါဒိ ဟောတိ၊ မုတေ မုတဝါဒိ ဟောတိ၊
ဝိညာတေ ဝိညာတဝါဒိ ဟောတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-အဟိရိကသုတ္တ

၂၁၉။ ။ပ။ အဿဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ဒုဿီလော ဟောတိ၊ အဟိရိကော
ဟောတိ၊ အနောတ္တပ္ပိ ဟောတိ။ပ။ သဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ သီလဝါ ဟောတိ၊
ဟိရိမာ ဟောတိ၊ ဩတ္တပ္ပိ ဟောတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ဒုဿီလသုတ္တ

၂၂၀။ စတုဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတုဟိ? အဿဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ဒုဿီလော ဟောတိ၊ ကုသိတော ဟောတိ၊ ဒုပ္ပညော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတုဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

စတုဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ စတုဟိ? သဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ သီလဝါ ဟောတိ၊ အာရဒ္ဓ-ဝီရိယော ဟောတိ၊ ပညဝါ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတုဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။ဒသမံ။

ပရိသသောဘနဝဂ္ဂေါ^၁ ဒုတိယော။

တသုဒ္ဓါနံ

ပရိသာ ဒိဋ္ဌိ အကတညတ၊ ပါဏာတိပါတာပိ ဒွေ မဂ္ဂါ။
ဒွေ ဝေါဟာရပထာ ဝုတ္တာ၊ အဟိရိကံ ဒုပ္ပညေန စာတိ။

(၂၃) ၃-ဒုစ္စရိတဝဂ္ဂ

၁-ဒုစ္စရိတသုတ္တ

၂၂၁။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဝစီဒုစ္စရိတာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? မုသာဝါဒေါ၊ ပိသုဏာ ဝါစာ၊ ဖရုသာ ဝါစာ၊ သမ္ပပ္ပလာပေါ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဝစီဒုစ္စရိတာနိ။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဝစီသုစရိတာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သစ္စဝါစာ၊ အပိသုဏာ ဝါစာ၊ သဏှာ ဝါစာ၊ မန္တဝါစာ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဝစီသုစရိတာနိတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဒိဋ္ဌိသုတ္တ

၂၂၂။ စတုဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ

၁-သောဘနဝဂ္ဂေါ(သီ၊ သျား၊ ကံ၊ ဣ)

၂-မန္တာ ဝါစာ (သီ၊ သျား၊ ကံ၊ ဣ)

သာနဝဇ္ဇော ဝိညှနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ကာယဒုစွရိတေန ဝစီဒုစွရိတေန မနောဒုစွရိတေန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနဝဇ္ဇော ဝိညှနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနဝဇ္ဇော ဝိညှနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ကာယသုစရိတေန ဝစီသုစရိ- တေန မနောသုစရိတေန သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနဝဇ္ဇော ဝိညှနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-အကတညုတာသုတ္တ

၂၂၃။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနဝဇ္ဇော ဝိညှနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ကာယ- ဒုစွရိတေန၊ ဝစီဒုစွရိတေန၊ မနောဒုစွရိတေန၊ အကတညုတာ အကတဝေဒိတာ ဣမေဟိ။ ပ။ ကာယသုစရိတေန ဝစီသုစရိတေန မနောသုစရိတေန ကတညုတာ- ကတဝေဒိတာ။ ပ။ ။တတိယံ။

၄-ပါဏာတိပါတိသုတ္တ

၂၂၄။ ပ။ ပါဏာတိပါတိ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါယီ ဟောတိ၊ ကာမေသု- မိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ၊ မုသာဝါဒီ ဟောတိ။ ပ။ ပါဏာတိပါတာ ပဋိပိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိပိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိပိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိပိရတော ဟောတိ။ ပ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ပဌမမဂ္ဂသုတ္တ

၂၂၅။ ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဝါစော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာကမ္မန္တော ဟောတိ။ ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊ သမ္မာဝါစော ဟောတိ၊ သမ္မာကမ္မန္တော ဟောတိ။ ပ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ဒုတိယမဂ္ဂသုတ္တ

၂၂၆။ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဝါယာမော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာသတိ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာသမာဓိ ဟောတိ။ ပ။ သမ္မာအာဇီဝေါ ဟောတိ၊ သမ္မာဝါယာမော ဟောတိ၊ သမ္မာသတိ ဟောတိ၊ သမ္မာသမာဓိ ဟောတိ။ ပ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ပဌမဝေါဟာရပထသုတ္တ

၂၂၇။ အဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌဝါဒီ ဟောတိ၊ အသုတေ သုတဝါဒီ ဟောတိ၊ အမုတေ မုတဝါဒီ ဟောတိ၊ အဝိညာတေ ဝိညာတဝါဒီ ဟောတိ။ ပ။ အဒိဋ္ဌေ အဒိဋ္ဌဝါဒီ ဟောတိ၊ အသုတေ အသုတဝါဒီ ဟောတိ၊ အမုတေ အမုတဝါဒီ ဟောတိ၊ အဝိညာတေ အဝိညာတဝါဒီ ဟောတိ။ ပ။ ။သတ္ထမံ။

၈-ဒုတိယဝေါဟာရပထသုတ္တ

၂၂၈။ ဒိဋ္ဌေ အဒိဋ္ဌဝါဒီ ဟောတိ၊ သုတေ အသုတဝါဒီ ဟောတိ၊ မုတေ အမုတဝါဒီ ဟောတိ၊ ဝိညာတေ အဝိညာတဝါဒီ ဟောတိ။ ပ။ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌဝါဒီ ဟောတိ၊ သုတေ သုတဝါဒီ ဟောတိ၊ မုတေ မုတဝါဒီ ဟောတိ၊ ဝိညာတေ ဝိညာတဝါဒီ ဟောတိ။ ပ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-အဟိရိကသုတ္တ

၂၂၉။ အဿဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ဒုဿီလော ဟောတိ၊ အဟိရိကော ဟောတိ၊ အနောတ္တပ္ပိ ဟောတိ။ ပ။ သဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ သီလဝါ ဟောတိ၊ ဟိရိမာ ဟောတိ၊ ဩတ္တပ္ပိ ဟောတိ။ ပ။ ။နဝမံ။

၁၀-ဒုပ္ပညသုတ္တ

၂၃၀။ အဿဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ဒုဿီလော ဟောတိ၊ ကုသီတော ဟောတိ၊ ဒုပ္ပညော ဟောတိ။ ပ။ သဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ သီလဝါ ဟောတိ၊ အာရဒ္ဓဝီရိယော ဟောတိ၊ ပညဝါ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ၊ အနနဝဇ္ဇော ဝိညူနံ၊ ဗဟူဉ္စ ပုညံ ပသဝတိတိ။ ။ဒသမံ။

၁၁-ကဗိသုတ္တ

၂၃၁။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ကဝိ။ ကတမေ စတ္တာရော? စိန္တာကဝိ
သုတကဝိ အတ္ထကဝိ ပဋိဘာနကဝိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော
ကဝိတိ။ ။ကောဒသမံ။

ဒုစ္စရိတဝဂ္ဂေါ တတိယော။

တသျဒ္ဓါနံ

ဒုစ္စရိတံ ဒိဋ္ဌိ အကတညူ စ၊ ပါဏာတိပါတာပိ ဒွေ မဂ္ဂါ။
ဒွေ ဝေါဟာရပထာ ဝုတ္တာ၊ အဟိရိကံ ဒုပ္ပညကဝိနာ စာတိ။

(၂၄) ၄-ကမ္မဝဂ္ဂ

၁-သံခိတ္တသုတ္တ

၂၃၂။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ
ပဝေဒိတာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ၊
အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှသုက္ကံ
ကဏှသုက္ကဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏှအသုက္ကံ အကဏှအသုက္က-
ဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ
မယာ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ပဝေဒိတာနိတိ။ ။ပဋ္ဌမံ။

၂-ဝိတ္ထာရသုတ္တ

၂၃၃။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ
ပဝေဒိတာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ၊
အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှသုက္ကံ
ကဏှသုက္ကဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏှအသုက္ကံ အကဏှအသုက္က-
ဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သဗျာ-
ဗန္ဓု၊ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ သဗျာဗန္ဓု ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ။

၁-အကဏှအသုက္ကံ (သိ၊ သု၊ ဣ) (ဒိ ၃-၁၉၂၊ ၈ ၂-၅၂-ဝိဇ္ဇေသုဝိ) ၂-သဗျာဗန္ဓု (သမ္မတ္တ)

သဗျာဓဇ္ဈိ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ။ သော သဗျာဓဇ္ဈိ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ သဗျာဓဇ္ဈိ ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ သဗျာဓဇ္ဈိ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ သဗျာဓဇ္ဈိ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တမေနံ သဗျာဓဇ္ဈိ လောကံ ဥပပန္နံ သမာနံ သဗျာဓဇ္ဈာ ဖဿာ ဖုသန္တိ။ သော သဗျာဓဇ္ဈေဟိ ဖဿေဟိ ဖုဋ္ဌော သမာနော သဗျာဓဇ္ဈိ ဝေဒနံ ဝေဒိယတိ ဧကန္တဒုက္ခံ၊ သေယျထာပိ သတ္တာ နေရယိကာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကဇ္ဈော အဗျာဓဇ္ဈိ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ အဗျာဓဇ္ဈိ ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ အဗျာဓဇ္ဈိ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ။ သော အဗျာဓဇ္ဈိ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ အဗျာဓဇ္ဈိ ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ အဗျာဓဇ္ဈိ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ အဗျာဓဇ္ဈိ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တမေနံ အဗျာဓဇ္ဈိ လောကံ ဥပပန္နံ သမာနံ အဗျာဓဇ္ဈာ ဖဿာ ဖုသန္တိ။ သော အဗျာဓဇ္ဈေဟိ ဖဿေဟိ ဖုဋ္ဌော သမာနော အဗျာဓဇ္ဈိ ဝေဒနံ ဝေဒိယတိ ဧကန္တသုခံ၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ သုဘကိဏှာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကဝိပါကံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကဇ္ဈော သဗျာဓဇ္ဈိ အဗျာဓဇ္ဈိ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ သဗျာဓဇ္ဈိ အဗျာဓဇ္ဈိ ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ သဗျာဓဇ္ဈိ အဗျာဓဇ္ဈိ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ။ သော သဗျာဓဇ္ဈိ အဗျာဓဇ္ဈိ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ သဗျာဓဇ္ဈိ အဗျာဓဇ္ဈိ ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ သဗျာဓဇ္ဈိ အဗျာဓဇ္ဈိ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ သဗျာဓဇ္ဈိ အဗျာဓဇ္ဈိ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တမေနံ သဗျာဓဇ္ဈိ အဗျာဓဇ္ဈိ လောကံ ဥပပန္နံ သမာနံ သဗျာဓဇ္ဈာပိ အဗျာဓဇ္ဈာပိ ဖဿာ ဖုသန္တိ။ သော သဗျာဓဇ္ဈေဟိပိ အဗျာဓဇ္ဈေဟိပိ ဖဿေဟိ ဖုဋ္ဌော သမာနော သဗျာဓဇ္ဈိ အဗျာဓဇ္ဈိ ဝေဒနံ ဝေဒိယတိ ဝေါက်ဏှသုခဒုက္ခံ၊ သေယျထာပိ မနုဿာ ဧကဇ္ဈေ စ ဒေဝါ ဧကဇ္ဈေ စ ဝိနိပါတိကာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကဝိပါကံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏှအသုက္ကံ အကုဏှအသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ? တဏှိ ဘိက္ခဝေ ယမိဒံ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ တဿ ပဟာနာယ ယာ စေတနာ၊ ယမိဒံ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ တဿ ပဟာနာယ ယာ စေတနာ၊ ယမိဒံ ကမ္မံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကဝိပါကံ တဿ

၁-ဝေဒယတိ (က) အံ ၂-၃၆၀-ဝိဇ္ဇေဝိ၊ ၂-ယမိဒံ (သီးသျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

ပဟာနာယ ယာ စေတနာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏှအသုက္ကံ အကဏှအသုက္ကံပိပိကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ပဝေဒိတာနိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-သောဏကာယနသုတ္တ

၂၃၄။ အထ ခေါ သီခါမောဂ္ဂုလ္လာနော ပြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သီခါ- မောဂ္ဂုလ္လာနော ပြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ—

ပုရိမာနိ ဘော ဂေါတမ ဒိဝသာနိ ပုရိမတရာနိ သောဏကာယနော မာဏဝေါယေနာဟံ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မံ တေဒဝေါစ “သမဏော ဂေါတမော သဗ္ဗကမ္မာနံ အင်္ဂါရိယံ ပညပေတိ၊ သဗ္ဗကမ္မာနံ ခေါ ပန အင်္ဂါရိယံ ပညပေန္တော ဥဒ္ဓန္တိ အာဟ လောကဿ။ ကမ္မသစ္စာ’ယံ’ ဘော လောကော ကမ္မသမာရပ္ပဋ္ဌာယိ”တိ။

ဒဿနဓိ ခေါ အဟံ ပြာဟ္မဏ သောဏကာယနဿ မာဏဝဿ နာဘိဇာနာမိ၊ ကုတော ပနေဝရူပေါ ကထာသလ္လာပေါ။ စတ္တာရိမာနိ ပြာဟ္မဏ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ပဝေဒိတာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အတ္ထိ ပြာဟ္မဏ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှပိပိကံ၊ အတ္ထိ ပြာဟ္မဏ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္က- ပိပိကံ၊ အတ္ထိ ပြာဟ္မဏ ကမ္မံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကံပိပိကံ၊ အတ္ထိ ပြာဟ္မဏ ကမ္မံ အကဏှအသုက္ကံ အကဏှအသုက္ကံပိပိကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။

ကတမဗ္ဗ ပြာဟ္မဏ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှပိပိကံ? ဣဓ ပြာဟ္မဏ ဧကစ္စော သဗ္ဗာဗန္ဓု ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ သဗ္ဗာဗန္ဓု ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ သဗ္ဗာဗန္ဓု မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ။ သော သဗ္ဗာဗန္ဓု ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခါရိတွာ သဗ္ဗာဗန္ဓု ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခါရိတွာ သဗ္ဗာဗန္ဓု မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခါရိတွာ သဗ္ဗာဗန္ဓု လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တမေနံ သဗ္ဗာဗန္ဓု လောကံ ဥပပဇ္ဇံ သမာနံ သဗ္ဗာဗန္ဓုာ ဖဿာ ဖုသန္တိ။ သော သဗ္ဗာဗန္ဓုဟိ ဖဿေဟိ ဖုဋ္ဌော သမာနော သဗ္ဗာဗန္ဓု ဝေဒနံ ဝေဒိယတိ ဧကန္တဒုက္ခံ၊ သေယျထာပိ သတ္တာ နေရယိကာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ပြာဟ္မဏ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှပိပိကံ။

ကတမဉ္စ ဗြာဟ္မဏ ကမ္ပံ သုက္ကံ သုက္ကရိပိကံ? ဣဒ ဗြာဟ္မဏ ဧကေစ္စ အဗျာဗဇ္ဈိ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ အဗျာဗဇ္ဈိ ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ အဗျာဗဇ္ဈိ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ။ သော အဗျာဗဇ္ဈိ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ အဗျာဗဇ္ဈိ ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ အဗျာဗဇ္ဈိ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ အဗျာဗဇ္ဈိ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တမေနံ အဗျာဗဇ္ဈိ လောကံ ဥပပဇ္ဇံ သမာနံ အဗျာဗဇ္ဈာ ဖဿာ ဖုသန္တိ။ သော အဗျာဗဇ္ဈေဟိ ဖဿေဟိ ဖုဋ္ဌော သမာနော အဗျာဗဇ္ဈိ ဝေဒနံ ဝေဒိယတိ ဧကန္တသုခံ၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ သုဘကိဏှာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဗြာဟ္မဏ ကမ္ပံ သုက္ကံ သုက္ကရိပိကံ။

ကတမဉ္စ ဗြာဟ္မဏ ကမ္ပံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကရိပိကံ? ဣဒ ဗြာဟ္မဏ ဧကေစ္စာ သဗျာဗဇ္ဈိ အဗျာဗဇ္ဈိ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ သဗျာဗဇ္ဈိ အဗျာဗဇ္ဈိ ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ သဗျာဗဇ္ဈိ အဗျာဗဇ္ဈိ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ။ သော သဗျာဗဇ္ဈိ အဗျာဗဇ္ဈိ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ သဗျာဗဇ္ဈိ အဗျာဗဇ္ဈိ ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ သဗျာဗဇ္ဈိ အဗျာဗဇ္ဈိ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ သဗျာဗဇ္ဈိ အဗျာဗဇ္ဈိ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တမေနံ သဗျာဗဇ္ဈိ အဗျာဗဇ္ဈိ လောကံ ဥပပဇ္ဇံ သမာနံ သဗျာဗဇ္ဈာပိ အဗျာဗဇ္ဈာပိ ဖဿာ ဖုသန္တိ။ သော သဗျာဗဇ္ဈေဟိပိ အဗျာဗဇ္ဈေဟိပိ ဖဿေဟိ ဖုဋ္ဌော သမာနော သဗျာဗဇ္ဈိ အဗျာဗဇ္ဈိ ဝေဒနံ ဝေဒိယတိ ဝေါကိဏှာ သုခဒုက္ခံ၊ သေယျထာပိ မနုဿာ ဧကေစ္စ စ ဒေဝါ ဧကေစ္စ စ ဝိနိပါတိကာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဗြာဟ္မဏ ကမ္ပံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကရိပိကံ။

ကတမဉ္စ ဗြာဟ္မဏ ကမ္ပံ အကဏှအသုက္ကံ အကဏှအသုက္ကရိပိကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ? တတြ ဗြာဟ္မဏ ယမိဒံ ကမ္ပံ ကဏှံ ကဏှရိပိကံ တဿ ပဟာနာယ ယာ စေတနာ၊ ယမိဒံ ကမ္ပံ သုက္ကံ သုက္ကရိပိကံ တဿ ပဟာနာယ ယာ စေတနာ၊ ယမိဒံ ကမ္ပံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကရိပိကံ တဿ ပဟာနာယ ယာ စေတနာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဗြာဟ္မဏ ကမ္ပံ အကဏှအသုက္ကံ အကဏှအသုက္ကရိပိကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ ပဝေဒိတာနိတိ။ ။တတိယံ။

၄-ပဌမသိက္ခာပဒသုတ္တ

၂၃၅။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ ပဝေဒိတာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္ပံ ကဏှံ ကဏှရိပိကံ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္ပံ သုက္ကံ သုက္ကရိပိကံ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္ပံ ကဏှသုက္ကံ

ကဏှသုက္ကဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏှအသုက္ကံ အကဏှအသုက္က-
ဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ?
ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကဇ္ဈော ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါယီ ဟောတိ၊
ကာမေသု မိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ၊ မုသာဝါဒီ ဟောတိ၊ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာ-
ဒဋ္ဌာယီ ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကဇ္ဈော
ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊
ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော
ဟောတိ၊ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ
ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကဝိပါကံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ
ဧကဇ္ဈော သဗျာဗဇ္ဈမ္ပိ အဗျာဗဇ္ဈမ္ပိ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ။ပ။ ဣဒံ
ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကဝိပါကံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏှအသုက္ကံ အကဏှအသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မက္ခ-
ယာယ သံဝတ္တတိ? တတြ ဘိက္ခဝေ ယမိဒံ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ။ပ။ ဣဒံ
ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏှအသုက္ကံ အကဏှအသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ
သံဝတ္တတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ
သန္တိကတွာ ပဝေဒိတာနိတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဒုတိယသိက္ခာပဒသုတ္တ

၂၃၆။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ
ပဝေဒိတာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ၊
အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှသုက္ကံ
ကဏှသုက္ကဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏှအသုက္ကံ အကဏှအသုက္ကဝိပါကံ
ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကဇ္ဈေန မာတာ^၁
ဇိဝိတာ ဝေါရောပိတာ ဟောတိ၊ ပိတာ ၂ ဇိဝိတာ ဝေါရောပိတော^၂ ဟောတိ၊
အရဟံ^၃ ဇိဝိတာ ဝေါရောပိတော^၃ ဟောတိ၊ တထာဂတဿ ဒုဋ္ဌေန စိတ္တေန

၁-ဧကဇ္ဈော မာတရံ (က) ၂-ဝိတရံ (က) ၃-ဝေါရောပိတာ (က) ၄-အရဟန္တံ (က)

လောဟိတံ ဥပ္ပါဒိတံ ဟောတိ၊ သံဃော ဘိန္နော ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကဇ္ဇော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ သမ္ပပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အနဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊ အဗျာပန္နမိတ္တော ဟောတိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကဝိပါကံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကဇ္ဇော သဗျာဗန္ဓုမ္ပိ အဗျာဗန္ဓုမ္ပိ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရောတိ။ ပ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကဝိပါကံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏှအသုက္ကံ အကဏှအသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ? တတြိ ဘိက္ခဝေ ယမိဒံ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ။ ပ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏှအသုက္ကံ အကဏှအသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမာနံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ကမ္မာနံ မယာ သယံ အဘိညာ သန္တိကဘွာ ပဝေဒိတာနိတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-အရိယမဂ္ဂသုတ္တ

၂၃၇။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သန္တိကဘွာ ပဝေဒိတာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏှအသုက္ကံ အကဏှအသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကဇ္ဇော သဗျာဗန္ဓု ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရောတိ။ ပ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္ပံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အဗျာဗဇ္ဈိ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ။ပ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္ပံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္ပံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကဝိပါကံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သဗျာဗဇ္ဈိ အဗျာဗဇ္ဈိ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ။ပ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္ပံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကဝိပါကံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္ပံ အကဏှအသုက္ကံ အကဏှအသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပ။ သမ္မာသမာဓိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္ပံ အကဏှအသုက္ကံ အကဏှအသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ ပဝေဒိတာနိတိ။ ။ဆဋ္ဌ။

၇-ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ္တ

၂၃၀။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မာနိ။ပ။ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ။ပ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သဗျာဗဇ္ဈိ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ။ပ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္ပံ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္ပံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အဗျာဗဇ္ဈိ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ။ပ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္ပံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္ပံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကဝိပါကံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သဗျာဗဇ္ဈိ အဗျာဗဇ္ဈိ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ။ပ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္ပံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကဝိပါကံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္ပံ အကဏှအသုက္ကံ အကဏှအသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ? သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္ပံ အကဏှအသုက္ကံ အကဏှအသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ ပဝေဒိတာနိတိ။ ။သပ္ပမံ။

၈-သာဝဇ္ဇသုတ္တ

၂၃၉။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? သာဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန, သာဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန, သာဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန, သာဝဇ္ဇာယ ဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အနဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန, အနဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန, အနဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန, အနဝဇ္ဇာယ ဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-အဗျာဗဇ္ဈသုတ္တ

၂၄၀။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? သဗျာဗဇ္ဈေန ကာယကမ္မေန, သဗျာဗဇ္ဈေန ဝစီကမ္မေန, သဗျာဗဇ္ဈေန မနောကမ္မေန, သဗျာဗဇ္ဈာယ ဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အဗျာဗဇ္ဈေန ကာယကမ္မေန, အဗျာဗဇ္ဈေန ဝစီကမ္မေန, အဗျာဗဇ္ဈေန မနောကမ္မေန, အဗျာဗဇ္ဈာယ ဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-သမဏသုတ္တ

၂၄၁။ “ဣဓေဝ ဘိက္ခဝေ သမဏော၊ ဣဓ ဒုတိယော သမဏော၊ ဣဓ တတိယော သမဏော၊ ဣဓ စတုတ္ထော သမဏော၊ သုညာ ပရပ္ပဝါဒါ သမဏောဘိ အညေဟိ”တိ ဝေမေတံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ သီဟနာဒံ နဒထ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပဌမော သမဏော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နော ဟောတိ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏော။ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဌမော သမဏော။

၁-သမဏေဟိ အညေဟိ(သီ၊ဣ၊က) ဣ အညေဟိတိ သကာယ ပဋိညာယ သစ္စာဘိညေဟိတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော၊ ဝိ ၂-၁၂၅၊ မ ၁-၉၂-ဝိဋ္ဌေသုဝိ။

ပဏ္ဏာသက] (၂၄) ၄-ကမ္မဝဂ္ဂ ၁၁-သပ္ပုရိသာနိသံသသုတ္တ ၅၆၁

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယော သမဏော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမိ ဟောတိ၊ သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တှာ ဒုက္ခဿန္တိ ကရေတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယော သမဏော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ တတိယော သမဏော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဉ္စန္ဓံ ဩရုတ္တဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော ဟောတိ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကော။ အယံ ဘိက္ခဝေ တတိယော သမဏော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထော သမဏော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထော သမဏော။

ဣဓေဝ ဘိက္ခဝေ ပဌမော သမဏော၊ ဣဓ ဒုတိယော သမဏော၊ ဣဓ တတိယော သမဏော၊ ဣဓ စတုတ္ထော သမဏော၊ သုညာ ပရပ္ပဝါဒါ သမဏောဘိ အညေဟိတိ ဝေမေတံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ သီဟနာဒံ နဒထာတိ။ ။ ဒသမံ။

၁၃-သပ္ပုရိသာနိသံသသုတ္တ

၂၄၂။ သပ္ပုရိသံ ဘိက္ခဝေ နိဿာယ စတ္တာရော အာနိသံသာ ပါဠိကဿိ။ ကတမေ စတ္တာရော? အရိယေန သီလေန ဝစုတိ၊ အရိယေန သမာဓိနာ ဝစုတိ၊ အရိယာယ ပညာယ ဝစုတိ၊ အရိယာယ ဝိမုတ္တိယာ ဝစုတိ။ သပ္ပုရိသံ ဘိက္ခဝေ နိဿာယ ဣမေ စတ္တာရော အာနိသံသာ ပါဠိကဿိတိ။ ။ ဧကောဒသမံ။

ကမ္မဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

တသုဒ္ဓါနံ

သံခိတ္တ ဝိတ္တာရသောဏကာယန၊
သိက္ခာပဒံ အရိယမဂ္ဂေါ ဗောဇ္ဈင်္ဂံ။
သာဝဇ္ဇဉ္ဇေဝ အဗျာဗဇ္ဈိ၊
သမဏော စ သပ္ပုရိသာနိသံသောတိ။

(၂၅) ၅-အာပတ္တိဘယဝဂ္ဂ

၁-သံဃဘေဒကသုတ္တ

၂၄၃။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကောသဗ္ဗိယံ ဝိဟရတိ ဧဝာသိတာရာမေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္တံ ခေါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ ဘဂဝါ တေဒဂေါစ “အဝိ န တံ အာနန္ဒ အဓိကရဏံ ဝူပသန္တ”န္တိ။ ကုတော တံ ဘန္တေ အဓိကရဏံ ဝူပသမိဿတိ၊ အာယသ္မတော ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓဿ ဗာဟိယော နာမ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော ဧကဝလကပ္ပံ သံဃဘေဒါယ ဌိတော၊ တတြာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ န ဧကဝါစိကပ္ပိ ဘဏိတဗ္ဗံ မညတိတိ။

ကဒါ ပနာနန္ဒ အနုရုဒ္ဓေါ သံဃမဇ္ဈေ အဓိကရဏေသု၊ ဝေါယုဉ္ဇတိ၊ နန အာနန္ဒ ယာနိ ကာနိစိ အဓိကရဏာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သဗ္ဗာနိ တာနိ တုမေ ဝေဝ ဝူပသမေထ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ စ။

စတ္တာရောမေ အာနန္ဒ အတ္ထဝသေ သမ္ပဿမာနော ပါပဘိက္ခု သံဃဘေဒေန နန္ဒတိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓာနန္ဒ ပါပဘိက္ခု ဒုဿီလော ဟောတိ ပါပဓမ္မော အသုစိ သင်္ကသရသမာစာရော ပဋိစ္ဆန္ဒကမ္မန္တော အဿမဏော သမဏပဋိညော အဗြဟ္မစာရိ ဗြဟ္မစာရိပဋိညော အန္တောပူတိ အဝဿုတော ကသမ္ပုဇာတော။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “သစေ ခေါ မံ ဘိက္ခု၊ ဇာနိဿန္တိ ‘ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော အသုစိ သင်္ကသရသမာစာရော ပဋိစ္ဆန္ဒကမ္မန္တော အဿမဏော သမဏပဋိညော အဗြဟ္မစာရိ ဗြဟ္မစာရိပဋိညော အန္တောပူတိ အဝဿုတော ကသမ္ပုဇာတော’တိ။ သမဂ္ဂါ မံ သန္တာ နာသေဿန္တိ၊ ဝဂ္ဂါ ပန မံ န နာသေဿန္တိ”တိ။ ဣဒံ အာနန္ဒ ပဌမံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ပါပဘိက္ခု သံဃဘေဒေန နန္ဒတိ။

ပုန စပရံ အာနန္ဒ ပါပဘိက္ခု မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတော။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “သစေ ခေါ မံ ဘိက္ခု၊ ဇာနိဿန္တိ ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတော’တိ။ သမဂ္ဂါ မံ သန္တာ နာသေဿန္တိ၊ ဝဂ္ဂါ ပန မံ န နာသေဿန္တိ”တိ။ ဣဒံ အာနန္ဒ ဒုတိယံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ပါပဘိက္ခု သံဃဘေဒေန နန္ဒတိ။

၁-ဝူပသဗ္ဗိဿတိ(?) ၂-အဓိကရဏေသု တေသု(က)

ပုန စပရံ အာနန္တ ပါပဘိက္ခု မိစ္ဆာအာဇီဝေါ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာအာဇီဝေန ဇီဝိကံ ဟောတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “သစေ ခေါ မံ ဘိက္ခု ဇာနိဿန္တိ ‘မိစ္ဆာအာဇီဝေါ မိစ္ဆာအာဇီဝေန ဇီဝိကံ ဟောတိ’တိ။ သမဂ္ဂါ မံ သန္တာ နာသေဿန္တိ၊ ဝဂ္ဂါ ပန မံ န နာသေဿန္တိ”တိ။ ဣဒံ အာနန္တ တတိယံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ပါပဘိက္ခု သံဘဘောဒေန နန္တတိ။

ပုန စပရံ အာနန္တ ပါပဘိက္ခု လာဘကာမော ဟောဘိ သက္ကာရကာမော အနဝညတ္တိကာမော။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “သစေ ခေါ မံ ဘိက္ခု ဇာနိဿန္တိ ‘လာဘကာမော သက္ကာရကာမော အနဝညတ္တိကာမော’တိ။ သမဂ္ဂါ မံ သန္တာ န သက္ကရိဿန္တိ န ဂရံ ကရိဿန္တိ န မာနေဿန္တိ န ပူဇေဿန္တိ၊ ဝဂ္ဂါ ပန မံ သက္ကရိဿန္တိ ဂရံ ကရိဿန္တိ မာနေဿန္တိ ပူဇေဿန္တိ”တိ။ ဣဒံ အာနန္တ စတုတ္ထံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ပါပဘိက္ခု သံဘဘောဒေန နန္တတိ။ ဣမေ ခေါ အာနန္တ စတ္တာရော အတ္ထဝသေ သမ္ပဿမာနော ပါပဘိက္ခု သံဘဘောဒေန နန္တတိတိ။ ။ပဌမံ။

၂-အာပတ္တိဘယသုတ္တ

၂၄၄။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ အာပတ္တိဘယာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သေယျထာဝိ ဘိက္ခဝေ စောရံ အာဂုစာရိ ဂဟေတွာ ရညော ဒဿေယျံ။ “အယံ တေ ဒေဝ စောရော အာဂုစာရိ၊ ဣမဿ ဒေဝေါ ဒဏှံ ပဏေတူ”တိ။ တမေနံ ရာဇာ ဧဝံ ဝဒေယျ “ဂစ္ဆထ ဘော ဣမံ ပုရိသံ ဒဠာယ ရဇ္ဇုယာ ပစ္ဆာဗဟံ ဂါဠုဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ ဒုရမုဏှံ ကရိတွာ ခရဿရေန ပဏဝေန ရထိကာယ ရထိကံ သိဗ်ာဠကေန သိဗ်ာဠကံ ပရိနေတွာ ဒက္ခိဏေန ဒွါရေန နိက္ခာမေတွာ ဒက္ခိဏတော နဂရဿ သီသံ ဆိန္ဒထာ”တိ။ တမေနံ ရညော ပုရိသာ ဒဠာယ ရဇ္ဇုယာ ပစ္ဆာဗဟံ ဂါဠုဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ ဒုရမုဏှံ ကရိတွာ ခရဿရေန ပဏဝေန ရထိကာယ ရထိကံ သိဗ်ာဠကေန သိဗ်ာဠကံ ပရိနေတွာ ဒက္ခိဏေန ဒွါရေန နိက္ခာမေတွာ ဒက္ခိဏတော နဂရဿ သီသံ ဆိန္ဒေယျံ။ တတြိညတရဿ ထလဠဿ ပုရိသဿ ဝေမဿ “ပါပကံ ဝတ ဘော အယံ ပုရိသော ကမ္မံ အကာသိ ဂါရယံ သီသစ္ဆေဠံ၊ ယတြ ဟိ နာမ ရညော ပုရိသာ ဒဠာယ ရဇ္ဇုယာ ပစ္ဆာဗဟံ ဂါဠုဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ ဒုရမုဏှံ ကရိတွာ ခရဿရေန ပဏဝေန ရထိကာယ ရထိကံ သိဗ်ာဠကေန သိဗ်ာဠကံ ပရိနေတွာ ဒက္ခိဏေန ဒွါရေန နိက္ခာမေတွာ ဒက္ခိဏတော နဂရဿ သီသံ

ဆိန္ဒိယန္တိ၊ သော ဝတဿာဟံ^၁ ဧဝရူပံ ပါပကမ္မံ^၂ န ကရေယျံ^၃ ဂါရယံ သီသန္တေဇ္ဇန္တိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဿ ကဿစိ ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ ဧဝံ တိဗ္ဗာ ဘယသညာ ပစ္စုပဋိတာ ဟောတိ ပါရာဇိကေသု ဓမ္မေသု။ တဿေတံ ပါဠိကံ^၄။ “အနာပန္နော ဝါ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ န အာပဇ္ဇိဿတိ၊ အာပန္နော ဝါ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရိဿတိ”။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော ကာဠဝတ္ထံ^၄ ပရိဓာယ ကေသေ ပကိရိတွာ မုသလံ ခန္တေ အာရောပေတွာ မဟာဇနကာယံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒေယျ “အဟံ ဘန္တေ ပါပကမ္မံ အကာသိ^၅ ဂါရယံ မောသလ္လံ။ ယေန မေ အာယသ္မန္တော အတ္တမနာ ဟောန္တိ၊ တံ ကရောမီ”တိ။ တတြညတရဿ ထလဋ္ဌဿ ပုရိသဿ ဧဝမဿ “ပါပကံ ဝတ ဘော အယံ ပုရိသော ကမ္မံ အကာသိ ဂါရယံ မောသလ္လံ၊ ယတြ ဟိ နာမ ကာဠဝတ္ထံ ပရိဓာယ ကေသေ ပကိရိတွာ မုသလံ ခန္တေ အာရောပေတွာ မဟာဇနကာယံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝက္ခတိ ‘အဟံ ဘန္တေ ပါပကမ္မံ အကာသိ^၅ ဂါရယံ မောသလ္လံ၊ ယေန မေ အာယသ္မန္တော အတ္တမနာ ဟောန္တိ၊ တံ ကရောမီ’တိ။ သော ဝတဿာဟံ ဧဝရူပံ ပါပကမ္မံ န ကရေယျံ ဂါရယံ မောသလ္လံ”န္တိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဿ ကဿစိ ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ ဧဝံ တိဗ္ဗာ ဘယသညာ ပစ္စုပဋိတာ ဟောတိ သံဃာဒိ- သေသေသု ဓမ္မေသု။ တဿေတံ ပါဠိကံ^၄။ “အနာပန္နော ဝါ သံဃာဒိသေသံ ဓမ္မံ န အာပဇ္ဇိဿတိ၊ အာပန္နော ဝါ သံဃာဒိသေသံ ဓမ္မံ ယထာဓမ္မံ ပဋိ- ကရိဿတိ”။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော ကာဠဝတ္ထံ ပရိဓာယ ကေသေ ပကိရိတွာ ဘသ္မပုဋ်^၅ ခန္တေ အာရောပေတွာ မဟာဇနကာယံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒေယျ “အဟံ ဘန္တေ ပါပကမ္မံ အကာသိ^၅ ဂါရယံ ဘသ္မပုဋ်၊ ယေန မေ အာယသ္မန္တော အတ္တမနာ ဟောန္တိ၊ တံ ကရောမီ”တိ။ တတြညတရဿ ထလဋ္ဌဿ ပုရိသဿ ဧဝမဿ “ပါပကံ ဝတ ဘော အယံ ပုရိသော ကမ္မံ အကာသိ ဂါရယံ ဘသ္မပုဋ်၊ ယတြ ဟိ နာမ ကာဠဝတ္ထံ ပရိဓာယ ကေသေ ပကိရိတွာ ဘသ္မပုဋ် ခန္တေ အာရောပေတွာ မဟာဇနကာယံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝက္ခတိ ‘အဟံ ဘန္တေ ပါပကမ္မံ အကာသိ^၅ ဂါရယံ ဘသ္မပုဋ်၊ ယေန မေ အာယသ္မန္တော အတ္တမနာ ဟောန္တိ၊ တံ ကရောမီ’တိ။ သော ဝတဿာဟံ ဧဝရူပံ ပါပကမ္မံ န ကရေယျံ

၁-သော ဝတဿာဟံ (သီ)

၂-ပါပံ ကမ္မံ (သီ၊ ဣ)

၃-န ကရေယျံ (သီ) ဒိ-၁-၅၆-ပိဋေ ပါဠိယာ တဒ္ဒကထာယ စ သံသန္တတဗ္ဗံ။

၄-ကာဠဝံ ဝတ္ထံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

၅-အဿပုဋ် (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

ပဏ္ဏာသက] (၂၅) ၅-အာပတ္တိဘယဝဂ္ဂ ၃-သိက္ခာနိသံသသုတ္တ ၅၆၅

ဂါရယံ ဘသ္မပုဋ်”န္တိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဿ ကဿစိ ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ ဧဝံ တိဗ္ဗာ ဘယသညာ ပစ္စုပဋိတာ ဟောတိ ပါစိတ္တိယေသု ဓမ္မေသု။ တဿေတံ ပါဠိကံ “အနာပန္နော ဝါ ပါစိတ္တိယံ ဓမ္မံ န အာပဇ္ဇိဿတိ၊ အာပန္နော ဝါ ပါစိတ္တိယံ ဓမ္မံ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရိဿတိ”။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော ကာဠဝတ္ထံ ပရိဓာယ ကေသေ ပကိရိတွာ မဟာဇနကာယံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒေယျ “အဟံ ဘန္တေ ပါပကမ္မံ အကာသိ” ဂါရယံ ဥပဝဇ္ဇံ၊ ယေန မေ အာယသ္မန္တော အတ္တမနာ ဟောန္တိ၊ တံ ကရောမီ”တိ။ တကြညတရဿ ထလဋ္ဌဿ ပုရိသဿ ဧဝမဿ “ပါပကံ ဝတ ဘော အယံ ပုရိသော ကမ္မံ အကာသိ ဂါရယံ ဥပဝဇ္ဇံ၊ ယကြ ဟိ နာမ ကာဠဝတ္ထံ ပရိဓာယ ကေသေ ပကိရိတွာ မဟာဇနကာယံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝက္ခတိ ‘အဟံ ဘန္တေ ပါပကမ္မံ အကာသိ’ ဂါရယံ ဥပဝဇ္ဇံ၊ ယေန မေ အာယသ္မန္တော အတ္တမနာ ဟောန္တိ၊ တံ ကရောမီ”တိ။ သော ဝတဿာဟံ ဧဝရူပံ ပါပကမ္မံ န ကရေယံ၊ ဂါရယံ ဥပဝဇ္ဇံ”န္တိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဿ ကဿစိ ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ ဧဝံ တိဗ္ဗာ ဘယသညာ ပစ္စုပဋိတာ ဟောတိ ပါဠိဒေသနိယေသု ဓမ္မေသု။ တဿေတံ ပါဠိကံ “အနာပန္နော ဝါ ပါဠိဒေသနိယံ ဓမ္မံ န အာပဇ္ဇိဿတိ၊ အာပန္နော ဝါ ပါဠိဒေသနိယံ ဓမ္မံ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရိဿတိ”။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ အာပတ္တိဘယာနိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-သိက္ခာနိသံသသုတ္တ

၂၄၅။ သိက္ခာနိသံသမိဒံ ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ ပညတ္တရံ ဝိပုတ္တိသာရံ သတာမိပတေယံ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ သိက္ခာနိသံသံ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ မယာ သာဝကာနံ အာဘိသမာစာရိကာ သိက္ခာ ပညတ္တာ အပ္ပသန္တာနံ ပသာဒါယ ပသန္တာနံ ဘိယျောဘာဝါယ။ ယထာ ယထာ ဘိက္ခဝေ မယာ သာဝကာနံ အာဘိသမာစာရိကာ သိက္ခာ ပညတ္တာ အပ္ပသန္တာနံ ပသာဒါယ ပသန္တာနံ ဘိယျောဘာဝါယ၊ တထာ တထာ သော တဿာ သိက္ခာယ အခဏ္ဏကာရိ ဟောတိ အစ္စိဒ္ဓကာရိ အသဗလကာရိ အကမ္မာသကာရိ၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ မယာ သာဝကာနံ အာဒိဗြဟ္မစရိယိကာ သိက္ခာ ပညတ္တာ သဗ္ဗသော သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ။ ယထာ ယထာ ဘိက္ခဝေ မယာ သာဝကာနံ အာဒိဗြဟ္မစရိယိကာ သိက္ခာ ပညတ္တာ သဗ္ဗသော သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ တထာ တထာ သော တဿာ သိက္ခာယ အခဏ္ဏကာရိ

ဟောတိ အစ္ဆိဒ္ဓကာရိ အသမလကာရိ အကမ္မာသကာရိ၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခာနိသံသံ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပညတ္တရံ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ မယာ သာဝကာနံ ဓမ္မာ ဒေသိတာ သဗ္ဗသော သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ။ ယထာ ယထာ ဘိက္ခဝေ မယာ သာဝကာနံ ဓမ္မာ ဒေသိတာ သဗ္ဗသော သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ တထာ တထာဿ တေ ဓမ္မာ ပညာယ သမဝေက္ခိတာ ဟောန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပညတ္တရံ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဝိမုတ္တိသာရံ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ မယာ သာဝကာနံ ဓမ္မာ ဒေသိတာ သဗ္ဗသော သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ။ ယထာ ယထာ ဘိက္ခဝေ မယာ သာဝကာနံ ဓမ္မာ ဒေသိတာ သဗ္ဗသော သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ တထာ တထာဿ တေ ဓမ္မာ ဝိမုတ္တိယာ ဖုသိတာ ဟောန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိမုတ္တိသာရံ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ သတာဓိပတေယျံ ဟောတိ? “ဣတိ အပရိပူရံ ဝါ အာဘိသမာစာရိကံ သိက္ခံ ပရိပူရေဿာမိ၊ ပရိပူရံ ဝါ အာဘိသမာစာရိကံ သိက္ခံ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမိ”တိ အဇ္ဈတ္တိယေဝ သတိ သူပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ “ဣတိ အပရိပူရံ ဝါ အာဒိဗြဟ္မစရိယိကံ သိက္ခံ ပရိပူရေဿာမိ၊ ပရိပူရံ ဝါ အာဒိဗြဟ္မစရိယိကံ သိက္ခံ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမိ”တိ အဇ္ဈတ္တိယေဝ သတိ သူပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ “ဣတိ အသမဝေက္ခိတံ ဝါ ဓမ္မံ ပညာယ သမဝေက္ခိဿာမိ၊ သမဝေက္ခိတံ ဝါ ဓမ္မံ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမိ”တိ အဇ္ဈတ္တိယေဝ သတိ သူပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ “ဣတိ အဖုသိတံ ဝါ ဓမ္မံ ဝိမုတ္တိယာ ဖုသိဿာမိ၊ ဖုသိတံ ဝါ ဓမ္မံ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမိ”တိ အဇ္ဈတ္တိယေဝ သတိ သူပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သတာဓိပတေယျံ ဟောတိ။ “သိက္ခာနိသံသမိဒံ ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ ပညတ္တရံ ဝိမုတ္တိသာရံ သတာဓိပတေယျ”န္တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တန္တိ။ ။တတိယံ။

၄-သေယျာသုတ္တ

၂၄၆။ စတသော ဣမာ ဘိက္ခဝေ သေယျာ။ ကတမာ စတသော? ပေတသေယျာ ကာမဘောဂိသေယျာ သီဟသေယျာ တထာဂတသေယျာ။

ပဏ္ဏာသက] (၂၅) ၅-အာပတ္တိဘယဝဂ္ဂ ၆-ပညာဝုဒ္ဓိသုတ္တ ၅၆၇

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ပေတသေယျာ? ယေဘုယျေန ဘိက္ခဝေ ပေတာ ဥတ္တာနာ သေန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပေတသေယျာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ကာမဘောဂိသေယျာ? ယေဘုယျေန ဘိက္ခဝေ ကာမဘောဂိ ဝါမေန ပဿေန သေန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကာမဘောဂိ- သေယျာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သီဟသေယျာ? သီဟော ဘိက္ခဝေ မိဂရာဇာ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သေယျံ ကပ္ပေတိ ပါဒေ ပါဒိံ အဇ္ဈာဓာယ အန္တရသတ္တိမိ နဂ်ဋ္ဌံ အနုပက္ခိပိတွာ၊ သော ပဋိဗုဋ္ဌိတွာ ပုရိမံ ကာယံ အတ္တန္တာမေတွာ ပစ္ဆိမံ ကာယံ အနုပိလောကေတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ သီဟော မိဂရာဇာ ကိဋ္ဌိ ပဿတိ ကာယဿ ဝိက္ခိတ္တံ ဝါ ဝိသင်္ဂံ ဝါ၊ တေန ဘိက္ခဝေ သီဟော မိဂရာဇာ အနတ္တမနော ဟောတိ။ သစေ ပန ဘိက္ခဝေ သီဟော မိဂရာဇာ န ကိဋ္ဌိ ပဿတိ ကာယဿ ဝိက္ခိတ္တံ ဝါ ဝိသင်္ဂံ ဝါ၊ တေန ဘိက္ခဝေ သီဟော မိဂရာဇာ အတ္တမနော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သီဟသေယျာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ တထာဂတသေယျာ? ဣမ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ။ ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတသေယျာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတဿေ၊ သေယျာတိ။ ။ စတုတ္ထံ။

၅-ထူပါရဟသုတ္တ

၂၄၇။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ထူပါရဟာ။ ကတမေ စတ္တာရော? တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ထူပါရဟော၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ ထူပါရဟော၊ တထာဂတသာဝကော ထူပါရဟော၊ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ထူပါရဟော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ထူပါရဟာတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ပညာဝုဒ္ဓိသုတ္တ

၂၄၈။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ ပညာဝုဒ္ဓိယာ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? သပ္ပုရိသသံသေဝေါ သဒ္ဓမ္မသဝနံ ယောနိသောမနသိကာရော ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပတ္တိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဓမ္မာ ပညာဝုဒ္ဓိယာ သံဝတ္တန္တိတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဗဟုကာရသုတ္တ

၂၄၉။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ မနုဿဘူတဿ ဗဟုကာရာ ဟောန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? သပ္ပုရိသသံသေဝေါ သဒ္ဓမ္မသဝနံ ယောနိသော- မနသိကာရော ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပတ္တိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဓမ္မာ မနုဿဘူတဿ ဗဟုကာရာ ဟောန္တိတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ပဌမဝေါဟာရသုတ္တ

၂၅၀။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အနရိယဝေါဟာရာ။ ကတမေ စတ္တာရော? အဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌဝါဒိတာ၊ အသုတေ သုတဝါဒိတာ၊ အမုတေ မုတဝါဒိတာ၊ အဝိညာတေ ဝိညာတဝါဒိတာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အနရိယ- ဝေါဟာရာတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ဒုတိယဝေါဟာရသုတ္တ-

၂၅၁။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အရိယဝေါဟာရာ။ ကတမေ စတ္တာရော? အဒိဋ္ဌေ အဒိဋ္ဌဝါဒိတာ၊ အသုတေ အသုတဝါဒိတာ၊ အမုတေ အမုတဝါဒိတာ၊ အဝိညာတေ အဝိညာတဝါဒိတာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အရိယ- ဝေါဟာရာတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-တတိယဝေါဟာရသုတ္တ

၂၅၂။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အနရိယဝေါဟာရာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဒိဋ္ဌေ အဒိဋ္ဌဝါဒိတာ၊ သုတေ အသုတဝါဒိတာ၊ မုတေ အမုတဝါဒိတာ၊ ဝိညာတေ အဝိညာတဝါဒိတာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အနရိယ- ဝေါဟာရာတိ။ ။ဒသမံ။

၁၁-စတုတ္ထဝေါဟာရသုတ္တ

၂၅၃။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အရိယဝေါဟာရာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌဝါဒိတာ၊ သုတေ သုတဝါဒိတာ၊ မုတေ မုတဝါဒိတာ၊ ဝိညာတေ ဝိညာတဝါဒိတာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အရိယဝေါဟာရာတိ။ ။ ကောဒသမံ။

အာပတ္တိဘယဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

ပဏ္ဍာသက]

ဥဒ္ဓါနဂါထာ

၅၆၉

တဿုဒ္ဓါနံ

ဘေဒအာပတ္တိ သိက္ခာ စ၊ သေယျာ ထူပါရဟေန စ။
ပညာဝုဒ္ဓိ ဗဟုကာရာ၊ ဝေါဟာရာ စတုရော ဌိတာတိ။

ပဉ္စမော ပဏ္ဍာသကော သမတ္ထော။

(၂၆) ၆-အဘိညာဝဂ္ဂ

၁-အဘိညာသုတ္တ

၂၅၄။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ စတ္တာရော? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အဘိညာ ပရိညေယျာ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အဘိညာ ပဟာတဗ္ဗာ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အဘိညာ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အဘိညာ သတ္တိကာတဗ္ဗာ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အဘိညာ ပရိညေယျာ? ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အဘိညာ ပရိညေယျာ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အဘိညာ ပဟာတဗ္ဗာ? အဝိဇ္ဇာ စ ဘာဝတဏှာ စ။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အဘိညာ ပဟာတဗ္ဗာ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အဘိညာ ဘာဝေတဗ္ဗာ? သမထော စ ဝိပဿနာ စ။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အဘိညာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အဘိညာ သတ္တိကာတဗ္ဗာ? ဝိဇ္ဇာ စ ဝိမုတ္တိ စ။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အဘိညာ သတ္တိကာတဗ္ဗာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဓမ္မာတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ပရိယေသနာသုတ္တ

၂၅၅။ စတဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ အနရိယပရိယေသနာ။ ကတမာ စတဿော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အတ္တနာ ဇရာဓမ္မော သမာနော ဇရာဓမ္မံယေဝ ပရိယေသတိ၊ အတ္တနာ ဗျာဓိဓမ္မော သမာနော ဗျာဓိဓမ္မံယေဝ ပရိယေသတိ၊ အတ္တနာ မရဏဓမ္မော သမာနော မရဏဓမ္မံယေဝ ပရိယေသတိ၊ အတ္တနာ သင်္ကိလေသဓမ္မော သမာနော သင်္ကိလေသဓမ္မံယေဝ ပရိယေသတိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတဿော အနရိယပရိယေသနာ။

စတဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ အရိယပရိယေသနာ။ ကတမာ စတဿော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အတ္တနာ ဇရာဓမ္မော သပာနော ဇရာဓမ္မေ အာဒိနဝံ ဝိဒိတွာ အဇရံ အနုတ္တရံ ယောဂက္ခေမံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယေသတိ၊ အတ္တနာ ဗျာဓိဓမ္မော သမာနော ဗျာဓိဓမ္မေ အာဒိနဝံ ဝိဒိတွာ အဗျာဓိ အနုတ္တရံ

၁-ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာတိဿ စစနိယံ (က)

(၂၆) ၆-အဘိညာဝဂ္ဂ ၄-မာလုကျုပုတ္တသုတ္တ

ယောဂက္ခေမံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယေသတိ၊ အတ္တနာ မရဏဓမ္မော သမာနော မရဏဓမ္မေ အာဒိနဝံ ဝိဒိတွာ အမတံ အနုတ္တရံ ယောဂက္ခေမံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယေသတိ၊ အတ္တနာ သံကိလေသဓမ္မော သမာနော သံကိလေသဓမ္မေ အာဒိနဝံ ဝိဒိတွာ အသံကိလိဋ္ဌံ အနုတ္တရံ ယောဂက္ခေမံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယေသတိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတဿော အရိယပရိယေသနာတိ။

၃-သင်္ဂဟဝတ္ထုသုတ္တ

၂၅၆။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ သင်္ဂဟဝတ္ထုနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဒါနံ ပေယျဝဇ္ဇံ အတ္ထစရိယာ သမာနတ္တတာ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ သင်္ဂဟဝတ္ထုနိတိ။

၄-မာလုကျုပုတ္တသုတ္တ

၂၅၇။ အတ ခေါ အာယသ္မာ မာလုကျုပုတ္တော ၂ ယေန ဘဂဝါ တေနုပ- သင်္ဂမိ၊ ဥပသင်္ဂမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ မာလုကျုပုတ္တော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ—

သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတု၊ ယမဟံ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတွာ ဧကော ဝုပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ပိဟရေယျန္တိ။ ဧတ္ထ ဣဒါနိ မာလုကျုပုတ္တ ကိံ ဒဟရေ ဘိက္ခု၊ ဝက္ခာမ။ ယတြ ဟိ နာမ တံ ဇိဏ္ဍော ဝုဒ္ဓေါ မဟလ္လကော တထာဂတဿ သံခိတ္တေန ဩဝါဒိ ယာစသိတိ။ ဒေသေတု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ၊ ဒေသေတု သုဂတော သံခိတ္တေန ဓမ္မံ၊ အပ္ပေဝ နာမာဟံ ဘဂဝတော ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနေယျံ၊ အပ္ပေဝ နာမာဟံ ဘဂဝတော ဘာသိတဿ ဒါယာဒေါ? အဿန္တိ။

စတ္တာရောမေ မာလုကျုပုတ္တ တဏှုပ္ပါဒါ ယတ္ထ ဘိက္ခုနော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇ- မာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကတမေ စတ္တာရော? စီဝရဟေတု ဝါ မာလုကျုပုတ္တ ဘိက္ခုနော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိဏှုပါကဟေတု ဝါ မာလုကျုပုတ္တ ဘိက္ခုနော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သေနာသနဟေတု ဝါ မာလုကျုပုတ္တ ဘိက္ခုနော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣတိဘဝါဘဂဟေတု ဝါ မာလုကျုပုတ္တ ဘိက္ခုနော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣမေ ခေါ မာလုကျုပုတ္တ စတ္တာရော တဏှုပ္ပါဒါ ယတ္ထ ဘိက္ခုနော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယတော ခေါ

၁-ဝိယဝါစာ (က) ဟေဋ္ဌာ ၃၄၁-ဝိဋ္ဌေဝိ ပဿိတဋ္ဌံ။ ၂-မာလုကျုပုတ္တော (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၃-ဘဂဝတော သာဝကော (က)

မာလုကျပုတ္တ ဘိက္ခုနော တဏှာ ပဟိနာ ဟောတိ ဥဒ္ဓိန္ဒမူလာ တာလာဝတ္ထု-
ကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ။ အယံ ဝုစ္စတိ မာလုကျပုတ္တ
ဘိက္ခု အစ္စေန္တိ တဏှံ ဝိဝတ္တယိ သံယောဇနံ၊ သမ္မာ မာနာဘိသမယာ
အန္တမကာသိ ဒုက္ခဿာတိ။

အထ ခေါ် အာယသ္မာ မာလုကျပုတ္တော ဘဂဝတာ ဣမိနာ ဩဝါဒေန
ဩဝဒိတော ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။
အထ ခေါ် အာယသ္မာ မာလုကျပုတ္တော ဧကော ဝုပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော
အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရန္တော နစိရဿေဝ ယဿတ္ထာယ ကုလပုတ္တာ
သမ္ပဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ တဒနတ္ထရံ မြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ
ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ၊ “ဒိဏာ ဇာတိ၊
ဝုသိတံ မြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏိယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ”တိ အဗ္ဗညာသိ။
အညတရော စ ပနာယသ္မာ မာလုကျပုတ္တော အရဟတံ အဟောသီတိ။ ။
စတုတ္ထံ။

၅-ကုလသုတ္တ

၂၅၈။ ယာနိ ကာနိစိ ဘိက္ခဝေ ကုလာနိ ဘောဂေသု မဟတ္တံ ပတ္တာနိ န
စိရဋ္ဌိတိကာနိ ဘဝန္တိ၊ သဗ္ဗာနိ တာနိ စတူဟိ ဌာနေဟိ ဧတေသံ ဝါ
အညတရေန။ ကတမေဟိ စတူဟိ? နဋ္ဌံ န ဂဝေသန္တိ၊ ဇိဏ္ဏံ န ပဋိသင်္ခရေန္တိ၊
အပရိမိတပါနဘောဇနာ ဟောန္တိ၊ ဒုဿီလံ ဣတ္ထိံ ဝါ ပုရိသံ ဝါ အာမိပစ္စေ
ဌပေန္တိ။ ယာနိ ကာနိစိ ဘိက္ခဝေ ကုလာနိ ဘောဂေသု မဟတ္တံ ပတ္တာနိ န
စိရဋ္ဌိတိကာနိ ဘဝန္တိ၊ သဗ္ဗာနိ တာနိ ဣမေဟိ စတူဟိ ဌာနေဟိ ဧတေသံ ဝါ
အညတရေန။

ယာနိ ကာနိစိ ဘိက္ခဝေ ကုလာနိ ဘောဂေသု မဟတ္တံ ပတ္တာနိ စိရဋ္ဌိတိကာနိ
ဘဝန္တိ၊ သဗ္ဗာနိ တာနိ စတူဟိ ဌာနေဟိ ဧတေသံ ဝါ အညတရေန။ ကတမေဟိ
စတူဟိ? နဋ္ဌံ ဂဝေသန္တိ၊ ဇိဏ္ဏံ ပဋိသင်္ခရေန္တိ၊ ပရိမိတပါနဘောဇနာ
ဟောန္တိ၊ သီလဝန္တံ ဣတ္ထိံ ဝါ ပုရိသံ ဝါ အာမိပစ္စေ ဌပေန္တိ။ ယာနိ ကာနိစိ
ဘိက္ခဝေ ကုလာနိ ဘောဂေသု မဟတ္တံ ပတ္တာနိ စိရဋ္ဌိတိကာနိ ဘဝန္တိ၊ သဗ္ဗာနိ
တာနိ ဣမေဟိ စတူဟိ ဌာနေဟိ ဧတေသံ ဝါ အညတရေနာတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ပဌမအာဇာနိယသုတ္တ

၂၅၉။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ရညော ဘဒြော
အဿာဇာနိယော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂန္တေဝ

(၂၆) ၆-အဘိညာဝဂ္ဂ ၇-ဒုတိယအာဇာနိယသုတ္တ ၅၇၃

သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ရညော ဘဒြော အဿာဇာနိယော ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဗလသမ္ပန္နော စ ဇဝသမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော စ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတော ရညော ဘဒြော အဿာဇာနိယော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂန္တေ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ။ ပ။ အနတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဗလသမ္ပန္နော စ ဇဝသမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ။ ပ။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဗလသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာရဒ္ဓဝီရိယော ဝိဟရတိ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယ ယာမဝါ ဒဠပရက္ကမော အနိက္ခိတ္တဓုရော ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဗလသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု လာဘီ ဟောတိ စီဝရိဏ္ဏပါတသေနာသနဂ်လာနပစ္စယဘောသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ။ ပ။ အနတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဒုတိယအာဇာနိယသုတ္တ

၂၆၀။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတော ရညော ဘဒြော အဿာဇာနိယော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂန္တေ

သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ရညော ဘဒြော အဿာ-
ဇာနိယော ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဗလသမ္ပန္နော စ ဇဝသမ္ပန္နော စ
အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော စ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ အင်္ဂေဟိ
သမန္တာဂတော ရညော ဘဒြော အဿာဇာနိယော ရာဇာရဟော ဟောတိ
ရာဇဘောဂ္ဂေါ။ ရညော အင်္ဂန္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္တာဂတော ဘိက္ခု အာဟု-
နေယျော ဟောတိ။ပ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ ကတမေဟိ
စတူဟိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဗလသမ္ပန္နော စ
ဇဝသမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
သီလဝါ ဟောတိ။ပ။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဗလသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
အာရဒ္ဓဝိရိယော ဝိဟရတိ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဗဟာနာယ ကုသလာနံ
ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယ ထာမဝါ ဒဠပရက္ကမော အနိက္ခိတ္တရုရော ကုသလေသု
ဓမ္မေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဗလသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
အာသဝါနံ ခယာ။ပ။ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခု ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣမ
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု လာဘီ ဟောတိ စိဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယ-
ဘောသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာရောဟပရိဏာဟ-
သမ္ပန္နော ဟောတိ။

ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္တာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော
ဟောတိ။ပ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-ဗလသုတ္တ

၂၆၁။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဗလာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဝီရိယဗလံ
သတိဗလံ သမာဓိဗလံ ပညာဗလံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဗလာနိ-
တိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-အရညသုတ္တ

၂၆၂။ စတုဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု နာလံ အရညဝနပ္ပတ္တာနိ ပန္နာနိ သေနာသနာနိ ပဋိသေဝိတုံ။ ကတမေဟိ စတုဟိ? ကာမဝိတက္ကေန၊ ဗျာပါဒဝိတက္ကေန၊ ဝိဟိံသာဝိတက္ကေန၊ ဒုပ္ပညော ဟောတိ ဇဋ္ဌော လေမူဂေါ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတုဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု နာလံ အရညဝနပ္ပတ္တာနိ ပန္နာနိ သေနာသနာနိ ပဋိသေဝိတုံ။

စတုဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု အလံ အရညဝနပ္ပတ္တာနိ ပန္နာနိ သေနာသနာနိ ပဋိသေဝိတုံ။ ကတမေဟိ စတုဟိ? နေက္ခမ္မဝိတက္ကေန၊ အဗျာပါဒဝိတက္ကေန၊ အဝိဟိံသာဝိတက္ကေန၊ ပညဝါ ဟောတိ အဇဋ္ဌော အနေလမူဂေါ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတုဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု အလံ အရညဝနပ္ပတ္တာနိ ပန္နာနိ သေနာသနာနိ ပဋိသေဝိတုန္တိ။ ။နပမံ။

၁၀-ကမ္မသုတ္တ

၂၆၃။ စတုဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ။ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနဝဇ္ဇော ဝိညှနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ စတုဟိ? သာဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန၊ သာဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန၊ သာဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန၊ သာဝဇ္ဇောယ ဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတုဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ။ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနဝဇ္ဇော ဝိညှနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။

စတုဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ။ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနဝဇ္ဇော ဝိညှနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ စတုဟိ? အနဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန၊ အနဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန၊ အနဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန၊ အနဝဇ္ဇောယ ဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတုဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ။ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနဝဇ္ဇော ဝိညှနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိတိ။ ။ဒသမံ။

အဘိညာဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

တသုဒ္ဓါနံ

အဘိညာ ပရိယေသနော၊ သင်္ဂဟံ မာလုကျပုတ္တော။
ကုလံ ဒွေ စ အာဇာနိယာ၊ ဗလံ အရညကမ္မနာတိ။

(၂၇) ၇-ကမ္မပထဝဂ္ဂ

၁-ပါဏာတိပါတီသုတ္တ

၂၆၄။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော
ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ
ပါဏာတိပါတေ သမာဒပေတိ၊ ပါဏာတိပါတေ စ သမနုညော ဟောတိ၊
ပါဏာတိပါတဿ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ
ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ
သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတာ ပဋိပိရတော
ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ ပါဏာတိ-
ပါတာ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော ဟောတိ၊ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ
စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော
ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။ပဌမံ။

၂-အဒိန္နာဒါယီသုတ္တ

၂၆၅။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော
ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အတ္တနာ စ အဒိန္နာဒါယီ ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ
အဒိန္နာဒါနေ သမာဒပေတိ၊ အဒိန္နာဒါနေ စ သမနုညော ဟောတိ၊ အဒိန္နာ-
ဒါနဿ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ။ ပ။

အတ္တနာ စ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိပိရတော ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ အဒိန္နာဒါနာ
ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော
ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိယာ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ
ဘိက္ခဝေ။ ပ။ ။ဒုတိယံ။

၃-မိစ္ဆာစာနိသုတ္တ

၂၆၆။ ။ပ။ အတ္တနာ စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ၊ ပရဗ္ဗ ကာမေသု-
မိစ္ဆာစာရေ သမာဒပေတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရေ စ သမနုဿော ဟောတိ၊
ကာမေသုမိစ္ဆာစာရဿ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ။ပ။

အတ္တနာ စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိပိရတော ဟောတိ၊ ပရဗ္ဗ ကာမေသု-
မိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိယာ
စ သမနုဿော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိယာ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။
ဣမေဟိ ခေါ။ပ။ ။တတိယံ။

၄-မုသာဝါဒိသုတ္တ

၂၆၇။ ။ပ။ အတ္တနာ စ မုသာဝါဒိဟောတိ၊ ပရဗ္ဗ မုသာဝါဒေ သမာဒပေတိ၊
မုသာဝါဒေ စ သမနုဿော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒဿ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။
ဣမေဟိ ခေါ။ပ။

အတ္တနာ စ မုသာဝါဒါ ပဋိပိရတော ဟောတိ၊ ပရဗ္ဗ မုသာဝါဒါ ဝေရ-
မဏိယာ သမာဒပေတိ၊ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိယာ စ သမနုဿော ဟောတိ၊
မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိယာ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ။ပ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ပိသုဏဝါစာသုတ္တ

၂၆၈။ ။ပ။ အတ္တနာ စ ပိသုဏဝါစော ဟောတိ၊ ပရဗ္ဗ ပိသုဏာယ ဝါစာယ
သမာဒပေတိ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ စ သမနုဿော ဟောတိ၊ ပိသုဏာယ
ဝါစာယ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ။ပ။

အတ္တနာ စ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိပိရတော ဟောတိ၊ ပရဗ္ဗ ပိသုဏာယ
ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ စ
သမနုဿော ဟောတိ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။
ဣမေဟိ။ပ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ဖရူသဝါစာသုတ္တ

၂၆၉။ ။ပ။ အတ္တနာ စ ဖရူသဝါစော ဟောတိ၊ ပရဗ္ဗ ဖရူသာယ ဝါစာယ
သမာဒပေတိ၊ ဖရူသာယ ဝါစာယ စ သမနုဿော ဟောတိ၊ ဖရူသာယ
ဝါစာယ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ပ။

အတ္တနာ စ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ ဖရုသာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော ဟောတိ၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ။ပ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-သမ္ပပ္ပလာပသုတ္တ

၂၇၀။ ။ပ။ အတ္တနာ စ သမ္ပပ္ပလာပိ ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ သမ္ပပ္ပလာပေ သမာဒပေတိ၊ သမ္ပပ္ပလာပေ စ သမနုညော ဟောတိ၊ သမ္ပပ္ပလာပဿ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ။ပ။

အတ္တနာ စ သမ္ပပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ သမ္ပပ္ပလာပါ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ သမ္ပပ္ပလာပါ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော ဟောတိ၊ သမ္ပပ္ပလာပါ ဝေရမဏိယာ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ။သတ္တမံ။

၈-အဘိဇ္ဈာလသုတ္တ-

၂၇၁။ ။ပ။ အတ္တနာ စ အဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ အဘိဇ္ဈာယ သမာဒပေတိ၊ အဘိဇ္ဈာယ စ သမနုညော ဟောတိ၊ အဘိဇ္ဈာယ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ပ။

အတ္တနာ စ အနဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ အနဘိဇ္ဈာယ သမာဒပေတိ၊ အနဘိဇ္ဈာယ စ သမနုညော ဟောတိ၊ အနဘိဇ္ဈာယ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ။ပ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ဗျာပနူစိတ္တသုတ္တ

၂၇၂။ ။ပ။ အတ္တနာ စ ဗျာပနူစိတ္တော ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ ဗျာပါဒေ သမာဒပေတိ၊ ဗျာပါဒေ စ သမနုညော ဟောတိ၊ ဗျာပါဒဿ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ။ပ။

အတ္တနာ စ အဗျာပနူစိတ္တော ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ အဗျာပါဒေ သမာဒပေတိ၊ အဗျာပါဒေ စ သမနုညော ဟောတိ၊ အဗျာပါဒဿ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ။ပ။ ။နဝမံ။

၁၀-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသုတ္တ

၂၇၃။ ။ပ။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဇ္ဇ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ စ သမနုညော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ။ပ။

(၂၈) ဂ-ရာဂပေယျာလ ၃-ဣဒ္ဓိပါဒသုတ္တ ၅၇၉

အတ္တနာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဗ္ဗ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ၊
သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ စ သမနုညော ဟောတိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။
ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော
ဝေံ သဂ္ဂေတိ။ ။ဒသမံ။

ကမ္မပထဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

(၂၈) ဂ-ရာဂပေယျာလ

၁-သတိပဋ္ဌာနသုတ္တ

၂၇၄။ ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။
ကတမေ စတ္တာရော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ
အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။
ဝေဒနာသု။ပ။ စိတ္တေ။ပ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ
သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ ရာဂဿ
ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ။ ။ပဌမံ။

၂-သမ္ပပ္ပဓာနသုတ္တ

၂၇၅။ ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။
ကတမေ စတ္တာရော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ
ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ ဆန္တံ ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ
ပဒဟတိ။ ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ။ပ။ အနုပ္ပန္နာနံ
ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ။ပ။ ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဌိတိယာ
အသမ္မောသာယ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပုရိယာ ဆန္တံ
ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ရာဂဿ
ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဣဒ္ဓိပါဒသုတ္တ

၂၇၆။ ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။
ကတမေ စတ္တာရော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ဆန္တသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ

၅၀၀

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ စတုတ္ထနိပါတ်ပါဠိ

ဣဒ္ဓိပဒ် ဘာဝေတိ၊ ဝိရိယသမာဓိ။ပ။ စိတ္တသမာဓိ။ပ။ ဝိမံသာသမာဓိပဓာန-
သင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပဒ် ဘာဝေတိ။ ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ ဣမေ
စတ္တာရော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ။ ။တတိယံ။

၄-၃၀-ပရိညာဒိသုတ္တ

၂၇၇-၃၀၃။ ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ ပရိညာယ။ပ။ ပရိက္ခယာယ။ ပဟာနာယ။
ခယာယ။ ဝယာယ။ ဝိရာဂါယ။ နိရောဓာယ။ စာဂါယ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ စတ္တာရော
ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။ပ။ ။တိသတိမံ။

၃၁-၅၁၀-ဒေါသအဘိညာဒိသုတ္တ

၃၀၄-၇၀၃။ ဒေါသဿ။ပ။ မောဟဿ။ ကောဓဿ။ ဥပနာဟဿ။
မက္ခဿ။ ပဠာသဿ။ ဣဿာယ။ မစ္ဆရိယဿ။ မာယာယ။ သာဠေယျဿ။
တမ္ဘဿ။ သာရမ္ဘဿ။ မာနဿ။ အတိမာနဿ။ မဒဿ။ ပမာဒဿ
အဘိညာယ ပရိညာယ ပရိက္ခယာယ ပဟာနာယ ခယာယ ဝယာယ
ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ စာဂါယ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ
ဘာဝေတဗ္ဗာတိ။ ။ဒသုတ္တရပဉ္စသတိမံ။

ရာဂပေယျာလံ နိဋ္ဌိတံ။

စတုတ္ထနိပါတ်ပါဠိ နိဋ္ဌိတာ။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယေ ပဌမဂဇ္ဇေ

လက္ခိတဗ္ဗပဒါနိံ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[အ]		[အ]	
အကာလိကော	၁၅၇	အတ္ထိသုခံ	၃၀၀
အကုသလမူလာနိ	၂၀၂	အဓမ္မကမ္မာနိ	၇၄
အကုသလာ ဓမ္မာ	၃၂	အဓမ္မဝါဒိနိ	၇၅
အက္ခဏဝေဓိ	၂၀၀	အဓမ္မံ ဓမ္မောတိ	၁၀
အက္ခတံ	၁၀၃၊ ၃၀၉	အန္ဓော	၁၂၆
အဂတိဂမနာဒိ	၃၂၅	အနဂ္ဂဝတိ	၇၁
အဂ္ဂပညတ္တိယေ-	၃၂၄	အနနဗောဓာ	၃၀၇
အဂ္ဂပသာဒါ	၃၄၃	အနဘိဇ္ဈာ	၃၃၇
အဂ္ဂဝတိ	၇၁၊ ၂၄၅	အန္ဓဘာရော	၃၃၀
အဂ္ဂိမုတ္တော	၉၉	အနရိယာ	၇၂
အစွာယိကာနိ တိဏိ	၂၄၁	အနဝဇ္ဇသုခံ	၃၀၁
အစိန္တေယျာနိ	၃၉၂	အနာထပိဏ္ဍိကော	၂၇
အစ္စရာသင်္ဘာတမတ္တဒ္ဓိ	၄၁၊ ၉	အနာပတ္တိံ အာပတ္တိတိ	၂၀
အစ္စရိယာ စတ္တာရော	၄၄၆၊ ၉	အနိဿုကိ	၁၀၄
အဇဠာ	၃၇	အနန္တဠာ	၇၀
အဇ္ဈတ္တသံယောဇနော	၆၄	အနုပလိတ္တော လောကေန	
အဇေဠကာ	၃၅၁	(အဘိ ၄-၄၀၆)	၃၄၇
အညတရော	၅၇	အနုဗုဒ္ဓေါ	၃၀၇
အညတိတ္ထိယာ	၁၉၉	အနုသောတဂါဓိ	၃၁၁
အဋ္ဌာနမေတံ	၂၀	အနေကဓာတု	၄၆
အတ္တန္တပေါ	၅၂၆	အပ္ပဋိဘယော	၁၀၀
အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္ဓော		အပ္ပဋိဝါနိတာ	၅၂
(အဘိ ၄-၁၃-ပိဋေပိ)	၄၀၀	အပဏ္ဏကပ္ပဋိပဒံ	၁၁၁၊ ၃၀၀
အတ္တာပိ အတ္တာနံ	၅၉	အပ္ပပတိတော	၃၀၀
အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ	၄၇၉	အပရိဘုတ္တာ	၄၇
အတ္ထပဋိသံဝေဒိ	၁၄၉	အပ္ပိစ္ဆတာ	၁၁

အင်္ဂုတ္တရနိကာယေ ပဌမဂဇ္ဇေ

ပဒါနုတ္တမော	[အ]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[အ]	ပိဋကော်
အဗျာပါဒေါ		၃၃၇	အဿာဒပရိယေသနံ		၂၆၀
အဘယော		၂၂၁	အဿာဒါနုပဿိတာ		၅၂
အဗ္ဗာ		၃၆၂	အဟိရာဇကုလာနိ		၃၈၄
အဘိညာယာဟံ...ဒေသေဓိ			အဟု ပုဗ္ဗေ လောဘော		
(အဘိ ၄-၄၀၇)		၂၈၀	(အဘိ ၄-၁၁၄)		၁၉၇
အမတံ န ပရိဘူဇန္တိ			[အာ]		
(အဘိ ၄-၁၂၃)		၄၇	အာဇာနိယ		၂၄၆-၈
အမာတာပုတ္တိကာနိ		၁၇၈	အာဇီဝကသံဝကော		၂၁၈
အယောနိသော		၃၂၁၀၁	အာဒိစ္စော		၂၄၄
အရက္ခိတာ		၂၆၄	အာဓိပတေယျာနိ		၁၄၆
အရတိ		၃	အာနဏျသုခံ		၃၈၁
အရိယဝံသာ		၃၃၆	အာနန္ဒော		၂၅၂၅၉
အရိယာ		၇၂	အာနိသံသာ		၅၀၄
အရုက္ခပမစိတ္တော		၁၂၁	အာပဒါ		၃၇၉
အဝကုဠပညော		၁၂၈	အာဘာ		၄၅၆
အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ စေတနာ			အာမဝဏ္ဏီ		၄၂၁
(အဘိ ၄-၂၁၈)		၄၇၆	အာမိသဂရု		၇၃
အသင်္ခတလက္ခဏာနိ			အာမိသသန္တာရော		၉၁
(အဘိ ၄-၅၄)		၁၅၀	အာယာစေယျ		၈၇၂၄၈၂
အဿခဋ္ဌါကာ		၂၉၁	အာရဒ္ဓဝိရိယော		၃၆
အသန္တသန္တိဝါသော		၇၇	အာရက္ခဓာတု		၄
အသန္တိဋ္ဌိတာ		၁၁၂၅၂	အာရာမဒဏ္ဍော		၆၆
အသဒ္ဓမ္မာ		၃၅၆	အာလောကာ		၄၅၆
အဿတရိ		၃၈၅	အာသီဝိသာ		၄၂၅
အဿပရဿာ		၂၉၃	အာသံသော		၁၀၆
အသပ္ပုရိသတရော		၅၄၂	အာဟာရသမ္ဘူတော		၄၆၃
အသပ္ပုရိသဘူမိ		၆၃	[ဣ]		
အသပ္ပုရိသော		၃၀၉၂၃၈၉	ဣတိပိ သော ဘဂဝါ		၂၂၃၆၇
အဿာဇာနိယာ		၂၉၄	ဣတ္ထန္တာမာ		၄၆၂
အဿာဇာနိယော		၇၆			

လက္ခဏာဗျာချိန် အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ခု-၉]		[၆]	
ဓုတ္တန္ဒာမော	၁၀၇	ဩက္ကန္တိယာ	၁၇၇
ဓုတ္တိရူပါဒိ	၁	ဩက္ကာစိတဝိနိတာ	၇၂
ဓုတ္တိ အရဟံ	၃၀	ဩကောဋိမကော	၁၀၆
ဓုတ္တိ သက္ကတ္တံ	၃၀	ဩဏတောဏတော	၃၉၀
ဓုတ္တိမန္တော	၁၄၆	ဩတိက္ကော	၁၄၆
ဓုဿုကီ	၁၀၃၊ ၃၉၄	ဩပနေယျိကော	၁၄၇၊ ၂၀၀
ဥက္ကလဝိကူလံ	၃၇	ဩဘာသာ	၄၅၇
ဥဂ္ဂေါ ဂဟပတိ	၂၇	ဩရက္ခာဂိယာနိ	၄၅၀
ဥစ္ဆိဂ်ပညော	၁၂၀	ဩဝဒိတော	၂၀၃
ဥစ္ဆိန္ဒမူလော	၂၁၉	ဩဝါဒပတိကရော	၄၁
ဥဇ္ဇယော	၃၅၁	ဩဟိတဘာရော	၁၄၂
ဥတ္တရာ	၂၇	ဩဋ္ဌာရိကာ	၂၅၅
ဥတ္တာနာ	၇၀		
ဥဒကရဟဒါ	၄၁၉	[၈]	
ဥဒကာဋကောနိ	၃၆၆	ကဋုကာ	၁၃၉
ဥဒါယိ	၃၅၂	ကဋုဝိယကတံ	၂၀၃
ဥန္ဒဋ္ဌာ	၇၀	ကထာဝတ္ထုနိ (အဘိ ၄-၃၇၂)	၁၉၇
ဥပတ္တိလေသာ	၁၃၊ ၃၆၂	ကထာပဝတ္ထိနိ	၁၄၉
ဥပဝါဏော	၄၀၂	ကဒလီ	၃၀၅
ဥပနာဗော	၉၅	ကန္တရာယနော	၆၀
ဥပါယာသဗဟုလော	၁၂၁	ကပ္ပဿ အသင်္ချေယျာနိ	၄၆၀
ဥပါလိ	၂၅	ကမ္မကာရဏာ	၁၄၀
ဥမ္မဂ္ဂေါ	၄၉၇	ကမ္မဝိပါကော	၃၉၂
ဥရုဝေလကဿပေါ	၂၅	ကရဏီယာနိ	၂၃၁
[•]		ကလျာဏမိတ္တတာ	၁၂
ကေစက္ခု	၁၂၆	ကဿကော	၂၃၁
ကေဓမ္မော	၄၄၊ ၃၂	ကဿပဂေါတ္တော	၂၃၀
ကေဖုဂ္ဂလော (အဘိ ၄-၅၇)	၂၁၊ ၃၄	ကာမစ္ဆန္တော	၂
ကေဿာ လောကဓာတုယာ	၂၉	ကာယဂတာသတိ	၄၄
ကေဟိပဿိကော	၂၀၃		

အင်္ဂုတ္တရနိကာယေ ပဌမဂဇ္ဇေ

ပဒါနုက္ကမော	[က-ခ]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[ဂ]	ပိဋကော်
ကာယဒုစ္စရိတာ		၃၀	ဂန္ဓဇာတာနိ		၂၂၆
ကာယဝင်္ကော		၁၁၁	ဂဗြဘော		၂၃၀
ကာယသုစရိတဿ		၃၀	ဂန္ဓဗ္ဗော		၃၄၇
ကာလာ		၄၅၇	ဂဗ္ဗဿာဝက္ကန္တိ		၁၇၇
ကာလာမာ		၁၉၀	ဂန္တိရာ		၇၀
ကာဠုဒါယီ		၂၅	ဂဟဋ္ဌကာနိ		၃၄၄
ကိတ္တိသဒ္ဓေါ		၅၉	ဂဟနနိဿိတော		၁၅၂
ကုက္ကုဒုသုကရာ		၃၅၁	ဂဟပတာနိ		၃၇၂
ကုဏ္ဍဓာနော		၂၅	ဂဟပတိ		၁၃၆
ကုန္ဒာ		၄၁၈	ဂါထာ ဒုဂ္ဂိတာ		၁၄၃
ကုမာရကဿပေါ		၂၅	ဂါဝေါ		၃၅၁
ကုလာနိ		၃၈၁	ဂိလာနူပမာ		၁၁၉
ကုသလာ		၃၂	ဂိလာနော		၁၁၉
ကုဟာ		၃၃၅	ဂိဟိသာဓိစိပဋိပဒံ		၃၇၆
ကေသကမ္မလော		၂၉၀	ဂိဟိသုခံ		၇၉
ကေသမုတ္တံ		၁၈၉	ဂုဏာဂုဏ္ဍိတော		၅၃၂
ကေသိ		၄၂၇	ဂုတ္တဒ္ဓါရော	၁၁၁၊ ၃၄၀	
ကောဓဂရ		၃၉၆	ဂုထဘာဏီ		၁၂၅
ကောဓော		၉၅	ဂေါဏကတ္တတော		၁၃၆
ကောသဇ္ဇံ		၁၆			
ကောလိယဓိတာ		၃၇၄	[ဃ]		
ကိပုရိသာ		၇၇	ဃဒ္ဓိတော		၁၂၂
ခဉ္ဇော		၁၀၆	ဃာသစ္စာဒေါ		၁၀၆
ခတ္တိယော		၁၀၅	ဃောရဝိသော		၄၂၅
ခတံ	၁၀၃၊ ၃၀၉		ဃောသံ		၂၂၉
ခရာ		၁၃၉	ဃောသပ္ပမာဏော		၃၈၂
ခိဏာသဝေါ		၇၆			
ခိရောဒကိဘူတာ		၇၁၊ ၂၄၅	[ဝ]		
ခေတ္တံ		၂၂၄	စက္ကဝတ္တိ		၂၉၊ ၁၀၇
ခေမာ		၈၇	စက္ကသမာရုဇ္ဇာ		၁၇၉
			စက္ကာနိ		၃၄၁

လက်တပွဒါန် အနက္ကမဏိကာ

၅၈၅

ပဒါနက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ (အဘိ ၄-၃၁၂၊ ၄၁၆)	၃၄၈
စက္ကာရော အဿာသာ	၁၉၂
စက္ကာရော ပုဂ္ဂလာ	၃၁၃၊ ၃၅၅
စက္ကာရော ဝိယက္ကာ	၃၁၄
စတုဗ္ဗရိယာပထေန ဈာန်	၁၈၃
စတုမဟာရာဇာ အနုဝိစရန္တိ	၁၄၀
စတုဟိ ဓမ္မေဟိ	၃၄၅
စရံ	၃၂၀
စာဂသမ္ပဒါ	၃၇၇
စိတ္တပါရိသုဒ္ဓိ	၅၁၆
စိတ္တဝိပတ္တိ	၂၇၁
စိတ္တသမ္ပဒါ	၂၇၂
စိတ္တံ အဒန္တံ	၆
စိတ္တံ အဘာဝိတံ	၄
စူဠနိကာ	၂၂၈
စူဠပန္နကော	၂၄
စေကသော အဝုပသမော	၃
စေတသော ဝုပသမော	၄
စောဒကော	၅၆
စောရာ	၆၉
[ဆ]	
ဆန္ဒသမာဓိ	၄၁
ဆန္ဒာဂတိ°	၇၂
ဆန္ဒော	၂၁၆
ဆဝိဝဏ္ဏော	၁၈၂
ဆဝေါ ဆဝါယ	၃၆၈
ဆဝေါ ဒေဝိယာ	၃၆၈
ဆဝါလာတံ	၄၀၈

ပဒါနက္ကမော	ပိဋကော်
[ဇ]	
ဇနကုဟနတ္ထံ	၃၃၄
ဇနပဒါ	၁၆၀
ဇမ္ဗာလီ	၄၈၅
ဇာဂရိယံ	၃၄၉
ဇာဏုမဏ္ဍလံ	၆၇
ဇာဏုသောဏီ	၅၈၊ ၄၉၃
ဇာနတာ	၆၈
ဇာနိပတယော	၃၇၃
ဇီဂုစ္ဆိတဗ္ဗော	၁၂၄
ဇိဏ္ဏော	၁၄၄၊ ၁၅၄၊ ၃၃၀
ဇိဝိတံ	၂၂၅
ဇိဝိတမဒမတ္တော	၁၄၅
ဇိဝိတမဒေါ	၁၄၅
ဇေဋ္ဌာပစာယိနော	၁၄၁
ဇောတိပရာယဏော	၃၉၇
[ဈ]	
ဈာနဝိသယော	၃၉၂
[ဍ]	
ဍုတိပရိယာနိ	၁၃
ဍုတိဝုဒ္ဓိ	၁၃
ဍုတော	၁၀၄
[ဎ]	
ဎာနာနိ	၃၇၄
ဎာနံ	၃၁၅
ဎိတတ္တော	၃၁၁
ဎိတောဝ သာ ဓာတု	၂၈၉
ဎိတော	၃၂၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၈]		[၉]	
တဏှာသန္တုတော	၄၆၃	ဒက္ခော	၃၃၆
တဏှပုဂါဒါ	၃၁၆	ဒဒမာနော	၃၇၅
တထာဂတော	၃၃၂၊ ၃၄၂	ဒဗ္ဗော	၂၅
တပုဿဘလ္လိကာ	၂၇	ဒမာ ပဋိပဒါ	၄၇၀
တမပရာယဏော	၃၉၇	ဒဟရဘူမိ	၆၀
တယော ဥပေါသထာ	၂၀၆	ဒါနာနိ ခွေ	၉၀
တယော ပုဂ္ဂလာ	၁၀၆၊ ၁၁၆	ဒိဋ္ဌိပါရိသုဒ္ဓိ	၅၁၆
တိကဏ္ဍော	၁၆၃	ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော	၂၀
တိဏ္ဍော	၃၁၂	ဒုက္ခနိရောဓော	၇၂
တိတ္ထကာလာဗုဗိဇံ	၃၄	ဒုစိန္တိတစိန္တိ	၁၀၀
တိတ္ထိ နတ္ထိ	၂၆၃	ဒုဋ္ဌော	၆၁
တိတ္ထာယတနာနိ	၁၇၄	ဒုပ္ပမေယျော	၂၆၉
တိရစ္ဆာနယောနိ	၆၁	ဒုန္တိက္ခိတ္တံ	၆၀
တိရစ္ဆာနယောနိယာ	၃၉	ဒုလ္လဘော	၂၂၊ ၂၆၉
တိဏိ နိမိတ္တာနိ	၂၅၀	ဒုရဘိသန္တဝါနိ	၅၁
တိဏိ ပါဠိဟာရိယာနိ	၁၇၀	ဒုဿီလော	၁၀၃
တေဝိဇ္ဇော	၁၆၃	ဒုရေ ပါတီ	၂၀၀
တိဏိ နိဒါနာနိ		ဒေဝဒူတာနိ	၁၃၇
(၃ ၀-၄၇-ပိဋေပိ)	၂၆၆	ဒေဝပုတ္တော	၅၀၃
[၉]		ဒေဝပရိဝါရော	၄၀၄
ထဒ္ဓါ	၃၃၅	ဒေဝါ စုတာ	၃၉
ထာလိဓောဝနံ	၁၆၁	ဒေဝေါ	၃၄၇
ထာလိပါကော	၁၆၆	ဒေဝေါ ဆဝါယ	၃၆၉
ထူပါရဟာ	၇၆	ဒေဝေါ ဒေဝိယာ	၃၆၉
ထေရကရဏာ	၃၃၁	ဒေါဏော	၃၄၆
ထေရော	၂၄၀	ဒေါသန္တရော	၆၁
[၁၀]		ဒွိစက္ခု	၁၂၇
ဒက္ခိဏာ	၃၉၂	ဒွေ အတ္ထဝသေ	၉၇
ဒက္ခိဏေယျာ	၆၄	ဒွေ အာသာ	၀၆
		ဒွေ ဓမ္မာ	၅၃၊ ၀၁

လက္ခိတဗ္ဗပဒါနိ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၅]	
ဒွေ ဓမ္မာ သုက္ကာ	၅၃
ဒွေ ပဏ္ဍိတာ	၆၁၊ ၈၃
ဒွေ ပုဂ္ဂလာ	၇၆၊ ၈၆
ဒွေ ဗာလာ	၆၀၊ ၈၂
ဒွေ သုခါနိ	၇၉

[၆]	
ဓနုဂ္ဂဟော	၃၅၇
ဓမ္မကထိကာ	၄၅၅
ဓမ္မကမ္ဘာနိ	၇၄
ဓမ္မဒါနိ	၉၀
ဓမ္မဒေသနာ	၅၅
ဓမ္မဒ္ဓဇော	၁၀၈
ဓမ္မဓရာ	၁၁၅
ဓမ္မပုဋိသံဝေဒီ	၁၄၉
ဓမ္မပဒါနိ	၃၃၇
ဓမ္မဝါဒိနိ	၇၅
ဓမ္မသန္တာရော	၉၁
ဓမ္မာနုကမ္ဘာ	၉၁
ဓမ္မာ တပနိယာ	၅၁
ဓိရော	၈၊ ၃၃၇
ဓုဝသီလော	၂၃၃
ဓူမော	၃၆၂

[၇]	
နကုလမာတာ	၃၇၂
နမော တဿ	၆၈
နဋ္ဌာဂါရာ	၉၉
နဋ္ဌော	၃၈၅
နာဂေါ	၄၃၁
နာနာဓာတု	၄၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၈]	
နိကဋ္ဌကာယော	၄၅၄
နိဂဏ္ဍော	၂၂၁
နိဒါနာနိ	၁၃၃၊ ၂၆၆
နိဗ္ဗမိဇံ	၃၄
နိဗ္ဗိဒါနုပဿိတာ	၅၂
နိမိတ္တ	၁၁၁၊ ၂၅၈
နိရယပါလာ (အဘိ ၄-၄၃၁)	၁၃၉
နိရယာ စုတာ	၃၉
နိရာသော	၁၀၆
နိသိန္ဓော	၃၂၀
နိတတ္ထံ	၆၁
နေယျတ္ထံ	၆၁
နေရယိကာ	၂၆၉

[၉]	
ပညာသမ္ပဒါ	၃၇၈
ပဉ္စဗျာကရဏာနိ	၃၅၅
ပဋိဘနိမိတ္တံ	၃
ပဋိပဒါ	၃၀၀၊ ၄၆၇
ပဋိသင်္ခါနဗလံ	၅၄
ပဋိပုစ္ဆာဝိနိတာ	၇၂
ပဋိသောတဂါမီ	၃၁၁
ပဋ္ဌမာဘိသမ္မုဒ္ဓေါ	
(အဘိ ၄-၄၀၆)	၃၂၈
ပဋ္ဌမံ ဈာနံ	၄၁
ပဏ္ဍိတပညတ္တာနိ	၁၄၉
ပဏ္ဍိတလက္ခဏာနိ	၁၀၁
ပဏ္ဍိတော	၁၀၀
ပတိလီနော	၃၄၉
ပဒါလေတာ	၂၈၉

၅၇၀

အင်္ဂုတ္တရနိကာယေ ပဌမဂဇ္ဇေ

အင်္ဂုတ္တရမော	ပိဋကော်	အင်္ဂုတ္တရမော	ပိဋကော်
	[ပ]		[ပ]
ပဒုဋ္ဌစိတ္တော	၂၉	ပုရိသာဇာနိယာ	၂၉၄
ပဓာနာနံ	၅၁၊ ၃၂၊ ၃၊ ၃၀၅	ပေတ္တိပိဿယာ	၄၀
ပပတိတော	၃၀၀	ပေတ္တေယျာ	၁၄၁
ပဗ္ဗဇိတသုခံ	၇၉	ပေသလာ	၆၉
ပဘဿရမိဒံ စိတ္တံ	၉	ပေါတံလိယော	၄၁၃
ပမာဒေါ	၁၄	ပေါတ္တကော	၂၄၉
ပရိသဒ္ဓါနာ	၅၄၇	ပံသုဓောဝကော	၂၅၅
ပရိသာ	၇၂၊ ၂၄၅		[ပ]
ပရိသာမဏ္ဍော	၇၂	ဇဿာ	၁၂၁
ပရိဘုတ္တာ	၄၇	ဇဿာယတနာနိ	၁၇၇
ပပိဝေကာနိ တိဏိ	၂၄၂	ဗုဇ္ဇော	၁၅၉
ပါဠိဘောဂေါ	၄၉၁	ဗုဇ္ဇော	၅၀၉
ပါတိမောက္ခသံဝရသံပုတော	၆၄	ဇေဂ္ဂုပရိဝါရော	၄၂၅
ပါတိမောက္ခံ	၉၇		[ပ]
ပါတုဘာဂေါ	၂၂	ဗလဝါ	၆၅
ပါပကော	၅၀	ဗလာနိ ဒွေ	၅၄
ပါပဏိကော	၁၁၃	ဗလီဗဒ္ဓါ	၄၂၃
ပါပဘိက္ခု	၆၉	ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနော	၆၅
ပါပမိတ္တတာ	၁၂	ဗဟုကာရာ	၆၃၊ ၁၂၁
ပိဋကသမ္ပဒါနေန	၁၉၆	ဗဟုတရာ	၃၇
ပိလိန္ဒဝဇ္ဇော	၂၅	ဗဟုလိကတာ	၃၅၃
ပုညာဘိသန္တာ (အဘိ ၄-၂၅၉)	၃၆၅	ဗဟုဿုတာ	၁၁၅
ပုတ္တဒါရံ	၁၁၅	ဗဟုဿုတော	၃၄၄၊ ၄၉၇
ပုထုပညော	၁၂၉	ဗဟု	၁၄၁
ပုပ္ဖဘာဏိ	၁၂၆	ဗာကုလော	၂၅
ပုဗ္ဗဒေဝတာ	၃၀၂	ဗာလလက္ခဏာနိ	၁၀၀
ပုဗ္ဗာစရိယာ	၃၀၂	ဗာဟုလိကာ	၇၁
ပုဗ္ဗေဝ သဗ္ဗောဓာ	၂၆၁	ဗာလော	၁၀၀
ပုရိသယုဂါနိ	၃၄၃	ဗိဇာနိ	၁၃၅
ပုရိသရူပါဒိ	၂	ဗိဇိ	၃၄၊ ၂၂၄

လက္ခိတဗ္ဗပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၀၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဗ]	
ဗုဒ္ဓဝိသယော	၃၉၂
ဗုဒ္ဓါဒ္ဓေ	၇၆
ဗြဟ္မစာရိပဋိညော	၁၀၇
ဗြဟ္မာ	၃၀၂
ဗြဟ္မာပိ နိရယံ ဂစ္ဆတိ	၄၄၁
ဗြဟ္မာ သဟမ္ပတိ	၃၂၉
ဗြာဟ္မဏပရိဗ္ဗာဇကော	၁၅၇
ဗြာဟ္မဏသစ္စာနိ	၄၉၆
[ဘ]	
ဘဇိတဗ္ဗော	၁၂၂
ဘဏ္ဍနဇာတာ	၂၇၉
ဘတ္တုဒ္ဓေသကော	၃၂၆
ဘဒ္ဒိကာ	၃၄
ဘဒ္ဒကံ	၂၆၄
ဘဒြာ	၄၃၀
ဘဒြော	၄၂၀
ဘဒ္ဒိယော	၅၁၁
ဘယာနိ ဗာလတော	၉၉
ဘရဏ္ဍုကာလာမော	၂၀၁
ဘဝေါ	၂၂၄
ဘာဝနာဗလံ	၅၄
ဘာဝိတော	၄၅
ဘူရိပညတာယ	၄၆
ဘောဂသုခံ	၃၀၁
ဘောဇနေ မတ္တည	၁၁၂၊ ၃၄၉
[ဃ]	
မတ္တိကာသဏ္ဍိကော	၂၇
မတ္တိမိကာ	၂၂၅
မဏ္ဍိကာပုတ္တော	၅၀၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[င]	
မတ္တေယျာ	၁၄၁
မဓဘာဏီ	၁၂၆
မနုဿာ စုတာ	၃၉
မနောပဝိစာရာ	၁၇၇
မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ	၁၀
မနောဝကော	၁၁၁
မဏ္ဍိကာ	၅၂၃
မဟလ္လကာ	၁၅၅
မဟာအဂ္ဂိဉာဟော	၁၇၉
မဟာကောဠိကော	၁၁၆၊ ၄၇၉
မဟာစောရော	၁၅၂
မဟာနာမော	၂၂၀၊ ၂၀၀
မဟာပဒေသာ	၄၀၇
မဟာဘူတာနံ အညထတ္တံ နတ္ထိ	၂၂၃
မဟာမေဃော	၁၇၉
မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော	၂၃
မဟိကာ	၃၆၂
မဟိစ္ဆတာ	၁၁
မာတုဂါမော	၇၇၊ ၂၀၅
မာနသန္တုတော	၄၆၄
မာနသကာနိ	၂၁၃
မိဂရာဇာ	၇၇၊ ၃၄၂
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ (အဘိ ၄- ၃၆၆-၇)	၆၂၊ ၃၃
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော	၃၅
မိစ္ဆာပဏိဟိတေန စိတ္တေန	၇
မိစ္ဆာပဋိပဇ္ဇမာနော	၀၉-၃၁၀
မိစ္ဆာပဋိပဇ္ဇော	၇၀
မုတ္တစာဂေါ	၃၇၇
မုသိကာ	၄၂၂

၅၉၀

အင်္ဂုတ္တရနိကာယေ ပဌမဂဇ္ဇေ

ပါဠိတော်	ပိဋကော်	ပါဠိတော်	ပိဋကော်
[ဗ]		[ဗ]	
မုဋ္ဌော	၁၅၉	လပါ	၃၃၅
မောနေယျာနိ	၂၇၆	လဟုပရိဝတ္တံ စိတ္တံ (အဘိ ၄- ၁၅၇)	၉
[ဃ]		လေခုပမော	၂၀၆
ယက္ခော	၃၄၇	လောကစိန္တာ	၃၉၂
ယထာကာရီ	၃၃၂	လောကော	၃၃၁
ယမော ရာဇာ	၁၃၇	လောဏကပလ္လံ	၂၅၁
ယာဝ ကိဝဠာဟံ	၂၆၁	လောဘဇာ	၂၀၅
ယုဝါ	၃၃၀	[ဝ]	
ယောဂါ	၃၁၆	ဝင်္ဂိသော	၂၅
ယောဓာဇီဝေါ	၂၀၇၊ ၄၉၀	ဝစီဝင်္ဂော	၁၁၁
ယောနိသော	၁၀၂	ဝစီသံသာရော	၇၀
ယောဗ္ဗနမဒေါ	၁၄၄	ဝစ္ဆဂေါတ္ထော	၁၆၁
[င]		ဝဇ္ဇဘိရုနော	၅၀
ရဋ္ဌပါလော	၂၅	ဝဇ္ဇာနိ ဒွေ	၄၉
ရတ္ထော အတ္တဗျာဓာဓာယ	၁၅၆၊ ၁၉၀၊ ၂၁၇	ဝဇ္ဇိပုတ္တကော	၂၃၁
ရထကာရော	၁၁၀	ဝဇ္ဇိရူပမဓိတ္ထော	၁၂၁
ရာဂေါ	၁၀၄	ဝနရာမဏေယျကံ	၃၇
ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ	၄၄၉	ဝဏိဇ္ဇာ	၃၉၃
ရာဇာနော	၁၅၂၊ ၃၀၆	ဝရကာ	၃၉၀
ရာဇာရဟော	၂၄၆	ဝပေါ	၅၁၇
ရာမပုတ္တော	၅၀၀	ဝလာဟကာ	၄၁၆
ရာဟု	၃၆၂	ဝဿကာရော	၃၄၄၊ ၄၉၉
ရာဟုလော	၂၄၊ ၄၀၃	ဝဿသတဇီဝိ	၆၃
ရုက္ခာ	၄၂၄	ဝဿူပနာယိကာ ဒွေ	၅၃
ရုက္ခံ ဂိတံ	၂၆၃	ဝါဒီ	၄၅၅
ရူပပ္ပမာဏော	၃၀၂	ဝိဂတာဘိဇ္ဇော	၁၉၇
ရောဂါ	၄၆၀	ဝိဂတာသော	၁၀၆
ရောဟိတသော	၃၅၇	ဝိစိကိစ္ဆာ	၃
		ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာ	၆၂

လက္ခိတဗ္ဗဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
ဝိဇိတသင်္ဂါမော	၁၀၅
ဝိဇ္ဇူပမစိတ္တော	၁၂၁
ဝိဓုရော	၁၁၄
ဝိပတ္တိယော	၂၇၁၊ ၂၇၃
ဝိမုတ္တာသာ	၁၀၇
ဝိမုတ္တိပါရိသုဒ္ဓိ	၅၁၆
ဝိရာဂေါ	၃၄၃
ဝိဝိဓော	၄၉
ဝိသမပါကာနိ	၃၀၇
ဝိသာခါ	၂၇
ဝိသာခေါ	၃၆၀
ဝိနိယာရဗ္ဗော	၁၁
ဝိသတိကပ္ပသဟဿာနိ	၂၇၀
ဝုဒ္ဓဘူမိ	၆၀
ဝေနာဂပုရိကာ	၁၀၁
ဝေသာရဇ္ဇာနိ	၃၁၅
ဝေဠု	၃၀၅
ဝေဠုကဏ္ဍကိယာ	၈၀
ဝေါကိဏ္ဍော	၁၄၇
ဝေါသဂ္ဂရတော	၁၄၉

[သ]

သကဒါဂါမီ	၂၃၃
သင်္ကဝါ	၂၃၀
သင်္ခတလက္ခဏာနိ	၁၅၀
သင်္ဂဟဝတ္ထုနိ	၃၄၁
သင်္ဂါမော	၁၀၉
သင်္ဂါရဝေါ	၇၊ ၁၆၀
သစေတနော	၁၀၉
သညာဝိပလ္လာသာ	၃၆၁
သန္တသန္တိဝါသော	၇၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]	
သန္တုဋ္ဌိတာ	၁၁
သန္တာရာ ဒွေ	၉၁
သန္တုဋ္ဌိကံ	၁၅၈
သဒ္ဓမ္မံ အန္တရဓာပေန္တိ	၇၀
သဒ္ဓမ္မဂရု	၇၃
သဒ္ဓမ္မဿ ဌိတိယာ	၁၇
သဒ္ဓမ္မာ	၃၅၆
သဒ္ဓါသမ္ပဒါ	၃၇၇
သနိမိတ္တာ	၈၀
သပ္ပဋိဘယော	၁၀၀
သပ္ပုရိသဘူမိ	၆၃
သပ္ပုရိသော	၈၀၊ ၃၀၉
သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ	၂၀၉
သမစိတ္တာ	၆၅
သမတိက္ကန္တော	၆၇
သမဏမစလော	၃၉၉
သမဏမဒုမော	၃၉၉
သမဏပုဏ္ဏရိကော	၃၉၉
သမဏသုဒုမာလော	၃၉၉
သမဏိယာနိ	၂၃၀
သမာဓိဘာဝနာ	၃၅၃
သမာပတ္တိကုသလတာ	၉၃
သမ္ပဇညံ	၁၂
သမ္ပန္နသီလာ	၃၂၁
သမ္မာပဋိပဇ္ဇမာနော	၈၉၊ ၃၁၀
သမ္မာပဋိပဇ္ဇော	၇၀
သမ္မာပဏိဟိတံ	၇
သမ္မာဒိဋ္ဌိကော	၃၅
သမ္မာသတိ	၃၃၀
သမ္မာသမာဓိ	၃၃၀

အင်္ဂုတ္တရနိကာယေ ပဌမဂဇ္ဇေ

ပဒါနုတ္တမော	[သ]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[သ]	ပိဋကော်
သမိဒ္ဓေါ		၁၁၆	သုခုမာလော		၁၄၃
သမ္ပုဒိဘာဝါ		၁၄၈	သုစိန္တိတစိန္တိ		၁၀၁
သယာနော		၃၂၀	သုပုဋိပန္နော	၂၂၃၊ ၃၆၇	
သရဘော		၁၈၅	သုပုဝါသာ		၂၇
သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ		၄၇၃	သုဘနိမိတ္တံ		၂
သဟ ဒဿနုပ္ပါဒါ (အဘိ ၄- ၉၁)		၂၄၄	သုဝိဒူရဝိဒူရာနိ		၃၅၉
သဟဿိလောကဓာတု (အဘိ ၄- ၁၅၅)		၂၂၈	သေခေါ		၂၃၂
သာမုဂံ		၅၁၅	သောခုမ္မာနိ		၃၂၄
သာရဏီယာနိ တိဏိ		၁၀၅	သောစေယျာနိ		၂၇၅
သာလိမံသောဒနော		၁၄၄	သောတာနုဂတ		၅၀၄
သာဠော	၁၉၄၊ ၅၂၀		သောတာပန္နော		၂၃၃
သိက္ခာ တိဿော	၂၃၃၊ ၄၊ ၆		သောဘိတော		၂၅
သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော		၅၂၉	သံဝါသာ	၃၆၈၊ ၃၇၀	
သီလသမ္ပဒါ		၃၇၇	သွာက္ခာတော		၃၆၇
သီလသမ္ပန္နော		၃၄၈		[ဗ]	
သီလပါရိသုဒ္ဓိ		၅၁၆	ဟတ္ထကော	၂၇၊ ၁၃၅၊ ၂၈၂	
သီလဝန္တော		၁၅၀	ဟတ္ထာဇာနိယော		၇၆
သုဂတဝိနယော		၄၆၄	ဟဒယင်္ဂမာ		၅၃၀
			ဟိမပါတသမယော		၁၃၆

အင်္ဂုတ္တုရနိကာယေ ပဌမဂဇ္ဇေ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ...သီဟဋ္ဌပေါတ္တကံ၊ သျှာ...သျှာမပေါတ္တကံ၊ ကံ...ကမ္မောဇပေါတ္တကံ၊ ဣ...ဣင်္ဂလိသပေါတ္တကံ၊ က...ကေသုစိ မရမ္ပ-ပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ...ကေသုစိ သီဟဋ္ဌပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ ဋ္ဌ...အဋ္ဌကထာ။

ကေကနိပါတာဒိပါဠိယာ

နာနာပါဌာ	ပိဋကံ
[အ]	
အကဏှအသုက္ကံ = အကဏှံ အသုက္ကံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၅၅၃
အကတညူတာအကတဝေဒိတာ = အကတညူတာအကတဝေဒိတာယ (သီ)	၅၄၈
အကာသိကံ စန္ဒနံ ဓာရေမိ = ကာသိကံ စန္ဒနံ ဓာရေမိ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	
အကာသိကံ ဓာရေမိ (?)	၁၄၃
အကုပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိ = အကုပ္ပါ မေ စေတောဝိမုတ္တိ (သီ၊ ဣ၊ က)	၂၆၁
အကုသလဉ္စ ဟိဒိံ ဘိက္ခဝေ = အကုသလံ ဘိက္ခဝေ (က)	၆၀
အဂဓိတော = အဂထိတော (သီ၊ ဣ)	၃၃၆
အဂါရသ္မာ = သဒ္ဓါ အဂါရသ္မာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ)	၄၃၈
အဂ္ဂိ မုက္ကော = အဂ္ဂိမုက္ကော (သီ) အဂ္ဂိ မုက္ကော (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၉၉
အစလပ္ပတ္တော = မစလပ္ပတ္တော (သီ၊ ဣ)	၁၀၆
အစ္ဆန္တိ = ဘဇန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၆၉
အစ္ဆေန္တိ = အစ္ဆေဇ္ဇိ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၁၃၃
အဇ္ဈောသန္ဓာ = အဇ္ဈောသာနာ (က) တိကနိပါတေ ကုသိနာရဝဂ္ဂေ ပဌမသုတ္တင်္ဂိကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။	၇၄
အဇ္ဈောသန္ဓော = အဇ္ဈောပန္ဓော (သီ၊ က) ဇိကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။	၂၇၈
အညမညံ = အညမညဿ (သဗ္ဗတ္ထ)	၁၆၀
အညာတဝါဒေ = အညဝါဒေ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) အညာတဝါရေ (က)	၁၉၈
အညာဝိမုတ္တဿ = အညာဝိမုတ္တိယာ (က)	၂၃၂

နာနာပါဌာ

[အ]

ပိဋကံ

အညာသိကောဏှညော = အညာတကောဏှညောတိ (က)	
အညာကောဏှညော (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၃
အညံ ဇာတိ° = အညာယ ဇာတိယာ (သျှ၊)	၅၂၅
အဋ္ဌိ° ကတွာ = အဋ္ဌိကတွာ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၄၃၁
အတ္တကာမေန = အတ္တကာမေန (သီ၊ က)	၃၂၉
အတိဝိဇ္ဇ = အဘိနိဝိဇ္ဇ (က)	၂၆၈
အန္တိမဒေဟိနံ = အန္တိမသာရိရံ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၆၅
အတ္တင်္ဂမဇ္ဇ = အတ္တဂမဇ္ဇ (သီ၊ ဣ)	၃၁၆
အတ္တင်္ဂမော = အတ္တဂမော (သီ၊ ဣ)	၃၅၄
အထာဟံ = ဌာနမဟံ (သီ၊ ဣ) ဌာနမေတံ ယေနာဟံ (သျှ၊ ကံ)	၁၉၂
အထာဟံ = ဣဓာဟံ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၉၃
အတ္တာနန္တ ကိဉ္စိ ဂန္တဇာတံ = အတ္တာနန္တ ဂန္တဇာတံ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၂၆
အဓိပ္ပယာသော (အဓိ+ပ+ယသု+ဏ) = အဓိပ္ပါယော(သီ)	
အဓိပ္ပါယာသော (သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၀၀
အဓိသလ္လိခတေဝါယံ = အဓိသလ္လေခတေဝါယံ (သျှ၊ ကံ၊ က)	၂၃၈
အနဘာဝံကတာနိ = အနဘာဝကတာနိ (သီ၊ ဣ)	၁၃၅
အနဘိရတိသညိ = အနဘိရတသညိ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၄၆၈
အနဘိရတိသညံ = အနဘိရတသညံ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၄၃
အနိဃော = အနိဃော (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ) အနဃော (?)	၁၃၂
အနုတပ္ပါ = အာနုတပ္ပါ (သီ)	၂၂
အနုပဇ္ဇတိ = အနုသံဇ္ဇတိ (က)	၁၉၈
အနုယန္တေသု = အနုယုတ္တေသု (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၀၈
အန္တာဟိဏှန္တော = အာဟိဏှန္တော (သျှ၊ ကံ)	၂၈၀
အပဏှကပဋိပဒံ = အပဏှကတံ ပဋိပဒံ (သီ၊ ဣ) ဋီကာယ ပန သမေတိ။	၁၁၁
အပဒါနသောဘနိ = အပဒါနေ သောဘတိ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၀၀
အပ္ပဇာနတော = နပ္ပဇာနတော (သျှ၊ ကံ၊ က)	၃၁၇
အပ္ပိယတော ဝါဒါယာဒတော ဝါ = အပ္ပိယတော ဝါဒါယာဒတော (?)	၃၇၉
အဗ္ဗုကသဉ္စရိ = အဗ္ဗုကမဒ္ဒရိ (သီ)	၁၈၈
အဗျတ္တော = အဗျတ္တော (သီ၊ ဣ)	၃၀၉
အဗျာပဇ္ဇေန = အဗျာပဇ္ဇေန (သဗ္ဗတ္ထ)	၁၈၄

နာနာပါဌာ

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အဘိက္ကန္တာ = အဘိက္ကန္တတရာ (က)	၄၁၄
အဘိဇ္ဇမာနေ = အဘိဇ္ဇမာနေော (သီ၊ဇု၊က)	၂၅၆
အဘိနိဝိဇ္ဈိတွာ = အဘိဝိရာဇေတွာ (သီ၊သျှ၊ကံ၊ဇု)	၂၆၈
အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ = အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ (သီ၊သျှ၊ကံ၊က)	၂၆၁
အတ္တတာ ဓမ္မာ = အတ္တတဓမ္မာ (သျှ၊ကံ၊က)	၄၄၆
အတ္တတော ဓမ္မော = အတ္တတဓမ္မော (သျှ၊ကံ၊က)	၄၄၆
အတ္တဿက္ကမာနေော = အတ္တဿုက္ကမာနေော (သီ၊ဇု)	၂၄၄
အမုကသ္မိံ = အသုကသ္မိံ (သီ၊သျှ၊ကံ၊ဇု)	၂၂၇
အရညဝနပတ္တာနိ = အရညေ ပဝနပတ္တာနိ (သီ၊ဇု)	၆၂
အရဟံ = အရဟာ (သျှ၊ကံ) အရဟန္တံ (က)	၅၅၇
အသင်္ချေယျော = အသင်္ချေယျော (သီ၊သျှ၊ကံ၊ဇု)	၃၆၆
အသမန္တပညတာယ = အသမတ္ထပညတာယ (သျှ၊ကံ) အသမတ္ထ ပညတာယ (က)	၄၆
အဿပရသေယ = အဿသဒသေယ (သီ၊သျှ၊ကံ၊ဇု)	၂၉၂
အသမ္ဗုဋ္ဌာ = အပမ္ဗုဋ္ဌာ (သီ) အပမုဋ္ဌာ (သျှ၊ကံ)	၂၈၅
အဟဇ္ဇေဝ = အဟဇ္ဇေ (?)	၅၀-၁၄၄-၄၃၆
အဟမ္ဗိ ဒမ္မော အဟမ္ဗိ ဒမ္မော”တိ = အဟမ္ဗိ ဂေါ အမှာ အဟမ္ဗိ ဂေါ အမှာတိ (သီ) အဟမ္ဗိ အမှာ အဟမ္ဗိ အမှာတိ (သျှ၊ကံ၊ဇု)	
အဟမ္ဗိ ဂေါ အဟမ္ဗိ ဂေါတိ (?)	၂၃၀
အဟေတုအပ္ပစ္စယံ = အဟေတုံ (သီ) အဟေတု (သျှ၊ကံ)	
အဟေတုအပ္ပစ္စယာ(ဇု) အဟေတုံ အပ္ပစ္စယံ (က)	၁၇၆

[အာ]

အာနဏျကော = အနဏကော (သီ၊ဇု) အနဏျကော (က)	၃၈၈
အာနဏျသုခံ = အဏဏသုခံ (သီ၊သျှ၊ကံ၊ဇု)	၃၈၀
အာနန္ဒစေတိယေ = အာနန္ဒေ စေတိယေ (ဒိ ၂-၁၀၃-ပိဋေ)	၄၁၆
အာပါတဒသော = အာပါထဒသော (သီ၊သျှ၊ကံ၊ဇု)	၁၁၈
အာမဂန္ဓေန = အာမဂန္ဓေ (သီ၊သျှ၊ကံ၊ဇု)	၂၈၃
အာမာ”တိ = အာမောတိ (သီ)	၁၇၄
အာယတနေဝ = အာယတနေ စ (မ ၂-၁၉၃-ပိဋေ)	၂၁၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အာ]

အာယတိ° = အာယတိ (သိ)	၂၂၄
(အာယသ္မန္တံ ဥဒါယိ°) = ဘဂဝန္တံ (သိ) ( ) နတ္ထိ သျှာ-ကံ ပေါ်ထွက်ကေသု အဋ္ဌကထာယ သမေတိ။	၂၂၉
အာရညိကတ္တံ = အရညကတ္တံ (သဗ္ဗတ္ထ)	၄၀
အာရာစာရီ = အနာစာရီ (ဣ)	၂၁၂
အာလယာရာမာ = အာလယရာမာ (အညသုတ္တေသု)	၄၄၇
အာဝဇ္ဇနိ° မာယံ = အာဝဇ္ဇနိမာယံ (သိ) အာဝဇ္ဇနိမာယံ (သျှာ၊ကံ၊က)	၅၁၁
အာဝဇ္ဇေယျံ = အာဝဇ္ဇေယျ (?)	၅၁၅
အာဝဟန္တိ = ဝဟန္တိ (သိ၊သျှာ၊ကံ၊ဣ)	၂၀၆
အာဝုထာ = အဓမာ (သိ၊သျှာ၊ကံ၊ဣ)	၃၀၃
အာသိဝိသာ = အာသိဝိသာ (က)	၄၂၅

[ဣ]

ဣစ္စာယပိ = ဣစ္စာယန္တေ (က)	၁၆၉
ဣတိ ဟေတံ = ဣတိ ဟိဒံ (သိ၊သျှာ၊ကံ၊က)	၄၀၇
ဣဓေဝ = ဣဓ ဓေဝ (သိ)	၁၃၁-၃၁၁
ဣဿာမနိကာ = ဣဿာမနကော (သျှာ)	၅၂၄

[ဥ]

ဥဇ္ဇုဘူတာ = ဥဇုဘူတာ (သျှာ၊ကံ၊က)	၆၄
ဥဒ္ဓေယျ = ဩဒ္ဓေယျ (သိ)	၃၅-၂၉၀
ဥတ္တရိ = ဥတ္တရိ° (သိ၊သျှာ၊ကံ၊ဣ)	၁၉၇
ဥဒကမလ္လကေ = ဥဒကကပလ္လကေ (က)	၂၅၁
ဥဒကံ = ဥဒကမလ္လကေ ဥဒကံ (သိ၊သျှာ၊ကံ၊ဣ)	၂၅၁
ဥဒကောရောဟန္တဿ = ဥဒကောရောဟန္တေ (မ ၂-၁၂၂-ပိဋေ)	၄၃၀
ဥဒယော"တိ = ဥဒယောတိ (သိ)	၁၁၄
ဥဒါယိ = ဥဒါယိ (သဗ္ဗတ္ထ)	၃၅၂
ဥပပဇ္ဇ ဝါ = ဥပပဇ္ဇေ ဝါ (သိ၊သျှာ၊ကံ) ဥပပဇ္ဇိတွာတိ (မ ၃-၂၅၇-ပိဋေ) ပါဠိယာ သံဝဏ္ဏနာ။	၁၃၃
ဥပသံဟရိ = ဥပသံဟာသိ (သျှာ၊ကံ၊ဣ) ဥပသံဟရတိ (က)	၂၀၆

နာနာပါဌာ

၅၉၇

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[ဉ]

ဥပ္ပဇ္ဇတိ = ဥဒပါဒိ (သဗ္ဗတ္ထ)	၂၄၄
ဥပ္ပါဒယတိ = ဥပဒဟတိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၀၂
ဥပါရက္ခဘယာတိ = ဥပဝါဒဘယာတိ (က) မ ၃-၁၂၁-ပိဋေ၊ သံ ၂-၆၀-ပိဋေ စ ပဿိတဗ္ဗံ။	၃၄၀
ဥဗ္ဗဟာပေယျ = ဥဗ္ဗာဟာပေယျ (သျှာ၊ ကံ)	၂၄၄
ဥဗ္ဗဂ္ဂေါ = ဥဗ္ဗင်္ဂေါ (သျှာ၊ က)	၄၉၇
ဥဗ္ဗန္ဓ = ဥဗ္ဗိသန္ဓ (သျှာ၊ ကံ) အဋ္ဌကထာယဗ္ဗိ ပါဌန္တရံ။ သံ ၂-၁၀၇-ပိဋေ ခေမကသုတ္တပါဠိယာပိ သမေတိ။ ဥသုမဇ္ဇ (သီ) ၂၀၉	
ဥသီရနာဠိမတ္တာနိပိ = ဥသီရနာဠိမတ္တာနိပိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ၂၀၅-၅၁၉	

[ဧ]

ဧကောဒိ ကာတဗ္ဗံ = ဧကောဒိကတ္တဗ္ဗံ (ဣ)	၄၀၇
ဧကောဒိ ဟောတိ = ဧကောဒိဘာဝံ ဂစ္ဆတိ (သီ) ဧကောဒိကာဝေါ ဟောတိ (သျှာ၊ ကံ၊ က) ဧကောဒိ ဟောတိ (ဣ)	၂၅၆
ဧဝံ = ဧတံ (က)	၃၅၂
ဧတံ = ဧကံ (က)	၂၁၃
ဧတမဟံ = ဧတမ္မဟံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၃၁၅
ဧထ = ဧတံ (က)	၁၆၉
ဧဝမဿ = ဧဝမဿ (သီ) ဧဝဿ (က)	၂၀၅
ဧဝံဒိဋ္ဌိ = ဧဝံဒိဋ္ဌိ (သဗ္ဗတ္ထ)	၄၉၂
ဧဝံ အာဒိတ္တော ခေါ = ဧဝံ အာဒိပိတော (သီ၊ ဣ) ဧဝံ အာဒိတ္တကော (သျှာ၊ ကံ)သံ ၁-၂၉-ပိဋေပိ။	၁၅၅
ဧဝံသ္မိ”တိ = ဧဝမသ္မိ (သီ) ဧဝသ္မိ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၅၃၃

[ဩ]

ဩတရန္တိ = ဩသရန္တိ (ဒိ ၂-၁၀၃-ပိဋေ)	၄၀၇
ဩပနေယျိကော = ဩပနေယိကော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ပဉ္စမ သုတ္တဿ ဋီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။	၁၅၆
ဩဖုဏေယျ = ဩပုနေယျ (သီ၊ ဣ)	၁၃၅
ဩမက္ခိ” = ဩပမက္ခိ” (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ဩမက္ခိ”ကံ (က)	၁၀၉
ဩဿဇန္တိ = ဩဿဇန္တိ (သီ)	၁၆၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဩ]

ဩသီဒတိမေဝ သံသီဒတိမေဝ = ဩသီဒတိ စေဝ သံသီဒတိ စ (သီ၊ ဣ)
ဩသီဒတိ သံသီဒတိ (သျှာ၊ ကံ) ၂၀၂

[က]

- ကန်နိယေဝ ပန = ကန်နိယေဝ စ ပန (သံ ၂-၅-ပိဋ္ဌေ) ၁၀၉
- ကဇ္ဇိ = ကိဇ္ဇိ (က) ၂၀
- ကဇ္ဇိဒေဝ = ကိဇ္ဇိဒေဝ (က) ၅၆
- ကဌလာယ = ကထလာယ (သျှာ၊ ကံ၊ က) ကဌလေန-ကထလေန
(အဋ္ဌကထာ) ၁၂၂
- ကတညတကတဝေဒိတာ = ကတညတကတဝေဒိတာယ (သီ) ၅၄၀
- ကထံ ဝါ = ကထံ ဝါ ဝေါ (?) ၁၉၀
- ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏော = ကာဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏော (သီ) ၁၃၆
- ကန္တရာယနော = ကဏ္ဍရာယနော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ၆၀
- ကမတ္ထ = ကိမတ္ထ (သျှာ၊ ကံ) ကတမတ္ထ (က) ၆၂
- ကမ္မသစ္စာယံ = ကမ္မသစ္စာယီ (က) ၅၅၅
- ကရိတွာ = ဟရိတွာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ) ၁၁၅
- ကဋ္ဌောပိမုခါ = ခဋ္ဌောပိမုခါ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ) ၃၀၀
- ကလျာဏီ = ကလျာဏာ (က) ၄၉၇
- ကဝိတာ = ကဝိကတာ (သဗ္ဗတ္ထ) ဋီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။ ၇၃
- ကဋ္ဌေဝရေ = ကဋ္ဌေဗရေ (သီ၊ ဣ) ၃၅၇
- ကာမနန္ဒိ = ကာမနန္ဒိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ) ၃၁၇
- ကာမရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓ = ကာမရာဂနိဝေသဝိနိဗန္ဓ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ၆၇
- ကာလင်္ကတော = ကာလကတော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ၄၃၀
- ကာလေန သမ္မသနာ = ကာလေန သမထော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ၄၅၇
- ကာဠကာရာမေ = ကောဠိကာရာမေ (က) ၃၃၃
- ကာဠကော = ကောဠိကော (က) ၃၄၀
- ကိဉ္ဇနတသ္မိံ = ကိဉ္ဇနတသ္မိံ (?) ၂၀၇
- ကိမင်္ဂံ = ကိမင်္ဂံ (သီ၊ ဣ) ၄၆၄
- ကိမဿာဟံ = ကထမဿာဟံ (က) ၄၂၉
- ကုဋ္ဌာရိံ = ကုဓာရိံ (က) ၅၂၁

နာနာပါဌာ

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[က]

ကုဒါလပိဋကံ = ကုဒ္ဓါလပိဋကံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၀၅
ကုလသရိကာ = ကုရရသရိကာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၀
ကုသောဗ္ဗေ = ကုဿုဗ္ဗေ (သီ၊ ဣ) ကုသုဗ္ဗေ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၂၄၅
ကေန နံ ပဏ္ဍိတာ ဇာနေယျံ = တေန နံ ပဏ္ဍိတာ န ဇာနေယျံ (က)	
န နံ ပဏ္ဍိတာ ဇာနေယျံ (?)	၁၀၀
ကေဝလိ = ကေဝလံ (သျှာ) ကေဝလော (က)	၃၁၆
ကေသပုတ္တံ = ကေသပုတ္တံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၀၉
ကုစနိ = ကုစန (သီ၊ သျှာ)	၄၉၇

[ခ]

ခလ္လိတသိရံ = ခလိတံ သိရော (သီ၊ ဣ) ခလိတသိရံ (သျှာ၊ ကံ)	
မ ၃-၂၁၀-ပိဋေပိ။	၁၃၇
ခါဏုကဏုကဋ္ဌာနံ = ခါဏုကဏုကဓာနံ (သီ၊ ဣ)	၃၇
ခါရာပတန္တိကမ္ပိ = ခါရာပဋိန္တကမ္ပိ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၅၀
ခိပ္ပံ = ခိပံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၃၅

[ဝ]

ဝဏှေယျပိ = ဝယှေယျပိ (?)	၄၀၄
ဝထိတာ = ဝမိတာ (က)	၇၄
ဝထိတော = ဝမိတော (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၂၇၀
ဝရံ ကတွာ = ဝရုကတွာ (သီ၊ ဣ)	၃၂၀
ဝရံ ကရောန္တော = ဝရုကရောန္တော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၀၀
ဝဟိတမ္ပိဿ = ဝဟိတံ ဟိဿ (သျှာ၊ ကံ)	၁၃၀
ဝဟေတုံ = ဝဏှေတုံ (က)	၃၆၅
ဝိလာနုရဋ္ဌိတော(သဒ္ဓနိတိယာ သမေတိ) = ဝိလာနာ ဝုဋ္ဌိတော(သဗ္ဗတ္ထ)	၂၂၀
ဝိဝေယျကေ = ဝိဝေယျကေန (က) ဝိဝေယျကာယ (?)	၂၅၅
ဝုလာဂုဏ္ဍိကဇာတော = ကုလာဂုဏ္ဍိကဇာတော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၅၃၂
ဝေါယောဂပိလက္ခသ္မိံ = ဝေါယောဂမိလက္ခသ္မိံ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၂၀၃

[ဃ]

ဃဋ္ဌိတော = ဃဋ္ဌိတာ (သီ)	၁၂၂
-------------------------	-----

နာနာပါဠာ

ပိဋကံ

[ဝ]

စတသော စ = တသေဝ (က)	၁၃၆
စတုတ္ထံ = စတုတ္ထိံ (သီ)	၁၈၄
စတုဒ္ဓိသာ = စတုဒ္ဓိသံ (?)	၃၄၂
စန္ဒိမသုရိယာ = စန္ဒိမသုရိယာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၂၀
စ ပန မံ = စ ပန မံ တေ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၆၁
စတုန္တံ = စတသန္တံ (သျှာ၊ ကံ) သဒ္ဓနိတိပဒမာလာ ပဿိတဗ္ဗာ။	၄၅၆
စဘုန္တံ ပဠိပဒါနံ = စတသန္တံ ပဠိပဒါနံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ)	၄၇၂
စာတုမဟာရာဇိကာ = စာတုမဟာရာဇိကာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၁၀
စိတ္တသေကဂ္ဂတံ = စိတ္တသေကဂ္ဂံ (သီ)	၃၈
စုဠပန္တကော = စုလ္လပန္တကော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၄

[ဆ]

ဆန္ဒာ ဒေါသာ မောဟာ စ ဘယာ ဂါမိနော = ဆန္ဒာ စ ဒေါသာ စ ဘယာ စ ဂါမိနော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၃၂၇
( ) = ဆဋ္ဌ ဥတ္တာနတ္ထမေဂါတိ အဋ္ဌကကာယံ ဒဿိတံ၊ ပါဠိပေါတ္တကေသု ပန ကတ္ထစိပိ န ဒိဿတိ။	၄၂၂

[ဇ]

ဇာဏုသောဏိ = ဇာဏုသောဏိ (က)	၅၈
ပဇာနန္တိ = ဇာနန္တိ (က)	၁၄၆
ဇိဝိကံ = ဇိဝိတံ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၂၇၄
ဇုဟတိ = ဇုဟန္တိ (သီ၊ ဣ)	၅၂၈

[ဈ]

ဈာယေယျ = ဇာလေယျ (က)	၁၃၆
---------------------	-----

[ည]

ညတော = ညတကော (သျှာ၊ ကံ)	၁၁၆
-------------------------	-----

[ဋ]

ဋပနိယံ ပဉ္စ န ဋပေတိ = ထပနိယံ ပဉ္စ န ထပေတိ (က)	၁၉၈
ဋပေန္တိတိ = ထပေန္တိတိ (က)	၁၉
ဋ္ဌိတသီလော = ဋ္ဌိတသီလိ (သီ)	၂၃၃

နာနာပါဌာ

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[တ]

တဂရမလ္လိကာ = တဂ္ဂရမလ္လိကာ (ဣ)	၂၂၇
တဋ္ဌ တံ = တဋ္ဌ တံ (သီ၊ ဣ)	၂၄၀
တတုတ္တရိ = တတုတ္တရိ (သီ၊ ဣ)	၂၁၀
တထတ္တာယ = တဒတ္တာယ (က)	၁၉၀-၅၁၂
တထာရူပံ ပနဿ = တထာရူပဗ္ဗိဿ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)	၁၂၇
တတ္ထုပပန္နာ = တတ္ထုပုန္နာ (သီ၊ ဣ)	၂၁၀
တဒရိယော ကထနာစရေ = တဒရိယော န ကထံ ဝဒေ (က)	၁၉၉
တဒဘိနိဝတ္တေတိ၊ တဒဘိနိဝတ္တေတွာ = တဒဘိနိဝဇ္ဇေတိ၊ တဒဘိနိဝဇ္ဇေတွာ (သီ၊ သျှ၊ ကံ)	၂၆၀
တန္ဒိ = တန္ဒိ (ဣ)	၃
တပုဿဘလ္လိကာ = တပဿဘလ္လိကာ (သီ၊ ဣ)	၂၇
တဿေဝ = တဿမေဝ (သီ၊ က) တဿ စေဝ (သျှ၊ ကံ၊ က)	၁၇၁
တဘိမှာ = တဘိတမှာ (သီ၊ ဣ)	၃၃၄
ကဘိယေဝ တဘိ = တဘိသောဝ တဘိ (သျှ၊ ကံ) တဘိသေ ယေဝ တဘိ (ဣ) တဘိယေဝ တဘိယေဝေကာ (က)	၃၃၄
တိဗ္ဗာ = တိပ္ပါ (သီ)	၁၃၉
တိဗ္ဗာဟိ = တိပ္ပါဟိ (သီ၊ ဣ)	၄၃၁
တိသဟဿိမဟာသဟဿိလောကဓာတုံ = တိသဟဿိ မဟာသဟဿိ လောကဓာတုံ (သျှ၊ ကံ) တိသဟဿိ မဟာသဟဿိ လောကဓာတုံ (ဣ)	၂၂၉
တေ အပ္ပမတ္တာ = တေ ခေါပမတ္တာ (သီ) တေ ခေမပ္ပတ္တာ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ) (မ ၃-၂၂၅-ပိဋ္ဌေပိ)	၁၄၁
တေ စ မေ = တေ စေ မေ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၇၄
တေသံ = နေသံ (သီ၊ သျှ၊ ကံ)	၃၅၅
တံ ခေါ ပန တေ ဧတံ = တံ ခေါ ပနေတံ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၃၀
တံ ပဿ = တံ ပိဿ (သျှ၊ ကံ) တံ မမဿ (က)	၃၃၃
တျဿ = တျာဿ (ဣ)	၃၉၉
တွေဝ = တေဝ (သီ၊ ဣ)	၃၃၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၈]

ထိန်မိဉ္ဇံ = ထိန်မိဉ္ဇံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ၃
 ထူလဝါလုကာ = ထူလဝါလ်ကာ (သီ၊ ဣ)၊ ထုလ္လဝါလိကာ (သျှာ၊ ကံ) ၂၅၅

[၉]

ဒကာ ဒကာသယာ = ဥဒကာ ဥဒကာသယာ (က) ၃၄၂
 ဒဏ္ဍပရာယဏံ = ဒဏ္ဍပရာယနံ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ၁၃၇
 ဒန္တဝိဒံသကဟသိတံ = ဒန္တဝိဒံသကံ ဟသိတံ (သီ၊ ဣ) ၂၆၃
 ဒဠေဓမ္မာ = ဒဠေဓမ္မော (သဗ္ဗတ္ထ) ဦးကာ စ မောဂ္ဂလ္လာနဗျာကရဏံ စ
 သြလောကေတဗ္ဗံ။ ၃၅၇

ဒိဋ္ဌိဇ္ဈောသာနံ = ဒိဋ္ဌိအဇ္ဈောသာနံ (သီ၊ ဣ) ၃၁၇
 ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော = ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော (က) ၁၁၆
 ဒိဋ္ဌိ ဟိဿ = ဒိဋ္ဌိ ဟိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ၃၃
 ဒိယဗုဒ္ဓိက္ခာပဒသတံ = ဒိယဗု သိက္ခာပဒသတံ (သီ) ၂၃၁
 ဒုက္ခနိရောဓံ = ဒုက္ခနိရောဓော (သျှာ၊ ကံ) ၁၇၀
 ဒုက္ခသမုဒယံ = ဒုက္ခသမုဒယော (သျှာ၊ ကံ) ၁၇၀
 ဒုဂ္ဂဟိတေန = ဒုဂ္ဂဟိတေန (သီ) ၆၁
 ဒုဋ္ဌာရုကော = ဒုဋ္ဌာရုကာ (သီ) ၁၂၂
 ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ စ။ပ။ သုပါဝိကာ = သျှာ-ဣ ဝေါတ္ထကေသု “ဒုဗ္ဗဏ္ဏော စ ဟောတိ
 ဒုရူပေါ သုပါပကော”တိ ဝေမာဒိနာ ပုလ္လိဂီကဝသေန ဒိဿတိ။ ၅၂၃
 ဒံသတိ = ဒံသတိ (သီ၊ သျှာ)၊ ဒုဿတိ (ဣ) ၁၂၄
 ဒွိပဒါ = ဒွိပဒါ (သီ၊ ဣ) ၃၄၃

[၁၀]

ဓန္တံ သန္တန္တံ = အဓန္တံ အသန္တန္တံ (သျှာ၊ ကံ) ၂၅၅
 ဓမ္မဝိတက္ကာဝသိဿန္တိ = ဓမ္မဝိတက္ကာဝသိဿတိ (က) ၂၅၆
 ဓာတာ = ဓော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ၃၀
 ဓာတာနံ = ဓောနံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ၃၀
 ဓာရကဇာတိကော = ဓာရဏဇာတိကော (က) ၄၁၀
 ဓိရံ = ဝိရံ (သီ) ၃၃၇
 ဓုတဝါဒါနံ = ဓုတင်္ဂဓရာနံ (ကတ္ထမိ) ၂၃
 ဓုဝသီလော = ဓုဝသီလိ (သီ) ၂၃၃
 ဓောဝေယျ = ဓောပေယျ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ၅၂၁

နာနာပါဌာ

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[န]

- န ကရေယျံ = န ကရေယျ (သီ) ဒီ ၁-၅၆-ပိဋေ ပါဠိယာ တဒဋ္ဌကထာယ
စ သံသန္ဓေတဗ္ဗံ။ ၅၆၄
- န စ ပရမေဗ္ဗာပသာဒနာ = န ပရမေဗ္ဗာပသာဒနာ (သီ၊ ဣ) န ပရမေဗ္ဗဝဟ္မနာ
မ ၂-၁၉၃-ပိဋေ။ ၂၁၉
- န စေတသိကံ = န စေတသိကမ္ဘိ (က) ၁၅၆
- နန္ဒိန္ဒမူလကော = အန္ဒိန္ဒမူလကော (သျှ၊ ကံ) ၄၆၆
- န ပဋိသေနေတိ = န ပဋိသေနေတိ (သီ၊ ဣ) ၅၃၅
- နပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိလဒ္ဓေါ = နပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓလဒ္ဓေါ (အညသုတ္တေသု) ၂၅၆
- န ဖာသုံ = န ဖာသု (က) ၅၆
- နရဂဏသံဃသေဝိတာ = မစ္ဆဂဏသံဃသေဝိတာ (သျှ၊ ကံ) ၃၆၆
- န သမ္ပဇ္ဈာယတိ = န အပဇ္ဈာယတိ (သီ) န ပဇ္ဈာယတိ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ) ၅၃၅
- န ဟညေ = န ဟာနေ (သီ၊ ဣ) န ဟနေ (က) ၂၁၅
- နဋ္ဌာဂါရာ ဝါ တိဏာဂါရာ ဝါ = နဋ္ဌာဂါရံ ဝါ တိဏာဂါရံ ဝါ (သီ) ၉၉
- နာဠပုတ္တော = နာထပုတ္တော (သီ၊ ဣ) ၂၂၁
- နာဗ္ဗညာသုံ = နာဗ္ဗညံသု (သံ ၂-၂၆-ပိဋေ) ၂၆၂
- နာသီသတိ = နာသီသတိ (သီ) ၃၅၀
- နာနာဿဘဝိဿန္တိတိ = နာနုဗန္ဓိဿန္တိ (က) ၂၀၃
- နိကုဇ္ဇော = နိက္ခုဇ္ဇော (သီ၊ ဣ) ၁၂၀
- နိက္ခုဇ္ဇိတံ = နိကုဇ္ဇိတံ (က) ၅၇
- နိဒ္ဒန္တကသာဝံ = နိဟိတံ နိဒ္ဒိတကသာဝံ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ) ၂၅၅
- နိဒ္ဒန္တံ အနိဒ္ဒန္တကသာဝံ = အနိဒ္ဒန္တံ အနိဟိတံ အနိဒ္ဒိတကသာဝံ
(သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ) ၂၅၅
- နေက္ခံ = နိက္ခံ ဣတိပိ (မ ၃-၁၄၃-ပိဋေ) ၁၀၂
- နပလိပ္ပတိ = နပလိမ္ပတိ (က) ၃၄၀
- နပလိပ္ပါမိ = နပလိမ္ပာမိ (က) ၃၄၀
- နော စေဒံ = နော စေတံ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ၊ က) သံ ၂-၂၅-ပိဋေ-
ပဿိတဗ္ဗံ။ ၅၉-၂၆၂
- နာပနေန = နဟာပနေန (သီ) ၁၃၁
- နာရု = နဟာရု (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ) ၅၂

နာနာပါဌာ

[၈]

ပိဋကံ

ပက္ကမန္တိ = ပပတန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၆၉
ပဉ္စာလပုတ္တော = ပဉ္စာလိပုတ္တော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၃၆၀
ပဇ္ဇနိကံ = သဇ္ဇနေလံ (သီ၊ ဣ) ပဇ္ဇနေလံ (သျှာ၊ ကံ)	၃၇၃
ပဉ္စလိကောဝ = ပဉ္စလိကော (က)	၂၅၄
ပညာတော အဿဒမ္မသာရထိတိ = သညာတော အဿဒမ္မသာရထိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၄၂၇
ပညာသမ္ပန္နော = ဟာသပညော (က)	၃၇၀
ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ = ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာတိဿ ဝစနိယံ (က)	၅၇၀
ပဋိကစ္စ = ပဋိဂစ္စ (သီ၊ ဣ)	၃၃၄
ပဋိကစ္စေဝ = ပဋိဂစ္စေဝ (သီ၊ ဣ)	၂၃၁
ပဋိကူလသညီ = ပဋိက္ကူလသညီ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၄၆၀
ပဋိကတဉ္စာတိ = ပဋိကတဉ္စ အတိကတဉ္စာတိ (သီ၊ ဣ)	၆၃
ပဋိပဒံ = ပါဠိပဒံ (?) မ ၂-၁၉-ပိဋေ။	၂၃၀
ပဋိသန္တာရာ = ပဋိသန္တာရာ (က)	၉၂
ပထဝိယာ = ပဌဝိယာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၃၄
ပဒိတ္တံ = အာဒိတ္တံ (က)	၄၀၀
ပနုဏ္ဏပစ္စေကသစ္စော = ပဏုန္ဒပစ္စေကသစ္စော (?)	၃၄၉
ပနုဏ္ဏံ = ပဏုန္ဒံ (?)	၃၃၇
ပဗ္ဗဇိတဿ = ပဗ္ဗဇတော (သီ)	၄၃၀
ပမာဒတာယ = ပမာဒဝတာယ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) မ ၃-၂၁၀-ပိဋေပိ။	၁၃၀
ပမုတ္တံ = မုတ္တံ (သီ၊ ဣ၊ က)	၁၀၂
ပရဓမ္မာပသာဒနာ = ပရဓမ္မဝဟ္မနာ (မ ၂-၁၉၃-ပိဋေ)	၂၁၉
ပရမသစ္စံ = ပရမတ္ထသစ္စံ (က) မ ၂-၁၄၅-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။	၄၃၀
ပရာဓိပ္ပါယာ = ပရာဓိပ္ပါယံ (က)	၃၉၄
ပရာမာသာ = ပရာမဿ (သီ၊ ဣ)	၇၅
ပရိစာရယမာနော = ပရိစာရိယမာနော (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)	၁၄၄
ပရိဗ္ဗာဇကော = ပရိဗ္ဗာဇကော (ဣ၊ က)	၁၀၇
ပရိယောဒပနာ = ပရိယောဒါပနာ (?)	၂၀၇
ပရိသတိ = ပရိသတိံ (သီ၊ ဣ)	၁၀၅
ပရိသာကသဇ္ဇော = ပရိသက္ကသာဝေါ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၃၂၇

နာနာပါဌာ

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၀]

ပရိသာ စဿ = ပရိသာ စ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၄၅၅
ပရေ ဝါ၊ သဿ = ပရေ ဝါ တဿ (က)	၄၇၆
ပရောပရာနိ = ပရောဝရာနိ (သီ၊ ဣ)	၁၃၂
ပလာလပိဋကမ္ပိ = ပလာလပိဋကမ္ပိ (သီ)	၅၀
ပဝတ္တိနီ = ပဝတ္တနီ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၂၃
ပဝိသာမိ = ပစာရယာမိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ)	၁၈၃
ပသီဒန္တိ ဗဟူ ဇနာ = ပသီဒတိ ဗဟုဇနော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၃၄၆
ပဟူတရတ္တရတနာယ = ပဟူတသတ္တရတနာယ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) တိကနိပါတေ မဟာဝဂ္ဂေ ဒသမသုတ္တဋီကာယံ ဒသိတပိဋိယာ သမေတိ။	၆၃
ပါဠိပဒေါ = ပဠိပဒေါ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) မ ၂-သေခသုတ္တဝဏ္ဏနာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။	၃၉၉
ပါပကမ္ပံ = ပါပံ ကမ္ပံ (သီ၊ ဣ)	၁၃၈-၂၅၁
ပါမောက္ခော = မောက္ခော (ဣ) သံ ၂-၂၂၄၊ အံ ၂-၁၉၃-ပိဋ္ဌေပိ။	၄၀၈
ပါရဂံတော = ပါရဂတော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ)	၃၁၁
ပါရာယနေ = ပါရာယဏေ (သီ)	၁၃၃
ပိတာ = ပိတရံ (က)	၅၅၇
ပုဗ္ဗဒေဝတာတိ = ပုဗ္ဗဒေဝါတိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ)	၃၈၂
ပုဗ္ဗေ သုဒံ = ပုဗ္ဗသုဒံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၅၉
ပုရိသကရဝိတံ = ဖုဿကရဝိတံ (သီ)၊ ပုဿကရဝိတံ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၈၈
ပုရိသပရဿေ = ပုရိသသဒဿေ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၉၂
ပုဠဝကသညံ = ပုဠဝကသညံ (က)	၄၃
ပေယျဝဇ္ဇံ = ပိယဝါစာ (က)	၅၇၁
ပေါနောဘဝိကေဟိ = ပေါနောဗ္ဗဝိကေဟိ (က)	၃၁၇
ပံသုဝါလုကာ = ပံသုဝါလိကာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၅၅

[၀]

ဖရသုပ္ပဟာရာနံ = ဖရသုပ္ပဟာရာနန္တိ ဣဒံ ပဒံ သျှာမပေါတ္ထကေ နတ္ထိ၊
မ ၃-၁၇၄-ပိဋ္ဌေပိ ပသိတဗ္ဗံ။

၄၃၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၈]

ဇာတိံ ကရေယျ = ဇာတိကရေယျ (သီ)	၁၂၆
ဇာသုကံ = ဇာသတ္တံ (သီ) ဝါသတ္တံ (ဣ)	၃၇၀
ဇာသုံ = ဇာသု (က)	၇၀
ဖိယာရိတ္တံ = ပိယာရိတ္တံ (သီ၊ ဣ)	၅၂၂
ဖုသိတွာ = ဖသိတွာ (သီ၊ ဣ)	၃၉၉

[၉]

ဗကုလာ = သကုလာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၆
ဗဇ္ဈေယျပိ = ခဇ္ဈေယျပိ (သီ)	၄၀၄
ဗဒရပဏ္ဍု = မဏ္ဍံ (က)	၁၀၂
ဗဒ္ဓါ = ဗန္ဓာ (က)	၃၀၃
ဗရိဟိသတ္တာယာ''တိ = ပရိကမ္မတ္တာယာတိ (က)	၅၂၀
ဗလိဗဒ္ဓါ = ဗလိဝဒ္ဓါ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ဗလိဗဒ္ဓါ (က)	၄၂၃
ဗဂ္ဂါဗာဓာ = ဗဟ္ဂာဗာဓာ (က)	၃၀၇
ဗဟုကာရာ = ဗဟူပကာရာ (က)	၆၃
ဗဟုလမကံသု = ဗဟုလိမကံသု (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၇၉
ဗဟုနံ = ဗဟုန္ဓံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၉၀-၃၂၉
ဗာကုလော = ဗက္ကုလော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၅
ဗာဟုလိကာ = ဗာဟုလိကာ (သျှာ၊ ကံ၊ က) ဋီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။	၇၁
ဗိဇံ ဟိဿ = ဝိဇံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၃၄
ဗျန္တိကရောတိ = ဗျန္တိကရောတိ (ဣ) ဗျန္တိံ ကရောတိ (က)	၃၁၉
( ) = (ဗျာဓိပိ ဒုက္ခော) (သီ၊ ဣ၊ က) အဋ္ဌကထာယ သံသန္ဓေတဗ္ဗံ။	၁၇၇

[၁၀]

ဘဂဝတော ဘာသိတဿ ဒါယာဒေါ = ဘဂဝတော သာဝကော (က)	၅၇၁
ဘဂဝါ, တိ = ဘဂဝါ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ဣဒံ သုတ္တဝဏ္ဏနာယ အဋ္ဌကထာယ သံသန္ဓေတဗ္ဗံ။	၁၀၁
ဘတာ ဘစ္စာ = ဂတာ ဘူတာ (က) ဘဇ္ဇာ ဘစ္စာ (သျှာ၊ ကံ)	၃၀၀
ဘဒ္ဒသာရိတိရေ = ကဒ္ဒမဒဟတိရေ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၆၆
ဘဗ္ဗပုဋံ = အဿပုဋံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၅၆၄
ဘယဒသိဝါ = ဘယဒဿာဝိ (က)	၃၄၉

နာနာပါဌာ

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဘ]

ဘခြော = ဘဒ္ဒေါ (က)	၂၄၆
ဘုသာဂါရုံ = သုညာဂါရုံ (က)	၂၄၃
ဘေစ္ဆတိ = ဘိဇ္ဇိဿတိ (သျှာ၊ ကံ၊ က)၊ ဘေဇ္ဇတိ (သီ)	?
ဘေရဏ္ဍကံယေဝ နဒတိ = ဘေဒဏ္ဍကံ (က)	၁၈၈
ဘေသကဋ္ဌာဝနေ = ဘေသကလာဝနေ (သီ၊ ဣ၊ က)	၃၇၂

[ဗ]

မစ္ဆာနံ = မစ္စာနံ (က)	၂၁၃
မညတိ = ပညာယတိ (?)	၄၃၃
မန္တဝါစာ = မန္တာ ဝါစာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၅၅၀
မဟတာ ဝါဒပါသေန = မဟတာ ပါသေန (က)	၅၀၁
မဟန္တေဟိ = မဟတ္တေဘိ (က)	၃၃၄
မဟတ္တော = မဟတ္တာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၅၁
မဟာကောဠိကော = မဟာကောဠိတော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၁၆
မဟာသာဝဇ္ဇာနိတိ = ဝဇ္ဇာနိတိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ)	၃၅
မာတာပိတူနံ = မာတာပိတုန္တံ (သီ၊ ဣ)	၃၈၂
မာလုကျပုတ္တော = မာလုကျပုတ္တော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၅၇၁
မိလက္ခေသု = မိလက္ခူသု (က)	၃၇
မုဋ္ဌဿစ္စေ = မုဋ္ဌသစ္စေ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၅၄၀
မုဋ္ဌဿတိ = မုဋ္ဌဿတိ (သီ)	၅၀၅
မေတ္တာစိတ္တံ = မေတ္တစိတ္တံ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)	၉
မောဂ္ဂလ္လော = ပုဂ္ဂလော (က)	၅၀၀

[ဃ]

ယဉ္ဇ ခွါဿ = ယဉ္ဇိဿ (က)၊ ယထာရူပဉ္ဇ ခွါဿ (?)	၂၂၆
ယညဿ = ပုညဿ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၃၅၂
ယဉ္ဇိဿ = ယထာရူပံ ဟိဿ (?) မ ၃-၉၄-ပိဋ္ဌေ သေဝိတဗ္ဗာ- သေဝိတဗ္ဗသုတ္တာနုရူပံ။	၂၂၅
ယတမေနံ = ယတမေဝ နံ (သီ)၊ ယတမေတံ (သျှာ၊ ကံ)၊ ယတမေဝ (?)	၃၂၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဃ]

ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ = ယထယိဒံ စိတ္တံ (သီ၊ ဣ) ဝေမုပရိပိ။	၄
ယတ္ထပိမေသံ = ယတ္ထိမေသံ (သီ၊ သျှ၊ ကံ)	၄၄၆
ယထာဓိပ္ပာယာ = ယထာဓိပ္ပာယံ (သီ)	၃၉၃
ယထာဓိပ္ပာယာ = ယထာဓိပ္ပာယံ (သီ၊ က)	၃၉၄
ယဒိဒံ ဂတိယာ ဥပပတ္တိယာ သတိ = ယဒိဒံ စုတိယာ ဥပပတ္တိယာ စာတိ (က)	၄၄၁
ယဒိဒံ = ယမိဒံ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၇၁
ယမ္ဗိဒံ = ယဒိဒံ (က)	၄၃၃
ယမရိယဂရဟိ = ယမရိယံ ဂရဟိယ (သျှ၊ ကံ)	၃၁၀
ယမိဒံ = ယဒိဒံ (သျှ၊ ကံ)	၄၃၄
ယမိဒံ = ယမ္ဗိဒံ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၅၅၄
ယာ နူနာဟံ = သာ နူနာဟံ (သျှ) ယံ နူနာဟံ (က)	၅၂၅
ယာဝတာ ဝိနိတာ = ယာဝတဇ္ဈာ ဝိနိတာ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	
အဋ္ဌကထာယမ္ဘိ ပါဌန္တရံ။	၂၀၉
ယာဝါပိ = ယာဝမ္ဘိ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၃၆၀
ယေ စ ရူပေ ပမာဏီသု = ယေ စ ရူပေန ပါမိသု (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၃၀၃
ယောပိဿ = ယောပဿ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၄၂
ယော စေဝ ယဇတိ = ယော စေဝ ယညံ ယဇတိ (သျှ၊ ကံ)	၁၆၀
ယံသ = ယံ တဿ (က) အနန္တရသုတ္တေ ပန “ယံသ” ဣဘေဝ သဗ္ဗတ္ထပိ ဒိဿတိ။	၁၉၀

[၅]

ရတနဝရာနမာလယံ = ရတနဂဏာနမာလယံ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၃၆၆
ရတ္ထိန္ဒြဝါ = ရတ္ထိဒိဝါ (က)	၃၀၆
ရတ္ထိန္ဒြဝေါ = ရတ္ထိဒိဝေါ (က)	၂၁၃
ရတ္ထိန္ဒြဝံ = ရတ္ထိဒိဝံ (က)	၁၄၄
ရာဂတနုတ္တံ = ရာဂတနုတ္တနံ (က)	၄၆၂
ရာဂဝေပုလ္လတ္တံ = ရာဂဝေပုလ္လတံ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၄၆၁
ရာဇပုရိသာနံ = ရာဇပရိသာယံ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၇၀
ရုက္ခမူလံ သုသာနံ = ရုက္ခမူလံ ဘုသာဂါရံ သုသာနံ (က)	၂၄၃
ရောဓံ = ဂေဓံ (သီ၊ ဣ) အံ ၁-၁၅၂-ပိဋ္ဌေပိ။	၁၅၂

နာနာပါဌာ

၆၀၉

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[လ]

လက္ခဏက = လက္ခဏက (သျှာ၊ ကံ)	၂၃
လဒ္ဓါ စ ပန = လဒ္ဓါနိ စ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ) လဒ္ဓါ စ (ဣ)	၁၀၂
လဘန္တတ္ထေ = လဘတတ္ထေ (သီ၊ ဣ)	၂၉၉
လိမ္မတိ = လိပ္ပတိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ က)	၁၃၇
လေပဂတေန = လာသဂတေန (သီ၊ ဣ)	၄၀၄
လောဏကပလ္လံ = လောဏဖလံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၅၁

[ဝ]

ဝတွာန = ဝတွာ (သီ၊ ဣ) ဧဝဓိဒိသေသု ဌာနေသု။	၆၄
ဝပ္ပတိ = ပုပ္ပတိ (သီ၊ ဣ)	၁၄၃
ဝဿဘညာ = ဝဿဘိညာ (က) သံ ၂-၆၀-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗိ။	၃၄၀
ဝါစာယသန္ဓိတောဒကေန = ဝါစာသတ္တိတောဒကေန (သီ)	၁၀၀
ဝါဒါနုပါတာ ဂါရယာ ဌာနာ = ဝါဒါနုဝါဒါ ဂါရယံ ဌာနံ (မ ၃-၈-ပိဋေ)	
ဝါဒါနုပါတော = ဝါဒါနုဝါဒေါ (က)	၁၆၁
ဝိဇေဓိတာ = ဝိဇေဓိကာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၃
ဝိနယဓရတ္ထံ = ဝိနယဓရကတ္ထံ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)	၄၀
ဝိနေယျ = ဝိနေယျ ဝိနေယျ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ)	၅၁၄
ဝိမရိယာဒိကတေန = ဝိမရိယာဒိကတေန (သီ၊ ဣ၊ က)	၂၆၂
ဝိယတ္တော = ဝုယတ္တော (သီ၊ ဣ) ဗျတ္တော (သျှာ၊ ကံ)	၃၀၉-၃၁၄
ဝိဝဋ္ဌန္တဒါ = ဝိဝတ္တန္တဒါ (သီ၊ ဣ) ဝိဝဋ္ဌန္တဒါ (က)	၃၅၂
ဝိသမပါကာနိ = ဝိသမပါကီနိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ) ဝိသမပါကာနိ (က)	၃၀၇
ဝိဝတ္တယိ = ဝါဝတ္တယိ (သီ၊ ဣ)	၁၃၃
ဝိဟေဋ္ဌယျံ = ဝိဟေသေယျံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၇၇
ဝိဟံသု = ဝိဟရိံသု (သျှာ၊ ကံ)	၃၂၉
ဝိရိယာရမ္ဘော = ဝိရိယာရမ္ဘော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၁
ဝိရိယံ = ဝိရိယံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၄၁
ဝုပသမိဿတိ = ဝုပသမ္ဗိဿတိ (?)	၅၆၂
ဝေဒိယတိ = ဝေဒယတိ (က)	၅၅၄
ဝေဠုကဏ္ဍကိယာ = ဝေဠုကဏ္ဍကီ (အံ ၂-၂၉၅-ပိဋေ)	၈၀
ဝေါရောပိတော = ဝေါရောပိတာ (က)	၅၅၇

နာနာပါဌာ

[သ]

ပိဋကံ

သံဝေသေတွာ = သံကနိတွာ (က)	၁၄၀
သင်္ကဝါ = ပင်္ကော (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၃၈
သင်္ကသာယန္တိ = သင်္ကမ္မ ဈာယန္တိ (က) သဗ္ဗာယန္တိ (သီ-ဋ)	၆၉
သင်္ချံ = သင်္ခံ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၄၆-၃၆၆
သဂ္ဂဉ္စ ကမတိဋ္ဌာနံ = သဂ္ဂဉ္စ သပ္ပတိဋ္ဌာနံ (က)	၃၇၆
သင်္ဂဟဗလံ = သင်္ဂါဟဗလံ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၄၅၉
သင်္ဂဟာ = သင်္ဂဟေ (အဋ္ဌကထာယံ ပါဌန္တရံ)	
ဒီ ၃-၁၅၆-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။	၃၄၁
သဂ္ဂေ ပမောဒတီတိ = သဂ္ဂေ စ မောဒတီတိ (သီ)	၁၃၁-၃၁၁
သင်္ဘာတုံ = သံဟာတုံ (သျှ၊)	၁၂၇
သဇောတိဘူတာယ = သဇ္ဇောတိဘူတာယ (သျှ၊ ကံ)	၁၄၀
သဉ္စန္ဒရိမကံသု = သဉ္စန္ဒရိမကံသု (ဒီ ၁-၁၇၅-ပိဋ္ဌေပိ)	၁၈၈
သဋ္ဌော သော = သံသဋ္ဌော (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ) သဋ္ဌောတိ (က)	၁၂၇
သန္တတဝတ္ထိ = သတတဝတ္ထိ (သျှ၊ ကံ)	၅၀၀
သတိဥပဋ္ဌာနေ = သတိပဋ္ဌာနေ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၅၄၁
သန္တာရာ = သန္တာရာ (က)	၉၁
သပ္ပိမှာ သပ္ပိမဏ္ဍော၊ သပ္ပိမဏ္ဍော = သပ္ပိမှာ သပ္ပိမဏ္ဍော (က)	၄၀၈
သပုဗ္ဗဒေဝတာနိ = သပုဗ္ဗဒေဝါနိ (သျှ၊ ကံ)	၃၈၂
သမ္ပမောဟံ = သသမ္ပမောဟံ (က)	၁၉၉
သဗ္ဗစေတသာ = သဗ္ဗံ စေတသော (သဗ္ဗတ္ထ)	၄၃၁
သဗ္ဗစေလာနိ = သဗ္ဗဝေရာနိ (က)	၂၀၇
သဗ္ဗော သော = သဗ္ဗသော (သီ၊ ဣ)	၅၀၁
သဗ္ဗံ သညံ = သဗ္ဗာ သညာ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)	၂၈၈
သဗ္ဗံ ဝေဒနံ = သဗ္ဗာ ဝေဒနာ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)	၂၈၈
သဗျာဗန္ဓု = သဗျာပဏ္ဍိ (သဗ္ဗတ္ထ) ဝေမုပရိပိ။	၁၂၀-၅၅၃
သဘဂ္ဂတော ဝါ ပရိသဂ္ဂတော ဝါ = သဘာဂတော ဝါ ပရိသာဂတော ဝါ (သျှ၊ ကံ)	၁၂၅
သမဏဗြာဟ္မဏဝါဒါနိ = သမဏပုဝါဒါနိ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၉၀
သမဏေဘိ အညေဟိတိ = သမဏေဟိ အညေတိ (သီ၊ ဣ၊ က)	၅၆၀
သမထမတ္တနော = သမမတ္တနော (သီ၊ သျှ၊ ကံ) သမ္ပမတ္တနော (ဣ)	၂၈၄

နာနာပါဌာ

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[သ]

သမနုဂါဟိယမာနာနိ = သမနုဂါဟိယမာနာနိ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၁၇၄
သမာဒပကော = သမာဒါပကော (?)	၄၁၀
သမာဒပေတဗ္ဗာ = သမာဒါပေတဗ္ဗာ (?)	၂၂၃
သမာဒပေတိ = သမာဒါပေတိ (?)	၃၅
သမာဓိဂုံ = သမာဓဂုံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ)	၃၉၀
သမာဒိန္နာ = သမ္မာဒိန္တာ (က)	၁၉၁
သမ္မာဒိဋ္ဌိ = သမ္မာဒိဋ္ဌိကော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ)	၅၅၈
သမ္မာသတိ = သမ္မာသတိ (သီ၊ က)	၄၀၂
သမ္မာသမာဓိ = သမ္မာသမာဓိ (သီ၊ က)	၄၀၂
သမ္မာဝိမုတ္တိ = သမ္မာဝိမုတ္တိ (သီ၊ က)	၄၀၂
သမ္မာပါသံပ။ မဟာရက္ခ = သမ္မာပါသံ ဝါဇပေယျ။ နိရဂဋ် မဟာရက္ခ (ဣ) သံ ၁-၇၆-ပိဋေပိ။	၃၅၁
သမိဋ္ဌိတံ = သမိဋ္ဌိတံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၆၅-၃၂၉
သမိဇ္ဈေါ = သပိဇ္ဈော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၁၆
သမုဒ္ဒံ = သမုဒ္ဒံ သာဂရံ (သီ၊ ဣ၊ က) သမုဒ္ဒသာဂရံ (သျှာ၊ ကံ)	၄၅၈
သမုဒ္ဒံ = သမုဒ္ဒသာဂရေ (က)	၂၄၆
သမ္မောဒတိမေဝ = သမ္မောဒတိယေဝ (သျှာ၊ ကံ) သမ္မောဒတိ စေဝ (ဣ)	၂၈၇
သဝါဟိနိ° = သဝါဟနံ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)	၃၂၃
သသင်္ခါရနိဂ္ဂယုဝါရိတဂတော = သသင်္ခါရနိဂ္ဂယုဝါရိတဂတော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) သသင်္ခါရနိဂ္ဂယုဝါရိဝါဂတော (က)	
သသင်္ခါရနိဂ္ဂယုဝါရိယာဒိဂတော (?)	၂၅၆
သဟပံသုကိဋ္ဌိကာ = သဟပံသုကိဋ္ဌကာ (သျှာ၊ ကံ)	၅၀၇
သဟသီလောကဓာတုံ = သဟသီလောကဓာတုံ (ဣ)	၂၂၀
သာဏော စ သေဒုနိယနတ္တာ = ရောဟဏော စ ပေဒုဏိယနတ္တာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၉၄
သာတ္ထံ သဗ္ဗန္ဓနံ = သာတ္ထာ သဗ္ဗန္ဓနာ (သီ၊ ဣ)	၃၃၁
သာနုဝဇ္ဇော စ = သာနုဝဇ္ဇော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ဝေမုပရိပိး	၁၀၃
သာမုဂံ နာမ = သာပူဂံ နာမ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၅၁၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ခ]

သိင်္ဂါလကမာတာတိ = သိင်္ဂါလမာတာတိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၆
သိင်္ဂါလကံယေဝ = သေဂါလကံယေဝ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၀၀
သိပ္ပိသမ္ပကမ္ပိ = သိပ္ပိကသမ္ပကမ္ပိ (က)	၀
သီဃံ သီဃံ = သီဃသီဃံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၄၃
သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ = သုကဋ္ဌဒုက္ကဋ္ဌာနံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၉၂
သုကတာ''တိ = သုဂတာတိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၁၀
သုခိနော = သုခိတာ (သီ၊ သျှာ)	၁၄၁
သုခံ ဗလံ ဒဒေါ = သုခံ ဝဏ္ဏံ ဒဒေါ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	
သုခဗလဒဒေါ (က)	၃၇၅
သုဒုလ္လဘာ = ဒုလ္လဘာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၄၆၀
သုနိဟတံ = သုနိဟတံ (က)	၁၅၅
သုပ္ပတ္တံ = သမ္ပတ္တံ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၃၅၃
သုမတိကတံ = သုမတ္တိကတံ (က) ဣတ္ထ မတိသဒ္ဓေါ။ပ။ အဋ္ဌကထာယ	
သမေတိ။	၂၃၁
သုရဗန္ဓော = သုရော အဗ္ဗဋ္ဌော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၇
သုဝဏ္ဏသိကတာဝသိဿန္တိ = သုဝဏ္ဏဇာတရူပကာဝသိဿန္တိ (က)	၂၅၅
သုဝိသုဒ္ဓါ နာဝါကတာ = သုဝိသုဒ္ဓကတာ (က)	၅၂၂
သုသုမာရဂိရေ = သုံသုမာရဂိရေ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၃၇၂
သုဟုဋ္ဌိတံ = သုဝုဋ္ဌိတံ (သီ၊ ဣ)	၂၉၉
သေခါနမေတံ = သေခမေတံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ)	၅၄
သေခဗလာနိ = သေက္ခဗလာနိ (သျှာ၊ ကံ)	၄၆၀
သ္မေဟော = သိနေဟော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၂၄
သေနိယဓိတာ = သေနာနိဓိတာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၇
သောကပရိဒေဝါနံ = သောကပရိဒ္ဒဝါနံ (သီ)	၅၁၅
သောဝတဿာဟံ = သောဝတဿာယံ (သီ)	၅၆၄
သံသာဒေတိ = သံဟီရေတိ (က)	၂၉၂
သံဃသောဘနာ = သံဃသောဘဏော (က)	၃၁၄
သံယတိန္ဒြိယံ = ယတိန္ဒြိယံ (ဝိ ၃-၂၀၅-ပိဋေ)	၃၄၇
သွာဿ = သွာယံ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) သောယံ (က)	၁၁၀

နာနာပါဌာ

၆၁၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၈]

ဟတ္ထာပလေခနော = ဟတ္ထာဝလေခနော (သျှာ၊ ကံ)	၃၀၀
ဟနတိ = ဟန္တိ (သီ၊ ဣ)	၁၉၀
(ဟနတိ) = ( )နတ္ထိ သီ၊ သျှာ၊ ဣ ပေါတ္ထကေသု။	၄၃၂
ဟဗျံ = ဟဝျံ (သီ၊ ဣ) ဟုညံ (သျှာ၊ ကံ)	၃၅၂
ဟိရိမတယ = ဟိရိသမ္ပဒါယ (က)	၅၄၁
ဟိရိ = ဟိရိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၅၃
ဟာသပညတယ = ဟာသုပညတယ (သီ၊ ဣ)	၄၆

အင်္ဂုတ္တရနိကာယေ ပဌမဘာဝေ

နာမာနိ အနုက္ကမဏိကာ

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်	နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[ဂ-ဇီ]	
အဇပါလနိဂြောဓော	၃၂၀-၃၀	ဥက္ကဋ္ဌံ	၃၄၆
အညာသိကောဏ္ဍညော	၂၃	ဥဂ္ဂေါ ဂဟပတိ	၂၇
အနာထပိဏ္ဍိကော	၁၂၇၊ ၆၄၊ ၉၉၊ ၁၁၆၊ ၂၆၄-၅၊ ၃၇၄-၆၊ ၃၀၀	ဥဇ္ဇယော	၃၅၁
အန္တဘာရော	၃၃၀	ဥတ္တရာ	၂၇
အနရဒ္ဓေါ	၂၃၊ ၂၀၄-၅၊ ၅၆၂	ဥဒါယိ	၃၅၂
အဘယော	၂၂၊ ၁၅၂၀	ဥပကော	၅၀၁
အရဟံ	၂၁-၃၊ ၃၀၊ ၇၆၊ ၁၀၀-၉၊ ၁၄၂	ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ	၂၆၊ ၁၇၊ ၄၀၃
အဝီပိ	၁၅၉	ဥပဝါဏော	၄၀၂
အသုရိန္ဒော	၃၂၄	ဥပသေနော	၂၅
[အာ]		[ဝ]	
အာနန္ဒော	၂၅၊ ၅၉၊ ၁၃၁၊ ၁၆၉၊ ၂၁၆-၀၊ ၂၂၁-၇၊ ၃၉၁-၄၊ ၄၄၀၊ ၄၆၂၊ ၄၇၅၊ ၄၈၀-၆၊ ၅၁၅၊ ၅၆၂	ကင်္ခါရေဝတော	၂၄
အာရာမဒဏ္ဍော	၆၆	ကန္တရာယနော	၆၀
အာဝဇ္ဇဘယံ (အမိဝစနံ)	၄၄၀	ကပိလဝတ္ထု	၂၂၀၊ ၂၀၀၊ ၅၁၇
အာဟုနေယျ (အမိဝစနံ)	၁၃၁၊ ၃၀၂	ကဿပဂေါတ္ထော	၂၃၀-၉
အာဠာပီ	၁၃၅	ကာတိယာနိ	၂၀
[အု]		[ဘ]	
ဣသိပတနေ	၁၀၉	ကာပိလာနိ (ဘဒ္ဒါ)	၂၆
		ကာလာမာ	၁၀၉
		ကာဠကရာမ	၃၃၃
		ကာဠိ	၂၀
		ကာဠုဒါယိ	၂၅
		ကိသာဂေါတမီ	၂၆

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်	နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[က]		[ဆ]	
ကုဏ္ဍဓာနော	၂၅	ဆန္ဒော (ပရိပ္ပာဇကော)	၂၁၆
ကုဏ္ဍလကေသာ (ဘဒ္ဒါ)	၂၆	[ဇ]	
ကုမ္ဘိလဘယံ (အဓိဝစနံ)	၄၄၀	ဇာဏုဿောဏိ	၅၀၊ ၁၅၀၊ ၁၆၆၊ ၄၉၃
ကုမာရကဿပေါ	၂၅	ဇီဝကော	၂၇
ကုသိနာရာယံ	၃၉၁	ဇေတဝနေ	၁၊ ၄၉၊ ၆၄၊ ၉၉၊ ၁၁၆၊ ၂၁၆
ကေသမုတ္တံ	၁၀၉	[တ]	
ကေသိ	၄၂၇	တထာဂတော	၂၁-၃၊ ၇၆၊ ၁၀၀-၉၊ ၂၃၄
ကောသမ္ဘိ	၂၁၀၊ ၃၉၄၊ ၄၆၂၊ ၄၇၅၊ ၅၆၂	တပုဿအလ္လိကာ	၂၇
ကောလိယေသု	၃၇၃၊ ၅၁၅	တာဝတိံသာ	၁၄၁
ကောသလေသု	၁၀၁-၉၊ ၂၃၀၊ ၂၀၀	တိကဏ္ဍော	၁၆၃
[ခ]		[ဘ]	
ဒီဏာသဝေါ	၁၄၂	ဒဗ္ဗော	၂၅
ဒုဇ္ဈတ္တရာ	၂၇၊ ၀၀၊ ၄၀၃	ဒေဝဒတ္တ	၃၀၅
ဒေမာ	၂၆၊ ၀၇၊ ၄၀၃	ဒေါဏော	၃၄၆
[ဂ]		[ဃ]	
ဂိဇ္ဈကုဋေ	၁၀၅၊ ၃၀၅၊ ၄၉၆၊ ၅၀၁	ဃမ္မဒိန္နာ	၂၆
ဂုန္ဒဝနေ	၆၀	ဃမ္မဓရော	၄၉၆
ဂေါတမ	၅၇၊ ၁၆၁၊ ၁၇၂၊ ၁၀၁၊ ၁၀၉၊ ၃၄၄၊ ၃၅၂၊ ၄၉၃၊ ၅၁၁၊ ၅၅၅	[င]	
ဂေါတမကစေတီယ	၂၀၀	နကုလပိတာ	၂၇၊ ၃၇၂
[ဃ]		နကုလမာတာ	၂၀၊ ၃၇၂
သောသိတာရာမ	၂၁၀၊ ၃၉၄၊ ၄၆၂၊ ၄၇၅၊ ၅၆၂	နန္ဒကော	၂၆၊ ၁၉၄
[စ]		နန္ဒာ	၂၆
စက္ကဝတ္တိ	၇၆၊ ၁၀၇	နန္ဒော	၂၆
စိတ္တော ဂဟပတိ	၂၇၊ ၀၇၊ ၄၀၃	နိဂြောဓာရာမ	၂၂၊ ၀၊ ၅၁၇
စူဠပန္နကော	၂၄	နိဗ္ဗေမိကပညော (ဝုစ္စတိ)	၄၉၀
		နေရဉ္ဇရာ	၃၂၀-၃၀

နာမာနံ အနုက္ကမဏိကာ

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ပ]	
ပဇ္ဇနိကံ (နိဂမော)	၃၇၃
ပဋ္ဌာစာရာ	၂၆
ပဏ္ဍိတော	၄၉၈
ပိဏ္ဍောယဘာရဒ္ဒါဇော	၂၄
ပိလိန္ဒဝစ္ဆော	၂၅
ပုဏ္ဏော	၂၄
ပုဗ္ဗဒေဝတာ (အဓိဝစနံ)	၃၈၂
ပုဗ္ဗာစရိယ (အဓိဝစနံ)	၁၃၀၊ ၃၈၂
ပုဗ္ဗာရာမ	၆၄၊ ၁၉၄၊ ၂၀၆၊ ၅၀၃
ပေါတလိယော	၄၁၃
[ဗ]	
ဗကုလာ	၂၆
ဗဟုဿုတော (ဝုစ္စတိ)	၄၉၆
ဗြဟ္မာ (အဓိဝစနံ)	၁၃၀၊ ၃၈၂
ဗာကုလော	၂၅
ဗာရာဏသီ	၁၀၉၊ ၂၈၃
ဗာဟိယော	၂၅၊ ၅၆၂
ဗုဒ္ဓေါ	၃၂၄
ဗောဓိသတ္တ	၂၆၁
[ဘ]	
ဘဂဝါ	၁၊ ၄၉၊ ၉၉၊ ၁၀၉၊ ၁၁၆၊ ၁၃၁-၂၊ ၃၀၇
ဘဂ္ဂေသု	၃၇၂
ဘဏ္ဍဂါမေ	၃၀၇
ဘဒ္ဒါ ကစ္စာနာ	၂၆
ဘဒ္ဒါ ကာပိလာနီ	၂၆
ဘဒ္ဒါ ကုဏ္ဍလကေလာ	၂၆
ဘဒ္ဒိယော	၂၃၊ ၅၁၁

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဘ]	
ဘရဏ္ဍု	၂၈၁
ဘေသကဠာဝနေ	၃၇၂
ဘောဂနဂရေ	၄၈၆
[ဃ]	
မက္ခလိ	၂၉၀
မဓုရ	၆၈၊ ၃၆၈
မန္ဒာတာ	၃၂၄
မဏိကာ	၅၂၃
မဟာကစ္စာနော	၂၄၊ ၆၆-ဂ
မဟာကပ္ပိနော	၂၆
မဟာကဿပေါ	၂၃
မဟာကောဠိကော	၁၁၆၊ ၄၇၉-ဂ၀
မဟာကောဠိတော	၂၅
မဟာနာမော	၂၇၊ ၂၂၀၊ ၂၈၀
မဟာပဇာပတိ	၂၆
မဟာပညော (ဝုစ္စတိ)	၄၉၈
မဟာပန္နကော	၂၄
မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော	၂၃၊ ၄၇၂-၃၊ ၅၁၇
မဟာဝန	၂၂၁၊ ၂၃၁၊ ၅၁၁
မာရော	၃၂၄
မာလုကျပုဏ္ဏော	၅၇၁
မိဂဒါယေ	၁၀၉
မိဂါရမာတုပါသာဒေ	၅၀၃
မောဃရာဇာ	၂၆
[ယ-ရ]	
ယမော	၁၃၇
ရဋ္ဌပါလော	၂၅

နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်	နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်
	[၇]		[၁၀]
ရာဇဂဟံ	၁၈၅၊ ၂၃၈-၉၊ ၃၃၄၊ ၃၃၈၊ ၃၄၄၊ ၃၈၅၊ ၄၉၁၊ ၄၉၆၊ ၄၉၉၊ ၅၀၁	သင်္ကံဝါ	၂၃၈
ရာဇော	၂၆	သကုလုဒါယီ	၃၃၈
ရာဟု	၃၂၄	သက္ကောသု	၂၂၀၊ ၅၁၇
ရာဟုလော	၂၄၊ ၄၈၃	သက္ကော	၁၄၂
ရေဝတော	၂၄	သင်္ဂါရင်္ဂေါ	၁၆၈
ရောဟိတဿော	၁၅၆-၈	သစေတနော	၁၀၉
	[၈]	သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ၂၁-၃၊ ၃၀၊ ၇၆၊ ၁၀၈	၁၁၆
လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယော	၂၃	သမိဒ္ဓေါ	၁၈၅
လောကန္တရိကာ	၄၄၆	သရဘော	၃၂၉
	[၉]	သဟမ္ပတိ	၃၃၃
ဝက္ကလိ	၂၄	သာကေတ	၂၆
ဝင်္ဂိဿော	၂၅	သာဂတ	၂၇
ဝစ္ဆဂေါက္ကော	၁၆၁၊ ၁၈၁	သာမာဝတီ	၅၁၅
ဝဇ္ဇိ	၃၀၇	သာမုဂ	၅၁၅
ဝပ္ပေါ (သက္ကော)	၅၁၇	သာရိပုတ္တော ၂၃၊ ၆၄၊ ၁၁၆၊ ၁၃၂၊ ၂၈၅၊ ၃၉၃၊ ၄၆၁၊ ၄၇၂-၃၊ ၄၇၉၊ ၄၈၂-၆	၇၇၂-၃၊ ၄၇၉၊ ၄၈၂-၆
ဝရဏာ (နဂရံ)	၆၆	သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ	၈၇၊ ၄၈၃
ဝရမရော	၃၃၈	သာဝတ္ထိ	၁၊ ၄၉၊ ၆၄၊ ၉၉၊ ၁၁၆၊ ၂၀၆၊ ၂၁၆၊ ၂၈၂၊ ၃၂၇၊ ၃၅၆၊ ၃၆၀၊ ၃၆၅၊ ၃၈၃၊ ၄၁၆၊ ၅၀၃၊ ၅၂၃
ဝဿကာရ	၃၄၄၊ ၄၉၁-၉	သာဠော	၁၉၄၊ ၅၂၀
ဝိသာခါ	၂၇၊ ၂၀၆	သီခါမောဂ္ဂလ္လာနော	၅၅၅
ဝိသာခေါ	၃၆၀	သိင်္ဂါလကမာတာ	၂၆
ဝေနာဂပုလံ	၁၈၁	သိသပါဝနေ	၁၃၅
ဝေရဉ္စ	၃၆၈	သိပ္ပနိကာ	၃၃၈
ဝေသာလီ	၂၂၁၊ ၂၃၁၊ ၂၈၀၊ ၅၁၁၊ ၅၂၀	သီဝလိ	၂၄
ဝေဠုကဏ္ဍကိယာ	၈၈၊ ၄၈၃	သုဇာတာ	၂၇
ဝေဠုဝန	၃၄၄၊ ၄၉၉	သုတဝါ (ဝုစ္ဆတိ)	၄၉၈

နာမာနံ အနုက္ကမဏိကာ

၆၁၉

နာမာနုက္ကမော

[သ]

ပိဋကော်

သုဒတ္တော	၂၇
သုဓမ္မာ	၁၄၁
သုပ္ပဝါသာ	၂၇၊ ၂၇၄
သုပ္ပိယာ	၂၈
သုဘူတိ	၂၄
သုသုကာဘယံ (အဓိဝစနံ)	၄၄၁
သုသုမာရဂိရေ	၃၇၂
သုရမ္မဋ္ဌော	၂၇
သုရော အပ္ပဋ္ဌော (က)	၂၇
သေခေါ	၂၃၂
သေတဗျ	၃၄၆

နာမာနုက္ကမော

[သ]

ပိဋကော်

သောဏာ	၂၆
သောဏော (ကုဋိကဏ္ဍော)	၂၄
သောဏော (ကောဋိပိသော)	၂၄
သောဘိတော	၂၅

[ဟ]

ဟတ္ထကော	၈၇၊ ၂၈၂
ဟတ္ထကော (အာဠဝကော)	၂၇၊
	၁၃၅၊ ၄၈၃
ဟတ္ထိဂါမကော	၂၇
ဟိမဝန္တံ	၁၅၀

အင်္ဂုတ္တရနိကာယေ ဗဒ္ဒမဘာဝေ

ဂါထာသုဒ္ဓိ

ပဌမပါဒါ	[အ]	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	[အ]	ပိဋကံ
အဂုတ္တံ စကျသောတသ္မိံ		၂၈၄	အပ္ပမာဒရတော ဘိက္ခု		၃၄၉
အဂ္ဂတော ဝေ ပဿန္နာနံ		၃၄၄	အပ္ပဿုတောပိ စေ ဟောတိ		၃၁၃
အဂ္ဂသ္မိံ ဒါနံ ဒဒတံ		၃၄၄	အဗျာပန္နော သဒါ သတော		၃၄၀
အဂ္ဂဿ ဒါတာ မေဓာဝီ		၃၄၄	အဗျာယိကော ဟောတိ သတံ		၃၆၀
အဂ္ဂေ ဓမ္မေ ပဿန္နာနံ		၃၄၄	အဘိသင်္ခတံ နိရာရန္တံ		၃၅၂
အဇေဋ္ဌကာ စ ဂါထေါ စ		၃၅၁	အဝကုဇပညော ပုရိသော		၁၂၉
အဇ္ဈတ္တဉ္စ န ဇာနာတိ		၃၈၃	အဝိဇ္ဇာနိဂုတာ ပေါသာ		၃၈၃
အဇ္ဈတ္တဉ္စ ပဇာနာတိ		၃၈၃	အဝီတိဝတ္တာ သက္ကာယံ		၃၄၃
အညာတတ္ထံ ပသာဒတ္ထံ		၁၉၉	အဿမေဓံ ပုရိသမေဓံ		၃၅၁
အဋ္ဌင်္ဂပေတဿ ဥပေါသထဿ		၂၁၆	အဟဇ္ဇေတံ ဇီဂစ္ဆေယျံ		၁၄၅
အတ္တာသံ ပရုရာ ဟောန္တိ		၃၇၀၊ ၃၇၁			
အထာပရာယံ အက္ခာတော		၁၂၇	[အာ]		
အဓိသီလံ အဓိစိတ္တံ		၂၃၈	အာဒိတ္တသ္မိံ အာဂါရသ္မိံ		၁၅၅
အဓိသီလံ သိက္ခမာနော		၂၈၃	အာဒိံ ကထာယ မဇ္ဈဉ္စ		၁၂၉၊ ၁၃၀
အနတ္တနိ အနတ္တာတိ		၃၆၂	အာနဏျသုခံ ဥတွာန		၃၈၁
အနတ္တံ ပရိဝဇ္ဇေတိ		၃၅၅			
အနဘိဇ္ဇာလု ဝိဟရေယျ		၃၃၈	[ဣ-ဥ]		
အနဝဇ္ဇေန တုဋ္ဌဿ		၃၃၅	ဣတိ ကဏှာသု သေတာသု		၁၆၂
အနိစ္စေ နိစ္စသညိနော		၃၆၂	ဣတိ ဒေဝါ မနဿာ စ		၃၃၂
အနုစ္စာဝစသီလဿ		၁၆၅	ဣတိ ဗုဒ္ဓေါ အဘိညာယ		၃၀၈
အနုဿယာယမာနော သော		၁၉၉	ဣတိ ဟေတံ နမဿန္တိ		၃၃၃
အန္ဓကာရေန ဩနဒ္ဓါ		၃၆၄	ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန		၁၅၁၊ ၃၇၀၊ ၃၇၁
အန္ဓဉ္စ ကေစကျဉ္စ		၁၂၇	ဥစ္ဆင်္ဂပညော ပုရိသော		၁၃၀
အန္ဓေန အထ ပါနေန		၁၃၁	ဥဒ္ဓံ တိရိယံ အပါစိနံ		၃၂၂၊ ၃၂၄
အပါဒကေတိ မေ မေတ္တံ		၃၈၄	ဥပနိယတိ ဇီဝိတမပ္ပမာယု		၁၅၄
အပ္ပမတ္တော အယံ ကလိ		၃၀၉	ဥပါဒါနေ ဘယံ ဒိသ္မာ		၁၄၁
			ဥပါရန္တံ န သိက္ခေယျ		၁၉၉

ဂါထာသုစ

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၉]	
ဥပေက္ခာသတိသံသုဒ္ဓိံ	၁၃၃
ဥဘော စ ဟောန္တိ ဒုဿီလာ	၃၆၉
ဥဘော သဒ္ဓါ ဝဒဉ္ဇူ စ	၃၇၀၊ ၃၇၁

[၀]

ဧကံသဝစနံ ဧကံ	၃၅၅
တေဉ္စ သလ္လိံ ပဋိကစ္စ ဒိသ္မာ	၃၃၄
တေသ္မိံ ယံ ဝိဇ္ဇတိ	၂၁၅
တေံ အနုဿရံ မစ္စော	၃၈၀
တေံ ယဇိတွာ မေဓာဝီ	၃၅၃
တေံ ယဇေထ မေဓာဝီ	၃၅၂
တောဒိသံ ယညမနုဿရန္တာ	၃၇၄
တောဟိ တိဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ	၁၆၆၊ ၁၆၈
တေတ ဥပတ္တိလေသာ ဝုတ္တာ	၃၆၄
တေတ စ သင်္ဂဟာ နာဿု	၃၄၁
ဝေမာဒီနဝံ ဥတွာ	၃၁၆
ဝေမေဝ မနုဿေသု	၁၆၂၊
	၃၈၇၊ ၃၈၈

ဧဝံ အာဒိတ္တော ခေါ	
လောကော	၁၅၅
ဧဝံ နရံ အန္ဓဒပါနဝတ္ထဒံ	၃၆၆
ဧဝံ ဝိဟာရီ အာတာဝီ	၃၄၉
ဧဝံ ဟိ ဝုတ္တံ သမဏေန	၃၂၇
သေ ဒီဏာသဝေါ ဗုဒ္ဓေါ	၃၃၂
သေ သော ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓေါ	၃၃၂

[က]

ကဠုဝိယကတော ဘိက္ခု	၂၈၄
ကဏ္ဍာဏံ ဝတ ဘော သက္ခိ	၁၄၈
ကာမယောဂေန သံယုတ္တာ	၃၁၉
ကာမေသနာ ဘဝေသနာ	၃၅၀

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[က]	
ကာယသုစိံ ဝစီသုစိံ	၂၇၆၊ ၂၇၇
ကုမ္မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော သော	၃၂၁
ကုဟာ လဒ္ဓါ လပါ သိရိ	၃၃၅
ကောမေက္ခဂရူ ဘိက္ခု	၃၅၆
ကောမေက္ခဂရူ ဘိက္ခု	၃၅၅

[ဝ]

ဂမနေန န ပတ္တဗ္ဗော	၃၅၇
ဂါမေ ဝါ ယဒိ ဝါရညေ	၂၈၄
ဂိဟိသာမီစိပဋိပဒံ	၃၇၆
ဂုန္တံ စေ တရမာနာနံ	၃၈၇

[၀]

စတုက္ကဏ္ဍော စတုဒ္ဓါရော	၁၄၀
စန္ဒော စ သူရိယော စ	၂၁၅
စရံ ဝါ ယဒိ ဝါ တိဋ္ဌံ	၃၂၁
စာတုဒ္ဓသိံ ပဉ္စဒသိံ	၁၄၂၊ ၁၄၃
စုတာ ပတန္တိ ပတိတာ	၃၀၈
စေတောသမထသာမီစိံ	၃၂၂
စောဒိတာ ဒေဝဒူတေဟိ	၁၄၁

[ဆ]

ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ	
မောဟာ	၃၂၅၊ ၃၂၆

[တ]

တဏှာဒုတိယော ပုရိသော	၃၁၆
တတော အညာဝိမုတ္တဿ	၂၃၂
တထေဝ သီလသမ္ပန္နံ	၁၅၁
တမဟံ ဝဒါမိ ထေရောတိ	၃၃၁
တမာဟု သေခံ ပဋိပဒံ	၂၃၈
တသ္မာ လောဘဉ္စ ဒေါသဉ္စ	၁၃၅

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဇ]	
တသ္မာ သဒ္ဓန္ဓ သီလန္ဓ	၃၆၈
တသ္မာ ဟဝေ လောကဝိဒ္ဓ	၃၅၈၊
	၃၅၉
တသ္မာ ဟိ အတ္တကာမေန	၃၂၉
တသ္မာ ဟိ ဓီရော	၃၁၂
တသ္မာ ဟိ နာရီ စ နရော	၂၁၆
တသ္မာ ဟိ နေ နမဿေယျ	၃၈၂
တဿ အယောမယာ ဘူမိ	၁၄၀
တံ ကထံ ကထယေ ဓီရော	၁၉၉
တံ ဝေ တမောနဒံ ဓီရံ	၁၆၅
တာယ နံ အဓမ္မစရိယာယ	၃၁၁
တာယ နံ ဓမ္မစရိယာယ	၃၁၁
တာယ နံ ပါရိစရိယာယ	၁၃၁၊ ၃၈၂
တိဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ သမ္ဗန္ဓံ	၁၆၅
တေ အတ္တလဒ္ဓါ သုခိတာ	၂၉၉
တေ အပ္ပမတ္တာ သုခိနော	၁၄၁
တေ ယောဂယုတ္တာ မာရဿ	၃၆၂
တေသံ ဒိဝါ စ ရတ္တာ စ	၃၇၆
တေသံ သုတွာန သပ္ပညာ	၃၆၂
တျာဿ သီလဝတော သီလံ	၁၅၁

[ဇ-၁]

ထေယျေန ကုဋကမ္ပေန	၁၂၇
ဒဒါတိ သေဋ္ဌသင်္ကပ္ပေါ	၁၂၇
ဒန္တော ဒမယတံ သေဋ္ဌော	၃၃၂
ဒဿနကာမော သီလဝတံ	၁၄၉
ဒါနန္ဓ ပေယျဝဋ္ဋန္ဓ	၃၄၀
ဒိဋ္ဌိယောဂံ သမူဟစ္စ	၁၁၉
ဒုဗ္ဘာသိတံ ဝိက္ခလိတံ	၁၉၉
ဒုရာသခေါ ဒုပ္ပသဟော	၃၅၅

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဇ]	
ဒေဝလောကန္ဓ တေ ယန္တိ	၁၆၃
ဒွိစက္ခု ပန အက္ခာတော	၁၂၇

[ဇ-န]

ဇာရေတိ သေဋ္ဌသင်္ကပ္ပေါ	၁၃၀
န ဗေဝံ ဘောဂါ တထာရူပါ	၁၂၇
နတ္ထိ လောကေ ရဟော နာမ	၁၄၇
န ပုပ္ဖဂန္ဓော ပဋိဝါတမေတိ	၂၂၇
နဘန္ဓ ဒူရေ ပထဝီ စ	၃၆၀
နာရတိ သဟတိ ဓီရံ	၃၃၇
နာဘာသမာနံ ဇာနန္တိ	၃၆၁
နာဟံ ဘဂဝတော ဒဿနဿ	၂၈၃
နာဟံ ဘဗ္ဗော တေရဟိ	၁၄၅
နိက္ကုဟာ နိလ္လုပါ ဓီရော	၃၃၅
နိဟိယတိ ပုရိသော	၁၂၃၊ ၁၂၅

[ဇ]

ပတိရူပေါ ဝသေ ဒေသေ	၃၄၁
ပဒက္ခိဏံ ကာယကမ္မံ	၂၉၉
ပရောပရာ ယဿ သမေစ္စ ဓမ္မာ	၃၁၂
ပဿယ မာရံ အဘိဘုယျ	၁၄၈
ပဿန္တိ ဒေဝါ ဇ	၁၄၈
ပဟာနံ ကာမသညာနံ	၁၃၃
ပဟိနဇာတိမရဏော	၁၆၂
ပါဏာတိပါတော အဒိန္နာဒါနံ	၃၈၂
ပါဏံ န ဟညေ န စ	၂၁၅
ပါရဂူ သဗ္ဗဓမ္မာနံ	၁၆၂၊ ၃၃၁
ပုဏ္ဏရိကံ ပထာ ဝဂ္ဂါ	၃၄၈
ပုထုပညော စ ပုရိသော	၁၃၀
ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ယော ဝေဒီ	၁၆၆၊ ၁၆၈

ဂါထာသုစိ

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဗ-ဗ]	
ဖလံ ဝေ ကဒလိံ ဟန္တိ	၃၀၅
ဗဟုဿုတံ ဓမ္မဓရံ	၃၁၄
ဗဟုဿုတောပိ စေ ဟောတိ	၃၁၄
ဗာလာ စ အဝိဇာနန္တာ	၁၆၃
ဗျာဓိဓမ္မာ ဇရာဓမ္မာ	၁၄၅
ဗြဟ္မာတိ မာတာပိတရော	၁၃၁၊ ၃၀၂

[ဘ]

ဘာသယေ ဇောတယေ ဓမ္မံ	၃၆၁
ဘိက္ခု စ သီလသမ္ပန္နော	၃၁၄
ဘုတ္တာ ဘောဂါ ဘဟာ ဘစ္စာ	၃၀၀

[ဃ]

မဂ္ဂါမဂ္ဂဿ ကုသလော	၃၄၆
မဟောဒမိံ အပရိမိတံ	၃၆၆
မာတရိ ပိတရိ စာပိ	၃၁၁
မာ မံ အပါဒကော ဟိံသိ	၃၀၄
မာလံ န ဓာရေ	၂၁၅

[င]

ယညေ ဝါ ယဒိ ဝါ သဒ္ဓေ	၃၅၂
ယတံ စရေ ယတံ တိဋ္ဌေ	၃၂၂
ယထာ ဒိဝါ တထာ ရတ္တိံ	၂၃၀
ယထာပိ ပဗ္ဗတော သေလော	၁၅၁
ယထာ ပုရေ တထာ ပစ္ဆာ	၂၃၀
ယဒတ္ထံ ဘောဂံ ဣစ္ဆေယျ	၃၀၀
ယဒါ စ ဗုဒ္ဓါ လောကသ္မိံ	၃၆၂
ယဒါ ဗုဒ္ဓေါ အဘိညာယ	၃၄၂
ယသ္မာ စ သင်္ဂဟေ ဧတေ	၃၄၁
ယဿ သဒ္ဓါ တထာဂတေ	၃၆၀
ယံ ကိဗ္ဗိ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝါ	၃၃၄
ယာသု ကာသုစိ တောသု	၁၆၂

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[င]	
ယေ ကေစိ ကာမေသု	
အသညတာ	၃၂၁၊ ၃၂၇
ယေ ကေစိမေ ဝါဒပထာ	၃၁၆
ယေ စ အတိတာ သမ္ပုဒ္ဓါ	၃၂၉
ယေ စ တံ ပဋိပဇ္ဇန္တိ	၃၃၄
ယေ စ ခေါ ဒေဝဒူတေဟိ	၁၄၁
ယေ စ ယညာ နိရာရမ္မာ	၃၅၁
ယေ စ ရူပေ ပမာဏိံသု	၃၀၃
ယေ စ သဒ္ဓမ္မဂရုနော	၃၅၆
ယေ စ သန္တေ ဥပါသန္တိ	၁၆၃
ယေ စ သီလေန သမ္ပန္နာ	၂၀၄
ယေ စဿ မ္မော အက္ခာတာ	၃၃၅
ယေန ဒေဝူပပတျဿ	၃၄၀
ယေပိ ဒီဃာယုကာ ဒေဝါ	၃၄၃
ယေ ပိရုဒ္ဓါ သလ္လပန္တိ	၁၉၉
ယေ ဝေဒဇောတာ ဝိစရန္တိ	၃၇၄
ယော ဥဒ္ဓတေန စိတ္တေန	၃၃၁
ယော စ စရံ ဝါ တိဋ္ဌံ ဝါ	၃၂၁
ယော စ တေသံ တတ္ထ တတ္ထ	၃၅၅
ယော စ သီလေန သမ္ပန္နော	၃၃၁
ယောစ ကာယေန	
သံယမော	၁၅၄၊ ၁၅၅
ယော ဓမ္မစက္ကံ အဘိဘုယျ	၃၁၆
ယော နိဗ္ဗိယံ ပသံသတိံ	၃၀၉
ယော ဝေ ကိလေသာနိ ပဟာ	၃၁၂
ယော ဝေဒိ သဗ္ဗသတ္တာနံ	၃၄၆
ယော သညတာနံ ပရဒတ္တ-	
ဘောဇိနံ	၃၇၅
ယော သီလဗ္ဗတသမ္ပန္နော	၁၆၀
ယော ဟောတိ ဝိယတ္ထော စ	၃၁၄

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
	[၅]		[၁၀]
ရာဂဒေါသပရိက္ခိဋ္ဌာ	၃၆၃	သဗ္ဗေ မဒေ အဘိဘောသိ	၁၄၅
ရာဂဇံ ဒေါသဇဉ္ဇာပိ	၃၈၃	သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ	၃၈၄
ရာဟုဂ္ဂံ အတ္တဘာဝိနံ	၃၂၄	သဗ္ဗေ သဒ္ဓမ္မိဂရုနော	၃၂၉
ရူပသောခုမ္ဘတံ ဥတွာ	၃၂၅	သဒ္ဓိ ဒါနံ ဥပညတ္တံ	၁၅၀
	[၈-၀]	သမ္ပပူဇာနာ မာရဓေယျာဘိ-	
လောဘဇံ ဒေါသဇံ	၁၃၅	ဘူတာ	၃၂၃
ဝိညာဏဿ နိရောဓေန	၂၃၈	သဝေ သန္တော သတော ဘိက္ခု	၃၅၀
ဝိပဿမာနော ဇာနာတိ	၃၈၁	သဝေ သဗ္ဗဘိဘူ မိရော	၃၃၂
ဝိရူပက္ခေဟိ ဖေ မေတ္တံ	၃၈၄	သဝေ သမ္ပဒ္ဓသော ဘိက္ခု	၃၂၅
ဝိဝေဒန္တဒါ ယေ လောကေ	၃၅၂	သံဃေ ပဿာဒေါ ယဿတ္ထိ	၃၆၈
	[၁၁]	သံဝရတ္ထံ ပဟာနတ္ထံ	၃၃၄
သက္ကာယဉ္ဇ နိရောဓဉ္ဇ	၃၄၃	သံဝရော စ ပဟာနဉ္ဇ	၃၂၄၊ ၃၈၆
သင်္ခါယ လောကသိဝံ	၁၃၂	သာရတ္တာ ရဇနီယေသု	၃၈၃
သင်္ခါယ လောကသိဝံ		သာမိကော သီလဝါ ဟောတိ	၃၇၀
ပရောပရာနိ	၃၅၄	သာမိကော ဟောတိ	
သံစေ စဿ ကထာကာမော	၁၉၉	ဒုဿီလော	၃၇၀
သတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ သံသာရံ	၃၁၉	သီလံ သမာဓိ ပညာ စ	၃၀၈
သန္တော ဝိရူမော အနိဗော	၃၃၂	သီလေ ပတိဋ္ဌိတော ဘိက္ခု	၃၄၉
သတံ ကောနိ ဌာနာနိ	၁၅၀	သုနက္ခတ္တံ သုမင်္ဂလံ	၂၉၉
သတံ သဟဿာနံ နိရဗ္ဗဒါနံ	၃၁၀	သုရံ ဝိဝေဒန္တိ မေရယံ	၃၆၃
သဗ္ဗကမ္မဝိဟာယိနံ	၃၃၇	သုသင်္ခတံ ဘောဇနံ ယာ	
သဗ္ဗဒါ ဝေ သုခံ သေတိ		ဒဒါတိ	၃၇၄
(ဝိ ၄-၃၀၄၊ သံ ၁-၂ ၁၄)	၁၃၇	သုဟုတံ သုယိဋ္ဌံ သုပုတ္တံ	၃၅၃
သဗ္ဗရာဂဝိရတ္တဿ	၃၅၀	သေခဿ သိက္ခမာနဿ	၂၃၂
သဗ္ဗံ လောကံ အဘိညာယ	၃၃၂	သေခေါ အသေခေါ စ	၆၄
သဗ္ဗာ အာသတ္တိယော ဆေတုာ		သော အာယုဒါယ ဝဏ္ဏဒါယိ	၃၇၅
(ဝိ ၄-၃၀၄၊ သံ ၁-၂ ၁၄)	၁၃၇	သောဟံ ဧဝံ ဝိဟရန္တော	၁၄၅